mal:1 xf.4 gl.

Imitations of the Characters of Theophrastus. London. 1774

S. the Monthly Review for Febr. 1775. p. 105

Es sind kurze Nachahmungen in Versen verfaßt und die beyden im Re
view angeführten Proben, the Prater, und the vulgar Wag nicht unbe
gerathen. Der Verfasser ist unbekannt. —

949.

[illegible]

Berlin. 1825. März.

Theophrastus in English Translatio

Σιμωνίδης: Ὦ ξεῖν, ἀγγέλλειν
Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

THEOPHRASTI CHARACTERES

RECENSVIT ANIMAD
VERSIONIBVS ILLVSTRAVIT
ATQVE
INDICEM VERBORVM
ADIECIT

IOH. FRIDER. FISCHERVS

ACCESSIT
COMMENTARIVS
ISAACI CASAVBONI

COBVRGI
EX OFFICINA ET SVMTV
IOH. CAROLI FINDEISII
A. C. CIƆIƆCCLXIII

PA
4448
A4F57

LIBRARY
MAY 16 1963
UNIVERSITY OF TORONTO

840935

ILLVSTRISSIMO
DOMINO
IOHANNI GOTHELF
A GLOBIG
SENATVS SACRI DRESDEN
SIS SVMMI PRAE
SIDI

DOMINO INDVLGENTISSIMO

ILLVSTRISSIME DOMINE
DOMINE INDVLGENTISSIME

Quum Ereſius Theophraſtus cura noſtra et diligentia ita comtus ornatus que eſſet, vt prodire iam in publicum, et ſubire oculos vultumque aliorum, ſibi recte poſſe videretur: non diu dubitauit et circumſpexit, DOMINE, *cuius potiſſimum in tutelam atque patrocinium ſeſe committeret. Audiuerat enim acceperatque a me ſaepius, quam indulgenter a* TE, *vt omnino omnes litterati homines, ſic veteres praecipue philoſophi, optimi et doctiſſimi morum vitaeque magiſtri, haberentur: et quan-*

topere adiuuarentur, auctoritate TVA, et ornarentur ſtudia maxime eorum, qui Lipſiae, domicilio nunc et ſede bonarum litterarum in Germania facile principe, ſiue indigenae ſiue aduenae viverent et commorarentur. Cuius quidem orationis cotidianae et aſſiduae praedicationis ille memor neminis in clientelam voluit geſtiuitque magis a me commendari, quam in TVAM, DOMINE, praeſertim quum cognoviſſet, quantum et quam inſigne ornamentum nuper ab magnitudine animi TVI profectum ad me eſſet, vt ſpem ſibi liberalitatis etiam erga ſe TVAE videretur poſſe facere. Parendum igitur ego voluntati hominis cenſui, mittendumque eum ad TE, DOMINE, cum his mandatis duxi, vt, ſi intromiſſus et a TE exceptus eſſet fronte

ſerena

ſerena et indulgente, non ſolum, meo nomine, gratias ageret TIBI de illo beneficio verbis quam poſſet ampliſſimis et ornatiſſimis, quibus etiam abundare oporteret Platonis Ariſtoteliſque diſcipulum, qui diuinitate loquendi nomen et vocabulum inueniſſet; promitteretque TIBI ac confirmaret, me, iuuante faventeque deo, ornamento illo ſemper eſſe vſurum ita, vt magnitudine eius et excellentia, ſi non digniſſimus, certe tamen non indignus, iudicarer: ſed rogaret etiam TE, DOMINE, et oraret publice ac priuatim omnibus precibus, vt me iuberes porro TVA clientela gaudere et gloriari, atque pergeres optimas litteras, certiſſima religionis omnis praeſidia, alere liberalitate TVA et fouere, ſtudioſoſque illarum ornare praeſidio TVO ac complecti. Quod quidem

 Theo-

Theophraſtus noſter iam eo magis eoque certius futurnm confidit, quum, reſtituta Germaniae finibus a deo Pace, humanitati TVAE, DOMINE, campus apertus pateat, ſine vllo impedimento, et ampliſſimus et vberrimus. Quae Pax vt non modo maxime diuturna ſit, atque adeo aeterna, ſed e Cornu etiam benigno effundat maximam copiam ſummorum propriorumque omnis generis bonorum in TE, DOMINE, Domumque TVAM Illuſtriſſimam, vterque, et ego et Theophraſtus, ab immortali deo ita optamus, vt videamur magis et acrius optare non poſſe. Scripſi Lipſiae Kalendis Aprilibus A. C. CIↃIↃCCLXIII.

ILLVSTRISSIMI NOMINIS TVI

addictus cliens,

Ioh. Frider. Fiſcherus

LECTO-

Lectori

LECTORI ΦΙΛΕΛΛΗΝΙ

S. D. P.

IOH. FRIDER. FISCHERVS

Recte profecto atque ordine faciunt, qui docent, atque adeo inculcant, non debere quenquam aggredi enarrare et interpretari libros ſcriptorum veterum ante, quam vera cuiuſque loci et genuina lectio reperta fuerit et conſtituta, mendaque librariorum correcta et ſublata. Neglecta enim diligentia hac quaerendi et emendandi, ſemper timendum eſſe, ſponte extat et apparet, ne aut omnino non poſſint explicari verba ſcriptorum, aut certe eliciatur ex iis ſaepe atque adeo exprimatur ſententia aliena, quae abhorreat a mente atque ſenſu auctorum. Et incredibile eſt, quam ingentem copiam ac

multitudinem falſarum ineptiſſimarumque interpretationum pepererit omni tempore, vel vt fecundiſſima mater, turpis neglegentia hoc in genere; praeſertim in libris diuinis, quibus, neſcio quo facto, accidit ſemper, vt nanciſcerentur fere interpretes imperitos, qui carerent paene omnibus virtutibus et dotibus quibus boni doctique interpretes cenſentur. Sed magnas tamen res illa habet et multas cautiones. Neque enim vlla ratione licet mutari quidquam et moveri loco, niſi appareat, ex editis verbis aut nullum aut non aptum ſatis atque commodum ſenſum exiſtere, nullam in iis ſtructuram, ordinem nullum, inueniri, et niſi libri ſcripti oſtendant monſtrentque veſtigia et tanquam notas quaſdam mendorum: ſine qua re vix poteſt indubia et certa videri vlla emendatio. Sed ipſae tamen coniecturae, etiam certiſſimae et facillimae, atque remedia, quibus tollantur vulnera ſcripturae et ſanentur, etiam efficaciſſima et praeſentiſſima, in notis proponi et exhiberi debent, neque inferri et coniici in contexta. Atque hanc quidem rationem ſequuti reperiuntur maximi et doctiſſimi omnium temporum interpretes, vt Manutius * et alii innumeri. Sed extiterunt tamen ſemper, vt fit, qui, quum ingenii magis, quam diligentiae, laude ducerentur, temere abuti auderent primo

* Manutius ad Cic. 13 ep. 21 *Non delector mutatione: facio tamen libenter, vt in locis mendum redolentibus teſtificer ſententiam meam.*

primo hoc et maxime neceſſario adiumento interpretationis bonae et iuſtae, hoc eſt, qui mutarent corrigerentque ea quae non intellegerent, qui libros veteres non adirent et inſpicerent, ſed ſponte reciperent iuberentque migrare in contextum orationis coniecturas et commenta ingenii, etiam leuiſſima atque vaniſſima. Hi quum fere magnam haberent opinionem doctrinae exquiſitae et rarae, adeoque valerent plurimum auctoritate apud omnes: euenit, vt contaminata haec et deprauata ſcriptorum veterum exempla repeterentur ſaepius, vt etiam hodie in multis eorum libris coniecturae falſae et verba interpretum ſpuria legantur pro lectionibus veris et verbis auctorum genuinis, quae, vel poſtea reperta ſunt in Codicibus ſcriptis bonis, vel iam antea fuerant in libris editis antiquis. Cuius quidem audaciae et crudelitatis temerariae inſigne documentum habetur minutus hic et breuis Theophraſti Ereſii libellus, qui inſcribitur χαρακτῆρες, vt ab omnibus cognoſcetur e recenſu et hiſtoria editionum eius: quam, Schelero, Viro doctiſſimo, qui nunc Scholae Lubenenſi, in Luſatis, Rector praeeſt, adiutore, adornauimus etiam propterea, quoniam aliae earum omnino ignoratae fuerunt adhuc ab omnibus editoribus, aliarum etſi indices ſunt titulique noti ſatis, tamen ornamenta fere et virtutes latent.

Poſſunt autem commode et debent earum conſtitui aetates tres. Prima enim aetas ab anno

ſeptimo

ſeptimo et vigeſimo ſaeculi ſexti decimi pertinet ad annum ſecundum et quinquageſimum eiuſdem ſaeculi: aetas ſecunda ſpatio continetur et interuallo quadraginta annorum: a quo tempore tertia incipit, pertinetque ad noſtram vſque memoriam. Sed de ſingulis aetatibus, age, ſeparatim dicemus.

Prima igitur aetas, quae, vt demonſtrauimus, annos quinque et viginti patet, dici Pircameriana recte poteſt. A Bilibaldo enim Pircamero, Patricio Noribergenſi, quem vt propriae virtutes multae immortalem reddidere, ita amicitia etiam et neceſſitudo ſummi Camerarii valde nobilitauit, primum reperi et cognoui Graece editum eſſe libellum Theophraſti, Noribergae octonis anno ſeptimo et vigeſimo ſaeculi ſexti decimi *. Quod etſi magnus Ritterſhuſius iam animaduertit et docuit in elegante Commentariolo de vita Pircameri **: tamen et Fabricium id, Virum non magis induſtrium quam diligentem, fugit, et editores recentiores, quod ſciam, omnes ignorarunt: ita vt paullo diligentius diſſerendum de hac editione putem. Etenim quum ego a Ioh.

* Index eſt, Θεοφράϛυ χαρακτῆρες *cum interpretatione Latina per Bilibaldum Pirckeymberum, iam recens aedita. Norembergae, per Io. Petreium, Anno MDXXVII.*

** Opp. Francof. a. cIↃIↃCX. p. 15: *Nec minus feſtiuus, facetus ac vtilis eſt libellus, qui inſcribitur* Theophraſti Characteres Ethici, *quem libellum a Comite Mirandulano, Iohanne Franciſco Pico, ex Italia nactus Graecum, Latina interpretatione ſua illuſtratum* primus *edidit, inſcriptum familiari ſuo Alberto Durero.*

a Ioh. Godofredo Mullero, Viro clariſſimo et doctiſſimo, petiiſſem per litteras, vt venire ad me copias bibliothecae Academiae Ienenſis iuberet, quibus adiuuaretur et ornaretur editio noſtra libelli Theophraſtei; etſi nullae ibi opes reperiebantur, quibus non iam inſtructus eſſem ipſe: tamen e propriis theſauris ſponte miſit Vir humaniſſimus editionis Pircamerianae exemplar, vt mihi primo omnium ea vti licuerit. Conſtat autem plagulis tribus, et ducta eſt e manu ſcripto Codice, cuius exemplar acceperat Pircamerus ab Ioh. Franciſco Pico, Comite Mirandulano, vt non modo ipſe fatetur et praedicat in epiſtola ad Albertum Durerum †, nobilem illum

† Quam epiſtolam, quia breuis eſt et tamen ſummam quaſi hiſtoriae editionis Pircamerianae continet, appoſuimus, praeſertim quum copia Operum Pircameri, in quibus ipſis extat p. 212 ſ., non omnibus lectoribus noſtris fore videretur. *Bilibaldus Pirckeymberus ſuo Alberto Durero S. Lepidum hunc libellum, a lepido quondam mibi amico donatum, tibi, mi lepidiſſime Alberte, dono dare conſtitui, non ſolum ob amicitiam noſtram mutuam, ſed quoniam pingendi arte admodum praecellis, cerneres etiam, quam affabre ſenex ille et ſapiens Theophraſtus humanas affectiones depingere nouiſſet quae quidem legibus et inſtitutione aliquantiſper refrenatae, diutiſſime tamen aliquando ſe occulere ſolent, et nonniſi data opportunitate ex altiſſimis cordium erumpere receſſibus, ac ſi tum primum oriantur, et non potius legalis illius paedagogi timore, iam pridem conſtrictae delituerint, quo e medio ſublato, tum demum palam in lucem prodire. et manifeſte ſe oſtendere audent. quod quidem veriſſimum eſſe, vel praeſentia tempora prae caeteris declarant, quibus nimia libertas, nimium etiam procreat contemptum. ita vt licet paſſim veritas praedicetur, nil minus tamen interim quam quod illa exigit peragitur, perinde ac regnum dei in verbis*

illum atque doctum pictorem Noribergenſem; huic enim inſcripſit editionem: ſed litterae etiam, quas Picus menſe iam Septembri anni quinti decimi dederat ad Pircamerum ††, idem loquuntur.

bis potius nudis, quam operibus conſiſtat peragendis. Proinde quum omnes adeo teneri ſimus, vt nemo vitia ſua libenter reprehendere audiat, nihil vtilius cenſeo, quam eos relegere libellos, in quibus vnuſquiſque proprii animi habitum tanquam in ſpeculo quodam contemplari, ac contemplando emendare poteſt. ex quibus hunc vel praeſtantiſſimum iudico, ita acri perlutus aceto, feſtiuiſſime circa praecordia ludit. Accepi illum dono olim Graecum, a doctiſſimo et amiciſſimo principe Iohanne Franciſco Pico Mirandulae Comite et Domino Concordiae, nunc autem tibi quoque amiciſſimo et Graecum pariter dedico et Latinum. vt ſtudioſi habeant, quo ſe in vtraque lingua valeant oblectare. tametſi pleriſque in locis ſcriptoris incuria aut etiam cura, non parum fuerit corruptus, reſtitui tamen illum quantum licuit, donec emendatius aliquando prodierit exemplar. Proinde etſi eum ſtilo elegantiori vertere potuiſſem, nolui tamen longius a Graeca diſcedere phraſi, etiamſi eam ob cauſam obſcurior nonnunquam videri poſſit. ſed mox vt Graeca cum Latinis fuerint collata, omnia reddentur clariora. tametſi in dictionibus quibuſdam transferendis, nec mihi ipſi ſatiſfacere potuerim. quod quidem non tam culpa propria, quam Latinae linguae accidit penuria. quo pacto enim ἀρεσκείαν, λογοποιΐαν, μικρολογίαν *ac* περιεργείαν *aliter vertere potuiſſem. nec ignoro quaedam eſſe quae coniectore potius quam interprete indigeant. verum vnicuique liberum erit indicare, aut ſingula pro libito vetere. Tu vero, mi Alberte, benigne graphicam hanc Theophraſti picturam accipe, et ſi illam penicillo imitari nequis, mente ſaltem diligenter reuolue. nam praeterquam quod non parum proderit, abunde riſum praebebit, ac multum oblectare poterit. Bene vale ex aedibus noſtris, Kal. Septembris, Anno Salutis M. D. XXVII.*

†† Opp. Pircam. p. 212: *Magnifico Domino Bilibaldo Pirckheimero Norimbergenſi amico et vti fratri. Salue. En tibi Theophraſti characteres exſcriptos Graece. Relue iam debitum ex tua ephemeride. Si caſtigatius volumen fortaſſe deſiderabis, culpabis librarium, dabiſque ſimul veniam*

quuntur. Qui Codex complexus erat, praeter Prooemium, Characteras quindecim priores, fuitque ipſe quidem bonae notae, vt eius lectiones ſatis declarant, ſed exemplar valde fuit contaminatum neglegentia et incuria librarii, cuius opera Picus in deſcribendo Codice vſus erat, emendatum, neque vbique tamen *, a Pircamero. Verſio autem Latina, haec enim ſubſequitur textum Graecum, ipſum que Pircamerum auctorem habet, ſane non eſt contemnenda, verum obſcura tamen multis locis, ipſo fatente Pircamero, neque ſatis accurata et fidelis †. Inſerta legitur, cum ipſa Pircameri ad Durerum epiſtola, Operibus eius a Melchiore Goldaſto collectis et Francofurti forma maxima editis *. Atque haec editio facta eſt mater parenſque aliarum quatuor, hoc eſt, Cratandreae, Oporinianae, Geſnerianae, Furlanianae. tot enim, neque plures, reperire editiones licuit, quae vitam, vt ita dicam, et natales Pircamerianae deberent. Et Cratandrea quidem

niam mihi nunc in Italiae crebris magniſque tumultibus occupatiſſimo cui per aſſiduas moleſtiarum moles non licuit libellum per ſe percurrere, nedum ad exemplar perpendendo conferre, Vale. Mirandulae die VIII. Septemb. a. 1515. Tuus Io. Fr. Picus Mir. Co.

* Vt c. 6, 1 ἔργων δικαιολόγων. ibid. 4 τὸ κουτρία ἡμιωφόλια. c. 7, 5 ἢ δεῖ. c. 10, 4 ἐνι ἀυτῦ.

† V. c. 1, 4 φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ ἢ τὰς ἔχεις *potius cuſtodire oportet quam quos habes.* c. 3, 2 καὶ ὁ ἀγρὸς εἰς νέωτα γεωργήσει *et ager colendo ad iuuentutem redibit.* ibid. 3 παρασείσαντα — ἀπαλλάττεσθαι *ita homines tales depellere oportet et conuiciis abigere.* aliiſque locis compluribus.

* p. 214 - 218.

quidem, quam video cum a Bencelio † tum a magno Geſnero laudari ††, nomen ab Andrea Cratandro habet, librario non ignobili, e cuius officina prodiit Baſileae octonis anno primo et trigeſimo †††. Continetur plagulis tribus, vt Noribergenſis: e qua etiam textus Graecus Characterum quindecim, tot enim inſunt, ductus eſt, vt dixi, totus ille quidem, ſed immutatus tamen locis nonnullis non omnino feliciter, neſcio a quo; caret enim Praefatione: cuius generis exempla quaedam in margine adſcripſimus *. Verſio Latina, quae excipit textum Graecum, Angelo Politiano tribuitur a Cunrado Geſnero †: et nos certe eam fere conuenire reperimus cum illa Verſione, quae eſt in exemplo Morelliano, quam Morellus oſtendit eſſe a Politiano profectam. Sed in ipſis Operibus Politiani, quae Manutius edidit,

† In Ind. in verbis διφάω, δεῖ, διάφορος.

†† In Chreſtom. Gr. p. 126 et p. 127 ed. a. 1753.

††† Index eſt, Θεοφράςȣ Χαρακτῆρες, *cum interpretatione Latina. AN. M. D. XXXI.* Ad calcem leguntur haec; *Baſileae in officina And. Cratandri, menſe Septembri Anno Chriſtiano M. D. XXXI.*

* Vt 1, 2 δείξει μὴ προσποιεῖσθαι, pro δόξει μὴ προσπ. Norib. c. 2, 3 σκώψαντι, pro σκώψας τι Norib. c. 6, 1 ἔργων καὶ λόγων, pro ἔργων δικαιολόγων Norib. c. 9, 2 κρέα, pro κρέαν Norib. c. 11, 1 ἀνασυρόμενος, pro ἀνασυράμενος Norib. Etiam in margine locis nonnullis poſitae ſunt, coniecturae neſcio, an variae lectiones. c. 4, 4 ad verba παρ' Ἀρχίȣ annotata eſt lectio ἀπὸ βραχίωνος. c. 10, 1 τῶν διαφόρων ad verba τȣ̃ διαφόρȣ. ibid. 2 δίφρȣς καὶ ad verba δίφος τά. c. 12, 2 τομὸν ad τόμον.

† Biblioth. p. 614, b.

edidit, et poſt eum Aſcenſius **, non habetur. Contigit autem mihi editione Cratandrea vti, beneficio immortalis illius diuinique Geſneri, qui eam ad me, paucis ante acerbam luctuoſamque Muſis mortem hebdomatibus, miſit: quod exemplar acceperat Vir ſummus Vinariae ab Ioachimo Friderico Fellero, Ioachimi filio. Sed e Cratandreo exemplo fluxit et deriuata eſt editio Oporiniana. Nam Ioh. Oporinus quum, conſilio et auctoritate ditiſſimorum prudentiſſimorumque hominum, contenderet cum aliis illorum temporum librariis certaretque deſcribendis ſcriptis auctorum optimorum vtriuſque linguae, vt noſtri nunc librarii certatim incumbunt edendis Verſionibus vernaculis librorum, non modo inutilium, ſed etiam perniciosiſſimorum et religioni et litteris bonis: Theophraſti quoque Opera collegenda atque emittenda e ſua officina cenſuit, Baſileae anno primo et quadrageſimo, forma maiore. Iis inſeruit, e Cratandreo, vt dixi, exemplo, Characteras quindecim. Sunt autem editionis Oporinianae exemplaria duplicis generis. Aliis praemiſſa eſt epiſtola Ioachimi Camerarii * ad Albertum, principem Brandenburgenſem, in qua obitum Simonis Grynaei vehe-

** Pariſiis A. CIↃIↃXII. Voll. II. fol. min. Manutius tamen in Praefat. ait, *Prodiiſſent et illa in publicum profutura hominibus, quae, vt audio, quidam Florentiae occultant, vt edant pro ſuis.*

* Scripta eſt Tubingae a. d. XI. Kal. Sept. A. CIↃIↃXXXXI.

vehementer luget: aliis Praefationem praefixit Hieronymus Gemuſaeus **. In Indicibus vtriuſque exemplarium generis libri Theophraſti dicuntur emendati et purgati meliorum exemplorum ope. quae exempla non fuiſſe Codices ſcriptos, certe in Characteribus, et res ipſa clamat, et Camerarii Gemuſaeique verba † loquuntur. Etenim Characteres quidem toti expreſſi ſunt e Cratandrea editione: cuius vitia non ſolum propagata ſunt †† ab Oporino, ſed aliis * etiam adaucta et cumulata. Sed ex eiuſdem tamen Oporini exemplo totidem Characteres, omiſſo Prooemio, venerunt, ſuo quiſque loco, vt in annotamentis oſtendimus, in ſecundam primo, deinde

** Scripta eſt Baſileae prid. Kal. Sept. A. CIƆIƆXXXXI.

† Camerarii verba ſunt, *Nunc vero vt et parabiles omnibus et caſtigatiores eſſent, opera et diligentia Io. Oporini optimi et doctiſſimi viri perfectum eſt, qui ſumma cum cura et attentione conquiſitis exemplaribus, quorum omnino copia fieri potuit, ad eam ſpeciem et bonitatem hanc editionem expreſſit, vt prioribus non deterior vſpiam, multis in locis melior haec et purior nunc proferatur. In quo tamen labore atque ſtudio ſic eſt, quemadmodum decuit, verſatus religioſe, nihil vt temere mutandum, tollendum, abiiciendum, ſibi putarit, ac ſatius conſultiuſque eſſe, aut qualemcunque priorem lectionem, aut ſuam addubitationem notatam relinquere, cenſuerit, quam vel leuiſſimam in ſuſpicionem venire, ſi non apud alios, at ipſe apud ſe, deprauati vlla in parte tanti auctoris. Addita etiam nunc primum quaedam ſunt neque ante edita, et pergrata futura eruditis.* In Praefatione Gemuſaei haec leguntur, *Qui libri* [in his Characteres] *prius varie ſparſi fuerant, nunc vero vna cum caeteris tanquam partibus in vnum corpus coaleſcere coeperunt.*

†† Vt c. 11, 1 ἀνασυρόμενος.

* Vt c. 4, 2 ἔνδοσιν.

deinde in reliquas, Eclogarum Stobaei editiones, ab Cunrado Geſnero adornatas: quod et Pauus iam ante nos perite animaduertit **, et Geſnerus ipſe ita teſtatus eſt †, vt nequeam mirari ſatis, Caſaubonum ††, Nedhamum †††, Suartium *, et alios, putaſſe, id ab ipſo Stobaeo factum eſſe, eoſque hunc opinionis errorem, veluti ducem et auctorem, eſſe ſequutos in faciundo iudicio ſententiaque ferenda de veris multorum locorum lectionibus. Ne tamen indotatos dimitteret e ſuis manibus Characteras illos quindecim Geſnerus, non modo Verſionem Latinam Politiani a ſe correctam et mutatam iis comitem addidit, verum multa quoque Oporiniani exempli peccata et vitia ſic emendauit **, vt nonnulla intacta reliquerit *. Sed omnes lectiones, excepta vna †, omnia vitia, Oporinianae editionis ſeruata video in eo exemplo, quod Hanouiae curatum eſt ab Vuechelis, anno quinto ſaeculi ſeptimi decimi,

 forma

** In Praefat. ad Charr. Theophr.

† In Praefat. ad edit. ſec. Stobaei, Turici A. CIↃIↃL. et ad tertiam edit. A. CIↃIↃLVIIII.

†† Vid. eius Praefatiuncula ad Capita quinque poſtrema, quae e bibliotheca Palatina edidit.

††† Vt ad c. 5, 3 notauit iſta, *ſed ita repraeſentaui, partim ex MSS. et Stobaeo — praepoſitionem* ἐν *deleui auctoritate Stobaei, qui etiam addit* εἰπεῖν *poſt* δεωμένων. Et c. 7, 3 ſcripſit haec, *MS. Baroc.* πειθόμενος, *non aeque bene*, ſuffragante Stobaeo, *qui etiam* παραγγέλλειν.

* Ad c 5, 3 animaduertit iſta, *Stobaeus quidem libro XIIII. extremo ea ſuperioribus itidem attexuit. Ergo ſaltem iam tum vno capite haec omnia continebantur.*

** Vt 4, 2 ἀλέσας — ἔνδον. 5, 2 καθίσαι.

* Vt 6, 1 ὁμόσε. 9, 2 γέγονεν ἑστηκώς.

† 5, 4 σάτυρον, pro τίτυρον.

ſorma maxima, et quod Pircamerianae adeo editionis prolem quartam recte dixeris. Nam quum Commentarius Danielis Furlani, Cretenſis, erudiſſimi Viri ††, vt in alios libros Theophraſti, ita etiam in Characteras tres et viginti, auctore mortuo, migraſſet in bibliothecam Ioh. Vincentii Pinelli, et ex hac, Vuelſeri, Viri ſummi, liberalitate, in manus Vuechelorum veniſſet: hi, vt erant ſtudioſiſſimi ſalutis bonarum litterarum, ſtatim ediderunt eum, adiuncto textu Graeco, quem in Characteribus quindecim prioribus petierunt ab Oporino, et ab Camotio in reliquis, ita vt nihil, vt demonſtraui ſupra, mutarint. Atque haec eſt progenies, quod ſciam, hae ſunt quaſi filiae, exempli Pircameriani parentis. Ab iis veniamus iam ad ſecundam aetatem editionum libelli Theophraſti, quam licet Camotianam appellari.

Nam Ioh. Baptiſta Camotius, praeter quindecim illos Characteras, quos a Pircamero editos eſſe vidimus, octo alios primus inſeruit ††† ſextae Parti Operum Ariſtotelis, quae Venetiis prodiit octonis anno ſecundo et quinquageſimo ſaeculi ſexti decimi apud Aldi filios, ſumtu Federici Turri-

†† Etiam Caſaubonus ad Char. 7 extr. eum vocat *doctiſſimum.* Sed in epiſtola ad Dan. Heinſium [n. 110 p. 93 edit. Hag. Com. a. 1638] de notis Furlani ita iudicat, *Reſtabat praefatio ſiue Diatriba iudicium continens de notis Furlani Graeci qui in opuſcula aliquot Theophr. ſcripſit prolixe et non indocte. Is noſtra in libellum* χαρακτήρων ἠθικῶν *non vidit, et, niſi fallor, homo Graecus hominem Gallum non ſuperauit.*

††† p. 623 - 628.

Turriſani, qui ipſe praemiſit Parti illi Praefatiunculam, quam, quia breuis eſt, in margine, tanquam teſtem eorum, quae diximus, grauem et locupletem, appoſuimus ††††. Eſt autem haec editio longe praeſtantiſſima, ſed ab editoribus recentioribus non diligenter ſatis conſulta: vt infra dicetur. Tota enim manauit e fonte Codicis manu ſcripti, quem non contaminatum eſſe ab Camotio coniecturis facile appareat. Nam vt omnino lectiones in Capitibus octo poſterioribus conueniunt cum lectionibus Codicis Guelferbytani ſecundi, de quo inferius diſſeretur, vt fluxiſſe e communi capite videantur: ſic orthographia non minus, quam multitudo lectionum aperte prauarum magna*, quae corrigi potuiſſent facile, ſatis teſtantur grauitatem atque fidem Camotii: et lectiones in Capitibus quindecim prioribus, diſcrepantes et diuerſae ab lectionibus exempli Noribergen-

†††† *Federicus Turriſanus Studioſis S. Sextum tomum edimus, quo quaecunque opera Theophraſti vſque in hanc diem extant, complecti voluimus. Ipſum namque tantum philoſophum ſub claſſem librorum Ariſtotelis redigere placuit, atque ita tomos VI. in vniuerſum conficere. Librum nunquam antea impreſſum, qui de ſenſibus inſcribitur, optime emendatum Cammotius addendum curauit. itemque characteres quoſdam perquam vtiles et librum primum metaphyſices, quem ſumma fide ſupra dictus philoſophus correxit, graeceque nuper expoſuit. Cuius hominis induſtriam laboreſque noſtros vobis omnibus prodeſſe cupimus. Valete.*

* Vt c. 4, 1 κυκεὼν ἀπιὼν, pro κυκεῶνα πιών· c. 6, 2 πανδοκεῦσαι. c. 7, 4 προδιηγήσασθαι. c. 8, 3 πρὸς δεδράμηκε. c. 9, 2 ἀυτοῦ τὲ ἀναγοράσας, pro ἀυτοῦ θέαν ἀγοράσας. c. 10, 3 ἐλλίχνιων. c. 10, 4 μὴρ ὑπαίνηται, pro μὴ ῥυπαίνηται. c. 11, 3 ἤμηρο πάλιον, pro ἢ μυροπάλιον. c. 21, 1 καὶ ἐς ἄντα, pro καλέσαντα· et ibid. αἰθιόψευται, pro Αἰθίοψ ἔσαι.

bergenſis **, Camotium abunde docent ea ex alio fonte hauſiſſe. Neque ſane mirandum videtur, editionem adeo praeſtantem et bonam mox factam eſſe matrem felicem aliarum editionum aeque excellentium et bonarum. Peperit autem primo Stephanianam. Nam Henricus Stephanus quum anno ſeptimo et quinquageſimo exire iuberet ex officina ſua libellos quoſdam Ariſtotelis, octonis: iis comites adiunxit Theophraſti Characteras tres et viginti †, quorum octo poſteriores, in epiſtola ad Petrum Victorium, gloriatur ſe depromſiſſe ex antiquo libro **. Qui liber antiquus eſt editio Camotiana, non Codex calamo ſcriptus, vt perſuaſerant ſibi Morellus, Caſaubonus, etiam magnus Fabricius, aliique: qui ipſi putabant, Stephanum primum vulgaſſe Characteras

** Vt c. 8, 4 τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον. c. 14, 2 ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γέιτονος.

† p. 83 - 103.

** Verba Stephani haec ſunt, *Ex antiquo libro octo haec* κεφάλαια *addidimus, vel potius octo hos* χαρακτῆρας Δεισιδ. Μεμψ. Απις. Δυσχερ. Αηδ. Μικροφ. Ανελ. Αλαζον. *Quid autem hoc Theophraſti libello reperiri, quid fingi aut cogitari poteſt elegantius? quid ad vitae communis vſum accommodatius? quid vtilius? Sed fit neſcio quomodo, vt quo libri ſunt elegantiores, eo plerumque comperiantur eſſe deprauatiores. Quod et in hoc vſu venit. in quo plurima certe errata erant: multa ſuſtuli: nec pauca tamen ſuperſunt. Quae veteris exemplaris auxilio ſuſtulerim, non omnia quidem, ſed ex illis inſigniora, varias item aliquot lectiones adnotabo. De pauculis etiam locis quos ex ingenio non correxi quidem (neque enim mihi tantum ſumo) ſed corrigere poſſe mihi videor: coniecturam meam proferam. In caeteris fatiget ſe aliquis alius.*

ras illos octo †. Quae neglegens et temeraria credulitas etſi ignoſci Viris doctis vix poſſe videatur; erat enim in medio poſita Camotiana editio, vt eam adire et inſpicere poſſent facile: tamen multo magis reprehendi multoque acrius accuſari debet inſignis leuitas Stephani, quam notauimus iam ipſi nuper atque vituperauimus in Praefatione ad Platonis dialogos. Et gaudemus ſane non parum, confirmari hoc quoque exemplo poſſe ſuſpicionem dubitationemque noſtram de fide Stephani in edendis ſcriptorum antiquorum libris. Nam Stephanum ipſum decipere voluiſſe lectores libelli Theophraſtei, iisque perſuadere conatum eſſe, fuiſſe a ſe adhibitum Codicem manu ſcriptum, produnt ſatis et oſtendunt notae eius, in quibus antiquum illum librum diſtinguit diſerte ab editis libris ††. Sed

† Morellus in Praefatiuncula ad Characterum illorum octo Verſ. Lat. *Octo qui deinceps ſequuntur Characteres a nobis vtcunque conuerſi, ex antiquo libro graeco primum additi ſunt ab H. Stephano in graeca huius libelli editione, quam vt emendatiorem ſequuti ſumus.* Caſaubonus ad Praefat. ad Charr. poſtremos quinque, *item illa octo quae ex Italicis bibliothecis primus in lucem protulit optime vt ſi quis alius de litteris meritus* ὁ μακαρίτης *Henricus Stephanus noſter.* Fabricius biblioth. Gr. 3, 9. 13, *Vti H. Stephanus in Graeca ſua editione libellorum quorundam Ariſtotelis et Theophraſti Pariſ. 1557. 8 primus addiderat ex antiquo codice capite 17-24.*

†† Vt c. 2, 3, *Pro* πικρῶς γραι ψυχρῶς. quae eſt lectio Camot. Ad c. 14, 2 ait, *Genitiuum* κυνὸς *in caeteris editionibus deeſſe.* At eſt in Camot. Ad c. 15, 2 notat, *ſe verba illa nouem* οὐκ ἂν δοίη — λέγειν ὅτι *ex veteri addidiſſe.* Haec eſt Camot. Ad c. 10, 2 dicit *ſe ex veteri Codice pro* ἄλφος *repoſuiſ-*

quo prius illicerentur in fraudem lectores, quaedam omiſit conſulto †, alia correxit ††, alia deprauauit †††, vt in dialogis Platonicis. Cuius fraudis et fallaciae notas atque veſtigia quanquam animaduerſiones noſtrae monſtrant paſſim: tamen eorum cauſſa, qui legere illas faſtidirent, ne quid temere dixiſſe mentitique videremur, faciundum putauimus, vt adſcriberemus exempla cuiuſque generis aliquot inſignia in margine. Omnino fatemur libere, fidem Stephani et auctoritatem nobis iam ea re redditam eſſe adeo ſuſpectam, vt ea non moueamur prius, quam perſpexerimus ipſi et cognouerimus omnia: quod ipſum vt faciant alii, eos volumus cupimusque etiam atque etiam admonitos. Debetur tamen Stephano haec laus, quod primus fuit, qui conſcriberet in libellum Theophraſteum notas Criticas, ſed breuiculas et paucas. Atque exemplum eius totum, nulla re immutata, repeti, quatuor annis poſt, curauit Lipſiae Leonhartus Lycius, Francus *, qui fuit tum magiſter Godfridi Camerarii, Ioachimi filii, cui inſcripſit editionem, octonis, ſed ita, vt adiecerit non ſolum Verſionem Latinam nouam,

poſuiſſe διφᾶν. At iam in Camot. ita legitur. Sic ad c. 10, 4 vult primus edidiſſe videri κλεῖς ἰωμένας, quum tamen et in Norib. et in Camot. ſic ſcriptum inueniatur.

† Vt c. 17, 3 omiſit verba καὶ ἐράνυ.

†† Vt c. 17, 2 προσθῆς, pro πρὸς τῆς· quae eſt lectio Camot.

††† Vt c. 20, 3 pro παρα ἀυτῷ λακαῖον edidit παρ' αἰλακαῖον.

* Hiltpoltſteinenſis. Fuit a. 1568. Rector Vniuerſ. litter. Lipſ. Vid Teſtament. Camerarii p. 98 in Muſeo Norico. Edidit, praeter Batrachomyomachiam, Praecepta ſeptem ſapientum Graeciae, Lipſiae a. 1562. octonis.

nouam, verum etiam animaduerſiones vel Criticas vel hiſtoricas. Quae etſi vnam modo plagulam et dimidiam complent: tamen magna in iis comparet et ingenii felicitas et doctrinae vbertas atque copia auctoris: quem fere in omnium hodie ignoratione verſari, vt multos alios de litteris bonis egregie meritos Viros, quis miretur? quum pauci reperiantur, qui libros Graecos et Latinos legant: quum nunc vernaculi tantum ſcriptores floreant, omniumque ore et ſermonibus celebrentur: quibus tamen valde vereor ne breui idem accidat, vt adeo nomina eorum etiam inter ſuos populares ignorentur. Poſt Lycium Claudius Auberius, Triuncurianus, quum nondum haberet annos viginti, inſtituit non ſolum denuo in Latinum ſermonem conuertere Characteras Theophraſti, verum componere quoque in eoſdem notas Criticas, etiam hiſtoricas, ſed maxime morales, ita vt Ariſtotelis aliorumque loci ſimiles compararentur cum locis Theophraſteis. Coniecturae autem, quas protulit ad emendanda integritatique ſuae reſtituenda verba Theophraſti, fere ſunt, noſtro quidem iudicio, vehementer audaces atque temerariae. Et haec omnia edita ſunt a Zuingero, cum libris Ethicis Ariſtotelis, Baſileae anno ſecundo et octogeſimo, forma maxima, apud Epiſcopium: ita vt textus Graecus ipſe hauſtus ſit, excepto loco vno **, ex exemplo Stephani. Idem factum eſt annis duobus

** Vid. notae ad verbum c. 6, 2 ἀξιῶσι.

inſequentibus a Federico Morello Lutetiae Pariſiorum et Francofurti a Friderico Sylburgio. Morellus enim vt de auctoribus ſermonis Graeci aliis multis, ita etiam de hoc libello Theophraſti, praeclare eſt meritus. Exire eum iuſſit anno tertio et octogeſimo quaternis: quam editionem non ignoro commemorari a Fabricio, ſed nec ipſe vllum eius exemplar viderat, nec ab reliquis eam editoribus Characterum adhibitam reperio. Noſtras vero in manus venit illius exemplar * e bibliotheca Menqueniana, quae nuper hic diuendita eſt, beneficio Ioh. Gotlob Hofmanni, Viri clariſſimi et Collegae coniunctiſſimi. In conſtituendo textu Graeco Morellus ſequutus eſt, vt diximus, exemplum Stephanianum, ſed ita, vt non modo coniecturas vel proprias, vel alienas, collocauerit in margine **, ſed nonnullas quoque earum

* Index eſt, Θεοφράϛȣ Χαρακτῆρες Ἠθικοί. *Theophraſti de Notis morum liber ſingularis, cum facetiſſimus, tum vtiliſſimus. Cum Angeli Politiani Latina interpretatione, a Federico Morello Pariſieuſi cum eruditis viris recognita, et octo poſterioribus Notis, quae antea deſiderabantur, ab eodem in hac editione aucta. Lutetiae apud F. Morellum Typographum Regium. M. D. LXXXIII. Vis hominum mores multorum noſcere, lectus iſte Theopraſti te liber erudiet.*

** Morellus ipſe huius rei teſtis eſt, *quam* [edit. Steph.], inquiens, *vt emendatiorem ſequuti ſumus. In locis autem deprauatioribus, quique medicas manus poſcebant, coniecturas parrim D. Io. Aurati Poëtae regii, partim aliorum magni inter litteratos nominis virorum, partim etiam noſtras, vbi vſu venit et melius nihil fuit; in medium produximus. Lacunas quidem certe omues explere noſtrum non fuit: neque vero alienam culpam praeſtare quis cogitur.*

earum proficiſci in ipſa contexta *** iuſſerit temere et incaute. Graeca Capita ſequitur Verſio Latina, quae in Capitibus quindecim prioribus Politianum auctorem habet, in reliquis Morellum ipſum: qui etiam Politiani Verſionem emendare inſtituit paſſim, additis nonnunquam notis breviculis, ſed non feliciter vbique, vt e noſtris cognoſcent animaduerſionibus lectores. Conſtituerat etiam Morellus ipſos Characteras illuſtrare exemplis e libris ſcriptorum vtriuſque linguae conquiſitis et collectis: verum ſpei huic ab eo non conſtat eſſe ſatisfactum. Tandem Sylburgius Theophraſteum libellum addidit comitem * Opuſculis Ethicis Ariſtotelis, quae Francofurti apud Vuechelos edita ſunt quaternis. Expreſſit textum Stephanianum perquam accurate et fideliter, et adiunxit variantes lectiones exempli Oporiniani atque Camotiani, ſed huius tamen ſcripturas non ſatis diligenter ** enotauit. Adſperſit quoque paſſim coniecturas emendationesque proprias, ingenio ipſius doctrinaque dignas. Atque in hac quidem editione deſinit ſecunda aetas editionum opuſculi Theophraſtei: quae, vt ſuperioris aetatis editiones, adornatae ſunt omnes vnius Codicis auxilio, diuerſi tamen ab eo, quo vſus

*** Vt c. 12, 2 *καὶ πρὸς θύοντας — ἥκειν τόμον ἀπαιτήσων.* c. 20, 2 *ἐν τοῖς ὑποχονδρίοις.* Sed c. 4, 2 recte edidit primus *καὶ αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια.*

* p. 228-247.

** Vt c. 2, 1 non animaduertit, in Camot. legi, *ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σέ.* Reliqua in ipſis notis occurrent lectori.

vſus eſt Politianus: cuius rei indicio eſt Verſio Viri Latina, quam alias ab eo multis locis lectiones expreſſas docere, in notis noſtris animadvertimus non ſemel.

Sed tertiae aetatis editiones principes ornamenta ſua debent pluribus ſingulae Codicibus: quae aetas nominari Caſauboniana poſſe videtur. Caſauboni enim iudicium et auctoritatem ſequuti ſunt certatim in conſtituendis, niſi omnibus, tamen pleriſque, huius libelli locis, ad noſtram vſque aetatem, editores reliqui: quorum de ſtudiis ante, quam dicamus, neceſſe eſt exponatur breuiter de meritis ipſius Caſauboni. Recenſuit autem atque edidit Iſaacus Caſaubonus Theophraſteos Characteras Lugduni, octonis, ter: primum anno ſecundo et nonageſimo ſaeculi ſexti decimi: iterum anno vndecenteſimo: tertium anno duodecimo ſeptimi decimi ſaeculi †*: quam tertiam editionem aliquoties * poſtea repetitam eſſe nouimus. Sed virtutes iſtarum editionum atque dotes, et communes et proprias, cognoui has eſſe. Neque enim tantum addita eſt in omnibus Latina Verſio, et elegantior et multis certe locis accuratior ſuperioribus, verum ornatae quoque ſunt, et inſtructae Commentario luculento veteriſque doctrinae copiis pleno et referto: quem quum Caſaubonus primum compoſuiſſet in itinere,

†* Vt a. CIƆIƆCXXXVIII. octonis. Cuius editionis exemplar eſt in bibliotheca Academiae Ienenſis.

* Vid. Caſauboni epiſtt. 2. 241. 425. 106-110. 114. 240.

nere **, deſtitutus et carens auxilio omnium librorum, ſolius memoriae fide adiutus, eum deinde cum locupletauit, tum etiam expoliuit limavitque diligentius, vt exiſtimatus ſit ſemper, iudicio et conſenſu omnium intelligentium, boni Commentarii exemplum egregium ***, cuius lectione et linguae et antiquitatis Graecae ſcientia augeri mirifice confirmarique poſſet. Iam etſi Caſaubonus non videtur ſuperiores conſuluiſſe editiones, praeter Stephanianam, Auberianam et Furlanianam; has enim ſolas ab eo diſerte memorari video *†: tamen adhibere ei contigit Codices bibliothecae Palatinae Heidelbergenſis manu ſcriptos quatuor †, quos nunc Palatina exemplaria †† vocat, nunc Codices Palatinos †. Sed quot quiſque annos habuerit, quam bonus fuerit et quali in charta membranaue ſcriptus, quot Characteras comprehenderit, nuſquam docet, more eruditorum iſtius aetatis hominum, certe non

** Vid. p. 13 et p. 145 edit. noſtrae. Confecit eum et abſoluit ipſo die nouiſſimo anni primi et nonageſimi. Vid. p. 226.

*** Hemſterhuſius ad Polluc. p. 982, 8 Caſaubonum vocat *ſummum commentatorem:* Kuſterus ad Ariſtoph. Eccleſſ. 813 *accuratiſſimum:* Doruillius ad Chariton. p. 125 *magnum interpretem.* add. p. 564.

*† *Furlanum* memorat ad char. 17 extr. Ad c. 23 p. 222 laudat *Viros doctos:* ſed intellegit *Auberium:* cuius exemplum ad c. 23 p. 221 nominat *quoſdam codices.*

† Tot diſerte laudat ad proem. 2 p. 14. Ad c. 1, 4 p. 23 memorat *ſcriptos Palatinos:* et ad c. 13, 2 p. 155 *vnum e Palatinis Codicibus.*

†† Ad c. 2, 2 p. 30.

† Ad c. 8, 4 p. 115.

non probando: et oppido paucas eorum lectiones laudat. Ex vno eorum deſcripſerat Marquardus Freherus †† Characteras quinque alios, praeter tres illos et viginti: quos quum ab eo accepiſſet Caſaubonus, ornauit iis editionem ſuam alteram †††, e qua venerunt in libros editos reliquos. Fuit autem ea Caſauboni diligentia in recenſendo textu Graeco, ea cura, vt mallet lectiones manifeſte falſas relinquere potius, quam mutare quidquam ſine auctoritate et iniuſſu librorum veterum. Et quanquam duarum nobis priorum editionum Caſauboni copia non fuit: tamen multis mihi indiciis conſtat, textum Graecum, quem appellant, diuerſum eſſe, neque vnum in omnibus. Sed quum Caſaubonus conſequutus eſſet ſummam auctoritatem apud omnes ſingulari praeſtantia, ſicut fidei et diligentiae, ita etiam doctrinae et elegantiae: factum eſt, vt exempla eius repeterentur certatim ab cunctis. Poſſunt autem admiratores ingenii et diligentiae Caſaubonianae aemulatoreſque deſcribi commode et redigi in claſſes duas. Alii enim textum Caſauboni reddidere totum, re nulla immutata: alii idem fecerunt, ſic tamen, vt alias multis locis lectiones receperint, partim natas in ingenio Caſaubo-

†† Vid. Caſauboni Praefatiuncula ad Characteras quinque poſtremos: et eius notae ad Sueton. Neron. 26.

††† Caſaubonus ep. ad Ioſ. Scaligerum n. 425 p. 505: *Inſtitui igitur Lugduni alteram characterum editionem, auctam aliquot capitibus ex MS.: et noſtra cura paullo factam meliorem.*

ſauboni proprioue, partim e libris ſcriptis depromtas et hauſtas. De vtroque genere paucis, pro inſtituto, dicemus. Atque ſecundum quidem exemplum Caſauboni integrum, re nulla, niſi per incuriam operarum, mutata, recoxerunt Daniel Heinſius et Ioh. Cornelius Pauus *. Heinſius enim quum anno tertio decimo ſeptimi decimi ſaeculi ederet Lugduni Batauorum Theophraſti Opera, forma maxima: inſeruit iis etiam Characteras ** e recenſione Caſauboni, cuius Latinam Verſionem Graeco textui adiunxit, ſed in margine poſuit, vel coniecturas, vel lectiones diverſas. Nam quod in Praefatione oſtendit, ſe, vt ingenii ope, ita etiam librorum ſubſidio, et auctoritate aliorum doctorum hominum, multa correxiſſe, id ad caeteros libros Theophraſti, non ad Characteras, pertinet: de quibus multo melius merita eſt doctrina Paui atque ingenium. Etſi enim et ipſe Verſionem Latinam Caſauboni retinuit, eiuſdemque textum deſcribi immutatum ab operis iuſſit, quod ab his tanta cura et diligentia factum eſt, vt editio ſit non magis nitida quam emendata: tamen ſubiecit Graecis contextis notas et multas et luculentas. Congeſſit in iis lectiones Codicum Nedhami, etiam Camotiani exempli, quod videtur ipſe inſpexiſſe *, et protulit magnam coniecturarum copiam, in quibus

* Trai. ad Rhen. A. CIƆIƆCCXXXVII. octonis.

** p. 476 - 494.

* P. 701 ait, *Μασσώμενον ex Editione Camotiana mihi annotaui, non μασσώμενος, vt cum Sylburgio Nedhamus.*

bus multae bonae habentur et praeclarae; ſed multos libelli locos adeo docte interpretatus eſt, et de lectionibus Codicum, non minus, quam de alienis coniecturis, adeo perite et recte iudicat, vt Pauum ** putem, hoc quidem in genere, a nemine adhuc eſſe ſuperatum. Non diſtinxit, fateor, neque onerauit notas, more et exemplo plerorumque Batauorum, noſtrae maxime memoriae, locis ſcriptorum veterum ſimilibus: ſed plura dilucide explicauit paucis verbis, eaque re lectoribus copiam fecit facultatemque praebuit cogitandi de ſententia loci cuiuſque acutius et acrius. Quae ratio et longe vtilior eſt altera illa, et magis placet, etiam propterea, quia doctiſſimus quiſque Grammaticorum veterum eandem viam ſequutus eſt in enarrandis auctorum vtriuſque linguae ſcriptis. Sed ab exemplo editionis Caſaubonianae primae diſceſſit hactenus, vt multas coniecturas Caſauboni ***, ab auctore poſtea ipſo, propter leuitatem, repudiatas, receperit, Ioh. Kirchmanus, Vir doctiſſimus: qui Characteras tres et viginti, cum Verſione Latina Caſauboni, emiſit Roſtochii, octonis, ſuperioris ſaeculi anno quarto. Quam tamen audaciam ei facile ignoſci poſſe arbitror, quoniam in Praefatione priores atque veras Codicum lectiones, quarum in locum ſubſtituerit coniecturas Caſauboni, com-

** Ab Kuſtero ad Ariſtoph. p. 1 vocatur *Iuuenis valde induſtrius et Graecae linguae ſtudioſiſſimus.*

*** Vt c. 10, 4 *μηρῶν*, pro *μικρῶν*. c. 12, 2 *ὡς θύοντας*. c. 18, 2 *μάλιστα μὲν μὴ δοῦναι· εἰ δὲ μὴ, δοὺς εὐθὺς ἀπαιτεῖν.*

commemorat. Sed editor libelli Theophraſtei Brunouicenſis ſequutus eſt, vt videtur, editionem Caſaubonianam tertiam, ſed ita vt textum Graecum et ipſe contaminarit coniecturis Caſaubonianis, et operarum neglegentia inquinari paſſus ſit vitiis multis. Adiecit idem, praeter Praefationem et Latinam Verſionem Caſauboni, eius Commentaria, tota illa quidem, verum truncata ſaepe et mutilata temere, ſaepius etiam inſcite interpolata, vt ſemper redire cogare ad ipſam editionem Lugdunenſem. Studuit tamen lectoris laborem eo ſubleuare, quod locos ſcriptorum veterum ab Caſaubono laudatos addidit paſſim, neque libros ſolum et capita vbi leguntur, indicauit, ſed etiam Graecorum verborum fere Verſionem Latinam inſeruit. Qua quidem de cauſſa editio haec, quae parata eſt anno vndeſexageſimo octonis, appellari optima, cum Nedhamo, poteſt. Sed eodem modo multoque etiam magis contaminatum reperi exemplum editionis Caſauboni tertiae ab Melchiore Schmidio, qui Characteras edidit Helmſtadii, quaternis, anno ſexto et octogeſimo, cum Praefatiuncula et Latina Verſione Caſauboniana, in minores particulas, ſed nimis paruas et minutas, diuiſos. Adhibita tamen ab editore ea eſt diligentia, vt coniecturae et commenta Caſauboni, quo facilius agnoſcerentur ab lectore, fere vncis coërcerentur ab operis. Sed ſatis de hoc genere editionum expoſitum videtur. Iam ad illa tranſeamus exempla, in quibus textum Grae-

cum diſtinctum reperias non modo Caſaubonianis coniecturis, verum alienis etiam, multis, paucis. Quo in numero video eſſe editionem Vpſalenſem, anno vndeſeptuageſimo octonis inſtitutam, opinor, ab Ioh. Scheffero, qui eam Praefatione, ſed breui, ornauit. Ab Bencelio appellatur et Vpſalenſis † et Curionea *, nomine librarii, cuius ſumtu eſt emiſſa. Textus in ea Graecus ſibi adiunctam habet Latinam Verſionem Caſauboni, cuius etiam Prolegomena ad Characteras acceſſerunt. Modo Caſaubonianae coniecturae receptae ſunt, modo Schefferianae **, vt credo. Nullo enim inſtructus fuit Schefferus ſcripto Codice: quae felicitas paucis annis poſt Thomae Galeo contigit. Is enim Characteras Theophraſteos inſeruit, vt conſtat, Opuſculis Ethicis: quorum duae editiones habentur, vna Cantabrigienſis, quae exiit octonis anno primo et ſeptuageſimo, Amſtelaedamenſis altera, ſeptem et decem annis poſt adornata. Vtrumque exemplum quanquam fere Caſaubonianum textum exhibet: tamen locis nonnullis diſcrepat non modo ab Caſaubonianis, verum ab omnibus ſuperioribus editionibus *: et prius exemplum diſſidet nonnunquam ab poſteriori **. In vtroque adiecta inuenitur,

† In Ind. in verbo ἔχω.
* In Ind. in verbo προσέρχομαι.
** Vt c. 26, 1 οἷος τȣ̃ δήμȣ βȣλευομένȣ τίς τῷ ἄρχοντι ἐπιμελησόμενος πομπῆς παρελθὼν ἀποφήνας Ἐγώ.
* Vt c. 4, 1 πορέυεται. c. ϛ, 2 σύκῳ ὁμοιότερα ἔιναι·
** Vt c. 20, 1 Gal. 1 ποίᾳ· Gal. 2 ὡς ποίᾳ·

nitur, praeter Verſionem Latinam Caſauboni, diverſitas lectionis cum ex editionibus veteribus, vt Oporiniana, Camotiana, Stephaniana, aliis, tum e Codice bonae notae, qui Cantabrigiae eſt in bibliotheca Collegii Trinitatis, chartaceo, quinto decimo ſaeculo, litteris minutis, ſcripto, Characteraſque tres et viginti comprehendente, collecta. Quibus quidem lectionibus ſuas ipſe immiſcuit paſſim editor coniecturas. Poſt Galeum Ericus Bencelius, Archiepiſcopus Vpſalenſis, libellum Theophraſteum recenſuit emiſitque anno octauo huius ſaeculi octonis Vpſalae. Is quum neque Codicibus ſcriptis inſtructus ad recenſendum acceſſiſſet neque editionibus antiquis; nam, praeter Cratandream, nullam videtur aliam conſuluiſſe †: reddendum lectoribus textum Caſaubonianum cenſuit, ita vt eum nonniſi vno loco *** contaminatum coniectura Salmaſiana repererimus. Sed ornamentum atque dos praecipua huius editionis, quae et ipſa Characteras in minores particulas diſſectos exhibet, eſt Index verborum Graecorum plenus et copioſus, quem Bencelius in epiſtola ad Olauum Rabenium oſtendit Petri Hedelini, doctiſſimi Iuuenis, induſtria confectum eſſe. Qui Index etſi refertus eſt multis minutiis et ineptiis, ad puerilem Grammaticam

† Nam in Ind. p. 105 dicit, verba φίλῳ ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι c. 11, 5 eſſe in edit. Sylb. At ſunt iam in Norib. Crat Opor.

*** C 23, 4 κατὰ μνᾶν· Etiam c. 11, 4 recte edidit ὑπὸ τῶν οἰκετῶν.

pertinentibus, quae nihil faciant ad intelligendam orationem Theophraſti: tamen prolatas in eo inveni coniecturas vel alienas, vel proprias, quarum parens haud dubie ipſe fuit Bencelius. Venit enim e bibliotheca Menqueniana in noſtram exemplar huius editionis, quo magnus ille Fabricius donatus fuerat ab ipſo Bencelio. Sed Petro Nedhamo, qui quadriennio poſt nouam parauit Characterum editionem, fortuna ita fauit, vt nulli ſuperiorum editorum. Fecit enim ei copiam Codicum manu ſcriptorum nouem, ad quorum fidem recenſeret et conſtitueret verba Theophraſti. Nam, praeter Cantabrigienſem Codicem, quo Galeum vſum eſſe ſupra demonſtrauimus, qui tamen in laudandis eius lectionibus non ſemel diſſidet * ab Nedhamo, quatuor Pariſienſes Regios adhibuit, quos diligentiſſime contulerat cum editione Heinſiana, Montefalconii auctoritate, Guilielmus Clericus. Nullus eorum plures complexus Characteras erat, quam priores quindecim. Atque primus quidem et ſecundus membranei erant, hic ſaeculo decimo, ille nono fere, ſcriptus: qui libri etſi ſunt vt vetuſtiſſimi omnium, ita bonae etiam notae: tamen falſas * interdum lectiones exhibere reperiuntur, quae ſint interpretamenta lectionum verarum et gloſſemata **. Tertius Codex et quartus erant bombycini, ſed aetate longe inferiores ſupe-

* Vt c. 14, 3 Galeus laudat inde ἀναγκάζειν, Nedhamus ἀναγκάσαι.

* Vt c. 5, 2 καθίσασθαι, pro καθίσαι.

** Vt c. 10, 2 in Cod. Gal. 1 erat κειμένων, pro πεπτωκότων.

ſuperioribus. hic enim ſaeculi quarti decimi, iſte quinti decimi, partus eſſe videbatur. Eodem quinto decimo ſaeculo ſcriptus erat Codex Coiſlinianus, bombycinus, qui totidem Characteras continebat, et cuius lectionibus Nedhamus vſus eſt adiutoribus iiſdem Viris doctiſſimis *. Sed lectiones Codicis Barocciani, chartacei et Coiſliniani aequalis, acceperat ab Thoma Hearnio, Viro eruditiſſimo. Conueniunt fere cum lectionibus primi et ſecundi Codicis Gallici **, ſed maxime primi, ita vt Codices illi tres e communi fonte deriuati videantur, atque adeo in iudicio ſuper veritate et bonitate lectionum faciundo auctoritatem vnius Codicis habere apud doctos peritoſque debeant. Scriptus erat litteris minutiſſimis, complectebaturque Capita quindecim priora, neque quintum decimum totum, vt ſuo loco docuimus. Sed eiuſdem Hearnii beneficio vſus eſt Nedhamus lectionibus, quas Iſaacus Caſaubonus excerpſerat e Codice Bonauenturae Vulcanii: et Ioh. Hudſoni humanitas ei ſuppeditarat lectiones Codicis Ioh. Oſborni. Horum igitur Codicum copias produxit Nedhamus in notis ſuis, quibus addidit Sylburgii, Salmaſii, Palmerii, Clerici, animauerſiones. Editiones Oporinianam Camotianam ipſe non conſuluit, ſed in lectionibus

 earum

* Vid. de eo Montefalconius Catalog. biblioth. Coiſlin. p. 588.

** Vt c. 5, 1 ἔστι δεινῶν. ibid. 2 καθίστασθαι. ibid. 4 χρὴ νῦν ἀεί. c. 7, 2 ἀπο γυμνάσῃ. c. 10, 4 ὑποδουμένας.

earum laudandis ſequutus eſt fidem Sylburgii *. Textus Graecus, qui ſubſequitur Praefationem et cui iuncta eſt e regione Latina Verſio Caſauboni, eſt fere Caſaubonianus, ſed multis locis immutatus, ſed non raro temere et inconſiderate**. Saepe etiam in notis Codicum lectiones fruſtra aſſeruntur et vindicantur ‡. Textum Graecum excipit Commentarius Caſauboni, et hunc ſequuntur Duporti Praelectiones in Characteras tredecim *, quibus continentur multa aliena et puerilia, multa ad verbum exſcripta e notis Caſauboni et e libris Salmaſii. Hoc exemplum Nedhami, quod Cantabrigiae exiit octonis, ita placuit, vt fere res nouae omnes, praeſertim tranſmarinae, etſi non optimae, probauitque ſe Germanis, vt id aliquoties repeterent, auctore Freytagio τῷ μακαρίτῃ· quod ipſum fecerunt Glaſgouienſes nuper, et Tigurini in Eclogis †, quibus etiam notae Nedhami inſunt, ſed mutilatae et interpolatae magnam partem. Tandem Coburgi, ante annos quatuor et viginti, edidit libellum Theophraſteum denuo, quaternis, Ioh. Cunradus Suartius: qui vt fuit Vir magnae ſane variaeque doctrinae copiis multis pariter ac firmis inſtructus**, cuius fidei

* Ipſe hoc fatetur p. 86. vbi ait, *ſed ita repraeſentat Editio Camotiana, teſte Sylburgio.*

** Vid. c. 3, 2. c. 5, 2. 4. c. 7, 3. c. 11, 3. 4 etc.

‡ Vt c. 5, 2 καθίστασθαι Cod. Gal. 1. 2 et Baroc.

* c 1-4 6. 9. 10-16.

† Quae editae ſunt A. CIƆIƆCCXXXXVIIII. octonis.

** Fabricius ad Dion. Caſſ. pag. 770 To. 2 IOH. CONR. SCHWARZIVS, *Coburgenſis hodie Gymnaſii ingens gloria.*

Et

ſidei et ſingulari diligentiae noſmet ipſi debemus amorem et cupiditatem, etiam initia ſcientiae, linguarum orientis: ita inſignis notitiae antiquitatis luculenta documenta dedit in notis, quas ſubiecit textui Characterum Theophraſteorum Graeco, quem concinnauit prorſus nouum, hoc eſt, e Casauboniano, Nedhamiano, propriique ingenii commentis miſtum, adeo vt eum corrupiſſe magis et deprauaſſe, quam correxiſſe et emendaſſe, videatur. Fuit enim incredibilis et paene nimia et vix ferenda ingenii Viri audacia *** et procliuitas ad mutanda ea in ſcriptoribus antiquis, quae ipſe non intellegeret ſatis. Addidit etiam Verſionem Latinam nouam, notulaſque Buchneri, quas ab magno Geſnero acceperat, ſed, praeter Nedhami et Paui editiones, nullis videtur libris aliis vſus eſſe.

Atque haec eſt ſeries et breuis hiſtoria editionum libelli Theophraſtei, quae videri dignae queant, quarum ratio ab artis Criticae ſtudioſis habeatur. Quanquam enim non ſum neſcius, eum aliis quoque editum eſſe locis multis, vt Lugduni Batauorum ab Vuerdenhagio *, Coloniae Allobrogum **, Oxonii ***, Budiſſae ****, Magdeburgi;

Et ab Vueſſelingio ad Diod. Sic. 18 p. 279 To. 1 vocatur *doctiſſimus*.

*** Vid. Doruillius ad Chariton. p. 117 ſ. et p. 425 ſſ.

* A. CIↃIↃCLIII. duodenis.

** A. CIↃIↃCXIII. duodenis. Cuius editionis exemplar eſt in bibliotheca Academiae Ienenſis.

*** A. CIↃIↃCLXXX. duodenis. Fuit in bibliotheca Menqueniana. Laudatur etiam ab Galeo, Nedhamo, et Abreſchio Lectt. Ariſtaenett. p. 174.

**** A. CIↃIↃCLXXXX. octonis.

burgi; multos enim ſemper et cupidos lectores inuenit libellus ille aureus: tamen editiones iſtae vel e Caſaubonianis fluxerunt totae, vel a me nondum erant inſpectae. Etiam Geſnerus in Chreſtomathia, cui pleraque Capita indidit †, textum Caſaubonianum, paucis locis exceptis, ſeruauit.

Iam ante, quam ad dotes noſtrae editionis perueniam, dicendum videtur paucis, cum quinam alii, praeter eos quos laudauimus editores, inſtituerint vel emendare et corrigere locos Characterum deprauatos et vitioſe deſcriptos, vel illuſtrare et explicare verba impedita atque obſcura; tum qui in animo habuerint eundem denuo totum emittere. Et in emendatorum quidem atque correctorum numero ponendi ſunt magnus Salmaſius, cum in Exercitationibus ad Solinum, tum in libris de Modo Vſurarum et de Vſuris, aliisque; Palmerius in Exercitationibus in optimos ſcriptores Graecos*; Clericus in Arte Critica; Lambertus Boſius in Epiſtolis ad Ioh. Alb. Fabricium **; Ioh. Iacobus Reiſquius, Vir celeberrimus, in Volumine primo Animaduerſionum ad Auctores Graecos ***; quibus acceſſit nuper, praeter Frider. Chriſti. Schmidium, Virum clariſſimum, ſororis magni Cruſii filium, diſciplinaeque nuper noſtrae alumnum. Chriſti. Ado. Clotius,

† p. 124 - 144 ed. Lipſ. A. CIↃIↃCCLIII.
* p. 616 - 621.
** Quae ſunt in Vita eius p. 224 ſ.
*** p. 96 - 105.

Clotius, Vir doctiſſimus †. Sed ab his omnibus etiam illuſtrata ſunt paſſim verba Theophraſti: quod ipſum fecerat in notis ſuis Ioachimus Kuhnius, quarum partem Clericus miſerat ad Nedhamum. Sed totum libellum edere conſtituerant Iſaacus Voſſius, vt oſtendit ipſe in notis ad epiſtola Ignatii *, Lamb. Boſius **, et Fontanius, interpres oraculorum diuinorum in Batauis diſertus, quod me Reiſquius docuit. Atque habentur ſane ſubſidia non pauca, quibus vti nouus editor, non ſigne magno fructu, poſſit. Quo pertinent maxime Codices calamo ſcripti, vt Florentinus a Montefalconio memoratus *, Voſſianus item et Rutgerſianus, qui ſunt in bibiotheca Academiae Lugdunobatauae: in qua reperitur item Oporiniana editio notis manu ſcriptis inſignita. ** Etiam Salmaſius antiquiſſimum Codicem *** laudat, et Auberius exemplaria quaedam †, quae videantur fuiſſe libri ſcripti, quum lectiones, quas inde protulerunt, in editis libris non extent. Sed de Commentariis Maximi Planudae in hunc libellum, quos in bibliothecis Italicis eſſe Cunr. Geſnerus et Lycius aiunt, nihil reperire certi neque comperire licuit.

Eius Animaduerſiones in Theophraſti Characteres Ethicos prodierunt Ienae A. CIϽIϽCCLXI. octonis.

* p 289.

** Vid. eius epiſt. ad Fabricium d. l. p. 224.

* Diar. Ital. p. 365.

** Vid. Catalogus bibl. Lugd. Bat. p. 150. 335-337. 398.

*** De Modo Vſurr. p. 306.

† Ad c. 6 p. 698 et ad c. 13.

Nos quidem etſi caruimus hiſce ſubſidiis: tamen nacti ſumus Fortuna fauente, alia adiumenta iis non minora, quorum vſu videremur non male merituri eſſe de Characterum Theophraſteorum corpuſculo. Heuſingerus enim meus, Vir de litteris Graecis praeclare meritus, miſit ad me, quae eſt eius hoc in genere incredibilis humanitas, lectiones, excerptas ſumma diligentia e duobus Codicibus chartaceis Marquardi Gudii, qui, mortuo domino, cum reliquis venerunt in bibliothecam Guelferbytanam. Eorum alter, qui eſt numero primus et vigeſimus, ſcriptus eſt ſaeculo tertio decimo, quaternis; et, praeter alia Opuſcula †*, continet Characteras Theophraſti quindecim priores. Alter vero, ſextus et vigeſimus numero, librariis quarti decimi ſaeculi debet natales, complectiturque, praeter caetera †**, Characteras tres et viginti. Quorum quidem Codicum lectiones, maxime poſte-

†* Continet Codex haec: 1) Opuſculum veteris cuiuſdam Rhetoris ἀκέφαλον, cuius finis iſte: ὁμοίως δ᾽ ἔχει καὶ τὸ, οὐδ᾽ ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν ἀχιλλεύς· τὸ γὰρ λίαν λελυπῆσθαι, τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν. 2) Περὶ σχημάτων κ. τ. λ. vt in Cod. ſequente n. 6. 3) Theophraſti characteres, vt in Cod. altero n. 2. 4) Διονυσίου ἁλικαρνασσέως τοῦ περὶ συνθέσεως ὀνομάτων ἐπιτομή. 5) Προβλήματα ῥητ. vt in Cod. altero n. 3.

†** Continentur Codice iſta: 1) Ἐκ τῶν θεοφράστου χαρακτήρων μέρος. I. e. capita XVII - XXIIII. 2) θεοφράστου χαρακτῆρες. a capite I - XVI. 3) προβλήματα ῥητορικὰ εἰς τὰς στάσεις. Incipit: Νόμος ἐκέλευε τὴν ὀρφανὴν μήτε τὸν ἐπίτροπον αὐτῆς, μήτε τὸν ἐπιτρόπου παῖδα ἄγειν. Edidit Huſuedelius. 4) Carmen Manuelis Planudae, quod incipit: Ἆθλον ἐγὼν ἐμόγησα πανέξοχον. οἷον ἀπ᾽ ἄλλων. 5) Ἀριστοτέλους περὶ ποιητικῆς. 6) περὶ σχημάτων ὧν ἑρμογένης ἐμνημόνευσεν ἐν τοῖς περὶ εὑρέσεων καὶ περὶ ἰδεῶν βιβλίοις σύνοψις. Incipit: Στρογγύλον σχῆμα ἐστὶ τόδε, ὥσπερ εἴτις.

poſterioris, iam ſupra demonſtrauimus ita conuenire cum editionis Camotianae lectionibus †, vt ex vno eodemque fonte fluxiſſe videantur. Sed, praeter hos Codices, conſulere nobis licuit libros editos principes omnes, de quibus ante expoſuimus, exceptis exemplis Caſauboni primis duobus. Horum librorum omnium lectiones enotauimus magna diligentia, et ſic, vt non ſolum iudicium de iis fecerimus, ſed etiam adiecerimus Virorum doctorum coniecturas et emendationes, earumque aut veritatem et elegantiam, aut vanitatem et ineptias aperuerimus: quod inſtitutum non ignoro ab quibuſdam ſciolis callide vituperari, vt ſcilicet alienas coniecturas poſſint eo facilius venditare lectori pro ſuis. At ingenuos homines decet, credo, ſeruire magis vtilitati lectorum, quam gloriae laudiſque ingenii diuini vanitati. In textu Graeco deſcribendo operas ſequi iuſſimus exemplum editionis Caſauboni tertiae, a nobis locis nonnullis, auctoritate et fide librorum veterum, emendatum: cuius mutationis cauſſas in notis noſtris redditas lector inveniet. In quibus quum nihil viſum eſſet afferre, quod non pertineret ad Criticen: vt tamen verba Theophraſti ipſa intelligerentur ab omnibus ſponte, adiiciendum cenſuimus eorum Indicem et plenum et copioſum,

† Vid. 1, 4. 2, 1. 2. 3, 2. 3. 4, 2. 5, 3. 5, 5. 8, 3. 9, 2. 3. 10, 3. 4. 13, 1 etc. Sed inde a Cap. 16 vſque ad 23 lectiones Cod. Guelf. 2 cum lectionibus Camotiani exempli omnino conueniunt.

pioſum, in quo nihil intactum relinqueretur, quod aliquid difficultatis habere videri poſſet. Sed reſtare videtur, vt paucis tollatur dubitatio quorundam de auctore libelli, quem ego opinabar ſcriptum eſſe tum, quum Antipater ab Athenienſibus coactus eſſet in Macedoniam fugere *. Etſi enim tot tamque docti Viri ediderunt enarraruntque hos Characteras ſumma diligentia, quod fortaſſis multi eorum non feciſſent, niſi crediſſent, eos eſſe fetus ingenii Theophraſtei elegantes et venuſtos: tamen non defuere, vt fit, qui putarent contenderentque pertinaciter aut totum libellum Theophraſto falſo tribui, vt Victorius *, Stephanus, Lycius, Furlanus, aut certe magnam illius partem profectam eſſe ex alieno ingenio, vt Reisquius et Pauus, cui ſuſpecti erant maxime Characteres quinque poſtremi. At videtur iſti ſuſpicioni dubitationique facile occurri poſſe. Nam vt Laërtius in Vita Theophraſti diſerte tradit, conſcriptum ab eo eſſe librum Ἠθικῶν Χαρακτήρων· ita ille in libris ſcriptis omnibus nomen Theophraſti oſtendat. Cui tamen rationi ipſe multum tribuere nolim, quum omnes qui ſuperſunt Codices vix dubium videatur quin deriuati ſint et deducti ex vno fonte, certe in Characteribus quindecim prioribus. nam libros omnes videas non ſemel conſentire et conſpirare in lectionem falſam.

* Vid. c. 23, 2.

* Varr. Lectt. 17, 7. 18, 14. 37, 5 et in Rhet. Ariſtot. 3, 16.

falſam *. Sed in oratione ipſa comparet tanta tamque mira ſimplicitas et elegantia adeo natiua, quae non indigna intelligatur ingenio ac facundia Theophraſti: et quanquam video maiorem credi eſſe corruptorum ſuſpectorumque et obſcurorum locorum copiam et multitudinem in hoc paruo libello, maxime in poſterioribus eius Capitibus, quam in multis libris grandibus: tamen multi eorum integri ſunt et ſani, etiam clari, alii multo clariores forent, ſi ſciremus, quis loco quoque notatus ab auctore deſcriptuſque eſſet. Sed cauſſa multitudinis vitiorum, in Capitibus maxime poſterioribus, repetenda videtur ab paucitate Codicum manu ſcriptorum- Nam quo ſaepius liber aliquis deſcriptus eſt, quo plures illius reſtant Codices, quo maior eſt lectionum varietas: eo minor reperitur numerus locorum vitioſorum ſuſpectorumque, vt vel hoc nomine ſumme praedicanda intelligatur diuina prouidentia, quae libros Graecos Noui Foederis toties deſcribi, varianteſque eorum lectiones tanto ſtudio, tanta diligentia, a Viris doctiſſimis congeri iuſſerit. quam rem imperiti et rudes inepte vociferantur abeſſe integritati ſacrarum litterarum.

Ego vero vehementer opto, vt non modo opera, quam poſui in recenſendo, illuſtrandoque hoc libello, proſit quam plurimis, ſed vt

omnes

* Vt c. 8, 2 ἐπιλαθέσθαι· et ibid. 4 πλῆστοι.

omnes Pacis Otiique commodis Germaniae nuper a deo Optimo Maximo reſtituti, ita vtantur ſemper, vt colant litteras humanitatis ſummo ſtudio ad tuendam defendandemque ab omni malorum impetu et furore, religionis caſtitatem et integritatem. Ita Vale, Lector amice, meisqué non minus, quam operarum, peccatis ignoſce. Neque enim ipſi potuimus praeeſſe librariis, ſed partes has mandare coacti ſumus diligentiae Theodori Praetorii, municipis noſtri, Viri clariſſimi et doctiſſimi. Scripſi Lipſiae m. Martio A. C. CIↃ IↃ CC LXIII.

PRAE-

PRAESTANTISSIMO
VIRO
D. NICOLAO BRVLARDO
A SILERI
HENRICI IIII.

Francor. et Nauar. Regis Chriſtianiſſimi in ſacro conſiſtorio Conſiliario, et apud Heluetios Rhaetoſque Legato,

ISAACVS CASAVBONVS S

Doctrinam morum, quae vel vtiliſſima philoſophiae pars eſt, BRVLARDE praeſtantiſſime, non vna ratione veteres ſapientes tradiderunt. Fuere qui in recte conſtituenda vitæ ſumma, et inueniendo bono, vt putabant, ſummo, quaerendisque et explicandis mediis ad beatitatem ducentibus, ſuam omnem operam ponerènt. Fuere qui ad ſingulas vitae humanae partes ſtudium conferrent ſuum, et quid cuique perſonae, cuique aetati conueniret, quae officia ſingulo-

gulorum, docere laborarent. Illam priorem veteres δογματικὴν, hanc poſteriorem παραινετικὴν, philoſophiam nuncuparunt. Fuit vero et tertium quoddam tractandae morum diſciplinae genus, e re χαρακτηριστικὸν ab iisdem illis nominatum. Pulcherrimam hanc philoſophandi viam, primus, vt videtur, ſenex facundiſſimi oris, Theophraſtus inuenit: primus certe, quod ex antiquis monumentis conſtet nobis, in eo ſe, et elegantiſſimum illud ingenium ſuum exercuit. Neque abeſt coniectura, ſummum virum cum a Platone didiciſſet, Virtutem, ſi oculis cerneretur, mirabiles ſui amores excitaturam: rationem et veſtigaſſe prudenter, et perueſtigaſſe ſolerter, qua cum virtutis ſpeciem pulcherrimam, tum etiam vitiorum dedecus ac turpitudinem ipſis pene dixerim corporis oculis ſpectandam exhiberet. Magnum ſane auſum, et eo viro digniſſimum, qui felici illo ſeculo viueret, quod tulit Socratem, Platonem vidit, Ariſtotolem generi humano dedit: III viros conſtituendae philoſophiae, ſine dubio diuinitus excitatos. Quorum in ſinu et gremio cum fuerit hic de quo loquimur educatus, nec dubium, nec mirum eſt eam ipſum ſcientiae βαθύτητα eſſe conſecutum, eam ſcribendi facultatem adeptum, vt nihil vnquam ſit ab eo profectum, quod non viſum ſit ſtudioſis ſapientiae omnibus numeris perfectum. Teſtes ſunt huius tantae illius praeſtantiae, cum alia hominis monumenta, quae in ſtudioſorum manibus, hodieque verſantur: tum hic quoque liber aut libri potius αποσπασμάτιον, quod me auctore, atque interprete in tuam ſe clientelam, ſi pateris BRVLARDE clariſſime, geſtit tradere. Eſt autem hic ille Theophraſtei ingenii foetus, de quo paulo ante dicebam: liber, ſine dolo dicam, aurum contra non carus. Nam quod ille integer ad nos non peruenerit, adeo non debet ea calamitas reliquiarum iſtarum pretium apud nos imminuere: vt contra potius eo maiore cura ac ſtudio, ceu

tabu-

tabulae aliquae ex ingenti naufragio ſuperſtites, colligendae nobis colligandaeque videantur. Neque ſane vereri vnquam ſubiit, ne, quas horas in emendando, vertendo, et explicando hoc Fragmento ponebamus, eas docti viri male nos collocaſſe iudicarent. Et vero praeter grauiſſimorum virorum adhortationes, quibus excitati primum ſumus ad hanc qualemcunque operam Theophraſto commodandam: exemplo etiam ſumus confirmati doctiſſimorum hominum, quos ante nos in eandem deſcendiſſe arenam videbamus, qui ſi tantum aut temporis aut diligentiae huic negotio impendiſſent, quantum res poſtulabat; facile mihi perſuadeo potuiſſe illos et mihi et aliis omnibus occaſionem praeripere falcem in ipſorum meſſem iniiciendi. Verum quid inter illorum editionem et noſtram hanc interſit, doctis candisque lectoribus aeſtimandum et iudicandum relinquimus. In primis autem te, BRVLARDE ſapientiſſime, arbitrum ferimus: cuius iudicio ſi ſtabit et probabitur noſtra haec opella, nae cauſſa non erit, cur de caeterorum eruditorum calculis aut deſperemus, aut multum ſimus ſolliciti, quod enim ille olim de Platone, *id ego non minori iure nunc, de te, Vnus tu mihi inſtar omnium. Nam et is es tu, in quo vno cunctas habitare virtutes, quas in aliis mirari ſolemus ſingulas, vno omnes ore pridem fatentur. Te quondam in media patria, et in oculis tuorum ciuium Reipu. gubernacula integritate, iuſtitia, et moderatione ſumma inter praecipuos tractantem, laudibus in coelum omnes ferebant. Te nunc legationis huius ampliſſimo munere difficillimis hisce et tantum non deſperatis temporibus ſapientiſſime, prudentiſſime, feliciſſimeque fungentem, omnes mirantur. Te denique fortiſſima Heluetiorum gens tanquam vnicum, et coelo delapſum fidei, conſtantiae, veritatis, grauitatis, et, vt vno verbo dicam, veteris illius Francicae generoſitatis, quae pridem defeciſſe in noſtra gente*

**** *arti-*

artibus corrupta exoticis, videbatur, exemplar intuetur, ſuſpicitque. Quid ego nunc commemorem, non Iuris ciuilis tantum, ſed plurimarum artium honeſtiſſimarum accuratam cognitionem? quid ſummum illum amorem, ardoremque in litteras, et cum plurima teneas, plura in dies diſcendi deſiderium? quod cum a puero maximum tibi naturae auctor Deus inoleuiſſet, ne nunc quidem inter tantas, tam moleſtas, tam difficiles curas et occupationes relanguit, nedum exaruerit. Accedit ad has tantas virtutes tuas, ceu inſerta pulcherrima, ſingularis morum comitas: quae te omnibus bonis non minus reddit amabilem, quam illa priora venerabilem. Et erit aliquis qui miretur tantum te gratia, tantum auctoritate apud omnes pollere? mirarer potius, ſi qui eſſet, qui cum te vidiſſet, cum loquentem audiſſet, non ſtuperet. Equidem, vt primum te vidi, et quae ante fama de te acceperam, praeſens maiora omnia in te agnoui: nunquam ab eo deſtiti ſilentio, atque εὐφημίᾳ *animum iſtum tuum tam excelſum, et tot virtutibus exaggeratum venerari, cuius affectus, animique in te mei patere obſecro te, vir maxime, extare hoc, cuicuimodi eſt, teſtimonium: meamque hanc ſiue temeritatem, ſiue audaciam aequi boni conſule. Vale. a d.* IV. *Kalend. Febr.* CIↃ IↃ XCII.

EX

EX LIBRO QVARTO RHETORICORVM AD HERENNIVM.

Oſtentatoris pecunioſi character.

NOTATIO eſt, cum alicuius natura certis deſcribitur ſignis, quae ſicuti notae quaedam naturae ſunt attributa. Vt ſi velis non diuitem, ſed oſtentatorem pecunioſum deſcribere: Iſte, inquies, Iudices, qui ſe dici diuitem, putat eſſe praeclarum, primum nunc videte, quo vultu vos intueatur. nonne vobis videtur dicere, Darem ſi mihi moleſti non eſſetis? cum vero ſiniſtra mentum ſubleuat, exiſtimat ſe gemmae nitore, et auri ſplendore aſpectus omnium perſtringere. Cum puerum reſpicit hunc vnum, quem ego noui (vos non arbitror nouiſſe) alio nomine appellat, deinde alio atque alio: Heus tu, inquit, veni Sannio, ne quid iſti barbari perturbent: vt ignoti qui audiunt, vnum putent eligi de multis: ei dicit in aurem, aut vt domi lectuli ſternantur, aut ab auunculo rogetur Aethiops, qui ad balneas veniat, aut aſturconi locus ante oſtium ſuum detur, aut aliquod fragile falſae choragium gloriae comparetur. Deinde exclamat, vt omnes audiant, Videto, vt diligenter enumeretur, ſi poteſt, ante noctem. Puer qui iam bene hominis naturam nouit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, ſi hodie vis transnumerari. Age, inquit, duc tecum Libanum, et Soſiam. Sane. Deinde caſu veniunt hoſpites homini, qui iſtum ſplendide, dum peregrinaretur, receperunt: ex ea re homo hercle ſane conturbatur: ſed tamen a vitio naturae non recedit. Bene, inquit, facitis cum venitis: ſed rectius feciſſetis, ſi ad me domum recta abiiſſetis. Id feciſſemus, inquiunt illi, ſi do-

mum nouiſſimus. At iſtud quidem, inquit, facile fuit vndelibet inuenire. Verum ite mecum: ſequuntur illi: ſermo interea huius conſumitur omnis in oſtentatione. Quaerit in agris cuiusmodi frumenta ſint: negat ſe, quia villae incenſae ſint, accedere poſſe, nec aedificare etiam nunc audere: tametſi in Tuſculano quidem coepi inſanire, et in iisdem fundamentis aedificare. Dum haec loquitur, venit in aedeis quasdam, in quibus ſodalitium erat eodem die futurum: quo iſte pro notitia domini aedium ingreditur cum hoſpitibus. Hic, inquit, habito. perſpicit argentum quod erat expoſitum, viſit triclinium ſtratum, probat: accedit ſeruulus, dicit homini clare dominum iam venturum, ſi velit exire. Itane, inquit? Eamus hoſpites, frater venit ex Salerno, ego illi obuiam pergam: huc vos decima venitote. hoſpites diſcedunt. Iſte ſe raptim domum ſuam coniicit: illi decima, quo iuſſerat, veniunt. quaerunt hunc. reperiunt, domus cuia ſit: in diuerſorium deriſi conferunt ſeſe. Vident hominem poſtera die: narrant, expoſtulant, accuſant. ait iſte eos ſimilitudine loci deceptos, angiporto toto deerraſſe: contra valetudinem ſuam ſe ad multam noctem exſpectaſſe. Sannioni puero negotium dederat, vt vaſa, veſtimenta, pueros corrogaret. ſeruulus non inurbanus, ſatis ſtrenue et concinne comparat. iſte hoſpites domum deducit. Ait ſe aedes maximas cuidam amico ad nuptias commodaſſe. Nunciat interea puer argentum repeti: (pertimuerat enim, qui commodarat) Apage te, inquit: aedes commodaui, familiam dedi, argentum quoque vult? tametſi hoſpites habeo, tamen vtatur licet, nos Samiis delectabimur. Quid ego quae deinde efficiat, narrem? eiusmodi eſt hominis natura, vt quae ſingulis diebus efficiat gloria atque oſtentatione, ea vix

vix annuo ſermone enarrare poſſim. Huiusmodi notationes, quae deſcribunt quid conſentaneum ſit vniuscuiusque naturae, vehementer habent magnam delectationem: totam enim naturam cuiuspiam ponunt ante oculos: aut glorioſi, vt nos exempli cauſa coeperamus, aut inuidi, aut timidi, aut auari, ambitioſi, amatoris, luxurioſi, furis, quadruplatoris: denique cuiusuis ſtudium protrahi poteſt in medium tali notatione.

RVTILIVS LVPVS
DE
FIGVRIS SENTENTIARVM
LIBRO II.

Ebrioſi hominis character.

CARACTERISMOS. Quemadmodum pictor coloribus figuras deſcribit: ſic orator hoc ſchemate, aut vitas, aut virtutes eorum de quibus loquitur, deformat. *Lyconis.* Quid in hoc arbitrer bonae ſpei reliquum reſidere, qui omne vitae tempus vna, ac deſperatiſſima conſuetudine produxit? Nam ſimul atque ex primis horis diei, nimia cibi ac vini ſatietate, vix meridiano tempore, plenus crapula experrectus: primus oculis mero madidis, humore obcaecatis, viſu grauidis, lucem conſtanter intueri non poteſt: deinde confectis viribus, vtpote cuius venae non ſanguine, ſed vino ſunt repletae, ſe ipſe erigere non valet: tandem duobus innixus languidus, qui cubando ſit defatigatus, tunicatus ſine pallio, ſoleatus prae lectulo, palliolo frigus a capite defendens, flexa ceruice, ſummiſſis genibus, colore exangui, protinus ex cubiculari lectulo excitatus, in triclinium trahitur:

tur: ibi praeſto ſunt cotidiani pauci eodem ſtudio excitati conuiuae, hic vero princeps paulum illud reliquum quod habet mentis ac ſenſus, poculis extrudere feſtinat, et eos bibendo prouocat, et laceſſit perinde ac ſi in hoſtium praelio quam plurimos ſuperarit, atque adflixerit, ampliſſimam ſibi victoriam paratam exiſtimans. Interea procedit ſimul et illud tempus, et potatio: oculi vinum lacrymantes caligant; ebrioſum ipſi vix ebrii cognoſcunt: alius ſine cauſſa iurgio proximum laceſſit: alius ſomno deditus, vi cogitur vigilare: alius rixari parat: alium turbas vitantem, ac domum reuerti cupientem retinet ianitor, pulſat, exire prohibet domum, interdictum demonſtrans. Interim alium contumelioſe extra ianuam eiectum, vacillantem puer ſuſtentat, ac ducit pallium per lutum trahentem. Nouiſſime ſolus in tricliuio relictus, non prius poculum ex manibus emittit, quam ſomnus oppreſſit bibentem, ac diſſolutis artubus, ipſum poculum ſuapte natura dormienti excidit.

Characterismus. In vulgatis editionibus legitur *Chreſterismus.* absque dubio mendoſe.

Aut vitas, lege *aut vitia.* probant ſequentia.

Viſu grauidis. Prior vox mendum continet. Scrib. *vino gr.* οἰνοβαρέσι.

Soleatus prae lectulo. Fortean, *vt e lectulo.* κρηπῖδας ἔχων ὡς ἀπὸ τȣ̃ κλινιδίȣ. Sed videtur qui Lyconis locum e Graeco vertit, reperiſſe in ſuo codice, ὑπὸ pro ἀπὸ: neque de menda eſſe ſuſpicatus.

Palliolo frigus a capite defendens. Recte *palliolo* ſic alibi: quia tamen Grece ſcripſerat Lyco, fortaſſe *pileolo* ſcribendum. πιλίδιον ἐν τῆ κεφαλῆ ἔχων πρὸς τὸ ψύχος.

Iurgio proximum laceſſit. τὸν πλησίον ἐρεθίζει.

EX

EX Q. HORATII FLACCI SATYR.

Lib. I. Sat. IX.

Garruli hominis character.

Ibam forte via Sacra, ſicut meus eſt mos,
Neſcio quid meditans nugarum, totus in illis.
Occurrit quidam notus mihi nomine tantum,
Arreptaque manu, quid agis dulciſſime rerum?
Suauiter, vt nunc eſt, inquam: et cupio omnia, quae vis.
Cum aſſectaretur, nunquid vis? occupo: at ille
Noris nos, inquit: docti ſumus, hic ego, pluris
Hoc, inquam, mihi eris. miſere diſcedere quaerens,
Ire modo ocyus, interdum conſiſtere, in aurem
Dicere neſcio quid puero, cum ſudor ad imos
Manaret talos: o te Bollane cerebri
Felicem, aiebam tacitus: cum quidlibet ille
Garriret, vicos, vrbem laudaret, vt illi
Nil reſpondebam: Miſere cupis, inquit, abire,
Iamdudum video: ſed nil agis: vſque tenebo:
Perſequar. Hinc quo nunc iter eſt tibi? Nil opus eſt te
Circumagi: quendam volo viſere, non tibi notum:
Trans Tiberim longe cubat is prope Caeſaris hortos.
Nil habeo quod agam, et non ſum piger: vsque ſequar te.
Demitto auriculas, vt iniquae mentis aſellus,
Cum grauius dorſo ſubiit onus. Incipit ille:
Si bene me noui, non Viſcum pluris amicum,
Non Varium facies, nam quis me ſcribere plureis,
Aut citius poſſit verſus? quis membra mouere
Mollius? inuideat quod et Hermogenes, ego canto.
Interpellandi locus hic erat. Eſt tibi mater,
Cognati: queis te ſaluo eſt opus? Haud mihi quiſquam:
Omnes compoſui. Felices: nunc ego reſto:
Confice: namque inſtat fatum mihi triſte, Sabella
Quod puero cecinit, diuina mota anus vrna.

Hunc

Hunc neque dira venena, nec hoſticus auferet enſis.
Nec laterum dolor, aut tuſſis, nec tarda podagra.
Garrulus hunc quando conſumet cunque: loquaceis,
Si ſapiat, vitet, ſimulatque adoleuerit aetas.
Ventum erat ad Veſtae quarta iam parte diei
Praeterita, et caſu tunc reſpondere vadato
Debebat: quod ni feciſſet, perdere litem.
Si me amas, inquit, paullum hic ades. Inteream ſi
Aut valeo ſtare, aut noui ciuilia iura:
Et propero quo ſcis. Dubius ſum quid faciam, inquit:
Tene relinquam, an rem. Me ſodes. Non faciam ille:
Et praecedere coepit, ego, vt contendere durum eſt,
Cum victore ſequor.

Similes hic alios characteres poteramus adiungere e diuerſis ſcriptoribus: niſi id ſtudioſi lectoris diligentiae relinquendum eſſe iudicaſſemus. Nam exempli cauſſa deſcriptionem prope Theophraſteam hominis timidi habes apud Syneſium, epiſtola CIV. hominis inepte elegantis, et opes oſtentantis, apud Petronium Arbitrum. vani et inſulſi, apud Lucianum *Ῥητόρων διδασκάλῳ*. belli et *μικροφιλοτίμου* apud Martialem lib. III. epigrammate in Cotilum ambitioſi, itemque delicati, apud Dionem in IIII. ſermone de regno *γαστριμάργου* apud facundiſſimum ſcriptorem, B. Chryſoſtomum homilia XXXVIII. in Acta Apoſtol omitto alias vitioſorum ſuauiſſimas deſcriptiones, cum in eiusdem beati Patris ſcriptis aureis, tum apud auctores caeteros vtriusque linguae.

CASAVBONVS.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΥ

ΗΘΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Ἤδη μὲν καὶ πρότερον πολλάκις ἐπιστήσας τὴν διάνοιαν, ἐθαύμασα, ἴσως δὲ οὐδὲ παύσομαι θαυμάζων, τί γὰρ δήποτε τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης, καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων ὁμοίως παιδευομένων, συμβέβηκεν ἡμῖν οὐ τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν τρόπων ἔχειν. [2] Ἐγὼ γὰρ, ὦ Πολύκλεις, συνθεωρήσας ἐκ πολλοῦ χρόνου τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, καὶ βεβιωκὼς ἔτη ἐνενήκοντα ἐννέα, ἔτι δὲ ὡμιληκὼς πολλαῖς τε καὶ παντοδαπαῖς φύσεσι, καὶ παρατεθεαμένος ἐξ ἀκριβείας πολλῆς τούς τε ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ τοὺς φαύλους· ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ. Ἐκθήσω δέ σοι κατὰ γένος ὅσα τε τυγχάνει γένη τρόπων τούτοις προσκείμενα, καὶ ὃν τρόπον τῇ οἰκονομίᾳ χρῶνται. [3] Ὑπολαμβάνω γὰρ, ὦ Πολύκλεις, τοὺς υἱεῖς ἡμῶν βελτίους ἔσεσθαι, καταλειφθέντων αὐτοῖς ὑπομνημάτων τοιούτων· οἷς παραδείγμασι χρώμενοι, αἱρήσονται τοῖς εὐσχημονεστάτοις συνεῖναί τε καὶ ὁμιλεῖν, ὅπως μὴ καταδεέστεροι ὦσιν αὐτῶν. [4] Τρέψομαι δὲ ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον· σὸν δὲ, παρακολουθῆσαί τε καὶ εἰδῆσαι, εἰ ὀρθῶς λέγω. Πρῶτον μὲν οὖν ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων, ἀφεὶς τὸ προοιμιάζεσθαι, καὶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγειν. Καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας, καὶ ὁριοῦμαι αὐτήν· εἶθ᾽ οὕτως τὸν εἴρωνα διέξειμι, ποῖός τις ἐστὶ,

καὶ εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται· καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων, ὥσπερ ὑπεθέμην, πειράσομαι κατὰ γένος φανερὰ καταστῆσαι.

NOTAE

ΘΕΟΦΡ. ΗΘ. ΧΑΡ.] Abſunt verba haec ab Heinſ. Caſaubonus in Prolegomenis ad Commentarium ſuum ait, ſe in libris nonnullis recentioribus (intellegit Vir doctus haud dubie ſcriptos calamo libros) titulum Opuſculi inueniſſe hunc, Θεοφράστου Χαρακτῆρες περὶ ἰδιωμάτων· qui titulus additus ſit et profectus ab hominibus indoctis et ineptis. Nos vero in Codice Guelferbytano vtroque indices Capitum praefixos toti Opuſculo reperimus hunc in modum: Θεοφράστου Χαρακτῆρες. εἰρωνείας, α̅. κόλακίας [ita ſcriptum erat in Cod. 26: ſed in Cod. 21 legebatur κολακείας] β̅. ἀδολεσχίας, γ̅. ἀγροικίας, δ̅. ἀρεσκίας, ε̅. ἀπονοίας, ϛ̅. λαλιᾶς, ζ̅. λογοποιΐας, η̅. ἀναισχυντίας, θ̅. μακρολογίας, ι̅. βδελυρίας [in Cod. 21 alia manus, ſupra litteram λ, addiderat, rubro colore, aliam litteram λ, vt eſſet βδελλυρίας], ια̅. ἀκαιρίας, ιβ̅. περιεργίας, ιγ̅. ἀναισθησίας, ιδ̅. αὐθαδείας, ιε̅. Atque fere eadem verba praemiſſa, libello extare cognouimus in libris editis antiquis. Norib. Θεοφράστου Χαρακτῆρες. εἰρονείας. κολακείας. ἀδολεσχίας. ἀγροικίας. ἀρεσκείας. ἀπονείας. λαλιᾶς. λογοποιΐας. ἀναισχυντίας. μικρολογίας. βδελλυρίας. ἀκαιρίας. περιεργίας. ἀναισθησίας. αὐθαδείας. Crat. et Oporin. Θεοφράστου Ἠθικοὶ [quod vocabulum abeſt ab Cratand.] Χαρακτῆρες. εἰρωνείας. κολακείας. ἀδολεσχείας [Crat. ἀδολεσχίας]. ἀγροικίας. ἀρεσκείας. ἀπονοίας. λαλιᾶς. λογοποιΐας. ἀναισχυντίας. μικρολογίας. βδελλυρίας. περιεργίας. ἀναισθησίας. αὐθαδείας. Camot. Θεοφράστου Χαρακτῆρες. Εἰρωνείας, ά. Κολακείας, β΄. Ἀδολεσχίας, γ΄. Ἀγροικίας, δ΄. Ἀρεσκίας, ε΄. Ἀπονοίας, ϛ΄. Λαλιᾶς, ζ΄. Λογοποιΐας, ή. Ἀναισχυντίας, θ΄. Μακρολογίας, ί. Βδελυρίας, ιά. Ἀκαιρίας, ιβ΄. Περιεργείας, ιγ΄. Ἀναισθησίας, ιδ΄. Αὐθαδείας, ιέ. Steph. Lyc. Auber. Morel. Θεοφράστου Ἠθικοὶ Χαρακτῆρες, Εἰρωνείας, Κολακείας, Ἀδολεσχίας, Ἀγροικίας, Ἀρεσκείας, Ἀπονοίας, Λαλιᾶς, Λογοποιΐας, Ἀναισχυντίας, Μικρολογίας, Βδελυρίας, Ἀκαιρίας, Περιεργίας, Ἀναισθησίας, Αὐθαδείας, Δεισιδαιμονίας, Μεμψιμοιρίας, Ἀπιστίας, Δυσχερείας, Ἀηδίας, Μικροφιλοτιμίας, Ἀνελευθερίας, Ἀλαζονείας. E qua ſcripturae librorum veterum varietate ſatis apparet, vocabulum Ἠθικοὶ primo ab Oporino, vel potius ab eo, qui praefuit editioni Oporinianae, adiectum eſſe, haud dubie e libris Diogenis Laërtii [ϛ,48]: et ex editione illa deinde in reliquas, vt Stephanianam, Morelianam, Caſaubonianas, aliaſque recentiores, commigraſſe.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ] Vocabulum hoc extat in Steph. Lyc. Aub. Morel. Brunſuic. Nedh. Pau. Suart. Sed aberat ab Codd. Guelff., abeſtque ab Norib.

Crat.

Crat. Opor. Camot. Sylb. Kirchman. Furl. Heinſ. Caſaub. a. 1612, Helmſtad. In Vpſ. 1, eius loco, legitur CAP. 1, et in Gal. 2, Vpſ. 2, Κεφ. ά.

[1] ἤδη μὲν καὶ πρότ.] Norib. Crat. Opor. Furl. ἤδη καὶ πρότερον, omiſſa particula μὲν· quae quo minus abeſſe poſſit, particula δὲ, quae ſequitur, impedit. Nimirum in libris nonnullis olim videtur fuiſſe, ἤδη μὲν πρότερον. ita certe in Cod. Coiſlin. legi, Montefalconius [Catal. bibl. Coiſlin p. 588] auctor eſt. nam Nedhamus quidem, quem Codice illo vſum nouimus in adornanda editione ſua, nil habet in animadverſionibus de varietate iſta. Iam quum notae, quibus particulae μὲν et καὶ ſcriptae in libris vetuſtis reperiuntur, nihil, certe perparum, inter ſe differant: facile potuit fieri, vt librarii, qui vellent notas illas litteris exprimere, pro μὲν ſcriberent καί. Quam nos ſequuti ſumus lectionem, eam in libris ſcriptis Guelff. reliquiſque omnibus offendimus, etiam in editis. In Suartiano quidem exemplo eſt ἤδη μὴν καὶ πρότερον. Sed hoc quin operarum peccatum ſit, non dubitari poſſe videtur.

τί γὰρ δήποτε] Haec erat ſcriptura Codd. Guelff. Trin. Gall. quinque, Oſborn. Baroc. Vulc. neque aliter legunt Norib. Crat. Opor. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. Nedh. Suart. Geſn. in Chreſtom. veriſſime haud dubie. nam magnitudo quidem admirationis ſingularis particulam γὰρ omnino flagitat. Nedhamus enim et Pauus errant, quum putant, Coniunctionem illam redundare hoc loco. Multo tamen grauius peccauit Caſaubonus, quod particulam illam exemplis ſuis expulit, ediditque, τί δήποτε. cuius peccati miror participes eſſe voluiſſe Kirchmanum, Heinſium, Bencelium, atque eos, qui editt. Vpſal. 1, Helmſtad. et Budiſſin. adornarunt. Sed in quot quantosque errores non inducuntur ſaepenumero homines, etiam cauti et diligentes, magnorum Virorum auctoritate et exemplo!

τῆς Ἑλλάδος] Kirchmanus edidit, de Caſauboni ſententia, πάσης τῆς Ἑλλάδος. temere et ſine cauſſa. nam per ſe intellegi poteſt. Neque tamen magis probanda videtur altera coniectura, qua ſe ductum aliquando, idem Caſaubonus oſtendit, ſcribendum iudicaſſe, τί δήποτε τῆς πόλεως ἁπάσης ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης, καὶ πάντων τῶν πολιτῶν —. Hoc vero eſt ſecare ferro et vrere membra, non ſanare vulnera fomentis! Aut enim reſpexit Theophraſtus inſtituta Graecorum propria, quae abhorrerent ab inſtitutis moribuſque barbarorum: aut per Ἑλλάδα *Athenae*, et per Ἕλληνας *Athenienſes*, intellegi debent. Certe in Epigrammate Thucydidis de Euripide *Athenae* diſerte

ferte vocantur Ἑλλάδος Ἑλλάς. vid., praeter Caſaubonum, Berglerus ad Alciphron. 2 ep. 3 p. 233.

2 ὦ Πολύκλεις] Camot. ὦ πολύκλεις.

ἐκ πολλοῦ χρόνου] In editis libris fere omnibus, vt Norib. Crat. Opor. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Caſaub. Kirchm. Furl. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1, Helmſt. Gal. 1. 2, Budiſ. Vpſ. 2, Nedh. Pau. Suart., omiſſum eſt vocabulum χρόνου. At quum nos illud additum reperiſſemus in Codd. Guelff., quum idem in Codd. Gall. Baroc. Oſborn. Vulc. extitiſſe Nedhamus auctor ſit; quum etiam in Camot. et in marg. Heinſ. habeatur: non dubitauimus reſtituere in ſedem priſtinam cum Geſnero, qui idem fecit in Chreſtomathia, ita tamen vt vncis incluſerit, qui recte omitti poterant. Nam et alii ſcriptores Attici ita loquuntur, veluti Andocides orat. 1 p. 172 Hanou., et auctorem libelli animaduertimus etiam alibi addere ſolere vocabula, quae recte abeſſe poſſint. vt c. 11, 4 ἀπὸ τῶν ξενίων τὸ μέρος τὸ αὑτοῦ ἀπαιτήσας ἀποδόσθαι.

καὶ βεβιωκὼς] Sic, non aliter, inueni ſcriptum in Codd. Guelff. recte. nam καὶ saepiſſime habet vim explicandi et interpretandi, ita vt hic quoque diligentia Caſauboni et acumen deſideretur, qui aut particulam καὶ mutandam cenſebat in ἅτε, vt infra c. 17, 2: aut legendum ἅτε καί. Poſterior haec coniectura Viri magni ſe Kirchmano ita probauit, vt receperit ἅτε καὶ βεβιωκώς· et ἅτε βεβιωκὼς video eſſe in Vpſ. 1, Helmſt. Gal. 1. 2, Budiſ., etiam, id quod non parum miror, in Chreſtomathia Geſneri.

ἐννενήκοντα ἐννέα] Codd. Guelff., vt Camot., ἐνενηκονταεννέα· ſed in marg. Cod. 21 γρ. ἐννενηκονταεννέα· etiam in Norib. Crat. et Opor. habetur ἐνενήκοντα. Qui numeri quum ſint non modo in libris Theophraſti omnibus, et ſcriptis et editis antiquis, ſed etiam apud Tzetzen [Chiliadd. 9, 296]; Laërtius autem Theophraſtum tradat [5, 40] mortuum eſſe annos natum quinque et octoginta: Caſaubonus excogitauit duplicem rationem, qui tolli iſta diſcrepantia diſſenſioque poſſet. Nam tum quidem, quum libellum Theophraſti primo ederet Vir ſummus, putabat, in eo pro ἐννενήκοντα reponendum eſſe, Laërtii indicio, ἑβδομήκοντα. quam rationem, ab auctore poſtea ipſo repudiatam, Kirchmanus ita ſequutus eſt, vt in contextum receperit verba ἑβδομήκοντα ἐννέα. Sed poſtea mutauit ſententiam, vt dixi, Caſaubonus, mendumque exiſtimauit eſſe potius in libris Laërtii, in quibus pro οθʹ emendari deberet ϙθʹ: quam rationem probari memini ab Solano ad Luciani Μακροβ. p. 223 To. 3 Reit. At quum Laërtius dicat,

ἐτε-

ἐτελεύτα δὴ γηραιὸς, βιοὺς ἔτη πέντε καὶ ὀγδοήκοντα· et numeri πέ, h. e. 85, a numeris ϟθ', h. e. 99, nimium diſcrepent: miror ſane cum Palmerio, Caſaubonum praetuliſſe priori rationi poſteriorem. Arbitror itaque, Theophraſti libros corrigendos eſſe e Laërtio, et pro ἐννενήκοντα ἐννέα reſcribendum ἑβδομήκοντα ἐννέα. Neque enim mouere quenquam debet conſenſio omnium librorum ſcriptorum in priore lectione, quum in omnibus ſaepe libris exhiberi ſatis conſtet inter Criticos falſas lectiones. Deinde permutatio vocabulorum ἐννενήκοντα et ἑβδομήκοντα facilis eſt, nec noua atque inſolens. Sic apud Laërtium [1, 108] pro κατέστρεψε δὲ βιοὺς [loquitur Laërtius de Myſone philoſopho] ἔτη ἑπτὰ καὶ ἐνενήκοντα MS. et editio Stephani legunt, probante Menagio, κατ. δὲ βιοὺς ἔτη ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα. Caeterum multae eſſe afferrique cauſſae poſſe videntur, cur Cicero, cur Lucianus, cur Cenſorinus, Theophraſtum non numerarint in philoſophis longaeuis: et in Hieronymi epiſtola ad Nepotianum fieri poteſt, vt numeri ſint falſi: aut Hieronymus ea, quae a Cicerone [Tuſc. 3, 28] de Theophraſto referuntur, Themiſtocli, memoriae errore, tribuit. Ab cuiuſmodi erroribus nec vetuſtiſſimos optimoſque ſcriptores liberos immunesque fuiſſe, magnus Perizonius, in Animaduerſionibus Hiſtoricis, multis docuit exemplis.

ὡμιληκὼς] Crat. et Opor. ὡμιληκός. errore operarum. Mox Norib. τέ καί.

προσκείμενα] Sic ſcriptum erat diſerte in Cod. Gal. 5: neque aliter legitur in Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Caſaub. a. 1612, Kirchm. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1, Helmſt. Gal. 1. 2, Budiſ. Vpſ. 2, Nedh. Suart. et Geſn. Chreſtom. Sed Codd. Guelff. Gall. 4, Oſborn. Trin. Baroc. Vulc. non minus, quam Norib. Crat. Opor. Furl. Pau. et marg. Heinſ., exhibent προκείμενα. Etiam Verſio Politiani Latina ſatis declarat, eum in libris ſuis inueniſſe προκείμενα· habet enim, *quot morum genera hominibus propoſita ſunt.* Quam lectionem etſi non ignoro Lycio viſam eſſe praeſtare alteri: tamen ingenium verbi certum puto repugnare. Nam προκεῖσθαι quidem dicitur, quod ſciam, vel de iis, quae ſunt extra animum, vel de his, quae inſunt animo eique propoſita ſunt, tanquam ſcopus, quae aſſequi et facere geſtiat, non de iis, quae omnino et ſimpliciter inſunt animo. vt Pauſan. 5, 13 ἔργον αὐτῷ πρόκειται. Alciphro 1, 34 p. 144 ἐπεὶ ἔνγε ἀμφοτέροις τέλος πρόκειται τὸ λαβεῖν. ſic enim haud dubie legi debet, non πρόσκειται. 2 Cor. 8, 12 εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται. Iam etſi non negem, verbum προκεῖσθαι dici poſſe de nonnullis vitiis, quae a Theophraſto notantur et deſcribuntur, vt de κολακείᾳ, εἰρωνείᾳ, aliiſque: tamen idem de reliquis,

vt de ἀναισθησία, ὀψιμαθία, adhiberi non poſſe, quis non intellegit? Itaque nec omnino dici poſſe videtur, ὅσα γένη τρόπων τούτοις προκείμενα. Caeterum verba προκεῖσθαι et προσκεῖσθαι etiam apud Pauſaniam 4, 33 p. 363 Kuhn. ita permutata ſunt a librariis, vt infra c. 7, 2 προσμανθάνειν et προμανθάνειν· atque πρόεσιν et πρόσεσιν apud Harpocrationem in vocab. ἀτίμητος. vid. Taylorus ad Aeſchin. c. Cteſiph. p. 647 To. 2 et Dorvillius ad Charit. p. 144.

³ ὦ Πολύκλεις] In marg. Heinſ. eſt γρ. Περίκλεις· quod vnde hauſtum eſſet, neſciebamus.

τοὺς υἱεῖς] In Norib. Crat. Opor. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Caſaub. Kirchm. Heinſ. Furl. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Helmſt. Budiſ. Pau. legitur τοὺς υἱούς. Sed quum non modo in Camot., verum etiam in Codd. Guelff. Gall. Trin. Baroc. Oſborn. Vulc., extare vidiſſemus τοὺς υἱεῖς, quae forma Atticorum propria, ſed a librariis ſaepenumero commutata eſſet cum altera illa: eam Theophraſto reddere, eo minus dubitauimus, quum idem iam ante nos a Nedhamo, Suartio, Geſneroque in Chreſtomathia, factum ſciremus. Marg. Heinſ. γρ. ἡμεῖς. emend. υἱεῖς.

οἷς παραδείγμασι] Intell. ὡς. Sic Plato Euthyphr. 7 χρώμενος αὐτῇ παραδείγματι. Iſocrat. ad Demonic. p. 31 Bat. οἷς χρὴ παραδείγμασι χρωμένους ὀρέγεσθαι τῆς καλοκἀγαθίας. neque enim verba οἷς παραδείγμασι, cum interpretibus Latinis, coniungenda puto. Xen. de Cyri exp. 2 p. 134 ſ. Hutchinſ. min. τὰς δέ τινας ξηραίνοντες, τραγήματα ἀπετίθεσαν. Muretus legit, ſed ſine cauſſa idonea, ἐς τραγήματα. Diodor. Sic. 14, 27 ὥστε τοὺς Ἕλληνας ἐναγκυλοῦντας τὰ ῥιπτόμενα βέλη, τούτοις σαυνίοις χρωμένους ἐξακοντίζειν· vbi Stephanus et Rhodomanus temere inſeri particulam ὡς legique volebant τούτοις ὡς σαυνίοις, ita vt admodum mirer, idem in mentem veniſſe Suartio, qui in notis ad h. l. ὡς fortaſſe excidiſſe ait.

συνεῖναί τε] Norib. συνειναίτε. Camot. συνεῖναι τὲ —.

⁴ σὺ δὲ] Norib. Crat. Opor. Furl. σὺ δέ. perperam. Fides certe et conſtantia reliquorum librorum nos vetat de ἀνακολουθίᾳ cogitare.

παρακολουθῆσαί τε καὶ εἰδ.] Camot. παρακολουθήσαι τε καὶ εἰδ. Codd. Gall. vetuſtiſſimi, παρακολουθῆσαί τε ὀρθῶς καὶ εἰδῆσαι. Cod. Baroc. παρακολουθῆσαι ὀρθῶς καὶ εἰδῆσαι. Errorem ſcilicet peperere ſyllabae verborum παρακολουθῆσαι et εἰδῆσαι vltimae ſimiliter cadentes, neglegenteſque et properantes nimis librariorum oculi.

ποιήσομαι τὸν λόγον κ. λ.] Cod. Baroc. ποιήσομαι λόγων τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων. Cod. Gal. 1. 2 ποιήσομαι τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων, omiſſo vocabulo λόγων. Vnde Nedhamus quidem

dem legendum coniecit, *μνήσομαι τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων*, aſſentiente Suartio, qui praeterea *εἰρωνείαν* mutauit in *ἐυήθειαν*, nec mutauit ſolum, ſed etiam vtrumque, et *μνήσομαι* et *ἐυήθειαν*, recepit in contextum. quae audacia an probari poſſit, ex deinde dicendis appariturum ſperamus. Pauus in libris, e quibus Codices illi ducti eſſent, putabat fuiſſe, *ποιήσομαι λόγων, τὸν τὴν*, et *ποιήσομαι τὸν τὴν*· nam *λόγον*, aut *λόγων*, abeſſe poſſe, quod *ἐπὶ τὸν λόγον* et *λέγω* praecedant. Quae quomodo dicantur, fateor me non intellegere. Etiam Clerico ſuſpectus fuit locus in bibliotheca ſelecta. Nobis vero omnia videbantur eſſe ſana et integra, vt intellegetur ex iis quae ad verba *καὶ ἄρξομαι πρῶτον* diſputauimus. Caeterum in Camot. eſt *εἰρονείαν*· et in Vpſ. 1 *ἀπὸ τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων*, omiſſo Articulo *τῶν*. male.

περὶ τοῦ πράγματος] Nedhamo reſcribendum, ſed ſine idonea cauſſa, videbatur *πέρα τοῦ πράγματος*. Theophraſtus enim ait, ſe non multa praefaturum eſſe, et neque pluribus de natura virtutum vitiorumque vniuerſe quaeſiturum, neque de vtilitate et neceſſitate ipſius inſtituti vberius diſputaturum, ſed ſe ſtatim ad rem ita conuerſurum, vt primo quaerat de vitiis, ingeniumque cuiuſque et indolem breuiter definiat, vel potius deſcribat, et primo quidem *εἰρωνείας*.

καὶ ἄρξομαι πρῶτον] Plerique, et in his nuper Pauus maxime, ſibi viſi ſunt deprehendiſſe hoc loco certiſſima tautologiae cuiuſdam ineptae et vitioſae veſtigia: quae tamen ego, fortaſſe non ſagax ſatis, obeſaeque naris, homo, odorari non potui. Nam vt verba *πρῶτον ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρ. ἐζηλ.* ad vniuerſum libellum pertinent, quibus ſignificet Theophraſtus, ſe, in deſcribendis vitiis, initium facturum eſſe ab *εἰρωνείᾳ*· ita verbis *καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας* declaratur, quomodo ſit in notanda *εἰρωνείας* turpitudine verſaturus. nam particulae *καὶ* manifeſtum eſt ineſſe hic quoque vim explicandi. Qua ex re, quam bene omiſſa ſit particula illa in Cod. Gal. 1, facile apparet. Vana etiam eſt et inanis Paui coniectura, qui olim fuiſſe putabat in libris nonnullis, *πρῶτον μὲν οὖν π. τ. λ. ἀπὸ τῶν τ. εἰρ. ἐζηλ., ἀφεὶς τὸ προοίμ. καὶ π. π. τοῦ πρ. λέγειν, καὶ ὁριοῦμαι αὐτήν*· ſed in aliis, *καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρ., ἀφεὶς — καὶ ὁριοῦμαι αὐτήν*· quae ſcripturae diuerſitas in marginibus Codicum collocata, librariorum inſcitia et neglegentia, inde migraſſet, ſed loco alieno, in contextum.

οὕτως] Non male. nam ſaepenumero *τὸ οὕτως* ſequuntur Conſonantes. vid. Reitius ad Lucian. p. 894 ſ. To. 2. Nobis vero numeri videbantur rotundiores aptioreſque fore, ſi legere-

legeretur ὅτω, quod non modo in Camot. eſt, ſed erat etiam in Codd. Guelff. Aurium ſcilicet faſtidium, vt delicatum ſemper, ita varium non raro, reperitur. Caeterum Suartii coniecturam, qui legi volebat εἶθ' ὡς τὸν εἴρωνα —, ipſam refellere ſe arguereque vanitatis putabamus.

ποῖός τις ἐστὶ] Norib. ποῖός τίς ἐστι. Mox in Heinſ. pro καὶ εἰς τίνα τρόπον eſt τὸ εἰς τίνα τρόπον. perperam, ſed operarum neglegentia haud dubie.

ὑπεθέμην] Haec erat lectio Codd. Gall. Baroc. Oſborn. Vulc., etiam Guelff. quam, de editis libris, exhibent Norib. Crat. Opor. Camot. Caſaub. Furl. marg. Heinſ. Gal. 1. 2, Vpſ. 2, Nedh. Pau. Suart. Geſn. Chreſtom.: et quae non tam iudicio Lycii, Sylburgii, Paui, aliorumque, quam ingenio linguae conſuetudineque loquendi, confirmatur. Neque Politianum aliter legiſſe, verba *quemadmodum propoſui*, quae ſunt in Verſione eius Latina, oſtendunt ſatis. In Cod. Trin. extabat ἐπεθέμην· quam lectionem etiam Caſaubonus vocat *ſcriptam lectionem*, ita vt reperiſſe eam in libris Palatinis videatur, et natam ex altera illa recte cenſebat. Praeterea in Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1, Helmſt. habetur ὑπερεθέμην· quod verbum hic ferendum quodammodo Caſaubonus opinabatur. Vim eius et naturam paullo vberius explicauit Vir quidam doctus Obſeruatt. miſcc. Belgg. Vol. 8 p. 347 — 352.

καταστῆσαι] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. καθεστάναι. leg. καθιστάναι. Certe lectio καθεστάναι non tam deterior eſt, vt Nedhamus exiſtimabat, quam potius prorſus falſa et inepta, qua ingenium linguae manifeſte laedatur. Caeterum in Cod. Trin. Prooemium ſequebatur Indiculus Capitum, quorum vltima erant, περὶ φιλοπονηρίας, κθ'. Περὶ αἰσχροκερδείας, λ', vt reperit in Codd. Palatinis Caſaubonus.

ΚΕΦ. Α

ΠΕΡΙ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ

1 Ἡ μὲν οὖν εἰρωνεία δόξειεν ἂν εἶναι, ὡς τύπῳ λαβεῖν, προσποίησις ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων. Ὁ δὲ εἴρων, τοιοῦτός τις οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λαλεῖν, οὐ μισεῖν· καὶ ἐπαινεῖν παρόντας, οἷς ἐπέθετο λάθρα, καὶ τούτοις συλλυπεῖσθαι ἡττωμένοις· καὶ συγγνώ-

συγγνώμην δὲ ἔχειν τοῖς κακῶς αὐτὸν λέγουσι· καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις, καὶ πρὸς τοὺς ἀδικουμένους καὶ ἀγανακτοῦντας πράως διαλέγεσθαι· [2] καὶ τοῖς ἐντυγχάνειν κατὰ σπουδὴν βουλομένοις, προστάξαι ἐπανελθεῖν· καὶ μηδὲν ὧν πράττει, ὁμολογῆσαι, ἀλλὰ φῆσαι βουλεύσεσθαι· καὶ προσποιήσασθαι ἄρτι παραγεγονέναι, καὶ ὀψὲ γενέσθαι αὐτὸν, καὶ μαλακισθῆναι· καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας, ὡς οὐ πωλεῖ· καὶ μὴ πωλῶν, φήσει πωλεῖν· καὶ ἀκούσας τὶ, δόξει μὴ προσποιεῖσθαι· καὶ ἰδὼν, φήσει μὴ ἑωρακέναι· καὶ ὁμολογήσας, μὴ μεμνῆσθαι· [3] καὶ τὰ μὲν ἐσκέφθαι φάσκειν, τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι, τὰ δὲ θαυμάζειν, τὰ δὲ ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς οὕτω διαλογίσασθαι· καὶ τὸ ὅλον δεινὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τοῦ λόγου χρῆσθαι, Οὐ πιστεύω, Οὐχ ὑπολαμβάνω, Ἐκπλήττομαι· καὶ λέγει ἑαυτὸν ἕτερον γεγονέναι· καὶ μὴν οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῄει· παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα, ἄλλῳ τινὶ λέγε· ὅπως δέ σοι ἀπιστήσω, ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀπορῦμαι· [4] ἀλλ' ὅρα μὴ σὺ θᾶττον πιστεύῃς τοιαύτας φωνὰς καὶ πλοκὰς καὶ παλιλλογίας· οὗ χεῖρον ἐστὶν εὑρεῖν οὐδέν· τὰ δὴ τῶν ἠθῶν μὴ ἁπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα, φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ ἢ τοὺς ἔχεις.

NOTAE

ΚΕΦ. Α] Numeri Capitum abſunt a Norib. Crat. Opor. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Morel. Caſaub. Kirchm. Furl. Heinſ. Brunſu.: niſi quod in marg. Sylb. adſcriptae ſunt litterae ά, β', γ', κ. τ. λ.

περὶ εἰρωνείας] Cod. Coiſl. [Montefalc. Catal. bibl. Coiſl. p. 588] περὶ Εἰρωνίας. Camot. περὶ εἰρονείας. Lyc. περὶ Εἰρωνείας. ά. Furl. Εἰρωνεία. In Eclogis Stobaei extat hoc Caput, 12 p. 143 ſ. Turic.

[1] ὡς τύπῳ λαβεῖν] Sic ſcriptum primo reperi in exemplo Camotiano, cuius auctoritatem recte ſequuti ſunt caeteri editores, vt Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Caſaub. Kirchm. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Helmſt. Gal. 1. 2, Budiſ. Nedh. Pau. Suart. Etiam Petauius ad Themiſt. 1 p. 529 ita legit. Nam ante Camotium in editis libris erat, vel ὥς τ' ὑπολαβεῖν, vt in Norib. Crat., vel ὥς τ' ὑπολαβῶν, vt in Opor. Stob., etiam Furl. Atque Stephanus quidem, qui ſe lectionem ὡς τύπῳ λαβεῖν repoſuiſſe pro illa manifeſte mendoſa

mendoſa temere gloriatur, ὥςτ' ὑπολαβεῖν putabat fuiſſe huc e c. 2 translatum ab aliquo, qui non intellexiſſet formulam. At quidni malimus originem vitii quaerere in neglegentia aurium librarii, quae non exceperint recte vocem dictantis? In Cod. Trin. erat, δόξειεν ἄν, ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, εἶναι προσποίησις. non male, immo fere numeroſius et concinnius. Sic c. 5, 1 ὡς ὅρῳ περιλαβεῖν.

ἐπὶ χεῖρον] Sic non dubitauimus edere auctoritate ſcriptorum Codicum Nedhami omnium, etiam Guelff.: quibuscum, de editis libris, conſentiunt Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Furl. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1, Helmſt. Budiſ. Nedh. Suart. Geſn. Chreſtom.; etiam Petauius ad Themiſt. 1 p. 529. Sed ἐπὶ τὸ χεῖρον, inſerto Articulo, exhibent Caſaub. a. 1612, Gal. 1. 2, Vpſ. 2, Pau. Suartius praeterea ad conſtituendum emendandumque locum, quum tamen menda nuſquam appareat, quatuor protulit coniecturas, ἐπὶ καίρων, vel ἐπίκαιρος, vel ὑποχείρως, vel ἐπὶ καιρόν· quas enumeraſſe eſt reuiciſſe.

τοιοῦτός τις οἷος] In Cod. Gal. 5 erat τοιοῦτός τις ἐςιν οἷος quam ipſam lectionem non ignoro extare in Camot. [in quo tamen libro eſt ἐςὶ] Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Caſaub. Kirchm. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ. Pau. Geſn. Chreſtom. Sed quum in Codd. Gall. quatuor reliquis, Baroc. Oſborn. Vulc. Trin., etiam Guelf. 21, omiſſum eſſet verbum Subſtantivum; quum in Cod. Guelf. 26 eſſet τοιοῦτός τις ἐςι οἷος, verum ita vt ἐςί, tanquam ſpurium, eſſet punctis ſubnotatum; quum etiam ab Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. Nedh. Suart. ἐςὶ abſit: nec nos illud eiicere dubitauimus. Videtur a quodam in margine aut interpretationis cauſſa collocatum fuiſſe, aut propterea, vt ſignificaret, Theophraſtum pro τοιοῦτος τις alibi, vt c. 3, 1, dicere τοιοῦτός ἐςιν. Certe in reliquis quoque Capitibus τοιοῦτος τις οἷος ſimpliciter et nude, ſine verbo Subſtantiuo, legitur. Caeterum Norib. habet οἷος.

προσελθὼν] Camot. προσενλθὼν —.

ἐθέλειν] Kirchm. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ. ἐθέλει. male et contra leges Grammaticas.

οὐ μισεῖν] Pauus corrigebat οὐ μισῶν, vt vitaretur oppoſitio minus apta, hoc ſenſu, *qui, conueniens inimicos, ſoleat cum iis loqui, quaſi non oderit eos.* pulcre profecto. Clotius, Vir omnium qui ſunt et fuerunt et futuri ſunt doctiſſimus et acutiſſimus, putabat poſt ἐχθροῖς intellegi poſſe φάσκειν, vel λέγειν· quae ellipſis non eſſet inuſitata et noua. recte. At me offendit hoc, quod verbum

bum λέγειν tum a Pronomine οἷος penderet: cuiuſmodi verba nec ſolent, credo, vnquam nec debent omitti. Longe tamen audacior eſt coniectura Reiſquii V. C., qui reponendum cenſebat ἐθέλειν φιλεῖν δοκεῖν. hoc vero eſt oſtendere quomodo potuerit ſcribere Theophraſtus, non quomodo ſcripſerit. Suartius denique pro λαλεῖν reſcribi volebat λαχεῖν intell. δίκην· quod verba ſequentia docerent ſatis, agi hic de litigantibus. At ſic ſenſum commodum deſidero: neque apparet, verba ſequentia cum his ita cohaerere, vt propterea opus ſit mutari quidquam. Ego igitur quum non ignorem, ſcriptores veteres non loqui diligenter vbique, retinere malim Vulgatam lectionem, eo ſenſu, quem Lycius in Verſione ſua expreſſit, *qui ad inimicos accedat fabulandi gratia, non exercendi inimicitiam*. Vid. Index.

παρόντας] Camot. πάροντας.

ἡττωμένοις] Suartius edidit ἡττημένοις. ſine cauſſa. nam εἴρων, quum cauſſa cadunt inimici et vincuntur, venit iam in ſocietatem doloris: et ſemel victi ſemper videntur vinci. Sic c. 11, 2 καὶ ἡττωμένῳ δὲ μεγάλην δίκην ἀπιόντι ἀπὸ τῦ δικαςηρίȣ προσελθεῖν. Confuſa tamen nonnunquam eſſe a librariis haec Tempora, non neſcio. Certe apud Diod. Sic. 11, 36 p. 432 To. 1 Vueſſelingius pro ἡττωμένοις e Cod. Clar. et Reg. 1 recte reſcripſit ἡττημένοις.

τοῖς κακῶς αὐτὸν λέγȣσι] Codd. Gall. Baroc. Trin. Guelff. et Camot. τοῖς αὐτὸν κακῶς λέγȣσι. quem ordinem verborum in ſuis exemplis ſeruarunt Nedhamus et Suartius. Pro λέγȣσι in Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Aub. Furl. eſt λέγȣσιν.

καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτῦ λεγομένοις] Reiſquius ſuſpicabatur deeſſe hic aliquid, intellegique debere aut ἠρεμεῖν, aut πρᾴως φέρειν [immo ἔχειν], aut χαίρειν. At quidni verba haec coniungi poſſint cum verbis πρᾴως διαλέγεσθαι, vt ἐπὶ ſignificet *de?* Nam cum ſuperioribus verbis συγγνώμην ἔχειν coniungi, ſine inepta tautologia, videntur vix poſſe: quam tamen rationem in Verſionibus ſuis ſequuti ſunt Politianus, Caſaubonus, Suartius. Sed etiamſi coniungi cum illis recte poſſent, tamen non opus eſſet aſſumere quidquam extrinſecus. quidni enim leges linguae patiantur dici συγγνώμην ἔχειν ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτῦ λεγομένοις? Non omnia ſunt in ſcriptis veterum exigenda et refingenda ad noſtri ingenii ſcientiaeque modum. Caeterum in Nedhami Suartiique exemplis pro καθ' ἑαυτῦ eſt, neſcio vnde, καθ' ἑαυτὸν· quod Suartius in notis mutari volebat in κατ' αὐτῦ.

πρὸς τὸς ἀδικȣμένȣς] Reiſquius reponi iubebat, πρὸς τὸς φίλȣς ἀδικȣμένȣς. Cuius emendationis rationem quum ei non placuerit afferre: non moleſte

ſte feret Vir doctiſſimus, ſi fatemur, a nobis, quae eſt ingenii noſtri tarditas, nullam potuiſſe reperiri. Nam primo non videbamus cur verba Theophraſti tantum de amicis accipi deberent: deinde id quamuis certum eſſet, tamen facile intellegi poſſe vocabulum illud, credebamus. In Suart. eſt operarum neglegentia, ἀγανακτῶντας, et in Norib. Crat. πράως.

² κατὰ σπουδὴν] Budiſ. μετὰ σπουδήν. vitioſe.

βουλεύσεσθαι] Cod. Trin. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Furl. Heinſ. Vpſ. 1, Helmſt. Budiſ. Geſn. in Chreſtom. βουλεύεσθαι. quod etiam in libris Politiani fuit. nam in Verſione eius Latina legitur, *ſed ſe conſilium capere dicat.* Bencelius quidem Futurum praeoptabat Praeſenti. Nobis vero per ſe, non habita ratione librorum ſcriptorum, vtrumque Tempus ferri poſſe videbatur.

προσποιήσασθαι] Cod. Guelf. 26 προσποιήσεσθαι· ſed ſupra ε adſcriptum erat α. Nam peperunt hoc vitii haud dubie poſtremae ſyllabae praecedentis verbi βουλεύσεσθαι.

γενέσθαι αὐτὸν] Reiſquius etiam hunc locum credebat mendoſum deprauatumque eſſe. Vnde αὐτὸν mutari iubebat in ἐπανιόντος. ſatis audacter et, vt noſtra fert opinio, ſine cauſſa. Nam αὐτὸν dictum eſt pro ἑαυτὸν, et γενέσθαι valet *domum reueniſſe:* qua de vi verbi γίνεσθαι quaedam in Indice diximus. Quae vis quum videatur fugiſſe Politianum, Pircamerum, Lycium, alioſque: mire interpretati ſunt verba Theophraſti. Politianus quidem locum Latine ſic reddidit, *ſimuletque — ac ſero quidem eſſe natum, ſuique mollitiem accuſet.* Pircamerus, *et ſimulare — et ſero factum ipſumque defeſſum eſſe.* Lycius, *et ſimulet — et accidiſſe vt veſperi etiam langueret.* inepte omnes. Sed multo tamen ineptior eſt illa interpretatio, quam Morellus commemorat in notis ad Verſionem Politiani. Verba eius haec ſunt, *videtur hic locus doctis viris aliter intelligendus, vt diſſimulator ſe excuſet ob aetatem iam vergentem ad veſperam et occaſum, i. ſenium, quod velut vltima vitae tempeſtas eſt, vt iccirco, Tractari mollius aetas imbecilla volet.*

ἐρανίζοντας] Locus integer eſt et ſanus, neque vllius varietatis veſtigia comparent in libris ſcriptis. Diſſimulator enim, rogatus pecuniam ſtipemue ab amicis, non oſtendit, ſe iis nihil dare poſſe, quod nec paratam pecuniam habeat, nec alia, quae vendere vel poſſit vel velit; vendere enim Athenienſes ſolitos fuiſſe τὰ ἔπιπλα, ex Ariſtarchi ſermone apud Xenoph. Memorr. 2, 7. 2 intellegitur; neque dicit, ſe nolle dare quidquam, ſed reſpondet ita, vt incerti abire cogantur. Vid. Index. Ἐρανίζοντας autem poteſt aut de iis ipſis qui

collegunt

collegunt ſibi ἔρανον, accipi, aut certe de his, qui ſtipem petunt pro aliis. Vtrumque ſane patitur vſus loquendi verbique ingenium. Photius in Lex. MS. apud Albertum in notis ad Heſych. p. 1415 To. I ἐρανίσαι· τὸ λαβεῖν ἔρανον, ἢ συλλέξαι παρά τινος. Harpocratio in vocab. ἐρανίζοντες· Δημοσθένης ἐν τῇ περὶ τῶν Λυκούργου παίδων ἐπιστολῇ ἐρανίσας εἶπεν, ἀντὶ τοῦ ἔρανον αἰτήσας. Non igitur eſt quod quis putet cum Galeo, poſt ἐρανίζοντας deeſſe quidquam: multo vero minus correctione indigent verba Theophraſti. Salmaſius enim [in de Vſuris c. 3 p. 62] quum in ea eſſet opinione, vt crederet, qui ἔρανον collegerent exigerentque, eos ἐρανιζομένους dici, non ἐρανίζοντας, neque apparere cur εἴρων amicis mutuam rogantibus pecuniam, ſtipemue petentibus, reſponderet, ſe nihil vendere, locum, inaudita audacia neque imitanda, ita conſtituendum cenſebat, καὶ πρὸς τοὺς δανειζομένους, καὶ ἐρανιζομένους εἰπεῖν ὡς οὐκ ἀργύριον ἦν. Πρὸς δὲ τοὺς ὠνητιῶντας ὡς οὐ πωλεῖ, καὶ μὴ πωλῶν φησὶ πωλεῖν. Quod monſtrum coniecturae, nam etiam magni homines errant et labuntur ſaepenumero, valde miror Duportto ſe et Reiſquio potuiſſe probare. Pauus priora quidem verba ab Theophraſto profecta arbitrabatur, ſed pro ὡς οὐ πωλεῖ reponi volebat ὡς οὐ σχολή. Clotius ſibi ait in mentem veniſſe, ὡς οὐ νοεῖ. Suartius denique audacia ſuperauit omnes. is enim, non contentus in notis protuliſſe coniecturam, eius ſe amore capi ita paſſus eſt, vt receperit in textum. ea haec eſt, καὶ πρὸς τοὺς δαν. καὶ ἐρανιζομένους εἰπεῖν, ὡς τὰ οὐ πωλεῖ. Caeterum Camot. vitioſe exhibet πολεῖ.

δόξει μὴ προσποιεῖσθαι] Haec erat ſcriptura Codd. Gall 3. 4. 5, Oſborn. Vulc. Guelf. 1. 2, et, auctore Nedhamo, Trin.: quae ipſa extat in Norib. [in quo tamen verba ita diſtincta ſunt, καὶ ἀκούσας τι δόξει, μὴ προσπ.] Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. [in quo legitur δοξεῖ] Morel. Caſaub. Kirchm. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ. Pau. At in Cod. Baroc. et Gal. 1. 2 omiſſum erat δόξει, vt Infinitiuus προσποιεῖσθαι penderet a ſequenti verbo φήσει. quorum librorum auctoritatem ſequutus eſt in exemplo ſuo Nedhamus. Iam Auberius eiiciendum vidit δόξει, et pro προσποιεῖσθαι reponendum exiſtimauit προσνοῆσαι, ita tamen vt Vulgatam lectionem ferri poſſe, et recte quidem, crederet. In aliis libris, vt Crat. Opor. Stob. et Chreſtom Geſn., eſt δείξει μὴ προσποιεῖσθαι· quod Caſaubono videbatur natum e λέξει, ſed quod etiam in libris Politiani fuerit neceſſe eſt. vertit enim, *vbi aliquid audierit, id ad ſe nihil pertinere oſtendat*. Pro προσποιεῖσθαι Lycio legendum videbatur προσπεποιῆσθαι· quod ſane et ſequentia verba et Participium ἀκούσας poſtulare putabam. Suartius

tius edidit ex ingenio, καὶ ἀκέσας τι, μὴ προπυθέσθαι. perperam.

ἰδὼν] Norib. Crat. Opor. Furl. εἰδών. male. Mox in exemplo Suartiano omiſſa eſt, ante Participium ὁμολογήσας, particula καί.

3 ἐσκέφθαι] Caſaubonus edidit, e coniectura, σκέψεσθαι· quod receptum in contexta video in Kirchm. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ., probante et aſſentiente Pauo. At Codd. Gall. Baroc. Oſborn. Vulc. Trin., et, de editis, Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Heinſ. Nedh. Pau., Suart. σκέψασθαι. Iam quum etiam in Codd. Guelff. reperiſſemus ἐσκέφθαι, non modo in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. marg. Heinſ., neque veri videretur ſimile, Tempus rarius et ignotius commutatum eſſe ab librariis cum Tempore notiori et vſitatiori: ſperabamus nos a nemine recte reprehendi poſſe, ſi reciperemus ἐσκέφθαι, praeſertim quum magnus Geſnerus in Chreſtomathia idem feciſſet, Caſaubonuſque eandem lectionem aſſenſu ſuo comprobaſſet.

φάσκειν] Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Caſaub. Kirchm. Heinſ. Furl. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ. Pau. φάσκει. Sed Infinitiuus φάσκειν erat in Codd. ſcriptis omnibus, etiam in Guelff., itemque in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Nedh. Suart. et Chreſtom. Geſn.: quem Sylburgius opinabatur abhorrere a praecedentibus verbis, δόξει et φήσει. Noſtro quidem iudicio, vtrumque, et φάσκει et φάσκειν, recte habet. nam exempla permutationis Modorum, vt alibi, ita maxime hoc in libello, ſane non rara ſunt. Sed propter auctoritatem tot tamque bonorum librorum praeferre Infinitivum placuit.

τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι] Nedh. τὰ δ' οὐκ εἰδέναι. Sic paulo poſt pro τὰ δὲ ἤδη in Cod. Guelf. 2 erat τά δ' ἤδη. Cod Guelf. 1 et Camot. Nedh Suart. Chreſtom. Geſn. τὰ δ' ἤδη.

οὐχ ὑπολαμβάνω] Norib. Heinſ. οὐχ' ὑπολαμβάνω· et mox idem liber Norib. ἐκπλήττωμαι. male.

καὶ λέγει] Nedhamus edidit, e coniectura, καὶ λέγειν· ob praecedentem Infinitiuum χρῆσθαι. quod etiam Reiſquio placuiſſe video. recte. At in tanta inconſtantia ſcriptorum veterum hoc in genere, vt modo diximus, audiendi potius ſunt et ſequendi libri antiqui, in quorum nullo reperimus λέγειν, in omnibus λέγει. Cur autem Pauus dicat, particulas καὶ μὴν, quae ſequuntur, fere malle λέγει libenter fateor me non videre.

ἑαυτὸν] Stob. αὐτόν. ſine cauſſa.

καὶ μὴν] Reiſquius, iterata particula καὶ, legi volebat, καί· καὶ μήν. facilis ſane et expedita emendatio, praeſertim quum

quum oculi manuſque librariorum hoc in genere ſaepiſſime aberrauerint. At quum eadem particula etiam poſtea abſit, vt omnia pendeant a verbis καὶ λέγει· non admodum neceſſarium videbatur, eam inſeri hoc loco. Diſtinguendus tamen locus cum Geſnero aliiſque eſt hunc in modum: καὶ μὴν οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῄει. nam in Caſaub. Nedh. Suart. aliiſque editionibus ſic diſtinctus eſt, καὶ μὴν, Οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῄει. Nedhamus pro ταῦτα edidit, neſcio cur, ταυτά· quem tamen in ſuo exemplo ſequutus eſt, vt ſolet, Suartius. Caeterum Norib. Crat. διεξήει· et Opor. διεξήσει. vitioſe. quod tamen vitium migrauit inde in Furl.

ὅπως δέ σοι ἀπιςήσω] Sic legitur in omnibus libris, et ſcriptis et editis veteribus, praeter Norib. Crat. Opor. Stob. Furl.: in quibus editionibus eſt ὅπω δέ σοι ἀπιςήσω. Nedhamus, ex ingenio, emendauit recepitque adeo ὅπως δ' ἢ σοι ἀπιςήσω —. quod Breitingerus in Eclogis ſeruauit et in ſuo exemplo Suartius: niſi quod in Suartiana editione, operarum peccato, eſt ὅπως δὴ σοι ἀπ., et in Turic. ὅπως δὲ ἢ σοι ἀπις. Auberius videtur voluiſſe reponi πιςεύσω pro ἀπιςήσω. certe in marg. editionis eius extat πιςεύσω. Pauus vero, cui ſuſpecta erat particula ὅπως, locum ita conſtituendum exiſtimabat, ὅλως ἐσ, σοὶ ἀπιςήσω ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀπορῶμαι, vt ὅλως δὲ ἀπορῶμαι eſſet *plane vero dubito*, et verba ἢ ἐκείνου reſpicerent ad ſuperiora illa, οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῄει. Nobis omnia ſana eſſe et integra videbantur aptiſſimeque inter ſe cohaerere, modo poſt particulam ἢ intellegeretur ὅπως. Caeterum Norib. habet ἀπιςήσω.

⁴ πιςεύῃς] Cod. Gall. 1. 2, Baroc. Trin. πιςεύεις. Camot. πιςεύῃς. Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. πιςεύσῃς. male.

φωνὰς καὶ πλοκὰς] Cod. Trin., auctore Galeo, ordine inuerſo, πλοκὰς καὶ φωνάς. Pro φωνὰς Reiſquius coniiciebat legi debere διαφωνίας. cur, non apparet, vt alia multa. Pro παλιλλογίας in Crat. Opor. Stob. Lyc. Morel. vitioſe exhibetur παλλιλογίας· et Pauus Accuſatiuorum loco reponi malebat Datiuos. At cur repugnemus auctoritati omnium librorum? cur omnia nobis ignota ſtatim mutemus?

οὗ χεῖρον] Norib. οὐ χεῖρον ἐςὶ εὑρεῖν. Crat. Opor. Furl. οὗ χεῖρον ἐςὶ εὑρεῖν. At Codd. Guelff. et Camot., ordine inuerſo, οὗ χεῖρον εὑρεῖν ἐςίν. Cod. Baroc. εὑρεῖν δὲ οὐ χεῖρον ὄν· quod Pauo natum videbatur ex εὑρεῖν δὲ οὗ χεῖρον οὐδέν. Codd. Gall. 1. 2 παλιλλογίας εὑρεῖν ἐςὶν οὐ χεῖρον. Librarios ſcilicet Pauus putabat omiſiſſe οὐδὲν poſt χεῖρον, et pro οὗ male ſcripſiſſe οὐ. Caeterum Suartius, quum corrigere vellet praua, deprauauit recta. edidit, πιςεύῃς. Τοιαύτας φωνὰς καὶ πλοκὰς καὶ παλιλλογίας εὑρεῖν οὐκ ἄπειρα ἐςι. Τὰ δὲ τῶν

ἠθῶν —: et in notis ait legi quoque, e veſtigiis ſcripturae Barocciani libri, poſſe, εὑρεῖν δὴ οὐκ ἄπειρον ὄν, τὰ δὲ τῶν κ. λ. Quam audaciam detorquendi vexandique tantopere omnia in libris veterum, quis ferat? Certe Petauio, at quanto, quam acuto, Viro! omnia integra viſa ſint neceſſe eſt, quum verba ita, vti nos edidimus, legat in notis ad Themiſt. I p. 529.

τὰ δὴ τῶν ἠθῶν] Ἠθῶν abeſt ab Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. Scilicet ſimilitudo ſyllabarum decepit aures librarii vocem dictantis excipientes. Ex quo fonte incredibile eſt quanta vitiorum copia fluxerit. Sic infra, hoc ipſo in libello, c. 9, 2 in Codd. Guelff. erat ἄγειν δὲ καὶ τοὺς εἰς τὴν ὑστεραίαν, pro τοὺς ὑιεῖς εἰς τὴν ὑς.: et in Axiocho ſ. 9 pro καὶ τῷ νῷ δὶς παῖδες, quod erat in Cod. Medic., in reliquis libris extat καὶ τῶν δὶς παῖδες. Caeterum nec hic nobis licuit aſſequi ſatis Reiſquii mentem, qui pro δὴ reponi iubebat γάρ. neque enim ratio ante dictorum redditur a Theophraſto. Verba quidem ſic cohaerere inter ſe videbantur nobis: *Vide ne temere moueare eiuſmodi vocibus: qua quidem credulitatis temeritate nihil inueniri poteſt pernicioſius.* nam ita ego intellego τὸ ὃ, quod Pauus, vt opinor, minus recte putabat pro ὧν poſitum eſſe. referebat enim id ad φωνάς. Iam additur velut epiphonema, *Certe mores inſidioſos, nec ſimplices et apertos, oportet magis caueri quam viperas.*

μᾶλλον δεῖ] Camot. μᾶλλον οὐ δεῖ. Et Codd. Gall. 1. 2 videbantur, vt Nedhamus ait, non agnoſcere δεῖ.

ΚΕΦ. Ε

ΠΕΡΙ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ

1 Τὴν δὲ κολακείαν ὑπολάβοι ἄν τις ὁμιλίαν αἰσχρὰν εἶναι, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακεύοντι. τὸν δὲ κόλακα τοιοῦτόν τινα, ὥστε πορευόμενον ἅμα εἰπεῖν, Ἐνθυμῇ ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σὲ οἱ ἄνθρωποι; τοῦτο οὐθενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίνεται πλὴν σοί· εὐδοκίμεις χθὲς ἐν τῇ στοᾷ· πλειόνων γὰρ ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων καθημένων, καὶ ἐμπεσόντος λόγου τίς εἴη βέλτιστος, ἀπ' αὐτοῦ ἀρξαμένους πάντας, ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι· καὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγειν. 2 ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκίδα· καὶ ἐάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς ἀπὸ πνεύμα-

πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον, καρφολογῆσαι· καὶ ἐπιγελάσας δὲ εἰπεῖν, ὁρᾷς; ὅτι δυεῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐντετύχηκα, πολιῶν ἔσχηκας τὸν πώγωνα μεστόν· καίπερ, εἴ τις καὶ ἄλλος, ἔχεις πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρίχα. 3 καὶ λέγοντος δὲ αὐτοῦ τι, τοὺς ἄλλους σιωπᾷν κελεῦσαι, καὶ ἐπαινέσαι δὲ ἀκούοντος· καὶ ἐπισημήνασθαι δὲ, εἰ παύσεται, Ὀρθῶς. καὶ σκώψαντι πικρῶς ἐπιγελάσαι, τό, τε ἱμάτιον ὦσαι εἰς τὸ στόμα, ὡς δὴ οὐ δυνάμενος κατασχεῖν τὸν γέλωτα· καὶ τοὺς ἀπαντῶντας ἐπιστῆναι κελεῦσαι ἕως ἂν Αὐτὸς παρέλθῃ. καὶ τοῖς παιδίοις μῆλα καὶ ἀπίους πριάμενος, εἰσενέγκας δοῦναι, ὁρῶντος αὐτοῦ· καὶ φιλήσας δὲ εἰπεῖν, χρηστοῦ πατρὸς νεόττια. 4 καὶ συνωνούμενος δὲ κρηπῖδας, τὸν πόδα φῆσαι εἶναι εὐρυθμότερον τοῦ ὑποδήματος. καὶ πορευομένου πρός τινα τῶν φίλων, προδραμὼν εἰπεῖν, ὅτι πρός σε ἔρχεται. καὶ ἀναστρέψας, ὅτι προσήγγελκα. ἀμέλει δὲ καὶ τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς ἀπνευστί. καὶ τῶν ἑστιωμένων, πρῶτος ἐπαινέσαι τὸν οἶνον· καὶ παραμένων εἰπεῖν, ὡς μαλακῶς ἐσθίεις. καὶ ἄρας τὶ τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης, φῆσαι, τουτὶ ἄρα ὡς χρηστόν ἐστι! καὶ ἐρωτῆσαι μὴ ῥιγοῖ, καὶ εἰ ἐπιβαλέσθαι βούλεται, καὶ ἔτι περιστεῖλαι αὐτόν. 5 καὶ μὴν ταῦτα λέγων πρὸς τὸ οὖς προσπίπτων, ψιθυρίζειν· καὶ εἰς ἐκεῖνον ἀποβλέπων, τοῖς ἄλλοις λαλεῖν. καὶ τοῦ παιδὸς ἐν τῷ θεάτρῳ ἀφελόμενος τὰ προσκεφάλαια, αὐτὸς ὑποστρῶσαι· καὶ τὴν οἰκίαν φῆσαι εὖ ἠρχιτεκτονῆσθαι καὶ τὸν ἀγρὸν εὖ πεφυτεῦσθαι καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι. καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸν κόλακά ἐστι θεάσασθαι πάντα καὶ λέγοντα καὶ πράττοντα οἷς χαριεῖσθαι ὑπολαμβάνει.

NOTAE

περὶ κολακείας] Furl. Κολακεία. In Eclogis Stobaei Caput hoc inſertum legitur 15 p. 150.

1 ὥστε πορευόμενον ἅμα εἰπεῖν] Codd. Guelff. Baroc. Oſborn. Trin. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl., ordine immutato, ὥστε [Guelff. ὥς τε] ἅμα πορευόμενον εἰπεῖν.

ἐνθυμῇ] Norib. Crat. ἐνθυμῇ. Camot. ἐνθημῇ.

ὡς ἀποβλ. πρὸς σὲ] Libri editi, quibus vſi ſumus, omnes, praeter Camotii et Nedhami exem-

exempla, exhibent *ὡς ἀποβλέπουσιν εἰς σέ·* vt paullo inferius ſ. 5 *εἰς ἐκεῖνον ἀποβλέπων*. Nedhamus enim, Codd. ſuorum omnium, etiam Trin., auctoritate, reuocauit *ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σέ.* Quam lectionem nos quoque, poſt Suartium, retinere eo minus dubitauimus, quum eam inueniſſemus in Codd. Guelff. et Camot. Accedit vſus conſuetudoque loquendi Attica, quae verbo *ἀποβλέπειν* ſic addi vult *πρὸς*, non *εἰς*. Xenoph. Memorr. 4, 2. 2, quem locum iam a Nedhamo laudatum eſſe video, *ὥστε πρὸς ἐκεῖνον ἀποβλέπειν τὴν πόλιν.*

τȣ̃το ȣ̓θενὶ τῶν ἐν τῇ π. γίν. π. σοὶ] Libri editi ante Camotium legunt, *τȣ̃το ȣ̓δενὶ γίνεται τῶν ἐν τῇ πόλει πλὴν ἢ σοί·* niſi quod in Norib. eſt *ȣ̓θενί.* Camotius edidit ita, vti nos cum Nedhamo et Suartio, quibus tamen placuit ſeruare formam communem *ȣ̓δενὶ*, quum altera, *ȣ̓θενὶ*, ſit *Ἀττικωτέρα*, auctore Phrynicho p. 76 Pau., ſed innumeris locis confuſa a librariis cum communi. Stephanus, ne quid debere ſcilicet Camotio videretur, reliquique poſt eum editores, receperunt eam quae ante Camotium in libris editis fuerat, ſcripturam, quum tamen Camotiana lectio ſtabiliatur et confirmetur fide omnium fere ſcriptorum librorum, qui conſulti ſunt hoc ſaeculo a Viris doctis. Nos quidem in Codd. Guelff. diſerte ſcriptum reperimus, *τȣ̃το ȣ̓θενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίνεται πλὴν σοί.* Nedhamus autem e ſuis libris protulit has lectiones. Cod. Trin. *τȣ̃το ȣ̓δενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίνεται πλὴν σόι.* Cod. Gal. 1 *τȣ̃το ȣ̓δενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γίνεται πλὴν ἢ σόι.* Cod. Baroc. et Gal. 2. 3. 4. 5 *τȣ̃το ὀυδενὶ τῶν ἐν τῇ πόλει γράφεται πλὴν σόι.* *Γράφεται* enim et *γίνεται* quam facile potuerint confundi inter ſe a librariis, ii non neſciunt, qui ſciunt, quibus notis vtrumque verbum in Codicibus vetuſtis reperiatur expreſſum. Nos quidem in Cod. Borneriano Thomae Magiſtri, nunc Burmaniano, deprehendimus has notas h e. *γράφεται*, et vel h. e. *γίνεται.* Eorundem verborum permutationis veſtigia occurrent lectori infra c. 14, 1.

ἐυδοκίμεις] Ita viſum eſt, praeeuntibus Codd. Guelff. et Camot., ſcribere pro *ἠυδοκίμεις*, quod eſt in reliquis libris. nam librarii poſteriorum temporum in hoc aliiſque eius generis verbis ſaepe ex ingenio addiderunt Augmentum, quod vocant. Sic apud Lucianum Pſeudomant. 22 p. 230 To. 2 eſt in Flor. Ald. aliiſque libris *ἐυδοκίμȣν·* quod Solanus ſine cauſſa volebat mutari in *ηὐδοκίμȣν·* vt de paraſ. 32 p. 861 To. 2 *ἐυδοκιμηκέναι* in *ηὐδοκιμηκέναι.* Et vehementer ſane dubito, an Reimarus V. C. apud Dion. Caſ. 50, 23 p. 620 To. 1 pro *εὐτρεπίζετο* e Zonara recte reſcripſerit *ηὐτρεπίζετο.* Conf. Animaduerſſ. ad Vuelleri Gram. p. 175 ſ.

ἐμπε-

ἐμπεσόντος] Furl., operarum errore, ἐμπεσόντος· et mox, vt Norib., τὴν ε. η.

ἀπ' αὐτοῦ] Etſi in verbis, ἀρξαμένους-κατενεχθῆναι, manifeſta conſtructionis mutatio eſt: tamen non puto, Theophraſtum hic a ſecunda perſona tranſiiſſe ad tertiam, vt ἀπ' αὐτοῦ [Nedh. ἀπὸ αὐτοῦ· et Suart. ἀπὸ Α'υτοῦ] dictum ſit pro ἀπὸ σοῦ. Immo vero rationem Caſauboni probo, qui Pronomen αὐτὸς accipi volebat pro vocabulo honoris. Sic certe multo maior fit et luculentior κολακεία. Κατενεχθῆναι autem haud dubie valet *deſiiſſe*. Senſus eſt, *orta forte quaeſtione, quisnam eſſet optimus, de nemine, niſi de Domino, eſſe inter ſe colloquutos*. Ita non opus videtur eſſe vt locus integer contaminetur coniecturis ineptis: de quibus tamen, pro ratione inſtituti, paucis dicemus. nam iucundum eſt, diuerſa, quamvis falſa et vana, ingenii humani commenta cognoſcere, dummodo ſint magnitudinis eius argumenta. Pauus igitur attulit coniecturam duplicem, qua ſua verbis Theophraſti integritas redderetur. Legendum primo contendebat eſſe, ἀπ' αὐτοῦ ἀρξαμένους ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τελευτῆσαι. At καὶ τελευτῆσαι recedit paullo longius a ſcripturae Vulgatae veſtigiis: deinde vehementer dubito an τελευτῆσαι dici poſſit de eo qui deſinit dicere: denique nec formam loquendi τελευτῆσαι ἐπὶ τὸ ὄνομα ſtomachus meus, neſcio quomodo, concoquere poterat. Altera coniectura eiuſdem Viri docti haec eſt. iubebat legi, ἀπ' αὐτοῦ ἀρξαμένους, ἐπὶ τὸ ὄνομα ἄλλων κατενεχθῆναι. At ſic primum deſidero perſonam et ingenium adulatoris: deinde videtur ita debere eſſe ἐπὶ τὰ ὀνόματα. Reiſquius, qua eſt ingenii felicitate, vtinam et conſtantia! emendari exiſtimabat debere, aut ἀπὸ ταὐτοῦ ἀρξ., intell. ὁρμήματος vel νεύματος h. e. *vno impetu, ab vno principio*, vel τέρματος *ab vno termino*: aut ἀπὸ ταὐτομάτου vltro, *ſponte*: aut ἀπ' αὐτῶν *ſponte ſua*, nemine exemplum praeeunte, nullius ſuaſu aut hortatu. Quae poſtrema coniectura poſſet ſane, ob ſimplicitatem ſuam, admittenda videri, niſi ordo verborum intercederet et ipſa loci ſententia. nam quum ἀπ' αὐτῶν deberet coniungi cum verbo κατενεχθῆναι· Theophraſtus verba illa haud dubie poſuiſſet loco alio, non ante Partic. ἀρξαμένους. Deinde notio verborum ἀπ' αὐτῶν iam continetur verbis ἀρξαμένους πάντας-κατενεχθῆναι. Qua ipſa de cauſſa reiiciendas putamus reliquas Viri docti coniecturas. Accedit, quod, iis admiſſis, non parum minuerentur blanditiae adulatoris. Caeterum in Camot. eſt τοὔνομα, pro τὸ ὄνομα, et mox κατανεχθῆναι.

καὶ ἄλλα] Suartius, vt commodus ſenſus exiſteret, legendum putabat, ταῦτα καὶ ἄλλα. cuius correctionis cauſſa et neceſſitas nulla apparet.

λέγειν] Nedhamus legi volebat diſtinguique verba ſic, καὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγων, ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκίδα· quae ſtructura verborum multo eſſet concinnior. recte. Sed longe tamen ante Nedhamum video fuiſſe in eadem ſententia Lycium, Virum ſane haud indoctum.

2 κροκίδα] Cod. Gal. 1. 2 κροκύδα. Norib. Crat. Opor. κορκίδα. male.

ἐάν τι] Norib. Crat. Opor. Stob. ἐάν τις· ſed in marg. Stob. eſt τι.

ἀπὸ πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον] Haec librorum erat Palatinorum ſcriptura, quam nobis cum Caſaubono aliiſque retinere viſum eſt. Nam in Norib. Crat. Opor Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Furl. Helmſt. eſt ἄχυρον προσαχθῇ [Norib. προσεχθῇ] ἀπὸ πνεύματος. Etiam in marg. Caſaub. et in marg. Heinſ. extat προσαχθῇ. At alterum illud verbum, προσενεχθῇ, magis conuenire in leuitatem venti, quid attinet dicere? In Cod. Trin. erat, Galeo auctore, προσενέχθη. Codd. Gall. 1. 2. 4, Guelff. et Camot. exhibent προσηνέχθη. quod magnus Geſnerus in Chreſtomathia recepit in textum. recte. At neque alterum Modum hic repudiandum putem. Caeterum aberant ab Codd. Guelff., vt ab ed. Camot., verba ἀπὸ πνεύματος· quae non erat cur Auberius mutanda cenſeret in ὑπὸ πνεύματος. vid. Animadverſſ. in Vuelleri Gram. p. 354 ſ.

καρφολογῆσαι] Budiſ. καρπολογῆσαι. male.

ἐπιγελάσας] Camot. ἐπιγέλασας.

δυεῖν σοι ἡμερῶν] Sic pro δυοῖν, auctoritate Codd. Guelff. et Camot., reſcripſimus eo magis, quum Phrynichus p. 89 ſ. praecipiat diſerte, δυεῖν dici in ſecundo Caſu, in tertio δυοῖν. Caeterum in Camot. verba ſic ſunt diſtincta ὁρᾷς ὅτι δυεῖν —. Cod. Baroc. ὁρᾷς δὲ ὅτι δυοῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐντετύχηκα. Cod. Trin. ὁρᾷς ὅτι δυοῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐντετύχηκα; vel, vt Galeus laudat, ἐντέτυχα.

πολιῶν] Norib. πολλῶν. Crat. Opor. πολίων. Furl. καὶ πολίων. in quo exemplo mox eſt πρὸς ἔτη, omiſſo Articulo. vtrumque male.

καί περ] Norib. καὶ περ.

μέλαιναν] Camot. μελαίναν. Cod. Guelf. 1 μέλεναν. ſolemni librariorum peccato.

3 αὐτοῦ] Suart. Αὐτοῦ. Mox Camot. τί —. et Norib. Crat. σιωπᾶν.

ἀκούοντος] Etiam hic locus mirum in modum exercuit Virorum doctorum ingenia. Ἄκοντος eſt in omnibus libris editis antiquis, etiam in ſcriptis pleriſque, vt Guelff. et aliis. Sed quum bonus inde commoduſque ſenſus elici vix

vix poſſit: conati ſunt Viri docti verbo opitulari coniecturis. Qui ἄκοντα corrigunt, vt Caſaubonus, non tollunt difficultatem. res enim eodem redit, ſiue ἄκοντος legas, ſiue ἄκοντα· vt non parum mirer, Valquenarium ad Eurip. Phoeniſſ. p. 128 non modo probaſſe aſſenſu ſuo correctionem illam, ſed ἄκοντα etiam ad ipſum aſſentatorem retuliſſe: quod fieri, per leges quidem Grammaticas, non poteſt, quae tum iuberent eſſe ἄκων. Quam ipſam ob cauſſam reprehendi Nedhamus debet, qui ſibi aliquando in mentem ait veniſſe, καὶ ἐπινεῦσαι δὲ ἀκούοντα. Neque vero Lamberti Boſii ſententia placet, qui in litteris ad magnum Fabricium (ad calcem vitae Fabric. p. 224) emendabat, non tamen primus, nam Furlanus iam ita cenſuerat, ἄκοντας· hoc ſenſu, *quum is aliquid dicit, alios iubet tacere et inuitos eum laudare.* At ſic perſonam aſſentatoris et leuitatem non video ſatis. Eadem de cauſſa reiiciendam puto Paui coniecturam, qui legi iubebat ἀκούοντας· quod etiam inepte redundaret, quum praecedat τοὺς ἄλλους. An igitur Suartius recte receperit lectionem illam, quam Caſaubonus quoque et Bencelius tueri voluiſſe videntur, quemque ſpero eſſe ſponte exiſtimaturum. Et quum Theophraſtus de ſermone familiari loquatur, non de declamatione et recitatione: nec Reiſquius, princeps coniecturae, et Clotius ſubſcriptor, audiendi videntur, qui reſcribi iubebant ᾄδοντος. Multo autem minus arridet Clerici emendatio, qui [A. C. 3, 1. 3. 7] legendum contendebat ἀκέοντα, ita, *etiam non loquutum laudat.* Nam verbum eſt poëticum, atque eiuſmodi quod ſenſum hic quidem commodum vix fundat: vt iam Boſius contra monuit. Bencelius tamen, ſi admitteretur illa correctio, dicendum putabat, Theophraſtum alluſiſſe ad verba veteris cuiuſdam poëtae. eſſe enim hemiſtichium, καὶ ἐπαινέσσαι δ᾽ ἀκέοντα. Vnice nobis placuit Sylburgii Auberiique emendatio, ἀκούοντος, ita vt eam, poſt Nedhamum et Geſnerum in Chreſtomathia, receperimus. Nam primo diſerte ſic legebatur in Cod. Gal. 1. 2: ſed ſcripturam ἄκουτος, quae in Cod. Trin. erat, non puto huc pertinere, quum nimis apertum ſit, librarium neglegentem pro ἄκοντος ſcripſiſſe ἄκουτος. Deinde aſſentator hoc modo perſonam ſuam, ſuas partes, reperitur bene agere; quum videt regem ſuum verba facere, monet praeſentes vt ſileant; quum ſilent, quum rex verba facit, praedicat aſſentator virtutes regis et laudat praeſentibus, vt ipſe audiat. Denique non noua eſt nec rara permutatio verborum ἄκων et ἀκούων. Apud Aelian. V. H. 12, 1 p. 721 Gron. pro ἀκούσασα Leopardus [emendatt. 2, 12] reſtituit ἄκουσα, aſſentien-

ſentientibus Scheffero et Fabro. Et apud Demoſthenem de f. legat. p. 167, 12 Tayl. To. 2 ſcio ἄκοντας et ἀκέοντας commutata eſſe a librariis. vid. Doruillius ad Chariton. p. 183. Caeterum in Kirchm. Vpſ. 1, Helmſt. eſt ἀκέοντα, et in Brunſu. vitioſe ἀκέντα, vt in Budiſ. ἀκεῦντα. quod etſi eundem gignere ſenſum noui: tamen poſtponendum videtur alteri, quum non nitatur auctoritate ſcriptorum Codd., ſed tantum ex ingenio Caſauboni prodierit.

ἐπισημήναϑαι] Sic Camot. Steph. Morel. Sed Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. ἐπισημάναϑαι. At altera illa forma eſt Attica. vid. Animaduerſſ. ad Vuelleri Gram. p. 197. Vulgo legitur ἐπισημῆναϑαι.

δὲ, εἰ πάυσεται] Caſaubonus emendabat δὲ, καὶ εἰ πάυσεται. cuius emendationis cauſſam me non diffiteor reperire non potuiſſe. Recepit tamen eam, more ſuo, Kirchmanus, et poſt eum Schmidius, ſed ita vt induxerint Particulam δὲ, hoc modo, καὶ ἐπισημῆναϑαι, καὶ εἰ πάυσεται. At Brunſu. et Budiſ. habent καὶ ἐπισ. δὲ, καὶ εἰ πάυσεται. Pro πάυσεται eſt in Camot. vitioſe τάυσεται· ſed in Eclogis Stobaei extat παύσηται· quod Reiſquius quoque probabat, ita tamen vt praeferret πάυσαιτο.

σκώψαντι πικρῶς] Ita verba exhibent omnes libri editi antiqui ante Camotium et poſt eum. At in Camot. et in omnibus Codicibus calamo ſcriptis, etiam Guelff. legebatur ψυχρῶς. Extat quoque in margg. Morel. Caſaub. Heinſ. Probabant Lycius, Furlanus, Palmerius, Reiſquius. Receperunt Nedhamus, Suartius, et in Chreſtomathia Geſnerus: qui tamen vtrumque, et ψυχρῶς et πικρῶς, per ſe aptum putabat; quod πικρὸν apud Atticos quidem haberet quandam abſurditatis notionem. Referrem huc gloſſam Heſychii, πικρῶς· κατακόρως, ἀκρατῶς· niſi eam e N. T. ſumtam eſſe ſcirem. Politianus et ipſe legit πικρῶς, ſed id coniunxit, vt Caſaubonus, cum Infinitiuo ἐπιγελάσαι. vertit enim, *et ſalibus vtenti vehementer arridebit.* opinor, contra mentem Theophraſti: neque πικρῶς ſic vllo modo ſignificare poteſt *vehementer.* Nobis quomodo explicandus videatur totus locus, oſtendimus in Indice. Caeterum Codd. Nedhami, vt Norib. Camot., exhibebant καὶ σκώψας τι· et Codd. Guelff. καὶ σκώψας τί. e quo Caſaubonus faciebat κ' ἀ σκώψαι τι. At primo non videtur dici poſſe σκώπτειν τι· deinde κ' ἀ hoc in libello nimis durum eſſet. Quodſi dici poſſet σκώπτειν τι, mallem ego dicere, Nominatiuum abſolutum habere vim Genitiuorum conſequentiae, vt vocant.

ἐπιγελάσαι] Stob. ἐπιγελᾶσαι. Camot. ἐπιγέλασαι. Palmerius autem

autem ſi πικρῶς ſeruaretur, legi volebat ἐπιφωνῆσαι, vt πικρῶς eſſet, vt ὀρθῶς, acclamatio, hoc modo, καὶ σκώψαντι, πικρῶς! ἐπιφωνῆσαι.

τό, τε] Norib. Crat. Opor. τότε.

ὡς δὴ] Nedhamus quum in Cod. Gal. 1 inueniſſet ὡς μή· recipere lectionem hanc eo minus dubitauit, quod in ea eſſet elegantia Attica, nulla in lectione Vulgata. Quam Viri auctoritatem miror Suartium quoque ſequutum edidiſſe ὡς μή· quum particula ὡς ſic particulam δὴ, non ſine magna elegantia, comitem habeat. Aelian. V. H. 1, 21 ταχέως ἐπικύψας, ὡς δὴ προσκυνῶν.

ἐπιςῆναι κελεῦσαι] Ita ſcriptum videmus fuiſſe in Codd. Gall. Baroc. Trin. et Guelff.: quam ipſam lectionem inuenimus in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Nedh. Suart. et in Chreſtom. Geſn.: quae haud dubie praeſtat alteri, a Caſaubono, vt videtur, profectae, ἐπιςῆναι μικρὸν κελεῦσαι, quum talis oratio magis cadat in leuitatem adulatoris. Etiam ab Politiani libris abfuit μικρόν. nam in Verſione eius Latina eſt, *eam iubet conſiſtere, quoad ille praetereat.*

ἕως ἂν αὐτὸς] Norib. [in quo eſt ἑώς;] Crat. Opor. Stob. Furl. ἕως Αὐτὸς. male. Mox Norib. Crat. Opor. παρέλθῃ.

ἀπίους] Cod. Trin., auctore Galeo, ἄπιους.· vnde Galeus coniiciebat ἄπια. Bencelius autem lectionem illam natam ſuſpicabatur è ſcriptura diphthongi ου plus iuſto inclinatae.

εἰσενέγκας] Camot. εἰσηνέγκας· et paullo poſt φιλήσαι. aeque vitioſe ac Heinſ. εἰπεῖ.

καὶ συνων. δὲ κρηπῖδας] Codd. Gall. quinque, Baroc. Trin. et Guelff. καὶ συνωνούμενος ἐπὶ κρηπῖδας. Camot. καὶ συνωνούμενος ἐπικρηπίδας. Nedhamus igitur corrigendum cenſebat, καὶ συνων. ἔτι κρηπῖδας. At friget hic iſta particula, et vſus eius hic abhorret prorſus ab oratione Theophraſti. Nobis vero aut ἐπὶ extitiſſe videbatur ex δέ· nam notae, quibus ſcribuntur in libris antiquis illae particulae, non admodum ſunt inter ſe diſſimiles: aut, quum non credibile ſit, tot librariorum oculos calamosque erraſſe vno eodemque loco in iisdem ſyllabis, κρηπῖδες erit *ea pars fori vbi calcei expoſiti venduntur.* quod ſane rationi Theophraſteae, vt iam Galeus praeclare vidit, eſt perquam accommodatum, fruſtra diſſentiente Pauo. nam c. 5, 3 τράπεζαι, et c. 23, 5 κλίναι, eodem modo vſurpata occurrunt. Offendit tamen, ne quid diſſimulem, abſentia Articuli. videtur enim tum debere eſſe ἐπὶ τὰς κρηπῖδας. Hoc vero certum indubiumque puto, Suartium male recepiſſe, ex ingenio, συνωθημένου δὲ ἐπὶ κρηπῖδας, h. e. ipſo interprete,

B 5

te, *in crepidas pedem ſi intrudat Ille.*

εὐρυθμότερον] Furl. *εὐρυθμότορον.*

προδραμὼν εἰπεῖν]Cod.Oſborn. *προσδραμεῖν εἰπών.* Cod. Vulc. *προσδραμὼν εἰπεῖν.* ſolemni permutatione harum Praepoſitionum : etſi etiam *προσδραμὼν* hic locum habere poſſe videri queat.

πρός σε] Norib. *πρὸς σε.* Crat. *πρὸς σέ.*

προσήγγελκα] Sylburgius etſi lectionem hanc ferendam recte credebat: tamen legi quoque poſſe putabat *προήγγελκα.* Qua quidem in ſententia Auberium etiam et Caſaubonum Galeumque fuiſſe video. Suartius recepit adeo in contextum *προήγγελκα.*

ἐκ γυναικείας] Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Furl. *ἐκ γυναικίας.* qua ſcripturae varietate hoc Adiectiuorum in genere nihil eſt frequentius et ſolemnius.

ἑστιωμένων] Crat. Opor. Furl. *ἑστιωμένων.*

παραμένων] Sic omnes libri ſcripti, in his Guelff., excepto Baroc.: etiam editi antiqui. Pircamerus vertit, *et accumbens dicere.* Senſum vidit. at *παραμένειν* non poteſt valere *accumbere.* In Verſione Politiani video eſſe, *cumque is intereſt qui conuiuium ſtatuit.* quaſi *παραμένων* ſit Nominatiuus abſolutus, pro *παραμένοντος τοῦ ἑστιάτορος.* non male, ſi vſus verbi addiceret. Pavus interpretabatur, *et perſeverans dicere,* vt *παραμένων* cohaereret cum praecedente Infinitiuo *ἐπαινέσαι.* quod quum nimis durum ſit et coactum, non aſſentior. Magis ſane arridet explicatio Reiſquii, qui *παραμένειν* docet dici de paraſito qui apud regem ſuum maneat caeteris conuiuis digreſſis. ab qua explicatione non abhorret Lycii Verſio, in qua eſt, *et aſſidens.* At repugnare videntur ingenia moreſque aſſentatorum, qui laudant reges ſuos coram multis. Probo igitur aut Cod. Baroc. lectionem, in quo erat *παρακείμενος,* hoc ſenſu, *et accumbens, Laute vero, inquit, tu nos accipis,* vel *lautos vero, inquit, cibos:* aut Gronouii aui coniecturam, qui legendum oſtendit [Obſeruatt. 3, 14 p. 556] *παρακειμένῳ.* quod, poſt Geſnerum in Chreſtomathia, recepit in textum Suartius. Neque tamen omnino diſplicet, immo magis placet, *παρακειμένων,* quod in marg. Heinſ. extat, et quod Nedhamus migrare iuſſit in contexta, ſed ita vt intellegatur *αὐτῶν* (*τῶν ἑστιωμένων*), nec reperatur *πρῶτος* e ſuperioribus. Nam librarii non raro medias vocabulorum ſyllabas praeterierunt. vid. Doruillius ad Chariton. p. 693.

ὡς μαλακῶς ἐσθίεις] Norib. Crat. Opor. Stob. *οὐ μαλακῶς·* quod Lycio verum videbatur. recte. At nec eſt quod repudian-

diandum arbitremur ὡς, munitum auctoritate tot tamque bonorum librorum. Furl. σὺ μαλακῶς ἐσθίεις. quod neſcio ex ὀ ortum ſit an ex ὡς. Certe in notis legitur ὡς μαλακῶς. ἐσθίεις autem Caſaubonus, praeeunte Viro quodam docto, mutandum cenſebat in ἑστιᾷς, aſſentiente Pauo. Etiam nobis idem in mentem venerat, quum legeremus Sympoſium Xenophontis [1, 4] Aeſchiniſque epiſtolam quartam; quas tamen epiſtolas Taylorus abiudicare ab Aeſchine conatus eſt nuper; praeſertim quum notio coenandi, quam noſſem hic ſubiici a pleriſque verbo ἐσθίειν, Hebraicae redoleret linguae ingenium. Nunc vero valde me poenitet iſtius coniecturae. nam praecedentia verba, πρῶτος ἐπαινέσαι τὸν οἶνον, declarant ſatis verbo ἐσθίειν *cibos* tantum ſignificari, non totam coenam. Reprehendendus igitur hic quoque eſt Suartius, quod recepit ἑστιᾷς in contextum.

ἄρας τι] Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. Gal. 1. 2 ἄρας τι, omiſſo Iota ſubſcripto. Mox Furl. vitioſe τυτή.

τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης] Helmſt. τῶν ἀπὸ τραπέζης. male. Pauum vero offendebat particula ἀπό. vnde reponi iubebat, probante Geſnero, τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης, et lectionem alteram putabat ex eo natam eſſe, quod in libris olim nonnullis fuiſſet ἄρας τι ἀπὸ τῆς τραπέζης. Reiſquius ἀπὸ retineri ita poſſe exiſtimabat, vt intellegeretur ἀἱρεῖσθαι δυναμένων. Quae omnia fruſtra ineptеque dici, docet vel vnus Pauſaniae locus hic [4, 13 p. 311 Kuhn.], ἀναφανῆσαν δὲ, ἀπορρίψαι μὲν τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης, ἀφελέσθαι δὲ αὐτοῦ τὰ ὅπλα.

χρηστὸν] Brunſu. σχηστόν. operarum peccato.

ῥιγοῖ] Camot. ῥυγοῖ.

ἐπιβαλέσθαι] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. ἐπιβάλλεσθαι. quod Theophraſto reſtituit Nedhamus primo, deinde Suartius. Probabat etiam Pauus, ſed cauſſam quam attulit, vanam duco. Neque enim Paſſiuum hic, verum Medium, requirunt linguae leges.

καὶ ἔτι περιστεῖλαι] Reiſquius corrigebat, καὶ ἔτι λέγων περιστεῖλαι *ſermone nondum finito, circumponit ei veſtem.* De qua correctione velim alii ſtatuant. mihi quidem et dura videbatur et ingrata. ſequitur enim mox denuo Partic. λέγων. Senſum reperiebam hunc, *interrogat ſi forte rex velit ſe amiciri: neque interrogat tantum, ſed ipſe continuo eum amicit.* Caeterum Codd. Guelff. et Camot. περιστῆλαι. aeque male, ac Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. περιστέλλῃ.

αὐτὸν] Sylb. Morel. Kirchm. αὐτόν. male. De qua ſcripturae varietate habet quaedam Reitius ad Lucian. p. 44 et 81 To. 2.

5 πρὸς τὸ οὖς] Codd. Guelff. Trin. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. ὡς τὸ οὖς. Eaſdem Praepoſitiones a librariis permutatas vidimus ſupra ſ. 1 huius Capitis. Mox in Cod. Gal. 1 ſcriptum erat, προσ
διαπίπτων διαψιθυρίζειν. recte, puto. Certe auribus meis numeroſius hic quidem videbatur compoſitum verbum διαψιθυρίζειν, quam ſimplex ψιθυρίζειν. Caeterum Valquenarius ad ſchol. Eurip. Phoen. p. 715 corrigebat πρὸς τὸ οὖς προσκύπτων ψιθυρίζειν· cuius correctionis cauſſam non reperiebam niſi emendandi libidinem amoremque verbi προσκύπτειν ineptum. Vtut enim formula προσκύπτειν πρὸς τὸ οὖς elegans ſit et Attica: tamen nec in altera προσπίπτειν πρὸς τὸ οὖς quid inſit vitii video. V. Index.

πεφυτεῦσθαι] Camot. πεφυτέυσθαι. Et in Suart. omiſerunt operae neglegentes verba καὶ τὸν ἀγρὸν εὖ πεφυτεῦσθαι. nam et in Verſione Latina reddidit illa Vir doctiſſimus, et in notis veſtigia eorum comparent.

καὶ τὴν εἰκόνα] Helmſt. καὶ εἰκόνα. male.

καὶ τὸ κεφάλαιον] Ita ſcriptum reperi in Codd. Guelff. et in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Furl. Heinſ. Caſaub. a. 1612, Gal. 1. 2, Vpſ. 2. Recte. vt c. 1, 3 καὶ τὸ ὅλον. Neque Politiani libri aliter legerint neceſſe eſt, quum in Verſione eius Latina ſit, *Et ne omnia complectar.* Sed Vpſ. 1, Helmſt. Nedh. Pau. Suart. et Geſn. in Chreſtom. legunt ſimpliciter, τὸ κεφάλαιον, inducta omiſſaque particula καί.

κόλακά ἐστι] Camot. κόλακα ἐστι.

πάντα καὶ λέγοντα] Camot. Geſn. Chreſtom. πάντα λέγοντα, deleta particula καί. Mox Nedhamus quum in Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. inueniſſet ᾧ χαριεῖσθαι hanc lectionem alteri, οἷς χαριεῖσθαι, praeferendam, recipiendamque adeo in textum, cenſuit. Neque Suartius dubitauit auctoritati eius parere exemplumque ſequi. At Vulgata lectio, vt Pauus praeclare docuit, integra eſt et ſana, quae praeſertim fide et praeſidio tot librorum munita ſit. Politiani tamen libri, ne quid diſſimulem ſciens, exhibuerunt et ipſi, ᾧ χαριεῖσθαι. nam in Verſione Viri Latina haec leguntur, *et ne omnia complectar, aſſentatorem intueri licet ad* eius cui gratificari ſe *arbitretur, nutum ac voluntatem omnia ſua et dicta et facta referentem.*

ΚΕΦ. Γ

ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ἀδολεσχία ἐστὶ μὲν διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβȣλεύτων· ὁ δὲ ἀδολέσχης, τοιȣ̃τός ἐστιν οἷος ὃν μὴ γινώσκει, τȣ́τῳ παρακαθεζόμενος πλησίον, πρῶτον μὲν τῆς ἑαυτȣ̃ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον· εἶτα ὃ τῆς νυκτὸς εἶδεν ἐνύπνιον, τȣ̃το διηγήσασθαι· εἶθ᾽ ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν. 2 εἶτα δὴ προχωρȣ̃ντος τȣ̃ πράγματος, λέγειν ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων· καὶ ὡς ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ· καὶ ὡς πολλοὶ ἐπιδημȣ̃σι ξένοι· καὶ τὴν θάλατταν ἐκ Διονυσίων πλώϊμον εἶναι· καὶ, εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ, τὰ ἐν τῇ γῇ βελτίω ἔσεσθαι· καὶ, ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσει· καὶ ὡς χαλεπόν ἐστι τὸ ζῆν· καὶ, ὡς Δάμιππος μυστηρίοις μεγίστην δᾶδα ἔστησε· καὶ, Πόσοι εἰσὶ κίονες τȣ̃ ὠδείȣ, καὶ, Χθὲς ἤμεσα· καὶ, Τίς ἐστιν ἡμέρα σήμερον; 3 κἂν ὑπομένῃ τὶς αὐτὸν, μὴ ἀφίστασθαι. καὶ ὡς Βοηδρομιῶνος μέν ἐστι τὰ μυστήρια, Πυανεψιῶνος δὲ Ἀπατȣ́ρια, Ποσειδεῶνος δὲ τὰ κατ᾽ ἀγρȣ̀ς Διονύσια. παρασείσαντα δὲ χρὴ τȣ̀ς τοιȣ́τȣς τῶν ἀνθρώπων καὶ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι, ὅστις ἀπύρετος βȣ́λεται εἶναι. ἔργον γὰρ συναρκεῖσθαι τοῖς μήτε σχολὴν, μήτε σπȣδὴν, διαγινώσκȣσιν.

NOTAE

περὶ ἀδολεσχίας] Furl. Ἀδολεσχία. Apud Stobaeum legitur hoc Caput, 36 p. 219.

1 ἐστι μὲν] Suart. ἐστὶ μήν· et mox Furl Heinſ. ἀποβȣλεύτων. vtrumque vitium peperit neglegentia librariorum.

ἀδολέσχης] Cod. Trin. ἀδόλεσχος· vt Ariſtotel. Nicom. 3, 10. At altera illa forma, quam praeoptabat etiam Bencelius, Attica eſt, vt in Indice demonſtráuimus.

τοιȣ̃τός ἐστιν] Norib. Crat. Opor. Furl. τοιȣ̃τός ἐστι.

τῆς ἑαυτȣ̃ γυναικὸς] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. τῆς αὑτȣ̃ γυναικός, non male.

τȣ̃το

τοῦτο διηγήσασθαι] Codd. Guelff. et Camot. *τούτῳ διηγήσασθαι·* male. Librarii enim videntur reieciſſe oculos in ſuperiora verba *τούτῳ παρακαθεζόμενος*. Galeus tamen etiam e Cod. Trin. laudat *τούτῳ*, in vtroque exemplo ſuo.

2 *ἦτα δὴ*] Cod. Gal. 4 *ἦτα δέ*. quod Nedhamus primo recepit, deinde Suartius. vt opinor, temere. ineſt enim particulae *δὴ* ea elegantia atque vis, quae ſentiri magis poſſit a peritis linguae, quam explicari verbis. quo referri poſſunt quae ſupra ad c. 2, 3 eadem de re diximus.

πλώϊμον εἶναι] Norib. *πλώϊμον εἶναι*.

ὁ Ζεὺς ὕδωρ] Cod. Gal. 1 *ὁ Ζεὺς ὕδωρ πλεῖον*. quod poſtremum vocabulum non dubito quin adiecerit aliena manus, vt ſequens Adi. *βελτίω* haberet quo quaſi fulcro ſuſtineretur. Nihilo tamen minus id receptum video cum a Nedhamo, tum a Suartio. Scilicet vt omnibus in rebus, ita maxime in his, quae fere guſtu elegantiae, comparato diligentia lectionis et vſus aſſiduitate, ſaepe etiam aurium iudicio, regantur et gubernentur, iudicia hominum diverſa eſſe, quis miretur?

καὶ ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσει] Ita legendum vidit primo Auberius, qui etiam emendari poſſe putabat, *καὶ τὸν ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσειν·* poſtea idem in mentem venit magno Caſaubono, niſi quod ante *ἀγρὸν* addi vellet Articulum *τόν*. Et Caſauboni quidem auctoritati obtemperauit, more ſuo, Kirchmanus: ſed reliqui editores, vt Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ., receperunt Auberii correctionem. quam bene et ſcienter, ex eo intellegitur, quod Nedhamus oſtendit, ſe in quinque Codicibus Gallicis diſerte ita ſcriptum inueniſſe. Idcirco et ipſe et Gesnerus in Chreſtomathia Suartiuſque lectionem illam migrare in contexta recte iuſſerunt; praeſertim quum ſenſum fundat bonum atque commodum. Sed, age, reliquas quoque vel lectiones, vel coniecturas Virorum doctorum, in medio, vt inſtituimus, ponamus. In Cod. Baroc. et Trin. erat, vt in Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. Heinſ. Pau., *καὶ ὁ ἀγρὸς εἰς νέωτα γεωργήσει* [Aub. in textu *γεωργήσαι*: ſed in notis *γεωργήσει*]: quam ipſam lectionem nos in Cod. Guelf., inuenimus. nam Cod. Guelf. 2 exhibebat, vt Camot., *καὶ ὁ ἀγρὸς εἰς νεώτατα γεωργήσει*. Huic igitur ſcripturae, quam nos natam arbitramur ex *καὶ ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσει*, ſuccurrere certatim conati ſunt Viri docti, vel interpretationibus commodis, vel coniecturis. Sylburgius quidem *τὸ γεωργήσει* ſic poſitum putabat pro *γεωργηθήσεται·* et Furlanus idem verbum accipiebat pro *καρπῶν*. Vtramque rationem ipſe

ipſe vſus conſuetudoque loquendi communis videtur conuincere. Ad Furlani tamen ſententiam quam proxime accedit Politiani Verſio Latina, *quodque ager* [num in libris eius fuit καὶ ὅτι ἀγρός?] *in annum proxime pulcre reſpondebit.* ad quae verba in marg Morel. haec leguntur, *id eſt, ſponte ſua fructum nullo cogente proferet. hoc enim ſibi vult* τὸ γεωργήσει. At ego non credo, quum mihi ignota ſit, et fortaſſe aliis quoque, iſthaec verbi notio. Lycius longe rectius coniecit καὶ ὡς ἀγρὸς, aut ἀγρὸν, ὡς v. γ. Nam ὡς orationi Theophraſteae eſt oppido accommodatum. Bernardus nuper in notis ad Thomae Magiſtri Eclogas p. 371 corrigendum ſibi videri oſtendit, καὶ ὁ ἀγρὸς ἐς νέωτά γε ἀργήσει. ingenioſe profecto. At offendit tamen Articulus ὁ quem linguae leges mihi videbantur nolle adeſſe. deſidero etiam ſic quodammodo ingenium ἀδολέσχου. Audaciſſima autem eſt nulloque modo ferenda Reiſquii coniectura, qui reponi iubebat, καὶ ὅτι κέγχρους ἐς νέωτα γεωργήσει, hoc ſenſu, *ſe milio agrum eſſe conſperſurum inſequente anno.* γεωργεῖν enim ait eſſe plebeie dictum pro σπείρειν. praeclare. Sic vero tandem libri veterum fient toti alii, neque opus ſcilicet erit poſthac ſubire moleſtiam conſulendi inſpiciendique libros vel ſcriptos vel editos e ſcriptis ductos, ſed poterit ſui quiſque ingenii ſomnia et oſtenta recte ac ſine negotio ſequi et proponere.

χαλεπόν ἐςι] Norib. Crat. χαλεπὸν ἐςί. in quibus ipſis libris mox eſt, vt in Camot. et Morel., τὸ ζῆν

Δάμιππος] Reiſquius emendabat Δαμάσιππος. Cuius emendationis cauſſam quum ipſe, vt ſolet, nullam adiecerit, ſuſpicor hanc eſſe, quod ipſi ignotum fuerit nomen Δάμιππος. Hac certe de cauſſa mutari volebat c. 8, 1 nomen Ἀςεῖος. an recte, ad eum locum videbimus. Sapientis vero cautique hominis eſt, etiam in maximis ſcientiae Graecarum litterarum diuitiis et abvndantia paupertatem agnoſcere ſuam, et in legendis veterum ſcriptis cupidiorem eſſe diſcendi et intellegendi, quam non intellecta mutandi et emendandi, vel potius miſere corrumpendi.

μεγίςην] In Cod. Gal. 1 diſerte ſcriptum erat μεγίςοις. Etiam in Cod. Gal. 2 librarius vertici litterae ς impoſuerat notam ſyllabae οις, ſed deinde, deleta inductaque illa ſyllaba, neque tamen ita quin apparerent eius veſtigia, litterae ς adiunxerat ſyllabam ην. Vulgata lectio recte habet. Praecedens vocabulum μυςηρίοις feciſſe videtur, vt haeſitarent errarentque librarii manus. Caeterum in Norib. Crat. Opor. Furl. eſt δᾷδα· et in Steph. Aub. δᾳδα.

ἔστησε] Cod. Trin., auctore Nedhamo, ἔπηξε· ſed in margine eadem manu adſcriptum erat ἔστησε. Aut igitur duplex olim ſcriptura fuit in libris, aut ἔστησε eſt gloſſema et interpretamentum verbi ἔπηξε. Certe in Heſychii Gloſſario habetur, ἔπηξεν· ἔστησεν· quam tamen gloſſam e Callimachi h. in Apol. 58 ſumtam eſſe, putabat in Commentario ad eum locum ſummus Spanhemius. Caeterum Galeus ait in eodem Cod. Trin. extitiſſe ἔστηξε, quod mutandum cenſebat in ἐφῆψε.

ἀεὶ — Ωἰδέκ] Norib. ἀσι — ὠδὶς.

τίς ἐστιν] Norib. Crat. Opor. Furl. τίς ἐστί.

3 κἂν ὑπομένῃ] Norib. Crat. Opor. Furl. κἂν ὑπομένει. male. Camot. κἂν ὑπομένη. Caeterum Pauus haec verba τοῦ ἀδολέσχου eſſe arbitratur, qui libere fateatur, ſe diſcedere non poſſe, ſi quis aures ſibi patienter praebeat, non Theophraſti. nam tum ait requiri ἀφίσταται. quaſi vero Infinitiuus ἀφίστασθαι non poſſit, vt alibi, pendere ab οἷος. Suartii coniectura vix digna videtur quae commemoretur. nam pro κἂν ὑπομένῃ τις αὐτὸν legi iubebat κἂν ὑποφύγῃ τις αὐτόν.

Βοηδρομιῶνος] Furl. Βοηδρεμιῶνος. vitioſe. Mox ante τὰ μυστήρια aberat verbum Subſtantiuum ab Codd. Guelff., quod nec in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. inuenitur. Certe non video, quidni recte abeſſe poſſit.

Ποσειδ. δὲ τὰ κατ' ἀγροὺς] In iiſdem libris, et editis, et ſcriptis, etiam in Cod. Trin., auctore Galeo, erat, Ποσ. δὲ κατ' ἀγροὺς [Norib. ἀγρούς], omiſſo Articulo. male.

παραστήσαντα δὲ χρὴ] Cod. Gal. 1. 2. 5 et Baroc. παραστήσαντα δὴ δεῖ. quam lectionem recepit in textum Nedhamus: cuius auctoritatem Suartius hic, praeter morem, eo reliquit, quod pro δὴ retinuit δέ. In Cod. Gal. 3. 4, Trin. et Guelf. vtroque erat, vt in Camot., ordine inuerſo, παραστήσαντα δεῖ δή· quae ipſa verba extant in marg. Heinſ. In marg. Cod. Vulc., tanquam varians lectio, notatum erat παραστήσαντα δεῖ. Etiam in textu Cod. Oſborn. erat παραστήσαντα, ſed in marg. ἴσ. παραστήσαντα. At quum verba τοὺς τοιούτους τῶν ἀνθρώπων non videantur pendere poſſe a verbo παραστῆναι· Caſaubonus inſeri volebat φεύγειν poſt ἀνθρώπων, praeeunte Ariſtotele probll. 5, 8: quod verbum etiam inſeruit eo loco Kirchmanus. Quae ratio quum Pauo viſa eſſet nimis dura: ipſe duas protulit coniecturas alias, vt difficultas illa tolleretur. Auctor enim erat vt aut legeretur ἀποστήσαντα, aut τοὺς τοιούτους τῶν ἀνθρ. mutaretur in τῶν τοιούτων ἀνθρώπων. Nedhamus denique aut admittendum exiſtimabat παραστήσαντα, vt ſignificaret

caret *ſemouere*, aut verbo παρασέειν tribuendam vim verbi ἀποσέειν. Nobis vero ita videtur. Aut παρασέειν per ſe valet *iactatis manibus fugere:* cuiuſmodi praegnantia, vt Grammatici vocant, verba ſane non raro occurrunt: aut eſt ἀνακολεθία quaedam, nimirum pro ἀπαλλάττεσθαι Theophraſtus dicere debebat φεύγειν. Caeterum Politianus locum Latine vertit ſic. *huiuſmodi igitur homines reiiciendi ac procul amouendi ſunt.* e quibus verbis non ſatis exiſtimari poteſt de ſcriptura librorum Viri.

διαρράμενον] Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. Pau. aliique διαράμενον. Et Caſaubonus in notis memorat, eſſe qui iubeant ſcribi διαρώμενον. Sed quinam ſint illi, latet. Suſpicor tamen, Pircamerum in ea fuiſſe ſententia. reddit enim locum ita, *ita homines tales depellere oportet et* conuiciis abigere.

ὅςις] Norib. ὅς τις. Crat. Opor. ὅς τις.

ἀπύρετος] Cod. Gal. 3. 4. 5, Trin. Guelff. et Camot. ἀπύρεκτος. non male. Atque in marg. Heinſ. extat γρ. ἀπέρατος· quod vnde hauſtum eſſet, ignorabam.

μήτε σχολὴν μήτε σπεδὴν] Cod. Gal. 1, ordine verborum inverſo, τοῖς μήτε σπεδὴν μήτε σχολὴν διαγινώσκεσιν.

ΚΕΦ. Δ

ΠΕΡΙ ΑΓΡΟΙΚΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ἀγροικία δόξειεν ἂν εἶναι ἀμαθία ἀσχήμων· ὁ δὲ ἄγροικος, τοιετός τις οἷος κυκεῶνα πιὼν εἰς ἐκκλησίαν πορεύεσθαι· καὶ τὸ μύρον φάσκειν ἐδὲν τε θύμε ἥδιον ὄζειν· καὶ μείζω τε ποδὸς τὰ ὑποδήματα φορεῖν· καὶ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λαλεῖν· καὶ τοῖς μὲν φίλοις καὶ οἰκείοις ἀπιςεῖν, πρὸς δὲ τὲς αὐτε οἰκέτας ἀνακοινεσθαι περὶ τῶν μεγίςων· καὶ τοῖς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένοις μισθωτοῖς ἐν ἀγρῷ, πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας διηγεῖσθαι. 2 καὶ ἀναβεβλημένος ἄνω τε γόνατος, καθιζάνειν, ὥστε τὰ γυμνὰ αὐτε φαίνεσθαι. καὶ ἐπ' ἄλλῳ μὲν μηδενὶ θαυμάζειν, μήτε ἐκπλήττεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς· ὅταν δὲ ἴδῃ βεν, ἢ ὄνον, ἢ τράγον, ἑςηκὼς θεωρεῖν. καὶ προαιρῶν δέ τι ἐκ τε ταμείε, δεινῶς φαγεῖν, καὶ

ζωρό-

ζωρότερον πιεῖν· καὶ τὴν σιτοποιὸν πειρᾶν λαθεῖν. κἄτ᾽ ἀλέσαι μετ᾽ αὐτῆς τοῖς ἔνδον πᾶσι καὶ αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια. καὶ ἀριστῶν δὲ ἅμα τοῖς ὑποζυγίοις ἐμβαλεῖν τὸν χόρτον. 3 καὶ κόψαντος τὴν θύραν ἐπακοῦσαι αὐτός. καὶ τὸν κύνα προσκαλεσάμενος, καὶ ἐπιλαβόμενος τοῦ ῥύγχους, εἰπεῖν, οὗτος φυλάττει τὸ χωρίον, καὶ τὴν οἰκίαν, καὶ τοὺς ἔνδον. καὶ τὸ ἀργύριον δὲ παρά του λαβὼν ἀποδοκιμάζειν, λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι, καὶ ἕτερον ἅμα ἀλλάττεσθαι. καὶ ὃ ἄροτρον ἔχρησεν, ἢ κόφινον, ἢ δρέπανον, ἢ θύλακον, ταῦτα τῆς νυκτὸς κατὰ ἀγρυπνίαν ἀναμιμνησκόμενος. 4 καὶ εἰς ἄστυ καταβαίνων, ἐρωτῆσαι τὸν ἀπαντῶντα πόσου ἦσαν αἱ διφθέραι καὶ τὸ τάριχος· καὶ εἰ σήμερον ὁ ἀγὼν νουμηνίαν ἄγει. καὶ εἰπεῖν εὐθὺς ὅτι βούλεται καταβὰς ἀποκείρασθαι. καὶ ἐν βαλανείῳ δὲ ᾆσαι· καὶ εἰς τὰ ὑποδήματα δὲ ἥλους ἐγκροῦσαι. καὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ παριὼν κομίσασθαι παρ᾽ Ἀρχίου τοὺς ταρίχους.

NOTAE

περὶ ἀγροικίας] Furl. *Ἀγροικία.* In Eclogis Stobaei habetur hoc Caput, 4 p. 62.

1 *κυκεῶνα πιὼν*] Cod. Guelf. 2 *κυκεῶν ἀπιών·* et Camot. *κυκεὰν ἀπιών.* ſolemni librariorum errore, quo ſeparanda coniunxerunt, et contra. Cuius rei exempla luculenta multa collegit Heringa Obſeruatt. Critt. c. 2. Caeterum aeque vitioſe ſcriptum eſt in Norib. *ποιῶν,* ac in Crat. Opor. Furl. *πιῶν.*

πορέυεσθαι] Galeus in vtroque exemplo ſuo edidit *πορέυεται·* contra leges ingeniumque linguae.

τὸ μύρον] Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. *τὸ μῦρον.*

φωνῇ] Norib. *φονῇ.*

τοὺς αὐτοῦ] Codd. Guelff. et Crat. Opor. Stob. Camot. Morel. Helmſt. *τοὺς αὐτοῦ.* Mox in Norib. eſt *ἀνακινεῖσθαι·* et in Crat. Opor. Furl. *ἀνακοινεῖσθαι.* vtrumque vitioſe: quod vitium Geſnerus in Eclogis Stobaei recte correxit. Sylburgius tamen *ἀνακοινεῖσθαι* putabat oriri potuiſſe ex *ἀνακοινωνεῖσθαι.* At infra quoque c. 12, 1 videbimus manus librariorum erraſſe in ſcribendo verbo *ἀνακοινοῦσθαι.*

παρ᾽ αὐτῷ] In exemplo Nedhami video legi *παρ᾽ αὐτοῦ.* Cuius mutationis quum nullam reddiderit Vir doctus, vt ſolet alias, in notis rationem; quum etiam linguae leges reſpuant Caſum hic ſecundum: vitium operarum eſſe puto, praeſertim quum in verſu proxi-

proxime praecedenti ſit τὰς ἀυτῦ οἰκέτας. id facile potuit decipere oculos operarum. Suartius edidit, mutato Spiritu, παρ' ἀυτῷ.

2 ἀναβεβλημένος] Galeus in marg vtriusque exempli ſui exhibet ἀναβεβλημένυ· quod etiam in marg. Stobaei inueni. Vulgata recte habet, vt in Indice docebimus. Caeterum in notis Caſauboni ad Sueton. Aug. 81 ed. Graeu. a. 1691 legitur καθιζάνει· quod credo neglegentiae operarum deberi.

τὰ γυμνὰ ἀυτῦ] Sic legunt libri quos inſpeximus omnes, etiam MSS. Caſauboni. Qua lectione quum nihil ſit elegantius, nihil exquiſitius: non erat quod commemoraret Reiſquius, ſe aliquando reponendum putaſſe τὰ γόνιμα. Clotius ait ſibi legendum videri ὥςε τὰ ἀυτῦ γυμνὰ φαίνεσθαι. At vero tum vocabulum γυμνὰ inepte redundaret: etiam numeri vehementer duri et moleſti reperientur, ſi quis velit tentare et attendere, ori, et oppido ingrati auribus. Nam huius quoque rei animaduerſio diligens multum iuvat, in veterum quidem libris, inueſtigationem indagationemque peccatorum ſiue librariorum ſiue interpretum.

φαίνεσθαι] Exempla quaedam Pauus cum Nedhamo ait habere ὑποφαίνεσθαι. Ea quae ſint, non apparet. Nos certe verbum illud tantum in margg. Heinſ. Lugd. a. 1612 et Brunſu. deprehendimus.

ἐπ' ἄλλῳ μὲν μηδενὶ] Sic auſi ſumus cum Nedhamo, Suartio, magnoque Geſnero, reſcribere pro ἐπ' ἄλλῳ μὲν μήτε, quod eſt in editis libris reliquis, excepto Camotiano. Erat autem diſerte ita ſcriptum in Cod. Guelf. 1 et, auctore Galeo, Trin., etiam in Codd. Gall. vetuſtiſſimis: ab quibus tamen aberat verbum θαυμάζειν. vnde Suartius opinabatur legi poſſe, ἐπ' ἄλλων μὲν μηδενὶ μηδὲν ἐκπλήττεσθαι. fruſtra. Etſi enim Nedhamus in Cod. Vulc. et Oſborn. extitiſſe ait ἐπ' ἄλλων μὲν μηδενὶ θαυμάζειν· tamen ſatis conſtat, librarios ſaepiſſime I Datiui mutaſſe in N. cuius quidem permutationis exemplum infra c. 5, 3 inueniet lector. Cod. Guelf. 2 et Camot. ἐπ' ἄλλῳ μηδενὶ θαυμάζειν, omiſſa particula μὲν· quam non patitur facile abeſſe ſequens particula δέ.

ἐν ταῖς ὁδοῖς] Aberant haec verba ab Codd. Guelff. et Gal. 1. At ſeries orationis ea requirit omnino. Ab Camot. tamen abſunt non modo eadem verba, verum etiam haec, ὅταν δὲ ἴδῃ — καὶ προαιρῶν. Fortaſſis enim oculi librarii feſtinantes vnum praeteriere verſum, decipique ſemet ſimilitudine ſyllabarum δὲ ἴδῃ et δέ τι paſſi ſunt. Caeterum in Norib. Crat. Opor. vitioſe eſt ἐν τοῖς ὁδοῖς· et Nedhamus hic et alibi edidit ὅτ' ἂν, auctoritate, vt ait, et fide Cod. Gal. 1. 2. Eum hac quoque in re imitatus eſt Suartius.

ἴδῃ] Norib. Crat. Opor. ἴδη.

προαιρῶν] Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. προαίρων. Sed in notis probat Sylburgius ſcripturam alteram. recte. Etiam Caſaubonus reiicit lectionem προαίρων, ſaepeque peccatum a librariis eſſe animaduertit in his verbis.

δεινῶς φαγεῖν] Caſaubonus corrigi volebat δεινός· quod dictum eſſet, vt c. 1, 3 δεινὸς χρῆσθαι. Sed non primus fuit Vir ſummus, qui ita cenſeret. nam iam in marg. Morel. extare video ἴσ. δεινός. Recepit in textum Kirchmanus. Idem fecit nuper Suartius cum Nedhamo, qui δεινὸς, non δεινῶς, ſcriptum in Cod. Gal. 1. 2 inuenit. Etiam in Cod. Guelf. 1 prima manus ſcripſerat δεινὸς, e quo poſtea alia manus emendatrix fecit δεινῶς. Ac nobis quidem hoc magis arridebat. nam primo ἀγροικίαν apertum puto cerni non modo in inepte edendo, ſed vel maxime in auiditate edendi. deinde quum verbum πιεῖν ſibi iunctum habeat, veluti comitem, Aduerbium ζωρότερον· natura concinnitatis, cuius veteres conſtat ſtudioſiſſimos fuiſſe, non videtur pati poſſe, vt verbum φαγεῖν relinquatur nudum ſimilique careat comite. Etiam in libris Politiani fuit δεινῶς· nam in Verſione eius latina haec leguntur, *et ex penu aliquid nactus*, quam auidiſſime *comedit*.

πυρᾶν] Ita legit etiam Duquerus ad Thucyd. p. 393. Sed Codd. Guelff. Gall. Vulc. Oſborn. et Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. habent πυρῶν. male. Fieri poteſt, vt praecedens Participium προαιρῶν pepererit hoc vitium. Et ne inſtituti noſtri immemores ducamur, quid Suartio de loco hoc viſum ſit, placet breuiter docere. neque enim commodum ſatis aptumque e Vulgata lectione ſenſum elici poſſe ſibi, ſed temere, perſuaſerat Vir doctus. Contendebat igitur legi oportere, καὶ τὴν σιτοποιὸν πυρῶν λαπαγεῖν, vel etiam λαπεῖν, hoc ſenſu, *panificem tritico exonerat*. Certe, ſeruato verbo πυρᾶν, ei ſubiiciendam putabat notionem turpem et obſcenam, verbumque λαθεῖν mutandum in λαβεῖν, quod ad verba inſequentia pertineret. Quae omnia fruſtra ſumuntur a viro eruditiſſimo. Nam ἄγροικος, *ingenuus homo et paterfamilias*, quum promit e cella penaria aliquid, diligenter cauet, ne conſpiciatur forte et deprehendatur ab σιτοποιῷ *ſerua et cuſtode cellae penariae*.

κἆτ'] Norib. Crat. Opor. Camot. Furl. κἄτ'.

ἀλέσαι] Ita cum Suartio reſcripſimus, de ſententia Caſauboni et Reiſquii. nam poſt verba μετ' αὐτῆς inſerere verbum μετρεῖν, quae erat coniectura Caſauboni altera, nimis durum videbatur, vt non parum mirer, Kirchmanum non modo, ſed etiam Schmidium, amore eius ita capi ſe paſſos eſſe, vt in textum receperint.

Ἀλέ-

ἀλέσας autem, quod in omnibus aliis libris, et ſcriptis et editis, praeter eos quos mox laudabimus, legitur, non videbam quo referri poſſet et vnde penderet. Nam in Norib. Crat. Opor. eſt vitioſe editum ἐλέσας· quod tamen vitium retinuit, more ſuo, Furlanus, et, praeter Pircamerum, in Verſione ſua Latina reddidit Lycius. Caeterum Paui coniecturam perſuaſiſſimum habebam abhorrere a vero. iubebat enim pro κἀτ' ἀλέσας legi καταλέξας, hoc ſenſu, *deligens et recenſens cum ea vniverſae familiae ipſa etiam neceſſaria.* At recedi ſic paullo longius videbatur a veſtigiis ſcripturae Codicum, nec dici arbitrabar poſſe καταλέγειν τὰ ἐπιτήδεια.

μετ' αὐτῆς] Norib. μετ' αὐτοῖς. Camot. μεθ' αὐτῶν. vtrumque male et inepte. Sed cauſſa erroris in promtu eſt.

τοῖς ἔνδον] Opor. τοῖς ἐνδοσιν. perperam. quo tamen vitio non placuit exemplum ſuum liberare Furlano.

καὶ αὐτῷ τὰ ἐπιτήδεια] Haec erat ſcriptura Cod. Baroc.: neque aliter legitur in Morel. Kirchm. Brunſu. Vpſ. 1, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ., probantibus Bencelio et Reiſquio. Eadem lectio quin inuenta fuerit a Politiano in Codicibus, non ſinit nos dubitare Verſio Viri docti Latina, in qua eſt, *praeparatque ea quae ad rei domeſticae et* ſuam *neceſſitatem ſpectant.* Suartius tamen cum Nedhamo maluit, mutata Spiritus figura, ſcribere αὑτῷ. In caeteris libris, etiam in Codd. Guelff. et in marg. Morel., extat καὶ αὐτὰ τὰ ἐπιτήδεια. quod tueri in notis conatus eſt Pauus.

ἐμβαλεῖν τὸν χόρτον. καὶ κόψαντος] Sic legitur hic locus in editis libris antiquis omnibus, excepto Camotiano, in quo eſt ἐμπεριβαλλεῖν τὴν θύραν· καὶ κόψ., non περιβαλεῖν, vt Sylburgius et Galeus tradunt. nam περιβαλεῖν τὴν θύραν nos quidem tantum in margg. Heinſ. Lugd. a. 1612 et Brunſu. deprehendimus: e quo is, qui Budiſſanae editioni praefuit, fecit perperam ὑπερβαλεῖν τὴν θύραν. At in Cod. Guelf. 2 erat, fere vt in Camot., ἐμπεριβαλεῖν τὴν θύραν καὶ κόψαντος τὴν θύραν ἐπακ. et in Cod. Guelf. 1, vt in Cod. Trin. Vulc. Oſborn. Gal. 3. 4. 5, ἐμβαλεῖν τὴν θύραν, καὶ κόψαντος τὴν θύραν ἐπακ. Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. exhibebant ἐμβαλεῖν τὴν θύραν ἐπακ. In hac tanta lectionis diuerſitate primo quid mihi videatur, oſtendam breuiter: deinde pronuntiabo, vt ita dicam, aliorum interpretum ſententias. Puto igitur, ab manu ipſius Theophraſti profectum eſſe, ἐμβαλεῖν· καὶ κόψαντος τὴν θύραν ἐπακοῦσαι αὐτός. quod ſic ſpero a quoque intellegi poſſe facile. Nam primo ἐμβάλλειν per ſe et ſimpliciter valet *pabula, gramina, obiicere*, etiam apud Xenophontem, cuius loca laudauimus in Indice. Quam facile

 cile

cile autem fieri potuit, vt quis ad marginem libri ſui aut etiam inter verſus, tanquam interpretamentum, adſcriberet τὸν χόρτον, quod paullatim migrarit in texta Codicum, vt eius, e quo Norib. fluxit, (ex hac enim editione venit in reliquas) et huius quo Politianus vſus eſt? Deinde faciamus, in libris nonnullis fuiſſe olim ἐμβαλεῖν, in aliis παραβαλεῖν· et repertos eſſe librarios, qui exhibere vellent, id quod ſaepe factum ſciunt periti [vid. Salmaſius ad Flor. 1, 13. 3 et nos ad Axioch. 13], duplicem illam lectionem, ſed notam Praepoſitionis παρὰ confunderent, quod ipſum non raro accidit [vid. Animaduerſſ. ad Gram. Vuelleri p. 381 ſ.], cum nota Praepoſitionis περί· ponamus porro, librarios, ſcripto verbo ἐμβαλεῖν, conieciſſe ſtatim oculos in vocabulum τὴν θύραν, et, eo ſemel ſcripto, noluiſſe, ne ſcriptura deturparetur, lituram facere, ſed alios ſtatim ſcripſiſſe ἐπακοῦσαι αὐτὸς, omiſſis verbis intermediis: alios paullo diligentiores et cautiores, relicto vocabulo τὴν θύραν, ei adiungenda putaſſe verba καὶ κόψαντος τὴν θύραν· abunde, credo, apparebit, cur in aliis libris reperiatur ἐμπεριβαλεῖν τὴν θύραν καὶ κόψ. τὴν θύραν ἐπακ.· in aliis ἐμβαλεῖν τὴν θύραν καὶ κόψ. τὴν θύραν ἐπακ.· in aliis denique ἐμβαλεῖν τὴν θύραν ἐπακ. Quae ratio an valere poſſit, an praeferenda ſit aliorum ſententiis, exiſtimabunt iam facile Viri docti et intellegentes. Nam Galeus quidem, poſt ἐμβαλεῖν, in libris olim ſcriptum fuiſſe putabat τὸν πύρνον· e quo alii feciſſent τὴν θύραν, alii τὸν χόρτον. Heſychius enim πύρνος interpretatur per χόρτος. Pavus conſtituendum locum ita cenſebat, καὶ ἀριστῶν δὲ ἅμα τοῖς ὑποζυγίοις ἐμβαλεῖν· τὴν θύραν ἐπακοῦσαι αὐτός. Suartius denique, ex ingenio, edidit, τοῖς ὑποζυγίοις παραβαλεῖν τὴν χύτραν· καὶ ὑπακοῦσαι αὐτὸς, hoc ſenſu, *ac prandens ſeruis ollam ſubiicit ſimul et auſcultat ipſe.* Oh! monſtrum conjecturae! et portentum interpretationis!

³ ἐπακοῦσαι] Kirchm. Nedh. Suart. ὑπακοῦσαι. quae erat Caſauboni coniectura.

ἐπιλαβόμενος] Camot. ἐπιλαβόμενον.

ῥύγχους] Norib. Crat. Opor. ῥίγχους.

φυλάττει] Sic cum Nedhamo et Suartio emendauimus, auctoritate Codd. Guelff. Gall. Baroc. Trin. et Camot., pro φυλάσσει, quod eſt in reliquis libris. nam eſt certe Ἀττικώτερον. Coniectura autem eiuſdem Nedhami, qui corrigebat οὗτος φύλαττε τὸ χωρίον, etſi non inepta, immo pulcra, eſt et docta, tamen minus neceſſaria videbatur.

καὶ τοὺς ἔνδον] Aberant haec verba ab Codd. Gall. Baroc. Vulc. Trin., etiam Guelff.: neque in Camot. leguntur. vnde

vnde Nedhamus quoque illa et Suartius omiſerunt in ſuis exemplis. At quum in libris reliquis eadem habeantur; quum fuerint in Politiani Codicibus, in cuius Verſione Latina eſt, *hic rus domumque* et familiam *cuſtodit;* quum οἱ ἔνδον non omnino contineantur τῇ οἰκίᾳ· non licet videre, quidni recte retineri poſſint. Neque vero neceſſe eſt particulam καὶ ante τὴν οἰκίαν accipi pro ἤ. quae erat Reiſquii ſententia.

καὶ τὸ ἀργύριον] Norib. Crat. Opor. ἀργύριον, ſimpliciter, omiſſo Articulo non minus quam particula καί. Stob. Furl. τὸ ἀργύριον, ſine καί.

παρὰ τȣ] Cod. Trin., auctore Galeo, παρὰ τȣ́τȣ. Norib. Furl. Budiſ. παρὰ τȣ̃. vtrumque male. Sic nec λαβȣ̃ν ferri poteſt, quod in Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. legitur pro λαβών. Λαμβάνων autem, quod extat in margg. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ., et quod non omnino reiiciendum puto, vnde ſumtum eſſet, neſciebam.

ἀποδοκιμάζειν] Ed. Gal. 1. 2 ὑποδοκιμάζειν. neſcio, quorum librorum fide. Vulgata certe vera eſt.

λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι] Caſaubono viſa ſunt haec verba minus integra. quapropter priſtinam iis integritatem conatus eſt reſtituere coniecturis. Legi enim volebat aut λέγων λυπρὸν εἶναι, aut certe λίαν λέγων λυπρὸν εἶναι. Quam poſteriorem Viri magni coniecturam probabat Reiſquius, et recepetunt adeo Kirchmanus atque Schmidius: qui tamen τὸ λέγων vncis coërceri iuſſit. At quum omnes libri in lectione λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι conſentiant, nullus diſcrepet, niſi quod Galeus pro λυπρὸν e Cod. Trin. et ex exemplo Eclogarum Stobaei Geneuenſi protulit λυπηρόν· quum particulam μὲν linguae leges abeſſe non patiantur: quum λέγων commode intellegi poſſit [vid. Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 726 To. 1 et quos ibi laudat] et iam verbo ἀποδοκιμάζειν quodammodo continuatur: manus ab emendando abſtinendas eſſe arbitror. Multo vero minus neceſſe eſt vt pro λυπρὸν reſcribatur λεπτόν, quod in marg. Morel., vt coniectura, exhibetur: minimeque omnium ferri poteſt Suartii incredibilis audacia, qui correxit atque adeo recepit διὰ τὸ μέγ' ἐλαφρὸν εἶναι. nam ἐλαφρὸν ait reperiri in ipſis numis, laudatque eam in rem Liebii Gotham Numariam p. 201: et addit, poſſe etiam μικρὸν emendari. praeclara vero ratio!

καὶ ἕτερον ἅμα ἀλλάττεσθαι] Etiam haec verba ſollicitare, verum ſine cauſſa, auſi ſunt Viri docti. Boſius quidem [ad calcem Vitae Fabric. p. 225] et Pauus ἕτερον mutari volebant in ἑτέρȣ· Clotius vero in νεωτέρȣ. contra ingenium linguae,

guae, quod *καινὸν*, non item *νέον*; de numis dici iubet. Alii, quibus *ἕτερον* videretur ſanum eſſe et integrum, aut poſt *ἀλλάττεσθαι* intellegi debere cenſebant Infinitiuum *δεῖν*, vt Reiſquius, vel *θέλειν* et *αἰτεῖν*, vt Duportus, qui etiam poſt *εἶναι* intellegi, non inſeri, volebat *φάσκων* vel *λέγων*· aut legi, *καὶ πρὸς ἕτερον ἅμα ἀλλάττεσθαι* vel *αἰτεῖν ἀλλάττεσθαι*, vt Caſaubonus: quam poſteriorem coniecturam, *καὶ πρὸς ἕτερον αἰτεῖν ἀλλάττεσθαι*, video eſſe in Kirchm. et Helmſt.: aut denique reſtitui, *καὶ ἑτεροῤῥόπῳ ἀλλάττεσθαι*, vt Suartius. Sed hae emendationes, ſi fas eſt eas ita appellare, quum ſoli ingenio debeantur, nec praeſidii quidquam habeant in libris antiquis, qui omnes legunt ita, vti edidimus, excepto Norib., in quo eſt *ἕτεροι*· ſatius eſt minuſque periculoſum, nihil mutare, ſed locum cum Geſnero interpretari hunc in modum, *pecuniam iam acceptam reprobat*, dicens, *nimis tenuem eſſe*, *et ſimul*, cum dicto, *ipſe*, de menſa argentarii, *aliam mutat*. v. Index. Politianus eundem ita vertit, *et quod argentum a quopiam acceperit, improbare, quoniam tenue eſſe dicat, ob idque aliud ſibi eius loco efflagitare.* Quibus e verbis vix indagari videtur poſſe ſcriptura librorum Viri magni.

καὶ ὃ ἄροτρον] Ita legebatur in Codd. Guelff. legiturque in editis libris omnibus, praeter Stob. et Heinſ., qui habent *καὶ ᾧ ἄροτρον*· quod miror Reiſquium ſuo comprobaſſe iudicio. Repugnat enim haud dubie Pronomen *ταῦτα*. Atque eadem de cauſſa repudiandam arbitrabar ſcripturam Cod. Gal. 2 et Baroc. *καὶ τὸ ἄροτρον ἔχρησεν*. quam tamen recepit Suartius. Tolerabilior eſt lectio Cod. Gal. 1 *καὶ εἰ τὸ ἄροτρον ἔχρησεν*· e qua Nedhamus fecit, de Caſauboni ſententia, *καὶ εἴ τῳ ἄροτρον ἔχρησεν*, intulitque adeo contexto, aſſentiente et applaudente Pauo. Neque aliter legit Sallierius ad Tho. Mag. p. 250. Furlanus iam legendum iudicarat, *καὶ εἰ ἄροτρον*. Caeterum pro *ἔχρησεν* in Camot. eſt *ἔπρισε*· et in Steph. Lugd. a. 1612, Gal. 1. 2 et Turic. *ἔχρησεν*. male. Legit tamen ita etiam Politianus. vertit enim, *ſi aratro — indiguerit.*

ταῦτα τῆς νυκτὸς — ἀναμιμνησκόμενος] Etiam hic locus eſt in numero eorum, qui mutili Viris doctis neque integri viſi ſunt. Caſaubonus quidem, Nedhamus, Reiſquius, volebant inculcari verbum *ἀπαιτεῖν*· hic ante particulam *κατὰ*· ille poſt Participium *ἀναμιμνησκόμενος*· iſte ante Pronomen *ταῦτα*. Atque ſic, *ἀπαιτεῖν ταῦτα τῆς νυκτὸς*, ediderunt Kirchmanus et Schmidius. Iam ante Caſaubonum Morellus in ea fuit ſententia, vt aliquid deeſſe putaret. nam in marg. exempli eius, ad verbum

bum ἀναμιμνησκόμενος, haec extant animaduerſa, λείπει τι ἴσ. ἀναπράττειν. Mihi vero cum Lycio Pauoque pro ἀναμιμνησκόμενος emendandum videbatur ἀναμιμνήσκεσθαι, vt Politianum quoque legiſſe puto. Qui Modi quam facile potuerint a librariis permutari, eo magis patet, quum exempla huius permutationis nonnulla hoc ipſo in libello reperiantur. Et *ruſticum eſt*, inquit Geſnerus, *ipſum recenſere et monere familiam ne obliuiſcatur*. quomodo Pauus etiam explicabat verbum ἀναμιμνήσκεσθαι. Caeterum in Camot. vitioſe ſcriptum eſt ἀναμιλενησκόμενος.

4 καὶ εἰς ἄστυ] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. καὶ ἄστυ, omiſſa Praepoſitione. Et Galeus pro καταβαίνων corrigebat ἀναβαίνων· temere.

πέσει] Norib. Crat. Opor. Furl. ποσεῖ.

εἰ σήμερον ὁ ἀγὼν νουμ. ἄγει] Debebat Theophraſtus dicere, εἰ ἡ νουμηνία ἄγει τὸν ἀγῶνα. At tum Theophraſtus, homo vrbanus et doctus, non ἄγροικος, loquutus eſſet; cuius natura et ingenium poſtulabant orationis ordinem ita inuerti. Ita ſcite accepit explicavitque verba Theophraſti Auberius: cuius ſententiae ſubſcribere non dubitarunt Caſaubonus et Duportus. Etiam Meurſius in Graecia Feriata p. 211 attulit hunc locum ſine vllo dubitationis indicio. Sed extiterunt tamen, vt fit, qui, vt ingenioſi viderentur in re, quae auxilio opeque ingenii non egeret, vocabulum ἀγὼν aut mutarent, aut nimis ſubtiliter interpretarentur. Furlanus quidem pro ὁ ἀγὼν reſtituebat ὁ ἀγρός. contra ingenium, credo, et linguae, et ἀγροίκου. Pauus, tranſlato mutatoque accentu, corrigebat, καὶ εἰ σήμερον ὁ ἄγων νουμηνίαν; *et an hodie agat feſtum nouae lunae?* nam in aliis olim Codicibus fuiſſe ait, καὶ εἰ σήμερον νουμηνίαν ἄγει. Atque inde extitiſſe lectionem, quae in omnibus hodie libris inueniretur. At ego ὁ ἄγων pro ἄγει non poteram concoquere: neque alii, vt ſpero, poterunt. Sed omnium audaciſſimus eſt Reiſquius. is pro ὁ ἀγὼν reponendum putabat nomen proprium peregrinum tonſoris alicuius, aut Aegyptii, aut Iudaei, aut Syri, certe ex aliqua gente, quae nouilunia celebraſſet. quaſi vero Athenienſes id non feciſſent. Iubebat igitur legi, εἰ σήμερον Θειμῶς νουμηνίαν ἄγει· aut etiam Ἄλκων, ex Horat. ſat. 2, 8. 15. Hoc vero eſt lectores illudere. Neque enim ſequentia verba, καὶ εἰπεῖν εὐθὺς ὅτι βούλ. κ. τ. λ., cum ſuperioribus ita cohaerent, vt neceſſe ſit ſomniare de tonſoris barbari nomine. Immo Theophraſtus oſtendere vult, ἀγροίκου eſſe, modo de nouilunio, re ſancta et feſta, loqui, modo tranſire ad tonſuram, rem profanam atque humilem.

Multo certe modeſtiores fuere Politianus et Lycius, qui commoda interpretatione conati ſunt ſuccurrere verbis Theophraſti. Et Politianus quidem τὸν ἀγῶνα accipiebat de *ludis*, hoc ſenſu, *an ludi ſint nouilunio*; ſic enim intellego verba eius, *ſi hodie ludus nouilunium celebrat:* Lycius autem de hiſtrionibus aliiſque qui ludos faciant. quod tamen durum puto.

ᾆσαι] Norib. Crat. Opor. Furl. ᾄσαι. Pauus corrigebat αὖσαι. quae eſſet nota ruſticitatis. At nec canere in balneo ſolet facile quiſquam niſi ruſticus: nec verbum αὖσαι eſt eiuſmodi vt Theophraſtus eo vſus videri poſſit.

παριὼν] Caſaubonus inducendum paene cenſebat, quod Attici abſolute, τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, dicerent.

παρ' Ἀρχίου] Sic libri ſcripti et editi omnes, et quidem recte, legunt, etiam Caſaubonus ad Athen. p. 116. Sed in margg. Crat. et Opor. extat ἀπὸ βραχίωνος· in margg. Stob. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ. ἀπὸ βραχίονος· et Caſaubonus ad Athen. p. 198 legit ἀπὸ τοῦ βραχίονος. Etiam Auberius putabat, retineri poſſe ἀπὸ βραχίονος, ita, *et praeteriens eadem via ſalſamenta de brachio ſuſpenſa reportare.* Sylburgius tamen malebat tum legi ἐπὶ βραχίονος. Et Pauus in libris olim quibuſdam ſcriptum fuiſſe ſuſpicabatur, καὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ παριὼν κομίσασθαι ἀπὸ βραχίονος παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους. vnde illa lectionis diuerſitas extitiſſet. Neque dubito quin lectio iſta genuina ſit et ab ipſo Theophraſto profecta. In Morel. poſt verba τοὺς ταρίχους inuenitur nota aſteriſci, ac ſi deſideretur deſitque aliquid. In libris Politiani videri poſſit fuiſſe παρ' ἑτέρου vel ſimile quid. vertit enim Latine locum ſic, *cumque eadem via qua iter faciebat, reportare ſalſamenta licuiſſet, aliunde reportat.* Caeterum τοὺς ταρίχους probum verumque eſt, pro quo Sylburgius et Galeus reſcribendum, ſine cauſſa, exiſtimabant τοῦ ταρίχους.

ΚΕΦ. Ε

ΠΕΡΙ ΑΡΕΣΚΕΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ἀρέσκεια ἐστι μὲν, ὡς ὅρῳ περιλαβεῖν, ἔντευξις οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ ἡδονῆς παρασκευαστική· ὁ δὲ ἄρεσκος, ἀμέλει τοιοῦτός τις οἷος πόῤῥωθεν προσαγορεύσας, καὶ ἄνδρα κράτιστον εἰπὼν, καὶ θαυμάσας ἱκανῶς, ἀμφο-

ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ μὴ ἀφιέναι· καὶ μικρὸν προπέμψας, καὶ ἐρωτήσας, πότε αὐτὸν ὄψεται, ἔτι ἐπαινῶν ἀπαλλάττεσθαι· 2 καὶ παρακληθεὶς δὲ πρὸς δίαιταν, μὴ μόνον ᾧ πάρεστι βούλεσθαι ἀρέσκειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀντιδίκῳ, ἵνα κοινὸς εἶναι δοκῇ· καὶ τοὺς ξένους δὲ εἰπεῖν ὡς δικαιότερα λέγουσι τῶν πολιτῶν. καὶ κεκλημένος δὲ ἐπὶ δεῖπνον, κελεῦσαι καλέσαι τὰ παιδία τὸν ἑστιῶντα· καὶ εἰσιόντα, φῆσαι σύκου ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρί· καὶ προσαγαγόμενος, φιλῆσαι, καὶ παρ' αὐτὸν καθίσαι· καὶ τοῖς μὲν συμπαίζειν αὐτὸς, λέγων, ἀσκὸς, πέλεκυς· τὰ δὲ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἐᾶν καθεύδειν, ἅμα θλιβόμενος. 3 καὶ πλειστάκις δὲ ἀποκείρασθαι, καὶ τοὺς ὀδόντας λευκοὺς ἔχειν· καὶ τὰ ἱμάτια δὲ χρηστὰ μεταβάλλεσθαι, καὶ χρίσματι ἀλείφεσθαι· καὶ τῆς μὲν ἀγορᾶς πρὸς τὰς τραπέζας προσφοιτᾶν· τῶν δὲ γυμνασίων ἐν τούτοις διατρίβειν, οὗ ἂν ἔφηβοι γυμνάζωνται. τοῦ δὲ θεάτρου καθῆσθαι, ὅταν ᾖ θέα, πλησίον τῶν στρατηγῶν· καὶ ἀγοράζειν αὑτῷ μὲν μηδὲν, ξένοις δὲ εἰς Βυζάντιον ἐπιστάλματα· καὶ Λακωνικὰς κύνας εἰς Κύζικον· καὶ μέλι Ὑμήττιον, εἰς Ῥόδον· καὶ ταῦτα ποιῶν, τοῖς ἐν τῇ πόλει διηγεῖσθαι. 4 ἀμέλει δὲ καὶ πίθηκον θρέψαι δεινὸς, καὶ τίτυρον κτήσασθαι, καὶ Σικελικὰς περιστερὰς, καὶ δορκαδείους ἀστραγάλους, καὶ Θυριακὰς τῶν στρογγύλων ληκύθους, καὶ βακτηρίας τῶν σκολιῶν ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ αὐλαίαν ἔχουσαν Πέρσας ἐνυφασμένους, καὶ αὐλίδιον παλαιστρικὸν κόνιν ἔχον, καὶ σφαιριστήριον· καὶ τοῦτο περιιὼν χρᾶν ἀεὶ τοῖς φιλοσόφοις, τοῖς σοφισταῖς, τοῖς ὁπλομάχοις, τοῖς ἁρμονικοῖς, ἐπιδεικνυσθαι. καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν ὕστερον εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν θεωμένων, πρὸς ἕτερον, ὅτι τούτου ἐστὶν ἡ παλαίστρα.

NOTAE

περὶ ἀρεσκείας] Furl. *ἀρέσκεια.* In Eclogis Stobaeanis inueniet lector hoc Caput 15 p. 151.

[1] *περιλαβῶν*] Margg. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ. *εἰπεῖν.* Sed *περιλαβὼν* erat in textu librorum noſtrorum omnivm, ita vt ſcriptura Cod. Trin. c. 1 *ὡς τύπῳ περιλαβὼν* non temere repudianda videatur: vt

vt ad eum locum meminimus animaduertere.

οἷος] Norib. Crat. Opor. οἷον. quod eſt operarum, certe librariorum, peccatum, quo nec Furlanus dubitauit exemplum ornare ſuum.

θαυμάσας] Locus haud dubie ſanus eſt atque integer. nam et Codices manu ſcripti editique libri eum exhibent ſic ad vnum omnes, et ſenſus perquam commodus ex hac lectione naſcitur. Etenim quum ſcirem, ab optimis ſcriptoribus ſolere verba orationis ſaepenumero transferri ad res atque facta [vid. Graeuius ad Flor. 1, 1. 3]: veni in eam opinionem, vt crederem, θαυμάζειν ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ poſſe hoc loco non inepte accipi pro *ambabus manibus comprimere dextram*, ita vt ἱκανῶς modum comprimendi ſignaret, verbaque ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ eodem vt dixi, referrentur, neque coniungerentur cum verbis μὴ ἀφιέναι· a quibus ea ſeiungenda cenſet etiam Abreſchius Lectt. Ariſtaenett. p. 290 et Dilucidatt. Thucydd. p. 483: quod ipſum an Barthio viſum fuerit, qui locum hunc laudat in Commentariis ad Claudianum p. 1246, non conſtat. Itaque ſenſus exiſteret hic, *multum, valde, ambabus manibus comprimit dextram amici, neque eum dimittit.* Quae quidem ratio non parum commendari et placere poſſe eo videtur, quod ita recte ſuperſedere et carere liceat correctionibus Virorum doctorum. Clericus enim [A. C. 3, 1. 3. 8] et Nedhamus pro θαυμάσας reſtitui volebant, ille ἀσπάσας, hic θωπεύσας· quod Suartius in Spicilegio notarum probabat: et in exemplo Stobaei quo vſus ſum, manus quaedam erudita emendarat θάλψας· quod idem Suartius recipere adeo in textum auſus eſt. nam hunc libellum ait ſcriptum eſſe et a ſe editum, non vt cum librariis inſanire, ſed vt ſapere, diſcerent aduleſcentes. recte: ſi quidem id ſapere eſt, quae non aſſequare, aliaue quacunque de cauſſa non probes, in antiquis ſcriptoribus, ea mutare pro lubitu et emendare, vel corrumpere potius. Hoc vero admodum vereor ne ſit inſanire. Caeterum Pauus verba ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ μὴ ἀφιέναι coniungi volebat, contractamque formam loquendi eſſe putabat, pro ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν ἔχων μὴ ἀφιέναι. Sic vero iam Politianum video opinatum eſſe, qui verba, de quibus quaeritur, ita vertit, *tum ſatis admiratus eum, vtraque manu comprehenſum, minime a ſe dimittit.*

ἔτι ἐπαινῶν] In Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. erat ἔτι αἰνῶν· vnde Nedhamus quidem ſuſpicabatur in libris olim fuiſſe ſimpliciter ἐπαινῶν. recte. At hic, particula ἔτι deleta, oratio non parum elegantiae amitteret: neque ignotum cui-

quam

quam eſſe poteſt, quam ſaepe librarii mutauerint verba compoſita in ſimplicia, praeſertim ſi praecedentis vocabuli ſyllabae non eſſent adeo diſſimiles. Reiſquius legi volebat ἐπανιὸν, ita vt ἄρεσκος, poſtquam iam valedixiſſet diſceſſiſſetque, tamen iterum redire et tum demum abire diceretur. certe non abſurde, verum ſine idonea cauſſa, maxime quum ἄρεσκος non dicatur iuſſiſſe valere alterum et diſceſſiſſe.

² δίαιταν] Camot. διαίταν· et paullo poſt παρέςι.

κοινὸς εἶναι δοκῇ] Neque huius loci integritatem in dubivm quiſquam, opinor, vocaſſet, niſi Nedhamus in Cod. Gal. 1. 2 inueniſſet, κοινὸς εἷς εἶναι δοκῇ. Hinc Pauus, qua erat ingenii felicitate, aut librarium iudicabat ſcribere voluiſſe τις, aut εἷς perperam ortum e ſequenti verbo εἶναι· quod nobis quoque videbatur. Certe εἷς, quod habeat vim Pronominis τις, quae erat Nedhami ſententia, in Theophraſto ferri non poteſt. Praeterea idem Nedhamus coniiciebat, εἷς εἶναι fortaſſis extitiſſe ex εἰσιέναι, quod eſſet verbum forenſe. praeclare. At dicitur, quod ſciam, de reo, non de arbitro, et in foro. quod ſecus eſt hoc loco. Caeterum pro ἀρέσκην in Furl., vt in Opor., vitioſe legitur ἀρέσκων.

δοκῇ] Norib. Crat. Opor. δοκῇ.

τοὺς ξένους δὲ] Caſaubonus corrigebat πρὸς τοὺς ξένους· quod nollem excidiſſet Viro magno. Eſt enim in verbis illis elegans, ſed ſaepe, vt fit, non animaduerſus Atticiſmus, pro καὶ εἰπεῖν ὡς οἱ ξένοι. quod etiam Abreſchius notauit in Lectt. Ariſtaenett. p. 25. Nam ea dici ab ἀρέσκῳ praeſentibus et audientibus ξένοις, per ſe clarum eſt et apertum. Ex quo ſimul poteſt abunde intellegi, quam parum cauti fuerint et diligentes Kirchmanus et Suartius, quorum ille auctoritatem Caſauboni ſui ſequutus, quem crederet, vt fit, non potuiſſe errare, edidit πρὸς τοὺς ξένους· hic, vt vitaret ſcilicet Charybdin, τοῖς ξένοις.

κελεῦσαι] Camot. κελέυσαι.

τὰ παιδία τὸν ἐςιῶντα] Ita, et veriſſime quidem, legitur in omnibus libris editis, etiam in Codd. Guelff. Nedhamus autem ſe in Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. inueniſſe ait, κελεύσει καλέσαι τὰ παιδία τῶν ἐπὶ δεῖπνον ἐςιῶντα. Κελεύσει aperte corruptum videtur. nam de ἀνακολουθίᾳ cogitare nos non ſinit reliqua auctoris diligentia. Verba ἐπὶ δεῖπνον ſunt, ſine vlla dubitatione, repetita e verſu ſuperiore, librarii neglegentia: quae ipſa τῶν, pro τὸν, peperit. quae ſyllaba, fieri poteſt, vt nota quadam fuerit in libris antiquioribus expreſſa. Quam quidem probare rationem, ſatius eſſe videtur, quam cum Nedhamo inanes ſequi coniecturas. Is enim crede-

credebat, librarios ſcribere voluiſſe, aut τὸν ἐπὶ δεῖπνον ἑςιῶντα· qui quis ſit, me non pudet profiteri neſcire: aut πρὸς ἐπίδειπνον ἑςιῶντα, h. e. *rogabit conuiuii dominum vt liberos ſuos ad poſtcoenium vocet.* Cui poſteriori coniecturae repugnant primo leges linguae, quae vetant abeſſe Articulum a Participio ἑςιῶντα· deinde res ipſa et ingenium ἀρέσκου. Hi certe quidem homines iubent liberos vocari ad ipſam coenam, non ad poſtcoenium. quae eſſet profecto haud mediocris inhumanitas, qua animus conuiuatoris etiam commoueretur vehementer et alienaretur. Caeterum Crat. Opor. Furl. ἑςιῶντα.

καὶ εἰσιόντα, φῆσαι] In Codd. Guelff. erat, vt in Camot., librariorum errore, εἰσιῶντα. Caſaubonus corrigi iubebat, καὶ εἰσιόντων, φῆσαι. Ei Nedhamus aſſentiebatur, aut certe legendum, ſublata diſtinctione, cenſebat, καὶ εἰσιόντα φῆσαι. At neutro opus eſt. Εἰσιόντα enim eſt Accuſatiuus abſolute poſitus, non Nominatiuus, vt ſibi Pauus perſuaſerat; habetque vim Genitiuorum conſequentiae, quos vocant. Politianus vertit, *inuitatus ad coenam, eodem ab hoſpite filios vocari iubet*, domumque ingreſſus, *eos ſimiliores patri ait eſſe quam fico ficum!* quaſi εἰσιόντα pertineat ad ἄρεσκον. At tum debebat eſſe εἰσιών· accedit quod ipſa orationis ſeries abdicit.

σύκου ὁμοιότερα εἶναι] Ed. Gal. 1. 2 σύκῳ ὁμοιότερα εἶναι. male. Eſt enim forma loquendi contracta, βραχυλογίαν vocant, pro ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ ἢ σῦκον σύκῳ. Itaque non erat quod Galeus legi vellet ἢ σύκον σύκῳ ὁμοιότερα εἶναι. Sed multo magis mirandum eſt, Suartium ſomniaſſe, quod pace manium Viri de me optime meriti dictum ſit, legendum, τύπου ὁμοιότερα εἶναι, hoc ſenſu, *viua ſimulacra iſta eſſe picta imagine longe meliora et expreſſiora.*

προσαγαγόμενος] Cod. Gal. 1. 2, Baroc. Vulc. Guelf. 2 et, Nedhamo auctore, Trin. [nam Galeus in eo ait fuiſſe προσαγαγόμενος], itemque Camot. προσαγόμενος. quod Nedhamus recepit, et cum eo Suartius, repugnantibus legibus linguae et re ipſa. Ἄρεσκος enim oſculatur liberos conuiuatoris, non quum eos allicit, ſed quum allexit. Nec parum gaudeo, etiam a Dorvillio [ad Charit. p. 203] lectionem προσαγαγόμενος ſinceram iudicari. Sane Tempora illa duo in hoc aliiſque eiuſdem originis verbis ſunt ſaepenumero ab librariis inter ſe confuſa. vt προσήγετο et προσηγάγετο apud Diod. Sic. 1, 54 p. 63 To. 1. Caeterum nec Politianus intellexit ſatis hunc locum. reddidit enim eum Latine ſic, *inde manu trahens oſculatum.* At προσάγεσθαι non fit manu, ſed verbis, neque φιλῆσαι pendet ab Participio προσαγαγόμενος, verum ab οἷος.

παρ'

παρ' αὐτὸν] Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Stob. Morel. Brunſii. Vpſ. 1. 2, Pau. παρ' αὐτὸν. non male.

καθίσαι] Norib. Crat. Opor. καθῆσαι., quam mendam Furlanus in exemplo ſuo non ſuſtulit. In Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. erat καθίςαθαι· quod valde miror Nedhamo placere potuiſſe. nam primo quidem *ſiſtere* non eſt καθίςαθαι, ſed καθιςάναι· deinde etiamſi valeret *ſiſtere*, repugnaret tamen ingenium et natura ἀρέσκου.

πέλεκυς] Lycius reſtituendum arbitrabatur θύλακος, quod vocabulum, vt ἀσκὸς, non tantum de corpore humano dictum eſſet, auctore Euſtathio [ad Il. ψ', 325, quem locum Caſaubonus quoque attulit], ſed etiam de iis qui cibo potuque largiore eſſent quaſi farcti: cuius rei exempla ait eſſe apud Athenaeum lib. 11 et 12. At quum libri ad vnum omnes habeant πέλεκυς· quum verba ἀσκὸς, πέλεκυς, aliter intellegi et poſſint et debeant, ob verba συμπαίζων αὐτὸς, vt docuimus in Indice: propterea ego nil mutandum, ſed Vulgatam lectionem retinendam, cenſeo.

ἐὰν] ἂν eſt in Norib. Crat. Opor. Furl. perperam.

3 καὶ πλειςάκις] Heinſ. πλειςάκις δὲ, omiſſa Coniunctione καί. Satis autem manifeſtum eſſe et e ſubiectis exemplis abunde patere videtur, verba haec vſque ad finem Capitis non pertinere ad Caput περὶ ἀρεσκείας. Atque ego quidem non dubito, diſcedere cum Nedhamo Pauoque in ſententiam Caſauboni, qui finem huius Capitis et initium ſequentis, quod fuerit fortaſſe περὶ βαναυσίας vel ἀπειροκαλίας, intercidiſſe, librariorum neglegentia et errore, cuius exempla ſimilia commemorat, cenſebat, ita tamen vt concederet, poſſe iſta etiam referri quodammodo ad ἄρεσκον, ſed qua φιλότιμον, non qua ἄρεσκον. Itaque Nedhamus in exemplo ſuo verba ita exhibuit, ἅμα θλιβόμενος. — Καὶ πλειςάκις κ.τ.λ.: et Geſnerus in Chreſtomathia omiſit totam hanc Capitis particulam. Caeterum Clericus [A. C. 2, 2. 3. 21] maluit ire in alia omnia, contenditque, cuncta aptiſſime cohaerere inter ſe. nam ἄρεσκον ait eſſe *eum qui omnibus placere ſtudeat, verborum comitate, obſequio, cultus elegantia, liberalitate et ſumtibus* bene. At primo non tam philoſophari debebas, o bone, quam docere exemplis planumque facere, notionem vocabuli ἔντευξις apud Graecos tam late patuiſſe. deinde non licet videre, quomodo quis placere aliis poſſit, πίθηκον θρέψαι δεινὸς κ. τ. λ. denique qui, quaeſo, haec dici poſſit ἔντευξις οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίςῳ ἡδονῆς παρασκευαςική.

καὶ τὰς δόντας — μεταβάλλεσθαι] Aberant haec verba ab Cod. Guelf. 2, vt ab Camot. Cuius

Cuius praetermiſſionis cauſſam quaerendam puto in verbis ἀποκήρασθαι et μεταβάλλεσθαι ſimiliter deſinentibus: quorum vtrumque clauſerit verſus. Caeterum Norib. Crat. ὀδόντας· et Kirchm. μεταβαλέσθαι. Pro δὲ χρηστὰ Suartius malebat legi, ſed ſine cauſſa, δύσχρηστα, vel etiam δύσχροα, vel ἄχροα.

χρίσματι] Cod. Trin. χρίσμασι. Etiam in Latina Politiani Verſione video eſſe, *vt* vnguentis *niteat*. vnde eandem ab eo inuentam in libris lectionem recte iudicari poſſet, ſi verbum vbique de verbo reddidiſſet.

προσφοιτᾷν] Norib. Crat. Opor. προσφοιτᾶν.

γυμνάζωνται] Cod. Trin. et Stob. Aub. γυμνάζονται. male. Ab Camot. verba τῶν δὲ γυμν. — γυμνάζωνται abſunt: et in Crat. pro ὃ eſt οὗ.

ὅταν] Codd. Gall. ὅτ' ἄν. Bencelius legi volebat ὅπου ἂν ᾖ θέα, vel οὗ ἂν ἡ θέα, ita vt θέα acciperetur de loco, vt c. 9, 2. Non aſſentior.

ᾖ θέα] Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. ἡ θέα. At Sylburgius iam in notis aut intellegi oportere cenſuit ᾖ, aut ἡ mutari in ᾖ. quod verum eſt, etiam Lycio probante.

αὐτῷ] Haec ſcriptura haud dubie vera eſt et ab manu Theophraſti profecta. refertur enim manifeſte ad τὸ ξένοις. Neque aliter legit Politianus, quum verterit, *cumque nihil* ſua cauſſa *emat*. At Codd. Nedhami omnes, etiam Trin. et Guelff., itemque Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Furl. αὐτόν· ſed in marg. Morel. extat ἴσ. αὐτῷ· quae etiam fuit coniectura Stephani et Lycii. I et N in MSS. ſaepiſſime inter ſe permutata leguntur: et ſimilis confuſio Caſuum occurret infra c. 11, 2. In Brunſu. eſt αὐτῷ.

Βυζάντιον] Stob. βιζάντιον.

ἐπιστάλματα] Suſpectum eſt vocabulum Viris doctis. Caſaubonus igitur reponi volebat ἀποστάλματα· quod Nedhamus, ſine cauſſa, praeferebat alteri; Bencelio etiam et Pauo diſſentientibus. Furlanus, vt in Spicilegio notarum Suartius, corrigebat ἐπισάγματα *aſinorum mulorumque clitellas*. Reiſquius ſe aliquando conieciſſe oſtendit ἐπιστάγματα· quam tamen coniecturam ipſe non magni faciebat, quod ἐπιστάγματα aeque obſcurum eſſet et dubium, atque ἐπιστάλματα. Pauus denique vocabulum formae requiri putabat. vnde ſibi in mentem ait veniſſe ἐπιστέμματα, h. e. *coronas*, vel *ornamenta coronarum*, quod genus vittae, lemniſci. At quoniam in libris ad vnum omnibus eſt ἐπιστάλματα, ita vt in nullo ne minimum quidem vllius varietatis veſtigivm appareat; quum ex eo

quod

quod ſequuntur vocabula formarum, Λακωνικοὶ κύνες, μέλι ὑμήττιον, effici non poſſit, etiam hic debere eſſe vocabulum formae; quum ἐπιςάλματα aut vocabulum formae eſſe poſſit, cuius notio hodie, vt multorum aliorum verborum notiones, ignota ſit, vt Lycius ſenſiſſe videtur, qui retinuit in Latina Verſione Graecum vocabulum; aut certe ſignificet *munera*, δῶρα, vt ἀποςολαὶ apud Ariſtotelem, cuius locum Caſaubonus laudauit, non *procurationes*, vt Politianus inepte vertit: propterea lectionem Vulgatam puto non eſſe ſollicitandam. V. Index.

κύνας] Lyc. κάυνας· et mox τοιῶν, vt Camot. πνιῶν. vitioſe.

4 τίτυρον] Furl. σάτυρον· ſine cauſſa. Aeque inepta ſunt ταὼν, et ψιττακὸν, quae ſibi aliquando reſtituenda viſa eſſe ait Suartius. Omnes libri, in his Codd. Guelff., habent τίτυρον· neque aliter legit Victorius Varr. Lectt. 17, 7, qui tamen omiſit δωνός. In marg. Cod. Guelf. 1 extabat hoc ſcholion breue, πίθηκος μικρὰν ἔχων ὐράν. quae ipſa verba legebantur in margg. Cod. Gal. 3 et Trin. Sumta ſunt e ſchol. Theocriti ad Idyl. 3, 2, obſeruante Nedhamo: qui ſe in marg. Cod. Gal. 4 haec verba, quae legi potuiſſent, dicit inueniſſe, Δωριῶς τὸν σάτυρον· reliqua fuiſſe deleta. Caeterum in Camot. ἐτήσασθαι eſt pro κτήσασθαι.

Θυριακὰς] Ita legitur in Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Kirchm. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. [in quo tamen deeſt καὶ] Vpſ. 1. 2, Helmſt. Budiſ. Pau. Sed in margg. Heinſ. Lugd. Brunſu. Budiſ. eſt γρ. θηριακάς· quae erat lectio Cod. Gal. 4, Trin. Oſborn. Guelf. 1 et Camot. Etiam in Cod. Guelf. 2 ſcriptum fuerat θηριακὰς, ſed correctum poſtea θυριακὰς, et in margine adiectum hoc ſcholion, ἀπὸ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ λήκυθοι διαφέρουσαι τῶν ἄλλων ἐγένοντο. quod ipſum ſcholion repertum eſt a Nedhamo in marg. Cod. Gal. 3, qui in marg. Gal. 2 ait ſimilis gloſſematis veſtigia ſuperfuiſſe. In Cod. Baroc. erat diſerte Θουριακὰς, ſed in Cod. Gal. 1. 2 Θ^{υ}ριακὰς, quod Θουριακὰς legendum eſſe docebat Nedhamus, quod τὸ ῡ litteris ſuperſcriptum in MSS. ſemper vices diphthongi οῡ ſuſtineret, ita vt originem lectionis Θυριακὰς inde reperiri facile liceret. Quam quidem lectionem adeo contemſit idem Vir doctus, vt, Sylburgii Caſaubonique de ſententia, receperit Θουριακάς. neſcio an temere, quum nondum expeditum ſit, intellegatur Θούριον, Italiae opidum, an Θυρίον, vrbs Acarnaniae. Sequutus tamen eſt Nedhami auctoritatem Suartius: neque aliter verba Theophraſti video laudari a ſummo Hemſterhuſio ad Lucian. p. 370 To. 1. Caeterum in Morel. eſt τυριακὰς, ſed in marg. ἴσ. θηριακάς.

ριακάς. Etiam in marg. Stob, extat τυριακάς· neque Politiani libri aliam videntur ſcripturam ſuppeditaſſe, quum in Verſione eius Latina legatur, *vnguentariis vaſis*, *eiſque rotundis et* Tyriis. Probauit lectio ſe haec Galeo, et ante eum Furlano: qui tamen legi quoque poſſe putabat μυρηρὰς· quam eius emendationem laudat Iungermanus ad Pollucem p. 1297. Pauus, denique; nam nec huius Viri coniecturae praetereundae videntur; Pauus igitur ſe non interceſſurum aiebat, ſi quis vellet reponere Θηραϊκὰς, vel etiam Θηρικλείας. ingenioſe ſatis, fateor, ſed ſine cauſſa.

σφαιριστήριον] Camot. φαιριστήριον.

χρᾷν] Aberat verbum hoc ab Cod. Gal. 5 et Trin., abeſtque ab Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel., in cuius tamen marg. eſt γρ. χρᾷν. et recte quidem. Neque enim abeſſe vllo modo poteſt. quod iam Lycius vidit, qui tamen ſenſum ipſius loci non aſſequutus eſt. Nam verbum ἐπιδείκνυσθαι alias non haberet vnde regeretur: ita vt certiſſimum ſit, erraſſe Sylburgium et Galeum, qui alterutrum, aut χρᾷν, aut ἐπιδείκνυσθαι, ſuperfluum putabant. Legebatur autem χρᾷν in Codd. Guelff. et Gal. 3 non minus quam in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. [in quibus tamen libris ſcriptum eſt χρᾷν] Heinſ. aliiſque recentioribus editionibus. Etiam in Cod. Gal. 4 extabat, verum interpolatum, auctore Nedhamo: neque in libris Politiani deſiderabatur, in cuius quippe Verſione Latina, licet abſurde, eſt, *atque haec luſtrans quotidie* canit oracula *philoſophis*. Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. exhibebant χρὴ νῦν ἀεί· quod Nedhamo ortum videbatur e χρωννύναι, vel κιχράναι· et Pauo e χρωννύειν ἀεὶ, quod erat in Codice antiquiſſimo Salmaſii [de modo vſurar. p. 306]. At quidni potius e χρηννύειν ἀεί? Caeterum particulam ἀεὶ Bencelius abeſſe opinabatur poſſe, ſaluo integroque ſenſu. quod mihi ſecus videtur. Immo in particula illa eſt ipſa ſedes, vt ita dicam, et domicilium βαναυσίας et ἀπειροκαλίας.

ἀυτὸς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν ὕστερον ἀπεῖν] Etiam hic locus a Viris doctis varie tentatus eſt, qui mihi ſaluus quodammodo integerque videbatur. Nam primo ita legitur in libris ſcriptis vulgatiſque antiquis omnibus, niſi quod in Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. ἔπεισιν extabat pro ἀπεῖν, et πρὸς τὸν ἕτερον, addito Articulo, pro πρὸς ἕτερον· in Norib. autem, Crat. Opor. Stob. Furl. ταῖς ἐπιδείξεσιν, omiſſa Praepoſitione. et ἀπεῖν πρὸς ἕτερον pro πρὸς ἕτερον· quali libro puto Politianum quoque vſum eſſe, quia vertit, *atque ipſe in venditationibus* ait *ſe poſtremum: praeſentibus iis qui ſpectandi gratia convenerint*, *ad alium* loquitur,

Atque

τὰς δὲ διώκειν, τὰς δὲ ἐξόμνυσθαι, ταῖς δὲ παρεῖναι· ἔχων ἐχῖνον ἐν τῷ προκολπίῳ, καὶ ὁρμαθοὺς γραμματιδίων ἐν ταῖς χερσίν. οὐκ ἀποδοκιμάζων δὲ οὐδ' ἅμα πολλῶν ἀγοραίων στρατηγεῖν, καὶ εὐθὺς τούτοις δανείζειν, καὶ τῆς δραχμῆς τόκον τρία ἡμιωβόλια τῆς ἡμέρας πράττεσθαι, καὶ ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα, τὰ ἰχθυοπωλεῖα, τὰ ταριχοπωλεῖα. καὶ τοὺς τόκους ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν. 5 ἐργώδεις δὲ εἰσὶ τὸ στόμα εὔλυτον ἔχοντες πρὸς λοιδορίαν, καὶ φθεγγόμενοι μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὡς συνηχεῖν αὐτοῖς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ ἐργαστήρια.

NOTAE

περὶ ἀπονοίας] Furl. *Ἀπόνοια.* In Eclogis Stobaei hoc Caput eſt 2 p. 33.

1 *ἡ δὲ ἀπόνοια*] Norib. *ἡ δὴ ἀπόνοια ἐστί.* Crat. Opor. Furl. *ἡ δὲ ἀπόνοια ἐστί.* Camot. *ἡ δὲ ἀπόνιά ἐστιν.* Vir doctus, qui, Caſaubono auctore, pro *ὑπομονὴ* legi volebat *ὑπερβολή*, non ceperat ſatis vim et elegantiam vocabuli. Sed in eo tamen quo vſi ſumus, Sylburgianae editionis exemplari eandem coniecturam margini commiſerat manus quaedam docta.

ἔργων καὶ λόγων] Codd. Nedhami omnes, etiam Trin. et Guelf. 1, itemque Norib. Camot. *ἔργων δικαιολόγων·* quod Nedhamus ortum ſuſpicabatur ex *ἔργων δὴ καὶ λόγων.* At particulae *δὴ* locus hic eſſe nequit. Verius ſane Galeus iudicauit, librarios ſcribere voluiſſe, *ἔργων τε καὶ λόγων.* At etiam c. 1 dixit Theophraſtus, *προσποίησις — πράξεων καὶ λόγων,* ſine copula *τε.*

ὀμόσαι ταχὺ] Sic habent libri ſcripti editique omnes, praeter Camot., in quo legitur, *οἷος ὁ πόσα ταχύ.* et praeter Norib. Crat. Opor., in quibus aeque vitioſe deſcriptum extat *ὀμόσε·* quod tamen vitium inde deriuatum eſt in exemplum Furlani, neque correctum ab Geſnero in Stobaei Eclogis, quod in meo exemplari erudita manus fecerat. Politianus in libris ſuis eandem ſcripturam prauam invenerat, et in Verſione Latina reddidit, *vecors autem eſt is qui aeque et audire male et conuiciis laceſſere poteſt.* Sed aliis etiam in libris permutata inter ſe eſſe ſcio *ὀμόσαι* et *ὀμόσε*, vt apud Palaephatum c. 32, 11. Clotio nuper in mentem venit emendare, *οἷος ὀμόσαι ταχὺς*, et loca Thucydidis Horatiique, quibus vel

nibus illis ipſis inſint non pauca, quibus argui ſponte poſſint. Caſaubonus enim corrigi volebat, ἐπὶ τῷ τῶν θεωμένων· Pauus, καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν ὕςερον ἐλθεῖν, ἐπὶ τὸν θεώμενον εἰπεῖν πρὸς ἕτερον· vel, καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν ὑςερεῖν, ἐπὶ τὸν θεώμενον κ. λ. vel etiam, addito Articulo, ἐπὶ τῷ τὸν θεώμενον εἰπεῖν. Reiſquius, εἰπεῖν ἐπὶ τῶν θεωμένων, πρὸς ἕτερον λέγειν, ὅτι — h. e., vt ipſi interpretari placuit, *hortatur ſpectatorum aliquem alteri dicere, aream eſſe illius.* Clotius, καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιδ. ὕςερον εἰπεῖν τῷ τῶν θεωμένων, ἐπιδεικνὺς ἕτερον, aut ἀποβλέψας πρὸς ἕτερον ὅτι —, aut, eiectis verbis πρὸς ἕτερον, καὶ αὐτὸς — εἰπεῖν τῷ θεωμένῳ ὅτι — hoc ſenſu, *dicit ad aliquem ſpectatorum, ecce tibi hominem cuius haec eſt palaeſtra.* Caeterum in Norib. eſt τοῦτο ἐςίν.

ΚΕΦ. ΣΤ

ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ἀπόνοια ἐςὶν ὑπομονὴ αἰσχρῶν ἔργων καὶ λόγων· ὁ δὲ ἀπονενοημένος, τοιοῦτός τις οἷος ὀμόσαι ταχὺ, κακῶς ἀκοῦσαι, καὶ λοιδορηθῆναι δυνάμενος. τῷ ἤθει ἀγοραῖός τις, καὶ ἀνασεσυρμένος, καὶ παντοποιός. ἀμέλει δυνατὸς καὶ ὀρχεῖσθαι νήφων τὸν κόρδακα, καὶ προσωπεῖον ἔχων ἐν κωμικῷ χορῷ· 2 καὶ ἐν θαύμασι δὲ τοὺς χαλκοὺς ἐκλέγειν, καθ᾽ ἕκαςον παριών. καὶ μάχεσθαι τοῖς τὸ σύμβολον φέρουσι καὶ προῖκα θεωρεῖν ἀξιοῦσι. δεινὸς δὲ καὶ πανδοκεῦσαι, καὶ πορνοβοσκῆσαι, καὶ τελωνῆσαι, καὶ μηδεμίαν αἰσχρὰν ἐργασίαν ἀποδοκιμάσαι, ἀλλὰ κηρύττειν, μαγειρεύειν, κυβεύειν, τὴν μητέρα μὴ τρέφειν, ἀπάγεσθαι κλοπῆς, τὸ δεσμωτήριον πλείω χρόνον οἰκεῖν, ἢ τὴν αὑτοῦ οἰκίαν. 3 καὶ τοῦτο δ᾽ ἂν εἶναι δόξειε τῶν περιϊσαμένων τοὺς ὄχλους, καὶ προσκαλούντων, μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ παρεῤῥωγυίᾳ διαλεγομένων πρὸς αὐτοὺς καὶ λοιδορουμένων· καὶ μεταξὺ οἱ μὲν προσίασιν, οἱ δὲ ἀπίασι πρὶν ἀκοῦσαι αὐτοῦ· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀρχὴν, τοῖς δὲ συλλαβὴν, τοῖς δὲ μέρος τοῦ πράγματος λέγει· οὐκ ἄλλως θεωρεῖσθαι ἀξιῶν τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ, ἢ ὅταν ἡ πανήγυρις. 4 ἱκανὸς δὲ καὶ δίκας τὰς μὲν φεύγειν,

τὰς

τὰς δὲ διώκειν, τὰς δὲ ἐξόμνυσθαι, ταῖς δὲ παρεῖναι· ἔχων ἐχῖνον ἐν τῷ προκολπίῳ, καὶ ὁρμαθὸς γραμματιδίων ἐν ταῖς χερσίν. οὐκ ἀποδοκιμάζων δὲ οὐδ᾽ ἅμα πολλῶν ἀγοραίων στρατηγεῖν, καὶ εὐθὺς τούτοις δανείζειν, καὶ τῆς δραχμῆς τόκον τρία ἡμιωβόλια τῆς ἡμέρας πράττεσθαι, καὶ ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα, τὰ ἰχθυοπωλεῖα, τὰ ταριχοπωλεῖα. καὶ τοὺς τόκους ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν. 5 ἐργώδεις δὲ εἰσὶ τὸ στόμα εὔλυτον ἔχοντες πρὸς λοιδορίαν, καὶ φθεγγόμενοι μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ὡς συνηχεῖν αὐτοῖς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ ἐργαστήρια.

NOTAE.

περὶ ἀπονοίας] Furl. *Ἀπόνοια*. In Eclogis Stobaei hoc Caput eſt 2 p. 33.

1 *ἡ δὲ ἀπόνοια*] Norib. *ἡ δὴ ἀπόνοιά ἐστι*. Crat. Opor. Furl. *ἡ δὲ ἀπόνοια ἐστί*. Camot. *ἡ δὲ ἀπόνιά ἐστιν*. Vir doctus, qui, Caſaubono auctore, pro *ὑπομονὴ* legi volebat *ὑπερβολή*, non ceperat ſatis vim et elegantiam vocabuli. Sed in eo tamen quo vſi ſumus, Sylburgianae editionis exemplari eandem coniecturam margini commiſerat manus quaedam docta.

ἔργων καὶ λόγων] Codd. Nedhami omnes, etiam Trin. et Guelf. 1, itemque Norib. Camot. *ἔργων δικαιολόγων*· quod Nedhamus ortum ſuſpicabatur ex *ἔργων δὴ καὶ λόγων*. At particulae *δὴ* locus hic eſſe nequit. Verius ſane Galeus iudicauit, librarios ſcribere voluiſſe, *ἔργων τε καὶ λόγων*. At etiam c. 1 dixit Theophraſtus, *προσποίησις — πράξεων καὶ λόγων*, ſine copula *τε*.

ὀμόσαι ταχὺ] Sic habent libri ſcripti editique omnes, praeter Camot., in quo legitur, *οἷος ὁ πόσα ταχύ*. et praeter Norib. Crat. Opor., in quibus aeque vitioſe deſcriptum extat *ὀμόσε*· quod tamen vitivm inde deriuatum eſt in exemplum Furlani, neque correctum ab Geſnero in Stobaei Eclogis, quod in meo exemplari erudita manus fecerat. Politianus in libris ſuis eandem ſcripturam prauam invenerat, et in Verſione Latina reddidit, *vecors autem eſt is qui aeque et audire male et conuiciis laceſſere poteſt*. Sed aliis etiam in libris permutata inter ſe eſſe ſcio *ὀμόσαι* et *ὀμόσε*, vt apud Palaephatum c. 32, 11. Clotio nuper in mentem venit emendare, *οἷος ὀμόσαι ταχὺς*, et loca Thucydidis Horatiique, quibus vel confir-

confirmaret vel illuſtraret hanc verborum ſtructuram, de cuius veritate dubito an quiſquam vllo modo dubitare poſſit, e Stephani Theſauro diligenter ſtudioſeque congeſſit, librarioque bono vendidit. At ſic intellegi oportet εἶναι. nam οἷος ταχὺς ὀμόσαι dici hic per ſe non poteſt. neque enim ordo verborum eſt hic, οἷος, ὀμόσαι ταχὺς, κακῶς ἀκοῦσαι κ. λ.: ſed verba aut ita cohaerent, οἷος ὀμόσαι ταχὺ, δυνάμενος κακῶς ἀκοῦσαι κ. λ., h. e. *qui facile et temere iuret*, quamuis propterea male audiat: aut ſic, οἷος ὀμόσαι ταχύ· κακῶς ἀκ. καὶ λοιδορηθῆναι δυνάμενος. Omnino correctio illa eſt ſuperflua, quae etiam aures offendat, rationique Theophraſti, et, quod maximum eſt, fidei omnium librorum, repugnet.

ἀκοῦσαι καὶ λοιδορηθῆναι] Codd. Gall. Trin. Baroc., etiam Guelff., et Camot. ἀκοῦσαι, λοιδορηθῆναι, ſublata particula καὶ, quam hic non credo abeſſe poſſe. Praeterea Auberius auctor eſt, ſe reperiſſe in exemplaribus nonnullis λοιδορῆσαι pro λοιδορηθῆναι. cuiuſmodi Codice certe Politianus vſus eſt. vertit enim, vt ante vidimus, *conuiciis laceſſere.* Atque Suartio quidem iſta lectio adeo placuit, vt receperit. Ferri ſane quodammodo poteſt, ſi verba ὀμόσαι ταχὺ a caeteris ſeiungantur, hoc modo, οἷος ὀμόσαι ταχύ· κακῶς ἀκοῦσαι καὶ λοιδορῆσαι δυνάμενος.

ἀγοραῖός τις] Norib. Crat. Opor. ἀγοραῖος τις. Camot. ἀγοραῖος τις—. Kirchm. ἀγόραιος τις. male.

ἀνασεσυρμένος] Camot. ἀνασεσυμένος.

τὸν κόρδακα] In marg. Cod. Gal. 2 adſcriptum inuenit Nedhamus ſcholion hoc breve, εἶδος αἰσχρᾶς καὶ ἀπρεποῦς ὀρχήσεως.

καὶ προσωπεῖον ἔχων] Caſaubonus recte vidiſſe videtur, deeſſe hic particulam οὐ, omiſſam in omnibus libris. Legebat igitur προσωπεῖον οὐκ ἔχων, inducta particula καί· quod probari non poteſt. Nedhamus certe magis laudandus ob diligentiam videtur, quod edidit, καὶ προσωπεῖον οὐκ ἔχων. Pauus tamen malebat legi, κοὐ προσωπεῖον ἔχων. quod valde vereor ne iuſto durius ſit, tali quidem in libello. Longius vero progreſſa eſt Suartii audacia. is enim edidit, καὶ προσωπεῖον ἠχοῦν. quod qui poteſt concoquere, is concoquat. Errat etiam Suartius, quod dicit, antea lectum eſſe προσωπεῖον ἔχειν· quod nos quidem in nullo libro reperimus.

χορῷ] Camot. χωρῷ.

2 ἐν θαύμασι] Sylburgius dictum putabat pro θεάμασι, dubitabatque, Theophraſto id, an librariis, deberetur. Furlanus autem, ἐν θεάμασι legendum eſſe, vel ex ipſa re conſtare aiebat. Vtrumque Virum doctum eſſe in errore verſatum, Index ſatis docebit lectorem.

τοὺς

τὺς χαλκὺς] Norib. τὺς χαλκὺς. Stob. Heinſ. Nedh. Pau. Suart. τὺς χαλκὺς, de ſententia Sylburgii.

καϑ' ἕκαϛον παριὼν] Erat quum Nedhamo aptius videretur, καϑ' ἕκαϛον περιιών. At notio τῆς περὶ iam continetur verbis καϑ' ἕκαϛον, ſiue ea cum παριὼν coniungas, ſiue cum Reiſquio, qui et ipſe reponebat περιιὼν, ad ἐκλέγειν referas. qui enim adit ad ſingulos ſpectatores, qui ſingulatim exigit et corrogat numulos, is ipſe circumeat neceſſe eſt. Caeterum Camot. ἐκλέγειν καϑέκαϛον παριών. quam ſcripturam quid cauſſae ſit cur alteri, καϑ' ἕκαϛον, praetulerit Reiſquius, fateor, me non intellegere.

τοῖς τὸ σύμβολον φέρυσι] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. τύτοις τοῖς τὸ σύμβολον φέρυσι. quod ferri non poteſt, niſi pro τοῖς legas οἷ· quod valde dubito an leges linguae reſtitui hic patiantur. Pro φέρυσι, quod Reiſquius explicat per ἐκλέγυσι, idem malebat emendari ἀπαιτῦσι. vtrumque fit temere, et ita, vt ὁ ἀπονενοημένος ſubito deſinat talis eſſe.

ἀξιῦσι] Abeſt hoc verbum ab Steph. Lyc. Morel. aberatque a Cod. Gal. ϛ aliiſque, quos Caſaubonus in Commentario vocat optimae notae Codices. Atque Lycius quidem tum legendum exiſtimabat τῦ προῖκα, non καὶ προῖκα. quod tamen non omnino neceſſarium foret. nam etiam c. ϛ, 4 dixit Theophraſtus χρᾶν ἐπιδείκνυσϑαι. Senſus eſſet, *vt adeo* [καὶ] *gratis ſpectent*. Sed praeſtat ſeruare lectionem Vulgatam, quae vnice vera eſt, et quam Latina quoque Politiani Verſio agnoſcit, *et cum exhibentibus ſymbolum, gratiſque ſpectare* volentibus, *contendere*. Itaque neceſſe non erat, vt Auberius verba Theophraſti, contra auctoritatem omnium librorum, ita collocaret, καὶ προῖκα ϑεωρεῖν, καὶ μάχεσϑαι τοῖς τὸ σύμβολον φέρυσι. Etiam Caſauboni coniecturae ineptae ſunt et ſuperuacaneae. is enim volebat legi, καὶ μάχεσϑαι τοῖς τὸ σύμβολον φέρυσι καὶ προῖκα ϑεωρεῖν ἀξιῦσιν· αὐτὸς προῖκα ϑεωρεῖν· vel, καὶ ὕτω προῖκα αὐτὸς ϑεωρεῖν.

πανδοκεῦσαι] Ita ſcriptum offendimus in Codd. Guelff. et Camot. quae ſcriptura melior eſt et ἀττικωτέρα, quam altera, quae in caeteris libris habetur, πανδοχεῦσαι. Sic idem verbum et nomen πανδοκεῖον ſcripta extant apud Demoſthenem de f. legat. p. 168, apud Aeſchinem de f. legat. p. 273 et ep. 12 To. 2 Tayl. et alibi in optimis libris. vid. Audendorpius ad. Tho. Mag. p. 676 et nos ad Palaephat. 46, 2.

καὶ πορνοβοσκῆσαι] Ab Vpſ. 1 male abeſt καὶ· et in Norib. Crat. Opor. Camot. Furl. mox ſcriptum eſt ἀποδοκιμάσαι.

μὴ τρέφειν] Norib. Crat. μητρέφειν.

πλείω χρόνον] Codd. Guelff. et Camot. πλεῖον χρόνον. Num forte χρόνον delendum? Malim tamen ego peccatum librariorum putare, quorum aures atque manus male ſubſequutae ſint exceperintque vocem dictantis.

οἰκεῖν] Camot. mendoſe εἰκεῖν. Sic mox pro ἀυτȣ̃ in Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. Heinſ. Lugd. a. 1612, Gal. 1., Helmſt. eſt, ſolemni permutatione, ἀὐτȣ̃.

3 καὶ τȣ̃το δ' ἂν εἶναι] Ita locum exhibent libri omnes, etiam Guelferbytani: niſi quod in Gallicis Codd., Nedhamo auctore, fuit ΤΟΥΤ ΑΝ: quod idem Vir doctus natum ſuſpicabatur aut ex ΤΟΥΤΩΝ, aut ex ΤΟΥΤΩΝ ΑΝ, quae videretur eſſe vera lectio, ita vt intellegeretur εἷς. At repugnat primo ratio loquendi Theophraſtea, quae non patitur abeſſe particulam δέ· deinde abdicit ipſius linguae ingenivm. neque enim dici poſſe arbitror τȣ́των—τῶν περιϊςαμένων. Sed nec reliquae Virorum doctorum coniecturae placent. Reiſquius legebat, καὶ τȣ̃το δ' ἂν εἶναι δόξειε τῶν τοιȣ́των, περιΐςαϑαι τȣ̀ς ὄχλȣς, καὶ προσκαλεῖν μεγάλῃ κ. τ. λ. Hoc vero hariolari eſt et ſemet loquentem facere in veterum ſcriptis, non emendare. Auberius corrigebat, καὶ τοιȣ̃τος ὢν δ' ἂν εἶναι δόξειε. At δὲ reiici ſic non poteſt, nec ſatis commodus ſenſus exiſtit. In marg. Stobaei pro τȣ̃το extat ἔτος, quod et Caſaubonus probauit, et Galeus recepit cum Kirchm. [in cuius exemplo etiam eſt δὲ ἂν] Brunſu. Vpſ. 1, Helmſt. Budiſ. At redundaret ſic Pronomen ἔτος perinepte. nam δόξειε quidem quilibet videt pertinere ad vecordem. Suartius, quae erat eius hoc in genere non imitanda audacia, ex ingenio, correxit recepitque, καὶ τȣ́τῳ δ' ἂν εἶναι δόξειέ τι τὸ τῶν περιϊς. ſine ſenſu apto. Mihi igitur, iuſto fortaſſis timidiori his in rebus, ſcriptura, καὶ τȣ̃το δ' ἂν εἶναι δόξειε, recte ſe habere videbatur. Pavus, cui ſcio idem viſum eſſe, τȣ̃το ait dictum pro κατὰ τȣ̃το, quod praecedentia reſpiciat, *et eo.* quae non intellego. Ego verba καὶ τȣ̃το δὲ interpreter *quin etiam*, ἀμέλει δὲ, vt alibi loquitur Theophraſtus. Cuius ſignificatus etſi aliud exemplum mihi, quum haec ſcripſi, non ſuccurrit: tamen orationis ſeriem video addicere, neque naturam linguae vetare. Certe καὶ τȣ̃το non ignoro et alibi eleganter dici, et a multis male corrigi. vid. Plato Apol. 17 et Axioch. 9. Caeterum Politianus quoque ſequutus eſt in Verſione Latina lectionem noſtram, ſed ſenſum non eſt aſſequutus. etenim vertit, *hoc etiam vitium ad eos ſpectare videtur qui multitudinem circumſtant.*

δόξειε] Cod. Guelf. 2 δόξειεν. Mox Brunſ. Vpſ. 1 περιςαμένων· et Norib. τȣ̃ς ὄχλȣς.

προσκα-

προσκαλῦντων, τῇ μεγάλῃ] Ita diſtinximus verba cum Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 2, etiam Pauo iubente. Et ſi verbum *λοιδορεμένων* ad eos qui *περιστάσεις* faciunt, ita referas, vt contendere dicantur conuiciis vel cum turba vel etiam inter ſe: non eſt quod ei praeferendum cum Bencelio exiſtimes *λοιδορῦντων*, quod in margg. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. et Budiſ. legitur. Sed vt lectori iudicium liberum relinquatur, quum quid nobis placeret, oſtenderimus: age, in medio ponamus diuerſitatem ſcripturae librorum, coniecturaſque Virorum doctorum. Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. *προσκαλῦντων μεγάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ παρερρωγυῖα λοιδορῦντων καὶ διαλεγομένων πρὸς αὐτῦς.* Codd. Guelff. et Camot. *προσκαλῦντων μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ παρερρωγυῖα* [Camot. *παρερρογυῖα*] *λοιδωρυμένων* [Camot. *λοιδορυμένων*] *καὶ διαλεγομένων πρὸς αὐτῦς.* quam ſcripturam Verſio quoque Latina Politiani exprimit, hoc modo, *et magna abſonaque voce euocant, conuiciis atque maledictis ſecum ipſi contendentes.* quaſi legi debeat *πρὸς αὐτῆς*, quod eſt in Morel. Nedhamus ita edidit, *καὶ προσκαλῦντων μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ παρερρωγυία, καὶ λοιδορυμένων, καὶ διαλεγομένων πρὸς αὑτῦς.* Hunc enim ordinem verborum ait fuiſſe in Cod. Gal. 1. 2. 3. 4, Baroc. et Trin., e quo etiam particulam *καὶ*, ante *λοιδορυμένων*, a ſe additam eſſe affirmat. Reiſquius pro *διαλεγομένων* reſcribi iubebat *διαμαχομένων*. ſic enim in Animaduerſionibus eius legi debet, non *διαμαχόμενον*. Suartius denique et correxit et recepit, *προσκ. μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ παρερρωγυία, καὶ φλυαρυμένων, καὶ διαλεγομένων πρὸς αὑτῦς.* Hoc vero vereor ne ſit vere nugari!

οἱ μὲν προσίασιν] Cod. Guelf. 1 *οἱ μὲν προσίασι πρὶν ἀκῦσαι·* ſed alia manus ſcripſerat inter verſus, *οἱ δὲ ἀπίασι*. Oculorum ſcilicet neglegentia librarii irrepſiſſe hoc vitium, nemo non videt. Caeterum in Norib. Crat. Opor. Furl. eſt *ἀπίασιν*. Et Suartius mox auſus eſt, ſed more tamen ſuo, edere, *πρὶν ἀκῦσαι αὐτῦ ὅλα· τοῖς μὲν κ. τ. λ.*

λέγει] Codd. Guelff. Trin. et Norib. Crat. Opor. Camot. Furl. Suart. *λέγειν·* ſine cauſſa. At etiam c. 7, 1 eſt horum Modorum in libris antiquis permutatio. Caeterum Heinſ. vitioſe exhibet *πράματος*.

αὐτῦ] Codd. Guelff. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. Lugd. a. 1612, Gal. 1 *ἀυτῦ*. Mox Norib. Crat. *ὅταν ᾖ*.

4 *τὰς δὲ ἐξόμνυσθαι*] Sic legunt libri noſtri omnes, cum ſcripti, tum editi. quam lectionem Pauus ſcite defendit aduerſus Caſaubonum, qui emendare conatus eſt, *καὶ τὰς μὲν ἐξόμνυσθαι·* quod Kirchmanus tamen recepit in exemplum ſuum. At *δὲ* ter repetitum pendet a particula *μέν*.

ταῖς δὲ παρῦναι] Codd. Guelff. et Camot. *τὰς δὲ παρῦναι*. quod verum

verum eſſe nullo modo poteſt. Librarii decepti videntur praecedentibus verbis, τὰς μὲν—τὰς δὲ—τὰς δέ.

ἐχῖνον] Nedhamus in Cod. Gal. 3. 5, Trin. et nos in Cod. Guelf. 1 reperimus hoc gloſſema, σκεῦος ἦν χαλκοῦν [Galeus e Cod. Trin. laudat σκεῦος χαλκοῦν] τῆς δικαστικῆς τραπέζης, ἐν ᾧ τὰ γραμματεῖα ἀπετίθεσαν. Quae ipſa verba leguntur in Gloſſis MSS. Mich. Apoſtolii, quas laudat Albertus ad Heſychium p. 1563 To. 1. In Cod. Gal. 2 erat, σκεῦος ἦν—ἐν ᾧ τὰ γράμματα εἴτ' οὖν τὰς ψήφους ἀπετίθεσαιν.

χερσὶν] Cod. Guelf. 1 χερσί.

οὐδ' ἅμα] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. οὐδὲ ἅμα. Et mox in Cod. Trin. erat, Galeo auctore, ſed perperam, στρατηγῶν.

ἡμιωβόλια] Aub. ἡμιοβόλια· et pro πράττεσθαι in marg. eiuſdem exempli extat εἰσπράττεσθαι. quae erat coniectura Auberii, qui etiam inferius c. 10, 3 pro πρᾶξαι reponendum cenſebat εἰσπρᾶξαι, temere. Norib. τὸ κοντρία ἡμιωφόλια. quae fidem Pircameri ſatis declarant, qui noluerit Codicem quo vſus eſt, contaminare emendationibus quamuis certis. Senſum enim loci vidiſſe Virum doctum, apparet e Verſione eius Latina, in qua eſt, *et drachmae vſuram tribus ſemiobolis per diem exigere.* Caeterum laudat verba Theophraſti, οὐκ ἀποδοκιμάζων—πράττεσθαι, Salmaſius in de Vſuris p. 580, ſed ita vt omiſerit τῆς ἡμέρας· quod vel memoriae Viri magni, vel operarum correctoriſue neglegentiae, tribuendum puto. nam in Verſione certe Latina, quam adiecit Salmaſius, legitur *dietim.*

ἐφοδεύειν] Norib. ἐφοδρεύειν.

ἰχθυοπωλεῖα] Aub. ἰχθυπωλεῖα. mendoſe. Codd. Guelff. et Camor. ἰχθυοπώλια. ſolemni ſcripturae varietate in huius generis vocabulis, de qua conſuli debet Doruillius ad Chariton. p. 84. Sed ab iiſdem libris aberat τὰ ταριχοπωλεῖα· in Cod. Guelf. 1 tamen alia manus ſcripſerat inter verſus τὰ ταριχοπώλια. Similitudo enim poſtremarum ſyllabarum vtriuſque vocabuli iuſſit errare oculos manuſque librariorum.

τοὺς τόκους] Ita, non aliter, libri principes omnes legunt, et ſcripti et editi. quae lectio quum mirifice adiuuetur et ingenio linguae et orationis ſerie: non video quid nos cogat eam ſollicitare aliamque in locum eius ſubſtituere. Nam οἱ τόκοι ſunt hoc loco *oboli, numuli, pecunia, quam facit e mercibus et in buccam condit vecors*, non *oboli qui vſurae nomine exiguntur*, vt accepit Salmaſius in de Vſuris p. 581: etſi hi oboli proprie τόκοι dicuntur. Non igitur erat quod Kirchmanus reponeret τοὺς ὀβολοὺς, de ſententia Caſauboni, qui etiam χαλκοῦς corrigi poſſe putabat.

putabat. Sed nec Paui coniectura eſt ſatis idonea. is emendandum locum ita cenſebat, καὶ τὰς τόμους — εἰς τὴν γύργαθον ἐκλέγειν. At quaenam ſint illa ſegmenta, quae colligi poſſint a vecorde in reticulum in ἰχθυοπωλείοις, libere profiteor me ignorare. Omnes tamen omnium ineptias vicit hic quoque Suartius, qui in Spicilegio notarum oſtendit legi poſſe, καὶ τοὺς τόμους ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέχειν, hoc ſenſu, *et partes piſcium vel aliarum carnium ex veru in buccam delingendo attenuat.* egregie!

ἐκλέγειν] Camot. ἐνλέγειν. Hemſterhuſius ad Pollucem 9, 6; p. 1033 n. 70 legendum ait ſibi videri ἐπιλέγειν. ſine cauſſa, vt cenſet etiam Heringa Obſeruatt. Critt. c. 3 p. 31: et video, ipſum Hemſterhuſium retractaſſe dicta, id quod facere ſolent vere docti magnique homines, mutataque ſententia lectionem ἐκλέγειν veram genuinamque iudicaſſe, ad Lucianum p. 505 To. I. Nam ἐκλέγειν ibi docet dictum eſſe pro τοὺς ἐκλελεγμένους ἐγκάπτειν ſ. ἐμβάλλειν.

[5] ἐστὶ τὸ στόμα] Cod. Gal. I. εἰσὶν οἱ στόμα· quod recepit Nedhamus, probante Pauo, ſed me non item. nam Articulum τὸ mihi quidem videbantur leges linguae hic neceſſario requirere. Mallem igitur cum Suartio legere, ἐργώδεις δέ εἰσιν οἱ τὸ στόμα εὔλυτον ἔχοντες. qui in notis ait ſe putare reſtituendum οὕτως, vel οἱ οὕτω στόμα —. Fateor tamen, Articulum οἱ recte abeſſe poſſe. nam integra oratio, credo, haec eſt, ἐργώδεις δὲ εἰσὶ, i. οἱ ἀπονενοημένοι, τὸ στόμα εὔλυτον ἔχοντες. Caeterum Camot. habet ἐργώδεις δέ εἰσι.

πρὸς λοιδορίαν] Camot. προςλοιδορίαν.

τὰ ἐργαστήρια] Cod. Baroc. τὰ μοναστήρια. inepte. Sed vocabulum hoc dignum erat ingeniis monachorum ſanctis ſcilicet. Cuiuſmodi veſtigia librariorum inſcitiae, aliorum quoque in ſcriptorum libris non raro deprehenduntur. vid. Dorvillius ad Charit. p. 192: quem etiam a Clotio hanc in rem laudari video.

ΚΕΦ. Ζ.

ΠΕΡΙ ΛΑΛΙΑΣ

[1] Ἡ δὲ λαλιὰ, εἴ τις αὐτὴν ὁρίζεσθαι βούλοιτο, εἶναι ἂν δόξειεν ἀκρασία τοῦ λόγου· ὁ δὲ λάλος, τοιοῦτος τις οἷος τῷ ἐντυγχάνοντι εἰπεῖν, ἂν ὁτιοῦν πρὸς αὐτὸν φθέγξηται, ὅτι οὐδὲν λέγει. καὶ ὅτι αὐτὸς πάντα οἶδε, καὶ,

ἂν

ἂν ἀκούῃ αὐτοῦ, μαθήσεται. καὶ μεταξὺ δὲ ἀποκρινομένῳ, ὑποβάλλει, εἴπας σὺ, μὴ ἐπιλάθῃ ὃ μέλλεις λέγειν. καὶ, εὖγε ὅτι με ὑπέμνησας· 2 καὶ, τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν που· καὶ, ὃ παρέλιπον· καὶ, ταχύ γε συνῆκας τὸ πρᾶγμα. καὶ, πάλαι σε παρετήρουν εἰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐμοὶ κατενεχθήσῃ. καὶ ἑτέρας ἀφορμὰς τοιαύτας πορίσασθαι, ὥστε μηδὲ ἀναπνεῦσαι τὸν ἐντυγχάνοντα. καὶ ὅταν γε τοὺς καθ᾽ ἕνα ἀποκναίσῃ, δεινὸς καὶ ἐπὶ τοὺς ἀθρόους καὶ συνεστηκότας πορευθῆναι, καὶ φυγεῖν ποιῆσαι μεταξὺ χρηματίζοντας. 3 καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα δὲ καὶ εἰς τὰς παλαίστρας εἰσιὼν, κωλύειν τοὺς παῖδας προμανθάνειν τοσαῦτα, καὶ προσλαλεῖν τοῖς παιδοτρίβαις καὶ διδασκάλοις· καὶ τοὺς ἀπιέναι φάσκοντας δεινὸς προπέμψαι, καὶ ἀποκαταστῆσαι εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ πυθόμενος τὰς ἐκκλησίας ἀπαγγέλλειν. 4 προσδιηγήσασθαι δὲ καὶ τὴν ἐπ᾽ Ἀριστοφῶντός ποτε γενομένην τοῦ ῥήτορος μάχην, καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ Λυσάνδρου· καὶ οὕς ποτε λόγους αὐτὸς εἶπεν εὐδοκιμήσας ἐν τῷ δήμῳ. καὶ κατὰ τῶν πληθῶν γε ἅμα διηγούμενος κατηγορίαν παρεμβαλεῖν, ὥστε τοὺς ἀκούοντας ἤτοι ἐπιλαθέσθαι, ἢ νυστάξαι, ἢ μεταξὺ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι. 5 καὶ συνδικάζων δὲ, κωλῦσαι κρῖναι· καὶ συνθεωρῶν, θεάσασθαι· καὶ συνδειπνῶν, φαγεῖν· λέγων ὅτι χαλεπὸν τῷ λάλῳ ἐστὶ σιωπᾶν, καὶ ὡς ἐν ὑγρῷ ἐστιν ἡ γλῶττα. καὶ ὡς οὐκ ἂν σιωπήσειεν, οὐδ᾽ εἰ τῶν χελιδόνων δόξειεν ἂν εἶναι λαλίστερος. καὶ σκωπτόμενος ὑπομεῖναι καὶ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ παιδίων, ὅταν αὐτὸν ἤδη καθεύδειν βουλόμενον κελεύῃ, λέγοντα ταῦτα, λαλεῖν τι ἡμῖν, ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ.

NOTAE

περὶ λαλιᾶς] Furl. Λαλία. Eclogis Stobaei inſeruit hoc Caput Geſnerus 36 p. 218.

1 ἡ δὲ] Camot. ζ δὲ—. Mox pro ἀκρασία in Norib. Crat. Opor. vitioſe eſt ἀκρασίαν. quod mendum in exemplo Stobaei meo et Furl. emendatum video.

οἷος] Stob. ὅγε. quod nullo modo ferri poſſe, quid attinet dicere?

εἰπεῖν,

εἰπεῖν, ἂν ὁτιοῦν] Ita diſtinguenda verba haec eſſe, iam Sylburgius animaduertit in notis. quam diſtinctionem primo Auberius in exemplo ſuo expreſſit: deinde Nedhamus, et quidem auctoritate, vt ait, et fide Cod. Trin.: nuper denique in Chreſtomathia ſummus Geſnerus: quae eruditiſſimorum hominum veſtigia vt ſequeremur, eo magis faciundum putauimus, quum natura id ingeniumque linguae flagitare videretur. Pauus vero tueri conatus eſt eam diſtinguendi rationem, εἰπεῖν ἂν, ὁτιοῦν, quae in Norib. Crat. Opor. Stob. Sylb. aliiſque libris editis reperitur. Caeterum in Norib. et Crat. eſt ὅτι ἂν· in Stob. ὅ, τι ἂν· et in Camot. ὁτοιοῦν.

οὐδὲν] Camot. οὐθέν. idque, vt praecipiunt Grammatici veteres, verius.

ὅτι αὐτὸς πάντα] Cod. Baroc. αὐτὸς πάντα, omiſſa Coniunctione ὅτι. male. In Norib. et Crat. extat αὐθύς· e quo in Opor. et Furl. factum eſt εὐθυς· ſed in Stob. ἄνθις. vtrumque ſeries orationis non minus repudiat, quam linguae ingenivm.

ἀκοῦῃ] Norib. Crat. Opor. ἀκούῃ.

ἀποκρινομένῳ] Ita repoſuimus auctoritate Codd. Guelff. et eorum quibus Nedhamus vſus eſt, in quibus omnibus ſic ſcriptum erat, excepto Gal. 1 qui habebat, ſed male, ἀποκρινομένῳ· ita vt valde mirer, Nedhamum non ſubſtituiſſe lectionem illam in locum alterius, ἀποκρινομένου, quae e Norib. editione venit in reliquas; quum tamen receperit multas lectiones alias longe incertiores neque tot librorum auctoritatibus munitas. Etiam in Camot. eſt ἀποκρινομένῳ, inueniturque in margg. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. et Budiſ. Nam Datiuus abſolutus ſaepenumero ponitur loco Genitiuorum conſequentiae, vt vocant. quod hic quidem poterat eo magis fieri, quum verbum ὑποβάλλειν videretur Caſum illum admittere.

ὑποβάλλει] Haec eſt librorum noſtrorum omnium lectio, eratque etiam Codd. Guelff. Quae quanquam non video cur ferri non poſſit: tamen nec diffiteor, melius legi ὑποβάλλειν, qui Infinitiuus pendeat ab Pronomine ὅιος. Reſcripſit ita in ſuo exemplo Nedhamus, quia in Cod. Baroc. et Gal. 1 repererat ἐπιβάλλειν· et poſt eum Suartius atque in Chreſtomathia Geſnerus. Sic paullo inferius ſ. 3 in Camot. legitur κωλύει, quum in reliquis libris omnibus habeatur κωλύειν. Caeterum ſi quis pro ὑποβάλλειν reponere malit ἐπιβάλλειν, non valde repugnem.

ἅπας σὺ, μὴ ἐπιλάθῃ] Senſus eſt, *recte: ſed vide ne excidat quod in animo habebas dicere.* nam ἅπας σὺ puto eſſe verba loquacis, qui admonere velit alterum, vt ipſe ſileat, ſeque ſinat

ſinat loqui. Potuiſſet ſane Theophraſtus dicere σίγα, alioue ſimili verbo vti; ſed meminerat ſe loquentem inducere Athenienſem, cuius oratio non ſoleret fines cancelloſque humanitatis tranſilire. Sic certe apparebit primo, recte diſtingui verba, vt nos diſtinximus cum Geſnero in Chreſtomathia, praeeuntibus Codd. Guelff. et Norib. [in quo eſt ἅπας σύ. μὴ ἐπιλάθῃ] Crat. Stob. Camot. Steph. Sylb. Aub. Morel. Heinſ. Lycius ita diſtinxit, ἅπας σύ; μὴ ἐπιλάθῃ· quae diſtinctio Pauo inprimis placebat. neque nobis ea diſplicet, ita vt ἅπας σύ; ſint verba admirantis. Alii, vt Bencelius, verba ſic diſiungunt, ἅπας, σὺ μὴ ἐπιλάθῃ· quam rationem ſibi nuper Clotius oſtendit probari, vt ſenſus eſſet, *dixiſti iam mihi*, non opus eſt vt iterum dicas. Qui ſenſus an elici poſſit, per linguae leges, e verbis illis, velim alii iudicent. Mihi quidem non videbatur: etiam Pronomen σὺ me ſic non parum offendebat. Sed multo etiam magis offendunt correctiones Virorum doctorum. Nedhamus enim, de Caſauboni ſententia, edidit, ὑποβάλλειν, ἅπας, Σὺ μὴ ἐπιλάθῃ· eumque ſequutus eſt, vt ſolet, Suartius. At hoc eſt Hebraice loqui, non Graece: linguaeque ingenium reſpuere videtur Partic. ἅπας. quod potius ἁπῶν dici poſtulat. Multo maior eſt minuſque ferenda Reiſquii audacia. is emendabat, σίγα, ἀλλ' ὅπως μὴ ἐπιλάθῃ. At hoc non eſt ſequi veſtigia ſcripturae librorum, ſed ſponte ſomniare: neque λάλον Athenienſem fuiſſe arbitror adeo inhumanum et ruſticum, vt dixerit, σίγα. Caeterum Politianus ſenſum loci non aſſequutus eſt. vertit enim, *dixiſti tu quidem, nec me latet quid tu dicturus ſis.* In Norib. Crat. Opor. Furl. eſt, ἐπιλάθῃ· et in margg. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ. ἐπιλάθῃς· quod in nullo illorum librorum, quos conſulere licuit, reperi.

εὖγε] Norib. Opor. εὔγε. Crat. εὖγε. Mox Norib. Crat. Opor. Sylb. Aub. με.

2 ὡς χρήσιμόν πυ] Camot. ὡς χρήσιμόν τυ. operarum peccato. Pro λαλεῖν in Cod. Baroc. erat ἀγνοεῖν. quod Pauus putabat extitiſſe ex ἀγορεῖν, quod ei videbatur in libris olim quibuſdam fuiſſe. Ego vero librarium ſuſpicabar ſcribere voluiſſe ἀνοεῖν, quod idem valeret quod Lat. *inſanire*. Caeterum Auberius opinabatur, ſed ſine cauſſa idonea, verba ὃ παρέλιπον loco mota, ſicque reponenda, eſſe, καὶ εὖγε ὅτι με ὑπέμνησας ὃ παρέλιπον· καὶ τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν πυ.

ταχύ γε συνῆκας] Norib. ταχὺ γεσυνῆκας. et mox, πάλαισε.

κατενεχθήσῃ] Norib. Crat. Opor. Furl. κατενεχθήσῃ.

ἀφορμὰς] Sic legunt libri editi omnes, niſi quod Geſnerus in Chreſtomathia ſcripſit,

pſit, ordine inuerſo, τοιάυτας ἀφορμάς. Etiam in Codd. Guelff. erat ἀφορμὰς, verum in Cod. 1 ſuperne adſcriptum γρ. ἀρχάς. Contra vero in Cod. Trin. Nedhamus auctor eſt fuiſſe ἀρχὰς in textu, ſed ſuperſcriptum ἀφορμάς· vt in Cod. Gal. 3 ἀφορμὰς, ſed in marg. additum eadem manu, ἀρχάς. Vnde duplicem olim in libris repertam eſſe loci ſcripturam, abunde apparet. Certe Nedhamus in Codd. ſuis reliquis ait ſe inueniſſe ſcriptum ἀφορμάς.

τοιάυτας] Camot. τοιαῦτας· et mox μὴ δὲ, vt in Codd. Guelff.

ὅταν γε] Norib. ὅτανγε.

ἀποκνήσῃ] Norib. Crat. Opor. Furl. ἀποκναίσι. Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. exhibebant ἀπογυμνώσῃ. Pauus igitur fieri poſſe rebatur, vt ἀπογυμνῶν olim in vita communi ſignificauerit *peſſime accipere*, aut reponendum ἀπογνιώσῃ. Suartius vero inde conatus eſt elicere τῶν καθ' ἕνα ἀπογυμνωθῇ.

φυγὴν] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. φυγήν. perperam.

³ κωλύειν] Camot. κωλύει. per ſe non male. At vide quae diximus ſupra ad ſ. 1 Mox in Norib. Crat. Opor. eſt παῖδας.

προμανθάνειν] Haec ſcriptura quum reperiatur in omnibus libris, ſane non video cur ſit mutanda; praeſertim quum προμανθάνειν ſit aut *pergere diſcere*, vt προβαίνειν *progredi*, aut idem declaret quod ſimplex verbum μανθάνειν, non *ante tempus diſcere*, vt Politianus interpretatus eſt, nec *ante aetatem diſcere*, vt Lycius vertit. quemadmodum προαναλίσκειν apud Aeſchinem c. Timarch. p. 26 To. 2 Tayl. idem ſignificat quod ἀναλίσκειν· et προλιπόντε apud Heſiodum Εργ. 199 idem valet quod λιπόντε. Auberius tamen et Caſaubonus malebant legi προσμανθάνειν· quod recepit, poſt Nedhamum, Suartivs; etiam Geſnerus in Chreſtomathia.

τοσαῦτα] Pertinet vocabulum hoc ad ea quae in ludis et palaeſtris docentur, quaſi δεικτικῶς poſitum. Viderunt id Politianus iam et Lycius, qui verterunt, hic quidem *tantas res*, ille *tam praeclara:* atque nuper Pauus idem animaduertit. Non igitur neceſſe eſt Pronomen illud explicari per *interim:* neque aſſentiendum Nedhamo, qui id ſeiungi volebat a verbo προμανθάνειν, hoc modo, προσμανθάνειν, τοσαῦτα προσλαλῶν τοῖς παιδοτρίβαις. neque enim dici poteſt τοσαῦτα προσλαλῶν· quod verbum nude et ſimpliciter poni vult. Multo minus Reiſquio geri mos debet, qui pro τοσαῦτα ſuadebat corrigere τὰ γυμνάσματα. hoc enim gloſſema eſt et interpretamentum verae lectionis. Suartius edidit ſponte et ſine auctoritate vllius libri, hoc eſt more ſuo, προσμανθάνειν τῷ αὐτοῖς τε προσλαλῶν καὶ τοῖς παιδοτρ.

παιδο-

παιδοτρίβαις] Norib. Crat. Opor. παιδοτρίβοις· quod vitivm ſeruauit in exemplo ſuo Furlanus.

καὶ τὸς] Opor. Furl. τὸς καί. Paullo poſt iidem libri cum Norib. Crat. Stob. exhibent δεινῶς· mendoſe. Eadem confuſio horum vocabulorum erat ſupra c. 4, 2.

ἀποκαταστῆσαι εἰς τὴν οἰκίαν] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. ἀποκαταστῆσαι ἐκ τῆς οἰκίας. non male, credo, per ſe ortum fortaſſe eſt ex ἐς τὴν οἰκίαν. Sed alteram lectionem adiuuant magis mores et natura hominis loquacis. Suartius tamen collegi inde et iudicari poſſe autumabat, integram loci genuinamque ſcripturam eſſe, ἀποκαταστῆσαι ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. praeclare vero! In Cod. Trin. ſcriptum erat προκαταστῆσαι, ſed additum ſuperne ἀποκαταστῆσαι· quod verbum ſi mutaretur in προσκαταστῆσαι, ferri poſſe videbatur Pauo, ita tamen vt Vulgatam praeferret. recte.

πυθόμενος] Cod. Baroc. et Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. πειθόμενος. perperam, ſed facili non minus quam ſolemni permutatione. Iidem libri editi mox aeque male exhibent παραγγέλλειν pro ἀπαγγέλλειν. Caeterum Clotius malle ſe oſtendit legere, καὶ πυθόμενός τι ταῖς ἐκκλησίαις ἀπαγγέλλειν. At eo ineptiae loquacitatis valde minuerentur, immo propemodum tollerentur: deinde quaenam eſſent plures illae ἐκκλησίαι, non reperiebam.

4 προσδιηγήσασθαι] Camot. πρ°διηγήσασθαι. quae ſcriptura clare monſtrat veſtigia antiqui Codicis, e quo editio illa ducta fuerit.

καὶ τὴν] Particula καὶ abeſt, ſed male, ab ed. Helmſt. Pro Ἀριστοφῶντος Furlanus ſuſpicabatur primo ſcriptum fuiſſe Ἀντιφῶντος, quod poſtea tranſiiſſet in Ἀριστοφῶντος. ſine cauſſa. Significatur enim pugna ad Megalopolin, Arcadiae oppidum, e qua Graeci diſceſſerunt inferiores. pugna autem haec accidit archonte Ariſtophonte.

γενομένην] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. γινομένην. male.

τὴν τῶν Λακεδαιμονίων] Cod. Guelf. 1, vt Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. et margg. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ.; τὴν Λακεδαιμονίων, omiſſo Articulo τῶν· qui abeſſe hic recte non poteſt. Aberat tamen etiam ab Codd. Nedhami: et in Cod. Gal. 1. 2 legebatur praeterea, Λακεδαιμονίοις ὑπὸ Λυσάνδρου. contra ingenium linguae, quod reſpuit Praepoſitionem ὑπό. In Cod. Guelf. 2 erat, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, ſed ita vt Articulo τῶν puncta eſſent ſubiecta, et in margine ſubſtitutum τήν. In Camot. vitioſe ſcriptum eſt λακεδεμονίων· et in marg. Heinſ. γρ. Λακεδαιμονίαν· corrigi debet haud dubie Λακεδαιμονίων. Caeterum placuit Reiſquii notam ad hunc locum, ſane difficilem neque expla-

explanatum adhuc ſatis, e Volumine Animaduerſionum eius ad ſcriptores Graecos primo transferre huc, e qua iudicium fieri poſſet de reliquis. *Neque Graecitas*, inquit Vir eruditiſſimus, *hic recte habet, neque hiſtoria: et aut corruptus a ſciolo ſophiſta eſt hic locus, aut teſtatur, Theophraſti veteris non eſſe.* Audiamus rationes. *Ariſtophon rhetor in bello Peloponneſiaco floruit, non aetate Theophraſti.* recte. *quem tantum ad caſus ſibi aequales alludere fas eſt.* hoc vero nemo non erit qui facile concedat. nam Theophraſtus ſane oſtendit, quomodo ſe geſſerint, quales fuerint, quid dixerint, homines ſuae aetatis. hos vero, maximeque λάλους, nonne putemus loquutos eſſe ſaepenumero et garriiſſe de rebus multis etiam annis ante quam ſcriptus fuerit hic libellus, geſtis, ſed, ob ſingularem praecipuamque magnitudinem, notiſſimis tamen? quod ſatis declarant verba πότε γενομένην. At Theophraſtus loquitur non de Ariſtophonte, rhetore, ſed de Ariſtophonte archonte, rhetore. quidni enim Ariſtophon, qui anno tertio Olymp. CXII. archon fuit, et ipſe rhetor dictus fuerit? Sic certe etiam Meurſium video cenſuiſſe, in de Archontibus 4, 13. nam Corſini Faſtos Atticos non licuit nobis tum, quum haec ſcripſimus, conſulere. Quae ratio ſi cui diſpliceat minusque idonea videatur: malim verba τοῦ ῥήτορος inſititia et παρεμβεβλημένα putare. Certe ab libris Politiani videntur abfuiſſe. in Verſione enim eius Latina eſt, *et praelium, quod vel* Ariſtophontis tempore—*confectum eſt*, *refert.* *Deinde*, ſunt verba Reiſquii, *deeſt quicum contigerit quibuſnam ea pugna.* At id quum conſtiterit haud dubie tum inter omnes; quid addi opus erat? *Et* μάχη τῶν Λακεδαιμονίων, *pro* νίκη, *inſolens neque Graecum.* Nobis vero μάχη et *victoriam* et *cladem* ſignificare poſſe videbatur. *Significatur autem pugna ad Aegoſpotamos.* recte. *Aut deeſt poſt* Λυσάνδρου *voc.* ἐπικράτειαν. *quod ſi autem cladem ad Haliartum ſignificare voluit, addi debet* ἧτταν. Quae quidem videntur temere ſumi. Etiam ad Paui dubitationes facile reſponderi poſſe puto. quidni enim probabile ſit, garrulum hominem vtramque pugnam ſimul celebraſſe ſermonibus, non habita ratione ordinis temporis; praeſertim quum vtraque clade Athenienſium opes labefactatas conſtaret et fractas?

ὥς ποτε] Margg. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ. ὥς τότε. quae lectio vnde hauſta eſſet, neſciebam.

ἤπεν εὐδοκιμήσας] Cod. Gal. 1 ἦπας εὐδοκίμησαν. Cod. Gal. 2 ἦπεν εὐδοκίμησαν. Quae diuerſitas ſcripturae Nedhamo viam verae, vt praedicat, lectionis inueniendae monſtrauit.

E eam

eam ait hanc eſſe, ἅπας εὐδοκίμησεν· quam primo ipſe recepit, deinde Suartius, qui praeterea repoſuit ηὐδοκίμησεν. Putabat tamen Nedhamus, poſſe etiam εὐδοκιμῆσαι legi. At auctoritas vnius Codicis; nam Codex Gal. 2 e Gal. 1 fluxit, vterque certe e communi fonte; non poteſt vllo modo opponi auctoritati tot aliorum eorumque vt diuerſorum, ita etiam bonorum, librorum. deinde non video cur altera illa lectio reiicienda ſit, quum et commodiſſimum ſenſum pariat, et ab linguae ingenio non abhorreat. Politianus quidem bene reddidit locum, *quas ipſe ad populum orationes cum ſumma laude et approbatione habuerit.* denique ἅπας non videbatur, vt iam ſupra dixi, vſurpatum eſſe in ſermone pedeſtri et cotidiano.

ἐν τῷ δήμῳ] Steph. Lyc. Sylb. Aub. Kirchm. ἐν τῷ μέσῳ. quae lectio in margg. Morel. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Budiſ. ita exhibetur, vt in Stephani notis legitur, γρ^αι δήμῳ ἀντὶ τοῦ μέσῳ.

ἤτοι] Suart. ἤτι.

5 κωλῦσαι] Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. κωλύσαι. male.

τῷ λάλῳ] Camot. τὸ λάλῳ. Mox in Norib. Crat. Opor. σιωπᾶν.

φαγεῖν· λέγων ὅτι] Geſnerus in Chreſtomathia diſtinxit verba ſic, φαγεῖν, λέγων· ὅτι, vt λέγων habeat vim Gerundii Latinorum in *do*. *Quae enim,* inquit Vir ſummus, *ſequuntur, ea potius ex ſua perſona iudicare putauerim Theophraſtum, quam a garrulo prolata referre.* Mihi vero altera diſtinguendi ratio magis placet, vt ſint verba ipſius garruli. Suartius malebat reſtitui λέγειν. cur vero, non apparet.

ἐστιν ἡ γλῶττα] Norib. Crat. Opor. Furl. ἐστὶ ἡ γλῶττα.

ὡς οὐκ ἂν σιωπήσειεν] Ita legitur in omnibus editionibus antiquis, excepta Camotiana, in qua eſt, vt in Codd. Nedhami omnibus, etiam in Trin. et Guelff., ὅτι οὐκ ἂν σιωπήσειεν. quod Nedhamo reuocare viſum eſt, etiam Suartio et Geſnero in Chreſtomathia. vtrumque verum eſt.

οὐδ' εἰ] Norib. οὐ δεῖ. quod ipſum eſt indicio, librum illum adornatum eſſe ad ſcriptum Codicem, quem Pircamerus reliquerit integrum et immutatum.

δόξειεν ἂν εἶναι] Codd. Guelff. et Norib. Camot. δόξειεν εἶναι, omiſſa particula ἂν· quam abeſſe, vetant linguae leges.

ὑπομεῖναι] Geſnerus in Chreſtomathia operas ſcribere iuſſit, ὑπομένειν. nam *eſt*, inquit, *vt δόξειε*. quod non intellego. Infinitiuus enim ille pendet haud dubie ab οἷος, vt κωλῦσαι. In Helmſtad. eſt ἐπιμεῖναι. quod locum hic quidem habere nullo modo poteſt.

ὑπὸ

ὑπὸ τῶν αὑτοῦ παιδίων] Cod. Trin. et Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Nedh. Suart. Geſn. ὑπὸ τῶν αὐτοῦ παιδίων. vtrumque recte habet, vt neſciam, cur Nedhamus dixerit, praue edi αὐτοῦ.

βουλόμενον] Haec eſt ſcriptura Norib. Crat. aliarumque editionum veterum, excepta Camotiana, in qua extat, vt in Codd. Guelff. Gall. Baroc. et Trin., ſed in hoc, Nedhamo auctore, a manu interpolatrice, βουλόμενα. quod migrare in textum iuſſerunt Kirchmanus, Nedhamus, Suartius, Geſnerus. Iam Politianus id in libris ſuis reperit, qui tamen locum ipſum, vt deinde videbimus, non intellexit. Per ſe quid magnopere interſit, non apparet, vtrum βουλόμενον legatur, an βουλόμενα. propius tamen accedere puto ad naturam loquacis eam quam nos retinuimus lectionem. liberi norunt, parentem libenter garrire. itaque iam dormitantem rogant, velit narrare aliquid, quo et ipſorum oculis obrepat ſomnus. Caeterum certum puto, duplicem olim in libris lectionem extitiſſe.

κελεύῃ] Norib. Crat. Opor. Furl. κελεύη. Camot. Stob. Kirchm. κελεύει. male.

λέγοντα ταῦτα] Quum omnes libri, et ſcripti et editi, e ſcriptis ducti, ita legant; quum nec ſenſus abdicat: nihil mutandum eſſe et ſolicitandum cenſeo; etſi negare nolim, formam hanc loquendi Hebraicam rationem magis, quam Graecam, redolere videri: cui tamen propemodum ſimilis reperitur c. 8, 2 διηγεῖται δὲ τούτους φάσκων λέγειν. Recte vertit Lycius, *cum eum iam dormiturientem hortantur his verbis.* Politianus vero non cepit ſatis mentem Theophraſti. reddidit enim locum Latine ſic, *et cum filios videt iam ſomnum appetere, iubet eos aliquid loqui, vt ſe quoque capiat ſomnus.* Neque Morellus corrector vidit acutius, qui in margine exempli ſui haec poſuit, *Ex alia interpunctione alius ſenſus elicitur, Cauillantes ſe facile patitur, vel ſuos puerulos, quando ipſum iam dormiturientem ita monent. Iſthaec commemorans, dic aliquid nobis, vt nos quoque ſomnus capiat.* Sed placuit etiam coniecturas Virorum doctorum, pro inſtituto noſtro, adiicere, ſi forte quis vnam earum alteramue vulgatae lectioni anteponendam exiſtimaret. nos enim eas pro ſuperuacaneis habebamus. Auberius quidem deleri volebat ταῦτα, et pro λαλεῖν reponi λάλει. Poſt eum Sylburgio videbatur reſcribi oportere, λέγοντα, πάππα, λάλει τι ἡμῖν. Caſaubonus emendandum cenſebat, λέγοντα, ἄττα, λαλεῖν τι· aſſentiente Nedhamo, qui etiam corrigi poſſe arbitrabatur, vel λέγοντα, ἄττα, λάλει τι ἡμῖν· vel λέγοντα, τέττα, λαλεῖν τι ἡμῖν. Caſauboni conjecturam receptam video in Kirchm. et Helmſt. Suartius edidit, λέγοντα ἄππα, λαλεῖν τι ἡμῖν· ſed in notis ait, Viros

doctos recte emendaſſe Ἄττα, ita vt Ἄππα pro Ἄττα irrepſiſſe videatur in contextum, operarum errore. Addit etiam, ſuſpicari aliquem poſſe legendum, κελεύῃ λέγοντα· παῦε [immo παῦου, vel παῦσαι] λαλῶν ἡμῖν ὅπως ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ. Denique Reiſquius nuper locum docuit eſſe ita conſtituendum, κελεύῃ [*incitent*, *inſtigent*] λέγοντα· Ταῦτα λαλεῖν [ſcil. δεῖ σε] τι ἡμῖν. ingenioſe, fateor. Caeterum in Norib. Crat. et in marg. Morel. eſt ὑμῖν, et ὑμᾶς. quod poſterius vitium etiam in exemplo Stobaei Turicenſi inuenitur.

ΚΕΦ. Η

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΠΟΙΙΑΣ

[1] Ἡ δὲ λογοποιΐα ἐστι σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων, ὧν βούλεται ὁ λογοποιῶν· ὁ δὲ λογοποιὸς, τοιοῦτός τις οἷος ὑπαντήσας τῷ φίλῳ, εὐθὺς καταβαλὼν τὸ ἦθος, καὶ μειδιάσας, ἐρωτῆσαι, πόθεν σὺ, καὶ τί λέγεις; καὶ ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπεῖν καινόν; καὶ ἐπιβαλὼν ἐρωτᾶν, μὴ λέγεταί τι καινότερον; καὶ μὴν ἀγαθά γε ἐστι τὰ λεγόμενα; καὶ οὐκ ἐάσας ἀποκρίνεσθαι, εἰπεῖν, τί λέγεις; οὐδὲν ἀκήκοας; δοκῶ μοι σὲ εὐωχήσειν καινῶν λόγων. καὶ ἔστιν αὐτῷ ἢ στρατιώτης, ἢ παῖς Ἀστείου τοῦ αὐλητοῦ, ἢ Λύκων ὁ ἐργολάβος παραγεγονὼς ἐξ αὐτῆς τῆς μάχης, οὗ φησὶν ἀκηκοέναι. [2] αἱ μὲν οὖν ἀναφοραὶ τῶν λόγων τοιαῦταί εἰσιν αὐτοῦ, ὧν οὐθεὶς ἂν ἔχοι ἐπιλαβέσθαι. διηγεῖται δὲ τούτους φάσκων λέγειν, ὡς Πολυσπέρχων καὶ ὁ βασιλεὺς μάχῃ νενίκηκε, καὶ Κάσανδρος ἐζώγρηται. κἂν εἴπῃ τὶς αὐτῷ, Σὺ δὲ ταῦτα πιστεύεις; φήσει· τὸ πρᾶγμα βοᾶσθαι γὰρ ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν λόγον ἐπεντείνειν. καὶ πάντα γὰρ συμφωνεῖν. ταὐτὰ λέγειν περὶ τῆς μάχης· καὶ πολὺν τὸν ζωμὸν γεγονέναι. εἶναι δὲ αὐτῷ καὶ σημεῖον τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν· ὁρᾶν γὰρ αὐτῶν πάντων μεταβεβληκότα. [3] λέγει δ' ὡς καὶ παρακήκοε παρὰ τούτοις κρυπτόμενόν τινα ἐν οἰκίᾳ, ἤδη πέμπτην ἡμέραν ἥκοντα ἐκ Μακεδονίας, ὃς πάντα ταῦτα εἶδε. καὶ πάντα διεξιὼν, πῶς οἴ-

ιεθε; πιθανῶς σχετλιάζει· λέγων, δυστυχὴς Κάσανδρος! ὢ ταλαίπωρος! ἐνθυμῇ τὸ τῆς τύχης; ἀλλ' οὖν ἰσχυρὸς γενόμενος. καὶ δεῖ δὲ αὐτὸ σὲ μόνον εἰδέναι. πᾶσι δὲ τοῖς ἐν τῇ πόλει προσδεδράμηκε λέγων. 4 Τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τεθαύμακα τί ποτε βούλονται λογοποιοῦντες· οὐ γὰρ μόνον ψεύδονται, ἀλλὰ καὶ ἀλυσιτελῶς ἀπαλλάττουσι. πολλάκις γὰρ αὐτῶν οἱ μὲν ἐν τοῖς βαλανείοις περιστάσεις ποιούμενοι, τὰ ἱμάτια ἀποβεβλήκασιν· οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ πεζομαχίᾳ καὶ ναυμαχίᾳ νικῶντες, ἐρήμους δίκας ὠφλήκασιν· εἰσὶ δ' οἳ καὶ πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος αἱροῦντες, παρεδειπνήθησαν. 5 πάνυ δὲ ταλαίπωρον αὐτῶν ἐστι τὸ ἐπιτήδευμα. ποίᾳ γὰρ οὐ στοᾷ, ποίῳ δὲ ἐργαστηρίῳ, ποίῳ δὲ μέρει τῆς ἀγορᾶς οὐ διημερεύουσιν, ἀπαυδᾶν ποιοῦντες τοὺς ἀκούοντας οὕτως, καὶ καταπονοῦντες ταῖς ψευδολογίαις;

NOTAE

περὶ λογοποιίας;] Furl. Λογοποιία. Eclogario Stobaei inſertum legitur hoc Caput 12 p. 144.

1 ὑπαντήσας;] Cod. Gal. 1. 2, Baroc. et Oſborn. ἀπαντήσας. ſolemni permutatione. Recepit tamen in exemplo ſuo Suartius. At diſcrimen, quod volunt nonnulli intercedere inter verba ἀπαντᾶν et ὑπαντᾶν, vanum eſt haud dubie.

καταβαλὼν] Hac in lectione conſentiunt libri omnes. recte, opinor: vt non opus ſit coniecturis Virorum doctorum. Nam Caſaubonus quidem corrigi volebat μεταβαλών· ita tamen, vt lectionem vulgatam non prorſus reiiceret. Quare miror non parum, Kirchmanum auctoritati Caſauboni ita paruiſſe, vt receperit in textum μεταβαλών. Multo autem minus placet cum Galeo emendare καταλαβὼν τὸ ἦθος *ſumens, fingens, ſibi vultum.* nam tum videtur abeſſe debere Articulus. Geſnerus denique ſibi in mentem veniſſe oſtendebat, legi poſſe καταστaλών. At ipſe non multum tribuiſſe videtur huic coniecturae, quum καταβαλὼν ſeruandum quodammodo ſignificauerit.

πόθεν σὺ,] Lyc. Auber. πόθεν σύ; bene.

καὶ τί λέγεις;] Cod. Gal. 1. 2. 3. 4, Baroc. Trin. καὶ λέγεις τί; Codd. Guelff. καὶ λέγεις τί· Norib. Crat. Opor. καὶ λέγεις τί. Camot. καὶ λέγεις τί. Stob. Furl., vt Codd. Gall., καὶ λέγεις

γεις τί; Neque ſane video, cur repudiari debeat iſthaec lectio, ſi ſcribas λέγεις τι; *afferſne aliquid?* vt reddidit Politianus. Suartius quidem ita edi, in ſuo exemplo, curauit.

καὶ, ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπ. κ.] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. καὶ πῶς ἔχεις π. τ. ἐ. κ. non male, meo quidem iudicio, modo verba ſic diſtinguantur, καὶ, πῶς; ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπεῖν καινόν; Verba περὶ τοῦδε, manifeſtum eſt, capienda eſſe δεικτικῶς. Quod ſi teneas, facile intellegas, ineptam eſſe Nedhami coniecturam, qui emendabat, καὶ, ἔχεις περί του δ' εἰπεῖν καινόν; Nam particula δὲ ſic aut inepte, contra ſermonis ingenium, redundaret, aut certe auulſa male a verbo ἔχεις erraret.

καὶ ἐπιβαλὼν] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. καὶ ὡς ἐπιβαλών· vt iam Furlanus cenſuit legendum. Atque Pauus quidem ferendam putabat hanc lectionem, ſi ὡς acciperetur pro οὕτως, ex eaque ortum opinabatur πῶς ante verbum ἔχεις in iisdem libris, ſcriptum forte in margine a quodam. At vero mihi, vt ſunt diuerſa hominum hoc coniecturali in genere iudicia, ὡς natum videbatur e ſuperiore particula πῶς. quam ibi linguae leges admittant facilius, quam hic particulam ὡς.

ἐρωτᾷν] Norib. Crat. ἐρωτᾶν.

καὶ μὴν] Camot. καὶ μή· aeque vitioſe ac paullo poſt ἔασας. Mox in Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. eſt ἀγαθὰ ἐστὶ, vt in Cod. Baroc., omiſſa particula γε. Qua lectione, καὶ μὴ ἀγαθὰ ἐστὶ τὰ λεγόμενα, admiſſa Sylburgius recte iudicabat diſtinguendum eſſe poſt καὶ, et reliqua interrogatiue legenda. Et ſic iam Politianum video et legiſſe locum et interpretatum eſſe, *an quae feruntur bona ſunt?* Etiam in Chreſtomathia Geſneriana poſt λεγόμενα eſt nota interrogationis, quam nos ſeruauimus.

ἀποκρίνεσθαι] Sic cum Geſnero auſi ſumus reſcribere pro ἀποκρίνασθαι, cum iuſſu legum linguae ipſiuſque rei, tum auctoritate Norib., in quo diſerte ſcriptum eſt ἀποκρίνεσθαι, propagatum inde in Crat. Opor. Stob. Furl.

τί λέγεις] Camot. τὶ λέγεις. Et mox, vt Norib., οὐθέν· quae ſcriptura, vt ſupra diximus, melior hic etiam in Codd. Guelff. inueniebatur.

δοκῶ μοι] Camot. δοκῶμοι· more ſcribendi antiquo.

Ἀστεῖυ] Nemini ſuſpectum fuit hoc nomen vnquam, quam nuper Reiſquio, qui id mutandum cenſebat in Ἀετίυ, aut in Ἀστερίυ. nam *mihi quidem*, inquit, Ἀστεῖος *pro nomine proprio ignotum eſt.* Noua ſane, ſed nullo pacto ferenda, ratio emendandi, vel potius corrumpendi omnia in ſcriptis

ptis veterum, ſi velis diuitias linguae Graecae reuocare ad tuae paupertatem ſcientiae. Mihi certe Ἄστεος notum eſt pro nomine proprio. Memoratur enim Ἄστεος archon ab Pauſania 7, 25 et 9, 1: ad cuius priorem locum nota Sylburgii conferri poteſt.

Λύκων] Norib. λύκῶν. Crat. Opor. Stob. Furl. Λυκῶν.

φησὶν] Helmſt. φησί. Codd. Guelff. Norib. Crat. Opor. Furl. Camot. φασίν. male. In exemplo Stobaei Turicenſi auctum eſt vitium illud, neglegentia operarum, alio. legitur enim ibi, ὃ φασίν.

2 εἰσὶν αὐτοῦ] Cod. Gal. 5 εἰσὶν αὐτῷ. Etiam in marg. Morel. extat γρ. αὐτῷ. Quam lectionem Pauus praeferendam Vulgatae cenſebat, me non diſſentiente. Fieri tamen poteſt, vt eam pepererit ſequens vocabulum ὤν.

οὐθεὶς] Sic reſcribere non dubitauimus, auctoritate Codd. Guelff. Norib. et Camot., pro οὐδείς. Cauſſam diximus ſupra ad c. 2, 1.

ἐπιλαθέσθαι] Ita legunt libri omnes, niſi quod in Norib. Crat. Opor. Furl. eſt ἐπιλάθεσθαι. Neque aliam in libris ſuis ſcripturam Politianus inueniſſe videtur. vertit enim locum ſic, *hi ergo rumorum nuncii tales ſunt, qui latere poſſint neminem.* At vera eſt haud dubie coniectura Caſauboni, qui docuit emendandum eſſe ἐπιλαβέσθαι. quod verbum nos eo minus dubitauimus recipere, quum idem fecerint ante nos Nedhamus, Geſnerus in Chreſtomathia, Suartius, et, diu ante eos, Kirchmanus ac Schmidius.

διηγεῖται] Norib. Crat. Opor. Furl. διηγῆται. Mox Camot. aeque vitioſe exhibet Πολυσπάρχων.

μάχῃ] Norib. μάχη. At in marg. Caſaub. a. 1612 et in marg. Heinſ. legitur μάχην· quod vnde petitum eſſet, neſciebam tum quum haec ſcripſi. Et Bencelius quidem lectionem μάχην, quam ait in MS. inueniri, vellem addidiſſet quo, vt Ἀττικωτέραν, praeferebat Vulgatae. At per ſe vtraque recte habet, etſi non ignoro, innumeris fere locis vnam permutatam eſſe cum altera ab librariis. Aeſchines de f. legat. p. 267 To. 2 Tayl. τοῖς τὴν μάχην νικήσασιν. Demoſthenes de cor. p. 544 εἰ κρατῆσαι συνέβη Φιλίππῳ τὴν μάχην. Sic apud Diod. Sic. 18, 30 p. 231 To. 2 eſt ἐὰν κρατήσωσι τὴν μάχην. at in Cod. Reg. 2 et Vatic. erat τῇ μάχῃ. Eadem horum Caſuum confuſio occurrit in libris Diodori Siculi 11, 26 p. 424 To. 1 νενικηκέναι τῇ ναυμαχίᾳ τοὺς Ἕλληνας· vbi Cod. Reg. 2 exhibebat τὴν ναυμαχίαν. Sic apud eundem 12, 31 in vtroque Codice Regio et Vatic. extabat ἐνίκησαν τὴν ναυμαχίαν, quum in aliis libris habeatur τῇ ναυμαχίᾳ. Ex quo exiſtimari

ſtimari licet, Vueſſelingium apud Diod. Sic. 12, 28 pro νικήσαντες τῆς ναυμαχίας recte emendaſſe et recepiſſe νικήσ. τῇ ναυμαχίᾳ· ſed Marqulandum apud Aeſchin. c. Cteſiph. p. 435 To. 2, in verbis ὅτε τῇ περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίᾳ τὸν Πέρσην ἐνικᾶτε, ſine cauſſa voluiſſe corrigere τὴν ναύμαχίαν. Conf. hac de re Albertus Obſeruatt. N. T. p. 241 ſ.

Κάσανδρος] Furl. Κάσσανδρος. Mox pro εἴπῃ in Norib. Crat. Opor. eſt εἴποι e quo apud Stobaeum et in Furl. operae male fecerunt ἔποι. Etiam pro κἂν Norib. et Crat. habent κἂν —.

φήσει] Camot. φύσει. vitioſe.

ἐπεντείνειν] Cod. Gal. 1 in textu, et Cod. Gal. 2 in margine, ἐπεντείνει. male, vt vel βοᾶσθαι docet. Neque video, quomodo potuerit Nedhamo in mentem venire, legi poſſe ἐπεκτείνειν, quum ἐπεντείνειν multo aptius verbum ſit reique accommodatius.

καὶ πάντα γὰρ συμφωνεῖν] Vera lectio eſt haud dubie haec, καὶ πάντα συμφωνεῖν· ταὐτὰ γὰρ λέγειν περὶ τῆς μάχης. Sic certe legebant Codd. Gall. Baroc. Oſborn. Trin., etiam Guelff., in quibus tamen erat, vt in Trin., auctore Galeo, ταῦτα. ſolemni errore. Ex editis libris eundem verborum ordinem exhibent Norib. Crat. Opor. [in quibus tamen eſt ταυτὰ] Camot. Furl. Morel. Stob. Aub. Steph. Lyc. Sylb. Sed in Camot. Steph. Lyc. Aub. Morel. Sylb. ſcriptum eſt ταῦτα. Geſnerus in Chreſtomathia edidit, καὶ πάντα συμφωνεῖν, ταὐτὰ δὲ λέγειν περὶ τῆς μάχης· neſcio quorum librorum auctoritate. Nedhamus et Suartius receperunt, poſt Kirchmanum, de Caſauboni ſententia, καὶ πάντας συμφωνεῖν· ταὐτὰ γὰρ λέγειν περὶ τῆς μάχης. Iam etſi librarii facile potuerint ſcribere πάντα pro πάντας, quia verbum ſequens incipit ab littera σ: tamen Neutrum genus mihi hoc loco ita videtur vſurpari, vt in noto illo Ouidii verſiculo, *cuncta ſequuntur opes*, et 1 Cor. 1, 27 τὰ μωρὰ et τὰ ἀσθενῆ. Certe hoc magis cadit in naturam et ingenium λογοποιοῦ. Galeus denique edidit, καὶ πάντας γὰρ συμφωνεῖν· ταὐτὰ λέγειν. Reſtat, vt afferamus, pro inſtituto noſtro, coniecturas Virorum doctorum, ſed inanes illas minuſque neceſſarias. Reiſquius quidem locum ita conſtituendum cenſebat, καὶ πάντα γὰρ συμφωνεῖν, καὶ ταὐτὰ λέγειν. modeſta ſane nec audax coniectura! Pauus tripliciter ſanari poſſe verba male ſcilicet affecta putabat, aut ſic, καὶ πάντας γὰρ συμφωνοῦντας, ταὐτὰ λέγειν περὶ τῆς μάχης· aut ita, καὶ πάντας γὰρ συμφωνεῖν, ταὐτὰ λέγοντας περὶ τῆς μάχης· aut hoc modo, καὶ πάντας γὰρ συμφώνως ταὐτὰ λέγειν περὶ τῆς μάχης. fruſtra, et libris omnibus abdicentibus, etiam

etiam lingua repugnante. neque enim dici poſſe videtur *ςυμφώνως ταῦτα λέγειν.*

ζωμὸν] Ita libri ſcripti omnes, etiam Guelff. recte haud dubie, licet Stephanus Furlanuſque ſecus ſenſerint. Etiam vernacula lingua ſolet cruorem effuſum ſimili vocabulo appellare. Altera lectio *φόνον*, quam probabant Stephanus, Lycius, Furlanus, et quam ex editis libris exhibent Norib. Crat. Opor. Stob. Sylb. Furl. margg. Caſaub. Heinſ. Morel. et Aub., manifeſte gloſſema redolet. Sed *ψωμὸν*, quod Pauo reponi poſſe videbatur, non eſt vnius aſſis.

ὀρῷν] Norib. *ὀρχὺν* —. Crat. *ὀρᾶν.*

ἀυτῶν πάντων] Cod. Gal. 1 *ἀυτὸν πάντων.* Gal. 3 *ἀυτῶν πάντα.* Reiſquius inde faciebat *ἀυτὰ πάντων.* opinor, ſine cauſſa: quum lectio Vulgata ſit ſatis commoda et apta.

3 *ἤδη*] Camot. *ἤδης*: et Norib. *οἰκία.* Mox Camot. vitioſe exhibet *οἶδε* pro *εἶδε.* quam tamen ſcripturam ego reperi etiam in Codd. Guelff. Caeterum totum locum Suartius, in ſuo exemplo, ita diſtinxit, *κρυπτόμενόν τινα ἐν οἰκίᾳ ἤδη πέμπτην ἡμέραν,* h. e. *πέντε ἡμέρας.*

καὶ πάντα διεξιὼν] Cod. Gal. 1 *καὶ ταῦτα πάντα διεξιών.* Cod. Gal. 2. et Baroc. *καὶ ταῦτα διεξιών*· quam poſteriorem lectionem Caſaubonus praeferendam cenſebat Vulgatae, cui aſſenſus eſt nuper, vt video, Reiſquius, quum iam antea eam receperit Kirchmanus in textum. At quanquam e ſcriptura Cod. Gal. 1 iudicari poſſit, libros variaſſe olim et diſcrepaſſe inter ſe, ita vt fuerit in quibuſdam *ταῦτα*, in aliis *πάντα*· tamen quum reliqui libri ſcripti, vt Guelff. Gal. 3. 4. 5, Trin., etiam editi ante Nedhamum omnes, legant *καὶ πάντα διεξιών*· quum nec ſententia et ſeries orationis abdicat: nil mutandum eſſe arbitror. Nam Nedhamo quidem placuit vtrumque, et *ταῦτα* et *πάντα*, recipere: quem ſequutus eſt, vt ſolet, Suartius.

πῶς οἴεσθε; πιθανῶς σχετλιάζει] Priora verba ſunt verba Theophraſti, *ἐν παρενθέσει* ponenda. lectores enim appellat et facit iudices, an putent, *λογοποιὸν* lamentatione iſta fidem facere probareque dicta poſſe auditoribus. ſic enim ego intellego Aduerbium *πιθανῶς.* Neque offendere quenquam debet cum Pauo Pluralis, quum libellus inſcriptus ſit Polycli. At vero reliquit eum Theophraſtus filiis omninoque poſteris: et quid impedit, ne putemus, compellari ab eo omnes, vt diximus, libelli lectores? Atque ſic, praeeunte Caſaubono, non aliter, ediderunt Heinſius, Bencelius, Nedhamus, etiam Geſnerus in Chreſtomathia. Sed addamus, pro inſtituto noſtro, varietatem

tem lectionis, quae reperitur in libris, cum ſcriptis, tum etiam editis. Cod. Gal. 1. 2, Baroc. πῶς οἴεσθαι πιθανῶς σχετλιάζειν λέγων. Guelf. 2 πῶς οἴεσθε πιθανῶς σχετλιάζειν λέγων. ε et αι innumeris locis permutata ſunt inter ſe á librariis, et σχετλιάζειν pro σχετλιάζει peperiſſe videtur verbum praecedens. Cod. Gal. 3. 4. 5 et Guelf. 1 πῶς οἴεσθε, πιθανῶς σχετλιάζει. Cod. Trin πῶς οἴεσθε πιθανὸς σχετλιάζει λέγων. ferri, credo, poteſt πιθανὸς, Adiectivum pro Aduerbio. Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. πῶς οἴεσθε πιθανῶς σχετλιάζει λέγων. Camot., vt Cod. Guelf. 1, πῶς οἴεσθε, πιθανῶς σχετλιάζει λέγων. Steph. πῶς οἴεσθε πιθανῶς σχετλιάζει; Lyc. Sylb. Aub. Morel. πῶς, οἴεσθε, πιθανῶς σχετλιάζει; Longiſſime vero recedunt ab hac ſcriptura coniecturae Nedhami et Paui, inanes ſine dubio. Nam Nedhamus quidem putabat legi poſſe, aut καὶ ταῦτα πάντα διεξιὼν (ὡς οἴεσθαι) πιθανῶς, σχετλιάζει λέγων· aut καὶ ταῦτα πάντα διεξιὼν (ὡς οἴεται) πιθανῶς, σχετλιάζει λέγων. Quae poſterior coniectura ſeſe Suartio ita probauit, vt eam receperit: quum tamen Nedhamus ipſe eam quam nos tuemur, lectionem veram genuinamque exiſtimauerit. Pavus vero ſcribendum ſuſpicabatur, aut καὶ πάντα διεξιὼν, ὡς οἴεσθαι πιθανὸς, σχετλιάζει λέγων· aut καὶ πάντα διεξιὼν, ὡς οἴχεσθαι πιθανὸς, σχετλιάζει λέγων. At mihi nec οἴχεσθαι πιθανὸς dici poſſe videbatur, nec οἴεσθαι vſquam Paſſiue accipi memineram. Nuper denique exortus eſt diuina poëta, Clotius, qui ſe verum ſcilicet loci ſenſum reperiſſe gloriaretur, modo ſcriberetur aut ſic, κ. π. δ. σχ. καὶ πῶς οἴεσθε; πιθανῶς· aut ita, κ. π. δ. πῶς οἴεσθε; λέγει, καὶ πιθανῶς σχετλιάζει δυστυχ.

Κάσανδρος] Furl. Κάσσανδρος. Et mox Norib. Crat. ὦ ταλ.

ἐνθυμῇ τὸ τῆς τύχης] Nedhamus, fide, vt ait, et auctoritate Codd. Gall., edidit, vt iam Caſaubonus edi volebat, ἐνθυμῇ τὸ τῆς τύχης; Neque vero in Norib. Crat. Opor. aliter interpunctum eſſe locum video. licet in Opor., etiam in Norib., vt opinor, perperam expreſſum ſit τήχης. vtraque interpunctio recte habet. Iidem libri et Morel. Furl. habent, vt alias, ἐνθυμῇ. Et in Helmſt. extat, errore operarum, credo, ἐνθυμῇ τὸ σῆς τύχης. Caeterum hic quoque commenta ingenii Suartiani licet admirari. Is enim reponendum ſomniabat αἰσθάνῃ τὸ τῆς τύχης· ἀλλ᾽ οὐκ αἰσχρὸς γενόμενος, hoc ſenſu, *fortunae adverſitates ſentis, ſed turpe nihil habebas, quod iſtas mereretur:* vel, ſi verba ἐνθυμῇ τὸ τῆς τύχης ad Caſſandrum referrentur, malle ſe aiebat legere, ἐνθυμοῦ τὸ τῆς τύχης. in notis eius bis ſcriptum eſt vitioſe τὰ τῆς τύχης.

ἀλλ᾽ οὖν ἰσχυρὸς γενόμενος] Caſaubonus emendari volebat ἀλλ᾽ οὖν ἰσχυρός γε γενόμενος.

quam

quam coniecturam Reiſquius ita probabat, vt intellegeretur ἥττηται, vel ἐζώγρηται, hoc ſenſu, *et prius victus et captus non fuit, quam virtutem ſuam et fortitudinem monſtraſſet.* nam ἰσχυρὸς ait plebeium eſſe vocabulum pro ἀνδρεῖος. Mihi vero neutrum placebat. Nam ἰσχυρὸς quidem omnino de potentia et opibus capiendum videtur, vt ſenſus exiſtat, vti iam Geſnerus praeclare vidit, hic, *At ſane potens iam erat, quo magis mirum, tantas opes concidiſſe.* Omnium autem minime audiendus eſt Auberius, qui iubebat legi ἄλλως ἰσχυρὸς γενόμενος, verbaque haec inſeri inter verba ὦ ταλαίπωρος et ἐνθυμοῦ τὸ τῆς τύχης, ita, *o calamitoſiſſimus, quum praeſertim praepotens fuerit. conſidera fortunae inconſtantiam.*

δεῖ δὲ αὐτὸ σὲ μόνον] Cod. Gal. δεῖ τ' αὐτόν γε μόνον. Cod. Gal. 2 et Baroc. δεῖ δ' αὐτόν γε μόνον. Caeteri Codd. Nedhami, etiam Trin. et Guelff., habebant δεῖ δ' αὐτόν σε μόνον. Norib. Crat. Opor. Camot. Stob. Furſ. δεῖν δὲ [Camot. δ'] αὐτόν σε μόνον. Etiam in margg. Caſaub. et Heinſ. extat αὐτόν. Geſnerus autem in Chreſtomathia edidit δεῖ δ' αὐτό σε μόνον. Caeterum in Verſione Politiani Latina video omiſſa eſſe haec verba.

προσδεδράμηκε] Camot. πρὸς δεδράμηκε.

4 τῶν τοιούτων ἀνθρώπων] Camot. vitioſe ſcriptum ex hibet τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον. Mox pro τί ποτε in Cod. Trin. erat τί δήποτε. vt praefat. 1. non male. Caeterum laudatur hic locus Theophraſti ab Solano ad Lucianum Philopſeud. 1 p. 30 To. 3. Verba Luciani ſunt (loquitur de iis qui mendacia veritati anteponunt ſine cauſſa) τούτους οὖν ἐθέλω εἰδέναι, τίνος ἀγαθοῦ τοῦτο ποιοῦσιν.

εἰσὶ δ' οἱ καὶ πόλεις] Pro πόλεις in libris ſcriptis omnibus, etiam Palatt. et Guelff., extabat, vt in editis antiquis, πλεῖσοι. Sed cum verbum αἱροῦντες, tum verba κατὰ κράτος, ſatis declarant, veram eſſe coniecturam Caſauboni, qui primus reſtituit πόλεις. quod vocabulum nos, poſt Kirchmanum, Schmidium, Nedhamum, Suartium, et Geſnerum in Chreſtomathia [in qua etiam eſt εἰσὶ δὲ], eo minus dubitauimus recipere, quum certiſſimum ſit, ex altera ſcriptura nullum prorſus ſenſum exprimi, nedum elici, poſſe: vt mirandum non videatur, neque Pircamerum, neque Politianum, neque Lycium, quum omnia putarint ſana et integra eſſe, ſe expedire inde potuiſſe. Conſentire autem in falſa iſta lectione omnes libros, non debet cuiquam mirum videri, quum etiam in libris aliorum ſcriptorum reperiantur multa huius generis exempla. vt apud Lucianum Pſeudomant. 19 p. 226 To. 2 erat in omnibus libris Ἀντιλόχου, quum legendum ſit Ἀμφιλόχου, quod receptum

receptum eſt in editione noviſſima, auctoritate Solani et Geſneri: et apud eundem Lucianum Philopſeud. 12 p. 40 To. 3 omnes libri exhibent συνηυλίσθησαν, quum reponendum ſit συνηλίσθησαν, de eiuſdem Solani coniectura. Apud Theophraſtum πλεῖστοι ortum eſt haud dubie, librariorum inſcitia, e nota qua ſcriptum erat πόλεις [πο^λ^ςς]: qua de re adeundus eſt ad hunc locum Nedhamus. Pauus reſcribi iubebat πλεῖστα. quod et frigere nimium et reſpui ab particula καὶ, quis non videt? Caeterum Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. legunt οἳ, καὶ πλεῖστοι λέγω, κατὰ κράτος αἱροῦντες. contra ingenium linguae. Et Suartius cum Nedhamo edidit πόλεις τῷ λόγῳ. Sed Articulus ille meas quidem aures offendebat non parum.

κατὰ κράτος] Codd. Guelff. Steph. Aub. Morel. καταπράτος. qua de ſcriptura, quae occurrit in libris manu ſcriptis antiquis, videndus eſt Vuaſſius in Praefatione Duqueri ad Thucydidem. Mox Furl. παρεδειπνόθησαν. perperam.

5 πάνυ δὲ] Codd. Gall. Baroc. Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Morel. Aub. Furl. Nedh. πάνυ [Opor. Furl. πάνη] δή. fortaſſis vere. Certe etiam Politianus ſic ſcriptum reperiſſe videtur in ſuis libris, quum in Verſione eius Latina habeatur *igitur*.

ποίᾳ γὰρ οὐ στοᾷ] Codd. Gall. Trin. Vulc. Oſborn., etiam Guelff., itemque Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. ποία γὰρ οὐ στοά· [Norib. Crat. Opor. Furl. ποῖα — στοᾶ] ποῖον δὲ ἐργαστήριον. praue. Sed Caſus iſti ſaepiſſime permutati ſunt inter ſe ab imperitis et neglegentibus librariis. Hinc iam in marg. Stob. recte annotata extat altera lectio ποίῳ δὲ ἐργαστηρίῳ. quae verba in Helmſt. et Budiſ. perperam omiſſa ſunt. Caeterum non dubito, quin particula οὐ ante nomen στοᾷ delenda ſit et eiicienda, quum ſequatur, οὐ διημερεύουσιν.

ποίῳ δὲ μέρει] Norib. Crat. ποίω δὲ μέρει.

ἀπαυδῶν] Norib. Crat. ἀπαυδᾶν. Sed Camot. Furl. ἀπαυλᾶν. errore operarum.

οὕτως] Codd. Guelff. Camot. οὕτω. numeroſius profecto et concinnius.

καταπονοῦντες] Camot. κατὰ πονοῦντες. Codd. Gall. ἀκόντας, οὕτως καὶ καταπονοῦσι. Decepit fortaſſe librarios verbum praecedens διημερεύουσιν. Caeterum coniecturas Nedhami et ipſe, vt ineptas, ita vanas quoque, arbitror eſſe cum Pauo. Volebat enim legi, vt conſuleret ſcilicet auctoritati Codicum ſuorum, aut ἀκόντας, ὄντως καὶ καταπονοῦσι, aut ἀκόντας, οὓς καὶ καταπονοῦσι.

ΚΕΦ. Θ

ΠΕΡΙ ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ἀναισχυντία ἐστι μὲν, ὡς ὅρῳ λαβεῖν, καταφρόνησις δόξης αἰσχροῦ ἕνεκα κέρδους· ὁ δὲ ἀναίσχυντος, τοιοῦτος οἷος πρῶτον μὲν ὃν ἀποστερεῖ, πρὸς τοῦτον ἀπελθὼν δανείζεσθαι. εἶτα θύσας τοῖς θεοῖς, αὐτὸς μὲν δειπνεῖν παρ᾽ ἑτέρῳ, τὰ δὲ κρέα ἀποτιθέναι ἁλσὶ πάσας· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ἀκόλουθον, δοῦναι, ἀπὸ τῆς τραπέζης ἄρας κρέας καὶ ἄρτον, καὶ εἰπεῖν ἀκουόντων πάντων, εὐωχοῦ τίμιε. 2 καὶ ὀψωνῶν δὲ, ὑπομιμνήσκειν τὸν κρεωπώλην, εἴ τι χρήσιμος αὐτῷ γέγονε. καὶ ἑστηκὼς πρὸς τῷ σταθμῷ, μάλιστα μὲν κρέας, εἰ δὲ μὴ, ὀστοῦν εἰς τὸν ζωμὸν ἐμβάλλειν· καὶ ἐὰν μὲν λάβῃ, εὖ ἔχει· εἰ δὲ μὴ, ἁρπάσας ἀπὸ τῆς τραπέζης χολίκιον, ἅμα γελῶν ἀπαλλάττεσθαι. καὶ ξένοις δὲ αὐτοῦ θέαν ἀγοράσας, μὴ δοὺς τὸ μέρος, θεωρεῖν. ἄγειν δὲ καὶ τοὺς υἱεῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν, καὶ τὸν παιδαγωγόν. 3 καὶ ὅσα ἐωνημένος ἄξιά τις φέρει, μεταδοῦναι κελεῦσαι καὶ αὐτῷ, καὶ ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐλθὼν, δανείζεσθαι κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον. καὶ ταῦτα χρήσαντας, ἀναγκάσαι ἀποφέρειν πρὸς αὐτόν. δεινὸς δὲ καὶ πρὸς τὰ χαλκεῖα τὰ ἐν τῷ βαλανείῳ προσελθὼν, καὶ βάψας ἀρύταιναν, βοῶντος τοῦ βαλανέως, αὐτὸς αὐτοῦ καταχέασθαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι λέλουται, ἀπιών· κἀκεῖ, Οὐδεμία σοι χάρις.

NOTAE

περὶ ἀναισχυντίας] Furl. *Ἀναισχυντία·* et in Camot. praue ſcriptum legitur *περὶ ἀνεσχυντίας.* Stobaei Eclogis inſertum eſt hoc Caput a Geſnero 32 p. 213.

1 *ὃν ἀποστερεῖ*] In exemplo Benceliano operae perperam dederunt *ὃ ἀποστερεῖ·* quod vitium ipſe Bencelius correxerat manu ſua in meo exemplari, quod donauerat magno illi Fabricio. Paullo ante ab Vpſal. 1 aeque male abeſt *τοιοῦτος.*

ἄρας κρέας καὶ ἄρτον] In Cod. Gal. 1 erat, ordine verborum inuerſo, ἄρτον καὶ κρέας ἄρας· qui ordo quum auribus Nedhami viſus eſſet numeroſior et quaſi plenior, eum ſeruandum in ſuo exemplo duxit, et poſt eum Suartius. Neque dubitandum videtur, quin Politianus et ipſe vſus ſit Codice tali. Verſio certe eius Latina declarat id, puto, ſatis, in qua eſt *et panem et carnem largitur e menſa.* At vero leges linguae mihi videbantur poſtulare, vt anteponeretur verbum: deinde ipſum ordinem verborum, qui eſt in reliquis libris, rotundiorem putabam et concinniorem, vt ſunt diuerſa aurium etiam doctarum iudicia. Caeterum in nonnullis editionibus antiquis, vt Norib. Crat. Opor. Morel. Steph. et aliis, ſcriptum extat ἄρας.

τίμιε] Notum eſt, Salmaſium [ad Solin. p. 34 Trai.] correxiſſe legendumque docuiſſe Τίβιε, quod fuiſſet olim nomen ſeruile, vt Γέτας, Σύρος, Δᾶος. recte. Stephanus Byzantinus: Τίβιον, ὄρος Φρυγίας, ἀπὸ Τιβίȣ τινός· ἐκ τȣ́τȣ καὶ Τιβίȣς τȣ̀ς δȣ́λȣς καλȣ̃σι. Strabo 7 p. 467 Almel. ἐξ ὧν γὰρ ἐκομίζετο, ἢ τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις ὁμωνύμȣς ἐκάλȣν [Attici] τȣ̀ς οἰκέτας, ὡς Λυδὸν, καὶ Σύρον, ἢ τοῖς ἐπιπολάζȣσιν ἐκεῖ ὀνόμασι προσηγόρευον, ὡς Μάνην ἢ Μίδαν, τὸν Φρύγα· Τίβιον δὲ, τὸν Παφλαγόνα. Legitur autem Τίβιος vt nomen ſerui apud Lucianum Timon. c. 22 To. 1 et Gallo c. 29 p. 747 To. 2. Neque dubitarunt id recipere hoc loco Nedhamus et Suartius, probante etiam Solano ad Lucian. d. l. p. 132 To. 1. Reiſquio vero, admiſſa lectione iſta, quod Τίβιος nomen Romanum fuiſſet, ſequi videbatur, auctorem libelli non eſſe poſſe Theophraſtum Ereſium. Quod etſi temere dictum apparet; etſi non ignoro, quam facile potuerint ab librariis permutari litterae μ et β, praeſertim quum littera β in libris antiquis, et ſcriptis et editis, propemodum ſimilis reperiatur litterae υ, vt in editione Ptolemaei Baſilienſi; etſi magnus ille Hemſterhuſius [ad Lucian. d. l. p. 133 To. 1] etiam apud Strabonem lib. 4 p. 298 A pro Τιμίȣς corrigendum cenſet Τιβίȣς· tamen ego apud Theophraſtum cum Pauo arbitror retinendam eſſe lectionem Vulgatam, non tam propterea, quod nullum varietatis veſtigium compareat in libris veteribus, quam quod, deleto inductoque vocabulo τίμιε, magna periret pars ἀναισχυντίας. Nam impudentis eſt, ſeruum, hominibus liberis praeſentibus et audientibus, appellare τίμιον. Neque Hemſterhuſium d. l. diffiteri video, Vulgatam lectionem commode vindicari poſſe: qua de re Caſauboni Commentarius inſpici debet. In Cod. Gal. 1 erat τιμιώτατε· quam ipſam ſcripturam, quam parum abeſt quin praeferendam Vulgatae cenſeam, dubitari nequit quin

quin inuenerit in Codicibus ſuis Politianus. habetur enim in Verſione eius Latina, *vir honoratiſſime*. Qua ipſa lectionis diuerſitate declarari puto, vanam eſſe illam de qua diximus, Salmaſii coniecturam.

2 ὀψωνῶν] Norib. ὀψωνῶν. Camot. ὀψωνίων. Fortaſſis voluit librarius in eo Codice, ex quo fluxit iſta editio, ſcribere ὀψωνιῶν, aut ὀψωνητιῶν.

τὸν κρεωπώλην] Norib. τȣ̃ κρεωπώλην.

χρήσιμος] Ita diſerte legebatur in Codd. Gall., etiam in nonnullis, vt videtur, Codicibus Caſauboni: neque ſententia loci aliter legi patitur. Accedit auctoritas librorum Politiani, in quibus et ipſis extitiſſe χρήσιμος, non χρήσιμον, quae eſt reliquorum librorum veterum lectio, oſtendit ſatis Latina Viri ſummi Verſio, in qua eſt, *ſi qua illis in re vnquam emolumento fuerit.* Etiam in marg. Auber. extat χρήσιμος. quod nos in contexta migrare iuſſimus cum Kirchmano, Schmidio, Nedhamo, Suartio, et Geſnero in Chreſtomathia, aſſentientibus Lycio et Pauo.

γέγονε καὶ ἔσηκώς] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. γέγονεν ἔσηκώς.

ὀσῦν — εἰ δὲ μὴ] Aberant haec verba ab Cod. Guelf. 2: abſunt etiam ab Camot. Cauſſa praetermiſſionis eorum quaerenda eſt in verbis εἰ δὲ μὴ, quae praecedunt. Eorum enim ſimilitudine decepti librariorum oculi, omiſſis verbis interiectis ſtatim aggreſſi ſunt ſcribere verba ἁρπάσας ἀπὸ τῆς τραπέζης. Quae oculorum neglegentia dici non poteſt quot et quanta pepererit menda in libris ſcriptorum veterum. Marqulandus quidem in Maximo Tyrio viginti fere locis ſic mutilatis et detruncatis reſtituit integritatem, ope Codicum, maxime Regii. Vid. notae eius p. 670, a.

εἰς τὸν ζυγὸν ἐμβάλλειν] Cod. Gal. 1. 2 εἰς τῶν ζωμὸν ἐμβαλεῖν. Cod. Baroc εἰς τῶν ζωμῶν ἐμβαλεῖν. ſolemni harum ſyllabarum permutatione. Etiam in Cod. Trin. et Guelf 1, ſcriptum erat ἐμβαλεῖν· et Politiani Verſio Latina quum habeat, *vel ſaltem oſſium aliquid ingeratur in ius*, nemo non videt, et ipſum legiſſe εἰς τὸν ζωμόν. At non intellexit Vir ſummus verba. nam primo εἰς τὸν ζωμὸν pertinet ad ὀσῦν, non ad ἐμβάλλειν· deinde ὀσῦν εἰς τὸν ζωμὸν eſt, vt Pauus, qui hic verum vnus vidit, praeclare docet, *os medulloſum quo ius adiuuetur.* Atque ego quidem lectionem hanc arbitrabar veram eſſe et ab ipſo Theophraſto profectam. Nam, vt taceam, eam non temere potuiſſe naſci, εἰς ζυγὸν ἐμβάλλειν neſcio quomodo frigere videtur. Etiam impudentiae natura requirit eandem lectionem magis, et verbum ſequens χολίκιον. nam χολίκιον minus eſt quam ὀσῦν εἰς

τὸν

τὸν ζωμὸν, non item quam ὀξῦν ſimpliciter. Sic vero ſatis intellegitur non opus eſſe coniecturis Suartii, qui legi iubebat ἤτι τῶν ζωμῶν vel ἢ τῦ ζωμῦ. Caeterum in Norib. eſt ὀξῦν.

ἐὰν μὲν λάβῃ] Cod. Trin., teſte Galeo, ἐὰν μὲν λάθῃ. repugnante et vetante orationis ſerie.

ἀυτῦ θέαν] Sic ſcriptum erat in Codd. Caſauboni, Nedhami, et noſtris, niſi quod in Guelff. extabat ἀυτῦ, vt in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Morel. Furl. Heinſ. Caſaub. a. 1612 et Geſn. At pro θέαν quod nec Furlanus, nec Lycius, probabat, Norib. exhibet κρέαν· e quo in Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. factum eſt κρέα, vt legit etiam Politianus, in cuius Verſione Latina eſt *cum hoſpitibus carnes emerit*. Eadem lectio notata eſt in marg. Heinſ., vt in notis Steph. et in marg. Morel. altera, θέαν. quam ſeries orationis confirmat. In Camot. ſcriptum video ἀυτῦ τὲ ἀναγοράσας. quae ſcriptura et veſtigia verae lectionis monſtrat, et fidem Camotii, vt in Praefatione diximus, declarat.

μὴ δὺς] Norib. μηδὺς —.

τὺς ὑιεῖς] τεῖς aberat ab Codd. Guelff., abeſtque a Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Aub. Morel. Sylb. Furl. Heinſ. Sed Lycius quum deeſſe aliquid videret, cenſuit παῖδας eſſe inſerendum. per ſe non male. Caſaubonus tamen et Furlanus verius exiſtimavere addendum ὑιὺς, quod receptum eſt in Kirchm. Lugd. a. 1612, Vpſal. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ. At nos maluimus cum Nedhamo et Suartio edere ὑιεῖς· quia forma haec, vt ad Praefationem libelli diximus, Ἀττικωτέρα eſt, et quoniam ſic apparet magis, qui factum ſit, vt a librariis omitteretur, quum ſequatur εἰς. Accedit quod in Cod. Baroc. et Trin. diſerte ſcriptum erat τὺς ὑιεῖς. ab qua quidem ſcriptura non longe recedebant Cod. Gal. 1 et 3. Nam in eo reperit Nedhamus τὺς ὡς εἰς· et in hoc erat τὺς ὑιεῖς ἴσως εἰς τὴν ὑϛεραίαν. Nimirum verba ὑιεῖς ἴσως ſcripſerat quis in margine, qui vſus eſſet Codice, in quo extaret τὺς ſimpliciter. quali Codice etiam Politianus vſus eſt haud dubie. Verſio enim eius Latina habet, *eos autem in diem poſterum ducit*. Caeterum exemplum ſimile omiſſi nominis poſt Articulum habetur in Axiocho ſ. 9, vbi omnes libri, praeter Mediceum, exhibent τῶν δὶς παῖδες, pro τῷ νῷ δὶς παῖδες, vt iam ad c. 1, 4 diximus.

3 ἐωνημένος ἄξιά τις] Norib. ἐωνημένος τὶς, omiſſo vocabulo ἄξια, quod abeſt etiam a reliquis libris, qui manarunt e Noribergenſi, Crat., Opor. Stob. Furl. In Cod. Baroc. erat ἐωνημένος τὶς ἄξια, ordine verborum inuerſo.

κελεῦσαι

κελεῦσαι] Norib. Crat. Opor. Furl. κελέυσαι.

αὐτῷ] Codd. Guelff. Norib. Crat. Opor. Stob. Aub. Camot. Steph. Lyc. Sylb. Morel. Heinſ. Furl. Lugd. a. 1612, Kirchm. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Budiſ. αὐτῷ.

δανείζεσθαι — ἄχυρον] Cod. Trin., auctore Nedhamo, δανείζεσθαι κριθὰς, ποτὲ δὲ κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον. Pauus putabat, duplicem olim in libris fuiſſe ſcripturam, quam librarius ſimul exhibuiſſet: alios legiſſe δανείζεσθαι κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον· in nonnullis extitiſſe, δανείζεσθαι ποτὲ δὲ κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον. recte. At non credibile eſt, fuiſſe in libris ποτὲ δὲ κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον. nam leges linguae iubent dici ποτὲ μὲν κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον. Itaque malim equidem librarium neglegentiae accuſare. is enim, ſcriptis verbis ποτὲ δὲ, oculos videtur reieciſſe in κριθὰς, atque adeo vtrumque, et κριθὰς et ποτὲ δὲ, bis ſcripſiſſe. Caeterum in Cod. Baroc. erat ἄχυρα, non ἄχυρον· quemadmodum in Verſione Politiani eſt, *interdum et paleas.* Doruillius ad Chariton. p. 46 legit ποτὲ δὲ ἄχυρον· ſed voluit haud dubie ab operis ſcribi ποτὲ δέ. quod non minus certum puto, quam temere ab eo tentatum eſſe illum Charitonis locum.

χρήσαντας] Salmaſius in de Vſuris p. 163 legit χρήσαντα. Reiſquius, inſerto Articulo, legendum cenſebat, καὶ ταῦτα τοὺς χρήσαντας. Non aſſentior. Debebat enim tum eſſe καὶ τοὺς ταῦτα χρήσαντας. nam καὶ ταῦτα hic quidem non videbatur accipi poſſe pro *atque adeo, et quidem.*

πρὸς αὐτὸν] Nedh. et Suart. πρὸς αὑτόν.

χαλκεῖα] Camot. χαλκεῖ. Mox pro προσελθὼν in Cod. Gal. 1 erat προσελθεῖν. non male. At Vulgata tamen arridet magis. nam προσελθὼν cohaeret potius cum Participio βάψας, quam cum Adiectiuo δεινὸς, a quo apertum eſt pendere Infinitiuum καταχέασθαι.

αὐτοῦ καταχέασθαι] Αὐτοῦ καταχέασθαι Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. et MSS. Nedhami omnes, praeter Oſborn., in quo erat αὐτῷ. Etiam Cod. Gal. 1 librarius ſcripſerat αὐτῷ, ſed ſuperne fecerat οῦ. Margg. Caſaub. a. 1612 et Heinſ. exhibent αὐτὸν, quae erat ſcriptura Cod. Guelf. 2. Sed Guelf. 1 habebat αὐτὸν, vt Camot.: quo in libro extat etiam καταχέεσθαι.

λέλειπται, ἀπιὼν· κᾀκεῖ] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. λέγεται. repugnante loci ſenſu. Sed particula κᾀκεῖ Viros doctos vehementer offendit. Auberius quidem legendum putabat κᾀκείνῳ· ita certe legitur in marg. exempli eius. Galeus coniiciebat κᾀκεῖνο· quod ipſum nuper Reiſquio venit in mentem. Nedhamus aut καὶ ἔτι reſcribi volebat, aut ὅτι

λέλυται· ἀπιὼν κἀκεῖθεν. Pauus denique rem ſibi viſus eſt acu tetigiſſe, corrigens ὅτι λέλυται, ἀπιών· Κάλει· ὐδεμία σοι χάρις. Non placet nunc, nec vacat, multis quaerere de veritate vanitateue harum coniectu-rarum, quae, quantum ego iudicare poſſum, vel ingenio linguae aduerſantur, vel cum conſuetudine loquendi Theo-phraſtea pugnant. Mihi cer-te Vulgata lectio piſce ſanior videbatur, et ſic explicanda eſſe, *dicit ſe lauiſſe, et abit: et ibi* (e loco vbi diſcedens ſtat), *Ego vero, inquit, gratiam tibi nullam.* Etiam Hem-ſterhuſius ad Lucian. p. 148 To. 1 nil mutandum cenſe-bat, modo κἀκεῖ verteretur, *et ibi, et tum porro.* Caeterum Norib. Crat. Furl. κἀκεῖ, vt alibi.

ΚΕΦ. Ι

ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΛΟΓΙΑΣ

1 Ἡ δὲ μικρολογία ἐςὶ Φειδωλία τῦ διαφόρυ ὑπὲρ τὸν καιρόν· ὁ δὲ μικρολόγος, τοιῦτός τις οἷος ἐν τῷ μηνὶ ἡμιωβόλιον ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν, καὶ συσσιτῶν ἀριθμεῖν τε κύλικας ὅσας ἕκαςος πέπωκε, καὶ ἀπάρχεσθαι ἐλάχιςον τῇ Ἀρτέμιδι τῶν συνδειπνύντων. καὶ ὅσα μικρῦ τις πριάμενος λογίζεται, πάντα Φάσκειν εἶναι ἄγαν. 2 καὶ οἰκέτυ χύτραν ἢ λοπάδα κατάξαντος, εἰσπρᾶξαι ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων. καὶ τῆς γυναικὸς ἀποβαλύσης τρίχαλκον, οἷος μεταφέρειν τὰ σκεύη, καὶ τὰς κλίνας, καὶ τὰς κιβωτὺς, καὶ διφᾶν τὰ καλύμματα. καὶ ἐάν τι πωλῇ, τοσύτυ ἀποδόσθαι ὥςε μὴ λυσιτελεῖν τῷ πριαμένῳ, καὶ ὐκ ἂν ἐάσαι ὔτε συκοτραγῆσαι ἐκ τῦ αὐτῦ κήπυ, ὔτε διὰ τῦ αὐτῦ ἀγρῦ πορευθῆναι, ὔτε ἐλάαν ἢ Φοίνικα τῶν χαμαὶ πεπτωκότων ἀνελέσθαι. καὶ τὺς ὅρυς δὲ ἐπισκοπεῖσθαι ὁσημέραι, εἰ διαμένυσιν οἱ αὐτοί. 3 δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι, καὶ τόκον τόκυ· καὶ ἑςιῶν τὺς δημότας, μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι· καὶ ὀψωνῶν, μηθὲν πριάμενος εἰσελθεῖν· καὶ ἀπαγορεῦσαι τῇ γυναικὶ μήτε ἅλας χρωννύειν, μήτε ἐλλύχνιον, μήτε κύμινον, μήτε ὀρίγανον, μήτε ὐλὰς, μήτε ςέμματα, μήτε θυηλήματα· ἀλλὰ λέγειν ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλά

πολλά ἐςι τȣ̃ ἐνιαυτȣ̃. 4 καὶ τὸ ὅλον δὲ, τῶν μικρολόγων καὶ τὰς ἀργυροθήκας ἐςὶν ἰδεῖν εὐρωτιώσας καὶ κλεῖς ἰωμένας· καὶ αὐτȣ̀ς δὲ φορȣ̃ντας ἐλάττω τῶν μικρῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἐκ ληκυθίων μικρῶν πάνυ ἀλειφομένȣς, καὶ ἐν χρῷ κειρομένȣς, καὶ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας ὑπολυομένȣς, καὶ πρὸς τȣ̀ς γναφεῖς διατεινομένȣς, ὅπως τὸ ἱμάτιον αὐτοῖς ἕξει πολλὴν γῆν, ἵνα μὴ ῥυπαίνηται ταχύ.

NOTAE

περὶ μικρολογίας] Furl. Μικρολογία. In Stobaei Eclogario habetur hoc Caput, 10 p. 135.

¹ τȣ̃ διαφόρȣ] Cod. Trin. τῶν διαφόρων· quae ipſa lectio extat in margg. Crat. Opor. Stob. Per ſe quidem, non habita librorum veterum, ratione, ferri poteſt, et Lycius eam praeferebat adeo Vulgatae. Caeterum in exemplo Stobaei Turicenſi meo mox vitioſe legitur ὑπὲρ τῶν καιρῶν.

ἡμιωβόλιον] Crat. Opor. ἡμιοβώλιον. vitioſe. Mox inter Infinitiuum ἀπαιτεῖν et Praepoſitionem ἐπὶ membranae Palatinae inſerebant ἐλθών· quod video inculcatum eſſe eodem loco in exemplo Schmidii Helmſtadienſi. male. Neque enim dubitare quiſquam poſſe videtur, quin irrepſerit e margine in contexta, adſcriptum a quodam, qui id intellegendum eſſe ita putaret, vt nuper Bencelius. quod tamen neceſſarium non eſt. Nam formula ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν per ſe valet, vt iam recte monuit Salmaſius [de Modo Vſurr. p. 61], *ventitare ad domum debitoris vt exigas.* qua de re plura dicta ſunt in Indice. Geſnerus ὁ μακαρίτης in Chreſtomathia ſic edidit, ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῶν συσσίτων· καὶ ἀριθμεῖν. Quam rationem non vna de cauſſa repudiandam puto. Nam primo repugnat illa omnibus libris: deinde inſolentior eſt verborum ordo, quam vt ferri poſſit in libello, cuius auctor ſequutus ſit communem cotidianamque loquendi conſuetudinem. volebat enim Geſnerus Genitivum τῶν συσσίτων pendere a verbo ἀπαιτεῖν· quod ipſum aduerſatur haud dubie linguae legibus, quae potius Caſum quartum requirunt. Praeterea non videbam, quomodo verba ἐπὶ τὴν οἰκίαν explicari poſſent. certe ne ita explicentur, vt a Caſaubono explicata ſunt, vſus ingeniumque particulae ἐπὶ vetat. Aliter vero accipi tum non poſſunt. Kirchmanus edidit ἀπαιτεῖν ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ. Suartius denique recipere auſus eſt ἀπαιτεῖν εἰκοῦιαν· intell. μερίδα τόκȣ· ita vt putaret,

taret, legi etiam poſſe ἐπὶ τὸν τόκον, vel ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον. Quae omnia fruſtra et inepte dicta ſunt.

συσσιτῶν] Sylburgius malebat, vt nuper Suartius, legi συσσίτων, qui Genitiuus penderet ab ſequenti Pronomine ἕκαστος· quam ſcripturam video iam a Politiano expreſſam eſſe in Verſione Latina. Accederem et ipſe libenter huic Virorum doctorum ſententiae, niſi ſtructura verborum perplexa videretur ſuadere alia omnia. quod etiam Pauus praeclare, vt multa alia hoc in libello, vidit. At iudicium eius de ſcriptura Codicum veterum non placet. Nimirum in Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. erat καὶ ὁ συσσιτῶν ἀριθμεῖν τὰς [Gal. 2 et Baroc. exhibebant melius τε] κύλικας ὅσας ἕκαστος πέπωκε. Iam quum ὁ ἀριθμεῖν nequeat dictum eſſe pro ὁ δεινὸς vel εἰωθὼς ἀριθμεῖν, vt ſomniabat Nedhamus: Pauus putabat, fuiſſe olim in quibuſdam libris καὶ ὁ συσσίτων ἀριθμῶν τὰς κύλικας, ὅσας ἕκαστος πέπωκε. Mihi vero lectio illa Codicum laudatorum ſic placet, vt ſacramento contendere poſſe videar, eam veram eſſe et genuinam, e qua nata ſit Vulgata: modo legatur καὶ συσσιτῶν ἀριθμεῖν τε κύλικας ὅσας ἕκαστος πέπωκε. Infinitiuus ἀριθμεῖν pendet ab οἷος, et τε refertur ad ſequentem particulam καί. Librarii autem aliiue, quos fugeret elegantia illa Attica, verba κύλικας ὅσας mutarunt in πόσας κύλικας. Caeterum in Cod. Guelf. 2 erat πέπωκεν pro πέπωκε. Sed in Auber. omiſſus eſt, operarum neglegentia, Infinitiuus ἀριθμεῖν, et in Norib. Crat. Opor. pro πέπωκε extat ἐκπέπτωκε. leg. ἐκπέπωκε. quod eſt in Stob. Furl. et in margg. Caſaub. a. 1612 et Heinſ. Quae eſt fortaſſis vera ſcriptura.

ἐλάχιστον] Geſnerus in Chreſtomathia edidit ἐλάχιστα, e coniectura haud dubie. Caeterum quaerebat Pauus, cur μικρολόγος diceretur Dianae potiſſimum libare? Placet vero mihi ea, quam idem ille Geſnerus attulit, ratio, quod σύσσιτοι ex venatione in primis epulati eſſent. V. tamen Index.

φάσκειν εἶναι] Codd. Gall. Trin. Vulc. Guelf. 1. 2 et Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. φάσκων εἶναι. perperam.

ἄγαν] Norib. Crat. Opor. Furl. ἀγάν. Sed ab Codd. Gall. Baroc. Trin. Guelf. 1. 2 aberat, neque in Camot. legitur. In Cod. Trin. reliquerat tamen librarius ſpatium inter Infinitiuum εἶναι et inter particulam καί. Pauus ſuſpicabatur, fieri poſſe, vt πάντα ἐστι fuerit formula δημοτικὴ, qua vſi ſint, qui vellent oſtendere, agi de ſumma rerum ſuarum. Non placet: praeſertim quum ſatis manifeſtum ſit, verba πάντα φάσκειν εἶναι ſic nullo modo cohaerere cum praecedentibus verbis ἴσα μικρῷ τις πρ. λογ.

[2] *χύτραι ἢ λοπάδα*] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. *χύτραν εἶναι ἢ λοπάδα*. Infinitiuum *εἶναι* Nedhamus opinabatur natum eſſe e Pronomine *τινά*. Et Pauo videbatur in libris olim nonnullis fuiſſe *εἰκῆ*, quod a manu librarii rudi mutatum eſſet in *εἶναι*. At vero mihi neutra placet ratio, quum ſatis apertum eſſe videatur, *τὸ εἶναι* illuc veniſſe, errore oculorum librarii, e praecedenti verſu; quod vel locus eius arguat alienus. Caeterum in Furl. pro *λοπάδα* eſt *λοπάδια*· quod ipſum puto operis correctoriue deberi.

εἰσπρᾶξαι] Opor. Stob. Furl. *εἰσπράξαι*. Norib. *εἰσ πράξαι*. Crat. *εἰς πράξαι*.

ἀποβαλούσης] Cod. Trin. *ἀποβαλλούσης*, auctore Galeo. quod Tempus repudiat res ipſa. nam *μικρολόγος* quaerit trichalcum, quum vxor id amiſit, non quum amittit. Cod. Baroc. exhibebat *ἐκβαλούσης*. qua lectione, quae lectorem iuberet de crumena cogitare, Pauus putabat confirmari ſcripturam *τρίχαλκον*. recte. At et altera lectio poteſt lectorem admonere de crumena. Nam etſi in omnibus libris, et ſcriptis et editis, habetur *τρίχαλκον*· tamen Nedhamus cenſebat legendum aut *τρίχαπτον*, aut *τρίχαπτον*, quod vocabulum *τρίχαλκον* non occurreret apud alios ſcriptores. Qua in re ducem ſequutus eſt Duportum, qui tamen ferri poſſe putabat *τρίχαλκον*, vt *δίχαλκον* apud Pollucem [9,65], et *πεντέχαλκον* ac *δεκάχαλκον* apud Plutarchum. At quam vana ſit iſta Nedhami ratio, quamque inanis, neminem non videre ſperamus, quum hoc modo omnia vocabula rara et *ἅπαξ λεγόμενα* delenda ſint et inducenda in ſcriptis veterum. Deinde legitur tamen *tricbalcum* apud Vitruvium 3, 1: aptiſſimumque eſt ad demonſtrandam ſordidam *μικρολόγου* leuitatem. Caeterum ne quid diſſimulaſſe videamur, Politianus in Verſione ſua Latina habet, *cumque monile aut pectinem vxor amiſerit*, ita vt valde probabile ſit, eum vſum eſſe Codice, in quo fuerit *περίαπτον ἢ τρίχαπτον*· niſi quidem *monile aut pectinem* vnius vocabuli duplex eſt interpretatio.

κλίνας] Camot. *ἠλίνας*.

καὶ διφᾶν τὰ καλύμματα] Ita legebant Codices ſcripti omnes, in his Trin. et vterque Guelferbytanus. Neque vero aliter exhibentur verba in libris editis, niſi quod in Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. eſt *καὶ δίφος τὰ καλύμματα*, et in margg. *δίφρους καί*. Et Codex Duporti vetus, in quo ait ſe inueniſſe eandem lectionem, *καὶ δίφρους καὶ τὰ καλύμματα*, haud dubie eſt vnus ex libris illis editis, neſcio an Oporinianus, quem ſcio alibi quoque laudari a Duporto. Hoc vero debet certiſſimum putari, librum illum veterem, ex quo Stephanus auctor eſt ſe

F 3 *διφᾶν*

διφᾶν repoſuiſſe pro δίφος, eſſe editionem Camotianam, in qua diſerte ſcriptum inuenitur διφᾶν. Quae lectio quum nitatur auctoritate tot tamque bonorum librorum, quibus addi poteſt Codex Politiani; is enim in Latina Verſione eandem ſcripturam expreſſit: quis dubitet, quin vera ſit et genuina? Atque hac ſola ratione poteſt debetque reiici altera lectio, καὶ δίφρους· nec propterea, quae erat Paui opinio, quod dici recte nequeat τὰ καλύμματα μεταφέρειν. Namque ſatis notum eſt hodie, vni verbo adiungi ſaepe ab antiquis ſcriptoribus plura nomina, modo ei reſpondeat nomen id, cui iunctum eſt.

πωλῇ] Camot. πομῇ.

ἐάσαι] Codd. Guelff., etiam Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. ἐάσας. Camot. ἔασας. male. Atque in iiſdem libris, et ſcriptis et editis, mox eſt, ἐκ τοῦ αὐτοῦ κήπου— διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀγροῦ.

ἐλάαν] Ita legitur in Norib. Crat. Opor. aliiſque libris. Sed Codd. Guelff., Camot. Morel. Heinſ. Vpſ. 1, Gal. 1. 2, Budiſ. et Geſn. in Chreſtom. exhibent ἐλαίαν. Stob. ἐλαῖαν. Et Lycius in notis auctor eſt, legi etiam ἔλειαν. quod tamen ego in nullo libro reperi. Fieri poteſt, vt ſit peccatum librariorum, reſcribendumque ἐλαίαν.

πεπτωκότων] Cod. Gal. 1 κειμένων· quod haud dubie aut a manu correctoris profectum eſt, qui ignorauerit, χαμαὶ etiam *in terram* ſignificare, χάμαζε· aut e gloſſemate natum. quod poſterius magis arridet.

ὅρους δὲ ἐπισκ.] Codd. Guelff. et Geſn. in Chreſtom. ὅρους δ' ἐπισκοπεῖσθαι.

ὁσημέραι] Ed. Gal. 1. 2 ὁσημέραν. quod poſſet neglegentia operarum peperiſſe videri, niſi Galeus ipſe in notis iuberet corrigi ὁσημέραι, ac ſi lectio ὁσημέραν e libris antiquis illuc veniſſet.

3 πρᾶξαι] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. πράξαι. Sed in marg. Aub. extat εἰσπράξαι. Quod ſi Auberius ſignificare voluit reponendum eſſe loco verbi ſimplicis; quod eo ſit credibile, quia etiam c. 6, 4 pro πράττεσθαι iuſſit reſcribi εἰσπράττεσθαι· errauit manifeſte. nam et πράττειν valet *exigere*, vt docuimus in Indice.

ἑστιῶν τοὺς δημότας] Ita auſi ſumus edere cum Nedhamo et Suartio, quum in omnibus aliis libris legatur ἑστιῶν δημότας, omiſſo Articulo. Sed primo res ipſa loquitur, intellegi δημότας τοῦ μικρολόγου, non alios: deinde in Cod. Gal. 1 ſcriptum erat diſerte ἑστιῶν τὰς δημότας· haud dubie pro τοὺς δημότας. V. Index.

παραθεῖναι] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. παραθῆναι. perperam. Mox pro μηδὲν in Codd. Guelff. erat, vt in Norib. Camot., μηθὲν, quod tanquam Ἀττικώτερον non dubitauimus reuocare.

γυναικὶ]

γυναικὶ] Camot. γυναίκι.

μήτε ἅλας χρωννύειν] Haec erat ſcriptura omnium Codicum calamo ſcriptorum, eſtque lectio librorum editorum plerorumque, niſi quod aberant verba iſta ab Cod. Guelf. 2, vt ab Camot. In Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. ſcriptum eſt χρωνύειν, ſimplici ν· et in Stob. praeterea inter ἅλας et χρωννύειν extat ſignum aſteriſci, quaſi videatur deeſſe aliquid. Etiam Caſaubonus in ea erat opinione, vt crederet, locum eſſe mutilum et corruptum. neque enim reperiebat, quomodo verbum χρωννύειν, quod interpretabatur *intingere*, etiam in notis ad Perſium p. 484, poſſet vllo modo referri ad ἐλλύχνιον et reliqua. Quapropter aut poſt χρωννύειν excidiſſe verba quaedam putabat, aut pro χρωννύειν corrigendum eſſe χρᾶν τινι, cenſebat. Quae poſterior ratio ſeſe Geſnero ita probauit, vt receperit in textum verba illa. Furlanus denique emendari iubebat χωννύειν h. e. *ſeruare, condere*, θησαυρίζειν. At vero mihi, homini nimis fortaſſe timido, nihil mutandum videbatur, modo verbum χρωννύειν cum Salmaſio [de modo vſurr. p. 306] explicaretur per *commodare*, *mutuo dare*. Nam primo quis credat, oculos et manus tot librariorum erraſſe in ſcribendo vno vocabulo: deinde quanquam leges analogiae poſtulare videantur, vt dicatur χραννύειν, vt legebatur in Gloſſario Salmaſii ἀνεκδότῳ· tamen quis ſcit, annon Attici maluerint dicere χρωννύειν? praeſertim quum etiam χρέως dicatur. Accedit quod Salmaſius teſtatur, c. 5 ſe reperiſſe in antiquiſſimo Codice ſcriptum diſerte χρωννύειν. Certe Pronomen τινι auribus meis videbatur, neſcio quomodo, inepte frigere. Caeterum Salmaſius in de Vſuris p. 168 legit totum locum, haud dubie e memoria, ſic, μήτε ἅλας χρᾶν ὐδενὶ, μήτε ἐλλύχνιον, μήτε κύμινον, μήτε ὀλὰς, μήτε ςέμματα, μήτε θυηλήματα. Et Pauus iure ridet Galei temeritatem: qui quum in Cod. Trin. ſcriptum reperiſſet ἅλλας χρωννύειν, reſcribendum cenſuit ἀλλάντας. At nemo non videt, librarium ſcribere voluiſſe ἅλας, temereque geminaſſe litteram λ.

ἐλλύχνιον] Norib. Crat. Opor. Furl. ἐλύχνιον. Camot. ἐλλίχνιων. quod Auberius mutari volebat in ἐρύσιμον, quod Theophraſtus loqueretur de eduliis. praeclara vero ratio! Atque in Furl. mox pro ὀλὰς, Norib. habet ὀλας, Crat. Opor. Stob. ὅλας, vitioſe legitur ἅλας· et, Galeo auctore, ὀρίγανον aberat ab Cod. Trin.

θυηλήματα] Nedhamus, et poſt eum Geſnerus, praeeunte Caſaubono, ediderunt θυλήματα· quam formam etiam Duportus probabat. Neque video ſane, cur Pauus eam prorſus reiecerit, quum nemo ignoret, cotidianam conſuetudinem ſaepius malle vti formis

 mis

mis vocabulorum contractis, quam integris; praeſertim quum in Heſychii quoque Gloſſario habeatur θυλήματα. Ego tamen et ipſe retinendum hic θυηλήματα cenſeo, quum libri ſcripti omnes conſentiant hac in ſcriptura, in his Codd. Guelff. et Trin.: et quum ſciam formas nominum tales a librariis permutatas eſſe non raro. Sic Timaeus in Gloſſis Platonicis laudat e Platone θυήματα. At hodie in libris Platonis extat vbique θύματα. Caeterum Camot. vitioſe exhibet θυκλήματα. Sed quum paullo ante pro κλίνας in eodem libro ſit ἠλίνας· fieri poteſt, vt manus operarum litteras η et κ permutauerint.

ὅτι] Norib. ὅτι· et mox πολλά ἐςὶ — vt in Crat. et Opor.

ἐνιαυτȣ] Norib. ἐνι ἀυτȣ͂. Crat. Opor. Furl. ἐνιάυτȣ.

4 ἐςὶν ἰδεῖν] Codd. Guelff. ἔςιν ἰδεῖν. Norib. Crat. Opor. Furl. ἐςι ἰδεῖν. Cod. Trin., auctore Galeo, ἐςὶν εὑρεῖν.

εὐρωτιώσας] Norib. Crat. Opor. Steph. Lyc. Aub. Morel. Furl. ἐυρωτιώσας.

κλεῖς ἰωμένας] Ita primus reſcripſiſſe videri volebat Stephanus pro κλεισιωμένας, quod Crat. Opor. Furl. exhibent, etiam Geſnerus in Eclogis Stobaei; qui tamen aſteriſci notam addidit. Verba Stephani gloriantis haec ſunt, *Quam multis exhibuit negotium verbum quod antea hic erat, κλεισιωμένας. at vide quam facile emendari poterat, nulla addita, nulla detracta, littera.* At iam in exemplis duobus, Noribergenſi et Camotiano, multis annis ante, quam tuum, Stephane, prodiiſſet exemplum, ita legebatur: quos libros tu conſulere et debuiſſes et potuiſſes.

ἐλάττω] Aberat ab Cod. Guelf. 2 et ab Camot. At aeque minus abeſſe poteſt hoc vocabulum, quam μικρῶν mutari in μηρῶν, quae erat coniectura Stephani, comprobata non ſolum a Sylburgio et a Morello in margine poſita, ſed a Kirchmano etiam recepta: aut in μετρίων cum Caſaubono. Nam prior quidem coniectura rei ipſi repugnat. nemo enim ſordidorum facile, credo, ita ſordidus eſt, vt geſtet ἱμάτια ἐλάττω τῶν μηρῶν· [v. Index] poſterior autem emendatio non parum elegantiae et ſucci, vt ita dicam, detrahit orationi, vt in Indice docuimus.

μικρῶν πάνυ] Geſnerus in Chreſtomathia edidit, ordine inuerſo, πάνυ μικρῶν· et Clotius malebat legi μικρῶν σπανίως. inepte. Caeterum librarius Cod. Guelf. 2 poſt ἀλειφομένȣς inſeruerat verba καὶ πρὸς τȣ̀ς γναφεῖς διατεινομένȣς, quae tamen etiam poſtea ſuo loco poſuerat. Qui error natus eſt e poſtremis ſyllabis verborum ἀλειφομένȣς et ὑπολυομένȣς ſimiliter deſinentibus. Feſtinarant enim oculi librarii, vt fit; ſed religio tamen et diligentia

tia iubebant eum omiſſa verba repetere. Quod non fecerat librarius Codicis eius, ex quo ducta eſt Camotiana editio, in qua verba *καὶ ἐν χρῷ — ὑπολυομένους* deſiderantur. Contaminare ſcilicet nolebat homo et deturpare lituris ſcripturam.

ἀλειφομένους] Camot. *ἀλειφομένοις*. ſolemni errore.

ὑπολυομένους] Neſcio quomodo Stephanus ſuſpicari potuerit, ne forte legendum eſſet *ὑπολουομένους*· quod nec commodum ſatis fundit ſenſum, nec cadit in mores ſordidi, ita vt mirer non parum, id placuiſſe Sylburgio. Collocauit eandem coniecturam in margine exempli ſui Morellus: et Auberius recepit adeo *ὑπολουμένους*· quod ſciret, Atticos delectari forma his in verbis contracta. vt *λούμενος* Ariſtoph. Plut. 658: *ἐλοῦτο* apud Xenoph. Cyri paed. 4 p 285: vbi Cod. Bodl. *ἐλοῦντο*. male. Caeterum *ὑποδουμένους*, quod erat in Codd. Gal. 1. 2 et Baroc., vix dubitandum videtur quin extiterit ex *ὑπολυομένους*. certe Nedhamo et Pauo idem viſum eſt.

γναφεῖς] Norib. *γνάφεις* —. Camot. *γραφεῖς*. inepte. Sed et apud Xenoph. Ageſ. 1, 26 ſcio vocabula illa permutata inter ſe a librariis. Apud Stobaeum pro *διατεινομένους* eſt *διατεινάμενους*. credo, operarum errore.

ἕξει] Cod. Guelf. 2 *ἕξῃ*. Camot. *ἕζι*. leg. *ἕξῃ*. non male. At nec Vulgata reiicienda videtur.

ῥυπαίνηται] Norib. Crat. Opor. *ῥυπαίνῃ τὰ* —. male. Manauit tamen hoc vitium in Furl. et Stobaei Eclogas. In his Geſnerus in textu quidem poſuit *ῥυπαίνῃ τὰ*, ſed in margine *ῥυπαίνοιτο*, quae lectio a Lycio quoque memoratur. Vulgata praeſtat haud dubie. Caeterum in Camot. ſcriptum eſt *μὴρ ὑπαίνηται*· et Barthius ad Claudian. p. 701, b pro *ταχὺ* legit *τάχα*. neſcio operarum an memoriae errore.

ΚΕΦ. ΙΑ

ΠΕΡΙ ΒΔΕΛΥΡΙΑΣ

1 Οὐ χαλεπὸν δὲ ἐςὶ τὴν βδελυρίαν διορίσασθαι. ἔςι γὰρ παιδιὰ ἐπιφανὴς καὶ ἐπονείδιςος· ὁ δὲ βδελυρὸς, τοιοῦτος οἷος ὑπαντήσας γυναιξὶν ἐλευθέραις, ἀνασυράμενος δεῖξαι τὸ αἰδοῖον. καὶ ἐν θεάτρῳ κροτεῖν, ὅταν οἱ ἄλλοι παύωνται, καὶ συρίττειν οὓς ἡδέως θεωροῦσιν οἱ λοιποί.

ποί. καὶ ὅταν σιωπήσῃ τὸ θέατρον, ἀνακύψας ἐρυγεῖν, ἵνα τοὺς καθημένους ποιήσῃ μεταστραφῆναι. 2 καὶ πληθούσης τῆς ἀγορᾶς προσελθὼν πρὸς τὰ κάρυα, ἢ τὰ μῆλα, ἢ τὰ ἀκρόδρυα, ἑστηκὼς τραγηματίζεσθαι ἅμα τῷ πωλοῦντι προσλαλῶν. καὶ καλέσαι δὲ τῶν παριόντων ὀνομαστί τινα, ᾧ μὴ συνήθης ἐστί. καὶ σπεύδοντα δέ που ὁρῶν, περιμεῖναι κελεῦσαι. καὶ ἡττωμένῳ δὲ μεγάλην δίκην ἀπιόντι ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου προσελθεῖν, καὶ συνησθῆναι· καὶ ὀψωνεῖν ἑαυτὸν, καὶ αὐλητρίδας μισθοῦσθαι. καὶ δεικνύειν δὲ τοῖς ἀπαντῶσι τὰ ὠψωνημένα, καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ ταῦτα. 3 καὶ διηγεῖσθαι προσὰς πρὸς κουρεῖον, ἢ μυροπώλιον, ὅτι μεθύσκεσθαι μέλλει. καὶ οἰνοπωλῶν, κεκραμένον τὸν οἶνον τῷ φίλῳ ἀποδόσθαι. καὶ ἐπὶ θέαν ἡνίκα ἂν δέῃ πορεύεσθαι, ἀπιὼν τοὺς υἱεῖς, ἡνίκα προῖκα ἀφιᾶσιν οἱ θεατρῶναι. καὶ ἀποδημῶν δημοσίᾳ, τὸ μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐφόδιον οἴκοι καταλιπεῖν, παρὰ δὲ τῶν συμπρεσβευτῶν δανείζεσθαι. 4 καὶ τῷ ἀκολούθῳ ἐπιθεῖναι μεῖζον φορτίον ἢ δύναται φέρειν, καὶ ἐλάχιστα ἐπιτήδεια τῶν ἱκανῶν. καὶ ἀπὸ τῶν ξενίων τὸ μέρος τὸ αὑτοῦ ἀπαιτήσας ἀποδόσθαι· καὶ ἀλειφόμενος ἐν τῷ βαλανείῳ, καὶ εἰπὼν, σαπρόν γε τὸ ἔλαιον ἐπρίω, τῷ παιδαρίῳ· τῷ ἀλλοτρίῳ ἀλείφεσθαι· καὶ τῶν εὑρισκομένων χαλκῶν ἐν ταῖς ὁδοῖς ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, δεινὸς ἀπαιτῆσαι τὸ μέρος, κοινὸν εἶναι φήσας τὸν Ἑρμῆν. 5 τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα· φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐγκεκρουσμένῳ μετρεῖν αὐτὸς, τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια, σφόδρα ἀποψῶν, ὑποπρίασθαι φίλου ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι· ἀμέλει δὲ καὶ χρέος ἀποδιδοὺς τριάκοντα μνῶν, ἔλαττον τέτρασι δραχμαῖς ἀποδιδόναι. καὶ φράτορας ἑστιῶν, αἰτεῖν τοῖς αὑτοῦ παισὶν ἐκ τοῦ κοινοῦ ὄψον. τὰ δὲ καταλειπόμενα ἀπὸ τῆς τραπέζης ἡμίση τῶν ῥαφανίδων ἀπογράφεσθαι, ἵνα οἱ διακονοῦντες παῖδες μὴ λάβωσιν.

NOTAE

περὶ βδελυρίας] Furl. Βδελυρία. In Cod. Guelf. 1 non minus quam in Cod. Coiſlin. [Montefalcon. Catal. Coiſl. p. 588] βδελυ-

βδελυρία et *βδελυρὸς* ſcripta erant duplici *λ*. In Eclogis Stobaei extat hoc Caput, 2 p. 33 ſ.

1 *ἔστι γὰρ*] Norib. Crat. *ἐστὶ γὰρ* —.

ὑπαντήσας] Cod. Gal. 1. 2, Trin. et Baroc. *ἀπαντήσας*. Quam ipſam varietatem ex iiſdem libris Gallicis, Baroc. et Oſborn., commemorauimus ſupra c. 8, 1. Etiam Brodaeus ad Lucian. p. 335 To. 2 Reit. legit *ὑπαντήσας*.

ἀνασυράμενος] Ita legitur in Norib. et aliis libris: e quo quum Cratander feciſſet *ἀνασυρόμενος*, vitioſa haec lectio, nam ingenium linguae et res ipſa Aoriſtum requirunt, venit ex eius exemplo in Opor. Stob. Furl. Sed in Cod. tamen Baroc. Nedhamus inuenerat et ipſe *ἀνασυρόμενος*. Quorum Temporum confuſio reperitur quoque in libris Diodori Siculi 1, 85 p. 96 To. 1.

θεάτρῳ] Norib. *θεάτρω*.

πάνυ αὐτοί] Norib. Crat. Stob. Furl. *πάνυ αὐτοί*. male. Paullo poſt in Camot. aeque vitioſe ſcriptum legitur *ὡς ἡδέως* — *λιπεῖ*.

σιωπήσει] Norib. Crat. *σιωπήσῃ*. Lyc. *σιωτήσῃ*. Mox Norib. *ποιήσῃ* — *ἀγορᾶς*.

2 *ἢ τὰ μῆλα*] Sic legunt libri editi antiqui omnes, neque Codices Guelferbytani diſcrepabant. At Nedhamus quum reperiſſet in Cod. Gal. 1 *καὶ τὰ μύρτα* in Gal. 2 *ἢ τὰ μύρτα* et in Baroc. *ἢ τὰ μύρα* non dubitauit recipere *ἢ τὰ μύρτα* quam eius auctoritatem et exemplum ſequutus eſt, vt ſolet, Suartius. Ac per ſe quidem, non habita ratione librorum veterum, ferri poteſt vtraque lectio. Sed mihi tamen Vulgata videbatur debere eſſe antiquior, non tam propterea quod *μύρτα* continerentur *ἀκροδρύοις*, quae erat Paui opinio, quam quod pluribus nititur auctoritatibus. Nam Codices illi tres debent haberi pro vno, quum omnes fluxerint haud dubie e fonte communi.

τραγηματίζεσθαι] Norib. Crat. Opor. *τραγιματίζεσθαι* et mox Camot. *κελέσαι*. vitioſe.

ὀνομαστί τινα] Norib. Crat. Opor. Camot. Morel. Furl. *ὀνομαστὶ τινὰ* —. Et quia in Codd. Gal. 1. 2 et Baroc. totus locus exhibebatur ita ſcriptus, *καὶ καλέσαι δὲ τῶν παρόντων* — *συνήθης ἐστὶ, καὶ σπεύδοντας δέ που ὁρῶν· καὶ ἡττωμένῳ κ. τ. λ.*: Pavus duplicem olim eius lectionem in libris fuiſſe exiſtimabat, ita tamen vt pro *σπεύδοντα δὲ* mallet reſtitui *σπεύδοντά γε*. ſine cauſſa: et fons varietatis illius quaerendus eſt, ſine vlla controuerſia, in neglegentia librariorum: cuius neglegentiae veſtigia notauimus modo ad c. 10, 4. Caeterum idem Pauus, poſt Nedhamum, recte negat *που* mutari debere in *ποι*, vt contendebat Caſaubonus, cuius aucto-

auctoritati temere paruit Schmidius, qui id recepit.

ἡττωμένῳ] Norib. ἡττωμένω.

ὀψωνεῖν ἑαυτὸν] Haec eſt lectio omnium librorum, et editorum veterum et ſcriptorum, atque in his Guelferbytanorum. Reiſquius ἑαυτὸν accipiebat pro αὐτόν. Nec accipi profecto aliter poteſt, praeſertim quum apud Plutarchum, Philoſtratum, Dionemque Chryſoſtomum, eodem modo vſurpatum occurrat. At ſi quis lectionem illam mutandam cenſeat, malim cum Caſaubono reponere ἑαυτῷ, quod manus Viri cuiuſdam docti collocarat in margine editionis Sylburgianae, qua vſus ſum, et quod Kirchmanus Schmidiuſque, more ſuo, receperunt probante etiam Bencelio, vt c. 5, 3 ἀγοράζειν αὐτῷ· quam cum Pauo legere αὐτόν. nam linguae quidem leges requirunt Nominatiuum αὐτὸς, quem Furlanus reſtituendum exiſtimabat. Sed Auberii coniectura, qui pro ἑαυτὸν corrigebat ἐναντίον αὐτοῦ, quod referretur ad ἡττωμένον, idemque valeret quod ὁρῶντος αὐτοῦ, et audax eſt et inepta.

ὠψωνημένα] Norib. Crat. Opor. ὀψωνήμενα. Stob. Furl. ἐψωνημένα. Heinſ. ἀφονημένα.

ἐπὶ ταῦτα] Suartius malebat legi ἐπὶ ταύτας, quod pertineret ad αὐλητρίδας. perperam.

3 προςὰς πρὸς κουρεῖον] Nedhamus e ſuis Codicibus nil varietatis attulit. Sed in Cod. Guelf. 1 ſcriptum erat πρὸς τὰς πρὸς κουρεῖον, vt in Norib. Crat. Opor. Stob. Et in Cod. Guelf. 2 extabat πρὸς τὰς πρὸς τὸ κουρεῖον, inſerto Articulo: quae eſt lectio Camot. et Furl. At leges linguae reſpuere videntur Articulum. In margine Stobaei pro πρὸς τὰς eſt πρὸς τούς· et Reiſquius pro προςὰς reponi iubebat προσιών. credo, ſine cauſſa et nimis audacter. Nam προςὰς aut idem poteſt ſignificare quod ςὰς, quum particula πρὸ amittat vim ſaepe in vocabulis compoſitis; aut valet *ſtans multis praeſentibus*, vt ſumitur Lat. *pro* in multis verbis.

μυροπώλιον] Norib. Crat. Opor. Stob. μυροπωλεῖον. Furl. μυροπώλειον. Eadem ſcripturae varietas obſeruata a nobis eſt ſupra c. 6. Camot. ἤμηρο πώλιον.

μεθύσκεσθαι] Camot. θύσκεσθαι, omiſſa ſyllaba με.

οἰνοπωλῶν] Cod. Guelf. 1 οἰνωπωλῶν. Mox in Opor. et Furl. aeque vitioſe legitur καὶ κεκραμένον.

ἀποδόσθαι] Cod. Gal. 1 ἀποδίδοσθαι.

ἡνίκα ἂν δέῃ] Codd. Guelff. Gal. 1. 2. 3. 5, Baroc. Trin. ἡνίκ' ἂν δέῃ. Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. ἡνίκα ἂν δέοι. Camot. ἡνίκ' ἂν δὲ ᾖ. Sed quum locus hic aperte mendoſus ſit et corruptus; neque enim ſenſum fundit commodum, neque

neque ſtructura verborum vllo modo conſtat: multi conati ſunt inueſtigare vulnera et ſanare. Atque Sylburgius quidem corrigebat ἀπιὼν τοῖς υἱέσι, vt intellegeretur ἅμα vel σὺν· quae particulae ſane non raro omittuntur ab Atticis. At ſic deeſt Infinitiuus verbi, qui pendeat a Pronomine οἷος· niſi quidem verba ita diſtinguas, καὶ ἐπὶ θέαν ἡνίκα ἂν δέῃ, πορεύεσθαι ἀπιὼν τοῖς υἱέσι. Sed hoc tamen modo verba ἡνίκα ἂν δέῃ non habent, quo fulciantur, niſi Infinitiuum πορεύεσθαι illuc referas: quod ſane nouum non eſt. Caeterum nec audax nimis nec intoleranda videtur iſta coniectura. Lycius, ſenſum, niſi optimum, tamen aliquem naſci, putabat, ſi diſtingueretur poſt Participium ἀπιὼν, non poſt υἱεῖς. recte. At offendit inſolens traiectio verborum τοὺς υἱεῖς ἡνίκα, cuius exemplum ſimile aliud non reperias hoc in libello: vt taceam, non apparere ſatis, quare βδελυρὸς dicatur ire ſpectatum, quum θεατρῶναι intromittant gratis ipſius filios. Neque vero meliores ſunt coniecturae Galei et Caſauboni: quorum hic emendabat, καὶ ἐπὶ θέαν ἡνίκα ἂν δέῃ πορεύεσθαι, οὐκ ἐῶν τοὺς υἱεῖς· ἡνίκα δὲ ἀφ. οἱ θεατρῶναι· quam lectionem auſi ſunt recipere Kirchmanus et Schmidius. At ſic debebat eſſe οὐκ ἐῶν. Galeus reſcribi volebat, ἄγων τοὺς υἱεῖς· quae emendatio fortaſſis non omnino repudianda eſſet, ſi verba ita legerentur, καὶ ἐπὶ θέαν, ἡνίκα ἂν δέῃ, πορεύεσθαι ἄγων τοὺς υἱεῖς. Reiſquius poſt Participium ἀπιὼν excidiſſe ſuſpicabatur verbum καλεῖν. At primo parum probabile eſt, Infinitiuum iſtum neglectum eſſe ab tot librariis: deinde ingrata etiam foret illa Participii ἀπιὼν redundantia. Quod ipſum dicendum puto de illa coniectura, quae in margine exempli Morelliani legitur, ἀπιὼν τοὺς υἱεῖς ἐᾷν κἂν προῖκα ἀφ. οἱ θεατρῶναι. Nedhamus reponendum iudicabat, καὶ ἐπὶ θέαν τηνικάδε πορεύεσθαι ποιῶν τοὺς υἱεῖς, ἡνίκα κ. λ.: cuius quidem coniecturae amore ſe ita, vt fit, paſſus eſt capi, vt eam receperit. temere profecto et incaute. Nam primo debebat eſſe πορεύεσθαι ποιεῖν· deinde valde dubito, an ingenium linguae dici ſic patiatur πορεύεσθαι ποιεῖν· praeterea particula τηνικάδε quum iam particula ἡνίκα contineatur, inepte redundat in oratione tam ſimplici: porro nimis longe ſic receditur ab veſtigiis ſcripturae Vulgatae, neque credibile eſt, tot librariorum oculos manuſque aberraſſe in particula tam nota: denique repugnare puto et aduerſari lectionem illam ipſi rei. nam βδελυρὸς et ipſe optat ac vult gratis ſpectare. Itaque et hic deſidero diligentiam Suartii, qui eandem Nedhami coniecturam iuſſit migrare in contexta, ſed ita tamen vt pro ποιῶν reſcripſerit aeque temere ἀφιῶν. Ego quidem, donec meliora quis protulerit, probo felicem doctamque Paui emenda-

emendationem, quae haec eſt, *καὶ ἐπὶ θέαν, ἡνίκα ἂν δέῃ, μὴ πορεύεσθαι· ἀπιὼν τοῖς υἱοῖς* [vel *υἱέσιν*], *ἡνίκα προῖκα ἀφιᾶσιν οἱ θεατρῶναι.* Nam primo character *βδελυροῦ* hic plane expreſſus eſt: deinde verba *ἡνίκα ἂν δέῃ* habent, quo referantur: tum admodum probabile eſt, neglectam eſſe ab librariis particulam *μὴ*, ob ſonum praecedentis ſyllabae ſimilem: denique innumeris locis conſtat Accuſatiuos et Datiuos eorum nominum, quale eſt *υἱός*, permutatos eſſe ab iiſdem hominibus. qua de re nos dubitare non ſinit ſcriptura exempli Camotiani, in quo eſt *τοῖς υἱεῖς.*

ἀφιᾶσιν] Lycius pro *ἀφιᾶσιν* ait alibi eſſe *ἐφιᾶσιν.* Nobis vero id nullo in libro, neque ſcripto neque edito, reperire licuit. Sed in Norib. Crat. Opor. Stob. eſt *ἀφιᾶσιν, οὐ θεατρῶναι,* ita tamen, vt in marg. Stob. extet *οἱ θεατρῶναι.*

δημοσίᾳ] Norib. Crat. Opor. Furl. *δημοσία.* Mox Norib. *ἀκολούθω.*

4 *ἐλάχιστα ἐπιτήδεια*] In marg. exempli Morelliani extat *ἴσ. ἐλάττω·* quae fuit inanis coniectura Stephani. Superlatiui enim non raro poni, loco Comparatiuorum, etiam ab Atticis, ſolent: ita vt valde mirer, Lycium comprobaſſe aſſenſu ſuo coniecturam illam, et Reiſquio nuper in mentem veniſſe corrigere *ἐλάττω τὰ ἐπιτήδεια τῶν ἱκανῶν.* Caeterum verba haec pendent, vt Pauus recte vidit, a verbo *ἐπιθεῖναι·* quod etſi videatur iis non omnino reſpondere; videantur enim requirere potius *δοῦναι·* tamen conſtat hodie ſatis, et noſmet ipſi iam ſupra animaduertimus, ſcriptores antiquos iungere pluribus nominibus verbum vnum, quod modo ei proprie, cui iunctum eſt, accommodatum ſit, ſed cuius tamen notio tam ampla reperiatur, vt poſſit etiam ad reliqua nomina referri. Sed id fit non tantum in verbis, ſed etiam in Adiectiuis. Qua ex obſeruatione intellegi poteſt, quare Paullus 1 Cor. 16, 9 dixerit *θύρα μεγάλη καὶ ἐνεργής·* et Florus 4, 12. 37 *aliis* oculos, *aliis* manus amputarunt. Sic igitur hoc quoque loco verbis *ἐλάχιστα ἐπιτήδεια* addi debebat verbum *δοῦναι·* ſed notio eius continetur quodammodo verbo *ἐπιθεῖναι.*

καὶ ἀπὸ τῶν ξενίων] Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. *καὶ τῶν ξενίων·* quod Nedhamus primo, deinde etiam Suattius, recepit. temere. Nam quanquam linguae leges ferunt vtramque lectionem: tamen auctorem libelli, iam ad Prooemium obſeruauimus, etiam alias plene loquutum eſſe, neque vnius Codicis auctoritas praeferri debet, niſi quidem conſtet ſatis de praeſtanti eius et inſigni bonitate, plurium librorum fidei.

τὸ αὐτοῦ] Codd. Guelff. Camot. Heinſ. Helmſt. Gal. 1 *τὸ αὐτοῦ.*

αὐτῦ. Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. τῦ ἀυτῦ. male.

ἔλαιον] Norib. ἔλαιον· et mox, vt Crat. Opor., ἐπρίω. peccato operarum. Reiſquius autem verba τῷ παιδαρίῳ aut poſt Participium εἰπὼν ponenda putabat aut certe mutanda in ὦ παιδάριον. recte: et prior quidem illa emendatio, quae ſane praeſtat poſteriori, iam Auberio in mentem venerat. Videndum tamen amplius cenſeo, annon potius inducenda ſint ac delenda verba illa, adſcripta fortaſſis aliena manu, interpretationis cauſſa, in margine.

ὀδοῖς] Norib. ὀδεῖς.

ὑπὸ τῶν οἰκετῶν] Ita legebatur in Codd. Baroc. Trin. et, ni fallor, Guelff. Neque aliter legitur in editionibus antiquis, quas conſuluimus, omnibus. Caſaubonus primus edidit, haud dubie e Codd. Palatinis, πρὸ τῶν οἰκετῶν· e quo Nedhamus in exemplo ſuo fecit πρὸς τῶν οἰκετῶν, quod retinuit, more ſuo, Suartius. Nam πρὸς et πρὸ Nedhamus ait ſaepiſſime eſſe permutata ab librariis. recte. At etiam ὑπὸ et πρὸ confuſa nonnunquam ab iiſdem hominibus conſtat, et auctor libelli ſolet alibi Paſſiuis addere particulam ὑπὸ, non item πρός.

5 τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα] Sic exhibentur verba in libris omnibus, et ſcriptis et editis, niſi quod in Norib. Crat. Opor. Stob. reperimus τὰ δὴ τοιαῦτα, omiſſa perperam particula δέ. Neque profecto videre potui, quid deſiderandum eſſet in iſtá ſcriptura. Senſus enim videbatur eſſe, *etiam haec ſunt eiuſdem generis* ſ. *quo quidem pertinent etiam haec.* Sed Viri docti, qui vulnus hic latere putarent, id varie ſanare conati ſunt. Et Lycio quidem ſuſpectum erat τοιαῦτα, pro quo ſuſpicabatur reſtituendum forte eſſe ἱκανά. Caſaubonus corrigebat πρὸς δὲ δὴ τὰ τοιαῦτα, vel τά τε δὴ τοιαῦτα καὶ φειδ., hoc ſenſu, *eiuſmodi homini cum haec conueniunt quae diximus, tum illa quae ſequuntur.* Auberio verba videbantur eſſe tranſpoſita, hunc in ordinem reuocanda, Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐκκεκρουσμένῳ μετρεῖν αὐτὸς τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια, σφόδρα ἀποψῶν· τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα ὑποποιεῖσθαι φίλου ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι· quae ipſe ita interpretatus eſt, *menſura prorſus maligna, cui fundum ſit excuſſum, demetiri ſuis domeſticis* [ſolet] *quae ad victum ſunt neceſſaria, permultum abradens: atque haec quidem ſimulare eſſe amici cui reſeruentur, cum vendendi gratia haec abſtraxerit.* Pauus vero, reiectis coniecturis Caſauboni, ſcribendum iudicabat, aut τὰ δὲ δὴ καὶ αὐτῦ, aut τῦδε δὴ καὶ τοιαῦτα· erroremque natum putabat e διττογραφίᾳ. Quae quidem coniecturae magis placent, quam illae, quas nuper protulit Reiſquius. Is emendari volebat, aut τῶν δὲ τῶν τοιούτων,

τοιέτων, aut τῷ δὲ δὴ τοιέτῳ, hoc eſt, *tales quoque in more poſitum habent vt* etc. Suartio denique in mentem venerat corrigere καὶ τὰ δὲ τῇ τοιέτῳ. At non opus eſt, vti diximus, coniecturis, et Vulgata ſcriptura recte habet, quod vel conſenſus omnium librorum conſtans facit admodum probabile.

Φειδωνίῳ μέτρῳ] Hic locus, ſi quis alius, mire exercuit ingenia Virorum doctorum. Qua de re vt lectores exiſtimare poſſint eo facilius, apponemus primo lectionis diverſitatem quae in libris, cum ſcriptis, tum editis, reperitur: deinde coniecturas interpretum afferemus: denique quid nobis videatur, breuiter oſtendemus. Incipiemus a libris ſcriptis. In Cod. Gal. 1 erat Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐκκεκρυσμένῳ μετρεῖν αὐτὸς τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια σφόδρα ἀποψῶν· ὑποπριᾶσθαι φίλυ ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι. Etiam in Codd. Gal. 2 et Guelff. legebatur ἐκκεκρυσμένῳ — ὑποπριᾶσθαι φίλυ ἐπιλαβὼν ἀποδέσθαι. Cod. Gal. 5 exhibebat ὑπωπριᾶσθαι· et in Oſborn. non minus quam in Gal. 3. 4 extabat φίλον. Sed Codex Trin. locum ita diſtinguebat, ἀποψῶν ὑποπριᾶσθαι [Galeus ex eo legit ὑποπρίασθαι] φίλυ ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι· ἀμέλει κ. λ. Iam ad libros editos veniemus. Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Furl. Budiſ. Pau. Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐκκεκρυσμένῳ [Morel. Furl. Heinſ. ἐκκεκρυσμένῳ] μετρεῖν αὐτὸς [in marg. Morel. eſt ἴσ. αὐτοῖς] τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια, σφόδρα ἀποψῶν, [Norib. Crat. Opor. τοῖς ἔνδον. τὰ ἐπιτήδεια σφόδρα ἀποψῶν] ὑποπρίασθαι [Norib. Crat. Opor. Aub. Furl. ὑποπριᾶσθαι] φίλυ ἐπιλαβὼν [Norib. Crat. Opor. ἐπιλαβῶν] ἀποδόσθαι. Kirchm. Vpſ. 2, Helmſt. Φειδωνίῳ — ἐκκεκρυσμένῳ — ἀποψῶν, * ὑποπρίασθαι. Caſaub. a. 1612, Heinſ. Vpſ. 1, Brunſu. Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐκκ. μ. αὐτὸς — ὑποπρίασθαι· ἀμέλει κ. λ. Nedh. Φειδωνίῳ — ἐγκεκρυσμένῳ — ἀποψῶν. ὑποπρίασθαι φίλυ ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι. Ἐγκεκρυσμένῳ eſt e coniectura Caſauboni, quam Bencelius quoque probabat, recepitque in vtroque exemplo ſuo Galeus. Sed Caſaubonus legi etiam poſſe putabat εἰσκεκρυσμένῳ vel εἰσκεκρυμένῳ, aſſentiente Palmerio, Kuhnio [ad Polluc. 10, 79 p. 1248] diſſentiente, qui tuebatur, ſed fruſtra, lectionem ἐκκεκρυμένῳ. Kirchmanus iuſſit in contextum migrare εἰσκεκρυσμένῳ, et Schmidius εἰσκεκρυμένῳ. Sed in medium proferamus etiam aliorum coniecturas. Salmaſius quidem [de Vſurr. p. 430] priorem loci particulam ita conſtituebat, Φείδωνι μέτρῳ πύνδακ' ἐγκεκρυσμένῳ. arbitrabatur enim, verba illa eſſe verſiculum Comici alicuius veteris, qui φείδωνι μέτρῳ dixiſſet pro φειδῷ, h. e. *parca et nimis modico*, ſimulque reſpexiſſet ad nomen Phidonis qui inueniſſet menſuras: quam opinio-

opinionem Salmaſii comprobauit aſſenſu ſuo Duportus. In poſteriori particula loci Stephanus iubebat, vt Auberius, pro ὑποπρίαϑαι legi ὑποποιεῖϑαι· quod verbum etiam Lycius reddidit in Latina Verſione. Caſaubonus eam iudicabat ita refingendam, ὑπέγγυόν τε παρὰ φίλȣ τι λαβὼν, ἀποδόϑαι· et Furlanus ſic, καὶ πριᾶϑαι, καὶ ἐπιλαβὼν φίλον ἀποδόϑαι. Galeus edidit, ὑποπρίαϑαι· ἀμέλει φίλȣ —: et Suartius, ἵππον χρᾶϑαι φίλȣ· ἔπειτα λαϑὼν ἀποδόϑαι· in notis autem ait ſcribi etiam poſſe, ἵππον αἰτεῖϑαι ἀπὸ φίλȣ, κᾆτα —. Caeterum Pauus totum locum ſic conſtitui iubebat, Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐγκεκρȣσμένῳ μετρεῖν, σφόδρα ἀποψῶν· αὐτὸς τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια ὑπαιρεῖϑαι· φίλȣ ἐπιλαβὼν ἀποδόϑαι. Hae ſunt fere coniecturae Virorum doctorum de hoc loco. nam de Auberiana ante dictum eſt. Reſtat vt, quid nobis videatur, oſtendamus. Ac Φειδωνίῳ quidem recte tuiti ſunt interpretes contra Salmaſium. nam Φειδώνιον μέτρον dicitur, non quidem, vt Sylburgius putabat, a Phidone quodam, qui et re et nomine parcus fuerit, ſed a Phidone inuentore, vt docuimus in Indice. Neque minus recte correxerunt ἐγκεκρȣσμένῳ. nam et res ipſa flagitat iſtam emendationem, et conſtat ſatis, particulas ἐν et ἐκ in verbis compoſitis ſaepe permutatas eſſe ab librariis [vid. Animaduerſſ. ad Vueller. p. 361]. Poſſet tamen iiſdem de cauſſis etiam ἐσκεκρȣσμένῳ corrigi. Sed ἐντοῖς, quod eſt in marg. Morel., pro αὐτὸς, prorſus repudiari debet, quum, admiſſa illa lectione, magna βδελυρίας pars periret. Et quantum emendatio poſteriorum verborum Caſauboniana diſtet ab ſcriptura Vulgata, vt vel hanc ob cauſſam probari nequeat, ſponte patet. Neque vero ὑποπρίαϑαι mutandum videtur in ὑποποιεῖϑαι, ob diſſenſum omnium librorum; multo minus in ὑπαιρεῖϑαι. nam primo deberet eſſe ὑφαιρεῖϑαι· deinde reliqua tum verba intellegi non poſſunt. nam φίλȣ ἐπιλαβὼν non poteſt, credo, eſſe *quod amico ſurripuit*. Lego igitur totum locum ſic, Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐγκεκρȣσμένῳ — ἀποψῶν· ὑποπρίαϑαι φίλȣ, καὶ λαβὼν ἀποδόϑαι, eo ſenſu, quem iam ab Nedhamo expreſſum video, *emit aliquid minore pretio ab amico, et vbi accepit, vendit*: vt amicus iacturam faciat, ipſe lucri nihil. Nam primo ſummae documentum βδελυρίας eſt, amicum eo redigere, vt vendat tibi male quod ipſi proſit, ſed quod tu deinde ſtatim vendas. Porro Praepoſitionem ὑπὸ in verbis compoſitis ea quam oſtendi, vi gaudere, nemo neſcit; etſi non memineram, me verbum ὑποπρίαϑαι apud vllum ſcriptorem hoc ſenſu legiſſe. Παρὰ autem certum eſt etiam alibi omitti ſolere. Denique ἐπὶ quam facile potuerit ab librariis commutari cum particula

καὶ, non ignorant qui triuerunt Codices antiquos. Ego quidem in Codice Borneriano Thomae Magiſtri τὸ καὶ ſic ſcriptum inueni ϗ: a qua nota parum differt nota ea, qua ἐπὶ expreſſum reperitur in primis libris editis.

τριάκοντα] Camot. μὴ ἄκοντα· quod Sylburgius ortum rebatur e $μ^{ακοντα}$, vt legendum eſſet τετταράκοντα· quod magis conueniret cum verbis ſequentibus, τέτρασι δραχμαῖς. Galeus e Cod. Trin. laudauit τέταρσι.

τοῖς αὐτοῦ] Codd. Guelff. Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Morel. et alii τοῖς αὑτοῦ.

ὄψον] Cod. Guelf. 2, Camot. margg. Heinſ. et Caſaub. ὄψου. haud dubie male.

ἀπὸ τῆς τραπέζης] Pauus cenſebat melius legi ἐπὶ τῆς τραπέζης. ſine cauſſa: immo indoles linguae et res ipſa reſpuunt iſtam emendationem.

ἡμίσῃ] Norib. Crat. Opor. Furl. ἡμίσει. Gal. 1 ἡμίσυ. Mox pro ἀπογράφεσθαι Ioh. Mart. Sommerus miſcc. p. 36 legi malebat ὑπογράφεσθαι h. e. *in tabulas memoriales referre*. Vulgata vera eſt, neque reperi vſquam vllum varietatis veſtigium.

ΚΕΦ. ΙΒ

ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ

1 Ἡ μὲν οὖν ἀκαιρία ἐστὶν ἐπίτευξις λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας· ὁ δὲ ἄκαιρος, τοιοῦτός τις, οἷος ἀσχολουμένῳ προσελθὼν ἀνακοινοῦσθαι, καὶ πρὸς τὴν αὑτοῦ ἐρωμένην κωμάζειν πυρέττουσαν. καὶ δίκην ὠφληκότα ἐγγύης προσελθὼν, κελεῦσαι αὐτὸν ἀναδέξασθαι· καὶ μαρτυρήσων παρεῖναι, τοῦ πράγματος ἤδη κεκριμένου. καὶ κεκλημένος εἰς γάμους, τοῦ γυναικείου γένους κατηγορεῖν. καὶ ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἥκοντας ἄρτι, παρακαλεῖν εἰς περίπατον. 2 δεινὸς δὲ καὶ προσάγειν ὠνητὴν πλείω διδόντα ἤδη πεπρακότι. καὶ ἀκηκοότας καὶ μεμαθηκότας ἀνίστασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων. καὶ πρόθυμος δὲ ἐπιμεληθῆναι ἃ μὴ βούλεταί τις γενέσθαι, αἰσχύνεται δὲ ἀπείπασθαι. καὶ θύοντας καὶ ἀναλίσκοντας ἥκειν τόκον ἀπαιτήσων. 3 καὶ μαστιγουμένου οἰκέτου παρεστὼς, διηγεῖσθαι ὅτι καὶ αὐτοῦ ποτε παῖς οὕτω πληγὰς λαβὼν ἀπηγ-

ἀπήγξατο. καὶ παρὼν διαίτῃ, συγκρȣ́ειν, ἀμφοτέρων βȣλομένων διαλύεσθαι. καὶ ὀρχησάμενος ἅψασθαι ἑταίρȣ μηδέπω μεθύοντος.

NOTAE

περὶ ἀκαιρίας] Furl. Ἀκαιρία. Apud Stobaeum legitur hoc Caput, 4 p. 62 ſ.

1 ἔςιν] Norib. Crat. Opor. Furl. Stob. ἐςὶ —. Camot. ἐςὶν —. Pro τȣ̀ς ἐντυγχάνοντας Pauus volebat reſtitui aut τȣ̀ς ἐντευχθέντας, aut ἐντυγχανομένȣς. ſine vlla cauſſa. V. Index.

οἷος;] Norib. Crat. Opor. Stob. οἷον. male. Pro ἀνακοινȣ̃σθαι in Cod. Trin. erat ἀνακρινεῖσθαι. Quam quidem ſcripturam probabat Pauus hactenus, vt pro προσελθὼν reſcriberetur προσελθεῖν. At non dubium eſt quin manus et oculi librarii errauerint, vt ſupra c. 4, 1 ἀνακοινεῖσθαι pro ἀνακοινȣ̃σθαι.

τὴν αὐτȣ̃ ἐρωμένην] Nedh. Suart. τὴν ἁυτȣ̃ ἐρωμένην, mutato ſpiritu. ſine cauſſa.

κελεῦσαι] Furl. κελεύσας. vitioſe. Mox aberat αὐτὸν ab Cod. Vulcan.: pro quo Geſnerus in Chreſtomathia, poſt Nedhamum et Suartium, ſcripſit ἁυτόν. Quod quidem facilius ferri poteſt, quam Stephani coniectura, qui emendari iubebat, aſſentiente Lycio, αὐτήν. Neque video quare neceſſe ſit, Pauo auctore, corrigi ὠφληκότι. nam Accuſatiuus ὠφληκότα pendet ab Infinitiuo κελεῦσαι, non a verbo προσελθών. vt paullo inferius, καὶ θύοντας — ἥκειν — ἀπαιτήσων. vbi miror a Pauo reprehendi Caſaubonum, quod corrigi iuſſerit ὡς θύοντας; quum hic voluerit eſſe eiuſdem erroris particeps ipſe. Galeus denique exiſtimabat, aut legendum eſſe αὐτὴν ἀναδικάζεσθαι, aut reponendum αὐτὸν ἀναδέξεσθαι. poſterior coniectura aduerſatur legibus linguae; quae repudiant Futurum: priorem conuincit natura vitii, quo de diſſerit Theophraſtus. Caeterum Politianus mire vertit locum hunc, *ſeque vt conuiuam accipiat, iubere.* ad quae verba Morellus intelligenter animaduertit iſta, *Interpretari quoque poſſet* [poſſes], *vt pro ſe ſpondeat, praecipere. quae enim maior importunitas, quam ſi cui praecipias, vt id praeſtet vnde recens damnum ſentit?*

μαρτυρήσων] Camot. παρτυρήσων.

ἥκοντας ἄρτι] Norib. ἥκοντας, ἄρτι. male.

2 ὠνητὴν] Furl. ὤνη τὴν —.

ἐξ ἀρχῆς] Cod. Guelf. 2 ἐξαρχῆς.

αἰσχύνεται] Furl. αἰσχύνεσθαι. male. nam etſi aliis quoque in locis huius libelli eadem Modorum varietas reperitur:

 tamen

tamen apertum eſt, verba αἰσχύνεται δὲ pendere a verbis ἃ μὴ βȣ́λεται, non ab Adiectiuo πρόθυμος.

θύοντας] Hic Accuſatiuus regitur a verbo ἀπαιτήσων, cui nemo neſcit iungi ſolere duplicem Accuſatiuum. vt c. 18. Non igitur erat quod Caſaubonus legendum putaret ὡς θύοντας. Sed multo magis reprehendendus eſt Kirchmanus, quod recepit illam coniecturam Caſaubonianam, et Morellus, qui edidit καὶ πρὸς θύοντας.

ἀναλίσκοντας] Norib. Crat. Opor. Furl. ἀναλύσκοντας. vitioſe.

ἥκειν] Ita auſi ſumus ſcribere, de Auberii ſententia, re ipſa cogente et legibus linguae iubentibus, pro ἥκων, quod eſt in omnibus libris. Idem fecerunt ante nos in exemplis ſuis Nedhamus, Suartius, Geſnerus. Etiam alibi, hoc ipſo in libello, permutarunt librarii Participia cum Infinitiuis. In Cod. Trin. erat ἥκων — ἀπαιτήσειν, vt Lycius coniecerat legendum. Sed priorem illam emendationem plus adiuuant leges Grammaticae.

τόμον] Sic legunt omnes libri, niſi quod margg. Crat. Opor. et Stob. exhibent τομόν. At in Cod. Baroc. erat τόκον· quae ſcriptura vnice placebat Pauo, et poſt eum magno Geſnero. Iam etſi valde ineptum eſſe eum, non diffitemur, qui exigat vſuram ab epulantibus: tamen aeque ineptum putamus, et haud ſcio an ineptiorem, hunc qui petat portionem, omnibus iam diſtributis inter conuiuas, ita vt eas conſumere adeo coeperint: vt praeclare animaduertit Reiſquius. Caeterum nec huius loci ſenſum vidit Politianus. vertit enim eum ſic, *odoribus intentos ſumtuſque facientes, tabulam rationis efflagitat.*

3 διηγεῖσθαι] Norib. Crat. Opor. διηγεῖται. per ſe non male, ſi addicerent reliqui libri.

αὐτȣ͂] Nedh. Suart. ἀυτȣ͂

ἐρχησάμενος] Lycius, Auberius, etiam Caſaubonus, legendum monuerunt ὀρχησόμενος· quod recepit, more ſuo, Kirchmanus, et poſt eum fecerunt idem Nedhamus, Suartius, Geſnerus. Fortaſſis temere. nam ſaepenumero facere aliquid dicitur is, qui vult id facere. Etiam in libris Politiani fuit ὀρχησάμενος. quippe in Verſione eius Latina eſt *ſaltans.*

ἅψασθαι ἑταίρȣ] Cod. Baroc. ἅψεσθαι ἑτέρȣ. Sed res non fert Futurum, quae Aoriſtum poſtulat. ἑτέρȣ autem erat etiam in Codd. Trin. Gal. 1. 2. 3. 4.

ΚΕΦ.

ΚΕΦ. ΙΓ

ΠΕΡΙ ΠΕΡΙΕΡΓΙΑΣ

1 Ἀμέλει περιεργία δόξειεν εἶναι προσποίησίς τις λόγων καὶ πράξεων, μετ᾽ εὐνοίας. ὁ δὲ περίεργος, τοιοῦτός τις οἷος ἐπαγγέλλεσθαι ἀναστὰς ἃ μὴ δυνήσεται. καὶ ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος δικαίου εἶναι ἔν τινι στὰς ἐλεγχθῆναι. καὶ πλείω δὲ ἐπαναγκάσαι τὸν παῖδα κεράσαι ἢ ὅσα δύνανται οἱ παρόντες ἐκπιεῖν. καὶ διείργειν τοὺς μαχομένους, καὶ ἧς οὐ γινώσκει ἀτραποῦ ἡγήσασθαι, εἶτα μὴ δύνασθαι εὑρεῖν οὗ πορεύεται. 2 καὶ τὸν στρατηγὸν δὲ προσελθὼν ἐρωτῆσαι, πότε μέλλει παρατάττεσθαι, καὶ τί μετὰ τὴν αὔριον παραγγέλλει. καὶ προσελθὼν τῷ πατρὶ εἰπεῖν, ὅτι ἡ μήτηρ ἤδη καθεύδει ἐν τῷ δωματίῳ. καὶ ἀπαγορεύοντος τοῦ ἰατροῦ, ὅπως μὴ δώσει οἶνον τῷ καυματιζομένῳ, φήσας βούλεσθαι διάπειραν λαμβάνειν, εὐτρεπίσαι τὸν κακῶς ἔχοντα. 3 καὶ γυναικὸς δὲ τελευτησάσης, ἐπιγράψαι ἐπὶ τὸ μνῆμα, τοῦ τε ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς καὶ αὐτῆς τῆς γυναικὸς τοὔνομα, καὶ ποταπή ἐστι. καὶ προσεπιγράψαι ὅτι οὗτοι πάντες χρηστοὶ ἦσαν. καὶ ὀμνύναι μέλλων, εἰπεῖν πρὸς τοὺς περιεστηκότας, ὅτι καὶ πρότερον πολλάκις ὀμώμοκα.

NOTAE

περὶ περιεργίας] Cod. Guelf. 2 et Norib. Crat. Opor. Camot. *περὶ περιεργείας*. Mox in iiſdem libris eſt *περιεργεία*· de qua ſcripturae varietate vid. Doruillius ad Chariton. p. 405 ſ. et p. 524. Apud Stobaeum eſt hoc Caput, 2 p. 34 ſ.

1 *δόξειεν εἶναι*] Camot. Steph. Lyc. Morel. Aub. Sylb. Heinſ. Kirchm. Vpſ. 1, Budiſ. *δόξει εἶναι*. male. At nec Vulgata videtur recte ſe habere: immo legendum cenſeo *δόξειεν ἂν εἶναι*· etſi non ignoro, etiam c. 16, 21 et 23 legi *δόξειεν εἶναι*. Sed et ibi corrigendum reor *δόξειεν ἂν εἶναι*. Nam, ſi recte memini, formae illi Aoriſti vbique additam reperi particulam *ἄν*.

μετ᾽ εὐνοίας] Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl., etiam

iam vterque Codex Guelferbytanus, *μετὰ εὐνοίας*. In Camot. etiam ſcriptum eſt *πρὸσ ποίησις*.

οἷος] In Cod. Guelf. 1 non minus, quam in Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Aub., omiſſum eſt hoc vocabulum, quod Stephanus iam atque Lycius addendum viderunt.

ἔν τινι ϛὰς] Ita legitur in libris omnibus, ſcriptis pariter et editis, neque vllum vſpiam varietatis veſtigium apparet. Praeſtat igitur adiuuare locum interpretatione commoda, quam curatione inepta. Duportus autem, cuius ſententiae Nedhamus quoque accedebat, docuit, ſenſum eſſe, *hominem inepte ſedulum, quum res tota manifeſte vera ſit, haerere in aliqua eius parte, eamque argumentis, ſed minus idoneis illis, confirmare conari, ita vt conuincatur*. Nam etſi verbum *ϛῆναι* hoc ſenſu nuſquam adhuc alibi, quod ſciam, ſic repertum eſt: tamen neminem ſpero futurum qui copiam ac diuitias linguae Graecae metiri ſuſtineat vel ſcientiae ſuae vel Lexicorum paupertate et inopia. Quot *ἅπαξ λεγόμενα* non inueniuntur in libris ſcriptorum veterum, quae nemo temere mutare audeat? Et quum Latini verbo *conſiſtere* ita vſi reperiantur, vt Cic. Oratt. Partitt. 35 *conſiſtet in ſingulis:* non dubium eſt quin etiam verbum *ϛῆναι* eodem modo vſurpatum fuerit. Neque profecto ineptius quidquam cogitari poteſt, quam rem aperte veram confirmare aggredi argumentis infirmis ac leuibus, eoque efficere, res vt falſa videatur. Sed, age, afferamus, vt inſtituimus, coniecturas Virorum doctorum. Caſaubonus quidem emendabat, *ἔν τινι ϛὰς, δεικνύειν ὡς οὐχ οἷόν τε ἐλεγχθῆναι*, aut *ἔν τινι ϛὰς, δεικνύειν ὡς οἷόν τε ἐλεγχθῆναι*. Priorem coniecturam recepit Galeus in editione ſecunda: etiam in Helmſt. poſita cernitur in contextu, ſed vncis tamen incluſa. Atque ſenſus quidem loci et vitii natura non repugnant: at Criticae leges, quae inſeri tot verba vetant, praeſertim quum nulla eius rei veſtigia in libris compareant. Auberius ait, ſe repeperiſſe ſcriptum in quodam exemplari *ἐλέγξει*, quod putabat probandum, ita, *improbat quod aliis approbatur, afferens veluti ἔνϛασιν*. At repugnant, credo, deſcriptionis *περιεργίας* ab Theophraſto propoſitae verba *μετ᾽ εὐνοίας*. Pauus reponendum autumabat, *ἔν τινι ϛὰς ἐλέγχειν εἶναι*. At primo dubito, an verba *ἔν τινι* valere poſſint *in loco publico*. deinde durum puto *ἐλέγχειν εἶναι* pro *ſoleat probare*. Suartius malebat *ἔν τι ἱϛάς*. puto, contra ingenium linguae. Reiſquius nuper docuit reſcribendum *ἐνϛὰς*, aut *ἀντιϛὰς*, aut *ἀντιτείνας*, *aduerſans, repugnans*. At hoc eſſet ſtupidi magis quam inepte ſeduli: et abdicunt verba deſcriptionis *μετ᾽ εὐνοίας*. Politianus denique vertit, *eam*

con-

conſurgens *argumentis refellere atque improbare aggreditur:* ita vt legerit haud dubie, ἀνχερῶς ἐλέγχειν. Cui lectioni et interpretationi repugnant eadem, quae oſtendimus repugnare emendationibus Reiſquianis. Caeterum in Cod. Guelf. 2 erat, vt in Camot., ἐλεγχθῆναι· et in Vpſ. 2 eſt, ἔν τινι ςαῖς * ἐλεγχθῆναι.

πλεῖω] Norib. πλεῖω. Mox Cod. Trin. et Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. πιεῖν. Poſtrema ſyllaba praecedentis vocabuli videtur peperiſſe iſtum calami oculorumque errorem. Contra erat c. 10, 1 ἐκπέπωκε in iiſdem editt. pro πέπωκε.

διαλέγειν] Ita non dubitauimus reſcribere cum Nedhamo et Suartio, auctoritate Codd. Gal. 1. 2 et Baroc. Aſſentiuntur Caſaubonus et Duportus, ipſiusque περιεργίας natura addicit. In caeteris libris, et ſcriptis et editis, legitur διεγείρειν· quod verbum quam facile potuerit commutari cum altero illo verbo, quis non videt? praeſertim quum διεγείρειν notius ſit quam διαλέγειν.

καὶ ἧς ἐ γινώσκει] Hanc ſcripturam exhibent omnes libri, praeter Codd. Gal. 1. 2 et Baroc.: neque eſt profecto cur quidquam immutetur. Sed in iis, quos memoraui, Codicibus locus totus ita legebatur, καὶ ἧς ἐ γινώσκει. Και ἀτραπῦ ἡγήσασθαι: ſed ab Baroc. tamen Codice aberat particula ἐ. Recepit lectionem illam Nedhamus, ita tamen vt operae in contextu omiſerint, vt e notis intellegitur, particulam καὶ ante nomen ἀτραπῦ· quam leges linguae non patiuntur abeſſe. Sed Suartius in ſuo exemplo, neglegentiam operarum ſequutus, vitium iſtud non correxit. Caeterum Pauo quoque placebat illa trium Codicum ſcriptura, quum mihi Vulgata praeferenda videatur. nam περιεργία quaerenda eſt omnino in eo quod conatur dirimere rixantes, ſiue noti ſint ſiue ignoti. Paene tamen mallem legi καὶ οἷς ἐ γιν., ἀτραπῦ ἡγ. quod verum puto. Vid. Index. Pro γινώσκει in Opor. eſt γιγνώσκει.

εὑρεῖν ἐ πορέυεται] Norib. Crat. Opor. Stob. ἀνευρεῖν πῦ πορέυεσθαι. Furl. ἀνευρεῖν πῦ πορέυεται. Verba ἀνευρεῖν πῦ etiam in margg. Caſaub. Heinſ. et Gal. 1 extant, niſi quod Heinſ. exhibet ἀνευρεῖ et Gal. πῦ. Sed in Camot. non reperi ἀνευρεῖν πῦ, quod tamen ex eo laudari video ab Nedhamo. Scilicet legendum videtur, ἅτα μὴ δύνασθαι ἂν εὑρεῖν πῦ πορέυεται. Male tamen Kirchmanus, de coniectura Caſauboni, recepit οἳ πορέυεται· quum etiam tirones norint, Aduerbia huius generis permutare inter ſe ſignificatus. Paullo cautior fuit Schmidius, qui edidit (οἳ) πορέυεται. Caeterum in margine exempli Sylburgiani, quo vſus ſum, manus quaedam docta adſcripſerat, *f.* ἧ.

² τὸν ϛρατηγὸν δὲ προσελθὼν] Codd. Guelff. Gall. Trin. Baroc. et Camot. Nedh. τὸν ϛρατηγὸν

τηγὸν προσελθὼν, omiſſa particula δέ. vtrumque recte et rationi Theophraſteae accommodate.

πότε] Norib. Crat. Opor. Furl. ποτὲ —.

μέλλει] Stob. μέλλοι. Mox Camot. vitioſe, παρατέτταθαι, καὶ τὶ —.

παραγγέλλει] Norib. Crat. Opor. παραγέλλει.

ἤδη] Aberat ab Cod. Trin. et abeſt a Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. Fortaſſis verbum ſequens καθεύδει, quod ſimiliter deſinit, vel oculos, vel aures, librariorum decepit, vt omitterent particulam illam.

μὴ δώσει] Norib. μηδώσει. Camot. μὴ δώσῃ. recte. At nec δώσει reiiciendum eſt.

τῷ καυματιζομένῳ] Codd. Guelff. Gall. 2. 3. 5, Baroc. Oſborn. et editi fere omnes, vt Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc Morel. Aub. Sylb. Heinſ. Furl., legunt τῷ καλλωπιζομένῳ. quae lectio eſt haud dubie falſa, etiam Furlano iudice. Cod. Gal. 1 et Trin. exhibebant τῷ μαλακιζομένῳ· etiam in Cod. Gal. 4 ſupra καλλωπι ſcriptum erat eadem manu μαλακι. Atque verbum hoc, quod Stephano quoque in mentem venerat, probantibus Lycio et Auberio, certatim receperunt editores recentiores, vt Kirchm. Lugd. a. 1612, Brunſu. Helmſt. Gal. 1. 2, Vpſ. 1. 2, Nedh. Suart., aſſentiente etiam Geſnero in marg. Stobaei. Caſaubonus non reiiciebat quidem illud, ſed putabat tamen, ſcribi etiam poſſe, ὅπως μή τῳ δώσει οἶνον, καλλωπιζόμενος καὶ φήσας βϰλ. Nos vero auſi ſumus in contextum migrare iubere, aſſentiente Reiſquio, τῷ καυματιζομένῳ, quod erat in Cod. Vulcan. et in marg. vnius e Palatinis. Nam ſic magis cohaeret oratio cum verbis μὴ δώσει οἶνον, et facilius intellegi licet, quomodo librarii potuerint ſcribere καλλωπιζομένῳ. Caeterum in marg. Morel. eſt ἴσ. τῷ κραιπαλωμένῳ. Cui coniecturae aduerſantur, credo, verba τὸν κακῶς ἔχοντα.

φήσας] Camot. φήσα. vitioſe, et librariorum errore. id quod vel Accentus docet. Suartius tamen ſententiam ait poſtulare φῆσαι. Mihi vero et ſententia et leges Grammaticae poſtulare videntur φήσας, ni malis etiam legere καὶ ἐυτρεπίσαι. Sed quid opus eſt remedio, quum omnia ſana ſint et integra? Senſus eſt, *ait ſe velle periculum facere et videre, an aegrotus bibere vinum poſſit, atque ſimul ita componit eum, vt bibere poſſit commode.* Itaque omnes Virorum doctorum coniecturas cenſeo vanas eſſe neque admittendas vllo modo. Nam in marg. Morel. extat γρ. εὐτρεπίσας. At οἷος requirit Infinitiuum. Pauus ſcribendum contendebat, φήσας βϰλεσθαι διάπειραν, aut etiam διαπειρᾶν, λαμβάνειν ἐπιτρέψαι τὸν κακῶς ἔχοντα. At nec βϰλ. διάπειραν concoquere poterat ſtomachus

machus meus nec λαμβάνειν ἐπιτρέψαι pro *permittere vinum ſumere.* Reiſquius ante Participium φύσας inſeri iubebat διδόναι, et pro εὐτρεπίσαι corrigi εἰ εὐτρεπίσει. At hoc eſt, vt ſaepius iam monui, ſemet loquentem facere. Qua ratione admiſſa, nihil amplius tutum erit in libris veterum. Caeterum Vpſ. 1 habet εὐτρεπίσαι, perperam.

3 τὸ μνῆμα] Camot. τομνῆμα.

καὶ τῆς μητρὸς] Abſunt verba haec a Norib. Opor. Stob. Furl. Helmſt. Scilicet praecedens vocabulum πατρὸς fefellit feſtinantes librariorum oculos.

αὐτῆς τῆς γυναικὸς] Codd. Gal. 1. 2 ἂν τῆς γυναικός· et in Cod. Baroc. erat ὄνομα.

ποταπή ἐστι] Norib. Crat. Opor. Furl. ποταπὴ ἐςὶ —. Leg. ποδαπή. V. Index.

ΚΕΦ. ΙΔ

ΠΕΡΙ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑΣ

1 Ἔςι δὲ ἡ ἀναισθησία, ὡς ὅρῳ εἰπεῖν, βραδυτὴς ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσιν. ὁ δὲ ἀναίσθητος, τοιοῦτός τις οἷος λογισάμενος ταῖς ψήφοις καὶ κεφάλαιον ποιήσας, ἐρωτᾶν τὸν παρακαθήμενον, τί γίνεται; καὶ δίκην φεύγων, καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλων, ἐπιλαθόμενος εἰς ἀγρὸν πορεύεσθαι. καὶ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ, μόνος καταλείπεσθαι καθεύδων. 2 καὶ πολλὰ φαγὼν τῆς νυκτὸς, καὶ ἐπὶ θᾶκον ἀνιςάμενος, ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γείτονος δηχθῆναι. καὶ λαβὼν καὶ ἀποθεὶς αὐτὸς, τοῦτο ζητεῖν, καὶ μὴ δύνασθαι εὑρεῖν. καὶ ἀπαγγέλλοντός τινος αὐτῷ ὅτι τετελεύτηκέ τις αὐτοῦ τῶν φίλων, ἵνα παραγένηται, σκυθρωπάσας καὶ δακρύσας, εἰπεῖν, ἀγαθῇ τύχῃ. 3 δεινὸς δὲ καὶ, ἀπολαμβάνων ἀργύριον ὀφειλόμενον, μάρτυρας παραλαβεῖν· καὶ χειμῶνος ὄντος μάχεσθαι τῷ παιδὶ, ὅτι σικύους οὐκ ἠγόρασε· καὶ τὰ παιδία ἑαυτοῦ παλαίειν ἀναγκάζων καὶ τροχάζειν, καὶ εἰς κόπους ἐμβάλλειν· καὶ ἐν ἀγρῷ αὐτοῖς φακῆν ἕψων, δὶς ἅλας εἰς τὴν χύτραν ἐμβάλλων, ἄβρωτον ποιῆσαι. 4 καὶ ὕοντος τοῦ Διὸς, εἰπεῖν, Ἡδύ γε τῶν ἄςρων νομίζει, ὅτι δὴ καὶ οἱ ἄλλοι λέγουσι πίσσης. καὶ λέγοντός τι-

νος, πόσους οἴει κατὰ τὰς Ἠρίας πύλας ἐξενηνέχθαι νεκρούς; πρὸς τοῦτον εἰπεῖν, ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιντο.

NOTAE

περὶ ἀναισθησίας] Furl. Ἀναισθησία. Eclogario Stobaei inſertum eſt hoc Caput a Geſnero 4 p. 61 ſ.

1 ἔστι δὲ ἡ ἀναισθησία] Ita legebant Codd. Nedhami omnes. Sed Codd. Guelff., ni fallor, et Camot. ἔστι καὶ ἡ ἀναισθησία. Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Furl. Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 1. 2, Helmſt. Gal. 1. 2 ἔστι δὲ καὶ ἡ ἀναισθησία. Suart. ἔστι ἡ ἀναισθησία. Vera lectio eſt, ἔστι δὲ ἡ ἀναισθησία. id quod conſenſus optimorum Codicum non magis docet quam conſuetudo loquendi Theophraſtea reliqua. Pro δὲ autem librarii, qui notas harum particularum non poſſent internoſcere, ſcripſerunt καί. Cuiuſmodi in libros quum incidiſſent librarii alii, qui viderent in aliis libris eſſe δὲ, putarentque, librariorum diligentium eſſe, duas illas lectiones ſimul exhibere: extitit lectio ἔστι δὲ καί. Qua quidem re confirmatur ſuſpicio, quam ſupra dubitaui iuſto timidior communicare cum lectoribus, in Prooemio pro ἤδη μὲν καὶ πρότερον legendum eſſe ἤδη μὲν πρότερον.

βραδυτὴς ψυχῆς] Opor. Camot. Furl. Gal. 1, Geſn. Chreſtom. βραδύτης ψυχῆς. Duportus corrigebat, βραδύτης τις τῆς ψυχῆς, probante Suartio. Ego vero mallem cum Pauo legere βραδυτὴς τῆς ψυχῆς.

οἷος] Norib. Crat. Opor. Stob. οἷον. male.

ταῖς ψήφοις] Camot. τοῖς ψήφοις — τί γίνεται.

παρακαθήμενον] Salmaſius de Vſuris p. 190 legit παρακαταθήμενον. errore operarum.

γίνεται] Cod. Baroc. γράφεται; vt ſupra c. 2 γράφεται, πλὴν σοί· ad quem locum oſtendimus errorem natum eſſe e notis vtriuſque verbi prope ſimilibus.

φεύγων] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. φυγών. male. Et mox in iiſdem libris eſt aeque vitioſe ταύτης pro ταύτην· perinde ac ſi Pronomen hoc pendeat a verbo ἐπιλαθόμενος. Sed peperit id vitium haud dubie prima verbi ſequentis ſyllaba.

2 φαγὼν τῆς νυκτὸς — ἀνιστάμενος] Ita, non aliter, legebatur in Codd. Guelff. et in editis antiquis omnibus. Neque video ſane, quid reprehendi in hac lectione poſſit. Nam primo quidem, quis dubitet, quin verba τῆς νυκτὸς recte cohaereant cum Participio φαγών· deinde ſatis manifeſtum puto, ἐπὶ θᾶκον ἀνιστάμενος valere

ſurgens

ſurgens vt eat ad ſellam familiaricam. nam ἀνίστασθαι ἐπὶ θάκου dictum eſt, vt c. 10, 1 ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν· et c. 5 ἐκλέγειν εἰς τὴν γνάθον. Denique non inſolens eſt Accuſatiui et Genitiui, hoc in genere, permutatio. Sic apud Dionyſium Halic. 4, 85 pro ἀπήγαγε ἐπ' οἶκον τὰς δυνάμεις in Cod. Vatic. erat ἐπ' οἴκου. Sed ſi quid tamen mutandum ſit, malim legere cum magno Salmaſio Exercitatt. Plinn. p. 431 F Trai. καὶ πολλὰ φαγὼν, καὶ τῆς νυκτὸς ἐπὶ θάκον, Salmaſius legebat θάκους, ἀνιστάμενος· quod recepit Nedhamus primo, poſtea etiam Geſnerus in Chreſtomathia et Suartius. Certe praeferendam arbitror hanc lectionem emendationi Paui, qui corrigi iubebat καὶ πολλὰ φαγὼν, τῆς νυκτὸς καὶ ἐπὶ θάκους ἀνιστάμενος. Atque ex his quae diximus, iudicium facere poterit quilibet facile de coniecturis Virorum doctorum, quibus conati ſunt locum integrum ſanare. Clotius aiebat ſe malle vt verba ἐπὶ θάκου abeſſent, aut vt legeretur ἐπὶ πάτου. vtrumque temere et inepte. Neque Lycius fuit hic acutior. is poſt verba ἐπὶ θάκου repetendum cenſebat verbum καθεύδων. Auberius oſtendebat ſibi legendum videri καὶ τῷ θάκῳ ἀνιστάμενος ἐξιὼν ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γείτονος δηχθῆναι. Cuius coniecturae parens fuit ignoratio poteſtatis verbi ἀνίστασθαι. Kirchmanus edidit καὶ πολλὰ φαγὼν τῆς νυκτὸς, καὶ ἀπὸ θάκου ἀνιστάμενος· quae erat coniectura Caſauboni, quam tamen poſtea reiecit ipſe. Sed et Galeus in Cod. Trin. repererat ἀπὸ θάκου· e quo tamen Nedhamus laudat ἀπὸ θώκου· vt apud Ariſtophanem Nubb. 989 pro θάκων in Cod. Vatic. Vrbin. erat θώκων, et Rann. 1570 εἰς τὸν θῶκον pro εἰς τὸν θάκον. Sed apud Theophraſtum puto librarium male ſcripſiſſe ἀπὸ pro ἐπί· etſi Pauo libri olim variaſſe videbantur. In Helmſt. eſt καὶ πολλὰ φαγὼν τῆς νυκτὸς, ἐπὶ θάκον ἀνιστάμενος· quae erat coniectura Caſauboni altera, qui etiam ἐπὶ θάκους legi poſſe rebatur. Caeterum ab Cod. Gal. 1 aberat verbum ἀνιστάμενος. ex quo collegebat Pauus, in libris olim nonnullis fuiſſe καὶ πολλὰ φαγὼν, τῆς νυκτὸς καὶ ἐπὶ θάκου ὑπὸ κυνὸς κ. λ. Non aſſentior: immo ἀνιστάμενος neglegentia librarii omiſſum credo.

ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γείτονος] Norib. Crat. Opor. Furl. καὶ τῆς τοῦ γείτονος. Stob. τῆς τοῦ γείτονος, omiſſa particula καί. Sed iam Camotius ita, vti nos edidimus, locum reſtituit: cuius rei laudem ſibi vindicaturus Stephanus ait in caeteris editionibus, ante ſuam, deeſſe κυνός. Suartius edidit ὑπὸ κυνὸς τοῦ γείτονος. At leges linguae vetant abeſſe Articulum τῆς.

λαβὼν καὶ] Geſn. Chreſtom. λαβὼν [τι] καὶ ἀποθείς. fortaſſis ſine cauſſa.

αὐτοῦ τῶν φίλων] Nedh. Suart. αὐτοῦ τῶν φίλων. temere.

παρα-

παραγένηται] Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. πάρος γένηται. Marg. Stob. προσγένηται. Sed παραγένηται eſt in libris caeteris omnibus, et ſcriptis et editis. recte. Dictum enim eſt, vt verbum *adeſſe* in Andria Terentii. Caeterum in Cod. Baroc. verba ἵνα παραγένηται vſque ad finem Capitis deſiderabantur, ſed loco eorum legebantur haec, καὶ τοιαῦτα παροίμια πολλὰ δεικνύων τῶν ἀνυποςάτων ἐπιτηδευμάτων. Scilicet librarius impatiens laboris, vt ſit, noluit deſcribere caetera. Sed pro παροίμια corrigendum eſſe παρόμοια, et Nedhamus monuit, et res ipſa clamat.

ἀγαθῇ τύχῃ] Cod. Trin. ἀγαθὴ τύχη. male.

³ ὄντος] Stob. ὄντως. errore operarum. Mox pro σικύους in Codd. Guelff. reperi ſcriptum συκίους· quam ſcripturam exhibet etiam liber Camotii.

ἑαυτοῦ] Budiſ. ἑαυτοῖς. credo, operarum neglegentia. Geſn. Chreſtom. αὐτοῦ. Sed locum ipſum interpretantur varie Viri docti et legunt, quum tamen omnia integra ſint, etiam ſenſus ſatis clarus, vt intellegetur ex iis quae deinceps dicentur. Clericus [A. C. 3, 1. 6 ſ. 22] τροχάζειν volebat eſſe *trocho* ſ. *rota ludere*: et pro εἰς κόπους ἐμβάλλειν iubebat reſcribi, qua in ſententia iam Duportus fuit, εἰς σκοποὺς ἐμβάλλειν, quod eſſet *in ſcopos iacere lapides* aut *tela*. nam ἀναγκάζων ἐμβάλλειν εἰς κόπους ait nunquam fuiſſe, nunquam futurum eſſe, *cogens vſque ad fatigationem*. Recte, mi Clerice. At tua mihi ſententia videtur non vna de cauſſa reprehendenda eſſe, immo prorſus reiicienda, ita vt admodum mirer, eam Bencelium nactam eſſe approbatorem. is enim in Indice ait ſe veriſſimam putare Clerici coniecturam, εἰς σκοποὺς ἐμβάλλειν, *ad propoſitum ſcopum collimare, iaculari ad metam*. At primo *trocho ludere* eſt τροχιάζειν et τροχίζειν, non τροχάζειν· etſi Politianus iam id ita interpretatus eſt: neque ignoro, pueros apud veteres ſe exercuiſſe genere iſto ludi. Deinde ordo verborum hic eſt, καὶ τὰ παιδία ἑαυτοῦ παλαίειν καὶ τροχάζειν ἀναγκάζων, καὶ εἰς κόπους ἐμβάλλειν· qui Infinitiuus pendet ab Adiectiuo δεινός. Senſus eſt, *et quum filiolos luctari et currere cogit* ſ. *iubet, eos luctari et currere iubet eum adeo in finem quoad fatigentur*. Qui eſt ſane ſummus ſtupor. nam Iſocrates ad Demon. p. 10 Bat. ait, ἄσκει τῶν περὶ τὸ σῶμα γυμνασίων — τὰ πρὸς τὴν ὑγίειαν συμφέροντα. τούτου δ' ἂν ἐπιτυγχάνοις, εἰ λήγοις τῶν πόνων, ἔτι πονεῖν δυνάμενος. Neque vero mihi Graecum videtur ἐμβάλλειν εἰς σκοπούς· etſi Xenophon alicubi dixit, docente ipſo Clerico, βάλλειν ἐπὶ σκοπόν. Atque ex hactenus dictis apparebit, ſpero, ſimul, non neceſſe eſſe, vt cum Sylburgio emendetur ἐμβάλλων, nec vt cum eodem, ſeruata lectione Vulgata,

Vulgata, ἐμβάλλειν accipiatur pro *irruere*; nec vt pro ἀναγκάζων, auctore Reiſquio, e Cod. Trin. reponatur ἀναγκάζειν. nam ſic, Galeus teſtatur, in eo legi, quum Nedhamus ex eodem libro laudet ἀναγκάσαι, quod ipſum Suartius recepit; qui vt temeritatem temeritate cumularet, etiam κότρυς reſcribere auſus eſt pro κόπυς. Geſnerus in Chreſtomathia omiſit particulam καὶ poſt verbum τροχάζειν, de Caſauboni ſententia. quod probari non poteſt, quum particula καὶ hoc quoque loco habeat vim augendi, *adeo*. Sed ſi quis pro κόπυς e Cod. Gal. 2 malit legere κόπον, ei non puto exprobrari poſſe ineptam audaciam.

ἐν ἀγρῷ] Caſaubonus ſuſpicabatur legendum ἐν ὑγρῷ. Sed ipſe non magni aeſtimabat iſtam coniecturam. recte. Suartius tamen eo audaciae progreſſus eſt, vt receperit ἐν ἄγρᾳ· et in notis protulit coniecturas alias tres, ἐν αὐχμῷ, ἀγράυλοις, et ἐν ἀγραυλίοις. Hoc vero valde vereor ne ſit ludere in rebus ſeriis!

αὐτοῖς] Kirchm. Schmid. Geſn. in Chreſtom. αὐτὸς, auctore Caſaubono. At ego nolim mutari quidquam ſine auctoritate librorum veterum, maxime quum αὐτὸς iam contineatur verbis reliquis. Αὐτοῖς aut ad τὰ παιδία referri poteſt cum Nedhamo, aut ad ſeruos cum Politiano.

φακῆν] Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. Vpſ. 1. 2, Budiſ. φακὴν —. Et pro ἕψων in Chreſtom. Geſneri eſt ἑψῶν. Sed in notis ad Lucian. p. 404 To. 3 Geſnerus legit φακῆν ἕψων δὶς ἅλα — ἐμβάλλων.

ἐμβάλλων] Codd. Guelff. Gall. Trin. Oſborn. et Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Furl. Nedh. Suart. Geſn. Chreſtom. ἐμβαλών. In Cod. Trin. legebatur etiam εἰς χύτραν, auctore Galeo.

ποιῆσαι] Heinſ. πονῆσαι. quod eſt operarum peccatum.

4 ἡδύ γε τῶν ἄςρων] Hic locus vere numeratur ab Sylburgio, Furlano, Caſaubono, et Galeo, in locis mendoſis obſcuriſſimisque et iis, e quibus, ſeruata quidem lectione Vulgata, commodus elici ſenſus nequeat. Sed videbimus tamen, pro inſtituto noſtro, primum quomodo legatur ille in libris antiquis: deinde quomodo conſtituendum eum cenſuerint Viri docti, vt aliquis ſaltem ex eo ſenſus exiſteret. Atque in libris quidem ſcriptis editisque antiquis omnibus exhibentur verba ſic, vt nos edidimus: niſi quod in Crat. Opor. Stob. Furl. eſt ὑδύγε. vitioſe. Morel. ἡδύ γε τὸ ἄςρον νομίζειν, ὅτι δὴ καὶ οἱ ἄλλοι λέγυσι πίσσης· et in marg. γρ. τῶν ἄςρων. Camot. et margg. Heinſ. Brunſu. πίσσης. Margg. Caſaub. a. 1612, Gal. 1. 2 πέσσης. Budiſ. πίσσις. Suart. ἡδύ γε — κορύζει ὅ, τι —: et

et in notis ait legi etiam poſſe ὀπίζει, vel ποτίζει: Vpſ. 2 ἡδύγε τῶν ἄστρων * νομίζει — λέγουσι * πίσσης. Sed iam in medio ponemus coniecturas Virorum doctorum, et quae earum nobis videatur ad veritatem proxime accedere oſtendemus. Auberius igitur locum totum ita reſtituendum exiſtimabat, καὶ ὕοντος τοῦ Διός, τὸ ἡδύγε τῶν ἄστρων νομίζειν, ὅ, τι δὴ οἱ ἄλλοι καὶ πίσσαν εἶναι λέγουσι. quae verba ipſe ſic reddit, *et quum pluit, illud aſtrorum ſuauiſſimum eſſe putat, quamuis alii vel picem eſſe dicant.* At non placet haec correctio, quod ſic nimis longe receditur a veſtigiis librorum veterum: neque etiam commodum ſenſum, ea admiſſa, reperio. Iiſdemque de cauſſis reiiciendam cenſeo coniecturam Oxonienſis editoris, quae, Nedhamo auctore, haec erat ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι λέγουσι ὤλετο πίσση. Multo minus probatur opinio Clerici. is locum ita refingebat [A. C. 3, 1. 5. 3 ſ.], ὕοντος τοῦ Διὸς, εἰπεῖν, ἡδύ γε τῶν ἄστρων φῶς· καὶ νύκτα αἰθρίαν νομίζειν, ἥντινα οἱ ἄλλοι λέγουσι μελαντέραν πίσσης. Hoc vero eſt, meo quidem iudicio, inſanire et delirare. Sic ſane poſſis ex omnibus facere omnia. Nam quum nulla in libris ſcriptis lacuna appareat: lenioribus opus eſſe remediis puto. Lycius quidem ἡδὺ dictum pro ἡδέως arbitrabatur, et τῶν ἄστρων pro ἐκ τῶν ἄστρων· porro verba νομίζει — λέγουσι credebat eſſe ἐν παρενθέσει· denique ante λέγουσι intellegi debere οὕτω opinabatur et verbum πίσσειν ſignificare *pluere.* Vnde locum Latine vertit ita, *ſane ſuauiter de caelo rigas terras, quod putet etiam alios ita loqui.* Putabat tamen, legi etiam poſſe, ὕδωρ σύγε τῶν ἄστρων — πτίσσεις. Sed nimis dura eſt nimiſque alte repetita iſthaec ratio. Boſius [Vit. Fabric. p. 225] pro νομίζει aliquando ſibi in mentem veniſſe oſtendebat corrigendum ὀμιχεῖ, vt homo ſtupidus idem diceret quod ruſticus iſte apud Ariſtophanem [Nubb. p. 148 Geneu.], Καίτοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν. Pauus denique nuper locum ita emendauit, ἡδύγε· τῶν ἄστρων νόμιζε, ὅ, τι δὴ καὶ οἱ ἄλλοι λέγουσι, πίσσην. Quam coniecturam probare licebit, maxime ob facilitatem ſuam, donec meliora excogitata ab aliis et prolata fuerint; ita tamen, vt πίσσης cenſeam non mutandum eſſe, quum ſignificetur pars totius.

Ἠρίας] Ita non dubitauimus reſcribere, poſt Nedhamum et Suartium, de ſententia Meurſii in de Eleuſin. c. 27 p. 82 et Athen. Att. 3, 12 p. 181, pro ἱερᾶς, quod in omnibus aliis libris legitur, praeter Helmſtad., in quo iam receptum video Ἠρίας, ſed vncis tamen incluſum. Res ipſa confirmat iſtam emendationem; praeſertim quum librarii etiam alibi vocabula Ἠρία et ἱερὰ permutauerint inter ſe.

ſe. Vid. Valeſius ad Harpocrat. p. 88 Gronou.

ἐξενηνέχθαι] Cod. Gal. 1 et Vulcan. ἐξενεχθῆναι· etiam in Cod. Gal. 4 ita legebatur, ſed in margine adſcriptum erat, ab alia tamen manu, tanquam varians lectio, ἐξενηνέχθαι. quod verum eſt.

ΚΕΦ. ΙΕ

ΠΕΡΙ ΑΥΘΑΔΕΙΑΣ

1 Ἡ δὲ αὐθάδειά ἐστιν ἀπήνεια ὁμιλίας ἐν λόγοις. ὁ δὲ αὐθάδης, τοιοῦτός τις οἷος ἐρωτηθεὶς, ὁ δεῖνα ποῦ ἐστιν; εἰπεῖν, Πράγματά μοι μὴ πάρεχε. καὶ προσαγορευθεὶς, μὴ ἀντιπροσειπεῖν. καὶ πωλῶν τι, μὴ λέγειν τοῖς ὠνουμένοις, πόσου ἂν ἀποδοῖτο, ἀλλ᾽ ἐρωτᾷν τί εὑρίσκει. καὶ τοῖς τιμῶσι, καὶ πέμπουσιν εἰς τὰς ἑορτὰς, εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο διδόμενα. 2 καὶ οὐκ ἔχειν συγγνώμην οὔτε τῷ ἀπώσαντι αὐτὸν ἀκουσίως, οὔτε τῷ ὤσαντι οὔτε τῷ ἐμβάντι. καὶ Φίλῳ δὲ ἔρανον κελεύσαντι εἰσενεγκεῖν, εἰπὼν ὅτι οὐκ ἂν δοίη, ὕστερον ἥκειν φέρων, καὶ λέγειν ὅτι ἀπόλλυσι καὶ τοῦτο τὸ ἀργύριον. 3 καὶ προσπταίσας ἐν τῇ ὁδῷ, δεινὸς καταράσασθαι τῷ λίθῳ. καὶ ἀναμεῖναι, οὐκ ἂν ὑπομεῖναι πολὺν χρόνον οὐθένα. καὶ οὔτε ᾆσαι, οὔτε ῥῆσιν εἰπεῖν, οὔτε ὀρχήσασθαι ἂν ἐθελῆσαι. δεινὸς δὲ καὶ τοῖς θεοῖς μὴ ἐπεύχεσθαι.

NOTAE

περὶ αὐθαδείας] Furl. Αὐθάδεια. Apud Stobaeum extat hoc Caput, 2 p. 34.

1 ἡ δὲ αὐθάδεια] Norib. Crat. Opor. Stob. Steph. Lyc. Auber. ἡ δὴ αὐθάδεια. male. Mox Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. ἐστὶ ἀπήνεια. Camot. αὐθάδειά ἐστιν ἀπηνεία.

ἐρωτηθεὶς] Norib. Crat. ἐρωτιθεὶς. Vpſ. 1 ἐρωθεὶς.

ποῦ ἐστιν;] Norib. Crat. Opor. Furl. ποῦ ἐστὶ, εἰπεῖν. Stob. Gal. 1. 2 ποῦ ἐστιν, εἰπεῖν.

πράγματά μοι μὴ πάρεχε] Codd. Gall. omnes, πράγματα μοι πάρεχε· etiam in Cod. Trin. erat, Nedhamo auctore, πάρεσχε. Nedhamus igitur legendum ſuſpicabatur, πράγματά μοι παρέχεις; et Pauus in libris olim nonnullis fuiſſe putabat πράγ-

πράγματά μοι παρέσχες; Fruſtra. Vulgata lectio recte ſe habet, quae etiam in Codd. Guelff. erat: altera illa debetur haud dubie neglegentiae librariorum, qui, ſimilitudine ſyllabae praecedentis decepti, omiſerint particulam μή.

ἀντιπροσειπεῖν] Norib. Crat. Opor. Furl. πρὸς ἀντειπεῖν. e quo Geſnerus in Eclogis Stobaei fecit προσαντειπεῖν. Melius Camot. ἀντὶ προσειπεῖν· quod ſequentes editores retinuerunt eo magis, quum nitatur auctoritate Codicum ſcriptorum.

καὶ πωλῶν τι] Ab Codd. Gal. 1. 2, Baroc. et Trin. aberat particula καὶ, quam propterea Nedhamus quoque ac Suartius eiecerunt in exemplis ſuis e contextu: male. Ratio Theophraſtea vetat eam abeſſe. Caeterum in Norib. Crat. Opor. eſt πωλῶν τὶ —.

τί εὑρίσκει] Auberius emendabat τί εὑρίσκεις; intell. κίβδηλον, hoc ſenſu, *Interrogat eum qui venit emendi gratia, quaſi venerit explorandi merces atque obſeruandi cauſſa.* Lycius autem corrigebat ἐρωτῶντι ἐρίζειν *interrogantem obiurgat.* Scilicet neuter aſſequutus erat vim verbi εὑρίσκειν, quae a nobis, praeeunte magno Salmaſio, explicata eſt in Indice. Caeterum in Cod. Baroc. poſt verbum ἀποδοῖτο legebantur haec, καὶ πρὸς τούτοις δεινὸς ἐπὶ πᾶσιν. Atque in his verbis omnino deſinebat ille liber, eaque ſequebatur, Nedhamo auctore, Anonymi libellus ad Ignatium quendam ſcriptus περὶ τῶν τοῦ λόγου σχημάτων.

καὶ τοῖς τιμῶσι] Kirchmanus, de ſententia Caſauboni, edidit τοῖς τὸ θεῖον τιμῶσι. inconſiderate. Certe paullo maiore diligentia vſus eſt Schmidius in editione Helmſtadienſi. is enim verba τὸ θεῖον includi vncis curauit. Sed τὸ θεῖον debebat omnino omitti. Neque enim ſermo eſt de honore qui diis habetur; etſi ab Spanhemio quoque ſcio locum ita acceptum eſſe, ad Callim. p. 486: ſed de donis et muneribus quae mittunt amici αὐθάδῃ, feſtis gentilitiis, honoris cauſſa. Sic enim Politianus intellexit verba, etiam Lycius: vt docuimus in Indice. Itaque ſatis apertum eſt, nihil deeſſe quidquam, vt Duportum quoque ſuſpicatum video.

εἰς τὰς ἑορτὰς] Suartius, contra omnes libros et linguae ingenium, edidit εἰς τὰς οἰκίας ἑάς. quam audaciam quis ferendam cenſeat?

ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο διδόμενα] Ego quum haec ſcripſi, putabam ſana eſſe verba, eaque, praeeuntibus Politiano et Lycio, ita intellegebam, *ſe non appoſiturum eſſe, ſ. non apponi a ſe, fercula dono miſſa.* Pauus ſenſum dicebat eſſe hunc, *mallem non fuiſſent data.* Qui an elici poſſit e verbis illis, viderint alii. Multo tamen minus

minus placet Nedhami correctio, qui legendum forte aiebat ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τὰ δεδογμένα. Paullo modeſtior eſt et rei accommodatior Reiſquii coniectura, qui emendabat ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο δεδομένου. Sed nec γένεσθαι ſic ferri poſſe puto, et δεδομένου, neſcio quomodo, languere videtur. V. tamen Index.

2 ἔχειν] Ita legendum vidit Nedhamus, et multis annis ante eum Lycius. Leges Grammaticae confirmant hanc emendationem non minus, quam ratio Theophraſti ipſa. Comprobarunt eam etiam aſſenſu ſuo Pauus et Reiſquius, Viri Graece doctiſſimi et acutiſſimi. In reliquis libris legitur ἔχων.

ἀπώσαντι] Reiſquius volebat reponi τρώσαντι. credo, ſine cauſſa. nam aliud eſt ἀπωθεῖν, aliud ὠθεῖν· et neſcio an res ipſa reclamet.

εἰσενεγκεῖν] Norib. Crat. Opor. Furl. ὑπενεγκεῖν· e quo in Stobaei Eclogis factum video ἐπενεγκεῖν. vtrumque male.

εἰπὼν] Marg. Stob. εἰπεῖν· quod hic locum habere non poteſt, quia ſequitur ἥκειν. Salmaſius quidem in Obſervatt. ad I. A. et R. p. 12 legit etiam εἰπεῖν· ſed p. 19 idem habet εἰπών· vt priore illo loco ſit aut operarum peccatum aut error memoriae.

οὐκ ἂν δοίη — λέγειν ὅτι] Abſunt haec verba ab Norib. Crat. Opor. Stob. Furl. Librarius ſcilicet neglegens, ſcripta particula ὅτι, coniecit oculos feſtinantes in verbum ἀπόλλυσι, quod, vt verba οὐκ ἂν δοίη, verſus initium fecerit. Sed in Camot. locus plenus eſt et integer, niſi quod ibi δοίην legitur pro δοίη. Vnde quatenus Stephano fides habenda ſit, apparet, qui ad hunc locum haec animaduertit, *in aliis editt. legitur* εἰπὼν ὅτι ἀπόλλυσι, *omiſſis iis decem verbis, quae ex veteri hic interiecta habes.*

λέγειν] Cod. Trin. et Vulc. λέγων· quod ferri poteſt.

τοῦτο] Camot. τοῦ τὸ —. Salmaſius autem d. l. p. 12 legit ὅτι ἀπόλλυσι τοῦτο τἀργύριον.

δεινὸς καταρᾶσθαι] Ita non dubitauimus reſcribere cum Nedhamo e Cod. Gal. 1, quem etiam Suartius, more ſuo, ſequutus eſt. Sed iam ante Nedhamum ſic editum erat in Kirchm. Helmſt. Vpſ. 1. 2 et Gal. 1. 2, de coniectura Casauboni. Neque Politianus videtur aliter legiſſe, quum in Verſione eius Latina ſit, *ſi in via pedem offenderit, execratur lapidem.* Sed in Codd. Gall. 2. 3. 4. 5, Trin. Vulc, etiam in Codd. Guelff. et in Norib. Crat. Opor. Stob. Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Furl. extat δεινόν· quod dictum ſit pro δεινῶς.

καταράσασθαι] Norib. καταράσθαι· e quo in Crat. Stob. Furl. factum eſt καταρᾶσθαι· quod etiam in marg. Morel. exhibetur. Opor κατακρᾶσθαι. Sed Accentus, qui eſt in Norib., videtur oſtendere, ſyllabam σα omiſſam fuiſſe neglegentia librarii.

καὶ ἀναμεῖναι οὐκ ἂν ὑπομεῖναι] Haec erat ſcriptura Codicum Nedhami omnium, quae a nobis quoque reperta eſt in Codd. Guelff. et in Norib. Crat. Stob. Camot., quamque nos cum Nedhamo non dubitauimus poſtliminio reſtituere. Sed aperiemus etiam fontem alterius lectionis *καὶ ἂν ὑπομεῖναι οὐκ ἂν προσμεῖναι*, quae eſt in editt. Caſaubb. et Gal. 1.2, Vpſ. 2. Nimirum Oporinus in ſuo exemplo ex *ὑπομεῖναι* fecit *προμεῖναι*, edidítque adeo *καὶ ἀναμεῖναι, οὐκ ἂν προμεῖναι.* quod ſeruauit Furlanus. Stephanus autem non modo ipſe retinuit *προμεῖναι*, ſed etiam verbum *ἀναμεῖναι* mutauit, haud dubie ex ingenio, in *ὑπομεῖναι*, ita tamen vt pro *προμεῖναι* cenſuerit corrigendum *προσμεῖναι*. Hanc lectionem Stephanianam tranſtulerunt in exempla ſua Lycius, Auberius, Sylburgius. Morellus reuocauit *ἀναμεῖναι*, et pro *προμεῖναι* repoſuit *προσμεῖναι*· ſed in marg. tamen annotauit alteram lectionem *γρ. ἂν ὑπομεῖναι.* Heinſ. Kirchm. Helmſt. *καὶ ἂν ὑπομείναι οὐκ ἂν προσμείναι* [Heinſ. vitioſe *προμείνα*. leg. *προμείναι*]. Vpſ. 1 *καὶ ἂν ὑπομείνει* [f. *ὑπομείνειε*] *οὐκ ἂν προμεῖναι.* Suart. *καὶ ἀναμεῖναι οὐδ᾽ ἂν ὑπομεῖναι.* Eodem fere modo nuper Reiſquius legendum cenſuit, *καὶ οὐκ ἂν ὑπομεῖναι πολὺν χρόνον οὐδένα*, aut certe *καὶ οὐκ ἂν προσμεῖναι πολὺν χρόνον οὐδενί.* At nec quartus Caſus ſimpliciter reiiciendus videtur. Caeterum non opus eſt, vt poſt *ἀναμεῖναι* intellegatur *κελεύσαντι*, neque *κελεύσῃ* poſt *ἂν ὑπομεῖναι*· quae erat opinio Lycii et Stephani. Etiam coniecturae Galei et Bencelii ſuperuacaneae ſunt: quorum hic corrigebat *ὑπομένῃ*, ille *ἀναμένιας*. Nam Nedhamus, qui ſe aliquando ſuſpicatum ait pro *ἀναμεῖναι* emendandum eſſe *ἐν ὁμιλίᾳ*, hanc coniecturam ſuam ipſe repudiauit.

οὐθένα] Ita ſcriptum erat in Cod. Guelf. 1 et in Norib. Reliqui libri habent *οὐδένα*. Sed in Cod. Guelf. 2 deſiderabatur, vt in Camot.

ἂν ἐθελῆσαι] Kirchm. Heinſ. Helmſt. Gal. 2 *ἂν ἐθελύσαι*, vt volebat ſcribi Caſaubonus. Sed etiam in Codd. Guelff. Gal. 3. 4. 5, Trin. et Camot. eſt *θελῆσαι*· pro quo Cod. Vulc. exhibebat vitioſe *θελῆναι*. Codd. Gal. 1. 2 *ἂν ἠθέλησεν.* male. Caeterum deſinebant hoc in Capite, vt in Praefatione diximus, libri ſcripti, quibus Nedhamus vſus eſt, praeter Trin., omnes, etiam Guelf. 1. In Cod. Gal. 3 et 5 addita legebantur verba *τέλος τῶν Θεοφράστου χαρακτήρων*· quae ipſa extabant in Cod. Guelf. 1. In Norib. et Crat. eſt ſimpliciter *τέλος*. Praeterea in Cod. Gal. 5 ſ. Coiſlin. ſequebatur iſta coronis, iam a Caſaubono prolata e Codice quodam bibliothecae Palatinae, *Ἀλλ᾽ ἔστιν, ὦ Θεόφραστε, χαλεπὸν, καθαρῶς κ. λ.*: id quod etiam animaduerſum eſt ab Montefalconio Catal. bibl. Coiſl. p. 588.

ΚΕΦ. ΙΣΤ

ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ

1 Ἀμέλει ἡ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον. ὁ δὲ δεισιδαίμων, τοιοῦτός τις οἷος ἀπονιψάμενος τὰς χεῖρας καὶ περιῤῥανάμενος ἀπὸ ἱεροῦ, δάφνης εἰς τὸ ϛόμα λαβὼν, οὕτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν. καὶ τὴν ὁδὸν ἐὰν παραδράμῃ γαλῆ, μὴ πρότερον πορευθῆναι, ἕως διεξέλθῃ τὶς, ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ διαβάλῃ. καὶ ἐὰν ἴδῃ ὄφιν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐνταῦθα ἱδρύσασθαι. καὶ τῶν λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις, παριὼν ἐκ τῆς ληκύθου ἔλαιον καταχεῖν. καὶ ἐπὶ γόνατα πεσὼν καὶ προσκυνήσας, ἀπαλλάττεσθαι. 2 καὶ ἐὰν μῦς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ, πρὸς τὸν ἐξηγητὴν ἐλθὼν, ἐρωτᾶν τί χρὴ ποιεῖν. καὶ ἐὰν ἀποκρίνηται αὐτῷ ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέψῃ ἀποῤῥάψαι, μὴ προσέχων τούτοις, ἀλλ᾽ ἀποτραπεὶς, ἐκδύσασθαι. καὶ πυκνὰ δὲ τὴν οἰκίαν καθαριεῖν. καὶ οὔτε ἐπιβῆναι μνήματι, οὔτε ἐπὶ νεκρὸν ἐλθεῖν, οὔτε ἐπὶ λέχει. καὶ ὅταν ἐνύπνιον ἴδῃ, πορεύεσθαι πρὸς τοὺς ὀνειροκρίτας, πρὸς τοὺς μάντεις, πρὸς τοὺς ὀρνιθοσκόπους, ἐρωτήσων τίνι θεῷ ἢ θεᾷ προσεύχεσθαι δεῖ. 3 καὶ τελεσθησόμενος, πρὸς τοὺς ὀρφεοτελεϛὰς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι μετὰ τῆς γυναικός. ἐὰν δὲ μὴ σχολάζῃ γυνὴ, μετὰ τῆς τίτθης καὶ τῶν παιδίων. καὶ ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι. καὶ ἱερείας καλέσας, σκίλλῃ ἢ σκύλακι κελεῦσαι αὐτὸν περικαθᾶραι· μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον, φρίξας εἰς κόλπον πτύσαι.

NOTAE

περὶ δεισιδαιμονίας] Furl. Δεισιδαιμονία. Caeterum hunc ſequenteſque ſeptem Characteras, quibus in Cod. Guelf 2, vt in Camot., praemiſſa erant haec verba ἐκ τῶν Θεοφράστου χαρακτήρων μέρος, primo editos eſſe ab Camotio, non a Stephano, in Praefatione docuimus.

[1] περιῤῥανάμενος] Cod. Guelf. et Camot. Furl. περιρανάμενος· antiquo more ſcribendi. Sed verba ἀπὸ ἱερῦ neque cum verbis δάφνης εἰς τὸ ςόμα λαβὼν coniungenda ſunt, vt ea diſtingui volebat, Cod. Trin. auctoritate, Galeus, et vt ea vertit Latine Morellus: neque etiam conſtrui debent cum verbis ὅτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν, quod nuper venerat in mentem Pauo. Immo coniungi debent cum verbo περιῤῥανάμενος, vt περιῤῥανάμενος ἀπὸ ἱερῦ ſit *adſpergens ſe aqua luſtrali quum e templo exit.* Quam rationem loquendi explicauimus et illuſtrauimus in Indice.

παραδράμῃ] In Cod. Trin. Guelf. et Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Furl. Heinſ. Pau. Geſn. Chreſtom. eſt περιδράμῃ. Sed quum περὶ et παρὰ a librariis ſaepenumero confuſa ſciremus; quum res ipſa videretur flagitare, vt emendaretur παραδράμῃ· auſi id ſumus recipere. Auctores huius emendationis ſunt Lycius et Caſaubonus. Sed probauit ſe illa Duporto quoque et Reiſquio. Recepta eſt ante nos in Lugd. a. 1612, Kirchm. Helmſt. Gal. 1. 2, Nedh. Suart. Pauus, qui eam non improbabat, malebat tamen ὑπερδράμῃ.

γαλῆ] Cod. Guelf. Furl. γαλὴ —.

πρότερον] Nedhamus auctor erat, vt legeretur προτέρω, aut πόῤῥώτερον, vel πόῤῥωτέρω. Ei aſſentiebatur Pauus. nam nec Atticos ſibi perſuaſerant nec omnino Graecos dixiſſe πρότερον — ἕως. At quam vana, quam inepta, ſit iſta dubitatio, docebunt lectorem loca in Indice a nobis laudata. Sed videndum tamen cenſeo, annon fortaſſis legi debeat ἕως ἂν διεξέλθῃ.

πορευθῆναι] Camot. Furl. παρελθῆναι· et mox ἤ —.

διαβάλῃ] Ita non veriti ſumus, de ſententia Sylburgii et Caſauboni, edere, poſt Kirchmanum, Schefferum, Schmidium, Galeum et Geſnerum. Nam διαλάβῃ, quod erat in Cod. Guelf. et in caeteris libris editis eſt, vix commodum nobis aptumque ſenſum fundere videbatur. Morellus quidem vertit, *aut tres de via lapides collegerit:* et Lycius, *aut tres lapillos in via diſpoſuerit.* Neque aliter interpretatus eſt Duportus, *lapides in certo ordine digerit et diſponit.* At deſidero ſic vſum loquendi, et qua verbum διαλαμβάνειν, et qua verba ὑπὲρ τῆς ὁδῦ· repugnat etiam conſuetudo veterum. Sed alteram illam lectionem primo adiuuat res ipſa: deinde διαβάλλειν dicitur, vt διαβαίνειν, διάβασις et alia: denique librarii facile potuerunt permutare διαλάβῃ et διαβάλῃ, quum etiam aliorum ſcriptorum in libris peccauerint hoc in genere. Sic ὑπολάβοι et ὑποβάλοι confuſa ſunt apud Aeſchinem

ſchinem c. Cteſiph. p. 373 To. 2: et apud Dionem Caſ. 40, 51 p. 254 To. 1 eſt in omnibus libris ἀποβάλῃ, ſed haud dubie corrigi debet, de Reimari V. C. ſententia, ἀπολάβῃ. Pauum, qui et ipſe probabat noſtram lectionem, offendebant verba ὑπὲρ τῆς ὁδȣ̃. Iubebat igitur reſcribi ὑπὲρ τὴν ὁδόν· vt infra c. 19 ὑπὲρ τὴν τράπεζαν, pro ὑπὲρ τῆς τραπέζης. credo, temere. Nam Caſus quidem ſic ſaepiſſime permutati ſunt inter ſe ab optimis ſcriptoribus. Sic apud Dionem Caſ. 36, 37 p. 109 To. 1 non erat quod celeb. Reimarus emendandum cenſeret Ἀλβανῶν τῶν ὑπὲρ τὸν Κύρνον οἰκȣ́ντων βασιλεὺς, pro ὑπὲρ τȣ̃ Κύρνȣ. nam ſic Γαλατία ἡ ὑπὲρ τῶν Ἄλπεων et alia huius generis plura dicuntur.

ὄφιν] Cod. Trin. Guelf. et libri editi ante Morellum omnes legunt σοφήν. At hoc vocabulum etiam Sylburgio erat ſuſpectum. Primus id in ὄφιν mutandum vidit Lycius: et poſt eum idem viſum reperi Ioh. Aurato, Furlano, et Caſaubono. Primus id recepit Morellus, qui tamen alteram lectionem, vt par eſt, exhibuit in margine exempli ſui: eum certatim ſequuti ſunt caeteri editores, vt Kirchm. Lugd. a. 1612, Vpſ. 1. 2, Brunſu. Gal. 1. 2, Helmſt. Nedh. Suart. Geſn. in Chreſtom. Et Pauus quidem, qui et ipſe cum Duporto hanc emendationem probabat, σοφὴν ortum putabat e σύφαρ, quod in nonnullis olim libris fuiſſet. Mihi vero ſimilitudo ſoni videbatur librariorum aures, vocem diſtantis ſequentes, decepiſſe. Caeterum Auberius malebat ὄψιν. quod dubito an poſſit cuiquam probari. neque enim verba ἐν τῇ οἰκίᾳ admittunt.

καὶ τῶν λιπαρῶν] Steph. Lyc. Aub. καὶ τῆς λιπαρᾶς. Quod quum viderent ferri non poſſe: Stephanus emendandum cenſebat θεὶς, et Lycius καὶ τινὰ λιπαρῶν vt repeterentur verba ἐὰν ἴδῃ. inepte. Sed Auberius recte vidit legendum eſſe καὶ τῶν λιπαρῶν. Morel. καὶ τοῖς τῶν λιπαρῶν. male.

ἐν ταῖς τριόδοις] Ita correxit locum Caſaubonus: quam eius emendationem receptam video in Kirchm. Lugd. a. 1612, Vpſ. 1. 2, Helmſt. Gal. 1. 2, Nedh., probante etiam Pauo. In Cod. Guelf. et Camot. Furl. ἐν τοῖς περιόδοις· etiam in Cod. Trin. erat περιόδοις· quod Suartio placebat, aut παρόδοις. quae erat Galei coniectura. Heinſ. Pau. ἐν ταῖς περιόδοις.

προσκυνήσας] Camot. προσηυνήσας· vnde in Furl. ineptius etiam factum eſt προσηννήσας.

2 διαφάγῃ] Heinſ. διαπάγῃ. vitioſe. Mox aeque vitioſe ἐρωτᾶν τε Budiſ., et ἀρὴ pro χρὴ, Furl.: in quo et in Camot. legitur etiam ἀποχρίνηται.

σκυτοδέψῃ] Cod. Guelf. et Camot. Furl. σκυτοδέψει. ſolemni hoc in genere errore.

 ἀπορ-

ἀποῤῥάψαι] Ita ſcripſimus cum Kirchmano, Schmidio, Galeo, Bencelio, Nedhamo, Suartio, Geſnero, de ſententia Caſauboni, quam Duportus quoque aſſenſu ſuo comprobauit. Nam in Cod. Guelf. reperimus ἀπογράψαι, quod erat in Cod. Trin. non minus quam in Camot. [qui tamen habet ἀπόγραψαι] Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Furl. Pau. Sed ex hac lectione nullum elici ſenſum poſſe, nemo non videt: et librarii facile potuerunt litteram Ρ confundere cum littera Γ. Caeterum iam Lycius vidit, ἀπογράψαι corruptum eſſe, quod mutari volebat in ἐπιῤῥάψαι. Sed ἀποῤῥάψαι propius accedit ad ſcripturam illam vitioſam.

ἐκδύσασθαι] Sic legitur in Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Caſaub. Kirchm. Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1. 2, Helmſt. Gal. 1. 2, Budiſ. Nedh. Pau. vere, opinor. Sed in Camot. et Furl. eſt ἐλύσασθαι· quod ortum videtur ex ἐκλύσασθαι, quod erat in Cod. Guelf. et Trin.: atque hoc extitiſſe credibile eſt ex ἐκδύσασθαι. nam Δ et Λ innumeris locis permutata ſunt a librariis. Galeus malebat ἐκλούσασθαι, quod iam Lycio in mentem venerat. Cui emendationi repugnare arbitrabar verba ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέψῃ ἀποῤῥάψαι. Suartius legit recepitque ἐκθειάσασθαι· ſic enim corrigendum eſſe pro ἐκθεισάσθαι, notae Viri doctiſſimi docent; hoc ſenſu, *ſed abit ad numen rem illam tamen referens*. Putabat tamen, legi etiam poſſe ἐκλύσασθαι, vel ἐκκλύσασθαι. Pauus nuper contendebat ſcribendum eſſe ἀποῤῥίψας μὴ προσέχειν, aut ἀποῤῥίψαι μὴ προσέχων, τούτοις, ἀλλ' ἀποτραπεὶς ἐκδύσασθαι. Quarum coniecturarum arbitrium penes lectorem eſto. Caeterum Reiſquius locum interpretabatur ita, *cum indignatione ab ariolo degreſſus iterum iterumque domum purgabit exutis veſtibus, quo alacrius eam in rem poſſit incumbere et agilius eam peragere.* Sed abhorret haec interpretatio a legibus linguae, quae docent verbis ἀλλ' ἀποτραπεὶς ἐκδύσασθαι rem ſignificari praecepto coniectoris contrariam: neque verbum ἐκδύσασθαι adeo coniungi poteſt vllo modo cum verbis καὶ πυκνὰ δὲ τὴν οἰκίαν καθαριεῖν.

πυκνὰ] Lyc. τυκνὰ —. Pro καθαριεῖν Pauus et Reiſquius iubebant reponi καθαίρειν. At linguae indoles mihi quidem poſtulare videbatur Futurum. indicatur enim continuatio.

ἐλθεῖν] Abeſt ab exemplo Kirchmani, male.

ἐπὶ λέχει] Haec erat lectio Codd. Guelf. Trin. et Camot. earumque editionum, quae fluxerunt e Camotiana, etiam Nedh. et Suart. Eam Lycius mutandam cenſebat in λέχος. In marg. Auber. extat λεχῷ· quod probabant Caſaubonus, Pauus, et Reiſquius: atque

Schmidius

Schmidius adeo et magnus Geſnerus recepere. Praeterea Caſaubonus putabat ſcribi quoque poſſe ἐπὶ λέχοι· quod Kirchmanus proficiſci in contextum iuſſit: et in Cod. Trin. ſupra ει ſcriptum erat, Nedhamo teſte, η. Quae ſcriptura nec Duporto diſplicebat. Nobis vero placebat vnice ἐπὶ λέχει. nam λέχος ſignificare *puerperae lectum*, docuimus in Indice: et Caſus ſaepenumero ſolere permutari inter ſe ab ſcriptoribus optimis, quis neſcit?

πρὸς τὰς μάντεις] Abſunt haec verba ab Steph. Lyc. Aub. Morel.

τίνι θεῷ] Cod. Guelf. et Camot. τίνι θεῶν. e quo in Furl. factum eſt τινὶ θεῶν. perperam. Sic apud Iſocratem ad Demon. p. 16 Bat. pro μηδένα θεὸν Codd. Laudd. habebant μηδένα θεῶν. Caeterum in Helmſt. eſt τίνι θεῷ, omiſſis verbis θεῷ ἢ —. errore operarum, credo.

3 σχολάζῃ γυνὴ] Reiſquius corrigebat σχολάζῃ ἡ γυνὴ, inſerto Articulo.

ἐπὶ ταῖς τριόδοις] Ita edidimus cum Heinſio, Bencelio, Nedhamo, et Geſnero. Nam in Cod. Guelf. Trin. et Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Furl. Lugd. a. 1612, Brunſu. et aliis vitioſe ſcriptum eſt ἐπὶ τοῖς τριόδοις· vt paullo ſuperius ἐν τοῖς περιόδοις. Caſaubonus, qui plura hic vocabula deeſſe ſuſpicabatur, malebat, vt ante eum Sylburgius, ἐπὶ τὰς τριόδους, probante Reiſquio. ſine cauſſa, vt modo diximus, ſiue coniungantur verba illa cum verbo ἀπελθὼν, ſiue, quod Pauo recte placebat, cum verbo λούσασθαι. Receperunt tamen illam lectionem Kirchmanus et Schmidius. Suartius autem, ſui ſequutus ingenii impetum, edidit καὶ ἀπὸ τῆς τριόδου ἀνελθών.

κατὰ κεφαλῆς] Cod. Trin. κατὰ κεφαλήν.

ἱερείας] Marg. Auber. ἱερέας. ſine cauſſa.

σκίλλῃ] Ita ſcriptum inuenimus in Cod. Guelf. legiturque in Morel. Lugd. a. 1612, Vpſ. 2, Nedh. Suart. Geſn. Neque Sylburgius aliter legendum cenſuit. Camot. Furl. σκήλλῃ. Cod. Trin. non minus quam Steph. Lyc. Sylb. Auber. Heinſ. Kirchm. Vpſ. 1, Brunſu. Helmſt. Budiſ. σκύλλῃ. Auberius tamen malebat legi σκιλλίτῃ *vino ſcillitico et aceto:* atque, locum hunc ab quibuſdam emendari hoc modo, σκύλλω κελεῦσαι αὐτὸν περικαθᾶραι. Sed quinam illi ſint, quum ipſi non placuerit dicere, ignoro.

σκύλακι] Furl. vitioſe σύνλακι. Mox Cod. Guelf. et Camot. Furl. αὐτὸν —.

ΚΕΦ. ΙΖ

ΠΕΡΙ ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΙΑΣ

1 Ἔϛι δὲ ἡ μεμψιμοιρία, ἐπιτίμησις παρὰ τὸ προσῆκον δεδομένη. ὁ δὲ μεμψίμοιρος, τοιός δέ τις οἷος, ἀποϛείλαντος μερίδα τȣ̃ φίλȣ, εἰπεῖν πρὸς τὸν φέροντα, ἐφθόνησάς μοι τȣ̃ ζωμȣ̃, καὶ τȣ̃ οἰναρίȣ, ȣ̓κ ἐπὶ δεῖπνον καλέσας· καὶ ὑπὸ τῆς ἑταίρας καταφιλȣ́μενος, εἰπεῖν, Θαυμάζω εἰ σὺ καὶ ἀπὸ ψυχῆς με φιλεῖς. καὶ τῷ Διῒ ἀγανακτεῖν ȣ̓ διότι ὕει, ἀλλὰ διότι ὕϛερον. 2 καὶ εὑρών τι καὶ ἐν τῇ ὁδῷ βαλάντιον, εἰπεῖν, Ἀλλ' ȣ̓ θησαυρὸν εὕρηκα ȣ̓δέποτε. καὶ πριάμενος ἀνδράποδον ἄξιον, καὶ πολλὰ δεηθεὶς τȣ̃ πωλȣ̃ντος, Θαυμάζω, εἰπεῖν, ὅτι ὑγιὲς ȣ̔́τω ἄξιον ἐώνημαι. καὶ πρὸς τὸν εὐαγγελιζόμενον ὅτι υἱός σοι γέγονεν, εἰπεῖν, Ὅτι ἂν προσθῇς, καὶ τῆς ȣ̓σίας τὸ ἥμισυ ἄπεϛιν, ἀληθῆ ἐρεῖς. 3 καὶ νίκην νικήσας καὶ λαβὼν πάσας τὰς ψήφȣς, ἐγκαλεῖν τῷ γράψαντι τὸν λόγον, ὡς πολλὰ παραλελοιπότι τῶν δικαίων. καὶ ἐράνȣ εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων, καὶ φήσαντός τινος, Ἱλαρὸς ἴσθι, καὶ πῶς; εἰπεῖν· ὅτι δεῖ τὸ ἀργύριον ἀποδȣ̃ναι ἑκάϛῳ, καὶ χωρὶς τȣ́των, χάριν ὀφείλειν ὡς εὐηργετημένον;

NOTAE

περὶ μεμψιμοιρίας] Furl. *Μεμψιμοιρία*.

1 *δεδομένη*] Suſpectum erat Caſaubono hoc verbum, putabatque id, ſaluo ſenſu, poſſe abeſſe. Lycius autem ſuſpicabatur emendari debere *δεδομένων*· et Suartius Reiſquiuſque coniiciebant *γενομένη*. Sed Pauus tuetur, et, vt opinor, recte, Vulgatam lectionem, quam ipſe Suartius probare videbatur. V. Index.

τοιός] Cod. Guelf. *τοιός* —.

τȣ̃ φίλȣ] Cod. Guelf. et Camot. Furl. *τȣ̃ φιλίππȣ*. male. Sed etiam apud Demoſthenem de cor. p. 481 To. 2 Tayl. permutata ſunt a librariis vocabula *φίλος* et *φίλιππος*.

ἐφθόνησας] Pauus rectius legi exiſtimabat *ἐφθόνησε*, quod referre-

referretur ad τὸν φίλον. At mihi ſecus videbatur. Nam χαλέσας, quo quis moueri poſſet vt aſſentiretur Pauo, pertinet ad τὸν φέροντα, et μεμψίμοιρος tribuit culpam rei puero, qui oblitus ſit ipſum vocare ad coenam.

κατaφιλούμενος] Cod. Guelf. et Camot. Furl. φιλούμενος. At elegantius hic certe eſt et numeroſius verbum compoſitum. Omnino ſi libri veteres variant hoc in genere, ego fere ſemper Compoſita verba malim praeferre verbis ſimplicibus.

εἰ σὺ] Camot. εἰσὺ —. et deinde μεφιλεῖς. In Budiſ. eſt εἰ οὐκ ἀπὸ ψυχῆς με φιλεῖς. perperam.

οὐ διότι ὕει] Nedhamus volebat emendari οὐ διότι οὐχ ὕει. fruſtra.

2 καὶ εὑρών τι] Haec verba abſunt ab Camot. et Furl. Fortaſſis alterum καὶ, quod ſequitur, fecit, vt omitterentur a librario Codicis, quem expreſſit Camotius. Reiſquius conjiciebat, καὶ εὑρών πη ἐν τῇ ὁδῷ, deleta inductaque particula καὶ, quam ab Geſnero quoque in Chreſtomathia omiſſam eſſe video. Mihi vero ea videbatur cum Pauo vim habere augendi, *atque adeo*. Alia loca, vbi καὶ non tam redundat, quam orationem auget, collegerunt Hemſterhuſius ad Luciani ſomn. 7 To. 1 et Reitius ad eundem p. 67 To. 2.

ἀνδράποδον] Camot. Furl. ἀνδρώποδον. vitioſe.

καὶ πολλὰ δεηθεὶς] Caſaubonus corrigebat ἅτε πολλὰ δεηθέντος. quae emendatio probari nullo modo poteſt. Nam καὶ notat, vt in prooem. 2, *et quidem:* et ſi reponatur δεηθέντος, neminem ſpero fore quin videat quanta μεμψιμοιρίας pars pereat. quod iam Pauus, vt alia multa, praeclare et intellegenter animaduertit.

ὅτι ὑγιὲς] Lycius dubitabat de integritate horum verborum. neque enim ceperat vim vocabuli ἄξιον. id quod Verſio eius Latina declarat ſatis, in qua eſt, *mirum eſt, inquit, ſi integrum et ſanum eſt quod adeo care emi.* Neque tamen Morellum reperio aliter interpretatum eſſe locum. Sylburgius reponi volebat ὅτι οὐδὲν ὑγιές. contra naturam hominis queruli. Multo ingenioſior acutiorque eſt coniectura Auberii, emendantis εἴ τι ὑγιές· quod etiam Suartio placebat et Nedhamo, nec mihi diſplicebat. Sed cur Nedhamus ediderit ὅ τι ὑγιὲς, ignorare me fateor. videtur operis deberi.

ἑώνημαι] Steph. Lyc. Aub. Morel. Gal. 1 ἐώνημαι. In Lyc. etiam eſt δεηθεὶς.

ὅτι υἱός σοί γέγονεν] Nedhamus in exemplo ſuo omiſit, auctoritate Cod. Trin., vt ait, particulam ὅτι· quam abeſſe et reliqui libri vetant et linguae ingenium, vt non parum

 mire,

miremur, Suartium etiam hac in re ſequutum eſſe ducem Nedhamum.

προϑῆς] Camot. Furl. πρὸς τῆς· et mox vtergue liber aeque vitioſe exhibet ἄπεσιν pro ἄπεσιν.

3 νίκην νικήσας] Kirchmanus Helmſt. Nedh. Suart. δίκην νικήσας, de coniectura Sylburgii et Caſauboni. recte: vt c. 11 erat ἡττωμένῳ μεγάλην δίκην. At quia tamen reliqui libri omnes, etiam Cod. Guelf., exhibent νίκην νικήσας· et quia verba ſequentia ſatis docent, intellegi victoriam in iudicio: nihil auſi ſumus mutare. quam diligentiam ſperabamus a nemine reprehenſum iri.

ἐγκαλεῖν] In Cod. Guelf. erat, vt in Camot. Furl., ἐγκαλεῖ· quod exhibent etiam margg. Heinſ Lugd. a. 1612, Brunſu. Per ſe non male. nam aliis quoque huius libelli in locis pluribus hanc varietatem deprehendimus. vt mox c. 18, 1 Camot. Furl. habent ἀριϑμεῖ pro ἀριϑμεῖν. Sed quia Infinitiuus et praecedit hic et ſequitur: quia etiam in Cod. Trin. fuit ἐγκαλεῖν· nam littera ν, auctore Nedhamo, eraſa erat: ἐγκαλεῖν retinendum putauimus.

καὶ ἐράνȣ εἰσενεχϑέντος] Ita diſerte ſcriptum erat in Codd. Guelf. Trin. neque aliter legitur in Camot. Furl. Lugd. a. 1612 aliiſque editionibus poſt Caſaubonum adornatis. Sed Stephanus in exemplo ſuo, neſcio an de induſtria, omiſit verba καὶ ἐράνȣ. Eum temere ſequuti ſunt Lycius, Morellus, Auberius: ita tamen vt Morellus in margine exempli ſui ad verbum εἰσενεχϑέντος poſuerit ἴσ. ἐρανιϑέντος, et Auberius ἐξενεχϑέντας. At ſuperſedere potuiſſetis his coniecturis, o boni, ſi vobis placuiſſet, quod diligentiſſimus Sylburgius fecit, adire Camotianum exemplum. Nam neminem nec ſummorum Virorum auctoritas ſecurum reddere neglegentemque debet: immo oportet quemque omnia explorare ipſum et cognoſcere diligenter.

φήσαντός τινος] Cod. Guelf. φήσαντος τινὸς —.

ἴϑι] Ita reſcripſimus cum Geſnero in Chreſtomathia, quod iam ante eum fecit is qui praefuit editioni Budiſſanae, et quod Lycio etiam, Galeo, Bencelio, Reiſquio, in mentem venit, aſſentiente Abreſchio Lectt. Ariſtaenett. p. 134. Nedhamus quidem maluit recipere ἔσω, auctore Caſaubono, quod propius accederet ad ἔσι, quod eſt in omnibus libris, praeter Kirchm. Gal. 1. 2 et Suart., in quibus et ipſis receptum video ἔσω. At noſtrarum aurium iudicio facilius potuerunt permutari a librariis, quorum calami vocem dictantis ſequerentur, ἔσι et ἴϑι, quam ἔσω et ἴϑι. Caeterum etiam Salmaſius Obſervatt. ad I. A. et R. p. 4 et in de Vſuris p. 41 legit ἐσί.

καὶ

καὶ πῶς; εἰπεῖν] Salmaſius de Vſuris p. 41 legit *καί πως εἰπεῖν·* et in Obſeruatt. ad I. A. et R. p. 4 *καὶ, πῶς, εἶπεν.* male.

ὅτι] Sic ſcriptum erat in Cod. Guelf. Trin. et Camot. Steph. Aub. Sylb. Morel. Neque ſane diſplicebat nobis haec lectio; qua in ſententia video eſſe doctiſſimum Abreſchium Lectt. Ariſtaenett. p. 134; modo poſt *ἐνηργετημένον* poneretur ſignum interrogationis. Etiam vernacula loquendi conſuetudine adiuuari quodammodo iſta ſcriptura poteſt At Caſaubonus quum corrigendum cenſuiſſet *ὅτε·* multi, vt ſit, adducti ſunt auctoritate Viri ſummi, vt id reciperent, quod quidem factum video in Kirchm. Lugd. a. 1612, Brunſu. Gal. 2, Benc. Nedh. Suart. Etiam Salmaſius Obſſ. ad I. A. et R. p. 4 ita legit. Reiſquius nuper malle ſe oſtendit legi *ὅπου.*

τὸ ἀργύριον] Camot. Furl *τοῦ ἀργύριον·* et mox *γὰρ ἰνοφείλειν,* pro *χάριν ὀφείλειν·* quod quidem, vt multa alia, docet ſatis, Camotium expreſiſſe Codicis ſui ſcripturam ſumma fide, neque quidquam in ea immutaſſe. quam eius religionem vtinam ſequuti eſſent omnes ſemper!

ΚΕΦ. ΙΗ

ΠΕΡΙ ΑΠΙΣΤΙΑΣ

1 Ἔστιν ἀμέλει ἀπιστία, ὑπόληψίς τις ἀδικίας κατὰ πάντων. ὁ δὲ ἄπιστος, τοιοῦτός τις οἷος, ἀποστείλας τὸν παῖδα ὀψωνήσοντα, ἕτερον παῖδα πέμπειν πευσόμενον πόσου ἐπρίατο. καὶ φέρων αὐτὸς τὸ ἀργύριον, καὶ κατὰ στάδιον ἀριθμεῖν πόσον ἐστί. καὶ τὴν γυναῖκα τὴν αὐτοῦ ἐρωτᾶν κατακείμενος, εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτὸν, καὶ εἰ σεσήμανται τὸ κοιλιοῦχιον, καὶ εἰ ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβληται. καὶ ἐὰν ἐκείνη φῇ, μηδὲν ἧττον αὐτὸς ἀναστὰς γυμνὸς ἐκ τῶν στρωμάτων, καὶ ἀνυπόδητος τὸν λύχνον ἅψας, ταῦτα πάντα περιδραμὼν ἐπισκέψασθαι, καὶ οὕτω μόλις ὕπνου τυγχάνειν. 2 καὶ τοὺς ὀφείλοντας αὐτῷ ἀργύριον, μετὰ μαρτύρων ἀπαιτεῖν τοὺς τόκους, ὅπως μὴ δύναιντο ἔξαρνοι γενέσθαι. καὶ τὸ ἱμάτιον δὲ ἐκδοῦναι δεινὸς οὐχ ὡς βέλτιστα ἐργάσεται, ἀλλ᾽ ὅταν ᾖ ἄξιος ἐγγυητὴς

τȣ̃ κναφέως. καὶ ὅταν ἥκῃ τις αἰτησόμενος ἐκπώματα, μάλιϛα μὲν μὴ δȣ̃ναι· καὶ τὸν παῖδα δὲ ἀκολȣθȣ̃ντα κελέυειν αὐτȣ̃ ὄπιϑεν μὴ βαδίζειν, ἀλλ' ἔμπροσθεν, ἵνα Φυλάττηται αὐτὸ μὴ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποδράσῃ. καὶ τοῖς εἰληφόσι τὶ παρ' αὐτȣ̃ καὶ λέγȣσι, πόσȣ, κατάϑȣ. ȣ̓ γὰρ σχολάζω πέμπειν.

NOTAE

περὶ ἀπιϛίας] Furl. Ἀπιϛία.

1 ἀπιϛία] Camot. ἀπιϛεία. Lyc. ἀπιϛίας. quod eſt operarum erratum.

ὑπόληψίς τις] Pronomen τις abeſt ab Camot. Furl. et Chreſtom Geſn. credo, non male. Sed quoniam id in caeteris libris additum inuenimus, retinere, quam omittere, maluimus. Addicit ratio Theophraſtea.

ἀποϛείλας] Camot. ἐπὶ ϛείλας. Furl. ἐπιϛείλας. Vterque liber deinde habet ὀψωνήσαντα· quae ipſa erat Cod. Guelf. lectio, quam tamen res ipſa repudiat.

καὶ κατὰ ϛάδιον] Particula καὶ aberat ab Cod. Trin.: cuius libri auctoritate ſuſtulerunt eam ex exemplis ſuis Nedhamus et Suartius: quod ipſum ab Geſnero factum in Chreſtomathia video. non dubito, quin perperam. Nam καὶ, vt Pauus iam animaduertit, habet dubio procul vim augendi, vt c. 17, 2 καὶ ἐν τῇ ὁδῷ, et alibi.

ἀριθμεῖν] Camot. Furl. ἀριθμεῖ. ſolemni permutatione horum Modorum hoc in libello.

τὴν αὐτȣ̃] Cod. Guelf. et Camot. Furl. τὴν αὐτȣ̃· et Kirchmanus adeo edidit τὴν ἑαυτȣ̃.

ἐρωτᾷν] Suart. ἐρωτῶν. vitioſe.

τὸ κοιλιȣ́χιον] Sic, non aliter, legitur in omnibus, quos inſpeximus, libris, etiam in Cod. Guelf. et Trin.: niſi quod Kirchmanus et Schmidius edidere κυνȣ́χιον, ſequuti, more ſuo, coniecturam Caſauboni: quam probauit etiam Salmaſius in de Mod. Vſurr. p. 449: *nam* κυνȣ̃χος, inquiens, *eſt fiſcus, marſupium, follis.* Aliorum ingenia alias, vt fieri ſolet, coniecturas enixa ſunt. Et Lycius quidem legendum cenſebat κολικȣ́χιον, quod ſignificaret *capſam panariam*, a κόλιξ, quod fuiſſet genus quoddam panis rotundi. Sylburgius malebat κλειδȣ́χιον, aut κυλικȣ́χιον, *ſcrinium clauibus aut calicibus aſſeruandis factum:* quod poſterius vocabulum etiam Caſaubonus aliquando reponendum putabat. Neque abit longe Galei coniectura, cui in mentem venerat κυλικεῖον. Pauus praeſtare exiſtimabat κολιȣ́χιον, quod ductum ſit a κολία, quo ſignificetur genus

nus bellariorum quoddam ex melle. Reiſquius denique emendandum opinabatur καλώδιον, vt intellegeretur *funiculus* quo areae conſtrictae fuiſſent olim. Mihi vero cum Furlano, qui ſibi ait aliquando in mentem veniſſe κυλίχνιον, et cum Caſaubono, nihil mutandum videbatur, ita tamen vt κοιλιύχιον eſſet idem quod κοιλιόδεσμος, hoc eſt, *ventrale*, ab κοιλία, non *arca*, ab κοίλη, quae erat Furlani opinio, nam tum deberet eſſe κοιλύχιον, neque ratio compoſitionis ſatis appareret. V. tamen Index.

ἀυλείαν] Ita ſcriptum erat in Cod. Trin. et Guelf., neque aliter legitur in Kirchm. Lugd. a. 1612, Brunſu. Helmſt. Gal. 1. 2, Nedh. Pau. Suart. Etiam Doruillius ad Chariton. p. 31 ſic legit. Sed Camot. Furl. habent αὐλέαν, quod non tam ex ἀυλίαν ortum videtur, quomodo ſcriptum erat in Codd. Moeridis correxeruntque Viri docti apud Heſychium, quam potius ex ἀυλαίαν, vt legitur in Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Heinſ. Vpſ. 1. 2, et 2 Macc. 14, 41.

ἐμβέβληνται] Steph. Lyc. Aub. Morel. ἐκβέβληνται. perperam. Sed non noua eſt permutatio iſtorum verborum in libris antiquis: vt infra c. 19, de Nedhami aliorumque ſententia. Sic nos in Axiocho ſ. 12 pro ἐμβαλλόμενον reſcripſimus ἐκβαλλόμενον· vt legendum cenſuiſſe poſtea vidimus etiam Hemſterhuſium ad Lucian. p. 49 To. 1 et Vueſſelingium ad Diod. Sic p. 93 To. 1.

2 ἀυτῷ] Lyc. ἀυτῷ.

δύναιντο] Cod. Trin. δύνωνται. ſine cauſſa. Et pro γενέσθαι Salmaſius in de modo Vſurr. p. 186 et in de Vſuris p. 130 legit γίνεσθαι.

ἐκδῦναι] Haec eſt coniectura Caſauboni, quam poſt eum migrare iuſſerunt, et recte quidem, probante etiam Pauo, editores, quod ſciam, omnes, vt Kirchmanus, Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. Nedh. Suart. Geſn. Nam in Cod. Guelf. erat, vt in Camot. Furl., ἐκδύναι· et in Cod. Trin. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel., mutato Accentu, ἐκδῦναι.

δεινὸς] Palmerius p. 621 corrigebat δειλὸς, ita vt lectio ἐκδῦναι retineretur. male. Nam primo quidem dubito, an dici poſſit δειλὸς ἐκδῦναι· deinde repugnant, id quod iam Bencelius contra monuit, ſequentia verba ὐχ ὡς βέλτιςα κ. λ.

ὐχ ὡς βέλτιςα] Ita legitur in libris fere omnibus: neque male, vt arbitror: modo teneatur, ἐργάσεται dictum eſſe, Atticorum more, pro ἐργασθήσεται. Sed Viris doctis quum corruptus viſus eſſet et deprauatus hic locus: excogitarunt modum non vnum, qui priſtinae reſtitui integritati poſſet. Pauus quidem, praeeunte Salmaſio in de Vſuris p. 161, et probante Reiſquio, legi

legi poſſe putabat, οὐχ ὃς βέλτιστα ἐργάσεται, ἀλλ᾽ ὅταν —. vel etiam ᾧ τ᾽ ἂν ᾖ ἄξιος ἐγγυητὴς, omiſſis verbis τοῦ κναφέως. Kirchmanus edidit, e Caſauboni auctoritate, aſſentiente etiam magno Hemſterhuſio [ad Ariſtoph. Plut. p. 436], οὐχ ᾧ τὰ βέλτιστα ἐργάσεται —, quod dictum eſſet pro οὐκ ἐκείνῳ ὃς —. Geſnero in Chreſtomathia viſum eſt ſcribere, οὐχ ὃς ὡς βέλτιστα ἐργάζηται —. dubitabat enim, an dici, per indolem linguae, liceret οὐχ ᾧ ἐργάσεται. In Suartii exemplo eſt οὐχ ὅτε βέλτιστα ἐργάσεται —. Nedhamus intactam reliquit lectionem Vulgatam, ſed in notis oſtendit ſibi conſtituendum videri locum totum ſic, οὐχ ὃς βέλτιστα ἐργάσεται, vel ἐργάζεται, quod eſt in Camot., ἀλλ᾽ ὅτῳ ᾖ ἄξιος ἐγγυητὴς τοῦ κναφέως.

κναφέως] Geſn. Chreſtom. γναφέως. At ſcriptura illa altera eſt Attica.

ὅταν ἥκῃ] Camot. Morel ὅταν ἥκῃ. Suart. ὅτ᾽ ἂν ἥκῃ, vt Nedhamus.

μάλιστα μὲν μὴ δοῦναι] Sic ſcriptum nos quoque reperimus in Cod Guelf., vt Galeus et Nedhamus in Cod. Trin.: neque in Camot. vllum lacunae cuiuſdam veſtigium compareret. Et locus ſane integer debet ſaluuſque haberi, quum μάλιστα μὲν ſit *fere*, neque particulam μὲν ſemper ſequi conſtet particulam δὲ aliaſue ſimiles. Sed Stephanus tamen, Lycius etiam, et poſt eos Caſaubonus cum Galeo, non diſſentiente Bencelio, aliquid deeſſe ſuſpicati ſunt, quod particulas μάλιστα μὲν ſequi deberent particulae εἰ δὲ μή· vt c. 9, 2. Et Caſaubonus quidem triplicem monſtrauit viam, qua priſtina affectis Theophraſti verbis integritas reddi poſſet. Putabat addi poſſe atque inſeri vel εἰ δὲ μὴ, δοὺς εὐθὺς ἀπαιτεῖν, quae verba recepit, more ſuo, Kirchmanus: vel εἰ δὲ μὴ, τὸν παῖδα κελεύειν ἀκολουθεῖν· vel denique εἰ δὲ μὴ, στήσας, aut σταθμήσας, δοῦναι. Vnde Bencelius edi curauit, δοῦναι *. καὶ τὸν παῖδα —. Multo clementior mitiorque erat ſententia Furlani. nam quanquam et ipſe deſiderari aliquid exiſtimabat, tamen putabat vulnus ſanari poſſe, modo deleretur particula μέν· quod mihi quidem leges linguae videbantur ferre non magis poſſe, quam μὴν μάλιστα μὴ δοῦναι· quod Suartius temere iuſſit proficiſci in contexta. Nuper denique Sallierius [ad Tho. Mag. p. 21] veram ſibi genuinamque viſus eſt inueſtigaſſe ſcripturam. legi iubet μάλιστα δεόμενος, vt Theophraſtus oſtendat, hominem ἄπιστον, ſi quis ipſum roget, velit ſibi pocula, quibus maxime indigeat, commodare, tamen eum repellere et reiicere, ſeque ea commodare poſſe negare. Cras credam, hodie nihil!

ἀκολουθοῦντα] Caſaubonus addi volebat Articulum, legique τὸν ἀκολουθοῦντα. credo, ſine cauſſa.

ſa. Mox in Lyc. eſt κελεύει. puto, operarum errore: et pro ἀυτοῦ, quae erat quoque ſcriptura Guelf., reliqui libri, praeter Camot. Furl. Heinſ., habent ἀυτοῦ.

φυλάττηται ἀυτὸ] Cod. Guelf. et Trin., itemque Camot., ἀυτῷ· quod receptum video a Nedhamo, ante quem iam Bencelius probarat hanc lectionem. In Budiſ. et Suart. eſt ἀυτόν· quae ſcriptura et Nedhamo ipſi placebat et Reiſquio: neque ego dubitauerim de eius integritate, praeſertim quum librarii facile pro ΑΥΤΟΝ potuerint ſcribere ΑΥΤΟΙ: niſi malis Syneſin eſſe, vt ἀυτὸ dictum ſit pro ἀυτὸν, ac ſi pro παῖδα praecedat ἀνδράποδον.

τὶ] Camot. τί —.

πόσου, κατάθου] Camot. Furl. πόσον κατάθου· male. Vpſ. 2 πόσου * κατάθου. Sed locus ipſe multis viſus eſt difficilis et impeditus. recte. At eſt ſanus tamen neque mutilus, vt etiam Kuhnium [ad Polluc. p. 536] cenſuiſſe video. Lycius enim corrigi iubebat πόσου; κατάθου εἰπεῖν. ſatis modeſte. Longe audacior fuit Auberius, qui emendabat καὶ τῷ εἰληφότι τὶ παρ' ἀυτοῦ, καὶ λιπόντι τοῦ ποσοῦ, εἰπεῖν, κατάθου, hoc ſenſu, *et iis qui iam acceperunt aliquid ab ipſo, dicuntque, conſtitue locum, reſpondere, pone quod accepiſti: neque enim per otium licet mittere.* Caſaubonus, qui recte negat Graecum eſſe λιπόντι τοῦ ποσοῦ, locum ita conſtituendum putabat καὶ λέγουσι πόσου, εἰπεῖν, κατάθου. οὐ γὰρ σχ.: ſed optabat etiam vt ſibi copia fieret librorum, quorum indicio certius quid definiri poſſet. Sylburgius praeoptabat πόσον, ita, *eum, ſi qui ab eo quidpiam acceperint et rogent quantum id ſit, iubere illos res iſtas aliquantiſper deponere, quia ſibi mittendi otium non ſit:* et ſi quis pro κατάθου legi mallet κάθου, πέμπειν quoque cenſebat mutandum eſſe in πεμπάζειν, hoc ſenſu, *ſede paulliſper et exſpecta: necdum enim numerandi eſt otium.* Galeus edidit in vtroque exemplo ſuo πόσου, εἰπεῖν, κατάθου, ita tamen vt mallet pro κατάθου reſcribi κατάθες *ſtatim ſolue.* Suartius πόσου accipiebat pro Imperatiuo, *refer in rationes.* Reiſquius denique legi volebat, πέμψον, εἰπεῖν, κατάθου. Mihi vero, vt ſupra oſtendi, omnia videbantur ſana eſſe et integra, dummodo e Participio λέγουσι intellegeretur ante κατάθου Infinitiuus; quam ellipſin non raram eſſe nemo neſcit; eo quem Lycius expreſſit in Verſione ſua, ſenſu, *Et ad eos qui accepta re quapiam ab ipſo, dicunt, Quanti? Deponito, inquit, pretium,* h e. ſolue ſtatim. Nam κατατίθεσθαι ſignificare *ſoluere*, docuimus in Indice.

ΚΕΦ. ΙΘ

ΠΕΡΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΣ

1 Ἔϛι δὲ ἡ δυσχέρεια, ἀθεραπευσία σώματος, λύπης παρασκευαϛική. ὁ δὲ δυσχερὴς τοιȣ̃τός τις οἷος λέπραν ἔχων καὶ ἀλφὸν καὶ τȣ̀ς ὄνυχας μεγάλȣς περιπατεῖν. καὶ φῆσαι ταῦτα εἶναι αὐτῷ συγγενῆ ἀῤῥωϛήματα, καὶ τὸν πατέρα ἔχειν καὶ τὸν πάππον. 2 ἀμέλει δὲ δεινὸς καὶ ἕλκη ἔχειν ἐν τοῖς ἀντικνημίοις, καὶ προσπταίσματα ἐν τοῖς δακτύλοις, καὶ ταῦτα μὴ θεραπεῦσαι, ἀλλ' ἐᾶσαι θηριωθῆναι. καὶ τὰς μασχάλας θηριώδεις καὶ δασείας ἔχειν ἄχρις ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν. καὶ τȣ̀ς ὀδόντας μέλανας καὶ ἐσθιομένȣς ὥϛε δυσέντευκτος εἶναι καὶ ἀηδής· 3 καὶ τὰ τοιαῦτα. ἐσθίων ἀπομύττεσθαι. θύειν ἀρξάμενος, προσλαλεῖν, καὶ ἀποῤῥίπτειν ἀπὸ τȣ̃ ϛόματος· ἅμα πιεῖν, προσερυγγάνειν· ἐλαίῳ σαπρῷ ἐν βαλανείῳ χρῆσθαι· ἱμάτιον κηλίδων μεϛὸν ἀναβαλόμενος, εἰς ἀγορὰν ἐξελθεῖν. καὶ εἰς ὀρνιθοσκόπȣ τῆς μητρὸς ἐξελθȣ́σης, βλασφημῆσαι. καὶ εὐχομένων καὶ σπενδόντων ἐκβαλεῖν τὸ ποτήριον, καὶ γελάσαι ὡς τεράϛιόν τι πεποιηκώς. 4 καὶ αὐλȣ́μενος δὲ κροτῆσαι ταῖς χερσὶ μόνος τῶν ἄλλων. καὶ συντερετίζειν. καὶ ἐπιτιμᾶν τῇ αὐλητρίδι μὴ ταχὺ παυσαμένῃ. καὶ ἀποπτύσαι δὲ βȣλόμενος ὑπὲρ τῆς τραπέζης, προσπτύσαι τῷ οἰνοχόῳ.

NOTAE

περὶ δυσχερείας] Furl. Δυσχερεία.

1 δυσχέρεια] Camot. Furl. δυσχερεία· ab quibus libris abſunt etiam verba καὶ ἀλφόν· quae tamen erant in Cod. Guelf. Cauſſa cur omitterentur, fuiſſe videtur ſequens particula καί.

αὐτῷ] Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. Nedh. Suart. ἀυτῷ.

2 ἀμέλει δὲ δεινὸς] Camot. Furl ἀμέλει δεινός, omiſſa particula δέ. male: ſed origo vitii patet ſponte.

ἐᾶσαι θηριωθῆναι] Camot. Furl. ἐθηριωθῆναι. Paullo poſt pro θηριώ-

θηριώδεις Sylburgius opinabatur etiam δυσώδεις legi poſſe. recte. At non nouum eſt, ab Atticis coniungi vocabula duo quae idem declarent.

ἄχρις ἐπὶ πολυ] Cod. Guelf. et Camot. Furl. ἄχρι ἐπὶ πολύ. Steph. Lyc. Sylb. Aub. Morel. Kirchm. ἄχρι ἐπιπολὺ —.

μέλανας καὶ ἐσθιομένους] Cod. Guelf. et Camot. Furl. μέλανας ἐσθιομένους, ſublata particula καί. male.

3 ἐσθίων ἀπομύττεσθαι] Auberius legi volebat ἅμα ἐσθίων ἀπομύττεσθαι. Sed quum pro θύειν, quod ſequitur, emendandum ſit haud dubie ἐσθίειν, quod extat in marg. Auber., etſi vitioſe ſcriptum eſt εἰσθείειν, et quod, de Caſauboni ſententia, recepit Kirchmanus; nam et verba ἀποῤῥίπτειν ἀπὸ τοῦ ςόματος, et verba ἅμα πιεῖν, haec emendatio quam neceſſaria ſit, declarant ſatis, praeſertim quum praecedentis verbi ſyllabae vltimae potuerint librariorum aures ineruditas fallere et conturbare facile: libenter aſſentior Nedhamo Pauoque, qui pro ἐσθίων docuere reponendum eſſe ἐσθῆτι, vt foeditas δυσχερείας in eo conſiſtat, quod homo δυσχερὴς nares emungat cubito.

θύειν ἀρξάμενος] Ita legitur in libris omnibus, etiam in Cod. Guelf. et Trin. Sed nobis quomodo conſtituendus locus videatur, modo oſtendimus. Afferemus tamen, pro inſtituti ratione, etiam aliorum ſententias. Sylburgius enim arbitrabatur pro θύειν corrigi debere πτύειν, aſſentiente Galeo, qui etiam verba ſic diſtingui iubebat, πτύειν, ἀρξάμενος προσλαλεῖν. At quid tum erit ἀποῤῥίπτειν ἀπὸ τοῦ ςόματος? Sane non *praecipitare verba*, vt ea Lycius explicabat, qui etiam ſuſpicabatur, in Codicibus olim fuiſſe ἀποῤῥύπτειν *detergere*. Caeterum Bencelius, cui partes et membra totius orationis luxata videbantur, ea ſic reponenda cenſebat, καὶ τὰ τοιαῦτα· θύειν ἀρξαμένοις προσλαλεῖν· ἐσθίων ἀπομύττεσθαι, καὶ ἀποῤῥίπτειν ἀπὸ τοῦ ςόματος, vt homo foedus diceretur interpellare alios ſacra facientes obſceno atque ominoſo ſermone. Cuius rationis ego nolim ſubſcriptor et approbator fieri.

ἅμα πιεῖν] Reſcribere propemodum auſi eſſemus ἅμα πιὼν, de coniectura Auberii, quae in margine exempli eius extat, et quam Bencelius etiam comprobauit aſſenſu ſuo. Sed tum nobis videbatur debere eſſe πιὼν ἅμα ἐρυγγάνειν, vt c. 4 ἀριςῶν δὲ ἅμα τοῖς ὑποζυγίοις ἐμβαλεῖν. add. 20, 2. Eſt tamen 9, 2 etiam ἅμα γελῶν ἀπαλ. —. Eadem de cauſſa reiici oportet πίνων, quod Caſaubono in mentem venerat: qui ipſe putabat, legi etiam poſſe ἅμα τῷ πιεῖν, inſerto Articulo; quam lectionem temere receptam ab Kirchmano video. Infinitiui enim ſic ſaepe ſimpliciter, ſine Articulo, ponuntur id quod iam Pauus intellegenter monuit.

ἀναβαλόμενος] Cod. Guelf. Trin. et Camot. Furl. *ἀναβαλλόμενος*· quod Nedhamus et, qui eius auctoritatem ſequutus eſt, Suartius poſtliminio reſtituerunt. temere. Non ſolum linguae indoles, ſed res etiam ipſa, requirunt Aoriſtum. nam homo foedus prodit in publicum quum ſe amiciuit pallio, non quum ſe eo amicit. Vid. quae eandem in rem ſcripſimus ad c. 5, 2.

σπενδόντων ἐκβαλεῖν] Camot. Furl. *ἀσσυδόντων ἐμβαλλεῖν*· reliqui libri praeter Kirchm. Nedh. et Suart. *σπενδόντων ἐμβαλεῖν*. Sylburgius iam, quae erat in eo Graecarum litterarum ſumma ſcientia, vidit, *ἐμβαλεῖν* locum hic habere non poſſe, neque tamen audere ſe faſſus eſt reponere *ἐκβαλεῖν*, quod idem valeret quod *ἐκστρέψαι euertere*. Qua in re fortaſſis iuſto timidior fuit Vir ſummus: etſi timiditas, etiam nimia, hoc in genere ſaepius multo ſalutarior eſt et vtilior, quam effrenis multorum, noſtra maxime aetate, audacia, cuius matrem nemo negauerit eſſe fere ſuperbam ſtultitiam et arrogantem inſcitiam. Certe Kirchmanus, etiam Nedhamus et Suartius, non dubitarunt recipere *ἐκβαλεῖν*, de ſententia Caſauboni: quam eorum auctoritatem ſequi viſum eſt, quod *ἐκβαλεῖν* gignit ſenſum apprime commodum aptumque, *ἐμβαλεῖν* omnino nullum; et quia non ignorabamus, in omnibus ſaepe libris falſam exhiberi ſcripturam: quod quidem hic factum eſſe, eo minus mirandum videtur, quum *ἐμβαλεῖν* fluxerit ex vno fonte. nam Codd. Guelf. Trin. et Camot. vnum fuit idemque caput. Ex Camotiano autem libro venit in editos reliquos. Caeterum Pauus etſi et ipſe probabat emendationem iſtam, tamen ſuſpicabatur, in libris olim quibuſdam fuiſſe *ἐμβαλεῖν τι ποτηρίῳ*. Sed his ambagibus non opus eſt. Etiam c. 18 vidimus a librariis *ἐμβέβληται* et *ἐκβέβληται* inter ſe confuſa eſſe.

ὡς τεράστιον] Bernardus ad Tho. Mag. p. 117 emendabat *ὥσπερ ἀστεῖον*. facilis ſane emendatio ſed ſuperuacanea, quae aduerſetur et linguae; neſcio enim an dici poſſit *ἀστεῖον πεποιηκώς*· et rei ipſi. nam homo iſte vult illudere ſacrificantes. Caeterum particula *ὡς* abeſt ab Camot. et Furl.

4 *αὐλούμενος*] Auberius corrigi iubebat *συναυλούμενος*. ſine cauſſa idonea.

ἐπιτιμᾶν] Camot. Furl. *ἐπιτιμᾶν*, moxque *παυσαμένη*. Pauus autem pro *ὑπὲρ τῆς τραπέζης* legi volebat *ὑπὲρ τὴν τράπεζαν*. temere, vt diximus ad c. 16. Caeterum idem Pauus animaduertit, poſtrema *δυσχερείας* exempla non reſpondere deſcriptioni ſupra poſitae. recte. At pertinent tamen ad *δυσχερείαν*· et videbantur certe nobis quodammodo

modo contineri ἀθεραπευσία σώματος. vnde addita ſunt verba καὶ τὰ τοιαῦτα. V. Index. Certe malim dicere Theophraſtum non omnino memorem fuiſſe deſcriptionis propoſitae, aut noluiſſe omnia exigere nimis religioſe ad eam, quam cum Clotio putare, a librariis verba καὶ εἰς ὀρνιθοσκόπου — τῷ οἰνοχόῳ, quae Caput περὶ ἀναισθησίας clauſiſſent, male huc tranſlata eſſe. Eiuſmodi peccata non temere naſci ſolent: debet ſemper demonſtrari poſſe fons et cauſſa erroris, vt in nobili illo Luciani loco, qui Geſneri ſagacitati ſuam debet integritatem: cui tamen hic Theophraſteus eſt prorſus diſſimilis.

ΚΕΦ. Κ

ΠΕΡΙ ΑΗΔΙΑΣ

1 Ἔςι δὲ ἀηδία, ὡς ὅρῳ περιλαβεῖν, ἔντευξις λύπης ποιητικὴ ἄνευ βλάβης. ὁ δὲ ἀηδὴς, τοιȣ̃τός τις οἷος ἐγείρειν ἄρτι καθεύδοντα εἰσελθὼν, ἵνα αὐτῷ λαλῇ. καὶ ἀνάγεσθαι δὴ μέλλοντας κωλύειν. καὶ προσελθὼν, δεῖσθαι ἐπισχεῖν ἕως ἂν περιπατήσῃ. 2 καὶ τὸ παιδίον τῆς τίτθης ἀφελόμενος μασσώμενον σιτίζειν αὐτὸς, καὶ ὑποκορίζεσθαι ποππύζων. καὶ ἐσθίων δ᾽ ἅμα διηγεῖσθαι ὡς ἐλλέβορον πιὼν, ἄνω καὶ κάτω καθαρθείη, καὶ ζωμȣ̃ τȣ̃ παρακειμένȣ ἐν τοῖς ὑποχωρήμασιν αὐτῷ μελαντέρα ἡ χολή. 3 καὶ ἐρωτῆσαι δὲ δεινὸς ἐναντίον τῶν οἰκείων, ὡς ποία ἡμέρα μὲ ἔτικτες. καὶ ὅτι ψυχρὸν ὕδωρ ἐςὶ παρ᾽ αὐτῷ λακκαῖον. καὶ ὡς κῆπος λάχανα πολλὰ ἔχων καὶ ἁπαλὰ, καὶ ὅτι ἡ οἰκία αὐτȣ̃ πανδοκεῖόν ἐςι. καὶ ξενίζων δὲ δεῖξαι τὸν παράσιτον αὐτȣ̃ ποῖός τις. καὶ παρακαλῶν δὲ ἐπὶ τȣ̃ ποτηρίȣ ὅτι τέρψον τȣ̀ς παρόντας.

NOTAE

περὶ ἀηδίας] Camot. περὶ ἀηδείας. Furl. Ἀηδία.

1 περιλαβεῖν] Budiſ. ἐπιλαβεῖν. male.

λαλῇ] Camot. Furl. λαλῆ.

Mox μέλλοντας Caſaubonus cenſebat, ſed ſine vlla cauſſa, mutandum eſſe in μέλλοντα. neque enim pertinet ad καθεύδοντα.

2 τὸ παιδίον] Camot. Furl. τὸ παιδὶ —.

μασσώμενον] Ita ſcriptum erat etiam in Cod. Guelf. Trin., vt in Camot. et caeteris. Neque videbam, quid deſiderari hac in lectione poſſet. Nam homo ἀηδὴς infantem, cibum quum mandit, adimit nutrici ipſeque in os eius ingerit cibum. Kirchmanus, Nedhamus, Suartius, etiam Galeus in exemplo ſuo altero, edidere μασσώμενός, de Caſauboni ſententia: quam lectionem Pauus quoque probabat, ita tamen, vt mallet reponi μασσωμένης. Meas vero aures, recepto τῷ μασσόμενος, offendebant numeri aſperi: et iam e verbis σιτίζειν αὐτὸς non minus, quam e verbo μασσώμενον, intellegi poteſt, hominem iſtum indere ori infantis cibum ex ore ſuo manſum.

ἐσθίων δ' ἅμα] Cod. Guelf. ἔσθων δὲ ἅμα. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. ἔσθων δ' ἅμα.

ἐλλέβορον] Cod. Guelf. et Camot. Furl. ἐλέβορον. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. ἐλλέβορον. recte.

καθαρθείη, καὶ ζωμοῦ] Morel. καθαρθείη. καὶ τοῦ ζωμοῦ παρακειμένου. Sed pro ἐν τοῖς ὑποχωρήμασιν αὐτῷ in Cod. Guelf. et Trin. erat, vt in Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Furl., ἐν τοῖς ὑπο αὐτῷ, relicto ſpatio. Quam quidem lacunam Lycius primus, quod ſciam, ita explendam vidit, vt legeretur ὑποχωρήμασιν· poſt eum idem in mentem venit Sylburgio atque Auberio. Lycius tamen etiam αὐτοῦ reponendum putabat, vt Auberius, pro αὐτῷ. quod neceſſe non eſt. Morellus, neglecta emendatione iſta haud dubie certiſſima, auſus eſt edere, auctore, vt ait, Aurato, ἐν τοῖς ὑποχονδρίοις, vertitque, *tum iuſculo appoſito queritur de atra bili qua in praecordiis exagitatur.* inepte. Verba enim καὶ ζωμοῦ κ. λ. cohaerent cum ſuperioribus ἄνω καὶ κάτω καθαρθείη. Qua ipſa de cauſſa reprehendendi ſunt Kirchmanus et Schmidius, quod, praeeunte Caſaubono, ediderunt, καὶ ζωμοῦ τοῦ παρακειμένου εἰπεῖν ὅτι ἐν τοῖς ὑποχ. αὐτῷ μελαντέρα ἡ χολή. Neque Auberii correctio ferri poteſt, qui legi volebat, καὶ ὅτι τοῦ ζωμοῦ παραχ. — ὑποχ. αὐτοῦ —. Caeterum Pauus poſt vocabulum ὑποχωρήμασιν inſerendum arbitrabatur εἴη, et Reiſquius Articulum ἡ mutandum cenſebat in ἦ. recte Articulus nobis videbatur non neceſſario requiri, ſed Verbum Subſtantiuum commode intellegi poſſe exiſtimabamus: quae erat etiam Sylburgii ſententia.

αὐτῷ] Nedh. Suart. αὐτῷ.

3 ποίᾳ ἡμέρᾳ] Cod. Guelf. Trin. et Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Brunſu. Vpſ. 1, Budiſ. Helmſt. Gal. 2 ὡς ποίᾳ ἡμέρᾳ. Camot. Furl. ὡς ποίᾳ ἡμέρᾳ με ἔτικτες; Et Pauus quidem ὡς natum coniiciebat eſ-

ſe

ſe ex ᾶ. At quidni ὡς, vt ὅτι, redundare poſſit? Recepimus igitur poſtliminio.

καὶ ὅτι ψυχρὸν] Verba haec vſque ad finem Capitis Reiſquio videbantur alieno loco poſita eſſe ab librariis, atque adeo reiici oportere ad finem ſequentis Capitis, poſt verbum ἐυημερεῖ. At mihi ſecus videtur. Nam ea quae hic commemorantur ab iſto homine, ſunt certe eiuſmodi, vt offendere poſſint audientium animos non minus, quam aures, vel quia nota ſunt, vel ob inſignem humilitatem foeditatemque. V. Index. Caeterum quum ex Infinitiuo ἐρωτῆσαι facile intellegi poſſit, et vero etiam debeat, Infinitiuus εἰπεῖν ante verba ὅτι ψυχρὸν ὕδωρ, ſane non opus eſt cum Pauo putare, pro ἐρωτῆσαι reſcribendum eſſe εἰπεῖν. quae mutatio etiam nimis dura foret.

παρ' αὐτῷ λακκαῖον] Camot. παρα αὐτῷ λακκαῖον· etiam in Cod. Guelf. ſcriptum erat λακκαῖον, ſimplici λ. Furl. παρα † αὐτῷ λακαῖον. At Steph. edidit, vt ſcilicet ſuum Codicem, non Camotianum exemplum, expreſſiſſe videretur, παρ' αἰλακκαῖον. quod monſtrum ſcripturae non parum miror Lycium, Auberium, et Morellum, maluiſſe retinere in exemplis ſuis, quam librum Camotii, in medio poſitum, inſpicere. Morellus quidem qui verba integra eſſe crederet, mire vertit ea verba, *et quam gelida ſit aqua* apud Aelaccum *commemorat*. Sagacior fuit Lycius: qui quum odoratus eſſet vitium ſcripturae, emendabat πάλαι λακκαῖον, hoc ſenſu, *et iam pridem frigidam eſſe aquam in ciſternis*. Sed Lycium ſuperauit tamen ſagacitate Auberius. is enim vidit legendum eſſe παρ' αὐτῷ λακκαῖον· quod primum ab Sylburgio receptum reperi. Caeterum Furlani coniectura, qui corrigebat παρ' αἰγιαλὸν, non eſt vnius aſſis. Nedh. Suart. habent παρ' αὐτῷ.

ἔχων] Marg. Auber. ἔχει. ſine cauſſa. nam ἐςὶ facile poteſt repeti e ſuperioribus, vt Nedhamus iam et Pauus monuerunt.

αὐτȣ͂] Nedh. Suart., et hic et deinde poſt παράσιτον, edidere αὐτȣ͂.

πανδοκεῖον] Ita ſcribere viſum eſt, ob ea quae ad c. 6 diſputauimus. Cod. Guelf. πανδοχεῖον ἐςὶ —. et Camot. Furl. πανδοκεῖον ἐςὶ —. In caeteris libris ſcriptum eſt πανδοχεῖόν ἐςι.

ποῖός τις] Camot. ποῖος τίς.

ὅτι τέρψον] Intell. εἰπεῖν, vel λέγειν, ante ὅτι, qui Infinitiuus continetur Participio παρακαλῶν· vt c. 4 ἀποδοκιμάζειν, λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι. Et ὅτι τέρψον ſunt verba Regis paraſitum cohortantis, vt oblectet praeſentes, qui tamen ineptias paraſiti ferre nequeant; ita vt ὅτι redundet, neque, quod Nedhamo placuiſſe videtur, tollatur. In Cod. Guelf. erat, vt in Furl., ὅτι τέρψον et in Camot.

Camot ὅτι τρέψων. quae haud dubie errata librariorum ſunt. Atque ſic neceſſe non eſt vt quidquam mutetur locoue moueatur. Nam Lycius quidem legi volebat παρακαλεῖν. quae erat ipſa Paui coniectura, qui tamen verba etiam ita diſtingui iubebat, καὶ παρακαλεῖν δὲ ἐπὶ τοῦ ποτηρίου, ὅτι τέρψον, τοὺς παρόντας, vt τέρψον dictum eſſet pro τέρψει· quod vt ipſum, hoc quidem in libello, nimis durum inſolensque foret, ita nec traiectionem iſtam verborum nouam probari poſſe credo. In marg. Auber. eſt ὡς τέρψων· vt etiam Lycius emendandum putabat, vel ἐπιτέρψων, hoc ſenſu, *et inter pocula hortatur ad bibendum tanquam oblectaturus praeſentes.* non puto, τέρπειν ita dici ab Graecis. In marg. Morelliani exempli extat ἴσ. οὗτι pro ὅτι· quam ſcripturam Morellus quoque expreſſit in Verſione Latina, *atque accerſit inter pocula vt delectationem allaturum conuiuis, quod plane nullam habet.* repugnat, credo, ingenium verbi παρακαλεῖν. Reiſquius denique corrigebat τὸν ἐπὶ ποτηρίου *pincernam.* At ſic, vt alia taceam, non poſſum reperire ἀηδίαν. Caeterum Nedhamus intellegi quoque poſſe opinabatur μάλιστα poſt ὅτι, *quam maxime poteris oblectamento ſis.* At talis ellipſis prorſus inaudita eſt planeque inuſitata. Sic vero abripi ſe ad ineptias docti etiam homines patiuntur, vbi ſemel libidine immutandi omnia in libris veterum capti fuerint!

ΚΕΦ. ΚΑ

ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ

1 Ἡ δὲ μικροφιλοτιμία δόξειεν εἶναι ὄρεξις τιμῆς ἀνελεύθερος. ὁ δὲ μικροφιλότιμος, τοιοῦτός τις οἷος σπουδάσαι, ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς, παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμενος δειπνῆσαι. καὶ τὸν υἱὸν ἀποκεῖραι ἀπαγαγὼν εἰς Δελφούς. καὶ ἐπιμεληθῆναι δὲ ὅπως αὐτῷ ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔσται. 2 καὶ ἀποδοὺς μνᾶν ἀργυρίου, καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι. καὶ βοῦν θύσας, τὸ προμετωπίδιον ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι, στέμμασι μεγάλοις περιδήσας, ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν ὅτι βοῦν ἔθυσε. καὶ πομπεύσας δὲ μετὰ τῶν ἱππέων, τὰ μὲν ἄλλα πάντα ἀποδοῦναι τῷ παιδὶ ἀπενεγκεῖν οἴκαδε,

ἀναβα-

ἀναβαλόμενος δὲ θοἰμάτιον ἐς τὴν ἀγορὰν περιπατεῖν. 3 καὶ κυναρίȣ δὲ τελευτήσαντος, αὐτῷ μνῆμα ποιῆσαι. καὶ στηλίδιον ποιήσας, ΚΛΑΔΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ, καὶ ἀναθεὶς δακτύλιον χαλκȣ͂ν ἐν τῷ Ἀσκληπίῳ, τȣ͂τον ἐκτρίβειν στεφαῶν· καὶ ἀλείφεσθαι ὁσημέραι. 4 ἀμέλει δὲ καὶ συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτάνεων, ὅπως ἀπαγγέιλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερά. καὶ παρασκευασάμενος λαμπρὸν ἱμάτιον, καὶ ἐστεφανωμένος, παρελθὼν εἰπεῖν, Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐθύομεν οἱ πρυτάνεις τὰ ἱερὰ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν ἄξια καὶ καλά, καὶ ὑμεῖς ἐκδέχεσθε τὰ ἀγαθά. καὶ ταῦτα ἀπαγγέιλας, ἀπιὼν διηγήσασθαι οἴκαδε τῇ ἑαυτȣ͂ γυναικὶ ὡς καθ᾽ ὑπερβολὴν εὐημερεῖ.

NOTAE

περὶ μικροφιλοτιμίας] Furl. Μικροφιλοτιμίȣ.

[1] τὸν καλέσαντα κατακείμενος] Camot. Furl. τὸν καὶ ἐς ἄντα κατειμενος. quod monſtrum ſcripturae, quanta fides Camotii fuerit in exprimendo Codice ſuo, oſtendit. Sed Sylburgius pro κατειμενος, non tantum κατακειμενος cum Stephano reſcribi poſſe iudicabat, ſed etiam καθήμενος· quod quidem receptum reperi in Chreſtomathia Geſneri. At primo res ipſa reſpuit iſtam lectionem: nam Theophraſti ſaeculo accumbebant, non ſedebant, conuiuae: deinde quum diſerte ſcriptum ſit κατακείμενος in Cod. Guelf., cuius lectiones raro diſcrepare ab lectionibus Camotiani exempli vidimus; apparet ex eo, opinor, ſatis, librarium Codicis Camotii pro κατακείμενος male ſcripſiſſe κατειμενος.

ἀπαγαγὼν] Camot. ἀπαγαγὼς —. Chreſtom. Geſn. παραγαγών· nulla mutationis ratione reddita: vt fortaſſis debeatur iſta lectio operis vel correctori.

αὐτῷ] Nedh. Suart. αὐτῷ.

Αἰθίοψ ἔσται] Camot. Furl. αἰθιόψευται· quod Pauus non ſpernendum rebatur, ſi reſcriberetur αἰθιοψέυεται. At eſt haud dubie neglegentia librarii natum vitium, cuius generis plura alia mox occurrent. In Cod. quidem Guelf. ſcriptum erat ita, vti edidimus.

[2] καὶ ἀποδὺς] Camot. καὶ καὶ ἀποδύς. Kirchmanus autem et Schmidius ediderunt, de Caſauboni. ſententia, ἀποδιδȣ́ς. temere et contra linguae indolem. Neque vero videbam, quare Reiſquius mallet reponi ἀποδόντος, aut, retento

 Parti-

Participio ἀποδὺς, deleri Infinitiuum ποιῆσαι. Neque enim dubium eſt, quin ἀποδὺς, Nominatiuus abſolute poſitus, recte ſe habeat, et de eo accipi poſſit, qui iubet pecuniam ſolui reddique aliis. Pauus pro ποιῆσαι reſtituendum exiſtimabat ποθῆσαι, aut certe ſcribendum ποιήσας *nouum ſibi comparans ſoluere.* neutra correctione opus eſt: et dubito an ποιήσας ſic Graecum ſit. Caeterum Morellum certum eſt non vidiſſe ſenſum loci. vertit enim eum Latine ita, *Et ſi minam argenti dederit, vt argentum nouum ſibi reddatur, efficit.*

καινὸν] Sylburgius ad hunc locum animaduertit haec, *Si* καινὸν *mendo caret, ſignificat,* curare illum creditori ſuo reddendam monetam nouam; *vt tanto ſplendidior ſit debiti ſolutio.* recte: neque opus eſt emendatione.

προμετωπίδιον] Budiſ. προσμετωπίδιον· et Furl. mox ἀπαντικρύ. vtrumque vitioſe.

προσπατταλεῦσαι] Cod. Guelf. προσπαταλεῦσαι. Camot. πρὸς καταλεῦσαι. vnde in Furl. factum eſt πρὸς καταλεῦσαι.

ἀναβαλόμενος] Ita, credo, res ipſa legi iubet, non ἀναβαλλόμενος, quod erat in Cod. Guelf. et Trin. non minus quam in Camot. et Furl., quodque poſtliminio reſtitutum eſt ab Nedhamo, Suartio, Geſnero in Chreſtomathia. nam homo μικροφιλότιμος prodit in publicum ambulatque in publico, quum pallium iam reiecit, non quum reiicit. Vid. ad c. 19, 3 quae dicta ſunt.

ἐς τὴν ἀγορὰν] Sic ſcriptum erat in Cod. Guelf. pro εἰς τὴν ἀγοράν. Neque aliter legitur in Camot. Furl. Geſn. Chreſtom.

³ στηλίδιον ποιήσας] Suſpecta erat Pauo repetitio ingrata verbi ποιεῖν. Vnde putabat, libros olim variaſſe: in aliis fuiſſe αὐτῷ μνῆμα ποιῆσαι καὶ στηλίδιον ἐπιγράψας· in aliis αὐτῷ μνῆμα καὶ στηλίδιον ποιήσας ἐπιγράψαι. quae ſcripturae diuerſitas in marginibus librorum poſita peperiſſet eam, quae hodie in libris eſt, lectionem. Eademque illa de cauſſa Trillerus ad Tho. Mag. p. 559 emendandum contendebat καὶ στηλίδιον ἐπιστήσας, vel στήσας: Credo, temere. Nam vt veteres in neglegentia, ea maxime quae cernitur in repetitione vnius eiuſdemque verbi crebra, magnam ſaepe virtutem ſitam viderunt, ita offendere illa quenquam eo minus debet hoc in libello, cuius oratio ſcripturaeque genus imitetur conſuetudinem loquendi cotidianam. Accedit quod, ſeruato verbo ποιήσας, numeri reperiuntur leves et rotundi, ſed aſperi et hiulci, ſiue ἐπιστήσας ſubſtitueris pro eo, ſiue στήσας. Quae ipſa res argumento eſt, veram lectionem eſſe ποιήσας. Caeterum

terum Camot. Furl. vitioſe ſcriptum exhibent ἐπεγράψαι.

Μελιταῖος] Camot. μελιτκι-ςός. Furl. μελιτζςός. Caſaubono ſuſpectum erat vocabulum κλάδος, reſcribique ſuſpicabatur debere κυνὸς Μελιταίου, vel κυνίδιον Μελιταῖον, vel καλλάθινος Μελιταῖος. Aſſentiebatur Caſaubono Nedhamus hactenus, vt in vocabulo κλάδος latere opinaretur nomen canis. temere. Neque enim inepti et μικροφιλοτίμου hominis eſt, Canem vocare canem eumque ſuo nomine appellare: ſed magna μικροφιλοτιμία eſt, Canem nominare κλάδον, eumque ita comparare hominibus, de quibus conſtat poëtas maxime vti vocabulo κλάδος.

ἐν τῷ Ἀσκληπίῳ] Ita Camot. et Furl. legunt, pro ἐν τῷ Ἀσκληπιῷ, quod erat in Cod. Guelf. et Trin. eſtque in Steph. reliquiſque libris editis. praeter eos, quos deinde laudabimus. Neque dubito quin Ἀσκληπίῳ ſit vera ſcriptura. Nam etſi proprie ſcribendum erat Ἀσκληπιεῖον· tamen non video, quidni contrahi in vita cotidiana dicique potuerit Ἀσκλήπιον, praeſertim quum etiam Ἀσκληπεῖον ſcriptum reperiatur, vt apud Lucianum Hermot. 37 p. 780 To. 1 in omnibus libris, aliaque eius generis vocabula eodem modo facta ſuperſint, vt Διονύσιον, Ἴσιον, Ὀλύμπιον. Vid. Fabricius biblioth. Gr. 2, 1. 7 p. 257 et ad Dion. Caſſ. p. 301 To. 1, Reimarus Addendd. ad Dion. p. 1707 To. 2, Albertus ad Heſych. p. 326 To. 1, et Salmaſius ad ſcriptt. hiſt. Aug. p. 35 Pariſ. Ita opus non eſt, vt leuitatem coniecturarum ſequamur. Nam Sylburgius quidem aut Ἀσκληπιῷ, nomen Aeſculapii, accipiendum putabat de templo, aut corrigendum ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ· quod Geſnero in Chreſtomathia recipere placuit. Alii, de Caſauboni ſententia, ediderunt, vt Kirchm. Helmſt. Budiſ. Suart., ἐν τῷ Ἀσκληπιοῦ· quod Sylburgio quoque in mentem veniſſe video et Pavus verum cenſebat. At id ne Graecum quidem eſſe, animaduertit Reiſquius. nam linguae ingenium legeſque ait iubere ſcribi ἐν Ἀσκληπιοῦ: vt ἐν Διονύσου apud Aeſchin. c. Cteſiph. p. 384 To. 2: εἰς Ἀσκληπιοῦ Ariſtoph. Plut. 411. Veſpp. 122: aut certe ἐν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, vt ἐς τοῦ Τροφωνίου apud Pauſan. p. 602 Kuhn. Recte. At etiam apud Ariſtoph. Acharnn. 1220 eſt ἐς τὸν Πιττάλου· et Veſpp. 1423 εἰς τοῦ Πιττάλου. Nedhamus denique in exemplo ſuo, de coniectura Caſauboni, quam Bencelius quoque probabat, exhibuit τῷ Ἀσκληπιῷ, deleta Praepoſitione, quod τοῦτον ad Aeſculapium pertineret, non ad anulum. recte. At et ſic tamen bene haberet τοῦτον, quum ex Ἀσκληπίῳ ad Pronomen τοῦτον intellegi poſſet Ἀσκληπιόν· figura ſatis nota. Geſnerus in Chreſtomathia ſcripſit τοῦτο. cuius mutationis cauſſa latebat.

ϛεφανῶν· καὶ] Sic recte emendarunt, Caſaubono praeeunte, Viri docti, reſtitueruntque, vt Kirchmanus, Schmidius, Nedhamus, Geſnerus, pro ϛεφανῦντα· quod extat in reliquis libris, etiam in Cod. Guelf. et Trin., in quo praeterea verba ſic diſtincta erant ἐκτρίβειν· ϛεφανῦντα —. Iam Lycius locum corruptum eſſe viderat, integritatemque ei reddi poſſe putabat, ſi legeretur ϛεφανῶν· εἶτα —. Suartio deſerere hic viſum eſt veſtigia Nedhami ducis, edereque τῷ ϛεφανῦν· καὶ —. Quaſi vero maior ſit audacia, diphthongum ȣ mutare in ω, quam integram inſerere ſyllabam: et quaſi Graeci non ſoleant Participiis vti pro Gerundiis. Series certe verborum poſtulat Nominatiuum, neque caetera auctoris diligentia nos cogitare ſinit de ἀνακολουθίᾳ. Decepit librarium, opinor, aut Infinitiuus, cui Caſum quartum ſciret iungi, aut Accuſatiuus τοῦτον, et nota atque ſignum particulae καὶ, quod legere non poſſet. Pauus tamen malebat legi ϛεφανῶν· ἀλείφεσθαι —. At Copula hic quidem neceſſaria eſt neque omitti, per naturam orationis, poteſt. Sed grauior eſt Suartii error, qui verbum ἀλείφεσθαι de vnctione ſimulacri Aeſculapii, (non *Apollinei*, vt in notis legitur), accipiebat. Tum enim deberet eſſe ἀλείφειν, non ἀλείφεσθαι.

ἀλείφεσθαι ὁσημέραι] Camot. Furl. ἀλλείφεσθαι ὁσήμεραι.

[4] συνδιοικήσασθαι] Locus paullo difficilior: quam difficultatem gignit verbum συνδιοικήσασθαι· quod quid ſignificet, non ſatis apparet. neque enim reliqua, quae dicuntur, id declarant, neque alibi, quod ſciam, inuentum eſt hoc verbum. Nos quidem in Indice id interpretati ſumus ita, vt interpretatus eſt Geſnerus. Qua interpretatione admiſſa et probata, et integer locus eſt, et interpungi ita, vt interpunximus, debet. Lycius eum et Morellus non intellexerunt. ille vertit, *habitat etiam in vicinia prytanum vt ſacra populo annuntiet:* hic, *ac dubio procul ſua apud Aediles procuratione efficiet, vt populo ſacra denuntiet.* Caſaubono poſt verbum συνδιοικήσασθαι Articulus videbatur inſerendus, legendumque, συνδιοικήσασθαι τὰ παρὰ τῶν πρυτανέων [Camot. Furl. Geſn. πρυτανέων], hoc ſenſu, *ipſe diligenter curare ſolet ea quae pertinent ad curam prytanum.* Receperunt, more ſuo, Kirchmanus et Schmidius. At deſidero ſic cum Pauo vſum Praepoſitionis παρά. Nedhamus autem putabat ſeriem ordinemque verborum debere tum eſſe hunc, συνδιοικήσασθαι τὰ παρὰ τῶν πρυτάνεων ἱερὰ, ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ. At nemo facile ſolet verborum ordinem adeo peruertere. Pauus ita interpungebat, συνδιοικήσασθαι, παρὰ τῶν πρυτάνεων ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερὰ, et verbum συνδιοικήσασθαι explicabat

plicabat per *ita ſe gerere*, *vitam ſuam inſtituere*, *corporis cultui proſpicere*. At offendebat me, hoc quidem in libello, talis ordo verborum: ita vt mirer, Suartium in exemplo ſuo ſequutum eſſe eandem interpungendi rationem. Sed interpretatus eſt locum aliter, *Quin etiam vna cum aliis perficiet, vt a prytanibus populo rationem ſacrificii ſignificet* Qui ſenſus an exprimi poſſit ex illis verbis, iudicent velim alii.

παρασκευασάμενος] Ita legebatur in Cod. Guelf. legiturque in Camot. Steph. Lyc. Sylb. Morel. Auber. Heinſ. Kirchm. Furl. Helmſt. Vpſ. 1, Gal. 1. 2, Geſn. Etiam in Cod. Trin. ſcriptum erat παρασκευασάμενος, ſed interpolatum παρεσκευασμένος· quod eſt in reliquis libris editis, et quod natum nobis videbatur a ſequenti verbo ἐστεφανωμένος, cui praecedens verbum ſimile eſſe debere putarent librarii. Budiſ. προσκευασάμενος. male.

ἐθύσαμεν οἱ πρυτάνεις] Camot. Furl. Geſn. ἐθύσαμεν πρυτάνεις, omiſſo Articulo. Mox pro ἄξια Reiſquius reponendum cenſebat δεξιά. ſine cauſſa.

ἐκδέχεσθε] Sic ſcripſimus cum Lugd. a. 1612, Galeo et Geſnero, quia in Cod. Guelf. et Trin. erat, vt in Steph. Lyc. Sylb. Auber. Morel. Heinſ. ἐδέχεσθε· quod Morellus quidem vertit *voſque accepiſtis bona;* ſed Lycius id mutandum rebatur in δεδέξεσθε, Auberius in δεδέξεσθαι. Kirchmanus, Schmidius, Nedhamus, etiam Suartius, receperunt δέχεσθε, de ſententia Caſauboni: quae adiuuari poſſet ſcriptura Camot. Furl., in quibus libris eſt δέχεσθαι, ni hoc, vt deinde videbimus, manifeſtum eſſet librariorum erratum. Reiſquius vtrumque, et ἐκδέχεσθε et δέχεσθε, probabat. Pauus autem praeferebat τὸ δέχεσθε, alterum putabat a correctore eſſe recte. Sed nobis tamen cum Bencelio magis placebat lectio ἐκδέχεσθε. nam ita apparet certe, qui factum ſit, vt librarii ſcriberent ἐδέχεσθε.

ἀπιὼν] Furl. ἀπιῶν. Mox idem liber et Camot. διηγήσασθε· e quo exiſtimari licet, δέχεσθαι illud ortum eſſe neglegentia librariorum, qui ſyllabam θαι alieno loco poſuerint.

καθ' ὑπερβολὴν εὐημερεῖ] Cod. Guelf. καθυπερβολὴν εὐημερεῖν. Etiam Camot. Furl. habent εὐημερεῖν. Nedhamus legi malebat εὐημέρει, vt eſſet Imperfectum, quod Suartius recepit. puto, temere. Leges enim linguae non ferre hic Imperfectum videbantur nobis: et natura ineptiaeque μικροφιλοτίμου poſtulant, credo, Praeſens; quippe qui omnem ponat felicitatem iſta in re.

ΚΕΦ. ΚΒ

ΠΕΡΙ ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ἀνελευθερία ἐςι περιȣσία τὶς ἀπὸ φιλοτιμίας δαπάνην ἔχȣσα· ὁ δὲ ἀνελεύθερος, τοιȣ͂τός τις οἷος νικήσας τραγῳδοῖς, ταινίαν ἀναθεῖναι ξυλίνην τῷ Διονύσῳ, ἐπιγράψας αὐτȣ͂ τὸ ὄνομα. καὶ ἐπιδόσεων γινομένων ἐκ τȣ͂ δήμȣ ἀναςὰς, σιωπᾶν, ἢ ἐκ τȣ͂ μέσȣ ἀπελθεῖν. καὶ ἐκδιδȣ̀ς αὐτȣ͂ θυγατέρα τȣ͂ μὲν ἱερέιȣ, πλὴν τῶν ἱερῶν, τὰ κρέα ἀποδίδοσθαι. τȣ̀ς δὲ διακονȣ͂ντας ἐν τοῖς γάμοις οἰκοσίτȣς μισθώσασθαι. 2 καὶ τριηραρχῶν, τὰ τȣ͂ κυβερνήτȣ ςρώματα ἀπὸ τȣ͂ καταςρώματος ὑποςορέννυσθαι, τὰ δὲ αὐτȣ͂ ἀποτιθέναι. καὶ ἐξ ἀγορᾶς δὲ ὀψωνήσας; τὰ κρέα αὐτὸς φέρειν καὶ τὰ λάχανα ἐν τῷ προκολπίῳ. καὶ ἔνδον μένειν ὅταν ἐκδῷ θοιμάτιον ἐκπλῦναι. καὶ φίλȣ ἔρανον συλλέγοντος, προειδόμενος, ἀποκάμψας ἐκ τῆς ὁδȣ͂ οἴκαδε πορευθῆναι. 3 καὶ μὴ πρίασθαι θεραπαίνας, ἀλλὰ μισθȣ͂σθαι εἰς τὰς ἐξόδȣς. καὶ ἀναςὰς τὴν οἰκίαν καλλῦναι, καὶ τὰς κλίνας ἐκκορῆσαι. καὶ καθεζόμενος παραςρέψαι τὸν τρίβωνα ὃν αὐτὸς φορεῖ.

NOTAE

περὶ ἀνελευθερίας] Furl. Ἀνελευθερία.

1 περιȣσία — ἔχȣσα] Si certum eſſet, id quod ab doctiſſimis interpretibus obſeruatum video, mendoſum eſſe et corruptum hunc locum: mendum putarem cum Caſaubono latere in verbis ἀπὸ φιλοτιμίας et in Participio ἔχȣσα. Sed mihi, vt, quod ſentio, dicam, locus integer ſanuſque videbatur, modo legeretur περιȣσία τις ἀποφιλοτιμίας δαπάνην ἔχȣσα, hoc ſenſu, *inſignis quaedam contemtio honoris quae impenſas facere recuſet.* Nam quum ἔχεσθαι non raro poſitum reperiatur pro ἀπέχεσθαι· quidni ἔχειν quoque ſignificarit *abſtinere, depellere, fugare?* Ἀποφιλοτιμία autem eſt *contemtio honoris.* nam ἀπὸ in vocabulis compoſitis multis, vt ἀπόνοια et aliis, habere vim priuatiui ά, vt vocant, quis ignorat? Et περιȣσία ἀποφιλοτιμίας

τιμίας dictum eſt, vt περιουσία πονηρίας *inſignis improbitas* apud Demoſth. de f. legat. p. 134 To. 2 Tayl. Nam et adiectum Pronomen τις impedit ne περιουσία accipi queat de affluentia opum et per ſe intellegitur, ἀνελευθερίαν eſſe vitium hominum opulentorum. Haec erat noſtra de hoc loco ſententia, de quo Bencelius ſibi non liquere ait in Indice. Sed coniecturae Virorum doctorum, de quibus iudicium penes lectorem eſto, hae ſunt. Caſaubonus corrigebat περιουσία τις ἀφιλοτιμίας δαπάνην φεύγουσα. Pauus autem, reiecta coniectura iſta, reſcribendum contendebat, περιουσία τις ἄνευ φιλοτιμίας δαπάνην ἐχούσης. Suartius pro ἔχουσα edidit ἐπέχουσα, et pro ἀπὸ φιλοτιμίας recepit, vt Kirchm. ac Schmid., ἀφιλοτιμίας· atque in notis oſtendit legi etiam poſſe ἀπουσία τῆς ἀπὸ φιλοτιμίας δαπάνης ἑκοῦσα. quae ſane eſt perquam inepta coniectura. Reiſquius denique nuper pro ἔχουσα reponendum docuit ἐχθοῦσα, totumque locum ita interpretatur *conſectatio* vel *ſtudium lucri fugiens et odio habens ſumtum ex ambitione faciendum.*

οἷος] Abeſt ab Auber. operarum ſcilicet neglegentia.

νικήσας] In Cod. Guelf. erat, vt in Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 1. 2, Budiſ., νικῆσαι. Sed Lycius iam, et poſt eum Auberius, Sylburgius, Furlanus, et Caſaubonus, viderunt, legendum eſſe νικήσας· quod ante nos receperunt Kirchmanus, Schmidius, Galeus, Nedhamus, Suartius. recte. Leges Grammaticae ita iubent emendari: et neglegentia calami librariorum hoc in genere reliqua oſtendit originem iſtius vitii.

τραγῳδοὺς] Camot. Furl., τραγῳδούς. Kirchmanus, Schmidius, etiam Galeus, ediderunt, ex auctoritate Caſauboni, τραγῳδοῖς. recte. V. Index.

ἀναθεῖναι] Cod. Trin. ἀναθῆσαι. perperam.

αὑτοῦ] Ita Cod. Guelf. et Camot. Furl. Heinſ Lugd. a. 1612, Gal. 1, Heimſt. In reliquis libris ſcriptum eſt ἀυτοῦ.

ἐπιδόσεων] Furl ἐπιδόθων. Scilicet in Camotiano exemplo ſyllaba σε per notam ſcripta eſt, quam legerunt male ii qui adornarunt editionem iſtam.

γινομένων ἐκ τοῦ δήμου ἀναστὰς] Ita maluimus ſcribere, quam cum Sylburgio et Reiſquio diſtinguere poſt δήμου, vel cum aliis interpungere poſt γινομένων, vt lectori liberum eſſet iudicium; praeſertim quum et ſenſus et indoles linguae videantur admittere vtramque diſtinctionem. Sed quum ἐπιδόσεις per ſe intellegatur a populo fieri, poſterior ratio praeferenda videtur priori.

σιωπῶν] Cod. Guelf. Trin. et Camot. Furl. σιωπᾶ. Vnde Nedha-

Nedhamus ſuſpicabatur legi debere σιωπῇ ἐκ τοῦ μέσου, aſſentiente Reiſquio. Suartius recepit adeo iſtam coniecturam. temere. Nam σιωπᾷ ſatis apertum certumque eſt irrepſiſſe neglegentia librariorum pro σιωπᾶν. Lycius pro ἢ corrigi volebat καί. cuius correctionis cauſſa et neceſſitas non magis apparet, quam ſuperioris iſtius.

ἀπελθεῖν] Cod. Guelf. Trin. (e quo tamen Galeus laudat ἐπελθὼν) et Camot. Steph. Lyc. Sylb. Morel. Furl. ἀπελθών. Sed reliqui libri exhibent ἀπελθεῖν· quod Lycius iam et Sylburgius, etiam Furlanus, non tantum Auberius et Caſaubonus, reponendum viderunt.

αὐτοῦ θυγατέρα] Ita legunt Heinſ. Lugd. a. 1612, Gal. 1: etiam Cod. Guelf. In reliquis libris eſt αὐτοῦ θυγατέρα, praeter Camot. Furl., qui habent, ſed male, αὐτῷ. Caeterum Kirchmanus et Schmidius ediderunt τὴν αὐτοῦ θυγατέρα· etiam Caſaubonus ad ſcriptt. hiſt. Aug. p. 240 a, Pariſ. legit τὴν αὐτοῦ θυγατέρα.

μὲν] Abeſt ab Kirchm.: etiam a Caſaubono d. l. omiſſam video hanc particulam. male.

πλὴν τῶν ἱερῶν] Ita auſi ſumus reſcribere pro πλὴν τῶν ἱερείων, quod eſt in libris antiquis omnibus, niſi quod Camot. Furl. exhibent τὴν τῶν ἱερείων. Auctor iſtius emendationis eſt Caſaubonus: qui etſi in Commentario primae editionis oſtenderat legendum videri πλὴν τῶν τῶν ἱερέων καὶ ἱερειῶν, et poſtea locum integrum eſſe cenſuerat, tamen in Commentario ad Vopiſcum p. 240 legit πλὴν τῶν ἱερῶν, locumque ita interpretatus eſt, *ſolet filium ſuam nuptum collocans, victimae carnes, iis exceptis quae adolentur, vendere.* Quam emendationem comprobarunt aſſenſu ſuo Pauus et Reiſquius; atque ante nos receperunt Kirchmanus et Schmidius, niſi quod in Helmſtad. legitur ἱερῶν. Alii, vt Stephanus, Lycius, Auberius, Sylburgius, malebant reſtitui ἱερέων, ita vt intellegeretur κρέα. Et Nedhamus nuper quum oſtendiſſet ſibi legendum videri πλὴν τῶν ἱερέως· Suartius coniecturae huius amore ita capi ſe paſſus eſt vt eam receperit. At tum debebat potius ſcribi πλὴν τῶν τοῦ ἱερέως.

ἀποδίδοσθαι] Camot. Furl. ἀποδιδόσθαι. In eodem libro Camot. mox eſt διακονοῦντας et εἰκοσίτους· quod poſterius mendum inde etiam in Furl. migrauit.

2 ὑπὸ τοῦ καταστρώματος] Sic legebatur etiam in Cod. Guelf., non tantum in editionibus antiquis principibus. Sed vitioſe haud dubie. Caſaubonus igitur reſcribendum cenſebat aut ἐπὶ τοῦ καταστρώματος aut ὑπὲρ τοῦ καταστρώματος. Vtraque coniectura ſe probauit Reiſquio, et ante eum Kirchmano,

Schmidio,

Schmidio, Galeo, Nedhamo et Suartio. Atque Galeus quidem cum Kirchmano et Schmidio intulit in textum ὑπὲρ τ. κ., ſed Suartius cum Nedhamo recepit ἐπὶ τῦ καταςρ. At quum non credibile ſit, trierarchum cubaſſe cum gubernatore in cataſtromate; quum ἀνελευθερίαν ex eius deſcriptione apertum ſit in eo ſitam eſſe quod trierarchus non in ſuis, ſed in alienis, ſtragulis cubet: malim cum Pauo legere ἀπὸ τῦ καταςρώματος, vt ὑποςορέννυσθαι, verbum praegnans, vt vocant, ſit *ſublatas, petitas, ſtragulas ſibi ſubſternere*. V. Index. Caeterum pro ὑποςορέννυσθαι in Cod. Guelf. erat ὑποςωρεννῦσθαι· vt in Camot. et Furl. ὑποςωρεννύσθαι.

αὐτῦ] Cod. Guelf. Trin. et Camot. Furl. Heinſ. Lugd. a. 1612, Gal. 1 ἀυτῦ.

φέρειν] Cod. Guelf. et Camot. Furl. φέρει. aeque vitioſe, atque ſupra ſ. 1 σιωπᾶ.

ἐκδῷ] Camot. Steph. Lyc. Aub. Morel. Sylb. Furl. ἐκδῶ. male. Mox Cod. Guelf. et Camot. Furl. non minus vitioſe ἐκπλύναι· quae edita exempla habent etiam φίλυς, ita vt Salmaſius Obſeruatt. ad I. A. et R. p. 12 προιδόμενος legit pro προειδόμενος.

3 θεραπαίνας] Cod. Guelf. Trin. et Camot. Furl. θεράπαιναν. fortaſſis vere. Caeterum in exemplo Furl. καὶ, quod eſt ante μὴ, operarum errore, loco motum eſt poſitumque ante εἰς.

ἐκκορῆσαι] Cod. Guelf. et Trin. ἐκκορῦσαι. e qua ſcriptura natum eſt haud dubie ἐκκροῦσαι, quod eſt in Camot. et Furl. Sed ἐκκορῆσαι verum eſt. Heſychius: ἐκκορῦσι. — ἐκκαλλύνυσιν. Itaque nec opus eſt vt corrigatur ἐκκορίσαι, praeſertim quum per τὰς κλίνας intellegantur lecti tricliniares, non cubiculares: nec cauſſam video idoneam, quare verba tranſponi debeant, hunc in modum, καὶ τὴν οἰκίαν ἐκκορῆσαι, καὶ τὰς κλίνας καλλῦναι· quae erat Paui ſententia. V. Index.

ΚΕΦ. ΚΓ

ΠΕΡΙ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑΣ

1 Ἀμέλει δὲ ἡ ἀλαζονεία δόξειεν εἶναι προσδοκία τινῶν ἀγαθῶν ὐκ ὄντων. ὁ δὲ ἀλαζὼν, τοιῦτός τις οἷος ἐν τῷ διαζεύγματι ἑςηκὼς διηγεῖσθαι ξένοις ὡς πολλὰ χρήματα αὐτῷ ἐςιν ἐν τῇ θαλάττῃ. καὶ περὶ τῆς ἐργα-

ἐργασίας τῆς δανειστικῆς διεξιέναι, ἡλίκη, καὶ αὐτὸς ὅσα εἴληφε. 2 καὶ συνοδοιπόρου ἀπολαύσας ἐν τῇ ὁδῷ, λέγειν ὡς μετ' Ἀλεξάνδρου ἐστρατεύσατο. καὶ ὅσα λιθοκόλλητα ποτήρια ἐκόμισε, καὶ περὶ τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι βελτίους εἰσὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀμφισβητῆσαι. καὶ γράμματα εἰπεῖν ὡς πάρεστι παρ' Ἀντιπάτρου, τρίτον δὴ λέγοντα παραγενέσθαι αὐτὸν εἰς Μακεδονίαν. 3 καὶ διδομένης αὐτῷ ἐξαγωγῆς ξύλων ἀτελοῦς, εἰπεῖν ὅτι ἀπείρηται, ὅπως μηδ' ὑφ' ἑνὸς συκοφαντηθῇ. καὶ ἐν τῇ σιτοδείᾳ ὡς πλείω ἢ πέντε τάλαντα γένοιτο αὐτῷ τὰ ἀναλώματα διδόντι τοῖς ἀπόροις τῶν πολιτῶν. 4 καὶ ἀγνώστων δὲ παρακαθημένων, κελεῦσαι θεῖναι τὰς ψήφους, καὶ ποσοῦν αὐτὰς καθ' ἑξακοσίους, κατὰ μίαν. καὶ προστιθεὶς πιθανὰ ἑκάστοις τούτων ὀνόματα, καὶ ποιῆσαι δέκα τάλαντα. καὶ τοῦτο φῆσαι εἰσενηνοχέναι εἰς ἐράνους αὐτόν. καὶ τὰς τριηραρχίας εἰπεῖν ὅτι οὐ τίθησιν, οὐδὲ τὰς λειτουργίας ὅσας λελειτούργηκε. 5 καὶ προσελθὼν δὲ τοῖς τοὺς ἵππους τοὺς ἀγαθοὺς πωλοῦσι, προσποιήσασθαι ὠνητιᾶν. καὶ ἐπὶ τὰς σκηνὰς ἐλθὼν, ἱματισμὸν ζητῆσαι εἰς δύο τάλαντα. καὶ τῷ παιδὶ μάχεσθαι ὅτι οὐκ ἔχων χρυσὸν αὐτῷ ἀκολουθεῖ. καὶ ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν οἰκῶν, φῆσαι ταύτην εἶναι τὴν πατρῴαν, πρὸς τὸν μὴ εἰδότα· καὶ ὅτι μέλλει πωλεῖν αὐτὴν διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι πρὸς τὰς ξενοδοχίας.

NOTAE

περὶ ἀλαζονείας] Furl. Ἀλαζονεία.

¹ προσδοκία] Miror valde, ſuſpectum fuiſſe hoc vocabulum Viris doctis, quum ne minimum quidem veſtigium varietatis vſquam compareat. Nam Auberius quidem ex Ariſtotele reſtitui volebat προσποίησις, vel προσποίημα. Etiam Reiſquius ſententiam flagitare putabat προσποίησις. Suartius autem edidit adeo περισσολογία, ita tamen vt etiam φιλοδοξία, aut προσδοξία, legi poſſe exiſtimaret. At vt Suartii coniecturas ipſa linguae indoles et Grammaticae praecepta reiiciunt: ita caeterarum quoque vanitas cognoſcetur, ſpero, ex iis, quae de vocabulo προσδοκία dicta a nobis ſunt in Indice.

διαζεύ-

διαζεύγματι] Haec eſt omnivm librorum veterum lectio, quae etiam in Cod. Trin. reperta eſt a Galeo Nedhamoque et a nobis in Cod. Guelf. Eam Pauus putabat poſſe veram eſſe, ita vt διάζευγμα eſſet nomen loci: quod vocabulum nobis ignotum hodie eſſe, non debere cuiquam mirum videri, quum tanta librorum Graecorum multitudo interiiſſet. recte: et vt timiditas prudens longe praeſtat temerariae audaciae multorum noſtrae aetatis Criticorum, ita malim certe retinere ἐν τῷ διαζεύγματι, quam cum Furlano corrigere ἐν τῷ διαζώματι, vel ἐν τῷ ἀναζεύγματι cum Auberio. At quia tamen ea quae Theophraſtus hominem ἀλαζόνα loquentem facit, ab omni parte conueniunt in locum Piraeei eum qui vocatur δεῖγμα· non video quidni legi poſſit ἐν τῷ δείγματι, cum Caſaubono et Salmaſio [de foen. trapez. p. 556]: quam lectionem probavit etiam Bencelius, et nuper Duquerus ad Ariſtoph. Equitt. 975, receperuntque, poſt Kirchmanum ac Schmidium, Nedhamus et Suartius.

αὐτῷ] Sic Lycius iam et Morellus, ante Caſaubonum, legendum monuerunt: neque aliter legit Salmaſius d. l. Quam emendationem quum res ipſa confirmet, nec nos eam recipere dubitauimus poſt Kirchmanum, Schmidivm, Galeum, Nedhamum, et Suartium; qui tamen cum Nedhamo edidit αὐτῷ. Praecedens vocabulum ξένοις peperit haud dubie alteram lectionem αὐτοῖς, quae erat in Cod. Guelf. eſtque in libris editis reliquis: fere vt c. 3, 2 μυστηρίοις μεγίστοις δᾷδα in Cod. Gal. 1 ſcriptum erat pro μυστηρίοις μεγίστην δᾷδα.

τῆς ἐργασίας τῆς δανειστικῆς] Ita edidimus auctoritate Cod. Guelf. et Trin. Legitur tamen iam ſic in omnibus editionibus, ante aetatem Caſauboni adornatis, vt Camot. Steph. Lyc. Aub. Morel. Sylb., etiam Furl. et Kirchm. Reliqui libri habent τῆς ἐργασίας δανειστικῆς· pro quo Reiſquius iubebat legi τῆς δανειστικῆς ἐργασίας.

εἴληφε] Salmaſius d. l. legit εἵλκυσε· neſcio ex ingenio, an fide et auctoritate libri alicuius. Omiſſum etiam ab eo, vel potius ab operis, eſſe video vocabulum ἡλίκη.

2 μετ᾽ Ἀλεξάνδρου] Haec erat coniectura Auberii: quam quum certam veramque eſſe oſtendiſſet Caſaubonus: eam receperunt, more ſuo, Kirchmanus et Schmidius. Idem poſtea factum eſt ab Nedhamo Suartioque, et antea ab Galeo: niſi quod Galeus cum Kirchmano et Schmidio ſcripſit μετὰ Ἀλεξάνδρου. Itaque nec nos dubitauimus eam ipſam emendationem recipere. Sylburgius legi iubebat μετὰ Κασσάνδρου. per ſe non male. At priorem illam lectionem adiuuant

iuuant ſequentia verba ἐν τῇ Ἀσίᾳ [v. Index], et res ipſa. nam ſic magis extant apparentque ineptiae oſtentatoris hominiſque glorioſi. In reliquis libris eſt μετ' Εὐάνδρȣ.

ἐκόμισε] Reiſquius corrigebat ἐκομίσατο. qua emendatione non credo opus eſſe. Certe Actiua et Media non raro permutantur ab optimis diligentiſſimiſque ſcriptoribus, vt ἀπαλλάττειν c. 8 pro ἀπαλλάττεσθαι et alia plura.

ὅτι βελτίȣς] Marg. Aub. εἰ βελτίȣς. ſine vlla cauſſa.

τρίτον δὴ λέγοντα] Si ſcriptura haec eſt integra, vt eſt certe: ſenſus eſt, *ipſum cum aliis duobus veniſſe in Macedoniam.* Quam formam loquendi egregie vindicarunt et illuſtrarunt, praeter alios, Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 330 To. 2 et Doruillius ad Chariton. p. 103 ſ. Sed, ne quid diſſimulem, erat quum vehementer arridere nobis coniectura Lycii et Auberii, qui reſcribendum docuere τριταῖον. Etiam Caſaubonus auctor eſt, ſe in Codicibus quibuſdam annotatam inueniſſe lectionem illam. Sed intellegit haud dubie Auberii exemplum, cuius in margine extat τριταῖον. Eandem emendationem ſe video Pauo quoque et Nedhamo probaſſe. Caeterum in Cod. Trin. eidem Nedhamo videbatur ſcriptum fuiſſe λέγον. Scilicet prima ſyllaba ſequentis verbi aures librarii fefellit, vt omitteret ſyllabam τα· niſi forte ſcriptum fuit λέγον". Nam coniectura Galei, qui emendari volebat τρίτον δὲ λέγειν παραγ. αὐτὸν —, non eſt vnius aſſis.

αὐτὸν] Vpſ. 1 αὐτόν. male.

³ αὐτῷ] Nedh. Suart. αὐτῷ.

ἐξαγωγῆς ξύλων ἀτελȣ̃ς] Camot. ἐξαγογῆς — ἀπελȣ̃ς· quod poſterius vitium neque ex Furlani exemplo ſublatum video. Caeterum pro ξύλων Lycius legendum ſuſpicabatur σύκων, quod ipſe de vetita lignorum exportatione nihil legiſſet apud veteres, non accedo. Etſi enim e verbis iſtis cogi poteſt, vetitam fuiſſe Athenis exportationem materiae: ſedes tamen ἀλαζονείας, credo, eſt in vocabulo ἀτελȣ̃ς.

μηδ' ὑφ' ἑνὸς] Cod. Guelf. et Furl. μηδ' ὑφενός. Camot. μὴ δ' ὑφενός.

ἐν τῇ σιτοδείᾳ] In omnibus libris, et ſcriptis et editis antiquis, legitur ἐν τῇ σποδίᾳ· quod vocabulum aliis genuinum viſum eſt et ab manu Theophraſti profectum: alii in locum eius ſubſtituendum aliud cenſuerunt. Atque in horum quidem numero fuere Auberius, Sylburgius, Caſaubonus. Auberius in margine exempli ſui poſuit ἐν ταῖς σπονδαῖς *in ſacrificiis.* At nimis longe recedit, vt de aliis taceam, haec lectio ab veſtigiis ſcripturae Vulgatae. Sylburgius reponendum arbitrabatur aut πορείᾳ, aut ἀποδημίᾳ, aut ſimile quid,

quid, hoc ſenſu, *ſe in itinere quinque talenta et amplius in egenos ciues ſecum reuertentes, aut in itinere relictos, impendiſſe.* At haec coniectura magis etiam laborat iſto quod modo notauimus, vitio, quam Auberiana, neque res ipſa eam admodum adiuuat. Certe Caſauboni nares fuerunt multo acriores, is emendandum docuit σιτοδείᾳ: quam emendationem praeterquam quod ſententia loci confirmat, commendat etiam ſimplicitas non quaeſita. nam ſyllabas ΣΠΟ et ΣΙΤΟ quam facile potuerint librariorum oculi confundere, quis non videt? Littera Ι autem et diphthongus ΕΙ hoc in genere vocabulorum innumeris locis permutatae reperiuntur ab iiſdem hominibus. Auſi igitur ſumus recipere σιτοδείᾳ cum Kirchm. Schmid. Gal. Nedh. Suart. Neque enim videbamus, quare verba ὡς πλείω ἢ πέντε τάλαντα impedire quenquam deberent, ne aſſentiretur Caſaubono: quaſi ſumma haec minor eſſet quam qua iactare ſe potuiſſet homo glorioſus. Accedit quod nullus e Vulgata ſcriptura exprimi ſenſus poteſt commodus, quocunque etiam modo verba interpretere. Furlanus enim etſi volebat reponi συσσιτίᾳ, tamen putabat etiam retineri poſſe σποδιᾳ, modo legeretur καὶ ὡς πλείω — et interpungeretur poſt σποδίᾳ, ita, *etiamſi ſibi facultas facta fuerit immuniter exportandi ligna quae vellet, noluiſſe tamen, ne vel in cinere eſſet calumniandi locus.* Aeque longe petita eſt interpretatio Paui, qui ἐν τῇ σποδίᾳ dictum opinabatur pro εἰς τὴν σποδίαν, et σποδίαν volebat ſignificare *carbones viliſſimos quibus cinis admixtus et ſomeſos pleroſque.* At nec σποδίαν credo in vita communi apud Athenienſes ſic vſurpatum eſſe, nec genus liberalitatis iſtud tum in vrbe viguiſſe. Eadem de cauſſa diſplicet opinio Lycii qui ſignificari putabat puluerem in abacum conſperſum, in quo figurae deſcriptae fuiſſent. Quid enim hic puluis ad ciues ἀπόρους? Morellus denique totum locum ita reddidit Latine, *et cum ad focum aſſidet, memorat plus quam quinque talenta ſibi ſupereſſe tametſi impenſas fecerit pro ciuibus egenis.* Qui ſenſus e verbis Graecis exprimi nullo modo poteſt. Caeterum Bencelius edidit ἐν τῇ * σποδίᾳ, quaſi deeſſet aliquid.

αὐτῷ] Nedh. Suart. αὐτῷ. Mox Camot. διδοντι.

4 τὰς ψήφους] Lyc. τὰς ψήφους. vitioſe.

θεῖναι τὰς ψήφους — κατὰ μίαν] Locus eſt haud dubie integer neque corruptus. Nam oſtentator iubet alios ponere calculos ſexcentos, et laudat totidem homines, quorum aliam cuique ſtipem dederit, ita vt ſingulis calculis reſpondeant ſingulae, ſed diuerſae,

 ſummae,

ſummae, quae efficiant talenta decem. Sed ſi quis tamen cum Salmaſio [de Vſuris c. 3 p. 63] pro κατὰ μίαν, quae erat etiam Cod. Guelf. lectio, reponere malit κατὰ μνᾶν, vt homo glorioſus dicat ſe ſingulis dediſſe minas ſingulas (nam minae ſexcentae faciunt talenta decem): nolim ego me interponere tribunus. Bencelius quidem in textum recepit κατὰ μνᾶν, etiam Suartius, qui eam in notis ſuam vocat coniecturam. Caeterum Auberii audacia plane intolerabilis eſt. is totum locum, verbis tranſpoſitis, ita conſtituebat, θεῖναι τὰς ψήφους, καθ' ἑξακοσίους κατὰ μίαν· καὶ προστιθεὶς αὐτοῖς πιθανὰ τούτων ὀνόματα, καὶ ποσὸν, ἑκάστοις, ποιῆσαι δέκα τάλαντα.

ποσοῦν] Furlanus coni. ποιῆσαι. temere.

ἑκάστοις] Pauus rectius legi putabat ἑκάσταις· quod referretur ad ψήφους. Abdicit ὀνόματα. Nobis igitur Vulgata lectio vera videbatur.

καὶ ποιῆσαι] Caſaubonus delendam cenſebat, vt Furlanus, particulam καί. quam eius auctoritatem ſequuti Kirchmanus, Schmidius, Nedhamus, Suartius, eiecere illam particulam. Contra ea Pauus retineri iubebat eandem, quod verba καὶ ποιῆσαι — cohaererent cum ſequentibus verbis καὶ τοῦτο φῆσαι —. nam ait ita interpungi debere, καὶ ποιῆσαι δέκα τάλαντα, καὶ τοῦτο φῆσαι —. Et ſic iam Schmidius, et ante eum Salmaſius [de Vſuris p. 63], interpunxit. legit enim totum locum ita, καὶ ἀγν. δὲ παρακ. κελεῦσαι θεῖναι τὰς ψήφους, καὶ ποσοῦν αὐτὰς καθ' ἑξακοσίους, κατὰ μνᾶν, καὶ προστ. πιθ. ἑκάστοις τούτων ὀνόματα καὶ ποιῆσαι δέκα τάλαντα, καὶ τοῦτο φῆσαι εἰς. —. Nobis ratio Caſauboni magis placebat.

τοῦτο] Marg. Auber. τοσοῦτο. ſine cauſſa. Quidni enim τοῦτο recte poſſit ſequi verba δέκα τάλαντα?

φῆσαι] Ita pro φήσας legendum et Lycius Caſaubonuſque viderunt et ſeries orationis docet. Nam aliis quoque locis huius libelli permutarunt librarii Participia et Infinitiuos. Ante nos editum eſt φῆσαι ab Kirchmano, Galeo, Schmidio, Nedhamo, Suartio: quos ſequi ob eas, quas commemorauimus cauſſas, placuit.

εἰσενηνοχέναι] Camot. εἶ συνηνοχέναι. Idem liber et Furl. vitioſe exhibent, vt Cod. Guelf. et Trin., αὐτῶν pro αὐτόν.

οὐδὲ τὰς λειτουργίας] Caſaubonus putabat legendum videri poſſe οὐδὲ τὰς ἄλλας λειτουργίας. recte. At nec altera ratio exemplis caret, vt ipſe Caſaubonus monuit. Qua ex re intellegitur ſimul, c. 11 lectionem ἢ τὰ μύρτα non omnino reiici poſſe propterea, quod ſequatur ἢ τὰ ἀκρόδρυα.

5 προσελθὼν δὲ τοῖς τοὺς ἵππους] Etiam hic locus eſt in numero

ro eorum qui in libris veteribus vitioſe ſcripti exhibentur. Nam in iis omnibus legitur καὶ προσελθὼν δ' εἰς τὰς ἵππους τοὺς ἀγαθοὺς πωλοῦσι· in quibus verbis neque conſtructio vlla eſt neque ſenſus. Nobis igitur viſum eſt recipere, reclamante quamuis Bencelio, certiſſimam Sylburgii coniecturam, quam iam in Vpſ. 1 receptam video. Quis enim non intellegit, quam facile potuerit fieri, vt aures librariorum imperitae iuberent manus ſcribere δ' εἰς pro δὲ τοῖς. Auberius volebat legi καὶ προσελθὼν τοῖς τοὺς ἵπ. — πωλοῦσι, aſſentientibus Reiſquio et Suartio, qui intulit in contextum. At καὶ προσελθὼν δὲ magis redolet rationem Theophraſteam. Sed quum quid nobis placeret oſtenderimus: deinceps reliquas Virorum doctorum coniecturas afferemus. Stephanus emendabat, καὶ προσ. δ' εἰς τοὺς — πωλοῦντας, probantibus Lycio, Furlano, et Morello qui recepit. At repugnat ingenium linguae, quod verbo προσελθὼν non patitur ſic addi particulam εἰς. Meurſius [Lect. Att. 6, 24] contendebat corrigendum, καὶ προσελθὼν δ' εἰς τοὺς ἵππους, τοὺς μεγίστους πωλοῦσι προσποιήσασθαι ὠνητιᾶν. Pro τοὺς μεγίστους reponi debet τοὺς ἀγαθούς. Certe Meurſius alibi [Ceram. gem. c. 16 p. 63] legit εἰς τοὺς ἵππους, τοὺς ἀγαθοὺς πωλοῦσι, quae erat etiam coniectura Paui. At diſplicet non vna de cauſſa. nam nec προσελθὼν εἰς dici poſſe videtur, nec προσποιήσασθαι πωλοῦσι· etiam τοὺς ἀγαθοὺς ſimpliciter poſitum offendit non minus, quam vocabulum ἵπποι, cui duplex notio ſubiicitur, contra ſimplicitatem orationis Theophraſteae. Atque ex his iudicium fieri poterit ſponte de coniecturis reliquis. Caſaubonus enim, qua erat fecunditate ingenii et ſolertia, viam triplicem oſtendit, qua ferri poſſet auxilium loco Theophraſti. Legi iubebat, aut καὶ προσελθὼν δ' εἰς τοὺς ἵππους οὗ τοὺς ἀγαθοὺς πωλοῦσι· quod receperunt Kirchmanus et Schmidius, ipſius Caſauboni auctoritate, qui hanc coniecturam praeferebat reliquis: aut οὗ τοὺς ἵππους τοὺς ἀγαθοὺς —: aut denique καὶ προσελθὼν ὡς τοὺς ἵππους τοὺς ἀγ. πωλοῦντας. Galeus denique, praeeunte Cod. Trin., ita interpungi volebat καὶ προσ. δ' εἰς τοὺς ἵππους τοὺς ἀγαθούς, πωλοῦσι —. quam interpunctionem expreſſit in ſuo exemplo Bencelius: ſed quae nec propterea ferri poteſt, quia Attici forum equinum nominant quidem ἵππους, verum ſimpliciter, nullis Adiectiuis additis. Caeterum Camot. habet πολοῦτι· et Furl. πολοῦσι.

ἐπὶ τὰς κλίνας] Kirchm. et Schmid. ἐπὶ τὰς σκηνάς, quae erat coniectura Caſauboni haud dubie vera. Nam etſi Meurſius [Lect. Att. 6, 24] lectionem Vulgatam tueri conatus eſt, quod κλίνη idem eſſet quod σκηνή· dubito tamen an id intellegi poſſit e gloſſa Heſychii,

chii, quam laudat, hac: κλισία· κλίνη, σκηνή. Certe σκηναὶ ab Atticis paſſim commemorantur, non item κλίναι. Demoſth. de cor. p. 535 To. 2 τούς τε ἐκ τῶν σκηνῶν τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν, ἐξεῖργον καὶ τὰ γέῤῥα ἐνεπίμπρασαν.

οὐκ ἔχων — ἀκολουθεῖν] Reiſquius ait ſe locum hunc vindicaſſe et expoſuiſſe Miſcell. Lipſſ. Nouu. To. 6. Quem librum etſi inſpicere tum quum haec ſcripſimus, non licuit: ſperabamus tamen, ea quae diſputaſſet ibi Vir doctiſſimus, non repugnare iis quae dixit in Emendatt. ad Chariton. [A 2, b]: vbi contendit pro νῦν τῷ legendum eſſe νῦν τῳ, et Infinitiuum ἀκολουθεῖν pendere ab omiſſo verbo ἐτόλμησας. Miror ſane modeſtiam timiditatemque Viri, ſat alias audacis crudelisque. Nobis quidem et νῦν τῳ inepte languere videbatur, nec ellipſis iſta in oratione tam ſimplici et placida probari vllo modo poteſt. loquitur enim Theophraſtus, non homo glorioſus ipſe, cuius animo, qui commotus videri velit, abruptam orationem dignam eſſe putare quis poſſit. Locus dubio procul corruptus eſt. In Cod. Guelf. et Trin. erat οὐκ ἔχων χρυσὸν αὐτῷ ἀκολουθεῖν. quae eſt ipſa Camot. et Furl. lectio. nam νῦν τῷ eſt ab Stephano, e cuius editione venit in reliquas. Vnde Nedhamus ſcribendum vidit ὅτι οὐκ ἔχων χρυσὸν αὐτῷ ἀκολουθεῖ. Quae coniectura nobis videbatur omnibus aliis praeferenda; cum quia conuenit cum legibus linguae [c. 14], tum quoniam particula ὅτι facile potuit omitti ab librariis, qui etiam aliis locis Infinitiuum commutarunt cum Indicatiuo. Nam Suartius edidit, ex ingenio, ὅτι [operae neglegentes dederunt οὔτι] οὐκ ἔχων χρυσὸν αὐτῷ ἀκολουθοίη. At leges Grammaticae reſpuunt ſic Optatiuum. Auberius emendabat οὐκ ἔχοντι χρυσὸν νῦν ἐν τῷ ἀκολουθεῖν. Languet νῦν, nec Graecum ſic arbitror eſſe ἐν τῷ ἀκολουθεῖν. Caſaubonus iubebat reſcribi οὐκ ἔχοντι χρυσὸν ἐν τῷ ἀκολουθεῖν· cui paruerunt Kirchmanus et Schmidius. Hemſterhuſius [ad Polluc. 9, 92] corrigebat οὐκ ἔχοντα χρυσὸν αὐτῷ ἀκολουθεῖν. Pauus denique nuper reponendum contendit οὐκ ἔχων χρυσὸν νῦν ὅτι ἀκολουθεῖ. At ſic particula καὶ loco alieno, non ſuo, collocata apparet.

ἐν μισθωτῇ οἰκίᾳ] Ita Caſaubonus ſcriptum inuenit in libris Palatinis, et poſt eum Kirchm. Helmſt. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Budiſ. recepere. Sed in Cod. Guelf. Trin. et Camot. Steph. Lyc. Aub. Sylb. Morel. Furl. Nedh. Suart. eſt ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν. recte. Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Pau. μισθωτῇ οἰκίᾳ. quae lectio deberi videtur, vt e notis Caſauboni patet, operarum neglegentiae. Ioh. Boiſius [Collat. vet. interpr. p. 515] malebat μισθωτὴν οἰκίαν· quae lectio Nedha-

Nedhamo etiam et Bencelio placebat. Ego vero nec ſcripturam Codicum Palatinorum ineptam ducebam. nam librarii, praeſertim quum manus eorum et aures ſequerentur dictantis vocem, non raro vocabula coniungenda diſiunxere, et Accuſatiuos pro Datiuis, locis innumeris, inculcarunt: adeo vt facile intellegatur quomodo naſci potuerit ſcriptura ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν. Locus Xenophontis [Sympoſ. 4, 4], quem Nedhamus laudauit ad eam ſtabiliendam, corruptus et ipſe videtur. nam pro ἐν μισθῷ ἀυταῖς οἰκοῦσι Stephanus corrigebat μισθῷ ἐν ἀυταῖς οἰκοῦσι, et Portus ἐν μισθωταῖς οἰκοῦσι. At nobis ἐν μισθῷ ἀυτὰς legendum videbatur.

φῆσαι] Furl. φήσας. Camot. φῆσας. vnde erratum eſſe librarii patet.

πατρῷαν] Pauus in Camot. dicit eſſe πρῴαν. Ego vero in meo inueni exemplari πατρῷαν. In Furl. tamen eſt πρωᾶν. Morel. et alii quidam exhibent πατρῷαν.

καὶ ὅτι] Emendatio haec debetur ingenio Caſauboni: quam nos poſt Kirchmanum Schmid. Nedh. Suart. recipere eo minus dubitauimus, quum res ipſa eam ſtabiliat confirmetque, etiam Pauo fatente. In caeteris libris eſt διότι, quod Lycius et Auberius in ὅτι mutandum cenſebant.

πωλεῖν] Camot. πολεῖν. Mox Kirchm. διὰ τὰς ἐλάττω. vitioſe. Caeterum deſinebant hic Codd. Guelf. et Trin., deſinuntque libri editi ante Caſaubonianam editionem ſecundam omnes, etiam Kirchm. In Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 1 et Gal. 1. 2, ad calcem huius Capitis, iſta leguntur, Μέχρι τοῦδε αἱ πρὶν ἐκδόσεις· τὰ δὲ ἑξῆς νῦν τὰ πρῶτα ἐξεδόθη. Nam quinque quae ſequuntur Capita edita ſunt primo e libris bibliothecae Palatinae ab Caſaubono, vt diximus in Praefatione.

ΚΕΦ. ΚΔ

ΠΕΡΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΙΑΣ

1 Ἔστι δὲ ὑπερηφανία καταφρόνησίς τις πλὴν αὐτοῦ τῶν ἄλλων. ὁ δὲ ὑπερήφανος τοιόσδέ τις, οἷος τῷ σπεύδοντι ἀπὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι φάγειν ἐν τῷ περιπατεῖν. καὶ εὖ ποιήσας, μεμνῆσθαι φάσκειν ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ βιάζειν, καὶ προσελθεῖν πρότερος οὐδενὶ θελήσας. καὶ τοὺς πωλοῦντας τι καὶ μεμισθωμένους δεινὸς

κελεῦσαι ἥκειν πρὸς αὐτὸν ἅμ᾽ ἡμέρᾳ. καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς πορευόμενος μὴ λαλεῖν τοῖς ἐντυγχάνουσι, κάτω κεκυφώς. 2 ὅταν δὲ αὐτῷ δόξῃ, ἑστιᾶν τοὺς φίλους, αὐτὸς μὴ συνδειπνεῖν, ἀλλὰ τῶν ὑφ᾽ αὐτὸν τινὶ συντάξαι αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι. καὶ προαποστέλλειν δὲ ἐπὰν πορεύηται τὸν ἐροῦντα ὅτι ἔρχεται. καὶ οὔτε ἐπ᾽ ἀλειφόμενον αὐτὸν οὔτε ἐσθίοντα ἐᾶσαι ἂν εἰσελθεῖν. 3 Ἀμέλει δὲ καὶ λογιζόμενος πρός τινα, τῷ παιδὶ συντάξαι τὰς ψήφους διωθεῖν. καὶ κεφάλαιον ποιήσαντι, γράψαι αὐτῷ εἰς λόγον. Καὶ μὴν ἐπιστέλλων μὴ γράψαι, ὅτι χαρίζοιο ἄν μοι, ἀλλ᾽, ὅτι βούλομαι γενέσθαι. καὶ ἀπέσταλκα πρός σε ληψόμενος· καὶ, ὅπως ἄλλως μὴ ἔσται, καὶ, τὴν ταχίστην.

NOTAE

[1] αὐτοῦ] Heinſ. Brunſu. Vpſ. 1, Budiſ. αὐτοῦ.

οἷος τῷ σπεύδοντι] Ita edidit e Codicibus Palatinis Caſaubonus: neque Pauus quid deſiderari hac in ſcriptura iure poſſit, videre ſe ait, modo ſic interpungatur, οἷος τῷ σπεύδοντι ἀπὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι. φάγειν ἐν τῷ περιπατεῖν. καὶ εὖ ποιήσας, μεμνῆσθαι φάσκειν ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ βιάζειν καὶ προσελθεῖν, πρότερος οὐδενὶ θελήσας· intell. προσελθεῖν, *et cogere vt etiam ad ſe accedat, prior ad quenquam accedere nolens.* recte. At quia φάγειν ἐν τῷ περιπατεῖν magis abiecti hominis eſt atque agreſtis quam ſuperbi: quia Theophraſtus dixiſſet haud dubie καὶ φάγειν ἐν τῷ περιπατεῖν· malim legere, vt Nedhamus edidit, οἷος τῷ σπεύδοντι ἀπὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι φάσκειν ἐν τῷ περιπατεῖν, hoc ſenſu, *ſe velle ei ſui copiam facere a coena inter ambulandum.* nam non neceſſe eſt, quae erat opinio Caſauboni, poſt σπεύδοντι inſeri verba ἐντυγχάνειν αὐτῷ· quae tamen Schmidius recepit non minus quam φάσκειν pro φάγειν. Sed ſi quem offendat repetitio verbi φάσκειν in duobus verſibus ingrata: is per me poteſt delere alterum φάσκειν poſt verbum μεμνῆσθαι. Nam non dubito quin φάσκειν adſcriptum a quodam fuerit margini, quo oſtenderet, pro φάγειν legendum eſſe φάσκειν, ſicque irrepſerit, alieno loco, in textum. Sed tum interpungi debet poſt βιάζειν, vt καὶ ſit *adeo.* Atque ex hactenus diſputatis intellegetur ſponte, quid nobis videatur de caeteris virorum doctorum emendationibus. Reiſquius enim pro ἀπὸ δείπνου corrigi iubebat ἐπὶ δεῖπνον *properan-*

perantem ad coenam conuenire: reliqua recte ſe habere exiſtimabat. Repugnat vero, praeter caetera, puto, Fut. ἐντεύξεσθαι. Suartius paullo audacior edidit οἷος τε σπεύδων τι πρὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι φαγεῖν ἐν τῷ περιπατεῖν, hoc ſenſu, *ſi ante coenam properet, iubebit ſuos inter ambulandum edere.* Clotius nuper legi volebat καὶ εὖ ποιήσας μεμνῆσθαι βιάζειν. nam καὶ ait intendere, φάσκειν ortum eſſe e φάγειν ſcribarum negiegentia, ſenſumque eſſe, *etiam in viis cuget meminiſſe.* Num voluit ab operis ſcribi, καὶ εὖ ποιήσας μεμνῆσθαι καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς βιάζειν? Caeterum in Heinſ. eſt σπευ ἀπὸ —: et in margine, vt in marg. Lugd. 1612 et Helmſt., ſunt ſigna aſteriſci duo. Bencel. autem edidit οἷος — ἐντεύξεσθαι * φάγειν —.

καὶ βιάζειν] Suartius particulam καὶ incluſit vncis.

θελήσας] Si interpungas ita, vt Pauus interpungi voluit, Participium recte habet. Alias reponi debet θελῆσαι, de ſententia Caſauboni et Reiſquii. Receperunt Nedhamus, Suartius, et in exemplo ſecundo Galeus. nam in editione prima ſcripſerat θελῆσαι· quae erat ipſa Caſauboni coniectura. Schmidius ſeruauit θελήσας, ſed coërcuit vncis.

πωλοῦντάς τι] Helmſt. πωλοῦντάς τε. vitioſe. Mox pro καὶ μεμισθωμένους Caſaubonus reſtituendum cenſebat ἢ μεμισθ. aut certe dicendum, καὶ habere vim particulae ἤ. Cuius rei cauſſam reperire idoneam non poteramus.

2 αὐτῷ] Nedh. Suart. αὐτῷ. In notis Caſauboni ad Sueton. Aug. 76 edit. Graeu. a. 1691 legitur hic locus, ſed, credo, operarum errore, ita, ὅταν δὲ αὐτῷ δόξῃ ἑστιᾶν τοῖς φίλοις, αὐτὸς μὴ συνδειπνεῖν, ἀλλὰ τῶν ὑφ' αὐτὸν τινι συντάξει αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι.

ἀλειφ. αὐτὸν] Nedh. Suart. ἀλειφ. αὐτόν. Mox pro ἐᾶσαι Heinſ. Lugd. a. 1612, Brunſu. Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Helmſt. ἐάσαι. male.

3 διωθεῖν] Pauus corrigebat διοικεῖν *rationes inire, computum inſtituere.* Magis placebat altera eiuſdem coniectura, quum pro γράψαι αὐτῷ docuit reſcribendum eſſe αὐτό. Idem venit in mentem Suartio, qui etiam αὐτὸν reponi poſſe arbitrabatur.

ΚΕΦ. ΚΕ

ΠΕΡΙ ΔΕΙΛΙΑΣ

1 Ἀμέλει δὲ ἡ δειλία δόξειεν ἂν εἶναι ὕπειξις τῆς ψυχῆς ἔμφοβος. ὁ δὲ δειλὸς τοιοῦτός τις, οἷος πλέων,

τὰς ἄκρας φάσκειν ἡμιολίας εἶναι· καὶ κλυδωνίου γενομένου ἐρωτᾷν εἴτις μὴ μεμύηται τῶν πλεόντων. καὶ τοῦ κυβερνήτου ἀνακόπτοντος πυνθάνεσθαι εἰ μεσοπορεῖ. καὶ τί δοκεῖ αὐτῷ τὰ τοῦ θεοῦ; καὶ πρὸς τὸν παρακαθήμενον λέγειν, ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίου τινός. καὶ ἐκδὺς διδόναι τῷ παιδὶ τὸν χιτωνίσκον· καὶ δεῖσθαι πρὸς τὴν γῆν προσάγειν αὐτόν. [2] καὶ στρατευόμενος δὲ προσκαλεῖν πάντας πρὸς αὐτὸν καὶ στάντας πρῶτον περιϊδεῖν, καὶ λέγειν ὡς ἔργον διαγνῶναί ἐστι πότερόν εἰσιν οἱ πολέμιοι. καὶ ἀκούων κραυγῆς, ὁρῶν πίπτοντας, εἰπεῖν πρὸς τοὺς παρεστηκότας, ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν ὑπὸ τῆς σπουδῆς ἐπελάθετο. καὶ τρέχειν ὑπὸ τὴν σκηνὴν, τὸν παῖδα ἐκπέμψας, κελεύειν προσκοπεῖσθαι ποῦ εἰσιν οἱ πολέμιοι, καὶ ἀποκρύψας αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον, εἶτα διατρίβειν πολὺν χρόνον. [3] καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ὁρῶν τραυματίαν προσφερόμενον τῶν φίλων, προσδραμεῖν, καὶ θαρρεῖν κελεύειν. καὶ τοῦτον θεραπεύειν, καὶ περισπογγίζειν, καὶ μύιας σοβεῖν, καὶ πᾶν μᾶλλον ἢ μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις. καὶ τοῦ σαλπιστοῦ πολεμικὸν σημήναντος καθήμενος ἐν σκηνῇ, Ἄπαγ' ἐς κόρακας, οὐκ ἐάσεις τὸν ἄνθρωπον ὕπνου λαβεῖν πυκνὰ σημαίνων. [4] καὶ αἵματος δὲ ἀνάπλεως ἀπὸ τοῦ ἀλλοτρίου τραύματος, ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι, καὶ διηγεῖσθαι ὡς κινδυνεύσας ὡς σέσωκε τῶν φίλων. καὶ εἰσάγειν πρὸς τὸν κατακείμενον σκεψόμενος τοὺς φυλέτας, τὸν δῆμον. καὶ τούτων ἅμα ἑκάστῳ διηγεῖσθαι ὡς αὐτὸς αὐτὸν ταῖς αὐτοῦ χερσὶν ἐπὶ σκηνὴν ἐκόμισεν.

NOTAE

[1] δόξειεν] Heinſ. δόξειν. errore operarum.

ἡμιολίας] Suartius edidit ἀνεμωλίους, quod ἡμιολίας obſcurum eſſet et fortaſſe nihili nomen. vtrumque temere. Sed etiam hoc exemplum monere quemque poteſt, quam praeſtet, inſcitiam potius et paupertatem Graecam agnoſcere ſuam, quam mutare ſtatim ignota, et conturbare omnia in libris veterum.

ἀνακό-

ἀνακόπτοντος] Bencelius ſuſpicabatur legendum ἀνακόπτειν κελεύοντος, quae duo verba librarii coëgiſſent in vnum. vnde etiam edidit ἀνακόπτοντος * αἰσθάνεσθαι. inſcite. Nam quis neſcit, quam ſaepe is, cuius iuſſu et auctoritate aliquid fit, id facere ipſe dicatur?

πυνθάνεσθαι] Caſaubonus repererat in Codicibus ſuis αἰσθάνεσθαι· quod etſi in exemplis ſuis retinuit, tamen in notis legendum monuit πυνθάνεσθαι, aſſentientibus Nedhamo et Reiſquio. Receperunt ante nos Schmidius, Suartius, et Geſnerus in Chreſtomathia. In Lugd. a. 1612 et Heinſ. in marg. eſt nota aſteriſci.

μεσοπορεῖ] Reiſquius iubebat reponi χερσοπορεῖ *haereatne in breuibus*. ſine cauſſa.

τὰ τοῦ θεοῦ] Pauus intellegenter explicauit haec verba, *quid de mari ſentiat?* nam θεὸς *Neptunus eſt*. Vid. tamen Index. Suartius auſus eſt edere τὰ τοῦ θείου· quae lectio multo minus ferri poteſt, quam coniectura Nedhami τὰ τοῦ πλοῦ, ab auctore tamen et parente ipſo reiecta. Eo autem abripere ſolet interpretes effrenis cupiditas laudis ingenii ſcilicet! quam citius conſequerentur fortaſſis nonnunquam, ſi nollent adeo ingenioſi videri. Mihi quidem diligentia interpretandi vtilis ſemper antiquior erit, quam vana inutiliſque emendandi, vel potius corrumpendi, libido.

αὐτὸν] Helmſt. αὐτός. male. Sed Nedh. Suart. Geſn. ἀυτὸν, etiam ſ. 2.

2 πάντας] Nedhamus malebat πᾶς. temere. Participium enim pertinet ad hoſtes. Timiditas vero non in hoc quaerenda eſt quod conſiſtit, ſed in eo quod dicit, ſe neſcire an ſint hoſtes, vt poſſit ita diſcedere. Caeterum multo minus probabiles ſunt coniecturae Suartii, cui legendum videbatur aut πότεροί εἰσιν οἱ πολέμιοι, aut πότερόν εἰσιν ἢ πολέμιοι.

ὁρῶν] Reiſquius legebat καὶ ὁρῶν. non dubito quin vere.

τρέχειν ὑπὸ τὴν σκηνὴν] Nedhamus, Pauus, et Reiſquius, pro ὑπὸ reſtituebant ἐπὶ· non bene. nam ὑπὸ ſignificare *in* in Indice docuimus: quod hic eo minus commutari cum particula ἐπὶ, ob verbum ἐκπέμψας omninoque ea quae ſequuntur, poteſt. Sed magis arridet altera coniectura Nedhami, qui totum locum ita conſtituebat καὶ τρέχων — τὸν παῖδα ἐκπέμψαι, κελεύων —. Nam Participiorum Infinitiuorumque permutatio frequens eſt hoc maxime in libello. Etiam Reiſquio placebat legi τρέχων. Geſnerus in Chreſtomathia, ſeruato Infinitiuo τρέχειν, ante τὸν παῖδα inſeruit particulam καί. nec hoc male. Schmidius autem edidit, καὶ τρέχειν — (κελεύων), de ſententia

tia Caſauboni: quae Pauo quoque probabatur. Etiam in margg. Gal. 1. 2 extat κελεύων.

³ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ὁρῶν] In Chreſtomathia Geſneri [edit. a. 1753] ita interpuncta ſunt verba χρόνον καὶ ἐν τῇ σκηνῇ· ὁρῶν —. operarum, credo, neglegentia. Paullo poſt Caſaubono legendum videbatur, aut προσφερόμενον ὑπὸ τῶν φίλων, aut προσφερομένων τῶν φίλων. Prior coniectura, quam Reiſquius dignatus eſt aſſenſu ſuo, recepta eſt in Vpſ. 1 et Helmſt., ſed in hac vncis incluſam video particulam ὑπό. Pauus malebat προσφερόμενον τὸν φίλον. recte haud dubie. At fortaſſis Vulgata ſcriptura vera eſt, quum ſignificetur pars totius. poſſit etiam intellegi τινά. In margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 ad verba haec conſpicitur nota aſteriſci.

θεωρεῖν] Ita ſcriptum reperit Caſaubonus in Codicibus Palatinis. Sed idem Caſaubonus verbum hoc mutandum docuit in θαῤῥεῖν, quod receperunt Vpſ. 1. 2, Gal. 1. 2, Schmid. Nedh. Suart. Etiam nobis vnice placebat iſta coniectura: etſi Pauum non ignoramus praeoptare θεωρεῖν, quod explicabat per *inſpicere ac conſiderare*, vulneratum ſcilicet.

καὶ μύιας] Abeſt particula καὶ ab Heinſ. male. Mox in aliis libris multis eſt σημήναντος· ſed altera forma vera eſt et Attica.

λαβεῖν] Abreſchius Lect. Ariſtaenett. p. 183 oſtendit, ſe conieciſſe aliquando legendum λαχεῖν. Sed repudiauit ipſe hanc coniecturam. recte. Vid. Index.

⁴ ὡς κινδυνεύσας ὡς σέσωκε] Haec erat ſcriptura Codd. Palatinorum: quae quum fundat ſenſum nullum, quum nulla in ea ſit verborum ſtructura; varie conati ſunt ſanare vulnus Viri docti. Pauus legebat ὡς κινδυνεύσας σέσωκε τὸν φίλον· quam lectionem receperunt Suartius et Geſnerus. recte. nam haud dubie per τὸν φίλον intellegitur is ipſe, qui ſaucius erat in tentorium illatus: et librarii facile potuerunt repetere particulam ὡς. Scheffero autem et Schmidio vera viſa erat coniectura Caſauboni, ὡς κινδυνεύσας ἕνα σέσωκε τῶν φίλων. receperunt igitur. Nedhamus edidit, e coniectura propria ὡς κινδυνεύσας σέσωκε τῶν φίλων. intell. τινὰ, aut ἕνα. Altera coniectura, quam in notis protulit, eſt, ὅσυς κινδυνεύσας σέσωκε τῶν φίλων· quam coniecturam vindicat ſibi, tanquam propriam, Suartius. Reiſquius contra corrigebat ὡς κινδυνεύσας ὅσυς σέσωκε τῶν φίλων. Certe praeſtat ita legere, quam cum Galeo, ὡς κινδυνεύσας ἕνεκα σέσωκε τῶν φίλων· quod eſt portentum coniecturae. Bencelius edidit ὡς κινδυνεύσας * ὡς σέσωκε τῶν φίλων. Etiam in margg. Lugd. a. 1612 et Heinſ. eſt aſteriſcus.

εἰσάγειν]

εἰσάγειν] Helmſt. εἰσάγει. male.

σκεψόμενος] Bencel. Geſn. Suart. σκεψομένους, quae erat etiam Paui Reiſquiique coniectura. Sed Bencelius in Indice induci iubebat et deleri hanc emendationem, et reponi σκεψόμενος. temere. Geſnerus praeterea edidit καὶ τὸν δῆμον, aſſentiente eodem Reiſquio.

Caeterum Caſaubono omnia videbantur integra eſſe et ſalua. nam ſenſum loci oſtendit hunc eſſe, *atque eos* (quoſcunque obuios de pugna redeuntes) *ad iacentem introducit, inquiſiturus quinam ſint illius tribules, quis populus, aut pagus.* Suartius malebat τὸν φυλέτην ἢ τὸν δημότην. male.

αὐτοῦ] Heinſ. Helmſt. αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΣΤ

ΠΕΡΙ ΟΛΙΓΑΡΧΙΑΣ

1 Δόξειεν ἂν εἶναι ἡ ὀλιγαρχία φιλαρχία τις ἰσχυρᾶς κέρδους γλιχομένους. ὁ δὲ ὀλίγαρχος τοιοῦτος, οἷος τοῦ δήμου βουλομένου τινὰς τῷ ἄρχοντι ἐπιμελησομένους πομπῆς παρελθὼν ἀποφῆναι ἔχει. καὶ τῶν Ὁμήρου ἐπῶν τοῦτο ἓν μόνον κατέχειν, ὅτι Οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω. τῶν δὲ ἄλλων μηδὲν ἐπίστασθαι. 2 Ἀμέλει δὲ δεινὸς τοῖς τοιούτοις τῶν λόγων χρήσασθαι, ὅτι δεῖ ἡμᾶς συνελθόντας βουλεύσασθαι, καὶ ἐκ τοῦ ὄχλου καὶ τῆς ἀγορᾶς ἀπαλλαγῆναι· καὶ παύσασθαι ἀρχαῖς πλησιάζειν, καὶ ὅτι ὑπό τινων ὑβριζόμενος εἰπεῖν, Δεῖ αὐτοὺς κἀμὲ τὴν πόλιν οἰκεῖν; καὶ μέσον δὲ τῆς ἡμέρας ἐξιὼν, καὶ μέσην κουρὰν κεκαρμένος, καὶ ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένος σοβεῖν τοὺς τοιούτους λόγους, Οὐκ οἰκητέον ἐστὶ τὴν πόλιν· 3 καὶ ὡς ἐν τοῖς δικαστηρίοις δεινὰ πάσχειεν ὑπὸ τῶν δικαζομένων· καὶ ὡς αἰσχύνεται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅταν τις παρακάθηται αὐτῷ λεπτὸς καὶ αὐχμῶν· καὶ ὡς μισητὸν τὸ τῶν δημαγωγῶν γένος. τὸν Θησέα πρῶτον φήσας τῶν κακῶν τῇ πόλει γεγονέναι. καὶ τοιαῦτα ἕτερα πρὸς τοὺς ξένους, καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ὁμοτρόπους.

NOTAE

NOTAE

[1] *φιλαρχία τις κ. λ.*] Manifeſtum ſatis eſt et apertum, verba haec corrupta et deprauata eſſe: quibus vt integritatem redderent priſtinam, non vnam, ſed diuerſas, vt fit, ſequuti ſunt vias Viri docti; fere vt medici varii vnum eundemque morbum depellere conantur remediis diuerſis. Caſaubonus quidem protulit coniecturam duplicem. altera eſt, *φιλαρχία τις ἰσχυρὰ κέρδους οὐ γλιχομένη·* altera, quam recepere Galeus et Schmidius, *φιλαρχία τις ἰσχυρὰ κέρδους οὐ γλιχομένου.* In Vpſ. 1 eſſe video *ἰσχυροῦ κέρδους γλιχομένου.* At *ἰσχυρὸν κέρδος* dici, per ingenium vocabuli *ἰσχυρὸν*, non poteſt. Bencelius legendum rebatur *ἰσχυροῦ κύρους γλιχομένη.* vnde edidit *ἰσχυροῦ * κέρδους * γλιχομένους.* Ab qua coniectura non nimium diſcrepat ea quam Suartius proficiſci in contextum iuſſit, *ἰσχυροῦ κύρους γλιχομένων.* Pauus emendabat *ἰσχυροῦ κράτους γλιχομένων*, aut *γλιχομένη.* Ad quam emendationem quam proxime accedit ea cuius auctor Reiſquius eſt, *ἰσχυρὰ κράτους γλιχομένη*, quae nobis, praeter Pauianam, placebat maxime. Caeterum in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 etiam hic extat aſteriſcus.

ὀλίγαρχος] Helmſt. Gal. 1. 2, Nedh. Suart. *ὀλιγαρχικὸς*, de Caſauboni ſententia. vere, credo. V. Index.

οἷος τοῦ δήμου] Etiam hic locus, ſi quis alius, mirum in modum torſit exercuitque ingenia interpretum. Caſaubonus quidem maculas eius labeſque ita eluendas cenſebat, *οἷος τοῦ δήμου βουλευομένου, τίνας (δεῖ αἱρεῖσθαι) τῷ ἄρχοντι συνεπιμελησομένους πομπῆς, παρελθὼν, ἀποφῆναι ἑαυτόν.* Quam coniecturam alii vel omnino probarunt vel ex parte, alii reiecerunt, aliaſque vel protulere vel recepere. Atque Schmidius quidem, auctoritatem Caſauboni ſequutus, edidit ita, vt oſtendimus, niſi quod ante *δήμου* omiſit, ſed perperam, Articulum, et Pronomen *ἑαυτὸν* incluſit vncis. Bencelius, in cuius exemplo eſt *τοῦ δήμου * βουλομένου * τινὰς —*, in Indice probabat et *βουλευομένου* et *συνεπιμελησομένους*, pro quo tamen malebat *συνεπιμελησόμενος*, ſed pro *ἀποφῆναι ἑαυτὸν* corrigi iubebat *ἀποφῆναι ἐκεῖνον*, et *τίς ἂν* pro *τινάς.* Pavus, reiecta Caſauboni ratione, quae ſane audacula eſt, ſcribendum rebatur, *οἷος τοῦ δήμου βουλομένου τινὰς τῷ ἄρχοντι, ἐπιμελησομένους πομπῆς, παρελθὼν, ἀποφῆναι ἔπει.* Quae ſcriptura nobis non placebat, cum ob verbum *βουλομένου*, tum ob nomen *ἔπει.* Galeus in ſecundo exemplo ſuo edidit, *οἷος τοῦ δήμου βουλομένου τινὰς τῷ ἄρχοντι ἐπιμελησομένους πομπῆς, παρελθὼν ἀποφήνας ἔχει.* Etiam Suartius ſic edidit, ſed pro *τῷ ἄρχοντι* dedit *τῶν ἀρχόντων.*

Magis

Magis arridet lectio, quae reperitur in Vpſ. 1, profecta forſan ab Scheffero, οἷος τοῦ δήμου βουλευομένου τίς τῷ ἄρχοντι ἐπιμεληθησόμενος πομπῆς παρελθὼν ἀποφήνας ἔγω, modo corrigatur ἀποφῆναι. Ab qua non multum diſcrepat Reiſquii emendatio, βουλευομένου, τίς τῷ ἄρχοντι ἐπιμελησόμενος πομπῆς, παρελθὼν ἀποφήνασθαι. At, vt quod ſentio, dicam, fieri poteſt, vt ἀποφήνας ἔχει recte ſe habeat, ſi ἔχειν legatur. nam ἀποφήνας ἔχειν, pro ἀποφῆναι, eſt elegans neque ignota Atticis loquendi forma: de qua vid. Spanhemius ad Ariſtoph. Rann. 204, Berglerus ad Eccleſſ. 355, Valquenarius ad Eurip. Phoenn. p. 268 ſ. et Albertus ὁ μακαρίτης ad Heſych. p. 144. To. 1. Caeterum in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 ſunt, vt ſupra, notae aſteriſcorum.

κατέχειν] Clotius eleganter legi poſſe credebat κατηχεῖν. non credo. Repugnant verba τῶν ἄλλων μηδὲν ἐπίστασθαι. Caeterum verſus ille Homeri habetur Iliad. β', 204, quem etiam Dionem retuliſſe auctor eſt Nepos in eius Vita c. 6, 4.

2 τοῖς τοιούτοις] Suart. τοιούτοις, omiſſo Articulo. male. Idem Suartius verba ἐκ τοῦ ὄχλου καὶ τῆς ἀγορᾶς ἀπαλλαγῆναι vertit *et populum a foro remoueri*, ac ſi ſcriptum eſſet καὶ τὸν ὄχλον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀπαλλαγῆναι. contra conſilium hominis ὀλιγαρχικοῦ, et contra ingenium verbi ἀπαλλαγῆναι. Caeterum pro λόγων in marg. Heinſ. eſt γρ. ὀλίγων, neſciebamus vnde.

ἀρχαῖς πλησιάζειν] Reiſquius corrigi iubebat, ὄχλοις ἐκκλησιάζειν· cuius correctionis rationem libenter fatemur a nobis non potuiſſe inueſtigari. Nam etſi non ſumus neſcii, ſenſum loci non eſſe eum, quem Caſaubonus in Verſione Latina dedit; nam παύσασθαι ἀρχαῖς πλησιάζειν non ſignificat *aditum ad magiſtratus praecludere*, quod eſt παῦσαι ἀρχαῖς πλησιάζειν· tamen omnia ſana nobis et integra videbantur. Senſus eſt, *deſinere vti conſuetudine magiſtratu*. Homo ὀλιγαρχικὸς non tantum populi conſuetudinem fugiendam cenſet, ſed magiſtratum, vt ipſe potentiſſimus maximuſque vnus omnium videatur.

καὶ ὅτι ὑπό τινων] Nedhamus edidit καὶ ἔτι ὑπό τινων ὑβριζόμενος. At friget hic quidem, neſcio quomodo, particula ἔτι, ita vt mirer, Suartium, ſequutum eſſe in exemplo ſuo veſtigia Nedhami. Pavus locum ita conſtituendum cenſebat καὶ εἴτι, vel etiam ἤ τι ὑπό τινων ὑβριζόμενος, *ſi leuem iniuriam ab his illis acceperit*. At ὑβριζόμενος in oratione tam ſimplici ferri vix poteſt. Reiſquius emendabat καί πη ὑπό τινων ὑβριζόμενος. Quae coniectura etſi praeferenda reliquis videatur: tamen ea non opus eſſe arbitrabar. Nam ὅτι aut

aut e ſuperioribus huc veniſſe, delendumque adeo, videbatur, aut ponendum poſt εἰπεῖν, vt redundet, ſicut alias.

δεῖ αὐτὸς] Caſaubonus quum auctor fuiſſet, vt legeretur ὀ δεῖ αὐτὸς· non ſolum Schmidius, ſed etiam Galeus et Nedhamus, ita reſcripſerunt in ſuis exemplis. quam ſcripturam Bencelius quoque comprobauit aſſenſu ſuo. qua de cauſſa in exemplo eius legitur * Δεῖ αὐτὸς κ. λ.: qui aſteriſcus etiam in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 extat. In Vpſ. 1 eſt Δεῖ οὐκ αὐτὸς —. et Reiſquius nuper malebat reponi, οὐκ ἔδει — τὴν αὐτὴν πόλιν —. Quae coniectura aeque audax eſt atque Clotiana. Clotius enim locum corruptum, vt ait, ſic emendandum cenſebat καὶ ὑπό τινων ὑβριζόμενος εἰπεῖν, δεῖ αὐτὸς ἢ ἐμὲ τὴν πόλιν φυγεῖν, *aut mihi aut illis eſt vrbe excedendum, exulandum.* nam φεύγειν etiam de exulibus dici, recte. At mihi quidem omnia integra et ſana videbantur, modo poſt οἰκεῖν poneretur interrogationis nota: vt Suartium iam edidiſſe video.

καὶ μέσον] Reiſquius iubebat legi κατὰ μέσον. male. nam particula δὲ vetat abeſſe particulam καί· et Theophraſtus ipſe ſupra c. 10 dixit ſimpliciter τὸ μέσον τῆς ἡμέρας.

σοβεῖν τὸς τοιότος λόγος] Caſaubonus, qui verbum σοβεῖν volebat hoc loco idem ſignificare quod διὰ τῆς ἀγορᾶς σοβεῖν, poſt λόγος inſerendum cenſebat Participium λέγων· qua in ſententia etiam Reiſquius eſt. Recepit Schmidius. Galeus autem corrigebat τοῖς τοιότοις λόγοις. non male. At vt leniora mihi remedia videntur eſſe optima omnibus in rebus: ita facio hic quoque cum Pauo, qui σοβεῖν verbum praegnans eſſe docet, verbaque σοβεῖν τὸς τοιότος λόγος interpretatur *iactare tales ſermones* V. Index. Caeterum in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 appoſitum eſt ſignum aſteriſci.

3 πάσχειεν] Suartius edidit πάσχοιεν. male. Nedhamus autem aut πάσχοι ἄν, aut πάσχει, legendum arbitrabatur. Atque poſteriorem emendationem cum Pauo puto veram eſſe. nam ſequitur ὡς αἰσχύνεται.

πρῶτον] Etiam huius loci, vt aliorum multorum, ſententiam veram reperiſſe videtur Pauus. nam πρῶτον cum verbis τῶν κακῶν ita coniungendum docuit, vt ſit Neutrum, non Maſculinum, vt Caſaubonus arbitratus eſt: qui propterea inter πρῶτον et φήσας inſeri iubebat nomen αἴτιον· quod receperunt Galeus et Schmidius. Caeterum in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 eſt aſteriſcus, et in Vpſ. 2 τῶν κακῶν * τῇ πόλει.

ἕτερα] Helmſt. ἕτερα λέγων, de Caſauboni ſententia: quaſi vero

vero Participium illud non intellegi poſſit et repeti e ſuperioribus. Immo pendet Accuſatiuus ille ab verbo σοβεῖν.

τοὺς ὁμοτρόπους] Gal. 1. 2 et Helmſt. τοὺς ὁμοιοτρόπους· vt reſcribendum cenſebat Caſaubonus: qui tamen nec hic acutum vidit. nam vtrumque, et ὁμοιότροπος et ὁμότροπος, recte dicitur. Aeſchin. c. Timarch. p. 68 To. 2 περὶ δὲ τῶν ὁμοτρόπων Τιμάρχου. Apud Anacreontem Odar. 41, 5 Bacchus vocatur ὁμότροπος Ἔρωτι· et apud Laërt. 9, 70 pro ὁμοτρόπως in Codd. Regg. erat ὁμότροπος.

ΚΕΦ. ΚΖ

ΠΕΡΙ ΟΨΙΜΑΘΙΑΣ

1 Ἡ δὲ ὀψιμαθία φιλοπονία δόξειεν ἂν εἶναι ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν. ὁ δὲ ὀψιμαθὴς, τοιοῦτός τις, οἷος ῥήσεις μανθάνειν ἑξήκοντα ἔτη γεγονώς· ταῦτα ᾄσων παρὰ πότον ἐπιλανθάνεσθαι. καὶ παρὰ τοῦ υἱοῦ μανθάνειν ἐπὶ τὸ δόρυ καὶ ἐπὶ ἀσπίδα. καὶ εἰς ἀγρὸν, ἐφ' ἵππου ἀλλοτρίου ὀχούμενος, ἅμα μελετᾷν ἀσπάζεσθαι. καὶ πεσὼν τὴν κεφαλὴν καταισχῦναι. 2 καὶ μακρὸν ἀνδριάντα παίζειν. καὶ πρὸς τὸν ἑαυτοῦ ἀκόλουθον διατοξεύεσθαι, καὶ διακοντίζεσθαι. καὶ ἅμα μανθάνειν παρ' αὐτοῦ, ὡς ἂν καὶ ἐκείνου μὴ ἐπισταμένου. καὶ παλαίων ἐν τῷ βαλανείῳ πυκνὰ τὴν ἕδραν στρέφειν.

NOTAE

1 ταῦτα ᾄδων] Caſaubonus e libris Palatinis edidit ἄγων· quod tamen iam ipſe mutandum vidit in ᾄδων, vt Bencelius poſtea et Reiſquius. Receperunt Scheſſerus, Schmidius, etiam Nedhamus. Immo vero neceſſe eſt vt cum Pauo reponatur ᾄσων. Verba ἄγειν et ᾄδειν autem a librariis ſaepenumero permutata inter ſe reperiuntur. Apud Aeſchinem ep. 4 pro ἄγει magnus Vuolfius, e coniectura, repoſuit ᾄδει· quam emendationem Taylorus ait confirmari fide et auctoritate membranarum. Etiam apud Laërtium 1, 59 pro ἄγειν Mer. Caſaubonus reſcripſit ᾄδειν, aſſentiente Menagio: et apud ſcholiaſten Ariſtoph. ad Rann. 326 pro ἐξᾴδουσι Kuſterus corrigendum docuit ἐξάγουσι. Caeterum Suartius edidit ἔτι τα ἄκων pro ταῦτα ᾄδων. Ne-

que enim ſenſum loci, vt notae et Latina Verſio declarant, vidit. Nam vt ταῦτα commode referri poteſt ad ῥήσεις, vt non neceſſe ſit legi ταύτας, ita ᾄδειν non eſt ſimpliciter *cantare* ſed *recitare* ῥήσεις. Senſus loci ſic ſatis apertus eſt. Homo ὀψιμαθὴς vult recitare in conuiuiis loca poëtarum, ſed non poteſt, quia excidunt, quum recitare conatur.

παρὰ πότον] Sic recte legendum docuit Caſaubonus pro παρὰ πάτον, quod erat in Codicibus Palatinis: receptamque video coniecturam iſtam magni Viri in Vpſ. 1, Gal. 2, Helmſt. Nedh. Suart. Nam primo ſolebant veteres in conuiuiis recitare ῥήσεις. Aeſchines c. Timarch. p. 72 To. 2 ὑπὲρ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου διεξῄει ὡς ἐν τῷ πότῳ κιθαρίζοι καὶ λέγοι ῥήσεις τινάς. Deinde παρὰ valet *in*. Demoſthenes de f. legat. p. 173 To. 2 παρὰ ταύτην ἀποδημίαν πάντα τἀναντία ἔπραττον τούτοις. Aeſchines de f. leg. p. 296 παρὰ τὸν πότον ἐξῃτήσατο παρὰ τοῦ Φιλίππου. Caeterum vt in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 extat aſteriſci nota, ita etiam Bencelius edidit ταῦτα * ἄγων παρὰ * πάτον· qui praeterea in Indice ſibi de loco hoc nondum liquere, quod miror, ait.

ἅμα μελετᾶν ἀσπάζεσθαι] Caſaubonus etſi lectionem hanc non reiiciebat; tamen ſe aliquando ſcribendum exiſtimaſſe oſtendit καλπάζεσθαι. Suartius edidit ἀσπίζεσθαι. non placet. neſcio enim quid homini in agro ſeſe equitando exercenti ſit cum clypeo. Clericus autem [A. C. 3, 8. 10] emendabat ἱππάζεσθαι *ſe exercere equitando*. quam emendationem et Pauus probabat et Nedhamus adeo recepit. credo, temere. nam ſic et ἅμα inepte ſuperfluum foret, et verbum μελετᾶν, tali in contextu, per ſe iam ſignificaret *ſe exercere equitando*. Ego igitur verba rebar eſſe integra, modo legeretur ἅμα μελετῶν ἀσπάζεσθαι cum Reiſquio. Is locum ita interpretabatur, *interea dum orationem* aut tale quid *ſecum commentatur, inclinato corpore amicum occurrentem ſalutat*. Ego vero malim eum explicare hoc modo, *ruri quum vehitur equo alieno ſeque exercet equitando* [aliud enim eſt ὀχεῖσθαι ἐφ' ἵππου, aliud μελετᾶν] amicum occurrentem *vult amplexari* [nam hoc ſalutationis genus ſignificatur proprie verbo ἀσπάζεσθαι], *eumque amplexaturus prolabitur de equo ita vt caput vulneret et laedat*. Ferri tamen etiam μελετᾶν poteſt.

καταισχῦναι] Caſaubonus repererat in libris Palatinis κατεσχέναι· quod ipſe vidit mutandum eſſe in καταισχῦναι, et ad confirmandam hanc coniecturam laudauit locum Homeri Iliad. σ', 24 — χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον. Etiam in reliquiis Aquilae Pſ. 22, 17 αἰσχύνειν legitur de barbaris qui manus Chriſti atque pedes transfixuri

fixuri erant clauis. add. Pauſan. 3, 4 extr. Itaque non dubitauimus poſt Schefferum, Galeum, et Schmidium, recipere καταισχῦναι· praeſertim quum librarii pro eo facilius potuerint ſcribere κατεσχέναι, quam κατεαγέναι. Hoc enim volebat reſtitui Clericus [A. C. 3, 1. 8. 11], ita vt etiam pro τὴν κεφαλὴν reſcriberetur τῆς κεφαλῆς. Quod etiamſi Pauo quoque viſum eſt, et per ſe recte habet: tamen nec Accuſatiuus reiici debet. Certe pro κατέαγα τῦ κρανίυ, quod eſt apud Lucian. Timon. 48, dixit, vt Hemſterhuſius animaduertit, Alciphron 3, 54 κατέαγα τὸ κρανίον. Caeterum Palmerius [exercitatt. p. 621] malebat legi κατεαγῆναι, pro quo, Thoma Magiſtro auctore, ſcribendum eſſet καταγῆναι. Sed praeſtat, vt dixi, Caſauboni emendatio.

² καὶ μακρὸν ἀνδριάντα] Caſaubonus corrigebat καὶ πρὸς μακρὸν ἀνδριάντα. quam lectionem recepit, more ſuo, Schmidius. Galeo autem etiam μακρὸν mutandum in μικρὸν videbatur, legendumque καὶ πρὸς μικρὸν ἀνδριάντα. Pauus melius legi, excluſa particula πρὸς, putabat καὶ μακρὸν ἀνδριάντα παίζειν· et Reiſquius nuper malebat adeo reſcribi, καὶ πρὸς μακρὸν ἀνδριάντα παλαίειν. Nedhamus denique ſuſpicabatur reponi debere καὶ μὴν πρὸς ἀνδριάντα παίζειν. Sed mihi etiam hoc loco, vt multis libelli huius aliis, Viri docti temere et ſine cauſſa videbantur quaeſiuiſſe mendum ſcripturae. Nam ſi etiam παίζειν τινα, non tantum παίζειν πρός τινα, recte dicitur: non video, quidni aeque recte dici poſſit, παίζειν ἀνδριάντα h. e. *ſe exercere ad ſtatuam.* Sic ſane Kuhnius quoque, doctiſſimus Vir, ſenſiſſe videtur. is apud Laërt. 2, 135 pro διαπαίζειν τὰ διαλεκτικὰ iubebat reponi παίζειν τὰ διαλεκτικὰ, quod ita dictum eſſet, vt παίζειν πόλιν, ἀνδριάντα. Caeterum Bencelius edidit καὶ * μακρὸν —: quae nota aſteriſci etiam in marg. Heinſ. extat.

παρ' αὐτῦ, ὡς ἂν] Etiam hic locus habetur in iis, de quorum integritate dubitant Viri docti. Caſaubonus ſe eum Latine ait vertiſſe, quaſi legiſſet καὶ ἅμα μανθάνειν παρ' αὐτῦ, καὶ διδάσκειν αὐτὸν, ὡς ἂν —. Senſum quodammodo vidit Vir ſummus: ſed tot verba inſerere quis audeat? Et tamen ea recepit Schmidius. Praeterea putabat Caſaubonus, pro παρ' αὐτῦ legi etiam poſſe παρά τῦ. Pauus contendebat, Theophraſtum ſcripſiſſe καὶ ἅμα μανθάνειν παρ' αὐτῦ, ὡς ἂν καὶ ἐκεῖνα μὴ ἐπιςάμενος. At ſic non modo ſententia friget, ſed nec ἐκεῖνα placebat. Reiſquius poſt verba παρ' αὐτῦ addi iubebat Infinitiuum κελεύειν. Atque ita locus debet intellegi haud dubie. Homo ὀψιμαθὴς arcu et iaculis certat cum pediſſequo, huncque ſimul iubet a ſe diſcere, quaſi et pediſſe-

diſſequus, adultus iam homo, neſciat iaculari. At praeſtat tamen verbum μανθάνειν per ſe ita explicare, quam inferre contexto κελεύειν. quod ſane durum eſt. Caeterum Vpſ. 2 παρ' αὐτȣ̃ *, ὡς ἂν —. qui aſteriſcus etiam in margg. Heinſ. et Lugd. a. 1612 conſpicitur. Et Suartius edidit, καὶ πρὸς τὸν ἑαυτȣ̃ ἀκόλȣθον. Διατοξένεσθαι καὶ διακοντίζεσθαι ἅμα μανθάνειν παρ' αὐτȣ̃, ὡς ἂν καὶ ἐκείνȣ μὴ ἐπιςαμένȣ. In notis autem oſtendit, legi etiam ſic poſſe, καὶ πρὸς μακρὸν ἀνδριάντα ἐπαίσσειν καὶ τὸν ἑαυτȣ̃ ἀκόλȣθον. Διατόξ. καὶ διακοντ. καὶ ἅμα μανθάνειν παρὰ τȣ̃ πλεῖον ἐκείνȣ μὴ ἐπιςαμένȣ.

καὶ παλαίων] Clericus [A. C. 3, 1. 5. 5] volebat legi καὶ ὥσπερ παλαίων. quam coniecturam recte exploſit in Indice Bencelius. Saepiſſime enim ſic ab optimis ſcriptoribus omittitur ὡς. Neque neceſſe eſt vt ſcribatur παλαιῶν cum Pauo, hoc ſenſu, *et ſenior factus, in balneo ſubinde agitare nates.* Deſidero enim vſum verbi παλαιȣ̃ν, et res ipſa docet, Theophraſtum loqui de ſenioribus, non de iunioribus.

ΚΕΦ. ΚΗ

ΠΕΡΙ ΚΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

1 Ἔςι δὲ κακολογία ἀγὼν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις. ὁ δὲ κακολόγος τοιόσδέ τις ἐςὶν, οἷος ἐρωτηθεὶς, ὁ δεῖνα τί ἐςι; καθάπερ οἱ γενεαλογȣ̃ντες, πρῶτον ἀπὸ τȣ̃ γένȣς αὐτȣ̃ ἄρξασθαι· Ὁ μὲν πατὴρ Σωσίας ἐξ ἀρχῆς ἐκαλεῖτο· ἐγένετο δ' ἐν τοῖς ςρατιώταις Σωσίςρατος· ἐπειδὴ δ' ἐς τȣ̀ς δημότας ἐνεγράφη. ἡ μέντοι μήτηρ εὐγενὴς Θράττα ἐςί. τὰς δὲ τοιαύτας ἐν τῇ πατρίδι εὐγενεῖς εἶναι φασίν· αὐτὸς δὲ ȣ̃τος ὡς ἐκ τȣ́των γεγονὼς κακὸς μαςιγίας· καὶ τȣ́τοις διεξιὼν, αὗται αἱ γυναῖκες ἐκ τῆς ὁδȣ̃ τȣ̀ς παριόντας ἁρπάζȣσι. 2 καὶ κακῶς λεγόντων ἑτέρων συνεπιλαμβάνεσθαι καὶ αὐτὸς, λέγων, καὶ ἐγὼ τȣ̃τον τὸν ἄνθρωπον πάντων μεμίσηκα, καὶ γὰρ εἰδεχθής τις ἀπὸ τȣ̃ προσώπȣ ἐςιν. ἡ δὲ πονηρία ȣ̓δὲν ὅμοιον. σημεῖον δὲ, τῇ γὰρ ἑαυτȣ̃ γυναικὶ τρεῖς χαλκȣ̃ς εἰς ὄψον δίδωσι. καὶ τῷ ψυχρῷ λȣ́εσθαι ἀναγκάζει τȣ̃ Ποσειδῶνος ἡμέρᾳ.

καὶ

καὶ συγκαθήμενος δεινὸς περὶ τȣ̃ ἀναςάντος εἰπεῖν. καὶ ἄλλα πλεῖςα περὶ τῶν Φίλων καὶ οἰκείων κακὰ εἰπεῖν, καὶ περὶ τῶν τετελευτηκότων κακῶς λέγειν.

Τ Ε Λ Ο Σ

NOTAE

[1] ἄγων] Erat quum Caſaubonus legendum putaret ἀγωγή· ſed repudiauit ipſe poſtea hanc coniecturam. recte.

τί ἐςι;] Vpſ. 1 τίς ἐςι; vt Caſaubonus coniecit, Nedhamo Pauoque aſſentientibus. temere.

ἀυτȣ̃] Ita reſcripſimus, de Caſauboni ſententia, cum Nedhamo et Suartio, pro ἀυτῶν. Res ipſa confirmat hanc correctionem, quam Bencelius etiam atque Pauus probabant.

ἐπειδὴ δ'] Heinſ. ἐπειδὴ δέ. Caſaubonus emendabat ἔπειτα δ', probantibus Nedhamo et Pauo. Galeus adeo recepit. Reiſquius autem retineri iubebat ἐπειδὴ, delerique tantum particulam δ'. Et tum poſt Σωσίςρατος poni debet comma. Caeterum Bencelius animaduertit, ἐπειδὴ — ἐνεγράφη eſſe verſum ſenarium.

ἐυγενὴς] Nedhamus emendabat ἔυγενις — αἱ δὲ τοιᾶυται —. Et Suartius quidem auctoritatem eius ſequutus recepit ἔυγενις. At Hemſterhuſius [ad Lucian. p. 134 To. 1] recte, puto, cenſet locum ſaniſſimum eſſe neque vllo modo ſollicitandum. Seruuli enim ſeruaeque tum ſolabantur humilitatem conditionis ita vt dicerent, inter ſuos nobili ſe loco natos eſſe, ſed fortunae inuidia factum eſſe, vt malam ſeruirent ſeruitutem.

ἐν τῇ πατρίδι] Nic. Heinſius ad Ouid. herr. 19, 100 corrigebat ἐν Ἀθθίδι. Non placet. nam ſic ἐυγενεῖς deberet accipi Ironice. Sed qui tum ciuis Athenienſis dicere poſſet φασὶν ἆναι? Certe Heinſius ipſe in epiſtola quadam ad Ioh. Schefferum [Syllog. Burman. Vol. 5 p. 15] legit ἐν τῇ πατρίδι, neque immutandum quidquam eſſe monet.

καὶ τȣ́τοις διεξιὼν] Caſaubonus, locum deprauatum dupliciter corrigi poſſe ratus, auctor erat, vt legeretur, aut καὶ ἐπὶ τȣ́τοις διεξιών φησιν, ἆυται, aut καὶ τὰ ἐπὶ τȣ́τοις. Priorem coniecturam recepit Galeus. Pauus ait ſe ſuſpicatum eſſe ſcribendum καὶ τȣ́τοις δεξιὸν, ἀυταὶ αἱ γυναῖκες ἐκ τῆς ὁδȣ̃ τὸν παριόντα ἁρπάζȣσι *et praetereuntem iſtis commendabilem ipſae mulieres ex via rapiunt.* Quam coniecturam fateor libere mihi viſam eſſe admodum ineptam et parum ſimilem veri, maxime ob verba

τούτοις δεξιὸν, quae valde dubitabam an Graeca eſſent. Suartius edidit καὶ τούτοις διεξιέναι, ἅυται — *Atque haec perſequitur ita.* Non aſſentior. Mihi enim cum Caſaubono poſt καὶ excidiſſe videbatur ἐπὶ: quod quam facile potuerit fieri, ſponte apparet. Sed pro διεξιὼν putabam reponendum eſſe διεξιέναι· ſaltem, ſi quis retinendum cenſeret Participium, intellegendum, non inſerendum, λέγειν, ſimilemue Infinitiuum.

[2] πάντων] Pauus corrigebat πάντως. quod Suartius recepit. non male. Caſaubonus inſerendum exiſtimabat μάλιστα, quod Galeus, additis tamen vncis, inſeruit in exemplo ſuo ſecundo, ſed Nedhamus intellegi poſſe arbitratus eſt. At fortaſſis vocabulum ſanum eſt, vt homo κακολόγος dicat, ſe, praeter iſtum, odiſſe alium neminem.

ἡ δὲ πονηρία] Bencelius legi volebat τὴν δὲ πονηρίαν· Suartius τῇ δὲ πονηρίᾳ. neutra correctione opus eſt.

τοῦ Ποσειδῶνος] Ita recte ſcriptum erat in Codd. Pall. Caſaubonus locum Latine ita vertit, vt legerit τῇ τοῦ Ποσειδεῶνος ἡμέρᾳ, vel ταῖς ἡμέραις. Pauus malebat τοῦ Ποσειδεῶνος ἡμέρᾳ, vt legitur etiam in Lugd. a. 1612 et Vpſ. 2: atque Reiſquius, τῇ τοῦ Ποσειδῶνος ἱερομηνίᾳ.

περὶ τοῦ ἀνασάντος εἰπεῖν] Caſaubonus legebat περὶ τοῦ ἀνασὰς κακῶς, vel κακὰ εἰπεῖν. Etiam Reiſquius cenſebat inſerendum κακῶς. quod tamen neceſſe non eſt. nam per ſe intellegitur. Suartius edidit καὶ συγκαθημένοις δεινῶς —. Caeterum in marg. Heinſ. duplex hic eſt nota aſteriſci: et in libris Palatinis ſequebantur, Caſaubono auctore, tituli Capitum duorum Περὶ φιλοπονηρίας. Περὶ αἰσχροκερδίας. Sed in alio Codice eiuſdem bibliothecae, in quo non erant quinque poſtrema Capita, Characteri ἀλαζονείας ſubiecta erant haec verba: Ἀλλ' ἔστιν, ὦ Θεόφραστε, χαλεπὸν καθαροὺς τῶν τοιούτων ἰδεῖν ἐν τῷ βίῳ, καὶ τῆς ἐν τούτοις κακίας ὅλως ἀφεστηκότας. εἰ μὴ γὰρ τὰ πάντα δοκοίη τις εἶναι κακὸς, τοῖς γοῦν πλείοσι τοῦ χοροῦ τῶν ἀρίστων ἐξέστασαι [Pauus coni. εἰ μὴ γὰρ — καλὸς, — ἐξέστασαι;]. ἢ τοίνυν σοὶ πειθομένους ἡμᾶς τὰς ἁπάντων ὄψεις φυλάττεσθαι δεῖ, ἢ κοινωνοῦντας καὶ λόγων, καὶ πράξεων, τὴν ἑκάστου μνήμην μιμεῖσθαι [Pauus coni. τὴν ἑκάστου γνώμην μιμεῖσθαι]. Ἀλλ' οὕτω μὲν κακίας ἐσμὸς, καὶ ἀρετῆς ἀλλοτρίωσις ἕπεται ἐκείνους [Caſaubonus emend. ἐκείνως vel ἐκείνοις. Pauus coni. ἐκείνως δὲ] ἡ μισανθρωπία, καὶ τὸ τοῦ Τίμωνος ἔγκλημα. ταύτῃ τοι καὶ χαλεπὸν ἑλέσθαι τὸ κρεῖττον, καὶ δεινὸς ἑκατέρωθεν ὄλισθος.

INDEX
VOCABVLORVM FORMVLARVMQVE
QVAE LEGVNTVR
IN CHARR. THEOPHR

A

Ἄβρωτος φακῆ *Lenticulae quae comedi nequeunt* 14, 3.

Ἀγαθός· ἀγαθῇ τύχῃ *Quod bene vertat: quod felix fauſtumque ſit* 14,2. Nimirum veteres vtebantur hac formula in rebus laetis, quum ipſi ſuſciperent aliquid, aut quum aliis, qui aliquid ſuſciperent, bene precari vellent. At homo ſtupidus ea ibi vtitur in re triſti quum iuſſus eſt curare funus amici. Caeterum in Marmoribus Oxonienſibus verba illa male verſa ſunt *Bonae Fortunae*, *cum Bona Fortuna*. vid. Reimarus ad Dion. Caſ. p. 1121 To. 1. * οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη *Non poteſt bene geri reſp. multorum imperiis* [Nepos Dion. 6, 4] 26, 1. * οἱ ἀγαθοὶ *Probi: virtutis ſtudioſi* prooem. 2: vbi iis opponuntur οἱ φαῦλοι. * ἀγαθοὶ ἵπποι *Boni, generoſi, equi* 23, 5 * ἀγαθά γέ ἐστι τὰ λεγόμενα; *Laeta ſaltem ſ. tamen ſunt quae feruntur?* 8, 1. Sed quia in Camot. eſt μὴ, et ab Norib. aliiſque libris abeſt γε· lectio vera videri poſſit καὶ, μὴ ἀγαθὰ ἐστὶ τὰ λεγόμενα; *An quae feruntur, bona ſunt?* vt etiam Politianus vertit. add. 21, 1 * ἀγαθὰ *Bona*, vt Subſtantiuum, 23, 1.

Ἄγαν· πάντα εἶναι ἄγαν *Omnia eſſe nimis cara* 10, 1.

Ἀγανακτεῖν *Indignari* 1, 1. * cum Datiuo perſonae, *ſuccenſere* 17, 1.

Ἄγνωστοι *Ignoti* 23, 4.

Ἀγορὰ *Forum* 3, 2. 5, 3. 6, 5. 8, 5. 21, 2. 22, 2. 26, 2. * εἰς ἀγορὰν ἐξελθεῖν *In publicum prodire* 19, 3. * γυναικεία ἀγορὰ *Forum muliebre h. e. vbi venduntur vaſa et vtenſilia omniſque generis obſonia, praeter carnes, in primiſque piſces* 2, 4: vbi vid. Caſaubonus. add. Meurſius Ceram. gem. 16. * πληθούσης ἀγορᾶς *Tempore quo forum maxime frequens eſt* 11, 2. Erat autem hoc tempus Athenis inter horam diei tertiam et ſextam, ſ. inter πρωὶ et μεσημβρίαν. Vid. Suidas in ἀγορᾶς ὥραν et περὶ πλήθουσαν ἀγοράν· Heraldus Aduerſſ. 1, 10: Ducquerus

ad Thucyd. 8, 92: Geſnerus ad Lucian. Philopſeud. 11, p. 38 To. 3: Kuhnius et Perizonius ad Aelian. V. H. 12, 30. Interpretes ſaepe errarunt hac in formula, eamque perperam reddiderunt *medio die*: quum ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν et μέσον ἡμέρας diſerte diſtinguantur ab Xenophonte Cyri exp. 1 p. 207. Vid. Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 579 To. 1.

Ἀγοράζειν *Emere* 5, 3. 14, 3. * θέαν ἀγοράσας *Quum locum in theatro emit* 9, 2.

Ἀγοραῖός τις τῷ ἤθει *Sordidus, illiberalis, leuis, improbus* 6, 1. Nam verba illa, ſi verbum de verbo reddas, valent, *moribus refert cocionem: mores eius reſpondent moribus cocionis.* Etenim ἀγοραῖοι dicuntur non ſolum *homines otioſi et deſides qui verſantur aſſidue et quaſi habitant in foro;* Latini *ſubroſtranos* et *ſubaſilicanos* vocant; verum etiam *cociones*, qui alio vocabulo σκηνῖται appellantur, a tabernis [σκηναῖς] quas habebant in foro; h. e. *qui emunt et mercantur a mercatoribus quod vendant ſtatim et quidem carius.* Quo ſenſu legitur apud Noſtrum eod. Cap. 5. 4. Vid. omnino Salmaſius de Vſuris c. 19: de modo Vſurr. c. 2 et Obſeruatt. ad I. A. et R. p. 95: itemque Valquenarius Animaduerſſ. Ammonn. p. 10 ſſ.

Ἀγροικία *Ruſticitas*, h. e. vitium quum quis ineptus eſt et inelegans et abſurdus in iudiciis, dictis, factis 4, 1. Opponitur ἀστειότητι h. e. *vrbanitati.*

Ἄγροικος *Ruſticus* h. e. is e cuius iudiciis, dictis, factis, eminet et extat imperitia, inſcitia, et inelegantia quaedam, 4, 1.

Ἀγρὸς *Ager: rus* 2, 5. 3, 2. 4, 1. 10, 2. 14, 1. 27, 1. * τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια *Liberalia quae celebrantur in agris* 3, 3.

Ἀγρυπνία· κατὰ ἀγρυπνίαν *Inſomnis: exſomnis* 4, 3.

Ἄγω· εἰ ὁ ἀγὼν νουμηνίαν ἄγει *An ludi nouam lunam faciant* 4, 4. Vid. not. * ἄγειν καὶ τοὺς υἱεῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν *Etiam filios poſtridie iubet ſecum ſpectare* 9, 2.

Ἀγὼν *Ludi* 4, 4. * ἀγὼν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις *Quum ſtudioſe quis et vnice hoc agit, vt obtrectet alios et de iis loquatur male* 28, 1.

Ἀδικεῖσθαι *Accipere iniuriam: affici iniuria* 1, 1.

Ἀδικία *Iniuſtitia: improbitas* 18, 1.

Ἀδολέσχης *Garrulus: loquax: qui de rebus vanis et inanibus loquitur inepte et inconſiderate* 3, 1. Moeris: Ἀδολέσχης, Ἀττικῶς· ἀδόλεσχος, Ἑλληνικῶς. Ita edidit auctoritate Cod. Coiſlin. aliorumque Pierſonus. Thomas Magiſter: Ἀδολέσχης, οὐκ ἀδόλεσχος· vbi conferri poteſt nota Audendorpii.

Ἀδολεσχία *Garrulitas: loquacitas: fabuloſitas* 3, 1. Clericus

A. C. 2, 2. 3. 22 verti vult *inanis atque otioſa garrulitas*: quaſi vero garrulitate non contineatur iam notio *τῦ inanis et otioſi*. Caeterum conſtat ſatis, Plutarchum de vitio hoc reliquiſſe integrum libellum, qui eſt in eius Opp. p. 502-515 To. 2 Vuechel.

Ἀεὶ *Fere* 5, 4.

Ἀηδὴς *Taedioſus: odioſus:* is quocum verſari ſine taedio non poſſis 19, 2. 20, 1. Heſychius: ἀηδής· κοπώδης. Suidas: ἀηδής· ἀνεύφραντος.

Ἀηδία *Taedium*, vt explicant Gloſſ. vett. 20, 1. Differt a δυσχερείᾳ, credo, ſic. Δυσχέρεια poteſt ſe oſtendere etiam extra conſuetudinem aliorum: poteſt aliquis eſſe δυσχερὴς, etiamſi non verſetur cum aliis, ſed tantum conſpiciatur audiaturue ab iis. Sed ἀηδία ſe prodit in conſuetudine aliorum: ἀηδὴς non poteſt eſſe niſi qui verſetur cum aliis.

Ἀὴρ *Plaga: tractus caeli* prooem. 1.

Ἀθεραπευσία σώματος *Incuria, et neglegentia corporis*: quum quis corpus ſuum neglegit incultumque eſſe ſinit 19, 1.

Ἀθηναῖοι *Athenienſes* 21, 4.

Ἀθρόοι *Frequentes: multi qui vna ſunt* 7, 2. Opponuntur enim ibi τοῖς καθ' ἕνα· vt apud Aelian. V. H. 2, 1 οἱ καθ' ἕνα et ἠθροϊσμένοι. Sed verba Theophraſti οἱ ἀθρόοι καὶ συνεστηκότες reddi poſſunt vno vocabulo *circuli*.

Αἰδοῖον, τὸ, *Pars corporis pudibunda* 11, 1.

Ἄιδω *Cano* 4, 4. 3. * de eo qui canit et recitat ῥήσεις 27, 1.

Αἰθίοψ *Aethiops* 21, 1. Videntur enim apud veteres viri atque feminae nobiles et beatae viſae eſſe ſeruis Aethiopibus et ancillulis Aethiopiſſis, quum prodirent in publicum. vid. Terent. Eun. 1, 2. 85 et Tibul. 2, 6. 37. Itaque etiam homo μικροφιλότιμος Aethiopem vult ſe ſequi, vt videatur nobilis eſſe ac diues.

Αἷμα *Cruor* 25, 4.

Αἱρεῖν πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος *Narrare vrbes vi captas eſſe* 8, 4. * Med. αἱρεῖσθαι *Velle: cupere* prooem. 3.

Αἴρειν τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης *Attollere aliquid de ferculis* 2, 4. * *tollere: capere* 9, 1.

Αἰσχρός· ὁμιλία αἰσχρὰ *Conſuetudo illiberalis et indigna ingenuo homine* 2, 1. Sic αἰσχρὰ ἐργασία *Turpis, illiberalis, quaeſtus* 6, 2. Add. ibid. 1 et 9, 1.

Αἰσχύνεσθαι *Dubitare* 12, 2. * *commoueri: erubeſcere* 26, 3.

Αἰτεῖν τοῖς αὐτῦ παισὶν ἐκ τῦ κοινῦ ὄψον *Petere pueris ſuis obſonia de iis quae appoſita ſunt* 11, 5. * Med. αἰτεῖσθαι ἐκπώματα de eo qui rogat alterum vt ſibi commodet pocula 18, 2. Thomas Mag. Αἰτῦμαι λέγυσιν, ὅταν ζητῇ τις ὃ μέλλει ἀποδώσειν· οἷον ἐπὶ δανείυ. Αἰτῶ δὲ ἄρτον, ὃν δηλονότι ὐκ ἀποδώσω. Vid. ibi interpp.

et Salmaſius de modo Vſurr. p. 298.

Ἀκαιρία *Importunitas: ineptiae:* vitium quum quis neque temporis neque loci neque eorum quibuſcum eſt, rationem habet 12, 1.

Ἄκαιρος *Importunus: ineptus* 12, 1. Cicero Orat. 2, 4 negat quidem in ſermone Graecorum reperiri vocabulum, quo appelletur *ineptus:* ſed ex iis tamen quae Theophraſtus differit de ἀκαίρῳ, et Cicero de inepto, ſatis, arbitror, intellegitur, ἄκαιρον non male dici *ineptum* poſſe.

Ἀκολουθεῖν *Sequi:* de pediſſequo 23, 1. * ὁ παῖς ἀκολουθῶν *Pediſſequus* 18, 2: qui alibi ἀκόλουθος a Theophraſto appellatur.

Ἀκόλουθος *Pediſſequus* 9, 1. 11, 4. 27, 2. Vid. Caſaubonus et Duportus ad 9, 1, itemque Ducquerus ad Thucyd. p. 395.

Ἀκούειν *Audire* 1, 2. 2, 3 [vbi tamen pro ἀκούοντος in aliis libris eſt ἄκοντος. vid. notae]. 6, 3. 7, 1. 4. 8, 1. 9, 2. 12, 2. 25, 2. * κακῶς ἀκοῦσαι *Male audire:* de eo de quo male opinantur exiſtimantque alii, qui vituperatur ab aliis 6, 1.

Ἀκουσίως *Inuite* 15, 2.

Ἄκραι *Promuntoria* 25, 1.

Ἀκρασία τοῦ λόγου *Intemperantia ſermonis:* vt Plinius maior alicubi *intemperantia riſus* dixit, 7, 1.

Ἀκρίβεια· ἐξ ἀκριβείας πολλῆς *Magno ſtudio: magna diligentia: in primis diligenter* prooem. 2.

Ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένος *Is cuius vngues diligenter reſecti ſunt* 26, 2.

Ἀκρόδρυα proprie ſunt *glandes:* deinde ita dicti ſunt *omnes fructus arborum* edules. Suidas: ἀκρόδρυα· καρποὶ δενδρικοί· πάντες οἱ τῶν δένδρων καρπόι. Heſychius: ἄδρυα· — Σικελοὶ δὲ ἄδρυα λέγουσι τὰ μῆλα, παρὰ δὲ Ἀττικοῖς ἀκρόδρυα. Sed apud Theophraſtum c. 11, 2 ſunt *baccae ſilveſtres minores*, aut omnino *baccae.* Vid. Salmaſius Exercitatt. Plinn. p. 429 ſ. Trai. Sed ſi quis malit loco illo pro μῆλα legere, quod tamen non placet, μύρτα, vt edidit Nedhamus: ἀκρόδρυα ſunt *omnes fetus arbutei edules*, praeter nuces et myrta. nam ἢ τὰ ἀκρόδρυα poteſt accipi pro ἢ τὰ ἄλλα ἀκρόδρυα· vt c. 23, 4 τὰς τριηραρχίας — ὅτι οὐ τίθησιν, οὐδὲ τὰς λειτουργίας. Caeterum de foro vbi venditi ſunt Athenis iſti arborum fructus, vid. Meurſius Ceram. gem. c. 16.

Ἀλαζονεία *Iactantia: arrogantia: oſtentatio* 23, 1.

Ἀλαζὼν *Iactator: glorioſus: oſtentator* 23, 1. Character hominis glorioſi reperitur etiam apud Auctor. ad Her. 4, 51: qui locus ſane digniſſimus lectu eſt pleniſſimuſque venuſtatis ac ſuauitatis ſummae.

Ἀλείφεσθαι χρίσματι [ſed praeſtat, credo, lectio Cod. Trin. χρίσμασι] *Perfricare caput vnguen-*

vnguentis: capillos delibuere vnguentis 5, 3. Nam homines lauti et elegantes ſolebant olim, quum in publicum prodirent, comas vnguentis delibuere. Vid. Grotius ad Matth. 6, 17 et Eſchenbachius in diſſert. de vnctionibus gentilium c. 3 p. 430 [diſſertt. Acadd. n. 7 Norib. a. 1729. 8]. * ἀλείφεσθαι *Se vngere: vngi ſe iubere: aliptae operam dare* 10, 4. 11, 4. 21, 3. 24, 2.

Ἀλέξανδρος *Alexander M.* 23, 2.

Ἀλέσαι *Molere* 4, 2. Eſt verbum Atticum, pro quo reliqui Graeci, et cum iis ſcriptores N. T. [Matth. 24, 41. Luc. 17, 35], dicunt ἀλήθειν. Phrynichus p. 58 Pau. ἀλεῖν ἐρεῖς, οὐκ ἀλήθειν. Thomas Mag. ἀλεῖν, οὐκ ἀλήθειν. item: ἀλεῖς, οὐκ ἀλήθεις. Vnde Hudſonus etiam apud Moerida emendauit: ἀλεῖς, Ἀττικῶς· ἀλήθεις, Ἑλληνικῶς. Sed legi debet, auctoritate omnium Codicum, ἀλέσεις, Ἑλληνικῶς.

Ἀληθῆ ἐρεῖς *Vera dixeris* 17, 3.

Ἀλλὰ *Sed*, praecedente negatione, 1, 4. 6, 2 etc. * *at* 1, 4. 17, 2. * ἀλλ' οὖν *At ſane, at certe* 8, 3. * ἀλλὰ καὶ *Sed etiam*, praecedentibus particulis οὐ μόνον, 5, 2. 8, 4.

Ἀλλάττεσθαι *Permutare: commutare* 4, 3. Verba ἕτερον ἅμα ἀλλάττεσθαι interpretor ita, *continuo permutat nummum ſ. numos tenues aliis, qui habeant pondus iuſtum.* Nam intellegi debet e ſuperioribus, τῷ λυπρῷ, aut ἀντὶ τοῦ λυπροῦ. vtroque enim modo verbum ἀλλάττεσθαι conſtruitur.

Ἄλλος *Alius* 1, 3. 2, 1. 2 etc. * οἱ ἄλλοι *Caeteri:* τὰ ἄλλα *Reliqua, caetera* 11, 1. prooem. 4 etc.

Ἀλλότριος *Alienus:* de equo 27, 1. * de ſanguine et cruore 25, 4. * de oleo 11, 4.* de domo 9, 3.

Ἄλλως *Aliter* 6, 3. 24, 3.

Ἅλες *Sal:* ἁλσὶ 9, 1: ἅλας 10, 3. 14, 3. Thomas Magiſter: οἱ ἅλες, καὶ τοὺς ἅλας, δεῖ λέγειν, οὐ τὸ ἅλας. recte. nam Attici quidem vtuntur fere Plurali. vid. Demoſth. de f. leg. p. 179 To. 2, et Aeſchin. de f. leg. p. 247 et c. Cteſiph. p. 451 To. 2. Sed τὸ ἅλας legitur Matth. 5, 13: vbi vid. Albertus, et ad Thomam Mag. Trillerus.

Ἀλυσιτελῶς *Non ſine magnis damnis: cum magno damno* 8, 4. Sic ἀλυσιτελὲς Hebr. 13, 17 valet *maxime pernicioſum.*

Ἄλφιτα *Farina* 16, 2.

Ἀλφὸς *Vitiligo alba* 19, 1. Heſychius: ἀλφός· λευκή τις ἐν τῷ σώματι. Vid. de hoc vitiliginis genere Celſus 5, 8. Ab Theophraſto vocatur ἀῤῥώστημα. nam ἔστι τὰ τοιαῦτα [λέπρη — ἀλφὸς —] αἶσχος μᾶλλον, ἢ νοσήματα, vt ait Hippocrates περὶ παθῶν c. 35 p. 182 To. 2 Lind.

Ἅμα· ἅμ' ἡμέρᾳ *Mane cum luci ſimul: cum primo luci:* vt loquitur Plautus, 24, 1. * *ſimul, vna* 25, 4. 27, 2. Atque ſic Theophraſtus particulam hanc ſolet vel poſtponere Participiis, ſequentibus

tibus Infinitiuis, vt 2, 1. 4, 2. 20, 2: vel praemittere Participiis, vt 5, 2. 7, 4. 9, 2. 11, 2: etiam Infinitiuis, vt 6, 4. 25, 4. Quo maxime pertinent duo loca: c. 19, 3 *ἅμα πιεῖν προσερυγγάνειν·* et c. 27, 1 *ἅμα μελετᾷν ἱππάζεσθαι·* quae male tentantur ab nonnullis. * *continuo: confeſtim* 4, 3.

Ἀμαθία *Inſcitia: imperitia* 4, 1.

Ἀμέλει hoc in libello ponitur vel ſimpliciter, vel iunctis particulis δὲ et δὲ καὶ, ita vt modo verti debeat *vtique, quin etiam, omnino*, modo reddi commode nequeat. Heſychius: ἀμέλει· διὸ, ἁπλῶς — τοιγαροῦν. Moeris: ἀμέλει σημαίνει τρία· διὰ τοῦτο, καὶ τὸ πάνυ, καὶ ἔτι καὶ περιττὸν ἐν ταῖς γραφαῖς κόσμου χάριν παραλαμβανόμενον. Quae tamen verba quum abſint ab Cod. Coiſlin., aliena eſſe, atque aliunde in libellum Moeridis, vt multa alia, migraſſe videntur. Occurrit autem particula illa c. 2, 4. 5, 1. 4. 6, 1. 11, 5. 13, 1. 16, 1. 18, 1. 19, 2. 21, 4. 23, 1. 24, 3. 25, 1. 26, 2.

Ἀμφισβητῆσαι *Contendere* 23, 2.

Ἀμφότεροι *vtrique: vtraque pars* 12, 3. * ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ *Ambabus manibus* 5, 1.

Ἂν *Si:* ἐὰν 7, 2. 17, 2. * Saepiſſime autem legitur vt particula ἀοριστική· vel cum Optatiuo, vt 1, 1. 4, 1. 8, 2 etc.: vel cum Coniunctiuo, vt 2, 3. 5, 3 etc.: vel cum Infinitiuo, vt 10, 2. 15, 3 etc. * c. 7, 5 poſita eſt poſt particulam εἰ· et c. 27, 2 eſt ὡς ἂν ἐκείνου μὴ ἐπισταμένου.

Ἀναβάλλεσθαι dicitur α) de *iis qui ſe amiciunt pallio.* vt c. 19, 3 ἱμάτιον κηλίδων μεστὸν ἀναβαλόμενος *Pallio maculis pleno amictus.* Suidas in verbo ἀναβάλλει· Ἀναβάλλεσθαι δὲ τὸ ἱμάτιον οἱ Ἀττικοὶ, οὐ περιβάλλεσθαι λέγουσιν. Vid. Perizonius ad Aelian. H. V. 7, 9 et Caſaubonus ad Athen. 1, 18. β) De *iis qui pallium colligunt et in humeros reiiciunt.* quod faciebat apud Graecos beatiſſimus et lautiſſimus quiſque, etiam athletae, et Athenis, vt videtur, equites. Quo refero, ſed timide tamen; nihil enim certi, quod ſciam, ea de re traditum eſt a veteribus; c. 21, 2 ἀναβαλόμενος θοιμάτιον *Reiectum geſtans pallium* ſ. *reiecto pallio.* Certe locus hic declarat ſatis, eos qui equo veherentur Athenis, pallium ita reieciſſe, vt etſi deſcendiſſent de equo, tamen intellegi poſſet, eos equo vectos eſſe. Caeterum modeſtiores brachium pallio cohibebant. Vid. Valeſius ad Dion. Caſ. p. 28 To. 1 Reimar. γ) De *iis qui pallium retrahunt et ſubducunt.* vt c. 4, 2 ἀναβεβλημένος ἄνω τοῦ γόνατος *Pallio ſupra genua contracto et collecto.* Vid. Ferrarius de Re Veſtiar. 2, 4. 6 p. 148.

Ἀνάγεσθαι *Soluere nauem*, vel ſimpliciter *ſoluere*, 20, 1.

Ἀναγκάζειν *Cogere: iubere* 9, 3. 14, 3. 28, 2. Ammonius: ἀναγκά-

ἀναγκάζειν καὶ βιάζεσθαι διαφέρει. Ἀναγκάζειν μὲν γάρ ἐστιν ἐπὶ ἐμψύχων —. Thomas Magiſter: ἀναγκάζειν ἐπὶ ἐμψύχου μόνον —.

Ἀναδέξασθαι *Spondere:* de eo qui ſpondet et promittit, pecuniam creditam credendamue ſolutum iri, 12, 1. Idem enim declarat quod ἐγγυᾶσθαι, vt neque ἔγγυος differt ab ἀναδόχῳ. Heſychius: ἔγγυος· ἀνάδοχος. Vid. omnino Salmaſius de modo Vſurr. c. 16.

Ἀναιρεῖσθαι· ἀνελέσθαι *Tollere:* de eo qui tollit oliuam et palmulam cadiuam 10, 2.

Ἀναισθησία *Stupiditas* 14, 1. Clericus A. C. 2, 2. 3. 22 putat, vocabulo Latino *ſtupiditas* non omnino exhauriri vim Graeci.

Ἀναίσθητος *Stupidus: bardus* Gloſſ. vett. 14, 1.

Ἀναισχυντία *Impudentia* 9, 1.

Ἀναίσχυντος *Impudens* 9, 1.

Ἀνακοινοῦσθαι πρὸς τὰς αὐτοῦ οἰκέτας περὶ τῶν μεγίστων *Communicare cum ſeruis ſuis res maximas* 4, 1. Sic Iſocrates ad Demon. p. 16 Bat. περὶ τῶν ῥητῶν ὡς ἀποῤῥήτων ἀνακοίνου. * *conſulere, adhibere* 12, 1. Vid. Pierſonus ad Moerin p. 20.

Ἀνακόπτειν *Nauem inhibere: mutare curſum:* de gubernatore 25, 1. Intellegi poſſunt verba ναῦν τῆς ὁρμῆς. Conf. Albertus Obſeruatt. N. F. p. 365.

Ἀνακύπτειν *Caput erigere* 11, 1. Apud Lucan c. 21, 28 ἀνακύψαι et ἐπᾶραι τὰς κεφαλὰς coniuncta leguntur. Opponitur ei κάτω κύπτειν. c. 24, 1 *caput demittere, capite demiſſo terram intueri.*

Ἀναλίσκειν *Edere, comedere,* reliquias victimae 12, 2.

Ἀνάλωμα· ὡς πλείω ἢ πέντε τάλαντα γένοιτο αὐτῷ τὰ ἀναλώματα διδόντι τοῖς ἀπόροις τῶν πολιτῶν *Se plus quam quinque talenta impendiſſe ad ſubleuandam inopiam ciuium* 23, 3.

Ἀναμιμνήσκεσθαι *Recenſere et monere familiam ne obliuiſcatur* 4, 3. Conſtruitur cum Accuſatiuo.

Ἀνάπλεως αἵματος *Plenus ſanguine ſ. cruore* 25, 4.

Ἀναπνεῦσαι *Reſpirare* 7, 2: vbi verbis ὥστε μηδὲ ἀναπνεῦσαι τὸν ἐντυγχάνοντα ſignificatur ſumma moleſtia quae creatur ab loquaci homine alteri loquacitate et garrulitate.

Ἀναστρέψαι *Reuerti: redire* 2, 4. Actiuum enim, vt in aliis verbis huius generis multis, vim Medii habet.

Ἀνασύρασθαι *Pallium ſubducere* ad inguen vſque obſcenum 11, 1. Ita Diod. Sic. 1, 85 p. 96 To. 1 δεικνύουσιν ἀνασυράμεναι τὰ ἑαυτῶν γονητικὰ μόρια. Animaduertit etiam Heſychius hanc poteſtatem verbi. nam in Gloſſario eius extant gloſſae hae: ἀνασεσυρμένη· ἢ συρόμενον ἱμάτιον ἐπαίρουσα καὶ μέρος γυμνοῦσα· vbi Palmerius male corrigebat μηρόν· item: ἀνεσύρατο· ἄνω τὰ ἱμάτια ἔσυρεν· ad quem locum videndus Albertus

p. 370

p. 370 To. 1. Dicebatur hoc etiam ἀνελκύειν. vid. Caſaubonus ad Sueton. Aug. 81. * ἀνασεσυρμένος *Spurcus: foedus* 6, 1. Duportus ibi opportune laudat locum Chryſoſtomi homil. 28 in ep. ad Romanos, vbi coniunguntur ἀγοραῖοι et σεσυρμένοι, ſicut ab Theophraſto ἀγοραῖος et ἀνασεσυρμένος.

Ἀνατιθέναι *Suſpendere* 21, 3. 22, 1. Vtroque loco dicitur de donariis, *anulo et taenia*, quae ſuſpenduntur e parietibus templorum: cuius generis donaria ab Atticis appellantur ἀναθήματα, ab reliquis Graecis ἀναθέματα, Moeride quidem auctore.

Ἀναφοραὶ eleganter dicitur quum quis eorum, quae dicit et narrat, citat et laudat alios auctores teſteſque 8, 2. Verba αἱ μὲν ἀναφοραὶ — ἐπιλαβέσθαι verti poſſunt, *remittit ad auctores eorum quae dicit narratque illos, quos nemo poſſit redarguere.* Etiam verbum ἀναφέρειν ita vſurpatur apud Platonem Apol. 5 οὐ γὰρ ἐμὸν ἐρῶ τὸν λόγον, ὃν ἂν λέγω, ἀλλ' εἰς ἀξιόχρεων ὑμῖν τὸν λέγοντα ἀνοίσω.

Ἀνδράποδον *Mancipium* 17, 2.

Ἀνδριὰς *Statua* 27, 2.

Ἀνελευθερία *Illiberalitas* 22, 1.

Ἀνελεύθερος *Illiberalis* 22, 1. * ὄρεξις τιμῆς ἀνελεύθερος *Cupiditas honoris illiberalis* 21, 1.

Ἄνευ· ἔντευξις λύπης ποιητικὴ ἄνευ βλάβης *Conſuetudo quae moleſtiam, non item damnum, affert* 20, 1.

Ἀνὴρ κράτιστος *Vir optimus* 5, 1. * *maritus* 13, 3. * ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι *Athenienſes* 21, 4.

Ἀνθρωπίνη φύσις *Humanum ingenium* prooem. 2. Moeris: ἀνθρωπείᾳ φύσει, Ἀττικῶς, ὡς Θουκυδίδης· ἀνθρωπίνῃ, Ἑλληνικῶς. Thomas Magiſter: ἀνθρωπεία φύσις, οὐκ ἀνθρωπίνη. vbi vid. interpretes. Etiam apud Moerin Vuaſſius ad Thucyd. p. 427 legit, neſcio quo auctore, ἀνθρωπεία φύσις — ἀνθρωπίνη —.

Ἄνθρωπος· οὐκ ἐάσεις τὸν ἄνθρωπον ὕπνου λαβεῖν; *Non ſines hominem ſomnum capere?* 25, 3. * καὶ ἐγὼ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον πάντων μεμίσηκα *Etiam ego hominem iſtum odi vnum omnium* 28, 2. * οἱ ἄνθρωποι *Homines* 2, 1. * ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων *Multo peiores eſſe homines huius aetatis hominibus ſuperiorum aetatum* 3, 2. * Add. prooem. 2. 2, 1. 3, 3. 8, 4.

Ἀνίστημι· ἀναστὰς *Surgens:* de eo qui in concione aliquid promittit 13, 1. Suartius perperam exiſtimabat, Participio illo ibi alacritatem atque ſtudium ſignificari. Quo pertinet locus plenior hic, ἀναστὰς ἐκ τοῦ δήμου *Surgens in concione* 22, 1. * ἀναστὰς ἐκ τῶν στρωμάτων *Surgens e lecto ſ. ſtragulis* 18, 1. Add. 22, 3. * περὶ τοῦ ἀναστάντος εἰπεῖν *De eo qui ſurrexit et abiit, male loqui* 28, 2. * Med. ἀνίστασθαι *Surgere:* de eo qui ſurgit, vt alios doceat rem quam iam cognouerint, a princi-

principio 12, 2. * ἐπὶ θάκȣ ἀνιςάμενος *Surgens e lecto, vt eat ad ſellam familiaricam* 14, 2. Nam duplicem notionem ibi verbo ἀνίςαϑαι ineſſe, et vſus Actiui c. 28, 2 docet, et alia loca ſimilia in notis a nobis laudata.

Ἀντίδικος *Aduerſarius* 5, 2.

Ἀντικνήμιον *Anterior cruris pars* h. e. *tibia.* vnde ἀντικνήμια *Tibiae* 19, 2. Occurrit etiam apud Ariſtophanem Plut. 784 et Xenoph. Cyri paed. 2 p. 145 Hutch. mai.

Ἀντίπατρος *Antipater*: fuit de amicis et familiaribus Philippi, auctor necis Alexandri M.: quo ſublato quum ſorte accepiſſet Graeciam, obſeſſus eſt ab Athenienſibus Heracleae, ſed ſolutus obſidione in Macedoniam conceſſit [Iuſtin. 13, 5. 16] 23, 2.

Ἀντιπροσειπεῖν *Reſalutare: viciſſim ſalutare* 15, 1.

Ἀνυπόδητος *Diſcalceatus* 18, 1. Sic enim Attici dicunt, non ἀνυπόδετος, auctoribus Grammaticis antiquis. Phrynichus p. 196 Pau. ἀνυπόδετος ἐρεῖς ἐν τῷ η. τὸ γὰρ ἐν τῷ ε, ἁμάρτημα. καὶ γὰρ ὑποδήσαϑαι λέγεται, καὶ ȣ̓κ ὑποδέσαϑαι. Moeris: ἀνυπόδητος, Ἀττικῶς· ἀνυπόδετος, Ἑλληνικῶς. Suidas: ἀνυπόδητος· γυμνόπȣς. ἐν τῷ η λέγεται, ȣ̓χὶ ἀνυπόδετος. Thomas Magiſter: ἀνυπόδετος ȣ̓κ ἐρεῖς, ἀνυπόδητος δέ. Vid. ad h. l. interpp. et Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 91 To. 1.

Ἄνω τȣ̃ γόνατος ἀναβεβλημένος *Pallio ſupra genua contracto* 4, 2. * ὡς ἐλλέβορον πιὼν, ἄνω καὶ κάτω καϑαρϑείη *Se bibiſſe belleborum quo venter, et ſuperior et inferior, purgatus fuerit* 20, 2. Ἄνω pertinet maxime ad aluum ſ. ſtomachum. nam helleborus ſ. veratrum candidum purgat ſtomachum concitatque adeo vomitus. Vid. infra ἐλλέβορος.

Ἄξιος ἐγγυητὴς *Idoneus ſponſor,* h. e. *fide dignus et locuples* 18, 2. * ὡς ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ *Frumenta bene emta eſſe in foro* 3, 2. Sic πριάμενος ἀνδράποδον ἄξιον *Si bene emit mancipium* 17, 2: vbi mox ὅτι ȣ̔́τως ἄξιον ἐώνημαι *Me tam bene emiſſe.* add. 9, 3. Etenim ab Atticis ἄξιον dicitur eleganter *id quod emitur bene et pretio vili,* ἔυωνον. Suidas in ἀξιώτερον· — Ἄξιον γὰρ παρ' Ἀττικοῖς τὸ ἔυωνον. Moeris: ἀξιώτερον, Ἀττικῶς· εὐωνότερον, Ἑλληνικῶς. Pierſonus edidit ἀξιωτέρας — ἐυωνοτέρας. Vid. Boſius et Vuitterus ad Tho. Mag. p. 80, Hemſterhuſius ad Polluc. p. 692 n. 58, et Caſaubonus ad Athen. p. 94. Sed interpretes Latini non raro male verterunt hoc vocabulum. Vid. Solanus ad Lucian. p. 37 To. 2. * ἐθύομεν τὰ ἱερὰ ἄξια *Sacrificauimus rite* 21, 4.

Ἀξιȣ̃ν *Velle: cupere* 6, 2. 3.

Ἀπαγγέλλειν τὰς ἐκκλησίας *Narrare aliis ea quae in concione acta et decreta ſunt; enuntia-*

nuntiare 7, 3. * *nuntiare: renuntiare* 14, 2. 21, 4.

Ἀπαγορεύειν *Interdicere: vetare* 10, 3. 13, 2.

Ἀπάγχεσθαι *Gulam frangere: laqueo collum obſtringere* 12, 3. Atque ſic verbum hoc haud dubie accipi debet Matth. 27, 5 de Petro Apoſtolo, non modo propter Participium ἀπελθὼν, ſed etiam propterea, quia eodem ſenſu occurrit 2 Sam. 17, 23 in Verſ. Alex., pro verbo Hebraico חָנַק.

Ἀπάγου· ἄπαγ' ἐς κόρακας *Abi in malam rem* 25, 3. Attici dicunt, hoc ſenſu, etiam ἔῤῥ' ἐς κόρακας, βάλλ' ἐς κόρακας, et ἐς κόρακας ſimpliciter. Vid. Spanhemius ad Ariſtoph. Plut. 394: interpp. Thomae Mag. p. 370 ſ. et Berglerus ad Alciphron. p. 62 ſ. * καὶ τὸν υἱὸν ἀποκεῖραι ἀπαγαγὼν εἰς Δελφοὺς *Et capillos filii detondet Delphis* 21, 1. * ἀπάγεσθαι κλοπῆς *Sinere ſe furti conuictum in carcerem duci* 6, 2. Duportus interpretatur *in ius duci.* per ſe non male. Sed ob ſequentia verba malim de vinculis locum accipere. Nam vt veſania magna eſt ſinere ſe in carcerem duci: ita multo maoris amentiae indicium eſt, in carcere diutius commorari, neque ſe ſtatim inde liberare. De poteſtate verbi ἀπάγειν vſuque forenſi vid. Salmaſius de modo Vſurr. c. 17.

Ἀπαιτεῖν τοὺς ὀφείλοντας — μετὰ μαρτύρων τοὺς τόκους *Exigere a debitoribus, teſtibus adhibitis, vſuram* 18, 2. Sed ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἡμιωβόλιον c. 10, 1 eſt *ventitare ad domum debitoris et exigere, vſurae loco, ſemiobolum:* vbi vid. notas. Sunt enim alia quoque huius generis verba praegnantia, quae vocant, hoc in libello. vt 6, 4 τοὺς τόκους εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν *Obolos collectos condere in buccam:* 14, 2 ἐπὶ θάκου ἀνίστασθαι *Surgere e lecto et abire ad ſellam familiaricam:* et 28, 2 ἀναστῆναι *Surrexiſſe et abiiſſe.* Caeterum μικρολογία, quae loco illo notatur a Theophraſto, haec eſt. Μικρολόγος, homo diues, pauperi cuidam, fortaſſis etiam amico, credidit ſummulam paruam: pro hac debitorem menſibus ſingulis ſoluere oportet, vſurae loco, ſemiobolum: hunc ſemiobolum ipſe creditor exigit a debitore, ne hic omittat eum ſoluere, remque ipſivs familiarem eo afficiat magno ſcilicet detrimento. * τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπαιτήσας ἀποδόσθαι *Partem virilem petere et vendere* 11, 4: vbi etiam eſt ἀπαιτῆσαι τὸ μέρος, de hero qui a pueris petit partem chalcorum quos in viis inuenerunt: et 12, 2 de eo qui petit partem reliquiarum victimae. Conſtruitur ibi, vt 18, 2, cum duplici Accuſatiuo. Caeterum differt hoc verbum a verbo

verbo αἰτεῖν fere ſic. Ἀπαιτεῖν eſt *petere et exigere quae tibi debeatur*: ſed αἰτεῖν *petere et poſcere ea quae petere et poſcere iure non poſſis, ita vt ſi acceperis, gratias debeas alteri.* Vid., praeter alios, Krebſius Obſeruatt. N. F. p 116 ſ.

Ἀπαλλάττειν *Diſcedere* 8, 4. Actiuum enim habet vim Medii: vt apud Xenoph. Memorr. 1, 7. 3 et alibi. * Med. ἀπαλλάττεσθαι *Diſcedere: abire* 3, 3. 5, 1. 7, 4. 9, 2. 16, 1. 26 : vbi eſt ἀπαλλαγῆναι. Vid. de hoc verbo Dreſigius V. M. 1, 15.

Ἁπαλός· λάχανα ἁπαλὰ *Olera tenera* 20, 3. Moſchopulus: ἁπαλὸς ἐπὶ ζώων καὶ φυτῶν — μαλακὸν δὲ ἐπὶ κηρῦ καὶ τῶν τοιύτων.

Ἀπαιτᾷν *Obuium eſſe: obuiam fieri* 2, 3. 4, 4. 11, 2.

Ἀπαντικρυ τῆς εἰσόδυ *Contra introitum* 21, 2. Thomas Magiſter: ἀπαντικρὺ τῦ δεῖνος — λογογράφοι — ἀντικρὺ δὲ, ποιηταί —.

Ἀπάρχεσθαι *Libare* 10, 1. Nimirum veteres, vt in ſacrificiis, ita etiam in conuiuiis, ſolebant partem coenae, ante, quam ipſi inciperent cibum potionemque capere, conſecrare et dare diis deabuſue, hoc dicebatur, et quidem de vino aliiſque liquoribus, σπένδειν et λείβειν· de cibis, ἀπάρχεσθαι. Μικρολόγος autem loco illo dicitur ἀπάρχεσθαι ἐλάχισον τῇ Ἀρτέμιδι, aut, quae erat magni Geſneri ſuſpicio, quia σύσσιτοι epulati ſunt in primis ex venatione: aut, vt noſtra fert opinio, quoniam Diana credita eſt parens praeſeſque valetudinis et ſalutis. vid. Callimachus h. in Dian. 124 ſſ. et Phurnutus de nat. deor. 32 : quae loca opportune attulit hanc in rem Suartius.

Ἀπατύρια *Apaturia* 3, 3. Celebrabantur in honorem Bacchi, ob interemtum a Melantho Xanthum, regem Boeotorum [Polyaen. 1,19], menſe Pyanepſione, per dies tres: primus dicebatur Δορπία· ſecundus Ἀνάῤῥυσις· tertius Κυρεῶτις. Vid. Suidas in Ἀπατύρια· Lex. MS. Coiſlin. in Catalogo bibl. Coiſlin. p. 605 : Meurſius Graec. Fer. p. 33-45, et Corſinus Faſt. Att. P. 1 To. 2 diſſert. 13 p. 306 ſ.

Ἀπαυδᾷν ποιεῖν τὺς ἀκύοντας ταῖς ψευδολογίαις *Obtundere, conficere, enecare, eos qui audiunt, vanis ſermonibus*, h. e. *eo redigere vt negent, ſe garrulitatem et ineptias diutius ferre poſſe*: de λογοποιῷ 8, 5.

Ἄπειμι *Abſum*: τῆς ὐσίας τὸ ἥμισυ ἄπεστιν *Alteram rei et facultatum partem amiſiſti* 17, 2.

Ἄπειμι *Abeo: diſcedo* 6, 3: vbi opponitur τῷ προσιέναι· 7, 3. 9, 3. 11, 2. 3. 21, 4.

Ἀπέπειν· ἀπείπασθαι *Negare: abnuere* 12, 2. Thomas Magiſter: ἀπειπάμην κάλλιον ἢ ἀπεῖπον. vnde etiam apud Moerin emendandum eſſe ἀπειπάμην, Ἀττικῶς· ἀπεῖπον, Ἑλληνικῶς,

νικῶς, iam Dreſigius monuit V. M. p. 189: qui eodem loco de multiplici poteſtate huius verbi expoſuit.

Ἀπέρεσθαι· ὅτι ἀπείρηται *Se noluiſſe accipere conditionem: ſe noluiſſe vti beneficio* 23, 3. Thomas Magiſter: ἀπείρηται κάλλιον, ἢ ἀπηγόρευται.

Ἀπέρχεσθαι· πρὸς τοῦτον ἀπελθὼν δανείζεσθαι *Hunc adit vt ab eo mutuetur pecuniam* 9, 1. * ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι In triviis, diſcedens inde, lauat ſibi caput 16, 3. Nam verba ἐπὶ ταῖς τριόδοις cohaerent cum verbis κατὰ κεφ. λούσασθαι, non cum Participio ἀπελθών. * ἐκ τοῦ μέσου ἀπελθεῖν *E medio* h. e. *e concione*, diſcedit 22, 1.

Ἀπήνεια ὁμιλίας ἐν λόγοις *Moroſa, inhumana, conſuetudo, quae ſe oſtendit in verbis* 15, 1. Nam ἀπήνεια tribuitur iis, qui ſunt immites, inhumani, truces, ſaeui, crudeles, moroſi. Suidas hoc vocabulum interpretatur per ἀπανθρωπία· et Heſychius non modo nomen ἀπηναῖος explicat per ἀπάνθρωπος et ὠμὸς, ſed etiam ἀπηνὴς per σκληρὸς et χαλεπός.

Ἄπιοι *Pira:* hortenſia et ſativa 2, 3.

Ἀπιστεῖν· ὅπως σοὶ ἀπιστήσω, ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀπορῶμαι *Neſcio quomodo tibi non habeam fidem, aut quomodo dubitem de illius fide*, h. e. *et te et illum veracem puto: neque de tua neque de illius fide dubito* 1, 3. * τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις ἀπιστεῖν *Amicis et neceſſariis diffidere* 4, 1.

Ἀπιστία *Diffidentia* 18, 1.

Ἄπιστος *Diffidens* 18, 1.

Ἁπλοῦς· τὰ τῶν ἠθῶν μὴ ἁπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα *Mores*, vel potius *ingenia non ſimplicia et aperta, ſed inſidioſa et multiplicia* 1, 4. Ita apud Ariſtoph. Plut. 1159 opponuntur inter ſe δόλιος et ἁπλοῖ τρόποι· et apud Xenoph. Memorr. 3, 1. 6 dicitur στρατηγὸς debere eſſe ἁπλοῦς τε καὶ ἐπίβουλος.

Ἀπνευστὶ διακονῆσαι *Emere et domum referre vno ſpiritu* 2, 4.

Ἀπό· πρῶτον ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων *Faciam initium a ſimulatoribus et diſſimulatoribus* prooem. 4: vbi paullo poſt eſt ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας. add. 2, 1. 28, 1. * ἐὰν — ἀπὸ πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον *Si vento delatae fuerint paleae* ad capillos 2, 2. * ἀπὸ ἱματίου ἀφελεῖν κροκίδα *De pallio legere floccos* 2, 2. * τοὺς τόκους ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν *Aera, numulos, quos facit et redigit e mercibus, condit in buccam* 6, 4. * δοῦναι ἀπὸ τῆς τραπέζης ἄρας κρέας *Dat de menſa carnem* 9, 1: vbi ſ. 2 ἁρπάσας ἀπὸ τῆς τραπέζης χολίκιον *Rapiens de menſa partem inteſtini.* * εἰσπρᾶξαι ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων *Detrahit de demenſo* 10, 2. * ἀπιέναι ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου *Diſcedere e iudicio* 11, 2. * ἀπὸ τῶν ξενίων τὸ μέρος τὸ αὐτοῦ ἀπαιτῆσαι *Munerum, lautiorum, partem*

tem virilem petere 11, 4. * ἀπονίψασθαι τὰς χεῖρας καὶ περιῤῥάνασθαι ἀπὸ ἱερῦ *Egredientem e templo lauare manus et corpus ſpargere aqua luſtrali* 16, 1. Nam verba ἀπὸ ἱερῦ neque cum verbis δάφνης εἰς τὸ ςόμα λαβὼν cohaerent, vt Galeus arbitrabatur, neque coniungi debent cum verbis ὅτω - περιπατεῖν, quae erat Paui ſententia: ſed pertinent ad verba ἀπονιψάμενος τὰς χεῖρας καὶ περιῤῥανάμενος. Ita Anacreon Odar. 45, 8 ὁ δ᾽ Ἄρης ποτ᾽ ἐξ ἀϋτῆς Στιβαρὸν δόρυ κραδαίνων h. e. *Mars aliquando e pugna reuerſus, grauem haſtam vibrans.* Marc. 7, 4 ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται *E publico reuerſi niſi lauerint manus.* Verba ὅταν ἔλθωσι quae in Codd. nonnullis ibi inſerta leguntur, gloſſema redolent. * θαυμάζω εἰ σὺ καὶ ἀπὸ ψυχῆς με φιλεῖς *Miror ſi tu me etiam ex animo ſuauiere* 17, 1. * ἀποῤῥίπτειν ἀπὸ τῦ ςόματος *Cibum eiicit ex ore* 19, 3. * ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίυ τινὸς *Se timere ſibi ab ſomnio aliquo* 25, 1. * αἵματος ἀνάπλεως ἀπὸ τῦ ἀλλοτρίυ τραύματος *Cruore plenus de alieno vulnere* 25, 4. * ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης *Attollens aliquid de ferculis* 2, 4. Nam τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης ſunt *ea quae ſunt in menſa*, quatenus tolluntur inde vel tolli poſſunt. Vid. not. Sic fere c. 11, 5 *raphani ſemeſi* dicuntur καταλειπόμενα ἀπὸ τῆς τραπέζης ἡμίση τῶν ῥαφανίδων quia tolluntur de menſa. tum enim eos numerat homo βδελυρός. Eodem modo c. 4, 1 πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας διηγεῖσθαι *Omnia quae acta ſunt in concione, ſ. publice acta, narrare*: quatenus narrantur aliis. * ἀπὸ δείπνυ *Poſt coenam: a coena* 24, 1. * εἰδεχθής τις ἀπὸ προσώπυ ἐςὶν *Taeter valde adſpectu eſt: os eius valde odioſum eſt* 28, 2. * ἀπὸ φιλοτιμίας *Sine vllo honoris ſtudio* 22, 1: vbi vid. not.

Ἀποβάλλειν· τὰ ἱμάτια ἀποβεβλήκασιν *Pallio amittunt* 8, 4. * τῆς γυναικὸς ἀποβαλύσης, τρίχαλκον *Vxor quum amiſit trichalcum* 10, 1.

Ἀποβλέπειν· dicitur vel de iis qui adſpiciunt alios et intuentur ſimpliciter, conſtruiturque cum particula εἰς, vt c. 2, 5 εἰς ἐκεῖνον ἀποβλέπων *Eum intuens: eum adſpiciens*: vel de iis qui adſpiciunt alios oculoſque in eos coniiciunt, admiratione virtutis eorum ducti, conſtruiturque cum Praepoſitione πρὸς, vt c. 2, 1 ἐνθυμῇ ὡς ἀποβλέπυσι πρὸς σὲ οἱ ἄνθρωποι; *Noſtin' vt oculi hominum in te coniecti ſint?* Latini verbis *adſpicere* et *intueri* vtuntur eodem modo.

Ἀπογράφεσθαι τὰ καταλειπόμενα ἀπὸ τῆς τραπέζης ἡμίση τῶν ῥαφανίδων *Numerare, in tabulas referre, ſemeſos raphanos* 11, 5.

Ἀποδημῶν δημοσίᾳ *Quum legatus mittitur publice aliquo* 11, 3.

Ἀποδιδόναι χρέος τριάκοντα μνῶν *Reddere debitum triginta minarum* 11, 5. add. 17, 3. 21, 2. * *tradere, dare* 21, 2. * Med. ἀποδίδοσθαι *Vendere* 10, 2. 11, 4. 5. 15, 1. 22, 1. Nam qui aliquid vendit, iubet ſibi reddi pro eo pecuniam aliudue quid.

Ἀποδιδράσκειν· μὴ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποδράσῃ *Ne in via aufugiat:* de pediſſequo 18, 2. Nam eſt verbum proprium hoc in genere, cui opponitur verbum παραμένειν. Vid. Xenoph. Oeconom. 3, 4.

Ἀποδοκιμάζειν τὸ ἀργύριον *Reiicere pecuniam* 4, 3. Conf. Albertus Obſeruatt. N. F. p. 121. * μηδεμίαν αἰσχρὰν ἐργασίαν ἀποδοκιμάσαι *Nullo turpi quaeſtu abſtinere* 6, 2. * οὐκ ἀποδοκιμάζειν, ſequente Infinitiuo, *Non dubitare: non erubeſcere* 6, 4.

Ἀποκαθιστάναι· ἀποκαταστῆσαι εἰς τὴν οἰκίαν *Reducere domum* 7, 3.

* Ἀποκάμψαι ἐκ τῆς ὁδοῦ *Deflectere, declinare, de via:* qua homo illiberalis videt amicum ad ſe pergentem: aut etiam *regredi* 22, 2. Caret hoc verbo Theſaurus Stephanianus.

Ἀποκεῖραι τὸν υἱὸν ἀπαγαγὼν εἰς Δελφοὺς *Detondet capillos filii Delphis* 21, 1. Solebant autem pueri Athenis comam ponere anno aetatis duodeuiceſimo. nam tum referebantur inter ἐφήβους, Atque Theſei quidem aetate proficiſcebantur Delphos, conſecrabantque comam Apollini. Auctor eſt Plutarchus Theſ. p. 2 To. 2 Vuech. ἔθους δὲ ὄντος ἔτι τότε τοὺς μεταβαίνοντας ἐκ παίδων, ἐλθόντας εἰς Δελφοὺς ἀπάρξασθαι τῷ θεῷ τῆς κόμης. Qui mos videtur poſtea neglectus fuiſſe, et tantum ab iis obſeruatus, qui honorem aucuparentur rebus eiuſmodi paruis et leuibus. id quod locus Theophraſti ille ſatis docet. Vid. Meurſius Gr. Fer. in vocab. ἐφήβια et Lectt. Att. 3, 1: itemque Iunius de Coma c. 4. * Med. ἀποκείρασθαι *Se tonderi iubere: tonſori operam dare* 4, 4. 5, 3. Vtroque loco et de barba et de coma accipi poteſt. Conf. Caſaubonus ad Athen. p. 298, et Salmaſius de Coma p. 532.

Ἀποκναίειν *Enecare*: de eo qui aliis moleſtus eſt loquacitate 7, 2.

Ἀποκρίνεσθαι *Reſpondere* 7, 1. 8, 1. 16, 2.

Ἀποκρύψας αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον *Occultans eam* [Spatham] *ſub puluino* 25, 2.

Ἀπολαμβάνειν ἀργύριον ὀφειλόμενον *Recipere pecuniam debitam* 14, 3.

Ἀπολαύειν· συνοδοιπόρου ἀπολαύσας ἐν τῇ ὁδῷ *Si cum comite colloquitur in via* 23, 2. Nam ἀπολαῦσαι τινὸς dicitur aliquis, quatenus cum eo colloquitur.

Ἀπόλλυμι· ὅτι ἀπόλλυσι καὶ τȣ͂το τὸ ἀργύριον *Se perdere velle etiam hanc pecuniam* 15, 2.

Ἀπομύττεσθαι *Se emungere* 19, 3.

Ἀπονιψάμενος τὰς χεῖρας — ἀπὸ ἱερȣ͂ *Lauans ſibi manus aqua luſtrali, quum e templo egredietur* 16, 1. Sic Matth. 27, 24 ἀπενίψατο τὰς χεῖρας. Thomas Magiſter: ἀπόνιπτρον καὶ ἀπονίψασθαι· ȣ̓ νίμμα, ȣ̓δὲ νίψασθαι, ὡς ὁ πολὺς λέγει.

Ἀπονενοημένος *Amens: vecors:* qui ea et facit et dicit vt videatur alienatus eſſe mente et carere ratione 6, 1.

Ἀπόνοια *Amentia: inſania: vecordia* 6, 1. 3. Notio huius vocabuli aeque late patet, ac poteſtas verbi ἀπονενοημένος.

Ἀπονυχίζειν· ἀκριβῶς ἀπωνυχισμένος *Vnguibus diligenter reſectis* 26, 2. Phrynichus p. 126 — τὸ δ᾽ ἀπονυχίζειν τὸ τὰς ὑπεραυξήσεις τῶν ὀνύχων ἀφαιρεῖν σημαίνει [haec verba leguntur etiam apud Thomam Mag. in verbo ὀνυχίζει p. 651] — φαμὲν ὅτι εἰ μὲν ἐπὶ τȣ͂ τȣ̀ς ὄνυχας ἀφαυρεῖν τίθησί τις, χρήσαιτο ἂν τῷ ἀπονυχίζειν —.

Ἀποπτύσαι *Exſpuere* 19, 4.

Ἄποροι τῶν πολιτῶν *Egeni, inopes, ciues* 23, 3.

Ἀπορȣ͂μαι *Neſcio* 1, 3.

Ἀποῤῥάψαι ἐνδȣ͂ναι *Reſarciendum et conſuendum locare* ſaccum 16, 2.

Ἀποῤῥίπτειν ἀπὸ τȣ͂ ςόματος *Partem cibi ex ore excidere ſinere ſ. eiicere* 19, 3.

Ἀποςέλλειν *Mittere* 18, 1. 24, 3. * de amico qui alteri mittit partem ferculi 17, 1.

Ἀποςερεῖν· ὃν ἀποςερεῖ *Eum cui depoſitum reddere non vult* 9, 1. Nam vt ἀποςερεῖν eſt omnino *res alienas ſuas reddere fraude et rapere*, τὰ μὴ προσήκοντα λαμβάνειν [Xenoph. Ageſ. 4, 1]: ita ſingulatim dicitur de *iis qui depoſita et accepta*, tanquam vaſa, argentum, *non reddunt, ſeque quidquam accepiſſe negant.* vid. Xenoph. Memorr. 1, 7. 5 et conf. Schol. Ariſtoph. Plut. 373.

Ἀποτιθέναι τὰ κρέα ἁλσὶ πάσας *Condere reliquias carnium victimae ſale adſperſas* 9, 1. * τὰ ἁυτȣ͂ ἀποτιθέναι *Suas ſtragulas ſeponere* 22, 2. * λαβὼν καὶ ἀποθεὶς ἀυτὸς, τȣ͂το ζητεῖν *Quod ipſe repoſuit, id quaerit* 14, 2.

Ἀποτρέπεσθαι *Auerſari: abominari* 16, 2.

Ἀποφάινειν *Oſtendere: dicere* 26, 1.

Ἀποφέρειν ἀναγκάσαι πρὸς ἀυτὸν *Deferre cogit domum ſuam* 9, 3. * τὰ ἄλλα πάντα ἀποδȣ͂ναι τῷ παιδὶ ἀπενεγκεῖν οἴκαδε *Reliqua omnia dare puero referenda domum* 21, 2.

Ἀποψᾷν σφόδρα *Radio adaequare modium male* 11, 5. Nam ἀποψᾷν idem eſt quod ἀπομάττειν. vnde *lignum quo adaequantur menſura* vocatur ἀπομάκτρα. Pollux 4, 170 τὸ ἀπόψῶν ἐργαλεῖον, ἀπομάκτρα. Heſychius: ἀπομάκτρας· ξύλα — ἐν αἷς ἀποψῶσι τὰ μέτρα.

Ἀπροβούλευτοι λόγοι *Temerarii et inconſiderati ſermones* 3, 1.

Ἅπτειν· τὸν λύχνον ἅψας *Lucerna accendens* 18, 1. Eadem formula legitur Luc. 8, 16. * ἅψασθαι de eo qui ſaltaturus arripit ſodalem 12, 3.

Ἀπύρετος· ὅστις ἀπύρετος βούλεται εἶναι *Qui febre corripi nolit:* qui febri carere velit 3, 3.

Ἀπωθεῖν *Propellere: protrudere* 15, 2.

Ἆρα· τουτὶ ἆρα ὡς χρηστόν ἐστι *Hoc vero quam delicatum eſt* 2, 4.

Ἀργύριον· τὸ ἀργύριον παρά του λαβὼν *Quum pecuniam ab aliquo accipit* 4, 3. * ἀποδοὺς μνᾶν ἀργυρίου *Quum ſoluit minam argenti* 21, 2. * ἀπολαμβάνον ἀργύριον ὀφειλόμενον *Quum recipit pecuniam debitam* 14, 3. Add. 15, 1. 17, 3. 18, 1.

Ἀργυροθῆκαι *Argentaria*, h. e. *arae in quibus reponitur argentum et factum et ſignatum* 10, 4. Pollux 4, 19 γραμματεῖον δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο — οἱ δὲ νεώτεροι, αὐτὸ καὶ ἀργυροθήκην ἐκάλουν. Erant eburneae, etiam ligneae, et fere loculatae. vid. Salmaſius de modo Vſurr. p. 422. Quapropter Valeſius ad Harpocrat. p. 244 Gronou. locum illum Theophraſti de ipſis *loculis* accepit.

Ἀρέσκεια *Placor* Gloſſ. vett. *ſtudium et cura placendi* 5, 1. Vid. de hoc vocabulo non minus quam de ἄρεσκος, et ἀρέσκειν, Clericus A. C. 2, 2. 3. 21 et Gataquerus ad Antonin. p. 143, b.

Ἄρεσκος *Blandus: qui placere ſtudet* 5, 1.

Ἀρέσκειν *Placere* 5, 2.

Ἀριθμεῖν *Numerare* 16, 1. 18, 1.

Ἀριστᾶν *Prandere* 4, 2.

Ἀριστοφῶν *Ariſtophon:* archon 7, 4. Fuit autem archon Olymp. CXII. a. 3: quo anno accidit pugna ad Megalopolin, Arcadiae opidum, in qua et Agis, Lacedaemoniorum rex, interiit, et opes vniuerſae Graeciae fractae ſunt: quam pugnam Theophraſtus vocat τὴν ἐπ' Ἀριστοφῶντος μάχην. Haec eſt ſententia Palmerii Exercitatt. p. 620. Caſaubonus autem intellegi volebat pugnam ad Arbela, vicum Aſſyriae, e qua Darius, Perſarum rex, diſceſſit inferior. Vtraque pugna eodem fere tempore accidit. Alexander M. apud Plutarchum Ageſ. p. 604, b To. 1 ἔοικεν, ὦ ἄνδρες, ὅτε Δαρεῖον ἡμεῖς ἐνικῶμεν ἐνταῦθα, ἐκεῖ τις ἐν Ἀρκαδίᾳ γεγονέναι μυομαχία. Iam ſicut pugna ad Arbela, archonte Ariſtophane, commiſſa eſt [Arrian. exp. Alex. 3 p. 194 Blanc.]; et tamen a multis veterum commiſſa dicitur archonte Ariſtophonte [Diod. Sic. 17, 62]: ita etiam praelium ad Megalopolin garrulus dicere potuit eodem archonte accidiſſe. Aſſentior enim Palmerio. nam quum pugna illa ad ad Megalopolin libertas et opes vniuerſae Graeciae, atque adeo Athenienſium, labefactatae fractaeque fuerint:

rint: apparent ſic magis ineptiae et ἀκρασία hominis loquacis, qui debebat ea de re tacere potius quam memoriam eius ſermonibus celebrare.

Ἁρμονικοὶ *Muſici* 5, 4.

Ἄροτρον *Aratrum* 4, 3.

Ἁρπάζειν *Rapere*: de meretricibus quae nitore et blanditiis percutiunt et pelliciunt 28, 1. * de eo qui rapit de menſa lanii partem inteſtinorum 9, 2.

Ἀῤῥωστήματα συγγενῆ *Morbi gentiles*: de lepra et vitiligine 19, 3.

Ἄρτεμις *Diana* 10, 1. Vid. ſupra ὑπάρχεσθαι.

Ἄρτι *Modo*. ἄρτι παραγεγονέναι *Se modo veniſſe domum* 1, 2. * ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἥκοντας ἄρτι *Qui modo venerunt ex itinere longinquo* 12, 1. * ἐγείρειν ἄρτι καθεύδοντα *Excitare eum qui modo dormire coepit* 20, 1. Moeris: ἄρτι, οἱ μὲν Ἀττικοὶ τὸ πρὸ ὀλίγου· οἱ δὲ Ἕλληνες καὶ περὶ [Pierſonus edidit ἐπὶ] τοῦ νῦν λέγουσι. Vid. Index in Axiochum h. v.

Ἄρτος *Panis* 9, 1.

Ἀρύταινα *Trulla balnearia*: vas manubriatum, comparatum ad aquam hauriendam qua perfundatur lauentis corpus 9, 3. Dicitur ita ab ἀρύτεσθαι, et ponitur in vaſis balneariis a Polluce 10, 63. Vocatur aliis vocabulis ἀρύβαλλος, βαλλὰς et βαλλίων. Vid. Salmaſius ad ſcriptt. hiſt. Aug. p. 515 Pariſ. Species eius extat apud Mercurialem de arte gymn. 1 p. 45 ed. Iunt. a. 1573, et ex eo Vrſinum in Append. ad Ciaccon. de triclin. p. 141.

Ἀρχαῖος· ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν οἱ νῦν ἄνθρωποι τῶν ἀρχαίων *Multo peiores eſſe homines huius aetatis hominibus ſuperiorum aetatum* 3, 4.

Ἀρχή· τοῖς μὲν ἀρχὴν — τοῦ πράγματος λέγει *Aliis initium — rei narrat* 6, 3. * ἀνίστασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων *Surgere vt eos rem doceat ab principio* 12, 2. * Σωσίας ἐξ ἀρχῆς ἐκαλεῖτο *Soſias primo dictus* eſt, 28, 1. * παύσασθαι ἀρχαῖς πλησιάζειν *Deſiſtere magiſtratus capere* 26, 2.

Ἀρχίας *Archias*: nomen ſalſamentarii [ταριχοπώλου] cuiuſdam Athenienſis 4, 4. Vera ibi lectio haud dubie eſt, κομίσασθαι ἀπὸ βραχίονος παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους, hoc ſenſu, *Emit ab Archia ſalſamenta, eaque ipſe a ſ. de brachio pendentia refert domum.* Neque enim temere naſci potuiſſe videtur.

* Ἀρχιτεκτονεῖν· τὴν οἰκίαν φῆσαι εὖ ἠρχιτεκτονῆσθαι *Domum ait bene aedificatam et deſcriptam eſſe* 2, 5. Cuius generis locum Stephanus non habet in Theſauro.

Ἄρχω· ὁ ἄρχων *Archon* 26, 1. Erat ſummus Athenienſium magiſtratus. Ab iis anni numerati ſunt et dicti. vnde ipſos ἐπωνύμους nominatos eſſe conſtat. Debebant, praeter alia, curare Διονύσια et Θαργήλια· quo referri debet loco illo vocabulum πομπή· ita tamen vt iis adiunge-

iungerentur alii qui venirent in partem curae. ii dicti ſunt ἐπιμεληταί· quo pertinet apud Theophraſtum verbum ἐπιμελεῖσθαι. Vid. Pollux 8, 59. Caeterum ſingularem libellum de Archontibus Athenienſibus edidit Ioh. Meurſius Lugduni Bat. a. 1622. quaternis. * Med. ἄρχεσθαι· ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας *Incipiam ab ironia* prooem. 4. add. 2, 1. 28, 1. * ἐσθίειν ἀρξάμενος *Edere quum incipit* 19, 3.

Ἀσία· περὶ τῶν τεχνιτῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι βελτίους εἰσὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀμφισβητῆσαι *Contendit, vaſcularios Aſiaticos doctiores eſſe Europaeis* 23, 1. Quibus in verbis ineſt elegantia Attica, pro ὅτι οἱ τεχνῖται οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ βελτίους εἰσὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ.

Ἀσκλήπιον *Templum Aeſculapii* 21, 3. Erat in via quae ferebat a theatro ad arcem. vid. Meurſius Athen. Att. 2, 7. De forma vocabuli ipſa vide quae dicta ſunt in notis.

Ἀσκὸς *Vterculus* 5, 2. Sunt autem haud dubie ἀσκὸς et πέλεκυς vocabula crepundiorum quae penderent de collis liberorum, haberentque figuram vterculi et ſecuriculae. vid. ad h. l. Caſaubonus. Videtur hoc collegi poſſe e verbo συμπαίζειν, quod impedire puto, ne arbitremur, liberos ipſos ab homine ἀρέσκῳ ita vocari. Idem verbum vetare nos credo cogitare de fabella, qua nutriculae oblectarint infantes, et cuius initium fuerit ἀσκὸς, πέλεκυς. quae erat opinio Paui.

Ἀσπάζεσθαι *Salutare: ita vt amplexere alterum* 27, 1. Nam in notis vindicauimus lectionem illam. Homo ὀψιμαθὴς exercet ſe equitando, ſed inter equitandum ſe demittens amplexatur amicum, et cadit de equo ita vt caput deturpet.

Ἀσπὶς *Clypeus*. Sed μανθάνειν ἐπὶ ἀσπίδα *Diſcere qui fiat converſio ad ſiniſtram* 27, 1. Nam clypeus tenebatur ſiniſtra. Vid. Lipſius milit. Rom. 5, 12 et Iungermanus ad Polluc. 1, 129.

Ἀστεῖος *Aſteus:* nomen tibicinis cuiuſdam 8, 1: vbi vid. notae Add. Meurſius Archont. Ath. 4, 2 extr.

Ἄστυ *Vrbs:* Athenae 4, 4.

Ἀστράγαλοι δορκάδειοι *Tali qui ſunt e talis damarum* 5, 4. Ludebant iis homines beati et elegantes. Videntur autem magno in pretio fuiſſe politae duritiei cauſſa. Ab Luciano Amorr. 16 p. 415 To. 2 commemorantur ἀστράγαλοι Λιβυκῆς δορκός· de quo genere damarum legendus Aelianus H. A. 14, 14.

Ἄστρα *Sidera: aſtra* 14, 4: vbi vid. notae.

Ἀσχήμων ἀμαθία *Inſcitia, imperitia, inepta* h. e. *decori immemor* ſ. *laedens decorum in dictis, iudiciis, factis* 4, 1.

Ἀσχολεῖσθαι *Occupatum eſſe* 12, 1.

Ἀτελὴς

Ἀτελὴς dicitur omnino *immunis:* et quidem vel de eo qui liber eſt a λειτουργίαις, vel de eo qui non pendet et ſoluit vectigalia, vel de eo qui ſolutus eſt legibus. vid. Hemſterhuſius ad Pollux. 8, 140. Apud Noſtrum 23, 3. ἐξαγωγὴ ξύλων ἀτελὴς eſt *exportatio materiae immunis:* quum quis exportat materiam et ligna ſine portorio.

Ἀτραπὸς *Semita* 13, 1. Lectio vera illius loci eſt haud dubie haec, καὶ οἷς οὐ γινώσκει, ἀτραποῦ ἡγήσασθαι. nam primo dicitur ἡγεῖσθαι ἀτραποῦ τινι *ducem ſemitae eſſe alicui,* vt verbo γινώσκειν recte iunctus ſit Datiuus: deinde hoc ipſum verbum potius de hominibus, quam de via, ponitur: denique intellegi ita poteſt, vnde venerit in libros ἧς.

Αὐθάδεια *Superbia contumax* ſ. *inhumana* ſ. *moroſa* 15, 1. Neque enim vno vocabulo reddi Latine poteſt. nam verbo Graeco ſignificatur, id quod exempla a Theophraſto ſubiecta ſatis docent, vitium, cuius duae quaſi partes ſint. Quippe homo αὐθάδης non ſolum placet ſibi, ita vt contemnat alios et deſpiciat prae ſe, ſed contemnit etiam et deſpicit alios ſic, vt faciat quae aliis diſpliceant, vt ferenda non ferat, vt omittat facere quae alii velint fieri et faciant. Ineſt igitur ei vt ſuperbia, ita etiam moroſitas quaedam et contumacia et inhumanitas.

Αὐθάδης *Moroſe* ſ. *praefracte ſuperbus* 15, 1. In Gloſſ. vett. explicatur ſic, *contumax*-*procax*, *inſolens*, *praefractus*, *cerebroſus*, *petulans*, *ferox:* et, αὐθάδεια — *contumacia* — *inſolentia:* item ſibi placens αὐθάδης, αὐτάρετος, αὐταρεσκός. Albertus ad Heſychium p. 611 To. 1 pro αὐτάρετος reſcribi iubebat αὐτάρεστος aut αὐτάρεσκος. temere, credo.

Αὐλαία *Aulaeum* h. e. velum quo teguntur lecti, quod praetenditur parietibus aliiſue locis 5, 4. Αὐλαία ἔχουσα Πέρσας ἐνυφασμένους eſt *aulaeum cui intexti ſunt Perſae*, vt apud Virgil. Georgg. 3, 25 *Britani intexti* aulaeis purpureis. Conf. Albertus ad Heſychium in h. v.

Αὐλεία θύρα *Ianua quae eſt in veſtibulo aedium:* qua aditus patet in atrium [αὐλὴν] 18, 1. Vocatur 2 Macc. 14, 41 θύρα αὐλαία, ſed ab Atticis fere αὔλειος, pro quo librariorum manus ſaepe ſcripſerunt αὔλιος. Harpocration: αὔλειος ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας. Vnde ab Homero [Odyſſ. α, 255] dicitur δόμου πρῶται θύραι· et a reliquis Graecis πυλὼν, auctore Moeride: Αὐλία θύρα; Ἀττικῶς· πυλὼν, Ἑλληνικῶς. vt edidit Pierſonus. Caeterum de vocabulo hoc eiuſque ſcriptura vid. etiam Valeſius ad Harpocrat. p. 24 Gron. et ad Euſeb. vit.

 Conſtant.

Conſtant. 4, 7. ad Euagr. H. E. 4, 3: itemque Taylorus ad Lyſian p. 11 ed. mai. et Albertus ad Heſych. p. 615 To. 1.

Ἀυλητὴς *Tibicen* 8, 1.

Ἀυλητρὶς *Tibicina* 19, 4. * ἀυλητρίδες *Tibicinae* 11, 2. Adhibebantur in conuiuiis ad oblectandos conuiuas, et conducebantur in foro coquino. Vid. Bartholinus de tibiis 2, 13.

*Ἀυλίδιον *Areola:* et ἀυλίδιον παλαιστρικὸν κόνιν ἔχον 5, 4 arbitror eſſe *palaeſtram.* nam extremo Capite eſt ὅτι τοῦτο ἐστὶν ἡ παλαίστρα. Caret hoc vocabulo Theſaurus Stephanianus.

Ἀυλοῦμαι *Tibiis mibi cani iubeo: tibiis canentem tibicinam audio cum aliis* 19, 4.

Ἄυριον· μετὰ τὴν ἄυριον *Perendie* 13, 2. Poteſt, puto, etiam reddi *cras.* Sed περιεργία maior eſt, ſi accipias de die perendino.

Ἀυτὸς, ἡ, ὁ, *Ipſe, a, vm,* vt 1, 3. 2, 5 et alibi. * ὁ ἀυτὸς, ἡ ἀυτὴ, τὸ ἀυτὸ, *Idem, eadem, idem,* vt prooem. 1. 4, 4. 7, 2 [vbi conſtruitur cum Datiuo]. 8, 2. * Saepe ponitur pro ἑαυτοῦ, et tum ſcribitur fere ἁυτὸς, vt 1, 2. 5, 2 etc. * Nonnunquam refertur ad adulatorem et paraſitum, ſignificatque *regem, dominum,* vt 2, 1. 3 etc. Sic ἀυτὸς, quum refertur ad οἰκέτην et δοῦλον, eſt *dominus herus: magiſter,* reſpectu diſcipuli: *ciuis Athenienſis,* et *eques,* quum refertur ad equum, et ad peregrinum [ξένον]. Vid. praeter Caſaubonum ad c. 2, 3, Spanhemius et Kuſterus ad Ariſtoph. Nubb. 219, et Obſeruatt. miſcc. Vol. 1 p. 108 ſ. * πρὸς ἀυτὸν *Domum ſuam* 9, 3. * παρ' ἀυτῷ *Domi ſuae* 20, 3.

Ἀυχμεῖν *Squalidum eſſe, ſqualere* 26, 3. Sic apud Ariſtophanem Plut. 83 ſ. Chremylus interrogat Plutum, πόθεν Ἀυχμῶν βαδίζεις; et Plutus reſpondet, ἐκ Πατροκλέους ἔρχομαι, ὃς οὐκ ἐλούσατ' ἐξότουπερ ἐγένετο.

Ἀφαιρεῖν· ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκίδα *De pallio legere floccos* 2, 1. * τοῦ παιδὸς ἐν τῷ θεάτρῳ ἀφελόμενος τὰ προσκεφάλαια *Puero puluinos in theatro adimens* 2, 5. Sic 20, 1 τὸ παιδίον τῆς τίτθης ἀφελόμενος.

Ἀφιέναι *Dimittere* 5, 1. * ἀφεὶς τὸ προοιμιάζεσθαι *Omittens praefari* prooem. 4. * ἡνίκα προῖκα ἀφιᾶσιν οἱ θεατρῶναι *Quum gratis intromittunt redemtores theatri* 11, 3.

Ἀφίστασθαι *Diſcedere: abire* 3, 3.

Ἀφορμὰς ἑτέρας τοιαύτας πορίσασθαι *Alias eiuſmodi occaſiones garriendi captare et quaerere* 7, 2: vbi vid. notae.

Ἄχρις ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν *Ad magnam vſque laterum partem* 19, 1.

Ἄχυρον καρφολογῆσαι *Paleas, feſtucas, legere ſ. eximere* 2, 2. * δανείζεσθαι κριθὰς, ποτὲ δὲ ἄχυρον *Mutuari hordeum, nonnunquam etiam paleam* 9, 3.

Βαδίζειν

B

Βαδίζειν — ἔμπροσθεν *Praeire* 18, 2.

Βακτηρίαι κτήσασθαι — βακτηρίας τῶν σκολιῶν ἐκ Λακεδαίμονος *Habere - baculos tortuoſos Laconicos* 5, 4. Quo ex loco intellegi poteſt, etiam ab hominibus elegantiae ſtudioſis geſtatos eſſe Athenis baculos. Quo de more baculos geſtandi iis, quae Caſaubonus habet in Commentario, addi poſſunt quae animaduertit Duquerus ad Thucyd. p. 555.

Βαλανεῖον *Balneum* 4, 4. 8, 4. 9, 3. 11, 4. 19, 2. 27, 2. Balnea erant vel priuata vel publica. vid. Berglerus ad Alciphron. p. 96. Et de furibus balneariis [βαλανειοκλέπταις], de quibus accipiendus locus 8, 4. vid. Victorius Varr. Lectt. 7, 17.

Βαλανεὺς *Balneator* 9, 3.

Βαλάντιον ſ. βαλλάντιον *Crumena: ſacculus* 17, 1. Eſt vocabulum Atticum. Moeris: βαλλάντιον, Ἀττικῶς· μαρσίππιον, ἑλληνικῶς. Thomas Magiſter: βαλάντιον καὶ πήρα ῥήτορες, οὐ μαρσίππιον.

Βάπτειν· βάψας ἀρύταιναν *Hauriens trulla aquam* 9, 3. Habet enim notionem duplicem hoc loco, et *immergendi* et *hauriendi*.

Βασιλεὺς *Rex* 8, 2. Intellegitur *Aridaeus*, frater Alexandri M., filius Philippi. Vid. Caſaubonus ad h. l. Suartius malebat Alexandrum intellegi, filium Alexandri M. ex Roxane: quod Polyſperchon fauiſſet Alexandro.

Βδελυρία *Impuritas proterua: illiberalis petulantia: petulans amentia* 11, 1.

Βδελυρὸς *Impurus: proteruus: petulans* 11, 1. Vtroque vocabulo notatur iſtud vitium, quum quis ea facit quibus laedantur offendanturque aures hominum ingenuorum et liberalium, oculi, animus. Conf. Clericus A. C. 2, 2. 3. 22.

Βελτίων· ὅτι βελτίους εἰσὶ τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ *Vaſcularios Aſiaticos doctiores eſſe Europaeis* 23, 1. * τοὺς υἱεῖς ἡμῶν βελτίους ἔσεσθαι *Filios noſtros meliores fore* prooem. 3. Moeris: βελτίους, Ἀττικῶς· βελτίονας, ἑλληνικῶς. * τὰ ἐν τῇ γῇ βελτίω ἔσεσθαι *Sata laetiora et vberiora fore:* plures maioreſque fructus latura 3, 2. * τίς εἴη βέλτιστος *Quis eſſet optimus* 2, 1. * οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ *Ita vt proſit nihil, immo etiam obſit* 5, 1. Nam arbitror, verba illa valere idem quod ἄνευ ὠφελείας καὶ μετὰ βλάβης. Ἄρεσκος enim fere nec ſibi prodeſt blanditia (qua re differt ab adulatore) nec ei cui blanditur, immo etiam obeſt et nocet. * οὐχ ὡς βέλτιστα ἐργάσεται *Non vt reddatur plane et egregie candidum* 18, 2: vbi vid. notae.

Βιάζειν· εὖ ποιήσας, μεμνῆσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ βιάζειν *Si quem beneficio affecit, eum cogit adeo in via eius meminiſſe* 24, 1: vbi vid. notas. Βιάζειν

ζειν enim fit quum quis ſermones quos ſerit cum altero, ita inſtituit, vt ille non poſſit non beneficiorum memor eſſe eaque commemorare. Caeterum tollitur auctoritate huius loci dubitatio Stephani, qui ſe neſcire ait in Theſauro, an βιάζειν legatur in libris orationis proſae. Occurrit etiam apud Charitonem 6 p. 99.

Βίος· ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ *Putaui me oportere ſcribere et exponere de ratione atque inſtitutis vitae vtrorumque* prooem. 2.

Βιοῦν· ἅτε βεβιωκὼς ἔτη ἐννενήκοντα ἐννέα *Quippe qui vixerim annos vndecentum* prooem. 2.

Βλάβη· ἔντευξις λύπης ποιητικὴ ἄνευ βλάβης *Conſuetudo, quae moleſtiam, non item damnum, afferat* 20, 1. Moeris: βλάβος, Ἀττικόν· βλάβη, κοινόν. Thomas Magiſter: βλάβος ἐπὶ οὐδετέρου δοκιμώτερον, ἢ βλάβη.

Βλασφημεῖν proprie *vti verbis male ominatis et infauſtis*, opponiturque verbo εὐφημεῖν *Abſtinere verbis male ominatis et infauſtis*: deinde *imprecari diras, voces ſ. dicta contumelioſa iacere.* vt 19, 2 εἰς ὀρνιθοσκόπου τῆς μητρὸς ἐξελθούσης βλασφημῆσαι *Auſpicem quum conſulit mater, ei* [abſenti] *imprecatur diras.*

Βοᾶν *Clamare: vociferari* 9, 3. * βοᾶσθαι de re quae ſermonibus omnium, certe plurimorum, celebratur et vſurpatur, cuius rumor peruaſit totam vrbem. 8, 2 τὸ πρᾶγμα βοᾶσθαι ἐν τῇ πόλει *Rem celebrari et ferri ſermonibus omnium in vrbe.*

Βοηδρομιὼν *Boedromion*: menſis aeſtiuorum menſium tertius, reſpondens fere Septembri, quo celebrata ſunt Athenis Myſteria, 3, 3. Omnino de menſibus Atticis vid. Scaliger de Emendat. tempp. 1 p. 28-36.

Βουλεύεσθαι dicitur vel de hominibus ſingulis, *ſecum deliberare*: vt 1, 2 φῆσαι βουλεύσεσθαι *Ait ſe velle videre, an fieri poſſint et debeant*: vel de pluribus, *inter ſe deliberare, conſultare, conferre inter ſe conſilia*: vt 26, 1 τοῦ δήμου βουλευομένου *Quum populus deliberat*: et paullo poſt, ὅτι δεῖ ἡμᾶς συνελθόντας βουλεύσασθαι *Oportet nos coire et conſultare.*

Βούλεσθαι *Velle* 2, 4. 3, 3 etc. * τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τεθαύμακα τί ποτε βούλονται λογοποιοῦντες *Equidem mirari ſoleo quidnam ſpectent tales famigeratores*: verbum de verbo *Mirari ſoleo quidnam tales homines ſibi velint rumuſculis confingendis* 8, 4.

Βοῦς *Bos* 4, 2. 21, 1. Thomas Magiſter: ἡ βοῦς, οὐχ ὁ βοῦς.

Βραδυτὴς ψυχῆς *Tarditas animi et mentis* 14, 1: vbi vid. notas.

Βυζάντιον *Byzantium*: vrbs Thraciae clariſſima 5, 3. Stephanus Byzantinus: Βυζάντιον·

ζάντιον· τὸ ἐν Θρᾴκῃ βασίλειον, πόλις διασημοτάτη πρὸς τῇ Προποντίδι, πρὸς τῷ μέρει τῆς Εὐρώπης.

Γ

Γαλῆ *Muſtela* 16, 3. Vid. Perizonius ad Aelian. V. H. 14, 4: Munquerus ad Anton. Liber. p. 234: Albertus ad Heſych. p. 796 To. 1, a quo laudatur Iac. Geuſius exercitatt. philologg. P. 2 p. 51 — 64 [Franequ. a. 1665. 4]. Sed tranſcurſum et occurſum muſtelarum, quae et domeſticae ſunt et agreſtes, malum olim omen creditum fuiſſe, apparet etiam ex Ariſtoph. Eccleſſ. 787 ἢ διάξειεν γαλῆ· elegans ſane verbum, pro quo Theophraſtus vſus eſt verbo παραδράμῃ. Thomas Magiſter: γαλῆ, Ἀττικόν· ἡ γαλέη.

Γάμοι *Coena nuptialis* 12, 1. 22, 1. Vid. Albertus Obſervatt. N. T. p. 125 ſ. et interpp. Thomae Mag. p. 178.

Γὰρ *Enim: nam* prooem. 2. 2, 1 etc. * τί γὰρ δήποτε *Quidnam tandem cauſſae ſit* [*warum doch, warum denn, wol*] prooem. 1. Sic enim legi debet, etiam propterea, quia oratio multo numeroſior auribuſque, gratior fit, quam ſi omiſeris particulam γάρ. Caeterum de poteſtate illa huius particulae conſuli poteſt Raphelius ad Matth. 27, 23.

Γαστὴρ· ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἐᾶν καθεύδειν *In gremio ſinere dormire* 5, 2.

Γε *Quidem: certe: tamen: vero* 7, 1. 2. 4. 8, 1. 11, 4.

Γείτων *Vicinus* 14, 2.

Γελᾶν *Ridere* 9, 2. 19, 3.

Γέλως· ὡς δὴ οὐ δυνάμενος κατασχεῖν τὸν γέλωτα *Quaſi non poſſit tenere riſum* 2, 3. Moeris: Γέλων, Ἀττικῶς· γέλωτα, κοινῶς. Pierſonus e Cod. Coiſl. et Reg. edidit Ἑλληνικῶς pro κοινῶς. Pſeudodidymus ad Odyſ. 6, 349 γέλων· γέλωτα, Ἀττικῶς. Sed γέλωτα eſt etiam apud Xenoph. Cyri paed. 2 p. 125 Hutch. mai.

Γενεαλογεῖν *Familiarum origines recenſere* 28, 1.

Γένος· ὡς μισητὸν τὸ τῶν δημαγωγῶν γένος *Odioſum eſſe popularium genus* 27, 2. * ἀπὸ τοῦ γένους αὐτοῦ ἄρξασθαι *Ab genere eius ordiri* 28, 1. * τοῦ γυναικείου γένους κατηγορεῖν *In feminas, in ſexum muliebrem, inuehi* 12, 1. * ἐκθήσωσοι κατὰ γένος ὅσα τε τυγχάνει γένη τρόπων τούτοις προσκείμενα κ. λ. *Exponam tibi ſingulatim, de ſingulis generibus virtutum et vitiorum*, h. e. *non exponam vniuerſe de vitiis et virtutibus, non diſſeram de omnibus vitiis et virtutibus ſimul, verum ſeparatim de vitio et virtute quaque, ita vt non ſolum demonſtrem quae vitia virtuteſue inſint cuique, ſed vt etiam doceam, quomodo virtutem quiſque vitiumue oſtendat et proferat* prooem. 2. add. ibid. 4.

Γεωργεῖν· ὅτι ἀργὸν εἰς νέωτα γεωργήσει *Se agrum anno inſequente*

quente conſituuum eſſe 3, 2: vbi vid. notas.

Γῆ· τὰ ἐν τῇ γῇ *Sata* 3, 2. * δεῖσθαι πρὸς τὴν γῆν προσάγειν αὐτὸν *Iubere ſe in terram exponi* 25, 1. * ὅπως τὸ ἱμάτιον ἕξει πολλὴν γῆν *Vt pallium reddant oppido candidum* 10, 4. Nam γῆ h. l. ſignificat *cretam* ſ. *terram cimoliam*: qua pallia ſordida conſtat reddita eſſe candida. conf. Barthius ad Claudian. p. 701. Ab Ariſtophane Rann. 725 nominatur κιμωλία γῆ. Vid. Iungermanus ad Polluc. p. 713 ſ. Vuetſt. Neque vero nouum eſt, γῆν dici de certo quodam genere terrae. Sic adud Palaephatum c. 35, 2 occurrit de illa terra, qua feminae olim vſae ſunt ad conciliandum candorem cuti. Sed Hammondus ad Marc. 9, 3 male vſus eſt loco Theophraſti, vt doceret, γῆν etiam apud Marcum accipi poſſe de creta. nam verba ἐπὶ τῆς γῆς ibi redundant, ex Hebraica ratione, haud dubie.

Γίνεσθαι· τοῦτο οὐδενὶ γίνεται τῶν ἐν τῇ πόλει πλὴν ἢ σοὶ *Hoc nemini contingit eorum qui hic ſunt, niſi tibi* 2, 1. * τί γίνεται; *Quid exiſtit?* 14, 1. * ἐπιδόσεων γινομένων *Quum confertur pecunia qua ſubleuetur inopia aerarii* 22, 1. * εἴτι χρήσιμος αὐτῷ γέγονε *Si ſua ei opera vtilis fuerit in re aliqua* 9, 2. * υἱός σοι γέγονεν *Filius tibi natus eſt* 17, 2 * ὡς ἄξιοι γεγόνασιν οἱ πυροὶ *Bene emtum eſſe triticum* 3, 2. * ἑαυτὸν ἕτερον γεγονέναι *Se alium factum eſſe* h. e. ſe mutaſſe ingenium moreſque 1, 3. * πολὺν τὸν ζωμὸν γεγονέναι *Cruentam caedem fuiſſe* 8, 2. * τὸν Θησέα πρῶτον τῶν κακῶν τῇ πόλει γεγονέναι *Theſea primum malorum ciuitati fuiſſe* 26, 2. * ἑξήκοντα ἔτι γεγονὼς *Sexaginta annos natus* 27, 1. * ἐκ τούτων γεγονὼς *A talibus parentibus procreatus* 28, 1. * ἐγένετο ἐν τοῖς στρατιώταις Σωσίστρατος *Dictus eſt inter milites Soſiſtratus* 28, 1. * ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο διδόμενα *A ſe non ſolere apponi fercula dono miſſa* 15, 1. Si lectio ſana eſt, γένοιτο dictum eſt pro παραγένοιτο. Videndum tamen, annon potius legendum ſit γεύοιτο *ſe non ſolere attingere fercula dono miſſa.* nam γεύεσθαι conſtruitur etiam cum Caſu quarto. vid. Heupelius ad Marc. 9, 1. * ὡς πλείω ἢ πέντε τάλαντα γένοιτο αὐτῷ τὰ ἀναλώματα διδόντι τοῖς ἀπόροις τῶν πολιτῶν *Se plus, quam quinque talenta, impendiſſe ad ſubleuandam ciuium inopiam* 23, 3. * ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιντο *Quot velim mibi ſint et tibi* 14, 4. Haec formula adhibita eſt ab Atticis de rebus laetis et iucundis, quum vellent ſignificare ingentem numerum. Si quis, verbi cauſſa, interrogatus eſſet, quot modii tritici eſſent in vrbe, reſpondebat ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιντο h. e. *ingens numerus.* Sed homo ſtupidus

ſtupidus vtitur formula illa de re triſti minuique iucunda. * ὀψὲ γενέσθαι αὐτὸν *Se veſperi reueniſſe ſ. veniſſe domum* 1, 2. Nam γενέσθαι dictum eſt pro παραγενέσθαι. Sic Act. 21, 17 γενομένων ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα. Ioh. 6, 25 πότε ὧδε γέγονας; vbi lectio Codd. nonnullorum ἐληλύθας gloſſema redolet, vt bene iudicat Millius. Conf. Krebſius V. C. ad illum locum. * ἃ μὴ βούλεταί τις γενέσθαι *Quae nolit quis fieri* 12, 2. * ὅπως μὴ δύναιντο ἔξαρνοι γενέσθαι *Ne poſſint negare* 18, 2. * βούλομαι γενέσθαι *Volo fieri* 24, 3. * ἀλλ᾽ ὢν ἰσχυρὸς γενόμενος *At ſane putens erat* 8, 3: vbi vid. notas. * τὴν ἐπ᾽ Ἀριστοφῶντός ποτε γενομένην μάχην *Pugnam* nuper *Ariſtophonte archonte, pugnatam* 7, 4. * κλυδωνίου γενομένου *Quum mare fluctuat paullulum* 25, 1.

Γινώσκειν *Noſſe* 3, 1. 13, 1: vbi vid. notas, et ſupra vocab. ἀτραπός.

Γλίχεσθαι Appetere: auidum eſſe 26, 1: vbi vid. notas.

Γλῶττα *Lingua* 7, 5.

Γνάθος· εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν *In os ſ. buccam condere* 6, 4: vbi vid. notas. Ita Ariſtoph. Eccleſſ. 812 ſ. πωλῶν γὰρ βότρυς, μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων. Conf. infra verbum ἐκλέγειν.

Γναφεὺς *Fullo* 10, 4. 18, 2. Fullones pallia quae vſu longo contraxiſſent ſordes, candida reddebant creta ſ. terra cimolia: quae a Plinio H. N. 17, 8 vocatur *creta fullonia.* Veteres Attici ſcripſerunt κναφεὺς, non γναφεύς. vid. Harpocration h. v. et ſchol. Ariſtoph. ad Plut. 166. Conf. Torrenius ad Tho. Mag. p. 538.

Γόνυ· ἀναβεβλημένος ἄνω τοῦ γόνατος *Pallio ſupra genua contracto et collecto* 4, 2. * ἐπὶ γόνατα πεσὼν καὶ προσκυνήσας *Vbi genibus poſitis veneratus fuerit* 16, 2.

Γράμματα *Litterae: epiſtola* 23, 2.

Γραμματίδια *Litterae:* inſtrumenta litis 6, 4. Vid. Caſaubonus ad Athen. p. 501 et Doruillius ad Charit. p. 469. 680.

Γράψαι *Scribere* 24, 3. * τῷ γράψαντι τὸν λόγον ἐγκαλεῖν *Auctorem orationis accuſare* 17, 2. Intellegitur rhetor qui ſcripſit orationem, qua ſe defenderet homo querulus. * γράψαι εἰς λόγον *Referre in rationes* 24, 2.

Γυμνάζεσθαι *Exerceri* 5, 3.

Γυμνάσια *Gymnaſia:* loca fere publica vbi adoleſcentes ingenui exercebantur currendo, luctando etc. 5, 3. Gymnaſia vbi exercebantur ἔφηβοι, dicta ſunt peculiari vocabulo ἐφηβεῖα.

Γυμνὸς *Nudus* 18, 2. * τὰ γυμνὰ *Pars corporis pudibunda:* quatenus nuda eſt 4, 2. Fuerunt enim Attici hoc quoque in genere ſtudioſiſſimi humanitatis et modeſtiae. Conuenit cum vocabulo Hebraico עֶרְוָה Gen. 9, 22 ſ.: vbi in Verſione Alexan-

Alexandrina habetur γύμνωσις.

Γυνὴ *Vxor: coniux* 3, 1. 10, 2. 3 etc. * γυναῖκες ἐλεύθεραι *Mulieres liberae* 11, 1. * de Threſſis meretricibus 28, 2.

Γυναικεῖα ἀγορὰ *Muliebre forum* 2, 4. Vid. ſupra vocab. ἀγορά. * γυναικεῖον γένος *Muliebris ſexus* 12, 2.

Δ

Δαιμόνιον *Numen diuinum* 16, 1. Nam δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον interpretor *metus deorum* ſ. *numinis diuini*; ita vt per τὸ δαιμόνιον non intellegantur, vt volunt nonnulli, res omnes quibus diuini quid ineſſe crediderit antiquitas. Quae enim ſuperſtitioſus facere dicitur, ea non facit illarum rerum ipſarum cauſſa, ſed, ne, iis neglectis, deas ſibi iratos reddere videatur. Et quum δειλὸς conſtruatur cum particula πρός· ſane non eſt mirandum, etiam nomen δειλία ita conſtrui: vt neceſſe non ſit particulam illam explicari cum Suartio per *quod attinet ad.*

Δᾶδα μεγίστην ἔστησε *Facem maximam poſuit* ſ. *accendit ante fores* 3, 2. Nam quinto die Myſteriorum, qui nominabatur ἡ τῶν λαμπάδων ἡμέρα, a viris et a feminis geſtabantur faces ardentes [vid. Meurſius de Eleuſin. 25], etiam ante fores ponebantur. ſic enim intellegebamus verbum ἔστησε. Plutarchus Cicer. p. 871, e To. 1. dicit δᾶδας ἱστᾶν ἐπὶ ταῖς θύραις.

Δάκνειν· ὑπὸ κυνὸς τῆς τοῦ γείτονος δηχθῆναι *Ab cane vicini morderi* 14, 1.

Δακρύειν *Lacrymari* 14, 2.

Δακτύλιος χαλκοῦς *Anulus aereus* 21, 2. Solitos fuiſſe veteres diis etiam anulos dedicare, animaduertit Longus de anulis ſignator. c. 4. Μικροφιλότιμος autem ſuſpendit in templo Aeſculapii anulum aereum haud dubie propterea, quia conualuerat e morbo.

Δάκτυλοι *Digiti* 19, 1.

Δάμιππος *Damippus*: nomen Athenienſis cuiuſdam, qui Myſteriis accendit maximam facem 3, 2. Etiam apud Liuium 25, 23 commemoratur *Damippus* quidam Lacedaemonius: quod nomen nonnulli male mutarunt in *Damaſippus*, ſicut Reiſquius apud Theophraſtum volebat edi. vid. Gronouius ad Liu. d. l.

Δανείζειν *Mutuum dare*, et proprie *ſine vſura* [vid. Salmaſius de Vſuris c. 2 p. 15 ſſ.]. Sed 6, 4 legitur de eo qui dat foenori pecuniam. * Med. δανείζεσθαι *Mutuum ſumere*, ſine vſura: vt 9, 3 δανείζεσθαι κριθὰς *Mutuari hordeum.* nam ibi refertur diſerte ad verbum χρᾶν. Ita legitur etiam 11, 3 παρὰ τῶν συμπρεσβευτῶν δανείζεσθαι. Sed 1, 2 *valet mutuum rogare, mutuas pecunias ſumere velle.*

Δανειςικὴ ἐργασία *Foenebris res ſ. quaeſtus* 23, 1. Poteſt ibi ſingulatim accipi de foenore nautico.

Δαπάνη *Sumtus: impenſa* 22, 1: vbi vid. notas.

Δασύς· μασχάλαι θηριώδεις καὶ δασεῖαι *Alae, ad modum ferarum, hirſutae ſ. hiſpidae* 19, 1. Sed μασχάλαι δασεῖαι ἄχρις ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν ſunt *alae grandes* [Iuuenal. 14, 195].

Δάφνη· δάφνης εἰς τὸ ςόμα λαβὼν *Mordens laurum* 16, 1. Intellegitur autem ibi per δάφνην *laurea* qua ſe ſuperſtitioſus adſperſit aqua luſtrali. Vnde etiam verbo λαβὼν additus eſt Caſus ſecundus, quia pars totius rei ſignificatur. Momorderunt vero veteres laurum vel contra venena et fulmina [Plin. H. N. 8, 27. 15, 30] vel ſanitatis cauſſa et ad ſupprimendum odorem grauem [Athen. 4 p. 140]. Vid. Reimarus ad Dion. Caſ. p. 1221 To. 2.

Δὲ etiam hoc in libello tam varie et tam eleganter poſitum legitur, vt Latine reddi ſaepe non poſſit. Lectores igitur elegantiam multiplicemque vſum huius particulae ipſi, inter legendum obſeruent.

Δεῖ *Oportet* 1, 4 etc. * δεῖν *Oportere* prooem. 2.

Δεῖγμα proprie *ſpecimen, exemplum, rerum venalium.* Harpocration h. v. δεῖγμα κυρίως μὲν τὸ δεικνύμενον ἀφ' ἑκάςου τῶν πωλουμένων. Deinde ita dictus eſt *locus in Piraeeo vbi mercatores peregrini oſtendebant ſpecimina et exempla mercium ſuarum.* Harpocration: ἤδη δὲ καὶ τόπος τις ἐν τῷ Ἀθήνησιν ἐμπορίῳ, εἰς ὃν τὰ δείγματα ἐκομίζετο, οὕτως ἐκαλεῖτο. Vid. Meurſius de Piraeeo c. 5 et de δήμοις Attic. in vocab. Πειραιεύς. Nam Attici ſolent vocabula rerum quae ſunt vel fiunt in loco aliquo, ponere pro vocabulis ipſorum locorum. Harpocration: ἔςι δὲ τὸ ἔθος Ἀττικὸν, τὸ σημαίνειν ἀπὸ τῶν ἐν τῷ τόπῳ, τοὺς τόπους αὐτούς. Vid. Graeuius Lectt. Heſiodd. c. 19 et Taylorus Lectt. Lyſſ. c. 12 p. 720 ſ. Atque ſic legitur Δεῖγμα hoc in libello c. 23, 1. Nam vel verba διηγεῖσθαι ξένοις declarant ſatis, veram eſſe coniecturam Caſauboni. Certe nihil adhuc reperiri ab quoquam potuit, quo lectio Vulgata διαζεύγματι adiuuaretur.

Δεικνύειν τοῖς ἀπαντῶσι τὰ ὠψωνημένα *Oſtendere obuiis obſonia emta* 11, 2 * δεῖξαι τὸ αἰδοῖον *Oſtendere partem corporis pudibundam* 11, 1. * δεῖξαι τὸν παράσιτον αὐτοῦ ποῖός τις *Oſtendere iis* [hoſpitibus] *paraſitum vt videant qualis ſit* 20, 3.

Δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον *Metus numinis diuini* 16, 1. Vid. ſupra δαιμόνιον. * *timiditas* 25, 1.

Δειλὸς *Timidus* 25, 1.

Δεῖνα· ὁ δεῖνα ποῦ ἐςιν; *Hic vel ille vbi ſit* 15, 1. Atque ſic capiendum videtur c. 28, 1

ὁ δεῖνα τί ἐϛιν; *Hic vel ille qualis ſit.*

Δεινὸς proprie ſignificat *terribilis*: deinde ita dicitur *is qui in aliquo genere praeſtat et excellit*, in vtramque partem [vid. Perizonius ad Aelian. V. H. 1, 1]. Sed hoc in libello legitur paſſim de *eo qui aliquid facere ſolet*, ſequente Infinitiuo. vt δεινὸς χρῆσθαι *Solet vti ſ. vtitur* 1, 3. add. 27, 1: πίθηκον θρέψαι δεινὸς *Alit ſimiam* 5, 4 etc. * ὡς ἐν τοῖς δικαςηρίοις δεινὰ πάσχειεν ὑπὸ τῶν δικαζομένων *In iudiciis ſibi oppido moleſtos eſſe litigantes: in iudiciis ſibi plurimum negotii faceſſi a litigantibus* 27, 2: vbi vid. notas. Loquitur enim ὀλιγαρχικὸς iudex.

Δεινῶς φαγεῖν *Auide edere* 4, 2: vbi vid. notas.

Δειπνεῖν παρ' ἑτέρῳ *Coenare, epulari, apud alium* 9, 1. Veteres enim ſolebant, peracto ſacrificio, reliquias victimae cum amicis et familiaribus conſumere in conuiuio. * παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμενος δειπνῆσαι *Iuxta ipſum conuiuatorem accumbens coenare* 21, 1.

Δεῖπνον· ἀπὸ δείπνȣ *Poſt coenam* 24, 1. * ὡς εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαςα διεξελθεῖν *Quae coenauerit, fercula ſingula enumerat* 3, 1. * κεκλημένος ἐπὶ δεῖπνον *Vocatus ad coenam* 5, 2: vt 17, 2. 21, 1.

Δεῖσθαι *Rogare*: ſequente Infinitiuo 20, 1. 25, 2. * καὶ πολλὰ δεηθεὶς τȣ̃ πωλȣ̃ντος *Et quidem fatigato propemodum precibus venditore* 17, 2.

Δεισιδαιμονία *Superſtitio* 16, 1.

Δεισιδαίμων *Superſtitioſus* 16, 1.

Δέκα *Decem* 23, 4.

Δελφοὶ *Delphi*: opidum Phocidis clariſſimum 21, 1. Stephanus Byzantinus: Δελφοί· πόλις ἐπὶ τȣ̃ Παρνασσȣ̃, πρὸς τῇ Φωκίδι, ἔνθα τὸ ἄδυτον ἐκ Πεντελησίων κατεσκεύαςαι λίθων· ἔργον Ἀγαμήδȣς καὶ Τροφωνίȣ. [Axioch. 10 et Cic. Tuſc. 1, 47].

Δεσμωτήριον *Carcer* 6, 2.

Δή· καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων — πειράσομαι φανερὰ καταςῆσαι: *Tum vero*, vel etiam *non ſolum hoc vitium* [ironian] *notabo, ſed etiam reliqua conabor deſcribere* prooem. 4. * *certe; utique* 1, 4. * τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα *Etiam haec ſunt eiuſdem generis: quo quidem pertinent etiam iſta* 11, 5. * Nonnunquam elegantia huius particulae ſentiri magis, quam exprimi Latine, poteſt. Quo referri debent haec loca, 2, 3. 3, 2. 20, 1. 23, 2.

Δημαγωγοὶ *Populares: poplicolae*: qui gratiam populi captant 26, 2. Ab Ariſtotele vocantur κόλακες τȣ̃ δήμȣ. Vid. Aldobrandinus ad Laërt. p. 41 Meibom.

Δῆμος· ἐκ τȣ̃ δήμȣ ἀναςὰς *In concione ſurgens* 12, 1. Ita accipi quoque poteſt 7, 4. 21, 2. 26, 1. Sed 25, 3 ὁ δῆμος ſunt *populares*, δημόται· quod vocabulum vide.

Δημοσίᾳ *Publice*: nomine vniverſae ciuitatis 11, 3.

Δημόται

Δημόται *Populares:* 10, 3. Ita dicti ſunt Athenis ii qui eſſent ex vno eodemque δήμῳ, qui pertinerent ad vnum eundemque δῆμον. Δῆμοι autem fuere *pagi in quos deſcripta erat Attica,* et a quibus ciues Athenienſes appellabantur ita, vt Romani a tribubus. pagi iſti nominabantur a loco principe. Edidit de iis ſingularem libellum Ioh. Meurſius. Auſi vero ſumus reponere τὰς δημότας, quia, vt iam diximus in notis, intelleguntur populares μικρολόγου· etſi non ignoramus, etiam c. 11, 5 legi καὶ φράτορας ἑστιῶν. Sed videndum tamen arbitramur, annon ibi quoque inſeri debeat Articulus et legi καὶ τὰς φράτορας ἑστιῶν. De re ipſa et de more populares excipiendi conuiuio vid. Salmaſius Obſervatt. I. A. et R. p. 84: qui tamen et ipſe legit καὶ δημότας ἑστιῶν.

Δήποτε· τί γὰρ δήποτε *Quare tandem: quidnam tandem cauſſae ſit quod* etc. prooem. 1.

Διὰ τοῦ αὑτοῦ ἀγροῦ πορευθῆναι *Per agrum ſuum iter facere* 10, 2. * διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι πρὸς τὰς ξενοδοχίας *Quod ſit anguſtior* [domus] *ad excipiendos hoſpites* 23, 5.

Διαβάλλειν *Traiicere:* vt διαβαίνειν *Tranſire* et alia. Vnde c. 16, 1 ἕως — λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ διαβάλῃ *Quam — ipſe lapides tres trans viam iecerit.* Nam ſic haud dubie legi debet, non διαλάβῃ, vt diximus in notis. Numerum autem ternarium diis creditum fuiſſe maxime gratum, docuit ad l. Suartius. Qua propter ſuperſtitioſus iacit trans viam tres lapides, ad auertendum omen.

Διαγινώσκειν *Dignoſcere: diſcernere* 3, 3 ἔργον συναρκεῖσθαι τοῖς μήτε σχολὴν μήτε σπουδὴν διαγινώσκειν *Difficile eſt ferre homines, qui neque otii rationem habent neque negotii.* * ὡς ἔργον διαγνῶναι ἐστὶ πότερόν εἰσιν οἱ πολέμιοι *Difficile eſſe dignoſcere, vtrum ſint hoſtes* 25, 2.

Διαίρεσθαι proprie *crura ſua diducere et diſtendere:* neque opus eſt intellegi cum Duporto τὰ σκέλη. Sed verba 3, 3 παρασείσαντα καὶ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι videntur, tanquam prouerbium, dicta eſſe de *iis qui velis remiſque,* vt aiunt, *fugerent, qui remigio veloque fugerent.* Liuius 9, 45 dicit *pleno gradu,* et Xenoph. Memorr. 1, 3. 13 προτροπάδην φεύγειν, et 4, 2. 22 παντὶ τρόπῳ διατεινάμενον φεύγειν.

Δίαιτα *Arbitrium:* quum quis aut honoris cauſſa [αἱρετὸς] ab his qui controuerſiam habent, aut ſorte [κληρωτὸς], legitur, vt litem dirimat ex fide bona, ex aequo et bono. Dicebantur διαιτηταὶ, nemoque fere arbiter capiebatur Athenis niſi qui natus eſſet annos ſexaginta. vid. Heſychius et Har-

pocration in vocab. διαιτηταί, et Pollux 8, 126 ſ. add. Valeſius ad Harpocrat. d. l. et Valquenar. Animadverſſ. Ammon. p 63 ſ. Hinc intellegi poterunt loca Theophraſti haec 5, 2 παρακληθεὶς πρὸς δίαιταν *Captus arbiter.* 12, 3. παρὼν διαίτῃ *Captus arbiter.* Duportus quidem putabat, παρεῖναι διαίτῃ non valere *captum eſſe arbitrum*, ſed *intereſſe arbitrio*, *praeſentem eſſe quum cauſſa apud arbitros auditur et agitur.* Non aſſentior. nam ſi παρακληθῆναι πρὸς δίαιταν eſt *arbitrum eſſe*, quidni παρεῖναι διαίτῃ idem ſignificet; praeſertim quum verbum παρεῖναι dicatur, vt Lat. *adeſſe*, de patronis aliiſque ſimilibus? Deinde etiam maior fit ἀκαιρία, ſi verba illa de ipſo arbitro capiuntur.

Διακονεῖν· διακονῆσαι *Coëmere et domum referre:* de adulatore qui coëmit vtenſilia et obſonia domumque refert 2, 4. * οἱ διακονοῦντες παῖδες *Miniſtrantes pueri:* qui miniſtrant et apparent ad menſam 11, 5. Ab Diodoro Sic. 5, 40 nominantur διακονοῦντες οἰκέται· et Luc. 22, 27 ὁ διακονῶν refertur ad τὸν ἀνακείμενον. * τοὺς διακονοῦντας ἐν τοῖς γάμοις οἰκοσίτους μισθώσασθαι *Qui miniſtrent in coena nuptiali, conducere eos qui ſe alant ipſi* 22, 1.

Διακοντίζεσθαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ ἀκόλουθον *Exercere ſe iaculando cum ſuo pediſſequo* 27, 2.

Διαλέγεσθαι *Colloqui: loqui* 1, 1, 6, 3. Conſtruitur cum Praepoſitione πρὸς, ſequente Caſu quarto.

Διαλογίζεσθαι· τὰ δὲ ἤδη ποτὲ καὶ αὐτὸς οὕτω διαλογίσασθαι *De aliis ſibi quoque iam olim eadem in mentem veniſſe* 1, 3.

Διαλύεσθαι ἀμφοτέρων βουλομένων *Quum vtraque pars velit controuerſiam tranſigere* 12, 3. Nam διαλύειν dicitur de eo qui lites aliorum et controuerſias dirimunt: ſed Med. διαλύεσθαι de ipſis litigantibus qui tranſigunt. Vid. Kuſterus V. M. 1, 38.

Διαμένειν· τοὺς ὅρους ἐπισκοπεῖσθαι ὁσημέραι εἰ διαμένουσιν οἱ αὐτοὶ *Viſere cotidie, an cippi,* in agris oppigneratis, *ſint iidem et ſalui,* h. e. non modo an cippi ſint in agris, ſed an tituli etiam cipporum ſalui ſint et immutati 10, 2.

Διάνοιαν ἐπιστῆσαι *Reputare ſecum et conſiderare; mentem animumque aduertere* prooem. 1.

Διάπειραν λαμβάνειν βούλεσθαι *Se velle periculum facere, et videre an aegrotus bibere vinum poſſit* 13, 2. Thomas Magiſter: διάπειρα κρεῖττον ἢ πεῖρα.

Διατείνεσθαι πρὸς τοὺς γναφεῖς *Contendere ab fullonibus* 10, 4.

Διατοξεύεσθαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ ἀκόλουθον *Exercere ſe ſagittando cum ſuo pediſſequo* 27, 2.

Διατρίβειν τῶν γυμνασίων ἐν τούτοις οὗ ἂν ἔφηβοι γυμνάζωνται *Verſari in gymnaſiis illis in quibus exercentur ephebi* 5, 3.

5, 3. * διατρίβειν πολὺν χρόνον *Morari, ceſſare, diu* 25, 2.

Διαφάγειν· ἐὰν μῦς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ *Si mus ſaccum farinarium perraſerit* 16, 2. Stephanus de hac poteſtate verbi nihil praecipit. Occurrit tamen verbum διατραγεῖν eodem ſenſu apud Clem. Alex. Strom. 7 p. 712: quem locum laudat Caſaubonus.

Διάφορον, τὸ, tripliciter dicitur: *primo* de *eo quod alicuius intereſt*, de commodo et vtilitate: *deinde* de *pecunia*; qua aeſtimatur id quod alicuius intereſt: *denique* de *ſumtu* et *impenſa*, quae fit pecunia. Vid. Salmaſius de foen. trap. p. 175 ſſ. Caſaubonus ad Athen. p. 148, Solanus et Geſnerus ad Lucian. p. 406 To. 2, et quos laudat Albertus ad Heſych. p. 974 To. 1. Apud Theophraſtum 10, 1 φειδωλία τοῦ διαφόρου ὑπὲρ τὸν καιρὸν videntur tres illae notiones coniungi debere. Etenim multa quae dicuntur ibi, neque ad pecuniam pertinent neque ad ſumtus, verum omnino ad commoda, vt ſincere alios ire per agrum, ſinere alios tollere et edere ficus cadiuas. Itaque verba illa Theophraſti ſic vertenda cenſeo, *quum quis ſumtui et pecuniae parcit, commodisue ſuis ſeruit, nimium.*

Διδασκαλεῖα *Ludi:* loca vbi docentur litterae et artes ingenuae 7, 3. Coniunguntur ibi διδασκαλεῖα et παλαίστραι, vt apud Aeſchinem c. Timarch. p. 15 et c. Cteſiph. p. 459 To. 2.

Διδάσκαλοι *Magiſtri:* qui docent litteras 7, 3. Quomodo differant a παιδαγωγοῖς, dicetur infra in vocab. παιδαγωγός.

Διδάσκειν *Docere:* de eo qui narrat aliis aliquid 12, 2.

Διδόναι· τῇ ἑαυτοῦ γυναικὶ τρεῖς χαλκοῦς εἰς ὄψον δίδωσι *Vxori ſuae tres chalcos, quibus obſonia emat, dat.* * ἐκδὺς διδόναι τῷ παιδὶ τὸν χιτωνίσκον *Exuens ſubuculam, eam tradit puero* 25, 2. * ὡς πλείω ἢ πέντε τάλαντα γένοιτο αὐτῷ τὰ ἀναλώματα διδόντι τοῖς ἀπόροις τῶν πολιτῶν *Se plus quam quinque talenta impendiſſe ad ſubleuandam inopiam ciuium* 23, 3. * προσάγειν ὠνητὴν πλείω διδόντα *Adducere emtorem qui plus licitetur* 12, 2. * φίλῳ ἔρανον κελεύσαντι εἰσενεγκεῖν, εἰπὼν ὅτι οὐκ ἂν δοίη *Quum eum amicus iubet ſtipem conferre, dicit, ſe nihil daturum eſſe* 15, 2. * δοῦναι *Dare:* de adulatore qui liberis Regis dat mala et pira 2, 3: de eo qui pediſſequo dat carnem et panem de menſa 9, 1. * μὴ δοῦναι de eo qui negat pocula ei qui ea ſibi commodari vult 18, 2: de eo qui ſpectat, quum tamen nihil ſoluerit 9, 2. * ὅπως μὴ δώσει οἶνον τῷ καυματιζομένῳ *Ne bibere det vinum aeſtu*, vel *febri ardente, laboranti.* * διδομένης αὐτῷ ἐξαγωγῆς ξύλων ἀτελοῦς *Etſi facta ſibi fuerit poteſtas exportan-*

dae materiae ſine portorio 23, 2. * ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο διδόμενα *A ſe non ſolere apponi fercula dono miſſa* 15, 1: vbi vid. notas. * ἐπιτίμησις παρὰ τὸ προσῆκον δεδομένη *Querela inepta et temeraria quae fit atque editur coram aliis* 17, 1.

Διείργειν τοὺς μαχομένους *Dirimere et diſtrahere rixantes* 13, 2. Sic legi debere, non διεγείρειν *inſtigare*, docet vel ipſa deſcriptio περιεργίας a Theophraſto propoſita.

Διεξιέναι· τὸν εἴρωνα διέξειμι ποῖός τις ἐστὶ *Docebo qualis ſit ſimulator et diſſimulator: deſcribam ſimulatorem et diſſimulatorem* prooem. 4. Nam διεξιέναι valet *oſtendere docere, perſequi.* intell. λόγῳ. vid. Suartius ad h. l. Praeſens autem, vt in verbo ſimplici εἶμι, ita in Compoſitis quoque, habet vim Futuri. vid. Kuſterus ad Ariſtoph. Plut. 70 et Acharnn. 845. Denique ordo verborum debebat eſſe hic, διέξειμι, ποῖός τις ἐστὶν ὁ εἴρων. * περὶ τῆς ἐργασίας δανειστικῆς διεξιέναι ἡλίκη *Oſtendere, quanta, quam vtilis, ſit res foenebris* 23, 1. * πάντα διεξιὼν *Quum eſt omnia perſequutus* 8, 3. * τούτοις διεξιὼν *Addit* 28, 2. Sed legendum eſt haud dubie, aut τοῦτο, vel ταῦτα, δὲ διεξιὼν, intell. εἰπεῖν· aut ἐπὶ vel πρὸς τούτοις διεξιών· ni malis etiam emendare διεξιέναι. * οὐ ταῦτα πρὸς ἐμὲ διεξῄει *Non haec mihi dixit* ſ. *narrauit* 1, 3.

Διεξέρχεσθαι· μὴ πρότερον πορευθῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις *Non prius progredi, quam tranſierit quis* 16, 1. * ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν *Fercula quae coenaverit, ſingula enumerat* 3, 1.

Διηγεῖσθαι· διηγεῖται δὲ τούτους φάσκων λέγειν *Hos narrat auctores eſſe* 8, 2. * πάντα τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας διηγεῖσθαι *Omnia quae in concione acta ſunt, narrare* 4, 1. add. 3, 1. 5, 3. 7, 4. 21, 4. 23, 1. 25, 4. * *dicere: oſtendere*, ſequente particula ὅτι, 11, 3. 12, 3: ſequente particula ὡς, 20, 1. 25, 4.

Διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων *Vſurpatio ſermonum longorum et temerariorum* 3, 1.

Διημερεύειν *Diem totum, dies totos, tranſigere* 8, 5: vbi ποίᾳ — στοᾷ dictum eſt pro ἐν ποίᾳ — οὐ στοᾷ.

Δικάζεσθαι· οἱ δικαζόμενοι *Litigantes* 26, 2.

Δικαστήριον *Iudicium*: locus vbi ius dicitur 11, 2. * τὰ δικαστήρια *Iudicia* 26, 2. Thomas Magiſter: δικαστήριον καὶ ὁ τόπος ἐν ᾧ αἱ δίκαι τελοῦνται —.

Δίκαιος· ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος δικαίου εἶναι *Quum res manifeſte et ſine controuerſia vera ſit* 13, 1. Sic 5, 2 τοὺς ξένους εἰπεῖν ὡς δικαιότερα λέγουσι τῶν πολιτῶν *Dicere, peregrinos veraciores eſſe ciuibus.* nam δικαιότερα ſunt *veriora*, non *iuſtiora*, vt vertit Caſaubonus. id quod vel verbum λέγουσι declarat ſatis. Sic צְדָקָה, et δικαιοσύνη in N. T., paſſim de *veritate* legun-

leguntur. Vid. Graeuius Lectt. Heſiodd. c. 6. * *τὰ δίκαια Iura*, vel potius *argumenta, rationes* 17, 2.

Δίκη etſi nonnunquam de publicis cauſſis, vt γραφὴ ſemper, dicitur, tamen hoc in libello tantum de cauſſis priuatis legitur. Harpocration: δίκη — ἰδίως δὲ λέγεται ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐγκλημάτων —. * ἡττώμενος μεγάλην δίκην *Qui amiſit magnam cauſſam* 11, 2. * δίκην ὠφληκὼς ἐγγύης *Qui condamnatus eſt ex ſponſu* 12, 1. * δίκην φεύγων *Reus* 14, 1. * δίκας τὰς μὲν φεύγειν, τὰς δὲ διώκειν, τὰς δὲ ἐξόμνυσθαι, ταῖς δὲ παρεῖναι *Modo abpetitur modo ipſe petit, nunc abſentiam purgat, iureiurando interpoſito, ſuam, nunc diem obit* 6, 4. * ἐρήμους δίκας ὠφλήκασιν *Ob deſertum vadimonium multantur* 8, 4.

Διονύσια *Liberalia* ſ. *Bacchanalia:* dies feſti qui Athenis celebrati ſunt in honorem Bacchi. Commemorantur autem hoc in libello 1) τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια 3, 3: quae celebrari ſolebant menſe Poſideone, vt Theophraſtus ipſe ait. Dicuntur ita etiam apud Aeſchinem c. Timarch. p. 68 To. 2. 2) Διονύσια ſimpliciter 3, 2. Haec nominantur etiam τὰ ἐν ἄστει Διονύσια apud Aeſchinem c. Timarch. p. 27 et de f. legat. p. 260 et c. Cteſiph. p. 391 To. 2. Agebantur vere, et menſe quidem Elaphebolione. Qua ex re intellegi poſſunt verba Λἰσχύλου λέσχυ, τὴν θάλατταν ἐκ Διονυσίων πλώϊμον εἶναι. Vid. praeter Meurſium, Scaliger de emendat. tempp. 1 p. 29 ſ. Geneu., Caſaubonus ad Athen. 6, 15 p. 445 ſ. Palmerius exercitatt. p. 617 ſſ. et Corſinus Faſtt. Att. P. 1 To. 2 p. 325 ſſ.

Διόνυσος *Bacchus* 22, 1: vbi poëta tragicus victor ſuſpendiſſe dicitur Baccho taeniam ligneam, quia Bacchus credebatur praeſes tragoediarum, ſicut Apollo comoediarum.

Διορίζεσθαι *Deſcribere* 11, 1. Idem enim valet quod alibi verbum ὁρίζεσθαι.

Διότι *Propterea quod* 17, 1.

Δὶς ἅλας εἰς τὴν χύτραν ἐμβάλλειν *Bis ſal in ollam coniicere* 14, 3.

Διφᾶν τὰ καλύμματα *Scrutari, excutere, ſtragulas* 10, 2. Heſychius: διφᾶν· ζητεῖν, ψηλαφᾶν, ἐρευνᾶν. Ab Oppiano vocatur, ſi recte memini, *vrinator* βυθῶν διφήτωρ.

Διφθέραι *Pelles: veſtes pelliceae: rhenones* 4, 4. Aliis vocabulis appellantur βαῖται et σισύραι. Solebant eas geſtare ruſtici Attici, qui inde dicti ſunt διφθερίαι.

Διωθεῖν τὰς ψήφους *Rationes computare calculis raptim* 24, 2. Et natura atque ingenium hominis ſuperbi, et ſeries orationis, videntur declarare ſatis, hanc eſſe vim illius formulae. Sed vnde petita ſit, latet. Probanda tamen Caſauboni ſententia videtur, donec quis meliora docuerit.

cuerit. Is enim putabat, metaphoram ſumtam eſſe ab iis qui calculos, quibus legerentur iudices, per κήθιον ſ. *operculum vrnae*, in vrnam coniecerint. nam hi quoque non ſingulos calculos, ſed multos ſimul, illuc coniecere.

Διώκειν δίκας *Accuſare: petere:* de cauſſis priuatis 6, 4.

Δοκεῖν· δοκῶ μοι *Videor mihi:* ſequente Infinitiuo, 8, 1. * τί δοκεῖ αὐτῷ τὰ τȣ͂ θεȣ͂; *Quid ei videatur de mari?* tranquillumne manſurum ſit; annon: vel potius *quid ei videatur de caelo?* placidumne manſurum ſit, nec ne 25, 1. * ἵνα κοινὸς εἶναι δοκῇ *Vt communis eſſe videatur* 5, 2. * δόξει μὴ προσποιεῖσθαι *Volet videri non attendere* ſ. *non audire* 1, 2. * ὅταν αὐτῷ δόξῃ ἑστιᾶν τȣ̀ς φίλȣς *Quum conuiuio excipit amicos* 24, 2. * δόξειεν ἂν εἶναι *Videatur eſſe: eſt* 1, 1. 4, 1. 6, 3. 7, 1. 5. 25, 1. 26, 1. 27. Etiam 16, 1. 21, 1. 23, 1. videtur legi debere δόξειεν ἂν εἶναι. Pertinet autem haec forma loquendi ad vrbanitatem Atticam, qua ſolebant iudicium de re quaque integrum relinquere aliis, ita vt nec affirmaſſe quidquam nec negaſſe viderentur. Quo quidem referri etiam debet formula ὑπολάβοι ἄν τις εἶναι 2, 1 et aliae. Vrbanitatem illam Latini quoque imitati ſunt.

Δόξα· καταφρόνησις δόξης *Contemtio existimationis* 9, 1. Bencelius in Indice legit καταφρόνησίς τις δόξης. fortaſſis vere. Sed legi tamen etiam poſſet καταφρόνησις τῆς δόξης. Thomas Mag. p. 247 — φασὶ τὴν μὲν δόξαν εἶναι, τὸν ἀπὸ τῶν πολλῶν ἔπαινον· τὸ δὲ κλέος, τὸν ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν —.

Δορκάδειοι ἀστράγαλοι Tali qui ſunt e talis damarum 5, 4. Vid. ſupra vocab. ἀστράγαλοι.

Δόρυ· μανθάνειν ἐπὶ τὸ δόρυ *Diſcere qui fiat conuerſio ad dextram* 27, 1. Haſta enim tenebatur dextra, vt ſiniſtra ſcutum. Vid. vocab. ἀσπίς.

Δραχμή· τῆς δραχμῆς τόκον τρία ἡμιωβόλια τῆς ἡμέρας πράττεσθαι *Pro ſingulis drachmis, vſurae loco, ternos ſemiobolos in dies exigere* 6, 4. * χρέος ἀποδιδȣ̀ς τριάκοντα μνῶν, ἔλαττον τέτρασι δραχμαῖς ἀποδιδόναι *Quum reddit debitum triginta minarum, ita reddit vt deſint drachmae quatuor* 11, 5. Intelleguntur drachmae Atticae, quarum ſingulae valebant ſenos obolos, reſpondebantque pretio denariis Romanorum.

Δρέπανον *Falx meſſoria* 4, 3. Moeris: Δρεπάνη [Heſiod. Ἀσπ. 292], Ἀττικῶς· δρέπανον, Ἑλληνικῶς. Thomas Magiſter: δρεπάνη, ȣ̓ δρέπανον.

Δύνασθαι *Poſſe* 2, 3. 11, 4. 13, 2. 14, 2. 18, 2. * *non commoueri: libenter ferre: pati* 6, 1. Add. Albertus Obſeruatt. N. T. p. 168. * ἐπαγγέλλεσθαι — ἃ μὴ δυνήσεται *Recipere — quae praeſtare nequeat* 13, 1. Quaſi intellegi debeat τελέσαι, στῆσαι aliudue verbum

bum ſimile. Ita Pſ. 21, 12 ἔννοιαι ἀδύνατοι Symmacho dicuntur *conſilia quae explicari et perduci ad exitum nequeant*: quae ab Alexandrinis vocantur βȣλὴ ἣν ȣ̓ μὴ δύνωνται ϛῆσαι.

Δυνατὸς διακονῆσαι 2, 4 dicitur *is qui coëmit et domum refert*: et 6, 1 δυνατὸς ὀρχεῖσθαι *is qui ſaltat*. Qui alibi vocatur δεινός. Vnde iudicari licet, Budaeum pro δυνατῶν κολακεύειν apud Xenoph. Memorr. 1, 2. 24 perperam cenſuiſſe reſcribi oportere κολακευόντων.

Δύο· εἰς δύο τάλαντα Duorum talentorum 23, 5. * δυεῖν ἡμερῶν *Biduo* 2, 2.

Δυσέντευκτος *Is quocum congreſſus moleſtus eſt et taedioſus: is quem conuenire, ſine moleſtia et taedio, non poſſis* 19, 2.

Δυστυχὴς Κάσανδρος *O! infelicem Caſandrum* 8, 3. Reſpicitur vocabulo illo clades quam acceperat Caſander.

Δυσχέρεια *Foeditas*: vitium quum quis ea facit, dicit, omninoque in ſe habet, quae oculos aliorum, aures, animum, offendant et laedant 19, 1. Gloſſ. vett. δυσχέρεια *Offenſio-moleſtia*. Deſcriptio autem iſtius vitii Theophraſtea pertinet tantum ad priorem Capitis partem, vſque ad verba εἶναι καὶ ἀηδής. id quod patebit ſponte, ſi quis volet ea quae ab auctore dicta ſunt, comparare cum deſcriptione. Qua de cauſſa Theophraſtus videtur etiam verba καὶ τὰ τοιαῦτα adiecisse, vt c. 11, 5 τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα.

Δυσχερὴς *Foedus*: qui facit, dicit, in ſe habet, ea, quorum turpitudine, deformitate, oculi, aures, animus, offendantur laedanturque 19, 1.

Δωμάτιον *Cubiculum* 13, 2. Heſychius: κοιτών· τὸ δωμάτιον. Etiam apud Aelianum V. H. 3, 14 δώματα dicuntur *conclauia, cubicula*. diſtinguuntur enim diſerte ab οἰκίαις. Vid. praeter Caſaubonum ad h. l., Doruillius ad Charit. p. 441.

E

Ἐὰν *Si* 2, 2. 9, 2. 10, 2. 16, 1. 2. 3. 18, 2. Conſtruitur cum Coniunctiuo.

Ἐᾷν καθεύδειν *Sinere dormire* 5, 2. Atque hoc ſenſu legitur etiam 8, 1. 10, 2. 19, 1. 24, 2. 25, 3.

Ἑαυτȣ̃ *Sui: ſuus*: ἑαυτῷ *Sibi*: ἑαυτὸν *Se* 1, 1. 3. 3, 1. 11, 2. 14, 3. 21, 4. 27, 2. 28, 2.

Ἐγγράφεσθαι ἐς τȣ̀ς δημότας *Referri inter populares: ciuem fieri* 28, 1. Vid. Caſaubonus ad Athen. p. 370.

Ἐγγύης δίκην ὠφληκέναι *Ex ſponſu condemnatum eſſe*: de eo qui ſpopondit pro aliquo, et, quia is pro quo ſpopondit, non eſt ſoluendo, damnatus eſt, vt ipſe creditori ſatisfaciat 12, 1.

Ἐγγυητὴς *Sponſor* 18, 2. Moeris: ἔγγυον, Ἀττικῶς ἐγγυητὴν, Ἑλληνικῶς. Occurrit tamen ἐγγυητὴς etiam apud Platonem Apol. 28. Conf. Stoeberus

berus ad Tho. Mag. p. 260. Caeterum de vocabulis ἔγγυος et ἐγγύα expoſuit diligenter Salmaſius de modo Vſurr. c. 16.

Ἐγείρειν ἄρτι καθεύδοντα *Excitare e ſomno eum qui modo dormire coepit* 20, 1.

Ἐγκαλεῖν *Accuſare: inuebi: increpare* 17, 3: vbi conſtruitur cum Caſu tertio perſonae. Qua de re vid. Stoeberus ad Tho Mag. p. 262.

Ἐγκροῦσαι εἰς τὰ ὑποδήματα ἥλους *Inſigere calceis clauos* 4, 4. * μέτρον τὸν πύνδακα ἐγκεκρουσμένον *Menſura cuius fundum introrſus eſt adactum* 11, 5: vbi vid. notas.

Ἐγκώμιον εἰπεῖν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς *Praeconia facere de ſua uxore* 3, 1.

Ἐγὼ *Ego:* ἡμεῖς *Nos* prooem. 1. 2. 1, 3 etc.

Ἕδρα· πυκνὰ τὴν ἕδραν στρέφειν *Crebro nates agitare* 28, 3. Quem locum ita intellego. ὀψιμαθὴς artem luctandi nuper doctus, aut etiam adhuc diſcens, vbique ſe, etiam in balneo, luctando exercet. nam qui luctantur, ii nates agitant crebro. Παλαίων dictum eſt pro ὡς παλαίων. nam particula ὡς ſic omittitur non ſemel.

Ἐθέλειν λαλεῖν, οὐ μισεῖν 1, 2. Hunc locum ita intellego: *Iron adit conuenitque inimicos, et ſolet cum iis loqui, ita vt occultet et diſſimulet odium.* Sic non opus eſt quidquam mutari. Ἐθέλειν autem non raro ſignificat *ſolere.* vid. Arnaldus in animaduerſſ. in ſcriptt. Grr. p. 168 ſ. Caeterum Politianus, quod in notis omiſi monere, legiſſe videtur ἢ μισεῖν. nam in Verſione eius Latina eſt *qui vbi inimicos adierit, appellare* quam *odiſſe malit.* * οὔτε ᾆσαι — ἐθελῆσαι *Neque canit* 15, 3.

Εἰ *Si* 2, 3. 3, 2 etc. * *an: num:* vt Lat. *ſi* prooem. 4. 2, 4. 4, 4. 7, 2. 10, 3. 18, 1. 25, 1.

Εἰδεχθής τις ἀπὸ τοῦ προσώπου *Taeter, odioſus, valde adſpectu: is cuius os eſt valde odioſum* 28, 2. Heſychius: εἰδεχθές· ἀειδὲς, αἰσχρὸν τῷ ἰδεῖν, ἤτοι ἄμορφον. item: εἰδεχθέστατος· μυσαρώτατος, δυσειδέστατος.

Εἰδέω· τὰ δὲ οὐκ εἰδέναι *Alia negat ſe ſcire* 1, 3. * δεῖ δὲ αὐτὸ σὲ μόνον εἰδέναι *At tu vide ne rem enunties* 8, 3. * φῆσαι — πρὸς τὸν μὴ εἰδότα *Oſtendere — rei ignaro* 23, 4. * σὸν δὲ — εἰδῆσαι εἰ ὀρθῶς λέγω *Tuum eſt — videre an recte diſſeram* prooem. 4. * ὅτε αὐτὸς πάντα οἶδε *Se rem noſſe* 7, 1.

Εἴδω· ὃ τῆς νυκτὸς εἶδεν ἐνύπνιον, τοῦτο διηγήσασθαι *Quod nocte ſuperiori viderit ſomnium, narrare* 3, 1. 16, 3. Lucianus Macrobb. 1 dicit τὸ ὄναρ ἰδεῖν· vbi Maius in notis laudat vtrumque locum Theophraſti. * ὃς πάντα ταῦτα εἶδε *Qui omnia haec viderit* 8, 3. * ὅταν ἴδῃ βοῦν *Quum videt bouem* 4, 2. add. 16, 1. * ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν *Vt introeuntes videant* 21, 2. * ἔστιν ἰδεῖν *Licet videre* 10, 4. * ἰδών, φήσει μὴ ἑωρακέναι

κέναι *Si viderit quid, negat ſe vidiſſe* 1, 2. add. 16, 4.

Εἰκών· τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι *Imaginem ſimilem eſſe* 2, 5 Verba accipi debent de imagine pulcriore eo quem refert, vt bene animaduertit Caſaubonus.

Εἶναι· ποῖός τίς ἐστι *Qualis ſit* prooem. 4. * ὅτι τούτου ἐστὶν ἡ παλαίστρα *Hic eſt dominus palaeſtrae* 5, 4. * ἐστιν αὐτῷ ἡ στρατιώτης — *Laudat aut militem* — 8, 1. * ὡς πολλὰ χρήματα αὐτῷ ἐστιν ἐν τῇ θαλάττῃ *Magnas pecunias ſibi eſſe traiectitias* 23, 1. * ἔστι θεάσασθαι *Licet videre: videas* 2, 5. add. 10, 4. * εἰσὶ δ' οἱ — *Sunt etiam qui* — 8, 4. * πόσου ἦσαν αἱ διφθέραι *Quanti venierint pelles* 4, 4. * οὗτοι πάντες χρηστοὶ ἦσαν *Hi omnes probi erant* 13, 3. * ὅπως μὴ ἄλλως ἔσται *Vide ne aliter fiat* 24, 3. * ἐπιμεληθῆναι ὅπως αὐτῷ ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔσται *Curat vt pediſſequum habeat Aethiopem* 21, 1. * ἱλαρὸς ἴσθι *Hilaris eſto* 17, 3. * εἷς κοίρανος ἔστω *Imperium ſit penes vnum* 26, 2. * τίς εἴη βέλτιστος *Quis eſſet optimus* 2, 1. * ὅταν ᾖ θέα *Quum eduntur ludi* 5, 3. add. 6, 3. * ὅταν ᾖ ἄξιος ἐγγυητής *Quum fulloni eſt ſponſor idoneus* 18, 2. * ὅπως μὴ καταδεέστεροι ὦσιν αὐτῶν *Ne ſint iis inferiores* prooem. 3. * εἶναι αὐτῷ καὶ σημεῖον τὰ πρόσωπα τῶν ἐν τοῖς πράγμασιν *Eſſe ſibi argumento etiam vultus magiſtratuum* 8, 2. * ταῦτα εἶναι αὐτοῦ συγγενῆ ἀρρωστήματα *Hos eſſe ſibi gentiles morbos* 19, 1. * χειμῶνος ὄντος *Hieme* 14, 2. * προσδοκία τινῶν ἀγαθῶν οὐκ ὄντων *Quum quis facit vt credant alii et opinentur ipſi ineſſe bona quae tamen non ſint* 23, 1. * τὰ ἐν γῇ βελτίω ἔσεσθαι *Sata vberiora fore* 3, 2. add. prooem. 3.

Εἴρειν· ἀληθῆ ἐρεῖς *Vera dixeris* 17, 2. * προαποστέλλειν τὸν ἐροῦντα ὅτι ἔρχεται *Praemittit qui nuntiet ipſum venire* 24, 2.

Εἴρων *Iron*: is qui ſimulat vel diſſimulat aliquid vt aegre faciat, vt illudat, vt fallat alios 1, 1. add. prooem. 4.

Εἰρωνεία *Ironia* [Cic. de Orat. 2, 67]: *ſimulatio, diſſimulatio*; quae fit vt fallas alios prooem. 4. 1, 1. Heſychius: εἰρωνεία· κολακεία, ψευδολογία, ὑπόκρισις, ἀπάτη, χλεύη. Gloſſ. vett. Εἰρωνεία *Cauillatio.*

Εἷς· εἷς κοίρανος ἔστω *Imperium ſit penes vnum* 26, 1. * ὅπως μηδ' ὑφ' ἑνὸς συκοφαντηθῇ *Ne vllius criminationibus pateret: ne ab vllo*, nec falſo, *accuſaretur* 23, 2. * ὅταν γε τοὺς καθ' ἕνα ἀποκναίσῃ *Quum ſingulos loquacitate enecauit* 7, 2. * θεῖναι τὰς ψήφους — καθ' ἑξακοσίους κατὰ μίαν *Ponere calculos — ſexcentos ita vt ſinguli calculi reſpondeant ſingulis hominibus et ſingulis calculis ſingulae ſummae eaeque diuerſae* 23, 2. Salmaſius reponi iubebat κατὰ μνᾶν. Non placet. nam verba ποιῆσαι δέκα τάλαντα oſtendunt, oſtentatorem ſingulis calculis attribuiſſe ſingulas ſummas eaſque diuerſas,

verſas, non eaſdem. Si enim tribuiſſet ſingulis calculis minas ſingulas: per ſe intellegeretur, effici decem talenta. nam vt decem talenta faciunt XC. M. impp., ita ſexcentae minae faciunt decem talenta. Ergo non opus tum erat, vt adiicerentur a Theophraſto verba ποιῆσαι δέκα τάλαντα. * τῶν Ὁμήρου ἐπῶν τοῦτο ἓν μόνον κατέχειν *De verſibus Homeri hunc vnum modo tenere* 26, 1.

Εἰς et ἐς· εἰς ἀγορὰν ἐξελθεῖν *In publicum prodire* 19, 2. add. 4, 1. 4. 5, 3. 7, 3. 14, 1. 21, 1. 2. 23, 2. 27, 2. * κεκλημένος εἰς γάμους *Vocatus ad coenam nuptialem* 12, 2. * τοὺς τόκους — εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν *Numulos — in buccam condere* 6, 4. * ἐπειδὴ ἐς τοὺς δημότας ἐνεγράφη *Poſtquam inter populares relatus* h. e. *ciuis factus, eſt* 28, 2. * εἰς ἐκεῖνον ἀποβλέπων *Eum intuens* 2, 5. * θεραπαίνας — μισθοῦσθαι εἰς τὰς ἐξόδους *Ancillas conducit — quae proſequantur vxorem in publicum prodeuntem* 22, 3. * τοῖς τιμῶσι καὶ τοῖς πέμπουσιν εἰς τὰς ἑορτὰς εἰπεῖν *Quum ei amici mittunt, honoris cauſſa, diebus feſtis fercula dono, dicit* 15, 2. * τοῦτο — εἰς ἐράνους εἰσενηνοχέναι αὐτὸν *Ea* [talenta] *ſe contuliſſe ad ſubleuandam amicorum inopiam* 23, 4. * ὀστοῦν εἰς τὸν ζωμὸν *Os medulloſum, quo adiuuetur ius* 9, 2. * εἰ ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβληται *An clauſae ſint obice fores veſtibuli* 18, 2. * εἰς κόλπον πτύσαι *In ſinum ſpuit* 16, 4. * καὶ εἰς κόπους ἐμβάλλειν *Cogit eos luctari et currere eum in finem quoad fatigentur* 15, 3: vbi vid. notas. * ἄπαγ᾽ ἐς κόρακας *Abi in malam rem* 25, 5. Thomas Magiſter: ἐς κόρακας Ἀττικοί, οὐκ εἰς κόρακας. * γράψαι εἰς λόγον *Referre in rationes* 24, 3. * ὅτι ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσει *Se anno inſequente agrum conſiturum eſſe* 3, 2. * ἀποκαταστῆσαι εἰς τὴν οἰκίαν *Reducere domum* 7, 3. * τρεῖς χαλκοῦς εἰς ὄψον δίδωσι *Tres chalcos, quibus obſonia emat, dat* 28, 3. * παρακαλεῖν εἰς περίπατον *Secum iubet deambulare* 12, 2. * τὸ ἱμάτιον ὦσαι εἰς τὸ στόμα *Pallium intrudit in os* 2, 3. * δάφνης εἰς τὸ στόμα λαβὼν *Folium lauri ore tenens* 16, 1. * εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται *Quales ſint eius mores: quibus moribus, quo ingenio, praeditus ſit* prooem. 4. * εἰς τὰ ὑποδήματα ἥλους ἐγκροῦσαι *Calceis clauos infigit* 4, 4. * εἰς τὴν ὑστεραίαν *Poſtridie* 9, 2. Intell. ἡμέραν, vt dicitur εἰς τρίτην [Xenoph. Cyri paed. 5 p. 354 Hutchinſ. mai.] et plura eius generis alia. Geſnerus malebat interpretari *in locum poſteriorem: impudens ſtatuit poſt ſe, in ſedili, cum paedagogo liberos,* intell. χώραν. At offendit me quidem et ellipſis et vſus vocabuli, credo, inſolens. * ἀγὼν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις *Quum ſtudioſe quis et vnice hoc agit, vt obtrectet alios*

alios et de iis male loquatur 28, 1. * δὶς ἅλας εἰς τὴν χύτραν ἐμβάλλων *Bis ſal in ollam conjiciens* 14, 3. * ἱματισμὸν ζητῆσαι εἰς δύο τάλαντα *Veſtes quaerere duorum talentorum* 23, 4. * εἰς ὀρνιθοσκόπου *Ad auſpicem* 19, 3. Intell. οἶκον. Nam ſic loqui ſolent Attici. Moeris: εἰς Διονυσίου, Ἀττικῶς· πρὸς Διονύσιον, Ἑλληνικῶς. Ita ipſe Homerus Odyſ. β', 195 ἐς πατρός. Vid. Kuſterus ad Ariſtoph. Eccleſſ. 420. * 23, 4 pro εἰς τοὺς ἵππους legi debet τοῖς τοὺς ἵππους. vid. notas.

Εἰσάγει πρὸς τὸν κατακείμενον *Ducit in tentorium, introducit, ad iacentem* 25, 5.

Εἴσειμι· δίκην φεύγων καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλων *Quando reus cauſſam dicturus eſt* 14, 1. Nam δίκην εἰσιέναι dicitur cum de accuſatore et petitore, tum de reo eoque vnde petitur, quum admittuntur ad cauſſam apud iudicem dicendam: vt Caſaubonus e Demoſthene animadvertit. * εἰς τὰ διδασκαλεῖα καὶ εἰς τὰς παλαίστρας εἰσιὼν *Ludos et palaeſtras intrans* 7, 3. * ὅπως οἱ εἰσιόντες ἴδωσιν *Vt introeuntes videant* 21, 2. * εἰσιόντα *Vbi acceſſerint: vbi venerint* in triclinium 5, 2: vbi vid. notas.

Εἰσέρχεσθαι· μηθὲν πριάμενος εἰσελθεῖν *Inanis redit domum* 10, 3. * οὔτε ἐπ' ἀλειφόμενον — ἐάσαι ἂν εἰσελθεῖν *Neque quum ſe curat vngi — admittit quenquam* 24, 2. * εἰσελθὼν *Ingreſſus, intrans, cubiculum* 20, 1. Suartius minus recte vertit *intrare domum.* nam verbi ἄρτι καθεύδοντα docent, ſermonem eſſe de cubiculo, non omnino de domo: et poteſt ἀηδὴς in vna domo habitare cum eo cui moleſtus eſt. Etiam Marc. 13, 15 legitur de eo qui intrat conclaue, non omnino domum.

Εἴσοδος· ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου *Contra introitum* 21, 2.

Εἰσπράττειν· εἰσπρᾶξαι ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων *Detrahere* pretium ollae patinaeue fractae *de demenſo* 10, 2.

Εἰσφέρειν· εἰσενέγκας δοῦναι *Ea* [mala et pira] *ſecum affert domum Regis, iiſque* [liberis] *dat* 2, 3. * ἔρανον εἰσενεγκεῖν *Stipem conferre* 15, 2: et ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων *Quum ſtipem accepit ab amicis* 17, 3: et εἰσενηνοχέναι εἰς ἐράνους *Se contuliſſe ad ſubleuandam amicorum inopiam.* Eſt verbum hac in re proprium. vid. etiam Aeſchines de f. legat. p. 253 To. 2. Apud Philemon. 78 Cler. legitur φέρειν ἔρανον. Et amicus qui non confert pecuniam, is dicitur ἐκλιπεῖν τὴν φοράν.

Εἶτα *Deinde:* praecedente πρῶτον prooem. 4. 3, 1. 2: vbi poſt πρῶτον poſitum reperitur ter: 9, 1. * *tum:* abſolute 13, 2. 25, 3.

Ἐκ et ἐξ· οὐκ ἂν ἐάσαι οὔτε συκοτραγῆσαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κήπου *Non ſinit neque ficus guſtare quenquam e ſuis hortis* 10, 2. * αἰτεῖν τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἐκ τοῦ

κοινοῦ

κοινοῦ ὄψον *Petit ſuis pueris e communi obſonia* 11, 5. * βακτηρίαι τῶν σκολιῶν ἐκ Λακεδαίμονος *Baculi tortuoſi Laconici* 5, 4. * ἐκ ληκυθίων μικρῶν πάνυ ἀλειφομένους *Ex ampullulis valde minutis ſe vngentes* 10, 4. add. 16, 2. * ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι *Conuenit e pugna redeuntes* 25, 4. * ἐκ τοῦ μέσου ἀπελθεῖν *E concione abire* 22, 1. * ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἥκοντας ἄρτι *Qui modo reuenerunt e longinquo itinere* 12, 2. * ἐκ τῆς ὁδοῦ ἁρπάζουσι *De via rapiunt* 28, 2. Vid. verbum ἁρπάζειν. * ἐκ τοῦ ὄχλου καὶ τῆς ἀγορᾶς ἀπαλλαγῆναι *Relinquere turbam et forum* 26, 2. add. 22, 3. * τὸ ἐκ τῆς πόλεως ἐφόδιον *Publicum viaticum* 11, 3. * ἀναστὰς γυμνὸς ἐκ τῶν στρωμάτων *Surgens nudus e lecto* 18, 2. * προαιρῶν τι ἐκ τοῦ ταμείου *Quum promit aliquid e cella penuaria* 4, 2. * ὡς ἐκ τούτων γεγονὼς *Vt talibus parentibus natus* 28, 2. * τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς *Obſonia et vtenſilia* 2, 4. * ἐκ τοῦ δήμου ἀναστὰς *In concione ſurgens* 22, 1. * ἐκ Διονυσίων *Poſt Dionyſia* 3, 2. * ἐκ πολλοῦ χρόνου *Inde a longo tempore* prooem. 2. * ἐξ ἀκριβείας πολλῆς *Magna diligentia et cura: in primis diligenter* prooem. 2. * παραγεγονὼς ἐξ αὐτῆς τῆς μάχης *Qui venerit ex ipſa pugna* 8, 2. * ἀνίστασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων *Surgit vt doceat rem ab principio* 12, 3. * Σωσίας ἐξ ἀρχῆς ἐκαλεῖτο *Soſias primo dictus eſt* 28, 1. * ἐξ ἀγορᾶς ὀψωνήσας τὰ κρέα αὐτὸς φέρειν *E foro quum obſonatur, carnes ipſe fert* 22, 2.

Ἕκαστος et ἕκαστοι *Quiſque: ſinguli* 10, 1. 18, 5. 23, 3. 25, 5. * καθ' ἕκαστον παριὼν *Singulos ſpectatores adiens* 6, 2. * ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν *Fercula quae coenauerit ſingula enumerat* 3, 1.

Ἑκάτεροι αὐτῶν *Vtrique eorum:* et boni et mali prooem. 2.

Ἐκβαλεῖν τὸ ποτήριον *Excutere poculum de manibus* libantis 19, 3. Nam ſic legi debet, non ἐμβαλεῖν· quod caret ibi ſenſu omni.

Ἐκδέχεσθαι· ἐκδέχεσθε τὰ ἀγαθὰ *Sperate fauſtiſſima et optima quaeque: ſperate bene* 21, 3.

Ἐκδιδόναι· ἐκδιδοὺς αὐτοῦ θυγατέρα *Quum collocat filiam* 22, 2. Homerus Odyſ. β', 54 dicit ſic διδόναι. * Dicitur etiam de iis qui alicui aliquid locant. vt 16, 3 ἐὰν ἀποκρίνηται αὐτῷ ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέψῃ ἀποῤῥάψαι *Si iuſſerit eum cerdoni reſarciendum et conſuendum locare* 18, 2 τὸ ἱμάτιον ἐκδοῦναι δεινὸς *Pallium locat.* 22, 3 ὅταν ἐκδῷ θοιμάτιον ἐκπλῦναι *Quum pallium locauit eluendum.* Occurrit verbum hoc, eodem ſenſu, Marc. 12, 1 et Luc. 20, 9. Conf. Perizonius ad Aelian. V. H. 14, 15.

Ἐκδύειν· ἐκδὺς διδόναι τῷ παιδὶ τὸν χιτωνίσκον *Exuens ſubuculam, eam tradit puero* 25, 2. * ἀποτραπεὶς ἐκδύσασθαι *Auerſatus eum abiicit* ſ. *proiicit* 16, 2.

16, 2. Poteſt tamen etiam cum Caſaubono, vt verbum praegnans, explicari *exinanitum* ſaccum *a ſe amolitur*. Ita Col. 3, 9 ἀπεκδύσασθαι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον idem eſt quod ἀποθέσθαι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον Eph. 4, 22.

Ἐκεῖνος, είνη, *Ille*, a 1, 3. 2, 5. 18, 2. 27, 2.

Ἐκκλησία *Concio* 4, 1. 26, 2. * πυθόμενος τὰς ἐκκλησίας *Vbi cognouerit quae in concione acta ſint et decreta* 7, 3. Conuenire autem Athenienſes ſolebant ſingulis menſibus ter, die primo, decimo, et trigeſimo. Quae vocabantur ἐκκλησίαι νόμιμοι, etiam κυρίαι· quae non debent confundi cum ἐκκλησίαις συγκλήτοις h. e. extraordinariis.

Ἐκκορῆσαι τὰς κλίνας *Tergere, detergere, lectos* 22, 4. Nam κορεῖν ſignificat omnino *ornare, purgare*. Moſchopulus ad Heſiodi Ἐργ. 66 κορεῖν — τὸ καλλωπίζειν καὶ κοσμεῖν. Proclus ad eundem poëtae locum: τὸ κοσμεῖν καὶ καλλύνειν οἱ παλαιοὶ κορεῖν ἔλεγον. Heſychius: ἐκκοροῦσι· — ἐκκαλλύνουσιν.

Ἐκλέγειν τοὺς χαλκοὺς ἐν τοῖς θαύμασι *Corrogare, collegere aera ſ. numulos, quum ſpectantur praeſtigiae* 6, 2. Quo ſenſu legitur hoc verbum apud ſcriptores Atticos paſſim. vt apud Aeſchin. c. Timarch. p. 54 To. 2 τοῦ παρὰ Τιμάρχου τοῦτο ἐκλέξαντος τὸ τέλος· et c. Cteſiph. p. 407 To. 2 τέλη τοὺς παραπλέοντας ἐξέλεγον. Vid. Hemſterhuſius ad Lucian. p. 505 To. 1 et Heringa Obſervatt. p. 31. * τοὺς τόκους ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν *Pecuniam quam facit e mercibus, condit in os ſ. in buccam* 6, 4. Eſt enim ibi verbum praegnans, habetque notionem duplicem, et *collegendi* et *condendi*. Alexis in Lebete apud Athenaeum 3 p. 76 dicit ἐγκάπτειν τὸ κέρμ' εἰς τὴν γνάθον. Sed de more et conſuetudine hominum vilium apud Athenienſes ipſa, numulos condendi in buccam, conſuli debet in Commentario Caſaubonus. add. Berglerus ad Ariſtoph. Au. 503.

Ἐκπέμπειν *Emittere:* e tentorio 25, 3.

Ἐκπιεῖν *Ebibere* 13, 1.

Ἐκπλήττομαι *Obſtupeſco* 1, 3. * ἐπ' ἄλλῳ μηδενὶ — ἐκπλήττεσθαι *Nulla re ſtupet* 4, 2.

Ἐκπλύνειν· ἔνδον μένειν ὅταν ἐκδῷ θοιμάτιον ἐκπλῦναι *Tenet ſe domi, quum pallium locauit eluendum* 22, 2. Nam ἐκπλύνειν eſt verbum hoc in genere proprium. Eluere autem et ſordibus purgare pallio ſolebant fullones [κναφεῖς], qui propterea a veteribus Atticis dicti ſunt πλυνεῖς. Auctor eſt Moeris: πλυνεῖς, κατὰ τὴν πρώτην Ἀτθίδα· κναφεῖς, κατὰ τὴν δευτέραν Ἀτθίδα· ad quem locum videndus eſt Pierſonus.

Ἐκπώματα *Pocula* 18, 2. Heſychius: ἔκπωμα· — ποτήριον. Ab Demoſthene de f. legat. p. 161

p. 161 To. 2 commemorantur ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ· et ab Ariſtophane Acharnn. 74 ὑάλινα ἐκπώματα.

Ἐκτιθέναι· ἐκθήσω σοι κατὰ γένος *Exponam tibi de ſingulis generibus virtutem et vitiorum* prooem. 2.

Ἐκτρίβειν· ἀναθεὶς δακτύλιον χαλκοῦν ἐν τῷ Ἀσκληπιῷ, τοῦτον ἐκτρίβειν ςεφανῶν *Suſpendit anulum aereum in templo Aeſculapii, cumque corollis ornando atterit* 21, 2. Intellego autem locum ſic. Μικροφιλότιμος Aeſculapio dedicat anulum aereum: hunc corollis iuſto crebrius onerat. nam anulus ipſe non poteſt atteri appendendis corollis.

Ἐκφέρειν· πόσους οἴει κατὰ τὰς Ἠρίας πύλας ἐξενηνέχθαι νεκρούς; *Quot putas per feralem portam elatos eſſe mortuos?* 14, 3.

Ἐλάα *Oliua* 10, 2. Moſchopulus aliique Grammatici veteres praecipiunt, ἐλαίαν dici de arbore, ſed de fructu ἐλάαν. Thomas vero Magiſter auctor eſt, ἐλάαν non minus, quam ἐλαίαν, et de arbore et de fructu dici, ita tamen vt ſcriptum ἐλάα praeſtet ſcripturae alteri. recte. Sed puto ſcribendum eſſe ἐλᾷα. Nimirum ἐλᾷα videntur dixiſſe Attici, vt κλᾴω, κᾴω, et alia. Saepe tamen vtraque forma ab librariis confuſa reperitur. vid. Duquerus ad Thucyd. 6, 99 et Vuaſſius ad 7, 81; itemque interpretes Thomae Magiſtri p. 292.

Ἔλαιον καταχεῖν τῶν λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς τριόδοις ἐκ τῆς ληκύθου *Oleum fundere in lapides vnctos qui ſunt in triviis, e lecytho* 16, 2. * ἐλαίῳ σαπρῷ χρῆσθαι *Oleo rancido vti* 19, 2. add. 11, 4.

Ἐλάττων· διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι πρὸς τὰς ξενοδοχίας *Quod anguſtior ſit ad excipiendos hoſpites* 23, 4. * χρέος ἀποδιδοὺς τριάκοντα μνῶν, ἔλαττον τέτρασι δραχμαῖς ἀποδιδόναι *Quum reddit debitum triginta minarum, ita reddit vt deſint quatuor drachmae* 11, 5. * καὶ αὐτοὺς δὲ φοροῦντας ἐλάττω τῶν μικρῶν τὰ ἱμάτια *Et ipſos geſtantes iuſto minora* ſ. *male parua pallia* 10, 4. Quae eſt ſane elegans forma loquendi, quam aliis exemplis ſimilibus illuſtrauit Caſaubonus. Nam etſi pro τῶν μικρῶν legi poſſet, quae erat opinio Caſauboni, τῶν μετρίων· vt Xenoph. Ageſ. 11, 11 dixit τῶν μετρίων ταπεινότερος· tamen leuitas inſignis et humilitas μικρολόγου quidquam mutari vetat. Sed coniectura Stephani, legentis τῶν μηρῶν, prorſus ridicula eſt. nam ἱμάτια ἐλάττω τῶν μηρῶν dictum eſſet, vt 4, 1 ὑποδήματα μείζω τοῦ ποδός. At pallium, quo amicta ſint, femora, quis ferat? Caeterum pallium tale, ἔλαττον τῶν μικρῶν, geſtaſſe, legitur Zoilus: de quo Aelianus V. H. 11, 10 θοιμάτιον ὑπὲρ τὸ γόνυ ἦν· ad quem locum probari a Perizonio miror lectionem τῶν μηρῶν.

vertit

vertit verba Theophraſti, *quae non perueniunt ad infimum femur.*

ἐλάχιστος· ἀπάρχεσθαι ἐλάχιστον τῇ Ἀρτέμιδι τῶν συνδειπνούντων *Libat minimum Dianae omnium conuiuarum* 10, 3. * καὶ ἐλάχιστα ἐπιτήδεια τῶν ἱκανῶν· *Sed cibaria dat iuſto pauciora: ſed cibaria praebet perquam maligne* 11, 4. Nam Superlatiuus eſt loco Comparatiui. qua de re vt Grammatici fere omnes praecipiunt, ita nos nuper diſputauimus quaedam in Praefatione ad Grammaticam Vuellerianam.

ἐλέγχεσθαι· ἔν τινι στὰς ἐλεγχθῆναι *In aliqua eius parte conſiſtit, ita vt conuincatur* 13, 1: Nam ἐλέγχεσθαι eſt, vt Lat. *conuinci, eo redigi vt appareat te errare vel peccare.*

ἐλευθέραι γυναῖκες *Ingenuae feminae* 11, 1.

ἕλκος· ἕλκη ἔχειν ἐν τοῖς ἀντικνημίοις *Vlcera habere in tibiis* 19, 1.

Ἑλλάς *Graecia*, vel *Athenae* prooem. 1: vbi vid. notas.

ἐλλέβορος *Elleborus: veratrum* 20, 2. Eſt autem duplicis generis, vel *candidum* [λευκός· de quo vid. Dioſcorides 4, 145] quod purgat maxime ſtomachum, concitatque adeo vomitus: vel *nigrum* [μέλας· vid. Dioſcorides 4, 146] quod purgat per inferna bilemque eiicit. vid. Plinius H N. 25, 5. *Qua ex re* verba Theophraſti, ὡς ἐλλέβορον πιὼν, ἄνω καὶ κάτω καθαρθείη, poſſunt et debent intellegi. Et quanquam Stephanus e Galeno docuit, veratrum candidum κατ᾽ ἐξοχὴν appellari ἐλλέβορον· tamen apud Theophraſtum ſignificari etiam nigrum, ex eo cognoſcitur quod paullo poſt dicitur in excrementis fuiſſe bilis. De formula ἐλλέβορον πιεῖν, vid. Trillerus ad Tho. Mag. p. 716.

Ἕλληνες *Graeci*, vel *Athenienſes* prooem. 1: vbi vid. notas.

ἐλλύχνιον *Ellychnium* h. e. *mergulus, funalium*, vt habent Gloſſaria vetera: funiculus qui indi lucernae accendique ſolet 10, 3. Vocatur alio vocabulo θρυαλλίς. Moeris: θρυαλλίδα, Ἀττικῶς· ἐλλύχνιον. Thomas Magiſter: θρυαλλὶς, οὐκ ἐλλύχνιον· vbi vid. Trillerus. Pollux 10, 115 τὸ δὲ ἐντιθέμενον τῷ λύχνῳ, θρυαλλὶς, ἐλλύχνιον —.

ἐμβαίνειν *Calcare* 15, 2.

ἐμβάλλειν· ὀστοῦν εἰς τὸν ζωμὸν ἐμβάλλειν *Os quo adiuuetur ius, illuc* [in lancem] *coniicit* 9, 2: vbi vid. notas. Vulgo enim legitur εἰς τὸν ζυγόν. At ἐμβάλλειν iam valet *coniicere in lancem;* praeſertim quum praecedant verba ἑστηκὼς πρὸς τῷ σταθμῷ. * τὰ παιδία ἑαυτοῦ παλαίειν ἀναγκάζων καὶ τροχάζειν, καὶ εἰς κόπους ἐμβάλλειν *Quum puerulos ſuos luctari et currere iubet, eos cogit luctari et currere eum in finem quoad fatigentur* 14, 3. * εἰς ἅλας

εἰς τὴν χύτραν *Bis ſal in ollam iniiciens* 14, 4. * τοῖς ὑποζυγίοις ἐμβαλεῖν τὸν χόρτον *Iumentis obiicere pabula* 4, 2. Sed τὸν χόρτον iam in notis diximus nobis eiiciendum videri. nam ἐμβάλλειν per ſe valet *pabulum obiicere.* vid. Xenoph. Cyri exp. p. 99 Hutchinſ. min. et Cyri paed. 8 p. 569 Hutchinſ. mai. * εἰ ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβληται *An fores veſtibuli clauſae ſint obice* 18, 1.

Ἐμεῖν· χθὲς ἤμεσα *Heri vomui* 3, 2. Thomas Magiſter: ἐξήμεσε κάλλιον, ἢ ἤμεσεν. ita certe legit Phauorinus, neque aliter ſcriptum erat in Codd. Leid. et Borner. Vid. Audendorpius p. 327.

Ἐμπίπτειν· ἐμπεσόντος λόγου τίς εἴη βέλτιστος *Coorta forte quaeſtione, quis eſſet optimus* 2, 1.

* Ἐμπόλημα *Merces* 6, 4. Stephanus in Theſauro nihil habet de hoc vocabulo, quo ditari ſcientia linguae Graecae poſſit. Videtur autem, vt ἐμπολή, de quo in Indice Palaephati diſputauimus, dictum eſſe, vt de *mercibus*, ita etiam de *lucro quod fit vendendis mercibus*, omninoque de *pecunia.*

Ἔμπροσθεν· τὸν παῖδα ἀκολουθοῦντα κελεύειν αὐτοῦ ὄπισθεν μὴ βαδίζειν, ἀλλ' ἔμπροσθεν *Pediſſequum iubet praeire, non ſequi* 18, 3.

* Ἔμφοβος ὕπειξις τῆς ψυχῆς *Demiſſio animi quae naſcitur et exiſtit e timore* 25, 1. Ignorat Stephanianus Theſaurus hanc vocabuli poteſtatem, neque id auctoritate vlla munitum exhibet.

ἐν *In:* locum ſignificans 3, 2. 4, 1. 4. 5, 3. 19, 1 etc. * ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ *Putaui me oportere ſcribere de ratione et inſtitutis vitae vtrorumque* prooem. 2. * ἐν τοῖς γάμοις *In coena nuptiali* 22, 2. * ἐν τῷ δήμῳ *In concione* 7, 4 add. 26, 2. * ἐν ταῖς ἐπιδείξεσιν *Quum fiunt exercitationes* 5, 4: vt 6, 2 ἐν θαύμασι *Quum ſpectantur praeſtigiae* 23, 2 ἐν τῇ σιτοδείᾳ *Tempore caritatis.* * καὶ προσωπεῖον οὐκ ἔχων ἐν κωμικῷ χορῷ *Neque perſonatus in choro comico* 6, 1. Nam ſic legendum videtur pro προσωπεῖον ἔχων. * βραδυτὴς ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσιν *Tarditas animi in dictis et factis* 14, 1. Sed 15, 1 ἀπήνεια ὁμιλίας ἐν λόγοις eſt *conſuetudo moroſa quae ſe oſtendit in verbis.* * οἷος ἐν τῷ μηνὶ ἡμιωβόλιον ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν *Qui ipſe ſingulis menſibus ventitet domum debitoris vt exigat ſemiobolum* 10, 1. * ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν οἰκῶν *Conductitiam domum habens* 23, 4: vbi vid. notas. * ἔν τινι στὰς *In aliqua rei parte conſiſtens* 13, 1. * ἐν τοῖς στρατιώταις *Inter milites* 28, 1. * ὡς ἐν ὑγρῷ ἐστιν ἡ γλῶττα *In lubrico eſſe linguam* 7, 5. Vid. infra vocab. ὑγρόν. * ἐν τοῖς ὑποχωρήμασιν *In excrementis* 20, 2. * ἔχων — ἐν τῷ προκολπίῳ — καὶ — ἐν ταῖς χερσὶν *Geſtans — in ſinu — et — manibus*

manibus tenens 6, 4. * ἐν χερῷ κειρομένους *Comam habentes tonſam ad cutem*, vel, vt Iuuenalis 2, 15 vocat, *ſupercilio breuiorem* 10, 4. Vid. infra verbum κείρεσθαι. * ἐν τῷ περιπατεῖν *Inter ambulandum* 24, 1. * οἱ ἐν τῇ πόλει 2, 1. 5, 3. 8, 3 non ſunt *ciues*, ſed omnino *vrbani*, qui in vrbe viuunt, ciues et peregrini. nam multi viuebant etiam Athenis, qui non eſſent ciues. * τὰ ἐν τῇ γῇ *Sata* 3, 2. * οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν *Magiſtratus* 8, 2. * οἱ τεχνῖται οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ — οἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ *Vaſcularii Aſiatici — Europaei* 23, 2.

Ἐναντίον τῶν οἰκείων *Coram neceſſariis* 20, 2.

Ἔνδον μένειν *Domi ſe tenere* 22, 2. * οἱ ἔνδον *Serui: familia* 4, 2. 3 11, 5. Ab Luca c. 12, 42 vocatur ἡ θεραπεία.

Ἕνεκα· αἰσχροῦ ἕνεκα κέρδους *Turpis lucri cauſſa* 9, 1.

Ἐνθυμεῖσθαι· ἐνθυμῇ ὡς ἀποβλέπουσι πρὸς σὲ οἱ ἄνθρωποι *Noſtine, ſciſne, vt oculos coniiciant in te homines* 2, 1. * ἐνθυμῇ τὸ τῆς τύχης; *Viden' quid fortuna poſſit?* 8, 3. Vid. de hoc verbo Dreſigius V. M. 1, 49.

Ἐνιαυτός· τοῦ ἐνιαυτοῦ *Quotannis* 10, 3. Vt c. 6, 4 τῆς ἡμέρας eſt *dietim*.

Ἐννέα *Nouem* prooem. 2.

Ἐνενήκοντα *Nonaginta* prooem. 2.

Ἐνταῦθα *Ibi: illic* 16, 1.

Ἔντευξις *Conſuetudo* 5, 1. 20, 1. Vtroque loco pertinet ad dicta, facta, et omnino ad vitae cotidianae conſuetudinem.

Ἐντυγχάνειν· τοῖς ἐντυγχάνειν κατὰ σπουδὴν βουλομένοις προστάξαι ἐπανελθεῖν *Qui volunt admitti, ſ. ipſum conuenire, confeſtim, eos iubet redire* 1, 2. * ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι *Conuenit e pugna redeuntes* 25, 4. * τῷ ἐντυγχάνοντι εἰπεῖν — ὅτι οὐδὲν λέγει *Ei qui cum ipſo colloquitur, oſtendit, — eum nihil dicere* 7, 1. add. ibid. 2. * μὴ λαλεῖν τοῖς ἐντυγχάνουσι *Non loquitur cum obuiis* 24, 2. * ἐπίτευξις λυποῦσα τοὺς ἐντυγχάνοντας *Quum quis moleſtus eſt iis quibuſcum congreditur et verſatur* 12, 1. Nam ἐντυγχάνειν et de iis dicitur qui alterum conueniunt, et de iis quos conuenit alter. Ex quo exiſtimari poteſt, ſuperuacaneam eſſe coniecturam Paui, qui pro τοὺς ἐντυγχάνοντας reponi iubebat aut τοὺς ἐντευχθέντας, aut certe τοὺς ἐντυγχανομένους. * ὅτι δυεῖν σοι ἡμερῶν οὐκ ἐντετύχηκα *Biduo te non vidi* 2, 2. * ἀπὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι *Se velle ei copiam ſui facere poſt coenam* 24, 1.

Ἐνύπνιον· ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίου τινὸς *Se timere ſibi a ſomnio quodam* 25, 2. * ὃ εἶδεν ἐνύπνιον *Quod viderit ſomnium* 3, 1. add. 16, 3.

Ἐνυφαίνειν· αὐλαίαν ἔχουσαν Πέρσας ἐνυφασμένους *Aulaeum cui intexti ſunt Perſae* 5, 4.

Ἐξαγωγὴ ξύλων ἀτελὴς *Exportatio materiae ſine portorio ſ. immunis* 23, 2.

ἑξακόσιοι *Sexcenti* 23, 3.

ἔξαρνος· ὅπως μὴ δύναιντο ἔξαρνοι γενέσθαι *Vt ne poſſint negare* 18, 2. Qua forma loquendi etiam Ariſtophanes omnique Attici admodum delectati ſunt. vid. Spanhemius ad Ariſtoph. Plut. 241.

ἔξειμι· μέσον τῆς ἡμέρας ἐξιὼν — *Meridie prodit in publicum* — 26, 2.

ἐξέρχεσθαι· εἰς ἀγορὰν ἐξελθεῖν *In publicum prodit* 19, 2. * εἰς ὀρνιθοσκόπου τῆς μητρὸς ἐξελθούσης *Ad auſpicem mater ſi adit* 19, 3.

ἐξηγητὴς non tantum omnino *interpres* appellatur, ſed ſingulatim vel *is qui hoſpites ad ea quae viſu digna ſunt alicubi, ducit eaque ipſis oſtendit et interpretatur*, vel *interpres oſtentorum, prodigiorum, ſomniorum, rituum ſacrorum, et iudex controverſiarum ad religionem pertinentium.* vid. Hemſterhuſius ad Polluc. p. 949, Vueſſelingius ad Diod. Sic p. 363 To. 1 et Ruhnquenius ad Timaei Gloſſas p. 80. De *interprete oſtentorum* legitur 16, 2.

ἑξήκοντα ἔτη γεγονὼς *Sexaginta annos natus* 21, 1.

ἔξοδος· μὴ πρίασθαι θεραπαίνας — εἰς τὰς ἐξόδους *Non emit ancillulas — quae vxorem in publicum prodeuntem comitentur* 22, 3. Eſt vocabulum hac in re proprium: vt apud Lucianum Amorr. 42 p. 443 To. 2 ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔξοδοι.

ἐξόμνυσθαι δίκας dicitur *is qui iurat, ſe non potuiſſe obire diem ob morbum aliamue cauſſam legitimam* 6, 4. Vid. Pollux 8, 55.

ἑορταὶ *Dies feſti gentilitii* 15, 2. Nam οἱ τιμῶντες καὶ οἱ πέμποντες εἰς τὰς ἑορτὰς ſunt *amici qui feſtis gentilitiis dono mittunt, honoris cauſſa, fercula.* De feſtis diebus publicis locum interpretatus eſt Caſaubonus, etiam ad Athenaeum p. 341.

ἐπαινεῖν παρόντας *Laudare praeſentes* 1, 1. * ἐπαινέσαι ἀκούοντος *Laudat eum, ita vt audiat* 2, 3. add. 5, 1. * πρῶτος ἐπαινέσαι τὸν οἶνον *Primus laudat vinum* 2, 4.

ἐπακοῦσαι *Reſpondere et fores aperire* 4, 3: vbi legitur de ἀγροίκῳ, qui, pro ianitore, pulſantes interrogat iiſque fores aperit. Caſaubonus malebat legi ὑπακοῦσαι· quod verbum certe proprium eſt in hoc genere. vid. Plato Phaedon. 3, Xenoph. Sympoſ. 1, 11, et Act. 12, 13: vbi vid. Raphelius: itemque, praeter Suartium ad h. l., Kuſterus in litteris ad Fabric. p. 288 ſ., qui laudat locum Theophraſti, legitque ὑπακοῦσαι.

ἐπὰν πορεύηται *Viſurus aliquem* 24, 2.

ἐπαναγκάσαι τὸν παῖδα κεράσαι πλείω — *Puerum iubet miſcere plus* — 13, 1. Nam etiam ſimplex verbum ἀναγκάζειν non tantum dicitur de iis qui alios vi cogunt aliquid facere, ſed etiam de his qui aliis

aliis aliquid perſuadent, qui alios oratione eo adigunt vt faciant aliquid. Xenoph. Memorr. 1, 2 44 μὴ πείσας ἀλλὰ βιασάμενος ἀναγκάσῃ πιεῖν.

Ἐπάνειμι· ἐντυγχάνειν τοῖς ἐκ τῆς μάχης ἐπανιοῦσι *Conuenit e pugna redeuntes* 25, 4.

Ἐπανελθεῖν *Redire* 1, 3.

Ἐπειδὴ *Poſtquam* 28, 3. Sunt tamen qui ibi legere malint ἔπειτα. haud dubie vere.

Ἐπεντείνειν τὸν λόγον *Increbeſcere rumorem* 8, 2. Actiuum enim habet vim Medii. Quae quidem ratio ſimplicior eſt linguaeque legibus accommodatior, quam repetere cum Suartio τὸ πρᾶγμα. Coniectura autem Nedhami, qui ἐπεκτείνειν emendabat, eo conuincitur, quod non de eo ſermo eſt quod rumor manet ſerpatque latius, ſed de hoc quod res *crebrioribus* ſermonibus vſurpetur.

Ἐπεύχεσθαι τοῖς θεοῖς *Vota facere diis* 15, 3.

Ἐπέχειν· προσελθὼν δεῖσθαι ἐπισχεῖν ἕως ἂν περιπατήσῃ *Adit eos et rogat, vt exſpectent, donec ipſe ambulauerit* 20, 1.

Ἐπί· 1) cum Caſu ſecundo. vt ἐπ' Ἀριστοφῶντος *Archonte Ariſtophonte* 7, 4. * ἐπὶ Λυσάνδρου *Duce Lyſandro* 7, 4. * ἐπὶ θᾶκου ἀνιστάμενος *Surgens e lecto vt eat ad ſellam familiaricam* 14, 2: vbi vid. notas. * ἐπὶ τῶν θεωμένων *Audientibus ſ. coram ſpectatoribus* 5, 5. * τὰ δὲ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἐᾶν καθεύδειν *Alios in ſinu ſinit dormire* 5, 2. * ἐφ' ἵππου ἀλλοτρίου ὀχούμενος *Equo alieno vehens* 27, 2. * ἐπὶ τοῦ ποτηρίου *Inter pocula* [Liu. 39, 4;] 20, 3 Dictum eſt vt ἐπὶ τῇ κύλικι· apud Lucian. Timon. 55: pro quo Laërtius 2, 82 dixit ἐπὶ τῆς κύλικος de qua forma loquendi vid Hemſterhuſius ad Lucian. p. 171 To. 1. Nam Caſus non raro inter ſe permutantur Conf. Caſaubonus ad Athen. p. 7. 2) Cum Caſu tertio. vt ἐπ' ἄλλῳ μὲν μηδενὶ θαυμάζειν *Nihil admiratur* 4, 2. * ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν *Fercula quae coenauerit ſingula enumerat* 3, 1. * ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις — πρᾴως διαλέγεσθαι *De maledictis et vocibus in ſe iactis — loquitur ore aequo*, h. e. ita vt non appareat, ipſum iis commoueri 1, 1: vbi vid. notas. * ἔντευξις οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ ἡδονῆς παρασκευαστική *Conſuetudo quae ſtudeat afferre voluptatem, quae proſit nihil, immo obſit non parum* 5, 1. * οὔτε — ἐλθεῖν, οὔτε ἐπὶ λέχει *Neque — accedit, neque ad lectum puerperae* 16, 2. Debebat eſſe ἐπὶ λέχος· ſed Caſus ſolent permutari inter ſe. * ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λούσασθαι *In triuiis, diſcedens inde, ſibi caput lauat* 16, 3. 3) Cum Caſu quarto. vt ἐπὶ τοὺς ἀθρόους καὶ συνεστηκότας πορευθῆναι *Coetus et circulos adit* 7, 2. * καὶ οὔτε ἐπ' ἀλειφόμενον αὐτὸν οὔτε ἐσθίοντα ἐᾶσαι ἂν εἰσελθεῖν *Et nec quum operam dat aliptae, nec quum* cibum

cibum capit, admittit quenquam 24, 2. * ἐπὶ τὴν ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐλθὼν *Alienam domum intrans* 9, 3. * οὐκ ἐπὶ δεῖπνον καλέσας *Quod me non vocaſti ad coenam* 17, 1. add. 5, 2. 21, 3. * ἐπὶ θέαν — πορεύεσθαι *Spectatum — it* 11, 3. Sed legi debet haud dubie — μὴ πορεύεσθαι. * ἐπὶ τὰς κλίνας ἐλθὼν *It ad tabernas* 23, 4. Nam legendum videtur ἐπὶ τὰς σκηνάς. * τρέψομαι ἐπὶ τὸν λόγον *Conuertam me ad rem ipſam* prooem. 4. * οὔτε ἐπὶ νεκρὸν ἐλθεῖν *Neque ad cadauer accedit* 16, 3. * ἡμιωβόλιον ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν *Ventitat domum debitoris vt exigat ſemiobolum* 10, 1. De qua forma loquendi vid. Hemſterhuſius ad Ariſtoph. Plut. 1169, et Krebſius ad Marc. 1, 9: a quo tamen fruſtra puto illuſtrari inde loca N. T. * δεικνύειν — τὰ ὠψωνημένα, καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ ταῦτα *Oſtendit — obſonia emta, eoſque ad ea inuitat* 11, 2. * τὰς μασχάλας θηριώδεις καὶ δασείας ἔχειν ἄχρις ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν *Alas habet hirtas, vt ferae, ad magnam vſque laterum partem;* vno verbo *grandes* 19, 2. * ὡς αὐτὸς αὐτὸν — ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐκόμισε *Se eum — in tentorium retuliſſe* 25, 4. * προσποίησις ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων *Simulatio diſſimulatione in factis et in dictis, vt aegre facias, vt illudas, vt fallas,* h. e. *fallax et fraudulenta* 1, 1. * ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι *In nomine domini deſiiſſe* 2, 1: vbi vid. notas. add. 7, 2. * ἐπιγράψαι ἐπὶ τὸ μνῆμα *Inſcribit monumento* 13, 3. * ἐπὶ γόνατα πεσὼν *Genibus poſitis* 16, 2. * μανθάνειν ἐπὶ τὸ δόρυ καὶ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα *Diſcere, qui conuerſio fiat ad dextram et ad ſiniſtram* 27, 2.

Ἐπιβαίνειν· οὔτε ἐπιβῆναι μνήματι *Neque accedit ad ſepulcrum* 16, 2.

Ἐπιβάλλειν· καὶ ἐπιβαλὼν ἐρωτᾶν *Et pergit interrogare,* ſ. *praeterea, porro, interrogat* 8, 1. Burmanus ad Petron. 7 inepte reddit, *et caput inuoluens veſte rogare:* qui propterea vehementer vapulat a Pauo ad h. l. * εἰ ἐπιβαλέσθαι βούλεται *An pallium corpori iniici velit* 2, 4.

Ἐπίβουλος· τὰ δὴ τῶν ἠθῶν μὴ ἁπλᾶ, ἀλλ' ἐπίβουλα φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ ἢ τοὺς ἔχεις *Certe mores non ſimplices et apertos, ſed tectos et inſidioſos caueri magis oportet quam viperas* 2, 5.

Ἐπιγελάσαι *Ridere: arridere* 2, 2. 3.

Ἐπιγράφειν· καὶ στηλίδιον ποιήσας ἐπιγράψαι, Κλάδος Μελιταῖος *Et columellae inſcribit titulum, Soboles Melitaea* 21, 2. * ἐπιγράψαι ἐπὶ τὸ μνῆμα, τοῦ τε ἀνδρὸς αὐτῆς — τοὔνομα *Inſcribit monumento, et mariti — nomen* 13, 3. Nimirum in monumentis et ſepulcris ponebantur στῆλαι· his inſculpebantur tituli: in his, verbi cauſſa, nominabantur quidem mariti, non item paren-

parentes, vxorum. vnde περιεργία cognoſci poteſt. * ἐπιγράψας αὐτοῦ τὸ ὄνομα *Inſcripto nomine ſuo* 22, 1.

Ἐπιδείκνυσθαι *Vt ibi exercitationes inſtituant* 5, 4: vbi vid. notas. Eſt enim Infinitiuus loco Gerundii: quod Latini, maxime poëtae, ſaepenumero imitati ſunt. vid. Barthius ad Claudian p. 378 ſ. Caeterum verbum ἐπιδείκνυσθαι ipſum vſurpatur de *iis qui inſtituunt exercitationes in arte aliqua*, tanquam oratoria, muſica, *ſui oſtentandi cauſſa*: et *exercitationes* ipſae vocantur ἐπιδείξεις. Ex quo exiſtimari licet, apud Ariſtophanem Rann. 783, vbi legitur ἐπεδείκνυτο, non omiſſum eſſe τὴν τέχνην, vt Berglerus opinabatur. Certe e loco Athenaei, ſcriptoris hoc in genere non claſſici, quem laudat, cogi nil tale poteſt.

Ἐπιδείξεις *Exercitationes*: quae fiunt ingenii et doctrinae oſtentandae cauſſa 5, 4.

Ἐπιδημεῖν· ὡς πολλοὶ ἐπιδημοῦσι ξένοι *Multos peregrinos commorari in vrbe* 3, 2. Aelianus V. H. 3, 14 dicit τοῖς ξένοις τοῖς ἐνεπιδημοῦσι τῇ πόλει· et vt a Luca Act. 2, 10 *Romani qui Hieroſolymis erant*, vocantur ἐπιδημοῦντες ῥωμαῖοι· ita c. 17, 21 commemorantur Ἀθηναῖοι et ἐπιδημοῦντες ξένοι· qui locus plurimum lucis e loco Theophraſti accipit. Conf. Albertus ad Heſychium p. 1546 To. 1.

Ἐπιδόσεις dicuntur *collationes pecuniae extraordinariae* h. e. quae fiunt in concione [Athen. 4, 19] a ciuibus, exhauſto aerario, ad ſubleuandam eius inopiam. vnde 22, 1 ἐπιδόσεων γινομένων verte, *quum confertur pecunia qua inopia aerarii ſubleuetur.*

Ἐπιλαμβάνειν· ἐπιλαβὼν 11, 5 ſed legi debet, vt in notis oſtendimus, καὶ λαβὼν *Quod vbi acceperit.* * ἐπιλαβόμενος τοῦ ῥύγχους *Prehenſum tenens roſtrum* 4, 3. * ὧν οὐδεὶς ἂν ἔχοι ἐπιλαβέσθαι *Quos nemo poſſit redarguere* 8, 2: vbi vid. notas.

Ἐπιλανθάνεσθαι *Obliuiſci* 27, 1: vt ἐπιλαθέσθαι 7, 4. * ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν ὑπὸ τῆς σπουδῆς ἐπελάθετο *Se ſpatham ſecum ſumere prae feſtinatione oblitum eſſe* 25, 3. * μὴ ἐπιλάθῃ ὃ μέλλεις λέγειν *Vide ne excidat quod in animo habebas dicere* 7, 1. * ἐπιλαθόμενος εἰς ἀγρὸν πορεύεσθαι *Id obliuiſcitur facere abitque rus* 14, 1.

Ἐπίληπτος *Morbo ſacro ſ. comitiali correptus* 16, 4.

Ἐπιμελεῖσθαι αὐτῶν *Curam habere eorum* [conuiuarum] 24, 2. * πρόθυμος ἐπιμεληθῆναι *Paratus eſt curare* 12, 3. * ἐπιμεληθῆναι ὅπως αὐτῷ ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔσται *Curat vt pediſſequum habeat Aethiopem* 21, 1. * τίς τῷ ἄρχοντι ἐπιμελησόμενος πομπῆς *Cui cura pompae mandanda ſit cum Archonte* 26, 1. Nam ſic legi debet haud dubie. Archon debebat curare vt Διονύσια, ita etiam Θαργήλια· quo pertinet πομπή. Sed adiungebantur

bantur ei etiam alii, qui venirent in partem curae. hi dicebantur ἐπιμεληταί. vid. Pollux 8, 89. Neque alia de cauſſa Theophraſtus videtur vſus eſſe verbo ἐπιμελεῖσθαι.

Ἐπισημαίνεσθαι· καὶ ἐπισημήνασθαι δὲ, εἰ παύσεται, ὀρθῶς *Et quum Rex fecit finem dicendi, acclamat, Recte* 2, 2. Nimirum ἐπισημαίνεσθαι in vtramque partem dicitur: a) in bonam partem, valetque *approbationem et aſſenſum ſignificare plaudendo, acclamando, etiam oculis, omninoque vultu.* vnde apud Aeſchinem de f. legat. p. 256 To. 2 eſt, ὁρῶν ἐπισημαινόμενον τὸν δῆμον καὶ δεδεγμένον τοὺς παρ' ἐμοῦ λόγους. b) In malam partem, ſignificatque *indicare indignationem murmure aliiſque modis et ſignis,* vt apud Diod. Sic. 12, 28: vbi vid. Vueſſelingius, inprimiſque Gataquerus ad Antonin. p. 182.

Ἐπισκέπτεσθαι· ταῦτα πάντα περιδραμὼν ἐπισκέψασθαι *Circumit et inſpicit omnia* 18, 2.

Ἐπισκοπεῖσθαι τοὺς ὅρους ὁσημέραι *Viſit cippos cotidie* 10, 2.

Ἐπιστάλματα *Dona: munera* 5, 3. Dicuntur ita quatenus mittuntur ad alterum. Alio vocabulo appellantur ἀποστολαὶ Hebraice שִׁלֻּחִים. vid. 1 Regg. 9, 16. 1 Macc. 2, 18. 2 Macc. 3, 2. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀποστολαί· δῶρα, ἀποπέμψεις, apud Bielium ad Heſych. h. v. Nam etſi ἐπιστάλματα fere dicuntur *mandata per epiſtolam,* vt ἐπιστέλλειν *litteras mittere, mandare per litteras:* tamen non video cur de divitiis atque copiis linguae Graecae iudicare velimus e Lexicis et e paucis illis qui reſtant libris? et quidni ἐπιστέλλειν dici potuerit omnino pro *mittere ad,* atque ἐπιστάλματα adeo de *muneribus,* quae mittuntur ad alios?

Ἐπίστασθαι· τῶν ἄλλων μηδὲν ἐπίστασθαι *Reliquos omnes ignorat* 26, 1. * ὡς ἂν ἐκείνου μὴ ἐπισταμένου *Quaſi ille ſit indoctus* 27, 3. Quem locum ita intellego. Homo ὀψιμαθὴς exercet ſe ſagittando et iaculando cum pediſſequo, vt pediſſequus ſimul diſcat ab ipſo artem iaculandi et ſagittandi; perinde ac ſi et ille ſit indoctus et imperitus. nam vt παρ' αὐτοῦ pertinet ad ὀψιμαθῆ, ita ἐκείνου referri debet ad pediſſequum.

Ἐπιστέλλειν *Litteras mittere ad aliquem* 24, 3.

Ἐπίτευξις *Conſuetudo* 12, 1. Poteſtas huius vocabuli patet aeque late, ac notio nominis ἔντευξις, ita vt non tantum ad verba et ſermones pertineat, verum etiam ad actiones et facta. Nam ἐπιτυγχάνειν quoque idem valet quod ἐντυγχάνειν· quam in rem Stephanus in Theſauro, et Caſaubonus in Commentario, locum e Platone laudarunt.

ἐπιτή-

Ἐπιτήδεια *Demenſum*, h. e. cibaria, frumentum, quod ſeruis datur menſibus ſingulis: vt ἀλέσαι — τοῖς ἔνδον πᾶσι — τὰ ἐπιτήδεια *Molit — familiae omni — cibaria* 4, 2. * εἰσπρᾶξαι ἀπὸ τῶν ἐπιτηδείων *Detrabit pretium earum de demenſo* 10, 2. Politianus male vertit, *a neceſſariis exigit.* * ἐπιθεῖναι — ἐλάχιστα ἐπιτήδεια τῶν ἱκανῶν *Dat — cibaria iuſto pauciora*, ſ. *praebet — cibaria maligne* 11, 4. * μετρεῖν αὐτὸς τοῖς ἔνδον τὰ ἐπιτήδεια *Metitur ipſe familiae cibaria* 11, 5. Ab Luca c. 12, 42 vocatur inde σιτομέτριον.

Ἐπιτηδεύειν· ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ *Putaui me oportere ſcribere de ratione inſtitutiſque vitae vtrorumque* prooem. 2.

Ἐπιτήδευμα· πάνυ δὲ ταλαίπωρον αὐτῶν ἐστὶν τὸ ἐπιτήδευμα *Omnino miſera eſt eorum vita* 8, 5.

Ἐπιτιθέναι· τῷ ἀκολούθῳ ἐπιθεῖναι μεῖζον φορτίον *Pediſſequo imponit maius onus* 11, 4. * ἐπαινεῖν παρόντας, οἷς ἐπέθετο λάθρα *Laudat* | *praeſentes, quibus inſidiatur clam* 1, 1. Sed fortaſſis rectius verteris, *quos reprebendit et obtrectat abſentes.* nam λάθρα quidem refertur ad παρόντας, et ἐπίθετο ad ἐπαινεῖν. Conſtat autem, ἐπιτίθεσθαι dici de omnibus iis qui aliis aduerſantur, qui alios oppugnant, quocunque modo.

Ἐπιτιμᾶν τῇ αὐλητρίδι *Obiurgare tibicinam* 19, 4.

Ἐπιτίμησις *Querela* 17, 1.

Ἐπιφανὴς παιδιὰ *Iocus, ludus, euidens* h. e. is quem animaduertas facile et ſentias, etiamſi nolis ſentire et videre 11, 1.

Ἐπονείδιστος παιδιὰ *Iocus, ludus, indignus, turpis, illiberalis* 11, 1.

Ἔπος· τῶν Ὁμήρου ἐπῶν τοῦτο ἓν μόνον κατέχειν *De verſibus Homeri bunc vnum modo tenet* 26, 1.

Ἔπω· οὓς ποτε λόγους αὐτὸς εἶπεν εὐδοκιμήσας ἐν τῷ δήμῳ *Quid aliquando ipſe dixerit in concione, applaudente et approbante populo* 7, 4. * κἂν εἴπῃ τις αὐτῷ *Et ſi dicat quis ei* 8, 2. add. 2, 1. 2. 4. * ὡς ὅρῳ εἰπεῖν *Si quis deſcribere velit* 14, 1. * τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς εἰπεῖν ἐγκώμιον *De vxore ſua facit praeconia* 3, 1. * ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπεῖν καινόν; *Habeſne de iſta re noui quidquam?* 8, 1. * οὔτε ῥῆσιν εἰπεῖν *Neque locum poëtae recitat* 15, 3. * περὶ τοῦ ἀναστάντος εἰπεῖν· καὶ ἄλλα πλεῖστα περὶ τῶν φίλων — κακὰ εἰπεῖν *De eo qui ſurrexerit et diſceſſerit, loquitur male: et alia plurima de amicis — mala narrat* 28, 4. * εἶπας σύ; *Dixiſti tu?* 7, 1. Nam ſic malim verba diſtingui, vt iam in notis oſtendimus, quam ita, εἶπας σύ, μὴ —. tum enim videatur Theophraſtus ſcripſiſſe potius σὺ εἶπας. * ἄνδρα κράτιστον εἰπὼν *Virum optimum nominans* 5, 1. * εἰπὼν — τῷ παιδα-

παιδαρίῳ *Dicens — ſeruulo* 11, 4. add 15, 2.

Ἐρανίζειν *Stipem*, eranon, *colligere ſ. petere* 1, 2. Dicitur non modo de eo qui ſtipem petit pro aliis, ſed etiam de eo qui ſtipem petit ſibi. Vtroque modo accipi poteſt loco illo Theophraſti. vid. notas. Conſtruitur autem ſic cum Caſu quarto. Nam ſignificat etiam *conferre pecuniam*, ſed cum Caſu tertio. vid. Salmaſius Obſervatt. I. A. et R. c. 2. Sed ἐρανίζεσθαι dicitur de *eo qui collegit pecuniam*, eranon, *ſibi.* vnde Heſychius: ἠρανίσθην· ἔρανον συνήγαγον· etſi ſcio, apud Phauorinum legi, neſciebam vnde, ἐρανίζειν· τὸ συλλέγειν ἔρανον παρὰ τῶν φίλων, οὐχὶ ἐρανίζεσθαι. Saepe ei ineſt notio ſimplex *conferendi* [Heliod. 5 p. 260 Comel.], vt Actiuum ἐρανίζειν notat ſimpliciter *colligere* apud Aeſchin. c. Cteſiph p. 382 To. 2.

Ἔρανος *Pecunia quae confertur ab amicis ditioribus ad ſubleuandam amici inopiam iuſtam et legitimam, hac lege, vt eam reddat* [vid. 17 extr.], *ſi deus dederit meliora.* vnde intell. Heſychius: ἔρανος· τὸ ἐκ τῆς συνεισφορᾶς δῶρον. Ad quem morem reſpexiſſe videtur Iſocrates ad Demon. p. 18 ſ. Bat. τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν — τῷ φίλῳ σπουδαίῳ δυστυχοῦντι βοηθῆσαι. * ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων *Si ſtipem acceperit ab amicis* 17, 3. * φίλῳ ἔρανον κελεύσαντι εἰσενεγκεῖν *Quum amicus eum iubet conferri ſtipem* 15, 2. * φίλου ἔρανον συλλέγοντος *Quum amicorum eius aliquis ſtipem collegit* 22, 3. * τοῦτο φῆσαι εἰσενηνοχέναι εἰς ἐράνους αὐτὸν *Ea ait ſe contuliſſe ad ſublevandam eorum* [nam pro αὐτὸν leg. αὐτῶν] *inopiam* 23, 4.

Ἐρᾶν· πρὸς τὴν αὐτοῦ ἐρωμένην κωμάζειν πυρέττουσαν *Ad amicam ſuam febri laborantem it comeſſatum* 12, 1.

Ἐργάζεσθαι· τοῖς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένοις μισθωτοῖς ἐν ἀγρῷ — *Mercenariis qui faciunt apud ipſum opus ruri* — 4, 1. * οὐχ ὡς βέλτιστα ἐργάσεται *Non vt reddatur egregie candidum* 18, 2. Si lectio vera eſt: Fut. Med. habet vim Fut. Paſſ. ἐργάζεσθαι autem de fullone eſt *candidum reddere, addita creta, ſ. terra cimolia.* Marcus c. 9, 3 dixit λευκαίνειν.

Ἐργασία· καὶ μηδεμίαν αἰσχρὰν ἐργασίαν ἀποδοκιμάσαι *Neque vllo turpi quaeſtu abſtinere* 6, 2. Vid. Abreſchius Lectt. Ariſtaenett. p. 122 ſ. * ἡ ἐργασία δανειστική *Negotiatio, res, foenebris* 23, 1.

Ἐργαστήριον *Officina* 8, 5. * ἐργαστήρια *Officinae* 6, 5. Quod genus Athenis erat ἰατρεῖον, χαλκεῖον, κναφεῖον, τεκτονεῖον, σκυτοτομεῖον. vid. Aeſchines c. Timarch. p. 56 To. 2 et Athen. 13 p. 581 D. In iis terere ſolebant tempus homines deſides et otioſi. Vid. Doruillius ad Charit. p. 125.

Ἐργολά-

ἐργολάβος *Manceps: redemtor:* qui aedificium exſtruendum aliudue opus perficiendum conducit 8, 1. Refertur ad ἐργοδότην h. e. *eum qui opus locat.* vid. interpp. Pollucis ad 7, 182.

ἔργον *Difficile, taedioſum, eſt* 3, 3: et ἔργον ἐϛὶ 25, 2. Heſychius: ἔργον· δυσχερὲς, δύσκολον. * ὑπομονὴ αἰσχρῶν ἔργων *Quam quis ſuſtinet turpia facere* 6, 1.

ἐργώδεις εἰσὶ *Moleſti* ſ. *non ferendi* ſ. *intolerandi ſunt* 6, 5.

ἐρήμους δίκας ὠφλήκασιν *Ob vadimonium deſertum multantur* 8, 4. Nam δίκη ἔρημος eſt *quam quis diem non obit et vadimonium deſerit.* Dicitur etiam ſimpliciter ἐρήμη, omiſſo vocabulo δίκη. Conf. Doruillius ad Chariton. p. 584. ſ.

ἑρμῆς· κοινὸν εἶναι φήσας τὸν ἑρμῆν *Quod communis ſit Mercurius* 11, 4. Nimirum Mercurius credebatur lucri etiam quaeſtuſque praeſes eſſe. vnde ἕρμαιον non minus, quam ἑρμῆς, dictum eſt *lucrum bonumue quod alicui obueniſſet forte:* et verba κοινὸς ἑρμῆς, tanquam prouerbium, vſurpata ſunt ab iis qui poſtularent partem eorum quae quis forte inueniſſet. Heſychius: κοινὸς ἑρμῆς· παροιμία ἐπὶ τῶν κοινῇ τι εὑρισκόντων. Vid. praeter Caſaubonum, Heraldus Aduerſarr. 2, 1, Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 350 To. 1 et Ruhnquenius ad Gloſſas Timaei p. 88 ſ.

ἐρυγεῖν *Ructare* 11, 1.

ἔρχεσθαι *Venire: ire: accedere* 2, 1. 9, 3. 16, 2. 23, 4. 24, 2.

ἐρωτᾷν *Interrogare: quaerere: percontari* 2, 4. 4, 4. 5, 1. 8, 1. 13, 2. 14, 1. 15, 1. 16, 2. 3. 18, 2. 20, 3. 25, 1. 28, 1.

ἐσθίειν *Edere: cibum capere* 19, 2. 20, 2. Quo referri etiam debet 2, 4 ὡς μαλακῶς ἐσθίεις *Lautos vero et delicatos cibos!* praeſertim ſi pro παρακειμένων cum Gronouio auo legas παρακειμένων. Etiam Aduerbium μαλακῶς videtur coniecturam Caſauboni, qui reponi volebat ἑϛιᾷς, conuincere. nam non credo dici poſſe μαλακῶς ἑϛιᾷν. Immo Graeci dicunt λαμπρῶς ἑϛιᾷν· vt Heliodor. p. 320. 360. 379 λαμπρῶς ἑϛιαθῆναι. * *coenare*, δειπνεῖν, vt Hebr. אכל, 24, 2. * ἐσθιόμενοι ὀδόντες *Eroſi dentes* [Plin. H. N. 24, 10]: *dentes exeſi* [Celſus 6, 9] 19, 2.

ἑϛιᾷν τοὺς φίλους *Conuiuio excipere amicos* 24, 2. add. 10, 3. 11, 5. * ὁ ἑϛιῶν *Conuiuator:* conuiuii dominus, qui alio vocabulo appellatur ἑϛιάτωρ [Salmaſius ad I. A. et R. c. 3] 5, 2. * οἱ ἑϛιώμενοι *Conuiuae* 2, 4.

ἑταίρα *Amica* 17, 1.

ἑταῖρος *Sodalis* 12, 4.

ἕτερος, α, ον, *Alius, a, vd* 4, 3. 5, 4. 7, 2. 9, 1. 18, 1. 26, 4. 28, 2. * ἑαυτὸν ἕτερον γεγονέναι *Se alium factum eſſe*, h. e. *ſe mutaſſe ingenium moreſque*, vt bene interpretatur Duportus 1, 3.

ἔτη

Ἔτη *Anni* prooem. 1. 2, 2. 27, 1.

Ἔτι *Praeterea* prooem. 2. 2, 4. 5, 1. Verba 2, 4 καὶ ἔτι περιστεῖλαι αὐτὸν cohaerent cum ſuperioribus ſic, *Non interrogat tantum Regem an velit corpus pallio tegi, ſed ipſe continuo corpus Regis pallio contegit.*

Εὖ ἠρχιτεκτονῆσθαι τὴν οἰκίαν καὶ τὸν ἀργὸν εὖ πεφυτεῦσθαι *Domum bene aedificatam deſcriptamque eſſe, et agrum bene conſitum* 2, 5. * εὖγε, ὅτι με ὑπέμνησας *Recte feciſti, quod mihi rem reuocaſti in memoriam* 7, 1. Eſt particula laudantis et approbantis. Sic ſumitur εὖ Matth. 25, 21. 23. Luc. 19, 17. * καὶ ἐὰν μὲν λάβῃ, εὖ ἔχει *Quod ſi auferre poſſit, bene habet* 9, 2. * εὖ ποιήσας *Si quem aliquo beneficio affecerit* 24, 1.

Εὐαγγελίζεσθαι· πρὸς τὸν εὐαγγελιζόμενον, ὅτι υἱός σοι γέγονεν, εἰπεῖν *Ei qui nuntiat, filium ipſi natum eſſe, dicit* 17, 5. Vid. Ienſius Ferc. litterar. p. 1 ſſ.

Εὔανδρος *Euander* 23, 4. Sed ibi pro μετὰ Εὐάνδρȣ legi debet cum Auberio μετ' Ἀλεξάνδρȣ, vt intellegatur *Alexander M.*, non μετὰ Κασάνδρȣ cum Sylburgio. Nam primo ſequentia verba oſtendunt, ſignificari aliquem, qui in Aſia bella geſſerit; quod fecit Alexander, non Caſander: deinde maior fit oſtentatio, ſi dicas, te meruiſſe ſub Alexandro M., quam ſi glorieris, te militaſſe ſub Caſandro, eius amico.

Εὐγενής· ἡ μέντοι μήτηρ εὐγενὴς Θρᾷττά ἐστι· τὰς δὲ τοιαύτας ἐν τῇ πατρίδι εὐγενεῖς εἶναι φασὶν *Mater vero nobilis Threſſa eſt: has enim in patria nobiles eſſe aiunt* 28, 1. Κακολόγος adiicit εὐγενὴς per Ironian. id quod verba ſequentia declarant ſatis. Nam ſerui et ſeruae, vt iam in notis animaduertimus, vt leuarent et quaſi erigerent quodammodo humilitatem fortunae conditioniſque ſuae, dictitabant, etſi fortunae inuidia accidiſſet, vt malam ſeruirent ſeruitutem, tamen ſe natos eſſe inter ſuos loco nobili. vid. Hemſterhuſius ad Lucian. p. 134 To. 1.

Εὐδοκιμεῖν *Laudari* 2, 1. 7, 4.

Εὐεργετεῖσθαι *Beneficio affici* 17, 3.

Εὐημερεῖν· ὡς καθ' ὑπερβολὴν εὐημερεῖ *Se ſumme felicem eſſe* 21, 4.

Εὐθὺς *Statim: continuo: confeſtim* 4, 4 [vbi in Indice Bencelii perperam vertitur *recta via.* nam εὐθὺς pertinet ad εἰπεῖν, non cohaeret cum Participio καταβάς]: 6, 4. 8, 1.

Εὔλυτον τὸ στόμα ἔχοντες πρὸς λοιδορίαν *Os habentes promtum et paratum ad ingerenda conuicia* 6, 5. Conf. Albertus Obſeruatt. N. F. p. 302.

Εὔνοια· προσποίησίς τις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐνοίας *Quum quis dicit aliquid et facit, vt videatur amicus eſſe aliis iiſque fauere et cupere* 13, 1.

Εὑρίσκειν·

Εὑρίσκειν· τί εὑρίσκει *Quanti valeat: quanti videatur eſſe pretii* 15, 1. Nam εὑρίσκειν eleganter vſurpatur de pretio rerum venalium vid. omnino Salmaſius ad Vopiſcum p. 392 Pariſ. et, qui eum more ſuo, exſcripſit, Duportus ad h. l. Ita Charit. 1, ο τιμὴν γὰρ εὑρήσει διὰ τὸ κάλλος. * ἀλλ' ὃ θησαυρὸν εὕρηκα οὐδέποτε *At nunquam inueni theſaurum* 17, 2. Sic ibid. εὑρὼν τι — βαλάντιον. add. 14, 2. * οὗ χεῖρον ἐστὶν εὑρεῖν οὐδὲν *Quo nihil reperiri poteſt pernicioſius* 1, 4. * εἶτα μὴ δύνασθαι εὑρεῖν οὗ πορεύεται *Deinde non poteſt reperire quo tendat* 13, 2. * τῶν εὑρισκομένων χαλκῶν — ἀπαιτῆσαι τὸ μέρος *Si inuenti fuerint chalci — exigit partem* virilem 11, 4.

Εὔρυθμος· τὸν πόδα φῆσαι εἶναι εὐρυθμότερον τοῦ ὑποδήματος *Pedem ait eſſe commodiorem calceo* 2, 4. Opponitur ei ἄρυθμος. vid. Xenoph. Memorr. 3, 10. 10.

Εὐρώπη *Europa*: nota ſatis orbis terrarum pars 13, 2.

Εὐρωτιᾶν· τὰς ἀργυροθήκας ἔστιν ἰδεῖν εὐρωτιώσας *Argentaria videas ſitu obducta* 10, 4. Puto ab Theophraſto verbis illis notari μικρολόγον, quod non vtatur vaſis argenteis, neque numis, qui adeo ſitu corrumpantur.

Εὐσχήμονες proprie *qui cauent vitium in geſtu et motu corporis.* Heſychius: εὐσχήμονες· — εὖ σχήματα ἐν ὀρχήσει ποιοῦντες. Deinde *modeſti, virtutis ſtudioſi.* Sic prooem. 3 οἷς παραδείγμασι χρώμενοι, αἱρήσονται τοῖς εὐσχημονεστάτοις συνεῖναί τε καὶ ὁμιλεῖν *Quibus, tanquam exemplis, vtentes, velint optimo quoque familiariter vti.*

Εὐτρεπίσαι *Iacentem in lecto attollere et ita componere, vt bibere commode vinum poſſit* 13, 2.

Εὔχεσθαι· εὐχομένων καὶ σπενδόντων *Quum preces — fiunt et libatur* 19, 3. Ita apud Demoſthenem de f. legat. p. 158 To. 2 coniunguntur σπονδαὶ καὶ εὐχαί.

Εὐωχεῖν proprie eſt *apponere ea quae neque corpus laedant neque animum*, vt intellegitur ex iis quae Socrates diſputat apud Xenoph Memorr. 3, 14. 7. Deinde *bene, laute, accipere*: denique eleganter dicitur de *eo qui tradit, praecipit, docet, narrat*, quae libenter audiantur, quae auribus et animo grata ſint. Sic 8, 1 δοκῶ μοὶ σὲ εὐωχήσειν καινῶν λόγων *Videor ego mibi tibi poſſe noua narrare.* Eadem metaphora vſus eſt Cicero Topic. 5 *quoniam* auidum *hominem ad has* diſcendi epulas *recepi, ſic* accipiam, *vt* reliquiarum *ſit potius aliquid, quam te hinc patiar non* ſatiatum *diſcedere.* Conf. Victorius Varr Lect. 38, 23. * Med. εὐωχοῦ, τίμιε *Epulare, cariſſime rerum* 9, 1.

Ἔφηβοι *Ephebi*: adoleſcentes, nati annos duodeuiginti 5, 3.

Ἐφιστά-

Ἐφιστάναι· ἐπιστήσας τὴν διάνοιαν *Quum aduertiſſem animum: quum rem mecum conſiderarem et reputarem* prooem. 1. Nonnunquam omittitur τὴν διάνοιαν, et dicitur ſimpliciter ἐπιστῆσαι. vid. Hemſterhuſius ad Lucian. p. 56 To. 1, Abreſchius Lectt. Ariſtaenett. p. 172, Doruillius ad Charit. p. 180, et Suartius ad h. l. Vnde etiam ἐπίστασις apud Polybium 10, 37 abſolute legitur pro ἐπίστασις διανοίας, quod eſt apud Diod. Sic. 18, 67: vbi vid. Vueſſelingius. * τοὺς ἀπαντῶντας ἐπιστῆναι κελεῦσαι *Obuios conſiſtere iubet* 2, 3.

Ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα *Obit popinas* 6, 4. Ita ἐπιέναι legitur apud Pauſan. 4, 21.

Ἐφόδιον· τὸ ἐκ τῆς πόλεως ἐφόδιον *Viaticum publicum*: pecunia quae datur legatis ex aerario: binae drachmae in dies ſingulos 11, 3. Hoc ſenſu ἐφόδιον extat apud Demoſthenem de f. legat. p. 168 et p. 224 To. 2.

Ἐχθροὶ *Inimici* 1, 1.

Ἐχῖνος *Echinus*, h. e. ciſtula aenea, etiam teſtacea, in qua erant inſtrumenta litis, litterae, ſyngraphae 6, 4: vbi vid. notas. Videtur ita dicta eſſe ab forma. nam ἐχῖνος proprie eſt *erinacius*. Vid. Harpocration h. v. et ibi Valeſius, ſchol. Ariſtoph. ad Veſpp. 1427, et Albertus ad Heſych. p. 1563 To. 1.

Ἔχις· φυλάττεσθαι μᾶλλον δεῖ ἢ τοὺς ἔχεις *Vitare cautius oportet quam viperas* 1, 4. Eodem modo canit Horatius 1 Od. 8, 8 ſſ. *cur oliuum Sanguine viperino Cautius vitat?*

Ἔχω· ἔχεις πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρίχα *Habes, pro aetate, nigros capillos* 2, 2. * ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπεῖν καινόν; *Ecquid habes noui de iſta re?* 8, 1. add. 8, 2. * εὖ ἔχει *Bene habet* 9, 2. * ἀποφήνας ἔχει *Ait* ſe archonti adiungendum eſſe adiutorem 26, 1: vbi vid. notas, et ſupra verbum ἀποφαίνειν. * τί γὰρ δήποτε — συμβέβηκεν ἡμῖν οὐ τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν τρόπων ἔχειν *Cur tandem — nos non iiſdem vtamur moribus* prooem. 1. * συγγνώμην ἔχειν τοῖς κακῶς αὐτὸν λέγουσι *Ignoſcit male ipſi dicentibus* 1, 1. add. 15, 2. * τοὺς ὀδόντας λευκοὺς ἔχειν *Dentes candidulos habet* 5, 3. Ita fere λέπραν ἔχων καὶ ἀλφὸν καὶ τοὺς ὄνυχας μεγάλους *Laborans lepra et vitiligine vngueſque habens longos* 19, 1: ἕλκη ἔχειν ἐν τοῖς ἀντικνημίοις ibid. τὰς μασχάλας — ἔχειν ibid. * προσωπεῖον ἔχων *Perſonatus* 6, 1. Sed videtur legendum προσωπεῖον οὐκ ἔχων. Syllabam ον puto abſorpſiſſe τὸ οὐκ. * ἔχων ἐχῖνον ἐν τῷ προκολπίῳ *Geſtans echinum in ſinu* 6, 4. * ὡς κῆπος λάχανα πολλὰ ἔχων *In horto eſſe olera multa* 20, 2. * τῷ παιδὶ μάχεσθαι οὐκ ἔχων χρυσὸν νῦν τῷ ἀκολουθεῖν *Puerum increpat, quod ipſum ſequatur ſine auro* 23, 4. Sed legi debet haud dubie ὅτι οὐκ ἔχων χρυσὸν αὐτῷ ἀκολουθεῖ. *

κακῶς ἔχειν *Aegrotare* 13, 2. * τὸ ϛόμα εὔλυτον ἔχοντες πρὸς λοιδορίαν *Os promtum paratumque habentes ad ingerenda conuicia* 6, 5. * αὐλαίαν ἔχουσαν Πέρσας *Aulaeum cui intexti ſunt Perſae* 5, 4: et αὐλίδιον παλαιϛρικὸν κόνιν ἔχον *Areola puluere palaeſtrico conſperſa* h. e. *palaeſtra* ibid. * ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ *Fercula quae coenauerit* 3, 1. * πολιῶν ἔσχηκας τὸν πώγωνα μεϛὸν *Canis habes barbam plenam* 2, 2. * ὅπως τὸ ἱμάτιον αὐτοῖς ἕξει πολλὴν γῆν *Vt pallium reddatur oppido candidum* 10, 4. * περιουσία τις ἀπὸ φιλοτιμίας δαπάνην ἔχουσα 22, 1. Sed legendum eſt haud dubie περιουσία τις ἀπὸ φιλοτιμίας δαπάνην φεύγουσα, hoc ſenſu, *nimia, immodica, contemtio honoris quae recuſet facere impenſas.*

Ἕψειν φακῆν *Coquere lenticulas* 14, 3.

Ἕως ἂν αὐτὸς παρέλθῃ *Donec Rex praeterierit* 2, 3. add. 20, 3. * μὴ πρότερον πορευθῆναι, ἕως διεξέλθῃ τις *Non prius progreditur, quam tranſierit quis* 16, 1: vbi vid. notas. Alia loca, vbi particulam πρότερον ſequitur particula ἕως, Suartius attulit e Platone Phaedon. p. 376 C, ex Athen. 3 p. 115, et e Diod. Sic. 5 p. 298. In quibus quum ἕως junctum ſibi habeat ἄν, etiam apud Theophraſtum inſerenda videtur haec particula.

Z

Ζάω· ὡς χαλεπόν ἐϛὶ τὸ ζῆν *Difficile eſſe viuere*: i. honeſte, ob caritatem annonae et incommoda alia 3, 2.

Ζεύς· εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ *Si Iupiter demiſerit imbrem* 3, 2. * ὕοντος τοῦ Διὸς *Quum Iupiter imbrem mittit* 14, 4. * τῷ Διὶ ἀγανακτεῖν οὐ διότι ὕει, ἀλλ' διότι ὕϛερον *Ioui ſuccenſet, non quod pluuiam mittat, ſed quod ſerius* 17, 2. Iupiter quatenus creditur imbrem demittere, dicitur Ζεὺς ὁ ὕων [Lucian. dial. deor. 4, 2 p. 209 To. 1], etiam Ζεὺς ὑέτιος [Alciphr. 3 ep. 35] *Iupiter Pluuius* [Tibullus 1, 7. 26]. Species eius extat in numo quodam ab Epheſiis ſignato in honorem Antonini Pii apud Spanhem. ad Ariſtoph. Nubb. 370 p. 283, e Seguini Numis Selectis.

Ζηλοῦν *Studioſum eſſe*: vt πρῶτον μὲν οὖν ποιήσομαι τὸν λόγον ἀπὸ τῶν τὴν εἰρωνείαν ἐζηλωκότων *Ordiar igitur ab ſimulatoribus et diſſimulatoribus* prooem. 4.

Ζητεῖν· καὶ λαβὼν καὶ ἀποθεὶς αὐτὸς, τοῦτο ζητεῖν καὶ μὴ δύνασθαι εὑρεῖν *Quod ipſe repoſuit, id quaerit, neque poteſt reperire* 14, 2. * ἱματισμὸν ζητῆσαι εἰς δύο τάλαντα *Veſtes conquirit duorum talentorum* 23, 4.

Ζωγρεῖσθαι *Viuum capi* 8, 2.

Ζωμὸς *Ius*, in quo carnes coctae ſunt, proprie. Sic. Caſaubon. ad Athen. p. 258. ὀϛοῦν εἰς τὸν ζωμὸν *Os quo adiuuetur*

tur ius 9, 2: vbi vid. notas. Dictum eſt pro ὀξοῦν τὸ εἰς τὸν ζωμόν. Vulgo legitur εἰς τὸν ζυγόν. Atque ſic legit etiam Trillerus ad Tho. Mag. p. 410. * ἐφθόνησάς μοι τοῦ ζωμοῦ *Inuidiſti mihi iuſculum* 17, 1. * ζωμοῦ τοῦ παρακειμένου — μελαντέρα ἡ χολὴ *Iuſculo appoſito — magis atram fuiſſe bilem* 20, 2. Cohaerent enim verba cum praecedentibus, ita vt Caſaubonus ſine cauſſa iuſſerit corrigi ζωμοῦ του παρακειμένου. * πολὺν τὸν ζωμὸν γέγονέναι *Magnam, cruentam, caedem fuiſſe* 8, 2: vbi vid. notas: Nimirum ζωμός, vt de *cruore* et *ſanguine*, ita etiam de *caede* et *clade* vſurpatum videtur, ſed in vita tantum cotidiana et ab iis, credo, qui non omnino eleganter loquerentur.

Ζωρότερον πιεῖν *Meracius bibere* 4, 2. Quae formula legitur etiam apud Aelian. V. H. 13, 4. Veteres enim conſtat vinum bibiſſe miſtum fere et temperatum aqua, non meracum. Vnde Homerus Il. ι, 203 ζωρότερον κεραίρειν h. e. *minus aquae vino miſcere:* pro quo Theocritus 2, 152 dixit ἐπιχεῖσθαι ἀκράτω.

H

Ἤ *Aut: vel* 1, 3. 4, 2. 3. 7, 4 etc. * *quam*, praecedente ἄλλως 6, 3: vel πλὴν 2, 1: vel omnino Comparatiuis, vt 2, 1. 6, 2. 11, 4. 13, 1. 25, 3. 26, 1.

Ἡγήσασθαι ἀτραποῦ *Dux eſt viae* 13, 2.

Ἡδέως θεωρεῖν *Libenter ſpectare* 11, 1.

Ἤδη *Iam:* cum Praeterito prooem. 1. 1, 3. 8, 3. 12, 2. * cum Praeſenti 7, 5. 13, 2. * cum Futuro, prooem. 4.

Ἡδονὴ *Voluptas* 5, 1.

Ἡδύ γε, τῶν ἄστρων — πίσσης *Suave vero! ſiderum — pix eſt* 14, 4: vbi vid. notas. * Comparat. τὸ μύρον φάσκειν οὐδὲν τοῦ θύμου ἥδιον ὄζειν *Vnguentum negat ſuauius olere thymo* 4, 1. Nam vt ruſticitas, quae notatur iſto loco, cognoſcatur, fingendus eſt amicas dediſſe ruſtico vnguentum, idque dixiſſe eſſe fragrantiſſimum. at ruſticus iſtud ait non eſſe admodum fragrans.

Ἠθικοὶ χαρακτῆρες *Morum notationes:* vel etiam *morum deſcriptiones:* qui eſt titulus libelli. vid. infra χαρακτήρ.

Ἦθος *Mores:* vt τῷ ἤθει ἀγοραῖός τις *Moribus refert cocionem: mores eius reſpondent moribus cocionis:* ſordidus, illiberalis, leuis, eſt 6, 1. * *Vultus:* index morum et animi: vt εὐθὺς καταβαλὼν τὸ ἦθος *Statim vultus induens laetos: vultus remittens* 8, 1. Ita malim locum interpretari, quam cum Caſaubono, *vultum ad ſeueritatem de induſtria componere.* Noſtram certe interpretationem adiuuat, praeter rem ipſam, verbum μειδιᾶν,

μειδιᾶν, quod ſequitur. * ἤθη *Mores: ingenium* 1, 4.

Ἥκειν *Venire* 12, 3. 15, 2. 18, 3. 24, 1. * ἤδη πέμπτην ἡμέραν ἥκοντα ἐκ Μακεδονίας *Qui iam ante quinque dies venerit e Macedonia* 8, 3. Sic ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἥκοντας ἄρτι *Qui modo redierunt e longinquo itinere* 12, 2. Nam ἥκειν ab Atticis vſurpatur vt Praeteritum: quae eſt obſeruatio ſcholiaſtae Eurip ad Hecub 1. Vnde exiſtimari licet, Marc. 8, 3 pro μακρόθεν ἥκουσι in libris nonnullis perperam legi ἥκασι· quod gloſſema redolet.

Ἡλίκη *Quanta ſibi ſit* negotiatio foenebris 23, 1.

Ἡλικία *Aetas* 27, 1.

Ἧλος· ἥλους ἐγκροῦσαι εἰς τὰ ὑποδήματα *Clauos infigit calceis* 4, 4.

Ἡμέρα *Dies* 3, 2. 8, 3. 20, 2. * τῆς δραχμῆς τόκον τρία ἡμιωβόλια τῆς ἡμέρας πράττεσθαι *Pro ſingulis drachmis exigit in dies, vſurae loco, ternos ſemiobolos* 6, 4. Qui foeneratores dicti ſunt ἡμεροδανεισταί. Vid. Salmaſius de Vſuris c. 19, de modo Vſurr. c. 2, et Spanhemius ad Ariſtoph. Nubb. 1290. * τὸ μέσον τῆς ἡμέρας *Meridie* 10, 4. 26, 2. * ἅμ' ἡμέρᾳ *Prima luce* 24, 1. * τοῦ Ποσειδῶνος ἡμέρᾳ *Kalendis Poſideonis* 28, 2: vbi vid. notas. Videntur ſacrae fuiſſe Neptuno. * οὕτω τὴν ἡμέραν περιπατεῖν *Sic per totum diem ambulat* 16, 1. * δυοῖν ἡμερῶν *Biduo* 2, 2.

Ἡμιολίαι *Hemioliae* 25, 1. Diod. Sic. 19, 65 dicit ναῦς ἡμιολίαι. Videtur autem ἡμιολία fuiſſe genus nauis paruae, qua vterentur in primis piratae. Heſychius certe ἡμιόλιον explicat per πλοῖον μικρόν· et locus Theophraſti docet, opinor, ſatis, fuiſſe nauem piraticam. Sed qualis fuerit, quot remis acta cucurrerit, latet. Salmaſius quidem in Obſeruatt. ad I. A. et R. p. 702 ſſ. conatus eſt docere, fuiſſe τριακόντορον h. e. *nauem quae ageretur remis triginta*. nam ait ἡμιολίαν dictam eſſe reſpectu εἰκοσόρου· ἡμιόλιον autem ſemper referri ad rem aliam et ad alium numerum, atque indicare eum totum et dimidium. recte. At ab Arriano tamen ἡμιολίαι ab τριακοντόροις diſerte diſtinguuntur. vid. Schefferus milit. nau. 2, 2. Etiam Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 130 et p. 473 To. 2 cenſet, non definiri poſſe, quales fuerint naues iſtae.

Ἥμισυς· τῆς οὐσίας τὸ ἥμισυ ἄπεστιν *Altera rei pars amiſſa eſt* 17, 2. * ἡμίση τῶν ῥαφανίδων *Semeſi raphani* 11, 5. Herodianus ad calcem Phrynichi p. 198 Pau. et ex eo Thomas Magiſter: ἁμαρτάνουσιν οἱ τὰ ἡμίση λέγοντες, καὶ οὐ τὰ ἡμίσεα· vbi vid. interpretes.

Ἡμιωβόλιον *Semiobolus* 10, 1. * τρία ἡμιωβόλια *Tres, terni, ſemioboli* 6, 4. Vid. Salmaſius de modo Vſurr. c. 2 et Spanhe-

Spanhemius ad Ariſtoph. Rann. 562. Figura ſemioboli extat apud eundem Spanhemium ad Ariſtoph. Nubb. 861 p. 289.

ἥνικα *Quum* 11, 3.

Ἠρίαι πύλαι *Porta feralis* 14, 4: vbi vid. notas. Dicta ita eſt a ſepulcris et monumentis, quae ἠρία vocantur. Etymolog. M. p. 437 Sylb. Ἠριά· αἱ πύλαι Ἀθηναῖοι· διὰ τὸ τοὺς νεκροὺς ἐκφέρεσθαι ἐκεῖ ἐπὶ τὰ ἠρία, ὅ ἐςι τοὺς τάφους.

Ἡττᾶσθαι· ἡττωμένῳ μεγάλην δίκην — προσελθεῖν *Qui amiſit magnam cauſſam — eum adit* 11, 2. * τούτοις συλλυπεῖσθαι ἡττωμένοις *In ſocietatem aegritudinis venit, ſi ceciderint cauſſa* 1, 1. Pollux 8, 73 ἐπὶ — τοῦ καταδικασθέντος — ἡττήθη.

Ἧττον· μηδὲν ἧττον *Nihilo minus* 18, 2.

Θ

Θάκος· ἐπὶ θάκου ἀνιςάμενος *Surgens vt eat ad ſellam familiaricam* 14, 2. Nam θάκοι (ſcribitur etiam θῶκοι: quae forma eſt poëtica, auctore Thoma Magiſtro: ad quem vid. Trillerus) ſunt vt omnino *ſedes*, *ſellae*, ita ſingulatim *ſellae familiaricae*: quibus veteres vſi ſunt, non priuatis, verum publicis, ita vt fere aquis impoſitae eſſent. Ἄφοδοι ἀναγκαῖαι dicuntur apud Lucian. Hip. c. 8 p. 73 To. 3.

Θάλαττα *Mare* 3, 2, 23, 1.

Θαῤῥεῖν *Bono eſſe animo: bonum habere animum* 25, 3: vbi vid. notas. Θεωρεῖν ſenſu commodo et apto caret. Pauus verba θεωρεῖν κελεύειν explicabat per *inſpicere et conſiderare iubere*. At hoc continetur verbo θεραπεύειν quod ſequitur.

Θάυματα *Praeſtigiae* 6, 2: vbi ἐν θάυμασι eſt *quum praeſtigiae ſpectantur ſ. eduntur*. Praeſtigiae enim admirationem mouent ſpectatoribus. Heſychius: θάυματα· ἃ οἱ θαυματοποιοὶ ἐπιδείκνυνται. Ita legitur apud Xenoph. Sympoſ. 2, 1 et paſſim alibi. vid. Caſaubonus ad Athen. p. 22 et Ruhnquenius ad Timaei Gloſſas p. 102.

Θαυμάζειν *Mirari* prooem. 1. 1, 3: vbi cum Accuſatiuo conſtruitur. * cum ἐπὶ, ſequente Datiuo, 4, 2. * ſequente ὅτι 17, 2: et εἰ ibid. 1. * τῶν τοιούτων ἀνθρώπων τεθάυμακα τί ποτε βούλονται λογοποιοῦντες *Equidem mirari ſoleo quid tandem ſpectent tales homines confingendis rumuſculis* 8, 4. Dictum eſt pro τεθάυμακα τί ποτε οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι βούλονται λογοπ.: ne quis putet cum Suartio, omiſſam eſſe particulam ἕνεκα. * θαυμάσας ἱκανῶς ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ *Comprimens multum dextram eius ambabus manibus* 5, 1: vbi vid. notas.

Θεὰ *Dea* 16, 2.

Θέα *Spectatio ludorum*. vt ἐπὶ θέαν — πορέυεσθαι *Spectatum ire* 11, 3. * *ludi*. vt ὅταν ᾖ θέα *Quum eduntur ſ. ſpectantur ludi* 5, 3. * *locus e quo*

quo ludi ſpectantur. vt ξένοις αὐτοῦ ἕδραν ἀγοράσας *Hoſpitibus ſuis quum emit locum et ſedem in theatro* 9, 2. Thomas Magiſter in vocab. θεωρός· — θέα μέντοι οὐ μόνον ἡ θεωρία τινὸς πράγματος, ἀλλὰ καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ καθήμενοι ἐθεώρουν τὰ ἐν τῷ θεάτρῳ τελούμενα. vid. Aeſchin de f. leg. p. 258 et Demoſth. de cor. p. 479 To. 2.

Θεᾶσθαι· ἐπὶ τῶν θεωμένων *Audientibus ſpectatoribus* 5, 4. add. 7, 5. * θεάσασθαι ἔστι *Videas* 2, 5. Thomas Magiſter in verbo βλέπειν· — θεᾶσθαι δὲ, καὶ τὸ ὁρᾶν τι τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ γινομένων, οἷον πάλην, πυγμὴν, καὶ τὰ τοιαῦτα· — ἔστι δὲ θεᾶσθαι, καὶ τὸ κατανοεῖν —.

Θέατρον *Theatrum:* aedificium, in quo eduntur et ſpectantur ludi 2, 5. 5, 3. 11, 1. 14, 1. * *ſpectatores* 11, 1.

Θεατρῶναι *Redemtores theatri* 11, 3.

Θέλειν *Velle* 24, 1.

Θεὸς *Deus* 16, 2. * θεοὶ *Dii* 9, 1. 15, 3. 21, 3. * τὰ τοῦ θεοῦ *Caelum* 25, 2. Pauus accepit de *mari.* vid. infra Artic. ὁ.

Θεράπαιναι *Ancillulae* 22, 3.

Θεραπεῦσαι *Sanari, curari, iubere* 19, 1. * θεραπεύειν *Curare:* de timido qui amici ſaucii curam habet 25, 4.

Θεωρεῖν *Spectare:* de iis qui ſpectant ludos 6, 2. 9, 2. 11, 1. 14, 1. * de ἀγροίκῳ qui reſiſtens in via ſpectat bouem etc. 4, 2. * θεωρεῖσθαι ἀξιῶν τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ *Spectari volens inſaniam ſuam* 6, 3.

Θηριῶσθαι· καὶ ταῦτα μὴ θεραπεῦσαι, ἀλλ' ἐᾶσαι θηριωθῆναι *Neque ea curat, ſed ſinit immedicabilia fieri* 19, 1.

Θηριώδεις τὰς μασχάλας καὶ δασείας ἔχειν *Habet alas hirtas, ad modum ferarum* 19, 2.

Θησαυρὸν εὕρηκα οὐδέποτε *Theſaurum inueni nunquam* 17, 2.

Θησεὺς *Theſeus* 26, 3. Fuit rex Athenienſium, auctor δημοκρατίας et ἰσομοιρίας. vid. Plutarchus in eius Vita p. 11 A To. 1 et Pauſan. 1, 3. Vnde ab ὀλιγαρχικῷ vocatur πρῶτον τῶν κακῶν. Meurſius ſingularem Commentariolum compoſuit de vita factiſque eius, qui a magno Graeuio editus eſt Traiecti a. 1684 quaternis.

Θλίβεσθαι *Premi:* de eo qui premitur onere infantis dormientis in ipſius ſinu 5, 2.

Θοιμάτιον *Pallium* 21, 2. 22, 2. Thomas Magiſter: θοιμάτιον κάλλιον, ἢ τὸ ἱμάτιον διαλελυμένον.

Θρᾶττα *Threſſa* 28, 1. Threſſae erant per Graeciam contemtiſſimae, quum fex meretricularum fere ex iis conſtaret. vid. Nic. Heinſius epiſt. ad Ioh. Schefferum p. 15 Vol. 5 Syllog. Burman., qui nec iſtum Theophraſti locum afferre hanc in rem oblitus eſt.

Θρὶξ *Capillus: coma* 2, 2.

Θυγάτηρ *Filia* 22, 1.

Θυλήματα *Ferta: liba:* confecta e farina melle, vino, et oleo, ſubacta 10, 3: vbi vid. notas. Vid. Heſychius h. v. et

et Schol. Ariſtoph. ad Pac. 1040. add. etiam Kuſterus ad Ariſtoph. Plut. 660 et Ruhnquenius ad Gloſſas Timaei p. 105.

Θύλακος *Saccus, vter, ſcorteus ſ. coriaceus:* in quo fere farina aſſeruari ſolebat 4, 3. 16, 2: vbi eſt θύλακος ἀλφίτων· et homo ſuperſtitioſus iubetur θύλακον ἀλφίτων a muſculo perroſum reſarciendum conſuendumque locare σκυτοδέψῃ. add. Ariſtoph. Plut. 763 et Eccleſſ. 815. Heſychius: θυλάκια· ἀσκοὶ δερμάτινοι. Thomas Magiſter: θύλακος, καὶ θυλάκιον, λέγε· — οὐκ ἀσκός —. vbi vid. Trillerus et Audendorpius.

Θύμος *Thymus:* herba odorata in primis, qua paſcuntur apes maxime 4, 1.

Θύρα *Fores: ianua* 4, 3. 18, 1.

Θυριακαὶ λήκυθοι *Thyriacae lecythi* 5, 4: vbi vid. notas. Si lectio vera eſt, videntur ita dictae eſſe a Θυρίῳ, opido Acarnaniae. Stephanus Byzantinus: Θυρέα — ἔστι καὶ Ἀκαρνανίας, Θυρίον, διὰ τοῦ ι. τὸ ἐθνικὸν, Θυριεύς, ὡς Συνιεύς. Ἀνδροτίων δὲ Θούριός φησι. Sed fuit etiam Θουρία ſ. Θούριον opidum Italiae. Stephanus Byzantinus: Θούριοι, πόλις Ἰταλίας — λέγεται καὶ Θουρία, καὶ Θούριον —. Vnde in Codd. tribus ſcriptum erat Θουριακάς. Sed quum Cod. Gal. 1. 2 et Baroc. ex vno fonte fluxerint, atque adeo pro vno Codice haberi debeant: quum ſcriptura Θηριακάς, quam exhibebant multi Codices, lectionem Θυριακάς potius, quam lectionem Θουριακάς, confirmet: quis non arbitretur, Θυριακάς a manu Theophraſti profectum eſſe?

Θύειν *Sacrificare* 19, 2: vbi tamen legendum videtur ἐσθίειν. add. 12, 3. * ἐθύομεν — τὰ ἱερὰ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν ἄξια καὶ καλὰ *Sacrificauimus — matri deum rite et litauimus* 21, 4. add. 9, 1. * βοῦν θύσας *Quum bouem ſacrificauit* 21, 2.

I

Ἰατρὸς *Medicus* 13, 3.

Ἱδρύσασθαι ἱερὸν *Ponit ſacellum* 16, 2. Solitos autem fuiſſe ſuperſtitioſos homines etiam aedes complere aris et ſacellis, docet locus Platonis Legg. 10 a Duporto laudatus, ad quem Caſaubonus iam in Commentario reſpexit.

Ἱέρειαι *Piatrices:* quae aliis vocabulis appellantur ἁγνεύτριαι, ἀπομάκτριαι, et περιμάκτριαι, 16, 4.

Ἱερεῖον *Victima* 22, 2. Nam pro πλὴν τῶν ἱερείων legi debet, ſine vlla dubitatione, πλὴν τῶν ἱερῶν, vt ἱερὰ ſint *partes victimae quae debentur diis atque adeo adolentur.* quod genus exta, coxae.

Ἱερόν· περιρῥανάμενος ἀπὸ ἱεροῦ *Corpus ſpargit aqua luſtrali, quum egreditur e templo* 16, 1. * ἱερὸν ἱδρύσασθαι *Sacellum ponit* 26, 2. * ὅπως ἀπαγγείλῃ τῷ δήμῳ τὰ ἱερὰ *Vt*

vbi

vbi ſacrificatum fuerit, id ipſe populo renuntiet 21, 3. * ἐθύομεν — τὰ ἱερὰ *Sacrificauimus* 21, 3.

ἱκανὸς — δίκας — φεύγειν dicitur 6, 4 *is vnde petitur.* Nam ἱκανὸς, ſequente Infinitiuo, vſurpatur, vt δεινὸς et δυνατὸς, de *eo qui aut poteſt et ſolet aliquid facere, aut aliquid facit.* * ἐλάχιστα ἐπιτήδεια τῶν ἱκανῶν *Cibaria iuſto pauciora* 11, 4. Sed, intellecto, e verbo ἐπιθεῖναι, Infinitiuo δοῦναι, reddi poſſunt verba illa, *iniquo modio caſtigat.* quod ſunt qui ſignificari putent verbo διχοτομεῖν Matth. 24, 31 et Luc. 12, 46.

ἱκανῶς θαυμάσας ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ *Bene comprimens dextram eius ambabus manibus* 5, 1.

ἱλαρὸς *Hilaris* 17, 3.

ἱμάτιον *Pallium* 2, 2. 3. 10, 4. 18, 2. * ἱμάτιον κηλίδων μεστὸν *Pallium maculis plenum* 19, 2. * λαμπρὸν ἱμάτιον *Candidum pallium* 21, 3. * τὰ ἱμάτια *Pallia* 5, 3. 8, 4. 10, 4.

ἱματισμὸς *Veſtes* 23, 4.

ἵνα *Vt* 5, 2. 11, 1. 14, 2. 18, 3. 21, 1. * ἵνα μὴ *Ne* 10, 4. 11, 5.

ἰοῦσθαι· κλεῖς ἰωμέναι *Claues rubiginoſae* 10, 4. Quae indicio ſunt et argumento, non aperiri argentaria ab homine μικρολόγῳ.

ἱππεῖς *Equites* 21, 2. Solon enim deſcripſit ciuitatem Athenienſem in quatuor claſſes, ad quarum ſecundam pertinebant equites. vid. Meurſius in Solone c. 14. Prodiit Hafniae a. 1632 quaternis.

ἵππος· ἐφ' ἵππου ἀλλοτρίου ὀχούμενος *Equo alieno vehens* 27, 2. * οἱ ἵπποι οἱ ἀγαθοὶ *Equi boni et generoſi* h. e. *veloces, acres* 23, 4.

ἱστάναι· ἑστηκὼς θεωρεῖν *Conſiſtens* ſ. *reſiſtens contemplatur* 4, 2. * ἑστηκὼς πρὸς τῷ σταθμῷ *Stans ad lancem* 9, 2. add. 11, 2. 23, 1. * ὡς Δάμιππος μυστηρίοις μεγίστην δᾷδα ἔστησε *Damippum Myſteriis maximam facem accendiſſe ante fores* 3, 2. * ἔν τινι στὰς *In aliqua eius parte conſiſtens* 13, 1. Sermo eſt ibi de homine περιέργῳ, cuius oratio commoratur in parte aliqua rei aperte verae, eamque argumentis confirmare, ſed minus idoneis, conatur. Cicero Oratt. Partitt. 35 ita vtitur verbo *conſiſtere.* * στάντας πρῶτον περιιδεῖν *Stantes* in acie hoſtes *primo circumſpicit* 25, 2.

ἰσχυρός· ἀλλ' οὖν ἰσχυρὸς γενόμενος *At ſane potens iam erat* 8, 3: vbi vid. notas. Neque enim dubium videri debet, quin ἰσχυρὸς ibi accipiendum ſit omnino de potentia et de opibus. * φιλαρχία τις ἰσχυροῦ κέρδους γλιχομένους 26, 1. Sed hic locus eſt dubio procul mendoſus. Emendandum videtur aut φιλαρχία τις ἰσχυροῦ κράτους γλιχομένη, aut φιλαρχία τις ἰσχυρᾶ κράτους γλιχομένη. Vid. notas ad h. l.

ἴσως *Fortaſſis* prooem. 1.

ἰχθυοπωλεῖα *Tabernae piſcariae*, h. e. *in quibus venduntur piſces* 6, 4.

K

Καθαίρεσθαι *Purgari:* de eo qui bibit helleborum 20, 2.

Καθάπερ *Quemadmodum* 28, 1.

Καθαρίζειν *Purificare: luſtrare:* de homine ſuperſtitioſo qui domum crebrius purificat 16, 3. Purificatio domus fiebat fere ſulfure. Auctor eius et inuentor perhibetur Epimenides a Laërtio 1, 112: apud quem eſt καθῆραι. Etiam Pauus apud Theophraſtum reponere volebat καθαίρειν. Sed καθαριεῖν magis placet, quoniam ſignificatur continuatio.

Καθέζεσθαι *Sedere* 22, 4.

Καθέκαστα vid. ſupra in ἕκαστος.

Καθεύδειν *Dormire* 5, 2. 7, 5. 13, 2. 14, 1. * ἐγείρειν ἄρτι καθεύδοντα *Excitat eum qui modo dormire coeperit* 20, 1.

Καθῆσθαι *Sedere* 2, 1. 5, 3. 11, 1. 25, 4.

Καθιζάνειν *Sedere* 4, 2.

Καθίζειν *Sedere iubere: ponere: collocare* 5, 2.

Καθιστάναι· καὶ τὰ ἄλλα δὴ τῶν παθημάτων — πειράσομαι — φανερὰ καταστῆσαι *Neque ſolum hoc vitium, ſed reliqua etiam — inſtituam — deſcribere et notare* prooem. 4.

Καὶ, praeter tralatitias notiones, hoc in libello habet non ſolum vim augendi, *adeo:* vt 7, 5. 14, 3. 17, 2. 18, 1. 24, 1; de qua vi vid. Hemſterhuſius ad Lucian. ſomn. 7 To. 1 et Reitius ad eundem p. 67 To. 2: ſed etiam poteſtatem explicandi, *quippe, vtpote:* vt prooem. 2. 17, 2: vbi vid. notas. Etiam Latinorum particula *et* ſaepe habet vim augendi. vt Cic. 9 ep. 26 *gemitum* et *in riſus maximos transfero.* vbi ſunt qui deleri velint τὸ *et.* temere. Liu. 43, 14 *quod* et *iuniores non reſponderent.* vbi miror Gronouium ſuſpicatum eſſe aut redundare τὸ *et*, aut aliquid deeſſe. * κᾆτα *Et deinde* 4, 2. * κἀκεῖ *Et illic* ſ. *ibi* 9, 3: vbi vid. notas. * κἀμὲ *Et me* 26, 2. * καὶ μὴν *At:* 1, 3. 8, 1: *quin etiam* 2, 5. 24, 3. * καίπερ *Etſi* 2, 2.

Καινός· δοκῶ μοὶ σὲ εὐωχήσειν καινῶν λόγων *Videor ego mibi narrare tibi poſſe noua: videor ego mibi te accipere poſſe nouis epulis* 8, 1. * ἔχεις περὶ τοῦδε εἰπεῖν καινόν; *Ecquid babes noui de iſta re?* 8, 1. Sic ibid. μὴ λέγεταί τι καινότερον; *Num feratur quid noui?* Comparatiuus loco Poſitiui, vt Act. 17, 21. Vid. Gataquerus de ſtilo N. T. c. 25 p. 132. * ἀποδοὺς μνᾶν ἀργυρίου, καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι *Quum ſoluere debet minam argenti, curat* ſ. *iubet eam reddi in aſpero* ſ. *numis argenteis recens ſignatis* 21, 2.

Καιρός· ὑπὲρ τὸν καιρὸν *Supra modum* 10, 1: vbi verba φειδω-

φειδωλία — ὑπὲρ τὸν καιρὸν reddi poſſunt, *parſimonia — immodica, inepta, nimia.*

Κακολογία *Maledicentia: obtrectatio* 28, 1. Thomas Magiſter: εὖ λέγει καὶ κακῶς λέγει, κρείττω ἢ εὐλογεῖ καὶ κακολογεῖ· — καὶ πάλιν εὐλογία καὶ κακολογία· ad quem locum vid. Audendorpius p. 390.

Κακολόγος *Maledicus* 28, 1.

Κακὸς μαστιγίας *Malus verbero* 28, 2. * τὸν Θησέα πρῶτον τῶν κακῶν τῇ πόλει γεγονέναι *Theſea primum malorum ciuitati extitiſſe* 26, 3. * περὶ τῶν φίλων κακὰ εἰπεῖν *De amicis male loquitur: amicos obtrectat* 28, 3.

Κακῶς λέγειν *Male dicere: male loqui* 1, 1 [vbi conſtruitur cum Caſu quarto]. 28, 2. 3 [vbi conſtruitur cum Praepoſitione περὶ, ſequente Genitiuo]. * κακῶς ἀκοῦσαι *Male audire:* de eo de quo alii male opinantur, qui vituperatur ab aliis 6, 1. Vt apud Platonem Criton. 12. * κακῶς ἔχων *Aegrotus* 13, 2.

Καλεῖν· Σωσίας ἐκαλεῖτο *Soſias nominatus eſt* 28, 1. * κελεῦσαι καλέσαι τὰ παιδία τὸν ἑστιῶντα *Iubet vocare liberos conuiuatorem* 5, 2. * καλέσαι τῶν παριόντων ὀνομαστί τινα *Appellat praetereuntium aliquem nominatim* 11, 2. * ἱερείας καλέσας *Piatrices arceſſens* 16, 4. * ὁ καλέσας *Conuiuator* 21, 1. Sed 17, 1 verba ἐπὶ δεῖπνον καλέσας accipi debent de ſeruo vocatore. nam ſenſus loci eſt. Homo querulus, ſi amicus ipſi portionem mittit, puero qui eam affert, dicit, *Inuidiſti mihi iuſculum et villum: propterea me non vocaſti ad coenam.* Vid. notas. * κεκλημένος ἐπὶ δεῖπνον 5, 2, et ἐπὶ δεῖπνον κληθεὶς 21, 1, *Vocatus ad coenam.* Sic etiam Xenoph. Cyri paed. 8 p. 611 Hutch. mai. οἱ κληθέντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον. * κεκλημένος εἰς γάμους *Vocatus ad nuptias* ſ. *ad coenam nuptialem* 12, 2. Vt Matth. 22, 3 οἱ κεκλημένοι εἰς τοὺς γάμους.

Καλλῦναι τὴν οἰκίαν *Purgare, euerrere, domum* 22, 3. Vid. ſupra ἐκκορῆσαι.

Καλός· ἐθύομεν τὰ ἱερὰ — καλὰ *Litauimus* 21, 3. Xenophon et alii dicunt vno verbo καλλιερεῖσθαι· et ἱερὰ καλὰ opponuntur ἱεροῖς ἀκαλλιερήτοις. Aeſchin. c. Cteſiph. p. 415 To. 2.

Καλύμματα *Stragulae* 20, 2.

Κάρυα *Nuces:* omnes fructus arbutei qui extrinſecus habent lignum et corticem 11, 2. Meurſius de Ceramico gem. p. 58 accipit de ea parte fori vbi nuces venales erant.

Καρφολογῆσαι proprie *feſtucas legere:* ſed 2, 2 notat ſimpliciter *eximere.* praecedit enim ἄχυρον, quod iam ipſum valet *paleam* et *feſtucam.*

Κάσανδρος *Caſander:* Filius Antipatri [Pauſan. 9, 7 Κάσαν-

δρος ὁ Ἀντιπάτρȣ] 8, 2. 3. Defecerat ab Polyſperchonte, amico Alexandri M.; qui, mortuo Antiparro, accepit ſummam imperii tutorque factus eſt liberorum Alexandri; ad Antigonum. Propterea Polyſperchon eum bello perſequutus eſt. vid. Diod. Sic. 18.

Κατά· 1) cum Genitiuo. vt ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτȣ͂ λεγομένοις — πρᾴως διαλέγεσθαι *De maledictis — ore aequo et leni loquitur* 1, 1. * κατὰ τῶν πληθῶν γε ἅμα διηγȣ́μενος κατηγορίαν παρεμβαλεῖν *Quod quum narrat in multitudinem ſimul inuehitur* 7, 4. * ὑπόληψίς τις ἀδικίας κατὰ πάντων *Opinio et ſuſpicio iniuſtitiae et improbitatis de omnibus* 18, 1. * ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν κατὰ κεφαλῆς λȣ́σασθαι *In triuiis, diſcedens inde, lauat ſibi caput* 16, 4. 2) Cum Accuſatiuo. vt τὰ κατ' ἀγρȣ̀ς Διονύσια *Ruſtica Dionyſia* 3, 3. * κατὰ ἀγρυπνίαν *Inſomnis: exſomnis* 4, 3. * κατὰ τὰς Ἠρίας πύλας *Per feralem portam* 14, 4. * κατὰ γένος *Singulatim* prooem. 2. Senſus eſt, *Non exponam vniuerſe de vitiis et virtutibus, non diſſeram de omnibus vitiis et virtutibus ſimul, verum ſeparatim de vitio et virtute quaque.* Atque ſic capienda ſunt eadem verba ibid. 4. * εἰ καὶ πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος αἱρȣ͂ντες παρεδειπνήθησαν *Sunt qui, quum narrant opida vi capta eſſe, coena priuentur* 8, 4. * κατὰ σπȣδὴν *Confeſtim: ſtatim* 1, 2. Sic καθ' ὑπερβολὴν *Egregie: ſumme* 21, 4. * καθ' ἕκαστον παριὼν *Singulos adiens* 6, 2. * ὧν εἶχεν ἐπὶ τῷ δείπνῳ τὰ καθέκαστα διεξελθεῖν *Fercula quae coenauerit enumerat ſingula* 3, 1. * ὅταν τȣ̀ς καθ' ἕνα ἀποκναίσῃ *Vbi ſingulos enecauit* 7, 2. * ποσȣ͂ν αὐτὰς καθ' ἑξακοσίȣς κατὰ μίαν *Numerare eos, et quidem ſexcentos, vt ſingulis calculis reſpondeant ſinguli homines ſingulaeque ſummae* 23, 3. Vid. ſupra εἷς. * κατὰ μῆνα *Singulis menſibus* 16, 3. Sic κατὰ στάδιον *Singulis ſtadiis* 18, 1.

Καταβαίνειν *Deſcendere* 4, 4.

Καταβάλλειν τὸ ἦθος *Remittere vultus: induere vultus laetos* 8, 1. Vid ſupra ἦθος.

Καταγινώσκειν *Fidem non habere: accuſare mendacii:* ſequente Genitiuo 1, 3. Nam verba ὅπως σοὶ — ἀπορȣ͂μαι ita intellegebam, *Neſcio quomodo tibi non habere debeam fidem aut quomodo de iſtius fide dubitare poſſim,* h. e. *et te et iſtum veracem puto: neque de tua fide neque de iſtius grauitate dubito.*

Κατάγνυμι· οἰκέτȣ χύτραν ἢ λοπάδα κατάξαντος *Si ſeruus ollam aut patinam fregit* 10, 2.

Καταδεής· ὅπως μὴ καταδεέστεροι ὦσιν αὐτῶν *Ne inferiores ſint iis: ne cedant iis ſtudio virtutis* prooem. 3. Sic Aeſchines c. Cteſiph. p. 434 To. 2 τότε μὲν διαφέροντες, νυνὶ δὲ πολλῷ καταδεέστεροι.

Καταισχύ-

Καταισχύνειν· πεσὼν τὴν κεφαλὴν καταισχύναι *Cadens de equo caput laedit ſ. deturpat* 27, 2. Sic enim legi debet pro κατεσχέναι, quod erat in membranis Palatinis: non κατεαγέναι. Nam primo ita apparet magis quomodo librarii ſcribere potuerint κατεσχέναι· deinde, recepto κατεαγέναι, deberet etiam τῆς κεφαλῆς reponi: denique addicit res ipſa. neque enim omnes qui cadunt de equis, ſtatim caput perfringunt.

Κατακεῖσθαι dicitur vel de *iis qui ſe contulerunt dormitum; qui cubant iacentque in lecto*, vt 18, 2: vel de *iis qui accubant*, vt 21, 1: vel denique de *iis qui decumbunt*, vt 25, 4. Quo ſenſu eſt *iacere* apud Cic. 9 ep. 20: et *cubare* apud Ouid. her. 20, 164.

Καταλείπειν· μόνος καταλείπεσθαι καθεύδων *Solus relinquitur ſ. remanet dormiens* 14, 2. * τὰ καταλειπόμενα ἀπὸ τῆς τραπέζης ἡμίση τῶν ῥαφανίδων ἀπογράφεσθαι *Raphani ſemeſi quum tolluntur de menſa, eos numerat et in tabulas refert* 11, 5. * καταλειφθέντων αὐτοῖς ὑπομνημάτων τοιούτων *Relictis iis eiuſmodi monumentis* prooem. 3. * τὸ ἐφόδιον οἴκοι καταλιπεῖν *Viaticum domi relinquit* 11, 3. * ὥστε τοὺς ἀκούοντας — μεταξὺ καταλιπόντας ἀπαλλάττεσθαι *Ita vt audientes — eum dum loquitur deſcrentes diſcedant* 11, 4.

Καταπονεῖν dicitur de *iis omnibus qui aliis moleſtias maximas et praecipuas creant.* vt ἀπαυδᾶν ποιοῦντες τοὺς ἀκούοντας οὕτως καὶ καταπονοῦντες ταῖς ψευδολογίαις *Enecantes et tantum non conficientes vanis ſermonibus eos qui audiunt* 8, 5. Conf de hac poteſtate verbi Albertus Obſeruatt. N. T. p. 464 et Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 585 To. 1.

Καταράσασθαι τῷ λίθῳ *Execratur lapidem* 15, 2.

Κατάστρωμα *Pars conſtrati nauis in puppi*, vbi *gubernator quaſi habitat* 22, 2. Nam gubernatorem in tabulato ſiue conſtrato nauis, et quidem in puppi, habitaſſe, docet locus Euſtathii apud Schefferum de milit. nau. p. 131.

Κατατίθεσθαι· κατάθου *Immo ſolve praeſenti pecunia* 18, 3: vbi vid. notas. Xenoph. Cyri paed. 3 p. 187 μηδὲν αὐτῶν καταθεὶς *gratis.* Nam πόσου accipio pro *quanti*, ita vt ante κατάθου intellegatur λέγειν vel εἰπεῖν. Emtores enim qui percontantur e venditore, quanti rem vendat, ſicque abitum parant, ſignificare videntur, ſibi non eſſe pecuniam numeratam, et poſtulare, vt venditor pretium rei venditae referat in tabulas. Sed ἄπιστος emtores ſingulos monet, vt ſoluant praeſenti pecunia. Κατατίθεσθαι h. l. ita

P 5 ſumi-

ſumitur, vt alibi τιθέναι· vid. Hemſterhuſius ad Lucian. p. 340 To. 1: et καταβάλλειν· vid. Gataquerus ad Antonin. p. 225 ſ. et Kuhnius ad Polluc. p. 536. Vnde τὸ κείμενον dicitur *pecunia numerata.* vid. Reimarus ad Dion. Caſ. p. 984 To. 2. Si quis verbum καταθέσθαι malit interpretari per *dare pignus:* non intercedam. nam et ſenſus exiſtit idem, et ſcio, id ſic vſurpari a veteribus. vid. Salmaſius de Modo Vſurr. p. 500.

Καταφιλεῖσθαι· ὑπὸ τῆς ἑταίρας καταφιλούμενος *Quum amica eum perquam amanter oſculatur* 17, 1. Nam quanquam καταφιλεῖν ſaepe idem valet quod φιλεῖν· tamen ſaepe etiam ab eo ita diſtinguitur, vt ſit *oſculari oppido amanter, et ſic, vt os tuum, vt labia tua, iuncta ſint paullo diutius ori labiiſque alterius.* vid. Xenoph. Memorr. 2, 6. 33. Neque aliter accipiendum eſſe apud Theophraſtum, ipſa natura et levitas μεμψιμοιρίας indicare videtur.

Καταφρόνησις δόξης *Contemtio exiſtimationis* 9, 1. * καταφρόνησις — τῶν ἄλλων *Contemtio — caeterorum* 24, 1.

Καταχεῖν ἔλαιον ἐκ τῆς ληκύθου τῶν λιπαρῶν λίθων *Fundit oleum e lecytho in lapides vnctos* 16, 2. * δεινὸς — βάψας ἀρύταιναν — αὐτὸς αὑτοῦ καταχέασθαι *Solet — haurire trulla aquam — ſeque ipſe ea perfundere* 9, 3.

Κατενέγκειν· εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται *Quales ſint eius mores: quibus moribus, quo ingenio, ſit praeditus* prooem. 4. * ἀπ' αὐτοῦ ἀρξαμένους πάντας, ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατενεχθῆναι *Ab Rege orſi omnium ſermones in nomine Regis deſierunt* 2, 1: vbi vid. notas. Nam manifeſtum eſt, κατενεχθῆναι referri ad ἀρξαμένους. * πάλαι σὲ παρετήρουν εἰ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐμοὶ κατενεχθήσῃ *Dudum exſpectabam, an futurum eſſet, vt tua in eandem mecum rem incideret oratio* 7, 2.

Κατέχειν *Scire: tenere* 26, 1. Sequitur enim paullo poſt ἐπίστασθαι. Vid. Caſaubonus ad Athen. p. 19. * ὡς δὴ οὐ δυνάμενος κατασχεῖν τὸν γέλωτα *Quaſi non poſſit tenere riſum* 2, 3.

Κατηγορεῖν τοῦ γυναικείου γένους *Invehitur in femininum ſexum* 12, 2. Sic Ion apud Lucian. in Lapith. 39 p. 445 To. 3 in coena nuptiali dicit, τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν, μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν· ad quem locum Solanus commode laudat locum Theophraſti.

Κατηγορίαν παρεμβαλεῖν κατὰ τῶν πληθῶν *Inuehitur in multitudinem* 7, 4.

Κάτω· ὡς ἐλλέβορον πιὼν, ἄνω καὶ κάτω καθαρθείη *Se helleborum bibiſſe, qui vomitiones concitaue-*

citauerit et aluum mouerit 20, 2. * κάτω κεκυφὼς *Oculos deiiciens: caput demittens* 24, 2. Opponitur haec formula verbo ἀνακύπτειν c. 11, 1.

Καυματίζεσθαι *Febri ardente laborare*, aut omnino *aeſtu laborare* 13, 2. Nam ſic legi oportet pro μαλακιζομένῳ, et καλλωπιζομένῳ quod eſt in libris editis primis.

Κείρεσθαι· ἐν χρῷ κειρόμενοι *At cutum* ſ. *cute tenus tonſi* 10, 4. Quales homines etiam κουρίαι ἐν χρῷ dicti ſunt. Solebant autem non tantum μικρολόγοι id facere, ſed etiam alii, vel ſanitatis ergo, vt athletae, vel ſingularis ſeueritatis oſtentandae cauſſa, vt philoſophi, et in his maxime Stoici. Et Celſus tonderi ad cutem iubet in diuturna pituita. vid. Iunius de Coma c. 4, Salmaſius de Coma p. 534, et Perizonius ad Aelian. V. H. 11, 10. * μέσην κουρὰν κεκαρμένος *Medias comas tonſus* 26, 2. Μέση κουρὰ eſt *quum quis comam non ſinit promiſſam dependere, neque tamen ſe tonderi iubet vſque ad cutem.* Videtur autem μέση κουρὰ Athenis fuiſſe divitum hominum, nobilium, potentum.

Κεῖσθαι· τῆς ἑλλάδος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης *Quum Athenae eidem caelo, eidem tractui caeli, ſubiectae ſint* prooem. 1.

Κελεύειν *Iubere: curare: monere*: ſequente Infinitiuo 2, 3. 5, 2. 9, 3. 11, 2. 12, 1. 15, 2. 16, 4. 18, 3. 23, 3. 24, 2. * ὅταν αὐτὸν — κελεύῃ, λέγοντα ταῦτα *Quum eum compellant* ſ. *hortantur his verbis* ſ. *ita* 7, 5.

Κεράννυμι· πλείω ἐπαναγκάσαι τὸν παῖδα κεράσαι ἢ ὅσα δύνανται οἱ παρόντες ἐκπιεῖν *Cogit puerum miſcere et temperare plus quam quod poſſint conuiuae ebibere* 13, 2. * οἰνοπωλῶν, κεκραμένον τὸν οἶνον τῷ φίλῳ ἀποδόσθαι *Quum vinum vendit, vendit etiam amico dilutum* ſ. *aqua miſtum* 11, 3. Οἶνος κεκραμένος opponitur οἴνῳ ἀκράτῳ. Aelian. V. H. 2, 37. Apud Xenoph. Cyri exped. 5 p. 374 Hutch. min. opponuntur inter ſe ἄκρατος et κερασθείς· pro quo ὑδαρὴς eſt apud eundem de rep. Laced. p. 534 Leuncl.

Κέρδος· αἰσχροῦ ἕνεκα κέρδους *Turpis lucri cauſſa* 9, 1. * Sed 26, 1. ἰσχυροῦ κέρδους corruptum eſt. vid. notas, et ſupra vocab. ἰσχυρός.

Κεφάλαιον ποιεῖν *Summam facere* 14, 1. 24, 3. Aeſchines c. Cteſiph. p. 387 To. 2 dicit, ἐπειδὰν ὁ λογισμὸς συγκεφαλαιωθῇ. Vid. Salmaſius de Vſuris c. 7 extr. et Kypnius Obſeruatt. N. T. p. 116 To. 2. * τὸ κεφάλαιον *Omnino: denique* 2, 5.

Κεφαλὴ *Caput* 2, 2. 16, 4. 27, 2.

Κηλίδων μεστὸν ἱμάτιον *Pallium maculis plenum* 19, 2. Gloſſ. vett.

vett. κηλὶς, ὁ πηλὸς, *Macula.* Heſychius: κηλῖδες· πολυσμοί. Ouid. A. A. 1, 514 vocat *labem.*

Κῆπος *Hortus* 10, 2.

Κηρύττειν *Praeconem eſſe* 6, 2. Fuerunt quatuor praeconum genera. Pollux 8, 103. Quartum eorum genus, τοὺς κατ᾽ ἀγορὰν τὰ ὤνια προκηρύττοντας vocat Pollux, infame ponebatur minuſque honeſtum apud veteres. Certe idem Pollux 6, 128 in nominibus βίων ἐπονειδίστων habet — πορνοβοσκὸς — πανδοκεὺς — κῆρυξ. De praeconibus eorumque apud Graecos maxime officiis extat diſſertatio Schereri, Argentorati a. 1745. quaternis.

Κιβωτὸς *Arca* 10, 2. 18, 2. Differt a κίστῃ ita. Κιβωτοὶ erant *ligneae*, fere tiliaceae, ſed κίσται *vimineae*. Thomas Magiſter: κιβωτὸς καὶ κιβώτιον, ἐκ ξύλου· κίστη δὲ, ἡ πλεκτή. In arcis, κιβωτοῖς, recondebantur veſtes, etiam pecunia: in ciſtis, κισταῖς, cibi. vid. Sallierius et Stoeberus ad Tho. Mag. p. 532 ſ.

Κινδυνέυειν· ὡς κινδυνέυσας σέσωκε τὸν φίλον *Quanto cum vitae periculo ipſe ſeruauerit amicum* 25, 5. Nam ſic legi debet. vid. notas.

Κίων *Columna* 3, 2.

Κλάδος Μελιταῖος *Soboles Melitaea* 21, 2. Nam poetae vocabulis κλάδος, ἔρνος, aliiſque ſimilibus, vtuntur de hominibus. vid. Valquenarius ad Eurip. Phoeniſſ. 88, Ritterſhuſius ad Oppian. p. 2 ſ., Hemſterhuſius ad Heſych. p. 1498 To. 1, et Albertus Obſeruatt. N. T. p. 322 ſ. Sed vt μικροφιλότιμος catulum ſuum ſepelit vt hominem: ita eum in titulo quoque monumenti nominat, tanquam hominem, κλάδον.

Κλεὶς *Clauis* 10, 4.

Κλέιειν· εἰ κέκλεικε τὴν κιβωτὸν *An clauſerit arcam veſtiariam ſ. veſtiarium* 18, 2.

Κλίνη· μεταφέρειν — τὰς κλίνας *Loco mouet lectos* 10, 2. Puto autem ibi non tantum cubiculares lectos ſignificari, ſed etiam tricliniares. Certe 22, 4 αἱ κλίναι ſunt *lecti tricliniares*. id quod vel verbum ἐκκορῆσαι docet. * Sed 23, 4 pro ἐπὶ τὰς κλίνας emendari, credo, debet ἐπὶ τὰς σκηνάς. Vid. infra σκηνή.

Κλοπὴ *Furtum* 6, 2.

Κλυδωνίου γενομένου *Quum mare fluctuat paullulum* 25, 1.

Κοιλιούχιον 18, 2 recte, de mea quidem ſententia, habet. Poteſt autem dupliciter explicari. Nam videtur ſignificari aut *follis*, *ventrale*, quod alio vocabulo appellatur κοιλιόδεσμος, quia follis alligatur, vel potius circumligatur, ventri: aut *arca pecuniaria*. nam vocabula rerum, quae, qua vſum, eaedem ſunt, non raro permutantur inter ſe. Iam vero ventrali pecunia aeque continetur atque arca, et contra.

contra. Sic neceſſe non erit confugere ad coniecturas vanas et leues.

Κοινός· κοινὸν εἶναι — τὸν Ἑρμῆν *Communem eſſe — Mercarium* 11, 4. Vid ſupra Ἑρμῆς. * αἰτεῖν τοῖς αὐτοῦ παισὶν ἐκ τοῦ κοινοῦ ὄψον *Petit ſuis pueris obſonia de iis quae appoſuit* 11, 5. * ἵνα κοινὸς εἶναι δοκῇ *Vt communis eſſe videatur* h. e. *aequus, non cupidus, vtriuſque partis aeque ſtudioſus* 5, 2. Hoc ipſo ſenſu legitur apud Lyſian c. Alcib. p 294 ſ. καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι — καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν κοινοὺς εἶναι τῷ τε διώκοντι καὶ τῷ φεύγοντι. ex emendatione Taylori et Marqulandi, cuius notae p. 573 inſpici debent, vulgo enim editur κοινωνούς. Eodem fere modo *communis* dicitur is qui ſe impertit aequaliter omnibus, humanus vid. Boſius ad Nepot. Milt. 8 extr.

Κοίρανος εἷς ἔστω *Imperium ſit penes vnum* 26, 1. Nam κοίρανος etſi fere diſtinguitur a βασιλεῖ, ita vt ſit ὁ προς καιρὸν τὸ βασιλέως ἔργον ποιῶν· tamen ſaepe idem eſt quod ὁ ἄρχων. Certe Heſychius nomen πολυκοιρανίη interpretatur per πολυαρχία.

Κολακεία *Adulatio* 2, 1.

Κολακεύειν *Adulari* 2, 1.

Κόλαξ *Adulator* 2, 1. 5. De notatione huius vocabuli diſputat nonnulla Caſaubonus ad Athenaeum p. 452 ſ.

Κόλπος *Sinus* 16, 4.

Κομίζειν· ὡς αὐτὸς αὐτὸν ταῖς αὐτοῦ χερσὶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐκόμισεν *Se eum ſuis manibus in tentorium retuliſſe* 25, 5. * ὅσα λιθοκόλλητα ποτήρια ἐκόμισε *Quot gemmata potoria reportauerit ſecum* 23, 1. Dictum eſt pro ἐκομίσατο. vid. Kuſterus V. M. 1, 54 ſ. Saepe enim Actiua, etiam ab Atticis, ponuntur loco Mediorum, vt ἀπαλλάττειν et alia. * κομίσασθαι παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους *Salſamenta ab Archia emta domum refert ipſe* 4, 4.

Κόνις παλαιστρικὸς *Puluis palaeſtricus* 5, 4. Erat arena tenuiſſima, quae fere ex Aegypto aduehebatur. vid. Plinius H. N. 35, 13.

Κόπος· καὶ τὰ παιδία ἑαυτοῦ — καὶ εἰς κόπους ἐμβάλλειν *Et quum puerulos ſuos luctari et currere iubet, cogit eos id facere eum in finem quoad adeo fatigentur* 14, 3.

Κόπτειν· μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι *Carnes in minutas particulas conciſas apponit* 10, 3. * κόψαντος τὴν θύραν ἐπακοῦσαι αὐτὸς *Quum quis pultat fores, reſpondet aperitque fores ipſe* 4, 3. Ariſtophanes vno verbo dixit θυροκοπῆσαι. Moeris Atticiſta: κόπτει τὴν θύραν ἔξωθεν, ψοφεῖ δὲ ὁ ἔνδοθεν, Ἀττικῶς· κροτεῖ δὲ, Ἑλληνικῶς. leg. ὁ ἔξωθεν, aut, etiam ἔνδοθεν ſimpliciter, omiſſo Articulo. add. Tho. Mag. in κόπτει τὴν θύραν.

Κόραξ· ἄπαγ' ἐς κόρακας *Abi in malam rem* 25, 4. Vid. ſupra ἀπάγειν et εἰς.

Κόρδαξ *Cordax* 6, 1. Fuit genus ſaltationis Comicae (vnde Theophraſtus addit ἐν κωμικῷ χορῷ) obſcenae et laſciuae, h. e. praeſultor ductitabat reſtim (hoc certe ſunt qui collegant ex eo quod Ariſtophanes Nubb. 540 dicit κόρδαχ' εἵλκυσεν) et reliqui eum ſequebantur tenentes manibus eandem reſtim, ita vt mouerent lumbos et iactarent, vt pudor oculorum offenderetur. Schol. Ariſtoph. d. l. κόρδαξ, κωμικὴ ὄρχησις ἥτις αἰσχρῶς κινεῖ τὴν ὀσφῦν. Schol. Cod. Gal. 2 εἶδος αἰσχρᾶς καὶ ἀπρεποῦς ὀρχήσεως. Harpocrat. in vocab. κορδακισμός· — ὁ κόρδαξ κωμικῆς ὀρχήσεώς ἐστιν εἶδος. Thomas Magiſter: κόρδαξ, αἰσχρά τις ὄρχησις.

Κουρά· μέσην κουρὰν κεκαρμένος *Tonſus comas medias* 26, 2.

Κουρεῖον *Tonſtrina* 11, 3. In tonſtrinis ſedere conſueuiſſe homines deſides et otioſos, animaduertit et docuit Caſaubonus ad h. l.

Κόφινος *Cophinus: corbis* 4, 3. Heſychius: κόφινος· μέτρον χωροῦν χοὰς τρεῖς.

Κράτιστον ἄνδρα εἰπὼν *Virum optimum appellans* 5, 1. Reperitur de hoc vocabulo diſputatiuncula apud Canegieterum in diſſert. de Auiano c. 6.

Κράτος· εἰσὶ δ' οἳ καὶ πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος αἱροῦντες παρεδειπνήθησαν *Sunt etiam qui, quum opida vi cupta eſſe narrant, coena priuenter* 8, 4. * *poteſtas imperium.* nam 26, 1 in notis monuimus pro ἰσχυροῦ κέρδους legendum videri ἰσχυροῦ κράτους.

Κραυγὴ *Clamor* 25, 3. Milites enim, aggreſſuri hoſtes, tollebant, vt conſtat, clamorem, quo perterrerentur et perturbarentur hoſtium animi; et quo ardor pugnae excitaretur, vt ait Liuius 40, 31.

Κρέας *Caro* 9, 1. 2. * κρέα *Carnes* 9, 1. 10, 3. 22, 1. 2. Thomas Magiſter: τέρα καὶ τερῶν Ἀττικοὶ, ὡς κρέα κρεῶν.

Κρεωπώλης *Lanius: carnarius* 9, 2.

Κρηπῖδες *Crepidae* [Gellius N. A. 13, 20] 2, 4. Erant calceamenta quibus tegerentur plantarum calces infimae, caeteris prope nudis teretibuſque habenis vinctis. vid. Balduinus de Calceo c. 11 et 14: apud quem etiam ſpecies crepidarum extant. Heſychius: κρηπίς· — ὑπόδημα.

Κριθαὶ *Hordea* 9, 3.

Κρῖναι *Iudicare* 7, 5. * τοῦ πράγματος ἤδη κεκριμένου *Re iam iudicata* 12, 2.

Κροκίδα ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ ἱματίου *Floccos legit de pallio* 2, 2. Nam κροκίς· ſcribitur etiam κροκύς· ſunt *flocci.* Heſychius: κροκύδες· γνάφαλα. item: κροκύλεγμος· τὸ κολακευτικῶς τὰς κροκίδας ἀπολέγειν

τῶν ἱματίων. Vnde formula ἀφαιρεῖν κροκίδας vſurpata legitur omnino de adulatoribus. vid. Suidas in ἀφαιρεῖν et ibi Kuſterus, etiam Eraſmus Adagg. p. 27 ſ. Sed de vocabulo κροκὶς poteſt inſpici Foeſii Oeconom. Hippocratis.

Κροτεῖν ἐν θεάτρῳ, ὅταν οἱ ἄλλοι παύωνται *Plaudit in theatro, quum reliqui ſpectatores quieſcunt* 11, 1. Sed 19, 4 eſt κροτῆσαι ταῖς χερσί. vt apud Aeſchin. de f. legat. p. 254 To. 2 ἀνακροτήσας τὰς χεῖρας. Erat ſignum approbationis atque laudis. Heſychius: κροτήσουσιν· ἐπαινέσουσι· et; κροτήσατε χεῖρας· ἐπαινέσατε ταῖς χερσίν· itemque: κρότοι· εὐφημίαι, ἔπαινοι.

Κρύπτεσθαι· ὡς καὶ παρακηκόοι παρὰ τούτοις κρυπτόμενόν τινα ἐν οἰκίᾳ *Se etiam clam ſublegendo ſermones aliorum cognouiſſe, latere in aedibus eorum aliquem* 8, 3.

Κτήσασθαι τίτυρον *Habet ſatyrum* 5, 4.

Κυβερνήτης· τὰ τοῦ κυβερνήτου στρώματα *Gubernatoris ſtragulae* 22, 2. * τοῦ κυβερνήτου ἀνακόπτοντος *Gubernator quum inbibet nauem* 25, 2.

Κυβεύειν *Aleatorem eſſe* 6, 2. Vt Cicero Off. 1, 42 totum ludum talarium annumerat artibus minime probantis: ita aleatores ab Athenienſibus quoque contemtos fuiſſe, artemque eorum turpem poſitam, intellegitur cum e ſermone Socratis apud Xenoph. Memorr. 1, 2. 57, tum ex Aeſchin. c. Timarch. p. 26 To. 2.

Κύζικος *Cyzicus:* vrbs in inſula eiuſdem nominis, ſed ab Alexandro continenti iuncta, in Propontide 5, 3. Cincta fuit ſaltibus et ſiluis. Qua ex re apparet, cur ἄρεσκος hoſpitibus Cyzicenis mittere dicatur Canes Laconicos. Stephanus Byzantinus: Κύζικος, πόλις τῆς Προποντίδος, κειμένη ἐπὶ χεῤῥονήσῳ ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Ἄρκτων νῆσος.

Κυκεὼν *Vinum medicatum: cinnus:* potio confecta vel ex aqua et farina, vel e farina, vino, melle, etiam caſeo, vel e vino et floribus herbiſque pluribus 4, 1. Vid. Foeſius Oecon. Hippocr. h. v., Etymol. M., Heſychius et Thomas Mag. h. v., ſchol. Hom. ad Il. κ', 623 et ſchol. Lucian. p. 554 To. 1: cuius verba apponere placuit: κυκεὼν ἐκ πολλῶν βοτανῶν συγκειμένων [Hemſterhuſius corrig. συγκείμενος] φαρμακείαν ποιεῖ δηλητήριον, ἀπὸ τοῦ κεχύσθαι κυχεών. καὶ κυκεών. Geſnerus intellegi apud Theophraſtum vult ſingulatim κυκεῶνα βληχωνίαν, qui memoratur ab Ariſtophane Pac. 711, h. e. *puleiatum*, vinum pulegio conditum. Quod autem ad formam Accuſatiui attinet, qua vtitur Theophraſtus: Thomas Magiſter praecipit, κυκεῶ, Ἀττικοί· οὐ κυκεῶνα. Melius

lius Moeris Atticiſta: κυκεῶ, Ἀττικῶς· κυκεῶνα, Ἑλληνικῶς.
Κύλικες *Pocula: calices* 10, 1.
Κύμινον *Cuminum* 10, 3. Vnde κυμινοπρίσται *cumini ſectores* dicti ſunt *homines parce parci*, σμικρολόγοι. vid. Spanhemius ad Iuliani Caeſſ. p. 74 Heuſ. et Reimarus ad Xiphil. epit. Dion. Caſ. p. 1172 ſ. To. 2.
Κυνάριον *Catulus* 21, 2. Thomas Magiſter: κυνίδιον, οὐ κυνάριον· εἰ καὶ Θεόπομπος ὁ κωμῳδὸς ἅπαξ τοῦτο φησίν. vbi vid. nota Trilleri.
Κύπτειν· κάτω κεκυφὼς *Oculos deiiciens: caput demittens* 24, 2.
Κύων *Canis* 4, 3. 14, 2. * Λακωνικαὶ κύνες *Laconici canes* 5, 3. Laudantur a veteribus et ob ſagacitatem et ob velocitatem, adeo vt venatores iis maxime delectarentur. vid. Nemeſianus Cyneget. 106 ſ. ibique Vlitius, et Oppianus Cyneg. 1, 371, etiam Pollux 5 c. 5: quae loca attulit hanc in rem Suartius.
Κωλύειν *Prohibere: impedire* 7, 3. 5. 20, 1.
Κωμάζειν *Comiſſatum ire* 12, 1: vbi πρὸς τὴν ἐρωμένην κωμάζειν eſt *ad fores amicae ebrium accedere noctu eamque prouocare ad ſaltandum* etc. Vid. Boſius et Albertus ad Rom. 13, 13, et Suartii Altorpini diſſert. de comiſſationibus veterum, Altorpii a. 1744 quaternis.
Κωμικὸς χορὸς *Comicus chorus* 6, 2.

Λ

Λάθρα *Clam* 1, 1.
Λακεδαιμόνιοι *Lacedaemonii* 7, 4.
Λακεδαίμων· βακτηρίαι τῶν σκολιῶν ἐκ Λακεδαίμονος *Baculi tortuoſi Laconici* 5, 4. Ab Ariſtophane dicuntur βακτηρίαι Λακωνικαί. vid. Caſaubonus ad h. l. Caeterum Λακεδαίμων proprie eſt nomen regionis: vid. Pauſan. 3, 11: et Λακεδαιμόνιοι ab Σπαρτιάταις diſerte diſtinguuntur apud Diod. Sic. 11, 4 p. 407 To. 1: vbi vid. Vueſſelingius.
Λακκαῖον ὕδωρ *Ciſternina aqua* 20, 3. Quam aquam Euenor exiſtimabat eſſe optimam. vid. Athen. 2, 7.
Λακωνικαὶ κύνες *Laconici canes* 5, 3. Vid. ſupra κύων.
Λαλεῖν· οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λαλεῖν, οὐ μισεῖν *Adit inimicos, et loquitur cum illis, ita vt occultet et diſſimulet odium* 1, 1. add. 2, 5. 20, 1. 24, 2. * μεγάλῃ τῇ φωνῇ λαλεῖν *Magna voce loquitur* 4, 1. * λαλεῖν τι ἡμῖν *Narra nobis aliquid* 7, 5. Intell. ἔθελε· qui Imperatiuus additur ab Homero Il. β', 247. * τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν που *Loquacitas quam vtilis eſt interdum!* aut *quam iuuat nonnunquam loqui!* 7, 2.
Λαλιὰ *Loquacitas: garrulitas* 7, 1.
Λάλος *Loquax: blatero: locutuleius: lingulaca* 7, 1. 5. * οὐδ' εἰ τῶν χελιδόνων δόξειεν ἂν εἶναι λαλίστερος *Nec ſi videatur eſſe garrulus magis quam hirun-*

hirundines 7, 5. Sic ab Anacreonte Odar. 12, 2 hirundo vocatur λάλη, vt cornix ab Ouidio Amorr. 3, 5. 22 *garrula.*

Λαμβάνειν διάπειραν *Experiri: periculum facere: videre:* an aegrotus velit et poſſit vinum bibere 13, 3: vbi vid. notas. Xenophon Memorr. 1, 4. 18 dicit πεῖραν λαμβάνειν. * αὐτὸς ὅσα εἰλήφε *Ipſe quantum pecuniae inde fecerit* 23, 1. * οἱ εἰληφότες τι 19, 3 dicuntur *qui emunt aliquid ab aliquo.* add. 4, 3. * ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ *Vt oculis noſtris ſomnus obrepat* 7, 5. Contra 25, 4 οὐκ ἐάσεις τὸν ἄνθρωπον ὕπνου λαβεῖν; *Non ſines hominem ſomnum capere?* Eadem formula eſt apud Chariton. 2, 4. * καὶ ἐὰν μὲν λάβῃ, εὖ ἔχει *Quod ſi auferre poſſit, bene habet* 9, 2. add. 11, 5. * ὡς τύπῳ λαβεῖν 1, 1 et ὡς ὅρῳ λαβεῖν 9, 1 *Si quis deſcribere velit.* * ὅτι τὴν σπάθην λαβεῖν — ἐπελάθετο *Se ſpatham ſecum efferre — oblitum eſſe* 25, 3. * πληγὰς λαβεῖν *Verberari* 12, 3. * δάφνης εἰς τὸ στόμα λαβὼν *Laurum manderis* 16, 1. * λαβὼν πάσας τὰς ψήφους *Si tulit in iudicio omnium calculos* 17, 2. Apud Platonem Apol. 25 eſt μεταλαβεῖν hoc ſenſu. * ἀπέστειλα πρὸς σὲ ληψόμενος *Miſi ad te qui meo nomine acciperet.* 24, 4. * λαβὼν redundare videtur 14, 2.

Λαμπρὸν ἱμάτιον *Candidum pallium* 21, 3. Thomas Magiſter: λαμπρὰ ἐσθὴς κάλλιον λέγειν ἢ λευκή.

Λανθάνειν· τὴν σιτοποιὸν πειρᾷν λαθεῖν *Cauet et videt, ne conſpiciatur deprehendaturque a piſtrice* 4, 2.

Λάχανα *Olera* 20, 2. 22, 2.

Λέγειν *Dicere: oſtendere: narrare: diſſerere* prooem. 4. 1, 3. 2, 1. 5. 3, 2. 7, 1. 5. 8, 2. 3. 10, 3. 14, 4. 15, 1. 2. 18, 3. 23, 1. 25, 2. 3. 28, 2. Conſtruitur et cum Datiuo perſonae ſimpliciter et cum Praepoſitione πρὸς, ſequente Accuſatiuo. * τί λέγεις; *Quid habes quod mihi narres?* ſ. *quid affers?* 8, 1: vbi vid. notas. * ὅταν αὐτὸν ἤδη καθεύδειν βουλόμενον κελεύῃ, λέγοντα ταῦτα, λαλεῖν τι ἡμῖν *Quum eum iam dormitantem hortantur et compellant, Narra, inquientes, nobis aliquid* 7, 5. * κακῶς λέγειν *Male dicere: obtrectare* 1, 1. 28, 3. 4. * γράμματα — ὡς πάρεστι παρ' Ἀντιπάτρου — λέγοντα — *Litteras — allatas eſſe ab Antipatro, in quibus ſcriptum ſit* 23, 2. Vid. Kuhnius ad Pauſan. 2, 27 p. 173, et Raphelius ad Marc. 15, 28. * μή λέγεταί τι καινότερον; *Num fertur quid noui?* 8, 1: et mox καὶ μὴν ἀγαθά γέ ἐστι τὰ λεγόμενα; *At laeta ſaltem et bona ſunt quae feruntur?* Verba ἐπιβαλὼν ἐρωτᾷν ita diſtingui iubent * ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτοῦ λεγομένοις — πρᾴως διαλέγεσθαι *De maledictis quae in ipſum conferuntur, — aequo ore loquitur* 1, 1.

Λειτουργεῖν· οὐδὲ τὰς λειτουργίας ὅσας λελειτούργηκε *Neque reliqua munera quibus functus ſit* 23, 4.

Λειτουργίαι *Munera*, h. e. negotia quae ſuſcipiuntur, ſumtus qui fiunt, reip. cauſſa 23, 4. Quod genus erat ἱπποτροφία, χορηγία, γυμνασιαρχία, τριηραρχία. vid. Xenoph. Oecon. 2, 6. Atque tale negotium ſuſcipere, tales ſumtus facere, dictum eſt λειτουργεῖν. Erant eorum qui munera obirent, Athenis tum mille et ducenti. vid Harpocration in χίλιοι διακόσιοι. Caeterum de orthographia huius verbi praecipit Moeris Atticiſta hunc in modum: ληιτουργεῖν, διὰ τοῦ η, Ἀττικῶς· διὰ δὲ τῆς ει διφθόγγου, Ἑλληνικῶς. λήϊτον γὰρ τὸ δημόσιον. vbi vid. Pierſonus, et Valquenarius Lectt. Ammon. p. 144 ſſ.

Λέπρα *Lepra:* genus ſcabiei depaſcentis cutem 19, 1. Paullus Aegineta 4, 2 p. 133 Baſil. τούτων τῶν παθῶν ἑκάτερον τραχυσμὸς τῆς ἐπιφανείας ἐστὶν μετὰ κνησμοῦ καὶ ἀρτήξεως σώματος, ἐκ μελαγχολικοῦ χυμοῦ τὴν γένεσιν ἔχων. ἀλλ' ἡ μὲν λέπρα διὰ βάθους ἐπινέμεται τὸ δέρμα κυκλοτερῶς, μετὰ τοῦ φολιδοειδεῖς ἀφεῖναι λεπίδας.

Λεπτὸς *Gracilis: macer: male habitus* 26, 3.

Λευκοὶ ὀδόντες *Candiduli dentes* 5, 3.

Λέχος *Lectus puerperae* 16, 3. Ita legitur etiam apud Apollonium Argon. 2, 1014. Vid. Spanhemius ad Callim h. in Iou. 14. Lecti autem puerperarum credebantur polluere et contaminare homines. vid. locus Chryſoſtomi ab Caſaubono ad h. l. laudatus. Sic nec λεχῶ legi neceſſe eſt nec λέχη. Sed lectio MSS. ἐπὶ λέχει recte habet, quum permutatione Caſuum hoc in genere nihil ſit frequentius et ſolemnius.

Ληκύθια μικρὰ πάνυ *Ampullulae oppido ſ. male minutae* 10, 4.

Λήκυθοι *Vaſa vnguentaria* [λήκυθος μυρηρὰ Pollux 6, 105] *et olearia* [λήκυθος ἐλαιηρὰ Pollux 10, 62] quibus vtebantur veteres vel in gymnaſiis vel in balneis. vid. Eſchenbachius de vnctt. gentil. p. 513: vbi p. 483 etiam ſpecies lecythi extat. * ἐκ τῆς ληκύθου ἔλαιον καταχεῖν *E lecytho oleum fundit* 16, 2. * Θυριακαὶ τῶν στρογγύλων λήκυθοι *Thyriacae lecythi rotundae* 5, 4.

Λίαν λυπρὸν ἀργύριον *Numi argentei opido tenues et leues* 4, 3.

Λίθος *Lapis* 15, 2. 16, 1. 2.

Λιθοκόλλητα ποτήρια *Gemmata potoria* 23, 2.

Λιπαροὶ λίθοι *Lapides vncti: lapides vnguine delibuti* 16, 1. Ab Luciano Alex. 20 p. 238 To. 2 talis lapis vocatur λίθος ἀληλιμμένος. Verba eius haec ſunt, de Rutiliano: τὰ δὲ περὶ τοὺς θεοὺς πάνυ νοσῶν —

καὶ εἰ μόνον ἀληλιμμένον τοῦ λίθον ἢ ἐστεφανωμένον θεάσαιτο, προσπίπτων ἀεὶ, καὶ προσκυνῶν, καὶ ἐπιπολὺ παρεστὼς, καὶ εὐχόμενος καὶ τἀγαθὰ παρ' αὐτοῦ αἰτῶν.

Λογίζεσθαι *Imputare: expenſum ferre* 10, 1. Quod fere ἐλλογεῖν dicitur. Heſychius: ἐλλόγει· καταλόγισαι. nam ſic legi debet, non καταλόγησαι. Gloſſa petita eſt ex ep. ad Philem. 18. Ad quem locum Heſychii Albertus attulit e Lex. MS. Reg. haec, quae eodem pertinent: ἐλλόγει· ἀντὶ τοῦ λελόγισαι [leg. λόγισαι]. καὶ ὁ ἀπόστολος, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει, ἀντὶ τοῦ, ἐμοὶ εἰς χρέος τοῦτο λόγισαι. * λογισάμενος ταῖς ψήφοις *Quum computat rationem calculis* 14, 1. * λογιζόμενος πρός τινα *Quum rationes putat cum aliquo* 24, 2. Matthaeus c. 18, 24 et c. 25, 19 dicit συναίρειν λόγον μετὰ —.

Λογοποιεῖν *Rumuſculos vanos et falſos confingere et diſſipare: famigerare* 8, 4. * ὁ λογοποιῶν *Famiger: famigerator* 8, 1. Heſychius: λογοποιήσαντες· πλασάμενοι λόγους ψευδεῖς.

Λογοποιία *Famigeratio* 8, 1.

Λογοποιὸς *Famiger: famigerator* 8, 1. Heſychius: λογοποιός· ὁ λόγους τινὰς καὶ μύθους συντιθείς. De reliquis huius vocabuli ſignificatibus vid. Pierſonus ad Moerida p. 244

Λόγος· τρέψομαι δὲ ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον *Sed conuertam me iam ad rem ipſam* prooem. 4. * πρῶτον μὲν οὖν ποιήσομαι τὸν λόγον *Faciam igitur initium: atque primo quidem dicam* prooem. 4. * προσποίησις πράξεων καὶ λόγων *Simulatio diſſimulatioue in factis et in dictis* 1, 1: et προσποίησίς τις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐνοίας *Quum quis dicit aliquid et facit, modo vt amicus aliis videatur iiſque fauere et cupere* 13, 1. * τὸ ὅλον δεινὸς τῷ τοιούτῳ τρόπῳ τοῦ λόγου χρῆσθαι *Omnino vtitur vocibus his ſ. tali oratione* 1, 3. Sic 26, 2 δεινὸς τοῖς τοιούτοις τῶν λόγων χρήσασθαι *Solet in ore habere huiuſmodi voces:* et ibid 3 σοβεῖν τοὺς τοιούτους λόγους *Incedens iactat voces has.* * ἐμπεσόντος λόγου τίς εἴη βέλτιστος *Exorta forte quaeſtione quis eſſet optimus* 2, 1. * διήγησις λόγων μακρῶν καὶ ἀπροβουλεύτων *Vſurpatio ſermonum longorum et temerariorum* 3, 1. * ὑπομονὴ αἰσχρῶν ἔργων καὶ λόγων *Quum quis ſuſtinet turpia facere et dicere* 6, 1. * ἀκρασία τοῦ λόγου *Intemperantia ſermonis* 7, 1. * προσδιηγήσασθαι — οὓς ποτε λόγους αὐτὸς εἶπεν εὐδοκιμήσας ἐν τῷ δήμῳ *Refert etiam — quid ipſe aliquando dixerit in concione, applaudente populo* 7, 4. * εἰσὶ δ' οἳ καὶ πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος πόλει; αἱροῦντες, παρεδειπνήθησαν *Sunt etiam qui, narrantes oppida vi capta eſſe, domicoenio afficiantur* 8, 4. * τὸν λόγον ἐπεντείνειν *Rumorem increbeſcere* 8, 2. * σύνθεσις ψευδῶν λόγων καὶ πράξεων

Confictio dictorum vanorum factorumque 8, 1. * δοκῶ μοὶ σὲ ἐυωχήσειν καινῶν λόγων *Videor mihi narrare tibi poſſe noua* ſ. *res nouas* 8, 1. * αἱ ἀναφορὰι τῶν λόγων τοιαῦταί εἰσιν ἀυτῷ *Remittit ad auctores eorum quae dicit, illos* 8, 2. * βραδυτὴς ψυχῆς ἐν λόγοις καὶ πράξεσιν *Tarditas animi in dictis et in factis* 14, 1. Ita 15, 1 ἀπήνεια ὁμιλίας ἐν λόγοις *Conſuetudo moroſa quae ſe oſtendit in dictis* ſ. *in verbis*: et 28, 1 ἀγὼν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις *Quum animus ſtudet in ſermonibus malus eſſe*, h. e. *quum quis ſtudioſe et vnice hoc agit, vt detrectet alios et de iis male loquatur.* * ἐγκαλεῖν τῷ γράψαντι τὸν λόγον *Accuſat, vituperat, auctorem orationis* 17, 3. * γράψαι ἀυτῷ [l. ἀυτὸ] εἰς λόγον *Referre in rationes* 24, 3.

Λοιδορεῖσθαι· κακῶς ἀκῦσαι καὶ λοιδορηθῆναι δυνάμενος *Non commouetur, quod male audiat et conuiciis proſcindatur* 6, 1. * Sed 6, 3 λοιδορυμένων ita accipi debet, vt περίςατοι dicantur ipſam turbam circumſtantem, certe partem eius, conuiciis proſcindere. nam hoc faciunt praeſtigiatores aliique iſtius generis homines, vt oblectent ſcilicet turbam ſpectatoreſque plures pelliciant. Cf. Kuſterus V. M. 1, 62 ſ.

Λοιδορία· τὸ ςόμα ἔυλυτον ἔχοντες πρὸς λοιδορίαν *Os promtum habentes et paratum ad iacienda conuicia* 6, 5.

Λοιποὶ *Reliqui* 11, 1.

Λοπὰς *Patina* 10, 2. Ita in Gloſſ. vett. explicatur. Heſychius: λοπάς· τὸ τήγανον. Thomas Magiſter: λοπάδιον, ὀυχὶ λοπάς. quam obſeruationem hominis refellere conati ſunt eius interpretes, maxime Trillerus, p. 583, ſed locis ſcriptorum non ſatis idoneorum.

Λέεσθαι τῷ ψυχρῷ *Lauare ſe frigida* 28, 3. * κατὰ κεφαλῆς λύσασθαι *Caput ſibi lauat* 16, 4. * ὅτι λέλυται *Se lauiſſe* 9, 3. Thomas Magiſter: λῦμαι πάντες Ἀττικοὶ, καὶ λύμενος, καὶ λῦσθαι· ad quae verba comparanda nota Sallierii.

Λύκων *Lyco*: nomen mancipis 8, 2.

Λυπεῖν· ἐπίτευξις λυπῦσα τὺς ἐντυγχάνοντας *Conſuetudo moleſta iis quibuſcum congrediare et verſere* 12, 1.

Λύπη *Moleſtia* 19, 1. 20, 1.

Λυπρὸν ἀργύριον *Tenue et leue argentum* 4, 3. Λυπρὸν enim dicitur *quicquid in ſuo genere vile eſt et tenue.* vnde λυπρὸς ab Heſychio et ab Pſeudodidymo [ad Odyſ. ν', 243] explicatur per ἐυτελής.

Λύσανδρος *Lyſander* 7, 3. Eo duce Lacedaemonii vicerunt claſſem Athenienſium ad Aegos Thraciae flumen.

Λυσιτελεῖν *Prodeſſe: vtilem eſſe* 10, 2.

Λύχνος *Lucerna* 18, 2.

M

Μαγειρεῖα *Popinae:* loca publica vbi obſonia cocta venduntur 6, 4. Thomas Magiſter: μάγειρος, καὶ σιτοποιὸς, καὶ ὀψοποιὸς, δόκιμα· μαγειρεῖον δὲ ἀδόκιμον —. vbi vid. interpretes.

Μαγειρεύειν *Cocum, popam, eſſe* 6, 2. Etiam Cicero Off. 1, 42 hanc artem ponit in artibus minime probandis, quae ſint miniſtrae voluptatis. Liuius 39, 6 *tum coquus, viliſſimum antiquis mancipium, et aeſtimatione et vſu, in pretio eſſe, et quod miniſterium fuerat, ars haberi coepta.*

Μαίνεσθαι *Furere: furioſum eſſe* 16, 4.

Μακεδονία *Macedonia:* regio Graeciae inter Thraciam et Theſſaliam 8, 3. 23, 2.

Μακρὸς ἀνδριὰς *Magna ſtatua* 27, 2. * λόγοι μακροὶ *Sermones longi* 3, 1. * μακρὰ ὁδὸς *Longinquum iter* 12, 2.

Μαλακισθῆναι *Languere e via* 1, 2.

Μαλακῶς· ὡς μαλακῶς ἐσθίεις *Lautos vero cibos! quam laute acciperis!* 2, 4.

Μᾶλλον *Magis: potius* 1, 5. 25, 4. * μάλιστα μὲν *Fere:* ſequentibus particulis εἰ δὲ μὴ 9, 2: et ſimpliciter 18, 3: vbi vid. notas.

Μανθάνειν ῥήσεις *Ediſcit locos e poetis* 27, 1. * παρὰ τοῦ υἱοῦ μανθάνειν ἐπὶ τὸ δορὺ *A filio diſcere quomodo fiat conuerſio ad dextram* 27, 1. add. ibid. 2. * μεμαθηκότες *Qui cognouerunt rem* 12, 2. * καὶ ἂν ἀκούῃ αὐτοῦ, μαθήσεται *Quod, ſi velit ipſum audire, cognoſcere poſſit* 7, 1.

Μάντεις *Vates* 16, 3.

Μαρτυρεῖν *Teſtari: teſtimonium dicere* 12, 1.

Μάρτυρες *Teſtes* 14, 2. 18, 2.

Μασσᾶσθαι *Mandere* 20, 1: vbi μασσώμενον σιτίζειν eſt *Cibum communſum indere infanti in os.* vid. notas.

Μαστιγίας proprie *verbero, verberoſus*, μαστιζόμενος, vt interpretatur Heſychius: ſed 28, 2 κακὸς μαστιγίας eſt *homo peſſimus, homo nullius frugis.*

Μαστιγοῦσθαι *Flagellari: ſlagellis caedi* 12, 3.

Μασχάλαι *Alae* 19, 2. Eſt vocabulum Atticum, pro quo reliqui Graeci dicunt μάλαι· qua forma Attici vtuntur in ſola formula ὑπὸ μάλης. vid. Moeris h. v. ibique Pierſonus, Helladius Chreſtom. p. 3 et Pollux 2, 139.

Μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις *Pugnare cum hoſtibus* 25, 4. * *obiurgare: increpare: expoſtulare* 6, 2. 14, 2. 23, 5. * *rixari* 13, 2. Quo ſenſu legitur etiam Act. 7, 26. Nam Ex. 2, 13, narrat autem ibi Moſes eandem rem, Alexandrini interpretes habent διαπληκτίζεσθαι.

Μάχη *Pugna* 7, 4. 8, 1. 2. 25, 5.

Μέγας· ἔχων τοὺς ὄνυχας μεγάλους *Habens vngues longos* 19, 1. * μεγάλῃ τῇ φωνῇ λαλεῖν *Magna*

gna voce loquitur 4, 1. add. 6, 3. 5. * ἡττᾶσθαι μεγάλην δίκην *Amiſiſſe magnam cauſſam* 11, 2. * στέμματα μεγάλα *Coronae magnae* 21, 2. * Comparat. ἐπιθεῖναι μεῖζον φορτίον *Imponit maius onus* 11, 4. * μείζω τοῦ ποδὸς τὰ ὑποδήματα *Male laxi calcei* 4, 1. Vid. Heinſius ad Ouid. A. A. 1, 516. * Superlat. μεγίστη δὰς *Maxima fax* 3, 2. * τὰ μέγιστα *Res maximae* 4, 1.

Μεθύσκεσθαι *Vino ſe obruere* 11, 3. Heſychius: μεθύσκομαι· πληροῦμαι. intell. οἴνῳ.

Μεθύειν *Ebrium eſſe* 12, 4. Thomas Magiſter in vocab. μεθύση· — σὺ τοίνυν Ἀττικοῖς ἑπόμενος, ἐπὶ μὲν ἀρσενικοῦ, μεθύων λέγε —. vbi vid. Sallierius.

Μειδιᾶν *Renidere* 8, 1.

Μέλας· ὀδόντες μέλανες *Dentes nigri* 19, 2. * μέλαινα θρὶξ *Nigra coma* 2, 2. * ζωμοῦ τοῦ παρακειμένου — μελαντέρα ἡ χολὴ *Iuſculo appoſito — magis atra bilis* 20, 2.

Μελετᾶν *Se exercere equitando* 27, 2.

Μέλι ὑμήττιον *Mel Hymettium* 5, 3.

Μελιταῖος κλάδος *Melitaea ſoboles*, h. e. *catulus Melitaeus* 21, 2. Ab Luciano de merc. condd. 34 vocantur Μελιταῖα ſimpliciter: e quo loco quum appareat, quales fuerint iſti canes, eum placuit totum apponere: τὸ δὲ πρᾶγμα παγγέλοιον ἦν, κυνίδιον ἐκ τοῦ ἱματίου προκύπτον μικρὸν ὑπὸ τὸν πώγωνα, καὶ κατουρῆσαν πολλάκις, καὶ βαΰζον λεπτῇ τῇ φωνῇ (τοιαῦτα γὰρ τὰ Μελιταῖα) καὶ τὸ γένειον τοῦ φιλοσόφου (ſermo eſt de Theſmopoli Stoico) περιλιχμώμενον. Caeterum certum eſt, catulos hoſce ita dictos eſſe a patria; quae tamen vtrum fuerit Melite, inſula maris Adriatici, inter Dalmatiam et Italiam; an Melite, inſula maris Africi, inter Siciliam et Africam, incertum habetur. vid. Menagius ad Laërt. p. 247 et Berquelius ad Stephan. Byzant. p. 548.

Μέλλειν iunctum eſt hoc in libello Praeſenti Infinitiui, ita vt verti poſſit per *velle in animo habere*, vel per Futurum, quod vocant, periphraſticum. vid. 7, 1. 11, 3. 13, 2. 4. 14, 1. 20, 1. 23, 5.

Μεμψιμοιρία *Querela* 17, 1. Quod tamen Latinum vocabulum non omnino exhaurit vim Graeci. vid. Clericus A. C. 2, 2. 3. 22. Significatur enim a Theophraſto iſtud vitium quum quis non contentus ſorte ſua, eam deplorat temere et accuſat; quum quis etiam in ſecundis rebus quaerit et inuenire videtur, cur accuſare poſſit iniquitatem fortunae.

Μεμψίμοιρος *Querulus* 17, 1.

Μὲν fere ita poſitum eſt, etiam in hoc libello, vt ei reſpondeat δὲ, neque tamen vbique. Latine fere nequit reddi. vid. prooem. 1. 4. 3, 1. 3. 4, 1. 2. 5, 3. 9, 1. 2. 11, 3. 18, 3. 21, 2. 28, 1.

Μένειν ἔνδον *Se tenere domi* 22, 2.

Μερὶς *Pars ferculi: pars de coena* 17, 1. Solebant enim veteres, quum coenarent et epularentur, partes ferculorum mittere amicis abſentibus. Vid. Caſaubonus et Suartius ad h. l. Ab Charitone 2 p. 27 talis pars ferculi nominatur μοῖρα ἀπὸ τοῦ δείπνου· vbi vid. Doruillius.

Μέρος· τοῖς δὲ μέρος τοῦ πράγματος *Aliis partem rei narrat* 6, 3. * μὴ δοὺς τὸ μέρος *Quum ipſe pro ſe nihil ſoluerit* 9, 2. Θεωρικὸν autem ἀργύριον, ſic enim pecunia dicebatur quae pro ſingulis locis in theatro ſoluebatur, erant tum bini oboli, qui ciuibus inopibus ex aerario dabantur. vid. Meurſius Lectt. Att. 5, 12. * μέρος τῆς ἀγορᾶς *Pars fori* 8, 5. * τὸ μέρος *Pars virilis* 11, 4. Solebant enim legatis dari munera ab eo ad quem miſſi erant, ita vt legati ea diuiderent inter ſe. Vtramque in rem inſignis locus eſt apud Demoſthenem de f. legat. p. 171 To. 2. add. ibid. 4.

Μεσοπορεῖν *In medio mari eſſe: medium curſum tenere* 25, 2. Verbum hoc non extat in Theſauro Stephaniano. Sed gloſſam Heſychii idem Stephanus recte cenſuit reſtituendam ſic eſſe e Suida, μεσοπορῶν· μέσην ὁδεύων· quanquam apud Phauorinum quoque legitur μεσόπορον. Phrynichus p. 184 hoc verbum refert inter κίβδηλα, quo vſus tamen ſit Menander.

Μέσος· ἐκ τοῦ μέσου ἀπελθεῖν *E medio*, h. e. *concione*, *abire* 22, 1. * τὸ μέσον τῆς ἡμέρας 10, 4 et μέσον τῆς ἡμέρας 26, 2 *Meridie: medio die* Thomas Magiſter: μέσον ἡμέρας, καὶ μεσημβρία, καὶ μεσοῦσα ἡμέρα· μέση δὲ ἡμέρα, κοινόν. Herodianus p. 210 μέσον ἡμέρας, καὶ μεσημβρία, οὐχ ἡ μέση ἡμέρα. * μέσην κουρὰν κεκαρμένος *Medias comas tonſus* 26, 2. Vid. ſupra κείρεσθαι.

Μεστός· πολιῶν ἔσχηκας τὸν πώγωνα μεστὸν *Canis habes barbam plenam* 2, 2. * ἱμάτιον κηλίδων μεστὸν *Pallium maculis plenum* 19, 2.

Μετά· 1) cum Genitiuo. vt ἀλέσαι μετ' αὐτῆς *Molit cum ea* 4, 2. add. 16, 3. 21, 2. * προσποίησίς τις λόγων καὶ πράξεων μετ' εὐνοίας *Quum quis dicit aliquid et facit, vt videatur eſſe amicus aliis iiſque fauere et cupere* 13, 1. * μετὰ μαρτύρων *Adhibitis teſtibus* 18, 2. ὡς μετ' Ἀλεξάνδρου ἐστρατεύσατο *Se ſub Alexandro militaſſe* 23, 1. 2) Cum Accuſatiuo. vt μετὰ τὴν αὔριον *In perendinum diem* 13, 2. Poſſet etiam, ſaluo linguae ingenio, reddi *in craſtinum diem:* ni natura περιεργίας aliud ſuadere videretur.

Μεταβάλλεσθαι τὰ ἱμάτια χρηστὰ *Commutat pallia bona* h. e. *nondum*

nondum detrita 5, 3. * πρόσωπα μεταβεβληκότα *Vultus mutati* 8, 2.

Μεταδοῦναι κελεῦσαι καὶ αὐτῷ *Dare ſibi quoque hunc iubet eorum partem aliquam* 9, 3.

Μεταξὺ *Interea* 6, 3. 7, 1. * *dum loquitur: dum garrit* 7, 2. 4.

Μεταστραφῆναι *Oculos remouere corpus que totum auertere: oculos vultumque auertere* 11, 1.

Μεταφέρειν τὰ σκέυη *Loco mouet vaſa* 10, 2.

Μέτρον Φειδώνιον *Menſura Phidonia* 11, 5. Vid. infra Φειδώνιον.

Μὴ *Non* 1, 2. 4. 3, 1. 3 etc. * *ne*, vel ſimpliciter, ſequente Imperatiuo 15, 1: ſequente Coniunctiuo 1, 4. 7, 1. 18, 3: vel additis particulis ὅπως et ἵνα 10, 4. 11, 5. prooem. 3. 13, 3. 18, 2. 24, 3. * *num: an* 2, 4. 8, 1. * μὴ μόνον *Non ſolum* 5, 2.

Μηδὲ *Nec: ne quidem* 7, 2. 23, 2.

Μηδεὶς, μηδεμία, μηδὲν, *Nullus, a, vm* 1, 2. 5, 3. 6, 2. 10, 3. 18, 2. 26, 1. Scribitur etiam μηθεὶς — μηθέν. quam formam recepimus 10, 3. Vid. infra οὐδείς.

Μηδέπω *Nondum: necdum* 12, 4.

Μῆλα *Fetus arbutei edules*, exceptis nucibus et baccis 11, 2. Nam diſtinguuntur ibi ab καρύοις et ἀκροδρύοις. * *mala* 2, 3. Vbi iis iunguntur ἄπιοι.

Μήν· καὶ μὴν *At* 1, 3. 8, 1. * *quin etiam* 2, 5. 24, 3.

Μὴν *Menſis*: ἐν τῷ μηνὶ 10, 1 et κατὰ μῆνα 16, 3 *Singulis menſibus*. Vid. Salmaſius de Modo Vſurr. p. 61.

Μήτε — μήτε — *Neque — neque* — 3, 3. 10, 3.

Μήτηρ *Mater* 6, 2. 13, 2. 5. 19, 3. 28, 2. * ἡ μήτηρ τῶν θεῶν *Mater deum*, h. e. *Rhea* ſ. *Tellus*. 21, 3. Eius templum Athenis fuiſſe, e Pauſania docet Meurſius Athen. Att. 1, 10.

Μικρολογία *Sordida parſimonia: parca parſimonia: anguſtiae* 10, 1.

Μικρολόγος *Sordide parcus: parce parcus* 10, 1. 4. In Gloſſ. vett. vocatur abſolute *parcus*. recte. Nam, Seneca auctore [de benef. 2, 34], inopia ſermonis Latini effecit, vt etiam *parciſſimus* diceretur *parcus*.

Μικρός· μικροῦ πρίασθαι *Paruo emiſſe* 10, 1. * μικρὸν προπέμπειν *Paullulum proſequi* 5, 1. * λέγων ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλά ἐστι τοῦ ἐνιαυτοῦ *Quod haec quamuis parua, magnam tamen efficiant ſummam per annum* 10, 3. * ληκύθια μικρὰ πάνυ *Lecythi male paruae* 10, 4. * ἐλάττω τῶν μικρῶν τὰ ἱμάτια *Pallia male parua* ſ. *male breuia* 10, 4. * μικρὰ τὰ κρέα κόπτειν *Carnes concidere in minutas particulas* 10, 3.

Μικροφιλοτιμία *Studium* ſ. *aucupium honoris et gloriae e rebus paruis atque friuolis: ſtudium honoris ineptum* 21, 1.

Μικροφι-

Μικροφιλότιμος *Honoris inepte ſtudioſus: qui aucupatur honorem et gloriam e rebus paruis atque friuolis* 21, 1.

Μισεῖν· μεμίσηκα *Odi* 28, 2. * ὁ μισεῖν *Occultare, diſſimulare, odium* 1, 1. Vid. ſupra λαλεῖν.

Μισητὸς *Odioſus* 26, 3.

Μισθός· ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν οἰκεῖν *Conducititiam domum habere* 23, 4.

Μισθοῦσθαι· αὐλητρίδας μισθοῦσθαι *Tibicinas conducere* 11, 2. add. 22, 2. 3. * μεμισθωμένοι *Mercede conducti* 24, 2.

Μισθωτοὶ *Mercenarii* 4, 2.

Μνᾶ ἀργυρίου *Mina argenti* 21, 2. * χρέος τριάκοντα μνῶν *Debitum triginta minarum* 11, 5. Mina Attica conſtitit drachmis centum.

Μνᾶσθαι· μεμνῆσθαι *Meminiſſe* 1, 2. 24, 1: vbi tamen eſt non tantum *meminiſſe*, ſed etiam *commemorare*.

Μνῆμα *Monumentum: ſepulcrum* 14, 3. 16, 2. 21, 2.

Μόλις *Vix: aegre* 18, 2.

Μόνος *Solus* 8, 3. 14, 2. 19, 4. * μόνον *Tantum* 26, 1. * μὴ μόνον 5, 2 et οὐ μόνον 8, 4 *Non ſolum*.

Μοχλὸς *Obex: ſera* 18, 2. Non *peſſulus*. Nimirum apud veteres primo lignum fere ferratum et ſimile vecti opponebatur foribus, quod eas non ſineret aperiri. dicebatur Graece μοχλὸς, Latine *obex: ſera*. Sed deinde per μοχλὸν immittebatur ferrum breue, quod obicem affigeret poſtibus, prohiberetque, ne poſſet amoueri. vocabatur a Graecis βάλανος, a Latinis *peſſulus*. Vid. omnino Caſaubonus ad Aeneae Poliorcet. p. 1742 ſ. To. 3 Polybii Gronou. Vnde verba ἀπίστει, εἰ ὁ μοχλὸς εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλείαν ἐμβέβληται, redde, *An fores veſtibuli clauſae ſint obice*.

Μυεῖσθαι *Initiari: ſacris dei alicuius imbui* 25, 1.

Μυῖαι *Muſcae* 25, 4.

Μύρον *Vnguentum* 4, 1.

Μυροπώλιον *Taberna vnguentaria* 11, 3.

Μῦς *Mus* 16, 2.

Μυστήρια *Myſteria* 3, 2. 3. Intelleguntur *Myſteria maiora*, quae celebrata ſunt in honorem Cereris, et quidem Eleuſine, menſe Boëdromione, vt Theophraſtus ipſe oſtendit. Agebantur per dies nouem. quintus dies dicebatur ἡ τῶν λαμπάδων ἡμέρα. eo die et a feminis et a viris geſtabantur faces ardentes, etiam ponebantur ante fores. Ceres enim fertur quaeſiuiſſe Proſerpinam in Aetna geſtans facem ardentem. Scripſit de hoc Myſteriorum genere peculiarem libellum Ioh. Meurſius Lugd. Bat. a. CIↃIↃCXVIIII. quaternis.

N

Ναυμαχία *Pugna naualis* 8, 4.

Νεκρός· ἐπὶ νεκρὸν ἐλθεῖν *Ad cadauer accedere* 16, 2. * πόσους οἴει ἐξενηνέχθαι νεκροὺς *Quot putas elatos eſſe mortuos* 14, 3.

Νεόττια proprie *pulli:* deinde ita vocantur *liberi* 2, 3: ita tamen vt Deminutiuum ibi non tam aetatem teneram reſpiciat, quam blanditias potius Adulatoris augeat. Phrynichus p. 88 Νοσσὸς, νοσσίον, ἀμφοῖν λείπει τὸ ε. διὰ τοῦτο ἀδόκιμα. λέγε οὖν νεοττὸς, νεοττίον, ἵνα ἀρχαῖος φαίνῃ. Cf. Albertus ad Matth, 23, 37.

εἰς Νέωτα *Anno inſequente: anno proximo* 3, 2. Thomas Magiſter: ἐς νέωτα Ἀττικὸν — ἐς τοὐπιὸν δὲ κοινόν. Moeris: νέωτα, Ἀττικῶς· τὸ μέλλον ἔτος, Ἑλληνικῶς. Heſychius: νέωτα· εἰς τὸ ἐπιὸν ἢ μέλλον ἔτος.

Νήφειν *Sobrium eſſe* 6, 1.

Νικᾶν· πεζομαχίᾳ καὶ ναυμαχίᾳ νικῶντες *Quum narrant victorias terreſtres et nauales* 8, 4. Eleganter enim feciſſe aliquis dicitur ipſe id, quod narrat ab aliis factum eſſe. Quam formam loquendi, praeter Caſaubonum, illuſtrarunt Kuſterus ad Suidon p. 2 To. 2 inprimiſque Hemſterhuſius ad Tho. Mag. p. 188 ſ. * ὡς — ὁ βασιλεὺς μάχῃ νενίκηκε *Regem victorem e pugna diſceſſiſſe* 8, 2: vbi vid. notas. * νικήσας τραγῳδοῖς *Quum victor diſceſſit e certamine tragico* 22, 1. Sic enim legendum eſſe, non τραγῳδοὺς, infra docebitur in h. v. * νίκην νικήσας *Quum victor diſceſſit e iudicio* 17, 2. Neque enim opus eſt corrigi δίκην νικήσας. vid. notas.

Νίκη *Victoria:* de victoria in iudicio 17, 2.

Νομίζειν *Putare* 14, 4: vbi vid. notas.

Νουμηνία *Nouilunium* 4, 4: vbi vid. notas.

Νῦν· οἱ νῦν ἄνθρωποι Huius aetatis homines 3, 2. * Pro νῦν τῷ 23, 5 legi debet αὐτῷ.

Νύξ· τῆς νυκτὸς *Noctu* 3, 1. 4, 3. 14, 2.

Νυστάξαι *Dormitare* 7, 4.

Ξ

Ξενίζειν *Hoſpitio excipere: hoſpites habere domi* 20, 3.

Ξένια *Munera:* quae dabantur legatis ab eo ad quem miſſi erant 11, 4. Vid. ſupra vocab. μέρος.

Ξενοδοχία· διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι πρὸς τὰς ξενοδοχίας *Quod ſit anguſtior ad hoſpites excipiendos* 23, 4.

Ξένοι *Peregrini* 3, 2. 23, 1. 26, 4: vbi opponuntur τοῖς πολίταις. Idem fit 5, 2: vbi in notis animaduertimus, τοὺς ξένους εἰπεῖν ὡς δικαιότερα λέγουσι τῶν πολιτῶν dictum eſſe pro εἰπεῖν ὡς οἱ ξένοι —. Plura huius rationis exempla collegit Sommerus Miſcell. p. 34, loco Theophraſti non omiſſo. * *hoſpites* 5, 3. 9, 2. Erant enim hoſpites vel priuati,

priuati, vel publici. hos Athenis fere ciues opulenti excipere ſuiſque ſumtibus alere debebant. nam etiam ξενοδοχία erat in λειτουργίαις.

Ξυλίνη ταινία *Lignea taenia* 22, 1.

Ξύλα *Ligna: materies* 23, 2. Intellegitur materies apta et idonea ad fabricandas naues, quod genus abies, pinus etc. Liu. 45, 29 et epit. 47 vocat *naualem materiam.*

O

Ὁ, ἡ, τό· οἱ μὲν — οἱ δὲ — οἱ δὲ *Alii — alii — alii* 6, 3. add. ibid. 4. 5, 2. 8, 4: vbi eſt οἱ μὲν — οἱ δὲ — εἰσὶ δ' οἳ —. * fere certam rem, certam perſonam, indicat, vt 8, 1. 25, 4 etc. * Facit ſaepe periphraſin. vt τὰ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας *In concione ſ. publice acta et decreta* 4, 2: τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης *Fercula:* 2, 4: τὰ ἐκ γυναικείας ἀγορᾶς *Obſonia et vtenſilia* ibid. οἱ ἐν τῇ πόλει 2, 1. 5, 3. 8, 3 ſunt *qui in vrbe commorantur et habitant* h. e. non tantum πολῖται, ſed etiam ξένοι. 3, 2 τὰ ἐν τῇ γῇ *Sata.* 8, 2 οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν *Magiſtratus.* 23, 2 οἱ τεχνῖται οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ — οἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ *Vaſcularii Aſiatici — Europaei.* add. 9, 3. Sic 7, 2 οἱ καθ' ἕνα *Singuli* vt 3, 1 τὰ καθέκαστα *Singula.* 8, 3 τὸ τῆς τύχης *Poteſtas et imperium fortunae:* alii accipiunt de *leuitate, inconſtantia, crudelitate, impotentia fortunae.* per ſe non male. Sed ſequentia verba videntur magis confirmare alteram interpretationem. 25, 2 τὰ τοῦ θεοῦ *Caelum:* aut *mare.* Nam Articulus Genitiuis Nominum praemiſſus vel *rem ipſam et perſonam* indicat, vt τὰ τῶν ἠθῶν *Mores* 1, 4: vel *ea quae ad rem perſonamue pertinent quocunque modo.* ea quae ſint, reperiri debet indicio ſeriei orationis. vt τὰ τῆς θεοῦ apud Aeſchinem c. Timarch. p. 50 To. 2 eſt *aerarium:* et de f. legat. p. 279 τὰ τοῦ θεοῦ eſt *templum* Apollinis, ſicut Luc. 2, 49 τὰ τοῦ πατρός μου *templum* dei. * τὸ ἐκ τῆς πόλεως ἐφόδιον *Viaticum publicum* 11, 3. * τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια *Dionyſia ruſtica* 3, 3. * Nonnunquam Neutrum additur Infinitiuis, ad exprimenda vel nomina vel Gerundia. vt τὸ προοιμιάζεσθαι *Praefatio* prooem. 4: τὸ ζῆν *Vita* 3, 2: ἐν τῷ περιπατεῖν *Inter ambulandum* 24, 1. Add. 23, 5 διὰ τὸ ἐλάττω εἶναι *Quod anguſtior ſit.* * τοῦ pro τινος, 4, 3. * τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα *Etiam haec ſunt eiuſdem generis: quo pertinent etiam haec* 11, 5. Atque ſic accipienda arbitror verba 19, 3 καὶ τὰ τοιαῦτα. Quae quidem ab Theophraſto propterea adiecta videntur, quoniam ea quae ſequuntur, non reſpondent deſcriptioni δυσχερείας propoſitae. Intercedit tamen

iis cum ſuperioribus ſimilitudo quaedam hactenus, quia et ipſis offendi repeřiuntur oculi, aures, animus.

Ὅδε· περὶ τῦδε *De iſta re* 8, 1.

Ὁδὸς *Via* 4, 4. 16, 1. 17, 2. 18, 2. 22, 2. 23, 2. 24, 1. 2. * *iter* 12, 1. * ὁδοὶ *Viae* 4, 2. 11, 4.

Ὀδὺς· ὀδόντες λευκοὶ *Dentes candiduli* 5, 3. * ὀδόντες μέλανες καὶ ἐσθιόμενοι *Dentes nigri et exeſi* 19, 2.

Ὄζειν *Olere* 4, 1.

Οἴκαδε *Domum* 21, 2. 4. 22, 2.

Οἰκεῖοι *Neceſſarii: familiares* 4, 1. 20, 2. 28, 3. Primo vltimoque loco coniunguntur cum φίλοις.

Οἰκέτης *Seruus* 10, 2. 12, 3. * οἰκέται *Serui* 4, 1. 11, 4.

Οἰκεῖν *Habitare* 6, 2. 23, 5. 26, 5: vbi verba δεῖ αὐτὺς κἀμὲ τὴν πόλιν οἰκεῖν; verte *Eos vero et me oporteat vrbem incolere?* Conſtruitur vbique cum Accuſatiuo. Qua ipſa re confirmatur lectio ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν 26, 5.

ὐκ Οἰκητέον ἐςὶ τὴν πόλιν *Non eſt quod me cogat habitare in vrbe: poſſum hinc migrare alio* 26, 2.

Οἰκία *Domus* 2, 5. 4, 3. 6, 2. 7, 3. 8, 3. 9, 3. 10, 1. 16, 1. 2. 20, 3. 22, 3. 23, 5.

Οἴκοι *Domi* 11, 3.

Οἰκονομία· ὃν τρόπον οἰκονομίᾳ χρῶνται *Quomodo virtutes quiſque vitiaue oſtendat et proferat* prooem. 2. Nimirum οἰκονομία ſaepe ſignificat ſimpliciter *adminiſtrationem, diſpenſationem, moderationem, exercitationem*: vt οἰκονομεῖν non raro valet *moderari, regere.* Sic Xenoph. Memorr. 4, 3. 13 de deo mundum moderante, τόδε οἰκονομῶν· et Iſocrates ad Demonio. p. 5 Bat. πῶς τὸν ἑαυτῶν βίον οἰκονομεῖν· ſed p. 7 dicit, διῴκει τὸν ἑαυτῦ βίον. Et illo quidem Theophraſti loco contextus ſatis docet intellegi *exercitationem virtutum et vitiorum*: Iam οἰκονομίᾳ χρῆσθαι idem eſt quod οἰκονομεῖν. Itaque οἰκονομίᾳ χρῆσθαι apud Theophraſtum apparet eſſe *oſtendere, proferre, virtutes vel vitia.* Oratio enim ſic cohoeret. Theophraſtus ait, ſe velle exponere de ſingulis virtutibus et vitiis, et quidem ita, vt primo vim et naturam virtutis cuiuſque ac vitii declaret: deinde etiam oſtendat, quibus modis, qua ratione, virtus quaeque et vitium declaretur et prodatur.

Οἰκόσιτος *Mercenarius qui ſe ipſe alit, qui ſuo miniſtrat cibo* 22, 1. Heſychius: οἰκόσιτος· μισθωτὸς ἑαυτὸν τρέφων.

Οἰνάριον *Villum* 17, 1.

Οἰνοπωλεῖν *Vinum vendere* 11, 3.

Οἶνος *Vinum* 2, 4. 11, 3. 13, 2.

Οἰνοχόος *Pocillator:* puer qui pocula temperat et miniſtrat 19, 4.

Οἴομαι

οἴομαι *Puto* 14, 4. 8, 3: vbi vid. notas. Nam verba πῶς οἴεσθε; videntur ἐν παρενθέσει poſita, ſicut formula πῶς δοκεῖς; apud Ariſtoph. Plut. 742: vbi vid. Berglerus, etiam ad v. 879.

οἷος poſitum occurrit hoc in libello, vel ſimpliciter, vt 10, 2. vel praemiſſis Pronominibus τοιοῦτός τις, vt 1, 1. 2, 1. 4, 1. 5, 1. 6, 1. 7, 1. 8, 1. 10, 1. 12, 1. 13, 1. 14, 1. 15, 1. 16, 1. 18, 1. 19, 1. 20, 1. 21, 1. 22, 1. 23, 1. 25, 1. 27, 1: item verbis τοιόσδέ τις, vt 17, 1. 24, 1: et, addito Verbo Subſtantiuo, τοιόσδέ τις ἐστὶν, vt 28, 1. Sed 3, 1 eſt τοιοῦτός ἐστιν οἷος· et 9, 1. 11, 1. 26, 1 τοιοῦτος οἷος. Vbique Pronomen iſtud ſequitur Infinitiuus, ita vt οἷος reddi poſſit *qui ſolet:* ſed poteſt in vertendis formulis illis etiam Praeſens abſolute adhiberi. v. c. 1, 1 ὁ δὲ εἴρων τοιοῦτός τις οἷος προσελθὼν τοῖς ἐχθροῖς ἐθέλειν λαλεῖν, οὐ μισεῖν *Iron conuenit inimicos colloquiturque cum iis, diſſimulans odium* 10, 2 οἷος μεταφέρειν τὰ σκεύη *Loco mouet vaſa.*

ὀλιγαρχία *Oligarchia:* quum ciues pauci, non virtute praeſtantes caeteris, verum nobilitate generis diuitiiſque excellentes, hoc agunt, vt arripiant imperium ciuitatis, ea inuita, ſuiſque rationibus, non ciuium ſaluti, conſulant 26, 1. Vid. Vuolfius ad Iſocrat. Nicoclem p. 273 Baſil. mai.

ὀλιγαρχικὸς *Oligarchicus:* qui, praeſtans generis nobilitate et diuitiis, non virtute, affectat, cum aliis paucis ſui ſimilibus, imperium ciuitatis 26, 1. Pauus tueri conatus lectionem ὀλίγαρχος, quod etiam μόναρχος diceretur. recte. At μόναρχος eſt qui ſolus *imperat:* Theophraſtus autem loquitur de eo qui imperium *affectat.* hic non poteſt dici ὀλίγαρχος. Caeterum ὀλιγαρχικοῖς opponuntur apud ſcriptores Atticos paſſim δημοτικοί v. c. apud Aeſchinem c. Cteſiph. p. 445 To. 2.

τὸ ὅλον *Omnino* 1, 3. 10, 4.

Ὅμηρος *Homerus* 26, 1.

ὁμιλεῖν *Verſari* prooem. 2. 3. Declaratur eo fere aſſidua et familiaris conſuetudo. Conſtruitur cum tertio Caſu, et poſteriori loco iunctum ſibi habet verbum συνεῖναι.

ὁμιλία *Conſuetudo* 2, 1. 15, 1. Vid. Albertus Obſeruatt. N. F. p. 356.

ὀμνῦναι μέλλων — ὅτι καὶ πρότερον πολλάκις ὀμώμοκα *Iuraturus — ſe etiam antea ſaepe iuraſſe* 13, 3. Oſtendere vult περίεργος, ſe iam multis profuiſſe iureiurando. Moeris: ὀμνῦναι, Ἀττικῶς· ὀμνύειν, Ἑλληνικῶς. Phrynichus p. 12 ὤμοκε, τελέως ἀηθές· χρὴ γὰρ ὀμώμοκε λέγειν. * ὀμόσαι ταχὺ *Iurare facile et temere* 6, 1.

ὅμοιος· τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι *Imaginem eſſe ſimilem* 2, 5. * ἡ δὲ πονηρία οὐδὲν ὅμοιον *Improbitas*

bitas eiuſdem nil habet ſimile, h. e. *ſumma*, *ſingularis*, *eſt* 28, 2. * καὶ εἰσιόντα, φῆσαι σύκου ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ *Qui* [liberi] *vbi acceſſerint, eos ait adeo ſimiles eſſe parenti, vt ficus ſimilior eſſe fico non poſſit* 5, 2. Eſt enim forma loquendi contracta, pro ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ ἢ σῦκον σύκῳ. Cf. infra σῦκον.

ὁμοίως *Eodem modo* prooem. 1.

ὁμολογεῖν· μηδὲν ὧν πράττει ὁμολογῆσαι *Nihil eorum quae agit, prodit et profitetur* 1, 2. * *paciſci; conuenire cum aliquo de re aliqua:* aut omnino *promittere, polliceri* 1, 2. * ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος δικαίου εἶναι *Quum res aperte et manifeſte vera ſit* 13, 1.

ὁμοτρόπος· καὶ τοιαῦτα ἕτερα πρὸς τοὺς ξένους καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ὁμοτρόπους *Et eiuſmodi vocibus aliis vtitur apud hoſpites et apud ciues ipſius ſimiles* 26, 4: vbi vid. notas.

ὀνειροκρίται *Coniectores* [Cic. de diu. 2, 63] h. e. *ſomniorum interpretes* 16, 2.

ὄνομα *Nomen* 2, 1. 22, 1. * τοὔνομα 13, 3. * ὀνόματα *Nomina* 23, 4.

ὀνομαστὶ *Nominatim* 11, 2.

ὄνος *Aſinus* 4, 2.

ὄνυχες *Vngues* 19, 1.

ὄπισθεν *Pone* 18, 2: vbi opponitur τῷ ἔμπροσθεν.

ὁπλόμαχοι *Hoplomachi:* qui certant inter ſe et pugnant armis 5, 4.

ὄπτεσθαι· πότε αὐτὸν ὄψεται; *Quando ipſum viſurus ſit?* 5, 1.

ὅπως *Vt*: cum Indicatiuo, vt 10, 4. 21, 1: cum Coniunctiuo, 21, 2. 4. 23, 3. * ὅπως μὴ *Ne*: cum Optatiuo 18, 2: cum Coniunctiuo prooem. 3. 2: cum Indicatiuo 13, 2: 24, 3: vbi ante ὅπως intellegi debet ὅρα. qui Imperatiuus additus eſt 1, 4. * ὅπως ἂν *Vt* 7, 5. * ὅπως δέ σοι ἀπιστήσω ἢ ἐκείνου καταγνῶ, ἀπορῶμαι *Neſcio quomodo tibi non habeam fidem aut quomodo dubitem de eius fide*, h. e. *neque de tua fide dubito neque de illius grauitate* 1, 3.

ὁρᾶν *Videre: cauere* 1, 2. 4. 2, 2. 3. 8, 2. 11, 2. 25, 3. 4.

ὄρεξις *Cupiditas: auiditas* 21, 1.

ὀρθῶς· σὸν δὲ — εἰδῆσαι, εἰ ὀρθῶς λέγω *Tuum eſt — videre, an recte diſſeram* prooem. 4. * ἐπισημήνασθαι — ὀρθῶς *Acclamat — Recte* 2, 3.

ὀρίγανον *Origanum: cunila* 10, 3. Erat apud veteres in condimentis. Columel. 12, 8: quem locum Suartius laudauit.

ὁρίζεσθαι *Deſcribere* prooem. 4 7, 1.

ὁρμαθοὶ γραμματιδίων *Faſces magni litterarum* 6, 4. ὁρμαθὸς enim proprie eſt *ſerta e caepis ſimilibuſue rebus contexta*, vt Caſaubonus animaduertit. Sed deinde dicitur de *numero et multitudine aliarum rerum, eaque fere magna et continente.* vt ὁρμαθοὶ ἐρώτων *Magnus numerus,*

numerus, magna ſeries, Amorum, apud Anacreont. Odar. 32, 11.

ὀρνιθοσκόπος *Auſpex: augur* 16, 2. 19, 3.

ὅρος in libris philoſophorum valet fere *definitionem*, et diſtinguitur a τύπῳ h. e. *deſcriptione*. Theophraſtus H. PP. 1, 6 ἔκ ἀκριβολογητέον τῷ ὅρῳ, ἀλλὰ τῷ τύπῳ ληπτέον τὲς ἀφορισμές. Sed hoc in libello ὅρος et τύπος declarant vnum idemque h. e. *deſcriptionem*. Nam formulae 5, 1. 20, 1 ὅρῳ περιλαβεῖν· 9, 1 ὅρῳ λαβεῖν· et 14, 1 ὅρῳ εἰπεῖν idem ſignificant quod 11, 1 διορίσασθαι et 7, 1 ὁρίζεσθαι *Deſcribere*. * ὅροι 10, 2 ab Caſaubono accipiuntur de *finibus* et *terminis agrorum*, qui etiam apud veteres ſignabantur *cippis* ſ. *columellis*. Demoſth. de cor. p. 528 To. 2 ϛήλαις διαλαβεῖν τὲς ὅρες. Caſaubono, praeter alios, aſſentiri video Iungermanum ad Polluc. 3, 85. Salmaſius vero in de Modo Vſurr. c. 15 p. 638, cum quo facit etiam Meurſius Animaduerſſ. miſcc. 3, 21, contendit, ὅρες ibi eſſe *cippos qui ſoliti fuerint poni in agris oppigneratis*: quales agri dicti ſunt ἐϛιγμένοι, etiam ὑπόβολοι et ὡρισμένοι. Et *cippi* ipſi in quibus eſſent tituli [γράμματα], nominabantur ὅροι. Pollux 3, 85 ὅρες ἐφεϛάναι χωρίῳ· λίθος δ' ἦν ἢ ϛήλη τις δηλῦσα, ὡς ἔϛιν ὑπόχρεων τὸ χωρίον. add. locus Demoſthenis ab Salmaſio p. 639 allatus, et Harpocration in vocabb. ὅρος et ἄϛικτος. Mihi ita videtur. Per ſe vtramque rationem puto probari poſſe: ſed, habita ſeriei orationis linguaeque ratione, Salmaſianam praeferendam Caſaubonianae cenſeo. Nam primo ſic magis extat et apparet μικρολογία. Μικρολόγος cotidie ipſe viſit, an cippi ſint in agris oppigneratis ſalui, h. e. an cippi ſint in agris, et an tituli cipporum ſalui ſint et immutati; quum tamen plura habeantur et certiora iſtius rei argumenta. Deinde neſcio an cippi terminales dicti ſint ὅροι. Saepius etiam ſublati videntur lapides ex agris oppigneratis, quam lapides terminales. Caeterum ordo verborum apud Theophraſtum proprie hic eſt, καὶ ἐπισκοπεῖσθαι ὁσημέραι εἰ οἱ ὅροι διαμένυσιν οἱ αὐτοί.

ὀρφεοτελεϛαὶ *Orpheoteleſtae*: qui Initia ſ. ſacra arcana, quorum auctor Orpheus perhibetur, et quae τελεταὶ ὀρφικαὶ, etiam ὀρφικὰ, dicuntur, alios docent iiſque imbuunt 16, 3. Vid. Spanhemius ad Ariſtoph. Rann. 1061.

ὀρχεῖσθαι *Saltare* 6, 1. 12, 3. 15, 3.

ὅς, ἥ, ὅ *Qui, quae, quod* prooem. 2. 8, 3. Caeterum etiam Albertus Obſeruatt. N. F. p. 148 legit 18, 2 ἔχ ᾧ —.

ὁσημέ-

ὁσημέραι *Cotidie* 10, 2. 21, 3. Moeris: ὁσημέραι, Ἀττικῶς· καθημέραν, Ἑλληνικῶς.

ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιντο *Quot velim mihi ſint et tibi* 14, 4. Vid. ſupra γίνεσθαι. * ὅσα τυγχάνει γένη τρόπων τούτοις προσκείμενα *Quae vitia virtuteſue inſint in quoque* prooem. 2. add. 9, 3. 10, 1. 13, 1. 23, 1. 2. 4.

ὅστις *Qui: quicunque* 3, 3. * ὁτιοῦν *Quicquid etiam* 7, 1.

ὀστοῦν εἰς τὸν ζωμὸν *Os quo adiuvetur ius* 9, 2.

ὅταν *Quando: quum: vbi* 4, 2. 5, 3. 6, 3. 7, 2. 5. 11, 1. 16, 2. 18, 2. 22, 2. 24, 2. 26, 2.

ὅτι *Quod: quia* 2, 2. 3, 2 etc. * ſaepe redundat, vt ὡς, nec Latine reddi poteſt, quum referuntur alicuius verba, vt 2, 4. 17, 2. 24, 3. 26, 1. * 17, 3 Caſaubonus perperam volebat reponi ὅτε δεῖ κ. λ. pro ὅτι δεῖ —. Nam ὅτε dicitur quidem vt conſtat, de tempore, [vid. Albertus Obſeruatt. N. F. p. 339 ſ.] ſed cauſſam, quod ſciam, non reddit. Senſus loci eſt, *Quomodo vero, inquit? quod pecunia cuique ſua reddenda ſit?* —.

οὐ· οὐκ· οὐχ *Non* prooem. 1. 1, 3. 2, 2 etc.

οὐδὲ *Neque* prooem. 1. 6, 4. 7, 5. 23, 4.

οὐδεὶς — ἓν *Nullus — nihil* 1, 4. 2, 1. 4, 1. 8, 1. 15, 3. 24, 1. 28, 2. Phrynichus p. 76 οὐθεὶς, διὰ τοῦ θ, εἰ καὶ Χρύσιππος καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν οὕτω λέγουσι, σὺ δὲ ἀποτρέπου λέγειν. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι, διὰ τοῦ δ, λέγουσιν οὐδείς. Thomas Magiſter: οὐδεὶς, Ἀττικοί· οὐθεὶς, Ἕλληνες —. Atque ex his velim corrigant lectores ea quae diximus ad c. 2, 1 p. 20, hunc in modum, *formam Atticam — ſit communis et* Ἑλληνική. * οὐδεμία σοὶ χάρις *Ego vero gratiam tibi habeo nullam* 9, 3. Quae verba redolent vrbanitatem et elegantiam Atticam. Ἀναίσχυντοι vernaculi dicerent; ſit venia verbis; *thue du mir was anders.* * οὐδὲν λέγειν, quae formula occurrit 7, 1, vſurpatur de iis qui dicunt vana et falſa, vel certe ſuperuacanea neque ad rem pertinentia.

Οὐδέποτε *Nunquam* 17, 2.

Οὔτε — οὔτε *Neque — neque* 24, 2. Sed ter repetitur 10, 2. 15, 2. 3. 16, 2.

Οὗ *Vbi* 5, 3. * *quo* 13, 1.

Οὐλαὶ *Mola ſalſa* h. e. *far toſtum et ſale miſtum* 10, 3.

Οὖν *Igitur* prooem. 4. 1, 1. 8, 2. 12, 1. * ἀλλ' οὖν *At ſane* 8, 3.

Οὖς *Auris* 2, 5.

Οὐσία *Res: facultates* 17, 2. Vid. Albertus Obſeruatt. N. F. p. 51.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο *Hic, haec, hoc* 2, 1. 4, 3. 14, 1 etc. * τουτὶ, pro τοῦτο, 2, 4. * καὶ τοῦτο *Quin etiam: atque adeo* 6, 3: vbi vid. notas.

Οὕτω *Sic: eodem modo: tam: adeo* 1, 3. 12, 3. 16, 1. 17, 2. 18, 1. * οὕτως *Eodem modo: ſic* prooem 4. 8, 5.

Ὀφείλειν· χάριν ὀφείλειν *Gratiam debere* 17, 3. * τοὺς ὀφείλοντας αὐτῷ ἀργύριον — ἀπαιτεῖν τοὺς τόκους *Ab debitoribus — exigit vſuram* 18, 2. * ἀργύριον ὀφειλόμενον *Pecunia debita* 14, 3. * ἐρήμους δίκας ὠφλήκασιν *Ob deſertum vadimonium multantur* 8, 4. Solebat autem apud Athenienſes multari mille drachmis, qui vadimonium deſeruiſſet. Sic 12, 1 δίκην ὠφληκὼς ἐγγύης dicitur *is qui ſpopondit pro aliquo, et, quoniam is pro quo ſpopondit, non eſt ſolvendo, damnatus eſt vt ipſe creditori ſatisfaciat pecuniamque reddat.* Eſt formula fori Attici. Moeris: ὦφειλε δίκην λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἡττήθη δίκην. vbi vid. Pierſonus. Timaeus Gloſſ. Platonn. ὄφλειν· ἡττᾶσθαι ἐπὶ δικαστηρίῳ· ad quem locum vid. notas Ruhnquenii.

Ὄφις *Serpens* 16, 1: vbi vid. notas. Nam capta a veteribus eſſe auſpicia ex ſerpentibus in domo viſis, intellegitur ex iis quae habet Suidas in vocab. οἰωνιστική· Vocabatur pars iſta diuinationis οἰκοσκοπικὸν οἰώνισμα, de quo ſcripſerat Xenocrates. vid. Suidas in Ξενοκράτης.

Ὀχεῖσθαι ἐφ' ἵππου *Vehi equo* 27, 2.

Ὄχλος *Turba: multitudo* 26, 2. * περιΐστασθαι τοὺς ὄχλους *Colligere circa ſe turbam* 6, 3.

Ὀψὲ γενέσθαι αὐτὸν *Se veſperi domum reueniſſe* 1, 2. Thomas Magiſter: πρωΐ, καὶ ὀψέ· οὐ πρωΐας καὶ ὀψίας.

Ὀψιμαθὴς *Sero diſcens* 27, 1. In Gloſſ. vett. explicatur per *cunctator*. non inepte.

Ὀψιμαθία *Sera eruditio* [Gellius N. A. 11, 7] 27, 1. Comprehendit autem Theophraſtus hoc vocabulo non tantum ipſam eruditionem ſeram, ſed etiam vitia ſerae eruditionis. id quod, et deſcriptio declarat, et exempla ſubiecta docent.

Ὄψον *Obſonium:* h. e. quicquid cum pane comeditur, quod genus carnes, olera 11, 5. 28, 3.

Ὀψωνεῖν *Obſonare* 9, 2. 10, 3. 11, 2. 18, 2. 22, 2. * τὰ ὠψωνημένα *Obſonia emta* 11, 2.

Π

Παθήματα *Vitia* prooem. 4.

Παιδαγωγὸς *Paedagogus:* cuſtos atque comes puerorum ingenuorum aſſiduus 9, 2.

Παιδάριον *Puerulus: ſeruulus* 11, 4.

Παιδεύεσθαι *Inſtitui* prooem. 1. Pertinet ad omnem *diſciplinam*, et *publicam* et *priuatam*.

Παιδιὰ 11, 1 pertinet cum ad verba, *Iocus*, tum ad facta, *Ludus*.

Παιδίον *Infans* 20, 1. * τὰ παιδία *Liberi* 2, 3. 5, 2. 7, 5. 14, 3. 16, 3.

Παιδοτρίβαι *Paedotribae:* qui adoleſcentes docebant artem luctandi aliaſque ſimiles 7, 3.

Παίζειν μακρὸν ἀνδριάντα 27, 2 eſt aut omnino *ſe exercere ad ſtatuam magnam*, tanquam gladio; aut ſingulatim *tranſilire ſtatuam magnam.* nam qui hoc faciunt, ii videntur ſtatuam quaſi illudere. Iam quum dicatur παίζειν τινὰ *Illudere* ſ. *ludere aliquem:* quidni dici recte poſſit παίζειν ἀνδριάντα?

Παῖς *Puer* h e *ſeruus* 2, 5. 8, 1. 11, 5. 12, 3. 13, 1. 14, 3. 18, 1. 2. 21, 2. 23, 5. 24, 3. 25, 2. 3. * παῖδες *Pueri* ingenui 7, 3.

Πάλαι *Dudum* 7, 2.]

Παλαιστρα *Palaeſtra:* locus in quo veteres ſe exercebant luctando 5, 4. 7, 3.

Παλαίστρικὸς κόνις *Palaeſtricus: puluis* 5, 4. Vid. ſupra κόνις. Phrynichus: p. 102 παλαιστρικὸς Ἄλεξιν φασὶν εἰρηκέναι. ὁ δὲ ἀρχαῖος παλαιστικὸν λέγει. Thomas Magiſter: παλαιστρικὸς Ἄλεξις εἶπε· σὺ δὲ, παλαιστικὸς —. vbi vid. Sallierius.

Παλαίω. παλαίειν *Luctari* 14, 3. * καὶ παλαίων ἐν τῷ βαλανείῳ πυκνὰ τὴν ἕδραν στρέφειν *Et, veluti luctans, in balneo crebrius nates agitat* 27, 3. Vid. ſupra vocab. ἕδρα.

Παλιλλογίαι *Dicta ante dictis contraria* 1, 4. Nam πάλιν in multis verbis compoſitis valet *contra.* Vid. Caſaubonus et Duportus ad h. l.

Πανδοκεῖον *Deuerſorium:* publicum recipiendis viatoribus et hoſpitibus, in quo omnia quae ad victum pertinent, habentur promercalia [Salmaſius de Vſurr. p. 350] 20, 2. Reiſquius putabat, verba ὅτι ψυχρὸν — τοὺς παρόντας pertinere ad Caput ſequens ponendaque eſſe poſt verbum ξυνημερεῖ. temere, credo. Nam quae commemorantur ibi ab ἀηδεῖ, ſunt ſane eiuſmodi, vt non libenter audiantur [ἔντευξις λύπης ποιητική] partim quia nota ſunt et tralatitia, vt κῆπος ἔχων λάχανα· partim ob foeditatem ineptam, vt ἡ οἰκία — πανδοκεῖον. Quo etiam pertinet, quum quis paraſitum iubet oblectare hoſpites, qui nequeant ferre paraſitorum ineptias. Deinde verba illa non poſſunt referri ad Characterem μικροφιλοτιμίας. nam πανδοκεῖα, verbi cauſſa, apud Athenienſes ponebantur in infamia [vid. 6, 2], vt nemo, niſi inſanus, videatur eo illuſtrari voluiſſe ſeque iactare, quod domus ſua eſſet πανδοκεῖον.

Πανδοκεύειν *Cauponem eſſe* 6, 2. Habita autem fuiſſe πανδοκεῖα cum ipſis cauponibus infamia, adeo vt ne ſerui quidem paullo liberaliores illuc

illuc intrarint, apparet abvnde e locis Platonis atque Iſocratis, quae laudarunt Caſaubonus et Suartius.

Πανήγυρις *Coetus hominum magnus quiuis.* vnde 6, 3 οὐκ ἄλλως θεωρεῖσθαι ἀξιῶν τὴν ἀπόνοιαν αὐτοῦ ἢ ὅταν ᾖ πανήγυρις *Neque aliter inſaniam vult ſpectari ſuam, quam circumfuſa magna hominum multitudine.*

Παντοδαπαὶ φύσεις *Varia ingenia: varii homines ingenii* prooem. 2. Heſychius vocabulum παντοδαπὸς interpretatur per παντοῖος et διάφορος.

* Παντοποιὸς *Audax: promtus et paratus ad audendum quiduis* 6, 1. In Theſauro Stephaniano non extat hoc vocabulum.

Πάνυ· πάνυ ταλαίπωρον αὐτῶν ἐστι τὸ ἐπιτήδευμα *Omnino miſera eſt eorum vita* 8, 5. * ληκύθια μικρὰ πάνυ *Lecythi male paruae* 10, 4: vbi non reperio cur Geſnerus edere maluerit ἐκ ληκυθίων πάνυ μικρῶν, quum etiam apud Xenoph. Memorr. 1, 3. 6 legatur τοῦτο ῥᾳδίως πάνυ ἐφυλάττετο. Numeri quoque fauent magis alteri ordini verborum.

Πάππος *Auus* 19, 1.

Παρά· 1) cum Genitiuo. vt γράμματα ὡς πάρεστι παρ' Ἀντιπάτρου *Litteras allatas eſſe ab Antipatro* 23, 2. * κομίσασθαι παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους *Emit ab Archia ſalſamenta eaque domum refert ipſe* 4, 4. add. ibid. 3. 11, 3. 18, 3. * παρὰ τοῦ υἱοῦ μανθάνειν *Ab filio diſcit* 27, 1. add. ibid. 2. * ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων *Si pecunia collata fuerit ab amicis* 17, 3. * συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτάνεων ὅπως — *Mandari ſibi iubet a Prytanibus vt* — 21, 2. 2) Cum Datiuo. vt παρ' αὑτῷ *Domi ſuae* 20, 2. * δειπνεῖν παρ' ἑτέρῳ *Coenat apud alium* 9, 1. * Sed 4, 1 τοῖς παρ' αὑτῷ ἐργαζομένοις — ἐν ἀγρῷ, verba ἐν ἀγρῷ ſunt interpretamentum verborum παρ' αὑτῷ· vt 8, 3 παρὰ τούτοις explicatur per ἐν οἰκίᾳ. 3) Cum Accuſatiuo. vt παρ' αὑτὸν καθίσαι *Iuxta ſe collocat* 5, 2. add. 21, 1. * παρὰ τὸ προσῆκον *Temere et nullo iure* 17, 1. * παρὰ πότον *In conuiuio: inter pocula* 27, 1. Sic legitur etiam apud Aeſchin. de f. legat p. 296 To. 2: qui c. Timarch. p. 72 pro eo habet ἐν τῷ πότῳ.

Παραγγέλλειν *Imperare* 13, 2. Eſt enim verbum proprium quod de imperatoribus atque ducibus adhibetur. Exempla apud Xenophontem, Polyaenum, alioſque, inueniuntur paſſim.

Παραγίνεσθαι· ἄρτι παραγεγονέναι *Se modo domum reueniſſe* 1, 2. * παραγεγονὼς ἐξ αὐτῆς τῆς μάχης *Qui redierit ex ipſa pugna* 8, 1. * παραγενέσθαι αὐτὸν

αὐτὸν εἰς Μακεδονίαν *Veniſſe eum in Macedoniam* 23, 2. * ἵνα παραγένηται *Vt adſit* h. e. *vt funus curet* 14, 2. Vid. Kirchmanus Fun. Rom. 1, 7 ff. *Adeſſe* eodem ſenſu legitur apud Terent. Andr. 1, 1. 80.

Παραδείγματα *Exempla* prooem. 3.

Παραδειπνεῖσθαι *Coenam perdere: coena priuari: domicoenio affici: coena comeſa venire* 8, 4. Vid. ad h. l. Caſaubonus et ad Athen. p. 717.

Παράδοξόν μοι τὸ πρᾶγμα *Mira narras: incredibilis mihi videtur res* 1, 3. Ita Pſ 118, 22 in reliquiis Aquilae eſt παράδοξος· ſed οἱ ὁ et Sym. habent θαυμαστός. Et apud Cebetem alicubi [p. n. 194] coniuncta extant παράδοξον et ἄπιστον.

Παραθεᾶσθαι *Contendere: conferre: comparare* prooem. 2. Eodem ſenſu reperitur παραθεωρεῖν apud Xenoph. Memorr. 4, 8. 7: vbi ſ. 11 pro eo extat παραβάλλειν.

Παρακαθέζεσθαι *Aſſidere* 3, 1.

Παρακαθῆσθαι *Aſſidere* 14, 1. 23, 2. 25, 2. 26, 3.

Παρακαλεῖν *Inuitare: vocare* 11, 2: vbi conſtruitur cum Praepoſitione ἐπί. * ἐκ μακρᾶς ὁδοῦ ἥκοντας ἄρτι παρακαλεῖν εἰς περίπατον *Qui modo venerint e longinquo itinere, eos iubet ſecum deambulare* 12, 1. * παρακαλῶν ἐπὶ τοῦ ποτηρίου, ὅτι τέρψον τοὺς παρόντας *In coena eum* [paraſitum] *iubet oblectare conuiuas* 20, 2. Intell. ante ὅτι Infinitivus εἰπεῖν, qui latet quodammodo in Participio παρακαλῶν· vt c. 4, 3 ἀποδοκιμάζων, λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι —. * παρακληθεὶς πρὸς δίαιταν *Captus arbiter* 5, 2.

Παρακείμενος ζωμὸς *Appoſitum ius* 20, 2. * 2, 4. pro παραμένων legi debet haud dubie παρακειμένῳ *iuxta accumbenti*. Nam etſi in notis oſtendimus, magis probari nobis lectionem παρακειμένων· tamen, re diligentius conſiderata, praeoptandam putamus coniecturam Gronouii, quia non meminimus, παρακεῖσθαι eſſe ſimpliciter *accumbere*, quod κατακεῖσθαι dicitur. Et ex παρακειμένῳ librarii aeque facile facere potuerunt παραμένων, atque ex παρακειμένων.

Παρακολουθεῖν proprie *aſſequi pone ſequi, perſequi, proſequi*, vt παρέπεσθαι apud Xenoph. Apol. 27: opponiturque τῷ παραλείπεσθαι Non aſſequi, relinqui a tergo. vid. Albertus ad Heſychium p. 1519 To. 1. Sed prooem. 4 παρακολουθῆσαι valet *diligenter, ſtudioſe, legere et conſiderare*. vt apud Platon. Phaedon. 38 παρέπεσθαι καὶ ξυσκοπεῖν τὸν λόγον. De qua aliiſque ſimilibus notionibus verbi παρακολουθεῖν accurate diſputant. Raphelius et Kypkius ad Luc. 1, 3, et Gata-

Gataquerus ad Antonin. 5, 5 p. 144.

Παρακούειν *Clam ſublegendo ſermones aliorum cognoſcere* 8, 3.

παραλαβεῖν μάρτυρας *Adhibere teſtes* 14, 3.

Παραλείπειν *Praeterire: praetermittere* 7, 2. 17, 3.

Παραμένων 2, 4: vbi vid. notas, et verbum παρακεῖσθαι.

* Παραῤῥήγνυμι· φωνὴ παρεῤῥωγυῖα *Vox fracta* h. e. *quae ſupra modum intenta, iterum atque iterum abrumpitur* 6, 3. De quo vſu verbi Stephanus in Theſauro nil praecipit.

Παρασείειν proprie eſt manus *iactare manus*, vt ſolent ii qui properant. intell. τὰς χεῖρας. vid. Ariſtoteles de inc. animal. c. 3 quem locum illuſtrat Victorius Varr. Lectt. 22, 2. Sed 3, 3 valet *iactatis et demiſſis manibus fugere:* vt iam in notis oſtendimus. Nam genus hoc verborum, quae duplicem notionem continent, *praegnantia* Grammatici vocant, vt omnino frequens eſt, ita nec hoc in libello rarum reperitur, vt ἀνίστασθαι, ἀπαιτεῖν, σοβεῖν. vid. ſupra ἀνίστασθαι, et διαίρεσθαι.

Παράσιτος *Paraſitus:* qui, vt aſſentatur, ita dictis factiſque ridiculis oblectat alios, certe conatur oblectare, vt adhibeatur coenae et paſcatur 20, 3. Vid. omnino Athenaeus 6, 6 ſſ.

Παρασκευασάμενος λαμπρὸν ἱμάτιον *Amictus candido pallio* 21, 3.

Παρασκευαστικός· ἔντευξις τῆς ἡδονῆς παρασκευαστικὴ *Conſuetudo voluptatem afferre ſtudens* 5, 1. * ἀθεραπευσία σώματος λύπης παρασκευαστικὴ *Incuria et neglegentia corporis moleſta* 19, 1. Pro quo 20, 1 eſt λύπης ποιητική.

Παραστρέψαι τὸν τρίβωνα *Pallium detritum ſuſtollere et in ſinum contrahere:* ne terram vel pauimentum contingat, eoque inquinetur deteraturue ſcilicet 22, 4. Aliter interpretatus locum eſt Caſaubonus et cum eo Albertus Obſeruatt. N. F. p. 413.

Παρατηρεῖν *Obſeruare:* animo non malo 7, 2.

Παρατίθημι· μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι *Carnes in particulas minutas conciſas apponit* 10, 3.

Παρατρέχειν· ἐὰν παραδράμῃ γαλῆ τὴν ὁδὸν *Si tranſcurrerit muſtela viam* 16, 1: vbi vid. notas. Ariſtophanes Eccleſſ. 787 dicit διαίσσειν.

Πάρειμι· μὴ μόνον ᾧ πάρεστι βούλεσθαι ἀρέσκειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀντιδίκῳ *Non ſolum ei cui adeſt, vult placere, ſed etiam aduerſario* 5, 2. * γράμματα — ὡς πάρεστι παρ' Ἀντιπάτρου *Litteras — allatas eſſe ab Antipatro* 23, 2 * [δίκαις] παρεῖναι *Diem obire* 6, 4. * μαρτυρήσων παρεῖναι τοῦ πράγματος ἤδη κεκριμένου *Quum teſtis futurus eſt, venit, re iam iudicata* 12, 1. * παρὼν διαίτῃ *Captus arbiter* 12, 3. Duportus

portus quidem negat παρεῖναι διαίτῃ ſignificare *captum eſſe arbitrum*, ſed *intereſſe arbitrio, praeſentem eſſe quum cauſſa apud arbitros auditur et agitur.* At ſi παρακληθῆναι πρὸς δίαιταν 5, 2 eſt *arbitrum eſſe*; non video, quidni παρεῖναι διαίτῃ idem declaret, quum παρακληθῆναι certe nil ſit niſi παρεῖναι? Accedit quod maior ſit ἀκαιρία, ſi verba capiantur de ipſo arbitro. * οἱ παρόντες *Conuiuae* 13, 1. 20, 3. * ἐπαινεῖν παρόντας *Laudare praeſentes* 1, 1.

Πάρειμι *Praetereo* 4, 4. 6, 2. 11, 2. 16, 2. 28, 2.

Παρεμβαλεῖν κατηγορίαν κατὰ τῶν πληθῶν *Obiurgat multitudinem: inuehitur in multitudinem* 7, 4.

Παρέρχεσθαι *Praeterire* 2, 3. * *prodire in concionem: procedere* 21, 3. 26, 1.

Παρέχειν· πράγματά μοι μὴ πάρεχε *Noli mihi negotium faceſſere* 15, 1.

Παρεστάναι· παρεστὼς *Adſtans* 12, 3. * οἱ παρεστηκότες *Adſtantes* 25, 3.

Πᾶς· πάντες *Omnes* prooem. 1. 8, 2. 13, 3 etc. * πᾶσαι *Omnes* 17, 3. * πάντα *Omnia* 8, 2. 3 etc. * πᾶν μᾶλλον ἢ μάχεσθαι *Alia potius omnia curat et cogitat, quam pugnam* 25, 4. Intell. ποιεῖν.

Πάσσειν· τὰ δὲ κρέα ἀποτιθέναι ἁλσὶ πάσας *Et reliquias carnium victimae ſale adſperſas condit* 9, 1.

Πάσχειν δεινὰ ὑπὸ τῶν δικαζομένων *Valde vexari ab litigantibus* 26, 3. Loquitur enim ibi ὀλιγαρχικὸς iudex.

Πατὴρ *Pater* 2, 3. 5, 2. 13, 2. 3. 19, 1. 28, 1.

Πατρὶς *Patria* 28, 2.

Πατρῴα οἰκία *Paterna domus* 23, 4.

Παύεσθαι *Deſinere* prooem. 1. 2, 2. 11, 1. 19, 4. * παύσασθαι ἀρχαῖς πλησιάζειν *Non amplius conuenire magiſtratus* 26, 2. Caſaubonus vertit, *aditum — praecludamus*. At παύεσθαι eſt *deſiſtere*, non *arcere*. Neque opus eſt, vt verba illa cum ſuperioribus cohaerere putemus: quae erat Paui opinio.

Πεζομαχία *Pugna terreſtris* 8, 4: vbi πεζομαχίᾳ νικᾶν eſt *narrare victorias terreſtres.*

Πειρᾶν λαθεῖν τὴν σιτοποιὸν *Cauet et videt, ne conſpiciatur nec deprehendatur a piſtrice* 4, 2. * πειράσομαι — φανερὰ καταστῆσαι *Conabor — notare et deſcribere* prooem. 4.

Πέλεκυς *Securicula* 5, 2. Eſt ibi haud dubie vocabulum crepundiorum, vt ἀσκὸς, quae habuerint figuram formamque ſecuriculae.

Πέμπειν *Mittere* 18, 1. 2. * οἱ τιμῶντες καὶ πέμποντες εἰς τὰς ἑορτὰς *Amici qui mittunt diebus feſtis, honoris cauſſa, fercula dono* 15, 1.

Πέμπτος· ἤδη πέμπτην ἡμέραν ἥκοντα ἐκ Μακεδονίας *Qui iam ante quinque dies venerit e Macedonia* 8, 3.

Πέντε *Quinque* 23, 2.

Περὶ *De* prooem. 4. 4, 1. 8, 1. 2. 23, 1. 2. 28, 3.

Περιδέειν *Redimire* 21, 2.

Περιεργία *Curioſitas: nimia et ambitioſa induſtria:* quum quis ea facit, quae ab eo poſtulari nec poſſint a quoquam nec ſoleant, modo vt amare alterum et fauere ei videatur 13, 1.

Περίεργος *Curioſus: inepte et ambitioſe induſtrius* 13, 1.

Περιιδεῖν *Circumſpicere* 25, 2.

Περιϊστάναι· οἱ περιεστηκότες *Circumſtantes* 13, 3. * οἱ περιϊστάμενοι τοὺς ὄχλους *Qui collegunt circa ſe turbam:* vt praeſtigiatores et alii 7, 3. C. 8, 4 eſt περιστάσεις ποιεῖσθαι.

Περιιέναι *Circumire* 5, 4.

Περικαθᾶραι κελεῦσαι αὐτὸν σκίλλῃ ἢ σκύλακι *Luſtrare ſe iubet ſquilla aut catulo* 16, 4. Squilla enim et catulus ferebantur circa corpus eius qui luſtrandus erat.

Περιλαμβάνειν· ὡς ὅρῳ περιλαβεῖν *Si quis velit deſcribere* 5, 1. 20, 1.

Περιμεῖναι *Exſpectare* 11, 2.

Περιουσία τις ἀποφιλοτιμίας *Inſignis, ſingularis, quaedam contemtio honoris* 22, 1: vbi vid. notas.

Περιπατεῖν *Ambulare: deambulare* 16, 1. 19, 1. 20, 1. 24, 1. * *ire: pergere* 21, 2.

Περίπατος· παρακαλεῖν εἰς περίπατον *Eos iubet ſecum deambulare* 12, 2.

Περιῤῥαίνεσθαι *Se adſpergere* ſ. *corpus ſpargere aqua luſtrali* 17, 1. Quae aqua fiebat titione ex ara rapto et in aqua extincto.

Περισπογγίζειν *Cruorem ſpongia detergere* 25, 4.

Περιστάσεις ποιεῖσθαι *Collegere circa ſe turbam: circulos facere* 8, 4. Conf. Salmaſius de Foen. trapez. p. 252, et Hemſterhuſius ad Ariſtoph. Plut. p. 333.

Περιστέλλειν· περιστεῖλαι αὐτὸν *Contegit pallio corpus eius* 2, 4.

περιστεραὶ Σικελικαὶ *Columbae Siculae* 5, 4.

περιτρέχειν· ταῦτα πάντα περιδραμὼν ἐπισκέψασθαι *Obit et inſpicit iſthaec omnia* 18, 1. * 16, 1 pro περιδράμῃ recepimus παραδράμῃ.

πέρσης· αὐλαίαν ἔχουσαν Πέρσας ἐνυφασμένους *Aulaeum cui intexti ſunt Perſae* 5, 4.

πιθανὰ ὀνόματα *Probabilia nomina* 23, 3.

πιθανῶς σχετλιάζει *Vt fidem dictis* ſ. *orationi faciat, lamentatur* 8, 3.

πίθηκος *Simia* 5, 4.

πικρῶς σκώπτειν *Vti ſcommatis* ſ. *iacere ſcommata quae pergant ad amaritudinem, neque dulcia ſint iis, in quos iaciuntur* [Macrob. Saturn. 7, 3] 2, 3. Lectio ψυχρὰς redolet gloſſema et interpretamentum. nam ψυχρῶς σκώπτειν eſt *inepte cauillari, cavillationibus vti ineptis.* Hae

Hae autem cauillationes ſunt eaedem πικραί.

Πίνειν· ζωρότερον πιεῖν *Meracius bibit* 4, 2. * ἀριθμεῖν κύλικας ὅσας ἕκαστος πέπωκε *Numerat quot quiſque duxerit pocula* 10, 1. * κυκεῶνα πιεῖν *Cinnum bibiſſe* 4, 1. add. 20, 2. * ἅμα πιεῖν, προσερυγγάνειν *Quum bibit, ſimul ructat* 19, 3.

Πιπράσκειν *Vendere* 12, 2.

Πίπτειν· φοίνικες χαμαὶ πεπτωκότες *Palmulae caducae* 10, 2. * ἐπὶ γόνατα πεσὼν καὶ προσκυνήσας *Vbi pronis*, vel *poſitis, genibus veneratus fuerit* 16, 2. * ὁρῶν πίπτοντας *Quum videt cadentes* 25, 2. * πεσὼν τὴν κεφαλὴν καταισχῦναι *Cadit de equo et deturpat caput* 27, 2.

Πίσσα *Pix* 14, 4: vbi vid. notas. Verto et intellego locum, vt eum Pauus conſtituendum docuit, ſic: *Suaue vero! ſiderum pix eſt, quicquid etiam alii dicant.* Nam homo ſtupidus primo pluuiam ait iucundam eſſe et gratam, quam alii moleſtam ſibi dicant: deinde humores illos arbitratur eſſe particulas picis aſtrorum, quo quidem nihil inſulſius cogitari poteſt.

Πιστεύειν *Credere: verum putare: fidem habere* 1, 3. 4. 8, 2.

Πλειστάκις *Saepiſſime* 5, 3.

Πλευραὶ *Latera* 19, 2.

Πλέω *Nauigo* 25, 1.

Πληγὰς λαμβάνειν *Caedi flagellis: flagellari* 12, 3.

Πλήθη *Turba: multitudo: vulgus* 7, 4.

Πληθούσης ἀγορᾶς *Qua tempore forum frequens eſt* 11, 2. Vid. ſupra ἀγορά.

Πλὴν *Praeter*: ſequente Genitiuo 22, 1. 24, 1. * πλὴν ἢ σοὶ *Praeterquam tibi* 2, 1.

Πλησιάζειν ἀρχαῖς *Verſari cum magiſtratibus: conſuetudine magiſtratuum vti* 26, 2.

Πλησίον *Prope: iuxta* 3, 1. 5, 3. Conſtruitur cum Genitiuo.

Πλοκαὶ *Voces, ſermones perplexi*, vt Liuius 40, 5 vocat, h. e. dubii, incerti ambigui 1, 4. Ab Homero Odyſ. γ', 295 dicuntur μῦθοι πλοκίοι. certe et Euſtathius ibi legit πλοκίων et Heſychius. nam ſumta eſt e loco illo Homeri gloſſa, πλοκίων· πεπλεγμένων. Cicero Orat. 2, 86 appellat *integumenta diſſimulationis*, vt iam Caſaubonus animaduertit.

Πλώϊμον τὴν θάλατταν εἶναι *Mare eſſe nauigabile* 3, 2.

Πνεῦμα, *Ventus* 2, 2.

Πόθεν *Vnde* 8, 1.

Ποιεῖν *Facere* 5, 3. 16, 2. 19, 3. * φυγεῖν ποιῆσαι μεταξὺ χρηματίζοντας *Facit vt dum garrit, diffugiant, caeteri agentes inter ſe de rebus ſeriis et negotiis* 7, 2. add. 8, 5. 11, 1. * εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ *Si Iupiter fecerit pluuiam* 3, 2. Eſt forma loquendi Atticis propria. vid. Kuſterus ad Ariſtoph. Auu. 1501 et Victorius Lectt. Varr. 18, 14. * φακῆν — ἄβρωτον ποιῆσαι *Lenti-*

Lenticulas — facit vt edi nequeant 14, 3. * ἀποδοὺς μνᾶν ἀργυρίου, καινὸν ποιῆσαι ἀποδοῦναι *Quum ſoluit minam argenti, curat eam ſolui in aſpero* 21, 1. * μνῆμα ποιῆσαι *Monumentum facit* 21, 2: vbi etiam eſt στηλίδιον ποιῆσαι *Columellam* ſ. *cippum imponere.* * κεφάλαιον ποιῆσαι *Summam facere* 14, 1. 24, 2. * ποιῆσαι δέκα τάλαντα *Efficit ſummam decem talentorum* 23, 3. * Med. περιστάσεις ποεῖσθαι *Colligere turbam circa ſe* 8, 4. * ποιήσομαι τὸν λόγον *Dicam: diſſeram* prooem. 4.

Ποιητικὴ λύπης ἔντευξις *Conſuetudo moleſtiam afferens* 20, 1.

Ποῖός τις *Qualiſnam* prooem. 4. 20, 3. * ποίᾳ γὰρ οὐ στοᾷ, ποίῳ δὲ ἐργαστηρίῳ, ποίῳ δὲ μέρει τῆς ἀγορᾶς, οὐ διημερεύουσιν *Qua enim in porticu, qua in officina, qua in parte fori, non tranſigunt dies* 8, 5. * ποίᾳ ἡμέρᾳ με ἔτικτες; *Qua die me peperiſti?* 20, 2.

Πολεμικὸν σημαίνειν *Claſſicum canere* 25, 5.

Πολέμιοι *Hoſtes* 25, 2. 3. 4.

Πολιαὶ *Cani* 2, 2. Intell. τρίχες.

Πολλάκις *Saepe* prooem. 1. 8, 4. 13, 3.

Πόλις *Vrbs: ciuitas* 2, 1. 5, 3. 2. 3. 11, 3. 26, 2. 3. * *ciuitas Athenienſis* 26, 4.

Πολῖται *Ciues* 5, 2. 23, 2. 26, 3.

Πολυκλῆς *Polycles:* cui Theophraſtus inſcripſit Characteras prooem. 2. 3.

Πολυκοιρανίη *Multorum imperium* 27, 1. Heſychius: πολυκοιρανίη· πολυαρχία.

πολύς, πολλή, πολύ· ἐκ πολλοῦ χρόνου *Inde a longo tempore* prooem. 2: vbi vid. notas. * πολὺν τὸν ζωμὸν γεγονέναι *Magnam, cruentam, caedem fuiſſe* 8, 2. * πολὺν χρόνον *Diu* 15, 3. add. 25, 3. * πολλοὶ *Multi* 3, 2. 6, 4. * ἐξ ἀκριβείας πολλῆς *Magna cura* prooem. 2. * πολλὴ γῆ *Multum cretae* 10, 4. * πολλαὶ φύσεις *Multa ingenia* prooem. 1. * πολὺ πονηρότεροι *Multo peiores* 3, 2. * ἄχρις ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν *Ad magnam vſque laterum partem* 19, 2. * ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα πολλά ἐστι τοῦ ἐνιαυτοῦ *Haec quamuis parua, tamen magnam efficere ſummam per annum* 10, 3. * πολλὰ χρήματα *Magnae pecuniae* 23, 1. λάχανα πολλὰ *Olera multa* 20, 2. * πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγειν *Multa de re ipſa dicere* prooem. 4. add. 14, 2. 17, 3. * πολλὰ δεηθεὶς *Multum precatus* 17, 2. * Comparat. πλέιω χρόνον *Diutius* 6, 2. * πλειόνων ἢ τριάκοντα ἀνθρώπων καθημένων *Quum enim plus quam triginta ibi ſederent* 2, 1. add. 23, 2. * πλείω διδόντα *Qui plus licitetur* 12, 2. add. 13, 1. * Superlat. πλεῖστα *Plurima* 28, 3.

πολυσπέρχων *Polyſperchon:* amicus Alexandri M., qui, Antipatro mortuo, ſummam imperii accepit et tutor liberorum

berorum Alexandri factus eſt 8, 2.

πομπέυειν *Tranſuebi* 21, 2.

πομπὴ *Pompa* 26, 1. Vid. ſupra ἐπιμελεῖσθαι.

πονηρία *Improbitas* 28, 2.

πονηρός· ὡς πολὺ πονηρότεροί εἰσιν *Multo peiores eſſe* 3, 2.

ποππύζειν proprie dicitur de iis qui equos vel infantes voce et ſono aliquo blando demulcere conantur, quales ſoni et voces nominantur ποππύσματα, etiam ποππυσμόι. Suidas: ποππύσματα· κολακέιαι εἰς τὺς ἀδαμάςυς ἵππυς. Sed quia equi tum et infantes ſolent ſimul mulceri et palpari: ποππύζειν valet etiam *mulcere, palpare* vt 20, 1 Conf. Vueſſelingius ad Diod. Sic. p. 93 To. 1.

πορέυεσθαι *Proficiſci: ire: abire* 2, 1. 4. 4, 1. 7, 2. 10, 2. 11, 3. 13, 2. 14, 1. 16, 1. 2. 22, 3. 24, 2.

πορίζεσθαι· καὶ ἑτέρας ἀφορμὰς τοιάυτας πορίσασθαι *Aliaſque eiuſmodi occaſiones garriendi captat* 7, 2.

πορνοβοσκῆσαι *Lenonem eſſe: lenocinium facere* 6, 2. Fuiſſe autem lenones Athenis infames, cum ex eo patet, quod πορνοβοσκὸς dicitur de homine *ſceleſto* et *improbo*, vt apud Aeſchinem c. Timarch. p. 56. 79: tum ex hoc, quod non modo πονηρὸς et πορνοβοσκὸς coniunguntur ab ſcriptoribus Atticis, ſed etiam πονηρία et πορνοβοσκία. vid. Aeſchines c Cteſiph. p. 448 et p. 459 To. 2.

πόῤῥωθεν *Eminus: e longinquo* 5, 1.

ποσειδεὼν *Poſideon*: menſium auctumnalium tertius 3, 3. * Sed 28, 2 τῦ Ποσειδῶνος ἡμέρα ſunt *Kalendae Poſideonis*, Neptuno ſacrae.

πόσος· πόσοι εἰσὶ κίονες τῦ Ωἰδέιυ *Quot ſint columnae Odei* 3, 2. add. 14, 4. * ἀριθμεῖν πόσον ἐςὶ *Numerat quantum ſit* 18, 1. * πόσυ ἦσαν αἱ διφθέραι *Quanti venierint pelles* 4, 4. add. 15, 1. 18, 1.

ποσῦν· κελεῦσαι θεῖναι τὰς ψήφυς καὶ ποσῦν ἀυτὰς καθ' ἑξακοσίυς κατὰ μίαν *Iubet eos ponere calculos, et quidem vt ſexcentis reſpondeant ſinguli homines et ſummae ſingulae eaeque diuerſae* 23, 3. * Sed πόσυ 18, 2 quomodo intellegendum videatur, oſtendi ſupra in verbo κατατίθεσθαι. Caeterum verbo ποσῦν locupletari poteſt Theſaurus Stephanianus.

ποταπὴ *Cuias* 13, 3. Sed corrigi haud dubie debet ποδαπή. Nam, ex obſeruatione Grammaticorum veterum, ποταπὸς de moribus, ſed ποδαπὸς de gente et ciuitate, dicitur. Thomas Magiſter: ποδαπὸς ἐπὶ γένυς λέγων, ὀρθῶς ἐρεῖς· οἷον, ποδαπός ἐςι, Θηβαῖος ἢ Ἀθηναῖος; — περὶ δὲ τρόπυ ἐρωτᾶν, ὅτως ἐρεῖς· ποταπὸς τὸν τρόπον

τρόπον Σωκράτης; —. add. Phrynichus p. 16 ſ. Librarii autem non raro permutarunt inter ſe duo haec vocabula. vt ap. Iulian. Caeſſ. p. 38 pro ποδαπὸς Heuſingerus in Cod. Aug. reperit ποταπός. Sic malim exiſtimare, quam omne eorum diſcrimen tollere cum Dorvillio ad Chariton. p. 337. add. Audendorpius ad Tho. Mag. p. 725 ſ.

πότε *Quando* 5, 1. 13, 2.

ποτὲ *Olim: pridem* 1, 3. * *nuper* 7, 4. * *aliquando* 7, 4. 12, 3. * τί ποτὲ *Quid tandem* 8, 4. add. prooem. 1. * ποτὲ δὲ *Nonnunquam: interdum* 9, 3. Apud Platonem Phaedon. 2 eſt ποτὲ μὲν — ἐνίοτε δέ.

πότερον *Num* 25, 2.

ποτήριον *Poculum* 19, 3. * ἐπὶ τοῦ ποτηρίου *Inter pocula* 20, 3. * λιθοκόλλητα ποτήρια *Geminata potoria* 23, 1.

πότος· παρὰ πότον *Inter pocula* 27, 1: vbi vid. notas.

ποῦ *Vbi* 15, 1. 25, 3.

πού *Interdum* 7, 2. * *aliquo* 11, 2.

ποῦς *Pes* 2, 4. 4, 1.

πρᾶγμα *Res*: quae quaenam ſit, debet e ſerie orationis cognoſci. vt prooem. 4 τὸ πρᾶγμα eſt *natura virtutum vitiorumque, et vtilitas atque neceſſitas inſtituti diſſerendi de virtutibus et vitiis.* 3, 2 προχωροῦντος τοῦ πράγματος *Quum garrulus videt, ſe audiri patienter et libenter, garrulitatem ſuam non diſplicere audientibus.* add. 1, 3. 6, 3. 7, 2. 8, 2. 12, 1. 13, 1. * πράγματά μοι μὴ πάρεχε *Noli mihi moleſtus eſſe* 15, 1.

πράξεις *Facta* 1, 1. 8, 1. 13, 1. 14, 1.

πράττειν *Facere* 1, 2. 2, 5. * ὑπερημερίαν πρᾶξαι *Vſuram pecuniae ad diem non ſolutae exigere* 10, 2: vbi etiam eſt πρᾶξαι τόκον τόκου *Exigere vſuram vſurae ad diem non ſolutae.* Ita Aeſchines c. Cteſiph. p. 410 To. 2 dixit τέλη πεπραχότας. Neque alio ſenſu eſt apud Thucyd. 7, 107 ἀναπρᾶξαι χρήματα, et apud Xenoph. Cyri exp. p. 420 συναναπρᾶξαι μισθόν. * Med. πράττεσθαι *Exigere* 6, 4. Quo ſenſu legitur paſſim apud ſcriptores Atticos. vid. Ariſtoph. Nubb. 244 ibique Berglerus: Plato Apol. 4: Xenoph. Memorr. 1, 2. 5.

πράως διαλέγεσθαι πρὸς τοὺς ἀδικουμένους *Cum iis quos affeceris iniuria, loqui ore comi et humano*, h. e. ita vt videare eſſe is qui neminem laedat, qui omnibus concedat, qui non iraſcatur, qui iniurias ferat aequo animo, qui moneat alios vt ipſi iniurias aequo ferant animo, qui ipſe commoueatur 1, 1: vbi εἴρων etiam dicitur πράως διαλέγεσθαι ἐπὶ τοῖς καθ'

καθ' ἑαυτȣ̃ λεγομένοις h. e. *diſſerere, loqui, de vocibus et maledictis in ipſum iactis ore aequo h. e. ita vt non appareat, ipſum iis commoveri.

πρίαϑαι *Emere* 2, 3. 10, 1. 2. 3. 11, 4 17, 2. 18, 1. 22, 3.

πρὶν *Ante quam* 6, 3: ſequente Infinitiuo.

προαιρῶν τι ἐκ τȣ̃ ταμείȣ *Promens aliquid e cellu penaria* 4, 2. Sic occurrit verbum hoc apud Thucyd. 8, 90, et apud Ariſtoph Theſmophorr. 426: vbi Kuſterus laudat locum Theophraſti.

προαποςέλλειν *Praemittere* 24, 2.

προείδεϑαι *Conſpicere prius* 22, 3.

πρόϑυμος ἐπιμεληϑῆναι *Paratus eſt curare* 12, 2.

προῖκα *Gratis* 6, 2. 11, 3.

προϊςάναι· προςὰς 11, 3 eſt, vt iam in notis oſtendimus, aut ſimpliciter *ſtans*, aut *ſtans multis praeſentibus.*

προκόλπιον *Sinus:* plicae, ea pars pallii quae eſt in ſinu h. e. in ea pectoris parte quae eſt inter brachia 6, 4. 22, 2. Heſychius: προκόλπιον· τὸ πρὸ τȣ̃ κόλπȣ. Gloſſ. vett. προκόλπιον *Praeſinum.*

προμανϑάνειν 7, 3 eſt aut ſimpliciter *diſcere*, aut *pergere diſcere* Vid. notas.

προμετωπίδιον *Pellis* ſ. *pellicula frontis* 21, 2.

προοιμιάζεϑαι *Praefari* prooem. 4.

προπέμπειν *Proſequi:* comitari abeuntem honoris cauſſa 5, 1. 7, 3.

πρός· 1) Cum Datiuo, vt ἑςηκὼς πρὸς τῷ ςαϑμῷ *Stans ad lancem* 9, 2. 2) Cum Accuſatiuo, *ad:* ita tamen vt ſaepe reddi poſſit per Datiuum ſimpliciter, vid. 1, 2. 3. 2, 2. 4. 5. 5, 2. 3. 4. 6, 5. 7, 1. 9, 1. 3. 11, 2. 12, 1. 13, 3. 14, 4. 16, 2. 3. 17, 1. 2. 23, 4. 5. 24, 1. 3. 25, 2. 3. 26, 4. Sed 9, 3 et 24, 1. πρὸς αὐτὸν eſt *domum ſuam.* * *cum* 1, 1. 4, 1. 6, 3. 10, 4. 24, 3. 27, 2. * *ad, iuxta* 11, 3. * δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον *Metus numinis diuini* 16, 1. * ἔχεις πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρίχα *Habes, pro aetate, capillos nigros* 2, 2.

προσαγγέλλειν *Nuntiare* 2, 4: vbi vid. notas. Legi debet procul dubio προήγγελκα *Praenuntiaui.*

προσάγειν ὠνητὴν πλείω διδόντα ἤδη πεπρακότι *Adducit ei qui iam vendidit, emtorem qui plus licitetur* 12, 2. * δεῖϑαι πρὸς τὴν γῆν προσάγειν αὐτὸν *Iubet ſe exponi in terram* 25, 2. * Med. προσάγεϑαι *Ad ſe allicere* 5, 2.

προσαγορεύειν *Salutare: appellare* 5, 1. * προσαγορευϑεὶς μὴ ἀντιπροσειπεῖν *Salutatus non reſalutat* 15, 1.

προσδιηγήσαϑαι *Narrare: referre* 7, 4.

προσδοκία *Excitatio opinionis*, vel, vt Caſaubonus interpretatur,

pretatur, *excitatio exſpectationis*: et προσδοκία τινῶν ἀγαθῶν ἐκ ὄντων 23, 1 eſt *quum quis aliis opinionem facit bonorum quorundam, quae tamen ipſe non habeat.* Aliter explicat locum hunc Salmaſius in Commentar. ad Simplic. p. 62: cuius auctoritatem ſequutus eſt Menagius ad Laërt p. 302. Reddit eum ſic, *opinio bonorum quorundam quae non adſunt illi qui ſic de ſe ipſo opinatur.* At repugnat, opinor, res ipſa. Nam ἀλαζὼν non opinatur ſibi ea ineſſe quae gloriatur, ſed iactat tantum et ſimulat ſibi ea ineſſe. id quod exempla ab Theophraſto ſubiecta ſatis docent. Poteſt quis, verbi cauſſa, gloriari, ſe ſtipendia feciſſe et meruiſſe ſub Alexandro, licet non meruerit, ſed nemo adeo ſtultus eſt, vt id ſibi perſuaſum habeat ipſe.

πρόσειμι *Adeo: accedo: venio* 6, 3.

προσεπιγράψαι *Addere* 13, 3.

προσερυγγάνειν *Ructare* 19, 3. Vid. Sallierius et Audendorpius ad Tho. Mag. p. 367 ſ.

προσέρχεσθαι *Accedere: adire: conuenire* 1, 1. 9, 3. 11, 2. 12, 1. 13, 2. 20, 1. 23, 4. 24, 1. Conſtruitur cum Datiuo.

προσεύχεσθαι *Vota facere* 16, 2.

προσέχειν *Rationem habere: parere* 16, 2.

προσῆκον· ἐπιτίμησις παρὰ τὸ προσῆκον δεδομένη *Querela indigna ſ. inepta et temeraria, quae fit et editur audientibus aliis* 17. 1.

προσκαλεῖν *Aduocare: arceſſere* 6, 3. 25, 2. * Med. προσκαλεῖσθαι 4, 3. 9, 1.

προσκεῖσθαι· ὅσα τυγχάνει γένη τρόπων τούτοις προσκείμενα *Quae vitia virtuteſue inſint cuique* prooem. 2.

προσκεφάλαιον *Ceruical: puluinus qui ſupponitur capiti* 25, 3. * τὰ προσκεφάλαια *Puluini:* qui ſupponuntur ſedenti 2, 5. Vid. Heinſius ad Ouid. A. A. 1, 160.

* προσκοπεῖσθαι *Videre: ſpeculari: proſpeculari* [Liu. 33, 1] 25, 3. Cuius notionis exemplum non eſt in Theſauro Stephaniano. Heſychius et ex eo Phauorinus: προσκόπτειν· ἁμαρτάνειν, προβλέπειν. leg. προσκόπτειν· ἁμαρτάνειν· προσκοπεῖν· προβλέπειν.

προσκυνεῖν *Venerari* 16, 2.

προσλαλεῖν *Colloqui: loqui:* ſequente Datiuo 7, 3. 11, 2. 19, 3.

προσπατταλεῦσαι *Paxillis affigere: paxillis ſuſpendere* 21, 2.

προσπί-

προσπίπτειν πρὸς τὸ οὖς *Inclinare ſe ad aurem Regis* 2, 5. Coniectura Valquenarii, quem pro προσπίπτων in notis oſtendimus reſcribendum cenſuiſſe προσκύπτων, diſplicet maxime propterea, quia verbo προσπίπτειν ſignificatur celeritas quaedam, digna Adulatoris temeraria leuitate, non item verbo προσκύπτειν.

προσποιεῖσθαι *Attendere: animum aduertere: audire* 1, 2: vbi Nedhamus temere eiecit δόξει. nam φήσει, quod ſequitur, ſatis declarat, librarios, per incuriam, omiſiſſe δόξει. * *ſimulare* 1, 2. 23, 4.

προσποίησις πράξεων καὶ λόγων *Simulatio diſſimulatioue in factis et in dictis* 1, 1. * προσποίησίς τις λόγων καὶ πράξεων *Quum quis dicit aliquid et facit* 13, 1. Caſaubonus aliique interpretes reddunt per *ſimulatio*, repugnante re ipſa. Nam περίεργος non ſimulat ſe dicere vel facere quidquam, ſed vere dicit et facit omnia. Et enim vt verbum προσποιεῖσθαι dicitur omnino de iis qui ſibi aliquid ſumunt, tribuunt, vindicant, ſuſcipiunt [vid. Kuſterus V. M. 1, 24], ita etiam nomen προσποίησις vſurpatur de eo qui aggreditur et inſtituit dicere vel facere ea quae nemo ab eo poſtulare iure et recte poſſit, neque adeo poſtulet.

προσπταίειν *Offendere* 15, 3.

προσπταίσματα *Tubercula: vulnera quae exiſtunt quum quis digitos offendit, ita, vt cutis laceretur* 19, 2.

προσπτύειν *Conſpuere* 19, 4. Conſtruitur cum Datiuo.

προστρέχειν· πᾶσι τοῖς ἐν τῇ πόλει προσδεδράμηκε *Omnes adit in vrbe* 8, 3. * προσδραμεῖν *Accurrere: adire: conuenire* 25, 4.

προστάξαι ἐπανελθεῖν *Iubet redire* 1, 2.

προστιθέναι *Addere: adiicere: laudare* 17, 2. 23, 3.

προσφέρεσθαι *Afferri* 25, 4. * ἐάν τι πρὸς τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς ἀπὸ πνεύματος προσενεχθῇ ἄχυρον *Si paleae ad capillos delatae fuerint vento* 2, 2. Haec eſt vera ſcriptura, vt in notis monuimus. Altera lectio προσαχθῇ debetur Cratandro. nam in Norib. eſt προσεχθῇ, pro προσενεχθῇ. librarii enim non raro omiſerunt medias ſyllabas verborum. Ex eo igitur factum eſt in exemplo Cratandreo προσαχθῇ, quod inde venit in libros editos reliquos.

* προσφοιτᾶν πρὸς τὰς τραπέζας *Verſari ad menſas numulariorum* 5, 3. In Theſauro Stephaniano non extat hoc verbum.

προσω-

προσωπεῖον *Perſona* 6, 1. Thomas Magiſter: προσωπεῖα, τὰ ὑπὸ τῶν ὑποκριτῶν ἐπιτιθέμενα τοῖς προσώποις. λέγεται δὲ ταῦτα καὶ πρόσωπα. Moeris: πρόσωπα, τὰ τῶν ὑποκριτῶν, Ἀττικῶς· προσωπεῖα, Ἑλληνικῶς.

πρόσωπον *Vultus: os* 28, 2. * τὰ πρόσωπα *Vultus* 8, 2.

πρότερος *Primus* 24, 1. * πρότερον *Antea* prooem. 1. 13, 3. * πρότερον — ἕως *Prius — quam* 16, 1. Vid. ſupra ἕως.

προτρέχειν· προδραμὼν *Praecurrens* 2, 4.

προχωρεῖν· προχωροῦντος τοῦ πράγματος *Re e ſententia procedente* h. e. *quum videt, garrulitatem ſuam non diſplicere audientibus* 3, 1.

πρυτάνεις *Prytanes* 21, 3. Nam ſenatus Athenienſis conſtabat quingentis: ita vt ſumma rerum quotannis eſſet penes quinquagenos in orbem. hi nominabantur πρυτάνεις. vid. Harpocrat. h. v. Diſtributi autem erant in quinque decurias: et decuriae ſingulae imperabant ſingulis hebdomatibus. Caeterum ſolebant etiam ſacrificare publice, ſacrificioque peracto renuntiare populo, litatumne eſſet nec ne.

πρῶτος *Primus* 2, 4. * πρῶτον τῶν κακῶν *Primum malorum* 26, 3.

πρῶτον *Primo* prooem. 4. 25, 3. 28, 1. * ſequente particula εἶτα prooem. 4. 3, 1. 9, 1.

πτύσαι εἰς κόλπον *Spuere in ſinum* 16, 3. Plinius H. N. 28, 4 *Deſpuimus comitiales morbos, hoc eſt, contagia regerimus.* Spuebant autem veteres in ſinum fere ter. vid. Theocritus Idyl. 6, 39.

πυανεψιὼν *Pyanepſion*: menſium auctumnalium primus, quo celebrata ſunt Apaturia 3, 3.

πυκνὰ *Crebro: ſaepicule* 16, 2. 25, 4. 27, 3. Moeris: θαμινὰ, Ἀττικῶς· πυκνὰ, Ἑλληνικῶς.

πύλαι Ἠρίαι *Porta feralis* 14, 4.

πύνδαξ *Fundum* 11, 5. Idem quod πυθμήν. Vſi ſunt hoc vocabulo etiam Pherecrates et Ariſtophanes, auctore Polluce 10, 79.

πυνθάνεσθαι· πυθόμενος τὰς ἐκκλησίας *Vbi cognouerit quae in concione acta ſint et decreta* 7, 3. * ἕτερον παῖδα πέμπειν πευσόμενον *Alium ſeruum mittit qui percontetur* 18, 1.

πυρέττειν *Febri laborare: febricitare* 12, 1.

πυροὶ *Frumenta* 3, 2.

πώγων *Barba* 2, 2.

πωλεῖν *Vendere* 10, 2. 11, 2. 15, 1. 17, 2. 23, 4. 24, 2. * Verba ἃς οὐ πωλεῖ, καὶ μὴ πωλῶν, φήσει

πωλεῖν *Se non habere quod vendere poſſit velitue*, *et quum non habet quod vendat, ait ſe vendere velle* 1, 2 ita intellego, vt iam in notis quodammodo oſtendimus. Iron ſic reſpondere debebat, vt diceret, aut ſibi non eſſe paratam pecuniam, ſeque adeo neque ſtipem conferre poſſe neque pecuniam mutuam dare: aut ſe id nolle facere: ſed dicit, modo ſibi non eſſe quod vendere poſſit vnde pecuniam faciat: modo ſe velle vendere, quum tamen non habeat quod vendat; vt modo reiiciat τὺς δανειζομένυς et τὺς ἐρανίζοντας, vt neſciant, accepturine ſint ab eo quidquam, nec ne, et incerti diſcedant. Vnde Theophraſtus Ironi tribuit πλοκὰς et παλιλλογίας.

πῶς οἴεσθε; *Quid putatis?* 8, 3. Vid. ſupra οἴομαι. * καὶ πῶς; *Quomodo vero?* 17, 3.

P

ῥαφανὶς *Raphanus* 11, 5. Thomas Magiſter: ῥάφανον ἐπὶ τῆς ῥαφανίδος μὴ εἴπῃς ῥάφανον γὰρ παρ' Ἀττικοῖς ἡ κράμβη· ἀλλὰ ῥαφανὶς, καὶ ῥαφάνη, λέγε —.

ῥῆσις *Locus e poëta aliquo paullo longior et inſignior.* vid. Cuperus Obſeruatt. 1, 7. Vnde 15, 3 ῥῆσιν εἰπεῖν *Recitare locum e poëta aliquo:* et 27, 1 ῥήσεις μανθάνειν *Locos poëtarum ediſcere.* Solebant enim veteres ῥήσεις recitare inter pocula, fere ad citharam. Quam in rem inſignis locus eſt apud Aeſchinem c. Timarch. p. 72 To. 2.

ῥήτωρ *Rhetor: orator* 7, 4: vbi vid. notas.

ῥιγῦν *Frigere* 2, 4.

ῥόδος *Rhodus:* vrbs, in inſula maris mediterranei, eiuſdem nominis 5, 3. De iſta inſula peculiarem libellum edidit Ioh. Meurſius Amſtelod. a. CIↃIↃCLXXV quaternis.

ῥύγχος *Roſtrum* canis 4, 3. Proprie dicitur de roſtro porci. Thomas Magiſter: ῥύγχος ἐπὶ χοίρων —. Sed legitur etiam apud Theocritum Idyl. 6, 30 de roſtro canino. Vid. Trillerus et Audendorpius ad Tho. Mag. p. 787 ſ.

ῥυπαίνεσθαι *Sordes contrahere: ſordidum fieri*: de pallio 10, 4.

Σ

Σαλπιςὴς *Tubicen: claſſicarius* 25, 4. Phrynichus p. 80 σαλπικτὴς, τὸ δόκιμον διὰ τῦ κ̄, ὐχὶ δὲ διὰ τῦ σ̄ —. Thomas Magiſter: — σαλπιγκτὴς, ὐ σαλπιςὴς —. Conf. Doruillius ad Chariton. p. 660.

Σαπρὸν ἔλαιον *Rancidum oleum* 11, 4. 19, 3.

Σημαίνειν

Σημαίνειν πολεμικὸν *Canere claſſicum* 25, 4: pro quo paullo poſt eſt σημαίνειν ſimpliciter. Nam tuba dabatur ſignum ad capienda arma et ad ineundam pugnam. vid 1 Cor. 14, 8 et Polyaen. 2, 36. * εἰ σεσήμανται τὸ κοιλούχιον *An obſignata ſit arca pecuniaria* 18, 1.

Σημεῖον *Signum: argumentum: indicium* 8, 2. 28, 3.

Σήμερον *Hodie* 3, 2. 4, 4.

Σικελικαὶ περιστεραὶ *Siculae columbae* 5, 4.

Σίκυοι *Cucumeres:* integri et virentes, non conditi 14, 3.

Σιτίζειν *Cibum manſum ingerere in os infanti* 20, 1.

Σιτοδεία *Annonae caritas* 23, 2: vbi vid. notas.

Σιτοποιός, ἡ, *Piſtrix* Gloſſ. vett. 4, 2. Apud veteres enim feminae debebant fruges pinſere, panem coquere etc. Praeerant etiam cellae penariae. id quod locus Theophraſti ſatis docet. Etiam apud Thucydidem 2, 78 commemorantur γυναῖκες σιτοποιοί, et σιτοποιὸς apud Xenoph. Oecon. 10, 10. Vnde exiſtimari licet, quo iure reiiciat Thomas Magiſter vocabulum σιτοποιός, pro quo ait dicendum eſſe ἀρτοπόπος aut ἀρτοποιός.

Σιωπᾶν *Tacere: ſilere* 2, 3. 7, 5. 11, 1. 22, 1.

Σκέπτεσθαι *Viſere* 25, 5. Nam videtur legendum σκεψομένους, non σκεψόμενος. * τὰ μὲν ἐσκέφθαι φάσκειν *De aliis ait ſe quaeſiuiſſe* 1, 3.

Σκεύη *Vaſa: ſupellex* 10, 2.

Σκηνὴ *Tentorium* 25, 3. 4. * Etiam 23, 4 pro ἐπὶ τὰς κλίνας legi debet ἐπὶ τὰς σκηνάς. Σκηναὶ autem ſunt tabernae in quibus expoſitae erant Athenis res venales: a quibus mercatores ipſi appellati ſunt σκηνῆται. Vid. omnino Harpocration in γέῤῥα et σκηνήτης.

Σκίλλα *Squilla* 16, 3: vbi vid. Caſaubonus.

Σκολιαὶ βακτηρίαι *Baculi praui et tortuoſi* 5, 4.

Σκυθρωπάσας καὶ δακρύσας *Moeſtus et lacrymans* 14, 2. Sic apud Aeſchinem ep. 2 eſt πρόσωπον σκυθρωπὸν καὶ ὅμοιον δεδακρυμένῳ.

Σκύλαξ *Catulus* 16, 3: vbi vid. Caſaubonus.

Σκυτοδέψης *Coriarius:* qui coria ſubigit et parat 16, 2.

Σκώπτειν *Voces, dicteria, iacere et dicere: iacere ſcommata* 2, 3. * σκώπτεσθαι *Illudi: ludi* 7, 5.

Σοβεῖν μύιας *Abigere muſcas* 25, 4. * σοβεῖν τοὺς τοιούτους λόγους *Incedentem iactare voces has* 26, 2. Eſt enim h. l. verbum praegnans, h. e. eiuſmodi

 modi

modi quod contineat notionem duplicem, et *incedendi* et *iactandi*: vt 3, 3 παρασείειν et alia nonnulla hoc in libello.

Σὸν *Tuum eſt* prooem. 4.

Σοφισαὶ *Sophiſtae* 5, 4. Inde ab aetate Gorgiae Leontini σοφισαὶ diſtincti fuerunt a philoſophis, dictique *qui argutias ſectarentur in diſſerendo, qui in conuentu poſcerent quaeſtionem*, h. e. iuberent dicere qua de re quis vellet audire [Cic. Fin. 2, 1], *qui docerent quanam verborum induſtria cauſſa infirmior fieret fortior*. Ab Xenophonte Memorr. 1, 2. 19 dicuntur οἱ φάσκοντες φιλοσοφεῖν. Solitos autem fuiſſe Sophiſtas in in Gymnaſiis diſſerere, diſci poteſt ex Aeſchin. dial. 2, 16, vbi Prodicus traditur diſſeruiſſe in Lyceo.

Σπάθη *Spatha*: gladior maior 25, 3. Vegetius 2, 15 *gladios maiores quos* ſpathas *vocant*. Heſychius: σπάθη· μάχαιρα, ξίφος.

Σπένδειν *Libare* 19, 3.

Σπεύδειν *Feſtinare* 11, 2. * ὁ σπεύδων 24, 1 eſt aut omnino *feſtinans*, aut *is qui vult ſtatim conuenire alterum*. vt intell. ἐντυγχάνειν αὐτῷ.

Σπουδάζειν *Aliquid agere* 21, 1: vbi τοιοῦτός τις οἷος σπουδάσαι — παρ' αὐτὸν τὸν καλέσαντα κατακείμενος δειπνῆσαι *Hoc agit, vt — iuxta ipſum conuiuatorem accumbat*.

Σπουδή· ὑπὸ τῆς σπουδῆς *Prae feſtinatione* 25, 3. * κατὰ σπουδὴν *Confeſtim* 1, 2. * *negotium*, ἀσχολία 3, 3: vbi opponitur τῇ σχολῇ.

Στάδιον *Stadium*: ſpatium et interuallum paſſuum fere CXXV. 18, 1.

Σταθμὸς *Libra*: *lanx* 9, 2.

Στέμματα *Coronae* 10, 3. 21, 2.

Στεφανοῦν *Coronis ornare* 21, 2. * ἐστεφανωμένος *Coronatus* 21, 3.

Στηλίδιον *Columella*: *cippus* 21, 2.

Στοὰ *Porticus* 2, 1. 8, 4. 5.

Στόμα *Os* 2, 3. 6, 5. 16, 1. 19, 2.

Στρατηγεῖν πολλῶν ἀγοραίων *Ducem eſſe multorum cocionum*, h. e. cum iis verſari eoſque adiuuare pecunia 6, 4.

Στρατηγὸς *Praetor*: *imperator* 13, 2. * οἱ στρατηγοὶ *Praetores* 5, 3. Gauiſos autem eſſe Athenis iure προεδρίας praetores, ita vt poſſent, vt in ſenatu et in concione, ita etiam in theatris praeſidere, oſtendit pluribus Caſaubonus. In titulo quodam apud Gruterum p. 460, 1 nominatur προεδρίαν ἐν τοῖς ἀγῶσι.

Στρατεύε-

Στρατεύεσθαι *Militare: ſtipendia facere* 23, 1. 25, 2.

Στρατιώτης *Miles* 8, 2. 28, 1.

Στρέφειν πυκνὰ τὴν ἕδραν *Agitare crebrius nates* 27, 3.

Στρογγύλαι λήκυθοι *Rotundae lecythi* 5, 4. Genitiuus τῶν στρογγύλων inde pendet quia ſignificatur partitio, vt deinde βακτηρίας τῶν σκολιῶν ἐκ Λακεδαίμονος. Hemſterhuſius tamen ad Lucian p. 370 To. 1 dictum putat pro στρογγύλας — σκολιάς, vt apud Lucian. dial. mortt. 10, 9 λαβὼν πελεκὺν τῶν ναυπηγικῶν, pro ναυπηγικήν.

Στρώματα *Stragula* 18, 2. 22, 2.

Σὺ *Tu* 1, 3. 4. 7, 1 etc.

Συγγενῆ ἀῤῥωστήματα *Gentiles morbi* 19, 1.

Συγγνώμην ἔχειν *Ignoſcere* 1, 1. 15, 2.

Συγγράφειν· ὑπέλαβον δεῖν συγγράψαι ἃ ἑκάτεροι αὐτῶν ἐπιτηδεύουσιν ἐν τῷ βίῳ *Putaui, me oportere ſcribere de ratione et inſtitutis vitae vtrorumque* prooem. 2.

Συγκαθῆσθαι *Sedere inter alios* 28, 3.

Συγκρούειν *Concitare*: commemorando iura vtriuſque partis 12, 3.

Σῦκον· εἰσιόντα φῆσαι σύκῳ ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ *Qui vbi venerint, eos ait adeo ſimiles eſſe patri, vt ficus ſimilior fico eſſe non poſſit* 5, 2. Eſt enim forma loquendi contracta, pro ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ ἢ σῦκον σύσῳ· cuius generis exempla alia ex Ariſtotele collegit ad h. l. Caſaubonus. De ipſo proverbio σῦκον σύκῳ οὐδὲ ἓν οὕτω ὅμοιον γέγονε, quo vſus eſt poëta quidam vetus apud Cic ad Att. 4 ep. 8, vid. Victorius Varr. Lect. 37, 5.

Συκοτραγῆσαι *Ficos guſtare ſ. edere* 10, 2.

Συκοφαντεῖσθαι· ὅπως μηδ' ὑφ' ἑνὸς συκοφαντηθῇ *Ne ab vllo, nec falſo, accuſaretur* 23, 2.

Συλλαβὴ *Syllaba* 6, 3.

Συλλέγειν ἔρανον *Collegere ſtipem* 22, 3.

Συλλυπεῖσθαι *In ſocietatem doloris venire* 1, 1. Apud Charitonem 5 p. 92 opponitur verbo συγχαίρειν *In ſocietatem gaudii venire.*

Συμβαίνει· τί γὰρ δήποτε — συμβέβηκεν ἡμῖν οὐ τὴν αὐτὴν τάξιν τῶν τρόπων ἔχειν *Cur tandem — nos non iiſdem moribus vtamur* prooem. 1.

Σύμβολον *Teſſera* 6, 2.

Συμπαίζειν *Colludere* 5, 2. Conſtruitur cum Datiuo.

Συμπρεσβευταὶ *Socii legationis: reliqui legati* 11, 3. Ab Aeſchine de f. legat. p. 246 To 2 et alibi vocantur συμπρεσβεῖς.

Συμφέρει· ὁμιλία αἰσχρὰ, συμφέρουσα δὲ τῷ κολακεύοντι *Conſuetudo turpis, ſed vtilis adulanti* 2, 1.

Συμφωνεῖν *Concinere: conuenire* 8, 2.

* Συναρκεῖσθαι· ἔργον συναρκεῖσθαι τοῖς μήτε σχολὴν μήτε σπȣδὴν διαγινώσκȣσιν *Difficile eſt ferre homines qui neque otii rationem habent neque negotii* 3, 3. Stephanus omiſit in Theſauro hoc verbum.

Συνδειπνεῖν *Vna coenare* 7, 5. 24, 2. * οἱ συνδειπνȣ̃ντες *Concoenae: conuiuae* 10, 1.

Συνδικάζειν *Iudicem ſedere cum aliis* 7, 5.

Συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτάνεων 21, 3 eſt aut *comparare cum Prytanibus et ab iis impetrare*, vt interpretatur Geſnerus: aut *ſibi a Prytanibus mandari iubere*. Nam quum συνδιοικεῖν ſit, vt διοικεῖν, *adminiſtrare*: quidni συνδιοικεῖσθαι ſignificare poſſit *ſibi aliquid committi et mandari iubere?*

Συνεῖναι *Verſari* prooem. 3.

Συνεπιλαμβάνεσθαι *Adiuuare*: vna obtrectare, vna male dicere 28, 2.

Συνέρχεσθαι *Coire* 26, 2.

Συνήθης *Familiaris* 11, 2.

Συνησθῆναι *Gratulari* 11, 2. Apud Longum Paſtor. 4 p. 142 Mol. συνήδεσθαι et συγχαίρειν leguntur vt ſynonyma: et apud Caeſarem B. G. 1, 30 pro *gratulari* Metaphraſtes habet συνήδεσθαι.

Συνηχεῖν· ὥστε συνηχεῖν αὐτοῖς τὴν ἀγορὰν καὶ τὰ ἐργαστήρια *Ita vt reſonent eorum vocibus forum et officinae* 6, 5.

Σύνθεσις *Confictio* 8, 1.

Συνθεωρεῖν *Vna ſpectare* 7, 5. * *ſtudioſe diligenterque conſiderare et contemplari* prooem. 2.

Συνιέναι *Intellegere* 7, 2.

Συνιστάναι· δεινὸς καὶ ἐπὶ τȣ̀ς ἀθρόȣς καὶ συνεστηκότας πορευθῆναι *Adit etiam coetus et circulos* 7, 2.

Συνοδοιπόρος *Comes* 23, 1.

Συντάξαι *Iubere*: ſequente Infinitiuo 24, 2. 3.

Συντερετίζειν *Vna canere: vna cantillare: quum tibicina canit, quum tibiae canunt, vna canere: cantum tibiae ſubſequi et imitari voce* 19, 4.

Συνωνεῖσθαι *Vna emere: ementi adeſſe* 2, 4.

Συρίττειν *Exſibilare* 11, 1.

Συσσιτεῖν *Vna coenare: vna epulari* 10, 1. Nam συσσίτια ſunt *ſodalitates et collegia eorum qui vna cibum capiunt et epulantur, communi ſumtu.*

Σφαιριστήριον *Sphaeriſterium*: locus vbi veteres ſe exercebant ludenda pila 5, 4.

Σφόδρα *Valde: male* 11, 5.

Σχετλιάζειν *Lamentari: quiritare* 8, 3.

Σχολά-

Σχολάζειν· ὀ γὰρ σχολάζω πέμπειν *Neque enim vacet mittere* 18, 2. * ἐὰν δὲ μὴ σχολάζῃ γυνὴ *Sed ſi vxori non vacet* 16, 3. Thomas Magiſter: σχολὴν ἄγω, καὶ εὖ σχολῆς ἔχω· ὀ σχολάζω —. Sed vid. ad h. l. interpretes, maxime Audendorpius; p. 829 ſ.

Σχολὴ *Otium* 3, 3: vbi opponitur τῇ σπουδῇ.

Σώζειν *Seruare* 25, 5.

Σῶμα *Corpus* 19, 1.

Σωσίας *Soſias:* et Σωσίστρατος *Soſiſtratus* 28, 1. *Soſias* erat nomen ſerui: ſed ſerui qui paullo liberaliores eſſent, nominibus liberorum hominum ſeſe appellari iubebant [vid. Lucian. Timon. c. 22], fere propterea vt fraude iſta conſequerentur ciuitatem. vid. Caſaubonus ad Athen. p. 370. Atque ex hac quidem conſuetudine locus Theophraſti intellegi debet, ita, *Pater iſtius*, inquit κακολόγος, *fuit ſeruus: ſed ne ſeruus eſſe videretur, nominari voluit Soſiſtratus.*

T

Ταινίαν ξυλίνην ἀναθεῖναι τῷ Διονύσῳ *Taeniam*, coronam, *ligneam ſuſpendere Baccho* 22, 1. Heſychius: ταινίαι· — στέφανοι. Vid. de hoc vocabulo eiuſque poteſtate multiplici Paſchalius in de Coronis 4, 8.

Ταλαίπωρος *Miſer* 8, 3. * πάνυ δὲ ταλαίπωρον αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἐπιτήδευμα· *Omnino miſera eſt eorum vita* 8, 5.

Τάλαντον *Talentum* 23, 2. 3. 4. Talentum Atticum aequauit minas LX. et drachmas VI. M.

Ταμεῖον *Cella penaria* 4, 2. Sunt qui ταμεῖον praecipiant differre ab ταμιείῳ ſic, vt ταμεῖον ſit *cella, promtuarium, penuarium*, ſed ταμιεῖον *aerarium.* Gloſſ. vett. ταμιεῖον τὸ δημόσιον *Fiſcus, Erarium.* Ταμεῖον τὸ ἰδιωτικὸν *Cellarium, Cella* —. Librarii tamen ſaepiſſime permutarunt inter ſe vtramque formam. Vid. Duquerus ad Thucyd. p. 63 ſ.

Τάξις *Formula, modus, ratio:* ſed ἡ αὐτὴ τάξις τῶν τρόπων prooem. 1 ſunt *eiuſdem modi mores.*

Ταριχοπωλεῖα *Tabernae in quibus venduntur ſalſamenta* 6, 4.

Τάριχος, τὸ, *Salſamenta* 4, 4. Thomas Magiſter: τὸ τάριχος δεῖ λέγειν, οὐχ ὁ τάριχος. Moeris: τάριχος, οὐδετέρως, Ἀττικῶς· ἀρσενικῶς, Ἕλληνες. * οἱ τάριχοι *Salſamenta* 4, 4. Pollux 6, 48 καὶ οὐδετέρως μὲν τὸ τάριχος οἱ Ἀττικοί. Ἴωνες δὲ καὶ Δωριεῖς, καί τινες τῶν Ἀττικῶν, ἀρσενικῶς. Vid. Audendorpius ad Tho. Mag. p. 834. Caeterum ſalſamenta erat apud Athenienſes cibus ruſticorum viliſſimorumque

rumque hominum, ita vt τάριχος dictum reperiatur de *homine nequam et ſceleſto.* vid. Caſaubonus ad Athen. p 229.

Ταχὺ *Cito: ſtatim* 6, 1. 7, 2. 10, 4. 19, 4. * ὅρα μὴ σὺ θᾶττον πιστεύσῃς *Vide ne temere credas* 1, 4. Phrynichus p. 26 τάχιον οἱ Ἕλληνες οὐ λέγουσι, θᾶττον δέ· μᾶλλον μὲν οὖν Ἕλληνες τὸ τάχιον, θᾶττον, δὲ Ἀττικοί. Poſteriora tamen verba aliena eſſe videntur. Moeris: τάχιον οὐ λέγεται παρ' Ἀττικοῖς, ἀλλὰ θᾶττον. * τὴν ταχίστην *Quam primum* 24, 3.

Τε, ſequente καὶ, *Et* prooem. 2. 3. 13, 3. * abſolute 2, 3. 16, 3.

Τελεῖσθαι *Initiari: imbui myſteriis Orphicis* 16, 3.

Τελευτᾶν *Mori* 13, 3. 14, 2. 21, 2. 28, 3.

Τελωνῆσαι *Portitorem eſſe* 6, 2. Erant autem portitores valde iniqui et improbi, ita vt etiam apud Graecos eſſent odioſiſſimi omnibus: vt intellegitur e conuiciis quae collegit Pollux 9, 32. Conf. Salmaſius de foen. trapez. p. 243 ſ.

Τεράστιος· ὡς τεράστιόν τι πεποιηκὼς *Quaſi oſtentoſi*, vel potius *magni, quid fecerit: quaſi neſcio quid fecerit* 19, 2.

Τέρπειν· ὅτι τέρψον τοὺς παρόντας *Oblecta conuiuas* 20, 3.

Τέτρασι δραχμαῖς ἔλαττον ἀποδιδόναι *Ita reddit vt deſint quatuor drachmae* 11, 5.

Τεχνῖται *Vaſcularii* 23, 2.

Τιθέναι· θεῖναι τὰς ψήφους *Ponere calculos* 23, 3. * *numerare: referre in rationes* 23, 4. Vid. Hemſterhuſius ad Lucian. 340 To. 1.

Τίκτειν *Parere* 20, 2.

Τιμᾶν· τοῖς τιμῶσι καὶ πέμπουσιν εἰς τὰς ἑορτὰς *Quum ei dona mittunt amici diebus feſtis fercula, honoris cauſſa* 15, 1. Ita Lycius iam et Politianus verbum τιμᾶν interpretati ſunt. Lycius vertit, *Et ſi qui honoris gratia fercula mittunt amico, diebus feſtis apponenda.* Politianus, *Et iis qui honoris gratia res vllas ad celebritates mittunt.*

Τιμὴ *Honor* 21, 1.

Τίμιος· εὐωχοῦ τίμιε *Epulare cariſſime rerum* 9, 1: vbi vid. notas.

Τίς *Quis* 2, 1. add. 16, 2. 26, 1. * τίς ἐστιν ἡμέρα σήμερον *Quotus ſit hic menſis dies* 3, 2. * εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται *Quales ſint eius mores: quibus moribus, quo ingenio, ſit praeditus* prooem. 4. * τί γίνεται; *Quid exiſtat?* 14, 1. * τί δοκεῖ αὐτῷ τὰ τοῦ θεοῦ; *Quid ipſi videatur de coelo?* 25, 2. * ὁ δεῖνα τί ἐστι *Qualis hic*

hic vel ille ſit 28, 1. Sic legi debet, non τίς ἐϛι. hac enim lectione admiſſa, nec κακολογία extaret ſatis, nec verba πρῶτον ἀπὸ τοῦ γένους — eſſent recte adiecta. Κακολόγος enim interrogatus qualis hic vel ille ſit, debebat reſpondere breuiter, aut probum illum eſſe aut improbum. At maledicentia eum iubet etiam in parentes hominis inuehi. Latini ſic vtuntur τῷ *quid*. Vid. Heinſius ad Ouid. her. 12, 31. * τί λέγεις; *Quid audiſti? habeſne quod mihi narres?* 8, 1. * τί χρὴ ποιεῖν *Quid oporteat facere* 16, 2. * τί ποτε βούλονται *Quid tandem ſibi velint* 8, 4. * τί γὰρ δήποτε *Quidnam tandem cauſſae ſit* prooem. 1. Heſychius: τί δήποτε· διατί.

Τις *Aliquis: quidam* 2, 1. 2. 3, 2. 7, 1. 25, 1 etc. * ποῖός τις ἐϛὶ *Qualiſnam ſit* prooem. 4. add. 20, 3. * Saepe comes additur Pronominibus τοιοῦτος et τοιόςδε, ita vt ſignificet *fere* 1, 1. 4, 1. 5, 1. 17, 1. 24, 1. 28, 1 etc.: et nominibus Subſtantiuis 13, 1. 18, 1. 22, 1. 24, 1. 26, 1. * μὴ λέγεταί τι καινότερον *Num quid fertur noui?* 8, 1. * ἔν τινι ϛὰς *In aliqua eius parte conſiſtens* 13, 1.

Τίτθη *Nutrix: femina quae mammas dat infanti* 16, 3. 20, 1. Moſchopulus in vocab. τιτθή· — τίτθη μὲν ἡ μαϛὸν παρέχουσα —.

Τίτυρος *Satyrus* 5, 4. *Fuit genus ſimiarum mitiorum, facie admodum grata, et geſticulatis motibus inquietarum* [Plinius H. N. 8, 54 et Solinus c. 30 extr.]. Habuerunt caudas minutas, auctore ſcholiaſta Theocriti ad Idyl. 3, 2: alioque vocabulo σάτυροι dictae ſunt. Vid., praeter Caſaubonum, Perizonius ad Aelian. V. H. 3, 40.

Τοι· ἤτοι — ἢ *Aut — aut* 7, 4. * *vero* 28, 1.

Τοῖός δε *Talis: is* 17, 1. 24, 1. 28, 1.

Τοιοῦτος *Talis: is: huiuſmodi* 1, 1. 3. 4, 1. 8, 4. 26, 1. 2 etc. * καὶ τὰ τοιαῦτα *Quo pertinent etiam haec: etiam haec ſunt eiuſdem generis* 19, 3: vt 11, 5 τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα. Atque priore quidem loco verba illa videntur propterea addita eſſe a Theophraſto, quoniam ea quae ſequuntur, non reſpondent deſcriptioni δυσχερείας propoſitae. Sed intercedit tamen iis cum ſuperioribus hactenus ſimilitudo quaedam, quia et ipſis offenduntur aures, oculi, animus.

Τόκος *Vſura* 6, 4. * τόκος τόκου *Vſura vſurae* 10, 3: vt τόκοι τόκων apud Ariſtophanem Nubb. 1155: vbi vid. Spanhemius. * οἱ τόκοι *Vſurae* 18, 2: ſed 6, 4 οἱ τόκοι ſunt *oboli, numuli, pecunia quam facit*

cit e mercibus et in buccam condit vecors. Heſychius: ὀβολοί· — οἱ τόκοι. Vid. Salmaſius de Vſuris p. 581.

Τόμος *Portio: pars* 12, 2.

Τοσοῦτος· τοσούτου ἀποδόσθαι *Tanti vendit* 10, 2. * τοσαῦτα 7, 3 accipi debet, vt in notis animaduertimus, δεικτικῶς, vt intellegantur *ea quae in ludis et in palaeſtris docentur.*

Τραγηματίζεσθαι proprie *bellaria comedere.* nam *quae* πέμματα *Graeci,* inquit Gellius 13, 11, *aut* τραγήματα *dixerunt, ea veteres noſtri* bellaria *appellauerunt.* Sed 11, 2 valet ſimpliciter *comedere.* Vſus tamen ibi verbo hoc Theophraſtus videtur propterea, quia μῆλα apud veteres erant in menſa ſecunda.

Τράγος *Hircus* 4, 2.

Τραγῳδοί· νικήσας τραγῳδοῖς *Victor ſi diſceſſerit e certamine tragico:* quum poëtae tragici certarunt inter ſe Liberalibus 22, 1. Sic legi debet, non τραγῳδούς. Intellegitur enim *poëta tragicus,* τραγῳδοποιός non *actor tragoediarum* τραγῳδός· Nam neque actores reperiuntur donaria dediſſe Baccho, neque verbum νικᾶν de actoribus dictum puto. Poëtae autem tragici Liberalibus certabant inter ſe, ita vt vel vnam, vel plures, et quidem fere quatuor, fabulas committerent. Τραγῳδοῖς igitur fere dictum eſt, vt apud Cic. 10 ep. 32 *gladiatoribus*, h. e. ludis gladiotoriis.

Τράπεζα *Menſa* 2, 4. 9, 1. 11, 5. 19, 4. * *menſa* lanii 9, 2. * αἱ τράπεζαι *Menſae nummulariorum* 5, 3. Ita dicuntur etiam ab Demoſthene de f. legat. p. 153 To. 2, et ab Platone Apol. 1: e quo loco apparet, et multos homines et potentes diuiteſque verſatos fuiſſe in illa parte fori.

Τραῦμα *Vulnus* 25, 5.

Τραυματίας *Saucius* 25, 4.

Τρεῖς *Tres* 16, 1. 28, 3. * τρία 6, 4.

Τρέπεσθαι· τρέψομαι δὲ ἤδη ἐπὶ τὸν λόγον *Conuertam me iam ad rem ipſam: ordiar iam dicere de re ipſa* prooem. 4. Vid. Kuſterus V. M. 1, 14.

Τρέφειν *Alere* 5, 4. 6, 2.

Τρέχειν *Currere* 25, 3.

Τριάκοντα *Triginta* 2, 1. 11, 5.

Τρίβων *Pallium detritum* 22, 4. Scholiaſtes Ariſtoph. ad Plut. 714 interpretatur per ἱμάτιον παλαιὸν καὶ τετριμμένον.

Τριηραρχεῖν *Trierarchum eſſe* 22, 2.

Τριηραρ-

Τριηραρχία *Trierarchia* 23, 4. Erat in numero λειτεργιῶν apud Athenienſes. Trierarchus debebat non modo aedificare triremes ſuis ſumtibus, ſed eas etiam ornare et tueri. Praerat gubernatori, videturque quaſi habitaſſe in puppi. Pollux 1, 89 τὰ δὲ περὶ τὴν πρύμναν πρἕχοντα ξύλα, περιτόναια καλεῖται. ἐκεῖ πυ καὶ σκηνὴ ὀνομάζεται, τὸ πηγνύμενον ςρατηγῷ ἢ τριηράρχῳ.

Τρίοδοι *Triuia* 16, 1. 3.

Τρίτον παραγενέϑαι ἀυτὸν εἰς Μακεδονίαν *Ipſum cum duobus aliis veniſſe in Macedoniam* 23, 2. Quam formam loquendi illuſtrarunt Vueſſelingius ad Diodor. Sic. 19 p. 330 To. 2 et Doruillius ad Charit. p. 103 ſ. Kuhnius ad Pauſan. 2, 27 p. 173 eam non intellexit, vertit enim verba Theophraſti ſic, *litteras ſibi redditas ab Antipatro, quae iam tertium dicunt, vt in Macedoniam veniat.* nam *ingenium oſtentatoris*, inquit, *in eo ſe vel maxime exerit, quod non ſemel, ſed iam tertia vice, per litteras ab Antipatro in Macedoniam ſe inuitatum iactitet*,

Τρίχαλκον *Trichalcum*: numus valens tres chalcos 10, 2.

Τρίχωμα τῆς κεφαλῆς *Comae: capillamentum* 2, 2. Nam nomina, quae deſinunt in ωσις et ωμα, ſunt fere Collectiua. vid. Abreſchius Dilucidd. Thucydd. p. 176 ſ.

Τρόπος· ὃν τρόπον *Quomodo* prooem. 2. * εἰς τίνα τρόπον κατενήνεκται *Quibus moribus, quo ingenio, ſit praeditus* prooem. 4. Ita legitur hoc vocabulum etiam apud Demoſthenem de f. legat. p. 235 To. 2. * τὸ ὅλον δεινὸς τῷ τοιύτῳ τρόπῳ τῦ λόγυ χρῆϑαι *Omnino ſolet vti vocibus bis* 1, 3. * ἡ ἀυτὴ τάξις τῶν τρόπων *Eiuſdem modi mores* prooem. 1. add. ibid. 2: vbi γένη τρόπων ſunt *vitia et virtutes*.

Τροχάζειν *Currere* 14, 3.

Τυγχάνειν· ὅσα τυγχάνει γένη τρόπων τύτοις προσκείμενα *Quae vitia virtuteſue inſint cuique* prooem. 2. * ὕπνυ τυγχάνειν *Somnum capere* 18, 1.

Τύπος *Deſcriptio.* vt 1, 1 ὡς τύπῳ λαβεῖν *Si quis velit deſcribere.* Qua formula vtitur Theophraſtus etiam alibi, vt hiſt. plantt. 1, 1.

Τύχη *Fortuna* 8, 3. 14, 2.

Υ

Ὑβρίζεϑαι *Iniuria affici* 26, 2.

Ὑγιὴς ἀνδράποδον *Bonum mancipium: ſeruus frugi* 17, 2.

Ὑγρόν· ὡς ἐν ὑγρῷ ἐςιν ἡ γλῶττα *In lubrico eſt lingua* 7, 5.

Videtur fuiſſe prouerbium, quod vſurparetur de garrulis, et quo ſignificaretur, linguam eorum nunquam poſſe quietam ſtabilemque eſſe, verum moueri ſemper. Conf. Albertus Obſeruatt. N. F. 450.

Ὕδωρ ψυχρὸν *Aqua frigida* 20, 2. * εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ *Si fecerit Iupiter pluuiam* 3, 2.

Υἱὸς *Filius* 17, 2. 21, 1. 27, 1. * τοὺς υἱεῖς prooem. 3. 9, 2. 11, 3. Thomas Magiſter: υἱέα μηδαμῶς εἴπῃς, ἀλλ' υἱόν· μηδὲ υἱεὺς εἴπῃς, ἀλλὰ υἱός· — καὶ υἱέσι λέγε, μὴ υἱεῦσι· καὶ υἱεῖς υἱέων, υἱέας καὶ υἱεῖς. κρείττω γὰρ ταῦτα τοῦ υἱοὶ, καὶ υἱῶν, καὶ υἱοῖς, καὶ υἱούς.

Ὑμήττιον μέλι *Hymettium mel* 5, 3. Nomen ab Hymetto, monte Athenis vicino et abundante melle optimo. Vid. Pauſanias 1, 32 et Strabo 9 p. 613.

Ὑπαντᾶν *Occurrere* 8, 1. 11, 1.

Ὕπειξις τῆς ψυχῆς *Demiſſio, infractio, animi* 25, 1.

Ὑπέρ· 1) Cum Genitiuo. vt 16, 1 ἕως — λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ διαβάλῃ *Quam — ipſe lapides tres trans viam iecerit:* et 19, 4 ἀποπτύσαι βουλόμενος ὑπὲρ τῆς τραπέζης *Quum exſpuere vult vltra menſam.* 2) Cum Accuſatiuo. vt 10, 1 φειδωλία ὑπὲρ τὸν καιρὸν *Parſimonia immodica:* et 27, 1 φιλοπονία ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν *Studium, induſtria, praeter aetatem ſ. aliena ab aetate.*

Ὑπερβολή· ὡς καθ' ὑπερβολὴν εὐημερεῖ *Se ſumme felicem eſſe* 21, 4.

Ὑπερημερία eſt *quum quis non ſoluit debitum ad diem.* Pollux 3, 85 ὁ δὲ οὐκ ἐκτίσας κατὰ προθεσμίαν, ὑπερήμερος· καὶ τὸ πρᾶγμα, ὑπερημερία. Vnde 10, 3 ὑπερημερίαν πρᾶξαι *Exigere vſuram pecuniae ad diem non ſolutae.* Conf. Salmaſius de foen. trapez. p. 481 et de Vſuris p. 582.

Ὑπερηφανία *Superbia* 24, 1.

Ὑπερήφανος *Superbus* 24, 1.

Ὕπνος· ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ *Quos oculis noſtris obrepat ſomnus* 7, 5. * ὕπνου τυγχάνειν 18, 1, et ὕπνου λαβεῖν 25, 5, *Somnum capere.*

Ὑπό· 1) Cum Genitiuo. vt σκωπτόμενος ὑπομεῖναι καὶ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ παιδίων *Illudi ſe ſinit adeo ab ſuis liberis* 7, 5. add. 11, 4. 14, 2. 17, 1. 23, 2. 26, 2. * ὑπὸ τῆς σπουδῆς *Prae feſtinatione* 25, 3. * 22, 2 pro ὑπὸ τοῦ καταστρώματος legi debet ἀπὸ τοῦ καταστρώματος. 2) Cum Accuſatiuo. vt τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης *Quum Athenae eidem coelo ſubiectae ſint* prooem. 1. * τῶν ὑφ' αὐτόν

τινι

τινι συντάξαι αὐτῶν ἐπιμελεῖσθαι *Cuidam ſuorum* [eorum quibus praefectus eſt] *imperat vt habeat curam conuiuarum* 24, 2. Conf. Dorvillius ad Charit. p. 533 et Raphelius ad Matth. 8, 9. * τρέχειν ὑπὸ τὴν σκηνὴν *Currit in* ſ. *ſub tentorium* 25, 3. * ἀποκρύψας αὐτὴν ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον *Occultans eam ſub puluino* 25, 3.

Ὑποβάλλειν *Interpellare* 7, 1.

Ὑπόδημα 2, 4 idem eſt quod κρηπὶς *crepida.* Heſychius: κρηπίς· — ὑπόδημα. Sed alibi ὑποδήματα fere ſunt *calcei qui tegunt totum pedem.* Atque ſic accipi debet 4, 1. 4. Vid Salmaſius ad Tertullian. pall. p. 386 ſſ.

Ὑποζύγια *Iumenta* 4, 2.

Ὑποκορίζεσθαι *Balbutire cum infantibus nutricum more: ſermone infantem agere* 20, 1.

Ὑπολαμβάνειν *Putare: exiſtimare* prooem. 2. 3. 1, 3. 2, 1. 5.

Ὑπόληψίς τις ἀδικίας κατὰ πάντων *Opinio quaedam et ſuſpicio iniuſtitiae et improbitatis de omnibus* 18, 1.

Ὑπολυόμενοι *Diſcalceati: excalceati* 10, 4.

Ὑπομένειν· ὑπομεῖναι πολὺν χρόνον *Opperiri diu* 15, 3. * κἂν ὑπομένῃ τις αὐτὸν *Et ſi quis ferat eum* 3, 3. * σκωπτόμενος ὑπομεῖναι *Illudi ſe patitur* 7, 5.

Ὑπομιμνήσκειν *In memoriam reuocare alicui aliquid* 7, 1. 9, 2. Conſtruitur cum Accuſatiuo perſonae.

Ὑπομνήματα *Commentarii: monumenta* propem. 3. Nam vt ὑπομνήματα dicuntur omnino *monumenta* h. e. ea omnia quae in memoriam reuocant aliquid: ita ſingulatim hoc vocabulo ſignantur *libri in quos refertur aliquid memoriae cauſſa, nulla admodum diligentia adhibita:* quales libri a Latinis *Commentarii* vocantur. Sic Commentarii Caeſaris de Bello Gallico a Strabone 4 p. 177 Caſ. appellantur ὑπομνήματα· et Xenophontis Memorabilia Socratis apud Moeridem Atticiſtam [in vocab. ἐπιτηδείως] dicuntur, in omnibus libris ſcriptis, eodem vocabulo, ὑπομνήματα· quod Hudſonus perperam mutavit in ἀπομνημονεύματα. Gloſſ. vett. ὑπόμνημα *Commentarius.* ὑπομνήματα *Commentarii.* Talis autem etiam eſt Libellus Theophraſti.

Ὑπομονὴ αἰσχρῶν λόγων καὶ πράξεων *Quum quis ſuſtinet turpia et dicere et facere* 6, 1.

Ὑποπρίασθαι *Bene, pretio minori, aliquid emere* 11, 5.

Ὑποστρῶ-

ὑποϛρῶσαι *Subſternere* 2, 5. * ὑποϛορέννυσθαι *Subſternere ſibi* 22, 2.

ὑποτίθεσθαι· ὥσπερ ὑπεθέμην *Sicut propoſui* prooem. 4. H. e. *ita vt primo deſcribam vitium, deinde notem eum in quo vitium ineſt, denique oſtendam quomodo proferat et oſtendat vitium.*

ὑποχωρήματα *Excrementa* 20, 2. Xenoph. Memorr. 1, 4. 6 vocat τὰ ὑποχωροῦντα.

ὑϛεραία· εἰς τὴν ὑϛεραίαν *Poſtridie* 9, 2. Vid. ſupra εἰς.

ὕϛερον *Poſtea: deinde* 5, 4. 15, 2. * *ſerius* 17, 1.

ὕειν *Pluere: pluuiam facere* 14, 4. 17, 1.

Φ

Φάγειν 24, 1. Sed legi debet haud dubie φάσκειν. * δεινῶς φαγεῖν *Auide edit* 4, 2: vbi vid. notas. * πολλὰ φαγὼν *Cibo oneratus* 14, 2.

Φαίνεσθαι *Apparere* 4, 2.

Φανερὰ καταϛῆσαι *Explicare: deſcribere* prooem. 4.

Φακῆν ἕψων *Lenticulas coquens* 14, 3. Hic locus aduerſatur legi Grammaticorum veterum, vt Ammonii, ſcholiaſtae Ariſtoph. ad Plut. 192, et Thomae Magiſtri, qui praecipiunt, φακῆν de lentibus coctis dici, ſed φακοὺς de lentibus crudis. Vid. interpp. Thomae Mag., maxime Sallierius et Audendorpius, p. 882. Caeterum lenticulam fuiſſe etiam apud veteres cibum valde communem, animaduertit ad Lucian. Saturn. p. 405 To. 2 Geſnerus. add. Spanhemius ad Ariſtoph. Plut. 192.

Φάσκειν *Dicere* 1, 3. 4, 1. 7, 3. 8, 2. 10, 1. 24, 1. 25, 1.

Φαῦλοι *Improbi: vitioſi* prooem. 2.

Φειδωλία *Parſimonia* 10, 1.

Φειδώνιον μέτρον *Phidonia menſura* 11, 5. Nomen habet a Phidone inuentore, fratre Carani Argiui, conditoris regni Macedonici. vid. Strabo 8 p. 358 Caſ. et Plin. H. N. 7, 56. Sed quales fuerint iſtae menſurae, quantae fuerint, latet. Conf. Palmerius exercitatt. p. 620, Salmaſius de Vſuris c. 15, et Hemſterhuſius ad Polluc. 9, 83.

Φέρειν *Ferre: afferre* 6, 2. 9, 3. 11, 2. 15, 2. 17, 1. 18, 1. 22, 2.

Φεύγειν *Diffugere* 7, 2. * δίκην φεύγειν *Reum eſſe* 6, 4. 14, 1.

Φημὶ *Aio: inquam* 1, 2. 2, 4. 5 etc.

Φθέγ-

φθέγγεσθαι *Loqui: dicere* 6, 5. 7, 1.

φθονεῖν· ἐφθόνησάς μοι τοῦ ζωμοῦ *Inuidiſti mihi iuſculum* 17, 1.

* φιλαρχία *Ambitio: ſtudium, cupiditas, honorum* ſ. *magiſtratuum* 26, 1. Caret auctoritate in Theſauro Stephani.

φιλεῖν *Oſculari* 2, 3. 5, 2. 17, 1.

φιλοπονία *Studium: induſtria* 27, 1.

φίλος *Amicus* 2, 4. 4, 1. 8, 1. 11, 3. 5. 14, 2. 15, 2. 17, 1. 3. 24, 2. 25, 4. 28, 3.

φιλόσοφοι *Philoſophi* 5, 4.

φιλοτιμία· ἀπὸ φιλοτιμίας 22, 1. Sed legendum videtur ἀποφιλοτιμίας.

φοβεῖσθαι· ὅτι φοβεῖται ἀπὸ ἐνυπνίου τινός *Se timere ſibi a ſomnio quodam* 25, 2.

φοῖνιξ *Palmula* 10, 2. Sed palmae in Graecia non ferebant fructus maturos [vid. Plutarchus Sympoſſ. quaeſt. 8, 4], ficique et palmulae erant cibus ſeruorum. Qua ex re eo magis apparet inſignis magnitudo μικρολογίας.

φορεῖν *Geſtare:* pallium 10, 4. 22, 4: calceos 4, 1.

φορτίον *Onus* 11, 4.

φράτορες *Curiales* 11, 5. Nam ſingulae φυλαὶ Athenis deſcriptae erant in ternas φρατρίας ſ. ἔθνη ſ. τριττύας. Qui ex vna eademque φρατρία erant, ii dicebantur φράτορες. Vid. Pollux 8, 109 ſſ.

φρίττειν *Horrere: horreſcere* 16, 3.

φυλάττειν *Cuſtodire:* de cane 4, 3. * Med. φυλάττεσθαι *Sibi cauere* 1, 4. * *obſeruare: ſeruare* 18, 2.

φυλέται *Tribules* 25, 4.

φύσις *Ingenium* prooem. 2: vbi etiam eſt πολλαὶ καὶ παντοδαπαὶ φύσεις *Multa et varia ingenia.*

φυτεύεσθαι· τὸν ἀγρὸν εὖ πεφυτεῦσθαι *Agrum bene conſitum eſſe* 2, 5.

φωνὴ *Vox* 4, 1. 6, 3. 5. * φωναὶ *Voces* 1, 4.

X

Χαλεπὸν *Difficile eſt* 3, 2. 7, 5. 11, 1.

Χαλκεῖα *Ahena: cucumae: ſcutrae:* vaſa aenea maiora in balneis, in quibus aqua calefieri ſolebat 9, 3.

Χαλκοῦς δακτύλιος *Aereus anulus* 21, 2. * χαλκοῖ *Chalci:* aera: numuli

numuli 6, 2. 11, 4. 28, 3. Octo chalci faciebant obolum. Pollux 9, 65 ὁ ὀβολὸς ὀκτὼ χαλκοῦς εἶχε.

χαμαὶ *Humi* 10, 2.

χαρακτὴρ *Deſcriptio* [Cic. Topicc. 22], vel *notatio* [Auctor ad Her. 4, 50]. Vnde χαρακτῆρες ἠθικοὶ ſunt *notationes* ſ. *deſcriptiones morum*. Titulus libelli.

χαρίζεσθαι *Gratificari: gratum facere* 2, 5. 24, 3.

χάρις· οὐδεμία σοι χάρις *Nullam in partem tibi ſum obſtrictus* 9, 3. Ita vertit Hemſterhuſius ad Lucian. p. 148 To. 1. * χάριν ὀφείλειν *Gratiam debere* 17, 3.

χειμὼν *Hiems* 14, 3.

χεῖρες *Manus* 5, 1. 6, 4. 16, 1. 19, 4. 25, 5.

χεῖρον· οὗ χεῖρόν ἐστιν εὑρεῖν οὐδὲν *Quo nihil poteſt reperiri pernicioſius* 1, 4. * προσποίησις ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων *Simulatio diſſimulatioque in factis et in dictis fallax et fraudulenta* 1, 1. * ἀγὼν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις *Quum ſtudioſe quis et vnice hoc agit, vt detrectet alios maleque de iis loquatur* 28, 1.

χελιδόνες *Hirundines* 7, 5.

χθὲς *Heri* 2, 1. 3, 2. Moeris: χθὲς καὶ χθιζὸν, Ἑλληνικῶς· ἐχθὲς καὶ ἐχθεσινὸν, Ἑλληνικόν. vbi vid. Pierſonus p. 402.

χιτωνίσκος *Tunica interula: ſubucula: induſium* 25, 2. Moeris: χιτωνίσκος, χιτὼν, Ἀττικῶς· ὑποδύτης καὶ ἐπενδύτης, Ἑλληνικῶς.

χολὴ *Bilis* 20, 2.

* χολίκιον *Pars inteſtini*, fere craſſi et pinguis 9, 2. Caret hoc vocabulo Theſaurus Stephani. At etiam apud Pollucem 6, 52 commemorantur χολίκια θεῖα. Nam χόλικες ſunt *inteſtina*, αἱ τῶν βοῶν κοιλίαι.

χορὸς κωμικὸς *Chorus comicus* 6, 1.

χόρτος *Pabula: gramina* 4, 2.

χρᾶν *Commodare: vtendum dare* 4, 3. 5, 4. 9, 3. Vid. Salmaſius de Vſuris c. 7. * *vti* prooem. 3. 1, 3. 19, 3. 26, 1. De formula τῇ οἰκονομίᾳ χρῆσθαι prooem. 2. vid. ſupra vocab. οἰκονομία.

χρέος *Debitum* 11, 5. Moeris: χρέως, Ἀττικῶς· διὰ τοῦ ω μεγάλου· διὰ τοῦ ο μικροῦ, Ἕλληνες.

χρὴ *Oportet* 3, 3. 16, 2.

χρήματα *Pecunia* 23, 1.

χρηματίζειν *De rebus ſeriis et de*

de negotiis inter ſe agere 7, 2.

Χρήσιμος· τὸ λαλεῖν ὡς χρήσιμόν τι *Loqui, garrire, quum iuuat interdum* 7, 2. * εἴ τι χρήσιμος αὐτῷ γέγονε *Si qua in re ſua ei opera vtilis fuit* 9, 2.

Χρηστὸς *Bonus: probus* 2, 3. 13, 3. * τυτὶ ἄρα ὡς χρηστόν ἐστι *Hoc vero quam delicatum eſt!* 2, 4. * ἱμάτια χρηστὰ *Pallium bonum*, h. e. *non detritum* 5, 3.

Χρίσματα *Vnguenta* 5, 3. Nam pro χρίσματι certum puto legi debere χρίσμασιν. Atque ſic legit etiam Salmaſius de Coma p. 582.

Χρόνος· πολὺν χρόνον *Diu* 15, 3. 25, 4. * πλείω χρόνον *Diutius* 6, 2.

Χρυσὸς *Aurum* 23, 2.

Χρωννύειν *Commodare: mutuo dare* 10, 3: vbi vid. notas.

Χρώς· ἐν χρῷ κειρόμενοι *Cute tenus tonſi* 10, 4.

Χύτρα *Olla* 10, 2. 14, 3.

Χωρίον *Fundus* 4, 3.

Χωρὶς τύτων *Praeterea* 17, 3.

Ψ

Ψευδεῖς λόγοι καὶ πρᾶξεις *Vana dicta et facta* 8, 1.

Ψεύδεσθαι *Mentiri* 8, 4.

Ψευδολογίαι *Vani ſermones* 8, 5.

Ψῆφοι *Calculi* 14, 1. 17, 2. 23, 3. 24, 3.

Ψιθυρίζειν *Suſurrare* 2, 5.

Ψυχὴ *Animus: mens* 7, 1. 14, 1. 25, 1. 28, 1.

Ψυχρὸν ὕδωρ *Frigida aqua* 20, 2.* ψυχρῷ λύεσθαι *Frigida ſe lauare* 28, 3.

Ω

Ὦ index Vocatiui prooem. 2. 3. 21, 4. * ὦ ταλαίπωρος! *O miſerum et aerumnoſum* 8, 3.

Ὠθεῖν· τὸ ἱμάτιον ὦσαι εἰς τὸ στόμα *Pallium intrudit in os* 2, 3. * ὁ ὤσας *Qui vrget: qui impellit* 15, 2.

Ὠδεῖον *Odeum* 3, 2. Fuit Athenis locus in modum theatri exſtructus a Pericle, vel, vt alii tradunt, a Themiſtocle, multiſque ſedibus et columnis lapideis exornatus, in quo ſpectabantur certamina muſica vid. loca Plutarchi et Vitruuii laudata ab Caſaubono. Plura de aedificio illo habent Heſychius, Suidas, Thomas Magiſter, Meurſius Lect Att. 4, 28, interpp. Pollucis p. 872 et Audendorpius ad Tho. Mag. p. 930:

930: qui locum Vitruuii 5, 9 e MSS. integritati priſtinae reſtituit.

Ὠνεῖσθαι *Emere* 13, 1. * ἐώνημαι *Emi* 17, 2. add. 9, 3.

Ὠνητὴς *Emtor* 12, 2.

Ὠνητιᾷν *Emere velle: emturire* 23, 4.

Ὡς idem quod ὅτι 1, 2. 3, 2. 3 etc. * redundat 20, 2. * ἐνθυμῇ ὡς ἀποβλέπουσί πρὸς σὲ οἱ ἄνθρωποι *Noſtin' vt adſpiciant te homines* 2, 1. * ὡς μαλακῶς ἐσθίεις *Lautos vero et delicatos cibos!* 2, 4. * τουτὶ ἄρα ὡς χρηστόν ἐστι! *Hoc vero quam delicatum eſt!* 2, 4. add. 7, 2. * ὡς *Quippe: vt: tanquam: quaſi* 28, 2. add. 2, 3. 17, 3. 19, 3. 27, 2. * ὡς τύπῳ λαβεῖν *Si quis deſcribere velit* 1, 1. add. 5, 1. 9, 1. 14, 1. 20, 1. * *adeo vt: vt* 6, 5. 18, 2.

Ὥσπερ *Quemadmodum* prooem. 4.

Ὥστε *Adeo vt: vt* 2, 1. 4, 2. 7, 2. 4. 10, 2. 19, 2.

ISAA-

ISAACI
CASAVBONI
AD
THEOPHRASTI
CHARACTERES
ETHICOS

LIBER COMMENTARIVS

ISAACI CASAVBONI

IN

THEOPHRASTI

CHARACTERES ETHICOS

PROLEGOMENA

Inſcriptio huius libelli, quae in omnibus melioribus libris haec eſt, Θεοφράστου Ἠθικοὶ Χαρακτῆρες, tribus verbis tria declarat: auctorem ſcripti iſtius; materiam eius, ſiue ſubiectum; formam, ſiue tranctandi modum: de quibus omnibus aliquid eſt nobis hoc loco dicendum. Auctorem eſſe vere aureoli libelli iſtius Theophraſtum Ereſium, magnum illum maximi Ariſtotelis diſcipulum, verum cenſeo. Nam et Diogenes Laërtius inter Theophraſti librorum indices, Ἠθικοὺς Χαρακτῆρας recenſet: et Suidas qui pauciſſimos eius philoſophi libros commemorat, huius tamen meminit. Quod etiam indicio eſſe poſſit, in pretio olim apud doctos, Theophraſti hoc opus fuiſſe. Deinde quum certum omnino ſit, prodiiſſe haec ex erudititiſſimi et elegantiſſimi alicuius viri officina, qui Athenis eo ipſo tempore quo claruit Theophraſtus, et vixerit (id quod non vno loco annotatum a nobis demonſtratumque eſt) et ſcripſerit, non video quid cauſſae eſſe queat, cur aut veterum codicum, qui omnes in Theophraſti nomine conſentiunt, fidem in dubium vocemus: aut ſi de illorum fide non dubitetur, quid opus ſit Theophraſtum alium ab Ereſio illo quaerere, omnibus ſeculis inauditum, omnibus priſcis ſcriptoribus illaudatum, cui haec tribuantur. Accedit huc Euſtathii teſtimonium, qui in rhapſodiam Ilia-

 dis

dis ν', non hoc ſolum docet, ſcriptos eſſe a Theophraſto (Ereſium abſque dubio intellegit) Characteres: ſed illud etiam manifeſto indicat, ita plane illos fuiſſe ſcriptos, vt factum videmus in his reliquiis. Quare nõn aſſentior doctis quibusdam viris, qui ab Ariſtotelis diſcipulo hunc librum abiudicarunt: qui praeter illud vnicum argumentum, de quo mox dicemus, nihil penitus habent quo ſuam ſententiam tueri poſſint. An enim illud dicent? parum tanto ſcriptore dignum hoc eſſe ſcriptum. Ita video doctiſſimum Victorium exiſtimaſſe. Mihi vero contrarium prorſus videtur. nam et opus hoc, eſſet modo integrum, et quale auctore ediderat, digniſſimum iudico quod tanto viro tribuatur: et viciſſim, eo fuiſſe comperior Theophraſtum ingenio, vt nemo aptior huic argumento iſto modo tractando inueniri potuerit. Fuiſſe enim illum politiſſimi, elegantiſſimi et amoeniſſimi ingenii virum (talem omnino haec opera deſiderabat) cum alia arguunt; quae de eo et ex eo apud veteres ſcriptores leguntur: tum illud in primis quod de illo Hermippus ipſius aequalis apud Athenaeum teſtatur libro primo [cap. XVIII] ſingularem quandam fuiſſe hominis venuſtatem et induſtriam in exprimendis effingendiſque hominum moribus: quod quam belle auctori huic conueniat, nemo non intelligit. Ideo videtur M. Tullius Theophraſti ſcriptis vnice capi delectarique ſolitus, et, vt auctor eſt Plutarchus [in Cic. c. 32], delicias ſuas eum appellitare: amicum etiam ſuum, ad Atticum [lib. II. ep. 16] ſcribens, vocat, ſaepeque dilaudat. quin Ariſtoteles quoque apud A. Gellium lib. XIII [cap. 5] ſuauitatem huius ſui diſcipuli linguae pariter ac vitae commendat. Nihil dicam de ſtylo. nam quae magna adeo ſimilitudo aut diſſimilitudo in his tam paucis chartis, cum reliquis Theophraſti ſcriptis, in tanta praeſertim argumentorum diſſimilitudine, notari poſſit? et tamen qui illa legerit aliquando, non dubito quin etiam in his Theophraſtei characteris notas ſaltem

aliquas

aliquas mecum ſit agniturus. Atque illud quidem in primis: quod et haec et illa cum legas, ſcias facile ab Ariſtotelis diſcipulo vtraque eſſe profecta. Sed nimirum doctos homines qui aliter exiſtimarunt, mouit locus ille in epiſtola προσφωνητικῇ, vbi ait auctor, ſe haec ſcripſiſſe, cum annum aetatis iam abſoluiſſet vndecenteſimum: id enim Ereſio Theophraſto conuenire non poſſe: quippe cuius vitae terminum ſtatuat diligentiſſimus auctor, Diogenes Laërtius, annum octuageſimum quintum. Nos quoque olim impulit haec ratio, vt de menda ſuſpectum Theophraſti locum haberemus. nam vt propter hoc vnum argumentum negaremus Ariſtotelei Theophraſti librum hunc eſſe, adduci nunquam potuimus. Putabamus igitur ſcribendum eſſe in libelli huius initio, non ἐννενήκοντα ἐννέα, vt omnes libri habent: ſed, vt ait Laërtius, ἑβδομήκοντα ἐννέα. Neque enim veriſimile nobis videbatur, aut Laërtii codices hic falſos eſſe, aut ipſum. Nam ſi ita eſſet, aiebamus, et ad centeſimum vſque annum Theophraſtus vitam produxiſſet, non videtur M. Tullius [Tuſc. 3, 28] quo loco querelam Theophraſti morientis de breuitate vitae humanae refert, taciturus fuiſſe, quam longam nactus ille vitam, de natura tamen quereretur. videtur etiam Cenſorinus vir vndecunque doctiſſimus, cum pleroſque veteres philoſophos longaeuos in libro de die natali, cap. xv. nominaret, Theophraſtum non fuiſſe omiſſurus. Multo vero minus Lucianus, qui ex profeſſo omnes pene μακροβίους philoſophos libro ſingulari collegit, hunc tanti praeſertim nominis virum omiſiſſet. Haec igitur nos olim, vt arbitramur etiam nunc, non ſine aliqua ratione. etſi de emendatione verborum Theophraſti, propter eas cauſſas, quae ibi exponentur, ſententiam mutauimus. Atque ex iis, quae eo loco ſcripſimus, ſatis patet illorum error, qui aut Theophraſtum aliquem alium a diſcipulo Ariſtotelis comminiſcuntur, aut omnino Theophraſtum fuiſſe huius libri patrem negant. Verum de auctore quidem ſatis ſuperque.

Argumentum autem et ſubiectum ſcripti iſtius philoſophicum plane eſt: de moribus enim hominum hic agitur, et ad bene honeſteque vitam degendam nobis hoc ſcripto praeire Theophraſtus voluit: quo nihil eſt φιλοσοφικώτερον, nihil philoſopho dignius. Enimuero morum conformandorum, quod ethicus philoſophus praerogatiuae iure quodam, quaſi proprium ſibi aſſumit, non vna eſt a veteribus ſapientibus inuenta et exculta ratio. Nam idem hic, ſi proprius attendimus, et ethici philoſophi, et hiſtorici, et poëtae finis eſt: verum illius quidem ἁπλῶς horum non ἁπλῶς habent enim hoc amplius et hiſtoricus et poëta ſuos peculiares fines: ille, vt rerum geſtarum memoriam conſeruet: et vt lectorem ſuum iis maxime praeceptis quae ad remp. bene gerendam neceſſaria ſunt, inſtruat: hic, vt τὸν ἀκροατὴν iuuando ſimul etiam delectet. Quare tendunt quidem eodem omnes quodammodo: ſed diuerſis tamen itineribus. Philoſophi ratio ſimplex eſt, et, vt ſic dicam, recta directaque via: de virtute enim et vitio diſputans, illam ſequendam, hoc fugiendum, nos docet: et ad eam rem praecepta nobis ſuggerit. Hiſtoricus et poëta, non virtutes nec vitia in abſtracto (vt loquuntur) nec eorum cauſſas naturamue, quod philoſophorum eſt: ſed his praeditos homines conſiderant: factaque nobis et mores vtrorumque explicantes, imitandorum atque fugiendorum exempla ſuppeditant: et tacite quodammodo nos inſpicere in vitas hominum iubent, atque ex aliis ſumere exemplum nobis. Rurſus autem magna eſt lataque inter hiſtoricum et poëtam differentia: ille res geſtas, vti geſtae ſunt, ſimpliciter narrat: hic et geſtas, (non enim omnia fingunt, ſed multa affingunt tantum poëtae, ait veriſſime ſcriptor eruditiſſimus Strabo) et quae geri potuerunt, cum decenti imitatione exequitur: vnde illi ποιητὴς, vt Plato [in Sympoſ.] docet, nomen inditum: quia rerum, quas refert, non narrator ſolum vt hiſtoricus: ſed quaſi fabricator eſt et auctor: quod ille

ille imitandi artificio praeſtat. Omnis enim poëta *μιμητὴς*, ait idem Plato. Ipſorum quinetiam poëtarum, multiplex eſt inter ipſos diſcrimen: differunt enim, vt docet Ariſtoteles [lib. de Poëtica cap. 1] *τῷ ἑτέρως, τῷ ἑτέρως, τῷ ἑτέροις μιμεῖσθαι.* Quorſum haec? vt appareret, libellum hunc, medii cuiusdam eſſe inter philoſophorum et poëtarum ſcripta generis. Subiectum quidem eſt de moribus: quos emendare, vnicus eſt auctori in hoc opere finis propoſitus: atque hoc ſaltem illi cum ethico philoſopho commune eſt, et ambobus proprium. Caeterum tractatur hoc ſubiectum, non more philoſophorum: ſed nouo quodam docendi genere, quod deſcriptione conſtat eorum quae homines aut hac aut illa virtute vitioue praediti, facere *ἢ τοιοῦτοί εἰσι* conſueuerunt: *διαφέρει δ' οὐδὲν* (inquit philoſophus, quarto Nicomacheorum) *τὴν ἕξιν ἢ τὸν κατὰ τὴν ἕξιν σκοπόν.* Fit autem hoc a Theophraſto magna ex parte *μιμητικῶς* quod poëtarum eſſe, ſupra poſuimus. Itaque plurima inuenias in his breuibus reliquiis, quae veluti tabulae e naufragio ſuperſtites vtcunque remanſerunt, ex quibus huius operis cum poëtis, ſcenicis maxime et comicis, quos eſſe optimos exprimendorum morum artifices ſcimus, affinitas percipi queat: vt ſuis locis cum cura eſt a nobis indicatum. Mores igitur hominum ita hic olim erant deſcripti, vt liceret tanquam in ſpeculo hinc virtutis ſplendorem et pulcherrimam intueri faciem: illinc vero vitiorum turpitudinem et dedecus animaduertere. Nunc, melior eius pars, proh dolor! intercidit. nam et ea pars, quae erat de virtutibus, tota hodie deſideratur: et illius quae de vitiis, haud ſcio an portio ſaltem *ἀξιόλογος* fuerit, quantumcunque eſt, quod ad nos peruenit. Quota enim eſt obſecro vitiorum pars quae hic continetur?

Nomen porro *χαρακτῆρες* quo ſuum hoc opus Theophraſtus appellauit, a re impoſitum eſt, itaque argumento libri conuenit vt nihil ſupra. Erat namque

hoc tanquam exemplar et ſpeculum quoddam morum, vbi virtutis et vitii cuiuſque expreſſae notae cernebantur. Propterea fuere Critici, qui ita libri huius titulum conciperent, Θεοφράστου χαρακτῆρες περὶ ἰδιωμάτων· vt in libris nonnullis recentioribus ipſi inuenimus: ſed hoc ineptum et ab hominibus indoctis profectum. Verus eſt titulus Ἠθικοὶ χαρακτῆρες, qui tantundem ferme valet, ac ſi dixiſſet, Εἰκόνες ἠθῶν (ſiue εἰκονισμοὶ, vt appellat Seneca ep. xcv) hoc eſt, *Imagines morum:* ſicut Cicero comicos appellat *imaginem vitae quotidianae:* et magnus Baſilius [ep. 1 ad 5. Gregorium] vitas ſanctorum virorum, εἰκόνας ἐμψύχους τῆς κατὰ θεὸν πολιτείας. Εἰκὼν et χαρακτὴρ atque ἔσοπτρον ſaepe eandem vim habent. Quare etiam, quod D. Paulus ad Coloſſ. 1, 15 dixit, Chriſtum eſſe εἰκόνα τοῦ ἀοράτου θεοῦ, in ea ad Hebraeos [cap. 1, 3] voce χαρακτὴρ eſt expreſſum. In libro autem Sapientiae in eadem ſententia vtitur auctor vocibus ἔσοπτρον et εἰκών. Porro is verus eſt cuiuſque rei χαρακτὴρ, ea vera imago, quae illius naturam optime exprimit. Ideo Hebraei ſapientes naturam vocant טבע, quaſi dicas χαρακτῆρα, aut σφραγῖδα. nam illis טבעת *ſigillum* ſignificat. Veteres vero quidam, qui poſt Theophraſtum idem argumentum tractarunt, μικρὸν παρεγκλίνοντες, vt diceret Ariſtoteles [vid. lib. II. Nicomach. c. 1] χαρακτηρισμοὺς vocarunt, quos ille χαρακτῆρας· quidam longius abierunt, et ſimilium ſcriptorum titulos diſſimiles (vti fere fieri videas) ſunt commenti. Seneca ad Lucilium, epiſtola xcvi. *Ait vtilem futuram eſſe deſcriptionem cuiuſque virtutis. Hanc Poſidonius Aetiologiam* (male *Ethologiam.* vide Quintilianum) *vocat: quidam* χαρακτηρισμὸν *appellant, ſigna cuiuſque virtutis et vitii ac notas reddentem, quibus inter ſe ſimilia diſcriminentur. Haec res eandem vim habet quam praecipere. Nam qui praecipit, dicit, Illa facies, ſi voles temperans eſſe. Qui deſcribit, ait, Temperans eſt, qui facit illa, qui illis abſtinet. Quaeris quid interſit? Alter*

praece-

praecepta virtutis dat : alter exemplar. Deſcriptiones has, et vt publicanorum vtar verbo, εἰκονισμοὺς, *ex vſu eſſe confiteor.* Pulcherrime iſta Senecae explicant noſtri huiuſce libri ἐπιγραφήν· quam poſſis cum Seneca vertere *De ſignis ac notis morum.* Simplicius tamen nos, et vt in inſcriptione, breuius, *Morum deſcriptiones*, auctore Cicerone: qui in Topicis [c. 22] deſcriptiones Latine dicit, quos Graeci, inquit, χαρακτῆρας alii rhetores χαρακτηρισμοὺς dixerunt, vt Rutilius Lupus. nam peſſime hodie in eius libris *chreſteriſmus* editum eſt, pro *characteriſmus.* eius locum infra deſcribemus. Poteramus et *Notationes morum:* idque fortaſſe rectius: niſi M. Tullium ſequi libitum fuiſſet. Auctor ad Herennium. [lib. 4, 50] *Notatio eſt, cum alicuius natura certis deſcribitur ſignis, quae ſicuti notae quaedam, naturae ſunt attributa.* quo loco extat ſane quam elegans et graphica oſtentatoris pecunioſi deſcriptio. Huius item generis ſunt illae deſcriptiones morum, quas Libanius et alii ſophiſtae appellarunt ἠθοποιΐας ἠθικὰς, διὰ τὸ μόνον ἦθος εἰσφέρειν. in his olim dicendi magiſtri ſuos diſcipulos magno cum fructu ſoliti exercere. De genere orationis huiuſmodi deſcriptionibus accommodatae ita ſcribit Theon ſophiſta, ſiue Libanius: ἐργάσῃ τὴν ἠθοποιΐαν χαρακτῆρι σαφεῖ, συντόμῳ, ἀνθηρῷ, ἀπολύτῳ, ἀπηλλαγμένῳ πάσης πλοκῆς τε καὶ σχήματος. *Vteris*, ait, *in deſcriptionibus morum charactere perſpicuo, breui, florido, ſoluto*, (is eſt, quem Sophronius apud Photium [Cod. 5] ἀφοριστικὸν vocat) a quo abſit omne inuolucrum ſiue artificium curioſius et figura. Non longe abit ab hac forma Theophraſti in hoc libello character. Atque haec quidem ita. nunc illud vice corollarii adiiciemus. Et apud Graecos Satyrus antiquiſſimus Peripateticus, et apud Romanos doctiſſimus Varro, libros, non diſſimilis, vt videtur, argumenti ediderunt: quos tamen non χαρακτῆρας, ſed περὶ χαρακτήρων inſcripſerant. Varronis librum laudatum aliquoties apud

Latinos grammaticos reperimus: verum ita, vt de eius argumento pro certo quicquam pronuntiare non poſſimus. ac fieri poteſt, vt ſit is ipſe quem Nonius *De proprietate ſcriptorum* vocat. quod ſi eſt, nihil huc ſcilicet facit. Satyri vero librum affinem huic Theophraſteo fuiſſe argumenti ſimilitudine, ferme mihi perſuaſit aliquando hic ex illo locus, ab Athenaeo [lib. 4, 19] prolatus, quem apponam: dignum profecto vbique, non ibi tantum, legi. Eſt autem character hominis aſoti: Οἱ πολέμιοι τῆς οὐσίας ὑπάρχοντες, κατατρέχοντες τὸν ἀγρὸν, διαρπάζοντες τὴν οἰκίαν, λαφυροπωλοῦντες τὰ ὑπάρχοντα, σκοποῦντες, οὐ τί δεδαπάνηται, ἀλλὰ τί δαπανηθήσεται· οὐδὲ τί περιέσται, ἀλλὰ τί οὐ περιέσται· ἐν τῇ νεότητι τὰ τοῦ γήρως ἐφόδια προκαταναλίσκοντες· χαίροντες τῇ ἑταίρᾳ, οὐ τοῖς ἑταίροις· καὶ τῷ οἴνῳ, οὐ τοῖς συμπόταις. Poſtremo ne illud quidem praetermittam quod eſt a veteribus criticis probe, vt mea ſententia fert, obſeruatum. Aiunt illi, Homerum fontem illum ingeniorum, huiuſmodi deſcriptionum primum auctorem eſſe: eundemque ſuo exemplo cum aliis praeiuiſſe, tum etiam noſtro huic auctori, quando iſti operi manum admoueret. Nam ſimilem eſſe fortis et ignaui characterem hunc apud poëtam Iliad. lib. XIII. Ἔνθ᾽ ὅ, τε δειλὸς ἀνὴρ ὅστ᾽ ἄλκιμος ἐξεφαάνθη. Τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ, Οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἧσθαι ἐρητύετ᾽ ἐν φρεσὶ θυμός· Ἀλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἐπ᾽ ἀμφοτέρους πόδας ἵζει. Ἐν δέ τε οἱ κραδίη, μεγάλα στέρνοισι πατάσσει κῆρας ὀϊομένῳ· πάταγος δέ τε γίγνετ᾽ ὀδόντων. Τοῦ δ᾽ ἀγαθοῦ, οὔτ᾽ ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτέ τι λίην ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν· ἀρᾶται δὲ τάχιστα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ. Haec veterum eſt obſeruatio. Sunt et apud alios vtriuſque linguae optimos ſcriptores ſimilem in modum accuratae deſcriptiones: quas diligenter obſeruaſſe, non ad eloquentiae ſolum ſtudia, ſed (quod antiquius eſſe debet) ad naturam virtutum et vitiorum penitus cognoſcendam, vtile fuerit et conducibile.

ISAACI CASAVBONI
AD
THEOPHRASTI CHARACTERES ETHICOS
LIBER COMMENTARIVS
PRAEFATIO

Ἤδη μὲν καὶ πρότερον πολλάκις] Oſtendit Theophraſtus, non imparatum ſe ad huius operis ſcriptionem accedere: ſed re ſaepiús ſecum conſiderata, expenſaque. Ideo ait ἐπιστήσας τὴν διάνοιαν· familiari Ariſtoteli, et aliis philoſophis loquendi genere. ſimplicius Xenophon initio Παιδείας, Ἔννοιά ποτε ἡμῖν ἐγένετο. et initio Commentariorum, Πολλάκις ἐθαύμασα. At noſter mox quoque verbis ſignificantiſſimis vtitur, συνθεωρήσας, et παρατεθεαμένος· quae dictiones, θεᾶσθαι, inquam, et θεωρεῖν, a rebus diuinis originem habentes, de quibus dum attentius meditamur, ſimus ipſi quodammodo diuini, et vt philoſophus ait in decimo Nicomacheorum [cap. 7], nos ipſos ἀπαθανατίζομεν· poſtea ad eas res ſunt translatae, quas cum magna voluptate, vel magna cum attentione contemplamur. Eodem ſpectat et quod ait, ſe ὡμιληκέναι παντοδαπαῖς ἀνθρώπων φύσεσιν· fuit enim neceſſe vt qui deſcribere hominum mores cogitaret, cum diuerſae naturae et ingenii hominibus verſaretur. Sic Plato III. de Republica dicebat, eum qui futurus ſit bonus iudex, debere παντοδαπαῖς φύσεσιν ὡμιληκέναι. Horatius ad Piſones [v. 317 ſ.] *Reſpicere exemplar vitae morumque iubebo doctum imitatorem, et viuas hinc ducere voces.* Ita locum

cum habet hic quoque familiaris ille naturae rerum circulus. Nam ex diligenti vitae hominum obſeruatione confecta eſt haec morum depictio: ex huius veluti tabulae contemplatione non otioſa, vitae et morum naſcetur emendatio.

τί γὰρ δή ποτε τῆς Ἑλλάδος] Legi malim, *τί δή ποτε πάσης τῆς Ἑλλάδος·* ſicut mox, *πάντων τῶν Ἑλλήνων.* Duas hic notat cauſas varietatis illius, quae in hominum moribus atque inſtitutis cernitur: locorum poſitionem, et inſtitutionem a pueris. Illud quam magnum ad eam momentum ſit, et experientia arguit, et philoſophi, geographi, aſtronomique vel docent, vel docere conantur: tangit etiam Hippocrates in libro de aëre, aquis, et locis: et Galenus multis locis. mitto quae Polybius, Seneca, Cicero, aliique multi ſuper hoc non vno loco. *Ingenia hominum*, ait Curtius lib. VIII, *vbique locorum ſitus format.* In inſtitutione autem puerili, non dicam multum momenti: ſed perte dixerim, *τὸ ὅλον καὶ τὸ πᾶν* eſſe poſitum. Quod ait, Graeciam totam eidem ſubiectam eſſe caeli regioni, Graecoſque omnes eadem diſciplina ſolitos imbui, accipiendum eſt vt dictum *παχυμερέστερον*, ac minus *ἀκριβῶς.* Nam vt demus in eadem inclinatione caeli Graeciam totam (non enim hic loquimur de magna Graecia, aut Graecis Aſiaticis, ſed de ea tantum Graecia (quae velut matrix omnium Graecarum coloniarum erat) fuiſſe: tamen ſi eiuſdem partes inter ſe compares, reperies differentiam fuiſſe et in aëribus regionum et in habitantium ingeniis mirum quantam. Ne longe abierim, quis neſcit in Boeotia alium longe caeli hauſtum fuiſſe, alium in continenti Attica? longeque craſſiore aëre vſos quam ipſorum vicinos Athenienſes? Notum illud [Horat. 2. ep. 1, 244] *Boeotum in craſſo iurares aëre natum.* Itaque etiam ingenia longe diuerſa, vt ex Graeca hiſtoria cuiuis notum. Idem de reliquis terrae Graeciae regionibus dici poteſt. Quid autem de inſtitutione? An putamus ſimiliter ſuos liberos

ros inſtituiſſe Athenienſes et Lacedaemonios? Imo vero ita diuerſa erat educatio, vt difficilius ſit reperire in quo conuenirent, quam in quo differrent. Quare, vt modo diximus, commoda interpretatione iuuandum hoc Theophraſti dictum: deque iis tantum accipiendum, quae Graecis ſolis propria, iiſque omnibus communia erant: Barbaris autem, aut eorum pleriſque, non item. Putauimus aliquando locum totum ſic eſſe legendum: τί δή ποτε τῆς πόλεως ἁπάσης, ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀέρα κειμένης καὶ πάντων τῶν πολιτῶν ὁμοίως παιδευ.— Mouebat hoc etiam, quod Theophraſtus toto hoc libello de Athenienſibus tantum videtur agere. omnia enim ad mores Athenienſium et ea, quae fieri in ea vrbe ſolebant, referuntur. Veruntamen nunc placet magis, vt nihil mutemus: ſed locum ita vt ſupra expoſui accipiamus. Nam quod de Athenis ita, quaſi de tota Graecia loquitur, haec quoque cauſſa eſſe poteſt: quod illa vrbs dum floruit, ocellus Graeciae, et Ἑλλάδος Ἑλλὰς fuit: vt non ſine ratione, ſicuti Roma ἐπιτομὴ τῆς οἰκȣμένης, et populus Rom. δῆμος τῆς οἰκουμένης a Polemone oratore, vt referunt Galenus et Athenaeus, vocatus eſt: ita Athenae Ἑλλάδος ἐπιτομὴ, et populus Athenienſis δῆμος τῶν Ἑλλήνων dici potuerit. Propterea ait Menander apud Alciphronem in epiſtola ad Glyceram, videre ſe ἐν ταῖς Ἀθήναις τὴν Ἑλλάδα ὅλην, τὴν Ἰωνίαν, τὰς Κυκλάδας πάσας. Recteque meo iudicio et vere Philo Iudaeus, in diſputatione, ὅτι πᾶς σπȣδαῖος ἐλεύθ. ὅπερ ἐν ὀφθαλμῷ κόρη ἢ ἐν ψυχῇ λογισμὸς, τȣτ' ἐν Ἑλλάδι Ἀθῆναι. Caeterum περὶ τῆς τῶν τρόπων γενέσεως egregius eſt Theophraſti noſtri locus, quem deſcripſit et nobis conſeruauit Porphyrius in libro III. περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων. Diligens lector ibi requirat: nobis enim is liber nunc ad manum non eſt: qui iſta recenſemus non per otium in muſeo, ſed ὁδȣ πάρεργον ἐν ἀποδημίᾳ, omnibus ſtudiorum praeſidiis deſtituti.

2 καὶ

[a] *καὶ βεβιωκὼς*] Malim, *ἅτε βεβ.* vel *ἅτε καί.* Locum ſubobſcurum dedimus operam vt planum verſio redderet.

ἔτη ἐννενήκοντα ἐννέα] Ita legitur etiam in antiquis quatuor codicibus Palatinae bibliothecae et aliis quos vidimus omnibus. Memini etiam in Ioannis Tzetzae Chiliadibus hunc locum ita deſcriptum reperiri, et ſimiliter annos centum vno dempto attribui Theophraſto hunc librum ſcribenti. Quod etſi mirum eſt, propter tot auctorum ſilentium, qui longaeuos philoſophos recenſuerunt: poteſt tamen vnius ſaltem teſtis, eiuſque admodum *ἀξιοπίστου*, auctoritate defendi. Ait enim Hieronymus in epiſtola ad Nepotianum, *Vnde et ſapiens vir Graeciae Theophraſtus* (ita omnino ſcribendum, non *Themiſtocles*) *cum expletis centum et ſeptem annis ſe mori cerneret, dixiſſe fertur, ſe dolere, quod tum egrederetur e vita, quando ſapere coepiſſet.* Quare, niſi diuerſe traditum fuit ab antiquiſſimis ſcriptoribus tempus quo vixit hic philoſophus, dubium non eſt, mendum eſſe in Diogenis Laërtii codicibus. Error fortaſſe ex notis ortus: et *οθ´* perperam ſcriptum, cum ſcribi deberet *ρζ´*, vel *ρθ´*. Nuſquam non iſto modo in bonis vtriuſque linguae ſcriptoribus eſt peccatum. Ac commodum mihi nunc in mentem venit locorum quorundam Plinii ſimiliter deprauatorum: quos obiter hic emendare non pigebit: praeſertim quum de Theophraſto ibi agatur. Lib. XXIII. cap. VII. de minio loquens, ita ſcribit Plinius, *Theophraſtus* CX. *annis ante Praxibulum Athenienſium magiſtratum, quod tempus exit in vrbis noſtrae* CCXL. *annum, tradit inuentum.* ſic habent omnes quos licuit videre codices: neque aliter in nouiſſima editione Lugdunenſi: quae editio, ſi verum dicere licet, tanto nil dignum praeſtat hiatu. Legendum aio, *quod tempus exit in vrbis noſtrae* CCCCXXXIX. *annum.* Praxibulus, cuius meminit Theophraſtus in libello *περὶ λίθων*, vnde haec tranſcribit Plinius, archon Athenis fuit, anno ſecundo olym-

olympiadis centeſimae decimae ſextae: quo anno eum librum ſcribebat Theophraſtus, vt ex eius lectione apparet. eum autem annum incidere in annum V. C. ccccxxxix. non alio teſte probare melius poſſumus, quam ipſo Plinio. Is igitur alio loco annum tertium eiuſdem olympiadis, quo archonta (ſiue vt Cicero aliquando [de diu. 1, 54] vertit, *praetorem;* vt Plinius ſaepe, *magiſtratum*) habuere Athenae Nicodorum, vrbis Romae quadringenteſimum quadrageſimum ait fuiſſe: vt neceſſe ſit annum ei proximum qui habuit archonta Praxibulum, eſſe annum V. C. quadringenteſimum trigeſimum nonum. Sic autem Plinius libro tertio, *Theophraſtus qui primus externorum aliqua de Romanis diligentius ſcripſit, Circeiorum inſulae et menſuram poſuit, ſtadia LXXX. in eo volumine quod ſcripſit Nicodoro Athenienſium magiſtratu: qui fuit vrbis noſtrae* ccccxl. *annus.* Ita ſcribi debuit hic locus, foede in omnibus quas hactenus vidi editionibus corruptus. *magiſtratu,* inquam, legendum, non *magiſtratui.* non enim ἄρχοντι Νικοδώρῳ, ſed ἄρχοντος Νικοδώρου, Plinius dicere voluit. Iam diximus Plinium ſaepe illud ἄρχοντος Graecorum in hiſtoria Attica, vertere *magiſtratu.* Sic et Seneca epiſtola xviii. *Hoc certe in his epiſtolis ait, quas ſcripſit Charino magiſtratu ad Polyaenum.* At in vulgatis Senecae editionibus ſcriptum inuenias *Charino de magiſtratu:* falſo. nam Χαρίνου ἄρχοντος dicere auctor voluit: et in meo ſcripto codice non extat illud *de.* Fuit Charinus hic archon anno primo Olympiadis cxviii. auctor Diodorus libro xx. Agebat Epicurus tunc temporis annum xxxv. ſiquidem natus eſt ille tertio anno Olympiadis centeſimae nonae: denatus autem anno altero Olympiadis cxxvii. quod noto, vt obiter Laërtii vulgatas editiones emendem, in quibus male ſcribitur obiiſſe Epicurum κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἑβδόμης καὶ ἑκατοστῆς ὀλυμπιάδος. vera lectio eſt, τῆς εἰκοστῆς ἑβδόμης καὶ ἑκατοστῆς ὀλ. Sed vt ad Plinium redeam, falſiſſime ſane legunt

legunt vulgo CCCCLX. in ſuperiore loco. legendum enim, vt nos emendauimus, et quidam etiam veteres codd. habent, CCCCXL. Mitto rationes chronologicas, quas de facili poſſim afferre. Plinium ipſum malo: cuius haec ſunt libro XIII. cap. XVI. *Theophraſtus qui primus a Magni Alexandri aetate ſcribit quae circa vrbis Romae quadringenteſimum quadrageſimum geſta ſunt annum.* Non alia iam confirmatione opus habent ſuperiores emendationes: et alioqui res eiusmodi eſt, quae inſpectione magis faſtorum Graecorum Latinorumque indigeat, quam longiore probatione.

κατὰ γένος ὅσα τυγχάνει γένη] Ita accipe: exponam tibi: quid? *ὅσα γένη.* quomodo autem? *κατὰ γένος.* Illis declaratur ſubiectum: his modus et ratio eius tractandi. Legimus vero *προσκείμενα* non *προκείμενα*, vt vulgo. nam mores ſunt accidentia quaedam, quae nobis *πρόσκειται* et inhaerent, atque habitus per quos dicimur *ποιοί*. M. Tullius mores comparat vnguentis, quibus corpus extrinſecus oblinitur, cum ait in Bruto, *Ita peregrinata eloquentia tota Aſia eſt, vt ſe externis oblineret moribus.*

ὃν τρόπον τῇ οἰκονομίᾳ χρῶνται.] Verba ſonant, *quomodo rem adminiſtrent familiarem.* Maluimus tamen aliter vertere: quia in pleriſque capitibus de familiae adminiſtratione nihil legas. Caeterum quod generaliter his verbis dicitur, caute accipiendum, cum hac reſtrictione, quod ad illa attinet quae faciunt, *ἢ τοιοῦτοί εἰσιν ἢ τοιοῦτοι.*

3 *τοὺς υἱοὺς ἡμῶν*] Videtur Theophraſtus cum haec ſcribebat, vel natura vel adoptione liberos habuiſſe: quorum tamen neque Laërtius meminit: neque vlla eorum in teſtamento Theophraſti mentio. Mouerit hoc fortaſſe aliquem: ſed enim multi caſus interuenire potuerunt, poſt ſcriptum hunc librum, qui liberis illum orbum facerent. Quid ſi vero *συλληπτικὸν σχῆμα* eſſe dicamus, et in ſcribendo et in loquendo valde vſitatam

tam figuram? Adde, quod olim ſenes a iuuentute patres ſalutari ſolebant.

4 πρῶτον μὲν ὖν] Pertinet hoc ad ordinem quem toto libro erat ſecutus: primum, inquit, de εἰρωνεία verba faciam: deinde reliqua animi παθήματα ſigillatim deſcribam. Quod ſequitur, καὶ ἄρξομαι πρῶτον ἀπὸ τῆς εἰρωνείας, non eodem referendum, ſed ad methodum quam in ſingulis capitibus eſt ſeruaturus: quae ea eſt, vt vitium ipſum rudi deſcriptione initio ſtatim adumbret: deinde vitioſum hominem ſuis coloribus depingat, iis commemorandis quae facere ſolet, quatenus talis eſt: puta, ὁ εἴρων, qua eſt εἴρων. Nonnunquam etiam breuem monitionem, velut ἐπιμύθιον quoddam, et epicitharisma poſt fabulam adiicit.

ὥσπερ ὑπερεθέμην] Quidam ὑπεθέμην. quod eſt vſitatius. ſed nihil fortaſſe mutandum. Sic in Rhetorica ad Alexandrum [cap. 18] συλλήβδην δὲ τὰς πάσας πίστεις καθάπερ ὑπερεθέμεθα, διεξεληλύθαμεν. Scripta lectio ἐπεθέμην. vitioſe, pro ὑπεθέμην.

AD CAPVT I

ΠΕΡΙ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ

Ἡ μὲν ὖν εἰρωνεία] Ante omnia ſciendum eſt, in vocibus εἴρων et εἰρωνεία latere homonymiam. Alias enim εἴρωνα eum vocant Graeci, qui ita ſit factus, vt de ſe ſemper intra modum loquens, potius ſibi ea bona demat quibus eſt praeditus, quam alieni quicquam tribuat. Talis olim Socrates fuit, et poſtea Africanus, teſte Fannio apud M. Tullium [lib. 2 de Orat. c. 67]: quos nemo propterea vituperauit, inquit ille. etſi, vt ex eodem Tullio diſcimus, reperti ſunt etiam philoſophi, quibus Socratis εἰρωνεία adeo non probaretur, vt non dubitarint eum ſcurram Atticum nominare, vt

 eſt

eſt in primo de natura deorum [c. 36]. Haec εἰρωνεία et iocandi ratio admodum olim familiaris Athenienſibus fuit: ideo ait Anacharſis apud Lucianum [de Gymnaſiis p. 739 To. 1] τοῦτο ἐκεῖνο ἦν ἄρα, ὃ ἐγὼ περὶ ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἴητε εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. et alibi [Prometh. p. 25 To 1] idem εἰρωνείαν καὶ μυκτῆρα Ἀττικὸν commemorat: Seneca [Suaſ. 1] *naſum Atticum.* Eandem ob cauſam Epicurus homo non aptiſſimus ad iocandum, Ciceroni dicitur *minime reſipiens patriam,* ſecundo de natura deorum [c. 17]. ſic enim omnino legendum non *reſpiciens.* Alias vero non cum laude haec vox dicitur; ſed ſummo potius cum probro: de eo enim vſurpatur, qui ſimulare et diſſimulare quiduis didicit, non per iocum nec modeſtia vlla, ſed ſui commodi cauſa, et vt alteri incommodet. Sic apud comicos εἴρων inter grauiſſima conuicia ponitur, vt apud Ariſtophanem [Nebb. 1, 5. 11]. In ſacris autem literis εἴρων hic, et εἰρωνεία nominari ſolent, ὑπόκρισις et ὑποκριτής, vocibus ſignificantiſſimis: quas Themiſtius ſua aetate ea notione ſolitas vſurpari in oratione quadam notat. Atque haec eſt ea εἰρωνεία, iſque εἴρων de quo Theophraſtus hoc toto capite. Ariſtoteles contra in Nicomacheis [lib. 4, 13] priorem illam intelligit, non hanc poſteriorem. quod moneo, quia video doctos viros aliter haec accepiſſe: in quo ſane eos ratio fugit, vt ex ſequentibus apparebit. Porro εἰρωνείαν de qua hic, non placuit *diſſimulationem* dicere: nimis enim anguſta eſt ea vox, vt etiam Quintiliano viſum: cum hic non de diſſimulatione agatur, qualis fuit illa Socratica: ſed longe vt diximus alia, cum diſſimulatione, tum etiam ſimulatione: eorum nimirum qui ob turpem aliquam cauſſam, tam ſimulant ſe habere aut agere, quod non habent, aut non agunt: quam de iis qui quod habent aguntue, diſſimulant. Cicero de hac ironia loquens, vtramque vocem ſolet coniungere. Officiorum libro tertio [cap. 15], *Quod ſi Aquiliana definitio eſt vera, ex omni vita ſimulatio diſſimulatioque tollenda*

lenda eſt. Et mox, *Ita nec vt emat melius, nec vt vendat, quicquam ſimulabit diſſimulabitue vir bonus.* Saluſtius Catilin. [cap. 5] *cuiuslibet rei ſimulator ac diſſimulator.* Idem auctor *falſum* vocat hominem εἴρωνα [Catilin. c. 10]: et re vera, εἰρωνεία hic deſcripta; *fallacia* eſt. Nos malumus tamen vel *ironiam* (quando eam vocem ciuitate Romana Tullius ipſe donauit) vel *cauillationem*, vitium hoc Latine dicere. vix enim aliam dictionem Latinam reperias quae Graecae ſit magis ἀντίςροφος. ſimilis enim in ea latet homonymia. Gloſſarium, *Cauillatio*, κακοήθεια, εἰρωνεία. Sic accipitur verbum *Cauillari* apud Liuium [lib. 39, 13 et 42] alioſque. Plutarchus hominem εἴρωνα, qualis hic deſcribitur, vocat πανοῦργον καὶ ἀναλήθη, in comparatione Alcibiadis cum Coriolano. ſic Syneſius in Dione εἰρωνείαν et ἀλήθειαν opponit. Poſſis etiam εἰρωνείαν Latine dicere *vernilitatem.* Seneca epiſtola xcv. *Interdum obnixe petimus, id quod recuſaremus, ſi quis offerret.* lib. II. de beneficiis cap. XI. *quidam verniliter reiiciunt, quae magis ad ſe volunt attrahere.*

1 προσποίησις ἐπὶ χεῖρον πράξεων καὶ λόγων] Haec Theophraſti definitio, ſiue deſcriptio. Ariſtoteles vero ſic, προσποίησις ἐπὶ τὸ ἔλαττον ὁμοίως ἐν λόγοις καὶ ἐν πράξεσιν. Hanc definitionem hauſimus partim ex libro quarto [cap. 13], partim ex ſecundo [cap. 7] Nicomacheorum. Differentia in vnica voce poſita eſt. Ariſtoteles ait, ἐπὶ τὸ ἔλαττον, *in minus:* de eo enim irone intelligebat, qui omnia minora fingeret: Theophraſtus, ἐπὶ τὸ χεῖρον, *in peiorem partem:* quia de eo loquebatur qui non deteriora tantum ſua fingeret: ſed omnia etiam ad malum aliquem finem referret: quod perpetuo obſeruabis in omnibus notis quibus ſuum εἴρωνα inſignit. Tantum igitur commune eſt inter vtrumque, quod ſimulatione vterque vtitur, et a vero vterque diſcedit: finis vero longe diuerſus. Si quis dicat, etiam eum de quo Ariſtoteles ſentit et loquitur, qualis nempe fuit Socrates,

poſſe quiduis ἐπὶ τὸ χεῖρον fingere: reſpondemus ex Ariſtotele, οὐκ ἐν τῇ δυνάμει ἐστιν ὁ εἴρων· ſed ἐν τῇ προαιρέσει. Non enim ſi quis ea facultate praeditus ſit, vt quiduis ſimulare, diſſimulareque ſui commodi cauſa queat, ſtatim εἴρων et hypocrita fuerit dicendus: ſed ſi ad facultatem eam voluntas acceſſerit. Solitus olim gloriari imperator Titus [Sueton. Tit. cap. 3], ſe vel maximum falſarium eſſe potuiſſe: imitari enim norat omnium manus et chirographa. nemo tamen propterea falſarium eum merito dixerit. Sic ſophiſtam non iure dixeris, eum qui omnia ſophiſtarum τερετίσματα, omnes τερθρείας et praeſtigias norit: ſed qui nouit ſimul et vtitur. Sic ſolo fine ſeparantur ἀρέσκεια et κολακεία. Sunt alia ſexcenta de genere hoc. Solet autem Theophraſtus ſuas deſcriptiones cum excuſatione quadam proferre, ne quis hic exquiſitas requirat definitiones. Ait igitur ὡς τύπῳ λαβεῖν· quod loquendi genus ex Ariſtotele aliiſque Theophraſti libris, et Platone ipſo notum eſt. Apud eundem in III. de republica, opponuntur ἐν τύπῳ et δι' ἀκριβείας. quin ipſae deſcriptiones huiuſcemodi minus accuratae, τύποι vocantur, et ὑπογραφαὶ in philoſophorum ſcholis.

οἷς ἐπέθετο λάθρα.] Non eſt ἐπιτίθεσθαι, *inuehi in aliquem:* ſed tanquam ex inſidiis et ſuperiore loco adoriri. ab ea notione eſt vox ἐπιθέτης, pro *plano* et *impoſtore:* vt in illo, γραικὸς ἐπιθέτης. et apud Iohannem Chryſoſtomum in eam ad Philipp. hom. I. Significat et ἐπιχειρεῖν, *accingere ſe ad aliquid faciendum.* Vnde eſt νωθρεπιθέτης apud philoſophum in Phyſiognomonicis [cap. 6] pro *cunctatore.* Hos homines de quibus hic Theophraſtus, Graeci λαιθάργους et λαθροδήκτας ſiue κρυφοδήκτας vocant: quibus conuenit prouerbium Plautinum [Ciſtell. I, I. 36 ſ.] *Palam*, inquit, *blandiuntur: clam ſi occaſio vſquam eſt, Aquam frigidam ſubdole ſuffundunt.* item illud Sophocleum, Σαίνουσα δάκνεις, καὶ κύων λαίθαργος εἶ.

συλλυ-

συλλυπεῖσθαι ἡττωμένοις] Puta, in iudicio, ſi litem perdiderint: aut ex aliquo certamine (qualia erant apud veteres multa) inferiores receſſerint: aut denique clade belli ſint affecti. Late patet Graecorum vox *ἧττα*, cui parem Latini non habent. Talis *εἰρωνεία* Polymeſtoris apud Euripidem. cum enim per ſummum nefas impurus ille filium Hecubae Polydorum occidiſſet, et domus Priamicae caſu totus exultaret, ita tamen ibi Hecubam alloquitur, [v. 953 ſ.] *Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σὺ, Ἑκάβη, δακρύω σ' εἰσορῶν.*

καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἑαυτῦ λεγομένοις.] Eſt *ἐπιμονὴ* quaedam. bis enim idem dicit. Nam cum ſuperioribus iſta malo coniungere, et repetere *συγγνώμην ἔχειν*, quam cum ſequentibus, vt vulgo interpretes.

2 *πρὸς τὺς δανειζομένους καὶ ἐρανίζοντας*] Hoc eſt, ſiue quis *δάνειον* ab ipſo petat, ſiue *ἔρανον*. quid ſit *δάνειον*, nemo ignorat. *ἔρανος* vero quid eſſet in toto iſto libello, neſciuerunt priores interpretes. vide ad caput de arrogantia. Huc pertinent illa Horatii [lib. ep. 9, 9 ſ.] ***Sed metui mea ne finxiſſe minora putarer, Diſſimulator opis propriae, mihi commodus vni.***

καὶ μὴ πωλῶν φήσει πωλεῖν] Quorſum hoc? nempe vt eo pacto manum illi adeat apud quem iſta loquitur: itaque pecunia illum emungat, aut aliam fraudem faciat. Noui ego non paucos qui has artes probe callerent: quos cum videas holoſericis indutos ambulare, aut cum audias magnifice ſe et ſuos quaeſtus praedicare, meros Craſſos Croeſoſue eſſe cenſeas. hac ratione homines ſimplices et parum cati inducuntur vt putent ſi quid habeant nummorum, non id melius vſquam collocari, quam apud iſtos poſſe, quos tantis opibus eſſe praeditos audiunt. ***Vt enim fama eſt homini, exinde pecuniam ſolet inuenire.*** Sic miſellis os ſublinitur.

καὶ ἀκούσας τι δόξει μὴ προσποιεῖσθαι] Plane miror cur hac lectione quiſquam offendatur. *δόξει*, hoc eſt, ***videri volet.*** eſt autem pro, *μὴ δόξει προσπ.* vt apud

 Plutar-

Plutarchum in re fere eadem, ȣ̓ δοκῶν ἀκούειν. Euripides Medea, Ἤκουσά του λέγοντος ȣ̓ δοκῶν κλύειν. Ariſtophanes Pluto [4, 2. 15] ȣ̓κ ἐδόκȣν μ' ὁρᾶν ἔτι, hoc eſt, *diſſimulabant ſe videre me.* Scribitur et δείξει. fortaſſe pro λέξει. ſed nihil mutandum.

καὶ ὁμολογήσας, μὴ μεμνῆσθαι] Ecce ait ſe εἴρωνα eum intelligere, qui pactus aliquid dicat ſe non meminiſſe: hoc eſt, pactis non ſtet. neque enim de quauis confeſſione verbum ὁμολογεῖν hoc loco accipimus: ſed pro *conſentire in rem aliquam*, aut *aliquid ſpondere.* Hoc vero plane alienum eſt ab eo quem Ariſtoteles εἴρωνα vocat. diſerte enim philoſophus admonet, ſe non tractare eo loco de ea veritate aut falſitate quae ſpectatur in contractibus et commerciis: ſed de ea quae in colloquiis ac familiari conſuetudine. οὐ γὰρ, περὶ τȣ̃ ἐν ταῖς ὁμολογίαις ἀληθεύοντος λέγομεν, οὐδ' ὅσα εἰς ἀδικίαν ἢ δικαιοσύνην συντείνει. ἄλλης γὰρ ἂν εἴη ταῦτ' ἀρετῆς. Sunt autem hoc hominum genere omnia referta; quibuſcum niſi e ſyngrapha ſemper agas, nihil agas. Talis ille leno Cappadox in Curculione Plautina [5,3. 30] Mil. *Quando vir bonus es, reſponde quod rogo.* Ca. *roga quod lubet.* Mil. *Promiſiſtin' ſi liberali hanc quiſquam aſſereres manu, Te omne argentum redditurum?* Ca. *non commemini.*

3 καὶ τὰ μὲν σκέψασθαι.] Lego σκέψεσθαι. Hoc noſtri εἴρωνες dicere ſolent, *I'y penſerai.* Menander lepidis verſibus eos exagitat, qui rogati aliquid ab amico egeno, dicunt Σκέψομαι· quod hodie nimis multi faciunt amici nomine tenus, et, vt ille ait, *Factioſi lingua, inertes opera, ſubleſta fide.* Sic Menander, Οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες ὡς ἀβέλτεροι Καὶ Σκέψομαι λέγοντες! ἄνθρωπος γὰρ ὢν Σκέψῃ σὺ περί τȣ δυςυχὴς ὅταν τύχῃ; Poteſt et ἐσκέφθαι, quod quidam codices habent, ferri: optimeque cum ſequentibus conueniet. vertes, *ſe iam cogitaſſe.*

καὶ

καὶ λέγει ἑαυτὸν ἕτερον γεγονέναι] Senſus eſt, cum ipſemet fuerit qui id quo de quaeritur dixerit feceritue, non ſe tamen, ſed alium fuiſſe dicet, a quo id ſit dictum factumue. Noſtri homines hoc dixerint, *Vous me prenez pour vn autre.* Poſſis hoc et ad verbum *ἐκπλήττομαι* referre. nam qui *ἐκπλήττονται* (eſt autem *ἔκπληξις* ſiue ſtupor, aut horror, vehemens quaedam admiratio, id eſt, *θαυμασιότης ὑπερβάλλουσα* ait philoſophus Topicorum quarto) ii quodammodo de ſtatu mentis deiiciuntur, eaque ecſtaſi alii a ſe ipſis fiunt. Saepe etiam accidit, vt quis opinioni ſuae et expectationi contrarium quid audiens, in ſtuporem ſimul detur, et ſententiam mutare cogatur: et ita quoque alius a ſe ipſo fiat: ſicut Megaronides ille Plautinus in Trinummo [1, 2. 123]: qui cum Calliclem eo conſilio adiſſet vt eum concaſtigaret pro commerita noxia, vbi tamen eum loquentem audit, repente mutat animum, et exclamans, ait: *Proh di immortales verbis paucis quam cito Alium feciſti me! alius ad te veneram.* Sic apud Demoſthenem in ea *πρὸς Φορμίωνα*, de eo qui ſententiam mutauerat, *ἕτερος ἤδη ἦν καὶ οὐχ ὁ αὐτός.* Prima interpretatio magis mihi probatur, eſtque ſimplicior.

4 *ἀλλ' ὅρα μὴ σὺ θᾶττον*] *Θᾶττον*, hoc eſt, citius et nimis *εὐήθως* atque *ἀβασανίστως*, ſimplicium hominum more, qui fere ſubito credunt. Vel *θᾶττον* accipe pro *ἀθρόως* et repente: quod de iis vſurpatur qui impetu quodam animi magis quam conſilio aliquid faciunt. Sic apud philoſophum opponuntur *θᾶττον* et *ἐκ προσαγωγῆς*, *ſtatim* et *per quaſdam acceſſiones.* Seneca eleganter *impetu placere*, pro *θᾶττον καὶ ἀβασανίστως*, epiſtola c. 1. Notabis illud *πιστεύειν Φωνάς* erat vſitatius *Φωναῖς*, vt *πιστεύειν λόγοις* ſed *Φωνὰς* omnes etiam ſcripti Palatini.

καὶ πλοκὰς καὶ παλιλλογίας] Vocat *πλοκὰς* quae Cicero [de Orat. 2, 86] *inuolucra et integumenta diſſimulationis:* ſiue ſubdolos et ad fallendum compoſitos ſer-

mones, tanquam retia aut laqueos. Has poëta vetus apud M. Tullium [de Orat. 3, 38] *verſutiloquas malitias* dicit. Poſſis vertere *orationem intortam* cum Plauto in Ciſtellaria [4, 2. 63]: vbi feſtiuiſſimus poëta iſtiuſmodi homines (*alterplices* veteribus Latinis dictos, Graecis ϛρεψιμάλλοις) inuoluulo ſimiles ait beſtiae damnificae, quae in pampini folio implicat ſe. Sic πλέκειν μηχανὰς ſaepe apud Graecos poëtas. Παλιλλογίας vertimus *dicta recantata*. Cantare enim eſt, idem ſaepius dicere, vt et ὑμνεῖν apud Graecos. Videtur autem Theophraſtus iſta voce ſermones ancipites, et qui diuerſo aut etiam contrariò modo accipi queant, intelligere. πάλιν vtrumque ſignificat, et *iterum*, et *contra*. Hic igitur ſignificat non iterum, ſed contra. ſic apud poëtam πάλιν ἐρεῖν, non eſt *iterum dicere*, ſed *contrarium*. et παλινῳδία eſt, non tam *iterata cantio*, quam *priori contraria*. et ſic apud Horatium [1 od. 16] *recantata opprobria*. apud Pindarum [Iſthm. od. 6] παλίγλωσσος πόλις καὶ βάρβαρος, *Vrbs quae diuerſa lingua vtitur ab aliarum gentium linguis*. Idem poëta Nemeonicarum, oda prima, παλίγλωσσον δέ οἱ ἀθάνατοι ἀγγέλων ῥῆσιν θέσαν. hoc eſt, *contrariam*. Ita alia multa dicuntur.

οὐ χεῖρόν ἐϛιν εὑρεῖν οὐδὲν] Praeclare maximus poëtarum [Il. Θ', 312 ſ.] Ἔχθρος γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς ἀΐδαο πύλησιν Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει *Haud minus ille mihi exoſus quam ianua Ditis, Mens aliud cui tecta tegit, quam lingua loquatur.*

AD CAPVT II

ΠΕΡΙ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ

Τὴν δὲ κολακείαν] Inter virtutes quae ad ὁμιλίας et vitae quotidianae conſuetudinem proprie pertinent, ideoque ἕξεις ὁμιλητικαὶ a Platone vocantur, Ariſtoteles quarto Nicomacheorum [cap. 12] primam numerat

merat illam, qua qui fuerit praeditus, is et facta et dicta omnia ſua ita temperabit, vt eius conuictus omnibus ſit futurus gratus, ſuauis atque etiam iucundus: omni enim aſperitate morum, et moroſitate, quae eſt ἐρημίας ξύνοικος carebit: immo e' contrario in eo elaborabit, vt, quantum honeſtas et virtutis amor permittent, voluptati ſit iis quibuſcum verſatur. Hanc virtutem quia proprio nomine carebat, Ariſtoteles in Nicomacheis Φιλίαν nuncupauit, explicatione adiecta, quomodo eam vocem vellet hic intelligi: at in Eudemiis [lib. 3, 7] σεμνότητα vocauerat. et vt in nominibus virtutis variauit, ita etiam in vitiorum ei oppoſitorum, vt capite περὶ αὐθαδείας dicemus. Habet enim haec quoque virtus ſibi oppoſita vitia, hinc κατὰ ἔλλειψιν, illinc κατὰ ὑπεροχήν. Ac de iis quidem qui defectu humanitatis peccant hac in parte, eſt caput illud περὶ αὐθαδείας. de iis vero qui modum excedunt, et nimis ſuaues ac dulces eſſe volunt, ſunt haec duo capita: περὶ κολακείας alterum, alterum περὶ ἀρεσκείας. nulla enim re admodum haec duo vitia differunt, niſi fine qui diuerſus eſt. quo quidem ita diſcriminantur, vt cum vitium ſit vtrumque, tamen comparata blanditia ad adulationem, pene virtus videatur, non vitium: verum de blanditia infra ſuo loco. Adulationis autem finis eſt priuatum commodum. Eam definit Theophraſtus ὁμιλίαν αἰσχρὰν, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακεύοντι. In Theaeteto Platonis κολακεία definitur breuiter, τέχνη ἡδυντικὴ, *ars ſuauitatis conciliatrix.* In eiuſdem Definitionibus (non enim iis aſſentiri debemus, qui temere et contra auctoritatem vetuſtiſſimorum ſcriptorum illum librum a Platone abiudicant) ita definitur: Κολακεία, ὁμιλία ἡ πρὸς ἡδονὴν ἄνευ τοῦ βελτίστου. quam definitionem tribuit Theophraſtus blanditiae: meliori ſane conſilio, et conuenientius iis quae ante ex Ariſtotele diximus. addit vero Plato etiam aliam: ἕξις ὁμιλητικὴ πρὸς ἡδονὴν ὑπερβάλλουσαν τὸ μέτριον. quae etiam blanditiae melius conueniat. quare prudenter

 Theo-

Theophraſtus ex Ariſtotele illa adiecit, συμφέρουσαν δὲ τῷ κολακεύοντι, vt a blanditia ſepararet. Non multo aliter B. Chryſoſtomus, qui homilia v. in epiſtolam ad Philippenſes, ita hoc vitium deſcribit: Κολακεία ἐςὶ καὶ ἀνελευθερία ὅταν τίς θεραπεύη τινὰς ἐπὶ μηδενὶ τῶν δεόντων, ἀλλὰ θηρώμενός τι τῶν βιωτικῶν *adulatio, (quae eſt eadem illiberalitas) eſt quando aliquis, ob nullam rem honeſtam aliquem colit, ſed aliquid eorum captans, quae ad vitae commoda pertinent.* Quod autem ait αἰσχρὰν, mallem ταπεινὴν dixiſſet: aut potius ſimul vtrumque poſuiſſet. Nam et *indecora adulatio* eſt, vt vocatur Suetonio [Aug. 53], recteque Tacitus [hiſt. 1, 1] *adulationi foedum crimen ſeruitutis ineſſe* pronunciat: et proprium hoc eſt adulatoris, abiecte et demiſſe loqui, et in omnibus regi ſuo ſupparaſitari ac ſecundas agere: ideo dicebat philoſophus Politicorum libro quinto, ἔργον κολακείας eſſe, ταπεινῶς ὁμιλεῖν. et vere Clearchus Solenſis, Ariſtotelis diſcipulus, proprium hoc adulatoribus eſſe dixit, vt ſuos ſibi ipſi animos frangerent, et ſpiritum generoſum qui ingenuos decet, demerent, ταπεινὰ ποιοῦντες τὰ ἤθη αὐτῶν· eos vero quibus ſeruirent, tumore inflarent, et redderent vanos, et χαυνοὺς καὶ κενοὺς, atque, vt loquitur Seneca, infatuarent. Vertimus autem αἰχρὰν *turpem*, non *indecoram:* nam αἰχρὸν opponitur τῷ καλῷ, id eſt *honeſto.* aliud vero eſt τὸ πρέπον, aliud τὸ καλὸν, ſi proprie loqui volumus. Porro vocis κόλαξ notationem varie explicant Graeci grammatici, ad quos te reiicio. Veteres Romani *graſſari,* ἀντὶ τοῦ κολακεύειν vſurpant, vt Feſtus docet: et ita dixit Horatius [lib. 2 ſat. 5, 93] *Obſequio graſſare.* inde *graſſator,* ὁ κόλαξ. quem etiam *ſtlatarium* a *ſtlata* quod fuit nauigii genus, vt puto ὑπηρετικοῦ, dixerunt. Gloſſarium, *Stlatarius,* ἐργόμωκος. quid autem ſit ἐργόμωκος, in altero Gloſſario declaratur: Ἐργόμωκος, *adulator, ambitioſus.* Ἐργομωκία, *adulatio.* Ἐργομωκεύειν, *ancillor, adſecto, adulor.* vbi etiam vides *ancillor,* idem eſſe cum adulor. quod probatur altero

tero Gloſſario, vbi haec ſcribuntur, *Ancillor*, κολακεύω; *Ancillula* ἐϱγόμωκος, παιδίσκη. Adiiciam et haec ex eodem libro, *Adſentio*, ἐϱγομωκῶ. συγκατατίθεμαι. et alibi, *Fuco*, ἐϱγόμωκος. Puto autem ex eo dici ἐϱγόμωκον adulatorem, quia fere ſolent adſentatores eos quibus palam adulantur, a tergo pinſare, vt veriſſime Perſius [ſat. 1, 58] ait. Heſychius ſane aliter, ἐϱγομωκῶν, ἐμπαίζων.

ὑπολάβοι ἄν τις ὁμιλίαν] Late patet vox ὁμιλία, et ea omnia ferme complectitur quae in vitae quotidianae vſu ſolent accidere. Latini fere pluribus verbis huius Graeci vim exprimunt: ſicut et Graeci quoque interdum coniungunt ἡ ὁμιλία et τὸ σύζῆν, vt in quarto Nicomacheorum [cap. 12] Eruditiſſimus Apuleius τὸ ὁμιλεῖν voce *fabulari* expreſſit in apophthegmate quodam Ariſtippi. iterum dico, parum commode. Scio, erunt etiam hic qui exclament et temere nos de Apuleio pronunciare dictitent: ſed nos iſtos exclamatores alibi σὺν θεῷ καὶ μούσαις compeſcemus. Latiſſime ſane patet, vt diximus, vox Graeca. quare etiam Ariſtoteles ὁμιλίας ἀνθϱώπων et πϱαγμάτων dixit in ſeptimo Nicomacheorum, et ante eum Iſocrates in priore ad Nicoclem, et Hippocrates τῷ ψύχει καὶ τῷ θάλπει ὁμιλεῖν, in Prorrhetico maiore. et in lib. πεϱὶ ἰητϱοῦ, de inſtrumentis medicorum loquens, εἰ μέλλει ὁμιλέειν τῷ νοσοῦντι μέϱεϊ. vide Erotianum. Apud Plutarchum leges ὁμιλεῖν ἡδοναῖς apud hiſtoricos ſaepe ὁμιλεῖν καιϱοῖς quod Plutarchus in Mario dixit ὁμιλεῖν τύχαις. quem locum deprauat Muretus in Variis ſuis [lib. 11, 20]: nam prorſus eſt ὕθλος καὶ φλήναφος, quod ille ſomniat de ὁμειλῆσαι cum ει diphtongo, per, inquam, hoc eſt ineptum. quum et in Sylla iterum ſic loquatur idem auctor: et quod Muretus non eſt οὐδ᾽ ὄναϱ ſuſpicatus, Boeotus a Boeoto foenerarit loquendi id genus. Ita enim Pindarus Nemeonicarum ode prima, --- ὁ δέ οἱ φϱάζε καὶ παντὶ στϱατῷ Ποίαις ὁμιλήσει τύχαις. Sic vſurpatur vox πϱοσομιλεῖν

σομιλεῖν in Platonis Lachete. Sic etiam dixit Athenaeus καθομιλεῖν καιροὺς, libro XII. Porro eſt haec dictio militaris proprie, et in caſtris nata. vide Euſtathium [ad Iliad. p. 802 et 940]. Apud Latinos Cicerone inferiores, non minus late patet verbum *conuerſari.* maxime apud Senecam: vt *conuerſari triſtitiae*, ὁμιλεῖν λύπῃ, epiſtola c.

τὸν δὲ κόλακα τοιοῦτον] Habes perpulchram adulatoris deſcriptionem apud Plutarchum, de diſcrimine amici et adulatoris. ibi, Τοιοῦτος ὁ κόλαξ, οἷος ῥήτορος Φαύλου etc. Galenus in libro de dignoſcendis curandiſque animi affectibus, adulatorem tribus notis inſignit, τῷ προσαγορεύειν, τῷ παραπέμπειν, τῷ συνδειπνεῖν τοῖς πολὺ δυναμένοις ἢ πλουτοῦσι.

ἐνθυμῇ ὡς ἀποβλέπουσιν εἴς σε οἱ ἄνθρ.] Similia his Artotrogus regi ſuo apud Plautum initio Militis glorioſi [1, 1. 55 ſſ.].

ηὐδοκίμεις χθὲς ἐν τῇ στοᾷ] Non aſſentior interpretibus quibus videntur haec Latine efferenda, *dignitatis tuae ſplendorem magno omnium aſſenſu obtinebas.* Aliud enim eſt εὐδοκιμεῖν iſto loco, aliud apud M. Tullium, *dignitatis ſplendorem obtinere:* quod potius conuenit τοῖς ἐν τέλει. at εὐδοκιμεῖν, id eſt, *bene audire*, ſiue *bona fama*, etiam mediocris fortunae et pauperi, quorum eſt magna paſſim indignitas, conuenire poteſt. ex ſequentibus enim apparet ad laudem probitatis et integrae vitae eſſe hoc referendum, non ad dignitatis ſplendorem. Quare exiſtimo εὐδοκιμεῖν hic eſſe quod dixit Cicero, *fructum virtutis ſuae capere*, in Miloniana. et alibi idem τὸ εὐδοκιμεῖν vocat *fructum bonae exiſtimationis.* Proprie εὐδοκιμεῖν ſiue εὐδόκιμον εἶναι, de eo dicitur, quem vulgo homines laude dignum iudicant. itaque Iſidorus Peluſiota, ſcriptor cum primis eruditus, τὸ εὐδόκιμος εἶναι et ἐγκωμιάζεσθαι ita diſtinguit, vt illud dicat eſſe tacitum iudicium hominum bene de aliquo iudicantium et inter ſe conſentientium; hoc, laudationem quae ſermone

mone tribuitur. ſic ille epiſtola cxxxi. libri quarti: *εὐδόκιμοι μὲν γὰρ* (forte *εὐδοκιμεῖν γὰρ*) *ἐςὶ κυρίως τὸ ἀποδοχῆς ἀξιȣ͂σθαι ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων ταῖς ἄνευ ἀπάτης ἀδεκάςως τὰς ψῆφȣς φερȣ́σαις. ἐγκωμιάζεσθαι δὲ λόγῳ πολλάκις κολακείαν πνέοντι, καὶ μηδὲν ἀληθεύοντι.* Eſt vero in hoc Theophraſti loco mire emphatica translatio verbi *κατενεχθῆναι*, quod mox ſequitur. Nam voluit indicare, ſicuti ſua ſponte grauia deorſum feruntur, ita omnes qui aderant, non quod eius qui laudabatur, gratiam captarent, ſed tanquam *ὑπ᾽ ἀυτῆς τῆς ἀληθείας ἐκβιασθέντας*, vt loquitur philoſophus, in eius nomen incidiſſe: quaſi videlicet ita ſit omnibus perſpecta eius probitas, vt iam illius nomen non hominis, ſed virtutis ipſius proprium videatur. Parem elegantiam obſeruabamus apud Plinium Secundum in ſententia non diſſimili: vbi *reddi nomina* tanquam debitum dicuntur, ſenſu quo hic *καταφέρεσθαι εἰς τὸ ὄνομα* epiſtola xxiii. libri viii. Vtitur hanc vocem Theophraſtus iterum *περὶ λαλιᾶς*.

2 *ἀπὸ τοῦ ἱματίȣ ἀφελεῖν κροκίδα*] Hippocrates dixit *ἀπὸ τῶν ἱματίων κροκίδας ἀποτίλλειν*. magis proprie: ſed et idem alibi *ἀφελεῖν κροκίδα*. dicitur et *λέγειν κροκίδα*, vt apud Celſum, *in veſte floccos legere*. Vocarunt autem Graeci *κροκύλεγμον* genus hoc adulationis. Heſychius, *Κροκόλεγμος, τὸ κολακευτικῶς τὰς κροκίδας ἀπολέγειν τῶν ἱματίων.* Adeo autem frequens fuit haec adulatio, vt inde natum ſit prouerbium, quod ita explicant Graeci. Suidas, *Ἀφαιρεῖν κροκίδας, ἐπὶ τῶν πάντα ποιȣ́ντων ἕνεκεν κολακείας ἄλλοι τε χρῶνται καὶ Ἀριςοφάνης εἴ τις κολακεύει παρὼν καὶ κροκίδας ἀφαιρῶν.* In Plutarchi Sylla, Valeria ſoror Hortenſii de veſte Syllae floccum vellens, lepidiſſime illi adulatur. Non ſolum autem floccos vel fratillos tollere olim adulatores ſolebant: ſed et alias omne genus ſordes abſtergere. neque omiſit hoc praeceptum nequitiarum magiſter in Arte. et in Amoribus [lib. 3 eleg. 2] ait idem poëta, *Dum loquor,*

quor, alba nigro ſparſa eſt tibi puluere veſtis: Sordide de niueo corpore puluis, abi. In Veſpis Ariſtophanis Euphemius κόλαξ dicitur ſpongia calceos mundare. τὸν σπόγγον ἔχων, ait, ἐκ τῆς λεκάνης τὰ 'μβάδι ἡμῶν περικωνεῖ. Videntur et caudas leporum ſoliti ſecum geſtare, vt praeſto eſſet quo oculos ſenum lippientium κολακωτικῶς abſtergerent. Ariſtophanes in Equitibus [2, 474] Ἰδȣ̀ δέχȣ κέρκον λαγῶ τὼ 'φθαλμὼ περιψῆν. Similiter in Lyſiſtrata mulier nequam marito ſuo adulatur. Turpiſſimum vero illud apud eundem poëtam adulationis genus, Ἀπομυξάμενος, ὦ δῆμ', ἐμȣ̃ πρὸς τὴν κεφαλὴν ἀποψῶ. Spurcum hoc et foedum: ſed longe turpiora his apud Athenaeum [6, 13 et 14, 14] legas, et Suetonium in Vitellio, capite ſecundo.

προσενεχθῆ ἄχυρον] Secuti ſumus Palatina exemplaria. In quibuſdam editis olim eſt, προσαχθῆ.

ἔχεις πρὸς τὰ ἔτη μέλαιναν τὴν τρίχα] Sero caneſcere, vegetae ſenectutis et viridis argumentum: qualis eſt eorum quos Graeci ὠμογέροντας vocant: qualis etiam ille Plautinus Periplectomenes, qui negat ſe propter aetatem exaruiſſe ex amoenis rebus [Mil. glor. 2, 1. 46]. Ideo olim ſoliti homines molles, quos ne longa quidem aetas ad frugem bonam reuocarat, canitiem occultare, non ſecus ac mulieres. Teſtimonia de vtriſque paſſim ſunt obuia in Graecorum epigrammatis, Martiale, aliiſque poëtis. ſed et pharmaco vſos conſtat viros molles et effoeminatos, ad celandam capitis niuem. eius fuci compoſitionem docet elegans poëta Serenus Sammonicus, et meminere Tertullianus, Ioſephus, alii. Clemens Alex. χρίσματα πολιῶν vocat lib. III. Paedag. [cap. 3] Ariſtophanes Concionantibus, ȣ̓δ' ἂν εἰ τὸ φάρμακον ἐψȣ̃σ' ἔτυχες ὦ Λυσικράτης μελαίνεται. Adulatores quoque moris habuiſſe ſuo regi canos vellere, teſtatur idem poëta Equitibus, vbi ſic loquitur adulator, [Act. 2, 4. 73 ſ.] Ἐγὼ δὲ τὰς πολιάς γέ σȣ 'κλέγων, νέον ποιήσω.

3 καὶ

3 *καὶ λέγοντος αὐτȣ̃ τι*] Puta in declamationibus, aut recitationibus, quibus olim docti homines impenſe delectabantur. In iis igitur, aut ſimilibus *συγγενήσεσιν*, adulator, ei quem obſeruat, audientiam facit, ac reliquis ad laudandum recitatorem quamuis ineptum, et praeit exemplo, et celeuſmaſin hortatur. Variis autem modis ſolebant veteres in iſtiuſmodi coetibus (Graeci *ἐπιδείξεις* et *ἀκροάσεις* vocant; Cicero quoque *acroaſes*) approbationis ſignum dare: maxime vero his tribus: ſilentio attento, geſtu corporis aliquo (vel manibus plaudentes, vel aſſurgentes, exultanteſque, vel certo quodam modo vultum componentes) et ſecunda acclamatione. Plinius Secundus lib. quinto [ep. 3] de recitationibus loquens: *Multa enim a multis admonetur: et ſi non admoneatur, quid quiſque ſentiat, perſpicit ex vultu, oculis, nutu, manuum motu, murmure, ſilentio: quae ſatis apertis notis iudicium ab humanitate diſcernunt.* Idem libro ſexto, *Non labra diduxerunt, non mouerunt manum, non denique aſſurrexerunt ſaltem laſſitudine ſedendi.* Libanius in epiſtola ad magnum Baſilium, *ȣ̃τω καλὴν καὶ ταύτην ἣν λέγεις κακῶς εἰργάσω τὴν ἐπιστολὴν, ὥσθ' οἱ παρόντες ἡμῖν ȣ̓κ εἶχον μὴ πηδᾶν ἀναγιγνωσκομένης.* De ſilentio attento locus eſt egregius apud Platonem, tertio de Legibus, peſſime vulgo, vt alia ſexcenta, acceptus, quem veluti in tranſcurſu proferam atque interpretabor. Ibi igitur cum hoſpitis Athenienſis ſermonem exciperet Clinias Cretenſis, velletque illi ſignificare ſibi et ſodali ſuo Megillo vehementer probari quae modo dixiſſet, ſic ait: *Λόγῳ μὲν τοίνυν σὲ, ὦ ξένε, ἐπαινεῖν ἐπαχθέστερον· ἔργῳ δὲ σφόδρα ἐπαινεσόμεθα. προθύμως γὰρ τοῖς λεγομένοις ἐπακολȣθήσομεν. ἐν οἷς ὅγε ἐλεύθερος ἐπαινῶν καὶ μὴ, μάλιστά ἐστι καταφανής.* hoc eſt, *verbis quidem te, hoſpes, laudare, graue et odioſum ſit: at nos re ipſa te vehementer laudabimus. Ad ſingula enim tua verba ſummo ſtudio animos menteſque noſtras admouebimus: quo maxime pacto homo liber laudetne, an non, declarare*

clarare ſolet. Plinius ſecundo epiſtolarum, *Imaginor qui concurſus, quae admiratio te, qui clamor, quod etiam ſilentium maneat. quo ego cum dico vel recito, non minus quam clamore delector. ſit modo ſilentium acre et intentum et cupidum vlteriora audiendi.* De acclamationibus dicemus mox: quae quam crebrae fieri ſolerent, apparet ex his Senecae, Controuerſiarum libro VIIII. Loquitur de declamatoribus: *Quid*, ait, *quod laudationibus crebris ſuſtinentur, et memoria illorum aſſueuit certis interuallis quieſcere?*

καὶ ἐπαινέσαι δὲ ἄκοντος] Ambigo ſcripſeritne Theophraſtus ἄκοντα, vel ἀκούοντα, vt ſit is ſenſus quem expreſſimus, aſſentatori haud male conueniens: an potius ἀκούοντας, vt iubeat auditores aures ſuas commodare recitatori, et tacite eum laudare: quod quomodo fieri ſoleret, modo diximus. Sententia quam probauimus, ſic expreſſa eſt ab Eupolide in Adulatoribus, ἐπειδὰν κατίδω τιν᾽ ἄνδρα ἠλίθιον, πλουτοῦντα δὲ, εὐθὺς πρὸς τοῦτον εἰμι· κἄν τι τύχῃ λέγων ὁ πλούταξ, πάνυ τοῦτ᾽ ἐπαινῶ, καὶ καταπλήττομαι, δοκῶν τοῖσι λόγοισι χαίρειν.

καὶ ἐπισημήνασθαι δὲ, εἰ παύσεται, Ὀρθῶς] Legimus, καὶ εἰ παύσεται. Interpretes non erant haec aſſecuti. notum quid ſit apud Graecos oratores ἐπισημασία. et ἐπισημαίνεσθαι ἀκούοντα. Illud autem Ὀρθῶς, eſt vſitata in recitationibus acclamatio, ſicut et Εὖ, vel Ὑπέρευ. Horatius in arte [v. 428 ſ.]: --- *clamabit enim pulchre, bene, recte.* Cicero tertio de Oratore [cap. 26], *Quare Bene et Praeclare, quamuis nobis ſaepe dicatur. Belle et Feſtiue nimium ſaepe nolo. quanquam illa ipſa exclamatio, Non poteſt melius, ſit velim crebra.* Perſius [Sat. I, 49] *Euge tuum et Belle, nam belle hoc excute totum.* item [v. 84] --- *quin lepidum hoc optes audire Decenter.* Talis quoque illa in Actis [12, 22] exclamatio adulatorum, *Vox dei, non hominis.* Sic Plutarchus, De ſe ipſo ſine inuidia laudando, οἱ δὲ ῥητορικοὶ σοφισταὶ, τὸ Θείως καὶ τὸ Δαιμονίως, καὶ τὸ Μεγάλως, ἐν ταῖς ἐπιδείξεσι

πρωσ-

πρωσδεχόμενοι, καὶ τὸ Μετρίως καὶ τὸ Ἀνθρωπίνως προσαπολλύουσι. Frequentiſſima vero etiam Romae illa fuit acclamatio Σοφῶς. vnde eſt toties apud Martialem *grande ſophos.* Sidonius Apollinaris libro primo, *Ad ſophos meum non modo laticlaui, ſed tribulium quoque fragor concitaretur.* Idem libro primo, *Ob hoc illi maximum ſophos non eloquentia prius quam verecundia dedit.* Aetas Quintiliani *humanitatem* vocauit hunc morem. ipſe appellat vere *indecoram et theatralem licentiam, ſtudiorum perniciosiſſimam hoſtem.* libro II. cap. 2. Nos alibi demonſtramus irrepſiſſe poſtea hanc conſuetudinem e ſcholis in veteris Eccleſiae ritus. Vide ſi lubet quae notamus ad Vulcatii Gallicani Auidium Caſſium.

καὶ σκώψαντι πικρῶς, ἐπιγελάσαι] Mutata diſtinctione ſenſum longe acutiorem reddidimus. Nam adulator vt indicet quam probet ſcomma amici magni ſui, quaſi parum ſit, ſi ridenti arrideat, in effuſiorem riſum et cachinnationem ſoluitur: ac quo magis rem videri ſibi ridiculam oſtendat, veſtem in os inſerit, et ſe riſu pene enectum dicit. Tale illud omnino apud Plutarchum, in elegantiſſimo libro de diſcrimine adulatoris et amici, Σὺ μὲν, inquit adulator, ἐγέλας· ἐγὼ δ' ἐξέθνησκον γέλωτι *Tu quidem ridebas, ego vero riſu penitus moriebar.* Iuuenalis de adulationibus Graeculorum [Sat. 3, 100] *Natio comoeda eſt: rides? maiore cachinno Concutitur.* Sed eſt et alia lectio, *καὶ σκώψαντι ψυχρῶς, ἐπιγελάσαι.* pulchre ſane. Plutarchus *περὶ δυσωπίας*, Periclis dictum illud, *Amicum eſſe ſe ad aras vſque*, reprehendens, quod hoc eſſet nimis prope ad grauiſſima peccata accedere, ſubiicit, *ὁ δὲ πόῤῥωθεν ἑαυτὸν ἐθίσας μήτε λέγοντος ἐπαινεῖν παρὰ γνώμην, μήτε ᾄδοντος κροτεῖν, μήτε σκώπτοντος ἀφυῶς ἐπιγελᾶν, οὐκ ἐάσει μέχρι τούτου προσελθεῖν.* qui locus hanc lectionem vehementer aſtruit atque exponit. Reperiuntur libri qui ſic habent: *καὶ σκώψας τι ψ. ἐπ.* poteſt legi, *κ' εἰ σκώψαι τι ἐπ.*

ἕως ἂν αὐτὸς παρέλθῃ] Vt in lingua ſancta הוּא *Hu, Ipſe*, pro deo aut Chriſto abſolute ponitur: ſic apud Graecos honoris appellatio eſt, Αὐτὸς hoc eſt, *Ille*, et vt hodie loquuntur homines κολακευτικοὶ, *Dominus* ſine adiectione. Ita ſemper in hoc capite deſignatur ὁ κολακευόμενος, qui eſt adulatori inſtar domini. Sunt enim αὐτὸς et ἐκεῖνος, voces ſeruorum, quas honoris cauſſa propriorum nominum loco vſurpabant. Ariſtophanes Ranis [Act. 2, 2. 17 ſ.] Ἴθι νῦν φράσον πρώτιστα ταῖς αὐλητρίσι Ταῖς ἔνδον οὔσαις, αὐτὸς ὡς εἰσέρχομαι. Scholiaſtes, αὐτὸς, ἀντὶ τοῦ, ὁ δεσπότης. Sic apud Latinos. Plautus Caſina, vbi Stalino et ancilla colloquuntur [Act. 4, 2. 10] St. *Quid tu hic agis?* An. *Ego eo quo me Ipſa miſit.* Ipſa, hoc eſt, Hera mea. Terentius Hecyra [Act. 3, 4. 14] *Sed Pamphilum ipſum video ſtare ante aedes.* Donatus, Ipſum, *a quo miſſus ſum: vel dominum; vt Graeci, αὐτόν.* Idem notat Aſconius in quendam Verrinarum locum. Erat et diſcipulorum vox, cum de praeceptore loquerentur: vnde illud Αὐτὸς ἔφα. Ariſtophanes Nebulis [Act. 1, 2 extr.] Στ. Φέρε, τίς γὰρ οὗτος οὑπὶ τῆς κρεμάθρας ἀνήρ; Μα. Αὐτός. Στ. τίς αὐτός; Μ. Σωκράτης. Scholiaſtes ibi, *Honoris cauſſa*, inquit, *non ſtatim Socratis nomen profert.* Idem notatur ab eodem etiam alibi, et a Donato non vno loco. Apud Platonem in Protagora pulſantibus fores Calliae ſophiſtae, reſpondet ianitor, Οὐ σχολὴ αὐτῷ, id eſt, *Doctori non vacat.* Cum igitur vox κόλαξ ad aliud referatur, et ſit τῶν πρός τι, vt herus et ſeruus, patronus et libertus, itemque patronus et cliens, Theophraſtus τὸν κολακευόμενον, id eſt, *eum qui ſe ſinit adulari*, vt Cicero loquitur, αὐτὸν appellat, pulchre loquendi genus ipſum quo adulatores vtuntur, retinens. Nos aliquando αὐτὸν *regem* diximus. nam apud Latinos ὁ κολακευόμενος, *Rex* dicitur: et vt docet Donatus, rex et paraſitus ita ſunt τῶν πρός τι, vt patronus et libertus. Dicitur et *dominus*. vnde illud Iuuenalis [Sat. 5, 138 ſſ.] --- *dominus tamen et*

domini

domini rex ſi vis tu fieri, nullus tibi paruulus aula luſerit Aeneas. Apud Graecos ὁ τρυφῶν et ὁ κόλαξ ſimilem ſaepe relationem habent. quare ὁ τρυφῶν eſt *rex.* vt cum ſcribit ſcholiaſtes Ariſtoph. τοιαῦτα εἰώθασι τοῖς τρυφῶσιν οἱ κόλακες λέγειν. et apud Demoſthenem ſaepe τρυφᾶν et κολακεύεσθαι pro eodem ponuntur. Interdum vero ad deos refertur κόλακος appellatio: et ita dicti ſunt οἱ διονυσιακοὶ τεχνῖται, qui vitam tolerarent artes Baccho ſacras exercentes, vt comoedi et tragoedi, et natio illa tota, hiſtriones, praeſtigiatores ſiue θαυματοποιοὶ, rhapſodi, citharoedi, ψιλοκιθαρισαὶ, tibicines, σαλπιγκταί· hi, inquam, omnes dicti ſunt διονυσοκόλακες· itemque μουσοκόλακες. nam ita eos vocat Dionyſius Halicarn. libro ſeptimo.

χρυσοῦ πατρὸς νεόττια] Etiam hic ſeruat idioma adulatorum. Νεόττια autem maluimus *pullitiem*, quam *pullos*, vertere, aut *pullaſtros:* quia fere in his vocibus latet obſcoenitas, vt Feſtus docet. Iuuenalis de adulatoribus [Sat. 5, 143 ſ.] --- *ſimul ipſe loquaci gaudebit nido.*

4 καὶ πορευομένῳ πρός τινα τῶν φίλων] Mos fuit Graecis Romaniſque cum ad aliquem amicorum viſerent, nuncio miſſo ſuum aduentum ſignificare. Plinius Secundus epiſtolarum libro primo, *Euigilaueram. Nuntius a Spurina: venio ad te: Imo ego ad te: Coimus in porticum Liuiae, cum alter ad alterum tenderemus.* Apud Romanos vero etiam maritus rure domum reuertens, mittebat qui aduentum ſignificaret vxori, vt auctor eſt Plutarchus in Quaeſtionibus Romanis [p. 266 A]: ac videtur fuiſſe hoc munus eorum ſeruorum, quos *anteambulones* vocat Martialis. Epiphanius προκαταγγέλτορας. Mox legendum προήγγελκα, non προσήγγελκα. Sic Terentius [Phorm. Act. 5, 2. 13] *Abi Geta praenuntia.*

τὰ ἐκ τῆς γυναικείας ἀγορᾶς διακονῆσαι δυνατὸς] De muliebri foro tantum docent nos veteres: fuiſſe apud Athenienſes locum in foro, qui Γυναικεία ἀγορὰ

vocaretur: vbi minuta vaſa, atque vt puto τὰ ἐπιτεάπεζα et eſcaria in primis, vaenirent. Auctor Pollux libro decimo, capite ſecundo. Atque hoc etſi a doctis viris recte eſt iſto loco adnotatum: iidem tamen ſenſum horum verborum neſcio an peruiderint: certe non aperuerunt. Voluit enim Theophraſtus hiſce verbis declarare, quod Plutarchus ait eſſe adulatoris proprium: circa minuta quaedam et ſordida officia, quae verus et ingenuus amicus, vt ſe indigna ſpernit, verſari, ea obire atque exſequi: at ſcin' quomodo? tanta diligentia, vt eum cum cernas illis rebus occupatum, putes in eo quod agat, opes Graeciae poſitas. Ideo ait ἀπνευστὶ, hoc eſt, ſedulo, propere, et quaſi vno ſpiritu. ſic Latini vim vocis Graecae exprimunt. Seneca, *Cliuum iſtum vno ſi potes ſpiritu exupera*, hoc eſt, ἀπνευστί. Plinius [23, 1] dixit pro eo, *raptim et ſine interſpiratione*. D. Hieronymus, in epiſtola quadam, *vna ſaliua*, non diſſimili ſenſu. Plato in Theaeteto, τορῶς καὶ ὀξέως διακονεῖν, in ſimili ſententia dixit. Plutarchus vero ſignificantiſſimis verbis τὸ ἀπνευστὶ expreſſit, συνεχὴς, καὶ ἐνδελεχὴς, καὶ ἄτρυτος. Eius locum apponam, qui iſti erit pro amplo commentario. Ἐν ταῖς πράξεσι πολλὰ παραλείπουσιν οἱ φίλοι τῶν μικρῶν, οὐκ ἐξακριβοῦντες, οὐδὲ πολυπραγμονοῦντες, οὐδ' ἑαυτοὺς εἰς πᾶσαν ὑπουργίαν ἐμβάλλοντες· ἀλλ' ἐκεῖνος (ὁ κόλαξ) ἐνταῦθα συνεχὴς, καὶ ἐνδελεχὴς, καὶ ἄτρυτος, οὐ διδοὺς ἑτέρῳ τόπον οὐδὲ χώραν διακονίας, ἀλλὰ βουλόμενος κελεύεσθαι, κἂν μὴ κελευσθῇ δακνόμενος, μᾶλλον δὲ ὅλως ἐξαθυμῶν καὶ ποτνιώμενος, id eſt, *Si quid faciendum ſit, multa minuta praetermittunt veri amici, haud quaquam ſollicite inquirentes, neque ſatagentes, neque ſe ad omnia miniſteria vltro ingerentes. Adulator contra aſſiduum in his, ſedulum, atque indefeſſum ſe praebet: nullum alii locum, nullas partes obeundas relinquens: ſed ſibi optans imperari: aegre etiam, ni id ſiat, ferens: aut animum potius deſpondens, et miſere quiritans.* alludit huc Horatius illis verbis

bis ſecundo Satvrarum [6, 108 ſ.] --- *nec non vernaliter ipſis fungitur officiis.* Nam *vernaliter* eſt, adulatorum in morem. Non eſt autem arbitrandum ad vaſa tantum neſcio quae haec pertinere, quia Pollux dicat in ſoro muliebri vaſa vaeniſſe: quin potius generaliter ad ea omnia referendum, quae ad epulas et inſtruendam menſam pertineant. Erat autem obſonari officium olim, alias ſeruorum ἀγοραςῶν ſiue obſonatorum, quorum Athenaeus libro IIII. et Seneca epiſtola quadrageſima ſeptima meminerunt: et in Θεοφιλεῖ ſuo Theodoretus, in vita Petri Galli eremitae: alias adulatorum ac paraſitorum: quod illa Ergaſili paraſiti Plautini querela de ſui temporis iuuentute declarat [Capt. 3, 1. 14 ſſ.] *Ipſi obſonant, quae paraſitorum ante erat prouincia. Ipſi de foro tam aperto capite ad lenones eunt. In tribu quam aperto capite ſontes condemnant reos.* et in Milite [Act. 3. 1. 71 ſ.] ſic de ſe Periplectomenes: *Vel hilariſſimum conuiuam hinc indidem expromam tibi, vel primarium paraſitum, atque obſonatorem optimum.* Gnatho quoque Terentianus [Eun. 2, 2. 26] ideo ſe charum ait eſſe cupedinariis, coquis, laniis, cetariis, fartoribus, piſcatoribus et aucupibus, quia et olim ſibi re ſua ſalua, et nunc perdita, ſuo regi obſonans ſaepe illis profuiſſet. In Adelphis autem indicat Demea obſonare itidem ac ſcortum adducere, hominis nihili eſſe officium. Hinc nomen habuit apud Apollodorum, ex quo Phormionem ſuam Terentius tranſtulit, paraſitus Phormio: id enim nomen poëta paraſito tribuit, alludens ad Φορμίδα. erat autem Φορμὶς vas vimineum vt ſportula, quod ad macellum et forum cum irent, ſecum ferebant: quale eſt quod Galli vocant *cabas.* vnde eſt Φορμὶς καρύων et Φορμὶς σύκων apud Athenaeum: quod Cicero pro Flacco [cap. 17] *fiſcinam ficorum* dixit: Plutarchus περὶ Φιλοπλουτίας ἄρριχον ἰσχάδων. Xiphilinus ex Dione ἄριχον (nam et ita ſcribitur) ὀπώραν ἔχουσαν. Ariſtoteles III. Rhet. [c. 11, 41] τάλαρον συκαμίνων. Fuiſſe autem in Γυναι-

κεία ἀγορᾶ non tantum vaſa, ſed omne ferme genus obſoniorum vendi ſolita, vel ipſo Polluce teſte, probare poſſumus: qui Κύκλον, et γυναικείαν ἀγορὰν, pro eodem accipere videtur. In Cyclo autem omnia id genus exceptis carnibus proſtabant. Scholiaſtes Ariſtoph. [ad Equit. 1, 1] Ὁ κύκλος Ἀθήνησιν ἐςι καθάπερ μάκελλος, ἐκ τῆς κατασκευῆς τὴν προσηγορίαν λαβών· ἔνθα δὴ πιπράσκεται χωρὶς κρεῶν τὰ ἄλλα ὤνια· ἐξαιρέτως δὲ οἱ ἰχθύες. Quod ait a forma hoc forum Circuli nomen eſſe nactum, quippe quod eſſet rotundum, verum eſt. conſtat enim pleraque antiquorum fora fuiſſe eius formae. propterea Homerus [Il. 6, 514] vt notant veteres, τὴν ἀγορὰν vocat ἱερὸν κύκλον. et Sophocles, κυκλόεντα τόπον (in editis libris hodie, θρόνον) ἀγορᾶς dixit. Euripides quoque ἀγορᾶς χραίνων κύλον. Sic apud Dionem Pruſenſem, τὸν τῆς Εὐβοϊκῆς ἀγορᾶς κύκλον legas.

ὡς μαλακῶς ἐσθίεις!] Simillimae voces adulatorum Dionyſii tyranni, quas refert Diogenes Cynicus in epiſtola ad ipſum. Σὺ δὲ, inquit, ὥσπερ τὰ παιδία πάππυς τινὰς καὶ τίτθας εἰσηγάγυ· καὶ σοὶ φασὶ, Δέξαι τέκνον. Ἔγχεαι εἴ τι μὲ φιλεῖς μικρὸν ἔτι· μόνον τουτὶ πρόσφαγε. id eſt, *Tu vero inſtar puerorum aſciuiſti tibi neſcio quos paterculos et nutrices, qui tibi aiunt, Accipe* hoc, *fili: Infunde ſi quid me amas adhuc parum: Tantum hoc amplius ede.* Sed non diſpliceat pro ἐσθίεις ſcribi ἑςιᾷς, quod inuenimus e docti cuiuſdam viri coniectura adnotatum. Erit ſenſus: *Quam molliter tuos conuiuas excipis!*

καὶ ἐρωτῆσαι] Adulator apud Iuuenalem [Sat. 5, 135] *Da Trebio: pone ad Trebium; vis, frater, ab illis Ilibus?*

5 τὰ προσκεφάλαια] Solebant enim potentiores et delicatiores ſpectare ſedentes in puluinis: cuius moris etiam in Aeſchinis et Demoſthenis orationibus eſt mentio.

καὶ

καὶ τὴν εἰκόνα ὁμοίαν εἶναι] Intelligendum hoc eſt de imagine quam artifex pulchriorem multo fecerit eo quem refert. Nam hoc quoque adulationis genus olim vſitatum fuit. Lucianus *ὑπὲρ τῶν εἰκόνων*. Sunt, ait, qui non *ἐν ἐπαίνοις* tantum, ſed etiam *ἐν γραφαῖς τὰ ὅμοια κολακεύεσθαί τε καὶ ἐξαπατᾶσθαι θέλουσι.* vide reliqua. Seneca loquens de philoſopho rebus non artificiis, epiſtola CXII. ***Non exurgit in plantas, nec in ſummis ambulat digitis, eorum more qui mendacio ſtatuam*** (ſcrib. ***ſtaturam***) ***adiuuant, longioreſque quam ſunt, videri volunt.***

Atque haec de adulatione Theophraſtus in iſto libello. Nam alibi plura de foeditate eius vitii fuiſſe ab illo ſcripta, edito etiam Περὶ κολακείας libro integro, teſtantur veteres: et laudat eum librum Athenaeus in ſexto Deipnoſophiſtarum [cap. 16 p. 254]. Docuerat et Eupolis eodem argumento fabulam Κόλακες inſcriptam: cuius meminit Pollux lib. VII. cap. vltimo. et Menander item Κόλακα, teſte Athenaeo.

AD CAPVT III

ΠΕΡΙ ΑΔΟΛΕΣΧΙΑΣ

Ἡ *δὲ ἀδολεσχία*] Et hoc caput et duo item alia, quorum alterum inſcribitur *περὶ λαλιᾶς*, alterum *περὶ λογοποιΐας*, ad vitae quotidianae conſuetudinem, et eas quas ſuperiore capite *ὁμιλητικὰς ἕξεις* vocari a Platone dicebamus, pertinent. Nam quum, vt docet Ariſtoteles [Polit. 7, 14] vita humana duabus quaſi partibus contineatur, otio et negotio, ſiue, vt loquitur Theophraſtus hoc capite, *σπουδῇ καὶ σχολῇ*, (Cicero et Salluſtius *ioca et ſeria* vocant) virtus et vitium etiam in remiſſione hac et *ἀναπαύσει*, vt philoſophus appellat, locum habent: ipſeque in quarto Nicomacheorum [cap. 14] quaſdam

quaſdam virtutes et vitia recenſet huius generis. Non eſt autem inter ὁμιλητικὰς virtutes poſtrema cenſenda illa quae opponitur tribus ſupra nominatis vitiis: quae virtus nomine proprio cum apud Graecos tum apud Latinos caret. D. Ambroſius quidem in Officiis *loquendi modum* appellat, et primum officium eſſe ſtatuit: ſed nos latius patentem virtutem quandam quaerimus: quae nihil aliud eſt quam mediocritas quaedam circa congreſſiones et colloquia familiarium, et quando, et quandiu, et quomodo iis debeamus indulgere, praeſcribens. Hanc ἀνώνυμον virtutem notam facient quae ei ſicut reliquis virtutibus opponuntur vitia, et κατὰ τὸ ἐλλεῖπον, et κατὰ τὸ ὑπερϐάλλον. Nam et auſteritate ea ſunt quidam, vt ab iſtiuſmodi congreſſionibus abhorreant, aut in iis tanquam lapides conticeſcant: quos merito reprehendas: et contra alii ſunt qui iſtis συνȣσίαις nimis delectentur, aut modum in iis tenere neſciant. Hi poſteriores modum excedunt et ὑπερβολῇ peccant: illi priores ἐλλείψει de quibus nihil amplius dicemus hoc loco, niſi quod Theophraſtus αὐθαδείας nomine hoc quoque vitium eſt complexus, de quo infra. At eorum qui ὑπερϐολῇ hac in re peccant, multiplex eſt differentia. latiſſime enim id vitium patet, quodque in multas quaſi ſpecies diuidi queat. Ex iis ſunt illae tres quas totidem capitibus Theophraſtus deſcribit, ἀδολεσχία, λαλιὰ, λογοποιΐα, quae vitia etſi affinia ſunt (quippe quaſi ſpecies eiuſdem generis) differunt tamen inter ſe non parum. Nam vt de ἀδολεχίᾳ primum dicamus: qui congreſſionibus id genus ita delectantur, vt voluptati illi, quam ex colloquiis mutuis et confabulationibus perſaepe nugatoriis, quibus ſolent homines otio dediti et garruli ſenes ſe oblectare, omnia poſtponant, facileque vel dies integros de lana caprina aut gerris Siculis cum ſui ſimilibus colloquentes traducant: hos Graeci ἀδολέσχοις, quaſi auidos confabulandi, παρὰ τὸ ἅδεσθαι τῇ λέσχῃ, nuncuparunt. Eſt autem λέσχη (ea vox pura puta eſt

Hebraea

Hebraea vel Syriaca) tum iſtiuſmodi confabulatio; tum locus ipſe vbi ea fine otioſi homines coire ſolent, apud Homerum [Od. 6, 328] et Heſiodum [ἐϱγ. 499]. fuitque ea dictio diu in vſu apud Iones et Dores in ea notione. Ἀδολεσχίαν hanc definit Theophraſtus διήγησιν λόγων μακϱῶν καὶ ἀπϱοϐουλεύτων. Sic eius praeceptor τοὺς ἀδολέσχοις definiebat tertio Nicomacheorum [cap. 13] τοὺς φιλομύθȣς καὶ διηγηματικοὺς, καὶ πεϱὶ τῶν τυχόντων κατατϱίϐοντας τὰς ἡμέϱας. Similiter etiam Dion Chryſoſtomus in oratione quadam τοῖς ἀδολέσχοις tribuit λόγȣς ἀναιϑήτȣς καὶ μακϱοὺς, *ſermones ſine mente et longos*. et in optimo Gloſſario ἀδολέσχης vertitur *fabuloſus*, hoc eſt, φιλόμυϑος, vt dixit Ariſtoteles. Themiſtius oratione ſeptima, φιλόμυϑον γένος ἐςὶ τὸ ἡμέτεϱον, ἀδολεσχεῖν τε τὰ πολλὰ δοκȣ̃μεν. Veteres Latini *fatuum* dixerunt: eſt enim *fatuus* a fando, et inepta loquentem notat: quanquam poteſt origo vocis eſſe Hebraica, a dictione פתו, quae ſignificat hominem εὐήϑη et fatuum. Sed et fabulatorem et nugatorem Latini τὸν ἀδόλεσχον vocant: et ἀδολεσχίαν nugas: vt apud Terentium [Heaut. 4, 1. 8] *nugas dicere*, pro ἀδολεσχεῖν. Nos autem ἀδολέσχην *garrulum* diximus, et ἀδολεσχεῖν, *garrire.* Cicero Attico libro XII. 1 *Noui nihil. quid ergo opus erat epiſtola? quid cum coram ſumus et garrimus quicquid in buccam? Eſt profecto quiddam λέσχη, quae habet etiam, ſi nihil ſubeſt, collocutione ipſa ſuauitatem.* Λαλιὰ vero vitium eſt quo tenentur ii qui non ſolum confabulationibus iſtis nimis ſunt dediti, quae erat ἀδολέσχων nota: ſed hoc amplius, modum in congreſſibus tenere neſcientes, perpetuo loqui, tacere nunquam, neque vllas aliis loquendi vices tradere ſolent: ſed γλωσσαλγίᾳ et loquendi morbo, vt Cato vocabat, laborant: quam αἰσχίςην νόσον veriſſime Euripides [Oreſt. 10] appellauit. Haec eſt quam Theophraſtus λαλιὰν vocat. Reperiuntur vero quidam minimi pretii et male feriati homines, quibus mos eſt falſa quaedam con-

 fingere

fingere quae aliis narrent: iis maxime qui nouorum nunciorum audiendorum deſiderio ducuntur: qua prurigine teneri multos videas. Graeci fictores iſtos nouorum rumorum λογοποιὺς dixerunt, et vitium ipſum λογοποιΐαν· de quibus infra pluribus. Ex his quae diximus, intelligi poteſt, et quid commune habeant haec tria, ἀδολεσχία, λαλιὰ, et λογοποιΐα, et quid differant. ſubtiliter enim et ingenioſe ea Theophraſtus diſtinxit. At a ſcriptoribus vulgo iſtae diſtinctiones non obſeruantur. quare etiam Plutarchus in eo commentario quem ſcripſit Περὶ ἀδολεσχίας, tres has ſpecies vnica illa voce amplectitur.

καὶ ἀπροβουλεύτων] Sapientis eſt, e corde intimo, non e labris tantum ſummis vocem mittere: quod faciunt homines vani, qui quodcunque in ſolum venit, vt dicitur, temere effutiunt. Plutarchus pereleganter, ἔστιν ἀτεχνῶς, inquit, ἡ λευκὴ στάθμη πρὸς τοὺς λόγȣς ὁ ἀδόλεσχος. Imitatur autem Platonem illo loco (vt obiter hoc dicam) non inſolens Plutarchus. Ait de ſe Socrates in Charmide, Ἀτεχνῶς λευκὴ στάθμη εἰμὶ πρὸς τοὺς καλούς. Prouerbium eſt λευκὴ στάθμη, de eo qui omnia indiſcriminatim probat. Tale eſt apud A. Gellium ex Lucilio ***alba linea.*** Fere enim minio aut rubrica vtuntur fabri, non creta. Platonis interpretes quid inter στάθμη et στάθμος intereſſet, neſciuerunt: et vt cum Platone dicam, πρὸς τὸν νȣ̃ν τȣ̃ φιλοσόφου ἀπανταχȣ̃ λευκὴ στάθμη ἐγένοντο. hoc vult Socrates; amorem τῶν καλῶν, ***pulcrorum***, ſibi a natura ſic eſſe inſitum vt omnes indiſcriminatim deamet, qui inter καλοὺς ſuo merito cenſeantur. ita accipe apud Maximum Tyrium diſſertatione VIII. vbi de Socratis mente in hoc et ſimilibus dictis diſputatur. In contrarium ſenſum vſurpatur vox στάθμη, vt cum ait Iulius Pollux, ἀλλ' οὐδ' ἐν Θεοπόμπῳ στάθμη τῶν εἰς ἑρμηνείας κρίσιν. Sic legendum apud Pollucem lib. IIII. cap. XII.

οἷος ὃν μὴ γινώσκει, τούτῳ] Ita orditur deſcriptionem garruli et Horatius [1 Sat. 9, 3 ſ.] *Accurrit quidam, notus mihi nomine tantum, arreptaque manu, Quid agis dulciſſime rerum?*

καὶ ὡς ἄξιοι οἱ πυροὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ] Intellige hic πυρῶν ἀγορὰν, qualis Romae erat Minutia frumentaria. Similis Daui ἀδολεσχία apud Terentium in contraria ſententia [Andr. 4, 5. 5 ſſ.] --- *di veſtram fidem, quid turbae eſt apud forum! quid illic hominum litigant! Tum annona cara eſt: quid dicam aliud neſcio.*

2 καὶ τὴν θάλασσαν ἐκ Διονυσίων πλώϊμον εἶναι] Notum eſt plura fuiſſe celebrata ab hominibus Atticis Dionyſia ſiue Liberalia. nam et in vrbe ſub initium veris quae vocabant τὰ κατ' ἄστυ Διονύσια· et in agris Autumni tempore, quae et Λήναια, et τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια, itemque minora. erat enim ea tanquam praeparatio ad altera Bacchanalia maiora et antiquiora. quare etiam Διονύσια ſolum quoties dicunt Attici ſcriptores, verna Dionyſia intelligunt; vt hic Theophraſtus. Nam hyeme maria olim fuiſſe clauſa, et ineunte vere ſolita aperiri, parumque in vſu hybernam nauigationem fuiſſe nemo ignorat, ex Horatio, Vegetio, aliis ſexcentis. Ariſtoteles libro primo De generatione animalium [cap. 18] docens varie τὴν ἐκ accipi, cum dicitur aliquid ἐκ τοῦδε γενέσθαι, vel εἶναι, ita ſcribit, οὐ γὰρ δὴ ὡς τόδε μετὰ τόδε, οἷον ἐκ τῶν Παναθηναίων ὁ πλοῦς. qui locus non erat praetermittendus.

καὶ εἰ ποιήσειεν ὁ Ζεὺς ὕδωρ] In Ariſtophanis Veſpis chorus ſenum inter eundum ad Pnycem curiam ita blaterat: κ' οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐχ ἡμερῶν τεττάρων τὸ πλεῖστον. ὕδωρ ἀναγκαίως ἔχει τὸν θεὸν ποιῆσαι. Et ſtatim poſt, δεῖται δὲ καὶ τῶν καρπίμων ἅττα μὴ 'στὶ πρώϊμα ὕδωρ γενέσθαι. vbi etiam vides locutionem Atticae plebis ποιεῖ Ζεὺς ὕδωρ, pro *pluit.* quod loquendi genus eleganter hic Theophraſtus retinuit. Sane ὕδωρ pro *caeleſti aqua* apud ſcriptores Atticos translatitium eſt.

καὶ

καὶ ὁ ἀγρὸς εἰς νέωτα γεωργήσει] Legimus καὶ ὅτι τὸν ἀγρὸν εἰς νέωτα γεωργήσει. Graecum eſt prouerbium, Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος.

ὡς χαλεπὸν ἐστι τὸ ζῆν] Dauus Terentianus [Andr. 4, 4. 7] *Tum annona cara eſt.* eadem plane ſententia. ſic autem, vt Theophraſtus, loquitur ſcholiaſtes vetus Ariſtophanis in Ranas. Poſſumus etiam τὸ ζῆν exponere ἀφορμὴ εἰς τὸ ζῆν. ſic vocabant Attici quod Gallice dicimus, *moyen de vivre.* vulgo προβολή. Scholiaſtes Euripidis Medea, Ἣν ἡμεῖς προβολὴν καλοῦμεν εἰς τὸ ζῆν Ἀττικοὶ ἀφορμὴν καλοῦσι. Artemidorus lib. v. cap. LXXXVIIII. ἀφορμὴν βιωτικήν. Tertullianus *exhibitionem*, nota voce Iuriſconſultorum. Caſſiodorus, *Quale fuit rogo tunc miſeris viuere?* hoc eſt, οἷον ἦν τοῖς ταλαιπώροις τότε τὸ ζῆν.

μυστηρίοις μεγίστην δᾶδα ἔστησε] Myſteria noctu peragebantur. videtur ergo aemulatio quaedam fuiſſe, quis maximam facem accenderet: quod Graeci dicunt δᾶδα ἱστάναι. quaſi ſtatuere et defigere ad lucendum. Plutarchus in Cicerone, τὰ δὲ φῶτα πολλὰ κατέλαμπε τοὺς στενωποὺς, λαμπάδια καὶ δᾶδας ἱστώντων ἐπὶ ταῖς θύραις. inde apud ſcriptores ſaepe δᾳδουχεῖν τὰ μυστήρια. et placet veteribus Grammaticis δᾳδουχεῖν proprie dici de eo qui ſit daduchus in Eleuſiniis initiis. Fuerunt et alia λαμπαδουχίας certamina varia Athenis, vt, praeter Platonem, Pauſaniam in Atticis, et Suidam, ſcholiaſtes Ariſtophanis docet: ſed id aliud, vt puto, erat. Quanquam quod ait μεγίστην, putauimus aliquando eo pertinere, quod videtur in eiuſmodi agonibus fuiſſe aliquod virium corporis ſpecimen. Ait enim Comicus in Ranis, λαμπάδα δ' οὐδεὶς οἷός τε φέρειν ὑπ' ἀγυμνασίας ἔτι νῦν. et Andocides in oratione quadam inter κατορθώματα ſua numerat quod λαμπάδι ἐνίκησε. Sed de myſteriorum facibus paſſim veteres.

πόσοι εἰσὶ κίονες τοῦ Ὠιδείου] Eius generis illi ſermones apud Horatium [lib. 1 ſat. 9, 12] --- *cum quidlibet*

ille

ille garriret, vicos, vrbem, laudaret. Fuit autem Odeum, vt autor eſt Plutarchus in Pericle, *τῇ ἐντὸς διαθέσει πολύεδρον καὶ πολύστεγον.* Vide Vitruuium. Eo in loco muſici aliique id genus in arte ſua ſe exercebant, et ſpectatores oblectabant, maxime ante extructum theatrum, vt annotat Heſychius. Sed et frumenta ibi ſolita vendi, et tempore caritatis pauperioribus diuidi, ex Demoſthenis oratione contra Phormionem didicimus. quare etiam controuerſiae omnes ad rem frumentariam, itemque ad debita quacunque ex cauſſa alimenta pertinentes, ibidem diſceptabantur. Pollux, libro VIII. *τὰς δὲ ἐπὶ τῷ σίτῳ δίκας ἐν τῷ Ὠιδείῳ ἐδίκαζον. σῖτος δέ ἐστιν, αἱ ὀφειλόμεναι τροφαί.* Inde eſt apud Demoſthenem, *δίκην σίτου εἰς Ὠιδεῖον δικάσασθαι*, in ea contra Neaetam.

3 *Βοηδρομιῶνος μὲν τὰ μυστήρια*] Intellige de maioribus initiis. nam minora myſteria Pyanepſione celebrabantur. Teſtis Demoſthenes, Plutarchus et alii.

Πυανεψιῶνος δὲ Ἀπατούρια] Teſtantur ſcholia Ariſtophanis in Acharnenſes [1, 4. 13] aliique Grammatici.

Ποσειδεῶνος δὲ τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια] Haec ſunt quae minora Dionyſia dicebantur. nam maiora menſe Antheſterione peragebantur. Sed de his conſulat lector vnicum illud ſeculi decus, Ioſephum Scaligerum, in operis magni libro primo.

παρασείσαντα δὲ χρὴ τοὺς τοιούτους τῶν ἀνθρώπων, καὶ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι] Merito ſemper nobis de mendo fuit hic locus ſuſpectus. Nam quis eorum qui purius locuti ſunt, *ἀπαλλάττεσθαί τινα* vnquam dixit, pro *fugere procul ab aliquo*? poſtulabat ſane loquendi conſuetudo *τινός*· vel abſolute *ἀπαλλάττεσθαι.* vtrumque paſſim vſurpant ſcriptores antiqui: vt et *ἀπαλλάττειν τινά*, pro, *a ſe remouere aliquem.* illud autem primum, quod ſciam, nunquam. quod autem nonnullis placet, illa *τοὺς τοιούτους* non cum verbo *ἀπαλλάττεσθαι* iungi debere, ſed cum participio *παρασείσαντα,*

σαντα, haut ſcio an aliquis ſit probaturus e Graece doctis. ego penitus improbo, et ab vſu Attico verbi παρασείσας alienum eſſe ſcio. Quare non dubito quin iſti loco culpae nota ſit apponenda: culpae autem, librarii: qui vocem omiſit ex perpetuo vſu ſcriptorum Atticorum nobis reſtituendam. Ita ergo legimus, παρασείσαντα δὲ χρὴ τοὺς τοιούτους τῶν ἀνθρώπων φεύγειν, καὶ διαράμενον ἀπαλλάττεσθαι. Qui Ariſtotelicae dictioni aſſuefactas aures habent, agnoſcunt hic illud philoſopho familiare, φεύγειν παρασείσαντα, vel παρασείσαντα τὰς χεῖρας· quod Plautus dixerit, *fugere demiſſis manibus.* Origo inde, quod contentius currimus manus demiſſas habentes, et circum latera iactantes. Nicomacheorum lib. IIII. οὐδαμῶς τ' ἂν ἁρμόζοι τῷ μεγαλοψύχῳ φεύγειν παρασείσαντι. De inceſſu animalium, capite III. καὶ οἱ θέοντες θᾶττον θέουσι παρασείσαντες. deinde cauſſam explicat: necnon Problematum, ſect. quinta. Διαράμενον autem dixit Theophraſtus, pro eo quod Plautus non vno loco *grandi gradu.* Nam qui curſu contendunt, vt gradum grandiant, crura vehementer aperiunt, quod eſt διαίρεσθαι· ſicut διαίρειν ϛόμα, *os aperire* eſt. At qui cruribus apertis ſtant, vt qui parant ſe ad hoſtilem impetum excipiendum, διαβαίνειν proprie dicuntur. vnde eſt apud Platonem ex Tyrtaeo εὖ διαβάντα μάχεσθαι. Artemidorus libro I. τοῖς αὐλοῦσι συμβέβηκε, διαβαίνειν μὲν ὡς βαδίζουσιν, ἀεὶ δὲ μένειν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. Aliud eſt quod Latini dicunt, *ſuris apertis ambulare.* id enim vel naturae vitium eſt, vel ſtultae ambitionis. Varro Meleagro, *Non modo ſuris apertis, ſed paene natibus apertis ambulans.* Turpilius Demiurgo, *Apertae ſurae, brachia autem procera, horrorem mihi ex corde exſuſcitabant.* Fallitur vero Nonius inſigniter qui apertum in hoc Turpilii loco pro nudato poſitum putat. Atque hinc poſſunt intelligi Caſſiodori verba male accepta doctiſſimis viris, lib. IIII. *Superbus quinetiam varicatis greſſibus patet.* Affine eſt apud Ouidium *varici-*

varicitus ambulare, Ματαιοτεχνίας, vel potius Κακοτεχνίας lib. III. *Illa velut coniunx Vmbri rubicunda mariti ambulat, ingentes varica fertque gradus.* Verum quaeſiuerim ego hic libenter, quomodo varica mulier ingentes gradus facere poſſit. id enim plane contra rerum naturam eſt: niſi ſi ingentes gradus improprie dixit, gradus paruos quidem et lentos, ſed quos efficiant multum hiantia crura: id enim eſt varicus. ſed haec in tranſcurſu. Qui iubent nos hoc loco ſcribere διαρώμενον, pro διαράμενον, planiſſime atque adeo grauiſſimo falluntur. ſed quid ſit διαίρεσθαι, quid διάρσις, ad Polybium fuſe explicamus.

ὅστις ἀπύρετος βούλεται εἶναι] Facete et ſuauiter. Eſt autem hoc e vulgi ſermone petitum: et, vt Donatus diceret, eſt ἰδιωτισμὸς hominis ab aliqua re abhorrentis. cum enim moleſtam ſibi fuiſſe alicuius garrulitatem volebant indicare, dicebant ſe ab eo fuiſſe enectos. Sic Horatius metuit ne a garrulo illo ſuo enecetur. Eadem mens illius quae in Milite Plautino [4, 2. 92] hoc pronuntiat, *Iam iam ſat amabo eſt: ſinite abeam ſi poſſum viua a vobis.* item illius qui ſic loquitur in quinto Theocriti idyllio, --- τὸν ξένον ἐς πόλιν αὖθις ζῶντ᾽ ἄφες. Simili rationi θάνατον ſiue mortem aut morbum ſibi eſſe dicebant rem auditu moleſtam. Sophocles, ὤμοι, θάνατος μὲν τάδ᾽ ἀκούειν. Tale illud Epicharmi, αἴχ᾽ ἔσθοντ᾽ ἴδοις νὶν, ἀποθάνοις. Cicero ſaepe, *mortis inſtar putare.* Caeterum videtur Theophraſtus, cum haec ſcriberet, praeceptoris ſui meminiſſe. Ariſtotelem enim aiunt, cum forte in locutuleium quendam et μαψιλάκαν incidiſſet, qui longos illi ſermones quosdam et ineptos narrans, ſubinde diceret, Nunquid hoc mirum o Ariſtoteles? reſpondiſſe: Minime id quidem, verum illud mirum, ſi quis pedibus praeditus te et garrulitatem tuam ferat, auctor Plutarchus.

AD CAPVT IIII

ΠΕΡΙ ΑΓΡΟΙΚΙΑΣ

Η δὲ ἀγροικία δόξειεν ἂν εἶναι ἀμαθία ἀσχήμων] Contraria eſt ruſticitas haec elegantiae illi quae ſpectatur in geſtu, habitu, ac ſermonibus familiaribus: quam Graeci κοσμιότητα dixerunt, atque ita definierunt, Κοσμιότης, ἐπιστήμη περὶ τὸ πρέπον ἐν κινήσει καὶ σχήματι σώματος· ἢ εὐταξία περὶ σχῆμα καὶ κίνησιν σώματος. extant hae definitiones in libello qui eſt penes nos Περὶ παθῶν ψυχῆς Andronici philoſophi: quem de affectionibus animi ſcripſiſſe accurate ex Galeni aliquot locis ſatis conſtat. Plato in ὅροις, ſic, κοσμιότης, εὐταξία περὶ κίνησιν σώματος. Opponitur igitur ruſticitas ei quod vocant philoſophi τὸ πρέπον, et decorum in cultu et motu corporis: de quo egregie multa M. Tullius Officiorum libro primo. Stoici ruſticitatem definiebant ignorationem et morum et legum ſiue inſtitutorum vrbanorum. Ἡ ἀγροικία, inquit Stobaeus in Excerptis ethicis ex libris Stoicorum, ἐστιν ἀπειρία τῶν κατὰ πόλιν ἐθῶν καὶ νόμων· aut potius νομίμων. Grammatici ita diſtinguunt: Ἀγροῖκος (aiunt illi) προπερισπωμένως, is eſt qui rure habitat. qui etiam ἀγρεῖος dicitur. ἄγροικος vero, ὁ σκαιὸς τοὺς τρόποις, homo ſcaeuis moribus et moleſtis: ἄγριος vero crudelis. Ariſtoteles tamen quo nemo caſtius vnquam locutus, quem ἄγροικον vocauit in ſecundo Nicomacheorum, in quarto extremo ἄγριον appellat. et ita alios quoque optimos auctores loqui obſeruatum nobis. Longe autem anguſtius accipit ille ibi ἀγροικίας nomen, quam hic accipiatur. eum vide.

κυκεῶνα πιὼν] Notum quid ſoleat iis accidere qui pharmacum ſumpſerint purgandi gratia per aluum.

Κυκεῶνα

Κυκεῶνα vertimus pharmacum. nam potum medicamentorum ſignificari putamus hoc loco. Veteres Latini κυκεῶνα *cocetum* dixere. hinc eſt apud Tertullianum in libro Aduerſus Valentinianos *Neſtoris cocetum.* fruſtra enim ſunt docti viri qui torquent ſe tantopere in expoſitione illius loci. Atqui Tertullianus ſine dubio ad Νέστορος κυκεῶνα reſpicit: de quo Homerus, Iliadis lib. λ΄, 640.

καὶ μείζω τοῦ ποδὸς τὰ ὑποδήματα φορεῖν] Horatius [1 Sat. 3, 29 ſſ.] --- *acutis naribus horum hominum rideri poſſit, eo quod ruſticius tonſo toga defluit, et male laxus in pede calceus haeret.* Similis ruſticitas apud eundem epiſtola prima [lib. 1, 96] *Si toga diſſidet impar.* Ouidius [Am. 1, 516] *Sit bene conueniens et ſine labe toga.* Fuiſſe autem vehementer irrideri ſolitos qui nimis laxos calceos geſtarent, oſtendit locus hic Ariſtophanis in Equitibus [1, 3. 85 ſſ.] Καὶ νὴ Δία, καμὲ τοῦτ᾽ ἔδρασε ταυτόν· ὥστε κατάγελων Πάμπολυν τοῖς δημόταισι καὶ τοῖς φίλοις παρασχέθειν· Πρὶν γὰρ εἶναι Περγασῆσιν, ἔνεον ἐν ταῖς ἐμβάσιν. vbi notabis obiter, eos quibus male laxus calceus haereret in pede, dici ſolitos νεῖν ἐν ταῖς ἐμβάσι, hoc eſt, *natare in ſoccis.* quod hodie quoque vulgo vſurpatur. Similiter Ouidius inter munditiarum praecepta [Am. 1, 518] *Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet.* et poſt hunc Sidonius Apollinaris, *Laxo pes natet altus in cothurno.* D. Hieronymus non diſſimilem ſententiam in diſſimili more verbo *follere* vſus extulit. *ſi pes,* ait, *laxa pelle non folleat.* Porro ab hac ruſticitate natum apud Graecos prouerbium, de re quauis parum conueniente. id enim dicebant eſſe ὑπὲρ τὸν πόδα. vt contra περὶ πόδα dicebant παροιμιακῶς de omnibus quae apta erant et conueniebant. Plato comicus Ὡς ἐστί μοι τὸ χρῆμα τοῦτο περὶ πόδας. Lucianus de conſcribenda hiſtoria ridens ſcriptorem hiſtoriae ineptum, ὁρᾷς ὡς ἐμμελὴς ἡ ἀρχὴ καὶ περὶ πόδα ἡ ἱστορία, καὶ τῷ τοιούτῳ εἴδει τῶν λόγων πρέπουσα. ſic legendum eſt, non

 παρὰ

παρὰ πόδα. in quo mire caecutierunt doctiſſimi homines. ſed et τῇ ἱϛορίᾳ malim. Heſychius, περὶ πόδα οὕτω ἐκάλουν τὸ ἁρμόζον, μεταφέροντες ἀπὸ τῶν συμμέτρων τοῖς ποσὶν ὑποδημάτων· ἢ ἀκριβῶς. Idem Lucianus in apologia περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συν. Περὶ πόδα τοίνυν καὶ σὲ τὸν Σάλαιθον ἐκεῖνον φαίη τὶς ἂν *Merito te aliquis et conuenienter factis tuis Salaethum appellarit.* Vtitur et alibi, itemque ſcriptores alii, vt dicemus, faciente deo, breui, in editione Prouerbiorum. Dixerunt et περίπους pro eodem. nam idem Heſychius ita annotat, Περίποδος ἀντὶ τοῦ ἁρμόζοντος· καὶ περὶ πόδα. Pollux quoque libro ſeptimo [c. 21] περίποδα δὲ ὑποδήματα, ἁρμόζοντα. Apud Plautum in Truculento [4, 2. 51 ſ.] non ruſticitatis tantum, ſed etiam impudentiae nota eſt, calceis inconcinnis vti. *Nihili me! perdidi omne quod fuit: fio impudens: Nec mihi adeſt ad illum penſi iam quos capiam calceos.* Ita legitur hic locus non in editione ſolum doctiſſimi Camerarii: ſed etiam in Lambiniana, et nouiſſima quoque Plantiniana, quam eruditiſſimi viri curarunt. mendoſiſſime ſane. Lego ex veſtigiis ipſis deprauatae lectionis: *Nec mihi adeſt tantillum penſi iam, quos capiam calceos.* Senſus eſt quem dixi. vide huc A. Gellium libro XIII. cap. XX.

μεγάλῃ τῇ φωνῇ λαλεῖν] Vt Stratyllax in Truculento Plautina, et initio Moſtellariae Grumio: cuius ſermonem ita excipit Tranio, *Quid tibi malum hic ante aedes clamatio eſt? An rure cenſes te eſſe? abſcede ab aedibus, --- Abi rus, abi directe.* Baſilius in epiſtola ad Gregorium, vbi pleraque ethica praecepta continentur, τόνος, ait, φωνῆς ὁ μέσος προτιμητέος, ὡς μήτε διαφεύγειν τὴν ἀκοὴν ὑπὸ σμικρότητος, μήτε φορτικὸν εἶναι τῷ μεγέθει τῆς διατάσεως· appellat vir ſanctiſſimus φορτικότητα, quam Theophraſtus ἀγροικίαν.

2 καὶ ἀναβεβλημένος ἄνω τοῦ γόνατος καθιζάνειν] Meminit huius ruſticitatis et ineptitudinis vetus poëta Philetaerus, ſiue Amphis, Ἀμφίβαλλε ϛέρνοις φᾶρος· οὐ καθήσεις

καθήσεις (vel καθίσεις) τάλαν; μηδ' ἀγροίκως ἄνω γόνατος ἀμφέσῃ; Ita legi debet hic locus apud Athenaeum libro primo [c. 18] ex veteribus membranis. Sappho quoque ſimilem ruſticitatem in aemula et ἀντιτέχνῳ Andromeda ridebat, vt eſt apud eundem Athenaeum. τίςδ' ἀγροιῶτις θέλγει νόον, οὐκ ἐπισταμένη τὰ βράκεα ἕλκειν ἐπὶ τῶν σφυρῶν; Negat Sappho poſſe cuiquam placere Andromedam, quae ruſticarum more veſtem ſubductam geſtet. Quod prorſus hodie mulieribus ruſticanis noſtratibus conuenit: quas ſaepe videas, non rure tantum, ſubducta indecore veſte opus facere: ſed etiam vrbem ita ingredi cum ad nundinas ventitant. Notum eſt autem, veteres ſubligaculis, quibus nos hodie vtimur, extra ſtadium aut ſcenam non eſſe vſos. itaque et Romani veteres togam ad calceos demittebant, et Graeci pallium. quod ſi quid illis diligentius eſſet faciendum, vel pallium ponebant: vel in humeros retrorſum reiiciebant; quod Athenis factitabant quando in publicum aut in concionem prodibant, homines qui naui et actuoſi haberi volebant, vt indicat Ariſtophanes Concionantibus. Atque hic eſt fere ſeruorum habitus in comoediis Graecis et Latinis palliatis. Apud Plautum Capteiueis [4, 1. 11 ſ.] ait ille, *Nunc certa res eſt: eodem pacto vt comici ſerui ſolent, Coniiciam in collum pallium, primo ex me hanc rem vt audiat.* In Epidico [2, 2. 10 ſ.] *Age nunc iam orna te Epidice, et palliolum in collum coniice, Atque diſſimulato, quaſi per vrbem totam hominem quaeſiueris.* Dicitur et *colligere pallium* pro eodem. Capteiueis [4, 2. 13] *Collecto quidem eſt pallio: quidnam acturus eſt?* Sic Geta apud Terentium [Phorm. 5, 6. 4] vt Antiphonem properet inuenire, humerum ſibi onerat pallio. Propterea Oppianus [κυνηγ. 100 ſſ.] poëta ſummus, in venatoris inſtitutione eum admonet, vt venatum iturus, pallium ſibi in humeros coniiciat. Nam hic eſt ſenſus horum verſuum quos interpretes non intellexerunt, ne Graeci quidem, Αὐχένος αὖθ' ἑκάτερθε

 παρήορον

παρήορον ἐκ παλαμάων Εἷμα περιςέλλοιτ' ὀπίσω, ϑεναρῶν ὑπὲρ ὤμων Ῥήιον ἐς κάματον. ſubiicit deinde Μηδ' ἄρα λῶπος ἔχειν μάλα λώϊον. quae verba de pallio non minus quam ſuperiora ſunt accipienda. Nam eſt perinde ac ſi diceret: Imo ſi me audias, non ſolum in humeros pallium coniicies: ſed etiam omnino depones. id enim eſſe non tantum expeditius, ſed etiam tutius propter eam quam affert cauſſam. λῶπος ſiue λώπιον idem eſt atque ἱμάτιον, et vt ait Ariſtoteles primo Topico ταυτὸν ἀριθμῷ. Pallium ſane Graeci hanc ipſam ob cauſſam belli tempore deponebant, vt Romani togam. erantque milites Graecorum magnam partem μονοχίτωνες, vt eos vocat Plutarchus. apud quem ὁ ἐν ἱματίῳ βίος, eſt *vita togata*, et opponitur bellicae: vt in vita Pompeii. et in eiuſdem Camillo bis, εἶναι ἐν ἱματίῳ, eſt altae pacis indicium. Xylander *tunicatos* vertit. non recte. nam vel de toga Romanorum, vel de pallio Graecorum omnino intelligendum. Porro autem, maxima ſemper fuit hominibus liberis nec ineptis cura, quoties in publicum eſſet prodeundum, vt decenti eſſent habitu, quod Graeci vocant εὐσχημονεῖν, Plautus *euſcheme adſtare* in Trinummo [Act. 3, 1. 24] et Milite [Act. 2, 2. 58]. In hoc qui eſſent negligentiores, ruſtici habebantur, vt hic. Horatius [1 Sat. 3, 30] *Ruſticius tonſo toga defluit.* Defluere enim dicitur veſtis cum negligentius habetur: dicitur et trahi, in Ciſtellaria [Act. 1, 1. 117] Plauti, et apud Graecos σύρεσθαι, quanquam alio ſenſu interdum et σύρεσθαι et ἕλκεσθαι et trahi, de ſyrmate ſiue delicata veſte dicuntur, quae propendente lacinia trahitur potius quam geſtatur. Athenaeus de hoc κοσμιότητος ſtudio antiquorum loquens libro primo [c. 18] Ἔμελεν, inquit, αὐτοῖς καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν τὴν ἐσθῆτα· καὶ τοὺς μὴ ποιοῦντας τοῦτο ἔσκοπτον. Plato vero in Theaeteto inter hominis non ingenui nec liberaliter educati notas hanc quoque ponit, quod neſciat ἀναβάλλεσθαι ἐπιδέξια ἐλευθέρως, hoc eſt, *veſtem dextre decenterque*

terque hominum liberorum more componere. hic enim eſt ſenſus illorum verborum Platonis, vt pluribus alias deo dante ſumus demonſtraturi.

ὥςτε τὰ γυμνὰ αὐτȣ̃ φαίνεσθαι] Video doctos viros ita hunc locum vertiſſe, quaſi legeretur, ὥςτε καὶ γυμνὰ τὰ αἰδοῖα αὐτȣ̃ φαίνεσθαι. et profecto id videtur voluiſſe dicere Theophraſtus. neque aliter accidere poteſt, ſi quis vel ſi qua adducta ſupra genu veſte ſedeat. Sic apud comicum dicitur mulier ἀναβαλλομένη δεικνύειν τὸ φορμίσιον, hoc eſt, τὸ αἰδοῖον, in Concionantibus. Veruntamen cum hanc lectionem habeant omnes codd. generalius accipiatur hic locus de aliis quoque corporis partibus. Ita enim eſt: praeter caput et manus nulla alia pars eſt quam denudatam habere honeſtum ſit. Quare etiam auctor libri Περὶ εὐσχημοσύνης ſiue is eſt Hippocrates ſiue alius, hoc praeceptum non praetermiſit. Τηρεῖν δὲ χρὴ, inquit, ἑωυτὸν ὅτι μάλιςα, μὴ πολλὰ φαίνοντα τῶν τȣ̃ σώματος μερέων. Apud Hebraeos vox ערוה quae *nuditatem* ſignificat, interdum etiam partes eas corporis notat quae neque oſtendi neque nominari honeſte poſſunt. An igitur et plebs Attica ſic locuta? Nam haec quidem lectio in qua omnes mſſ. conſentiunt, manifeſto ἑβραΐζει.

καὶ προαιρῶν δέ τι] Signatum verbum προαιρεῖν, *e penu aliquid promere.* Ariſtophanes Theſmophoriazuſis, --- ἣν ἡμῖν πρὸ τȣ̃ Αὐταῖς ταμιεύεσθαι προαιρȣ̃σαις λαβεῖν ἄλφιτον, ἔλαιον, οἶνον. eſt et apud Thucydidem in octauo προαιρεῖν, pro ex horreo promere, ſiue *deripere horreo*, vt loquitur Horatius [3 od. 28]. Clemens Alex. [Paedag. 3, 10] προκομίζειν ἐκ τȣ̃ ταμιείȣ. Male autem vulgo ſcribitur προαίρων· quod manifeſtiſſime declarant illa Diogenis Laërtii in Lacide, ἐπειδὰν γάρ τ προέλοι τȣ̃ ταμιείȣ. Saepe in hac voce peccatum oſſendes a librariis: ſaepe ab interpretibus. Sic in Lyſide Platonis, ἀςραγάλοις ἐκ τῶν φορμίσκων προαιρεῖσθαι, eſt, *promere et educere,* non autem *ſeligere:* vt vertunt.

δεινῶς φαγεῖν] Fortaſſe δεινὸς ſcribendum.

καὶ ζωρότερον πιεῖν] Vertimus *meracius*. non tamen improbauerimus, ſi quis malit, *vberius* aut *largius*. neque enim nos fugit quam variae fuerint veterum criticorum ſententiae ſuper illo Homeri Ζωρότερον δὲ κέραιρε. vide grammaticos et Plutarchi Sympoſiaca. Ariſtotelem vero ſi ſequimur auctorem in libro de poëtica, vertemus *auidius*. Sane apud Graecos olim et meraca potio, et grandia pocula hominis parum politi notae erant. Barbarorum enim id eſſe exiſtimabant, non Graecorum: quod declarant antiqua prouerbia, ἐπισκυθίζειν, et Θρηΐκίη ἄμυστις, apud Callimachum: apud Horatium [1 od. 36] *Threicia amyſtis*. Sic et guloſitatem vitium barbarorum appellarunt, et prouerbio notarunt quod apud Seruium obſeruauimus, Ἡ πλησμονὴ τῶν βαρβάρων.

κᾆτ' ἀλέσας μετ' αὐτῆς] Lego ἀλέσαι. vel deſit aliquid neceſſe eſt. ac fortaſſe ita legi debet: κᾆτ' ἀλέσας μετ' αὐτῆς, μετρεῖν τοῖς ἔνδον πᾶσι καὶ αὐτῷ, τὰ ἐπ. hoc eſt, *et poſtquam cum ancilla ſua moluit, tum aliis omnibus domeſticis, tum ſibi etiam ipſi victum metitur.* Mera enim ruſticitas eſt, patremfamilias tanquam vnum e ſeruis e demenſo viuere.

τοῖς ὑποζυγίοις ἐμβαλεῖν τὸν χόρτον] Haec vera lectio. ſic dixit Plutarchus in Eumene, τοῖς ἵπποις χιλὸν ἐμβαλεῖν. Iuuenalis [Sat. 8, 154] *infundere iumentis ordea.* alii ſcriptores, χόρτον παραβάλλειν.

3 ἐπακοῦσαι αὐτὸς] Scribendum ὑπακοῦσαι. ſic ſemper Graeci κόπτειν τὴν θύραν et ὑπακούειν iungunt, non ἐπακούειν. Plautus in Trinummo *auſcultare*, in Moſtellaria, *reſponſare*. Refero autem hoc quoque ad ἀριστῶν. in eo enim ruſticitas praecipua.

οὗτος φυλάσσει τὸ χωρίον] Praeclare iſta homini ruſtico conueniunt. nam vulgo ruſtici canes appellabant cuſtodes mutos. Columella libro ſeptimo capite XII. *Nunc vt exordio priore ſum pollicitus, de mutis cuſtodibus loquar:*

loquar: quanquam canis falſo dicitur mutus cuſtos. Neque ſolum ruſtici eorum cuſtodia vtebantur: ſed et vrbani homines: quos conſtet ad fores, vel ſeruum oſtiarium, vel canem cathenarium habere ſolitos, aut vtrumque. De Romanis pridem notarunt docti viri: de Graecis vero non ſinunt nos dubitare infiniti auctorum loci. Euſtathius Iliadis libro χ. Ἔθος ἦν τὰς αὐλείοις θύρας τηρεῖσθαι ὑπὸ κυνῶν. Ariſtophanes Lyſiſtrata, --- πρός γε μέν τοι τὴν θύραν Προαγορεύω μὴ βαδίζειν τὴν ἐμήν. Antipater poëta epigrammatarius, Ἦν μὲν γὰρ τὸ χάραγμα Φέρης φίλος, ὅτε θυρωρὸς Ἐν ποσὶν, ὅτε κύων ἐν προθύροις δέδεται. Idem Antiphanes poëta alius eiuſdem generis, canes vocat Φρουροδόμους. Sed teſtium ἅλις, tanquam δρυός. Plutarchus in libro De curioſitate, notat, ſeruos ianitores ſucceſſiſſe in locum ῥόπτρων ſiue martulorum quibus antiquiores vtebantur.

λίαν μὲν λυπρὸν εἶναι] Scribe, λέγων λυπρὸν εἶναι· vel λίαν λέγων λυπρὸν εἶ. pro λέγων εἶναι λίαν λυ. Eſt autem ambigua vox λυπρὸς, quae et aſperum nummum, vtpote recens percuſſum, ſignificare poteſt: et veterem atque vſu tritum, aut alias minus probatum: quale eſt quod vocatur a Iuuenale [Sat. 9, 31] *tenue argentum, venaeque ſecundae.* Deinde lego, καὶ πρὸς ἕτερον ἅμα ἀλλάττεσθαι. aut αἰτεῖν ἀλλάττεσθαι. Nemo autem neſcit quam ſit plerunque difficile ruſticis hominibus hac in parte ſatisfacere: qui quod ſint τῆς ἀργυρογνωμονικῆς imperiti, fraudem vndique ſuſpectant, omnia tuta timentes. Ex hac re natum apud Graecos prouerbium, de iis qui iudicio et penſiculate ſingula examinant, ἐξετάζειν ἀργυραμοιβικῶς. extat apud Lucianum, et Maximum Tyrium.

καὶ ὃ ἄροτρον ἔχρησεν] Scribendum eſt, ἔχρησεν abſque litera ſubſcripta. non enim eſt e χρήζω, ſed a χρᾶν: in quo grauiter ſunt lapſi interpretes, cum hic, tum capite De impudentia, vbi vox χρήσαντας cum ſubſcripto vitioſe poſita in foedum errorem eos impulit.

Neque vero diuinare poſſum quid iiſdem in mentem fuerit, cum θύλακον verterent ***reticulum panis.*** Atqui ne tum quidem cum θύλακον ἀλφίτων dicunt Graeci, id ſignificare volunt: nedum cum θύλακον tantum. vide ad caput De ſuperſtitione.

ταῦτα τῆς νυκτὸς κατὰ ἀγρυπνίαν ἀναμιμνησκόμενος] Deeſſe aliquid, nemo tam caecus quin videre queat. lego ἀπαιτεῖν ταῦτα τ. ν. in quo ſane magna eſt ruſticitas et diffidentia, quae ſaepe coniuncta videas.

4 πόσου ἦσαν αἱ διφθέραι] Διφθέραι ſunt non pelles, ſed veſtes e pellibus, hoc eſt, *rhenones:* ſicut et *pelles* Latinis pro veſtibus e pelle. vnde apud rei ruſticae ſcriptores inter familiae veſtes ſunt pelles manicatae, et paſſim. Pellibus autem Attici ruſtici, (imo, vt arbitror, omnes operae viliores) veſtiti eſſe ſolebant, vt notum eſt ex Ariſtophanis multis locis et eius Scholiaſte: qui in Nebulas [Act. 1, 1. 72] διφθέραν ait fuiſſe ποιμενικὸν περιβόλαιον, ſicut Ouidius in Metamorphoſi, *paſtoritiam* pellem vocat. Theophylactus in epiſtolis, ὁ δὲ τὴν διφθέραν ἀφεὶς καὶ τὴν δίκελλαν πρὸς ἄστυ χωρεῖ. hinc dicti ſunt in fabulis Graecorum διφθερίαι, vt praeter Graecos auctor eſt Varro. et hic eſt quem *paſtoralem habitum* vocat Liuius [10, 4], Florus [1, 17. 4] in eadem hiſtoria *paſtorium.* Poſterior aetas, vt comici Scholiaſtes annotat, ἰσάλην appellabat: quae eſt vox deprauata ab antiqua ἰξαλῆ, quae etiam apud Hippocratem legitur, et proprie caprae pellem ſignificat. nam ἴξαι olim pro ἀΐξαι quod eſt *impetuoſe ferri,* et *ſalire.* vnde ἴξαλος proprium eius animalis epithetum. Caprarum autem pellibus in hanc rem vſos veteres etiam Varro ait libro ſecundo extremo rei ruſticae. Simylus in Moreto [v. 22] *cinctus villoſae tergore caprae.*

καὶ τὸ τάριχος] Cur ruſticus de ſalſamentorum pretio potiſſimum quaerit? Quia ſalſamenta erant tenuiorum et ruſticorum cibus. Teſtes infiniti. vel lege Lucianum De conſcribenda hiſtoria. Ideo etiam de re vili

vili et abiecta dicebant ταρίχους ἀξιώτερον, *Vilius eſt ſalſamento.* eo prouerbio vſus Ariſtophanes in Veſpis.

καὶ εἰ σήμερον ὁ ἀγὼν νουμηνίαν ἄγει] Sane ruſticiſſime hoc quidem. ſaltem enim dicere debuerat iſte, ἡ νουμηνία ἄγει τὸν ἀγῶνα. quo fere modo loquitur homo et ipſo ἀγροῦ πλέως Strepſiades apud Ariſtophanem [Nubb. 1, 1. 15] ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι ὁρῶν ἄγουσαν τὴν σελήνην τὰς εἰκάδας. Non multum abeſt ab hac ruſticitate mulier illa in comici Concionantibus, quae ſic loquitur: λέγοιθ' ὅπως καὶ τ' ἀπὶ τούτοις δράσομεν, ἕως ἔτ' ἐστιν ἄστρα κατὰ τὸν οὐρανόν. *Dicite nobis*, inquit, *quid facto ſit opus, dum adhuc in caelo ſunt ſtellae.* nam qui ita loquitur, nonne exiſtimare is videtur noctu tantum eſſe in caelo aſtra, non autem interdiu, quia tum nulla cernantur? qua opinione ne ipſum quidem rus magis ruſticum: etſi ſcio ſimilia fuiſſe Epicuri et aliorum quorundam moroſophorum deliramenta. Romani quoque ruſtici ſoliti dicere, *Coelum eſſe ſine Luna*, in eius ſyderis coitu. vt refert Plinius libro XIIII. cap. XXI.

καὶ εἰπεῖν εὐθὺς ὅτι βούλεται καταβὰς ἀποκείρασθαι] Traiectio notanda. rectum erat, καὶ εἰπεῖν ὅτι βούλεται εὐθὺς καταβάς. familiaris haec figura loquendi Ariſtoteli et noſtro huic auctori, vt infra quodam loco annotauimus. Intelligendum eſt autem ruſticum iſta dicere, qui habeat barbam et comam incultam atque horridam. Fere enim fit vt ruſtici homines huic elegantiae alia negotia magis πρὸς τὰ ἄλφιτα facientia anteuertant, et diu intonſi maneant. Quare Suidas ruſticitatis notam facit, μέγαν τὸν πώγωνα τρέφειν, *barbam promittere.* Καταβὰς autem vel εἰς ἄστυ, vt mox, καταβαίνων εἰς ἄστυ. vel καταβὰς ἀπὸ τοῦ ὀχήματος ἢ ὑποζυγίου. non enim ferendi ſunt, qui vertunt *ſtatim ac domo exierit.*

ἐν βαλανείῳ ᾄσαι] Seneca ad Lucillium epiſtola LVII. de balnei tumultu et clamoribus loquens, *Adiice*

nunc Scordalum, et furem deprehenſum, et eum cui vox ſua in balneo placet. hoc eſt, τὸν ἐν βαλανείῳ ᾄδοντα. Lege Artemidorum Ὀνειροκριτικῶν libro primo, capite LXXVIII. Similis ruſticitas et ἀπειροκαλία eorum qui lauantes recitabant, quos notat Horatius libro primo Sermonum [Sat. 4. 75] Graeci eos qui indecenter ſe gererent in balneis, Triballos vocabant ab immani et inhumana gente Illyrica. Etymologici auctor, Τρίβαλλοι, οἱ ἐν τοῖς βαλανείοις ἀναγώγως διατριβόμενοι. alii paulo aliter apud Demoſthenem et Iſocratem interpretantur. vide Heſychium.

καὶ εἰς τὰ ὑποδήματα δὲ ἥλȣς ἐγκρȣ͂σαι] Etiam hodie ruſtici noſtrates clauis vel ferreis vel ligneis calceos ſuos ſuffigunt: quod Graeci ἐγκρούειν ἥλȣς εἰς τὰ ὑποδήματα dicunt, vel ἐγκόπτειν. vnde iocus facetiſſimi poëtae comici Machonis, aut Diphili potius, apud Athenaeum [lib. 6, 10] in Chaerephontem: quem cum non taederet coenae gratia quanuis longum iter ſuſcipere, monet eum poëta, non vt calceos clauis muniat, quod faciendum iis qui peregre cogitant, ſed vt maxillas: vrbane iocans in eius ingluuiem et voracitatem. Sic ille, Εἰς τὰς ἑαυτȣ͂ Χαιρεφῶν σιαγόνας Ἔγκοψον ἥλους, ἑκατέρα γε τέτταρας· Ἵνα μὴ παρασείων, καὶ μακρὰν ἑκάστοτε ὁδὸν βαδίζων, τὰς γνάθȣς διαστρέφῃς. Hinc dicti ἡλοκόποι, qui clauis calceamenta configebant, quae *clauata* Romanis dicebantur, vt ait Feſtus. Gloſſarium vetus, *Clauarius* ἡλοκόπος. Nam etiam Romanis fuiſſe in vſu clauata ſatis conſtat. nemo enim neſcit, caligas militares clauis fuiſſe ſuffixas: ex quo et inſtitutum eſt et appellatum *clauarium:* quod fuit donatiuum in clauos militarium caligarum. Pertinet ad hunc morem Plauti locus in Trinummo [3, 2. 94 ſſ.] --- *quid ego nunc agam? Niſi vti ſarcinam conſtringam, et clypeum ad dorſum accommodem. Fulmentas iubeam ſuppingi ſoccis.* Fulmentae ſunt καττύματα, quod etiam *ſolum* Latinis dicitur. Gloſſarium Κάσσυμα, *ſolum.* Idem optimus auctor

auctor alibi, *Solum caligarium*, *κάσσυμα.* Idem, *Suppacta*, *κεκασσυμένα.* et ita legendum etiam alio loco eiuſdem libri, vbi *Supalta* eſt editum. nam *ſuppingere* eſt ἥλους ἐγκρούειν in calceos, vt in ſuperiore loco Plauti. Etſi enim ibi claui non nominantur, manifeſtum tamen id eſt ex alio loco in Bacchidibus, vbi notat poëta luxum veterum diuitum, qui clauis argenteis vel aureis in hanc rem vſi. Plane enim errant eruditi viri qui locum illum emendandum cenſent. Sic Plautus [Bacch. 2, 3. 97 ſ.] *Sed diueſne eſt iſtic Theotimus? CH. etiam rogas? Qui ſoccis habeat aurum ſuppactum ſolum.* Nam etſi magnum hoc, fidem tamen veri non egreditur. cui enim mirum hoc adeo videatur, qui meminerit eorum quae de Antiochi exercitu narrant hiſtorici? qui quidem *magna ex parte* (verba ſunt Valerii Maximi [lib. 9, 1. 14] *aureos clauos crepidis ſubiectos habuit.* Simile eſt quod de Agnone Teio Alexandri Magni purpurato Plutarchus narrat: *qui aureis clauis ſuffigere crepidas ſolebat*, ait Plinius libro XXXIII. capite III. Clemens Alexandrinus Paedagogi libro II. Αἰσχρὰ γοῦν ἀληθῶς τὰ σανδάλια ἐκεῖνα, ἐφ' οἷς ἐστι τὰ χρυσᾶ ἀναθέματα· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἥλους ἑλικοειδῶς τοῖς καττύμασιν ἐγκατακρούειν ἀξιοῦσι. Reperio et clauis aeneis in hanc rem vſos veteres Romanos. Lucilius, *Fulmentas clauis aeneis ſubcudere.* Sic legendum cenſeo hunc Lucillii locum, qui apud Nonium corruptus extat. Legitur enim vulgo *ſubducere.* inepte, cum ſubcudere plane ſit ἐγκρούειν, vel ἐγκόπτειν. Extat apud eundem Nonium etiam alter Lucillii locus eodem pertinens, *Sufficit huic dum fulmentas quattuor addit.* verſus eſt hexameter, ſed corruptus. Lego autem, *Sufficit huic: clauis fulmentas quattuor addit.* hoc eſt, quatuor clauis fulmentas addit. Imperitus librarius ex *cl.* fecerat *d.* quod mendi genus ſaepe occurrit. haec prima mendi indoles. Sed redeamus ad Theophraſtum, et doctas migremus Athenas. Non eſt enim praetermittendus nobis inſignis locus veteris ſcriptoris

ptoris Teletis; vbi et moris huius et auctoris noſtri mentio habetur. Refert Teles Metroclis cuiuſdam ſermonem qui diceret Theophraſti et Xenocratis hanc olim rationem fuiſſe, vt ſi quis ipſis operam nauare vellet, illi neceſſario habendi eſſent calcei: atque ii ſine fulmentis, ſine clauis: habendam etiam pretioſam ac delicatam veſtem: pueros multos: domum amplam ad conuiuia agitanda. Fuiſſe praeterea dandam operam vt panis adeſſet non plebeius ſed ſiligineus: opſonium non qualecunque: vinum dulce: vt denique quando conuiuia eſſent celebranda, laute id fieret. His ſiquidem illos ingenui ac liberalis hominis vitam eſſe metitos. Teletis verba ſunt, *Παρὰ τούτοις γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἔδει ὑπόδημα ἔχειν. καὶ τοῦτο ἀκάττυτον, ἥλους οὐκ ἔχον. εἶτα χλανίδα, παίδων ἀκολουθίαν, οἰκίαν μεγάλην εἰς τὸ σύνδειπνον· ὅπως ἄρτοι καθαροὶ, ὄψον μὴ τὸ τυχόν· οἶνον ἡδὺν, ὑποδοχὰς τὰς ὑποβαλλούσας* (lego *ἐπιβαλλούσας*) *ἵνα πολυτελῶσι. ἐλευθέριος γὰρ παρ' αὐτοῖς ἡ τοιαύτη ἀναστροφὴ ἐκρίνετο.*

καὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ παριὼν] Ruſticitas quae hic a Theophraſto notatur, in eo eſt, quod malit iſte, cum caſu, vel ex negotio, ante Archiae ſalſamentarii officinam tranſiret, ſalſamenta emere, ac ſecum auferre, quod parum erat honeſtum: quam aliquem poſtea famulum domo mittere, qui emat et afferat. Eadem mens illius fuiſſe videtur, qui pronuntiabat haec apud Platonem comicum [apud Pollucem 6, 9] --- *καὶ περιὼν ἅμα Τίλλου ταρίχους, ἐπριάμην τοῖς οἰκέταις.* vbi etiam legi malim *παριὼν* vt hic: quanquam ex Theophraſti verbis poteſt ſine damno ſententiae abeſſe vox *παριών.* ac pene illam inducendam cenſuerim. Nam ita loqui ſolent ſcriptores Attici: *τῆς αὐτῆς ὁδοῦ*, inquam, non, *παριὼν τῆς αὐτῆς ὁδοῦ.* Ariſtophanes in Pace, --- *χ' ἅμα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ χαρινάδην τις βωσάτω.* Nicoſtratus Pandroſo [apud Athenaeum 13, 6] *Ἔπειτα τῆς αὐτῆς ὁδοῦ πρὸς Λεροπην ἐλθοῦσα, πέμψαι στρώματ' αὐτὴν νῦν, ἔφη,*

Κέλευε.

κέλευε. Antiphon orator elegantiſſimus, Κάλλιςον ἐδόκει τῷ Φιλόνεω τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἅμα μὲν προπέμψαι τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν Φίλον ὄντα ἑαυτῷ, ἅμα δὲ θύσαντα τὰ ἱερὰ ἑςιάσαι ἐκεῖνον. Latini etiam breuius, *eadem* dicunt pro τῆς αὐτῆς ὁδοῦ. Chariſius, *Veteres eadem ſoliti ſunt dicere, non addentes, via, vt ſit* κατ' ἔλλειψιν· *vt Plautus inquit, Eadem bibes, eadem tibi dedero ſuauium.* ſic apud Ciceronem et alios auctores ſaepe. quare hunc locum ſic potes vertere, *et ſimul, eadem ſumere ab Archia ſalſ.* Idem ſignificat et vox *obiter* apud Latinos: et inde etiam illud Graecorum natum, ὁδοῦ πάρεργον.

κομίσασθαι παρ' Ἀρχίου τοὺς ταρίχους] Plutarchus, θαυμάσαντος γὰρ τινος εἰ δι' ἀγορᾶς αὐτος φέρει τάριχος. Sic Diogenes Cynicus vt nouo diſcipulo tenerioris adhuc frontis verecundiam excuteret, geſtare eum iubet ſaperdam per vrbem. referunt Diogenes Laertius, Plutarchus, alii. Archias cuius hic fit mentio, nobilis aliquis fuit Athenis aetate Theophraſti ſalſamentarius, quales fuere in eadem vrbe Chaerephilus, Euthymus, Phidippus, aliique veterum poëtarum comoediis nobilitati. Erant autem Athenis cetariorum officinae, ſiue τὸ ταριχοπωλεῖον, procul a foro rerum reliquarum, ad portam vrbis neſcio quam: vbi et alia parui pretii nonnulla vaenibant. Ariſtophanes Equitibus [4, 1. 95 ſſ.] --- ἐν ἀγορᾷ Ἡλλαντοπώλεις, ἐτεὸν, ἢ 'πὶ ταῖς πύλαις; Αλ. Ἐπὶ ταῖς πύλαισιν, οὗ τὸ τάριχος ὤνιον. Scholiaſtes ὤνιον. εὔωνον· ὅπου τὸ ταριχοπωλεῖον, ἀντὶ σοῦ, ὅπου τὰ εὐτελῆ πωλεῖται. Reperitur etiam ita ſcriptus hic locus: κομίσασθαι ἀπὸ τοῦ βραχίονος τοὺς ταρίχους. quae lectio fortaſſe vera eſt. nam etiam ſacculos atque alia id genus geſtabant e brachiis pendentia. Nonius, *Bulga eſt folliculus omnis, quam et crumenam veteres apellarunt: et eſt ſacculus ad brachium pendens.* Callimachus de quodam qui ampullam oleo plenam ad brachium pendentem geſtabat, Καὶ ῥα παρὰ σκαιοῖο βραχίονος ἔμπλεον ὄλπιν. ſic μήτρας κρεμαμένας interpretamur in veteris poëtae

poëtae verſu. Animaduerſ. in Athenaeum lib. III. cap. XX. Similiter crumenam e collo pendentem gerebant. Plautus Truculento [3, 1. 7 ſ.] --- *homo crumenam ſibi de collo detrahit: Minas viginti mihi dat: accipio libens.* et alibi tribus quatuorue locis. Inde eſt *decollare*, quod proprie de marſupio dicitur, quod collo abeſt et periit. inde ſumitur pro *οἴχεσθαι*, vt cum *ſpem decollare* ait Varro.

AD CAPVT V

ΠΕΡΙ ΑΡΕΣΚΕΙΑΣ

Ἡ *δὲ ἀρέσκεια*] De hoc vitio (vitium enim eſt) diximus ſupra capite De adulatione. Differt blanditia ab adulatione ſolo fine. nam haec ſuum ſibi commodum pro fine proponit: blanditia vero ſolum *τὸ ἡδύνειν* ſpectat, et vt placeat in congreſſibus et conuictu. Etſi autem parum honeſta eſt blanditia haec, (nullum enim vitium honeſtum) quia tamen ſub virtutis ſpecie ſolet id vitium latere, libenter faciunt adulatores, quo nominis ſibi conuenientis inuidiam fugiant, vt ſe blandos potius appellent. Athenaeus libro ſexto [c. 15] *Ταύτην δὲ τὴν κολακείαν, τινὲς ἐκτρεπόμενοι τοὔνομα, ἀρέσκειαν προσαγορεύουσι, ὡς καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Σαμίᾳ, Τὸ γὰρ κολακεύειν νῦν ἀρέσκειν ὄνομ᾽ ἔχει.* Neque omittendum quod Ariſtoteles in octauo Nicomacheorum ſcribit, *ἀρέσκους* vulgo appellari quos ipſe *φίλους πολιτικῶς* ſolet nominare: eos nimirum qui benigne et comiter cum omnibus verſantur, veram amicitiam cum nemine colunt. Non eſt autem vera illorum ſententia qui *τὴν ἀρέσκειαν*, qua de hic, negant Latine dici *blanditiam:* ſed numero multitudinis, *blanditias.* Q. Cicero De petitione conſulatus [c. 2]: *Sed opus eſt magnopere blanditia: quae etiam ſi vitioſa eſt, et turpis*

in

in caetera vita: tamen in petitione eſt neceſſaria: etenim cum deteriorem aliquem aſſentando facit, improba eſt, cum amiciorem non tam vituperanda. M. Cicero De Rep. libro IIII. *In ciue excelſo atque homine nobili, blanditiam, oſtentationem, ambitionem, notam eſſe leuitatis.* Idem ad Atticum libro XII. [ep. 3] *Vnum te puto minus blandum eſſe quam me: et ſi vterque noſtrum eſt aliquando aduerſus aliquem, inter nos certe nunquam ſumus.* Idem, eodem libro, [ep. 5] *Cum Romae eſſent, et te iam iamque viſurum me putarem, quotidie tamen horae quibus exſpectabam, longae videbantur: ſcis me minime eſſe blandum: itaque minus aliquanto dico quam ſentio.* Nos Galli ἄρεσκον et blandum vocamus *courtiſan*, hoc eſt, aulicum: qui minimo diſcrimine ab adulatore diſtinguitur. Veteres Latini ἀρέσκειαν non ſolum *placentiam* dixerunt: ſed et *placorem*. Gloſſarium vetus, Ἀρέσκεια, *hic Placor.*

ȣκ ἐπὶ τῷ βελτίςῳ] Sic Plato, ἄνευ τȣ̃ βελτίςου. Terentius Adelphis, --- *quod te iſti facilem et feſtiuum putant, Id non fit ex vera vita, neque adeo ex aequo et bono: Sed ex aſſentando.* D. Paulus in ea ad Romanos [c. 15, 11] ἕκαςος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθόν.

θαυμάσας ἱκανῶς] Proprium blandorum atque adulatorum mirari alios. Cicero in Paradoxis [5, 2]: *Loquitur ad voluntatem: quidquid denuntiatum ſit facit: aſſentatur, aſſidet, miratur.* quanquam iſto loco alii libri *munerat* habent pro *miratur.* Idem Cicero libro ſecundo De diuinatione [c. 2]: *Neque porro aut adulatus aut miratus ſum fortunam alterius, vt me meae poeniteret.* Sic apud Horatium, alioſque τὸ *mirari*, accipitur. Etiam apud Graecos τὸ θαυμάζειν, verbum eſt abiecti animi, et plane ſeruile, vt in Euripidis Medea [v. 1144] Δέσποινα δ' ἣν νῦν ἀντί σȣ θαυμάζομεν. Diogenes Cynicus in epiſtola ad Dionyſium Syracuſanum, σκύτȣς ȣ̃ν δεῖ σοι καὶ δεσπότȣ, οὐχ ὅς σε θαυμάσει

καὶ

καὶ κολακεύσει. Iſocrates ſolet iungere duo verba θαυμάζειν et θεραπεύειν. In huiuſmodi locis ſignificant haec verba, non ſimplicem admirationem, ſed aliquem effectum ex illo affectu manantem. nec multo aliter LXX. interpretes Leuitici capite XXI. οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει· οὐ λήψῃ πρόσωπον πτωχοῦ· οὐδὲ μὴ θαυμάσῃς πρόσωπον δυνάστου. et in Apocalypſi S. Ioannis, cap. XIII καὶ ἐθαυμάσθη ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ὀπίσω τοῦ Κυρίου.

2 καὶ τοὺς ξένους δὲ εἰπεῖν] Lego, καὶ πρὸς τοὺς ξένους δὲ εἰπεῖν. vt intelligamus tam honorifice loqui iſtum de peregrinis, quando ipſos alloquitur.

ἵνα κοινὸς εἶναι δοκῇ] Hoc eſt, vt videatur vtriuſque partis beneuolus, non eius ſolum vnde dicit. Atqui hoc ſine praeuaricationis ſuſpicione fieri non poteſt. Iudici iſtud potius conueniat, cuius officium eſt, vt praeclare ſummus ait vates, [Il. ψ', 574] Εἰς μέσον ἀμφοτέροισι δικάζειν, μὴ δ' ἐπ' ἀρωγῇ.

Φῆσαι σύκου ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ] Animaduertenda eſt hoc loco ſingularis quaedam βραχυλογία. Nam hoc dicere voluit, ὁμοιότερα εἶναι τῷ πατρὶ, ἢ σῦκον σύκῳ. Ita enim paroemia efferri ſolita, quae extat plena in veteris poëtae loco, qui eſt apud M. Tullium ad Atticum lib. IIII. epiſtola VIII. Σύκῳ μὰ τὴν Δήμητρα σῦκον οὐδὲ ἓν Οὕτω ὅμοιον γέγονε. ſed quia vulgo notiſſimum erat hoc prouerbium, neque poterat hic quiſquam aut haerere aut errare, fecit noſter ſenex, in quo ſenilis garrulitatis nihil eſt, verborum compendium. Quid mirum? ita fuerat a praeceptore optimo inſtitutus: in cuius libris ſtudioſus lector iſtiuſmodi breuiloquentiam ſaepe poterit obſeruare: nos vnum aut alterum exemplum animi cauſſa proferemus: ſimul vt iuniorum diligentiam ad ſimiles elegantias obſeruandas excitemus. Ait Ariſtoteles De partibus lib. ſecundo, capite XIII. βλεφαρίδας δὲ ἐπὶ τῶν βλεφάρων ἔχει, ὅσα τρίχας ἔχει· ὄρνιθες δὲ καὶ τῶν φολιδωτῶν οὐδέν. voluit dicere,

dicere, et ſcripſiſſet alius, ὄρνιθες δὲ οὐκ ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν φολιδω τῶν οὐδέν. Idem in libello De miraculis auditis, τὸ δ' ἐν τῇ Λιπάρα ποτὲ καὶ ἐκλείπειν φησὶ Ξενοφάνης, ἔτη ἑκκαίδεκα. τῷ δ' ἑβδόμῳ ἐπανελθεῖν. dicendum erat, τῷ δ' ἑβδόμῳ καὶ δεκάτῳ. ſic et alibi loquitur.

καὶ τοῖς μὲν συμπαίζειν αὐτὸς] Iuuenalis [Sat. 5, 141 ſſ.] de falſis fictiſque amicis loquens, iſtud non omiſit. Nam idem plane ſibi haec volunt, *Sed tua nunc Mycale pariat licet, et pueros tres in gremium patris fundat; ſimul ipſe loquaci gaudebit nido: viridem thoraca iubebit afferri, minimaſque nuces, aſſemque rogatum ad menſam quoties paraſitus venerit infans.*

λέγων, ἀσκὸς πέλεκυς] Exiſtimant docti viri blandum hunc hominem cum infantibus iſtis balbutientem ea nominare, quae erant forte ante oculos poſita: idque nos aliquando probauimus. Sed cum cogito dici hoc inter pocula, hoc eſt, in triclinio, qui non eſt locus ſecurium, vtrium autem multo minus, venio in eam ſententiam, vt putem aliter hunc locum eſſe exponendum. Exiſtimo igitur ἀσκὸν et πέλεκυν hic eſſe, non id quod vulgo ſignificant: ſed crepundia ex infantium iſtorum collis, vt fit, dependentia: quae quod eſſent ad ſimilitudinem veri vtris et verae ſecuris efficta, ideo ita nominantur. Crepundia enim et παίγνια infantium, ad hanc etiam formam fieri ſolita, vel teſte Plauto probare poſſumus: qui in Rudente [4, 4. 112 ſſ.] inter alia crepundia quae ad Palaeſtrae agnitionem commemorantur, etiam enſiculum et ſecuriculam numerat. Non eſt autem dubium, iſta crepundia quae in fabulis adhiberi ſolent, ad agnitionem puerorum expoſitorum, fuiſſe infantium παίγνια, e collo, vti dixi, pendere ſolita. Quare etiam δέραια Graeci ſigna iſta vocant, vel περιδέραια, vt Ariſtoteles in Poëtica. Euripides in Ione [v. 1430] δέραια χρυσώματα παιδὶ νεογόνῳ φέρειν. Dion Chryſoſtomus, καὶ πολλὰ διαδήματα, καὶ σκῆπτρα,

καὶ τιάρας προσάψωσιν αὐτῷ καθάπερ τὰ δέραια τοῖς ἐκτιθεμένοις παιδίοις, ἵνα μὴ ἀγνοῆται. Et veteres quoque grammatici crepundia explicant puerilia ornamenta. In Gloſſario vero ſic, *Crepundia γνωρίσματα.* optime. Alibi in eodem nunquam ſatis laudato libro, ita ſcriptum eſt, Γνωρίσματα τα ἐπὶ τάφων, *Crepundia Monimenta.* perperam. debuit enim ſic, Γνωρίσματα, *Crepundia, monimenta.* γνωρίσματα τὰ ἐπὶ τάφων, *Monimenta.* de quibus monimentis multa dicemus, ſi deus dabit aliquando. Graeci puerorum expoſitorum crepundia *γνωρίσματα* nominant, vt Heliodorus auctor amoeniſſimus, et alii. Non parum haec declarant pulcherrimum illum Ciceronis locum in Bruto [c. 91], *Quoniam totum me non naeuo aliquo aut crepundiis ſed corpore omni videris velle cognoſcere.* In fabulis agnitiones fere fieri videas vel per naeuum, vel per crepundia. eo alluſit Cicero. De hoc igitur loco ſic ſentio, ſic cenſeo: ſed non ita, vt qui aliter ſentiat, nihil ſenſurus videatur. difficile enim eſt de eo quicquam affirmare quod per iocum et ludum dictum eſt: quorum multiplex ſemper materia atque occaſio. Quid ſi enim non *ἀσκὸς* legendum dicamus, ſed *ἀκκός*; nam ita moris fuit puerulos compellare. Heſychius, Ἀκκὸς *παράμωρος. λέγεται δὲ παιδίοις, ὡς μωροῖς.* quanquam ibi fortaſſe *ἀκκὼ* legendum. vide Graecos paroemiographos. Hoc ſi cui probabitur, de altera voce erit cogitandum. Quid ſi vero non vtrem, non ſecurim, vllam hic intelligi dicamus: ſed infantes potius ipſos ridiculi cauſſa ita appellari? Nam qui erat cute ventreque valde diſtento, eum appellat *ἀσκὸν*, quaſi *γάστρωνα* et ventrioſum dicas. ſic apud Ariſtophanem quidam appellantur *ἀμφορῆς νενασμένοι.* et apud eundem *ἀσκὸς* pro corpore ponitnr, vt in illo, *ἀσκὸν δέρειν* in Nebulis. et in oraculo quod Aegeo datum eſt, *ἀσκοῦ τὸν προὔχοντα μὴ λῦσαι πόδα.* nam per vtris amicinum ſiue pediculum, aliud innuitur allegorice. vide Scholiaſten Euripidis

dis ad Medeam. Sic et Anaxarchus *θύλακον* vocabat corpus ſuum, cum dicebat nequiſſimo tyranno, a quo cruciabatur, Πτίσσε τὸν Ἀναξάρχου θύλακον. lege Euſtathium Ἰλιάδ. ψ', 325. Praeterea prouerbium eſt apud Graecos de homine ſaturo, et qui moris habet ſe cibo vinoque ingurgitate: eſt merus *ἀσκὸς*, et merus *θύλακος*. Alexis in Heſione de Hercule *ἀδδηφάγῳ* loquens [apud Athen. 11, 6] Ἤιτησε κύλικα. καὶ λαβὼν, ἑξῆς πυκνὰς Ἕλκει, καταντλεῖ, κατά τε τὴν παροιμίαν Ἀιεὶ ποτ' εὖ μὲν ἀσκὸς, εὖ δὲ θύλακος Ἄνθρωπός ἐστι. Antiphanes vetus comicus, --- τοῦτον οὖν Δὶ οἰνοφλυγίαν καὶ πάχος τοῦ σώματος, Ἀσκὸν καλοῦσι πάντες οἱ ἐπιχώριοι. Iſocrates quoque, et ex eo Theophylactus in epiſtolis ſuis *θύλακον δερμάτινον*, et *ἀσκὸν πήλινον* hominem vocant. Epicharmus poëta philoſophus, Αὕτα φύσις ἀνθρώπων, ἀσκοὶ πεφυσημένοι. Propterea etiam ſolent Latini ſcriptores corpus humanum *vtrem* et *follem* appellare, vt Arnobius libro ſecundo: vel *folliculum*, vt Lucillius apud Nonium; alii, *corticem*. Varro, *Sic inuitata anima corporeum corticem facile relinquit*. vel *ſaccum*, vt Seneca epiſtola LXXVIII. Tale etiam illud Plauti [1, 1. 77 ſ.] de muliere multibiba et merobiba, *Quaſi tu lagenam dicas, vbi vinum ſolet Chium eſſe*. ſimili ratione Varius quidam Antonii conuictor et *συμπότης*, Cotylo eſt nominatus, vt eſt apud Plutarchum in Antonio. et apud Tarentinos alius quidam Cotyla parem ob cauſſam dictus, vt ait Dionyſius Halicarnaſſeus. Quare arbitror etiam hic ita poſſe hanc vocem accipi. nam et altera dictio *πέλεκυς* ſimiliter explicari poteſt: vel quod acuto eſſet capite, vt quos Graeci *φοξοὺς* vocant: vel quod argutulus et ſcitulus puer. Sic ſolebat Athenis vir acris ingenii et dicendi peritus, *κόπις* appellari, vt eſt apud Plutarchum in Phocione: et ita vtitur illa voce Euripides Hecuba [v. 134]: et Lycophron ſaepius. Appellabant et *ξίφος* eundem vt videtur: ſicut de Cleodemo quodam refert Lucianus in Lapithis.

 Quid

Quid quod etiam turpiuſcula et obſcoena huius appellationis ratio eſſe potuit? Moris enim fuit olim, atque etiam nunc eſt, et nutricum et aliorum, ita cum id aetatis puerulis ὑποκορίζεσθαι ac iocari. vnde illae apud Graecos voces ποσθων, ποσθωνεὺς, itemque σμορδονεύς. Quid autem videatur hac voce obſcaeniuſcule ſignificari poſſe, non dicam: ſed tibi, lector, coniiciendum relinquam: qui mihi, ſpero, condonabis, quod longior fui iſto loco. libuit enim, imo et licuit, credo, iocoſum locum iocoſe interpretari, et cum garriente garrire.

3 *καὶ πλειςάκις δὲ ἀποκείρασθαι*] Quae ſequuntur ab hoc loco ad finem capitis prorſus alius generis ſunt quam quae hactenus praeceſſere. nam in iis omnibus eluceſcit inepta quaedam virtutum imitatio, cum non minus inepta opum oſtentatione. Sunt enim ad quos iſta pertinent, valde affines iis quos veteres Romani *elegantes* vocabant, nec probabant: et iis quos Graeci παρὰ μέλος λαμπρυντὰς et μικροφιλοτίμους dixerunt, de quibus caput eſt infra perelegans. non ergo ad hoc caput quod de blanditia eſt, et hominibus blandis, commode referri poſſunt. Quare exiſtimo tam eius capitis quod eſt περὶ ἀρεσκείας finem hodie deſiderari, quam ſequentis initium. cuius capitis haec pars eſt: quam male feriati librarii praecedenti capiti agglutinauere, prorſuſque humano capiti ceruicem iunxerunt equinam. Simili modo peccatum animaduertimus aliquando in Plutarchi Conuiuialium libro quarto. falſo enim omnes interpretes ſibi perſuaſerunt, deſiderari in editis codicibus caput eius libri ſextum, cuius hoc extat lemma in fronte libri, Τίς ὁ παρὰ Ἰουδαίοις θεός. ſed eo decepti ſunt docti viri, quod duo capita, quintum et ſextum, in vnum coaluiſſe non viderunt. Id autem ita eſſe, ſpero lectorem acutum, qui illa attente legerit, mihi aſſenſurum. Initium capitis ſexti fuere illa verba haud dubie, Θαυμάσας δὲ τὸ ἐπὶ πᾶν ἐρηθὲν ὁ Σύμμαχος. Similem etiam errorem admiſſum meminimus in orationibus Graecorum orato-

rum:

rum: de quo pluribus alias. Ita ergo hic quoque. Quod ſi quis me roget qualem huius capitis ἐπιγραφὴν fuiſſe putem: reſpondebo, poſſe nos fortaſſe ex Ariſtotele Περὶ βαναυσίας vel ἀπειροκαλίας titulum facere. Conferat lector ſtudioſus, quae deinceps ſequuntur, cum iis quae περὶ βαναύσου docet philoſophus libro quarto Nicomacheorum. Atque hoc etſi rectum eſſe verumque pene pro comperto habeo: ſi quis tamen mordicus tueatur, poſſe iſta quoque ad ἄρεσκον referri: age morem illi geramus: ac dicamus cadere iſta in hominem blandum, non qua blandus eſt: ſed qua φιλότιμος, et elegantiae ſtudioſus: fere autem conueniunt, et in vna ſede morantur haec duo. quare etiam Theophraſtus illa coniunxit, et de vna, quod aiunt, fidelia duos parietes dealbauit.

πρὸς τὰς τραπέζας] Vbi verſari ſolent ciues honeſtiores et ditiores. vult enim iſte cenſeri inter meliores. Aliis autem in locis vrbis aliorum morum homines reperiri ſolent. quod lepidiſſimis verſibus declarat Latinus comicus in Curculione, vbi inter caeteros iſte legitur [4, 1. 14], *In foro infimo boni homines atque dites ambulant.*

οὗ ἂν ἔφηβοι γυμνάζωνται] An vt ſe ipſe exerceat cum illis, quod erat hominis elegantis et liberalis, quam famam captat iſte? Poteſt quidem ita accipi. Caeterum alius omnino eſt, iſque reconditior huius loci ſenſus: ex veteri more eorum hominum qui Theophraſti aetate vixerunt, petendus. Sciendum igitur, moris fuiſſe Athenis, hominibus iis quos inanis gloriolae γαργαλισμὸς titillaret, in illis locis vt plurimum verſari vbi ſe adoleſcentes exercebant: quo nimirum poſſent ab illis conſpici, atque hunc ipſi ſui honoris fructum perciperent, dum in ſe iuniorum ora conuerterent. Atque hoc nomine multi olim irriſi a veteribus poëtis comicis: in his Eupolis poëta: cui obiicit Ariſtophanes quod parta victoria palaeſtras obambularet, vt ab adoleſcenti-

bus ſpectaretur ob recens partam victoriam inſignis et δακτυλόδεικτος, Περιῄει, ait Ariſtophanes, τὰς παλαίστρας σεμνυνόμενος, Καὶ τοῖς παισὶν ἑαυτὸν δῆλον ποιῶν τῆς νίκης ἕνεκα. Quare idem Ariſtophanes in Veſpis laudi ſibi tribuit, quod tale nihil vnquam fecerit: ſe enim nunquam ſolitum παλαίστρας περικωμάζειν περιϊόντα. Similiter etiam Aeſchines Demoſthenem facit σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μειρακίων διατριβῇ. Profecto vel ex vno hoc loco de antiquitate huius ſcripti, et ſcriptoris ipſius licet exiſtimare. Sic Plautus in Curculione [4, 1. 15] inter alia celebria Romae loca vnum nominat, in quo ſolerent verſari oſtentatores meri.

τοῦ δὲ θεάτρου καθῆσθαι ὅταν ᾖ θέα πλησίον τῶν στρατηγῶν] Hoc quis neget eſſe hominis vehementer ambitioſi? Non enim leuis eſt honos, quo iſte ſe dignatur, aſſidere in theatro στρατηγοῖς, hoc eſt, praetoribus vel exercituum ductoribus: quibus pro ſummo beneficio Reſpublica ſolebat poſt exantlatos labores bellicos ius προεδρίας concedere. Id ius erat eiuſmodi, vt qui eo donati fuiſſent, poſſent in ſenatu, concione, et theatro ſedem capere quamcunque eſſet libitum: aliis etiam excitatis, ſi quis prior occupaſſet. Ariſtophanes Equitibus de ſui temporis στρατηγοῖς: Νῦν δ' ἐὰν μὴ προεδρίαν Φέρωσι, καὶ τὰ σιτία, Οὐ μαχεῖσθαί Φασιν. Scholiaſtes: Τιμῆς καὶ οὗτος τρόπος· ἐξῆν δὲ τοῖς τιμῆς ταύτης τυχοῦσι καὶ ἐν βουλευτηρίῳ, καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ ἐν θεάτρῳ, καὶ ἐν ἄλλῳ παντὶ συλλόγῳ τοὺς προλαμβάνοντας οἵ τινες ἦσαν ἐξεγείραντας, αὐτοὺς εἰς τὸν ἐκείνων τόπον καθίσαι. Verum age addamus de hoc iure προεδρίας apud Athenienſes quae in veterum ſcriptis obſeruata ſunt nobis. Fuiſſe ius hoc etiam haereditarium, et fere ad maximum natu e liberis ſolitum transferri, non vno loco apud Plutarchum notauimus, idque adeo verum eſt, vt interdum quo poſſent defunctorum liberi eo vti, mortuis peteretur et impetraretur. quod in Demoſthene accidit, teſte Plutarcho: apud quem

quem etiam extat hodieque pſephiſma Democharis ea fini ſcriptum. Caeterum non ſolis ϛρατηγοῖς ſedes ſecreta ab aliis in theatro fuit: ſed et aliis ordinibus certae ſedes aſſignatae. Quare etiam βουλευτικὸν appellarunt, locum ſenatoribus dicatum: ἐφηβικὸν locum ἐφήβων. Ariſtophanes Auibus, κ' ἆθ' ὁρᾷ ἄνδρα τῆς γυναικὸς ἐν βȣλευτικῷ. Scholiaſtes: Ἐν βουλευτικῷ. οὗτος τόπος τȣ̃ θεάτρου ὁ ἀνειμένος τοῖς βουλευταῖς. ὡς καὶ τοῖς ἐφήβοις, ἐφηβικός. Putem et equites equeſtria habuiſſe, ſicut et Romae. Fuit praeterea et iudicibus ſuus locus in theatro: quem locum πρῶτον ξύλον dixerunt. Pollux libro quarto: Πρῶτον ξύλον, ἡ προεδρία, μάλιϛα δικαϛῶν. Iam cum etiam mulieribus liberum eſſet ſpectare Athenis, erant virorum et mulierum diuiſae ſedes: idque lege etiam ſancitum, cuius auctor Sphyromachus: quanquam alii Sphyromachi legem ad ſcorta ſcenam ingredi ſolita, referunt: vt impudicae ſeorſim ab ingenuis et pudicis mulieribus ſpectarent. auctor idem Scholiaſtes Ariſtophanis in Concionantes. An vero et peregrinis erat certus locus in cauea aſſignatus? Videtur ita eſſe. nam de mulieribus certe peregrinis id Pollux tradit, et confirmat auctoritate Alexidis, qui in Γυναικοκρατίᾳ dramate dixerit, --- ἐνταῦθα δεῖ περὶ τὴν Κερκίδα Ὑμᾶς καθιζȣ́σας θεωρεῖν ὡς ξένας. Ex quibus verbis liquet mulieres ξένας ſediſſe ad Kercidem. Κερκὶς autem in theatro Attico fuit, niſi fallor, ille ipſe locus qui alio nomine Ἡ παρ' αἰγιείρου θέα dicebatur: de quo vide Heſychium. nam κερκὶς in hiſtoria plantarum, vel eſt αἴγειρος, vel alia populo ſimillima arbor. Quare errant, vt puto, qui κερκίδα putant eſſe, quod Latinis *cuneus theatri.* qua in ſententia eſt et Gloſſarii auctor. ſed et ille ſaepe fallitur, et qui eum ἀβασανίϛως ſequuntur.

καὶ ἀγοράζειν αὐτῷ μὲν μηδὲν] Simiam facile agnoſcas viri magnifici et μεγαλοπρεποῦς quem negat Ariſtoteles in quarto Nicomacheorum [c. 5] eſſe εἰς

ἑαυτὸν δαπανηρόν. Iam quod ſequitur, ξένοις δὲ εἰς Βυζάντιον ἐπιςάλματα, Ariſtoteles quoque ibidem τῷ μεγαλοπρεπεῖ tribuit: quem ait σπουδάζειν περὶ ξένων ὑποδοχὰς, καὶ ἀποςολὰς, καὶ δωρεὰς, καὶ ἀντιδωρεάς. quo loco ἀποςολὰς accipere debes ea notione qua hic ἐπιςάλματα: hoc eſt, pro donis quae ad amicos in alia vrbe degentes mittuntur. cuius rei multa in epiſtolis Symmachi et Syneſii, aliorumque Graecorum ſunt exempla. Vlpianus apud Demoſthenem, et ex eo Suidas, ἀποςολὰς explicant δῶρα. melius Ioſephus πομπὰς δωρεῶν. et ita etiam accipit auctor Maccabaeorum libro primo capite ſecundo et alii. Sed et hic quoque perſuaſum habeo, ἀποςάλματα ſcribi debere, non ἐπιςάλματα.

καὶ τίτυρον κτήσασθαι] Pertinet hoc quoque ad liberalitatis laudem. Nam, vt ait auctor libelli De virtutibus et vitiis, ὁ ἐλευθέριος θρεπτικὸς τῶν ζώων, τῶν ἴδιον ἐχόντων τὶ, ἢ θαυμαςόν. Porro τίτυρον eſſe genus quoddam ſimiarum, ait Theocriti ſcholiaſtes, habentium paruam caudam: imo, vt ego exiſtimo, grandiuſculam. nam Ariſtoteles in ſecundo Hiſtoriarum videtur in omnibus ſimiis caudae aliquid agnoſcere, ὅσον, inquit, σημεῖυ χάριν. ſed quod minimum eſt, id pro nullo cenſetur. Itaque κερκόλιπας Graeci, Latini *clunas*, dixerunt, quod eſſent ſine cauda: et contra *cercopithecos*, quaſi caudatas ſimias; quibus eſſet cauda prolixior, et μᾶλλον ἐπίσημος. τίτυρον tamen aliam a cercopitheco putamus eſſe. quare non cercopithecum vertimus, ſed ſatyrum: quas namque Plinius [lib. 8, 54] vocat Satyros in genere ſimiarum, et a natura mitiſſima commendat, τιτύρυς vulgo non minus quam σατύρυς videntur appellaſſe. De iis Solinus [cap. 30] *Sunt et quas vocant ſatyros, facie admodum grata, geſticulatis motibus inquietae.* quo ex loco apparet cur ſatyros potiſſimum ex omni ſimiarum genere iſti homines alerent. Quemadmodum autem Satyri illi a quibus hae ſimiae ſunt ita dictae, vocantur iidem Tityri, vt praeter alios annotat

Aelianus

Aelianus Variarum libro quarto: ita et ſimias ſatyros, cum ſimiis tityris eaſdem eſſe ſtatuimus. Non me fugiunt quae ſunt a viris doctis de voce *τίτυρος* annotata: verum ea nihil ad hunc locum facere iudico: ſicut neque illud huc pertinet, quod ſcribit Heſychius, eſſe id auis cuiuſdam nomen.

4 *καὶ Σικελικὰς περιστερὰς*] Solebant veteres Athenienſes columbas Siculas domi alere. Athenaeus libro nono, de columbis loquens, Ἐν δὲ Ῥοδίῳ ἢ Ποππυζούσῃ, θηλυκῶς εἴρηκεν (Alexis poëta) *καὶ ὅτι αἱ Σικελικαὶ διάφοροί εἰσι. Περιστερὰς ἔνδον τρέφων τῶν Σικελικῶν τούτων πάνυ κομψάς.*

καὶ δορκαδείους ἀστραγάλους] In deliciis olim tali dorcadii fuerunt. Habent enim damae et dorcades, vt caetera *τῶν διχήλων ζώων*, in poſterioribus pedibus talos. Hos Callimachus alicubi *ζορκὸς ἀστραγάλους* vocauit. Euſtathius in Ἰλιάδ. ψ΄. Καὶ τὸ οὕτω παίζειν, *ἀστρίζειν ἔλεγον, καὶ τοὺς τοιούτους ἀστραγάλους ἀστρίας ἢ ἄστριας. Καλλίμαχος οὖν ζορκός που λέγει δωρηθῆναί τινι πέντε νεοσμήκτους ἄστριας.* Athenaeus libro quinto [c. 5] de Antiocho Epiphane, vel verius Epimane, *ἐδίδου τοῖς μὲν ἀστραγάλους δορκαδείους, τοῖς δὲ φοινικοβαλάνους, ἄλλοις δὲ χρυσίον.* meminit et Lucianus alicubi. Fieri etiam ſolitos ex ebore talos, indicant Propertius libro II [eleg. 24, 13] et Martialis in Apophoretis [epigr. 14], facit eorum mentionem, et Iuuenalis ſatyra vndecima [v. 132]. Atque hi quidem tali a materia nomen inuenerunt. fuerunt vero et *διάσειστοι* dicti tali quidam: non vt Lambinus alicubi vertit *ſonori*, ſed quaſi dicas agitati et concuſſi. ex eo enim nomen habuerunt, quod mota prius agitataque manu iacerentur in alueum luſorium: quod ad vitandam fraudem fieri ſolebat. Docet hoc Suidas [immo Harpocration, cuius verba exſcripſit Suidas], cuius haec verba ad *διασείστους ἀστραγάλους* referri debere certum mihi. Ἐοίκασιν, inquit, *ὠνομάσθαι οἱ διάσειστοι, παρὰ τὸ κινεῖ-*

 σθαι

σθαι καὶ διασείεσθαι πρότερον· εἶτα βάλλεσθαι· ἵνα ἀκακούργητοι μᾶλλον ὦσι. Romani fritillo vtebantur ad hanc talorum agitationem. Iuuenalis [Sat. 14, 5] --- *paruoque eadem mouet arma fritillo.* Vetus interpres ibi: *Fritillus, pyxis cornea, qui* Φιμὸς *Graece dicitur. Apud antiquos in cornu mittebant teſſeras, mouenteſque fundebant. aut fritillum, pyrgum dixit.* Vide veterem Horatii interpretem ad ſatyram ſeptimam libri ſecundi. Seneca Apocolyntoſi, *Qui concuſſo Magna paraſtis Lucra fritillo.* Mentionem διασείςων reperio apud Aeſchinem in ea contra Timarchum [p. 33 Tayl. To. 2] πρῶτον μὲν συνέτριβον τὰ σκευάρια, καὶ διεῤῥίπτουν εἰς τὴν ὁδὸν, ἀςραγάλους τέ τινας διασείςους καὶ Φιμοὺς, καὶ κυβευτικὰ ἕτερα ὄργανα. Hunc Aeſchinis locum ob oculos habebat Pollux, cum haec ſcriberet lib. decimo, [c. 31] Κυβευτοῦ σκεύη, ἄβαξ, ἀβάκιον, κόσκινον, κύβοι, διάσειςοι ἀςράγαλοι, Φιμοὶ, κημοί. At docti viri eum locum Pollucis non recte acceperunt. Erant et Siphnii ἀςράγαλοι, tali viles et minimi pretii: ſic dicti διὰ τὴν εὐτέλειαν, a Siphno inſula, vt ait Strabo. his vulgus vtebatur: homines diuites et elegantes dorcadiis.

καὶ Θυριακὰς τῶν ςρογγύλων ληκύθους] Similis affectus indicium eſt apud Iuuenalem, --- *cum rhinocerote lauari.* De ampullis vero iſtis nihil legere memini. Thyrium Acarnaniae oppidum fuit auctore Stephano: eius frequens apud Polybium mentio. In quibuſdam libris legitur Θηριακαί· fortaſſe pro Θουριακαί. Sane Theophraſtus libro De lapidibus gypſum τὸν ἐν Θουρίοις (quae fuit olim Sybaris) commendat: ac fieri poteſt vt etiam argilla ibi reperiretur, ex qua opera figlina facta in pretio haberentur. fuit et aliud Θούριον in Boeotia a Syriaca voce *Thor* ſic nominatum, vt auctor eſt Plutarchus in Sylla. Caeterum proprium hoc ampullae iſtae cum quibuſdam aliis videntur habuiſſe, vt forma eſſent rotunda. ideo enim ait τῶν ςρογγύλων. Nam vulgo ampullae, non rotundae penitus erant: ſed preſſula rotun-

rotunditate, et forma lenticulari, vt ex Apuleii Floridis diſcimus. Conſtat autem ampullas et guttos ex varia materia fieri ſolitos. Martialis guttum corneum epigrammate quodam [lib. 14, 52] commemorat. et Horatius [2 Sat. 2, 61] cum ait, --- *cornu ipſe bilibri Caulibus inſtillat.* Plinius phaginorum meminit. et gutti lignei mentio eſt in vita M. Curii Dentati, apud eum ſcriptorem veterem, cuius extat De viris illuſtribus liber. Fiebant et e corio. nam ampullarum σκυτίνων, id eſt ſcortearum, meminere Hippocrates, Plautus [Perſ. 1, 3. 44], Feſtus, alii. Has Graeci ὄλπας proprie vocabant. Scholiaſtes Theocriti, idyllio ſecundo, ὄλπη κυρίως ἡ δερματίνη λήκυθος, δι᾽ ἧς ἐϛιν ὀπ]ήσασθαι τὰ ἔλαιον. De his coriaceis ampullis intelligendum quod ait Plutarchus in Sylla: Athenienſes obſeſſos ὑποδήματα et ληκύθȣς ἐφθὰς comediſſe. Plerique aereis vtebantur et quidem Corinthiacis, vt notat idem ſcholiaſtes. Sed et argenteas ληκύθους ditiores habuerunt. Theocritus, --- ἀργυρέας ἐξ ὄλπιδος ὑγρὸν ἄλειφαρ Λαζόμεναι. Frequentiſſimo vero vt opinor in vſu erant lecythi operis figlini: vt Campani gutti apud Horatium [1 Sat. 6, 108]: et Samii, quorum multi meminerunt. Nam fere Samia vaſa teſtacea erant: etſi ſcio fuiſſe apud Samios etiam ligneorum vaſorum nobiles artifices, vel teſte Cicerone, epiſtola quadam ad Q. fratrem.

καὶ βακ]ηρίας] Mirifice haec conueniunt ei quem hic deſcribit Theophraſtus: ei inquam, qui omnibus in rebus κομψεύεται, et eximium quid ſupra vulgus habere vult videri: cuiuſmodi hominum obſeruauimus morem illis temporibus fuiſſe vt baculum gererent. Demoſthenes aduerſus Pantaenetum: Νικόβουλος δ᾽ ἐπίφθονός ἐϛι, καὶ ταχέως βαδίζει, καὶ μέγα φθέγγεται, καὶ βακ]ηρίαν φορεῖ. tria notat ſummus orator, quae vulgo inuidiam conflare ſolerent: citatum ingreſſum, vocem altam, baculi geſtationem. ſic in oratione κατὰ Στεφάνου ψευδομ. etſi ibi poſtrema nota omiſſa eſt. Ἐγὼ δ᾽ ὦ ἄνδρες

ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῆς μὲν ὄψεως τῇ φύσει, καὶ τῷ ταχέως βαδίζειν, καὶ λαλεῖν μέγα, οὐ τῶν εὐτυχῶς πεφυκότων ἐμαυτὸν κρίνω· ἐφ' οἷς γὰρ οὐδὲν ὠφελούμενος λυπῶ τινάς, ἔλαττον ἔχω πολλαχοῦ. Deprecatur inuidiam qui illa loquitur, et de genio ſuo atque ingenio conqueritur. ita enim ſe natum factumque eſſe, vt faſtus et ſuperbiae notas cum in vultu habeat impreſſas: tum etiam in inceſſu et ſermone. Antiphani in Antaeo inter hominis venuſti notas ponitur, *πιλίδιον ἁπαλὸν, εὔρυθμος βακτηρία.* Magis vero adhuc hominis vanitatem arguit, quod adiicit Theophraſtus, *ἐκ Λακεδαίμονος.* nam baculis Laconicis, itemque calceis indidem aduectis, fere vtebantur Athenis homines id genus. Ariſtophanes Concionantibus, *Λακωνικὰς γὰρ ἔχετε καὶ βακτηρίας.* Idem poëta, in Auibus, *Ἐλακωνομάνουν πάντες ἄνθρωποι τότε, Ἐκόμων, ἐπείνων, ἐῤῥύπων, ἐσωκράτουν, Σκυτάλι' ἐφόρουν.* vel, coniunctim *σκυταλιεφόρουν*, vt citant veteres Grammatici. *Σκυτάλη*, et *σκύταλον* ſiue *σκυτάλιον*, iſtiuſmodi baculi dicebantur: et de iis interpretandus hic locus Theophraſti libro quarto Hiſtoriae plantarum capite quinto: *Ἐν ἑτέροις δὲ τόποις ἐστὶν ἄκανθα λευκὴ τρίοζος, ἐξ ἧς καὶ σκυτάλια καὶ βακτηρίας ποιοῦσι.* vbi et errat Gaza, qui *σκυτάλια lineas* interpretatur: et ſummus Scaliger non ſatis mentem auctoris videtur aſſecutus. Erant autem baculi Lacedaemoniorum admodum graues, vt annotat Scholiaſtes Ariſtophanis. de iis legendus Plutarchus in Nicia. meminit et in Lycurgo. Quod addit Theophraſtus, vocem *σκολιῶν*, indicat alios rectos fuiſſe, alios obliquos: id enim eſt *σκολιός*· vel incuruos, hoc eſt, *καμπύλας.* Id ita eſt. recta *βακτηρία* vtebantur primores populi et iudices: incurua, ruſtici. Auctor Etymologici magni: *βακτηρία ἣν ἐκάλουν ὀρθήν· ἐχρῶντο δὲ αὐτῇ οἱ ἐν περιουσίᾳ, καὶ οἱ δικάζοντες· τῇ δὲ καμπύλῃ, οἱ ἄγροικοι.* Quare etiam paſtorale pedum Graecis *ἁπλῶς* dicitur interdum *καμπύλη.* Recti baculi etiam Perſici videntur

tur fuiſſe appellati. nam Graeci grammatici Περσικὴν βακτηρίαν, interpretantur ὀρθήν. Incurui autem lituis Romanorum non erant valde abſimiles. itaque lituum Graeci magiſtri καμπύλην βακτηρίαν interpretantur: et Cicero [de diuin. 1, 16] incuruum et leuiter a ſummo inflexum bacillum nominat. At iudicum Athenienſium βακτηρία peculiarem et operoſiorem formam habuit: quam non vno loco deſcriptam habes apud commentatores Ariſtophanis, et alios veteres grammaticos. Ruſticorum vero baculi vulgo in Italia e virga ſanguinea. Plinius libr. XXIIII. de eo frutice loquens, *Serpentes et homines fruticem refugiunt: baculoſque ruſtici ob id ex eo gerunt.* Sed haec hactenus. nam de baculis, et eorum forma, multiplicique apud veteres vſu plurima quae obſeruauimus ad lucem multorum ſcriptorum veterum, alibi, ἐαν ὁ Θεὸς ἐθέλῃ, commodius proferemus.

αὐλίδιον παλαιστρικὸν κόνιν ἔχον] Periphraſis eſt κονιστηρίου. De coniſterio autem et puluere ſiue puluiculo palaeſtrico, res nota. non enim quiuis puluis ad palaeſtram, neque ad ceroma aut haphen aptus erat. Ideo refert Athenaeus in duodecimo [c. 9], Alexandrum in expeditione Indica, multa iumenta habuiſſe inter impedimenta, puluere palaeſtrico onuſta. Verum de hoc puluere et varia eius vtilitate praeter Plinium, lege apud Lucianum, Περὶ γυμνασίων. Plutarchus de primo frigido, breuiter, ψύχει, inquit, τὰ τῶν ἀθλητῶν ἡ κόνις σώματα, καὶ κατασβέννυσι τοὺς ἱδρῶτας.

αὐλαίαν ἔχουσαν] Graeci ζωωτὰ aulaea appellant. talia illa apud Virgilium [Georg. 3, 25], *Purpurea intexti tollunt aulaea Britanni.*

καὶ τοῦτο περιιὼν χρᾶν ἀεὶ τοῖς Φ.] Ita reſtituimus hunc locum, ex interdicto Vnde vi. nam vox χρᾶν, quae ab eruditis hominibus nullo ſuo merito miſella ſolum vertere coacta fuerat, aſſerenda omnino nobis ex antiquis editionibus fuit. Eniinuero qui illam omittunt, miſere totam ſententiam labefactant ac deſtruunt: quam

quam nos haud dubie expreſſam tibi lector exhibemus. An ignorat quiſquam ſolitos olim diuites ſuas domos poëtis, atque aliis ad recitationes et ἐπιδείξεις commodare? hoc igitur eſt χρᾶν. ſic apud Iuuenalem [Sat. 8, 38 ſ.] --- *at ſi dulcedine famae ſuccenſus recites, Maculonus commodat aedes.* Tacitus in dialogo de oratoribus [c. 9 ſ. 6], de recitationibus poëtarum loquens, *vt ſint qui dignentur audire, et ne id quidem gratis: nam et domum mutuatur, et auditorium exſtruit, et ſubſellia conducit, et libellos diſpergit.* Plinius epiſtolarum libro VIII. *Domum ſuam recitantibus praebet.* Mox etiam legimus ἐπί τῳ τῶν θεωμένων. intellegit autem fortunatum aliquem e ſpectatoribus, cuius eſſe locum illum in quo fit ἡ ἐπίδειξις, fingit apud veritatis ignarum verus poſſeſſor. Cui bono? dicet aliquis: ac memini quaerere id a me virum doctum. Duplicem poſſum afferre cauſſam huius facti. Altera ἀρέσκῳ imo κόλακι pulchre conuenit. Intelligendum eſt enim ita hos ſermones de aliquo vt diximus diuite et beato viro haberi, vt ipſe eos poſſit exaudire: eum autem oſtentatorem aliquem merum eſſe, et gloriosum, cuius ingenio iſte ſe accommodat, eique ſupparaſitatur: qualis deſcribitur a facetiſſimo poëtarum Artotrogus initio Militis. Altera ratio eſt, quae homini λιμοδοξοῦντι, qui laudis ſiti miſere cruciatur, prorſus quadrat. Eſt enim inſolens quoddam oſtentationis genus, quae ſua ſint manifeſtiſſime, ea dicere alius eſſe. eſtque a ſummo philoſopho haec ἀλαζονείας ſpecies in Nicomacheis haut praetermiſſa. Ait ille, indecenter ironia vti, et τὰ λίαν φανερὰ ſibi derogare, ineptae et putidae cuiuſdam eſſe oſtentationis. Nam, inquit [4, 13], καὶ ἡ ὑπερβολὴ, καὶ ἡ λίαν ἔλλειψις ἀλαζονικόν. qua ſententia nihil verius, nihil certius. Clarum huius rei documentum in multis: qui eximiam quandam prae caeteris pietatis famam aucupantes, pauperes humileſque ſimulant: cum interea, ſi velo reducto propius eos intuearis, pleni ſint im-

manis

manis cuiuſdam ambitionis et *φιλαυτίας*. hoc tantum a caeteris ambitioſis differentes, quod ambitionem non recta ſed peruerſa, vt Seneca ait, via ſequuntur. Atque haec plane eſt illa vernilitas et figura, qua ait idem ſecundo De beneficiis, quoſdam reiicere quae magis ad ſe volunt attrahere. Quintilianus libro XI. cap. I *Aperte gloriari neſcio an ſit magis tolerabile, vel ipſa vitii huius ſimplicitate, quam illa iactatione peruerſa, ſi abundans opibus pauperem ſe neget, nobilis obſcurum, et potens infirmum, aut ſi ſe diſertus imperitum plane et infantem vocet.* Παλαίςραν certum eſt de loco hic eſſe accipiendum, vt, *Pars in gramineis exercet membra palaeſtris* [Aen. 4, 642]. Eſt autem commune poëtis, philoſophis, ſophiſtis, hoplomachis, harmonicis, atque aliis item, vt τὸ μελετᾶν, ſic etiam τὸ ἐπιδείκνυσθαι. habent quique eorum ſuas ἐπιδείξεις et exercitationes: quod notum eſt ex Graecis ſcriptoribus. Ὁπλομάχοι ſunt, qui ſub campidoctore veris armis certare diſcunt, aut ipſi qui docent. puto enim vtrunque hac voce ſignificari. vide Platonem in Lachete. At vulgo iuuentus non veris armis ſe exercebat: ſed rudibus, aut pilis praepilatis, quae dicuntur Graecis ἐσφαιρωμένα ἀκόντια. Xenophon libro ſecundo Ἀναβάσεως, de Phalino quodam ita ſcribens, προσεποιεῖτο ἐπιςήμων εἶναι τῶν περὶ τὰς τάξεις καὶ ὁπλομαχίαν, videtur innuere hoplomachos ea aetate fuiſſe appellatos, etiam eos qui tactici Graecis proprie dicuntur. vide Vegetium.

AD CAPVT VI

ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀπόνοια ἐςιν ὑπομονὴ αἰσχρῶν ἔργων καὶ λόγων] Definitio iſta ἀπονοίας parum plena eſt. nam cum diſcrimen latum ſit inter ἀναισχυντίαν, de qua infra

ſra eſt integrum caput, et ἀπόνοιαν, nihil video in hac definitione, quod non conueniat etiam τῇ ἀναισχυντίᾳ. quid enim pudor aliud eſt quam vitioſae naturae retinaculum, et, vt aurigarum verbo vtar, ſufflamen? Erit igitur pudor, οὐχ ὑπομονὴ αἰσχρῶν ἔργων καὶ λόγων· impudentia vero, ὑπομονὴ eorundem. Fortaſſe pro ὑπομονὴ ſcribendum ὑπερβολὴ, vt vir doctus coniiciebat, cuius nomen ignoro; vt dicatur ἀπόνοια eſſe vltima linea ſiue factorum, ſiue dictorum turpium. aliter tamen quantum eſt librorum veterum. Eſt autem ἀπόνοια vt rem paulo pluribus explicemus, et quod ille ait, ἀμαθέστερόν πως καὶ σαφέστερον. eſt inquam ἀπόνοια, prauus quidam animi habitus, quo qui praeditus eſt, omnis ab eo ſamae pudor abeſt: omnique honeſtatis ac bonae exiſtimationis cura penitus depoſita ad quoduis facinus ac dedecus ſuſcipiendum pronus eſt, propenſuſque. Proprium hoc homini ἀπονενοημένῳ eſt, primum vt non huic aut illi vitio ſit deditus, ſed omnibus: deinde vt non inſtinctu tantum naturae improbe aut nequiter agat: ſed quia turpitudine ipſa delectatur, et vitia ſua, malaque, quod malorum vltimum eſt, amat. Quod enim ait Seneca quarto De beneficiis, *neminem adeo a naturali lege deſciuiſſe, et hominem exuiſſe, vt animi cauſſa malus ſit:* dictum hoc, inquam, in homine ἀπονενοημένῳ claudere videtur. nam hic, etiam gratis malus eſt. Ideo dicebat auctor orationum contra Ariſtogitonem, ἀπόνοιαν eſſe morbum immedicabilem. Notum quid ſit ἀπόνοια in re militari. Proprie ſic vocatur non deſperatio, ſed is animi habitus qui ex deſperatione induitur. Quamobrem inter ἀπόγνωσιν, et ἀπόνοιαν diſcrimen ſtatuit Dio Chryſoſtomus non vno loco orationum ſuarum. inde eſt hoc vitiorum extremum appellatum: vel dicta eſt ἀπόνοια, quia penitus τοῦ νοῦ ἐξέπεσε, vt placet quibuſdam e veteribus. Ὑπομονὴ, quod loco generis poſitum eſt in Theophraſti deſcriptione, non eſt genus, ſed ἴδιόν τι τῶν ἀπονενοημένων.

ſemper

ſemper enim ἀπόνοιαν comitatur audacia: ideo auctores τόλμαν et ἀπόνοιαν ſolent coniungere. vt apud Plutarchum in Ageſilao, et in Catone Vticenſi, Ioſephum libro II. contra Appionem, et in edicto Iuliani, quo Athanaſium Alexandria pellit, et apud Demoſthenem in ea πρὸς Μακάρτατον, τολμηρὸς καὶ ἀπονενοημένος. In Actis ſynodi Epheſinae extat, epiſtola, cuius initium eſt, Οὐδὲν ἀπονοίας ἐν πλημμελήμασι χαλεπώτερον· αὕτη γὰρ ἐπὶ πάντα ἐστὶ τῶν ἀτόπων ἡγεμών. Sed non eſt praetermittendus locus inſignis eius auctoris, qui orationes contra Ariſtogitonem (quae falſo, vt alibi diſputamus, inter Demoſthenicas circumferuntur) ſcripſit, vbi graphice admodum quid ἀπόνοια ſit, et quis homo ἀπονενοημένος, orator deſcrbit. Sic ille, οὐχ ὁρᾶτε ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ, καὶ τῆς πολιτείας, οὐ λογισμὸς, οὐδ' αἰδὼς οὐδεμία, ἀλλ' ἀπόνοια ἡγεῖται, μᾶλλον δ' ὅλον ἐστὶν ἀπόνοια, ἡ τούτου πολιτεία· ἢ μέγιστον μέν ἐστιν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακὸν, δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν πᾶσι, τῇ πόλει δ' οὐδ' ἀνεκτόν. ὁ γὰρ ἀπονενοημένος ἅπας, αὐτὸν μὲν προεῖται, καὶ τὴν ἐκ λογισμοῦ σωτηρίαν. ἐκ δὲ τοῦ παραδόξου καὶ τοῦ παραλόγου, ἐὰν ἄρα σωθῇ, σώζεται. Apud comicos praeclara extant hominum huiuſmodi, hoc eſt, ſingulari quadam improbitate et audacia praeditorum, qui patrimoniis ſuis naufragi, vt rem facere poſſint, per fas nefaſque audacter ruunt, exempla. Talis apud Ariſtophanem in Nebulis Strepſiades, in Equitibus fartor ille impurus Agoracritus: tales etiam in Plauti et Terentii comoediis lenones omnes. Porro ἀπόνοια Latinis eſt *audacia*, vel *audacia perdita*, vt in illo Satyrici poëtae, *Ingenium velox, audacia perdita, ſermo Promptus.* Budaeus *vaecordiam* Latine dici poſſe putabat. mihi olim viſa ea vox Graecae vim non ſatis explere. Nam ἄνοια omnis, *vaecordia* eſt: quippe homo ἄνους caret corde, id eſt ſapientia. vnde ſunt *excors* et *vaecors*. at ἀπόνοια aliud longe eſt. neque profecto ſicut dixit Cicero in

Piſonem [c. 9], *o vaecors et amens:* ita dixeris Graece ſatis proprie, ὦ ἀπονενοημένε καὶ ἀνόητε. Quoniam tamen apud optimos ſcriptores de inſigni improbitate haec vox vſurpatur; eſto ἀπόνοια, ſi lubet, *vaecordia:* homo ἀπονενοημένος, *vaecors:* quem quidem *deſperate malum* poſſis Latine dicere. Ciceroni eſt *homo perditus*, vel *perditus et profligatus:* aut etiam *deſperatus:* vt cum *deſperatorum hominum flagitioſos greges* dixit in Catilina [2, 5]: et alibi ſaepe. Nam etſi proprie vox *deſperatus* aliud ſonat, tamen de eodem vſurpatur. T. Liuius in vigeſima tertia hiſtoria haec verba poſuit: *improbus homo; ſed non ad extremum perditus.* Graece dixeris: πονηρὸς μὲν, οὐ μέντοι ἀπονενοημένος.

οἷος ὀμόσαι ταχὺ] Rectiſſime prima nota hominis perditi profligatique haec ponitur: hic ſiquidem e numero eorum eſt, qui, vt dixit olim Pacuuius, iuſiurandum aliud nihil eſſe cenſent quam mantile, quo noxae quotidianae extergeantur. Talis apud Graecum comicum Strepſiades, quem ita alloquitur ſuus creditor in Nebulis [4, 4, 19 ſſ.] Δα. Καὶ τοῦτ᾽ ἐθελήσεις ἀπομόσαι μοι τοὺς θεοὺς, Ἵν᾽ ἂν κελεύσω σε; Στρ. τοὺς ποίους θεούς; Δα. Τὸν Δία, τὸν Ἑρμῆν, τὸν Ποσειδῶ. Στρ. Νὴ Δία Καὶ προσκαταθείην γ᾽ ὥστ᾽ ὀμόσαι τριώβολον. Talis apud Latinum comicum Ballio [Pſeud. 1, 3. 118 ſſ.]. Ca. *Iuraſtin' te illam nulli venditurum niſi mihi?* Ba. *Fateor.* Ca. *nempe conceptis verbis.* Ba. *etiam conſultis quoque.* Ca. *Periuraſti ſceleſte.* Ba. *at argentum intra condidi.* Athenis qui facile iuſiurandum ſuſcipiebant, *Ardetti* vulgo a loco vbi iurare moris erat, appellabantur. Heſychius. Τοὺς ῥαδίως ἐπὶ τοὺς ὅρκους ἰόντας, Ἀρδήττους ἐκάλουν, τόπος δὲ ἦν περὶ τὸν Ἰλισσὸν, ἐγγὺς τοῦ Παναθηναϊκοῦ σταδίου, ἐν ᾧ τοὺς ὅρκους ἐποιοῦντο.

τῷ ἤθει ἀγοραῖός τις] Criticorum ſanctio poſtulat vt ſcribamus ἀγόραιός τις. Ammonius, Ἀγόραιος ἐὰν προπαροξυτόνως, σημαίνει τὸν πονηρὸν, τὸν ἐν ἀγορᾷ τεθραμμένον· ἐὰν δὲ προπερισπωμένως, σημαίνει τὸν ἐν ἀγορᾷ

ἀγορᾷ τιμώμενον. recte. eſt enim *ἀγοραῖος* cognomen Iouis, Mercurii, Mineruae et Dianae, qui in foro colebantur. Recte etiam notat Suidas *ἀγόραιον* dici diem quo lites diſceptantur. ita omnino ſcribendum in Actis, cap. XVIIII. [38] *ἀγόραιοι ἄγονται*, non *ἀγοραῖοι.* et ſubaudiendum *ἡμέραι.* Gloſſarium vetus, *Cum res agitatur, ὅτε ἡ ἀγόραιός ἐϛιν.* Nam vt *prolatae res* [Plaut. Capt. 1, 1. 10. 11. 17] dicuntur quando iuſtitium eſt, ſic *agi res*, quando, vt loquitur Demoſthenes, *αἱ δίκαι εἰσί.* Plinius Secundus in Epiſtolis, *Eia tu cum proxime res agentur, quoquo modo ad iudicandum veni.* hinc apud Suetonium [Aug. 32] *rerum actus*, pro diebus iuridicis. Strabo libro XIII. de Romanis loquens, *ἕτερον*, inquit, *τρόπον διέταξαν τὰς διοικήσεις, ἐν αἷς τὰς ἀγοραίους ποιοῦνται καὶ τὰς δικαιοδοσίας.* hoc eſt, vbi conuentus agunt et ius reddunt. Sed vt ad Theophraſtum redeamus, homo *ἀγόραιος* eſt qui dies totos forum conterit: quemque oratores et comici appellant *ἀγορᾶς περίτριμμα·* Latini veteres *hominem ordinarium*, teſte Feſto: vel *ſubroſtranum*, vt in octauo epiſtolarum ad familiares [ep. 1]: vel *ſubbaſilicanum*, vt in Capteiueis [4, 2. 35] *Quorum odos ſubbaſilicanos omnes abigit in forum.* Gloſſarii auctor paullo aliter: *Baſiliciarius*, Μαλακὸς, *ἀγόραιος.* Notum eſt in Baſilicis iudicia Romae praeſertim centumuiralia celebrata fuiſſe. Idem auctor alibi, *Tabellio, ἀγόραιος, νομικός.* Alio autem loco *lixa* vertit *ἀγόραιος.* ne id quidem abſurde. eſt enim is qui quaeſtus cauſſa caſtra ſequitur. tot enim modis vox *ἀγορὰ* accipitur.

καὶ ἀνασεσυρμένος] Non recte docti viri qui ſic vertunt, *Veſtibus impudenter ſubductis.* Nam aliud eſt *ἀνασεσυρμένος*, aliud *ἀνασυράμενος.* de qua voce dicemus infra. At homo *ἀνασεσυρμένος*, is eſt, qui *ἀσυρὴς* etiam dicebatur, teſte Heſychio. extat ea vox apud Polybium libro quarto: et in extremo fragmento libri XVII. *τυχὼν δὲ διὰ ταῦτα μεγάλης ἀποδοχῆς καὶ πε-*

ϱιουσίας ἐν τοῖς ἑξῆς χϱόνοις, μετὰ ταῦτα πϱοβαινούσης τῆς ἡλικίας ὁλοσχεϱῶς εἰς ἀσέλγειαν ἐξώκειλε καὶ βίον ἀσυϱῆ. Idem ſignificat apud M. Tullium, vox, *ſpurcus.* qua notione accipi vox *ſpurcities* debet illo Lucretii loco libri quinti [v. 17 ſ.], *Quidue ſuperbia, ſpurcities, petulantia, quantas efficiant clades? quid luxus deſidieſque.* vide Nonium.

ὀϱχεῖσθαι νήφων τὸν κόϱδακα] Quantum ſit ponderis in voce *νήφων*, licet intelligere ex eo quod Demoſthenes in ſecunda Olynthiaca pro argumento vitae penitus diſſolutae ſociorum Philippi, ait, eos vbi largius poti fuerint, ſolitos cordacem ſaltare. Multo enim turpius ſi quis ſiccus cordacem ſaltet, quam ſi ebrius. Eſt autem cordax laſciuae et comicae ſaltationis genus: ideo ait *ἐν κωμικῷ χοϱῷ.* Ariſtophanes vero in Nebulis [1, 6. 85] gloriatur in ſuis comoediis huic ſaltationi nullum eſſe locum. Puto autem ad reſtim ſolitum cordacem ſaltari. nam Ariſtophanes pro *κοϱδακίζειν* dixit *κόϱδακα ἑλκύειν.* Iulianus et alii *ἕλκειν κόϱδακα.*

καὶ πϱοσωπεῖον ἔχων ἐν κωμικῷ χοϱῷ] Falſi ſuſpectam hanc lectionem habeo. puto enim deeſſe negationem, et ita legendum, *πϱοσωπεῖον οὐκ ἔχων ἐν κ. χ.* magis enim hoc modo perditiſſimi nebulonis deſcribitur ingenium. nam etſi omnino turpe eſt ſcenicum hiſtrionem agere: tamen qui perſonatus in ſcenam prodit, quodammodo ſub perſona latet, et pudori ſuo nonnihil conſulit: non item qui ſine perſona. quare etiam Demoſthenes in oratione de ementita legatione, Cerybionem quendam *κατάϱατον* appellat, *ὃς,* inquit, *ἐν ταῖς πομπαῖς ἄνευ τοῦ πϱοσωπείου κωμάζει.* Apud Romanos, hiſtriones ſi minus placerent, cogebantur in ſcena ponere perſonam. vide Feſtum in Perſonata fabula. Porro interpretes ita hunc locum verterant, quaſi legeretur *ἔχειν.* contra omnium codd. auctoritatem. Ita nos de hoc loco cenſemus: ſi cui negationem inſeri non

non placet, fruatur ille opinione ſua: ego cauſſam non video cur a priore ſententia mea diſcedam.

2 καὶ ἐν θαύμασι δὲ τοὺς χαλκοῦς ἐκλέγειν] Inter ludicrarum artium artifices, et voluptatum miniſtros, quibus vſi olim veteres, fuere qui a Graecis dicti ſunt θαυματοποιοὶ, a Latinis *praeſtigiatores:* quos Athenaeus inter Διονύσου τεχνίτας recenſet lib. duodecimo. Fuerunt autem variae et plane mirificae iſtorum artes, quibus imperitorum feriebantur oculi, omnia quorum cauſſas non nouere, mirantium. Eius generis fuerunt mimi, ἀρχίμιμοι, cybiſtetae, petauriſtae, petaminarii, funambuli, neuroſpaſtae, item ψηφολόγοι ſiue ψηφοπαῖκται, et machinatores, de quibus Hero mechanicus in egregio libro Περὶ θαυματοποιϊκῆς· et nos multa dicemus σὺν θεῷ aliquando, quae ſunt nobis cum cura obſeruata et annotata. Qui igitur has artes exercerent, Graeci eos θαυματοποιοὺς vocabant, artemque eorum θαυματοποιΐαν, et ſpectacula huiuſmodi praeſtigiarum atque offuciarum θαύματα. Errant enim et qui θεάματα legi hic, non θαύματα, volunt: et qui aliter hanc vocem interpretantur. Heſychius θαύματα, ἃ οἱ θαυματοποιοὶ ἐπιδείκνυνται. ſic apud Dionem Chryſoſtomum, πολλῶν δὲ θαυματοποιῶν θαύματα ἐπιδεικνύντων· et apud Platonem cum in ſeptimo De Republica, tum in ſecundo De legibus, θαύματα ἐπιδεικνύναι. denique ſic ſemper accipienda illa verba ἐν θαύμασι. in quibus paſſim errare interpretes etiam doctiſſimos obſeruauimus, vt apud Athenaeum non vno loco. neque aliter accipiendus locus Ariſtotelis libro ſecundo, De generatione animalium, vbi τὰ αὐτόματα τῶν θαυμάτων commemorat: quae αὐτόματα θαύματα alio loco appellat: intelligit autem pegmata quaedam per ſe ſurgentia, vel ſimulacra ſuapte ſponte mobilia, quae a neuroſpaſtis colligendae pecuniae gratia circumferebantur. Quod ait Theophraſtus χαλκοῦς ἐκλέγειν, pertinet ad mercedem quam praeſtigiatores iſti a ſpectatoribus pro

lucare exigebant: eam mercedem Graeci, vt puto, θαύμακτρον, nuncupabant. eſt enim a θαυμάζω: eadem analogia qua δίδακτρον *mineruall* a διδάσκω· μήνυτρον *indicium* ſiue *indicinae praemium* a μηνύω. et pro eodem εὕρετρον ab εὑρίσκω apud Vlpianum. Sophron apud Etymologici Magni auctorem Φέρε τὸ θαύμακτρον, κ᾽ἀπιθυσιῶμες. Hinc dicti ſunt vulgo cum hi tum alii agyrtae, qui ſimilibus artibus ſtipem in circulis corrogabant, χαλκολόγοι, Latine *aeruſcatores:* pari in vtraque lingua ratione. nam vt χαλκοῖ Graecis nominantur quiuis parui pretii nummi: ſic Latinis *aera.* Martialis [lib. 11. epigr. 28], *Et centum aureolos ſic velut aera rogat.* et Hieronymus illa duo λεπτὰ viduae mulierculae, cuius fit in Euangelio [Marc. 12, 42] mentio, *aera* interpretatur. Reperio et *aeſculatores* fuiſſe dictos. Gloſſarium vetus: χαλκολόγος, *nummularius, aeſculator:* et alibi, *Aeſculator*, χαλκολόγος. inde verbum *aeſculor* pro eo quod Theophraſtus τοὺς χαλκοῦς ἐκλέγειν dixit. Gloſſarium, χαλκολογῶ, *aeſculor.* Apuleius, τοὺς χαλκοῦς, *ſtipes aereas* vocat in octauo Metamorphoſeon: alibi, *exiguam ſtipem.* Ouidius I. De Ponto, *ſtipes aera.* et recte in Gloſſario, κέρμα, *aes.* nam quid ſit κέρμα Graecis notum eſt. Maximus Tyrius, δύο ὀβολοὺς. Hanc illi ſtipem a ſpectatoribus exigebant, poſtquam ſe quiſque ſeſſum receperat, ordines ſedentium obambulantes. Ideo ait Theophraſtus καθ᾽ ἕκαστον παριών. quae verba male accepta ſunt ab interpretibus. Lucianus in Aſino, ἐπειδὰν δὲ κατακόψειαν οὕτως ἑαυτοὺς, ἐκ τῶν περιεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολοὺς καὶ δραχμάς. prorſus iſtis declarantur ſuperiora Theophraſti. Idem Lucianus verbo ἐκλέγειν vtitur alibi, vt Theophraſtus hic, χαλκοῦν ὀβολὸν παρὰ τῶν καταπλεόντων ἑκάστου ἐκλέγων. Hodie praeſtigiarum iſtiuſmodi artifices ſolent ad fores aliquem collocare, cui neceſſe habet vnuſquiſque prius quam ſpectatum admittatur, in anteceſſum aliquid pro lucare porrigere.

καὶ

καὶ μάχεσθαι τοῖς τὸ σύμβολον φέρουσι] Teſſeram intelligit, quam aliquis acceperat a praeſtigiatoribus ea lege, vt qui hoc ſymbolum, quod arrabonis vim habebat, referret, gratis ſpectaret. De ſymbolis et contractibus per ſymbola, quam Ariſtoteles *κοινωνίαν ἀπὸ συμβόλων* vocat, dicemus vti ſpero alias. Lege ſi lubet quae poſtea ſcripſimus Animaduerſionibus in Athenaeum libro III. cap. XXXI.

καὶ προῖκα θεωρεῖν ἀξιοῦσι] In multis optimae notae codicibus vox *ἀξιοῦσι* non extat. quare ita poſſumus vertere, *Ac ſi quis teſſeram afferat, duris eum ſermonibus accipiet, ipſe gratis ſpectans.* Fortaſſe ita auctor ſcripſerat. *καὶ μα. τοῖς τὸ σύμ. φέρουσι καὶ προῖκα θεωρεῖν ἀξιοῦσιν· αὐτὸς προῖκα θεωρῶν.* vel, *καὶ οὕτω προῖκα αὐτὸς θεωρεῖν.* De iſtiuſmodi librariorum peccatis ſaepe queſti ſumus.

δεινὸς δὲ πανδοκεῦσαι] Olim apud Graecos, ſicut etiam hodie, vt audio, in quibuſdam Italiae locis, non multo erat honeſtior locus *πανδοχεῖον* ſiue *taberna meritoria*, quam *οἴκημα*, hoc eſt, *lenonis* aut *meretricis domus:* et apud Hebraeos eadem vox *Zonah* et *meretricem* ſignificat et *cauponam.* nec multo aliter apud Latinos, qui *τὸ πανδοχεῖον* *ſtabulum*, et *τὸν πανδοχέα*, *ſtabularium*, dixerunt: meretricem autem *proſtibulum.* Eo factum, vt viri quibus honeſtas curae, aeque in cauponis aedibus conſpici erubeſcerent, ac in lenonis: quod vel ex iis patet, quae de Stratonico citharoedo refert Aelianus Variarum libro XIIII. cap. XIIII. Sed et Iſocrates, *ἐν καπηλείῳ* ait, *φαγεῖν ἢ πιεῖν, οὐδεὶς οὐδ' ἂν οἰκέτης ἐπιεικὴς ἐτόλμησε.* vide Athenaeum libro XIII. [c. II] hunc ipſum Iſocratis locum proferentem. Sed quam parum interſit, lenocinium inter et cauponam, declarat optime ius Rom. Nam ex Impp. conſtitutionibus domina cauponae quae vilius a marito ſolita haberi, ſoluitur lege Iulia, de adulteris.

καὶ πορνοβοσκῆσαι] In edicto praetoris de iis qui notantur infamia, numeratur inter primos qui lenocinium fecerit. Vide et titulum Codicis, De ſpectaculis ſcenicis et lenonibus.

τελωνῆσαι] Quanta flagrarint olim apud Graecos et Iudaeos inuidia vectigalium et tributorum conductores, nemo neſcit. Ex omnibus Graecis videntur Oropii huic quaeſtui maxime fuiſſe dediti. extat enim de iis veteris poëtae Xenonis elogium huiuſmodi. Πάντες τελῶναι, πάντες εἰσὶν ἅρπαγες, Κακὸν τέλος γένοιτο τοῖς Ὠρωπίοις. Apud Romanos etſi portitorum et coactorum magna ſemper vilitas, vt alibi: publicanis tamen inter honeſtos ſuus erat locus. quippe equites fuere ſplendidiſſimi. ideo toties et tam effuſe publicanorum ordinem laudat M. Tullius. Quare τελώνην vertimus *portitorem*, non *publicanum*, vſum veterum auctorum ſecuti. Gloſſarium, *portitor*, τελώνης. *Portorium* τελωνεῖον. et ſane τελώνης proprie eſt qui *vectigaliarius*, et *telonarius*, in Cod. Theodoſiano. Papinianus lege XVII. Dig. Ad municipalem, ſcribit *munus exigendi tributi inter ſordida munera non haberi; et ideo decurionibus quoque mandari.*

ἀλλὰ κηρύττειν] Iuuenalis ſatira ſeptima [c. 5], --- *nec foedum alii, nec turpe putarent Praecones fieri.* et ſatira tertia lenonum, praeconum, et gladiatorum pueri eodem iure cenſentur. Verum tamen Horatius praeconum ordinem et coactorum tuetur alibi [I Sat. 6, 86] propter patrem. Multa Cicero de praeconibus in ea pro Quintio.

μαγειρεύειν, κυβεύειν] M. Tullius, Officiorum libro primo ſub finem, *Minimeque artes hae probandae, quae miniſtrae ſunt voluptatum, cetarii, lanii, coqui, fartores, piſcatores, vt ait Terentius: adde his ſi placet vnguentarios, ſaltatores, totumque ludum talarium.* Eleganter Cicero tanquam εἰς μίαν, quod aiunt, μύκονον congeſſit pleraſque omnes artes quae a Romanis improbabantur.

par

par eorundem Athenis vilitas, vt teſtantur ſcriptores Attici. *Cetarii* ſunt ταριχοπῶλαι, viliſſimum hominum genus Athenis: vt et ſalſamenta apud eos ſeruorum et pauperum cibus fuit, quod ſupra diximus. Inde apud Lucianum, ταριχοπωλεῖν ὑπὸ ἀπορίας, ἢ τὰ γράμματα διδάσκειν. Manauit ab iſtis prouerbium de homine obſcuro et terrae filio: dicebant eum patre eſſe ortum qui cubito mungeretur: quod erat ſalſamentariorum proprium, vt ad Strabonem pluribus expoſuimus. De *coquis*, et teſtatur Theophraſtus hic, et habes de iis fuſe apud Athenaeum. *Fartores* ſunt ἀλλαντοπῶλαι infimae ſortis homines. vide Equites Ariſtophanis. *Piſcatores* quo loco ab iiſdem haberentur, declarat vetus proverbium, quod in Heſychii Gloſſis reperimus: Δοῦναι μὲν εἰς ἐπακτρέων, λαβεῖν δὲ μή. ſumtum eſt ex aliquo comico. monebat viros auctor adagionis, vt vxores ex ordine piſcatorum ne caperent: etſi filias vt piſcatoribus nuptum demus, propter difficultates conditionum reperiendarum, concedit. ἐπακτρεῖς ſunt *piſcatores*. Piſcatoribus adiici debent aucupes et pomarii, *atque omnis Tuſci turba impia vici:* ait Horatius, Satira tertia libri II. [v. 228]. De *vnguentariis* et *ſaltatoribus*, res notiſſima. Athenis olim lege Solonis cautum fuit, ne quis ciuis Atticus myrepſicam faceret. auctor Athenaeus libro XIII. vt minus mirum ſit quod Seneca refert [N. Q. 4, 13], fuiſſe aliquando vnguentarios Lacedaemone pulſos. Poſtremo adiicit Cicero, *ludum talarium*, ſicut et Theophraſtus τὸ κυβεύειν. vide ſuper iſtis titulum Codicis De aleatoribus et alearum vſu.

τὴν μητέρα μὴ τρέφειν] Lege Solonis notabantur infamia qui parentes non alebant, aut tectum ad habitationem non praebebant: vt vel ex Aeſchine contra Timarchum conſtat. Non temere autem matrem potius dixit Theophraſtus quam patrem. latius enim patuit exhibendae matris neceſſitas, quam patris, quando et vulgo quaeſitis mater neceſſario fuit alenda:

in patre non idem obſeruatum. vide Plutarchum et Laërtium in Solone.

ἀπάγεσθαι κλοπῆς] Arceſſi, inquit, ſolet furti: adde, et aliorum criminum. ſic apud comicum Agoracritus, perfectiſſimum *ἀπονοίας* exemplum, id ſibi nomen ait inditum, ex eo quod perpetuo alicuius criminis reus in iudicio volutaretur. Notabis *κυριολογίαν* in voce *ἀπάγεσθαι*. nam *ἀπαγωγὴ* in foro Athenienſi proprie dicebatur de furto, ſicut *ἔνδειξις* de aliis criminibus. auctor Vlpianus in Demoſthenem Πρὸς Λεπτίνην. quamquam alii veteres quibus potius aſſentior, *ἔνδειξιν* et *ἀπαγωγὴν* ita diſtinguunt, vt illa ſit abſentis delatio: haec praeſentis in ius abductio: quando aliquis manifeſti criminis conuictus, in carcerem et ad vndecimuiros rapiebatur.

τὸ δεσμωτήριον πλείω χρόνον οἰκεῖν ἢ τὴν αὑτȣ̃ οἰκίαν] Dictum venuſtatis Atticae. ſic apud Ciceronem [contra Rul. 2, 37], *habitare in carcere*. et in Bruto [c. 89], *habitare in Roſtris*. Dinarchus, Καὶ γὰρ θανάτου ἄξια πολλὰ ἕτερα διαπέπρακται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ πλείω χρόνον ἢ ἔξω διατέτριφε. loquitur de Ariſtogitone: quem propterea auctor earum orationum contra illum, quae Demoſtheni vulgo tribuuntur, *τεταριχευμένον* in carcere appellat, et alteri opponit recens carcerem ingreſſo, et, vt ipſe loquitur, *νεαλεῖ καὶ προσφάτῳ*. Demoſthenes in ea contra Timocratem Androtioni obiicit, quod pater eius *πολλὰς πενταετηρίδας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ διέτριψε*. Appio Claudio apud Liuium [3, 57] obiicitur pro magno crimine, quod carcerem appellaſſet *domicilium plebis Romanae*. Plautus in Pſeudolo [Fragm. aupud Seruium ad Aen. 1, 143]: *Niſi carcerem aliquando effregeritis, veſtram domum*. Poſtremo ipſum etiam hominem improbum *carcerem* vocarunt. Lucillius, --- *carcer vix carcere dignus*.

3 *καὶ τȣ̃το δ' ἂν εἶναι δόξειε*] Lego, *καὶ ȣ̃τός δ' ἂν*.

τῶν

των περιϊςαμένων τοὺς ὄχλους] Hoc eſt, eorum qui coetus et concurſus faciunt: quod capital fuit Athenis. vide infra ad caput περὶ λογοποιΐας.

μεγάλη τῇ φωνῇ] Alta voce loqui ſupra ſignum erat ruſticitatis: alibi, ſuperbi et elati animi: ſed addit hic Theophraſtus, καὶ παρεῤῥωγυία. quae vocis appellatio, vel ex eo manauit, quod multi nimia vocis intentione ramices fregerunt: vel declaratur ea dictione vaſtus oris hiatus: ſicut Ariſtoteli in ſecundo Hiſtoriarum, et tertio De partibus, ora canum, leonum, ac reliquorum καρχαροδόντων dicuntur eſſe ἀνεῤῥωγότα. Ariſtophanes in Equitibus [3, 1. 22] Cleonem vocat καρχαρόδοντα, et mox ei vocem tribuit χαράδρας, propter aſperitatem et inaequalitatem. vide ſcholiaſten. Et ita etiam vocem παρεῤῥωγυῖαν hic interpretari licet. Vel eſt translatio a ſenſu tactus ad ſenſum auditus. nam quae ſunt abſciſſa et abrupta, eadem aſpera ſunt. Apud Ciceronem inter vocis differentias ſunt, *fractum* et *ſciſſum.* fere autem *fracta vox* apud Latinos auctores dicitur de voce effoeminata, aut eius *liquido qui plaſmate guttur Mobile colluerit.* Graeci σαθρὰν vt videtur, et παρεῤῥυηκυῖαν ſciſſam vocem nominant. Sed de omnibus vocis differentiis acute vt omnia ſummus philoſophus in libello Περὶ ἀκουςῶν.

ἢ ὅταν ᾖ πανήγυρις] Proprium hoc, vt initio diximus, homini ἀπονενοημένῳ· qui aſſiduis conuiciis ita depudere didicit, vt laetetur etiam infamia. Habuit hoc quoque impurus ille ſaepe iam a nobis commemoratus Ariſtogiton: quem quidem ait orator ea fuiſſe oris duritie, vt quae alii taciti et in tenebris admitterent, quibus tale quid humanitus vſu veniret, ea ipſe tantumnon appenſis ſibi tintinnabulis patraret: quod eſt dicere palam et in omnium oculis. Sic ille, Καὶ ἃ τῶν ἄλλων τῶν ἠτυχηκότων ἕκαςος ἀψοφητὶ ποιεῖ, ταῦθ᾽ οὗτος μονονου κώδωνας ἐξαψάμενος διαπράττεται.

4 τὰς δ᾽ ἐξόμνυσθαι] Lego, καὶ τὰς μὲν ἐξόμνυσθαι.

ἔχων

ἔχων ἔχινον] Vaſculum fuit in quo aſſeruabantur litium inſtrumenta, quae in libris Graecorum Iuriſconſultorum *ἀσφαλίσματα* vocantur. Erat autem echinus, vel teſtaceus, vel aeneus, teſte in Veſpas Ariſtophanis ſcholiaſte.

ὅρμαθον βιβλίων] Ariſtoteles apud Dionyſium Halic. *δεσμὰς δικανικῶν βιβλίων.* Iuuenalis de cauſidicis in forum venientibus [Sat. 7, 107] --- *et magno comites in faſce libellos.* Proprie *ὅρμαθος* eſt ſerta ſiue reſtis e caepis aut ſimilibus rebus contexta.

καὶ τῆς δραχμῆς] Plane iſtud hominis eſt, non hominis. Nam cum in genere foenerari idem ſit quod hominem occidere, vt Cato ſenior [apud Cic. Off. 2 extr.] aiebat: et *παρὰ φύσιν ἐργάζεσθαι*, vt Ariſtoteli [Polit. 1, 10] placet: ac proinde foeneratotes furibus peiores ciues a veteribus Romanis fuerint exiſtimati, vt probat idem Cato: quid obſecro te, exiſtimandum eſt de eo, qui foenus id exerceat quod hic commemoratur? Neque tamen putemus fingi haec a Theophraſto. dixit enim ipſe initio, ex iis quae vulgo fierent, et in vſu apud homines eſſent, eſſe hoc a ſe ſcriptum conflatum. Imprimis animaduertenda eſt iſtorum techna, qui vt foenus hoc horrendum minore cum inuidia poſſint exercere, non ſolent grandem pecuniae ſummam ſimul eidem credere, neque in multos dies. Hi ſunt quos Graeci *ἡμεροδανειστὰς* et *τοκογλύφους* dixerunt, Latini *tocculliones:* qua voce vtitur M. Tullius ad Atticum [2 ep. 1]. Cum autem obolus ſit ſexta drachmae pars, facile cuiuis aeſtimare, quale ſit hoc foenerandi genus, quando drachma obolum ſemis quotidie parit. Fuit ſane maxima Athenis foenerandi licentia. etſi enim vſitatus in ea ciuitate vſurae modus erat, vt pro mina quot menſibus drachma penderetur: quae eſt centeſima Romanorum vſura; tamen et binas centeſimas et ternas, ac quaternas ſolitas exigi non eſt dubium. quippe cum iſtiuſmodi hominum improbitas, non ſolum non coërceretur

cèretur vllis legibus: ſed etiam approbaretur veteri Solonis lege hac? Τὸ ἀργύριον ϛάσιμον εἶναι, ἐφ᾽ ὁπόσον ἂν βούληται ὁ δανείζων. hoc eſt, *Ius eſto foeneratori pecuniam ſuam quantacunque vſura volet collocare.* Sic enim Lyſias hanc legem exponit. Τὸ ϛάσιμον inquit, τȣ̃ τό ἐϛιν, ὦ βέλτιϛε, ȣ̓ ζυγῷ ἱϛᾶναι, ἀλλὰ τόκον πράττεσθαι ὁπόσον ἂν βȣ́ληται. Apud Paulum Iuriſconſultum libro IIII. Reſponſorum, Lucius Titius ita cauet: συνεθέμην χορηγῆσαί σοι τόκον ἑκάϛης μνᾶς ἑκάϛȣ μηνὸς ὀβόλȣς τέσσαρας.

τρία ἡμιωβέλια] Antiquum eſt Graecorum loquendi genus, τρία ἡμιωβόλια, pro, *obolus ſemis*, vel *ſeſquiobolus.* Pollux [9, 6] Φίλον δὲ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τὸ ἓν ἥμισυ τάλαντον τρία ἡμιτάλαντα λέγειν. Ita ſaepiſſime cuiuſuis aut menſurae aut ponderis numeros antiqui ſcriptores, praeſertim Attici, efferunt. ſic apud Hippocratem legas τρία ἡμίχοα, τρία ἡμιώρια, τρία πεμπτημόρια et τέσσαρα πεμπτημόρια· apud Platonem τρία ἡμιμναῖα, ſexto Legum: apud Xenophontem τρία ἡμίδραχμα· apud Theophraſtum in ſecundo Hiſtoriarum τρία ἡμιπόδια· apud Athenaeum libro quarto τρία ἡμιμέδιμνα· et in Dioſcoridis aliorumque medicorum libris ſaepe. Sic Latini interdum Martialis [4, 46] *Et thuris piperiſque tres ſelibrae.* quod et nos in vernaculo noſtro idiomate retinemus. Attici vero quam delectarentur hoc loquendi genere, declarat Theophraſtus, qui in libro Περὶ ὀσμῶν, δύο ἡμίεκτα dicere maluit, quam ἑκτέα. Impp. in Cod. Theod. *ſex ſemiſiliquae* quam tres ſiliquae. Auguſtus in teſtamento *ex parte dimidia et ſextante*, quam ex beſſe. Hinc illa ſunt nomina compoſita, τριημιχοῖνιξ apud eundem Theophraſtum: et πενθημιχοῖνιξ. item apud Xenophontem τριημιπόδιον. ſic etiam apud grammaticos dictus πενθημιμερὴς verſus, qui duos pedes et partem a reliquo carmine quaſi ſciſſam et ſeparatam habet. Caue vero confundas loquendi hoc genus cum alio ſimili quidem, ſed ſignificatione

cation e longe diuerſo: τρίτον ἡμιωβόλιον enim quando dicunt Graeci, non iam obolum ſemis ſed *duos obolos ſemis* volunt intelligi. Sic dixit Herodotus ἕλκων ϛάθμον ἕβδομον ἡμιτάλαντον, pro eo quod eſt, *pendens ſex talenta cum dimidio.* ſic apud Dinarchum τρίτον ἡμίδραχμον, pro *duabus ſedrachmis ſemis.* vide Pollucem. Hoc quoque imitati ſunt Latini veteres. *Fuit enim veteris conſuetudinis*, ait Varro, *vt retro aera dicerentur, ita vt ſemis tertius, ſemis quartus pronuntiarent.* Inde eſt *ſeſtertius nummus*, et *ſeſtertius pes*, pro duobus aſſibus ſemis. et duobus pedibus ſemis. et apud Plinium libro XVII. capite XI. *quinus ſemipes* ex Graecis ſcriptoribus, quod ipſi dixerant πέμπτον ἡμιπόδιον. hoc eſt, *quatuor pedes cum dimidio.* Adi Priſcianum, et Voluſium Maerianum, qui hoc poſterius loquendi genus diligenter explicauerunt. Nos autem ideo hic notauimus, vt ne ſimilitudo duarum locutionum cuiquam imponeret. quo in errore doctiſſimos etiam viros verſari videmus. Teſtis ſit Demoſthenes: in cuius orationibus quoties extat altera harum Φράσεων, toties peccat eruditiſſimus Vuolſius. Nam quod in ea pro Androtione ſcribitur, ὃς ἀποδρὰς ᾤχετο, ἔχων πέντε ἡμιτάλαντα, *duo talenta ſemis* ſignificat: non quatuor cum dimidio, vt putauit interpres. ſic debet hic etiam locus ex oratione ὑπὲρ Φορμίωνος exponi, ȣ̓κ ἀποδίδωσι πένθ᾽ ἡμιταλάντων καὶ ἑξακοσίων δραχμῶν. item iſte ex ea πρὸς Νικόϛρατον, ſub initium, ἀπεγραψάμην ἂν πένθ᾽ ἡμιμναίων ἄξια ἀνδράποδα. Poſtremo in oratione contra Theocrinem quae ἔνδειξις inſcribitur, non aliter illa exponi debuere, ἐδόθη τρία ἡμιμναῖα τούτῳ τῷ ἀδωροδοκήτῳ. Tot locis apud ſummum oratorem, extat loquendi hoc genus: in quibus omnibus lapſus eſt vir doctus, quum non obſeruaſſet quid inter τρία ἡμιτάλαντα, et τρίτον ἡμιτάλαντον intereſſet. Enimuero doctiſſimo viro facile ignoſco, qui ἄλλοις ἐν ἐσθλοῖς τόνδ᾽ ἀπωθεῖται ψόγον. vapulet vero ſciolus ille Graeculus

culus qui Vuolfium in errorem induxit. Ita enim annotatum reperies ad ſuperiorem locum ex Androtiana, τὸ δὲ πένθ' ἡμιτάλαντα, ἀντὶ τȢ̃ πέντε παρὰ ἡμιτάλαντον· ὡς εἶναι τέτταρα καὶ ἥμισυ. καὶ τȢ̃το συνίσταται ἐκ τȢ̃ στάθμου παρὰ Ἡροδότῳ. Haec ille: quae omnia falſa eſſe et inepta ex ſuperioribus liquet. quibus libet adiicere velut ἐκ περιουσίας, vt omnis omnino ſcrupulus eximatur, locum Ariſtotelis inſignem. Sic philoſophus nono Hiſtoriarum [c. 40 extr.], Βλίττεται δὲ σμῆνος χοᾶ, ἢ τρία ἡμίχοα. τὰ εὐθηνοῦντα δύο χοᾶς, ἢ πένθ' ἡμίχοα. τρεῖς δὲ χοᾶς, ὀλίγα. *Eximunt*, inquit, *ex vno apum alueari choem vnum, aut vnum cum dimidio. vel, bene vt agatur, choas binos, aut binos cum dimidio: raro ternos choas.* Eat nunc iſte opicus, et dicat πένθ' ἡμίχοα eſſe τέτταρα καὶ ἥμισυ. Abſit vero a nobis, vt haec et alia huius farinae, qualia nonnulla in illis ſcholiis obſeruauimus, Vlpiano tribuamus.

τῆς ἡμέρας πράττεσθαι] Atticum eſt, ἀντὶ τοῦ εἰσπράττεσθαι. non aliter fere Demoſthenes caeterique ſcriptores de meliore nota. non ergo ſunt audiendi qui εἰσπράττεσθαι iubent reſcribi. Veteres et Graeci et Latini ſaepe eleganter ſimplicibus verbis pro compoſitis vtuntur. ſic ergo πράσσω alias pro ἐκπράσσω, exigo: pro συμπράσσω. Pindarus Nemeonicis [od. 1] Πράσσει γὰρ ἔργῳ μὲν σθένος. βȣλαῖσι δὲ φρήν. hoc eſt, συμπράσσει, συνεργεῖ. Notabis pactionem de vſura in ſingulos dies: cuius extat etiam in Epidico Plauti exemplum [1, 1. 51], *Id adeo argentum ab daniſta apud Thebas ſumſit foenore: In dies minaſque argenti ſingulas, nummis.* Qui hanc vſuram exercebant, Graeci eos ἡμεροδανειστὰς vocabant, vt Laërtius in Menippo. Res hodie tocullionibus praeſertim Iudaeis non incognita.

καὶ τοὺς τόκȣς ἀπὸ τȢ̃ ἐμπολήματος εἰς τὴν γνάθον ἐκλέγειν] Iam venimus ad locum longe elegantiſſimum, et ex iis vnum qui vetuſtatem libelli huius arguunt: cuius veram interpretationem proprius interpretibus ne per

ſomnium

ſomnium quidem in mentem veniſſe affirmare auſim. eſt enim et obſcurior propter ignorationem priſcorum morum: et nonnihil etiam corruptus: ſed de re primum: de verbis mox viderimus. Sciendum igitur, morem olim fuiſſe Athenis hominum vilium atque abiectorum, qui in foro res venales habebant, vt quas pecunias ex venditione mercium ſuarum colligerent, eas in os et buccam conderent: maxime, credo, cum eſſet turba emturientium. tum enim, ne tempus ſibi aperienda claudendaque crumena periret, vt quidque accipiebant numorum, id ſtatim in os coniiciebant. Sic erat iſtis os ſuum inſtar crumenae, quam collo appenſam iſtiuſmodi homines apud Romanos gerere ſolitos fuiſſe, ſupra ex Plauto annotabamus. Propterea ſcribit Artemidorus, in re ſomniorum maxillas indicare horrea: *τὰς σιαγόνας*, inquit, *πρὸς ἀποθήκας ληπτέον.* Hoc eſt quod Theophraſtus vocat, *εἰς γνάθον ἐκλέγειν*, *in maxillam colligere.* nam *ἐκλέγειν* pro *συλλέγειν* poſitum, vt etiam paullo ante. Graeci comici *ἐγκάπτειν εἰς τὴν γνάθον* eodem ſenſu dicunt. Alexis [apud Athen. 3, 3] in Lebete deſcribens venditorem ficorum, hominem impudentiſſimum, *Εἶθ' ὁ μὲν ἔδωκεν ὡς τοιαῦτ' ὠνούμενος, Τιμήν· ὁ δ' ἐγκάψας τὸ κέρμ' εἰς τὴν γνάθον, Ἐρίνε' ἀπέδοτο, σῦκα πωλεῖν ὀμνύων.* Sic apud Ariſtophanem, quem iure veteres critici *τῶν Ἀττικῶν ἐθῶν διδάσκαλον* appellarunt, Philocleon ait, cum tradita tam ſibi quam Lyſiſtrato communis drachma fuiſſet (iudicibus enim binis drachma mercem dabatur) conueniſſetque inter ipſos vt illam Lyſiſtratus permutaret, et eius dimidium, hoc eſt, tres obolos, ipſi daret: ait inquam, ſe a ſodali miſere deceptum fuiſſe: qui monetae loco ſquamas mugilis piſcis in manum ſibi tradiderit: quas ipſe imprudens tanquam probam monetam in os ſubito immiſerit. Verba poëta ſunt, --- *δραχμὴν μετ' ἐμοῦ λαβὼν, Ἐλθὼν, διεκερματίζετ' ἐν τοῖς ἰχθύσι. Κ' ἄπειτ' ἐπέθηκε τρεῖς λοπίδας μοι κεστρέων. Κἀγὼ ἐνέκαψ'. ὀβολοὺς γὰρ ᾤόμην λαβεῖν.*

Scholia-

Scholiaſtes, πολλοῖς γὰρ ἐςιν ἔθος ἐν τῶ ςόματι φυλάτ-τειν τὸ ἀργύριον. *Multis*, inquit, *moris eſt, vt pecunias in ore cuſtodiant.* Idem poëta in Aeoloſicone, [apud. Polluc. 9, 6] ὅπερ λοιπὸν μόνον ἦν ἐν τῆ γνάθω γένηταί μοι. et in Anagyro, ἐν τῶ ςόματι τριημιωβόλιον ἔχων. In libro veteri de miraculis Vdalrici Auguſtae Vindelicorum quondam epiſcopi, ita ſcribitur. *Clericus quidam mutus effectus cum a propinquis ſuis ad ſepulchrum ſanctum deductus fuiſſet; emiſſis de ore ſuo duobus denariis ſuper ſepulcrum, loquelam quam amiſerat, recepit.* Hodie mulieres moris eiuſce veſtigium retinent. multae enim conſueuerunt, maxime αἱ κομμώτριαι, ſiue ornatrices, in ore aciculas habere. nam inde facilius ad vſum promuntur quam ex aciario, ſiue βελονοθήκη, aut e puluillis iis quos ad cuſtodiendas aciculas ſolent ſibi fabricari. Atqui hanc commoditatem magno ſaepe conſtare, exempla triſtiſſima illas debuerant docere. Quid quod etiam nummi in os recepti, nedum aciculae, periculum aliquando veteribus crearunt. Nam apud Ariſtophanem in Auibus Euelpis quidam eſt, qui dum more Athenienſium miluum veris indicem prouolutus ad terram ſalutare parat, obolum quem forte in ore habebat, imprudens nec ſine ſummo periculo deglutit. --- ἐγὼ γοῦν, ait, ἐκυλινδούμην, ἴκτινον ἰδών· κ' ἀθ' ὕπτιος ὤν, ἀναχάσκων ὀβολὸν κατεβρόχθισα. Ex his luce clarior mens auctoris hoc loco. Supereſt vt de mendo quod haec ſententia continet, videamus. Non enim τόκους recte legitur: vt ex illis verbis ἀπὸ τοῦ ἐμπολήματος, quiuis intelligat: ſed vel ὀβολοὺς legendum, vel χαλκοὺς dicerem, vel κέρματα, niſi longius ab edita lectione abeſſet. vel igitur, ὀβολοὺς ſcribendum, vt in ſuperiore Alexidis loco: vel χαλκοῦς, vt in hoc Ariſtophanis Concionantibus, --- πωλῶν γὰρ βότρυς μεςὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων. Scimus Graecum eſſe ἐκλεγειν τόκους· vt in 11. Stromat. Clementis τόκους ἐκλεγειν ἐπὶ χρήμασι. ſed hoc nihil ad iſtum lo-

cum. Fuit cum hoc referrem ad σπερμολόγους, viliſſimum hominum genus Athenis. Sic enim vocabant Athenienſes abiectiſſimos quoſdam homines, imo hominum mendicabula, qui forum et Digma oberrantes, ſi quid e mercium oneribus, vt fit, excideret, id legebant, et vitam hoc quaeſtu ſuſtentabant. Auctor Euſtathius [ad Odyſ. έ, 241]. Sed ſuperiore interpretatione nihil verius, ne ea quidem quae apud Sagram.

5 ἐργώδεις δὲ εἰσὶ] Hoc eſt, δυσχερεῖς καὶ φορτικοί. Malo ſic quam vt quidam, *His ſemper eſt quod agant.*

καὶ φθεγγόμενοι μεγάλῃ τῇ φωνῇ] Ecce iterum eandem notam de qua diximus paullo ante. apparet, Theophraſtum teneras aureis habuiſſe, et clamoribus importunis valde ſolitum offendi. Auctor Rhetoricorum ad Herennium in deſcriptione hominis impudentis hoc non neglexit, *Tum vero*, inquit, *iſte coepit clamare voce iſta, quae facile cuiuis rubores excire poſſet.* Sed de hoc vitio plura Clemens Alex. Paedagog. lib. II. cap. VII. Quintilianus lib. VI. cap. V. et alicubi Iuſtinus Martyr.

AD CAPVT VII

ΠΕΡΙ ΛΑΛΙΑΣ

Ἡ δὲ λαλιὰ εἶναι ἂν δόξειεν ἀκρασία τοῦ λόγου] De hac dictum nobis ad caput περὶ ἀδολεσχίας. In Platonis ὅροις ita definitur, Λαλιά, ἀκρασία λόγου ἄλογος. Hominem λάλον, Latini veteres, *linguacem*, *lingulacam*, et *locutuleium* dixerunt. vocarunt et *linguoſum*, vt Hieronymus ſaepe. ſic apud Graecos γλωσσώδης ἄνθρωπος, et πρόγλωσσος, vt cui ſit lingua prominens. Vſus eſt Clemens elegantiſſima ea voce, quae ei reſpondet quod Francoceltae dicimus, *auoir la langue longue.* Porro λαλιὰ in malam partem non ſemper accipitur, ſed

ſed interdum pro ſamiliari colloquio inter amicos, aut alios. Quare etiam λαλιᾶς praecepta prodita ſunt a veteribus dicendi magiſtris. Menander rhetor, Τὸ τῆς λαλιᾶς εἶδος χρησιμώτατόν ἐστιν ἀνδρὶ σοφιστῇ· καὶ ἔοικε δύο εἴδεσι τῆς ῥητορικῆς ὑποπίπτειν, τῷ τε συμβουλευτικῷ καὶ τῷ ἐπιδεικτικῷ πληροῖ γὰρ ἑκατέρου τὴν χρείαν. plura ibi lege. Extat et Ariſtidis oratio λαλιὰ inſcripta.

ὅτι οὐδὲν λέγεις] Hoc ſolebant de iis vſurpare qui falſa aut quae nihil ad rem eſſent, loquerentur. Ariſtophanes Veſpis παῦε παῦ', οὐδὲν λέγεις. et alibi ſaepe, et in Platone paſſim. Alio ſenſu apud comicum poſitum obſeruauimus παροιμιακῶς illud οὐδὲν λέγει, non de verbis ſed de re inutili: ſicut hodie nos quoque loquimur de re quam improbamus. Ait autem Theophraſtus ἂν ὁ, τιοῦν, vt indicet locutuleios iſtos, non poſſe quamuis exigui temporis loquendi moram ferre. Ad hos pertinet non ἀδολέσχους locus Ciceronis primo Officiorum [c. 37], *Nec vero tanquam in poſſeſſionem ſuam venerit, excludat alios: ſed cum reliquis in rebus, tum in ſermone communi viciſſitudine vtendum putet.* Similia B. Baſilius in epiſtola quadam ad Gregorium.

καὶ ἂν ἀκούῃ αὐτοῦ, μαθήσεται] Tale illud fere Ariſtophanis in Auibus, --- ἐμὲ τοῦτό γ' ἐρώτα.

ὑποβάλλει, εἶπας σὺ, μὴ ἐπιλάθου] Praua diſtinctio hactenus veram huius loci ſententiam infuſcauit. Nam diſtinguendum eſt, ὑποβάλλει, εἴπας, Σὺ μὴ ἐπιλάθου. Et εἴπας ſcribendum, non εἶπας. Eſt enim non verbum, ſed participium, quo ſaepe vtitur Ariſtoteles. Prorſus id eſt quod vulgo excuſationis gratia dicere ſolemus, quando verba facientem interloquimur, *Sans interrompre voſtre propos:* vel, *De voſtre propos vous ſouuienne.* Sic mox, εὖγε ὅτι με ὑπέμνησας, illud eſt quo dici ſolet, *A propos de cela.* eadem ratio illorum, και ο παρελιπον. nam qui illa verba loco ſuo mutant, et locum illum tranſpoſitione opus habere arbitrantur, nae illi toto, quod aiunt, caelo errant. Elegantiſſime

ſane Theophraſtus omnes loquendi anſas recenſet, quas homines loquaces captare ſolent, vt cum aliquo ſaltem praetextu loquentem poſſint interpellare, et, vt veteres loquebantur, obacerare. In Sapientiae libro cum alia praeclare, tum hoc iunioribus nunquam obliuiſcendum, *πρὶν ἢ ἀκοῦσαι μὴ ἀποκρίνου, καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρέμβαλλε ῥῆμα. Ne reſpondeas priuſquam audieris, et in alterius ſermonem verbum nullum interiice.*

3 *καὶ εἰς τὰ διδασκαλεῖα*] Ne hoc quidem temere ponit auctor. nam quod putet aliquis, fuiſſe leue intrare in ludum literarium, id vero Athenis crimen capitale fuit. Lege enim Solonis poena capitis fuit conſtituta, ſi qui ludum literarium aut palaeſtram, dum ibi erant diſcipuli, ingrederetur. quod cur à caſtiſſimo viro fuerit ita conſtitutum, non eſt difficile diuinare. Hanc igitur in legem committit iſte, et dum garrire cupit, fraudem capitalem admittit. Adi Aeſchinem contra Timarchum. Sed videtur ei legi poſtea derogatum, vel contraria lege, vel vſu ipſo et contraria conſuetudine: quod ex multis dialogorum Platonis locis licet intelligere. Vel Lyſidem vide.

προμανθάνειν τοσαῦτα] Scribendum *προσμανθάνειν* Attica conſuetudine, pro ſimplici *μανθάνειν*. Sic apud Ariſtophanem Veſpis.

τοῖς παιδοτρίβαις καὶ διδασκάλοις] Chiaſmus eſt. nam *παιδοτρίβαι* ad *παλαίστρας* refertur: *διδάσκαλος* ad *διδασκαλεῖα*. Aeſchines in Timarchum, *καὶ τοὺς διδασκάλους τὰ διδασκαλεῖα, καὶ τοὺς παιδοτρίβας τὰς παλαίστρας ἀνοίγειν*. Porro *παιδοτρίβης* vertimus *corporum exercitator*, cum Latinis ſcriptoribus. nam qui *laniſta* vertunt (in his eſt vir eruditiſſimus Demoſthenis et Aeſchinis interpres) ii neque Graecam neque Latinam vocem intellexerunt. Poſſis et *gymnaſiarchum* dicere, qua voce vſus et Cicero: *γυμνασιάρχης* autem et *παιδοτρίβης* ſaepe pro eodem ponuntur. vide Aeſchinem. Item *γυμναστὴς* et *σωμασκητής*. Itaque Pythagoras quidam

quidam Laërtio *σωμασκητὴς* dicitur, Plinio *exercitator* *ἁπλῶς*.

καὶ τοὺς ἀπιέναι φάσκοντας] Hoc etiam *ἀδολέσχῃ* conuenit. Horatius [1 Sat. 9, 9 ſſ.], *Nil reſpondebam. miſere cupis, inquit, abire, iamdudum video; ſed nil agis: vſque tenebo, perſequar.*

4 *τὴν ἐπ' Ἀριστοφῶντος ποτὲ γενομένην τοῦ ῥήτορος μάχην*] Notabis verborum traiectionem quae ambiguitatem parit. nam et cum *μάχην* verba illa *τοῦ ῥήτορος* iungi poſſunt: et cum *Ἀριστοφῶντος*· quod malo: et ita accipio *τοῦ ῥήτορος γενομένην ποτὲ μάχην*. Traiectio eſt vt diximus. quod *σχῆμα* mirum quam ſit frequens cum apud alios veteres Atticos, tum imprimis apud Ariſtotelem, ex quo pauca animi cauſſa libet hic annotare. Hiſtoriarum libro tertio [c. 5], de aorta vena loquens, *νευρώδης*, inquit, *ἐστὶ φλέψ. τὰ μὲν τελευταῖα καὶ παντελῶς αὐτῆς.* hoc eſt, *τὰ μὲν τελευταῖα αὐτῆς, καὶ παντελῶς.* In quinto [c. 7], de genere malacoſtracorum loquens, *ὀχεύεται δὲ ἀρχομένου πρὸς τῇ γῇ ἔαρος.* pro *ὀχεύεται πρὸς τῇ γῇ ἀρχομένου ἔαρος.* Eodem [c. 23], *γίνονται δὲ σχάδονες οὐκ ἐν τῷ ἔαρι τούτων, ἀλλ' ἐν τῷ μετοπώρῳ.* In tertio De partibus, *τοῦ μὲν ἄνω καὶ κάτω, ἐν τοῖς μᾶλλόν ἐστιν ἄνω.* eleganter: ſed obſcuriuſcule pro *ἐν τοῖς ἄνω μᾶλλόν ἐστιν.* Item illud in eodem, *τοῦτο γὰρ μᾶλλόν ἐστιν ἀξιόπιστον ἀκοῦσαι λεγόντων, ἢ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν ὡς ἀποκοπεῖσα φθέγγεται τῶν ἀνθρώπων.* et alibi locis ſexcentis. Sed et apud Ciceronem quoque ſimiles traiectiones locis non paucis obſeruare lector diligens poterit: quas videas ſaepe doctos viros ſuis *παραδιορθώσεσιν* immutare. Verum ad rem. *Ἐπ' Ἀριστοφῶντος* non eſt, tempore Ariſtophontis, vt putarunt interpretes: ſed id quod expreſſimus. Fuiſſe autem archonta Ariſtophontem anno tertio Olympiadis centeſimae duodecimae, certum ex Bibliotheca Diodori. Intelligit inclytam illam pugnam ad Arbela pugnatam: quam etſi conſtat priore anno contigiſſe prae-

tore non Ariſtophonte, ſed Ariſtophane: nihilominus tamen vulgus Athenienſium anno illi, qui Ariſtophontem praetorem habuit, illam aſcripſit: vel quia reuera caedes Darii, in quo erat victoriae ſumma, in annum illum incidit: ſicut Arrianus ait: vel quia, vt diſerte notat Diodorus, cum eius victoriae fama in Graeciam peruenit, iam archon erat Ariſtophon: quod etiam Dionyſius Halicarnaſſeus in epiſtola ad Ammaeum docet. Ariſtophon vero iſte qui fuerit, et cur oratorem illum appellet, vel mediocriter in hiſtoria Graeca verſati ſcire debent. vixit enim Athenis aequalis Demoſtheni: ac pene in dicendi facultate par, ſi quidem ipſius Demoſthenis teſtimonio ſtare volumus. Meminere locis pene infinitis et Demoſthenes et Aeſchines: itemque Plutarchus, Athenaeus, alii, quorum teſtimonia nihil attinet huc congerere. Haec vera eſt, vt quidem cenſeo, iſtius loci interpretatio. Poteſt tamen etiam ſine traiectione accipi: vt nimirum intelligatur nobilis illa controuerſia quae fuit inter ſummos oratores, Demoſthenem et Aeſchinem: quod iudicium conſtat fuiſſe factum cum eſſet praetor Ariſtophon: quamuis multo ante fuiſſet poſtulatum. nam decem ipſis annis prius hanc multam Aeſchines a Cteſiphonte petierat Charonda magiſtratu. auctor Plutarchus. Hanc interpretationem ſi veram putarem, dicerem *τῶν ῥητόρων* reſcribi debere. nunc in priore et lectione et interpretatione acquieſco.

καὶ ὅς ποτε λόγȣς αὐτὸς εἶπεν, εὐδοκιμήσας ἐν τῷ δήμῳ] Senſum expreſſi, qui diligenter cogitanti videbatur eſſe commodiſſimus. Sunt qui aliter longe accipiant, et *αὐτὸς* ad Lyſandrum referant: *εὐδοκιμήσας* autem, vertant *re bene geſta.* vt dicam libere quod ſentio, errant.

ἢ μεταξὺ καταλιπόντας] Μεταξὺ poſitum pro *μεταξὺ λέγων*, vel *λέγοντα·* aut etiam *λεγομένων*, vt in Luciani Philopſeude, *μεταξὺ λεγομένων ἀπιὼν, ᾠχόμην.*

5 *καὶ*

5 *καὶ ὡς ἐν ὑγρῷ ἐςιν ἡ γλῶττα*] A. Gellius de linguoſis iſtis, libro primo [c. 15], *Quorum lingua*, ait, *tam prodiga infreniſque ſit, vt fluat ſemper aeſtuetque colluvione verborum teterrima: quod genus homines a Graecis ſignificantiſſimo vocabulo λάλους appellatos.* Ibidem ait, importunos iſtos locutores *verbis humidis et lapſuntibus diffluere.* quae vim verborum Theophraſti aptiſſime exprimunt. Perſius paullo aliter cum ait [Sat. 1, 104 ſ.], --- *ſumma delumbe ſaliua hoc natat in labris: et in vdo eſt Moenas et Attin.* Belle olim comicus qui dixit, *τοῖς γὰρ λάλοισιν ἐξ ἄκρου ἡ γλῶττα πᾶσίν ἐςι τετρυπημένη.* Porro quod lingua dicatur in humido eſſe, faceta quaedam videtur eſſe ratio, cur ex ea ſermones ſemper manent. nam ſemina, in loco humido poſita, non poſſunt non germinare. Legimus in hieroglyphicis Aegyptiorum, hydriam illis aliquando linguam denotaſſe. cauſſam ita explicat Orus: *ὅτι διὰ παντὸς ἐν ὑγρῷ ὑπάρχουσαι ταύτην καὶ γενέτειραν τοῦ εἶναι καλοῦσι.*

τῶν χελιδόνων δόξειεν ἂν εἶναι λαλίςερος] Prouerbium eſt, *χελιδόνος λαλίςερος.* Eſt enim hirundo garrularum et *κωτιλῶν* auicularum: imo vero *λάλος μᾶλλον ἢ ἄλλη ὄρνις*, inquit Arrianus, libro primo. Alii tamen aliter prouerbium efferunt: vt *τέττιγος λαλίςερος*· ſicut apud Anacreontem: vel *τρυγόνος λαλίςερος*, vt notat Euſtathius [Il. ζ', p. 503]: vel etiam, *ἀηδόνος λαλίςερος.* quo alluſit Plautus Bacchidibus, initio. Alexis in Thraſone, --- *σοῦ δ' ἐγὼ λαλιςέραν οὐ πώποτ' εἶδον, οὔ τε κερκώπην γύναι, οὐ κίτταν, οὐκ ἀηδόν', οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα.* extat hic locus apud Athenaeum, libro quarto [c. 4], ſed mutilus. ita autem legendum vt ſcripſimus, ex membranis et veteribus grammaticis.

ὅταν αὐτὸν ἤδη καθεύδειν] Deprauatum hunc locum ita (ſed non niſi arbitrario iure) conſtituimus, *ὅταν αὐτὸν ἤδη καθεύδειν βουλόμενα κελεύει, λέγοντα ἄττα λαλεῖν τι ἡμῖν.* Eſt hoc garrulitatis cuiuſdam ſummae indi-

indicium, ſi paterfamilias ferat aequo animo rogari ſe a ſuis pueris, (ſiue de liberis accipias, ſiue de vernulis) vt ſibi ſomnum captantibus aſſideat, et fabellas narret: quo nimirum poſſit ipſis audientibus ſomnus obrepere. Enimuero vix dupondia nutrix alumni ſui paullo adultioris tales delicias ferat. Atqui proprium hoc tamen illarum eſt munus: idque cum faciunt βαυκαλίζειν, vel βαυκαλᾷν Graecis dicuntur. Heſychius, βαυκαλᾷν, κατακοιμίζειν, τιθηνεῖν, παιδία μετ' ᾠδῆς κοιμίζειν. dixerunt et βαυβᾷν pro eodem, vt et Euſtathius et Heſychius docent. cum tamen apud Latinos aliud longe ſit *baubari*, quod canibus proprie tribuitur. Hinc dictae καταβαυκαλίσεις *cantilenae nutricum*, quibus cantandis ſomnum pueris conciliant: apud Athenaeum libro XIIII. [c. 11]: item νηύνιον pro eodem. vide Heſychium. *Naeniam* Latine poſſis dicere. veteres enim grammatici ad illud Horatii [3 od. 18] *Dicetur merito mox quoque naenia*, naeniam interpretantur carmen ſoporiferum et ſomnolentum. Arnobius libro VII. *ſomno occupari vt poſſint, lenes audiendae ſunt naeniae.* Apud Perſium [Sat. 3, 18] et ex Perſio Hieronymum, *lallare* pueri dicuntur quos nutrix καταβαυκαλᾷ. Sic apud Graecos quoque λάλα fuit παιδικὸν ἐπίφθεγμα, vt apud Lucianum in Philopſeude. Exemplum naeniae iſtiuſmodi habetur hoc in Theocriti Heracliſco, quod propter ſuauitatem ipſius non parcam aſcribere. Ibi igitur mater cunas mouens ita gemellos ſuos καταβαυκαλᾷ, Εὕδετ' ἐμὰ βρέφεα γλυκερὸν καὶ ἐγέρσιμον ὕπνον, Εὕδετ' ἐμὰ ψυχὰ, δύ' ἀδελφεὼ, εὔσοα τέκνα, Ὄλβιοι εὐνάζοισθε, καὶ ὄλβιοι ἀῶ ἵκοισθε. Meminere amplius harum cantilenarum, quibus vſae olim nutrices, Quintilianus lib. I. cap. X. Aelianus in hiſtoria Animalium, Tertullianus et Nonnus III. Dionyſiacorum. Vt redeam ad verba Theophraſti, vulgata lectio καθεύδειν βουλόμενον, de ipſo garrulo eſſet intelligenda; qui volens ire cubitum, occaſionem garriendi ſomno anteponat. Sed qui hanc ſcriptu-

ſcripturam tuentur, non animaduertunt ſequentia verba, ὅπως ἂν ἡμᾶς ὕπνος λάβῃ, quae noſtrae correctioni melius conueniunt.

λαλεῖν τι ἡμῖν] Debuerat dicere αὐτοῖς. ita enim poſtulabant praecedentia. Sed mutauit rationem orationis, ſicut ſaepe fit ab optimis ſcriptoribus. et eſt breuis quaſi προσωποποιΐας, vel μιμήσεως, ſpecies. Scholiaſtes Pindari, μετάστασιν τῦ λόγου ſolet appellare: Longinus, λόγου μετάβασιν. eum vide.

AD CAPVT VIII

ΠΕΡΙ ΛΟΓΟΠΟΙΙΑΣ

Ἡ δὲ λογοποιΐα] Vide ad caput περὶ ἀδολεσχίας. Nos *famigerationem* Latine dicimus: et hominem, λογοποιὸν, *famigeratorem*, vt in Trinummo [1, 2. 182] Plautus. Is plane eſt quem vulgo appellamus *forgeur de nouuelles*. hoc eſt, nouorum rumorum, quos Demoſthenes λόγους ματαίϰς vocat, fictores, ſiue, vt cum Plauto dicam, *gerulifigulos*. Sane Impp. in extremo Codice *gerulum nuntiorum* appellant, qui noui aliquid nuntiat: iſti autem non nuntiant tantum, ſed etiam fingunt. quare ſi placet gerulifiguli dicantur. Ammianus Marcellinus *rumigerulos* nuncupat. Seneca *ſermones geſtare* dixit pro λογοποιεῖν, epiſtola CXXIII. *Peſſimum*, ait, *genus hominum videbatur qui verba geſtarent. Sunt quidam qui vitia geſtant.* Demoſthenes λόγϰς πλάττειν in Philippicis. Οἱ δὲ, inquit, λόγϰς πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα. Hoc porro genus hominum multum fuiſſe olim Athenis, certiſſimum eſt. eius enim rei teſtem habemus omni exceptione maiorem D. Lucam in Actis [c. 17, 21]. cui concinit, vt mox indicabimus, multis locis Demoſthenes, teſtis et ipſe locupletiſſimus. Notum eſt quod ſcribit Caeſar [B. G. 4, 5] de

veteribus Gallis ſuper hoc nouorum rumorum aucupio. ſed et Romanis vitium idem ſcriptores ipſorum obiiciunt: quorum princeps Iuuenalis, ſatyra VI. [407 ſſ.] de nobilibus mulieribus loquens: *Inſtantem*, ait, *regi Armenio, Parthoque cometen prima videt: famam, rumoreſque illa recentes excipit ad portas: quoſdam facit iſſe Niphaten in populos, magnoque illic cuncta arua teneri diluuio, nutare vrbes, ſubſidere terras, quocunque in triuio, cuicunque eſt obuia, narrat.*

καταβαλὼν τὸ ἦθος] Accipe hic τὸ ἦθος vt ſaepe apud Graecos, maxime apud Ariſtotelem, pro eo quod Latinis eſt *os* vel *vultus:* quam vocem cenſuit M. Tullius [de Segg. 1, 9] Graece dici non poſſe. Illi ſane pro eo dicunt ſaepe ἦθος, aut τὸ ἐπὶ προσώπου ἦθος, vel τὸ ἐπιφαινόμενον ἦθος. Inde illa apud Ariſtotelem in Phyſiognomonicis [c. 1] κατὰ τὰ ἤθη φυσιογνωμονεῖν, et ἐκ τῶν ἐπιφαινομένων ἠθῶν. Plutarchus in Alexandro magis proprie τὰ περὶ τὴν ὄψιν εἴδη, οἷς ἐμφαίνεται τὸ ἦθος. Suſpicor autem μεταβαλὼν legendum, non καταβαλών. Sic dixit Ariſtoteles in eodem eleganti libello, τὸ ἦθος τὸ ἐπὶ τοῦ προσώπου μεταβαλεῖν· quod paullo ante dixerat, κατὰ χρόνους τινὰς τὰ ἤθη οὐ τὰ αὐτὰ ἀλλ' ἑτέρων ἔχειν. Contrarium eſt apud Plutarchum in Agide, καθιστάναι τὸ πρόσωπον· et in eiuſdem Demetrio συνεστῶτι προσώπῳ προσιέναι. Si cui magis arrideat vulgata lectio, καταβαλὼν, aut minima mutatione καταβάλλων τὸ ἦθος, erit, *mores ſuos et ingenium expromens.* id enim interdum eſt καταβάλλειν, *proferre in medium et prodere.* Inde λόγον καταβάλλειν apud Plutarchum in Fabio. Darius in epiſtola ad Heraclitum, Καταβέβλησαι λόγον γραπτὸν περὶ φύσεως. Scholiaſtes Pindari, πολλαὶ περὶ τοῦ Κινύρου καταβέβληνται ἱστορίαι. Sic apud Ariſtotelem, πολλοὶ καταβέβληνται λόγοι. Quid ſi tamen καταβαλὼν τὸ ἦθος exponamus, *demiſſo vultu:* hoc eſt ad ſeueritatem de

indu-

induſtria compoſito. quod qui faciunt, oculos deiiciunt. atque id proprie eſt καταβάλλειν.

καὶ ἐπιβαλὼν ἐρωτᾶν] Varie exponi poteſt hic locus: eſtque ſimilis illi Lucae in actis [immo Marci c. 14, 72] de Petro, καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε. de quo lege Theophylactum.

μὴ λέγεταί τι καινότερον] Diuus Lucas, Actorum capite XVII. [21] Ἀθηναῖοι δὲ πάντες, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. Hanc leuitatem ſuis ciuibus ſaepe exprobrat Demoſthenes. In ea oratione qua reſpondet epiſtolae Philippi, Ἡμεῖς δὲ, inquit, εἰρήσεται γὰρ τ' ἀληθὲς, οὐδὲν ποιοῦντες ἐνθάδε καθήμεθα, μέλλοντες ἀεὶ, καὶ ψηφιζόμενοι, καὶ πυνθανόμενοι κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἴτι λέγεται νεωτέρον. Similis querela in ſecunda Olynthiaca: item in tertia. Plutarchus Περὶ πολυπραγμοσύνης, Οἱ δὲ πολυπράγμονες φεύγοντες τὴν ἀγροικίαν, εἰς τὸ βῆμα καὶ τὴν ἀγορὰν καὶ τοὺς λιμένας ὠθοῦνται, Μήτι καινόν; etc.

εὐωχήσειν καινῶν λόγων] Vſitatius, καινοῖς λόγοις, vt apud Athenaeum in ſexto, et Maximum Tyrium, atque alios: verum ita magis Atticum. Plato De republica, libro primo, Εὐωχοῦ τοῦ λόγου, ἔφη, θαῤῥῶν. ſic ἑστιᾶν καινῶν λόγων καὶ σκέψεων, initio noni eiuſdem operis. et cum tertio caſu ſimiliter, αἱμορϕύρτοις ἑστιώμενος μάχαις, apud Lycophronem de Marte. Affinis locutio cui reſpondet Φαγεῖν ῥήματα apud Ariſtophanem in Gerytade, vt in Aulularia [3, 6. 1] Plauti *comedere ſermonem.* et τὰ λεγόμενα καταπίνειν, quod vulgo ſolitum dici ait Chryſippus apud Galenum, libro tertio De dogmate Hippo. et Plat. et alia id genus multa.

καὶ ἔστιν αὐτῷ ἡ στρατιώτης] Hic eſt mos mentientium, vt falſiloquiis ſuis, vel iureiurando fidem adſtruant, vel teſtium quos nemo requirit, laudatione, vel circunſtantiarum adiectione. Quintilianus declamatione XVIII. *Neceſſe eſt contentioſius loquaris quod probare non poſſis:*

poſſis: et affirmationem ſumit ex homine, quicquid non habet ex veritate. Eleganter Aeſchines de Demoſthene loquens, Περὶ παραπρεσβείας· Ἡγεῖται δὲ, inquit, ἔταν τι ψεύδηται, τῶν λόγων, ὅρκος κατὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν· καὶ τὰ μὴ γεγενημένα οὐ μόνον ὡς ἔςι λέγει· ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ φησὶ γενέσθαι. καὶ προστίθησι τινὸς ὄνομα πλασάμενος ὃς ἔτυχε παρὼν, μιμούμενος τοὺς τ᾽ ἀληθῆ λέγοντας. Sic ſcribendus eſt locus hic Aeſchinis elegantiſſimus: quo cum eſſe nihil queat apertius, miror, interpretem doctiſſ. tam infeliciter hic eſſe verſatum. Tale illud etiam capite vltimo, καὶ προστιθεὶς πιθανὰ ἑκάςοις τȣ́των ὀνόματα.

Λύκων ὁ ἐργολάβος] Puto ea aetate notum magis, quam nobilem, Athenis fuiſſe Lyconem iſtum: qui vel manceps erat et redemptor certarum rerum publico praeſtandarum: vel ſimpliciter artifex operas locare ſolitus. nam interdum ἐργολάβος eſt relatum, τȣ̃ ἐργοδότης. et ſignificat idem ac χειροτέχνης. Artemidorus libro primo ἀνδρὶ χειροτέχνῃ ἀγαθόν· πολλῶν γὰρ ἀκούσεται ἐργοδοτῶν.

2 αἱ μὲν ȣ̃ν ἀναφοραὶ τῶν λόγων τοιαῦταί εἰσι] Λόγων ἀναφορὰ eſt auctoris laudatio, a quo te audiuiſſe dicas. id enim eſt ἀναφέρειν. Plato in Apologia, εἰς ἀξιόχρεων τὸν λέγοντα ἀνοίσω. Alio ſenſu vtitur hac voce idem Theophraſtus, in libello De odoribus, cum ait, ἐν ἀμφοῖν δὲ δῆλον ὡς ἀεὶ πρὸς τὸ βέλτιον καὶ τέλειον ἦν ἡμῖν ἡ ἀναφορά· πᾶσα γὰρ τέχνη ςοχάζεται τούτων. Sic emendamus hunc locum in vulgatis codicibus deprauatum, neque a magno Turnebo reſtitutum. Quis neſcit vel tantillum in philoſophia Ariſtotelis et Theophraſti verſatus, bonis artibus finem duplicem eſſe propoſitum, vt vel emendent naturae peccata, vel inchoatam illam et imperfectam adiuuent, atque perficiant?

ὧν οὐδεὶς ἂν ἔχοι ἐπιλαθέσθαι] Hoc eſt, *quorum nomina nemini poſſint excidiſſe*, vel, *eſſe incognita.* Haec ſententia ferri poteſt. mihi tamen magis probabatur

ἐπιλα-

ἐπιλαβέσθαι, quod ſignificat *coarguere* et *reprebendere*. Herodotus libro II. ἐπελαμβάνετο ἡ μήτηρ τȣ παιδός. Francoceltae, *ſe prendre à quelcun*. Igitur mens erit, ſolere τὸν λογοποιὸν, eiuſmodi auctores eorum quae dicat laudare, quibuſcum agere nemo poſſit, qui velit ipſos mendacii conuincere. Quomodo autem? quia vel fingit penitus ſuos auctores, vel ad quoſdam refert ita ignobiles et paucis notos, vt et ſi nomen ſcias, tamen ἔργον ſit eos reperire. Sane nihil aeque reformidant famigeratores iſti, quam ne vſque ab ſtirpe exquiratur auctoritas, vnde quicque auditum dicant. quare hoc ne fieri poſſit, cauere diligenter ſolent. Aeſchines: Οἱ ἀλαζόνες ὅταν τὶ ψεύδονται, ἀόριστα καὶ ἀσαφῆ πειρῶνται λέγειν, φοβούμενοι τὸν ἔλεγχον. appellat orator ἀλαζόνας, homines mendaces et vanos. ſic enim Athenienſes eam vocem vſurpabant, vt notat ſcholiaſtes Ariſtophanis: et ἀλαζονεύεσθαι eiſdem eſt *mentiri*.

ὡς Πολυσπέρχων καὶ ὁ βασιλεὺς] Etiam hic meminiſſe lectorem velim eius quod alibi diximus: quaecunque libro continentur, ea non ficta eſſe ab auctore exempla: ſed e vita quotidiana deſumpta: et ex iis quae vere facta dictane eſſent, hunc librum eſſe concinnatum. Hoc poſito iam pene annum illum inuenimus quo liber iſte a Theophraſto eſt ſcriptus. Non enim dubitare debemus exempla illa falſorum rumorum, quae hoc capite habentur, illis temporibus eſſe accommodata, quibus haec ſcribebantur. Quare ſtatuamus audacter, non longe ab Olympiade decimaquinta haec ſcripta fuiſſe: quando neceſſe omnino eſt vt falſus hic rumor, qui iſtis verbis continetur, ſub finem eius Olympiadis fictus, et per Athenas ſparſus ac diſſeminatus fuerit. Referendum enim iſtud eſt ad breue illud tempus quo Polyſperchon regnum Macedoniae, tanquam tutor regiae ſobolis, adminiſtrauit. Functus eſt eo munere primus poſt obitum Alexandri, Perdiccas: deinde Pitho et Arridaeus, cum in Aegypto Perdiccas periiſſet: poſtea

poſtea ad Antipatrum ea cura eſt delata, coactis Pithone et Arridaeo ſeſe adminiſtratione omni abdicare. Tandem poſt Antipatri obitum, et cura illa ſiue tutela, et totius regni Macedonici ſumma ad Polyſperchontem ex ordinatione Antipatri morientis peruenit: non ſine magna Caſandri, qui fuit Antipatri filius, indignatione. vnde illae tantae inter ipſum et Polyſperchontem inimicitiae: nec inimicitiae ſolum, ſed bella etiam ſaeuiſſima: de quibus habes apud Iuſtinum, Oroſium, imprimis vero Diodorum, libro duodeuigeſimo.

καὶ ὁ βασιλεὺς] Arridaeus, Alexandri magni frater, homo *εὐήθης*, nec minus tutoris quam liberi Alexandri indigens. Regnauit in Macedonia annos ſex et menſes aliquot, eſtque de patris nomine, Philippus appellatus. De eodem accipienda, quae Plutarchus narrat in Phocione extremo.

καὶ πάντα συμφωνεῖν] Scribendum, *πάντας συμφωνεῖν.*

καὶ πολλὺν τὸν ζωμὸν γεγονέναι] Haec eſt lectio quae in veteribus membranis reperitur, vt docti homines teſtantur. at in recentioribus libris eſt *φόνον* pro *ζωμόν*. Valeat vero hic vetus dictum, *Quod antiquius, id melius.* Vera enim lectio et germana eſt *ζωμον* non *φόνον*. Eſt autem translatio, e triuio quidem, imo e culina petita: ſed quae illi non male conueniat, cuius hic ſuſtinet auctor perſonam: addo etiam quae ſordida ſit potius quam inepta. rem enim ipſam apte ſic ſatis exprimit. Sic dixit Latinus comicus, *fartum facere ex hoſtibus :* translatione e culina itidem petita. vnde et *μαγειρεύειν* manauit, quo veteres vſi pro *occidere*, teſte B. Hieronymo. Affine eſt apud Euripidem in Rheſo [v. 430], *πέλανος αἱματηρὸς*, *libum*, vel *placenta ſanguinolenta*, de ſtrage magna hoſtium: et apud Ariſtophanem *περίκομμα ποιεῖν ἐκ τινός*. Amat Theophraſtus, ſicut et comici, eorum quos loquentes introducit, ineptias et inelegantes elegantias retinere. Profecto niſi ego

ego vehementiſſime fallor, vox ζωμὸς, non eſt imperiti librarii partus, ſed ingenuus αὐτȣ̃ τȣ̃ ποιητȣ̃. Idem ſentio de voce κλάδος capite περὶ μικροφιλοτιμίας.

τῶν ἐν τοῖς πρ.] Demoſthenes etiam τοὺς ἐπὶ τοῖς πράγμασι pro *magiſtratibus* interdum dicit: vel ἐν τοῖς π. nam vtrunque vſurpat.

3 καὶ πάντα διεξιὼν] Malim καὶ ταῦτα δ. emendauimus autem quae ſequuntur: et illud πῶς οἴεσθε, interrogatiue, διὰ μέσου legimus, vt paſſim apud Atticos. cui ſimile eſt πῶς δοκεῖς. quod et ipſum ſolet venuſte interiici. Exempla paſſim obuia: vt mirum ſit offendiſſe in tam plana via, et tam clara luce, doctos homines. Eſt tamen vbi aliter haec verba collocentur. Themiſtius oratione nona, δι' αἰσχύνην προΐενται πολλάκις τὸν βίον· πῶς οἴει θρηνȣ̃σι τὴν ἀβουλίαν; πῶς οἴει στένουσι τὴν γοητείαν; atque hoc minus eſt vſitatum.

πιθανῶς σχετλιάζει] Scitum eſt enim illud Demoſthenis apud Plutarchum, Μέγα πρὸς πίστιν ὁ τόνος καὶ ἡ ὑπόκρισις τῶν λεγόντων *Plurimum ad fidem momenti habet vocis tenor, et ipſa dicentis actio.* neque hoc praetermittunt dicendi magiſtri. Perſius [Sat. 1, 91], *Plorabit qui me volet incuruaſſe querela.*

ἐνθυμῇ τὸ τῆς τύχης] Interpretes videntur ἐνθυμοῦ legiſſe. ſed ſi ἐνθυμῇ interrogatiue legas, nihil erit cur haec lectio mutetur. Plautinus Hegio Capteiucis [2, 2. 54], *Sed viden? Fortuna humana ſingit, artatque vt lubet.* Notum eſt illud Sophoclis, Τύχη γὰρ ὀρθοῖ, καὶ τύχη καταῤῥέπει. et Terentii [Hec. 3, 3. 46] *O fortuna, vt nunquam perpetuo es bona!*

ἀλλ' ȣ̃ν ἰσχυρὸς γενόμενος] Lego, ἰσχυρός γε γενόμενος. Eſt ſimile illi apud Sophoclem, Οἵας λατρείας, ἀνθ' ὅσου ζήλȣ τρέφει. et Naſonis, *Cernite ſim qualis, qui modo talis eram.* Valet hic locus ad excitandam miſericordiam mirum quantum. nihil enim eſt tam miſerabile quam ex beato miſer. Marcus Tullius De inventione primo, *Primus locus eſt miſericordiae, per quem,*

quem, quibus in bonis fuerit, et nunc quibus in malis ſit, oſtenditur. Graeci magiſtri ἐκ τῶν ἐναντίων αὔξησιν vocant, et eſſe μέγιστον τόπον αὐξήσεως docent. Tale illud in Menaechmis [5, 2. 121 ſ.], *Heu hercle morbum acrem ac durum! dii veſtram fidem, vel hic qui inſanit, quam valuit paullo prius!* Cicero exul Attico *Poſſum obliuiſci qui fuerim, non ſentire qui ſim?* Graeci hoc ſolent dicere, ἐξ οἵων εἰς οἷα, quod alibi monebamus. Baſilius magnus loquens de inuidia: καὶ εὐθυμοῦντι μὲν οὐ συνευφραίνεται, ὀδυρομένῳ δὲ συνδακρύει, καὶ τὴν μεταβολὴν τοῦ βίου ἐξ οἵου εἰς οἷα μεταπέπτωκε κατοικτίζεται. et ſic alibi vir ille ſanctiſſimus non ſemel. Apud Ariſtotelem tamen in Rhetoricis [1, 9. 45] Iphicrates dicens ἐξ οἵων εἰς οἷα contrarium potius ſignificabat. non enim miſericordiam iis verbis captabat: ſed laudes ſuas amplificabat, vt idem philoſophus alio loco eiuſdem operis declarat: quod hic obiter dixiſſe liceat.

4 τί ποτε βούλονται λογοποιοῦντες] Cum omnia noſtra dicta factaque ad certum aliquem finem referri debeant, miror, inquit Theophraſtus, quid ſit illud quo tendant οἱ λογοποιοῦντες. eſt autem nullus, honeſtus quidem, finis ipſis propoſitus. ideo Demoſthenes, ἀνοητότατοι, inquit, οἱ λογοποιοῦντες. veriſſime et prudentiſſime. Tales enim ſunt omnino illi λογοποιοὶ, de quibus loquitur hic Theophraſtus, et qui proprie ſic dicuntur. Nam quibus λογοποιΐα teli inſtar eſt ad aliquid efficiendum: ii iam λογοποιοὶ proprie dici non poſſunt, neque fine carere. Summos duces hoc vaframento ſaepe vſos legimus, vt didito aliquo rumore falſo, et a ſe conficto, victoriam de hoſtibus reportarent. Vtuntur aliquando et mercatores ſimili fraude. Quare ait Lyſias fieri ſolitum ſaepius Athenis, vt ſitonae, quo impunitius annonam flagellarent, falſa quaedam comminiſcerentur, et in vulgus ſpargerent. οὕτω δὲ ἄσμενοι, ait, τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὁρῶσιν, ὥστε τὰς μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' οὗτοι λογοποιοῦσιν·

ποιοῦσιν· ἢ τὰς ναῦς ἐφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ, ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπιεσάσας συνειλῆφθαι, ἢ τὰ ἐμπύρια κεκλεῖσθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀποῤῥηθήσεσθαι. De iſtis, et his ſimilibus non ſentit Theophraſtus.

ἀλυσιτελῶς ἀπαλλάττουσι] Non ſolum ἀλυσιτελῶς, ſed etiam, vt arbitror, κινδυνωδῶς. Exiſtimo enim fuiſſe nonnunquam Athenis in homines λογοποιοὺς publice animaduerſum. Indicant non obſcure Plutarchi illa in extremo Nicia de eo qui primus per vrbem diffudit cladis Siculae nuncium. ὡς δὲ, inquit, ἐρωτώμενος παρ᾽ οὗ πύθοιτο, σαφὲς οὐδὲν εἶχε φράζειν, δόξας λογοποιὸς εἶναι, καὶ ταράττειν τὴν πόλιν, εἰς τὸν τροχὸν καταδεθεὶς, ἐστρεβλοῦτο πολὺν χρόνον.

περιστάσεις ποιούμενοι] Sic ſupra, περιΐστασθαι τοὺς ὄχλους, in περὶ ἀπονοίας. Inde dicuntur περίστατοι, qui corona hominum cinguntur. vt apud Iſocratem θαυματοποιίαι περίστατοι. Etymologici auctor, Περίστατοι, περίβλεπτοι. ἐφ᾽ οἷς ἂν τις σταίη βουλόμενος θεάσασθαι. Caeterum obſerua mihi iſto loco ſtultam huius hominis temeritatem: qui vt vitio naturae ſuae obſequatur, coetum et concurſum facere non veretur. Atqui conſtat, legem Athenis fuiſſe quae poenam capitis in eos ſtatuebat, qui hominum turbam ad ſe conuocaſſent. Auctor Seneca pater, quem vide libro III. Controuerſiarum, VIII. Hanc etiam puto cauſſam eſſe, cur et hic et in ſimili loco, capite περὶ ἀπονοίας, tam cito diſſipetur qui conuenerat globus hominum.

τα ἱμάτια ἀποβεβλήκασι] Furto nimirum ſubrepta, a furibus balneariis: a quibus olim ne tum quidem recte caueri poterat, cum maxime cauebatur. tam multi erant, tam improbi. Propterea coacti veteres ſeruos habere qui veſtes in balneis ſeruarent: Graeci ἱματιοφύλακας vocant, Latini *capſarios*, vt apud Paulum Iuriſconſultum. Morte plectebantur apud Athenienſes ſures balnearii, ſi rei furtinae aeſtimatio erat ὑπὲρ δέκα

 δραχμὰς,

δραχμάς, ait Demoſthenes contra Timocratem. vide Ariſtotelis Problemata [S. 29 qu. 14] et Iuriſconſultos.

πεζομαχία καὶ ναυμαχία νικῶντες] Hoc eſt, *νίκας λέγοντες καὶ διηγούμενοι.* ſicut apud Ariſtotelem multis locis, *οἱ γεννῶντες τὸν οὐρανὸν*, pro eo quod eſt *οἱ λέγοντες τὸν οὐρανὸν εἶναι γεννητόν.* Poëtis haec figura dicendi admodum familiaris. vt cum dicitur Lycophroni Capaneus Thebarum muros *στερρᾷ δικέλλῃ βουσκαφῆσαι, valido ligone ſubruiſſe*, hoc eſt, prorupiſſe ad ſubruendum. nam ille quidem nihil quicquam effecit. Simili elegantia dixit Liuius libro XXXXIIII. [c. 22] *In omnibus circulis, atque etiam, ſi diis placet, in conuiuiis ſunt, qui exercitus in Macedoniam ducant.* Ita etiam dicuntur hiſtorici eos occidere quorum caedem narrant. quale illud eſt elegantiſſime dictum a Plutarcho de Cteſia, qui Cyri interitum longa verborum ambage narrauerat, et quaſi fabulam in varios actus diſtraxerat. Τοιοῦτος *μὲν*, inquit, *ὁ* Κτησίου *λόγος, ᾧ καθάπερ ἀμβλεῖ ξιφιδίῳ, μόλις ἀναιρῶν τὸν ἄνθρωπον ἀνῄρηκε.* Plane miror lapſos hic eſſe doctos homines tam foede. nam quis adeo in litteris hoſpes et peregrinus, cui non ſint hoc loquendi genere tritae aures?

ἐρήμους δίκας ὠφλήκασι] Hoc ipſum notat Horatius in deſcriptione garruli [1 Sat. 9. 36 ſ.] --- *caſu tunc reſpondere vadato debebat, quod ni feciſſet, perdere litem.* nam ille mauult perdere litem quam Horatium relinquere. Fuit autem eremodicii poena apud Athenienſes grauiſſima. nam ſi reus qui iudicio non ſtiterat, abſentiam ſuam excuſare non poſſet, neque ad purgandam moram diem aduerſario diceret (quod *ἀντιλαχεῖν* vel *ἀντιγράφειν τὴν μὴ οὖσαν*, vocabatur, et intra decem dies erat praeſtandum) mille drachmae aduerſario ſoluendae erant. quod ſi idem fruſtrari pergeret, locus erat *τῇ ἐξούλης δίκῃ*, vel potius *γραφῇ*, et multa publico pendenda.

εἰσὶ

εἰσὶ δ' οἳ καὶ πλεῖστοι λόγῳ κατὰ κράτος αἱροῦντες, παρεδειπνήθησαν] Quid *αἱροῦντες*? dicat aliquis intelligi extrinſecus *χωρία* vel *πόλεις*. Logi: et quidem Siculi, non Attici. Locus tranſpoſitione literarum corruptus: atque id iam olim. nam Palatinorum codicum lectio nihil edita melior eſt. Scribendum aio, *εἰσὶ δ' οἳ καὶ πόλεις λόγῳ κατὰ κράτος αἱροῦντες*. Sic Plautus Milite [immo Bacch. 4, 9. 42 ſ.] *Poſtea cum magnifico milite, vrbes verbis qui inermis capit, conflixi.* Falluntur qui aliter futuram orationem Graecam putant. Hoc primum. iam illud *κατὰ κράτος αἱρεῖν πόλιν*, eſt proprie quod ait Saluſtius, *vi pugnandoque capere.* nos Francoceltae, *d'aſſaut.* Apud Plutarchum in Catone Vticenſi, *πόλις οὐ κατάκρας ἁλώσιμος, vrbs quae munitior eſt, quam vt capi inuaſione murorum poſſit.* Heſychius, *κατάκρας ἑλεῖν, τὸ ἐξ ἐφόδου, καὶ τὸ αἰφνίδιον.* Deinde *παραδειπνηθῆναι* non eſt, vt vulgo putant, *domi coenare:* quod Martialis [lib. 12 epigr. 78] dixit eleganter, *affici domicoenio:* non: ſed *coenam perdere.* Verbum eſt elegans et comicum: quod de eo dicitur, quo abſente, vel praeſente quidem, ſed in garriendo occupato, coena comeſa eſt, et funus factum prandio, vt cum Peniculo Plautino [Menaech. 3, 2. 27], qui hanc calamitatem paſſus erat, loquar. Amphis vetus comicus vſus hoc vocabulo, vt notatum olim a doctiſſimo Athenaeo, libro decimo [c. 6]. ſic ille, *Παραδεδειπνημένος δὲ εἴρηκεν Ἄμφις ἐν Πλάνῳ οὕτως, Παραδεδειπνημένος, παῖδες, πάλαι.* Hodie in editis Athenaei codicibus nullum fere eius obſeruationis apparet veſtigium. nos hunc quoque locum cum aliis infinitis ex veteribus membranis emendauimus. Nae ille auctor eruditiſſimus multum aliquando nobis debiturus eſt, ſi dederit deus, vt quae in illum molimur, et pridem orſi ſumus, perficere et detexere queamus. Affine eſt apud eundem Athenaeum *παροψωνεῖν*.

AD CAPVT VIIII

ΠΕΡΙ ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΙΑΣ

Η δὲ ἀναισχυντία ἐστὶ καταφρόνησις δόξης αἰσχροῦ ἕνεκα κέρδους] Ariſtoteles in Nicomacheis, pudorem definiri ait, φόβον τινὰ ἀδοξίας· et ἀναισχυντίαν eſſe τὸ μὴ αἰδεῖσθαι τὰ αἰσχρὰ πράττειν. nec multo ſecus in ſecundo Rhetoricorum [c. 6, 2]. Theophraſtus adiicit hoc amplius, αἰσχροῦ ἕνεκα κέρδους· non quo non ſint aliae occaſiones cur impudens ſit aliquis, ſed quia haec maxime vulgaris et quam plurimis communis. Vulgus enim hominum rumorem parui faciunt, dum ſit rumen qui impleant. veriſſimeque ſummus vates Pindarus, αἰδὼς, ait, ὑπόκρυφα κέρδει κλέπτεται. Plato in Ὅροις, ita: Ἀναισχυντία, ἕξις ψυχῆς ὑπομονητικὴ ἀδοξίας, ἕνεκα κέρδους. vide eiuſdem Hipparchum.

ὃν ἀποστερεῖ] Cuius propterea conſpectum, ſi micam pudoris haberet, quam longiſſime fugere debuit. Scite et huic loco conuenientiſſime Euſtathius ad Iliadis ῥαψ. ί, [v. 372] ἀναιδείας eſt χαρακτὴρ, τῷ τλῆναι τὸν ἀδικητὴν ἀντιβλέψαι ἀσκαρδαμύκτως τὸν ἀδικηθέντα. Propterea illo loco de Agamemnone ait Achilles, --- οὐδ' ἂν ἐμοίγε τετλαίη κυνεός περ ἐὼν εἰς ὦπα ἰδέσθαι.

προσκαλεσάμενος τὸν ἀκόλουθον, δοῦναι ἀπὸ τῆς τραπέζης] Moris fuit veteribus cum ad conuiuium irent, ſeruum aliquem ſecum adducere, qui hero prandenti pone aſtaret, vel ad pedes, eique praeſto eſſet, ſi quid ille imperare vellet. Latini hos ſeruos vocant, *a pedibus*, vel *ad pedes*. Solebant autem illis apophoreta a dominis tradi. Athenaeus initio quarti, Καὶ ἕκαστος λαβὼν σὺν αὐτῷ πίνακι, τοῖς κατόπιν διεδίδου παισίν. mendoſe enim ibi hodie πᾶσι legunt, et interpretantur. ſic ibidem mox, ἐπεδώκαμεν καὶ ταῦτα τοῖς

δούλοις.

δȣ́λοις. Lucianus Περὶ αἱρέσεων, de philoſopho qui e conuiuio domum redierat, ἀριθμῷ παρέλαβε τὰ κρέα ὅσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἑστῶτι παραδεδώκει. Alias autem volente et auctore domino conuiuii haec auferebantur: vt in Cleopatrae conuiuio quod Plutarchus et Athenaeus [4, 2] deſcribunt: et in eo Carani, apud Athenaeum quarti initio: et omnino in omnibus ſplendidioribus epulis. alias non tam vidente eo aut volente, quam vel conniuente, vel inſcio: quod recte hic Theophraſtus inter hominis impudentis notas numerat. Lucillius libro ſecundo epido epigrammatum Graecorum, titulo In gluttones, Καὶ τρώγεις ὅσα πέντε λύκοι Γάμε, καὶ τὰ περισσὰ Οὐ τὰ σὰ, τῶν δὲ πέριξ, πάντα δίδως ὀπίσω. Martialis [lib. 3 epigr. 23], *Omnia cum retro pueris obſonia tradas; cur non menſa tibi ponitur a pedibus?* Lucianus quoque in Lapithis, ſiue moroſophorum conuiuio, Ὁρᾷς ὅσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἑστῶτι ὀρέγει, λανθάνειν οἰόμενος τȣ̀ς ἄλλȣς, ȣ̓ μεμνημένος τῶν μετ᾽ ἀυτόν. loquitur de guloſo quodam qui delibans ex iis quae menſae erant appoſita, gratiſſima quaeque, clam aliis, vt ſibi quidem videbatur, puero ſtanti a tergo omnia porrigebat. At is quem Theophraſtus hic deſcribit, cautior eſt atque ingenioſior. palam enim puero ſuo tradit quae vult auferri, ſimulans ſe non ea ſibi dare, vt domum ad ſe ille ferat, ſed vt iis ipſe veſcatur: in quo minor erat inuidia. Ideo etiam τίμιον eum appellat: quaſi ſcilicet, non puerum ſuum et famulum alloqueretur: ſed honeſtum aliquem virum, quem pro iure amicitiae ſecum adduxiſſet. nam id quoque fieri ſolebat. atque hi ſunt quos *vmbras* vulgo vocarunt, et ex Plutarcho [Sympoſ. 7 probl. 6], Athenaeo, et Latinis ſcriptoribus notum eſt. Horatius [1 ep. 5, 28], --- *locus eſt vel pluribus vmbris.*

εὐωχοῦ τίμιε] Τίμιε, hoc eſt, *Domine.* nam vt olim apud Romanos, ſuperiores dignitate ab inferioribus *domini* in congreſſionibus ſalutabantur: ſic apud veteres

Atticos τίμιοι. declarat manifeſto Theophraſti hic locus. ſed et Euripides quoque Supplicibus [v. 552] - - - πρός τε γὰρ τȣ̃ δυςυχοῦς Ὃς εὐτυχήσει τίμιος γεραίρεται. et in Hecuba ait idem poëta, pleroſque homines inſoleſcere: alium propter opes; alium ἐν πολίταις τίμιον κεκλημένον. hoc eſt, *quod dominus vulgo ſalutetur.* Poſtea Romanos imitati ſunt Graeci, et ſeſe inuicem ſalutarunt δεσπότας καὶ κυρίȣς· quae vox deinde in κῦρος degenerauit. nam ita citimae aetatis ſcriptores. Porro τίμιος eſt vir honeſtus, quae vox apud Latinos ſaepe non ad mores refertur, ſed ad dignationem et auctoritatem. Cicero ad Tironem: *Nauigabis cum honeſto aliquo homine, cuius auctoritate nauicularius moueatur.*

2 εἴ τι χρήσιμον αὐτῷ γέγονε] Locus leuiter corruptus. ſcribendum enim χρήσιμος. quomodo et legitur in quibuſdam codicibus: et ratio omnino poſtulat, imo flagitat. χρήσιμος εἶναι τινὶ, eſt *bene de aliquo mereri.* Ariſtoteles in ſeptimo Eudemiorum, Διὸ καὶ οἱ ἐκείνως οἰόμενοι, ἐγκαλȣ̃σιν, ἐὰν μὴ ὁμοίως εἰσὶ χρήσιμοι καὶ εὖ ποιῶσι. *Qui amicitiam,* inquit, *vtilitate metiuntur, de amicis conqueri ſolent, ſi minus beneficiorum ab iis acceperunt, quam ipſi in eos contulerint.* Alciphron in epiſtolis, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐν οἷς αὐτῇ χρησίμη γέγονα, ȣ̓κ ὀνειδίζω. Inde χρηςότης habitus ille dicitur, per quem propenſi ſumus ad bene omnibus faciendum. Andronicus definit ita, χρηςότης, ἕξις ἑκουσίως εὖ ποιητική.

μάλιςα μὲν κρέας, εἰ δὲ μὴ, ὀςȣ̃ν εἰς τὸν ζυγὸν ἐμβαλεῖν] Vt hoc ſit auctarium quoddam, vel ſuprapondium. Latini veteres *mantiſam* vocabant. Lucillius, - - - *mantiſa obſonia vincit.* Graeci ἐπίδοσιν, vt Polybius apud Athenaeum lib. VIII. initio.

καὶ ξένοις δὲ αὐτȣ̃ κρέα ἀγοράσας] Semper iudicauimus vocem κρέα eſſe corruptam: ac cum θέαν ex coniectura emendaſſemus, poſtea animaduertimus hanc etiam antiquorum manuſcriptorum lectionem. Quare nihil

nihil certius quam ita eſſe legendum. Quid eſſet apud Athenienſes θεαν ἀγοράζειν· (Plutarchus pro eo dixit θεωρητήρια ἐκμιϑȣ̃ν in Gracchis) quid item θέαν καταλαμβάνειν, neminem puto eſſe qui ignoret. vide infra ad caput περὶ βδελυρίας. Iam vero nemini dubium eſt, quin ex vicinis populis magna frequentia Athenas ventitaret ad ludos ſpectandos. quae turba omnis fere ex veteri more apud amicos quibuſcum ius hoſpitii eſſet, diuertebat. ideo ait, τοῖς ξένοις αὐτȣ̃.

ἄγειν δὲ καὶ τοὺς εἰς τὴν ὑστερ.] Lego, ἄγειν δὲ καὶ τοὺς υἱȣ̀ς εἰς τὴν ὑστεραίαν. Librarii vocum affinium τοὺς et υἱοὺς alteram omiſerunt. Senſus eſt, Solitum impudentem iſtum quando cum redemtoribus theatri paciſcitur de loco ad ſpectandum pro ſuis hoſpitibus, etiam ſibi et ſuis domeſticis conſulere. Quomodo autem? de alieno nempe largiendo, fraudemque iis faciendo, pro quibus apud theatropolas intercedit. ſic fit, vt cum aliis omnibus pretio emta ſit ſedes in theatro, ipſe gratis ſpectet: nec ipſe tantum; ſed et liberi eius; et qui eos ſequitur paedagogus. ſimiles ſordes infra in deſcriptione τȣ̃ βδελυροῦ. Erant autem pleraque feſta (quo tempore maxime ſpectacula exhiberi ſolita) plurium dierum: vt mirari nemo debeat, quod ait εἰς τὴν ὑστεραίαν. quod et ipſum plenum eſt venuſtatis Atticae. eſt enim pro τῇ ὑστεραίᾳ. Omnino conſtanter affirmamus hanc eſſe elegantiſſimi iſtius loci ſententiam: prorſuſque deſiderari vocem υἱούς. quod vel ſequens mentio paedagogi euincit. nam adoleſcentes ſuis paedagogis comitati in theatrum veniebant. Suetonium lege in Auguſto, capite XXXXIIII.

3 καὶ ταῦτα χρήσαντας] Ita eſt legendum. χρήσαντας inquam, non χρήσαντας, quaſi eſſet a χρήζειν. Etiamne haec minuta viros doctos ſefelliſſe?

δεινὸς δὲ πρὸς τα χαλκεῖα τὰ ἐν τῷ βαλαν] Pollux χαλκεῖα recenſet inter inſtrumenta balnei. Sunt autem χαλκεῖα ſiue aëna, vaſa magna et oris vaſti, in quibus

aqua balneorum caleſiebat: ſicuti in fundi inſtrumento Paulus Iuriſconſultus aëna numerat, in quibus aqua ad potandum caleſit. Sed in aënis balneorum puto etiam oleum fuiſſe calefactum, et ita hic accipiendum videtur. Elegans eſt apud Stobaeum veteris ſcriptoris Teletis locus, vbi horum χαλκείων eſt mentio: quem ego, etſi deprauatus eſt, adſcribam. Loquitur ibi de homine Cynicae ſectae. Εἰ ἀλείψαθαι χρείαν ἔχοι, εἰσελθὼν εἰς τὸ βαλανεῖον, τῷ γλοιῷ ἠλείψατο. καὶ βαδίσας ἐνίοτε πρὸς τὴν κάμινον ȣ̈ τὰ χαλκεῖα, τῶν μὲν εἰδῶν * ἀποπυρὴν ποιήσας, περιχέας ἂν ἐλάδιον, καθίσας ἠρίςησε. *Si foret*, inquit, *vngi opus*, *balneum ingreſſus*, *ſtrigmentis olei corpus vngebatur. nonnunquam etiam ad fornacem illam accedebat vbi ſunt aëna, et .... cum ſe oleo pauxillo perfudiſſet, ſedens prandebat.* Vitruuius in balnearum fabrica tria aëna ſuper hypocauſtum vult componi, vnum caldarium, alterum tepidarium, tertium frigidarium. *Aëna* appellat ille, non τὰ χαλκεῖα tantum: ſed etiam quas Plinius iunior in ea epiſtola qua Tuſculanum ſuum deſcripſit [lib. 5 ep. 6], *cellas* nuncupat, et tres pariter commemorat, frigidariam, mediam, caldariam. Lucianus item in elegantiſſima balnei deſcriptione, has cellas οἴκȣς vocat ſiue *oecos*. nam ea voce ſaepe Plinius et Vitruuius vſi. Curtius [8, 6] *aedem* ita vſurpat pro oeco ſiue cella aut cubiculo, Graecizans, non inſolens. Ariſtides rhetor pro eodem ponit in hac re, οἶκον et δεξαμενήν. tres autem oecos etiam Lucianus commemorat, τὸν μέσον οἶκον ἔχοντα τρεῖς κολυμβήθρας· haec eſt cella frigidaria: τὸν ἠρέμα χλιαινόμενον οἶκον· haec tepidaria cella: τὸν ἔνδον τρεῖς περιεχόμενον θερμὰς πυέλȣς· haec cella caldaria eſt. Fuit vero etiam quarta cella in quibuſdam balneis, quam *aſſam* Cicero in epiſtola ad Q. Fratrem nominat. Et in dialogo Adriani imperatoris cum Epicteto quatuor diſerte nominantur: prima, tepidaria vnctuaria: ſecunda, ſudatoria: tertia aſſa: quarta, frigidaria. Aliter auctor Gloſſa-

Gloſſarii, *Aſſa cella*, ἀφιδρωτήριον. vult eſſe cellam ſudatoriam. Porro χαλκεῖα illa quorum vſus ad calefaciendam aquam, Latini non *aëna* tantum aut *miliaria* vocarunt: ſed etiam *ſcutra*. Gloſſarium, *Scutra*, χαλκίον. alibi, *Scutra* λέβης. extat ea vox in Plauti Perſa [1, 3. 8]. Seruius: *vulgo vaſa vbi calida ſolet fieri, ſcutrae appellantur*. dixerunt Latini et *cucumam*. Graeci κουκούμιον. Arrianus in Epicteto libro III. δεῖ αὐτὸν κουκούμιον ἔχειν ὅπου τὸ θερμὸν ποιήσει. Fictiles fuiſſe cucumas ſcimus ex Marcellino Empirico. Remanſit ea vox in vſu in vernacula Gallorum lingua, vt aliae infinitae. Ad haec vaſa reſpiciebat philoſophus, cum ſcriberet in libello De ſpiritu, τὰς φλέβας ἔχειν πόρους ἐν αἷς τὸ θερμὸν ὂν, ὥσπερ ἐν χαλκείοις θερμαίνει τὸ αἷμα. Fallitur enim doctus ille vir, qui obſcuriſſimum eum libellum interpretans, χαλκεῖα haec de aerariis officinis accepit. Similis error eorum qui ſuperiorem Teletis locum ſunt interpretati. nam etſi verum eſt, in officinis χαλκέων calfaciendi ſe cauſſa ſolitos pauperes conuenire, vel teſtibus Homero et Herodoto: nemo tamen non videat, qui locum attentius conſiderarit, de balneorum aënis ibi agi: vt taceam, quod auctoris verba et loquendi ratio illorum interpretationem ferre non poſſunt. Illum vero Ariſtotelis locum non parum illuſtrabunt quae ſcribit Seneca Naturalium libro III. cap. XXIIII. de aqua per fiſtulas calefieri ſolita in draconibus et miliariis.

καὶ βάψας ἀρύταιναν] Etiam ἀρύταιναν Iulius Pollux [10, 17] in ſupellectile balnearia refert. demiratus ſum interpretes *guttum* vertiſſe. ſed ne alii quidem de hac voce (qua et Latini vſi ſunt, teſte Feſto et veteri Gloſſario et Iuriſconſultis,) ſatis luculenter. Sic autem habe. Ἀρύταινα dicitur Graecis omne inſtrumentum cuius eſt vel in balneis, vel in culina, vel in menſa, vſus ad hauriendum aliquid ex aliquo vaſe. eſt enim ἀπὸ τοῦ ἀρύειν. vnde etiam ἀρυστὴρ et ἀρυστιχὶς et ἀρύστιχος, tam

 ſignifi-

ſignificatione quam origine cognatae voces. Verum quia multiplex eſt inſtrumenti huius vſus, Graeci (vt eſt admirabilis in ea lingua verborum copia) diuerſas quaſi ſpecies eius diuerſis nominibus inſigniuerunt. Nam illud, exempli cauſſa, quo puls hauriebatur, ἐτνήρυσις proprie vocatum: quo iuſculum, ζωμήρυσις· quo vinum e cratere, οἰνήρυσις. Erant autem et ἐτνήρυσις, et ζωμήρυσις, et οἰνήρυσις, excauata inſtrumenta cum manubrio. Sic Graeci. Latini vero *trullae* appellatione omnia haec, vt opinio noſtra eſt, ſunt complexi. Gloſſarium, Ζωμάρυςρον, *Trulla*. appellat ζωμάρυςρον quam veteres Graeci ζωμήρυσιν. Idem alibi, *Trulla lignea*, ζωμήρυσις. *Trullaria* ζωμάρυςρον. vbi ſuſpecta vox *trullaria*. Eſſe vero trullam etiam vas vinarium ſimile bacrioni (de quo Feſtus) conſtat. Horatius [2 Sat. 3, 143 ſ.] --- *Feſtis potare diebus Campana ſolitus trulla.* et Cicero in Verrem [4, 37]. Non deſunt quibus placeat hoc ſolum aut proprie trullam ſignificare: nos putamus arytaenam omnem, generali ſignificatione trullam fuiſſe appellatam: etſi non negamus, ſaepius tribui illi a ſcriptoribus τῆς οἰνηρύσεως ſignificationem. Quod igitur in Amphitruone Plauti ait ille, *Lances detergam omneis, omneiſque trullas hauriam,* ſic interpretamur, vt trullas omneis accipiamus ἀντὶ τȢ πᾶσαν ἀρύταιναν, ſiue trullarum omne genus: neque ad οἰνήρυσιν tantum referimus, ſed etiam ad reliquas trullas: puta, ἐτνηρύσεις, ζωμηρύσεις, et alias, ſi quae erant aliae. Notabis βάψαι ἀρύταιναν, pro βάψας ἀρύειν *immerſa arytaena haurire.* Lycophron Alexandra de expeditione Tyrrheni in Italia: Ἐπεὶ Πελασγȣ̀ς εἶδε Ῥυνδακοῦ ποτῶν Κρωσσοῖσιν ὀθνείοισι βάψαντας γάνος. id eſt, *Poſtquam vidit Menelaum aquarum Rhyndaci laticem ſitulis peregrinis haurientem.* neque enim βάπτειν *tingere* ibi ſignificat, vt vir doctiſſ. vertit: ſed id quod diximus.

οὐδεμία σοι χάρις] Haec eſt merces quam iſte impudens balneatori pendit diſcedens. More Romano quadran-

quadrantem ille debuit. nam quadrante pauperiores lavabant. Horatius [1 Sat. 3, 137] --- *dum tu quadrante lauatum Rex ibis.* Iuuenalis [Sat. 6, 448], *Caedere Syluano porcum, quadrante lauari.* Et Seneca epiſtola LXXXVII. balneum vocat *rem quadrantariam.* At pueri balneaticum non dabant, ait Probus in illud Iuuenalis [Sat. 2, 152] *Nec pueri credunt, niſi qui nondum aere lauantur.*

AD CAPVT X

ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ἡ δὲ μικρολογία ἐςὶ φειδωλία τȣ̃ διαφόρȣ ὑπὲρ τὸν καιρὸν] Virtuti illi quae ἐλευθερία ſiue ἐλευθεριότης Graece dicitur, et circa opes verſatur, ac rectum honeſtumque illarum vſum docet, opponitur ἡ ἀνελευθερία, ſiue ἀνελευθεριότης· vitium multiplex et in varias ſpecies diffuſum, ſicut docet Ariſtoteles cum alibi, tum IIII. Nicomacheorum maxime. Theophraſtus tamen vſum loquendi ſecutus nonnihil a praeceptore diſcedit. non enim facit ἀνελευθερίαν genus μικρολογίας, vt Ariſtoteles: ſed eam vocem anguſtius accipit pro tenacitatis quadam ſpecie de qua habetur infra caput vnum. At qui deſcribuntur hic a Theophraſto, ii maxime ſunt quos philoſophus ἀνελευθέρȣς τῇ δόσει ἐλλείποντας nominat. Sunt autem huiuſmodi homines ita comparati, vt ab alieno quidem manus abſtineant, et proinde longe ſint meliores iis qui ἀνελεύθεροι, τῇ λήψει ὑπερβάλλοντες, Ariſtoteli appellantur (qualis erat ὁ ἀναίσχυντος, et multo magis ὁ ἀπονενοημένος, quos ſupra deſcripſit auctor) aegerrime vero laturi ſint quicquam omnino ſui ad alios peruenire: neque erga alios tantum, ſed etiam erga ſeipſos ita ſunt parci et reſtricti; metu videlicet minuendarum opum. Horum hominum ſordes Graeci

Graeci plurimis nominibus, ſicut innuit Ariſtoteles, notarunt. longe enim lateque ſuperant Graeci hac in re Latinos, qui vix habent proprium nomen quo iſtud vitium appellent. Seneca De beneficiis libro II. [c. 34] *Parſimonia*, inquit, *eſt ſcientia vitandi ſumtus ſuperuacuos: aut ars re familiari moderate vtendi: parciſſimum tamen hominem vocamus puſilli animi et contracti: cum infinitum interſit inter modum et anguſtias. Haec alia ſunt natura: ſed effecit inopia ſermonis, vt et hunc et illum parcum vocemus.* Voluit Seneca Graecam vocem μικρολόγος exprimere, cum dixit *hominem puſilli animi et contracti.* eleganter: ſed tamen ita poſſum etiam eum appellare, qui μικροπρεπὴς illis dicitur. At homo parcus apud Graecos praeſertim comicos non μικρολόγος ſolum dicitur, ſed etiam γλίσχρος, κίμβιξ, κυμινοκίμβιξ, κυμινοπρίστης, ſiue, ὁ περὶ ἅλα καὶ κύμινον· item καρδαμογλύφος, κραδοφάγος, θρὶψ, τάγιλος, ἰξὸς, κυκλογάλος, γλοιὸς, θυμβρεπίδειπνος, σκιφὸς et κνιπὸς, τρυγόβιος, τρυσίβιος, ῥυποκαύδαλος, vel, vt alibi legitur, ῥυποκόνδυλος· nec non λιμὸς, λιμοκίμβιξ, συκοτραγίδης, συκοπρίστης, μυκόνιος, et μυσάλμης. ſunt et aliae apud veteres grammaticos eorundem hominum appellationes, quae mihi nunc in mentem non veniunt. Caeterum vocem μικρολογία Ariſtoteles ad diſputationes philoſophorum aliquando transfert, et pro ἀκριβολογία, vel λεπτολογία (*minutiloquium* poſſis vertere ex Tertulliano) vſurpat: vt in pulcherrimo loco qui ſub finem primi Metaphyſicorum habetur. Iuuenalis μικρολογίαν dixit *minimas ſordes* ſatyra XIIII. [v. 124] *Sunt quaedam vitiorum elementa: his protinus illos imbuit, et cogit minimas ediſcere ſordes.* Apuleius *ſordem infimam* pro eodem. Cicero τὸν μικρολόγον *parcum et reſtrictum* ſolet appellare: ſicut et apud quoſdam Graecos σφιγγία hac notione poſitum inuenias: Suetonius in Nerone [c. 30], *ſordidum et deparcum:* Plautus in Perſa [2, 3. 14], *triparcum:* in Aulularia [2, 4 35], *parce parcum.*

parcum. quo loco extat elegantiſſimus amoeniſſimusque et γραφικώτατος character hominis tenacis et σμικρολόγου.

τȣ̃ διαφόρου] Significat τὸ διάφορον ſumtum et impenſam: atque adeo pecuniam. ſic apud Ariſtotelem, non ſolum in definitione κιμβείας· ſed etiam alibi ſaepe. eſtque iſtud vocabulum hoc ſenſu Polybio, Dionyſio, Halicarnaſſeo et aliis quibuſdam familiare. Sic accipiendum illud Eccleſiaſtici capite VII. commate XX. Μὴ ἀλλάξῃς φίλον διαφόρου κατὰ μηδὲ ἕν. μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ ὀφείρ. hoc eſt, *Ne commutes amicum vlla re ſiue pecunia.* ὁ νȣ̃ς· Caue quicquam tanti aeſtimes, vt id amici iactura velis redimere. Ita exponendum eſſe hunc locum clarum eſt: et euincit altera pars iſtius commatis: quae eodem cum praecedenti pertinet: quod fere perpetuum eſt, in hoc et Solomonis prouerbiorum libro. Quare errant grauiter, qui aliter aut interpretantur aut legunt. Legunt enim doctiſſimi viri ἀδιαφόρȣ· quos etiam vetus interpres refellit. In eodem ſcriptore ſic legitur capite XXVII. [v. 1] χάριν ἀδιαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον· καὶ ὁ ζητῶν πληθῦναι ἀποστρέψει ὀφθαλμὸν αὐτȣ̃. Nos hic quoque eandem vocem cenſemus reſtituendam: et legimus, χάριν διαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον· perſpicuo et optimo ſenſu: et confirmat hanc noſtram emendationem poſterior pars commatis. vt ne dicam veteres ſic legiſſe: qui tamen *inopiam* minus recte verterunt. at in omnibus quas vidi editionibus eſt ἀδιαφόρου. In libris Maccabaeorum extat locis aliquammultis vox διάφορα numero multitudinis, prorſus pro χρήματα. quod interpretes cum non obſeruaſſent, mire ſe torſerunt, et locos cenſuerunt emendandos, qui optime habebant. Exemplum vnum aut alterum proferemus, libro ſecundo, capite primo, καὶ οἷς ἐχαρίζετο ὁ βασιλεὺς, πολλὰ διάφορα ἐλάμβανε καὶ μετεδίδου. hoc eſt, πολλὰ χρήματα. capite tertio, ὥστε τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων ἀναρίθμητον

εἶναι

εἶναι. τῶν διαφ. dixit, pro τῶν χρημάτων. neque recte haec mutant quidam, magni meo iudicio viri: hoc vno minores, quod ſe maximos credunt, et omnia ſibi φιλοκαινοτάτοις οὖσιν licere in literis volunt.

οἷος ἐν τῷ μηνὶ ἡμιωβόλιον ἀπαιτεῖν ἐπὶ τὴν οἰκίαν] Fortaſſe ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ. Eſt autem horum verborum, quae eſſe integra praeſtare nolim, obſcurus et in abdito latens ſenſus. An igitur ita exponendum? Solet cum locatae a ſe domus penſionem, (ἐνοίκιον Graeci vocant) ab inquilino exigit, ita rigidus eſſe et acerbus exactor, vt ſi de integra ſumma abſit vel ſemiobolus, condonare id nolit, aut in proximum menſem differre eius ſolutionem. An referendum potius ad conuiuia veterum? Solebant illi collatis ſymbolis, coire apud aliquem amicorum, et in eius aedibus conuiuium agitare. Videtur ergo ſordidus iſte petere, vt aliquid ſibi pro aedibus quas amicis commodat, ſoluatur. Sed cur diſſimulem parum mihi de iſto loco liquere? quem quidem, quoties lego, toties ad incitas redactum me ſentio. Doctiores hoc vulnus ſanent: ego herbam lubens merito dabo. In membranis quae ſeruantur in Palatina Bibliotheca, illuſtriſſimi principis, ſcriptum eſt, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν. optime iudicio meo. Nam vox ἐλθὼν totius ſententiae, niſi fallor, cardo eſt. Vult enim hominis μικρολόγου notam eſſe, quod de menſtrua penſione reſiduum obolum qui ſibi debeatur, tanti faciat, vt eius exigendi gratia ad debitoris ſui domum ipſe veniat. Poſſumus de vſura hoc interpretari quae ex debita ſorte proficiſcatur. nam certum eſt, foenus menſtruum pendi ſolitum. Sed non ipſi creditores exigebant: verum ſeruos flagitatores mittebant, quos propterea μηνιαίους ἀπαιτητὰς vocat B. Baſilius. quidam Graeciae populus hos vocauit olim ἐμποριδονήτας. nam Heſychius ita ſcribit, ἐμποριδονήτας, ἐνοικίου πρακτῆρας. Poſſumus et de mercede conductae domus accipere. nam et hoc certum, τὰ ἐνοίκια menſtrua die pendi ſolita: cuius rei

teſtes

teſtes ſunt, vt alios taceam, epigrammatarii poëtae Graecorum. Memini tamen legere in Graecorum commentariis, ſolitos Athenienſes τὲς μιϑὲς καὶ τὰ ἐνοίκια κατὰ πρυτανείας, ἐ κατὰ μῆνα, τελεῖν.

ἀριϑμεῖν πόσας κύλικας ἕκαςος πέποκε] Martialis lib. VIIII. in Charidemum [epigr. 40] *Et numeras noſtros adſtricta fronte trientes, tanquam de cella ſit cadus iſte tua.* Fuit olim apud Athenienſes in epulis publicis ei rei quidam praefectus, vt quoties quiſque, et quomodo biberet, obſeruaret: eumque magiſtratum *ῥινόπτην* vocabant, vel *ὀφϑαλμόν.* Athenaeus libro decimo [c. 6 et 7].

καὶ ἀπάρχεσϑαι ἐλάχιςον τῇ Ἀρτ.] Mos antiquiſſimus, deos placare primitiis victus. Varro Manio, *Quocirca oportet bonum ciuem legibus parere, et deos colere, in patellam dare μικρὸν κρέας.* Nota res eruditis.

ὅσα τις μικροῦ πριάμενος λογίζεται] λογίζεσϑαι non eſt hic *putare:* ſed *imputare alicui*, et *expenſum ferre.* Loquitur enim Theophraſtus de mandatario, vel negotiorum geſtore, qui amici vel mandatoris nomine aliquid emerit. ita denique accipiendum, vt cum ait Ariſtoteles in ſecundo Oeconomicorum, de Cleomene Alexandrino loquens, *ἀποςείλας δέ τινα ἐπὶ ἀγόρασμά τι; αἰσϑόμενος, ὅτι εὐώνων τετύχηκε, αὐτῷ δὲ μέλλει ἐκτετιμημένα λογίζεσϑαι.* Diuus Paulus etiam ἐλλογεῖν hoc ſenſu ſolet vſurpare. Appianus *καταλογίζειν.*

2 *καὶ οἰκέτου χύτραν ἢ λοπάδα κατάξαντος*] Belle haec conueniunt Athenienſibus: quos in rebus ita minutis et parui pretii mire fuiſſe attentos et ſollicitos ne quid ſibi ſeruorum fraude periret, Ariſtophanis fabulae teſtantur. Nam in Ranis [4, 1. 82 ſſ.] ait poëta, plerosque Athenienſium, ſtatim vbi domum fuerint ingreſſi, nihil antiquius habere, quam vt ſeruos ſuos magno cum clamore appellent, et ab ipſis ſciſcitentur, quid olla factum eſſet, quid capite maenadis, quae forte fuerat e menſa ſublata: quid paropſide anno ſuperiore empta: quid

quid pridiano allio; quis denique de oleis deguſtarit. Verba poëtae, --- νῦν γοῦν Ἀθηναίων ἅπας τις εἰσιὼν κέκραγε πρὸς τοὺς οἰκέτας, ζητεῖ τε, ποῦ ᾽στιν ἡ χύτρα; Τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκε τῆς μαινίδος; τὸ τρύβλιον τὸ περύσινον τέθνηκέ μοι; ποῦ τὸ σκόροδον τὸ χθεσινόν; τίς τῆς ἐλάας παρέτραγε; Scholiaſtes et Suidas aiunt eſſe haec μικροπρεπείας δείγματα, *indicia anguſti animi.* μικροπρέπειαν accipiunt ἀντὶ μικρολογίας. Sic et alii ſcriptores. Hierocles [ad aur. carm. Pythag. 35 p. 148 Cantabr.], Φειδὼ χρημάτων ἄκαιρος εἰς μικροπρέπειαν διαβάλλεται. ex quarto Nichomacheorum diſcas quid ſit μικροπρέπεια.

ἀποβαλούσης τρίχαλκον] Vide Iulium Pollucem.

καὶ τὰς κιβωτοὺς] Capſae erant ad condendas veſtes. Clemens Alexandrinus Paedag. lib. III. [c. 7] ποῦ δαὶ τῶν ἐσθήτων τὰς κιβωτούς; erant autem κιβωτοὶ ligneae, κίσαι e vimine. Ab illis arcis dictus vicus Athenarum, vicus κιβωτοποιῶν, cuius meminit Plutarchus [in libello de genio Socr. c. 15].

καὶ οὐκ ἂν ἐάσαι] Contrarium eſt quod de viro magno Pericle teſtantur hiſtoriae: eum quippe legimus, vt populum ſibi conciliaret, ſuorum agrorum macerias ſuſtuliſſe: quo poſſent omnes quibuſcunque eſſet libitum, fructus ex arboribus decerpere. quod et alios factitaſſe, qui liberales et eſſe et haberi volebant, eadem hiſtoria teſtis. vide Plutarchum in Pericle et Cimone.

καὶ τοὺς ὅρους δὲ ἐπισκοπεῖσθαι] Olim ſoliti veteres, ſeruos ſibi parare, et in villis habere, quorum munus erat cuſtodia finium. De Graecis conſtat vel ex idyllio Theocriti, quo Augiae κλῆρος deſcribitur. Latini hos ſeruos *ſaltuarios* appellabant. Gloſſarium vetus, *Saltarius* ὀρεοφύλαξ. in mendo et Graeca vox et Latina cubat. lege, *Saltuarius*, ὀροφύλαξ. Vlpianus lege XII. Dig. De inſtructo vel inſtrumento legato. *Saltuarium autem Labeo quidem putat eum demum contineri, qui fructuum ſeruandorum gratia paratus ſit: eum non, qui finium*

finium cuſtodiendorum cauſa. Saltuariorum, vt vides, duo genera: alii fines cuſtodiebant: de quibus ſenſit Gloſſarii auctor ſuperiore loco. alii, fructus. de his accipio quod in altero Gloſſario ſcribitur κτηματοφύλαξ, *Saltuarius.* Porro termini moti, ſiue, vt erat in lege Pompilii, exarati (quod Graecis eſt, τὰ ὁροθέσια ὀρογλυφεῖν) quam graue crimen fuerit, et diuina teſtantur iura et humana: quam frequens, vel hic locus ſit indicio.

3 ὑπερημερίαν πρᾶξαι] Oratores Graeci hoc ſolent dicere τὸν ὑπερήμερον εἰσπράττειν. et erat Athenis grauiſſima eorum poena qui iudicatum non ſoluiſſent. ſcholiaſtes Ariſtophanis in Nebulas ait, in quadruplum ſolitos condemnari: aut ſi non haberent in aere, luiſſe in corpore, et a creditoribus ſuis in neruo et compedibus habitos. Hos Graeci ἐγκαλοσκελεῖς, Latini *nexos*, vocabant.

καὶ τόκον τόκου] Satius erat hanc notam referre inter ἀπονοίας notas. grauius enim iſtud, quam vt μικρολόγος cenſeri debeat qui id faciat. Impp. Diocletianus et Maximianus lege xx. Cod. Ex quibus cauſis infamia irrogatur: *Improbum foenus exercentibus et vſuras vſurarum illicite exigentibus infamiae macula irroganda eſt.* Lucullus, vt refert Plutarchus, inter alias leges quibus improbitatem foeneratorum per Aſiam graſſantium coërcuit, hanc quoque tulit, vt qui vſuras cum ſorte coniunxiſſet, et ſortes et vſuras amitteret. Fere tamen hoc iure veteres. vſos legimus, vt vſura quae exacto anno non ſolueretur, ſorti accederet, et deinceps foenus pareret. anatociſmum Graeci Latinique nuncupant.

μικρὰ τὰ κρέα κόψας παραθεῖναι] Plinius Epiſtolarum libro ſecundo, de ſordido conuiuatore loquens, *Vilia*, inquit, *et minuta ponebat conuiuis.*

ὀψωνῶν, μηδὲν πριάμενος εἰσελθεῖν] Cenſen' de alio Theophraſtum loqui, quam de Euclione Plauti [Aul. 2, 8. 3 ſſ.]? quem locum vt hic non aſcribam nihil ſuaue meritum eſt. *Venio*, ait ille, *ad macellum: rogito piſces.*

 indi-

indicant caros: agninam caram, caram bubulam, vitulinam, cetum, porcinam, cara omnia: Atque eo fuerunt cariora, aes non erat: Abeo illinc iratus, quoniam nihil eſt qui emam: Deinde egomet mecum cogitare inter vias occepi; feſto die ſi quid prodegeris, profeſto egere liceat, niſi peperceris.

μήτε ἅλας χρωννύειν] Nimirum aceto. Sal et acetum olim, pauperiorum cibus, vt norunt iam et lippi et tonſores. Alexis [apud Athen. 4, 21] χρωματίζειν ſic accepit. Τὸ θρύμμ᾽ ἐπὶ πολῆς εὐρύθμως διειμένον ὄξει σιραίῳ χρωματίσας. Latini, *intingere.* Cato, *Braſſicam crudam ſi edas, in acetum intingito.* Perſius [Sat. 6, 20] *Tingit olus:* et paſſim Cornelius Celſus. Recte igitur χρωννύειν conuenit, ſi ad ἅλας tantum referas: ſi ad ea quae ſequuntur, non item. Nam quis tam amens, qui ellychnium ſaltem intingi et madefieri nolit? cymino quoque aut origano parum conuenire videtur, quorum vſus eſt in condimentis, vt docet Athenaeus [2, 26]: nec multo melius ſequentibus vocibus, οὐλὰς, στέμματα et θυλήματα. Quare puto ſubeſſe hic mendam, deſiderarique verba aliquot. Lego, μήτε ἅλας χρωννύειν, ... μήτε ἐλλύχνιον. in lucana deſideratur tale quid, μήτε χρᾶν τινι, vel χορηγεῖν. fortaſſe tamen nihil deeſt: ſed illud χρωννύειν, ex deprauatione verae lectionis eſt natum. Ita igitur legi poteſt, μήτε ἅλας χρᾶν τινι, μήτε ἐλλύχν. Hoc poſterius, vt probabilius, ſumus amplexi.

μήτε ἐλλύχνιον] Etiam ellychnia ad curam hominum μικρολόγων pertinebant. Itaque in Nebulis Ariſtophanis lamentatur auarus ille Strepſiades, et puerum tantumnon verberat, quod ellychnia lucernae adhibuiſſet craſſa nimis. Alius in Veſpis filium obiurgat, quod ſtuppas non acu vel feſtuca, ſed digito produxiſſet: καὶ ταῦτα, inquit, τοῦ 'λαίου σπανίζοντος. Iuuenalis, *cuius diſpenſo et tempero filum.*

μήτε

μήτε θυηλήματα] Scribendum θυλήματα. Sunt quae alio nomine ψαιςὰ dicuntur, hoc eſt, fruges ἐψαισμέναι, ſiue fractae ſaxo, vel molitae. Latinis *molae*, vel *liba*. vide Grammaticos. His ſolis antiquiſſimi homines deos ſibi conciliabant, vt ait Ouidius in Faſtis. quare cum poſterior aetas alia ſumtuoſiora ſacrificia vſurpare coepiſſet, is honos antiquitati habitus, vt non ſolum adolendas victimarum partes farre conſpergerent, (de quo ritu poëtae interpretes, Ouidius xv. Metamorph. et Dionyſius Halicar. libro vii. aliique) ſed etiam poſt omnia, extremo loco tandem θυλήματα tanquam offerumentum deo gratiſſimum offerrent. Notat hunc ritum Porphyrius, Περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων, libro ſecundo [§ 6], τȣ̃ δ' ἀληλεσμένου βίȣ παρὰ τὸ πρόσθεν μακαρισθέντος ἀπήρξαντο τῆς ψαυσθείσης τροφῆς πρῶτον εἰς πῦρ τοῖς θεοῖς. ὅθεν ἔτι καὶ νῦν πρὸς τῷ τέλει τῶν θυηλῶν, τοῖς ψαισθεῖσι θυλήμασι χρώμεθα. Atque hoc proprie ἐπιθύειν poſterior aetas dixit, vt docet idem auctor [lib. 2 § 59], quia poſt alia ſacrificia fiebat. Sed et θυλεῖσθαι verbum eſt, quod ſignificat θυλήματα offerre. Porphyrius eodem libro [§ 17] de pauperis Docimi oblatione loquens, ἐκ τῆς περικειμένης πήρας τῶν ἀλφίτων ὀλίγας δράκας ἐθυλήσατο. Conſtat autem ex hiſtoria, pauperiorum ſacrificia non alia fere quam iſta fuiſſe. Theophraſtus apud Stobaeum, Τὸν δὲ μὴ οἰκοῦντα ἐν ἄςει, θύειν τὸν ὅρκον ἐπὶ τȣ̃ Διὸς τοῦ ἀγοραίου· τὴν δὲ θυσίαν τῶν ἐλαττόνων εἶναι θυλήμασι, Diuites vero cum alia ſacrificabant, tum etiam loco θυλημάτων thura, et alia id genus libamina in buſtum arae iaciebant. in quo illud legimus obſeruatum, vt ſummis digitis vel thura, vel fruges, offerrent. Porphyrius, ἔφησεν, ἡ Πυθία τὸν Ἑρμιονέα κεχαρῆσθαι, θύσαντα τῶν ψαιςῶν ἐκ τȣ̃ πηριδίου τοῖς τρισὶ δακτύλοις. Hieronymus, epiſtola prima, *Non eſt tantum in eo ſeruitus, ſi quis duobus digitulis thura in buſtum arae iaciat, aut hauſtum paterae poculo fundat merum.* pro-

pterea dicebat Lactantius de religione paganorum, *nihil in ea ſe videre aliud quam ritum ad ſolos digitos pertinentem.* et Seneca pater negat, eum cui praeciſae ſint manus, poſſe adorare: non ſolum ritum hunc reſpiciens, ſed alios qui fuere a veteribus in re diuina facienda obſeruati: de quibus fortaſſe alias. Atquae haec quia non ita vulgo nota videbantur, placuit paullo fuſius exponere.

ὅτι τὰ μικρὰ ταῦτα, πολλά ἐςι τȣ̃ ἐνιαυτȣ̃] Praeclare philoſophus in quinto De republica [c. 8], ſi quis ſaluam velit Rempublicam, monet cauendum, ne quicquam omnino contra leges fiat: et addit, ſumma in primis cautione opus eſſe, in eo quod paruum videtur: nam id ni fiat, paullatim et latenter irrepere rerum omnium deprauationem: vt neceſſe ſit illam funditus tandem perire rempublicam. Sic peſſundari domos locupletes paruis, ſed frequentibus ſumptibus. hoc enim decipi plerorumque mentem, dum ſibi perſuadent, nihil aut perpuſillum eos ſumptus eſſe nocituros, quorum ſit vnuſquiſque paruus: contrarium tamen euenire: minutas enim iſtas impenſas magnum damnum tandem afferre, imo labem ac perniciem totius rei familiaris. *παραλογίζεται δὲ*, inquit Ariſtoteles, *ἡ διάνοια ὑπ᾽ ἀυτῶν, ὥσπερ ὁ σοφιςικὸς λόγος, Εἰ ἕκαςον μικρὸν, καὶ πάντα· τȣ̃το δ᾽ ἔςι μὲν ὡς οὔ. τὸ γὰρ ὅλον, καὶ τὰ πάντα, οὐ μικρὸν, σύγκειται δ᾽ ἐκ μικρῶν.* Par prudentia magni viri Demoſthenis, cuius haec ex quarta Philippica, pulcherrime ſuperiori Ariſtotelis loco concinunt. *Ἡ καθ᾽ ἡμέραν ῥαςώνη καὶ ῥαθυμία, ὥσπερ τοῖς ἰδίοις βίοις, οὕτω κἀν ταῖς πόλεσιν, ȣ̓κ ἀφ᾽ ἑκάςου τῶν ἀμελουμένων ποιεῖ τὴν αἴσθησιν εὐθέως, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ κεφαλαίῳ τῶν πραγμάτων ἀπαντᾷ.* *Quemadmodum*, inquit, *in priuata vita, ſic etiam in Republica, deſidia et ſocordia quotidiana, non in ſingulis ſtatim, vt quidque eſt neglectum, animaduertitur: ſed in ſumma rerum tandem apparet.* Sed et grauiſſimus auctor Plutarchus in vita Caeſa-

Caeſaris monet, nullum vllius rei initium eſſe paruum exiſtimandum, quod magnum ſtatim ſit reddituta aſſiduitas, licentiam et impunitatem ex ſui contemtu nacta. Graece melius, ὡς ὀυδεμίαν ἀρχὴν πράγματος ἡγητέον μικρὰν, ἣν ταχὺ ποιεῖ μεγάλην, τὸ ἐνδελεχὲς, ἐκ τοῦ καταφρονηθῆναι τὸ μὴ κωλυθῆναι λαβοῦσαν. Sic ille locus Plutarchi legi et exponi debet. Hoc eſt quod Ariſtoteles tot locis appellat, τὸ παρὰ μικρόν. Vide ſi lubet quae ſcripſimus ad illa Satirici, verba e ſatira quinta: *Cras hoc fiet, idem cras fiet.*

4 ἐλάττω τῶν μικρῶν τὰ ἱμάτια φορεῖν] Fortaſſe τῶν μηρῶν *breuiores quam vt femora penitus tegant.* Sed et μικρῶν ferri poteſt. Sic dixit Sappho, ἀνδρὸς μεγάλου πολὺ μείζων. Sic Syneſius, τῶν ὀλίγων ἐλάττονες. Sic Pauſanias, ἀνδρὸς οὐ μείζων μεγάλου. Sic Appianus, οἱ τὰ μεγέθη μείζους τῶν μεγίστων ὑπάρχοντες. Poteſt et μετρίων legi. Sic dixit Herodotus libro II. ἄνδρες μικρὸν μετρίων ἐλάσσονες ἀνδρῶν. Quemadmodum autem veſtis breuitas eſt ſordium argumentum, ſic veſtis ad talos demiſſa, vitae delicatae et diſſolutae, vt apud Platonem in Alcibiade priore ἕλξις ἱματίων indicium ἁβρότητος. inde illa Plutarchi in Alcibiade, ὑβρίσματά τε καὶ θηλύτητας ἐσθήτων ἁλουργῶν ἑλκομένων δι' ἀγορᾶς. Horatius [epod. 4], *Cum bis ter vlnarum toga.* Apud Dionem Calenus obiicit Ciceroni, quod μέχρι σφυρῶν τὴν ἐσθῆτα σύρει· et Cicero ipſe de Oppianico [pro Cluent. 40], *Facite,* inquit, *vt non ſolum mores eius, et arrogantiam, ſed etiam vultum atque amictum, atque illam vſque ad talos demiſſam purpuram recordemini.* Seneca pater libro II. [controu. 14] *Omnia a te vitia: quod vnguento coma madet, tuum eſt: quod laxior vſque in pedes tunica demittitur, tuum eſt.* Propterea breues veſtes homines graues et δραστήριοι geſtabant. Horatius [1 ep. 19, 13] *Exiguaeque togae ſimulet teſquore Catonem.* et de Hercule ait Theocritus: Εἵματα δ' οὐκ ἀσκητὰ μέσας ὑπερέννυτο κνήμας.

καὶ ἐν χρῷ κειρομένους] Ariſtophanes Nebulis [3, 1. 22] --- *ὧν ὑπὸ τῆς Φειδωλίας ἀπεκείρατ' ὀυδεὶς πώποτε.* Ait poëta, homines tenaces prae ſordibus nunquam caput totondiſſe. Videntur eſſe contraria, ſtrictim ad cutem vſque tonderi, et nunquam tonderi: ſunt tamen eiuſdem hominis, et, vt loquitur Ariſtoteles [Top. 2, 3], *τοῦ ἀυτοῦ ἤθους.* Nam qui ad viuum tonderi vult, id ſpectat, vt raro tonſoris opera indigeat. vitat, inquam, ſumptus, non minus quam ille alter. Ex his intelligi poteſt, quae ratio ſit cur apud Ariſtophanem philoſophi modo tanquam *κομῶντες* irrideantur: modo vt *ἐν χρῷ κεκαρμένοι.* vtrumque enim extremae parſimoniae eſt, a quibus ſordibus vt ſe oſtenderent eſſe alienos, homines venuſti et elegantes, ſolebant, quod Theophraſtus capite quinto dicebat, *πλειςάκις ἀποκείρεσθαι.*

τὸ μέσον τῆς ἡμέρας υπολυομένους] Non ſemper veteres Graeci calceati erant, vt hodie nos ſumus. multus enim fuit *τῆς ἀνυποδησίας* vſus. Spartanos quidem etiam lex Lycurgi coëgit eſſe diſcalceatos: vt refert Xenophon in eorum politia. Athenienſes quoque paullo qui eſſent in ratione vitae aſtrictiores aut ſeueriores, non niſi neceſſario tempore, ad vitandum ſcilicet frigus, aut itinerum aſperitates, calceis vtebantur. vide Plutarchum in Phocione. et ait idem auctor in vita Lycurgi oratoris, eum *ταῖς ἀναγκαίαις* tantum *ἡμέραις* calceos induiſſe. Oppianus etiam in venatoris inſtitutione, iubet eum nudis pedibus ad venationem ire [Κυνηγ. 1, 102 ſ.] --- *γυμνοῖσι δὲ ποσσὶν ὁδεύειν Κείνοις τοῖσιν ἴχνη μέλεται δυσδερκέα θηρῶν.* Clemens Alexandrinus Paedagog. III. cap. II. *ἀνδρὶ δὲ εὖ μάλα ἁρμόδιον, ἀνυποδησία· πλὴν εἰ μὴ ϛρατεύοιτο· καὶ γὰρ πως ἐγγὺς τὸ ὑποδεδέσθαι τῷ δεδέσθαι.* id eſt, *ſine calceis eſſe, viro admodum conuenit qui quidem non militauerit. parum enim a vincto differt cui pedes in calceis vincti.* Nota eſt et Romani Catonis *ἀνυποδησία.* item Neronis. vide Suetonium capite quinquageſimo primo. Martialis

vero

vero libro XII. [epigr. 89] Cottam quendam ridet quod excalceatus iret ad coenam. Seneca quoque epiſtola LXXXVIII. erubuiſſe ſe ait mulionem ſuum excalceatum non propter aeſtatem. Quod ait τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, Atticum eſt, vt admonent veteres magiſtri, pro, κατὰ τὴν μεσημβρίαν· vel, vt loquitur Diogenes Cynicus, ὑπὸ μέσην ἡμέραν. errant enim qui aliter accipiunt. Theocritus dicere ſolet τὸ μεσαμέριον, vel τὸ μεσαμβρινόν· et Lucianus De gymnaſiis.

τὸ ἱμάτιον αὐτοῖς ἕξει πολλὴν γῆν] Nempe κονίαν, vel potius κιμωλίαν. Hoc Liuius [4, 25] dixit, cretam, ſiue album, in veſtimentum addere: Theophraſtus in libro De lapidibus, γῆν ἐμπάττειν εἰς τὰ ἱμάτια. Erat olim duplex cretae vſus in officina fullonum: alia ſordes eluebantur: alia candorem nitoremque veſti parabant. Plinius, libro XXXV. cap. decimoſeptimo.

AD CAPVT XI

ΠΕΡΙ ΒΔΕΛΥΡΙΑΣ

Οὐ χαλεπὸν δέ ἐστι τὴν βδελυρίαν διορίσασθαι] Negat Theophraſtus difficile eſſe definire τὴν βδελυρίαν. nec ſane multum difficile eſt, quid ille velit intelligere. Illud, puto, difficilius ſit, vocem Latinam reperire quae Graecae reſpondeat. Non enim ſatis mihi facit vox *obſcoenitas:* quoniam animaduertimus, iocos ludoſque qui hic recenſentur, non omnes eſſe obſcoenos, neque ea turpitudine infectos, quae caſtas pudicaſque aures ſolet offendere: vt erant illa quae in Feſcenninis verſibus et Atellanis ſolebant vſurpari. Multa inquam hic continentur, inhoneſta illa quidem, ſed ſine obſcoenitate et αἰσχρολογία· turpia tamen nihilominus et μύσους ἄξια, quod proprie ſonat vox βδελυρός. Ac notat ſcholiaſtes Ariſtophanis βδελυροὺς Athenis fuiſſe vocitatos ho-

mines infames, vt ſunt lenones, et id genus: itemque τοὺς ἀνελευθέρους, hoc eſt, eos qui prae auaritia turpiſſimis ſordibus delectarentur: quod pulchre facit ad multa quae hic commemorantur. Nos duabus dictionibus vocem βδελυρία expreſſeramus, *obſcoenitas et impuritas:* ſed viſa eſt poſtmodum vox *impuritas* vel ſola non male auctoris mentem exprimere: vt quidem apud comicos frequenter ſolet vſurpari.

ἀνασυράμενος] Componens videlicet ſe, vel ſimulans ſe componere, ad κοιλιολυσίαν, vel ad meiendum. nam is olim χεζητιώντων (honos ſit auribus) et micturientium mos et geſtus. Dionyſius Halicarnaſſeus [Exc. de legat. c. 4], de Philonide Tarentino loquens, ἀνασυράμενος τὴν ἀναβολὴν, καὶ σχηματίσας ἑαυτὸν ὡς αἴσχιστον ὀφθῆναι, τὴν οὐ λέγεσθαι πρέπουσαν ἀκαθαρσίαν κατὰ τῆς ἱερᾶς ἐσθῆτος τοῦ πρεσβευτοῦ κατεσκέδασε. et in eadem hiſtoria alii. Galenus in exhortatione ad artes, οἱ ἀπὸ τῶν κρηνῶν ὑδρευόμενοι πρόσθεν, ἐπειδὰν μηκέτ' ἔχουσιν ὕδωρ, ἀνασυράμενοι προσουροῦσι. et eſt in vitiis τὸ ἀνασύρεσθαι, quod in ſequiore ſexu varicitus ſtare, vt apud Apuleium. At οἱ χεζητιῶντες incoxare ſe etiam dicuntur. vnde eſt coſſim χέζειν, quaſi coxim. Vide Nonium.

συρίττειν οὓς ἡδέως θεωροῦσιν οἱ λοιποὶ] Exemplo ſit Theophraſtus quidam in Ariſtophanis Veſpis: Οἱ δ' ἀνεκρότησαν, πλήν γε Θουφράστου μόνου. Οὗτος δὲ διεμύλλαινεν, ὡς δὴ δεξιός. nam διαμυλλαίνειν a rictu oris facta vox, idem eſt ac συρίττειν· quod ſignificat ſibilo ſiue paſtoritia fiſtula, vt loquitur Cicero [ad Att. 1 ep. 13] aliquem proſequi. dicitur et κλώζειν, pro eodem, vt in ea contra Midiam. vide Heſychium, Harpocrationem, et Euſtathium in ὀδυσσ. δ', [v. 436] Inde eſt, κλωσμοσυρίττειν vox elegantiſſima apud Philonem.

ἀνακύψας ἐρυγεῖν] Simile eſt quod notat Cicero in Antonio [2, 25]: *Cui ructare turpe eſſet, is veniens, fruſtis eſculentis, vinum redolentibus, gremium ſuum, et totum tribunal impleuit.*

2 καὶ καλέσαι] Plautus Menaechmis [2, 3. 22 ſ.] *Certo haec mulier aut inſana eſt, aut ebria Meſſenio, hominem quae ignotum compellet me tam familiariter.*

σπεύδοντα δὲ που] Malim ποῖ.

καὶ ὀψωνεῖν ἑαυτὸν] Scribe ἑαυτῷ. Vide ſupra.

καὶ παρακαλεῖν ἐπὶ ταῦτα] Ridiculi cauſſa, non ſerio. Atqui hoc inſulſe rudere eſt, non ſalſe ridendi occaſionem praebere.

3 καὶ διηγεῖσθαι προςὰς πρὸς κουρεῖον] In tonſtrinis iam olim male feriatorum hominum conciliabula celebrari ſolita. vnde eſt κουρεακὴ λαλιὰ dictum παροιμιακῶς a Polybio in tertia hiſtoria. Lyſias in ea contra Pancleonem, ἦλθον ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἑρμᾶς, ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσι. Idem alibi, ἕκαςος ὑμῶν εἴθιςαι προσφοιτᾶν, ὁ μὲν πρὸς μυροπώλιον· οἱ δὲ, πρὸς κουρεῖον. Damnat hunc morem ſanctiſſimus vir Clemens Alexandrinus, III. libro Paedago. [c. 10] Μὴ τοίνυν, ait, μηδὲ οἱ ἄνδρες ἐπὶ τῶν κουρείων καὶ καπηλείων διατρίβοντες ἀδολεσχούντων ςωμυλευόμενοι. Theophraſtus vero noſter, vt erat ingenio perurbano, tonſtrinas appellitabat abſtemia conuiuia, ſiue ἄοινα συμπόσια, διὰ τὴν λαλιὰν τῶν προσκαθιζόντων. teſtis Plutarchus [Sympoſ. 5, 5]. Adiicit auctor ἢ μυροπώλιον, quia vt tonſtrinae, ita et myropolia otioſis hominibus referta ſolebant eſſe. Sic Demoſthenes in Ariſtogitonem, οὐδὲ προσφοιτᾷ πρός τι τῶν ἐν τῇ πόλει κουρείων ἢ μυροπωλίων. et paſſim.

καὶ οἰνοπωλῶν, κεκραμένον τὸν οἶνον] Fraus pridem *Miſcere aquas vino:* apud Tertullianum ex propheta Iſaia. Hoc nomine male audiebant Athenae. Alexis comicus in Aſoto [apud Athen. 10, 8], facete qui id facerent excuſat: negans ſui compendii illos habere rationem: ſed ſanitatis ementium, vt ne poſſint mero potato morbi cauſſam contrahere. Locus ſuauiſſimus eſt; quem ideo placuit apponere, A. Κομψόν γε τοῦτ' ἔςιν παρ' ἡμῖν ὦ Σόλων Ἐν ταῖς Ἀθήναις, δεξιῶς θ' εὑρημένον.

μένον. Σ. Τὸ ποῖον; Α. ἐν τοῖς συμποσίοισιν ȣ̓ πίνετε ἄκρατον· ȣ̓ γὰρ ῥάδιον· πωλȣ̃σι γὰρ ἐν ταῖς ἁμάξαις εὐθέως κεκραμένον. οὐχ ἵνα τὶ κερδαίνωσι· τῶν δ᾽ ὠνȣμένων προνοȣ́μενοι, τȣ̃ τὰς κεφαλὰς ὑγιεῖς ἔχειν. Sed in venditione vini triplicem fere fraudem cauponum notant veteres: quod illud diluant, mangonizent, et falſa menſura vendant. Lucianus, οἱ φιλόσοφοι ἀποδίδονται τὰ μαθήματα ὥσπερ οἱ κάπηλοι κερασάμενοί γε οἱ πόλλοὶ, καὶ δολώσαντες καὶ κακομετρȣ̃ντες. A conſueta fraude aquam vino miſcentium, manauit, vox ὑδαρὴς, pro parum ſincero, et fraudulento. vt in Aeſchyli Agamemnone, ὑδαρεῖ σαίνειν φιλότητι.

καὶ ἐπὶ θέαν ἡνίκα] Corruptiſſimum locum minima mutatione, ſic emendandum cenſemus: καὶ ἐπὶ θέαν ἡνίκα ἂν δέῃ, πορεύεσθαι, ȣ̓κ ἐῶν τοὺς υἱ· ἡνίκα δὲ προῖκα ἀφιᾶσιν οἱ θ. Imperiti homines cum non poſſent legere illa ȣ̓κ ἐῶν, pepererunt nobis iſtud ἀπιὼν, quod huc nulla ratione quadrare poteſt. Iam ſupra diximus lucar Athenis pendi ſolitum ab iis qui locum in theatro habere vellent. cuius moris auctorem grammatici faciunt Periclem, quem aiunt primum feciſſe τοὺς τόπους ὠνητȣ́ς. Propterea viritim accipiebant de aerario certam pecuniam, vt haberent etiam pauperes vnde poſſent ſumptum illum facere, et locum ſibi ad ſpectandum emere, quod θέαν ἀγοράζειν vocabant. Inde tam multa apud oratores Atticos, Demoſthenem maxime, de pecunia theatro deſtinata. Hanc mercedem ei dabant qui hic vocatur θεατρώνης, apud Ariſtophanem θεατροπώλης. non ſunt enim, vt prima fronte poſſint videri, hae duae voces inter ſe relatae, ſed de eodem, etſi diuerſa ratione, dicuntur. Θεατρῶναι ſunt, redemtores theatrorum, qui facienda et extruenda ſubita theatra conducebant. conſtat enim veteres Athenienſes ſpectaſſe ἀπὸ τῶν ἰκρίων. Iidem mox in extructo theatro ſedes ſiue foros ſpectaturientibus vendebant. vnde dicti θεατροπῶλαι, οἱ θέαν ἀπομισθοῦντες, inquit Pollux [7, 33].

Demo-

Demoſthenes, eum a quo ſedes erat emenda, architectum appellat, in ea pro Corona, et eius interpres vetus perſaepe, propter eam quam expoſuimus rationem. Duobus autem obolis ſpectabant Athenienſes. Demoſthenes pro Corona, ἀλλ' ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἐθεώρȣν ἄν. vbi mire turbat Graecus interpres, non raro nimis quam impeditus dicam, an imperitus? Ariſtophanes Veſpis, Ἐγὼ δὲ τεθεώρηκα πώποτ' ȣ̉δαμȣ̃, Πρὶν ἐς Πάρον. καὶ ταῦτα δύ' ὀβολὼ φέρων. Scholiaſtes: Ἰκρίοις θεωρȣ̃ντες, τοὺς δύο ὀβολοὺς παρεῖχον. Reperio tamen vnam aliquando drachmam dari ſolitam. Heſychius Δραχμὴ χαλαζῶσα· ἐπὶ Διοφάντου τὸ θεωρητικὸν ἐγένετο δραχμή. vide primam Olynthiacam, et ibi Vlpianum. Porro videntur hi theatrorum redemptores ſub finem ſpectaculorum facile quemvis gratis ſoliti eſſe admittere. id enim Theophraſtus iſto loco manifeſto innuit.

τὸ μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐφόδιον] Qui publice legati aliquo proficiſcebantur, accipiebant ex aerario legativum. Marcellinus in Hermogenem, Νόμος τὸν πρεσβευτὴν λαβόντα παρὰ τȣ̃ ταμίȣ τὰ ἐφόδια ἄχρι τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν πρεσβείαν. Legatiui modus fuit, binae in ſingulos legationis dies drachmae. quod etſi paruum videatur ad noſtra tempora ſi referas: illis tamen temporibus magnum fuit. Indicio eſt Ariſtophanis iſte locus Acharnenſibus [1, 2. 23 ſſ.] Ἐπέμψαθ' ἡμᾶς ὡς βασιλέα τὸν μέγαν, Μισθὸν φέροντας δύο δραχμὰς τῆς ἡμέρας Ἐπ' Εὐθυμένȣς ἄρχοντος. Αἲ οἴμοι τῶν δραχμῶν. Romanorum veterum non diverſa fuit frugalitas, qui Tiberio Graccho rem agenti publicam extra vrbem, ſumptum diurnum aſſignarunt nouem obolorum. auctor Plutarchus. Hanc autem pecuniam, non tantum ἐφόδιον, vt hic et apud Demoſthenem, ſed etiam πορεῖον vocabant. Auctor Etymologici, Πορεῖον, τὸ διδόμενον τοῖς πρεσβευταῖς περὶ τȣ̃ πορευ-

πορευθῆναι εἰς πρεσβείαν ὥσπερ ἐφόδιον. Porro exemplum ſimilis βδελυρίας in Piſone exagitat M. Tullius.

4 τῷ ἀκολέθῳ ἐπιθεῖναι μ. φορτίον] Intelligit ſtragulam veſtem, et alia inſtrumenta viae, quae olim moris fuit iter facientibus ſecum deferre. cuius rei paſſim exempla ſunt in veterum monumentis. Has ſarcinas quae ςρωματόδεσμα Graecis vocantur, Senecae, *ſagma*, vnus aliquis validus ſeruus ἀναφόρῳ ſine aerumnulis religatas gerebat: vnus, inquam: plurium enim opera in eam rem vti mollis et delicati nimis habebatur. quare Aeſchines Demoſtheni vitio vertit, quod eum legatum ſequerentur duo ſerui cum duabus ſarcinis: συνηκολέθεν δὲ, inquit, ἀυτῷ ἄνθρωποι δύο ςρωματόδεσμα φέροντες. videbatur enim hominis eſſe nimis mollis et effoeminati, tot rebus ad corporis cultum pertinentibus ſeruos onerare. Atque hoc ipſum in Romanis notat Seneca primo Naturalium quaeſtionum. *Adeo*, ait, *omnia indiſcreta ſunt peruerſiſſimis artibus, vt quicquid mundus muliebris vocabatur, ſarcinae viriles ſint: minus dico; etiam militares.* et Suetonius aliquot locis. Hunc ſeruum vocat Theophraſtus ἀκόλεθον, et ita Xenophon in tertio Commentariorum extremo: et alii. et ſane ἀκόλεθος erat, quia onuſtus herum ſuum ſequebatur. Sciendum tamen, proprie ἀκολόυθες dici pueros, qui viros nobiles et honoratos, honoris cauſſa ſequebantur. Heſychius, Ἀκόλεθος, ὁ νεώτερος παῖς. θεράπων δὲ, ὁ περὶ τὸ σῶμα. Atque huiuſmodi elegantes pueros plures habere Athenis inuidioſum fuit: ac ne legibus quidem permiſſum, vt teſtatur Vlpianus in eam Demoſthenis contra Midiam. Melius hoc ſane et caſtius Athenienſes quam Romani: quorum nota eſt licentia effrenata, in alendis ornandiſque paedagogiis: de quibus non repeto quae ſunt a doctis hominibus obſeruata. Eapropter ſcribit Tatianus, Romanos ſolere παίδων ἀγέλας, ὥσπερ ἵππων φορβάδας συναγείρειν. Similis querela Clementis [Paedag. 3, 4] de ſui temporis hominibus,

οἰνο-

οἰνοχόων τε ὅμιλος ἀσκεῖται παρ' αὐτοῖς, καὶ μειρακίων ὡραίων ἀγέλαι, καθάπερ θρεμμάτων, παρ' ὧν ἀμέλγονται τὸ κάλλος.

μεῖζον φορτίον ἢ δύναται φέρειν] Quoniam plures ſeruos ſecum ducere ad ſarcinas portandas, et magni ſumptus res erat, et praeterea inuidiae obnoxia, vt modo dicebamus; propterea ſaepe eueniebat vt vnus ille qui duceretur, pondere iniquo oneraretur. quod genus iniquitatis, ita frequenter vſurpabatur ab Athenienſibus, aetate Ariſtophanis, vt comici eorum temporum, non aliud argumentum ſaepius in ſuis fabulis tractarint. In omnibus enim illorum comoediis erat ſemper miſellus aliquis ſeruus, qui onere preſſus clamaret Θλίβομαι, vel Πιέζομαι. Eam ob cauſam Ariſtophanes aequales ſuos comicos tanquam inſubidos, ineptos, et eadem ſemper chorda oberrantes caſtigat, cum in Ranis, tum in parabaſi illa elegantiſſima, quae eſt in Pace: et tamen idem ipſe poëta Paſiam ſimiliter querentem inducit in Ranis. vide initium eius fabulae.

ἐλάχιστα ἐπιτήδεια τῶν ἱκανῶν] Notabis ἐλάχιστα pro ἐλάττω. Ariſtoteles tertio Topico. μάλιστα γὰρ τὸ στερεὸν ὑπὸ τὴν αἴσθησιν πίπτει τοῦ ἐπιπέδου. τὸ δ' ἐπίπεδον μᾶλλον τῆς γραμμῆς· γραμμὴ δὲ σημείου μᾶλλον. et hic μάλιστα pro μᾶλλον. Idem, libro De ſenſu et ſenſili [c. 4], χειρίστην ἔχομεν τῶν ἄλλων ζώων τὴν αἴσθησιν ταύτην. χειρίστην dixit pro χείρω. Quare nihil opus emendatione, quod quibuſdam videbatur.

σαπρόν γε τὸ ἔλαιον ἐπρίω] Σαπρὸν oleum eſt, τὸ πεπαλαιωμένον, vetuſtate corruptum, ac rancidum, et cuius odorem nequeas perferre, vt ait Horatius [2 Sat. 2, 59] Graecis ταγγὸν proprie. *Putre* oleum dicere noluimus: qui praeſertim didiciſſemus ab Ariſtotele τὰ λιπαρὰ magnam partem eſſe ἄσηπτα. Atticis autem σαπρὸν et νέον, ſiue νεαλὲς ſaepe opponuntur: vbi ineptiſſime σαπρὸν *putre* reddideris, vt eſt a veteribus Graecis grammaticis obſeruatum. Sic σαπρὸν οἶνον interpretan-

pretantur grammatici veteres, τὸν πρὸς τῷ τέλει ὑλώδη. et σαπρὸν λύχνον vocabant *lucernam quae non luceret.* B. Chryſoſtomus homilia IIII. in epiſtolam ad Timotheum, διὰ τοῦτο καὶ σαπρὸν λύχνον ἐποίησας, πρὸς τὴν ἐγκεχειρισμένην θεραπαινίδα ἀεὶ λέγομεν. denique vt ibidem obſeruatur, σαπρὸν appellant Graeci quicquid eum praeſtare vſum non poteſt, ad quem eſt comparatum. Verba Chryſoſtomi ſunt: πᾶν ὃ μὴ τὴν ἰδίαν χρείαν πληροῖ, σαπρὸν λέγομεν.

καὶ τῶν εὑρισκομένων χαλκῶν] Χαλκοῦς accipe pro *quibuſuis parui pretii nummulis:* quales Athenis fuere et χαλκοῖ, quos *aeratos obolos*, Plautus dixit: et κόλλυβοι, et στίλαι, et κεραπάταλλοι, quorum omnium mentio in comoediis. Tales apud Romanos lupini, et plumbei illi nummi, de quibus apud Plautum [Moſtel. 4, 2. 11] et Martialem [10 epigr. 74]. Raro autem Athenienſes aereos nummos cuderunt. vide Ariſtophanem Concionantibus, et eius ſcholia: necnon Athenaeum libro XV. [c. 3]. vbi de Dionyſio, cui cognomen Χαλκοῦς.

δεινὸς ἀπαιτῆσαι τὸ μέρος] Ἀπαιτεῖν, poſitum et hic, et paullo ante pro μεταιτεῖν. id enim proprie μεταιτεῖν eſt. Ariſtophanes, Ἅττ' ἂν εἴσω τις φέρῃ, τούτων μεταιτεῖ τὸ μέρος. ſic apud Demoſthenem. Vel ἀπαιτεῖν accipe pro *vehementius petere, et quaſi flagitare: ab inuito* denique *per vim quodammodo extorquere tanquam debitum.* Αἰτεῖν eſt *poſcere quod gratiae apponatur acceptum.* ἀπαιτεῖν, *repetere quod ſibi debeatur.* Andocides orator, ταῦτα ὑμᾶς, εἰ μὲν βούλεσθε, αἰτῶ· εἰ δὲ μὴ βούλεσθε, ἀπαιτῶ.

κοινὸν εἶναι φήσας τὸν Ἑρμῆν] Olim apud Graecos cum duobus ſimul ambulantibus alter in via aliquid inuenerat, ſtatim alter, Κοινὸς Ἑρμῆς aiebat: partem rei inuentae his verbis ſibi vindicans. Heſychius, Κοινὸς Ἑρμῆς, παροιμία ἐπὶ τῶν κοινῇ τι εὑρισκόντων. Romani non multo aliter. Seneca epiſtola centeſima et vigeſima,

ſima, *Quoties aliquid inueni, non expecto donec dicas, In commune: ipſe mihi dico.* Lucianus in Votis vtriuſque formulae meminit: Κοινὸς Ἑρμῆς φασί· καὶ, Ἐς μέσον κατατίθει φέρων τὸν πλȣ̃τον. Notat hunc morem Leo Imperator, Conſtitut. LXX. Συνοδῖται πολλάκις οὑρήματι περιτυχόντες. εἰ καὶ μὴ κατ' ἴσον ἔβαλον ἐπ' αὐτὸ τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς, ὅμως διὰ τὴν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας κοινωνίαν, κοινὴν τὴν τȣ̃ εὑρήματος κτῆσιν πεποίηνται. Affinis huic alia paroemia Graecorum, Σῦκον ἐφ' Ἑρμῆ. de qua Heſychius, et Euſtathius in Odyſſeam ή, [v. 121]. Notum eſt quid ſit Ἕρμαιον. Plato Charmide, Ἕρμαιον, ἔφη, ὦ Σώκρατες, γεγονὸς ἂν εἴη ἡ τῆς κεφαλῆς ἀσθένεια τῷ νεανίσκῳ, εἰ ἀναγκασθήσεται etc. *In lucro,* inquit, *ponere debebit puer hic capitis morbum, ſi futurum eſt, vt per occaſionem ſanandi capitis, etiam mens ſanetur.* Interpres nouus etiam hic clara luce caecutiit. Sic etiam dicunt εὕρημα ποιεῖσθαί τι.

5 τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα φειδ.] Lego, πρὸς πρὸς δὴ τὰ τοιαῦτα, φειδ. vel τά τε δὴ τοιαῦτα καὶ φειδ. hoc eſt: *Eiuſmodi homini, cum haec conueniunt quae diximus, tum illa quae ſequuntur.* ſic infra, capite περὶ δυσχερείας.

Φειδωνίῳ μέτρῳ τὸν πύνδακα ἐκκεκρουμένῳ μετρεῖν] Mirificam lectionem. An vero quiſquam ita parum iudicio valet, vt putet moribus eius qui hic deſcribitur, hoc eſt, ſordidiſſimi hominis et auaritia perditi, conuenire, vt ſuis famulis diaria metiatur menſura, non dicam quae pertuſa ſit, et perpluat: ſed quae fundo omnino careat? id enim iſta lectio egregia prae ſe fert. Cur non eadem opera credat aliquis aquam ſe cribro haurire poſſe, aut Danaïdum πίθῳ continere? Sed res ipſa loquitur, nihil inquinatius iſta lectione, nihil infrunitius eſſe poſſe. quod non eſſe ab interpretibus animaduerſum, rem tam abſurdam, tam ineptam, mirarer ſi quiſquam eſſet qui non miraretur. Emendatio vero in promptu. Lege ἐγκεκρουσμένῳ, vel εἰσκεκρȣμένῳ, aut εἰσκεκρουσμένῳ. nihil enim refert. Senſus ex verſione

apparet:

apparet: nititur haec emendatio noſtra, certiſſimis et γεωμετρικωτάταις rationibus. Eſt autem defoeda quae iſtis verbis notatur auaritia. Non deſunt hodieque qui ſimili artificio vtantur, dum vel oleum vel vinum, vel alia vendunt, quae menſura aut ſtannea aut ferrea menſurari ſolent. Id genus menſurarum videtur Theophraſtus Φειδώνια μέτρα nuncupare. cum enim ex varia materia confici menſurae ſoleant, non omnis profecto huius fraudis eſt capax: ſed illa demum quae malleo tractari, flecti, ſubigique potis eſt. Talem igitur menſuram intelligit hoc loco Theophraſtus, et Phidoniam appellat, cum vulgo Athenienſium, ſine dubio. quamquam eius appellationis hodie rationem explicare non poſſumus. Nam etſi et Strabo noſter et veteres grammatici Φειδωνίων μέτρων mentionem faciunt: nihil tamen extare memini, quod hunc mihi locum ſatis explanet: niſi quis putet Φειδώνιον μέτρον hic dici menſuram illam, ſiue ἐλαιηρὸν ἀγγεῖον quod Athenis vocabatur Φείδων, auctore Polluce [10, 46]. mihi quidem id non placet. Hoc igitur mittamus: illud teneamus, ſic eſſe vt emendaui, legendum. Pherecrates Λήροις [apud Polluc. 10, 22], λαβοῦσα μὲν τῆς χοίνικος τὸν πμύνδακα εἰσέκρουσε. Non dubium ad eandem fraudem pertinere hunc Pherecratis locum. Iuuenalis [Sat. 14, 125], *Seruorum ventres modio caſtigat iniquo.* Similis Saluiani querela libro tertio. *Seruis*, inquit, *etiam ſi ſtipendia vſitata praeſtentur, conſuetudini haec magis quam ſufficientiae ſatisfaciunt: et ita implent canonem, quod non explent ſatietatem.* Εἰσκεκρουμένα ἀγγεῖα, aut ἐγκεκρουμένα, Ciceroni dicuntur *vaſa colliſa.* fit enim colliſione ἡ εἴσκρουσις. ſic vocat Hippocrates ἐσπεφλασμένον et ἐμπεφλασμένον ὀστέον, quod ſit incuſſum, et ex colliſione intro ceſſerit. Aliud eſt ἀποκρούεσθαι quod de vaſis dicitur per colliſionem fractis, aut quibus vel labrum vel anſa vel emblema fuerit excuſſum. Ariſtophanes Acharnenſibus [2, 4. 53 ſ.] --- ἀλλά μοι δὸς ἓν μόνον.

Κοτυ-

Κοτυλίσκιον, τὸ χεῖλος ἀποκεκερχσμένον. Scholiaſtes exponit, ἀποκεκλασμενον. Legimus in hoc verſu comici κοτυλίσκιον, non, vt vulgo, κυλίσκιον, ſecuti auctoritatem Athenaei et Euſtathii. In Athenaei codicibus ἀποκεκομένον male legitur hodie ex gloſſa, pro ἀποκεκερχσμενον. Locus eſt libro vndecimo. [c. 8].

σφόδρα ἀποψῶν]. Oppido quam belle conueniunt haec ſuperioribus. Eſt enim σφόδρα ἀποψᾶν, *hoſtorio cumulum diruere, et demere ſtudioſe, quod menſurae ſupereſt.* Sic accipit Heſychius in ἀπομάκτρας. et apud Pollucem libro quarto [c. 23] τὰ ἐ κατεψημένα μέτρα, quibus non eſt dirutus radio cumulus. In vetere Gloſſario ſic ſcriptum extat, ψηκτὸς μόδιος, *Raſus.* Lego ψηστός· eſt enim a ψάω. Dicitur et ἀπομάττειν. vnde apud Lucianum in Πλοίῳ choenix ἀπομεμαγμένη· et apud Syracuſanum poëtam, Οὐκ ἀλέγω μή μοι κενεὰν ἀπομάξῃς· quem locum ne pluribus nunc exponam, non ſolum librorum, ſed et otii inopia facit. raptim enim iſta, et in itinere ſcribebamus. Inde ἀπόμακτρα, ſiue ἀπόμακτρον *radius.* quod et ἀπόψηστον, et ῥόχανον dixerunt. Reperio et ἀποψήκτιον in veteri Gloſſario inter interpretationes vocis *ruplus*, ſiue *replus.* de quo alias. Contrarium τῷ ἀποψᾶν eſt κορύσσειν. Gloſſarium, κορυστος μόδιος *cumulatus.* docte ſane. Heſychius, Κορυστόν, ἐπίμεστον. minus recte ibi vulgo, κορυτόν. Idem grammaticus κορύσσειν paullo ante exponit αὔξειν, *amplificare, cumulare.* quae interpretatio conuenit huic loco Pindari in Pythionicis [od. 8], βίον κορυσσέμεν ὀρθοβουλοισι μηχαναῖς. Opponitur etiam τῷ σφόδρα ἀποψᾶν verbum σαλεύειν, quod grato debitori quadrat, qui non eadem tantum, ſed cumulatiore etiam, menſura quod accepit vult reddere. D. Lucas capite ſexto [v. 38], μέτρον καλὸν, πεπιεσμένον, καὶ σεσαλευμένον, καὶ ὑπερεκχυνόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν. cuius loci ſingularis mihi ſemper et admirabilis viſa eſt elegantia. Obſeruauimus etiam apud poëtas affinem huic vocem,

σαλάττειν, pro *implere aliquid largiter.* proprie tamen eſt *mouere, concutere*, idem quod σαλεύειν. Leonidas poëta epigrammatarius in Anacreontem [Anthol. 4, 27] Πρέσβυν Ἀνακρείοντα χύδαν σεσαλαγμένον οἴνῳ Θάεο. *En*, inquit, *Anacreontem vino ita obrutum atque impletum, vt etiam redundet et diffluat.* Heſychius, Σαλάξαι, κατακλύσαι, κινῆσαι. perperam enim in vulgatis codicibus, κατακλῆσαι. Macedonius libro ſexto Graecorum epigrammatum [c. 5], Κισσοκόμᾳ Βρομίῳ σάτυρον σεσαλαγμένον οἴνῳ Ἀμπελοεργὸς ἀνὴρ ἄνθετο Δηναγόρας.

ὑποπρίασθαι Φίλου ἐπιλαβὼν ἀποδόσθαι] Videntur hic voculae quaedam deeſſe, quas ſine libris ſupplere non erat opis noſtrae: ac ne officii quidem fortaſſe erat. diuinationis enim res eſt, non eruditionis, aut ingenii. Capiat igitur, qui volet, per me quidem coronam, et incipiat hic ariolari. nos Oedipi non ſumus. Fuit cum legebamus ὑπέγγυόν τε παρὰ Φίλου τὶ λαβὼν, ἀποδόσθαι. vt hic notetur duplex βδελυρία iſtius. Altera, quod mutuo dans aliquid amico ſuo, pignus ab eo accipit: altera, quod id ipſum pignus mox vendit, ſicut facere ſolent difficiles et inhumani creditores, ſi debitum ſua die non fuerit ſolutum. Nae qui hunc locum primi deprauarunt, digni fuerunt, quibus pro hac noxia multae praegnantes infligerentur plagae cum hoc ſuperdicto, Μὴ κακούργει τὰ τῶν Μουσῶν.

ἔλαττον τέτρασι δραχμαῖς ἀποδιδόναι] Apud Latinum comicum Dordalus leno in Perſa [4, 6 init.] ſexaginta minas ſoluturus, duos nummos retinet: vt ille quidem ait, pro crumena: re autem vera, ea cauſa erat quam hic Theophraſtus notat. Propterea ait Toxilus, *Sine quaeſo quando leno'ſt, nihil mirum facit.*

καὶ Φράτορας ἑστιῶν] Quemadmodum apud Romanos fuere dies curiae, vt Cicero [Orat. 1, 7] vocat, hoc eſt, curialium conuiuia: ita etiam apud Athenienſes: fuitque hoc, χορηγίας vnum genus, e quamplurimis

quae

quae in ea Republica fuerunt. vide Harpocrationem in voce Ἡςιάτωρ, et Demoſthenis orationem contra Midiam, et eius interpretes multis locis. Moris etiam fuit vt ſeptima decimaue die poſtquam aliquis infans erat natus, celebrarentur eius nominalia, et conuiuio exciperentur curiales. quo putet fortaſſe aliquis haec pertinere, propter verba ſequentia. verumtamen poſſit et ad priorem morem commode referri.

ἡμίση τῶν ῥαφανίδων ἀπογράφεσθαι] Iam protulimus ex Ariſtophanis Ranis, Τίς τὴν κεφαλὴν ἀπεδήδοκε τῆς μαινίδος; item, ποῦ τὸ σκόροδον τὸ χθεσινόν; τίς τῆς ἐλάας παρέτραγε; vide ad ſuperius caput. Plautus Perſa [2, 3. 14 ſſ.], *Nam id demum lepidum eſt, triparcos homines vetulos, auidos, aridos bene admordere, qui ſalinum ſeruo obſignant cum ſale.* Iuuenalis vero elegantiſſime de ſordido homine loquens, ſatira decimaquarta [v. 126 ſſ.], *Ipſe quoque eſuriens; neque enim omnia ſuſtinet vnquam mucida caerulei panis conſumere fruſta: heſternum ſolitus medio ſeruare minutal Septembris: nec non differre in tempora coenae alterius conchem, aeſtiui cum parte lacerti ſignatam, vel dimido putrique ſiluro, filaque ſectiui numerata includere porri.* Lucianus de quodam e coena domum reuerſo, ἀριθμῷ παραλαβὼν τὰ κρέα, ὁπόσα τῷ παιδὶ κατόπιν ἑςῶτι παραδεδώκει, καὶ ἐπισημηνάμενος ἐπιμελῶς, τὸ ἀπ' ἐκείνȣ καθεύδει.

AD CAPVT XII

ΠΕΡΙ ΑΚΑΙΡΙΑΣ

Ἡ μὲν ȣ̃ν ἀκαιρία] Appellat Theophraſtus ἀκαιρίαν, vitium ei virtuti oppoſitum, quae εὐκαιρία vocatur, et ita a Platone definitur. Εὐκαιρία χρόνȣ ἐπίταξις, ἐν ᾧ χρὴ παθεῖν ἢ ποιῆσαι. cui definitioni ſimillima eſt ἡ τȣ̃ καιροῦ apud eundem. Καιρός ἐſt, inquit,

ἐν ᾧ ἕκαςον ἐπιτήδειον παθεῖν ἢ ποιῆσαι. Stoici non εὐκαιρίαν, ſed εὐταξίαν, vt auctor eſt in Officiorum libris [1,40] M. Tullius, hanc virtutem appellabant: ipſe Tullius, *ordinem rerum, et temporum opportunitatem*, vel vno nomine *modeſtiam*. modeſtiae enim nomine complectitur ille tam μετριότητα, quam εὐταξίαν. duplicem namque facit modeſtiam: alteram, in qua modus ſpectatur: ea eſt μετριότης· alteram, in qua ordinis conſeruatio: ea eſt, vt diximus, Stoicorum εὐταξία. neque dubium eſt, Ciceronem duabus dictionibus fuiſſe vſurum, ſi potuiſſet, hoc eſt, ſi tuliſſet Latini ſermonis paupertas. Modeſtiam hanc, ſiue εὐταξίαν, definiri ait ille a Stoicis, vt ſit, *ſcientia earum rerum quae aguntur aut dicuntur ſuo loco collocandarum*. recte ſane et eleganter. Andronicus noſter, ſic: Εὐταξία, ἐμπειρία καταχωρισμοῦ πράξεως ἢ, ἔχουσα τοὺς καταχωρισμοὺς πράξεων. Non potuit rotundius vis Graecorum verborum exprimi, quam vt fecit Cicero. Adiicit Andronicus et aliam definitionem, ἡ περὶ τὰς πράξεις ἔχουσα τὸ βέβαιον. alludit horſum Tullius, *Talis eſt igitur* (ait) *ordo actionum adhibendus, vt quemadmodum in oratione conſtanti, ſic in vita omnia ſint apta inter ſe et conuenientia.* Τὴν ἀκαιρίαν idem auctor *inſcientiam temporum* elegantiſſime vertit. *Importunitatem* vero caue dixeris. In ſchida manu exarata reperi hanc ἀκαιρίας definitionem: Ἀκαιρία ἐςὶ λεῖψις καιροῦ κατ' ἐπιτυχίαν προθυμίου τοῦ ζητουμένου.

ἔςιν ἐπίτευξις] Nihil mutandum. Attici ἐπτυγχάνειν pro ἐντυγχάνειν vſurpant. vt Plato ſexto Legum. ergo etiam ἐπίτευξις, pro ἔντευξις.

καὶ δίκην ὠφληκότα ἐγγύης] Hoc veteres Latini dixiſſent, *Eum qui ſponſionem exactus fuerit*. Plautus *Quas ſponſiones pronuper tu exactus es*. Cicero [Trinum. 2, 4. 26]: *qui quod pro alio ſpopondiſſet, coactus fuerit dependere*. At κελεύειν αὐτὸν ἀναδέχεσθαι eſt *ſponſum vocare*. Horatius [2 ep. 2, 67], *Hic ſponſum vocat,*

hic

bit auditum ſcripta. Notum quid ſit ἀναδέχεσθαι. inde, ἀνάδοχος. Gloſſarium, *Praes,* ἔγγυος, ἀνάδοχος. alibi, *Vades,* ἔγγυοι, ἀνάδοχοι.

2 δεινὸς δὲ καὶ προσάγειν ὠνητὴν] Mos fuit Athenis, vt qui vellent aliquid vendere, certorum hominum opera vterentur ad reperiendum emptorem. Eos homines Dinarchus et Iſaeus, ait Pollux [7, 2], προπράτορας vocarunt: Ariſtophanes προπώλας· Plato προπωλοῦντας. Hodie quoque multum illis mercatores vtuntur: vocanturque vulgo Italico, vt opinor, vel Hiſpanico nomine *curſitatores.* De iis accipiendus eſt iſte locus: itemque hic Platonis in duodecimo De legibus, vbi de fideiuſſoribus diſputans, Ἐγγυητὴς μὲν δὴ, inquit, καὶ ὁ προπωλῶν ὅ, τι οὖν τοῦ μὴ ἐνδίκως πωλοῦντος ἢ καὶ μηδαμῶς ἀξιόχρεω. ὑπόδικος δ' ἔστω, καὶ ὁ προπωλῶν, καθάπερ ὁ ἀποδόμενος. *Fideiuſſor eſto qui rem alienam vendit, eius qui non iure vendat, aut qui non ſit futurus auctor idoneus. Tenetor ergo euictionem praeſtare, tam is qui rem alienam vendit, quam is cuius res eſt.* Statuit philoſophus, vt ὁ προπράτωρ qui aliquid emendi cuipiam auctor fuerit, habeatur pro fideiuſſore: adeo vt ſi res empta, fuerit ab emptore euicta, (vtpote quod venditor parum bona fide eam poſſideret) liceat emptori cum proxeneta et parario in iudicio experiri, non ſecus ac cum eo cuius res eſſe tum dicebatur cum vaeniret. Haec mens Platonis. Romae quoque, vt Vlpianus docet, venditores aliquando fideiuſſorem interponebant. quem, ait ille, vulgo auctorem ſecundum vocabant. Gloſſarium, *Secundus auctor,* βεβαιωτής. Sic etiam per interceſſorem aes alienum faciebant, vt indicat Seneca epiſtola CXX. et libro II. De beneficiis. meminit et libro III. vide epiſtolam Alciphronis: quae incipit Μέγα *etc.* et apud IC. de proxeneticis libro I. Pandectarum.

ἀνίστασθαι ἐξ ἀρχῆς διδάσκων] Sic capite ſequenti, οἷος ἐπαγγέλλεσθαι ἀναστάς, ſumptum a more qui in

concione et curia ſeruabatur. nam qui verba facturi erant, ſurgebant.

καὶ θύοντας καὶ ἀναλίσκοντας ἥκων] Lege *ὡς θύοντας.* hoc eſt, *πρὸς θύ.* Iam *ἀναλίσκειν*, non eſt ſimpliciter *ſumptus facere*, vt putarunt interpretes: ſed *comedere atque epulari.* Sic enim accipi illam vocem, vel ex vno Athenaeo notius eſſe poteſt, quam vt moneri quisquam debeat. Sic et *δαπανᾶν* vſurpant. Xiphilinus de Vitellio, *τὸ πλεῖςον τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ἐδαπάνα.* et *δαπάνη* pro *cibo*, recentioribus Graecis. Mauricius libro XI. *Φέρει δίψης καὶ δαπάνης ἔνδειαν.* idem in verbo *conſumere* eſt apud Latinos.

τόμον ἀπαιτήσων] Ne hic quidem *τὸ ἀπαιτεῖν* vſitatam ſignificationem retinet, quae eſt, *repoſcere rem ſuam:* ſed *ἀπὸ* ita accipi debet, vt in *ἀπελπίζειν* apud Euangeliſtam [Luc. 6, 35]: vtque in *ἀπεσθίειν*, et aliis accipi debere fuſe docet Athenaeus [16, 16]. Notum eſt autem conuiuia rem ſacram ſolita olim comitari: aut ſi conuiuium celebrare nollent, e victima partes ad amicos mittebant. Theocritus Bucoliaſtis, - - *καὶ τὺ δὲ θύσας Ταῖς Νύμφαις, Μόρσωνι καλὸν κρέας αὐτίκα πέμψον.* Plautus Milite [3, 1, 116], *Sacrificant? dant inde partem maiorem mihi quam ſibi.*

3 *καὶ παρὼν διαίτῃ συγκρούειν*] Intempeſtiua commemoratione iuſtorum alterius partis; quorum commemorandorum non id eſt tempus, ſed id potius, quando apud iudicem res agitatur. Ibi enim ſtricto iuri, hic aequitati, locus eſt. Peccatur igitur ab iſto inſcitia temporis. Hoc moneo, quia poterant haec videri ad *περιεργίαν*, de qua capite ſequenti, referenda.

καὶ ὀρχησάμενος, ἅψ.] Omnino *ὀρχησόμενος* legendum. Vt ait Cicero [pro Mur. 5], ſaltatio, comes erat extrema conuiuii tempeſtiui. cum enim erant bene ſaturi, ac bene poti, tum ad ſaltandum animum appellebant. Supra nota erat *ἀπονοίας*, ſiccum, necdum vino plenum ſaltare. Dion Chryſoſtomus in oratione

ad

ad Alexandrinos: τὺς μὲν ἄλλυς ἀνθρώπυς ἡ μέθη πρὸς ᾠδὴν τρέπει καὶ ὄρχησιν· παρ' ἡμῖν δὲ τὐναντίον ἐςίν. ἡ γὰρ ᾠδὴ μέθην ἐμποιεῖ καὶ ὄρχησιν. De ſaltandi ſtudio antiquorum, Athenaeus [1, 19 et 14, 6], Lucianus, Macrobius, alii.

AD CAPVT XIII

ΠΕΡΙ ΠΕΡΙΕΡΓΙΑΣ

Ἀμέλει περιεργία δόξειεν ἂν εἶναι] Parum videtur vitium iſtud a blanditia, de qua dictum ſupra, differre: differt tamen. Blando enim homini, vt eum nobis definiit Theophraſtus, ſcopus eſt propoſitus delectare omnes, nemini moleſtus eſſe, in ſermonibus quotidianis omnium offenſionem vitare. Hoc ſi aſſequitur homo blandus, habet ille tota quod mente petebat, eſtque eius voto abunde ſatisfactum. At is quem περίεργον Theophraſtus hic vocat, magis ad naturam adulatoris accedit. habet ſane hoc cum illo commune, quod cum officioſus admodum videri cupiat, ineptam tamen eius rationem init. fine etiam ac ſcopo parum ſaepe diſtant. vterque enim alius gratiam cupit, non virtutis amore, ſed quia ſic ſuis rationibus conducere exiſtimat. Omnino paruo interuallo ſeparantur haec tria, adulatio, blanditia, et περιεργία. quae eſt officium ab eo profectum in quo non eſt affectio ſed affectatio, vt cum Tertulliano dicam. Hanc poſſis cum Cicerone [pro Caec. 5], *fictum officium*, et *ſimulatam* vel *ineptam ſedulitatem* dicere: Horatio ſimpliciter *ſedulitas*, in illo [2 ep. 1, 260], *Sedulitas autem, ſtulte quem diligit, vrget.* Poſſis et *ambitionem*, Latiniſſime. *Officium ſuperuacuum* dicere cum interpretibus non placuit. nam τὸ περὶ in hac voce non tam quod ſuperuacaneum eſt et non neceſſarium, notat, quam id quod abundans eſt nimis et afflu-

ens et exſuperans, ſicut in alia voce recte explicat A. Gellius [1, 22.] *Curioſum officium* potius dixerim: vt loquitur Tertullianus, etſi in alia re.

ἐπαγγέλλεσθαι ἀναςὰς, ἃ μὴ δυνήσεται] Accidere multis ſolet vt rogati aliquid, cui praeſtando pares ſe non eſſe probe ſciant, nihilominus tamen id in ſe recipiant, et operam ſuam prolixe polliceantur. ſic miſeri in laqueos ipſi ſe induunt, vnde mox extricare ſe ſaluo pudore cum cupiant, nequeant. Eius rei duplex cauſa eſſe ſolet: vel quod pudet multos imbecillitatem virium ſuarum, et pauperiem ſuam denudare: vel quod ita nati ſunt, vt denegare quicquam rogati non ſuſtineant, impediente illos pudore quodam ſubruſtico, et plane inepto, quem δυσωπίαν vocant Graeci. de quo legat decori et honeſti ſtudioſa iuuentus pulcherrimum Plutarchi commentarium. reperiet multa quae ad περίεργον hunc pertineant. Hi ſunt de quibus Seneca [de benef. 2, 1] *Multos*, inquit, *liberales facit frontis imbecillitas.* Neque aliena hinc illa Charini apud Terentium querela [Andr. 4, 1. 5 ſſ.] - - *id genus eſt*, ait, *hominum peſſumum in denegando modo queis pudor eſt paululum: Poſt vbi iam tempus eſt promiſſa perfici, tum coacti neceſſario ſe aperiunt, et timent, et tamen res cogit eos denegare.*

ἔν τινι ςὰς ἐλεγχθῆναι] Senſum, puto, expreſſimus. verba autem valde ſunt deprauata. Arbitror autem locum eſſe mutilum: ideoque non ἐξ ἀφαιρέσεως, ſed προσαναπληρώσει potius curandum. Ita igitur expleo, ἔν τινι ςὰς, δεικνύειν ὡς οὐχ οἷόντε ἐλεγχθῆναι. Si quis malit referre ad eum cui nulla probatio ſatisfacit, neque acquieſcit iis quae omnes eſſe vera fatentur, ita erit legendum, ἔν τινι ςὰς, δεικνύειν ὡς οἷόντε ἐλεγχθῆναι. Moleſti autem eſſe ſolent qui in re clara haerent: et a Latinis nodum in ſcirpo quaerere dicuntur. Lucilius, *Nodum in ſcirpo inſane facere vulgus.* Terentius [Andr. 4, 4. 40 ſ.] *at mihi vnus ſcrupulus etiam reſtat, qui me male*

male habet. P. *dignus es.* *Cum tua religione odium: nodum in ſcirpo quaeris.* Cicero [pro Caec. 5] Aebutium cui perſonam hominis περιέργου imponit, appellat *cognitorem viduarum, defenſorem nimium litigioſum, concitum ad rixas.*

καὶ διεγείρειν τοὺς μαχομένους] Non damno hanc lectionem: optime enim conuenit homini inepte officioſo. Tales autem multi paſſim reperiuntur, qui contendentes amicos rixanteſque, ſuis acclamationibus ἰὴ, ἰὴ παιῆον, accendant potiùs quam vt eos diremptum eant. quod erat veri amici officium. Sed nec διείργειν, quod aliquando in mentem mihi venerat, penitus damno: vt nimirum intelligamus, ineptum iſtum hominem, cum aliquos videt inter ſe certantes, ſiue id verbis fiat, ſiue armis, (vtroque enim modo verbum μάχεσθαι accipi poteſt) temere ſe in eorum contentiones immiſcere: quaſi pacificaturus illos ſit: cui tamen praeſtando auctor non ſit futurus idoneus. Διείργειν ergo erit *certantes inter ſe dirimere:* quomodo accepit Plato in nono De legibus.

μὴ δύνασθαι εὑρεῖν οὗ πορεύεσθαι] Scribe οἷ, vel ᾗ passim ita peccatur. Cum ait Theophraſtus μὴ δύνασθαι εὑρεῖν, ſcite et venuſte exprimit ἀγωνίαν aeſtumque hominis in biuio haerentis. Oppianus poëta doctiſſimus Ἀλιευτικῶν libro tertio [v. 501 ſſ.] - - ἴκελος ἀνδρὶ κείνῳ ὅς ἐν τριόδοισι πολυτρίπτοισι κυρήσας ἔστη ἐφορμαίνων· κραδίη δέ οἱ ἄλλοτε λαιὴν, ἄλλοτε δεξιτερὴν ἐπιβάλλεται εἰς ὁδὸν ἐλθεῖν. Παπταίνει δ᾽ ἑκάτερθε· νόος δέ οἱ ἠΰτε κῦμα Εἱλεῖται, μάλα δ᾽ ὀψὲ μιῆς ὠρέξατο βουλῆς.

2 πότε μέλλει παρατ.] Non tulit rex Antigonus περιεργίαν iſtiusmodi, ne in filio quidem: a quo cum eſſet aliquando interrogatus: *Quando ſumus caſtra moturi?* reſpondens ille, *Quid*, inquit, *vereris ne tubae ſonum vnus omnium non audias?* Caeterum videntur duces Athenienſium ſcripto ſoliti ſignificare, quid opus

 facto,

facto, ſuis centurionibus et tribunis. Vide Suidam in *πινάκιον*.

τῷ πατρὶ εἰπεῖν] Non quo matrem deferre aut accuſare apud patrem velit: ſed vt patrem admoneat tempus eſſe vt cubitum eat, ne ſit matri iam cubanti imo iam dormire incipienti, longior exſpectatio moleſta. *Δωμάτιον* eſt *κοιτὼν*, *thalamus* ſiue *cubiculum*, vbi erant lecti cubiculares diuerſi a tricliniaribus. Plato III. De republica, de Ioue loquens, libidine inflammato, *καὶ οὕτως ἐκπλαγέντα ἰδόντα τὴν Ἥραν, ὥςε μηδ' εἰς τὸ δωμάτιον ἐθέλειν ἐλθεῖν, ἀλλ' αὐτȣ̃ βουλόμενον χαμαὶ ξυγγίνεσθαι.* Ex iſto loco Platonis apparet quare dicatur vxor maritum exſpectare *ἐν τῷ δωματίῳ*· et quanta ſit filii *περιεργία* iſta curare, et matri ſuae pene dixerim lenocinari. Caeterum vocem *δωμάτιον* id ſignificare quod diximus, cum ſit indubitati iuris: (Heſychius diſerte alicubi explicat *κοιτὼν*) obſeruauimus tamen, doctiſſimos viros ſaepe hac illius notione non obſeruata, grauiter peccare. vertere enim paſſim *domus*, aut neſcio quid aliud, contra auctoris ſui mentem. Exempla reperies in Plutarchi Catone, in eiuſdem Cimone, item Alexandro, Caeſare, Catone Vticenſi, Demetrio, Antonio, et aliis locis apud eundem magnum ſcriptorem: vbi fere ſemper offendunt interpretes. quod in rudiorum iuuenum gratiam, non in doctorum hominum contumeliam dictum ſit.

ὅπως μὴ δώσει οἶνον τῷ καλλωπιζομένῳ] Placet quod docti viri excogitarunt, *μαλακιζομένῳ*. Videamus tamen num minore mutatione in integrum vulgata lectio queat reſtitui. Quid enim ſi ita ſcribamus? *ὅπως μή τῳ δώσει οἶνον, καλλωπιζόμενος, καὶ φήσας βȣ́λ.* *Τῳ* eſt, *alicui*, nempe aegroto: quem planius illa mox deſignant, *τὸν κακῶς ἔχοντα.* at *καλλωπιζόμενος* eſt, *inepte ſe illi venditans.* nam quia ſolus ex omnibus domeſticis et amicis aegroti voluntati morem gerit, hoc iſte ſuum in illum ſtudium oſtentat et venditat: homo praepoſterus,

qui id ſibi gratiae apponi velit quod iuſta reprehenſione dignum ſit. Ita poſſe accipi verbum καλλωπίζεσθαι, docti non negabunt. ſic apud Plutarchum in Antonio, ἐγκαλλωπίζεσθαι τοῖς αἰσχροῖς *oſtentare tanquam pulchra, quae ſint turpia.* Omnino iſtam vocem mordicus retinendam cenſeo: vel propter effatum Coi ſenis, qui in lib. Περὶ ἰητρῦ, vere et eleganter, ζητεῖται ὁ νοσέων, inquit, ὐ καλλωπισμὸν, ἀλλὰ τὸ συμφέρον. Verum de hoc loco Theophraſti amplius cogitemus. Fortaſſe verum eſt quod in margine vnius e Palatinis codicibus erat adnotatum καυματιζομένῳ. id erit, *febri ardente laboranti.* tunc enim maxime aeger vino abſtinere ſinitur, quando ipſum febris illud genus habet, quod καῦμα vel καῦσον medici appellant. At illud εὐτρεπίσαι quod ſtatim ſequitur, non eſt *hortari* aut *inducere*, vt docti homines putant: ſed quod Hippocrates μετεωρίζειν dicere ſolet, hoc eſt, *aegrotum in lecto iacentum attollere, et ita componere, vt poſſit commode bibere.*

3 καὶ γυναικὸς τελευτησάσης] An τῆς ἰδίας? an τῆς τῦ πλησίον καὶ φίλου? vtroque enim modo poſſis accipere. Quanta fuerit veterum περιεργία et ambitio in titulis cipporum, res ipſa indicat. Plato vero vt huic *ambitioni ſtultae*, vt vocat Tertullianus; *humanae*, vt Plinius; obuiam iret, legem hanc inter caeteras ferebat, Ne cui liceret tumulo cuiuſquam longiorem quatuor verſibus heroicis titulum inſcribere, libro XII. De legibus.

ὅτι καὶ πρότερον πολλάκις ὀμώμοκε] O hominem non ſolum περίεργον, ſed plane vacui capitis, et, vt ait Pindarus, λευκῶν φρενῶν! Vult hic iuriiurando quod adigitur fidem aſtruere, et ait ſaepius iuraſſe ſe. non poterat melius probare quanto haberet neglectui iurisiurandi religionem: quae quidem in non iurando, aut quam rariſſime iurando maxime ſita eſt. vix eſt enim, vt qui ſaepe iuret, non interdum peieret. Quare optimo ſane conſilio Theophraſtus ſupra inter hominis perditi profligatique notas hanc cum primis numerabat,

quod

quod facile et leues ob cauſas iuraret. Scite et eleganter Hierocles, Σέβου, inquit, τὸν ὅρκον, τῷ μὴ προχείρως αὐτῷ καταχρῆσθαι, ἵν' ἐθισθῇς εὐορκεῖν, ἐκ τοῦ μὴ ἐθισθῆναι ὀμνύναι. Eſt enim veriſſimum quod Philo Iudaeus ait De decem praeceptis Legis, Φύεται ἐκ πολυορκίας ψευδορκία, καὶ ἀσέβεια. et alibi idem, οὐ πίστεως ἡ πολυορκία τεκμήριον, ἀλλ' ἀπιστίας ἐστὶ παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Exemplum huius ſtultitiae in his verſibus lepidiſſimi Menandri, Γλυκέρα τί κλαίεις; ὀμνύω σοι τὸν Δία Καὶ τὴν Ἀθηνᾶν φιλτάτη, ὀμώμοκὼς Καὶ πρότερον ἤδη πολλάκις.

AD CAPVT XIIII

ΠΕΡΙ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑΣ

Ἔστὶ δὲ καὶ ἡ ἀναισθησία] Eſt hoc vitium τῆς διανοίας, neque ad mores proprie refertur. opponitur enim ei virtuti διανοητικῇ, quam Graeci ἀγχίνοιαν, Latini, puto, *ſolertiam* appellant. quemadmodum autem ſtupiditatem definit Theophraſtus *tarditatem mentis*, ſiue *animi*: ſic Platoni in Charmide definitur ἀγχίνοια ὀξύτης τίς τῆς ψυχῆς. de eadem habes apud Ariſtotelem, et in VI. Nicomacheorum [c. 10], et in priore Poſteriorum, et alibi. Sed nolo praetermittere eiuſdem definitionem, quae eſt in libello Andronici, Ἀγχίνοια, inquit, ἐστὶν ἕξις ἐξ ὑπογυίου τὸ καθῆκον εὑρίσκουσα, καὶ καταστοχαζομένη τοῦ δέοντος. quae prorſus huic loco eſt accommodata. Suetonius, in Claudio [c. 39], ſtuporem de quo noſter, μετεωρίαν καὶ ἀβλεψίαν elegantiſſime vocauit. Vulgo qui eſſent eiuſmodi audiebant ἄσπλαγχνοι. Galenus libro III. De dogmate Hippocratis et Platonis, οὓς ἂν εἰς ἀναισθησίαν παντελῆ σκῶψαι βουληθῶσιν, ἀσπλάγχνους ὀνομάζουσιν. idem ſcribit et alibi. In ſacris litteris et libris patrum εὔσπλαγχνος idem

idem eſt atque ἐλεήμων. Eſt vero ſingulare ἀναισθησίας exemplum in eo qui aſino vehens, cum plureis duceret, vnum ſibi furto periiſſe ſerio querebatur, illum nempe cui inſidebat. Eſt in ore vulgi fabula: ſed vt rem geſtam narrat Galenus in libris De vſu partium.

καὶ ταύτην εἰσιέναι μέλλων] Dicitur εἰσιέναι τὴν δίκην, is qui admittitur ad cauſſam apud iudicem dicendam, ſiue coniiciendam, vt veteres loquebantur. Dicunt autem vtroque modo: et ὁ φεύγων, ſiue ὁ διώκων, μέλλει εἰσιέναι τὴν δίκην ἢ γραφήν· et ἡ δίκη μέλλει εἰσιέναι. ſic enim orator cum in ea Κατὰ Μειδίου· tum in πρὸς Φορμίωνα.

2 καὶ ἐπὶ θάκου ἀνιστάμενος] Legebam olim ἀπὸ θάκου, et ad huius loci illuſtrationem ita diſſerebam. Si nihil aut deeſt, aut corruptum hic eſt, ſenſus erit huiuſmodi. Solet iſte ſtupidus ac ſtolidus, cum nocte tota ſe cibis ſupra modum onerauerit, poſteaquam in theatrum venit, vino ſomnoque ſepultus iacere: vix vt tandem euigilet, vt ſero domum ſuam reuenire inſtituat, quo quidem in itinere ſaepe accidat vt aberrans a foribus ſuis, et incautius ad vicini aedes accedens, a mutis cuſtodibus qui ad veſtibulum excubias agunt, mordeatur. Optime autem concinit hoc ei quod modo dicebat, ſolitum τὸν ἀναίσθητον, in theatro dormientem ſolum relinqui. Θάκος eſt theatrum, aut alius locus in quo ſederi vulgo ad ſpectandum ſolet. θάκοι enim ſunt *ſedes* et *ſubſellia theatrorum.* Latini, vt notat Liuius [1, 35], *foros* appellabant. itemque *ſpectacula*, cum ipſe Liuius tum alii. melius Graeci θεωρεῖα. vide Heſychium in ἰκρίον. Atticum autem eſt, locum vbi multae ſeſſiones et θάκοι ſint, appellare θάκον. Scholiaſtes Ariſtophanis in Nebulas, Θάκος καλεῖται ὁ τόπος ἀττικῶς, ἔνθα πολλοὶ συνέρχονται σκεψόμενοι. Sic alia loca vocabant Athenienſes ab iis rebus quae ibi multae erant aut multum. Sic exempli cauſa ἔλαιον vocabant vbi venale proſtabat oleum. Menander, ἀναμενῶ σε πρὸς τοὔλαιον. μύρον myropolium.

lium. vt in Ariſtophanis Equitibus, *τὰ μειράκια, τὰ ἐν τῷ μύρῳ καθήμενα. πεσσὸς, τὸ κυβεῖον*, vbi calculis vel talis ludi ſolet. qui locus Ciceroni. [1 ep. 13 ad Att.], *ludus talarius*; Auguſto apud Suetonium [c. 71] *forum aleatorium* dicitur. Euripides Medea [v. 67. ſſ.], Ἤκουσά του λέγοντος οὐ δοκῶν κλύειν Πεσσοὺς προσελθὼν ἔνθα δὴ παλαίτατοι, Θάσσουσι. Scholiaſtes: Ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς τόποις ὠνόμαζον τοὺς τόπους πεσσοὺς γὰρ νῦν καλεῖ τοὺς τόπους τῶν κυβευτῶν, ὡς ὄψον καὶ μύρα ἔνθα ταῦτα συνήθως ἐστίν. Pollus quoque [10, 5] notat dixiſſe poëtas comicos εἰς τὸν οἶνον, εἰς τοὔψον, εἰς τοὔλαιον, εἰς τὰς χύτρας, εἰς τὰ σκόροδα. et id genus alia. Ita debes accip[illegible] in hoc Alexidis loco apud Athenaeum [3, 23], Τοῖς ἰχθυοπώλαις ἐστὶν ἐψηφισμένον Ὥς φασι, χαλκῆν Καλλιμέδοντος εἰκόνα Στῆσαι Παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσι. falluntur enim ibi interpretes, dum non animaduertunt dictum eſſe ἐν τοῖς ἰχθύσι pro *in foro piſcatorio*, qui locus Plutarcho in Hyperide, ἰχθυόπωλις ἀγορὰ nominatur: ſicut eidem in Timoleonte ἀγορὰ ὀψόπωλις dicitur quae Attice ὄψον. Sic etiam accipiendum apud Ariſtotelem, in nono de hiſtoria animalium, capite XXXIII. vbi teredinem ait eſſe λίχνον ζῶον, et ſolitam aduolare πρὸς τὰ μαγειρεῖα καὶ τοὺς ἰχθύας. hoc eſt, τὰ ἰχθυοπωλεῖα. ſicut dixit Theophraſtus capite VI. ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα, καὶ ἰχθυοπωλεῖα. Haec igitur nos olim. Caetera, opinor, recte, nec mutamus. at, de loci huius interpretatione, aliter nunc ſentimus. Nam pro ἐπὶ θάκου ἀνιστάμενος, quod nihil ſignificat, ſcribendum eſt ἐπὶ θάκον, vel ἐπὶ θάκους, inducta copula καὶ ante ἐπὶ, quae ſenſum plane corrumpit. de eo namque loquitur Theophraſtus, qui poſtquam diu multumque eſt helluatus, cogitur è lecto noctu ſurgere ad aluum, honos ſit auribus, exonerandam. quod conciſa et honeſta locutione dixit auctor ἀνίστασθαι ἐπὶ θάκους, *ſurgere ad ſellas*: id eſt. *ſurgere e lecto vt eat ad ſellas.* Certum eſt, veteres priuatarum latrinarum vſum hodiernum ignoraſſe.

Qui

Qui paullo erant in re lautiore, laſanis et ſeruorum λασανοφόρων opera in in eam rem vtebantur; ſicut poëtae Graeci et Latini paſſim oſtendunt. plebs vilis e cubiculo et domo tota, vt plurimum egrediebatur; et vel proxima quaeque loca inhoneſta petebat; vel ſellas publicas, in vſum exſtrui ſolitas, et aquis ſere imponi. hæc loca Graecis appellantur θάκος vel θάκοι, propter eandem cauſſam, quam antea expoſuimus. quare etiam καθέδρας pro eodem vſurparunt. Epiphanius libro II. de morte impii Arii: κατὰ τὰς νύκτας εἰσελθὼν ὁ Ἄρειος εἰς θάκον πρὸς τὰς αὐτȣ͂ χρείας παρασκευασθῆναι, ἐλάκνισε. ante Epiphanium B. Athanaſius, in epiſtola ad Serapionem: εἰσῆλθεν εἰς θάκους, ὡς διὰ χρείαν τῆς γαςρός. Theodoritus libro primo de re eadem: εἰσῆλθεν εἰς καθέδρας ὡς διὰ χρείαν τῆς γαςρός. pro eo quod idem libro IIII. de haereſibus: εἰς τὰ δημόσια εἰσελήλυθε λάσανα. inde θακεύειν pro ἀφοδεύειν, *ire ad ſellas*, vel *adſellare*, aut *adſellari*, vt ſaepe apud Vegetium, in libris de re veterinaria. Ioſephus Ἁλώσεως libro II. de Eſſenis: βόθρον ὀρύξαντες θακεύουσιν εἰς αὐτόν. Heſychius explicat; θακεύουσι, κάθηνται εἰς τὰς χρείας. nam χρεῖαι hic, quod eruditiſſimi viri non obſeruarant, ſunt *alui neceſſitates*, vt in ſuperioribus locis aliquoties vidimus. Artemidorus libro primo, cap. II. inter hominis actiones ponit τὸ καθίζειν εἰς χρείας et θακεύειν, quae duo idem ſignificant. et fortaſſe alterum e gloſſemate irrepſit. quin ipſas quoque *ſellas* appellarunt χρείας. Gloſſae veteres: χρεῖαι ἐν αἷς ἀποπατȣ͂μεν, *latrinae*. Hebraei, בית הכסא οἶκον καθέδρας. Latini *ſellas* dicunt, vnde *ſellae familiae*, vel *familiaricae*, apud Catonem et Varronem in villae deſcriptione. quidam hiſtorici inferioris aetatis, *ſedem naturae*. Graeci vero eadem loca dixerunt etiam τὰ ἄβατα. Epiphanius adverſus Ariomanitas, τȣ͂ Ἀρείου προελθεῖν κατὰ τὰς νύκτας ἐπειχθέντος ἐπὶ τὸ παρασκευασθῆναι, διέρχεται μέχρι τȣ͂ ἀφεδρῶνος, καὶ ἔνδον ἐν τοῖς ἀβάτοις καθεζόμενος, εὑρέθη λακήσας.

pro-

propriè ἄβατα ſunt *loca inacceſſa*, vel propter foeditatem, vt hic: vel propter maieſtatem, vt in libro De nominibus diuinis, qui Dionyſii Areopagitae eſſe dicitur, capite vltimo. ibi de natura dei auctor diſſerens, ἐδὲ ὄνομα, inquit, αὐτῆς ἐςὶν, ἐδὲ λόγος ἀλλ' ἐν ἀβάτοις ἐξῄρηται.

καὶ μὴ δύνασθαι εὑρεῖν] Notanda iſta verba: quibus indicat ſe de eo intelligere qui non ſolum quaerat quod ſit a ſe reconditum et certo loco poſitum, ſed qui omnino nequeat reperire. quod ſane ſtuporis alicuis eſſe indicium fatendum eſt. Nam alioquin ſcimus hoc multis vſuuenire, interdum etiam iis qui ſint ἔτε φυῆς ἐπιδευέες ἔτε νόοιο, vt quod alicubi collocarint, ſtatim inuenire non poſſint. Quamquam quid hoc mirum, ſi etiam liberorum, aut amicorum aut ſeruorum noſtrorum nomina, quando vocare illos volumus, in mentem nobis non veniunt, ſed in primoribus labris haerent? Imo auſim dicere vix quenquam eſſe cui non aliquando vſuuenerit quod ille apud Plautum ait: *Iſtuc*, inquit, *fieri ſolet, quod in manu teneas atque oculo videas, id deſideres.* Et ſane aliud eſt ἄγνοια, aliud ἀπροσεξία. *Interdum*, inquit Seneca, *ſcimus aliquid, ſed non attendimus.* Idem, epiſtola L. XXII. *Quibuſdam euenit, vt quaedam ſcire ſe neſciant, quemadmodum quaerimus ſaepe eos quibuſcum ſtamus.* Propterea dicebat Cyrus apud Xenophontem, καλὸν εἶναι ἐν οἰκίᾳ ἐπιτήδευμα εὐθημοσύνην. Non diſſimile eſt illud de quo quærit in Problematis Alexander, διὰ τί εἰς τόπον τινὰ ἀπίοντες ἀναγκαίως, καταλαβόντες αὐτὸν διαβαίνομενος. vide locum.

ἵνα παραγένηται] Nempe vt funeri operam det, ſicut mos erat olim venire ad amicorum defunctorum πρόθεσιν. vnde eſt apud Iſocratem, παραγενέσθαι ἐπὶ τὸ κῆδος apud Demoſthenem, παρεῖναι τῇ προθέσει τε͂ τετελευτηκότος. Ea πρόθεσις trium fere dierum erat: etſi lege Solonis vnus illi dies tantum praefinitus. poſtea ſequebatur ἐκφορά. efferebantur autem mortui ante ſolis ortum. verum de his alias fortaſſe pluribus.

δακρύσας,

δακρύσας, εἰπεῖν, Ἀγαθῇ τύχῃ] Contrarium oportuit, *Nollem factum*, aut, *Moleſte fero*. Inepte igitur iſte formulam vſurpat, cuius vſus in re laeta potius, vt cum ducenda vxor, aut aliud quid ſuſcipitur. nam tum ſolebant dicere Ἀγαθῇ τύχῃ, hoc eſt, *Quod bene vertat*, vel, *Quod ſit felix et fauſtum*, aut, *Felix hoc*, vel denique, *Bonum factum*. et apud Ciceronem ad Atticum libro VII. *Bene eueniat*, plane eſt Ἀγαθῇ τύχῃ, et quod dicit Perſius [Sat. 4, 29], *hoc bene ſit:* non Ἔςαι μὲν εὖ, quod affert Boſius ex Ariſtotelis teſtamento. id enim aliam vim habet. Dicebant etiam εὖ πάθωμεν, cum aliquid facere inſtituebant, vt apud Lucianum, qui e portu ſolvunt. Moris etiam fuit veteribus, quicquid aggrederentur, dei nomen inuocare, et veluti bonae ſcaeuae gratia dicere inter initia, Θεὸς Θεός. Annotant Heſychius et Euſtathius ex veteribus criticis ad Ἰλιαδ. ῥαψ. β΄, [v. 481 p. 195]. Porro ſtuporis non diſſimilis exempla habes in Suetonii Claudio capite XXXVIIII.

3 μάρτυρας παραλαβεῖν] Tanquam videlicet flagitatum debitas pecunias iret. ſolebant enim illi teſtes ſecum adducere, vt ſi debitores inficias irent, aut caluerent, vt eſt in XII. praeſto eſſet quem poſſent anteſtari, et qui eum vnde petebatur, vocaret in ius, quod κλητεύειν dicebant Athenienſes. vide Nebulas Ariſtophanis. Vel imitatur ſtulte eorum morem qui debitas pecunias ſoluunt. nam illi ſolebant ambitioſe multos bonae ſuae fidei teſtes adducere. Demoſthenes eleganter in ea contra Phormionem, ἴςε δήπου, inquit, πάντες, ὅτι δανείζονται μὲν μετ᾽ ὀλίγων μαρτύρων· ὅταν δ᾽ ἀποδιδόασι, πολλὰς παρίςανται μάρτυρας, ἵνα ἐπιεικεῖς δοκῶσιν εἶναι περὶ τὰ συμβόλαια.

καὶ τροχάζειν] Veteres et ſe et liberos ſuos curſu ſtudioſe excercebant. vocabant autem τρόχον, tam genus hoc exercitationis (cuius varias ſpecies habes apud Platonem De legibus lib. VIII) quam locum ipſum. Ariſtophanes, Βαδίζει μοι τὸ μειράκιον ἀπὸ τρόχων. Euri-

pides Medea [v. 46], Ἀλλ' οἵδε παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι Στείχουσι. Vocabant et δρόμον. qua de voce plura alio loco ad lucem auctorum, faciente deo.

καὶ εἰς κόπȣς ἐμβάλλειν] Delendum cenſeo τὸ καὶ ante εἰς κ. Intelligendum eſt excedere iſtum in hac parte, neque modum ſeruare. Eſt enim legitimus modus et omnis exercitationis finis, laſſitudo: inquit Seneca, epiſtola LXXXIIII. Clemens Alexandrinus [Paedag. 3, 10], ὡς πόνȣς σιτίων ἡγεῖσθαι ἄριςον, ȣ̋τως τὸ ὑπὲρ τὸ μέτρον πονεῖν, καὶ κάκιςον, καὶ κοπῶδες, καὶ νοσοποιόν. Κόπον accipe, non laſſitudinem, ſed fatigationem, et incommoda quae nimiam laſſitudinem conſequi ſolent, quae a medicis explicantur. Haec notare volui. nam alioquin laude dignum potius quam reprehenſione iſtius iſtud ſtudium. Seneca De diuina prouidentia [c. 2], *Non vides quanto aliter patres, aliter matres indulgeant? Illi exercitari iubent liberos ad ſtudia obeunda mature: feriatis quoque diebus non patiuntur eſſe otioſos: et ſudorem illis, et interdum lacrymas excutiunt.* Cauenda ſane in educandis pueris laſſitudo corporis: quae, vt ait idem alibi, conſumit quicquid in nobis eſt mite placidumque, et acria concitat. quin eadem iuuenes reddit ſegniores. quam ob cauſſam ait Varro, illos qui catulos educant, non pati eos defatigari.

καὶ ἐν ἀγρῷ] Cur iſta adiiciuntur? An legendum ἐν ὑγρῷ. Nam, quemadmodum ait Xenophon, τὰ ἑφθὰ πάντα μεθ' ὕδατος τȣ̃ πλείςου ἐσκευάςαι. Nihil pronuntio.

αὐτοῖς φακῆν ἕψων] Lego αὐτός. nam etiam in hoc eſt ſtultitiae argumentum, quod ipſe ollam curat. Sic refert Plutarchus [Apophthegm. 66 et Symp. 4, 4] ſubſannatum fuiſſe Antagoram poëtam a rege Antigono, quum rex illum videſſet γόγγρον ἕψοντα, καὶ αὐτὸν τὴν λοπάδα σείοντα.

4 ἡδύγε τῶν ἄςρων νομίζει] Conclamatus locus, niſi meliores libri proferantur. nam quae ab interpretibus afferun-

afferuntur ad curationem huius deſperantis vlceris, plane ſunt omnia, quod ille ait, *gerrae germanae, atque aedepol lire lire.*

κατὰ τὰς ἱερὰς πύλας] Appellat *ἱερὰς πύλας* portam Sacram Athenarum, cuius meminit Plutarchus in Sylla, vbi *ἱερὰν πύλην* vocat. ſed vſitatum eſt Graecis qui purius locuti ſunt, vt portarum nomina numero multitudinis efferant, vt *πύλαι* Μελιτίδες eiuſdem vrbis, et aliae ſexcentis locis apud veteres ſcriptores: idque Homerico *ζήλῳ* et imitatione, ſi veterum criticorum ſtamus ſententia. Euſtathius: Πληθυντικῶς τὰς πύλας, *καὶ οὐχὶ ἑκάστην ἑνικῶς πολλοὶ γράφουσι τῶν παλαιῶν, παρασημειούμενοι ὡς οὐδέποτε πύλην λέγει ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ πύλας.* Latini aliter vt notum eſt. quare non recte *Sacras portas*, vulgo hic vertunt. An autem certa aliqua fuit porta Athenis, per quam efferrentur mortui? Olim enim mortuos in pleriſque ciuitatibus ſepelire in vrbe fas non fuit. Romae quidem diſerte legibus XII. vetitum quod ex Solonis axibus puto translatum. Fuit etiam Athenis in nomophylacio ianua vna quam *χαρώνειον θύραν* vocabant, qua educebantur ad ſupplicium, qui capitis eſſent condemnati. vide Pollucem [8, 9] et Graecos paroemiographos. Teſtatur etiam Plutarchus, in aliis vrbibus Graeciae, portam quandam ſceleratam fuiſſe, qua ſontes, (nam extra pomoeria, in reos animaduertere moris erat) *τὴν ἐπὶ θανάτῳ* ducerentur: ipſe *πύλας ἀποφράδας* vocat. Hinc eſt apud Plautum prouerbium, *Extra portam ire,* in Milite [2, 4. 9]. Seneca pater, Controuerſiarum libro primo, *Dicendum eſt in puellam vehementer, non ſordide nec obſcoene. Sordide Baſilius qui dixit: Extra portam iſtam virginem.* Reſpondet illis Graecorum, ἐς Μακαρίαν, et ἐς *κόρακας.* et ei quod eſt apud Tertullianum, *Malum foras.*

πρὸς τοῦτον εἰπεῖν, ὅσοι ἐμοὶ καὶ σοὶ γένοιντο] Non eſt is horum verborum ſenſus quem putant interpretes. non enim optat efferri e ſuis familiaribus, aut eius quem

alloquitur, mortuos: quod non eſſet ſtuporis nota, ſed neſcio cuius immanitatis. Enimuero peccatum idem hic, quod ſupra in Ἀγαθῇ τύχῃ. Lingua enim tardam hominis mentem praecurrit. Cum igitur prouerbialis eſſet locutio de iis quorum copiam magnam indicare volebant; Tot eſſe quot ſint in orco mortui: ſtupidus iſte poſtquam audiit magnum eſſe mortuorum numerum, optat tantam ſibi copiam, non mortuorum quidem, non: ſed alius cuiuſuis rei bonae: puta, nummorum, vel modiorum tritici, aut neſcio cuius: imo ipſe quoque, qui eſt eius ſtupor, quid dicat aut optet, non ſatis ſcit. Apud Plautum in Paenulo [1, 3. 21 ſſ.] Agoraſtocles adoleſcens, inſanorum more loqui incipiens, ſimile quid ait, *Non hercle*, inquit, *meream quantum Acherunte eſt mortuorum; neque quantum aquae eſt in mari, neque nubes omnes quantum ſunt.*

AD CAPVT XV

ΠΕΡΙ ΑΥΘΑΔΕΙΑΣ

Ἡ δὲ αὐθάδεια] Pertinet hoc quoque vitium ad τὰς ὁμιλίας, vt capite ſecundo annotauimus. Sunt enim quidam ita odioſe ſibi placentes, tantumque ſibi tribuentes, et, (quod fere coniunctum eſt) ita alios prae ſe deſpicientes, vt difficile ſit admodum cum iis verſari. ſere enim omnibus contradicere ſolent, et ſuam mordicus in omni re ſententiam tueri. grauitatis ſcilicet neſcio cuius opinionem et famam aucupantur: neque ſciunt grauitatem morum eam demum probandam, quae comitate et hilaritate frontis iuncta, condita et temperata fuerit. Hoc genus homines philoſophus in Nicomacheis δυσκόλους et δυσέριδας ſemper vocat: vbi elegantiſſime incudi eos comparat, quae cedere neſcia malleum ſemper repercutit. Ait enim iſtos πρὸς πάντα

ἀντι-

ἀντιτυποῦν, τȣ̃ λυπεῖν οὐδ᾽ ὅ, τιοῦν φροντίζοντας. Virtutem autem huic vitio oppoſitam in Nicomacheis quidem φιλίαν ſemper vocat: nouo quodam modo φιλίαν vſurpans, vt ipſe explicat: intelligi autem voluit eo vocabulo, morum facilitatem, et grauitatem decenti conditam lenitate. quam iccirco φιλίαν, ſiue amicitiam appellat, quia ſit optimum contractarum per virtutem amicitiarum coagulum. At in Magnis [1, 29] et Eudemiis [3, 7.] σεμνότητα virtutem illam nuncupabat: ſicut etiam facit Demoſthenes in Erotico, vbi ait multos ἐπὶ σεμνότητος αὐθάδεις fuiſſe habitos. Paullo aliter Plutarchus, qui Dionem ait Dionyſio minori fuiſſe inuiſum propter σεμνότητα, quam tyranni adulatores ὑπεροψίαν vocabant: et παῤῥησίαν, quam iſti αὐθάδειαν nuncupabant. Ariſtoteli vero id verbi videtur poſtea diſplicuiſſe. non enim de nihilo eſt, quod in accuratiſſimo opere mutauit, et φιλίαν dixit, voce praeſertim ambigua, vt iam eſt oſtenſum. Sic etiam in iiſdem libris [2, 7 et 4, 12] maluit δυσκόλȣς et δυσέριδας dicere quam αὐθάδεις, vt in Magnis et Eudemiis. in Magnis vero etiam notationem nominis adiecerat: τοὔνομα, inquit, ἔοικεν ἀπὸ τȣ̃ τρόπου κεῖσθαι. ὁ γὰρ αὐθάδης, αὐτοάδης τίς ἐστιν, ἀπὸ τȣ̃ αὐτὸς αὐτῷ ἀρέσκειν. Latini hoc vitium, modo *ſuperbiam*, modo *arrogantiam*, modo *proteruitatem*, modo *peruicaciam*, ſiue *pertinaciam*, ſaepe *ferocitatem*, interdum *contumaciam* aut *truculentiam*, nominant. Hominibus autem αὐθάδεσιν opponuntur homines *benigni et manſueti*, quos auctor ad Herennium *commodos* et *ſui cognoſcentes* vocat. quod plane contrarium eſt τῇ αὐθαδείᾳ, cui Plato tribuit τὸ ἄγριον καὶ ἀπηνὲς (inde eſt ἀπήνεια in deſcriptione Theophraſtea) in XII. De legibus. in VIIII. autem De republica, τὸ ὀφεῶδες et τὸ λεοντῶδες. vbi αὐθάδειαν etiam δυσκολίαν vocat, ſicut de Ariſtotele ante annotauimus. quam ob cauſſam non defuere qui αὐθάδειαν vertendo, *moroſitatem* dicerent. Idem Plato in Politico pulchre τὸν

αὐθάδη deſcribit, ἀμαθῆ appellans, et, qui nihil probet niſi quod ſibi fuerit viſum: quique nunquam quenquam in conſilium aut aduocet, aut admittat. Ac videtur Terentius eum locum Platonis in animo habuiſſe, cum faceret illa Mitionem dicere [Adelph. 1, 2. 18 ſ.] *Homine imperito nunquam quicquam iniuſtius: Qui, niſi quod ipſe facit, nihil rectum putat.* Euripides quoque Medea ſimiliter [v. 223 ſ.], Οὐδ᾽ ἀςὸν, ait, ἤνεσ᾽ ὅς τις αὐθάδης γεγὼς, Πικρὸς πολίταις ἀμαθίας ὕπο. Non multum diuerſa eſt natura illius quem Graeci ἰδιογνώμονα, vel αὐτογνώμονα dicunt. Cicero in Verrem, *ſui iuris et ſententiae.* Pro ἀπήνεια diximus *duritas;* quomodo illam vócem Cicero alicubi [Caton. 18] vſurpat. et Graecis quoque ἀπηνὴς exponitur σκληρὸς, *durus, intractabilis.* Gloſſae: ἀπηνὴς, *immanis, immitis, durus.* ἀπηνέςατος, *duriſſimus.*

τοιῦτός εςιν, οἷος ἐρωτηθεὶς] *Superbum eſt,* ait Cicero [Acadd. 4, 29], *non reſpondere, ſi habeas quod liqueat.* Proprium ſane eſt hominibus grauitatis opinionem inepte affectantibus, vt ſint ἀπροσήγοροι. De his Iuuenalis [Sat. 2, 14], *Rarus ſermo illis, et magna libido tacendi.*

πράγματα μή μοι πάρεχε] Hoc paſſim in ore hominibus ſuperbis et reliquos faſtidientibus. Plautus Truculento [5, 4 ſſ.], *Quid hic vos agitis?* PH. *Ne me appella.* ST. *Nimium ſaeuis.* PH. *Sic ſine. Potin es vt moleſta ne ſies?* In Moſtellaria [4, 1. 19] Phaniſcus de inſolentia conſeruorum conquerens, *vbi,* ait, *aduorſum vt eant, vocantur hero, Non eo, Moleſtus ne ſis.* et iterum ſcena ſequenti, et alibi. Quid quod in Caſina [3, 6. 6 ſ.] formulam hanc ipſam Graeculorum arrogantium vſurpauit poëta ingenioſiſſimus. ibi Stalino herus et Olympio ſeruus, ſed qui dominum ſuum nequiſſime θρυπτόμενος ludos faceret, ita loquuntur, OL. *Ab odio es.* ST. *Mane vero quanquam faſtidis.* OL. *Hei hei foetet tuus mihi*

mihi ſermo. ST. *quae res? Etiamne aſtas?* OL. *Enimvero* Πράγματά μοι παρέχεις.

ἀλλ' ἐρωτᾶν, τί εὑρίσκει;] Non potuit ſuas merces magis laudare. Sic Parmeno apud Terentium [Eun. 3, 2. 21 ſſ.], --- *quid tu ais Gnatho? Nunquid habes quod contemnas? quid tu autem thraſo? tacent: ſatis laudant.* vbi τὸ *habes*, eſt, εὑρίσκεις, vt etiam Donatus explicat. quid ſi ita accipias, interrogat, *quid inueniat?* hoc eſt, iubet illum dicere, an quantum ipſe pretium mercis ſuae inueniat. Plane ita hodie; *que penſez vous que j'en trouue.*

καὶ τοῖς τιμῶσι καὶ πέμπουσιν εἰς τὰς ἑορτὰς] Apparet ſubeſſe vlcus. Interpretes vero quos quidem vidi, parum digne hinc ſe expediunt. Scilicet τιμᾶν, *ſtipem colligere* eſt Φεῦ τι δεινότητος! ſed ad rem. Notat auctor in homine αὐθάδει contemptum diuini numinis, et religionis omnis. Ita enim fere comparatum videas vt qui erga homines ſuperbi ſint, etiam erga deum inſoleſcant, eumque colere parum curent: ὁ γὰρ, inquit B. Chryſoſtomus, κατὰ ἀνθρώπων ἐπαιρόμενος, εὐκόλως καὶ κατὰ θεοῦ. vide ſodes homiliam ſeptimam, in poſteriorem ad Timotheum. quod etiam Theophraſtus in extremo capite alia nota indicat. Fuit autem olim diuini cultus pars, deorum feſtis ſolennibus intereſſe, et ea concelebrare. Quare, qui religioſiores erant, ii non feſta tantum vrbis in qua habitabant, religioſe obſeruabant: ſed ad alia quoque aliarum vrbium feſta ſolemnia cum muneribus accurebant, vt etiam Platonis leges docent. Atque hoc, etſi ſine magnis ſumptibus fieri non poterat, non tamen ea res illos deterrebat: ſed cum Plautino Pleuſide [3, 1. 81] ſibi perſuadebant, *Quod in diuinis rebus ſumas, ſapienti lucro eſt.* Contra vero iſte factum eorum ridet: et quod illi propterea boni aliquid a diis ſperent, id quoque ſceleratus ſcelerate ridet, et negat eſſe tanti: *Magno,* inquiens, *vobis id bonum, ſi modo vllum vnquam futurum eſt, conſtabit.* Sic autem

 lego,

lego, καὶ τοῖς τὸ θεῖον τιμῶσι, καὶ π. Aut me omnia fallunt, aut rem acu tetigimus; et, quod Graeci aiunt, αὐτὸν κέκρουκα τὸν βατῆρα τῆς θύρας. Pietatis apud Graecos praecipua cenſebantur argumenta, ſi ſacra patria diligenter colerent, et dona ad aliarum vrbium deos mitterent. Vide Iſocratem in Areopagitica: vbi verbum πέμπειν ſic accipi debet vt hoc loco.

οὐκ ἂν γένοιτο διδόμενα] Sententia quam ex his verbis elicimus, par et ſimilis eſt illi, quam hoſtis humani generis pronuntiat Iobi capite primo, commate VIIII. hoc tantum intereſt, quod hic diuini numinis in homines religioſos benignitas extenuatur; ibi ſancti viri Iobi pietas in deum. argumentum quidem geminum plane eſt.

[2] καὶ οὐκ ἔχων συγγνώμην] Seneca De beneficiis, libro VI. *Quid eſt iniquius homine, qui cum odit, a quo in turba calcatus, aut reſperſus, aut quo nollet impulſus eſt?*

Φίλῳ δὲ ἔρανον κελεύσαντι εἰσενεγκεῖν] Adeon interpretes alias res egiſſe cum hunc pulcherrimum libellum verterent, vt vocem ἔρανον ſemper de ſymbolis conuiuarum acciperent? Atqui, contra quam illi putant, nuſquam ita Theophraſtum hac voce in hoc ἀποσπασματίῳ eſſe vſum affirmamus. vbi quoties dictio ἔρανος occurrit, ſemper referri debet ad pulcherrimum et vere pium Graecorum morem pauperes amicos ſubleuandi. Fuit enim apud illos moribus receptum, vt cum aduerſam fortunam paſſus eſſet aliquis, amicorum atque ſodalium facultatibus ſubleuaretur. accipiebat enim ab iis pecuniae aliquam ſummam, ea lege vt ſi deus aliquando meliora daret, quantum illi erogatum eſſet, tantundem ipſe reſtitueret. Hanc illi ſtipem collatitiam vocabant ἔρανον, et factum ipſum ἐρανίζειν, reſpectu vt plurimum accipientis, vel ἔρανον συλλέγειν· dantis vero, ἔρανον εἰσφέρειν. Atque hoc fuit veluti medium quoddam genus

nus inter id quod *δάνεισμα* creditumque proprie dicitur, et ſtipem illam quotidianam, quae mendicis hominibus et aeruſcatoribus ſine vlla recuperandi ſpe erogabatur. *Ἐλεημοσύνην* Graeci illam ſtipem, non *ἔρανον* vocarunt: etſi me non latet, abuſiue eos interdum vocabulum *ἔρανος* ita vſurpare. Huius moris apud Graecos ſcriptores paſſim ſit mentio. apud Antiphontem gloriatur quidam ſe pecuniis ſuis non niſi honeſte vti: *λαμπρῶς*, inquit, *χορηγοῦντα, πολλοὺς δὲ ἐρανίζοντα, μεγάλας δὲ ὑπὲρ πολλῶν ἐγγύας ἀποτίνοντα.* et paullo ante oſtendit idem conferri ſolitum eranum ſi quis ſententia iudicis, omnibus bonis ſuis fuiſſet euolutus: *περιγενόμενος δὲ*, ait, *καὶ ληφθεὶς, κἂν ἔρανον παρὰ τῶν φίλων συλλέξας, οὐκ ἂν εἰς τὰ ἔσχατα κακὰ ἦλθον.* eundem morem tangit et Demoſthenes in Midiana. et ex eiuſdem oratione in Nicoſtratum conſtat pro captiuis amicis ſolitum dari amicis *ἔρανον*, vt eſſet vnde ſe redimerent. Extant etiam pulcherrimi Philemonis antiqui poëtae verſiculi [apud Stobaeum ſerm. xxx], vbi poſteaquam varios caſus recenſuit quibus homines ad paupertatem redigi ſolent, ſubiicit: *Ἀλλ' ἑταῖροι καὶ φίλοι σοὶ, καὶ συνήθεις νὴ Δία, Ἔρανον οἴσουσιν. εὔχου μὴ λαβεῖν πεῖραν φίλων· Εἰ δὲ μὴ, γνώσῃ σεαυτὸν* (fortaſſe melius, *αὐτοὺς*) *ἄλλο μηδὲν, πλὴν σκιάν.* Pertinet ad hunc morem locus Ariſtotelis Phyſicae acroaſeos libro II. capite v. vbi hoc ponit exemplum eorum quae *κατὰ τύχην* accidunt, *οἷον, ἕνεκα τοῦ ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον ἦλθεν ἂν κομιζομένου τὸν ἔρανον, εἰ ᾔδει.* Torquent verba philoſophi interpretes Latini, nec certam interpretationem, ac ne lectionem quidem veram vident: quam ex Philopono protulimus. illa verba, *ἦλθεν ἂν κομιζομένου τὸν ἔρανον*, ſignificant, veniſſet creditor ad debitorem ſuum; cum ille ab amicis eranum, hoc eſt, pecuniam erani nomine collectam, auferret. Eodem cenſeo referendum et Plauti locum in Curcullione, vbi ait leno in magno fuiſſe ſe periculo ne argentum amit-

teret quod ſibi argentarius debebat: eum enim inibi fuiſſe, vt ceſſione bonorum creditoribus ſuis ſatisfaceret: verum poſtea amicos iuuiſſe ipſum, et dediſſe vnde ſolveret. Sic ille [5, 3. 5 ſſ.], *Poſtquam nihil ſit, clamore hominem poſco: ille in ius me vocat: Peſſime metui ne mihi hodie apud praetorem ſolueret: Verum amici contulerunt: ſoluit argentum domo.* ſic enim lego, non *compulerunt.* Porro autem videntur ea fini et apud Athenienſes et in aliis Graecorum ciuitatibus inſtitutae ſodalitates quae communem arcam haberent, in quam quot menſibus certum quid a ſingulis penderetur, vt eſſet vnde iuuari poſſent qui ex illa ſodalitate fortunam adverſam aliquo modo eſſent experti. Harpocration, Ἐρανιϛὴς μέντοι κυρίως ἐϛὶν ὁ τȣ̃ ἐράνου μετέχων, καὶ τὴν φορὰν ἣν ἑκάϛου μηνὸς ἔδει καταβάλλειν, εἰσφέρων. Hos ἐρανιϛὰς orator ἐράνων πληρωτὰς vocat. niſi malis referre ad δημοσίους ἐράνȣς. nam et in Rempublicam collatae pecuniae genus quoddam eſt ἔρανος. cuius ſaepe oratores meminere. Quemadmodum autem penſio ἐράνȣ fuit menſtrua, ita et ſingulis menſibus lites diſceptabantur, ſi quae forte inter ſodales propter ἐράνȣς diſcordiae eſſent obortae. Harpocration, ἔμμηνοι, inquit, appellantur δίκαι ἅιτε ἐμποϱικοὶ, καὶ αἱ ἐρανικαί. meminit et Pollux [8, 6]. Neque dubium ſicut erant δίκαι ἐρανικαὶ Athenis, ita et ἐρανικοὺς fuiſſe νόμȣς. Quare etiam apud Platonem in XI. De legib. de iſtiuſmodi eranis accipienda lex haec eſt, non, vt vulgo faciunt, de conuiuarum collectis. Verba Platonis ſunt, Ἐράνων δὲ πέρι, τὸν βȣλόμενον ἐρανίζειν, φίλον παρὰ φίλοις. ἐὰν δέ τις διαφορὰ γίγνηται περὶ τῆς ἐρανίσεως, ȣ̎τω πράττειν ὡς δικῶν μηδενὶ περὶ τούτων μηδαμῶς ἐσομένων. Lex eſt perutilis: Statuit Plato, vt eranum ab amico exigere neceſſario tempore, in ſua Republica ius ſit et fas. quod ideo non praetermittendum in ſuis legibus putauit ille, quia non in omnibus ciuitatibus permiſſae ſunt olim huiuſmodi ἑταιρεῖαι. Apud Romanos quoque in amicorum

eorum aduerſis conferri ſolitam pecuniam; non eſt dubium: velut ad reficiendam domum abſumptam incendio. Martialis in Tongiliano [3 epigr. 51], *Empta domus fuerat tibi, Tongiliane, ducentis: Abſtulit hanc nimium caſus in vrbe frequens; collatum eſt decies.* eſtque huiuſmodi collationum etiam alibi mentio. Sed ius eranorum, quale expoſuimus, apud Romanos non obſeruauimus. quin potius exiſtimo vetitas iſtas ſodalitates fuiſſe a Romanis in pleriſque Graecorum ciuitatibus, poſtquam ad illos ſumma rerum peruenit. quare etiam Plinius Secundus epiſtola quadam Traianum conſulit ſuper libello ad eranos pertinente, ſibi ab Amiſenorum ciuitate oblato. Traianus vero reſpondens, Amiſenis quidem permittit eranos habere: *eo facilius,* inquit, *ſi tali collatione non ad turbas et illicitos coetus, ſed ad ſuſtinendam tenuiorum inopiam vtuntur.* in caeteris vero ciuitatibus, quae Romanorum iure eſſent obſtrictae, rem huiuſmodi vult prohiberi. Addit Plato, Si qua ex ea collectione controuerſia inter amicos oriatur, nullam datum iri in ſua Republica actionem eo nomine. quod aliter Athenis vt dixi obſeruabatur. erat enim ibi locus ταῖς ἐρανικαῖς δίκαις. Sane quin tenerentur qui huiuſmodi collatione fuerant ſubleuati, reddere quod acceperant, reparatis opibus, non poteſt ambigi. id enim diſertis verbis teſtatur Theophraſtus capite Περὶ μεμψιμοιρίας. et apud Lucianum Demoſthenes ait, ſe multis amicis τοὺς ἐράνους συνδιαλύσασθαι, hoc eſt, ſodales multos pro ſua virili parte iuuiſſe in reddendis pecuniis quas ab amicis acceperant. Ex his intelligi poteſt quid ἔρανον cum hic tum alibi Theophraſtus vocet. Latini, vt diximus, rem ignorarunt: neque propriam vllam vocem habent huic rei: nec temere factum quod et Plinius et Traianus vocem Graecam retinuerunt. *Collationem* aut *collectam* vertere poſſis: etſi alio ſenſu Marcus Tullius hac dictione vſus eſt. Plura de hac re ad Athenaeum nobis obſeruata [in lib. 3, 31 et 8, 10].

ὅτι

ὅτι ἀπόλλυσι καὶ τοῦτο τὸ ἀργύριον] Hae ſunt voces eorum qui beneficium dare neſciunt. quo alludens ait Sapiens auctor Eccleſiaſtici cap. XXVIIII. [v. 13] Ἀπόλεσον ἀργύριον διὰ φίλον. Praeclare et ad hunc locum appoſitiſſime Seneca De beneficiis libro VI. [c. 4] *Saepe beneficium manet nec debetur, ſi ſecuta eſt dantem poenitentia: ſi miſerum ſe dixit, quod dediſſet: ſi cum daret, ſuſpirauit, vultum obduxit, perdere ſe credidit, non donare.* Hic eſt quem panem lapidoſum Fabius Verrucoſus appellabat. Quanto melius qui dixit, *Extra fortunam eſt quicquid donatur amicis.*

3 *δεινὸν καταράσασθαι*] Omnino δεινὸς ſcribendum, non δεινόν.

οὐκ ἂν προμεῖναι] Melius προσμεῖναι. imo vero mutato accentu et ὑπομείναι et προσμείναι ſcribendum eſt.

καὶ οὔτε ᾆσαι, οὔτε ῥῆσιν εἰπεῖν, οὔτε ὀρχήσασθαι ἂν ἐθελῆσαι] Scribendum hic quoque mutato accentu ἐθελήσαι. eſt enim modus optandi, vt loquuntur γραμματικῶν παῖδες, non infinitiuus. Haec autem eo pertinent, quod, ſicut diximus, iſtiuſmodi homines graues ſeuerique, non comes videri volunt: cum re vera non grauitas ea ſit, ſed ſimulatio, faſtus ac typhus, et, vt eleganter Hierocles vocat, νόσος μισολογίας. Notum autem, veteres Graecos ſolitos vſurpare in ſuis conuiuiis quae hic commemorantur. Cantabant enim vel ſcolium aliquod, vel odam aliquam, ſiue μέλος, aut aliquem ex poëta quopiam locum. Sic etiam apud antiquiſſimos Romanos fuerunt carmina quaedam in epulis a ſingulis conuiuis cantitata de clarorum virorum laudibus, vt in Originibus ſcriptum reliquerat Cato. Saltatio ſequebatur comes extrema conuiuii menſis remotis. non enim niſi bene poti, vt bis ſupra dictum eſt, ſaltabant. Interpretes, quid eſſet ῥῆσιν εἰπεῖν, aſſecuti non ſunt. eſt autem, *locum ex aliquo poëta recitare oblectationis gratia et* διαγωγῆς χάριν. Id veteres factitabant alias quidem aſſa voce, quod eſt ᾄδειν· alias vero ad tibiam, vel aliud muſicum

ſicum organum: quod ψάλλειν Graeci dicunt. et cantabant interdum quidem omnes confertim: interdum vero ſinguli per vices: quod eleganter vocat Clemens ἐν μέρει περιελίττειν τὰς προπόσεις τῇ ᾠδῇ. Exempla proferre non magis neceſſe eſt, quam meridie lucernam accendere. Tantum dicam peccari ſaepe ab interpretibus in iſta voce: vt cum apud Platonem in x. De republica, μακρὰν ῥῆσιν ἀποτείνειν ἐν τοῖς ὀδυρμοῖς, vertunt, *Contenta voce eiulari.* perperam. Plato enim de iis poëtis loquitur, qui lamentationes praelongas et multorum verſuum heroibus tribuunt in ſuis poëmatis. qualis illa apud Sophoclem vere μακρὰ ῥῆσις in Trachiniis. quales item multae in tragoediis, Euripidis praeſertim. qui poëta reus iampridem haeret apud criticorum tribunal, διὰ τὸ μακρὰς ἐπάγειν ῥήσεις ἤγουν διηγήσεις ταῖς συμφοραῖς. propterea etiam, vt videtur, τοὺς τραγῳδοὺς per ludibrium τρυγῳδοὺς appellarunt. Male etiam iidem interpretes in ſeptimo De legibus τινὰς ὅλας ῥήσεις, hoc eſt, *integros poëtarum locos* tranſtulerunt, *ſcita quaedam dicta.*

δεινὸς δὲ καὶ τοῖς θεοῖς μὴ ἐπεύχεσθαι] Graeci eiuſmodi homines proprio nomine ἀγερόπτους dixerunt. Heſychius: ἀγέροπτος, ὁ σπανίως εὐχόμενος.

AD CAPVT XVI

ΠΕΡΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ

Αμέλει ἡ δεισιδαιμονία δόξειεν εἶναι δειλία πρὸς τὸ δαιμόνιον] Alii ſic definiunt, Δεισιδαιμονία ἐστὶ φόβος θεῶν καὶ δαιμόνων. Sed Theophraſtus voce δαιμόνιον, et deos et daemones complexus eſt, et quicquid diuinitatis eſſe particeps male ſana putauit antiquitas. Δειλίαν accipe metum alium ab eo qui pios decet. Scite enim Varro apud Auguſtinum dicebat, *Deum a religio-*

religioſo vereri: a ſuperſtitioſo timeri. Seneca dilutius epiſtola XXXXVII. *Deo ſatis eſt quod colitur, et amatur: Non poteſt amor cum timore miſceri.* Melius idem alibi [ep. CXXIII.], *Religio deos colit: ſuperſtitio violat.* Latius veteres, vt annotant Grammatici, *metum* pro religione, vel ſuperſtitione vſurparunt. vide Nonium. Maximus Tyrius ſermone IIII. pietatem a ſuperſtitione ſic diſtinguit: *εἰ δέ ἐςι, καὶ ἀνθρώποις πρὸς θεȣ̀ς ἐπιμιξία, ὁ μὲν εὐσεβὴς φίλος θεῷ, ὁ δὲ δεισιδαίμων, κόλαξ.*

ἀπονιψάμενος τὰς χεῖρας καὶ περιῤῥανάμενος ἀπὸ ἱεροῦ] Duplicem lauationem ſiue purificationem tangit. altera ad manus pertinet, altera ad totum corpus. Illa proprie *χέρνιψ*, haec *περίῤῥανσις*, appellatur. fiebatque *θαλλῷ*, id eſt, *ramo felicis oliuae*, vt ait Virgilius [Aen. 6, 230]. Vtriuſque frequens apud Graecos mentio. Aqua vero luſtralis qua aſpergebantur, ſic fiebat. Erat ad fores templi aquiminale quoddam magnum, quales fere tinctorum cortinae, (*labrum* Aſconius nominat) in quod mergebant titionem ardentem ab ara ſumptum, quando victima adoletur: eaque aqua omnes qui templum ingrediebantur, ſeſe aſpergebant ipſi, aut a ſacrificulis aſpergebantur. Euripides Hercule furente [v. 928 ſ.], *Μέλλων δὲ δαλὸν χειρὶ δεξιᾷ φέρειν εἰς χέρνιβ᾽ ὡς βάψειεν Ἀλκμήνης γόνος.* Athenaeus quid ſit, *χέρνιψ*, (vel, vt ipſe legi ait, *χερνὶψ*,) explicans [9, 18], Ἐςιν, inquit, *ὕδωρ εἰς ὃ ἀπέβαπτον δαλὸν ἐκ τȣ̃ βωμοῦ λαμβάνοντες, ἐφ᾽ οὗ τὴν θυσίαν ἐπετέλȣν.* Nec ſolum in templis erant *περιῤῥαντήρια*, ſed etiam ad fori introitum, quorum ſaepe meminere oratores Graeci. Moris etiam fuit vt ad fores priuatarum aedium tantiſper dum illae funeſtae eſſent, et dum fieret *ἡ πρόθεσις* eius qui obierat, vas magnum ſtatueretur, aqua luſtrali plenum, quae eſſet e domo non funeſta allata: qua aqua ſeſe quiſque exiens aſpergeret, qui exequias venerat: idque vas figlinum fuit, et *ἀρδάνιον* proprie nuncupabatur. auctor

Pollux

Pollux libro octauo [c. 7]. Ariſtophani dicitur ὄςρακον· Καὶ παράθου τοὔςρακον πρὸ τῆς θύρας. Heſychio γάςρα duobus locis. B. Chryſogonius homilia XII. ad Epheſios: ἴδοις Ἕλληνα ἀπὸ νεκρȣ͂ λȣόμενον. Non diſſimilis ritus apud Romanos. Feſtus, *funus proſecuti redeuntes ignem ſupergrediebantur aqua aſperſi: quod purgationis genus vocabant ſuffitionem.* Fuit et apud Iudaeos ſimilium lauationum et purificationum vſus: quas auctor Eccleſiaſtici capite XXXIIII. [v. 30] βαπτισμοὺς ἀπὸ νεκροῦ appellat.

δάφνης εἰς τὸ ςόμα λαβὼν] Non leuis error eſt interpretum, qui ἀπὸ ἱεροῦ δάφνης iunxerunt, et ſacram laurum hic ſunt commenti. quod profecto ferri non poteſt. Dictum autem δάφνης λαβὼν, vt ἄρτου φαγεῖν, et alia paſſim apud Atticos. Nos locum planius expreſſimus, et ita vertimus, quaſi eſſet ſcriptum δάφνης πέταλα. eam enim vocem ſupplendam eſſe cenſemus. Scimus namque veteres in purgationibus, lauri foliis vti ſolitos. Clemens Alexandrinus in Protreptico, Καταρσίων μεταλάμβανε θεοπρεπῶν, οὐ δάφνης πετάλων, οὐ ταινιῶν τινῶν ἐρίῳ καὶ πορφύρᾳ πεποικιλμένων. Sic et Romani, vt ait Feſtus, omnibus ſuffitionibus laurum adhibebant. Moris praeterea fuit Graecis baculum laureum prae manibus habere, tanquam ἀλεξίκακον φάρμακον, vt ait Suidas, quod crederent lauro ineſſe vim quandam malum auerruncandi. inde natum prouerbium δαφνίνην φορῶ βακτηρίαν, cum quis negat ſe ſibi ab alicuius inſidiis metuere. Eodem etiam ſpectat quod obſeruare aliquando meminimus, ſolitos Graecos pro foribus laurum ſtatuere. auctor Heſychius in voce κώμυθα. Quod ait Theophraſtus, laurum in os capi ſolitam a ſuperſtitioſis, neſcio an huic ſimilis ſuperſtitio ſit quam apud Hieronymum in Marcellae viduae epitaphio annotauimus. Sic ille, *Nec mirum ſi in plateis et in foro rerum venalium fictus ariolus ſtultorum verberet nates, et obtorto fuſte dentes mordentium quatiat.* nam

ariolo-

ariolorum conſuetudo fuit (colligi poteſt ex Seneca De vita beata) laurum geſtare cum per vrbem incederent, quam *fuſtem* videtur Hieronymus vocare; quia erat, credo, virga maiuſcula e lauro. Heſychius, ἰθυντήριον, ὃ φέρουσιν οἱ μάντεις σκῆπτρον ἀπὸ δάφνης. Sane poëtae dicuntur *laurum mordere*, Iuuenali, et Caſſandra δαφνηφάγος a Lycophrone appellatur: quod quomodo critici explicent, non eſt obſcurum. Apud Aeſchylum in Agamemnone habitus vatis hic eſt, vt amictus veſte vatum propria, quam poëta appellat χρηστηρίαν, manu ſcipionem geſtet, et coronam collo appenſam. nam ait Caſſandra ſe habere Καὶ σκῆπτρα καὶ μαντεῖα περὶ δέρῃ στέφη.

καὶ τὴν ὁδὸν ἐὰν περιδράμῃ γαλῆ] Fortaſſe παραδράμῃ. Ambigunt docti ſitne γαλῆ muſtela domeſtica, an felis. Vtrunque animal fuit olim inter ea quae occurſu ſuo auſpicium facerent, quod Graeci vocabant ἐνόδιον σύμβολον. De muſtela habes apud Plautum in Sticho [3, 2. 7]: de fele extat exemplum apud Terentium. Apud Athenienſes autem γαλῆς tranſcurſus dirimebat comitia, vt apparet ex Ariſtophanis Concionantibus. Artemidorus vero libro tertio, ſiue Ἐνοδίῳ, non parum differre docet, fueritne γαλῆ viſa accedens, an abiens: item agens aliquid gratum an contra: necnon, ageretne an pateretur. Et quod γαλῆ malum augurium faceret, inter alias hanc quoque cauſſam affert, quia ſit voci δίκη ἰσόψηφος. quod ita eſt. nam ſi vtriuſque dictionis litteras ad calculum voces, redibit par ſumma XXXXII. id autem eſt quod Graeci intelligunt, cum dicunt duo vocabula, aut duos verſus, eſſe ἰσόψηφα. Sed quid vetat ipſius Artemidori verba aſcribere? Γαλῆ, inquit, γυναῖκα σημαίνει πανοῦργον καὶ κακότροπον, ἢ δίκην. ἔστι γὰρ ἰσόψηφος δίκη καὶ γαλῆ. ἀπὸ γὰρ τῶν αὐτῶν σύγκειται γραμμάτων. καὶ θάνατον, ὅ, τι γὰρ ἂν λάβῃ τοῦτο σήπει. καὶ ἐργασίας καὶ ὠφελείας. καλεῖται γὰρ πρός τινων κερδὼ, καὶ ἱλαρία. τὴν δὲ δια-

φορὰν

φορὰν ἕξεσι λαμβάνειν τούτων· ἀπὸ τȣ̃ βλέπεσθαι προσιȣ̃σαν ἢ ἀπιȣ̃σαν. πράττȣσάν τι ἡδὺ, ἢ ἀηδές· πάσχουσάν τι ἢ δρῶσαν. Ex his apparet γαλῆς conſpectum non malum ſemper portendiſſe, ſed aliquando etiam lucrum, aliquando gaudium ac laetitiam. Quid quod etiam purgandi vim quandam in hoc animali ineſſe crediderunt Athenienſes. qui propterea quando in concionem conueniebant, circumferri felem iubebant: eratque hoc purificationis et luſtrationis certum genus. Ariſtophanes Concionantibus, ὁ περιςίαρχος, περιφέρειν χρὴ τὴν γαλῆν. Erat et canis interuentus, ſiue potius tranſcurſus (Plutarchus διεκδρομὴν vocat, Περὶ Φιλαδελφίας) inauſpicatus. vnde eſt apud Plautum [Caſin. 5, 4. 4], *canina ſcaeua.*

ἕως διεξέλθῃ τὶς] Qui videlicet omen luat, et quod mali portendebat felis tranſcurſus, id ipſe ſubeat.

ἢ λίθους τρεῖς ὑπὲρ τῆς ὁδοῦ διαλάβῃ] Ridere licet veterum ſtultitiam. Putarunt illi cum aliquod triſte ſignum apparuiſſet, poſſe id facile eludi, et quod oſtendebatur periculum effugi, ſi vel verbis, vel aliquo facto, indicarent ſe omen non accipere, ſed abominari. Verbis quidem, cum dicerent, Εἰς κεφαλήν σοι. *In caput tuum:* omen nempe redeat. quae abominandi formula frequens eſt apud vtriuſque linguae ſcriptores. vnius Senecae verba ponam ex conſulatione ad Martiam [c. 9]: *Quis non, ſi admoneatur vt de ſuis cogitet, tanquam dirum omen reſpuat. et in capita inimicorum aut ipſius intempeſtiui monitoris abire illa iubeat?* Re vero, aut facto aliquo deteſtabantur, id quod portendebat ſiniſtrum aliquid, inſectantes. Cum enim vel auis inebra, vel aliud infauſtum animal occurriſſet, periculo ſe defunctos putabant, ſi id lapidibus petiiſſent, et feriiſſent. Auguſtinus lib. II. De doctrina Chriſtiana, *Plerunque tam ſuperſtitioſi ſunt quidam, vt etiam canem qui medius interuenerit, ferire audeant.* Planiſſime vero Dio Chryſoſtomus, oratione XXXIIII. Ἀνὴρ Φρὺξ, inquit, ἐπὶ κτήνȣς

m ἐβάδι-

ἐβάδιζεν. ὡς δ᾽ ἐθεάσατό τινα κορώνην, οἰωνισάμενος (οἱ γὰρ Φρύγες τὰ τοιαῦτα δεινοὶ) λίθῳ βάλλει· καί πως τυγχάνει αὐτῆς. πάνυ οὖν ἥσθη, νομίσας εἰς ἐκείνην τετράφθαι τὸ χαλεπὸν *Homo Phryx iumento vehebatur: qui cornice aſpecta, ominis loco rem ducens (nam Phryges talium obſeruatione excellunt) lapide cornicem petit. accidit vt quam petebat, feriret. ille gaudere ſupra modum: quod crederet in ipſam malum eſſe verſum.* Hinc mos ille veterum notatus Apuleio Mileſia tertia. *Quid?* (ait) *quod iſtas nocturnas aues, cum penetrauerint larem quempiam, ſollicite prehenſas foribus videmus adfigi: vt quod infauſtis volatibus familiae minantur exitium, luant cruciatibus.* atque hoc ſcimus hodieque a quibuſdam obſeruari. Simili igitur ratione iſte quoque conſpecta fele, tres lapides in ipſam iacit: vt nimirum quod malum videbatur portendi, id in ipſius felis caput reiicere ſe hoc facto teſtaretur. Nam, vt Plinius [28, 1] ait, oſtentorum vires in eorum erant poteſtate quibus oſtendebantur: ac prout quaeque eſſent accepta, ita valere illa arbitrabantur. Sic etiam oracula et vaticinationes eludi ſolitas legimus, cum apud alios hiſtoricos vtriuſque linguae perſaepe, tum apud Suetonium in Iulio, capite LVIIII. et Dionyſium Halicarnaſſaeum non vno loco. Sic et viſorum nocturnorum, quae mali aliquid portendebant, efficaciam impediebant reſpuendo et procul a ſe amoliendo. cuius rei exemplum eſt apud Tacitum primo Annalium [c. 65] in iſtis de Caecina: *ducem terruit dira quies. nam Quintilium Varum ſanguine oblitum et paludibus emerſum, cernere et audire viſus eſt velut vocantem; non tamen obſecutus et manum intendentis repuliſſe.* neque enim otioſa ſunt poſtrema verba: ſed illis Tacitus cauſſam reddit, cur hoc rerum exitu caruerit. Ex his, et vera lectio iſtius loci intelligitur: (legendum enim *διαβάλῃ*, non *διαλάβῃ*) et verus etiam ſenſus perſpicitur: a quo quantum docti viri deerrarint, nolo dicere. aequus lector facile aeſtimabit, et iudicabit.

Ait

Ait autem τρεῖς, quia, vt ex Plinio, Feſto, aliiſque notum, numerus impar deo gratior. quare etiam in illis ἐπῳδαῖς, περιάπτοις, et amuletis, quibus ſuos libros Marcellus et Alexander Trallianus, ipſeque adeo Plinius referſerunt, frequens is numerus. Porro videntur Graeci ad hanc ſimilemue aliam trium lapidum ſuperſtitionem aluſiſſe illo prouerbio, τρεῖς εἰσιν ἱκανοὶ πρωκτὸν ἐκμάξαι λίθοι. qua adagione vſus Ariſtophanes. nec me fugit quomodo exponatur a veteribus: verum ego arbitror olim fuiſſe aliter conceptum prouerbium: poſtea vero quaeſita, vt fit, occaſione ioci, ita coepiſſe efferri ab hominibus vrbanis. Ἐκμάττειν verbum eſſe huic rei accommodatiſſimum infra docemus. Notauimus et aliam in tribus lapidibus ſuperſtitionem veterum non minus ridendam. Columella libro De arboribus, capite XXIII. *Mala Punica ne rumpantur in arbore, remedio ſunt lapides tres, ſi cum ſeres arborem, ad radicem ipſam collocaueris.* Simile eſt quod de ſcilla idem auctor adiicit. Palladius libro quarto, titulo x. *Qui in ſcrobe deponit, ſi tres lapillos in ipſa radice conſtituat, prouidebit ne poma findantur.* Ne illud quidem praetermittam τῶν Φιλομαθῶν χάριν. Olim ſi duos fratres ſimul ambulantes lapis ſaxumue in via forte iacens diuiſiſſet, ita vt medius inter fratres lapis reperiretur, ominoſum id et infauſtum habebatur. Refert Plutarchus Περὶ Φιλαδελφίας.

καὶ ἐὰν ἴδῃ σοφὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἱερὸν ἐν ταῦθα ἱδρύσασθαι] Mendoſam perſpicue lectionem docti viri ſanant, ὄψιν *viſum* aut *ſpectrum* legentes, non σοφήν· et afferunt appoſite ſane locum Platonis e decimo De legibus. Mihi tamen placebat ὄφιν pro σοφὴν reſtitui: cuius coniecturae nondum me poenitet: atque adeo haud aliter a Theophraſto ſcriptum puto: qui cum paullo poſt ἐνυπνίων meminerit, vix eſt vt hic ὄψεως mentionem fecerit. Non quo fugiat me ὄψιν et ἐνύπνιον ſubtiliter a veteribus criticis diſtingui: ſed illam diſtinctionem nemo ſanus hic recipiet. Conſtat vero ex Ciceronis

ceronis libris De diuinatione et multis aliis auctoribus, ſerpentem vidiſſe in aedibus aut in itinere, triſte auſpicium fuiſſe. Solebant autem loca in quibus monſtra fuerant viſa, religioſa fieri: vt in eo loco qui fulmine tactus eſſet, obſeruabant: quem locum Romani, vt notum eſt, bidental, quod bidentibus ibi fieret, appellabant. notus eſt ſuper hoc Artemidori locus: ſed et Plutarchus in Pyrrho ait *τὰ καταβαλλόμενα τοῖς κεραυνοῖς ἀνέμβατα μένειν χωρία.* Idem puto fuiſſe obſeruatum in aliis locis vbi portenta viſa fuiſſent. Hinc illa Platonis querela de ſuperſtitioſis hominibus, mulieribus praeſertim, quas ait leuiſſimas ob cauſas, et pauores inanes, impelli ſolitas, vt aras et ſacella diis ſtatuerent: *vt iam,* inquit Plato, *nullus locus iis vacet, non domus vlla, non vicus.* Porro ſerpentes fere per impluuium e tectis deſcendebant in aedes, et ibi ſoliti conſpici. Plautus Amphitruone [5, 1. 56], *Deuolant angues iubati deorſum in impluuium duo.* Terentius Phormione [4, 4. 27], *Anguis per impluuium decidit de tegulis.* vide Alexandrinum Clementem, Theodoretum in Θεραπ. et Dionem. Eo igitur loco (non autem vbi videntur inſomnia) ait auctor, ſacella a ſui temporis ſuperſtitioſis hominibus ſolita excitari. Iure Romano id non erat licitum. fuit enim lex vetus tribunitia, quae vetaret iniuſſu plebis aedeis, terram, aram conſecrare. auctora Cicero Pro domo ſua ad Pontifices [c. 49 ſ.].

τῶν λιπαρῶν λίθων τῶν ἐν ταῖς περιόδοις] Legimus *τριόδοις*, vel *παρόδοις*. vt de iis lapidibus intelligamus qui in viis a viatoribus coli ſolebant. de iis Sibylla, *Κἂν παρόδοισι λίθων συγχώματα ταῦτα σέβεσθε.* Sed praeſtat legere *τρίοδοις*. nam aliud ſunt *ἕρμακες*, de quibus Sibylla ſine dubio intelligit, ab vnctis lapidibus, qui in prouerbium abierunt. Dicebant enim de homine ſuperſtitioſo *πάντα λίθον λιπαρὸν προσκυνεῖ.* Clemens Alexandrinus libro ſeptimo Stromatum, *οἱ αὐτοὶ δ᾽ οὗτοι πᾶν ξύλον καὶ πάντα λίθον, τὸ δὴ λεγόμενον, λιπαρὸν προσκυ-*

προσκυνοῦντες. Meminit et Apuleius initio Floridorum, cuius locum apponam, quia inſignis eſt: multa enim ſimilis ſuperſtitionis exempla velut vno faſce complectitur. *Neque enim iuſtius religioſam moram viatori obiecerit, aut ara floribus redimita, aut ſpelunca frondibus inumbrata, aut quercus cornibus onerata, aut fagus pellibus coronata, vel etiam colliculus ſepimine conſecratus, vel truncus dolamine effigiatus, vel ceſpes libamine humigatus, vel lapis vnguine delibutus.* Sed et alii multi vnctorum lapidum meminere, quod pridem Turnebus in Aduerſariis [1, 17] obſeruauit. Quid quod etiam in ſacra hiſtoria ſimile quid obſeruauimus nos. Vide Geneſeos cap. vigeſimum octauum, commate XVIII. et caput XXXV. comm. XIIII.

2 *καὶ ἐὰν μῦς θύλακον ἀλφίτων διαφάγῃ*] Etiam mures olim auſpicium faciebant. Auſonius [Idyl. 12, 3], *Quadrupes oſcinibus quis iungitur auſpiciis? mus.* Inprimis autem triſte putabant, ſi quid mures arroſiſſent. vide Ciceronem De diuinatione libro ſecundo. Plinius quoque libro octauo, capite LVII. idem annotat: addens, eos cum candidi prouenere, laetum facere oſtentum. Idem in ſoricibus obſeruabatur: quorum occentu dirimi auſpicia ibidem ait Plinius. Eleganter vero Auguſtinus De doctrina Chriſtiana, libro II. de ſuperſtitioſis loquens: *Hinc ſunt*, ait, *illa: cum veſtis a ſoricibus roditur, plus timere ſuſpicionem futuri mali, quam praeſens damnum dolere. Vnde illud eleganter dictum eſt Catonis, qui cum eſſet conſultus a quodam qui ſibi a ſoricibus eroſas caligas diceret: reſpondit, non eſſe illud monſtrum, ſed vere monſtrum habendum fuiſſe, ſi ſorices a caligis roderentur.* Graeci auctores ſimillimum Bionis (nec ſcio an ita legendum ſit etiam apud Auguſtinum) dictum referunt. Clemens, [Strom. 7 p. 712] Τί δὲ καὶ θαυμαστὸν εἰ ὁ μῦς, φησὶν ὁ Βίων, τὸν θύλακον διέτραγεν, οὐχ εὑρών, ὅ, τι φάγῃ; τοῦτο γὰρ ἦν θαυμαστὸν, εἰ, ὥσπερ Ἀρκεσίλαος παίζων ἐνεχείρει, τὸν μῦν ὁ θύλαξ

κατέφαγεν. Vide etiam Theodoretum. Θύλακος *ſaccus* eſt *ſcorteus, vbi erat farina* vel *panis.* nam etiam ἀρτοθήκην, hoc eſt, *panarium*, explicat Ariſtophanis ſcholiaſtes. Eiuſmodi ſaccum ſecum ferebant quando ibant τὰ ἄλφιτα emptum: hoc eſt, farinam quae in foro vaenibat, quod ἀλφιτόπωλις ἀγορὰ appellabatur. Ariſtophanes Concionantibus, Κ᾽ ἄπειτ᾽ ἐχώρουν εἰς ἀγορὰν ἐπ᾽ ἄλφιτα. Ἔπειθ᾽ ὑπέχοντος ἄρτι μου τὸν θύλακον. Interpretes qui θύλακον ἀλφίτων *reticulum panis* vertunt, incogitantiae magnae ſe obligarunt et νωχελίας. Reticulum enim panis apud Horatium [1 Sat. 1, 47] et Iuuenalem eſt quod γύργαθον Graeci vocant. Heſychius, Γύργαθον, σκεῦος πλεκτὸν, ἐν ᾧ βάλλουσι τὸν ἄρτον οἱ ἀρτοκόποι. Gloſſarium, *Reticulum*, γύργαθος. Sed et ad alia his reticulis vtebantur. vnde eſt γύργαθος ψηφισμάτων apud Athenaeum libro primo ex Ariſtophane: quem locum nimis inepte docti viri hactenus ſunt interpretati. Ariſtophanes vero in Veſpis Perſarum braccas et anaxyridas θυλάκους dixit. Adeo autem familiare eſt muribus θυλάκους rodere, vt propterea θυλακοτρῶγες a poëtis appellentur. Heſychius, θυλακοτρὼξ, μῦς, οἱ δὲ ἀκρίς.

πρὸς τὸν ἐξηγητὴν] Hoc eſt, *ad portentorum interpretem, et diuinum:* qualis olim Athenis Lampòn ὁ μάντις, qui κατ᾽ ἐξοχὴν dictus eſt ὁ ἐξηγητής. Multa de hoc apud comicum, et in hiſtoriis.

ἐκδοῦναι τῷ σκυτοδέψῃ ἀπογράψαι] Lege fideiubente me ἀποῤῥάψαι. quod conuenientiſſimum verbum eſt cerdoni, et veteramentariorum ſutori: quem σκυτοδέψην minus proprie vocat ἀντὶ τοῦ σκυτοτόμου, vel πίσυγγον. ſic enim Athenis nominabantur. Iam ante diximus, ſaccum de quo agitur, fuiſſe ex aluta aut corio: qualis erat, follis aut paſceolus apud Romanos. Scholiaſtes Ariſtophanis [ad Plut. 3, 2. 41] vocem σάκταν, vel, vt alii legebant, σάκκον, interpretatur ἐκ δέρματος σακκίον, ὅπερ θύλακον λέγομεν. Heſychius, θυλάκια, ἀσκοὶ

ἀσκοὶ δερμάτινοι. Graeci peram cynicorum ſolent ita vocare, vt Maximus Tyrius ſermone XXXVII. ea pera fuit coriacea, quod certum eſt. Ideo Tatianus ait, loquens de cynicis, *λέγοντες μὲν δεῖσθαι μηδενὸς, κατὰ δὲ τὸν Πρωτέα σκυτοδέψου μὲν χρήζοντες διὰ τὴν πήραν· ὑφάντου δὲ διὰ τὸ ἱμάτιον.* Sane vulgata lectio inepta eſt, neque huius fieri debet.

ἀλλ᾽ ἀποτραπεὶς ἐκδύσασθαι] Hoc verbum et *exuendi*, et *excutiendi procul a ſe* ſignificationem habet: nec ſunt audiendi qui reſcribunt *ἐκλύσασθαι.*

καὶ πυκνὰ δὲ τὴν οἰκίαν καθαρεῖν] Harum purgationum auctor et inuentor apud Graecos Epimenides. Laërtius in vita: *Λέγεται δὲ καὶ πρῶτος οἰκίας καὶ ἀγροὺς καθῆραι.* meminit Dioſcorides, et alii.

καὶ οὔτε ἐπιβῆναι μνήματι.] Heſiodus [Ἔργ. 748 ſ.], *Μήτ᾽ ἐπ᾽ ἀκινήτοισι καθίζειν (οὐ γὰρ ἄμεινον) Παῖδα δυωδεκαταῖον, ὅ τ᾽ ἀνέρ᾽ ἀνήνορα ποιεῖ.* Nota ſunt buſtorum formidamina, et monumentorum terticulamenta. Hoc Romani maxime in Diali flamine obſeruabant. nam ille locum in qui buſtum eſſet, nunquam ingrediebatur. A. Gellius lib. x. cap. xv.

οὔτ᾽ ἐπὶ νεκρὸν ἐλθεῖν] B. Chryſoſtomus homilia XIII. in epiſtolam ad Epheſios: Graeci, inquit, *δεδοίκασι τὰ οὐκ ὄντα ἁμαρτήματα οἷον ῥύπον σώματος, κῆδος, λέχος, καὶ ἡμερῶν παρατηρήσεις καὶ ὅσα τοιαῦτα.* Praecipue autem haec obſeruatio in ſacrorum miniſtris locum videtur habuiſſe. Sane apud Moſem [Leuit. 21, 11] hac lege ſummus ſacerdos alligatur. *Ne ad cadauera venito: ne pro patre quidem ſuo aut matre ſe polluito.* At apud Romanos Dialis flamen, cui tam multae fuerant ceremoniae impoſitae, etſi mortuum attingere non poterat, funus tamen exſequi non erat illi religio. vide A. Gellium [10, 15]. Lycurgi lege, vt Plutarchus ait, omnis huiuſcemodi circa mortuos ſuperſtitio fuit Lacedaemone ſublata. Caeterum propter hanc cauſſam, inſtitutum olim fuit, vt indicia apponerentur foribus

m 4 domus

domus funeſtae: ne videlicet, inſcius aliquis ingrederetur, et ſe imprudens pollueret. De vaſe aquae luſtralis iam diximus. eodem ſpectabant capilli de ipſius defuncti capite ſecti, qui foribus appendi ſoliti. Euripides Alceſtide [v. 98 ſſ.], Πυλῶν πάροιθεν δ' ὀυχ ὁρῶ πηγαῖον ὡς νομίζεταί γε χέρνιβ' ἐπὶ φθιτῶν πύλαις, χαίτα τ' ὅυτις ἐπὶ προθυρα τομαῖος, ἃ δὴ νεκύων πένθεσι πιτνεῖ. Apud Romanos cupreſſus domus funeſtae faciebat indicium. quod ex Plinio [16, 33] et Seruio pridem doctis viris notum, notatumque. notat autem Servius idem [ad Aen. 3], ab Athenienſibus tractum morem: *nam apud Atticos*, inquit, *funeſtae domus cupreſſi fronde velantur.*

οὔτ' ἐπὶ λέχει] Scribendum λέχη, vt modo ἐπὶ νεκρόν. Heſychius, λέχη, ἐφ' οἷς τοὺς νεκροὺς κοσμοῦσιν. Etiam Latini *lectos* vocant, in quibus mortui collocabantur et efferebantur. Erit autem figura ἓν διὰ δυοῖν. οὔτ' ἐπὶ νεκρὸν ἐλθεῖν, οὔτ' ἐπὶ λέχη, pro ἐπὶ τὰ τῶν νεκρῶν λέχη. et referendum ad προθέσεως ſolemnia. Sed eſt et alia lectio ἐπὶ λεχώ. quam potius retineo. Euripides Iphigenia in Tauris [v. 380 ſſ.], Τὰ τῆς θεοῦ δὲ μέμφομαι σοφίσματα· Ἥτις βροτῶν μὲν ἤν τις ἅψηται φόνου, Ἢ καὶ λοχείας, ἢ νεκροῦ θίγῃ χεροῖν, Βωμῶν ἀπείργει μυσαρὸν ὡς ἡγουμένη. vide Porphyrium lib. II. περὶ ἀποχῆς. Sic λέχος interpretor in ſuperiore loco Iohannis Chryſoſtomi, de cubili puerperae. ſic in homilia III. ad Titum, ἡ ἀπὸ λέχους eſt *puerpera*, vel *quae recens e puerperio ſurrexit.* nam interpretes male aliter accipiunt. In Nouella Leonis appellatur γυνὴ ἐπίλοχος· vbi eorum error corrigitur, qui mulierem nondum ſacro lauacro lotam, poſt partum de vita periclitantem, nolebant baptizare ante diem XXXX. tanquam pollutam, et ſacramento indignam. quae erat crudeliſſima ſententia.

καὶ ὅταν ἐνύπνιον ἴδῃ] Notum eſt, veteres cum triſte aliquod inſomnium viderant, ἀποτροπιασμοῦ χάριν ſacra

cra

cra quaedam factitaſſe. Ariſtophanes Ranis [5, 2. 85 ſſ.], Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι λύχνον ἅψατε, Καλπίσι τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε, Θέρμετε δ' ὕδωρ, Ὡς ἂν θεῖον ὄνειρον ἀποκλύσω. Martialis libro XI. [epigr. 50], *Amphora nunc petitur nigri carioſa Falerni, expiet vt ſomnos garrula ſaga tuos.* Sed in re non obſcura non abutar, neque meo neque lectoris otio. Exempla paſſim apud tragicos.

τίνι θεῷ, ἢ τίνι θεᾷ] Graeci vocant δαίμονας ἀποτρόπους. Apud Romanos Ioui prodigiali fiebant ſacra. Plautus Amphitryone [2, 2. 107 ſ.], *Sed mulier poſtquam experrecta es, prodigiali Ioui aut mola ſalſa hodie, aut thure comprecatam oportuit.* Creditum etiam eſt a veteribus expiari ſomnia, ſi illa Soli narraſſent. Euripides, Ἄκαινά δ' ἥκει νὺξ φέρουσα φάσματα, Λέξω πρὸς αἰθέρ', εἴτι δὴ τόδ' εἰς ἄκος. Sophocles Electra [431 ſ.], Τοιαῦτά του παρόντος, ἡνίχ' ἡλίῳ Δείκνυσι τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου.

3 πρὸς τοὺς Ὀρφεοτελεστὰς κατὰ μῆνα πορεύεσθαι] Orpheus in Graeciam initiorum genus quoddam, vel teſte Demoſthene, inuexit, quod Ὀρφικὰς τελετὰς vocabant, et qui illa docerent Orpheoteleſtas. Ait autem κατὰ μῆνα, quia ſub exitum cuiuſque menſis videntur ſoliti initiari Athenienſes. Habeo eius rei auctorem ſcholiaſten Ariſtophanis, qui teſtatur circa finem ſingulorum menſium fieri ſolitas τὰς μυστικὰς δαπάνας. Proclus in Heſiodi commentariis auctor eſt, veteres operam ſimulatricibus dediſſe die menſis XVIIII. Perſuaſum autem erat Athenienſibus, eos qui myſteriis iſtis et Eleuſiniis eſſent initiati, diuinis in Orco fruituros honoribus. Laërtius in Antiſthene, et alii.

καὶ ἐπὶ ταῖς τριόδοις ἀπελθὼν] Imo ἐπὶ τὰς τριόδους, vt poſtulat Helleniſmi ratio. verum arbitror maius vulnus ſubeſſe, et deſiderari aliquod vocabulum, aut etiam fortaſſe plura. Notum autem, in triuiis et compitis ſacra Hecatae olim fieri ſolita. eodem etiam moris fuit

τὰ καθάρματα, et purgamenta vrbium proiicere. Euſtathius, Φασὶν ὅτι δῖον ἐκάλȣν κώδιον ἱερείȣ τεθέντος Διῒ μειλιχίῳ ἐν τοῖς καθαρμοῖς Φθίνοντος μαιμακτηριῶνος μηνὸς, ὅτε ἤγοντο τὰ πομπαῖα καὶ καθαρμῶν ἐκβολαὶ εἰς τὰς τριόδȣς ἐγίνοντο. ea purgamenta etiam ὀξυθύμια appellata ſunt. qua de voce et ritu hoc toto conſule Harpocrationem. Atque haec ſacra cum peregiſſent, non ante domum redibant quam et veſtem et corpus aqua vel fluuiali, vel fontana purificaſſent. Porphyrius [lib. 2 § 44], Πάντες ἐν τȣ́τῳ ὡμολόγησαν οἱ θεολόγοι, ὡς οὔτε ἁπτέον ἐν ταῖς ἀποτροπαίοις θυσίαις τῶν θυομένων, καθαρσίοις τε χρηστέον· μὴ γὰρ ἴοι τὶς εἰς ἄστυ, μήδ' εἰς οἶκον ἴδιον, μὴ πρότερον ἐσθῆτα καὶ σῶμα ποταμοῖς ἢ πηγῇ ἀποκαθήρας.

κατὰ κεφαλῆς λȣ́σασθαι] Colligi hinc poſſe videtur in triuiis fuiſſe περιῤῥαντήρια. poteſt tamen etiam aliter accipi. Ritum lauandi capitis in purificationibus exprimit Perſius [Sat. 2, 15 ſ.], --- *Tiberino in gurgite mergis mane caput bis terque.* et Iuuenalis [Sat, 6, 523 ſ.] *Ter matutino Tiberi mergetur, et ipſis vorticibus timidum caput abluet.*

σκίλλῃ ἢ σκύλακι κελεῦσαι αὐτὸν περικαθᾶραι] Tangit duplicem veterum conſuetudinem expiandi luſtrandique ſe. altera erat, circumacta circa corpus ſcilla: altera catulo ſimiliter circa corpus ducto. hoc enim ſignificat περικαθᾶραι. De ſcilla, quod expiandi vim crederetur habere, notum vel ex Plinio et medicorum libris. Artemidorus Ἐνοδίῳ, Ἡ σκίλλα καθάρσιος εἶναι νενόμισται. Lucianus Ἐπισκοπȣ̃ντες ἐκάθηρέ τέ με, καὶ ἀπέμαξε, καὶ περιήγνιζε δᾳδὶ καὶ σκίλλῃ καὶ ἄλλοις πλέιοσι. Dio Chryſoſtomus oratione XXXXVIII. ἀλλά μοι δοκεῖ περικαθάραντας τὴν πόλιν μὴ σκίλλῃ μηδὲ ὕδατι, ἀλλὰ πολὺ καθαρωτέρῳ χρήματι λόγῳ κοινῇ πράττειν. Plura Clemens Alexandr. ſeptimo Stromat. et Theocriti ſcholiaſtes in Thalyſiis. De catulo, res minus vulgo, vt videtur, nota. quare etiam eius ritus igno-

ignoratione interpretes miris modis hunc locum deprauarunt: in quo nihil erat prorſus mutandum. Nam verum eſt quod diximus, veteres catulo ſolitos luſtrare ſe, eum circumferentes circa corpus: eamque luſtrationem vocabant περισκυλακισμόν. Plutarchus in Κεφαλαίοις Romanorum inſtitutorum: Τῷ δὲ κυνὶ πάντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, Ἕλληνες ἐχρῶντο, καὶ χρῶνταί γε μέχρι νῦν ἔνιοι σφαγίῳ πρὸς τοὺς καθαρμούς. καὶ περιμάττουσι τοὺς ἁγιασμοῦ δεομένους, περισκυλακισμὸν τὸ τοιοῦτον γένος τοῦ καθαρμοῦ καλοῦντες. Idem repetit in Romulo. Fuerunt et alii tum ſcillae, tum catulorum in februationibus vſus, quos prudens omitto. Tirones moneo pertinere ad hunc ritum verba legis III. §. 3. D. Ad legem Corneliam de ſicariis. quae tamen alio referunt viri docti.

αὐτὸν περικαθᾶραι] Significat hoc verbum applicare aliquid corpori, expiandi cauſa, idque in orbem ducere. quod et περιμάξαι dicitur: Latinis circumferre. Virgilius [Aen. 6, 226], *Idem ter ſocios pura circuntulit vnda.* Seruius, *Circuntulit, purgauit. Antiquum verbum eſt. Plautus* [Amphitr. 2, 2. 143], *Pro laruato te circumferam: id eſt, purgabo. Nam luſtratio a circumlatione dicta eſt vel taedae vel ſulphuris. Iuuenalis* [Sat. 2, 157], *--- Si qua darentur. Sulphura cum taedis.* Recte exprimit Seruius circumlationem illam quae in luſtrationibus fieri ſolebat. ſed eius ritus graphica extat deſcriptio apud Claudianum in Panegyrico Honorii, ſexto eius conſulatus [v. 324 ſſ.]; quem locum iuuat aſcribere, *Luſtralem ſic triſte facem cui lumen odorum ſulfure caeruleo, nigroque bitumine fumat, circum membra rotat doctus purganda ſacerdos, rore pio ſpargens, et dira fugantibus herbis numina terrificumque Iouem, Triuiamque precatus, trans caput auerſus, manibus iaculatur in auſtrum, ſecum rapturas cantata piacula taedas.* Similiter et vrbes et agri luſtrabantur, hoſtiis in orbem circumlatis. Polybius libro quarto de Mantinenſibus: καὶ καθαρμὸν

θαρμὸν ἐποιήσαντο, καὶ σφάγια περιήνεγκαν τῆς τε πόλεως κύκλῳ, καὶ τῆς χώρας πάσης. ideo Latinis ea ſacra *ambarualia* dicta. Atque hinc eſt, quod τὸ περὶ fere in vocibus eo pertinentibus reperitur: vt in περιμάττεσθαι, περιθύεσθαι, περιαγνίζειν, περιθειοῦν et περιθείωσις. etſi Homerus διαθειοῦν dixit. Sic et περιβάλλεσθαι κάρφος apud Ariſtotelem in ſexto Hiſtoriarum, de luſtratione gallinarum, quae περικαρφισμὸς Plutarcho nuncupatur. Sed et ἀπομάττειν eo ſenſu vſurparunt. Demoſthenes Pro corona, καθαίρων τοὺς τελουμένους, καὶ ἀπομάττων τῷ πηλῷ καὶ τοῖς πιτύροις. Sic accipiendum et in illo Callimachi, vt puto, verſiculo, initio Athenaei: Τρὶς δ' ἀπομαξαμένοισι θεοὶ διδόασιν ἄμεινον. quem locum non recte Eraſmus, et alii, aliorſum conati ſunt trahere, cum ex hoc ritu ſit explicandus. Hinc dictae ſunt mulierculae illae, quarum hic Theophraſtus meminit, ἀπομάκτριαι, vt eſt apud Pollucem [7, 33], vel περιμάκτριαι, vt vocat eas Plutarchus, De ſuperſtitione. Latinis *piatrices*, et *ſimulatrices*, vel potius *ſimpulatrices*. vide Feſtum. Talem fuiſſe ait Demoſthenes Glaucotheam ſiue Empuſam Aeſchinis matrem.

μαινόμενόν τε ἰδὼν ἢ ἐπίληπτον] Plautus Captiueis [3, 4. 15 ſſ.], *Hegio, hic homo rabioſus habitus eſt in Alide. Ne tu quod iſtic fabuletur, aures immittas tuas. Nam iſtic haſtis inſectatus eſt domi matrem et patrem, et illic iſti qui ſputatur morbus interdum venit. Proin tu ab iſtoc procul recedas.* Suſpicor etiam ob ſimilem ſuperſtitionem factum, vt Akis rex Dauidem inſaniam ſimulantem procul a domo ſua arceret. id enim videntur vltima verba eius capitis ſuadere. Locus eſt primo Samuelis, cap. XXI. Similis ſententia in Eumenidibus Varronis, *Apage in diem rectum a domo noſtra iſtam inſanitatem.*

AD

AD CAPVT XVII

ΠΕΡΙ ΜΕΜΨΙΜΟΙΡΙΑΣ

E*ϛι δὲ ἡ μεμψιμοιρία*] Iniuſtitiae ſpecies quaedam eſt et illiberalitatis hoc vitium: quod fere in calamitoſis pauperibusque, vel paupertatem ſimulantibus, et ſenibus, reperitur. Nam vt felicitas ſuperba, ita querula calamitas eſt, eorum maxime qui e magnis aut mediocribus opibus ad inopiam ſunt redacti: recteque ille apud Terentium [Adelph. 4, 3. 14 ſſ.], *Omnes quibus res ſunt minus ſecundae, magis ſunt neſcio quomodo ſuſpectioſi: ad contumeliam omnia accipiunt magis: Propter ſuam impotentiam ſe ſemper credunt negligi.* et alibi [Adelph. 4, 2. 6] apud eundem poëtam querulus quidam ſenex, *Me credo*, ait, *huic eſſe natum rei, ferundis miſeriis.* Nihil autem intereſt facultatibus ſit pauper aliquis, an animo; quae ſola demum paupertas vere miſera eſt. Multa Seneca de hoc vitio variis locis: ſed vnum notare ſufficiet. Sic ille De tranquillitate vitae libro 1. [immo de tranqu. animi c. 7] de amicorum delectu loquens. *Praecipue tamen vitentur triſtes, et omnia deplorantes, quibus nulla non cauſa in querelas placet. Conſtet illi licet fides et beneuolentia, tranquillitati tamen inimicus eſt, comes perturbatus et omnia gemens.* Μεμψιμοιρίαν autem, *querelam*, non *querimoniam*, vertimus. nam etſi non fugeret nos, bonos auctores promiſcue his vocibus vti, mouit tamen veterum grammaticorum auctoritas. Cornelius Fronte literator, *Querimonia certae rei eſt: Querela ſuperuacua eſt. Itaque prior grauitatis eſt, poſterior leuitatis.* Gloſſarii auctor. *Querela*, *μέμψις ματαία. Querimonia, μέμψις.* Vox *δεδομένη* ſuſpecta eſt, et ſine damno ſententiae poteſt abeſſe. Habes apud Clementem Alex. Paedag. lib. III. [immo 1, 9] et *μέμψεως* et *μεμψιμοιρίας* definitiones, quas praetermitto.

ἀποϛεί-

ἀποςείλαντος τȣ͂ φίλȣ μερίδα] Conuiuae olim e conuiuio apophoreta referebant. de quo more ſupra diximus. abſentibus vero *μερίδες* mittebantur. Plutarchus in Ageſilao, *ἔθυσεν εὐαγγέλια, καὶ διέπεμπε μερίδας τοῖς φίλοις ἀπὸ τῶν τεθυμένων.* Idem auctor in Arati vita ſcribit, Antigonum regem, cum Corinthi ſacra faceret, Arato Sicyonem miſiſſe *μερίδας*. Ariſtophanes Acharnenſibus [4, 6. 3], *Ἔπεμψέ τίς σοι νυμφίος ταυτὶ κρέα ἐκ τῶν γάμων.* Etiam Romanis mos fuit de menſa aliquid mittere amicis, imo vero etiam Iudaeis aliisque gentibus Orientis eundem morem in vſu fuiſſe teſtantur literae ſacrae priore Samuelis capite primo, Nehemiae capite VIII. et alibi.

ȣ̓ διότι ὕει] Quod vulgo fieri ſolet. Theognis [25 ſ.], *ȣ̓δὲ γὰρ ὁ Ζεὺς ȣ̓θ᾽ ὕων πάντας ἁνδάνει, ȣ̓τ᾽ ἀνέχων.* At hic iniquior etiam erga Iouem: quippe cui cum ſit opportuna pluuia, nihilominus tamen de Ioue queritur, quod paullo ſerius quam libitum ipſi fuiſſet, pluat.

2 *καὶ πριάμενος ἀνδράποδον ἄξιον*] Querela vſitata herorum, quod nimio ſeruos emerint: quos propterea apud Plautum [Pſeud. 1, 2. 1] et Terentium [Eun. 4, 4. 2] *male conciliatos* vocant, hoc eſt, *magno emptos*. At iſtum miſerum vilitas ipſa offendit. in quem iure illud vſurpaveris, *Ὅταν τὸ ὕδωρ τὸν φάρυγγα πνίγει, τί δεῖ ἔτι πίνειν;*

καὶ πολλὰ δ.] Scrib. *ἅτε πολλὰ δ.*

δεηθεὶς τȣ͂ πωλȣ͂ντ.] Poteſt legi et *δεηθέντος*. Et ſane maius fuerit argumentum rei vili pretio emptae, ſi emptor a venditore rogatus eſt vt eam emeret.

καὶ πρὸς τὸν εὐαγγελιζόμενον] Ait, *εὐαγγελιζόμενον*, reſpiciens cupiditatem qua flagrare ſolent patres filios habendi potius quam filias. Tale illud *εὐαγγέλιον* apud Ariſtophanem Theſmophoriazuſis, *Λέων λέων σοὶ γέγονεν, αὐτ᾽ εἴγμα σόν.*

τῆς

της οὐσίας τὸ ἥμισυ ἄπεςι] Terentius Heautontimor. [4, 1. 15], CH. *ſcio quid feceris: Suſtuliſti* [puellam ſcilicet.] Sy. *Si ſic factum eſt domina, ergo heru damno auctus eſt:*

ἀληθῆ ἐρεῖς] q. d. quem tu beatum praedicas, verius miſerum dixeris. ſic querulus ille Horatianus Vulteius Menas [1 ep. 7, 93 ſ.], --- *pol me miſerum patrone vocares, ſi velles, inquit, verum mihi dicere nomen.*

3 καὶ νίκην νικήσας] Errant interpretes in huius loci interpretatione. male enim referunt alio quam ad victoriam eius qui cauſſam obtinuit, et ſuperior e iudicio diſceſſit. quare etiam δίκην νικήσας ſcribendum, non νίκην. familiare eſt Atticis ita loqui δίκην νικᾶν, vel ἡττᾶσθαι δίκην. Nam νίκην et ἧτταν non eſſe ſolum πολέμου ſed cuiuſcunque ἀγωνίας, vel vnicus in Lachete Platonis locus poterat docere. Male etiam iidem interpretes orationem, cuius ſit hic mentio, ad ἐπιταφίυς λόγυς, aut neſcio quas viuentium laudationes referunt. quae plane ſunt aegrorum hominum ſomnia. Quis neſcit, veteres Athenienſium oratores ſolitos orationes reis ſuam opem implorantibus ſcribere, quibus orationibus ipſi rei vtebantur in iudiciis? Tales ſunt omnes ferme Iſocratis, Lyſiae et Demoſthenis, quae ad cauſſas priuatorum pertinent: quod nec Cicero praetermittit, et teſtatur Quintilianus non ſemel. Eundem morem fuiſſe Romae, vel cognomen indicio ſit, Lucio Aelio ex ea re partum. dictus eſt enim STILO, *quod orationes nobiliſſimo cuique ſcribere ſolebat*, inquit Suetonius [de Gram. c. 3]. Poſtremo δίκαια non ſunt, *laudes merito dicendae:* ſed continentia cauſarum et defenſionis firmamenta. Terentius [Phorm. 2, 1. 50] et Cicero *iuſta* vocant.

ἐγκαλεῖν τῷ γε.] Quid cenſes facturum fuiſſe, ſi litem perdidiſſet? Atqui etiam damnato reo, oratori conſtat eloquentiae officium, ſi omni arte vſus eſt.

ἱλαρός

ἱλαρός ἐςι] Lego ἱλαρὸς ἔςω. vt apud Terentium [Adelph. 5, 3. 56], *Hodie hilarum fac te.* et, *Omitte nunc triſtitiam tuam.* Spectatur autem in vultu hilaritas, et opponitur proprie τῇ σκυθρωπότητι. Mox lege, ὅτε δεῖ, non ὅτι. Sic in illo Theocriti, χαίρω πῶς ὅτε τ' ἄνδρας ὁρῶ τὺς μήποτ' ὄπωπα. Atque hoc tam puſillum mendum a doctiſſimo Furlano quum non eſſet animaduerſum; vt nihil hic videret, effecit.

AD CAPVT XVIII

ΠΕΡΙ ΑΠΙΣΤΙΑΣ

Ἔςιν ἀμέλει ἀπιςία] Huic contrarium vitium eſt, quam Graeci εὐήθειαν vocant, Latini *credulitatem*, quae ſaepe in fatuitatem vertit. In medio autem horum extremorum, virtus eſt quaedam ἀνώνυμος, prudentiae velut ἀπορρὼξ, per quam et fidem iis habemus qui merentur: et eorum contra fidem ſuſpectam habemus, qui erga alios reperti ſunt infideles. Semper enim, infixum in animo noſtro eſſe debet Ἐπιχαρμεῖον illud, γνῶθι πῶς ἄλλω κέχρηται. itemque illud eiuſdem poëtae Ciceroni familiare [ad Att. 1, 19], Νᾶφε, καὶ μέμνασ' ἀπιςεῖν. ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν. hoc eſt, interprete Q. Cicerone [de petit. Conſ. 10], *Nerui atque artus ſunt ſapientiae*, NON TEMERE CREDERE. Extat in hanc ſententiam praeclara oratio Dionis Chryſoſtomi, quam velim legat iuuentus. Spectat eodem epiſtola XXII. Plinii, libro VI. lectu et ipſa digniſſima: nec minus elegans ſenis Aſcraei effatum [ἔργ. 270], Καὶ πίςεις δ' ἄρ, ὁμῶς καὶ ἀπιςίαι ὤλεσαν ἄνδρας.

καὶ κατὰ ςάδιον ἀριθμεῖν] Habes amplum in hunc locum commentarium Plauti Aululariam: vbi mirificiſſime miſerum ſenicem Euclionem illa auri aula inquietat. Itaque ait Staphyla [1, 1. 31] eum decies die vno extru-

extrudere omnes aedibus: vt nimirum ſolus theſaurum effodiat et nummos numeret. ſed ipſum poëtam vide. eſt enim ingenioſiſſimus in illius infelicis ἀπιςίᾳ deſcribenda. Similia reperias apud Lucianum in Alcyone.

εἰ σεσήμανται τὸ κοιλιὄχιον] Non damno hanc lectionem: etſi alibi haec vox, quod meminerim, haud mihi lecta. Fortaſſe tamen *κυνὄχιον* ſcripſerat auctor. Eſt autem *κυνὄχιον* vas quoddam inſtar magni marſupii, ſeruandis veſtibus, et aliis id genus rebus: ſic dictum a pelle canina, ex qua vel confici vel integi ſolebat, vt *riſcus* Latinorum. Meminere *κυνὄχου* Xencphon et Pollux non vno loco [5, 3. 4 et 10, 17], itemque Euſtathius in Ὀδυσσ. ἑ, [v. 267]. Quid ſi etiam *κυλικούχιον* ſcribamus? quam vocem pro *κυλικεῖον* legere alibi memini. Sed fortaſſe verius eſt, nihil eſſe mutandum. nam ſic appellat, quas Iulius Pollux [7, 19] *κοιλάς*. In eodem auctore *κυμινοδόχιον* legas pro *panario* vel *ἐδεσματοθήκη* [10, 23].

καὶ εἰ ὁ μοχλὸς] Euclio Plautinus [Aul. 1, 2. 25], --- *occlude ſis Fores ambobus peſſulis.*

εἰς τὴν θύραν τὴν αὐλαίαν] Puerilis ſed frequens error, pro *αὐλείαν*. Apud veteres *θύρα αὐλεία*, ſiue *αὔλειος*, perpetuo eſt idem cum *πρώτη θύρα*.

2 *μετὰ μαρτύρων ἀπαιτεῖν*] Supra ad caput De ſtupiditate.

καὶ τὸ ἱμάτιον δὲ ἐκδύναι δεινὸς] Inepta lectio, et quem ex ea ſenſum interpretes eliciunt, ineptus eſt, aut nullus potius. Dubio procul legendum eſt vt emendauimus, *ἐκδὄναι*. quam vocem ſupra eodem ſenſu vſurpauit: capite De ſuperſtitione. Scribendum etiam, *ὄχ ᾧ τὰ βέλτιςα ἐργ.* non *ὄχ ὡςτ.* Eſt Atticiſmus tranſlatitius, *ὄχ ᾧ*, pro *ὄκ ἐκείνῳ ὅς*.

μάλιςα μὲν μὴ δὄναι] Deeſſe aliquid, luce meridiana clarius. Nos ex coniectura locum ſupplebamus in hanc ſententiam, *εἰ δὲ μὴ, δοὺς εὐθὺς ἀπαιτεῖν*. Sed poſtea adducti ſumus vt ferme crederemus, ita potius

ſcripſiſſe Theophraſtum, *μάλιϛα μὲν μὴ δȣ̃ναι· εἰ δὲ μὴ, τὸν παῖδα κελεύειν ἀκολȣθεῖν.* nam quia ſequuntur illa verba *καὶ τὸν παῖδα δὲ ἀκολȣθȣ̃ντα·* puto hic idem eſſe mendum quod ſexcentis locis obſeruauimus, vt bis poſitae ab auctore voces locis vicinis, ſemel a librariis omitterentur. Similem *ἀπιϛίαν* aut turpiorem etiam notat in diuitibus ſui temporis Iuuenalis ſatira quinta [v. 39 ff.]: vbi de illorum conuiuiis loquitur: --- *tibi non committitur aurum. Vel ſi quando datur, cuſtos affixus ibidem, qui numeret gemmas, vngueſque obſeruet acutos.* Quid ſi etiam ſic legas, *μά. μὲν μὴ δȣ̃ναι, εἰ δὲ μὴ, ϛήσας* (vel *ϛαθμήσας*) *δȣ̃ναι.* Nam profecto ita eſt, diligentiores et cautiores patresfamilias, vaſa argentea ſi commodato alicui concedant, non illa tradunt prius quam illorum pondus accurate explorauerint.

καὶ τὸν παῖδα δὲ ἀκολȣθȣ̃ντα] Malim *τὸν ἀκολȣθȣ̃ντα*, hoc eſt, *puerum ἀκόλȣθον, pediſſequum*, vel *famulum itineris comitem.* Sic dictum vt *ἁρμόζων* pro *ἁρμοϛὴς, δικάζων* pro *δικαϛὴς*, aliaque apud Atticos: quae et Latini ſunt imitati.

ὄπιϛθεν μὴ βαδίζειν, ἀλλ' ἔμπροσθεν] Plautus Curculione [1, 2. 1], *I tu prae virgo: non queo quod pone me eſt ſeruare.* Idem Pſeudolo [1, 2. 37], *I puere prae: ne quiſquam pertundat crumenam, cautio eſt.*

καὶ λέγουσι πόσου] Legimus ita hunc locum, *καὶ λέγουσι, Πόσου, εἰπεῖν, Κατάθου. ȣ̓ γὰρ σχο.* inſerta voce *εἰπεῖν* quae manifeſto deſideratur. *Πόσου* autem verbum eſſe, non nomen, cenſemus: eſtque eo verbo vſus iterum capite vltimo. ſignificat *numerare*, et *rationem inire.* Solent autem mercatores venditae mercis ſummam conficere, quam in librum rationum conferant, praeſens ſi pecunia non numeretur. Quod docti quidam viri emendant, *καὶ λιπόντι τȣ̃ ποσοῦ*, ne Graeca quidem eſt oratio, nedum eo digna qui a diuinitate ſermonis nomen inuenit: ſaltem dicerent *ἐλλείποντι.* ſed ne ſic quidem placet. Quod ait, *ȣ̓ σχολάζω πέμπειν,* accipi

accipi debet de ſeruo flagitatore. Si legeretur Κατάθες pro κατάθȣ, eſſet id, *Solue nunc.* quod Graeci dicunt, αὐτόθεν κατάβαλλε. ſed nihil neceſſe mutare, praeſertim ſine veteribus libris: quorum equidem hoc maxime loco optarim fieri mihi copiam. Non eſt autem dubium notari hic diffidentiam mercatorum, quorum pleriſque manus ſunt oculatae, neque quicquam niſi quod vident, cedunt. Tale fuiſſe Graecorum maxime ingenium videtur: vt illi aegre ſuas merces cuiquam abſque praeſenti pecunia crederent. vnde eſt apud Plautum [Aſin. 1, 3. 47] prouerbium, *mercari Graeca fide.* At ſummus Philoſophus Plato, qui ſciret quam multa incommoda pariat mercatorum facilitas ſuas res temere credentium: (ab hoc enim fonte infinitae poſtea lites manare ſolent, vt alia taceam mala:) adeo ἀπιςίαν hanc non improbauit, vt etiam lege cauerit, ne quis mercator ſuas merces ante pretii numerationem cuiquam daret: aut ſi dederit quis, et poſtea ad ſuum peruenire nequeat, ſibi, inquit, imputet: neque vllam actionem datum ſibi iri eo nomine, ſperet. Verba Platonis ſunt in octauo De legibus, Ἐν τούτοις ἀλλάττεσθαι, νόμισμά τε χρημάτων καὶ χρήματα νομίσματος, μὴ προϊέμενον ἄλλον ἑτέρῳ τὴν ἀλλαγήν. ὁ δὲ προέμενος ὡς πιςεύων, ἐάντε κομίσηται, καὶ ἂν μὴ, ςεργέτω, ὡς ȣ̓κ ἔτι δίκης ȣ̓́σης τῶν τοιȣ́των περὶ συναλλάξεων. Appellat Plato ἀλλαγὴν emptionem et venditionem. eſt enim re vera permutatio quaedam, vt etiam Ariſtoteles et Iuriſconſulti docent. Προΐεσθαι vero τὴν ἀλλαγὴν, eſt, cum vel pecuniae numeratio rei exhibitionem praecedit, vel contra. Vtrumque improbat Plato. Doctiſſimus Ficinus aliorſum locum hunc Platonis traxit, et de auctoribus ſecundis accepit, de quibus diximus ſupra, capite Περὶ ἀκαιρίας. quod etſi ineptum non eſt, minus tamen probo. At alii quidam interpretes quid obſecro ſomniarunt, quum illum locum tractarent? Vide locum lector: ridebis: imo indignaberis, et dices cum Iuliano,

 ἀνέγνων,

ἀνέγνων, ἔγνων, κατέγνων. Verbum προΐεσθαι ſic eſſe accipiendum monemus etiam in Animadu. noſtris ad Athenaeum. eo ſenſu et προδιδόναι vſurpabant. Vnde eſt πρόδοσις. Hermippus vetus comicus, vt ait Pollux [lib. 6, 33], eum qui vinum de cupa ſumpſerat, neque ſoluerat, προδόσει πίνειν εἴρηκε, venuſtiſſimo ioco.

ὀ γὰρ σχολάζω πέμπειν] Iam diximus de eo ſervo haec debere intelligi, quem e re Graeci ἀπαιτητὴν Latini *flagitatorem*, dixerunt: ceu debitarum hero ſuo pecuniarum exactorem. eum vero qui publico debita exigebat, διαγραφάριον aliquando Graeci dixerunt. auctor Heſychius.

AD CAPVT XVIIII

ΠΕΡΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΣ

Ἐστι δὲ ἡ δυσχέρεια] Subtiliter diſtinguit Theophraſtus inter δυσχέρειαν, et ἀηδίαν, de qua ſequenti capite. vtraque voce notatur quorundam hominum in congreſſionibus et vitae quotidianae vſu ſcaeuitas ac ſiniſteritas: quibus nihil penſi eſt, eo eſſe habitu, eo ornatu, iis moribus, eos denique ſermones vſurpare, qui ſint iure merito iis quibuſcum verſantur, taedio, odio et (quae fuit veterum ſuperſtitio) tanquam mali ominis execrationi. Ac videntur τὸ δυσχερὲς καὶ τὸ ἀηδὲς differre potius τῷ μᾶλλον καὶ τῷ ἧττον quam genere: etſi Theophraſtus per diuerſa genera illa deſcribit, non enim dicam definit. Ipſe ſane etiam τὸν δυσχερῆ hoc capite vocat ἀηδῆ· vt appareat quam paruo interuallo haec duo vitia diſtent: quorum tamen longe grauius et tetrius eſt quod δυσχέρεια appellatur. Exiſtimauimus autem commodiſſime δυσχέρειαν Latina voce *foeditas* aut *ſpurcities*, exprimi. nam qui *immunditiam* vertunt parum omnino dixerunt, nec Graecae dictionis vim

ſum

ſunt aſſecuti. Fuere quibus *intractabilitas* videretur nominanda, quam nos *foeditatem* diximus. ſed quis Latinorum ita, vnquam vſus illa voce? Proprie ſane δυσχερὲς dicitur, vt ipſum nomen indicat, et innuit eruditiſſimus A. Gellius [4, 15], quod eſt intractabile, et moleſtum atque odioſum. ſic dicuntur δυσχερῆ ἕλκη *vlcera inueterata et foetida:* vt cum ait Dio Chryſoſtomus de Philoctete, neminem voluiſſe eum νοσηλεύειν διὰ τὴν δυσχέρειαν τῆς νόσου. et Plutarchus ait quoſdam eſſe morbos ἀτίμους καὶ μισητοὺς, quales nimirum ſunt qui hic commemorantur: quales etiam fuerunt olim Laſpodiae et Damaſiae Athenienſium, quos vt σαπροκνήμους ob foetiditatem foeditatemque Ariſtophanes et Eupŏlis traduxerunt. ſic et δυσχεραίνειν verbum accipitur, vt apud Plutarchum in Artoxerxe: ἀλφοῦ καταvεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα ἐδυσχέρανεν ἐπὶ τούτῳ μηδ' ὁτιοῦν. Non ſolum autem *foeditatem* notat haec vox, ſed etiam, vti diximus, *malum omen.* fere enim apud Demoſthenem, et alios ſcriptores Atticos τὸ δυσχερὲς *infauſtum aliquid ac* βλάσφημον ſignificat, vt explicatur ab Vlpiano. Sic apud Latinos voces *foedus* et *ſpurcus.*

καὶ ἀλφὸν] Seneca, *foedam ex albo varietatem* nominat: Naturalium libro III. [c. 25]. Fuiſſe δυσχερῆ morbum, etiam Plutarchi quem modo attulimus, locus declarat.

ταῦτα εἶναι αὐτῷ συγγενῆ ἀῤῥωστήματα] Appellat συγγενῆ quae proprie συγγενικὰ, vt apud Plutarchum in Pericle: et paſſim apud Galenum: qui non vno loco diſputat contra ſophiſtas (ſic enim appellat) qui dicebant οὐδὲν εἶναι συγγενικὸν πάθος. Sic συγγενῆ σημεῖα, Ariſtoteli quae Straboni συγγενικά. Non ſunt autem συγγενῆ ἀῤῥωστήματα *ingeniti morbi,* vt docti viri vertunt: ſed *gentiles et auiti.* Nam etſi ſcio, συγγενὴς interdum accipi pro σύμφυτος, aegre tamen conceſſerim, νόσον συγγενικὴν et σύμφυτον idem proprie ſonare. Exiſtimo enim proprie σύμφυτον νόσημα eſſe

morbum qui *ἀπὸ παιδὸς συνέβη, καὶ συνανδρώθη*, vt loquitur Hippocrates ſecundo prorrhetico. *genitiuum morbum* Latine dixerim: ſicut dixit Ouidius *genitiuam imaginem* [Met. 3, 331]: Suetonius in Auguſto [c. 30], *genitiuas notas*, hoc eſt *σύμφυτα σημεῖα*, non autem *συγγενικά*. Συγγενὲς enim vel *συγγενικὸν* eſt, *quod a patre acceptum eſt*, et vt hic Theophraſtus explicat. *cui pater aut auus amboue fuerint obnoxii.* Nam certum eſt, morbos pleroſque per ſucceſſiones quaſdam vt alia tradi. quin ſaepe accidit, vt ex interuallo reddantur eaedem notae, iidem naeui morbique in nepotibus, qui in filiis deſiiſſe videbantur. Plutarchus De ſera numinis vindicta Ἀκροχορδόνες, inquit, *καὶ μελάσματα καὶ φακοὶ πατέρων ἐν παισὶν ἀφανισθέντες ἀνέκυψαν ὕστερον ἐν υἱωνοῖς καὶ θυγατριδοῖς.*

2 *ἕλκη ἔχειν ἐν τοῖς ἀντικνημίοις*] Videtur haec *δυσχέρεια* frequens per illa tempora Athenis fuiſſe: vt merito Theophraſtus hanc notam non praetermiſerit. Nam etiam apud Ariſtophanem in Equitibus [2,4. 71 ſ.], quo loco certant adulationis certamen Cleon et Agoracritus, fartor ille impurus pyxidem vnguenti pollicetur iſtiuſmodi hominibus, quibus tibiarum vlcera ſibi inungant. Ἐγὼ δὲ, inquit, *κυλίχνιόν τε σοι καὶ φάρμακον δίδωμι, τ᾽ ἀν τοῖς ἀντικνημίοισιν ἑλκύδρια περιαλείφειν.* Alludit idem poëta etiam in Pluto [3, 3. 14], vbi Chremylus inter moleſta ſedulitatis officia ſibi blandientium, haec ponit, Νύττουσι γὰρ καὶ φλῶσιν τ᾽ ἀντικνήμια. non intelligunt hunc locum interpretes, qui *Φλᾶν* hic putant eſſe *frangere* aut *infringere.* nam contra *molliter tractare* ſignificat, et cum gratificandi ſtudio. Heſychius *μαλάττειν* et *τρίβειν* exponit. ideo addit, eos qui iſta ſibi facerent, hoc ipſo velle declarare ſuam beneuolentiam. Refero ad hunc morbum Athenienſium quod ait Lucretius libro ſexto [v. 1116], *Attbide tentantur greſſus, oculique in Achaeorum Finibus.* Haec ſunt quae vocat Plinius [22, 10] *tibiarum tetra vlcera,*

libro

libro XXII, alibi, *tibiarum taedium.* quod reſpondet voci Theophraſti ἀηδία. Ita affectos appellat σαπρο-κνήμους Dioſcorides, ψξγ´.

καὶ προσπταίσματα ἐν τοῖς δακτύλοις] Sic vocat tubercula in manibus ſolita oriri, quae cutem non ſinunt eſſe planam, ſed aſperam efficiunt. vnde etiam ἡ λέπρα nomen inuenit apud Graecos. Huius generis προσπταίσματα ſunt ἀκροχορδόνες, μυρμηκίαι, δοθιῆνες, χοιράδες, et aliae Φυμάτων ſpecies. Fuiſſe enim ἀηδεῖς et δυσεντεύκτους, qui haberent iſtiuſmodi tubercula, etiam Horatius indicat [1 Sat. 3, 73 ſ.], *Qui ne tuberibus propriis offendat amicum poſtulat, ignoſcat verrucis illius.* Seneca [de vita b. 27]: *Papulas obſeruant alienas, ipſi vlceribus obſiti.* Poſſumus etiam paullo aliter προσπταίσματα ἐν τοῖς δακτύλοις explicare: vt ſint *laeſiones digitorum ex offenſatione*, hoc eſt, ἐκ τοῦ προσπταίειν· vt cum pes ad lapidem aſperum offendit, et laceratur cutis, ac ſit vulnus: aut cum ex preſſura ſanguis coit et corrumpitur. Saepe enim accidit vt quae ab initio neglecta ſunt, magnum malum tandem afferant, ac nonnunquam integri membri perniciem; vbi ſemel εὐΐατα prius vulnera mutarunt in κακοήθη et ἀνήκεστα, et quae medici θηριώματα καὶ χειρώνεια ἕλκη ac τηλέφια vocant: Plinius [22, 24] *vlcera deſperantia.* Confirmat hanc interpretationem Pollux, qui [2, 4] notat digitorum κρούματα, hoc eſt, *laeſiones ex offenſione*, πταίσματα appellari, ab Ariſtophane ἐπιπταίσματα. Et in libris medicorum πρόσπταισμα eſt ἕλκος ἐκ τοῦ προσπταῖσαι. Idem fere πρόσκομμα. de quo vide Euſtathium [ad Il. μ´ extr.].

τὰς μασχάλας θηριώδεις καὶ δασείας ἔχειν] Eſt figura ἓν διὰ δυοῖν. *ferinas et hirſutas alas habere*, pro, *ferarum more hirſutas.* Non temere autem haec dicit Theophraſtus. inualuerat enim tunc temporis mos hic apud Athenienſes, ſane δυσχερὴς et foedus. Multi igitur quo magis viri fortes viderentur, et ab omni mollitie

 alieni,

alieni, ſtuduerunt hirſuti eſſe ſub axillis. Nam quum in concionem venerant, in ſuffragiis ferendis, partem illam denudabant, vt poſſet ab omnibus, poſtquam manum vel brachium ſuſtulerant, conſpici. laudi autem ducebant videri habentes illam partem fruticante pilo neglectam, et totum latus horridum. Apud Ariſtophanem Concionantibus mulier quaedam indicare volens omnia ſe feciſſe per quae latere in virorum coetu poſſet, et pro viro haberi, ſic infit, --- πρῶτον μέν γ' ἔχω τὰς μασχάλας λόχμης δασυτέρας. Scholiaſtes ibi, ἔθρεψαν, inquit, τρίχας, ἵνα ὅταν χειροτονῶσι, δοκῶσιν ἄνδρες εἶναι. Quod autem in ferendis ſuffragiis, quod χειροτονεῖν a ſublatione manuum vocabant, latus nudarent, ex his apparet in eadem fabula, Ἐκεῖνο δ' οὐ πεφροντίκαμεν, ὅτῳ τρόπῳ τὰς χεῖρας αἴρειν μνημονεύσομεν τότε. Πρ. Χαλεπὸν τὸ πρᾶγμ'. ὅμως δὲ χειροτονητέον ἐξωμισάσαις τὸν ἕτερον βραχίονα.

ἄχρι ἐπὶ πολὺ τῶν πλευρῶν] Iuuenalis *grandes alas* appellat [Sat. 14, 192 ſ.], *Sed caput intactum buxo, nareſque piloſas adnotet, et grandes miretur Laelius alas.* Idem poëta [Sat. 2, 11 ſ.], *Hiſpida membra quidem, et durae per brachia ſetae, promittunt atrocem animum.* Perſius [Sat. 3, 77], *Hinc aliquis de gente hircoſa centurionum.* Conſtat vero, apud Romanos ſine vlla mollitici ſuſpicione alas velli ſolitas: ſed poſtea eo deliciarum ventum eſt, vt volſellis, pice, reſina, et pumice brachia, crura, aliaſque partes laeuigarent. quam ad rem ſeruorum miniſterio vtebantur, quos alipilos vel alipilarios vocarunt, Graeci δρωπακιστάς.

τοὺς ὀδόντας μέλανας, καὶ ἐσθιομένους] Facete dentes dixit ἐσθιομένους, (Hippocrates et ἐσθιομένους et βεβρωμένους) cum potius iis conueniat vt ſint ἐσθίοντες. pari elegantia Symmachus, *Rus*, ait, *quod ſolebat alere, nunc alitur.* Plinius de ſene quodam, libro octauo epiſtolarum, *Quinetiam (foedum miſerandumque dictu) dentes lauan-*

lauandos fricandoſque praebebat. vbi *foedum miſerandumque*, plane eſt δυσχερὲς καὶ οἰκτρόν.

καὶ τὰ τοιαῦτα] Simile illi capite Περὶ βδελυρίας, Τὰ δὲ δὴ τοιαῦτα, καὶ Φ. Haec autem quae ſequuntur, etſi foeda ſunt, et βδελυρίας μεστὰ, alia tamen foeditate laborant, quam praecedentia. Ideo videtur quodammodo a ſuperioribus ea diſtinguere voluiſſe.

3 θύειν ἀρξάμενος προσλαλεῖν] Nihil mutauimus, libris non addicentibus. Notat, iſtum, cum ſacra facit, lingua non fauere, quod factum oportuit, vt mox dicemus. Non diſpliceat mihi ſi ἐσθίειν legatur. Clemens Alexandr. Paedagogi libro II. [c. 1] παραφυλακτέον καὶ τὸ φθέγγεσθαι ὅ, τι οὖν ἐσθίοντα ἅμα. ἀπρεπὴς γὰρ καὶ ἄσημος ἡ φωνὴ γίνεται, πλήρεσι ταῖς γνάθοις στενοχωρουμένη.

καὶ ἀπορρίπτειν ἀπὸ τοῦ στόματος] Quid emittit? ſputum nempe, hoc eſt, τὸν σίαλον. vnde σιαλόχους iſtos Graeci vocitarunt. Heſychius, Σιαλόχους, τοὺς προσραίνοντας σίαλον ἐν τῷ προσδιαλέγεσθαι. extat et verbum σιαλοχέειν apud Hippocratem III. de morbis. Ab hoc vitio nomen inuenit olim Athenis Antimachus quidam Ψακας cognominatus: quia, inquit comici ſcholiaſtes [ad Acharn. 4. 7], προσέρραινε τοὺς συνομιλοῦντας διαλεγόμενος. Iuuenalis [Sat. 7, 3 ſ.], *Tunc immenſa caui ſpirant mendacia folles, conſpuiturque ſinus.* Alludit B. Chryſoſtomus ad hanc foeditatem, cum dicit in epiſtolam ad Romanos, de nonnullis peccatoribus, πολλὺν δὲ ἐν τῷ στόματι περιρρέοντα τὸν σιελὸν περιφέρουσι.

ἅμα πιεῖν, προσερυγγ.] Fortaſſe ἅμα τῷ πιεῖν, aut πίνων.

ἐλαίῳ σαπρῷ ἐν βαλανείῳ χρῆσθαι] Puta, oleo lucernario, quo infimae ſortis quidam ſe inungebant. Horatius [1 Sat. 6, 124 ſ.], --- *vngor oliuo, non quo fraudatis immundus Natta lucernis.* Iuuenalis in quinta [v. 86 ſſ.] --- *at hic qui pallidus offertur miſero tibi caulis olebit laternam. illud enim veſtris datur alueolis quod canna*

Micipſarum prora ſubuexit acuta: Propter quod Romae cum Bocchare nemo lauatur. Vngebantur pauperes et γλοιῷ, hoc eſt, *olei ſtrigmentis*, vt indicat locus Teletis quem ſupra protulimus.

εἰς ἀγορὰν ἐξελθεῖν] In hoc eſt ἡ δυσχέρεια. nam veteribus in foro honeſte veſtiri moris erat: domi quod ſatis eſſet. aliud enim homini, aliud humanitati ſatis eſſe cenſebant, vt ait Varro. Inde eſt veſtis alia domeſtica, ſiue οἰκουρούντων· alia forenſis, ſiue τῶν εἰς ἀγορὰν προερχομένων, Ciceroni ac Suetonio [Aug. 73] et Plutarcho in Sylla. Qui igitur foede veſtiti in publicum prodirent, odio erant et irriſui, vt indicat Iuuenalis ſatyra III. De munditia in veſtitu locus elegans Senecae epiſtola XCIII. *Mundae veſtis electio appetenda eſt homini: Natura enim homo mundum et elegans animal eſt. Itaque non eſt bonum per ſe munda veſtis, ſed mundae veſtis electio: quia non in re bonum eſt, ſed in electione: quia actiones noſtrae honeſtae ſunt, non ipſa quae aguntur. Quod de veſte dixi, idem de corpore me exiſtima dicere.*

εἰς ὀρνιθοσκόπου τῆς μητρὸς ἐξελθούσης, βλασφημῆσαι] Vertunt, *quum egreditur mater.* ſed ἐξελθούσης, dixit Theophraſtus, non ἐξερχομένης. De eo loquitur qui matri adſit ſacra facienti ex praecepto auguris. Fauere linguis olim in re ſacra, vel maxima religionis pars erat. Fauebant autem linguis, duobus modis: vel ſilentes; vel, ſi loquerentur, male ominatis verbis parcentes. Itaque non ſolum in templis praecones fauentiam imperabant, vt ex Plutarchi Theſeo, Feſto, et tragicis notum: ſed etiam cum indicerentur feriae, populus per eoſdem praecones monebatur, vt a litibus iurgiisque abſtinerent, et, vt loquitur Attius, *ore obſcoena dicta ſegregarent.* quod et ait M. Tullius, et diſerte praecipit Plato in vndecimo Legum: cui legi non multum diſſimilem Solonis legem Plutarchus in vita refert. Graeci εὐφημεῖν hoc dicunt: cui opponitur βλασφημεῖν. qua notione

notione hic accipitur et ſaepe apud Platonem. Plautus in Caſina [2 5. 38 et Aſin. 3, 3. 154] *benedicere* dixit τὸ εὐφημεῖν vel εὔχεσθαι μετ' εὐφημίας. At τὸ βλασφημεῖν eidem in Aſinaria [2, 1 extr.] *obſcoenare* dicitur: in Caſina [2, 6. 58] *omen alicui vituperare.* Vlpianus Iuriſconſultus, τὸ βλασφημεῖν τινὰ eleganter dixit, *infauſtas voces aduerſus aliquem iactare.* Tunc autem plurimum videntur exiſtimata nocere verba male ominata, quando a cognatis pronuntiarentur. Plato ſeptimo Legum, Θυσίας γενομένης καὶ ἱερῶν καυθέντων κατὰ νόμον, εἴ τῳ τὶς, φαμὲν, ἰδίᾳ παραστὰς τοῖς βωμοῖς τε καὶ ἱεροῖς υἱὸς ἢ ἀδελφὸς βλασφημοῖ πᾶσαν βλασφημίαν, ἆρ' οὐκ ἂν φαῖμεν ἀθυμίαν καὶ κακὴν ὄτταν καὶ μαντείαν πατρί τε καὶ τοῖς ἄλλοις ἂν οἰκείοις φθέγγοιτο ἐντιθείς. propterea ait Theophraſtus τῆς μητρός. Porro quae fuerint illa verba a quibus abſtinendum eſſet in ſacris, ſciremus ſi perueniſſet ad nos Suetonii liber, cuius hodie supereſt ſolum index *De vocibus male ominatis.* vide Artemidorum libro III. capite XXXVIII. Conſtat ſane miram fuiſſe veterum hac in re ſuperſtitionem. erant enim pene infinita, quae nominare religio eſſet. Ac quoniam venit mihi in mentem loci cuiuſdam Demoſthenis, vbi eſt talis ὀττείας exemplum, quod doctiſſimus eius interpres non animaduertit, obiter eum proferam et illuſtrabo. In ea contra Leptinem de veterum praemiis loquens, τότε μὲν, inquit, ἡ πόλις ἡμῶν, καὶ γῆς εὐπόρει, καὶ χρημάτων, νῦν δὲ εὐπορήσει. δεῖ γὰρ οὕτω λέγειν, καὶ μὴ βλασφημεῖν. Eruditiſſimus Vuolſius βλασφημεῖν vertit *conuiciari.* non recte profecto. nam hoc voluit Demoſthenes, religionem eſſe ſibi, dicere Rempublicam ἀπορεῖν· idque verbum a ſe reſpui propter ominis diritatem. ideo dicit εὐπορήσει· quia dicere ἀπορεῖ non audebat, εὐπορεῖ non poterat. Neque aliter ſcholiorum Graecorum auctor interpretatur: quem cauſſa non erat cur hic non ſequeretur Vuolſius. Terentius [Heaut. 2, 1. 16] *Vnde dem, recte eſt: nam non habere*

habere me religio eſt dicere. non ouum ouo magis ſimile. Sic βλάσφημον εἰπεῖν apud eundem alibi. Similis item ſuperſtitio apud Aeſchylum in Agamemnone, vbi Clytemnaeſtra poſt acceptum per faces ſignum, quod parum fidei apud multos merebatur, videns nuntium a marito miſſum ad ſe accedere; Nunc, ait, de rei veritate conſtabit. nam is quem video aduenientem tabellarius, aut laeta nunciabit, aut triſtia. hoc illa quum vellet dicere, poſterius tamen membrum omittit, et abominari ſe mali mentionem ait. Sic illa: Ἀλλ᾽ ἢ τὸ χαίρειν μᾶλλον ἐκβάξει λέγων. Τὸν ἀντίον δὲ τοῖσδ᾽ ἀποστέργω λόγον. Simile et illud eſt apud M. Tullium in epiſtola ad Caſſium, libro XII. [ep. 9] *multum intereſt te venire: exigua eſt enim ſpes Reip. nam nullam non licet dicere.* ita enim hic locus accipiendus.

σπενδόντων ἐμβαλεῖν τὸ ποτήριον] Scribendum eſt ἐκβαλεῖν· ſicut apud Plutarchum in Craſſo in ſimillima re, τὰ σπλάγχνα τοῦ μάντεως αὐτῷ προσδόντος, ἐξέβαλε τῶν χειρῶν. id quod viſum eſſe ait circunſtantibus vere τεράστιον et triſte. Haec ſunt quae Romani *caduca* auſpicia vocabant. Feſtus, *Caduca auſpicia dicunt, cum aliquid in templo excidit, veluti virga e manu.* Non hoc dicit Feſtus (quod putat ſummus Scaliger) tum demum caducum eſſe auſpicium, ſi e manu flaminis commentaculum virga excidiſſet: ſed quoties aliquid excidiſſet, puta ſpondeum vt hoc loco Theophraſti: aut victima, vel τὰ σπλάγχνα, vt Craſſo accidit: aut de capite ſacrificantis, vitta, quod de Sythace canit Silius Italicus. Simile eſt quod notat Cicero De aruſpicum reſponſis [c. 11], ludos eſſe non rite factos, ſi puer patrimus et matrimus tenſam aut lorum omitteret. Meminerat iterum Feſtus huius ſuperſtitionis in voce *ſilere*, quantum ex iis quae ſuperſunt, licet coniicere.

4 ἀποπτύσαι δὲ βουλόμενος ὑπὲρ τῆς τρ.] Nihil hoc foedius, nihil ſpurcius: verum praeterea notandum eſt, non δυσχέρειαν tantum hic eſſe: ſed etiam, vt ſunt

conca-

concatenata vitia, faſtum, et conuiuarum contemptum. Olim enim in conuiuiis aut aliis congreſſionibus, procul ſpuere, ſignum habebatur eminentiae. Plautus [Perſ. 2, 5. 7] dixit, *magnifice conſcreare:* Quintilianus, *clare exſcreare.* Sotades apud Stobaeum [ſerm. XXII], Εἰ καὶ βασιλεὺς πέφυκας, ὡς θνητὸς ἄκουσον· Ἂν μακρὰ πτύῃς, φλεγματίῳ κραιπῇ περισσῷ· Ἂν εὐϊματῆς, ταῦτα πρό σου προβάτιον εἶχεν. Praeclare vero Clemens Alexandrinus, de hoc ipſo loquens II. Paedagogi [c. 7], ἀγερωχίας καὶ ἀταξίας σύμβολον, τὸ προσθεῖναι τοῖς ἤσχοις ἐθέλειν, μὴ οὐχὶ ἀφαιρεῖν. Sic et plurimum tuſſire potentiorum erat tantum. Petronius, *Secundum hanc formulam imperamus Eumolpo vt plurimum tuſſiat, vt ſit ſolutioris ſtomachi, cibuſque omnes palam damnet, loquatur aurum et argentum, fundoſque mendaces.* Erant item argumenta potentiae, ceruices inflectere, et altum loqui, vt ex Plutarchi Pyrrho et Demoſthene intelligitur.

AD CAPVT XX

ΠΕΡΙ ΑΗΔΙΑΣ

Ἔστι δὲ ἀηδία] Iam diximus ad caput ſuperius. Parum autem differre δυσχέρειαν et ἀηδίαν, etiam ex eo diſcimus, quod Plato et Demoſthenes ſaepe vtramque vocem pro eodem vſurpant, quod a nobis eſt obſeruatum. Sed et apud alios ſcriptores has voces ſaepe coniunctas leges: vt cum Iſocrates in Aeginetica, morbo Traſylochi tribuit δυσχέρειαν et ἀηδίαν ſimul: et cum exponunt veteres critici prouerbium ἅλις δρυός. ſcribunt enim dici ἐπὶ τῶν δυσχερῶς καὶ ἀηδῶς ἐσθιόντων· ὕστερον δὲ κάλλιόν τι εὑρόντων. Latiſſime ſane vox ἀηδία patet, et quae ſaepe nihil aliud eſt quam ineptitudo quaedam, aut φορτικότης. Poſſis pro loco recte vertere *inſulſi-*

inſulſitatem, vel *taedium*, aut *odium*; quanquam Plautus et Terentius ipſum potius τὸν ἀηδῆ *odium* appellare ſolent. Plautus in Milite, *incommoditatem* dixit τὴν ἀηδίαν· vt contra tam apud ipſum quam apud alios veteres, ipſumque adeo M. Tullium, *commodus* eſt is qui opponitur τῷ ἀηδεῖ. cuius hominis habes graphicam deſcriptionem in Milite Plautina, ſcen. *Cohibere intra lim.* illo loco, *Et ego amoris* etc. Notabis, vocem ἀηδὴς, et eum ſignificare *qui taedio eſt*, et *eum qui eſt faſtidioſus.* Nam ita quoque vſurparunt. Ariſtoteles Magnorum moralium, libro ſecundo, ὁ πλῦτος πολὺς γενόμενος ὑπερόπτας καὶ ἀηδεῖς ἐποίησεν *Diuitiarum acceſſio ſuperbos et faſtidioſos, moroſoſque efficere ſolet.* Par huic vox veterum Latinorum *Taedulus.* vide Feſtum.

καὶ ἀνάγεσθαι μέλλοντας, κωλύειν] Non diſpliceret μέλλοντα. Senſus erit: Solet retinere amicum qui iam nauim ſoluebat, et eius comites rogare, vt tantiſper expectent donec aliquot cum illo ſuo amico ſpatia confecerit.

2 μασσώμενον σιτίζειν αὐτὸς] Inſigniter lapſi ſunt interpretes non animaduerſo vnius literulae mendo. Legendum enim μασσώμενος, non μασσώμενον. Iam quod iidem μασσᾶσθαι interpretantur *mammam ſugere*, puerilis eſt in re puerili error. Σιτίζειν dicuntur nutrices ſuos alumnos, quando illis manſum ex ore ſuo cibum in os indunt: ipſi autem pueri ψωμίζεσθαι. Ariſtophanes Equitibus [2, 2. 22 ſſ.], Κλ. Ἐπίσταμαι γὰρ αὐτὸν οἷς ψωμίζεται. Αλ. Καθώς περ αἱ τίτθαι σιτίζεις κακῶς. Μασσώμενος γὰρ, τῷ μὲν ὀλίγον ἐντιθεὶς· Αὐτὸς δ' ἐκείνου τριπλάσιον κατέσπακας.

καὶ ὑποκορίζεσθαι ποππύζων] Signate loquitur. Eſt enim proprie ὑποκορίζεσθαι, τὸ τοῖς παισὶ πρὸς ψυχαγωγίαν λέγειν τινὰ, *cum infantibus nutricum more balbutire.* Inde ad alia transfertur, quoties pro duriore voce mollior vſurpatur et minime odioſa. Cicero Attico [9 ep. 10], *Video infinitum bellum, iunctum miſerri-*

ma

ma fuga, quam tu peregrinationem ὑποκορίζῃ. Accipitur et aliter. Sed haec vulgo r ota. Ποππύζειν vox eſt ὀνοματοποιηθεῖσα pulchre ad imitationem eius qui voce blanditur, ſiue infanti ſiue equo. ponitur et pro *manu blandiente permulcere*, ſiue καταῤῥέζειν.

καὶ ζωμοῦ τοῦ παρακειμένου] Scribendum eſt, καὶ ζωμοῦ του παρακειμένου, εἰπεῖν ὅτι ἐν τοῖς ὑποχωρήμασιν αὐτῷ μελαντέρα ἡ χολή. Eſt autem του pro τινός. Intelligit ius nigrum, quod ἔδεσμα Λακωνικὸν a Grammaticis dicitur, quia plurimus eius vſus Lacedaemone: eratque hoc in eorum phiditiis coenae caput, vt ait etiam Cicero [Tuſc. 5, 34]: ſed et aliae gentes Graeciae eo vſae. vide Athenaeum.

3 ἐναντίον τῶν οἰκείων] Quod tempus alios ſermones poſtulabat. Peccat igitur inſcitia temporis: eſtque non ſolum ἀηδὴς, ſed etiam ἄκαιρος.

ὅτι ψυχρὸν ὕδωρ ἐστὶ παρ' αὐτῷ λακκαῖον] Etſi aliud eſt λάκκος, aliud ψυγεῖον, ſiue, ὑδροψύγιον, hoc eſt, *frigidarium:* tamen, vt vides, etiam λάκκοι a frigiditate commendabantur. Macho poëta apud Athenaeum [13, 5], Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ θεοὺς, ψυχρόν γ' ἔφη Γνάθαιν' ἔχεις τὸν λάκκον ὁμολογουμένως. Frigida delectatos fuiſſe veteres Graecos conſtat: an calida vterentur, quae poſtea fuit in deliciis, quaerit Pollux libro VIIII. [c. 6].

δεῖξαι τὸν παράσιτον αὐτοῦ ποῖός τις] Suos enim paraſitos oſtentabant. vnde Diogenis iocus, qui mures hoſpitibus oſtendens, hi, inquit, ſunt mei paraſiti. Itaque ait ille in auctione paraſitica apud comicum [Stich. 1, 3. 72 ſ.], --- *nemo meliores dabit: Nullis meliores eſſe paraſitos ſinam.*

ἐπὶ τοῦ ποτηρίου] Hoc eſt, *ſuper coenam*, vel *inter coenam.* Plutarchus in Alexandro, ἐπαινέσαι κελευσθεὶς ἐπὶ τοῦ ποτηρίου Μακεδόνας ὁ Καλλισθένης. Plato in Conuiuio, ἐπὶ τῇ κύλικι λέγειν. Vox ὅτι, vel παρέλκει, vel etiam fortaſſe tolli debet.

AD

AD CAPVT XXI

ΠΕΡΙ ΜΙΚΡΟΦΙΛΟΤΙΜΙΑΣ

H δὲ μικροφιλοτιμία] Eſt hoc vnum e vitiis illis quae circa τιμὴν καὶ ἀτιμίαν verſantur. ſunt enim non pauca, ſed quae fere nomine careant. Ariſtoteles praecipua tantum explicat, χαυνότητα et μικροψυχίαν. iſtud autem vitium quod hoc capite deſcribit Theophraſtus, obiter tantum attingit in IIII. Nicomacheorum: quo loco ait, eum qui ſit μεγαλόψυχος τῆς παρὰ τῶν τυχόντων καὶ ἐπὶ μικροῖς πάμπαν ὀλιγωρήσειν τιμῆς. Nihil enim aliud eſt μικροφιλοτιμία, quam *cupiditas honoris ſiue laudis*, vel, vt dicam melius, *laudationis* ἐπὶ μικροῖς, *ob minuta quaedam et parua.* Atque hanc cupiditatem veriſſime Theophraſtus illiberalem iudicat. Neque vero vnicum eſt iſtorum hominum genus, ſed duplex. ſunt enim quidam φιλότιμοι, neceſſario μικροφιλότιμοι. eos dico, qui vellent quidem laudem poſſe mereri alia ratione: ſed quia inopes ſunt, et iis praeſidiis deſtituuntur, quae ad conſequendos honores veros deſiderantur: (fere enim ἀμφὶ τιμὰς, vt ait Pindarus, μάρνανται δαπάναι) qua poſſunt ratione, tentant innoteſcere, et vt laudentur, verſenturque in hominum ore, efficere. Atqui ſatius erat, ſua ſorte contentum, abſtinere ab omni tali cupiditate. Haec eſt quam paupertatem ambitioſam vocat Iuuenalis. Alterum genus eſt eorum qui ſimul duobus morbis grauiſſimis tenentur, ambitione et auaritia. Hos, vt honores affectent, impellit ambitio: vt non rectam viam inſiſtant, ſed ſumptus maxime fugiant, facit auaritia. Μικροφιλοτιμίαν autem poſſis Latine dicere *ambitionem gloriae ineptam et ſordidam:* vel, *ineptam et friuolam*, ſicut A. Gellius [15, 30] *oſtentationem ineptam et friuolam* dixit. et apud eundem, *homo inepte glorioſus* libro XIII. non longe abeſt ἀπὸ τοῦ μικροφιλοτίμου.

καὶ

καὶ τὸν υἱὸν ἀποκεῖραι, ἀπαγαγὼν εἰς Δελφοὺς] Athenis fuit hic mos: Iuuenes comam alebant ad annos pubertatis: tum a parentibus ad tribules adducebantur, vt comam tonderent, quae μαλλὸς et σκολλὺς dicebatur. fere autem et Graeci et Romani comam hanc primam alicui deo conſecrabant: et cum illam alere ſe in eius honorem dicebant: tum vbi tonderentur, illam in eius dei templo ponebant: cuius rei apud Pindarum, Aeſchylum, Feſtum, aliosque ſunt teſtimonia. Ac videntur vulgo Athenienſes Herculi conſecrare ſoliti aut alicui alii deo, cuius templum eſſet in vrbe. Heſychius: Ἀθήνησιν οἱ μέλλοντες ἐφηβεύειν πρὶν ἀποκείρασθαι τὸν μαλλὸν, εἰσέφερον Ἡρακλεῖ μέτρον οἴνου, καὶ σπείσαντες τοῖς συνελθοῦσιν ἐπεδίδουν πίνειν. ἡ δὲ σπονδὴ ἐκαλεῖτο οἰνιστήρια. Ita igitur vulgus. at qui ſupra vulgus exiſtimari volebant, antiquo Athenienſium inſtituto, cuius meminit Plutarchus in Theſeo, comam filiorum ſuorum Apollini Pythio conſecrabant, et quum tempus aduenerat, Delphos ſuos filios adducebant, vt ibi comam deponerent. quod auctor vult eſſe μικροφιλοτιμίας indicium.

ὅπως αὐτῷ ὁ ἀκόλουθος Αἰθίοψ ἔσται] Olim τρυφηταὶ et beati homines, puerorum Aethiopum miniſterio vtebantur. Auctor ad Herennium [4, 50] deſcribens oſtentatorem ineptum, *Et dicit in aurem, aut vt domi lectuli ſternantur, aut ab auunculo rogetur Aethiops, qui ad balnea veniat, aſturconi locum ante oſtium ſuum detur, aut aliquod fragile falſae choragium gloriae comparetur.* Athenaeus [4, 2] in deſcriptione conuiuii Cleopatrae, λαμπτηροφόρους παῖδας Αἰθίοπας παρέστησε. Iuuenalis, [Sat. 5, 52 ſ.] --- *tibi pocula curſor getulus dabit, aut nigri manus oſſea Mauri.* Similiter mulieribus fuerunt ſuae ex Aethiopia ancillulae, vt eſt apud Terentium. Tibullus [2, 3], *Illi ſint comites fuſci quos India torret, Solis et admotis inficit ignis equis.* Et in epiſtola Leontii ad Lamiam apud Alciphronem nominantur θεράποντες, θεράπαιναι, ἰνδοὶ, ἰνδαί. Fuit etiam magnus

 vſus

vſus Afrorum nomenclatorum, quod ex Luciano colligimus, Περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ σ.

2 καὶ ἀποδοὺς μνᾶν ἀργ.] Scribe ἀποδιδούς. Καινὸν autem intelligo nummum recens percuſſum et nouum. tales enim nummi veteribus et vſu tritis ac ſordidis praeferuntur. Tale illud in nono Apuleii *demonſtrat ei nouitate nimia candentes aureos.* Hi ſunt quos vocant nummos aſperos, Seneca, Suetonius [Ner. 44]; Perſius [Sat. 3, 70], vt valde miratus ſim nuper doctiſſimi viri ſententiam, qui eam vocem ab origine Arabica repetit. verum de eo alias pluribus.

ἀπαντικρὺ τῆς εἰσόδου προσπατταλεῦσαι] Ita moris fuit apud Graecos, eam partem aedium (quae ab ingredientibus prima conſpicitur, aut a praetereuntibus, quando fores patent, quam ἐνώπια vocabant) omnibus modis ornare. ideo Homerus, ἐνώπια παμφανόωντα dixit [Il. θ', 435 Odyſ. δ', 42. χ', 121]. Heſychius, Ἐνώπια, τὰ καταντικρὺ τοῦ πυλῶνος φαινόμενα μέρη, ἃ καὶ διεκόσμουν ἕνεκα τῶν παριόντων. Vide amplius Euſtathium in Iliados rhapſodiam θ', et in Odyſſeam. necnon Aelianum in epiſtolis. De Romanorum atriis et tablinis non eſt obſcurum. at Graeci atriis non vtebantur, ſi credimus Vitruuio. eum vide libro VI. capite X.

ἀναβαλόμενος δὲ θοιμάτιον] Cum tranſuehebantur equites Athenis, veſte erant amicti purpurea et varia. Scholiaſtes Ariſtophanis, ἐν πορφυροῖς καὶ ποικίλοις ἱματίοις ἐπόμπευον. Eam veſtem ξύστιδα vocabant. Ariſtophanes Nebulis [1, 1. 69 ſ.], ὅταν σὺ μέγας ὢν, ἅρμ' ἐλαύνῃς πρὸς πόλιν, ὥσπερ Μεγακλέης ξύστιδ' ἔχων· Interpres, ξύστις λέγεται τὸ κροκωτὸν ἱμάτιον, ὃ οἱ ἡνίοχοι φοροῦσι μέχρι νῦν πομπεύοντες. Romae quoque equites trabeati erant in tranſuectione.

3 ΚΛΑ΄ΔΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΟΣ] Mirus vſus vocis κλάδος. Putet fortaſſe aliquis reſcribendum non procul ab editae lectionis veſtigiis, ΚΥΝΟΣ ΜΕΛΙΤΑΙΟΥ, vel ΚΥΝΙΔΙΟΝ ΜΕΛΙΤΑΙΟΝ, vel ΚΑΛΑΘΙΝΟΣ, vt

vt in epigr. Adaei [Anthol. 1, 33], Τῇ βαιῇ Καλαθίνῃ ὑπὸ σκυλάκων μογεούσῃ. quaſi dicas, quaſillariae quae in calatho aut ταλάρῳ educaretur. et poteſt vtroque loco nomen proprium videri. Puto tamen verius eſſe quod ſupra diximus, cum exponeremus illa ζωμὸν πολὺν γεγονέναι. quae ibi legantur. In poëta minus eſſet mirum. nam ob cognationem quae eſt inter plantarum genus, et ea quae animalia proprie vocantur, non mirum, plantarum appellationes ad homines aut alia animalia transferri. quod in vocibus ἔρνος, ὄζος, μόσχος, θάλος, ἀκρεμὼν, ὄρπηξ, στάχυς, paſſim apud poëtas licet obſeruare. Nec ſoli poëtae his vocibus vſi, verum et ſolutae orationes ſcriptores, ſed fere cum aliqua ſimilitudinis exprimendae nota. Gregorius qui vitam B. Chryſoſtomi ſcripſit, ἐκ δὴ τοιούτων οἷά τις εὐθαλέστατος κλάδος ὁ τίμιος οὗτος Ἰωάννης βεβλάστηκε. Vide Iſidori Peluſiotae libro IIII. epiſtolam CXXXXI. Ab eadem origine ſoboles et propago apud Romanos tribuuntur animalibus. eſt igitur κλάδος Μελιταῖος, *ſurculus Melitenſis*, hoc eſt catellus ſiue ſoboles, parua canum minimorum, quos veteres *Melitaeos* vocabant: etſi parum conſtat ab vtra Melita (duae enim ſunt eo nomine inſulae; altera in Africo mari hodie, ſedes equitum Malthenſium; altera in Ionio Siculo mari) adueherentur.

ἐν τῷ Ἀσκληπιῷ] Scribe vel ſine ἐν, vel ἐν τῷ Ἀσκληπιοῦ. aut ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ. Erant duo Athenis tempia Aeſculapii: alterum in vrbe: alterum in Piraeeo, vel Acharnis. notat comici ſcholiaſtes.

τοῦτον ἐκτρίβειν στεφανοῦν τα· ἀλ.] Scribe, ἐκτρίβειν στεφανῶν· καὶ ἀλείφεσθαι ὅσ.

4 συνδιοικήσασθαι παρὰ τῶν πρυτ.] Scribe, τὰ παρὰ τῶν πρ. Sic vocat ea quorum adminiſtratio ad curam et officium prytaneorum pertinebat [Tayl. ad Demoſth. p. 347 To. 2]. Inter alia vnum hoc erat, quod oportuit eos θύειν ἑκάστοτε κοινῇ, vt eſt in ea De falſa legatione. Solebant autem prytanei poſt rem diuinam factam po-

pulo renunciare, litaſſent ne an non. Extat eius moris illuſtre exemplum in prooemiis Demoſthenicis: quorum vnum eſt totum huic ſacrorum renuntiationi accommodatum. Cum autem quater quoque prytaneatu (erat id ſpatium dierum XXXV. vel XXXVI. teſte Harpocratione) populi concio celebraretur, fiebat, vt puto, quarta tantum concione haec renunciatio. ait enim Pollux [8, 8] *τὴν τετάρτην ἐκκλησίαν* fuiſſe de rebus ſacris et ad ſacra pertinentibus.

καὶ παρασκευασάμενος λαμπρὸν ἱμάτιον] Vt apud Romanos, ſic etiam apud Athenienſes qui rem diuinam facturi erant, veſte candida erant amicti. id enim eſt *λαμπρὸν ἱμάτιον*, non *ſplendida veſtis*. Aeſchines de Demoſthene, *ςεφανωσάμενος καὶ λευκὴν ἐσθῆτα λαβὼν, ἐβȣθύτει.* alii ſcriptores *ἱερὰν ἐσθῆτα* vocant. Porphyrius Περὶ *ἀποχῆς* libro ſecundo, modo *λαμπρὰν*, modo *λευκήν*· aliquando *καθαρὰν*, vt Latini, *pura veſtimenta.* Hanc ob cauſſam ſolebant ſcurrae Attici, ſi quis in publicum prodire candidatus conſueſſet, eum appellare *ὀλολυγμὸν*, quaſi tu dicas, *perpetuo ſacrificantem.* Eſt enim *ὀλολύζειν* vox ad ſacrorum caeremonias pertinens: neque aliter a vetuſtiſſimis ſcriptoribus vſurpatur, vt alibi annotauimus: idque certiſſimum eſt. Anaxandrides apud Athenaeum libro ſexto [c. 9], *Ὑμεῖς γὰρ ἀλλήλοις ἀεὶ χλευάζετε, οἶδ' ἀκριβῶς· ἂν μὲν γὰρ ᾖ τις εὐπρεπὴς, ἱερὸν γάμον καλεῖτ'· ἐὰν δὲ μικρὸν παντελῶς ἀνθρώπιον, Σταλαγμόν. λαμπρός τις ἐξελήλυθεν; Ὀλολυγμὸς ȣ̓͂τός ἐςιν.* Protulimus hunc veteris poëtae locum, non tam vt auctorem noſtrum illuſtraremus, quam vt ipſum poëtam. Nam interpretis quidem poſtremorum verborum verſio, plane eſt, (quod ſine docti viri contumelia dictum ſit) inepta: longe vero ineptior eiuſdem annotatio. Riſi ſuauiter cum illa legerem. Enimuero pauci obſeruarunt quid proprie ſit *ὀλολύζειν.* nec pauci ad eum ſcopulum offenderunt.

ἐθύομεν

ἐθύομεν οἱ πρ.] Demoſthenes in eo cuius modo meminimus prooemio, Ἐθύσαμεν τῷ Διῒ τῷ Σωτῆρι, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ, καὶ τῇ Νίκῃ, καὶ γέγονε καλὰ καὶ σωτήρια ταῦθ' ἡμῖν τὰ ἱερά. Ἐθύσαμεν δὲ καὶ τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, καὶ τῷ Ἀπόλλωνι· καὶ ἐκαλλιεροῦμεν καὶ ταῦτα.

καὶ ὑμεῖς ἐδέχεσθε τὰ ἀγαθὰ] Lege δέχεσθε. Demoſthenes in fine eius prooemii, Δέχεσθε οὖν παρὰ τῶν θεῶν διδόντων τἀγαθά. Quam nihil intellexerint toto iſto loco priores interpretes, piget dicere.

AD CAPVT XXII

ΠΕΡΙ ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ἡ δὲ ἀνελευθερία ἐςὶ περιουσία τὶς ἀπὸ φιλοτιμίας δαπάνην ἔχουσα] Nihil deprauatius, nihil infrunitius, iſta lectione: quae cum tam male conueniat τῇ ἀνελευθερίᾳ, cuius definitionem aut deſcriptionem ſaltem promittit, demiror, doctiſſimos viros, et in philoſophia apprime verſatos, mendum non ſuboluiſſe. Atqui illiberalitas neque περιουσία eſt ſimpliciter, hoc eſt, vt illi vertunt, *opulentia:* neque recte δαπάνην ἔχειν dici poteſt. quare conſtat, tam in eo quod generis locum obtinet, quam in differentia vitium eſſe. At non ſunt accuratae Theophraſti definitiones in hoc libello, dicet aliquis. ſane fateor τὸ ἀκριβὲς illas non habere: falſas tamen eſſe et ineptas, hoc vero nego tibi atque pernego. Vt igitur ineptias vitemus, ſic legamus, Ἡ ἀνελευθερία ἐςὶ περιουσία τὶς ἀφιλοτιμίας δαπάνην φεύγουσα. Nemo recti iudicii qui ſit (quod impune dixiſſe liceat) de veritate huius lectionis dubitabit. Iam ergo non eſt genus περιουσία, ſed ἀφιλοτιμίας περιουσία. neque differentia τὸ δαπάνην ἔχειν· ſed τὸ φεύγειν δαπάνην. Contra virtutis oppoſitae ἐλευθεριότητος, proprium docent

docent eſſe philoſophi τὸ προετικὸν εἶναι χρημάτων εἰς τὰ ἐπαινετά. hoc eſt, *facilem eſſe ad faciendos ſumptus liberales.* eſt enim pecuniae vſus duplex: alius ad ſumptus neceſſarios, alius ad ſumptus liberales, vt eſt apud M. Tullium [Off. 2, 12]. Ideo dicebat Plato in octauo De republica τοὺς φειδωλοὺς eſſe φαυλοὺς ἀνταγωνιστὰς ἤ τινος νίκης, ἢ ἄλλης φιλοτιμίας τῶν καλῶν. cauſſam nunc accipe, χρήματά τε οὐκ ἐθέλειν εὐδοξίας ἕνεκα καὶ τῶν τοιούτων ἀγώνων ἀναλίσκειν. Non alia aut interpretatione verba Theophraſti opus habent: aut confirmatione, noſtra emendatio.

οἷος νικῆσαι τραγῳδοὺς] Scribe νικήσας τραγῳδοῖς. Alibi hunc locum explicabimus, et de hoc more multa dicemus. Notum autem, tragoediam Libero patri fuiſſe dicatam, vt Apollini comoediam. Videat ſtudioſus lector, ſi lubet, quae De ſatirica Graecorum poëſi ſcripſimus: vbi de veterum Tragicorum tetralogiis diſſerimus.

καὶ ἐπιδόσεων γενομένων] Difficilibus Reip. temporibus ſolebant Athenienſes pro virili parte quiſque publice pecunias erogare, ad ſubleuandam aerarii inopiam, quod ἐπιδιδόναι proprie dicebant: quaſi dicat aliquis, *ſupra ordinaria munia aliquid amplius largiri.* erant enim ordinariae et legibus conſtitutae λειτουργίαι. Cum igitur pecuniis opus erat, Prytanei populum conuocabant: anguſtias Reip. exponebant: ad collationem quemque hortabantur. tum ſurgebat vnuſquiſque ordine ſuo et loco: ac ſi quidem vellet aliquid conferre, id profitebatur; et dicebat, Ἐπιδίδωμι ἐγὼ τοσοῦτον. ſin animus largiendi quicquam non eſſet, vel tacebant cum ſurrexerant, vel e concione clam ſe eripiebant. quod vel ex iſto loco clarum eſt. Athenaeus libro IIII. [c. 19] de Phoco Phocionis filio, homine luxu perdito, loquens, Ἐπιδόσεων δέ ποτε γινομένων, παρελθὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔφη, Ἐπιδίδωμι κἀγώ· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὁμοθυμαδὸν ἀνεβόησαν, Εἰς ἀκολασίαν. Sentiebat Phocus ſe velle conferre aliquid: populus verniliter nimis accepit

Ἐπιδί-

ἐπιδίδωμι, ea notione qua vſurpatur pro *creſcere*, et *in aliqua re proſicere.* In orationibus Graecorum oratorum ſexcentis locis fit ἐπιδόσεων iſtarum mentio.

ἐκ τῦ μέσου ἀπελθὼν] Scribe ἀπελθεῖν.

τῦ μὲν ἱερείου πλὴν τῶν ἱερείων] Fortaſſe legendum, πλὴν τῶν ἱερέων καὶ ἱερειῶν. hoc eſt, *exceptis iis partibus quae ad ſacrificos et ſacrificas pertinebant.* Veteres enim deos precaturi, et viros et mulieres ſacerdotes adhibebant. Plato, Legum quinto, εἶτα ἱερέων καὶ ἱερειῶν εὐχαῖς ποιησομένων ἐπὶ τοῖς πρώτοις θύμασι καὶ δευτέροις. Sed placet nunc, nihil eſſe mutandum: vt haec ſit ſententia, Hominem illiberalem de ea quam aris deum admouerit victima, tantum ſibi perire ſinere, quantum ſit neceſſario adolendum, aut aliter diis offerendum. coxam fere offerebant, aut inteſtina, aut aliud non magnae rei, perſaepe, vt ad Athenaeum [3, 34 et 4, 11] pluribus oſtendimus. at caeteras carnes victimae in proprios vſus vertebant; aut vendentes illas, ſi familiam non haberent; aut ſi haberent, huiuſmodi carnibus eam alentes. Vopiſcus in Tacito Imperatore: *hoſtias ſuas ſemper domum reuocauit, iiſdemque ſuos veſci iuſſit.*

τὰ κρέα ἀποδόσθαι] Quam inhumanum Athenis hoc exiſtimaretur, non poteſt melius declarari quam Alexidis quodam loco: quem eo libentius proferam, quod videam hodie in editis Athenaei codicibus, qui illum laudauerat, integros ferme duos verſus deſiderari. Nos igitur locum integrum ex veteribus codicibus apponemus. Sic Alexis [apud Athen. 15, 3], Οὐδ᾽ ἐν Τειβαλλοῖς ταῦτά γ᾽ ἐςιν ἔννομα, Οὔ φασὶ τὸν θύοντα τοῖς κεκλημένοις Δείξαντ᾽ ἰδεῖν τὸ δεῖπνον εἰς τὴν αὔριον Πωλεῖν, ἀδείπνοις ἅπερ ἔθηκ᾽ αὐτοῖς ἰδεῖν.

τοὺς δὲ διακονῦντας ἐν τοῖς γάμοις οἰκοσίτυς μισθώσασθαι] Mos fuit parcorum hominum cum nuptias celebrarent, opera et miniſterio vti adiutorum atque adiutricum (ſic vocat Plautus) οἰκοσίτων, hoc eſt, *qui ſuo cibo miniſtrarent*, vt idem poëta loquitur: vel, vt idem alibi, *qui*

qui ſuo ſumptu et cibo veſcerentur. Crates Συναριστώσαις fabula [apud Athen. 6, 12], --- ἄριστον τὸ μὴ Συνάγειν γυναῖκας μηδὲ δειπνίζειν ὄχλον, Ἀλλ' οἰκοσίτους τοὺς γάμους πεποιηκέναι. Scio aliter poſſe exponi γάμους οἰκοσίτους. ſed quominus ſic recte accipiatur, nihil vetat. Plautus Caſina, tangit morem illis verſibus [3, 1. 8 ſſ.], --- *Al. quin Aedepol ſeruos, ancillas, domos certum eſt omnes mittere ad te.* ST. *Eho nimium ſcite ſcitus es. Sed facito dum memineris verſus quos cantat Colax: cibo cum ſuo quiqui facito vti veniant, quaſi eant Sutrium.* Item alibi. Menander οἰκόσιτον ſponſum appellauit in Dactylo [apud Athen. 6, 12], qui parua aut nulla dote eſſet contentus: Οἰκόσιτον νυμφίον οὐδὲν δεόμενον προικὸς ἐξευρήκαμεν. Plutarchus in Craſſo, milites οἰκοσίτους, *qui ſine ſtipendiis alicui militarent.*

2 καὶ τριηραρχῶν] Cuiuis puto notum eſt ex oratoribus Graecis, quale genus λειτουργίας eſſet Athenis τὸ τριηραρχεῖν. et veteres grammatici id ita diligenter explicant, vt videantur mihi (dicam libere) parum in hac lingua exercitati, qui haec non intellexerunt. Vertimus autem, *triremi quam inſtruxit praefectus*, non autem *imperans*, quia omne imperium erat τοῦ στρατηγοῦ, non τοῦ τριηράρχου, vti docent Atticae hiſtoriae, et ante omnes Demoſthenes.

τὰ τοῦ κυβερνήτου στρώματα ὑπὸ τοῦ καταστρ.] De viatoriis cubilibus non repetam quae ſupra diximus. Lego autem hic, ὑπὲρ τοῦ καταστρ. vel ἐπὶ. Lucianus in dialogo Mercurii et Charonis, σὺ μὲν ῥέγκεις ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐκταθείς. nam ſuper tranſtris dormiebant nautae in naui, non ſub tranſtris. Euſtathius, δῆλον δ' ὡς οἱ ναυτικοὶ ἐπὶ τῶν ῥηθέντων καταστρωμάτων κοιμῶνται. Trierarcho vero ſuus erat locus ad nauis puppim, vbi illi tabernaculum extrui ſolitum. Pollux [1, 9], τὰ δὲ περὶ τὴν πρύμναν προὔχοντα ξύλα, περιτόναια καλεῖται· ἐκεῖ που καὶ σκηνὴ ὀνομάζεται, τὸ πηγνύμενον στρατηγῷ ἢ τριηράρχῳ. Ibi ergo trierarchi in ſuis

ſuis ſtragulis quieſcere moris habebant. at illiberalis iſte et ſordidus promiſcue cum reliquis, in tranſtris cubat, et gubernatoris vtitur ſtragulis: quae ſolent eſſe vilia, et vt plurimum ſegeſtria, aut tegetes: proinde parum e trierarchi dignitate. Perſius [Sat. 5, 146 ſ.], *Tu mare tranſilias? tibi torta cannabe fulto coena ſit in tranſtro?* Propterea Donatus, τοὺς φορμοὺς, hoc eſt, *tegetes* et *ſtoreas,* ſiue *erones.* quibus pauperes loco ſtragulorum et tapetium vtuntur, ſtramen nauticum vocat. Alciphron epiſtola quadam, οὐ γὰρ ἀνεχόμενος τῶν ξύλων τῆς ἁλιάδος, ἐπί τε ταπήτων τινῶν ξενικῶν καὶ ἐφεστρίδων κατακλινείς· οὐ γὰρ οἷος τε ἔφασκεν κεῖσθαι ὡς οἱ λοιποὶ ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων, τὴν σανίδα οἶμαι νομίζων λίθου τραχυτέραν. Leuitatem eorum, qui noſtram hanc interpretationem odio noſtri an veritatis, carpere ſuſtinuerunt, ſatis ſuperque confutauimus in noſtris ad ſuperiorem Perſii locum Commentariis. Enimuero ſi tanta eſt reprehendendi libido, cur in me, cur in aliis, ea potiſſimum arrodunt quae certiſſima ſunt et veriſſima? miſeret me illorum.

ἔνδον μένειν] Vt pote qui veſtem forenſem habeat vnicam. quod illiberale eſt planeque ſordidum. Inde Ciceronis iocus in Decianum quendam lepidiſſimus, in oratione pro L. Flacco [c. 29], *Romam aduenis: affers faciem nouam, nomen vetus, purpuram Tyriam, in qua tibi inuideo quod vnis veſtimentis tandiu lautus es.*

3 ἀλλὰ μισθοῦσθαι εἰς τὰς ἐξόδους] Iuuenalis ſatira ſexta [v. 351 ſſ.] in Romanis mulieribus hanc notat illiberalitatem ſimul et ambitionem; *Vt ſpectet ludos conducit Ogulnia veſtem, conducit comites, ſellam, ceruical, amicas, nutricem, et flauam cui det mandata puellam.* Demoſthenes Midiae exprobrat quod cum eſſet praefectus equitum, alieno equo in pompae tranſuectione vſus fuiſſet. Ἐξόδους accipe vt in illo, χαλεπὴ γυναικῶν ἔξοδος, initio Lyſiſtratae. Raro olim matronae pedem domo efferebant: nec in publicum niſi ſtipatae gregibus

ancillarum, prodibant. Interdum ἔξοδος γυναικῶν dicitur de profectione ad ducendam pompam. vnde eſt apud Platonem in fine ſexti De legibus, muliebris cuiuſdam ſupplicii genus, μὴ μετέχειν τῶν ἐξόδων τῶν γυναικείων καὶ τιμῶν, καὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους, καὶ γενέσεις παίδων φοιτήσεων. lege Suidam in Αἰμιλία. Inde dictae φιλέξοδοι γυναῖκες, quae non ſunt οἰκουροὶ et caſariae.

καὶ τὰς κλίνας ἐκκορῆσαι] Heſychius qui τὸ κορεῖν etiam φθείρειν exponit, videtur hoc voluiſſe docere, eam vocem a κόρις deductam, interdum accipi pro *cimices occidere*, vel *cimicibus lectos purgare*, quod *cimicare* Latinis dicitur, vt *pulicare:* Graeci, φθειρίζειν. Atque haec interpretatio locum hic habere poteſt. Parmenio poëta ἐκκορίζειν dixit in lepidiſſimo diſticho [Anthol. 1, 6]; Οἱ κόρις ἄχρι κόρου κορέσαντό μου· ἀλλ᾽ ἐκορέσθην ἄχρι κόρου κἀυτὸς τοὺς κόρις ἐκκορίσας.

καθεζόμενος παραστρέψαι τὸν τρίβωνα] Non eſt in eo nota illiberalitatis quod veſtem inuertit: ſed quod tritam et macularum plenam veſtem geſtat, quam poſtea in coetu honoratorum virorum (ita accipi debet illud καθεζόμενος) cogitur inuertere, vt maculas ab oculis eorum ſubmoueat quibus aſſidet: atque hoc ſaltem in iſto laudandum: ſicut contra in ſuperioribus nota δυσχερείας erat, geſtantem obſoletam et κηλίδων μεστὴν veſtem, verſari in oculis hominum. Hinc ortum eſt apud Graecos prouerbium, quod nos, vt puto, primi obſeruauimus, τὰ καλὰ τρέπειν ἔξω. Pindarus Pythionicarum tertio, --- τὰ μὲν ὦν οὐ δύνανται νήπιοι κόσμῳ φέρειν, ἀλλ᾽ ἀγαθοί, τὰ καλὰ τρέψαντες ἔξω. *Res adverſas*, inquit, *neſciunt moderate ferre ſtulti: at ſciunt ſapientes, quae pulchra ſunt, foras et in publicum vertentes:* hoc eſt, cuiuis fortunae ſe accommodantes, et decenter ea vtentes: quae ſunt aduerſa, diſſimulantes. *Miſerias enim*, ait Q. Curtius [5, 5. 11], *optime ferunt qui abſcondunt.* Alio ſenſu dicere ſolet Seneca, *bonos non*

fulgere

fulgere extrinſecus, ſed bona eorum introrſus eſſe obuerſa, De diuina prouidentia, et epiſtola cxx, et alibi. Caeterum Pindaricum illud prouerbium vernacula noſtra lingua hodieque agnoſcit. Aliud autem παραστρέφειν ἱμάτιον, aliud ἐκστρέφειν. illud eſt *ex parte inuertere*: hoc, *totam veſtem quaſi de integro reficere verſis pannis, et nouam illi faciem dare.* Ariſtophanes [Nubb. 1, 1. 89], ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους. Scholiaſtes, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ῥυπουμένων ἱματίων καὶ ἐκστρεφομένων. ἐκστρέψαι δὲ ἱμάτιον, τὸ ἀλλάξαι τὸ πρὸς τὸ ἔσω μέρος ἔξω. Lucianus dixit ἀντιστρέφειν τὸ τριβώνιον, in Alectryone: ἀπέρχομαι, ait, κοσμίως μάλα ἐσχηματισμένος, ἀντιστρέψας τὸ τριβώνιον, ὡς ἐπὶ τοῦ καθαρωτέρου γένοιτο ἡ ἀναβολή. quae verba Theophraſti locum explicant. Vox τρίβων, alias *lacernam*, aut *pallium* ſignificat: alias *tritam vſu et decotem veſtem atque obſoletam.* ſic tamen vt aliud proprie ſonet τρίβων, aliud ῥάκος. vide Euſtathium [ad Odyſ. ξ' p. 559].

AD CAPVT XXIII

ΠΕΡΙ ΑΛΑΖΟΝΕΙΑΣ

Ἡ ἀλαζόνεια δόξειεν εἶναι προσδοκία τινῶν ἀγαθῶν οὐκ ὄντων] Obſcurat hanc definitionem verbum προσδοκία, in noua, ne dicam inuſitata, ſignificatione poſitum. accipitur enim non tam pro *expectatione*, vt vulgo ſolet, quam pro *excitatione expectationis:* quod Graeci προσδοκίαν παραστῆσαι, vel vno verbo ἐπαγγέλλεσθαι dicunt: Homerus [Il. έ, 832 et alibi] στεῦσθαι· Latini *promittere.* vt in illo Iuuenalis [Sat. 2, 11 ſ.], --- *durae per brachia ſetae promittunt atrocem animum.* vel *ſpondere.* vt cum ait idem de oſtentatore [Sat. 7, 134], *Spondet enim Tyrio ſtlataria purpura filo.* denique idem fere eſt προσδοκία iſto loco ac προσποίησις. Plato in

ὅροις,

ὅροις, Ἀλαζόνεια ἕξις προσποιητικὴ ἀγαθοῦ ἢ ἀγαθῶν τῶν μὴ ὑπαρχόντων. Ariſtoteles adiicit haec verba in Nicomacheis, δόξης χάριν. quae particula neceſſario addenda ad Platonis et Theophraſti definitiones: vt diſtinguamus oſtentatorem qui mendacium ſuum refert ad inanem gloriam, ab eo qui lucrum aucupans, ſe ſuaque praedicat. nam id quoque hominum genus frequens eſt, vt ad caput primum notare meminimus. Notant grammatici Graeci, proprium eſſe Atticis, vt non glorioſum tantum, ſed quemuis mendacem, ἀλαζόνα appellent.

ἐν τῷ διαζεύγματι ἑςηκὼς] Quid appellat διάζευγμα? non eſt dubium, publicum aliquem Athenarum locum intelligi, vbi conuentus fieri ſolebant. Quare arbitror locum eſſe corruptum, et lego Δείγματι. Digma appellabatur locus in Piraeeo e re nomen habens. ibi enim peregrini mercatores ſuarum mercium δεῖγμα et ſpecimen producebant, ἐν τρυβλίῳ, credo, περιφέροντες, vt alicubi Plutarchus ait. Itaque peregrinis hominibus fere erat ille locus refertus. Auctor ſcholiorum Ariſtophanis [ad Equitt. 2, 4 extr.], Δεῖγμα τόπος ἐςὶν ἐν Πειραιεῖ ἔνθα πολλοὶ συνήγοντο ξένοι καὶ πολῖται καὶ ἐλογοποίȣν. quae poſtrema verba ita hanc emendationem confirmant, vt nihil ſupra. propterea enim ait Theophraſtus διηγεῖσθαι ξένοις. In antiquis libris lineola ſuperducta nomina locorum propria ſolebant notari et diſtingui. qui mos poſtea neglectus multas ſaepe tenebras attulit. Exemplo ſit, (et ſunt infinita exempla) locus ille Platonis in Menexeno, vbi interpretes quod legiſſent, ἐν τῇ σφαγίᾳ perperam pro Σφαγίᾳ, turpiter lapſi ſunt. quamquam Ficinus melius pudori ſuo conſuluit omiſſis his verbis quae non intelligebat: noui vero interpretes audacter iuxta et imperite *in hac elade* verterunt. Intelligit Plato illis CCXCII. Lacedaemonios, quorum CXX. Spartani erant, qui, expugnata tandem Sphacteria inſula, in poteſtatem Athenienſium venerunt,

venerunt, vt narrat Thucydides libro quarto. Sphacteriam autem inſulam etiam Sphagiam dici ſolitam certum eſt. vel adi Stephanum Περὶ πόλεων.

ὡς πολλὰ χρήματα αὐτοῖς ἐστιν ἐν τῇ θαλάττῃ] Scribe *αὐτῷ*. Pertinet hoc ad nauticum foenus quod a multis exercebatur Athenis. Nemo autem ignorat quam improbum et graue fuerit id foenus, etiam legum conceſſu, vel Romanarum. vide Iuriſconſultos. In orationibus Graecorum, maxime Demoſthenis, plurima huius vſurae mentio: propter quam quod tantopere Demoſthenem reprehendit Plutarchus, vereor vt ei ſit ſatis aequus. damnat enim rem moribus legibuſque receptam et probatam. Sed apparet ex variis Plutarchi locis, ipſum validiſſime foenus nauticum abhorruiſſe: quod in Catone Cenſorio appellat, *τὸν μάλιστα διαβεβλημένον τῶν δανεισμῶν.*

περὶ τῆς ἐργασίας τῆς δανειστικῆς] Hoc quoque refero non ad foenus *ἔγγειον*, ſed ad nauticum: quam vocat Demoſthenes *τὴν κατὰ θάλατταν ἐργασίαν.*

ὡς μετὰ Εὐάνδρου ἐστρατεύσατο] Docti viri iam ante nos emendarunt *μετ' Ἀλεξάνδρου·* quae emendatio vera eſt et certa.

2 *τρίτον δὴ λέγοντα*] Adnotata eſt in quibuſdam codicibus altera lectio *τριταῖον*, pro *τρίτον*. quae ferri poteſt, ſi referas ad tempus ſcriptae epiſtolae. alioquin ſenſus erit abſurdus ob locorum interualla. Antipater hic ille eſt quem mors Demoſthenis nobilitauit. Hunc ait Diodorus libro XVIIII. *δοκεῖν γεγονέναι φρονιμώτατον τῶν ἐν δυναστείᾳ γεγονότων.*

3 *διδομένης αὐτῷ ἐξαγωγῆς ξύλων ἀτελοῦς*] Quarundam mercium exportatio Athenienſium legibus prohibebatur, quae propterea *ἀπόρρητα* vocabant. In primis autem *τῶν ἀπορρήτων* fuere quaecunque ad nauium fabricationem pertinebant: hoc eſt *πᾶσα ἡ ναυπηγήσιμος ὕλη*, vt ſunt abies, pinus, picea, cupreſſus, platanus, quae alias *ναυπηγήσιμα ξύλα*, alias *ξύλα* abſolute, vocantur.

cantur. non fuiſſe autem copiam magnam huius materiae in agro Athenienſium, docet etiam Demoſthenes, aut quicunque alius eſt auctor orationis De foedere cum Alexandro. Erant τῶν ἀποῤῥήτων, et τὰ ἀσκώματα, hoc eſt, *folliculi nautici*, et λίνα, κηρὸς, καὶ πίττα, inquit Ariſtophanis ſcholiaſtes. Alia ratione dicebantur ἀπόῤῥητα quae Athenas importare non permittebantur: vt θρυαλλίδες, ex quibus fiebant ellychnia· has enim, ſicut conſtat ex Ariſtophanis Acharnenſibus, fuit cum non liceret Boeotis afferre venales in vrbem: credo ob metum incendiariorum. thryallidum namque ſtuppae vſus fuit ad ἀςιόχυς et malleolos incendiariorum.

καὶ ἐν τῇ σποδίᾳ] Plane non erat ferendum doctis viris iſtud verbum dicam, an verbi monſtrum? Legendum aio, σιτοδείᾳ. Imperiti homines et piſtrino digni, ex σιτο fecerunt σπο. Haec prima mendi indoles. inde fluxit vox nequam et nihili, σποδία. At σιτοδεία idem ac σπανοσιτία, niſi quod illud eſt ἐμφατικώτερον. Doctorum virorum emendatio ἐν ταῖς σπονδαῖς, vt Muſis iratis genioque ſiniſtro nata, refutatione non eget. Non erat autem inſolens Athenienſibus malum, frumenti inopia, vt hiſtoria docet et oratores ſaepe. Quomodo autem ſoliti eſſent ditiores in caritate annonae pauperes ſubleuare, diſces ex Demoſthene contra Phormionem.

4 καὶ ποσῦν αὐτὰς καθ᾽ ἑξακοσίυς κατὰ μίαν] Hoc eſt ſexcentos homines ſolet ſigillatim nominare, quorum ſingulis aliquid erogarit: atque hac ratione efficere vt cum aera omnia in vnum colligentur, ex ea ſupputatione ſumma naſcatur decem talentorum. Imitatur iſte ἀλαζὼν eos qui rationum libros conficiunt, in quibus videas ſingula aera ſeorſim annotari. Aera appello, quos vulgo articulos dicimus, Gallice *les items:* quia ſolent in noſtris rationum libris ſinguli articuli a voce *Item* incipere. Graeci ἀπολογισμὺς nominant, vt Plutarchus in Politicis praeceptis. At Romani *aera* appellabant. Cicero Hortenſio [apud Nonium]: *Quid*

tu, inquam, ſoles cum rationem a diſpenſatore accipis, ſi aera ſingula probaſti, ſummam quae ex his confecta ſit, non probare? Apuleius De deo Socratis. *Igitur quotidiana eorum aera diſpungas: inuenies rationibus multa prodige profuſa, et in ſemet nihil.* Nonius, *Aera, numeri nota. Lucilius, libro* XXVIIII. *Haec eſt ratio peruerſa aera ſumma, et ſubducta improbe.* Locus eſt corruptiſſimus, quem ita reſtituendum puto. *Haec eſt ratio: perverſa aera: ſumma ſubducta eſt improbe.* Cicero in epiſtola ad Dolabellam libro nono ad familiares, *verſiculos* aera haec appellare videtur. *Profert alter (vt opinor) duobus verſiculis expenſum Niciae.* Sed ad Theophraſtum redeamus; qui quidem glorioſorum hominum ingenium et mores mira elegantia exprimit. Non enim illis ſatis eſt ſummatim ſe laudare, et ſua praeclara facinora praedicare: niſi etiam longa eorundem enumeratione obuios quoſque obtundant. Talia illa in Milite Plautina [1, 1. 42 ſſ.], Py. *Ecquid meminiſti?* Ar. *Memini: centum in Cilicia, et quinquaginta centum Sycolatronidae, triginta Sardi, ſexaginta Macedones, ſunt homines tu quos occidiſti vno die.* Py. *Quanta iſthaec hominum ſumma eſt?* Ar. *Septem millia.* Py. *Tantum eſſe oportet: recte rationem tenes.* Prorſus hic Plauti locus (etſi verſantur hi duo glorioſi in diuerſa materia: Plautinus enim virtutem bellicam: hic noſter diuitias oſtentat) prorſus inquam explicat quid ſit hoc loco ποσοῦν τὰς ψήφους καθ' ἑξακοσίους, κατὰ μίαν. quae verba quam fuerint doctis viris hactenus obſcura, quid attinet dicere? Res clamat ipſa. vide Martialis epigramma ad Afrum libro IIII.

καὶ προστιθεὶς πιθανὰ ἑκάστοις τούτων ὀνόματα] Bene hoc. ſeruat enim ſolemne eorum qui mentiuntur. vide ad caput περὶ λογοποιίας. Auctor Rhetoricorum ad Herennium in deſcriptione illa ingenioſiſſima oſtentatoris pecunioſi [lib. 4, 50], non plane diſſimilem glorioſorum iſtiuſmodi morem notat: quem placet hic

profer-

proferre, vt collatione Graeci ſcriptoris qui id ipſum ſuauiſſime notat, locum illuſtrem. Ait ergo Latinus auctor, *Cum puerum reſpicit hunc vnum quem ego noui (vos non arbitror nouiſſe) alio nomine appellat, deinde alio atque alio.* Mox, *vt ignoti qui audiunt, vnum putent eligi de multis.* Alexis vero ſic in deſcriptione πτωχαλαζόνος, ſiue glorioſi pauperis, --- οἶδα δὲ κἀγὼ τινὰ πολίτην ἡμέτερον Πτοχαλαζόνα, ὃς δραχμῆς ἔχων τὰ πάντ᾽ Ἀργυρώματ᾽, ἐβόα καλῶν τὸν οἰκέτην Ἕνα ὄντα καὶ μόνον, ὀνόμασι δὲ χρώμενον Ψαμμακοσίοις· παῖ Στρομβιχίδα μὴ τῶν χειμερινῶν Ἡμῖν παραθῇς, ἀλλὰ τῶν θερινῶν. ſic emendamus elegantiſſimum hunc locum apud Athenaeum [6, 3].

καὶ ποιῆσαι δέκα τάλαντα] Delendum τὸ καὶ. et mox καὶ τȣ̃το φῆσαι, non φήσας. Sic locus et planus et perſpicuus.

καὶ τὰς τριηραρχίας εἰπεῖν ὅτι οὐ τίθησι] Κυριολογία in voce τίθησι. Nam vulgo τιθέναι pro λογίζεσθαι, *referre in rationes*, vel, *in ratione ducere*, vſurpabant, Sic apud Demoſthenem in prima Olynthiaca, et in illa celebri Cratetis ephemeride, Τίθει μαγείρῳ μνᾶς δέκ᾽ ἰατρῷ δραχμήν. Etiam apud Latinos *ponere* ſic accipitur, vt apud Terentium non ſemel. Proprie conuenit iis qui calculis rationes putant. vnde eſt, *ponere calculos*, non ſemel apud Plinium in epiſtolis. et τιθέναι ψῆφον, Graeci. Baſilius, εἰ μέν τι δοκεῖς ἔχειν καλὸν, τȣ̃το ἐν ψήφῳ τιθείς.

ȣ̓δὲ τὰς λειτουργίας ὅσαι λελειτούργηκε] Oſtendit his verbis ſe vnum fuiſſe ex illis CIↃCC. viris, qui vt omnium ditiſſimi reipublicae, pleraque omnia munia ad quae ſumptibus opus eſſet, obibant. vide Harpocrationem in χίλιοι διακόσιοι, et Demoſthenem, eiuſque ſcholiaſten. Caue vero ita haec accipias quaſi inſtructio triremis, cuius impenſae modo meminit, non eſſet

λειτουρ-

λειτουργίας genus. erat enim, et quidem omnium maximum. Ac fortaſſe legendum, οὐδὲ τὰς ἄλλας λειτουργίας. veruntamen ſimiliter locutos ſaepe maximos ſcriptores pridem doctiſſimi Iuriſconſulti annotarunt.

5 καὶ προσελθὼν δ' εἰς τοὺς ἵππους ἀγαθοὺς πωλοῦσι] Senſus perſpicuus. verba varie poſſunt reformari. vel enim ita, καὶ πρ. δ' εἰς τ. ἵππους. οὗ τοὺς ἀγαθοὺς πωλοῦσι. aut etiam οὗ τοὺς ἵππους τοὺς ἀγ. geminata eadem vox, omiſſa eſt vt alibi. vel ita, καὶ πρ. ὡς τοὺς τοὺς ἵππους τοὺς ἀγ. πωλοῦντας. primum malo. Nam εἰς ἵππους προσελθεῖν, eſt, *ad forum ire vbi equi vaeneunt*. ſic alibi, προσελθεῖν πρὸς τὰ κάρυα. de quo Atticiſmo dixiinus ſupra. et eapropter χύτρας Heſychius exponit χυτροπώλια.

προσποιήσασθαι ὠνητιᾶν] Iuuenalis de cauſidico populo ſeſe venditante [Sat. 7, 132 ſ.], *Perque forum iuuenes longo premit aſſere Medos Empturus pueros, argentum, myrrhina, villas. Empturus*, hoc eſt, προσποιούμενος ὠνητιᾶν. Sed πτωχαλάζονα empturientem venuſtiſſimo epigrammate deſcripſit Martialis libri noni ſexageſimo, quod ita incipit: *In Septis Mamurra diu multumque vagatus Hic vbi Roma ſuas aurea vexat opes. Inſpexit molles pueros oculiſque comedit: Non hos quos primae proſtituere caſae.* deinde poſt multa ita deſinit: *Vndecima laſſus cum iam diſcederet hora, Aſſe duos calices emit, et ipſe tulit.*

καὶ ἐπὶ τὰς κλίνας ἐλθὼν] Lego ἐπὶ τὰς σκηνάς. In mercatibus et panegyribus ſolebant mercatores ſub tentoriis ſuas merces venum expoſitas habere, vt docet ſcholiaſtes Theocriti: et Harpocration, ἐν σκηναῖς, ait, ἐπιπράσκετο πολλὰ τῶν ὠνίων. eum vide in γέῤῥα. meminit et Plato in x. de legibus. Has vt puto Latini *vmbras* vocabant, vt ex fragmentis Feſti licet intelligere. inde eſt apud Horatium vmbra pro officina [1 ep. 7, 50],

--- *vacua tonſoris in vmbra.* Locus autem Athenis vbi veſtes vendebantur, ἱματιοπῶλις, et σπειροπῶλις, ἀγορὰ nuncupabatur.

οὐκ ἔχων χρυσὸν νῦν τῷ ἀκολουθεῖν] Scribe οὐκ ἔχοντι χρυσὸν ἐν τῷ ἀκολουθεῖν. Mos autem hic veterum fuit, vt ex Laërtio, Plutarcho, Apuleio, aliiſque apparet.

ἐν μισθωτῇ οἰκίᾳ οἰκῶν] Sic libri Palatini. et nos ita quoque olim emendabamus vulgatam lectionem ἐν μισθῷ τὴν οἰκίαν οἰκῶν. Dio Cocceius, ἐν ἀλλοτρίῳ οἰκεῖν. deinde ſcribe, καὶ ὅτι μέλλει, non διότι μέλλει.

διότι μέλλει πωλεῖν αὐτὴν] Ipſiſſimum hoc ἀλαζονείας genus notatum apud Athenaeum lib. XIII. [c. 6], Θαΐς, inquit, ἐραστοῦ τινὸς αὐτῆς ἀλαζόνος, παρὰ πολλῶν ποτήρια χρησαμένου, καὶ λέγοντος, θέλειν ταῦτα συγκόψαι, ἄλλα δὲ κατασκευάσαι, ἀπολεῖς ἔφη ἑκάστου τὸ ἴδιον. *Quidam*, ait, *qui Thaidem amabat, cum a multis pocula commodato accepiſſet, diceretque velle ſe ea conflare, Perdes*, inquit illa, *vniuſcuiuſque quod ſuum eſt.* venuſte et argute.

Atque hic ſcribendi finem faciemus: et ſimul cum vertente anno, animi noſtri mentem alio conuertemus. Commodum enim cum haec ſcriberem dies agebatur anni huius XCI. nouiſſimus, quae me res admonebat, vt duplicis voti reus DEO OPT. MAX. grates agerem gratiſſimas: et quod annum hunc viuenti, valentique dederit exigere: et quod hunc commentariolum in hacce rutuba abſoluere. qua opera ſi doctorum virorum ſtudia promerui, iuniorum etiam promoui, bene habet: feci quod volui: ſin autem, ὃ μὴ γένοιτο οὐδ᾽ ἔσται, feci quod potui.

AD

AD POSTREMA QVINQVE CAPITA

ΗΘΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ THEOPHRASTI

NOTAE

Quinque haec poſtrema capita nacti ſumus e Sereniſſimi Principis Palatini bibliotheca, quae Heidelbergae viſitur. Deſcripſit illa accurate manu ſua, nobiſque donauit, Marquardus Freherus, Iuriſconſultus, altae eruditionis vir, Germaniae ſuae ocellus. Vere Theophraſtea eſſe, nemo dubitauerit ſanus, qui diligentius illa cum ſuperioribus contenderit. Et res et verba eum ſcriptorem manifeſtiſſime, ſi attendimus, χαρακτηρίζουσιν. In pleriſque omnibus ſcriptis libris ea deſiderari, nullus miror. Iam olim, vt nunc quoque, philoſophantium ingens crimen eſt, quod ſcriptorum ſummi huius viri parum diligentes fuerint. Itaque ergo ex illa prope infinita copia librorum, quos infinito labore ſubtiliſſimus philoſophus conſcripſerat, oppido pauci ad nos peruenerunt. Et hos tamen ipſos quotuſquiſque legit illorum ſophorum, ad quos ſolos hodie rudem eſſe philoſophiae vulgus cenſet imperitum? Illud ſaepe ſum miratus Iohannem Stobaeum qui ante tot ſaecula vixit, quae nunc primum publicamus, in ſuis codicibus non habuiſſe. inſeruiſſet enim ea operi ſuo, abſque dubio, ſi ad manum fuiſſent, non minus quam illa xv. capita, quae in primis editionibus ſola exſtalant: et item illa octo quae ex Italicis bibliothecis primus in lucem protulit optime vt ſi quis alius de literis

meritus ὁ μακαρίτης Henricus Stephanus noſter. Multum igitur debemus bibliothecae Palatinae Illuſtriſſimi Principis, in qua ſola, quod ſciam, hoc pulcherrimum fragmentum hodie reperias. Sed dolendum eſt, tam turpiter deformatum id ad nos perueniſſe. nullum enim eſt caput ex his quinque non adeo mendis inquinatum, vt auctoris mentem aſſequi perquam difficile fuerit, et prope τῶν ἀδυνάτων ἕν. Viri docti et acuti, ingenii vires, ſpero, hic periclitabuntur. Nos, ſublatis mendis quae tuto corrigi poterant, in caeterorum verſione quid ſecuti ſimus, raptim et breuiter indicabimus. Οὐχ ἕδρας γὰρ ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς, vt ait vetus poëta.

AD CAPVT XXIIII

ΠΕΡΙ ΥΠΕΡΗΦΑΝΙΑΣ

Ἔστι δὲ ὑπερηφανία] Vitium cuius hic eſt character, magnam habet adfinitatem cum duobus aliis ante deſcriptis, αὐθαδεία et ἀλαζονεία. Superbus homo de ſe longe quam par ſit, magnificentius ſentit: oſtentator quoque ſiue ὁ ἀλαζὼν, ea de ſe praedicat, quae in ipſo non ſint. Hoc differunt, quod ſine contumelia aliorum ſua extollit oſtentator, et ſeipſum φρεναπατᾷ, vt cum D. Paulo [Gal. 6, 3] dicam: ſuperbus contumelioſus eſt, omneisque prae vno ſe deſpicit. Vere enim Seruius, *Ex faſtidio*, ait, *venit omnis ſuperbia.* Inde huic vitio nomen apud Graecos ὑπερηφανία, quod emineré ſe, et caeteris mortalibus ſuperiorem eſſe perſuaſum habeat ὁ ὑπερήφανος. Latinis quoque ſimili de cauſſa, nominata eſt *ſuperbia.* Omnino ſuperbiae duo inſunt mala: vana de ſua praeſtantia opinio, et deſpectus aliorum. Prius illud proprie αὐθάδεια eſt: poſterius, ὑπερηφανία, ſiue ὑπεροψία. Suffenus ſibi eſt, ὁ αὐθάδης· contumelioſus in alios ὁ ὑπερήφανος. Ac vix eſt, vt in quo duorum iſtorum alterum inſit, non

et

et vtrumque inſit. Quare etiam apud ſcriptores haec paſſim videas omnia coniungi, atque eidem tribui. Ingens profecto vitium ſuperbia, deo hominibuſque exoſum. De quo non dubitat B. Chryſoſtomus pronuntiare, Superbiae par vitium aliud nullum eſſe. ἐδὲν, ait, ὑπερηφανίας ἴσον κακόν, initio epiſtolae ad Theſſalonicenſes. Seruius eleganter: *Apud maiores*, inquit, *ſuperbia ingens facinus fuit: adeo vt Tarquinius pro multis ſceleribus Superbi nomen acceperit.* Latinus Pacatus Panegyrico ad Theodoſium Auguſtum: *Denique ipſum illum Tarquinium execratione poſtrema hoc damnauerunt maledicto, et hominem libidine praecipitem, auaritia caecum, immanem crudelitate, furore vaecordem, vocauerunt Superbum, et putauerunt ſufficere conuicium.* Propterea ſanctiſſimus pater Ioannes Chryſoſtomus ſuperbiam ſiue arrogantiam tanquam extremum omnium vitiorum ἀπόνοιαν ſolitus appellare. Proprie quid ſit ἀπόνοια Graecis, ſatis declaratum nobis in ſuperioribus: ſed apud aureum illud diuinae eloquentiae flumen, eo quem dixi ſenſu, ſexcentis locis obſeruauimus. Proferemus vnum aut alterum exemplum fidei noſtrae cauſſa. In epiſtolam ad Romanos probat ſolidis rationibus, nihil eſſe quod hominem ita ſtultum reddat et vaecordem, vti facit ἀπόνοια, ſiue arrogantia. Ait homilia XXI. Οἱ ἐπὶ σοφίᾳ μέγα φρονῦντες εἰς ἀπόνοιαν ἐμπίπτεσι τὴν ἐσχάτην· ἐδὲν γὰρ ἕτως μωρὸν ὡς ἀπόνοια ποιεῖ. deinde vbi multis allatis exemplis huius ſententiae veritatem demonſtrauit, de hoc vitio et voce ἀπόνοια, haec ſubiicit: ἡ γὰρ ἀπόνοια τῆς συμμετρίας ἐκπίπτεσα, καὶ ἀπὸ τῦ νῦ γινομένη· διὸ καὶ ἀπόνοια λέγεται, καὶ μωρὲς καὶ ἀλαζόνας ἐργάζεται. mox, ἄρα ἡ ὑπερηφανία μωρία ἐσχάτη. Alibi idem ἀπόνοιαν et ὑπερηφανίαν ita diſtinguit, vt ex hac illam oriri dicat: quae poſtea generet in animis τῶν ἀπονενοημένων, dei pariter atque hominum contemptum, vna cum omnibus vitiis. Homilia prima II. ad Theſſalonicenſes, ὅρα πῶς ἀρχὴ ἁμαρτίας ὑπερηφανία· πῶς δὲ ἀρχὴ ὑπερηφανίας, τὸ

μὴ εἰδέναι τὸν Κύριον. ὁ γὰρ εἰδὼς τὸν Θεὸν, ὡς εἰδέναι χρὴ, ὁ εἰδὼς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοσοῦτον ἐταπεινοφρόνησεν, οὐκ ἐπαίρεται. ὁ δὲ ταῦτα μὴ εἰδὼς, ἐπαίρεται. πρὸς ἀπόνοιαν γὰρ ἀλείφει ἡ ὑπερηφανία. Facit radicem omnium peccatorum, deum non noſſe, et dominum Ieſum Chriſtum ignorare. hinc manare ſuperbiam; quam appellat principium totius vitioſitatis: ab hac manare ἀπόνοιαν· de qua paullo ante dixerat: ἐξ ἀπονοίας ὑπεροψία πενήτων γίνεται, ἐπιθυμία χρημάτων, ἔρως ἀρχῆς, πόθος δόξης πολλῆς. Idem praefatione in priorem ad Corinthios: ἐξ ἀπονοίας πάντα τίκτεται τὰ κακὰ, καὶ τοῦ νομίζειν εἰδέναι τὶ πλέον. in priorem ad Timotheum homilia XVII. οὐκ ἄρα ἐκ τοῦ εἰδέναι τὸ εἰς ἀπόνοιαν αἴρεσθαι συμβαίνει, ἀλλ' ἐκ τοῦ μὴ εἰδέναι. Aliquando idem Pater ἀπόνοιαν et ὑπερηφανίαν indifferenter vſurpat: vt in homilia, Quomodo fratrum peccata ſint reprehendenda: Ἀπόνοια γὰρ ἐστὶν ἀπόνοια, ἡ πηγὴ πάντων τῶν κακῶν, καὶ ἵνα συντόμως μάθῃς τοῦ νοσήματος τὴν κακίαν, ἐκεῖνο ἄκουσον· τὰ μὲν ἄλλα ἁμαρτήματα περὶ τὴν ἡμετέραν στρέφεται φύσιν· ἡ δὲ ὑπερηφανία δύναμιν ἀσώματον κατέσπασε, καὶ κατέβαλεν ἄνωθεν. τὸν γὰρ διάβολον οὐκ ὄντα πρότερον διάβολον ἐποίησε. Omitto ſimilia huic loca eiuſdem viri facundiſſimi, vbi ἀπόνοια illud ſignificat quod diximus. Eſt et ἀπονοεῖσθαι familiare eidem verbum pro *ſuperbia efferri* aduerſus aliquem. Vnicum afferemus locum. Actorum xx. 19, explicans illa Paulli Apoſtoli verba, *ſerviens deo cum omni humilitate,* ita ſcribit: ἵνα μὴ δόξῃ ἀπονεῖσθαι, προκαταβάλλει θεμέλιον, τὴν ὑποψίαν ἀναιρῶν. εἰ γὰρ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης γέγονα, φησὶν, οὐκ ἐξ ἀπονοίας λέγω ἃ λέγω. εἶτα τὸ ἥμερον. πανταχοῦ κοινωνία πολλή. μεθ' ἡμῶν, φησὶν, ἐγενόμην δουλεύων τῷ Κυρίῳ. κοινὰ ποιεῖται τὰ κατορθώματα. οὐδὲν αὐτοῦ ἐξαίρετον. τί γὰρ, φησὶν, κατὰ τοῦ Θεοῦ ἀπονοηθῆναι εἶχεν; πολλοὶ εἰσὶν οἱ ἀπονοοῦνται κατ' αὐτοῦ· οὗτος δὲ οὐδὲ κατὰ τῶν μαθητῶν τῶν ἑαυτοῦ ἀπενοήθη. Et ἀπονοεῖν, pro *reddere arrogantem* apud vnum Chryſoſtomum

verbum

verbum mihi obſeruatum. vt in Matthaeum homilia LXV. ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ λέγει, ἵνα μὴ πάλιν αὐτοὺς ἀπονοήσῃ. id eſt, *hoc vero ille non dicit, ne ipſos e contrario reddat arrogantes.* perperam enim illa verba interpres accepit. homilia LXVI. ita ſcribitur: γενώμεθα τοίνυν ταπεινοὶ, ἵνα γενώμεθα ὑψηλοί. καὶ γὰρ μεθ' ὑπερβολῆς πολλῆς ταπεινοῖ ἡ ἀπονοεῖ. hic quoque errant interpretes, ſed legendum: ταπεινοῖ ἡ ἀπόνοια. id eſt, *Simus humiles vt euadamus celſi: nam arrogantia quidem etiam atque etiam vehementer reddit humiles.* Sunt et alii ſcriptores Graeci, etſi non ſane multi, qui vocem ἀπόνοια, eo ſenſu vſurpent, quo Chryſoſtomum oſtendimus, vt Lucianus alicubi, Procopius et alii: inprimis autem Iſidorus Peluſiota, magnus Chryſoſtomi admirator, apud quem eruditiſſimi interpretes hoc non videntur obſeruaſſe. vide epiſt. ſextam libri IIII. Palladius, Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν, οἱ τῷ τῆς οἰήσεως καὶ ἀπονοίας δαίμονι προσαγέντες.

οἷος τῷ σπεύδοντι ἀπὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι φαγεῖν ἐν τῷ περιπατεῖν] Haec vt reperta ſunt in MSS. codd. ab eruditiſſimo Frehero, ſic et a nobis edita. Vitium paret ſuopte indicio. Putamus atque adeo credimus, veram lectionem coniectura nos eſſe aſſecutos. Legimus autem, οἷος τῷ σπεύδοντι ἐντυγχάνειν αὐτῷ, ἀπὸ δείπνου ἐντεύξεσθαι φάσκειν ἐν τῷ περιπατεῖν. Sententiam exprimit clare interpretatio: neque poteſt aliud quicquam fingi huic loco aptius. Oſcitans librarius vocem praetermiſit, quam putabat eſſe otioſam, propter ſequens verbum ἐντεύξεσθαι.

μεμνῆσθαι φάσκειν ἐν ταῖς ὁδ.] Si cui mendi fuerit hic locus ſuſpectus, ei per me licet in excogitanda meliore lectione eſſe ingenioſo.

θελήσας] Scrib. θελῆσαι. vt pendeat oratio ab οἷος. vel certe θελήσαι. Simile eſt inter αὐθαδείας notas, quam diximus eſſe ſuperbiae germanam, καὶ ἂν ὑπομεῖναι, οὐκ ἂν προσμεῖναι πολὺν χρόνον οὐδένα.

καὶ μεμισθωμένυς] Copulam pro diſiunctiua poſuit, vt paſſim optimi auctores: vel ſcribendum *ἢ μ.*

μὴ λαλεῖν τοῖς ἐντυγχάνυσι] Adfine eſt quod ſupra tribuebatur *τῷ αὐθάδει*, his verbis: *καὶ προσαγορευόμενος μὴ ἀντιπροσειπεῖν.*

3 *τῷ παιδὶ συντάξαι τὰς ψήφους διωθεῖν*] More ſuo Theophraſtus ipſum loquendi genus retinuit quo vti ſoliti homines ſuperbi. *ψήφυς διωθεῖν* proprie eſt, *ſortes*, quarum in iudiciis erat Athenis vſus, *traiicere per κήθιον.* id erat vrnae operculum *πλεκτὸν, κανισκῶδες*, pluribus deſcriptum nobis in animaduerſionibus Athenaicis. Heſychius, Κήθιον, *ᾧ τὰς ψήφυς διωθοῦσιν ἐν τοῖς κληρωτηρίοις.* ita ſcribendum ibi, non vt editum eſt, *κλητωρίοις.* Hic vero *ψήφυς διωθεῖν* poſitum pro *calculis ſummatim rationes putare.* Elegans translatio; et ſuperbi hominis moribus conuenientiſſima. Adeo enim indignum ſe iudicat, ſedere ad calculos, vt ne famulum quidem ſuum eos tractare velit, niſi negligenter et raptim.

καὶ τὸ κεφάλαιον ποιήσαντι] Puerum ſuum iubet imperioſus iſte Manlius, in rationes referre ſummam quae naſcetur ex ipſius computo: alterius quicum rationes putat nullam habet rationem: ſi quid forte ille, vt fere fit, quod opponat, habet. Sic iſta verba debent accipi.

AD CAPVT XXV

ΠΕΡΙ ΔΕΙΛΙΑΣ

Α'*μέλει δὲ ἡ δειλία δόξειεν εἶναι ὕπειξις τῆς ψυχῆς ἔμφοβος*] Planior eſt quae habetur apud Andronicum definitio, *Δειλία ἐστιν ἀποχώρησις ἀπὸ φαινομένυ καθήκοντος διὰ φαντασίαν δεινῦ.* Similes huic apud alios reperias. At in Platonis *ὅροις* locus, qui definitionem *δειλίας* continet, et corruptus eſt, et male a doctis acceptus. eum nos in tranſcurſu emendabimus, et exponemus. *ὄκνος, φυγὴ πόνων ἀρχῆς. Δειλία, ἀντιληπτικὴ*

πτικὴ ὁρμῆς πρώτη τȣ͂ εἶναι αἰτία. Docti corrigunt, Ὄκνος, Φυγὴ πόνων. Ἀρχὴ, πρώτη τȣ͂ εἶναι αἰτία. Δειλία ἀντιληπτικὴ ὁρμῆς. quae emendatio, ſi eſt a libris, tollo manum, et acquieſco. Sed quia omnes quos vidi codd. aliter legunt, minore mutatione, ita potius ſcribo, Ὄκνος, Φυγὴ πόνων ἀρχῆς. Δειλία, ἀντιληπτικὴ ὁρμῆς (fortaſſe deeſt vox ἕξις, vel ſcribendum ὁρμὴ) πρώτη τȣ͂ δεδιέναι αἰτία. Id eſt, *Cunctatio eſt fuga ab inchoando labore. Timiditas eſt quae impetum* faciendi aliquid *reprimit, prima cur metuamus cauſſa.* Addita eſt definitioni ὄκνȣ vox ἀρχῆς, non temere, neque ſine cauſſa. Eſt enim reuera cunctatio, non tam laboris metus, quam inchoandi laboris fuga. Ideo aliis definitur Φόβος μελλȣ́σης ἐνεργείας. Vox ἀντιληπτικὴ ita accipienda in definitione δειλίας, vt alibi apud Platonem, ἀντιλαμβάνεσθαι pro *reprimere et cohibere.* In Theophraſtea deſcriptione ὕπειξις eſt contrarium τῆς ὑπομονῆς. quae vox in definitione fortitudinis, pleriſque philoſophorum poſita loco generis.

τας ἄκρας Φάσκειν ἡμιολίας εἶναι] Herodotus Vrania quoſdam commemorat in fugam conuerſos, quod putarent promontoria eſſe hoſtiles naues. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ ἦσαν Ζωστῆρος πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατείνȣσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἠπείρου ταύτης, ἔδοξάν τε νῆας εἶναι, καὶ ἔφευγον ἐπὶ πολλόν.

καὶ κλυδωνίȣ γενομένȣ] Semper enim vectores adverſa tempeſtate timidi ac perterriti, cauſſam procellae ſoliti aſcribere impietati alicuius eorum qui in naui. Exemplum nobile in Iona, et item alterum in Diagora, ac ſimilibus. Propterea qui erant numinis reuerentiores, haut temere cum notae impietatis hominibus nauigabant. Horatius [lib. 3 od. 2], --- *vetabo, qui Cereris ſacrum Vulgarit arcanae, ſub iiſdem Sit trabibus, fragilemque mecum Soluat faſelum. ſaepe Dieſpiter Neglectus, inceſto addidit integrum.* Tangit et Xenophon libro octauo Παιδείας.

τȣ͂ κυβερνήτȣ ἀνακόπτοντος αἰσθάνεσθαι] Legendum, πυνθά-

πυνθάνεσθαι. et *ἀνακόπτοντος* interpretor, *ἀνακόπτειν κελεύοντος.* Nauem *ἀνακόπτειν* puto dici gubernatorem, cum praeuiſo ſcōpulo, aut alio periculo, curſum nauigationis mutat. Inde oritur metus in animo timidi, et ex metu haec quaeſtio, *Εἰ μεσοπορεῖ;* quaſi dicat, *Num periculum eſt aliquod ne vel ſcopulis illidatur nauis, vel in breuia aut ſyrtes deferatur?* Adfine eſt apud D. Paulum [Gal. 5, 7], *ἐγκόπτειν τὸν τρέχοντα.* et apud Plutarchum in Alcibiade, *ἀνακρούειν τὸ ζεῦγος ὀπίσω.*

καὶ τί δοκεῖ αὐτῷ τὰ τοῦ θεοῦ] Veteres nihil feciſſe aut aggreſſos eſſe inauſpicato, certum eſt. fuere autem modi ferme innumeri explorandae deum voluntatis, vt notum omnibus. Eo referenda ſunt haec verba.

καὶ ἐκδὺς διδόναι τῷ παιδὶ τὸν χιτωνίσκον] Veſtem exuit etiam interiorem, vt ad natandum ſit paratior, ſi frangatur nauis. *χιτωνίσκος* modo interiorem tunicam et *ἐχέσαρκον* ſignificat, modo paruum *χιτῶνα*, vt ſagum: interdum operis ſubtilitas, et *τὸ εὐήτριον, καὶ εὐϋφὲς* ea voce declaratur. Sed haec alibi nobis explicantur.

2 *καὶ στάντας πρῶτον περιϊδεῖν*] Cum ſtetit vtraque acies, parans ſe ad pugnam, tum ille reſpectat de ſuperiore loco, et hoſtem vbi ſit quaerit, ſimulans eum ſe inuenire non poſſe. Caeterum characterem *γραφικώτατον* hominis ad conſpectum hoſtilium copiarum paventis, habes apud eloquentiſſimum Syneſium, epiſtola CIIII. cuius initium, *Τοὺς αὐτοὺς ἂν ἴδοις* etc. Lege ſodes, et confer cum iſtis.

κελεύειν προσκοπεῖσθαι] Malo *κελεύων.*

προσφερόμενον τῶν φίλων] Scribendum, vel *προσφερόμενον ὑπὸ τῶν φ.* vel *προσφερομένων τ. φ.* Eſt autem *προσφέρεσθαι*, *ad tentorium deferre.* Si eſſet *προφερόμενον*, ſignificaret ea vox, *quem ex acie amici efferebant.* *πρὸ* ſaepe idem valet in compoſitione, atque *ἐκ.*

καὶ θεωρεῖν κελεύειν] Legendum *θαῤῥεῖν.*

4 *ὡς κινδυνεύσας ὡς σέσ.*] Lego *ἕνα σέσωκε τ. φ.*

καὶ εἰσάγειν πρὸς τὸν κατακ.] Ita verte, *Atque* eos (intelligit quoſcunque obuios de pugna redeuntes) *ad iacen-*

iacentem introducit, inquiſiturus quinam ſint illius tribules, quis populus, aut *pagus*. Notum quid δῆμος Atheniensibus. Puto iam nihil deeſſe, neque corruptum eſſe: etſi fuit cum aliter cenſerem.

AD CAPVT XXVI

ΠΕΡΙ ΟΛΙΓΑΡΧΙΑΣ

Δόξειεν ἂν εἶναι ἡ ὀλιγαρχία] Quemadmodum Romae duae erant in rep. ſectae, altera optimatium, altera eorum qui populareis dici haberique volebant: ſic etiam Athenis. Cornelius Nepos in Phocione, cuius temporibus viuebat Theophraſtus, *Erant*, inquit, *eo tempore Athenis duae factiones: quarum vna populi cauſſam agebat, altera optimatium. Populareis* ſcriptores Attici vocant τοὺς δημοτικοὺς· *optimateis*, τοὺς ὀλιγαρχικοὺς. Horum mentio paſſim in hiſtoria Attica, et apud oratores Graecos. Iſocrates in ea de pace, ἐὰν παυσώμεθα δημοτικοὺς μὲν νομίζοντες εἶναι τοὺς συκοφάντας· ὀλιγαρχικοὺς δὲ τοὺς καλοὺς κἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν. Intelligit igitur Theophraſtus appellatione ὀλιγαρχίας, mores hominis, qui optimatium ſectam ſequitur. alioquin ὀλιγαρχικὸς Graecis dicitur, *homo imperandi cupidus*. vt apud Philonem in libro de X. praec. leg. οὗτοι εἰσὶν οἱ ὀλιγαρχικοὶ τὰς φύσεις, οἱ τυραννίδος καὶ δυναστειῶν ἐπιθυμοῦντες. Deſcriptio oligarchiae ab auctore prodita, corrupta eſt. Legimus nos ita, Φιλαρχία τις ἰσχυρὰ κέρδους οὐ γλιχομένη, vel γλιχομένου, id eſt, *vehemens honorum cupiditas, in eo qui nullo ſtudio lucri teneatur*. Aliter iſta conſtituere quiti non ſumus.

ὁ δὲ ὀλίγαρχος] Legendum, ὀλιγαρχικός.

οἷος τοῦ δήμου βουλομένου] Et mutilus et corruptus eſt hic locus. Nos vertimus quaſi eſſet ſcriptum, οἷος τοῦ δήμου βουλευομένου τίνας [δεῖ αἱρεῖσθαι] τῷ ἄρχοντι συνεπιμελησομένους πομπῆς, παρελθὼν, ἀποφῆναι ἑαυτόν.

2 δεῖ αὐτοὺς κἀμὲ] Legi, Οὐ δεῖ αὐτοὺς κ.

σοβεῖν

σοβεῖν τοὺς τοιȣ́τȣς λόγȣς] Lego σ. ⁊. τ. λόγȣς λέγων. Et accipio σοβεῖν pro διὰ τῆς ἀγορᾶς σοβεῖν, quomodo loqui amant Graeci.

3 τὸν Θησέα πρῶτον φήσας] Lego, πρῶτον αἴτιον φ. Malum illud cuius auctor primus dicitur fuiſſe Theſeus, eſt ἰσομοιρία et aequalitas inter ciues, quam primus ille Athenas inuexit, et ſanxit. Lege Plutarchum, et optimatem iſta loqui memento: cui in ordinem cogi, et non αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων, inſtar mortis eſt.

καὶ τοιαῦτα ἕτερα] Deeſt verbum λέγειν.

τοὺς ὁμοτρόπȣς] Scrib. τοὺς ὁμοιοτρόπȣς.

AD CAPVT XXVII

ΠΕΡΙ ΟΨΙΜΑΘΙΑΣ

Ἡ δὲ ὀψιμαθία φ.] Appellat Theophraſtus ὀψιμαθίαν, non quod proprie vox Graeca ſonat, *ſeram inſtitutionem*, vel *eruditionem*, (vt vertit A. Gellius) ſed vitium quoddam iis familiare qui ſero ſunt eruditi. Videmus enim naturaliter euenire, vt neque ii recte vtantur diuitiis, qui magnis opibus non ſunt innutriti: ſed eas ſero nacti, diuites nouitii, vt vocat Seneca [controu. 2, 9], euaſerunt: neque ſcientia, illi quibus ſera contigit eruditio. Hoc genus vitii vocant Graeci ἀπειροκαλίαν vel ὀψιμαθίαν. Prior appellatio naturam vitii declarat; poſterior, eius cauſſam et ortum. Eſt enim veriſſimum quod diſertiſſimus ſcriptor Agathias [2, 7] ait, τοὺς ἀθρόον καὶ ȣ̓ πάλαι συμβὰν εὐτυχίας τινὸς μετασχόντας ȣ̓κ ἀπεικὸς πρὸς ἀπειροκαλίαν ἐκκλῖναι, καὶ τῷ ἀσυνήθει καταπεπλῆχθαι. Naſci ait Agathias ἀπειροκαλίαν ἐκ τȣ̃ ἀσυνήθȣς, id eſt, *ex inſolentia*, ſiue ex eo quod non ſint aſſueti cultui meliori. Quare etiam Latini vitium ſero inſtitutorum, *inſolentiam* aptiſſimo vocabulo nuncuparunt. Cicero Paeto [9, 22], ὀψιμαθεῖς *homines ſcis quam inſolentes ſint.* Alibi apud eundem ſcriptorem

inſolen-

inſolentia idem eſt atque Agathiae τὸ ἀσύνηθες. De lege Agraria contra Rullum, loquens de nouis Capuae colonis, *Hi*, inquit, *ex ſumma egeſtate in eandem rerum abundantiam traducti, non ſolum copia, ſed etiam inſolentia commouebuntur.* Liuius libro xxx. [c. 42], *ex inſolentia, quibus noua bona fortuna ſit, impotentes laetitiae inſanire.* De hoc vitio A. Gellius libro xi. capite vii. *Eſt adeo,* inquit, *id vitium, plerumque ſerae eruditionis, quam Graeci ὀψιμαθίαν appellant, vt quod nunquam* (vel *antequam*) *didiceris, diu ignoraueris, cum id ſcire aliquando coeperis, magni facias quo in loco cumque, et quacunque in re dicere.* quod elegantiſſime Galenus libro ii. De differentia pulſuum appellat παρεπιδείκνυσθαι ὀψιμαθῶς. idem auctor libro altero De agnitione pulſuum, Herophilum reprehendens, ὅσα ἔχρην αὐτοὺς, ἔτι παῖδας ὄντας ἐν τοῖς τῆς μουσικῆς διδασκαλείοις ἐκμαθεῖν, ταῦτ' ἐδ' ὅλως εἰς τὰ τῆς ἰατρικῆς συγγράμματα φέρουσι, τὸ τῶν ὀψιμαθῶν πάθημα πάσχοντες, ἐδὲ σιωπῆσαι δυνάμενοι, κἂν ἑτέρας ᾖ τέχνης. Ab ea mente apud Lucianum in libro περὶ ὀρχήσεως, dicitur Φιλοτιμία ἀπειρόκαλος καὶ ὀψιμαθής.

ταῦτα ἄγων παρὰ πάτον] Legendum, ταῦτα ᾄδων παρὰ πότον.

ἅμα μελετᾶν ἀσπάζεσθαι] Non diſplicet haec lectio. nam qui equo inſident, certos habent geſtus quibus vtuntur in ſalutandis obuiis, quando illos tanto honore non dignantur, vt propterea deſcendant. Hos geſtus ſoliti tirones rei equeſtris doceri a ſuis magiſtris. Poteſt tamen vera eſſe coniectura noſtra, qui aliquando exiſtimauimus ſcribendum καλπάζεσθαι. Notum eſt, inter ἁμίλλας equeſtres fuiſſe κάλπην. vnde eſt καλπάζειν, ſiue καλπάζεσθαι.

την κεφαλὴν κατεσχέναι] Legendum καταισχύναι. Homerus --- χάριεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον.

² καὶ μακρὸν ἀνδριάντα παίζειν] Scribe καὶ πρὸς ἀνδρ. Genus exercitationis nobilium ephebornm, et tironum: vt apud Romanos exercere ſe ad palum.

καὶ

καὶ ἅμα μανθάνειν παρ' αὐτῷ] Locus eſt vitii manifeſtus. vertimus quaſi legiſſemus, *καὶ ἅμα μ. παρ' αὐτῷ, καὶ διδάσκειν αὐτὸν, ὡς* etc. nec videtur ſententia abſurda quam expreſſimus. Poſſis etiam pro *παρ' αὐτῷ* ſcribere *παρά τῳ, ab aliquo.*

AD CAPVT XXVIII

ΠΈΡΙ ΚΑΚΟΛΟΓΙΑΣ

Ἐςὶ δὲ κακολογία ἀγὼν τῆς ψυχῆς εἰς τὸ χεῖρον ἐν λόγοις] Habent hoc pleraeque omnes iſto libello comprehenſae deſcriptiones, vt vel ſubobſcurae ſint, vel corruptae, vel vtrumque. Quid appellatur hic obſecro *ἀγὼν τῆς ψυχῆς*? Putabam ſcribendum eſſe *ἀγωγὴ τῆς ψ.* hoc eſt, *inſtitutio*, ſiue *inclinatio*, et *propenſio animi:* ſed muto ſententiam, et *ἀγῶνα ἐν λόγοις* interpretor *ἀγωνολογίαν.* qua dictione Galenus vtitur in libro De ſectis, ad eos qui initiantur. *ἀνεπίκριτον δὲ*, inquit, *τὴν ἐπὶ τῶν ἀδήλων ἀγωνολογίαν εἶναι φασίν.* Sententia nihilominus eadem manet.

ὁ δεῖνα τί ἐςι;] *Ille quid eſt?* haec interrogatio de vitae genere quaerit. iſta autem *τίς ἐςιν;* de natalibus.

ἀπὸ τῦ γένυς αὐτῶν] Sententia poſtulat *αὐτῦ.*

ἐγένετο δ' ἐν τοῖς ςρατιώταις Σωσίςρατος] Hoc ait: patrem huius ſeruum initio fuiſſe, ac ſeruili nomine Soſiam vocitari ſolitum: poſtea parta libertate aut manumiſſione, aut alia ratione, mutato nomine Soſiſtratum dici coepiſſe, eoque tempore ſacramento dixiſſe, et inter milites eſſe verſatum: ſero tandem plenam libertatem eſſe conſecutum, et in vnam tribuum, vnumque *τῶν δήμων* eſſe relatum. Legendum autem, *ἔπειτα δ' εἰς τοὺς δ. ἐν.* non *ἐπειδή.*

ἡ μέντοι μήτηρ εὐγενὴς] Id eſt, eius mater, quae vulgo habetur pro nobili.

ἐν τῇ πατρίδι] Hoc iſte ait, obſcure ſignificans Threſſas mulieres Athenis non eſſe nobiles, ſed vel conditione

ſeruas,

ſeruas, vel genere vitae meretrices. Certum eſt, peregrinarum mulierum Athenis, atque vbique fere locorum, olim ſuſpectam fuiſſe pudicitiam. quamobrem in ſacris literis ſaepe *mulier peregrina* idem ſonat ac ſcortum. Sic eſſe haec accipienda declarant quae ſequuntur.

καὶ τούτοις διεξιὼν] Verborum *ἀλληλουχία* eſt interrupta, quae poteſt integrari hoc modo: *καὶ ἐπὶ τούτοις διεξιὼν φησὶν, αὖ.* vel *τὰ ἐπὶ τοῦτ.*

ἐκ τῆς ὁδοῦ τοὺς παριόντας ἁρπάζουσιν] Iſto loquendi genere ſignificat eam de qua loquitur, vilem fuiſſe copam, et publicae libidinis victimam. Fere enim *καπηλεῖα* erant *Ἀφροδίσια*, vt ait Philoſtratus in epiſtola ad *γυναῖκα καπηλίδα*. Harum mos fuit miris illecebris, et, vt loquitur Apuleius, *tabernariis blanditiis* ad ſe praetereuntes allicere, quod venuſtiſſime Theophraſtus dixit *ἁρπάζειν ἐκ τῆς ὁδοῦ τοὺς παριόντας*. Suetonius in Nerone, capite XXVII. *Quoties Oſtiam Tiberi deflueret, aut Baianum ſinum praeternauigaret, diſpoſitae per littora et ripas diuerſoriae tabernae parabantur, inſignes ganeae, et matronarum inſtitoria, copas imitantium, atque hinc inde orantium vt appelleret.* Narrat et Xiphilinus ex Dione, Abitum *τὰ τῶν καπηλίδων ἐργαζόμενον*, cum alia turpia feciſſe multa, tum etiam *τοὺς παριόντας ἅβρα τε καὶ κεκλασμένῃ τῇ φωνῇ προσεταιρίσασθαι*. Ingenioſiſſimus poëtarum Virgilius omnes iſtiuſmodi mulierum blanditias venuſtiſſime expreſſit eo carmine quod Copa inſcribitur. Porro ſecundum vias ſolitas inſtrui popinas et diverſoria publica, teſtis Varro, de re Ruſtica libro primo, cap. II. et Suetonius Vitellio, capite XIII.

[2] *πάντων μεμίσηκα*] Lege *πάντων μάλιστα μεμίσηκα.*

τοῦ Ποσειδῶνος ἡμέρα] Verti, *Poſideone menſe.* Legi nempe *τῇ τοῦ Ποσειδεῶνος ἡμέρᾳ*, vel *ταῖς ἡμέραις.* hoc perinde valet ac ſi diceret, cum iam maxime friget. nam Poſideon vltimus fuit menſis autumnalis in anno Attico, Decembri noſtro et Ianuario ex parte reſpondens, vel teſte Plutarcho. Quod ait *τῇ ἡμέρᾳ* in numero vnitatis, puto intelligi Kalendas eius menſis, Neptuno ſacrum diem,

diem, lautis epulis et θερμολουσίαις ſolitum celebrari. Quare etiam librorum ſcripturam non cenſeo mutandam, quae habet Ποσειδῶνος. nam ita ſatis declaratur primus dies menſis Poſideonis, vel quicunque alius eius menſis dies fuit ſolemnibus Neptuni inſignis.

δεινὸς περὶ τοῦ ἀναςάντος εἰπεῖν] Legi, περί του ἀναςὰς κακῶς (vel κακὰ) εἰπεῖν. Sic alibi accipitur, τὸ ἀναςάς. vt capite περὶ περιεργίας· οἷος ἐπαγγέλλεσθαι ἀναςὰς ἃ μὴ δυνήσεται. Ferri poteſt et altera lectio ἀναςάντος. quam ita exponemus, *Solet cum aliis ſedens, de eo qui ſurrexit* (vel verba facturus, vel diſceſſurus) *male loqui.*

καὶ περὶ τῶν τετελευτηκότων κακῶς λέγειν] Hoc quidem non ſolum in bonos mores committere eſt: verum etiam in ius ſcriptum, et leges Athenienſium. Fuit enim lex Solonis τὸν τεθνηκότα κακῶς μὴ ἀγορεύειν. Atque haec ſatis. Sequebantur in libris Palatinis tituli duo, ſed tituli tantum, ita,

Περὶ Φιλοπονηρίας

Περὶ αἰσχροκερδίας.

At in alio codice eiuſdem bibliothecae, qui iſta quinque capita non habet, ſubiecta ſunt characteri oſtentatoris, verba cuiuſdam ſemidocti Graeculi, Theophraſtum hoc modo compellantis: Ἀλλ᾽ ἔςιν, ὦ Θεόφραςε, χαλεπὸν, καθαροὺς τῶν τοιούτων ἰδεῖν ἐν τῷ βίῳ, καὶ τῆς ἐν τούτοις κακίας ὅλως ἀφεςηκότας. εἰ μὴ γὰρ τὰ πάντα δοκόιη τις εἶναι κακὸς, τοῖς γοῦν πλείοσι τοῦ χοροῦ τῶν ἀρίςων ἐξέωςαι. ἢ τοίνυν σοι πειθομένους ἡμᾶς, τὰς ἁπάντων ὄψεις φυλάττεσθαι δεῖ, ἢ κοινωνοῦντας καὶ λόγων, καὶ πράξεων, τὴν ἑκάςου μνήμην μιμεῖσθαι. Ἀλλ᾽ οὕτω μὲν κακίας ἐσμὸς, καὶ ἀρετῆς ἀλλοτρίωσις ἕπεται· ἐκείνους (forte ἐκείνως, vel ἐκείνοις) ἡ μισανθρωπία, καὶ τὸ τοῦ Τίμωνος ἔγκλημα. ταύτῃ τοι καὶ χαλεπὸν ἑλέσθαι τὸ κρεῖττον, καὶ δεινὸς ἑκατέρωθεν ὄλισθος.

Θεῷ χάρις.

INDEX
AVCTORVM
QVI
IN COMMENTARIO CASAVBONI
NOTANTVR ILLVSTRANTVR
EMENDANTVR

A

Aeſchines emendatur 108

Apuleius notatur 27

Ariſtophanes emendatur 145

Ariſtoteles illuſtratur 64 ſ. 72. 85. 101. 121. 158. 169.

Artemidorus illuſtratur 176

Athenaeus emendatur 50 ſ. 103. 115 ſ. 224.

—— *illuſtratur* 158. 182. 188

C

Cicero emendatur 18

—— *illuſtratur* 63. 66. 88. 148.

D

Demoſthenes illuſtratur 94. 216

eius ſcholiaſtes notatur 90, 94 ſ.

Diogenes Laërtius emendatur 15

E

Eccleſiaſtici liber illuſtratur et emendatur 125

G

Gellius emendatur 237

Gloſſarii auctor emendatur 66. 128. 145.

—— —— *notatur* 71

H

Heſychius emendatur 145. 232

Hieronymus emendatur 14

L

Lucianus emendatur 49

Lucilius emendatur 59. 223.

— *illuſtratur* 67

M

Maccabaeorum libri illuſtrantur 125

N

Nonius notatur 46

O

Oppianus illuſtratur 51 ſ.

P

Plato illuſtratur 31. 42. 46. 52 ſ. 143. 149. 154. 170. 173. 220

— *emendatur* 232 ſ.

Plautus emendatur 50. 170.

— *illuſtratur* 58 ſ. 122.

Plinius emendatur 14. 15

Plutarchus illuſtratur 52. 68. 75

— *emendatur* 133

S

Seneca emendatur 15

T

Tertullianus illuſtratur 49

Theophraſtus Hiſt. Plant. lib. 4 *illuſtratur* 76

— *emendatur in lib. de Odoribus* 108

IN

IN COMMENTARIVM CASAVBONI RERVM ET VERBORVM INDEX

A

Acclamationum formulae 32
ἀκόλουθοι 140
ἀκκὸς 66
Acroaſes 31
Aedes 120
Aera 86
Aerati oboli 142
Aerei nummi aliquando Athenis 142
Aeſculatores 86
Aeſculari 86
ἀγχίνοια 156
ἀγόραιος et ἀγοραῖος 82 ſ.
ἀγορασταὶ 37
ἄγροικος, ἀγροῖκος, ἄγριος, *quid differant* 48
ἀηδὴς 196
ἀλαζὼν 109
Album in veſtimenta addere 135
ἀλλαγὴ 195
ἀλφὸς 197
Alterplices 24
Ampullarum variae formae 74 ſ.
—— *variae materiae* 74 ſ.
ἀνακόπτειν 234
ἀναλίσκειν 150
ἀναφέρειν 108
ἀναφορὰ 108
ἀνάφορον 140
ἀνασεσυρμένος 83 ſ.
ἀνασύρασθαι 136
Anatociſmi modus 129
Animaduerſiones extra vrbem 163.
Antcambulones 35
ἀντιλαμβάνεσθαι 233
ἀντιλαχεῖν τὴν μὴ οὖσαν 114
ἀπαγωγὴ 90
ἀπαιτεῖν 142. 150
ἀπνευστὶ 36
ἀπομάττειν 145. 188
ἀπόμακτρα 145
ἀπομάκτριαι 188
ἀπονοεῖν 230
ἀπονοεῖσθαι 230
ἀπόνοια 79 ſ. 229 ſ.
ἀπόῤῥητα 221
ἀποστολαὶ 72
ἀποψᾶν 145
Aqua luſtralis 174
ἀρδάνιον 174
Ardetti 82
ἀρέσκεια 82 ſ.
ἄρεσκος 62 ſ.
Ariſtophon 101
Ariſtotelis breuitas 64 ſ.
—— *creber in traiectionibus Articuli* 222
ἀρύταινα 121 ſ.
ἀσκὸς 65 ſ.
Aſſa cella 120
ἀσυρὴς 83
Athenae Ἑλλάδος Ἑλλὰς 13
Atticiſmi 46. 60. 93 ſ. 101. 157 ſ. 175. 193
αὐθάδεια 164 ſ.
αὐτὸς *vox inferiorum* 34
αὐτόματα 85
ἀφορμὴ 44

B

Baculum geſtare inuidioſum Athenis 75 ſ.

Baculi Laconici 76
—— *recti, incurui, Perſici* 76 ſ.
βάπτειν 122
βαπτισμοὶ ἀπὸ νεκρῦ 175
Baſilicarius 83
βαυβᾷν 104
βαυκαλᾷν et βαυκαλίζειν 104
βδελυρία 135
βλασφημεῖν 202 ſ.

C

Καιρὸς 147 ſ.
κακολογία 238
καλλωπίζεσθαι 154
καλπάζεσθαι 237
Canina ſcaeua 177
Canes catenarii 55
Capſarii 113
Cantare 24
καταβαυκαλήσεις 104
κατὰ κράτος 115
καταφέρεσθαι 29
κάττυμα 58
Cauillatio 19
Caupones 87
Cellae balneorum 120
κερκὶς 71
κερκόλιψ 72
Cetarii 89
κήθιον 232
χαλκεῖα 119 ſ.
χαλκολόγοι 86
χαρακτὴρ 7 ſ.
Cimicare 218
χέρνιψ 174
χρήσιμος 118
κιβωτὸς 128
κίστη 128
χρηστότης 118
κίμβιξ 124
χιτωνίσκος 234
Claui caligares 58
—— *etiam aurei* 59
Clauarium 58
κλάδος 210
χρωματίζειν 130
χρωννύειν 130
Clunae 72
Cocetum 49
Collectus 171
Colligere pallium 51
κόπις 67
κορεῖν 218
Coſſim 136
Cotyla 67
Crepundia puerorum 69
Cacuma 121
κυνύχιον 193

D

Δαπανᾷν 150
δειλία 232 ſ.
Deſparatus homo 82
διαίρεσθαι 46 ſ.
διαμυλλαίνειν 136
διάφορον 125
Dies curiae 146
Digma Piraeei 220
Dionyſia gemina ab Athenienſibus celebrata 43
Διονύσου τεχνῖται 35. 85
διφθέραι 56
Domus funeſtae indicia 183 ſ.
δωμάτιον 154
δυσχέρεια 196 ſ.

E

Ἐκλέγειν 86. 96
ἐκστρέφειν ἱμάτιον 219
ἐχῖνος 92
ἐγκεκρουσμένα *vaſa* 144
εἰκονισμὸς 8
εἴρων et εἰρωνεία 17 ſ.
εἰσιέναι δίκην 157

ἐλλογεῖν 127
εἰς γνάθον ἐκλέγειν vel ἐγκάπτειν 96
ἡλοκόπος 58
ἡμιτάλαντα τρία et τρίτον ἡμιτάλαντον *quid differant* 93
ἕλκεσθαι *de veſte* 52
ἐμπάττειν γῆν εἰς τὰ ἱμάτια 135
ἔνδειξις 90
ἐνώπια 210
ἔξοδος 217
ἐπὶ ποτηρίῳ 207
Epicuri aetas et mors 15
ἐπιδείκνυσθαι 79
ἐπιδείξεις 31
ἐπιδιδόναι 214
ἐπιδόσεις 214
ἐπιτίθεσθαι 20
ἐπιτυγχάνειν 148
ἔρανος 168 ſ.
ἐρανικαὶ δίκαι 170
ἐργόμωκος 26 ſ.
ἐργομωκεύειν 26
ἦθος 106
εὐκαιρία 147
εὐταξία 148
εὐδοκιμεῖν 28
εὐωχεῖσθαι λόγοις 107
εὐσχημονεῖν 52
Euſcheme adſlare 52
εὐτρεπίζειν 155
ἐξ οἵων εἰς οἷα 112

F

Fatuus 41
Fauere linguis 202
Fiſcina 37
Foedus 204 ſ.
Foeneratorum impunitas Athenis 92
Foeneratorum improbitas 92. 95
Fori 157
Fracta et ſciſſa vox 91
Fulmentae 58

G

Γαλῆ 176
Genitiuus 198
Gerulifiguli 105
γλίσχρος 124
γλοιός 124
γλωσσάδης et πρόγλωσσος 98
Graeca fide mercari 195
Graecae linguae copia 124 *inopia* 106
Graſſari 26
γυναικεία ἀγορὰ 35 ſ. 38
γύργαθον 182

H

Hiſtoriae finis 6
Hiſtrionum perſona 84

I

Idiotiſmi varii ſeruati a Theophraſto 34 ſ. 47. 110
Ille 34
Illiberalitas 123
ἱμάτιον 52
Impetu placere 23
Incoxare 136
Inſolentia 236
ἰσάλη 56
ἰσομοιρίας *Athenis auctor Theſeus* 236
ἰσόψηφα *vocabula* 176
Iuſta 191

L

Λαίθαργοι et λαθροδῆκται 20
λάλα 104
Lallare 104
Latinae linguae paupertas 124
Laurus
λαλιὰ 41

λαμπρὸν ἱμάτιον 212
Legatorum viaticum 139
λέχος 184
λέσχη 40 ſ.
λιμοκίμβιξ 124
λιμὸς 124
Lingulaca 98
Linguoſus 98
Lituus 77
Locutuleius 98
λογίζεσθαι 127
λογοποιΐα 39
λογοποιοὶ *frequens malum Athenis* 105. *ibidem puniti aliquando* 113
λῶπος 52
Loqui alta voce ſignum ruſticitatis 50. *ſuperbiae* 76. *impudentiae* 91. 98.

M

Mantiſa 118
Matrem alere 89 ſ.
μελετᾶν 79
Meraca potio Barbarorum 54
μερίδες *e conuiuiis mitti ſolitae* 190
μικρολογία 123
μικροπρεπὴς 124
μικροπρέπεια 128
μικροφιλοτιμία 208
Mirari 63
Miſcere aquas vino 137
Morum conformatio non ſoli ethico philoſopho conuenit 6 ſ.
Morum varietas ex quibus cauſſis 12
Mos antiquus 35 et paſſim.
Mos nutricum 68. *ruſticarum mulierum* 51
Mos Graecorum ad ſubleuandos pauperes 168
Mos pecunias in ore habendi 96 ſ.
Mos tribus ſummis digitis thus libandi 131
μουσοκόλακες 35
Mures 181
Mureti error 27
μυκόνιος 124
μυσάλμης 124
Myſteria noctu peragebant 44

N

Naenia 104
νεῖν *de pede* 49
νεόττια 35
Nodum in ſcirpo quaerere 152 ſ.
νωθρεπιθέτης 20
Nummi aſperi 210
Nummi viles 142
νύννιον 104

O

Obſonatores ſerui 37
Obſonari hominis nihili officium 37
Odeum 46
Odium 206
Oecus 120
οἰκόσιτος 215 ſ.
οἶκος 120
οἰνόπτης 127
ὀλιγαρχία 235
ὀλιγαρχικὸς 235
ὀλολύζειν 212
ὁμιλία 27
ὁπλομάχοι 79
Ordinarius homo 83
ὄστρακον 175
ὀψιμαθία 236

Pactio

P

Pactio de vſura in dies ſingu- los 95
παιδοτρίβης 100
Paedagogia Athenis vetita 140
παλαίστρα 79
πάλιν 24
παλίγλωσσος 24
Pallii in humeros reiectio 51
παραδειπνεῖσθαι 115
παραστρέφειν ἱμάτιον 219
παρασείσαντα φεύγειν 46
Peregrina mulier 239
περιεργία 151
Parcus 124
παρεῤῥωγυῖα *vox* 92
περίστατοι 113
πέλεκυς 65
φιλία 165
φαγεῖν ῥήματα 107
Phidonia menſura 144
φορμὶς 37
φορμὸς 217
Phormio Terentii 37
περικαρφισμὸς 188
περισκυλακισμὸς 187
Piatrices 188
Pinguia aegre putreſcunt 141
Piſcatores 89
πίσυγγος 182
πιστεύειν φωνὰς 23
Placentia et placor 63
Platonis ὅροι 25
πλοκαὶ λόγων 23
ποππύζειν 207
πορεῖον 139
Portas vrbium numero plurali efferunt Graeci 163
Portitor 88
Poſideon menſis 239
ποθῶν, ποθωνεὺς 68
ποσῆν 194
Poëtarum conuenientia cum ethico philoſopho et hiſtori- co 65.
πράττειν pro συμπράττειν 95
πράττεσθαι pro ἐκπράττεσθαι 95
προαιρεῖν 53
προβολὴ 44
προεδρίας *ius Athenis* 70
προΐεσθαι τὴν ἀλλαγὴν 195
πρόσπταισμα 199
πρόθεσις collocatio 160
προσφέρεσθαι 234
Prouerbia. λευκὴ στάθμη 42. ὑπὲρ τὸν πόδα et περὶ πόδα 49. ἐξετάζειν ἀργυραμοιβικῶς 55. ταρίχους ἀξιώτερος 57. δῦναι εἰς ἀπακτρέων, λαβεῖν δὲ μὴ 89. οὐδὲν λέγει 99. κυρεακὴ λαλιὰ 137. *extra portam* 163. *quot ſunt in orco mortui* 164. δαφνίνην φορῶ βακτηρίαν 175. τρεῖς εἰσιν ἱκανοὶ etc. 179. τὰ καλὰ τρέπειν ἔξω 218. ψήφους διαθεῖν 232
ψηστὸς 145
πταίσματα 199
πύλαι ἀποφράδες 163

Q

Querela 189
Querimonia 189

R

Recantare 24
Recitationes veterum 31
Reticulum panis 182
ῥῆσιν εἰπεῖν 172
Rex et adulator ſunt relata 34
Roma epitome mundi 13
ῥόπτρα *ſeruorum oſtiariorum vicem* 55
ῥυποκόνδυλος 124

S

Σαλέυειν 145
σαλάττειν 146
σαπρὸς 142
Saltatio 150
Saltuarius 129
Samia vaſa 75
Sarcinae viatorum 141
Satyri 72
σκιφὸς 124
Sacra porta Athenis 163
σκυτάλιον 76
Scutra 121
Sedes diſcretae in theatro Attico 71
σκυτοδέψης 182
Secundus auctor 149
Serpens viſa in aedibus 179
Serui oſtiarii 55. *ad pedes* 116
σκηναὶ vendentium 225
σιαλόχος 201
Simiae caudatae 72
σμοgνοδεὺς 68
Solum 58
Spectacula 157
σπερμολόγοι 98
Sphagia 220
Spurcities 84. 196
Stabulum 87
Stabularius 87
στίλαι 142
Stlata 26
Stlatarius 26
στρεψίμαλλοι 24
Subbaſilicanus 83
Subroſtranus 83
Superlatiuus gradus pro comparatiuo 141
Superſtitio veterum 177 ſ.
Suppingere 59
Suris apertis ambulare 46
συκοτραγίδης 124
συγγενὴς 197
συγγενικὸς 197
συκοπρίστης 124
σύμφυτος 197
σύρεσθαι 52
σφιγγία 124

T

Ταγγὸν 141
Taedulus 206
Tali δορκάδειοι 73. διάσειστοι ibid. σίφνιοι 74
τεινθίδοὶ 173
τελώνης 88
Telonarius ibid.
θάκος 157
θάυματα 85
θαυματοποιοὶ ibid.
θάυμακτρον 86
θαυμάζειν 63
θᾶττον 23
Theatri Attici ſedes venales 138 ſ.
θέαν ἀγοράζειν 138
θεᾶσθαι 11
θεατροπώλης 138
θεατρώνης ibid.
θεωρεῖα 157
θεωρεῖν 11
Theophraſtus Ereſius auctor huius libri 3. 14. 109 et alibi. *eius elegans et amoenum ingenium* 4. 137. *munditiєs et elegantia* 60. *tenerae aures* 98. *imitatio Ariſtotelis* 4 ſ. 46 64 et paſſim. *ſubtilitas* 42. 205. *diſcedit ab Ariſtotele* 18. 123. *dictum eiuſdem venuſtum* 137. *minus accurate dicta* 12 ſ. 80.
θύλακος 182
θυλακοτρὼξ ibid.
θυλεῖσθαι 131
θυλήματα 131

θυμβρε-

θυμβρεπιδειπνος 124
τῆς αὐτῆς ὁδῦ 60
τίμιος 117 ſ.
τίτυρος 72
Tityri 72
τοκογλύφοι 92
Tocullioues ibid.
Tonſtrinae ἄοινα συμπόσια 137
Trabi, de veſte 52
Traiectiones crebrae apud Ariſtotelem 101
Triballi 58
τρίοδοι 185
τρόχος 161
τρυγόβιος 124
τρυσίβιος ibid.
Trulla 122
τρυφᾶν et κολακεύειν ſunt relata 35

V

Vadimonii deſerti poena Athenis 114
Vaecordia 81
Varicitus ambulare 47
Varicitus ſtare 136
Verba ſimplicia pro compoſitis 95. compoſita pro ſimplicibus 100
Veterum ἀνυποδησία 134
Veterum ſtultitia 177
Victorii ſententia refutatur 4
Virtutes ἀνώνυμοι 25
Virtutes ὁμιλητικαὶ 40
Vitae humanae partes 39
Vmbra 225
ὑπερηφανία 228
Vnguentarii 89
Vultus 106

X

ξίφος 67

Y

ὕδωρ πιεῖν 43
ὑμνεῖν 24
ὑπακούειν 54
ὑπερημέρου poena 129
ὑπερτίθεσθαι 17
ὑπόκρισις 18

Z

ζωμὸς 110
ζωωτὰ aulaea 77
ζωρότερον 54

S

Σαλεύειν 145
σαλάττειν 146
σαπρὸς 142
Saltatio 150
Saltuarius 129
Samia vaſa 75
Sarcinae viatorum 141
Satyri 72
σκιφὸς 124
Sacra porta Athenis 163
σκυτάλιον 76
Scutra 121
Sedes diſcretae in theatro Attico 71
σκυτοδέψης 182
Secundus auctor 149
Serpens viſa in aedibus 179
Serui oſtiarii 55. *ad pedes* 116
σκηναὶ *vendentium* 225
σιαλόχος 201
Simiae caudatae 72
σμορνοδεὺς 68
Solum 58
Spectacula 157
σπερμολόγοι 98
Sphagia 220
Spurcities 84. 196
Stabulum 87
Stabularius 87
στίλαι 142
Stlata 26
Stlatarius 26
στρεψίμαλλοι 24
Subbaſilicanus 83
Subroſtranus 83
Superlatiuus gradus pro comparatiuo 141
Superſtitio veterum 177 ſ.
Suppingere 59
Suris apertis ambulare 46
συκοτραγίδης 124
συγγενὴς 197
συγγενικὸς 197
συκοπρίστης 124
σύμφυτος 197
σύρεσθαι 52
σφιγγία 124

T

Ταγγὸν 141
Taedulus 206
Tali δορκάδειοι 73. διάσειστοι ibid. σίφνιοι 74
τεινωδοὶ 173
τελώνης 88
Telonarius ibid.
θάκος 157
θάυματα 85
θαυματοποιοὶ ibid.
θάυμακτρον 86
θαυμάζειν 63
θᾶττον 23
Theatri Attici ſedes venales 138 ſ.
θέαν ἀγοράζειν 138
θεᾶσθαι 11
θεατροπώλης 138
θεατρώνης ibid.
θεωρεῖα 157
θεωρεῖν 11
Theophraſtus Ereſius auctor huius libri 3. 14. 109 et alibi. *eius elegans et amoenum ingenium* 4. 137. *munditics et elegantia* 60. *tenerae aures* 98. *imitatio Ariſtotelis* 4 ſ. 46 64 et paſſim. *ſubtilitas* 42. 205. *diſcedit ab Ariſtotele* 18. 123. *dictum eiuſdem venuſtum* 137. *minus accurate dicta* 12 ſ. 80.
θύλακος 182
θυλακοτρὼξ ibid.
θυλεῖσθαι 131
θυλήματα 131

θυμβρε-

θυμβρεπίδειπνος 124
τῆς αὐτῆς ὁδοῦ 60
τίμιος 117 ſ.
τίτυρος 72
Tityri 72
τοκογλύφοι 92
Tocullionesi ibid.
Tonſtrinae ἄοινα συμπόσια 137
Trabi, de veſte 52
Traiectiones crebrae apud Ariſtotelem 101
Triballi 58
τρίοδοι 185
τρόχος 161
τρυγόβιος 124
τρυσίβιος ibid.
Trulla 122
τρυφᾶν *et* κολακεύειν *ſunt relata* 35

V

Vadimonii deſerti poena Athenis 114
Vaecordia 81
Varicitus ambulare 47
Varicitus ſtare 136
Verba ſimplicia pro compoſitis 95. *compoſita pro ſimplicibus* 100
Veterum ἀνυποδησία 134.
Veterum ſtultitia 177
Victorii ſententia refutatur 4
Virtutes ἀνώνυμοι 25
Virtutes ὁμιλητικαὶ 40
Vitae humanae partes 39
Vmbra 225
ὑπερηφανία 228
Vnguentarii 89
Vultus 106

X

ξίφος 67

Y

ὕδωρ πιεῖν 43
ὑμνεῖν 24
ὑπακούειν 54
ὑπερημέρου *poena* 129
ὑπερτίθεσθαι 17
ὑπόκρισις 18

Z

Ζωμὸς 110
ζωωτὰ *aulaea* 77
ζωρότερον 54

INDICVLVS
ERRATORVM GRAVIORVM
OPERARVM

I. IN COMMENTARIO CASAVBONI

P. 6, 9 l. *propius.*
p. 8, 11 *ad S Greg.*
p. 21, 19 *lib. 1 ep. 9, 9.*
p. 22, 3 ἐδόκουν.
p. 24, 6 στρεψιμάλλους.
p. 26, 23 f. αἰσχρὰν — αἰσχρὸν —.
p. 29, 25 κροκύλεγμος — κολακευτικῶς —.
p. 30, 7 κευτικῶς.
p. 32, 19 πάνυ —.
p. 33, 34 προελθεῖν —.
p. 35, 34 δυνατὸς —.
p. 40, 34 et p. 41, 7 ἀδολέσχους —.
p. 47, 23 *ratione.*
p. 52, 21 *euſcheme:* et v. 33 ἔσκωπτον.
p. 53, 19 ערוה: v. 32 γάρ τι: v. 35 ἀστραγάλους.
p. 55, 3 *conſtat:* v. 7 ἀυλείας: v. 16 *marculorum.*
p. 61, 27 ἀντὶ τοῦ —.
p. 82, 32 ἐποιοῦντο· et v. 36 τεθραμμένον — προπερισπωμένως —.
p. 95, 10 τὰ δὲ εὐθηνοῦντα. v. vlt *prioribus.*
p. 96, 28 *merces:* et v. 33 *poëtae.*
p. 103, 18 ὑπάρχουσιν.
p. 104, 15 νύννιον.
p. 113, 2 ἐκπλεύσας· v. 3 ἐμπόρια — σπουδὰς —.
p. 117, 11 del. *epido.*
p. 127, 5 πέπωκε· v. 10 οἰνόπτην.
p. 130, 22 *lacuna.*
p. 131, 5 *vt:* v. 15 ψαισθείσης.
p. 132, 24 σοφιστικός· v. 25 leg. τοῦτο δ᾽ ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ᾽ ὡς οὔ.
p. 139, 29 Δι.
p. 143, 5 εὑρήματι. v. 18 πρὸς δὲ δὴ τὰ —. v. 30 πίθῳ.
p. 144, 22 πύνδακα.
p. 155, 4 τοῖς αἰσχροῖς.
p. 157, 6 μέλλων. v. 32 ἔνθα.
p. 158, 9 ὄψον. v. 10 *Pollux.*
p. 159, 11 ἐλάκησε.
p. 160, διαβαίνομεν.
p. 167, 15 φεῦ τῆς δεινότ.
p. 180, 25 *auctor* —.
p. 183, 18 *terricul.*
p. 185, 17 ἡλίῳ.
p. 186, 2 τυθέντος.
p. 189, 27 *Fronto.*
p. 195, 8 *credunt.*
p. 197, 14 *Eupolis.*
p. 205, 11 ἤχοις.
p. 211, 11 ὄρπηξ.
p. 215, 28 Τριβαλλοῖς.
p. 224, 8 πτωχαλαζόνα· v. 21 τίθει. v. 28 ὅσας.

II. IN

II. IN CONTEXTV GRAECO ET IN NOTIS

p. 14, a, 34 *pepererunt.*

p. 39, b, 20 *contineatur.*

p. 52, a, 4 ἐπί τῳ.

p. 64, a, 14 *per ſe. ortum* —.

p. 69, 10 ἀφλήκασιν·

p. 72, a, 19 κἂν —.

p. 74, b, 3 *diuinus poëta.*

p. 96, a, 5 τὰ δὲ δὴ —.

p. 125, a, 11 *migrare iuſſerunt in contextum, et recte* —.

p. 135, 3 ποιήσας, ἐπιγράψαι, ΚΛΑΔΟΣ — et v. 5 ςεφανᾶν.

p. 159, b, 19 l. *magiſtratuum* — *magiſtratuum.*

III. IN INDICE

In verbo ἀπάγχεσθαι pro *Petro* l. *Iuda.*

In ἀπονιψάμενος pro *egredietur* l. *egreditur.*

In ἀπονυχίζειν pro ἀφαυρεῖν l. ἀφαιρεῖν.

In ἀποψᾶν pro *menſura* l. *menſurae.*

In ἅπτειν pro *lucerna* l. *lucernam.*

In ἀπολαμβάνειν pro ἀπολαμβάνον l. ἀπολαμβάνων.

In ἀργυροθῆκαι pro *arae* l. *arcae.*

In ἀρύταινα pro *ex eo Vrſinum* l. *ex eo apud Vrſinum.*

In ἀρχὴ pro *deſiſtere magiſtratus capere* l. *deſiſtere vti magiſtratuum conſuetudine.*

In ἀτελὴς pro *pendet* l. *pendit.*

In δαιμόνιον pro *deas* l. *deos.*

In διαλύεσθαι pro *de eo* l. *de iis.*

In διδόναι poſt *dat* inſere 28, 2: et poſt *laboranti* adde 13, 2.

In δίκη pro *modo abpetitur* l. *modo ab eo petitur.*

In εἷς pro *XC. M.* l. *IX. M* —.

In εἰσέρχεσθαι pro *verbi* l. *verba.*

In ἐκτιθέναι pro *virtutem* l. *virtutum.*

In ἐλλύχνιον poſt ἐλλύχνιον inſere ἑλληνικῶς.

In

In ἐμβάλλειν poſt χύτραν adde ἐμβάλλων.

In ἔρανος pro *conferri* l. *conferre.*

In ἡδύγε pro *amicas* l. *amicus.*

In vocab. ἥμισυς l. *Herodianus.*

In verbo κείρεσθαι l. *cutem.*

In voc. κηλὶς l. μολυσμοί.

In voc. κράτος l. *priuentur.*

In κυβεύειν l. *probandis.*

In ὀλιγαρχικὸς l. *conatus eſt.*

In παρασείειν l. *eſt iactare manus.*

In ποιεῖν l. *lenticulae.*

In πρυτάνεις l. *hebdomadibus.*

In σπάθη l. *gladius.*

In σῦκον l. *venerint*, et σύκῳ —

In ὕπνος l. *quo* —.

In χιτωνίσκος l. ὑποδύτης.

In Praefat. * ς b l. *pepererit — velut.* et paullo poſt l. *fato*, pro *facto.* Reliquas plagulas quum inſpicere et recenſere non licuerit mihi, lectorem vehementer rogatum cupio ne ipſe grauetur corrigere errata operarum.

In ἐμβάλλειν poſt χύτραν adde ἐμβάλλων.

In ἔρανος pro *conferri* l. *conferre.*

In ἡδύγε pro *amicas* l. *amicus.*

In vocab. ἥμισυς l. *Herodianus.*

In verbo κείρεσθαι l. *cutem.*

In voc. κηλὶς l. μολυσμοί.

In voc. κράτος l. *priuentur.*

In κυβεύειν l. *probandis.*

In ὀλιγαρχικὸς l. *conatus eſt.*

In παρασείειν l. *eſt iactare manus.*

In ποιεῖν l. *lenticulae.*

In πρυτάνεις l. *hebdomadibus.*

In σπάθη l. *gladius.*

In σῦκον l. *venerint*, et σύκῳ —

In ὕπνος l. *quo* —.

In χιτωνίσκος l. ὑποδύτης.

In Praefat. * ς b l. *pepererit* — *velut.* et paullo poſt l. *fato*, pro *facto.* Reliquas plagulas quum inſpicere et recenſere non licuerit mihi, lectorem vehementer rogatum cupio ne ipſe grauetur corrigere errata operarum.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PA 4448 A4F57 Theophrastus
Characteres